

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

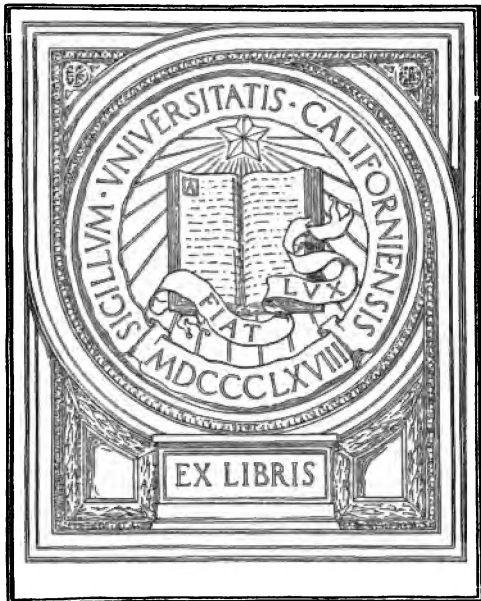
UC-NRLF

\$B 310 888

I

GIFT OF
Henry U. Brandenstein

CASE
B ★

RATIO AC VIS

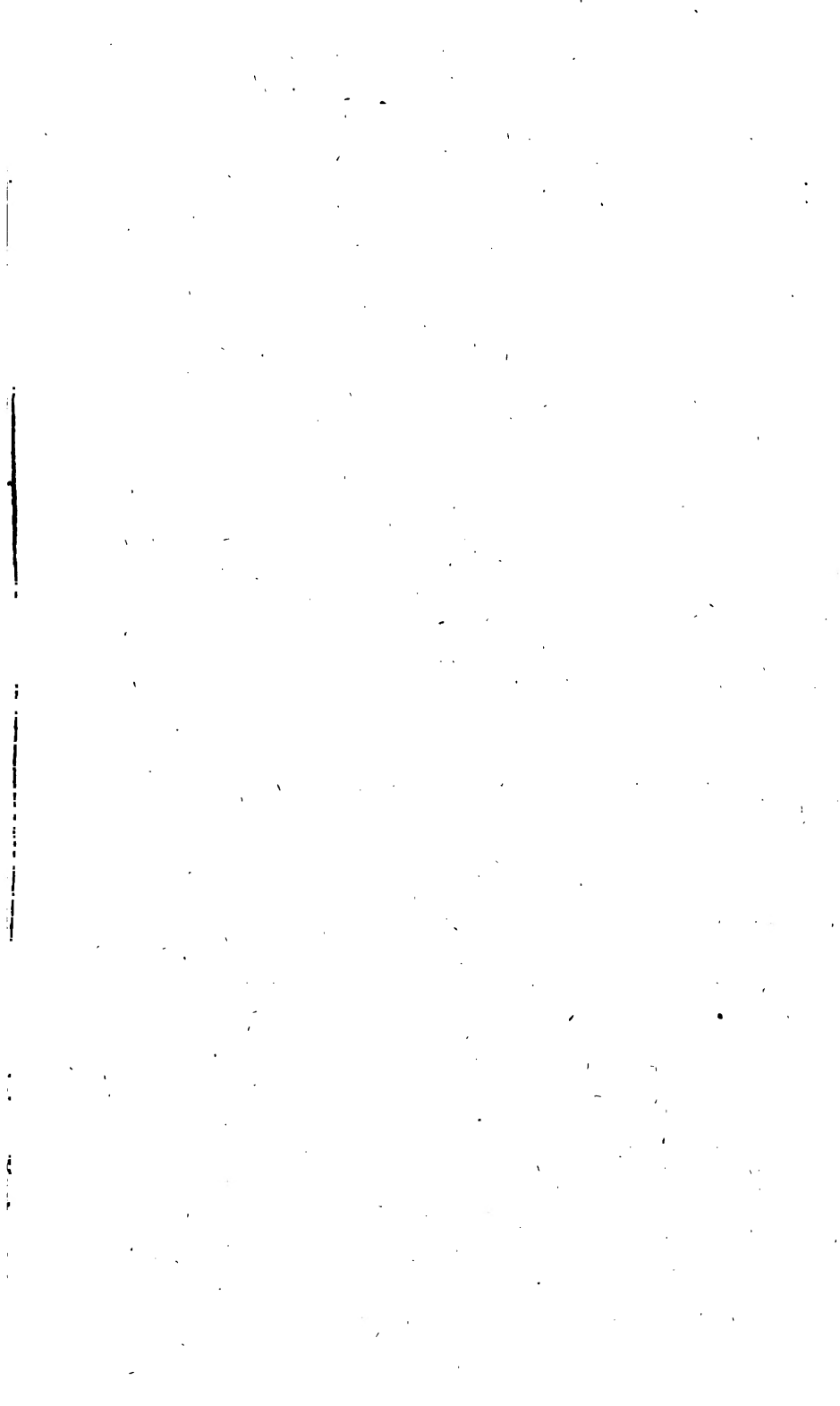
EX. LIBRIS

H. U. BRANDENSTEIN

Wm. Frankland

HOMERI ODYSSEA

GRÆCE ET LATINE.

EDIDIT,

ANNOTATIONESQUE, EX NOTIS NONNULLIS MANUSCRIPTIS

A SAMUELE CLARKE, S.T.P.

DEFUNCTO

RELICTIS,

PARTIM COLLECTAS, ADJECIT

SAMUEL CLARKE, S.R.S.

EDITIO QUARTA.

Τὴν Ὀδυσσεύην, καλὸν ἀνδραγαθίου βίον πάτερσεν.

Alcidamas, apud Arist. Rhet. lib. III. cap. 3.

VOL. II.

EDINBURGI:

E PRELO ACADEMICO;

VE NEUNT APUD BELL & BRADFUTE, ET SILVESTREM DOIG:

LONDINI,

APUD J. NUNN; LONGMAN, HURST, REES & ORME; VERNOR, HOOD &
SHARPE, ET R. SCHOLEY.

1810.

PA4021

A2

18/0

V. 2

CASE

8

TO VINU
SEPTEMBER 1941

Henry H. Branden

ΤΟΥ 'ΟΜΗΡΟΥ
Ο ΔΥΣΣΕΙΑΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ, Ε'.

Υπόθεσις τῆς ράψωδιος Ε'.

ΞΕΝΙΣΜΟΣ Ὀδυσσεὺς γίνεταί ἐν τῷ ἀρχῇ παρ' Εὐμαίῳ· καὶ συνίλη τις ἱμέλια.

Ἄλλη υπόθεσις.

ὈΔΥΣΣΕ'ΩΣ παρουσία πρὸς Εὐμαίον, καὶ λόγος γίνονται, ἀναπλάττοντες ταυτὸν, καὶ πρᾶξις τῆς ἐκδηρίου.

Ἐπιγραφαί.

Ὀδυσσεὺς πρὸς Εὐμαίον ἱμέλια.

Ἄλλως,

Ἐτ' Ὀδυσῆα ξένισεν Εὐμαίος ἀρχῇ ὄφρατος.

Α' Ὑτὰρ ὁ ἐκ λιμένος προσέβη τρηχεῖαν ἀταρπὸν,
Χῶρον ἂν ὕληεντα δι' ἄκριας· ἥ αἰ' Ἀθήνη

LIB. XIV.

Α' T hic ex portu ingressus est asperam viam,
Locum per sylvotum, per juga; quā ei Minerva

Var. 1. Αὐτὰρ ὁ ἐκ λιμένος προσέβη Ὡς.] Laudat hic Poëtam Dionysium Halicarnassensem, quod sententiarum membra ita intersecuerit, periodosque ita disposuerit, ut ad orationem solutam quā proxime accedat narratio. Τὸν δὲ βουλόμενον ἐν ταύτῃ τῇ μέτρῃ καταρθεῖν τὰ τῆς λέξεως μόρια, διὰ πολυτονίας τρεῖς τε εἰς συναρμύσσειν, καὶ τὰ πάλιν ἐν διαστήμασι τοῖσιν ἀναρμύσσειν, καὶ συναρμύσσειν ταυτὸν εἶδος, ἀλλὰ διαστήματα τὸ μέτρον, ὥστε τε καὶ αὐτὰ καὶ ἀνάμοια· πάλιν δὲ καὶ ἐν κόμματι συνάγειν βραχυτέρα κάλων, τὰς τε

Vol. II.

περίδους καὶ ἰσομυγίσεις, καὶ ὁμοιοσχημοσύνας τὰς γὰρ παρακαταμίμναι ἀλλήλαις ἐκφράζεσθαι. "Εγείνα γὰρ φαίνεται λόγους τὸ παρὰ τοὺς μὲν καὶ τὰ μέτρα πειραταμένους. — "Αὐτὰρ Ὡς" ἐκ λιμένος Ὡς." Dionys. Halicarn. περὶ συνθέσεως, § 26. Ubi de hoc loco fusiüs.

Ibid. — ὁ ἐκ.] Apud Dionysium, ὅγ' ἐκ.

Ibid. — τρηχεῖαν ἀταρπὸν, Χῶρον ἂν ὕληεντα.] Οἷον διὰ πλεονάζοντος σημαίνει Κρανῆν [τῆς Ἰθάκης] κάλων. Strabo, Geograph. lib. X. pag. 697. al. 454. Vide supra ad i. 21.

Ibid. — τρηχεῖαν.] Vide ad II. β'. 688.

Α

M156034

Πίφραδε δῖον ὕφορβον, ὃ οἱ βίοτοιο μάλιστα
 ἐκδοτὸν δίδωκεν· αὖτε κτήσατο δῖος Ὀδυσσεύς.
 Τὸν δ' αἶρ' ἐνὶ προδόμῳ εὖρ' ἤμενον, ἔνθα οἱ αὐλὴ 5
 Ὑψηλὴ δέδμητο, περισκέπτῃ ἐνὶ χώρῳ,
 Καλὴ τε, μεγάλη τε, περιδρομος· ἦν ῥα συβώτης
 Αὐτὸς δειμαθ' ὕεσσιν, ἀποιοχομένοιο ἀνακτος,
 Νόσφιν δεσποίνης, καὶ Λαέρταο γέροντος,
 Ῥυτοῖσιν λάεσσι, καὶ ἐθρίγκωσεν ἀχέρδω· 10
 Σταυρὲς δ' ἐκτὸς ἔλασσε διαμπερὲς ἔνθα καὶ ἔνθα,
 Πυκνοὺς καὶ θαμνίας, τὸ μέλαν δρυὸς ἀμφικεάσσας·
 Ἐντοσθεν δ' αὐλῆς συφεοὺς δυοκαίδεκα ποίει
 Πλησίον ἀλλήλων, εὐνὰς συσὶν' ἐν δὲ ἐκάστῳ
 Πεντήκοντα σύες χαμαιευνάδες ἐρχατόωντο 15

Designaverat eximium subulcum, qui ei victum maximè
 Curabat famulorum, quos comparaverat nobilis Ulysses.
 Eum autem in vestibulo invenit sedentem, ubi ei caula 5
 Alta ædificata erat, undique-conspicuo in loco,
 Pulchraque, magnaue, vacuis-spatiis-circumdata; quam scilicet subulcus
 Ipse ædificaverat suibus, absente rege,
 Sine dominâ, et Laërte sene,
 Advectitiis lapidibus, et cinxerat sepe-spinosâ;
 10 Palosque extrâ adegerat prorsus hinc atque illinc,
 Densos et crebros, nigrâ roboris parte circum-fissâ:
 Intra verò caulam suilia duodecim fecerat
 Propè invicem, cubilia suibus; in singulis autem
 Quinquaginta sues humi-cubantes concludebantur 25

Ver. 3. Πίφραδε.] Vide ad II. β'. 314. et
 §. 500.

Ibid. — δῖον ὕφορβον.] Fidelitate nimirum, et in rebus domini sui curandis studio eximium. *Barneius* et propter Generis nobilitatem δῖον appellari existimat. Vide infra ad ver. 22. item δ. 412.

Ibid. — ὃ εἰ.] *Al.* ὃς εἰ.

Ver. 4. — κτήσατο.] Vide suprâ ad δ. 296.

Ver. 6. — περισκέπτῃ ἐνὶ χώρῳ.] *Eustathius* in commentario citat, *κατωρυχίσσαι λίθους* Minus rectè, propter sequentem Ῥυτοῖσιν λάεσσι, ver. 10

Ver. 7. — περιδρομος.] Περιδρομή, γένοντας μὴ ἔχουσα τὴν ἐπαδίζουσαν τῷ βυλομένῳ περιδραμεῖν ἢ περιλθεῖν αὐτήν. *Schol.*

Ver. 8. Αὐτὸς δειμαθ' ὕεσσιν.] Τὸ δὲ "αὐτὸς δειμαθ'," κατ' ἔροχην ἔχει τὸ Αὐτὸς· ὡς αὐτὸς θαπανάσας. *Eustath.* *Al.* Αὐτὸς δειμαθὸς οἷος.

Ver. 10. Ῥυτοῖσιν λάεσσι.] Ἐλευτοῖς, μεγάλοις, ἢ μὴ δυναμένοις διὰ χειρὸς βαταχθῆται λίθους. *Schol.*

Ibid. — ἐθρίγκωσεν.] Ἐχράκωνεν

Θερμὸς δὲ λίγεται ἢ ἐπὶ τοῖς οἴκοις τοφάνη. *Schol.*

Ibid. — ἀχέρδω.] "Ἀχιρδὸς ἐστὶν ἀκανθῶδες φυτὸν, ἐξ ὃ τὰς αἰμασίαις ποιεῖται." *Εἰναι δὲ ἀπιδόσαι τὴν ἀγρίαν ἄπιν· ἀκανθῶδες γὰρ ἢ αὐτὴ ἰσθῆναι.* *Schol.*

Ver. 11. Σταυρὲς.] Τὰ ἑρδὰ ἢ ἀπικυρμμένα ξύλα. *Schol.*

Ver. 12. — θαμνίας.] *Al.* μεγάλους.

Ibid. — μέλαν δρυὸς.] "Ἦτοι δάσος, ἢ τὴν ἰντιμώνην, τὸ ἐσκάδιν τῷ δρυὸς· μελάνδρου γὰρ λίγεται διὰ τὴν χροίαν, ἢ τὸν φλοῖον τῆς δρυὸς. *Schol.* Ἀείσπερος δὲ τὸν φλὸν ὕει νοῖ. Ἐρδης δὲ τὴν δασύτητα καὶ πολλὴν πυκνότητα τῶν φύλων μελάνδρου καλεῖ. *Eustath.*

Ver. 15. — σύες χαμαιευνάδες.] Ἀπὸ τῆς παρακλήσεως αὐτοῖς· πολλὰ γὰρ τῶν ἄλλων τρεπόμεναι ἑρδὰ κοιμῶνται ἢ ἐγὼτα. *Ηγηθῆναι.* Παχύνεσθαι δὲ τὸν σὺν ἀπὸ μὴ λυγμένον μάλιστα, ἀλλ' ἐν τῷ βορβόρῳ διατρέποντα τε καὶ τριφόμενοι. Καὶ Ὅμηρος δὲ τοιαῦτα ὑποδολῶν ταῦτα· περὶ μὲν δὲ τῷ κυλινδρῶσαι αὐτὸν ἢ φιληθεῖν τοῖς βυταρυτίταις τίλλεται, λίγων "σύες χαμαιευνάδες." *Ælian. de Animal. lib. V. cap. 45.*

Θήλειαι τοκάδες· τοὶ δ' ἄρσινες ἐπὶ τὸς ἱαυον,
Πολλὸν παυρότεροι· τοὺς γὰρ μινύθισπον ἔδοντες
Ἀντίθειοι μνηστῆρες· ἐπεὶ προῖαλλε συβώτης
Αἰεὶ ζατρειῶν σιάλων τὸν ἄριστον ἀπάντων·
Οἱ δὲ τριηκόσιοί τε καὶ ἐξήκοντα πέλοντο.
Πὰρ δὲ κύνες, θήρεσσιν ἰοικότες, αἰὲν ἱαυον
Τέσσαρες, οὓς ἔθρεψε συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν.
Αὐτὸς δ' ἅμφὶ πόδεςσιν ἰοῖς ἀράρεισκε πέδιλα,
Τάμνων δέρμα βόειον, εὐχροῖς· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
Ὠχοῦντ' ἄλλυδις ἄλλος, ἅμ' ἀγρομένοισι σύεσσιν
Οἱ τρεῖς· τὸν δὲ τέταρτον ἀποπρόεικε πόλινδε,
Σὺν ἀγέμεν μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ἀνάγκη,
Ὅφρ' ἱερεύσαντες, κρειῶν κορυσαῖατο θυμόν.

Fœminæ genitrices; mares autem foris dormiebant,
Multò pauciores; hos enim minuebant comedentes
Eximii proci; quippè mittebat subulcus
Semper saginatorum porcorum optimum omnium:
Hi verò trecentique et sexaginta erant.
Juxta autem canes, feris similes, semper dormiebant
Quatuor, quos nutriverat subulcus, princeps virorum.
Ipse autem circa pedes suos aptabat calceamenta,
Incidens pellem bubulam, benè-coloratam: cæteri autem jam
Ibant aliò alime; cum congregatis suibus
Tres; quartum autem dimiserat ad-urbem,
Suum ut-ageret procis superbis, ex-necessitate;
Ut sacris-factis, carnibus satiarent-se animo.

Ver. 16. Θάλαςσιν τοκαδῖς.] Eustabius ex epitheto isto "τοκαδῖς" colligendum existimavit, præter hæc, alias fuisse steriles. "Ὁρα δὲ (inquit) ὅς ὡς μεταξὺ ἀρσένων συνὴ καὶ τοκαδῶν ἐκ ἰσότητος μὴ τὰς γείρας, ἐνίφηνει δὲ ἴσους καὶ αὐτάς, διὰ τοῦτο αὐτὰν, "Θάλαςσιν τοκαδῖς" διὰ τοῦτο καὶ ἰσότητος θηλείας αἰ μὴ τοκαδῖς εἶσι. Cui tamen observationi vix ullus videtur locus.

Ver. 18. Ἀνέβαι μνηστῆρες.] Male Scho-
laster; Nūn, οἱ ἑταῖοι τοῖς θείοις. Quo sensu
vox Ἀνέβαι nusquam apud Poetam usur-
patur. Rectius *Eustathius*; Τὸ δὲ, ἡ Ἀν-
τί-“Θεοὶ μνηστῆρες,” — ἡ τὰς ἰσθμίων λίγων, διὰ
τὴν γένεσιν τυχόντων, καὶ πολλῶν καὶ πλείων ἢ ἐν-
δείων, Ὀμνησιώμενον ἐπὶ. Vide ad Il. γ. 16.
et γ. 88.

Ver. 21. Πᾶς δὲ κύνης, θήρυσιν ἰωκότης.]
*"Ὅτι ἔ τοῖς σμαρτάτοις καλὰ ἐπὶ παραπλίσ-
 λων ὁ Ποιητής, πλάττει ἰσταῦθα ἃ ὅτι ἐκινδύ-
 ηυσιν ἂν μικρῷ ὁ Ὀδυσσεύς ἐκ τῶν κυνῶν τῷ Εὐ-
 μείνῳ, ἀ μὴ οἷα σφοδρὸς ἰθυλάξατο. Eustath.*

Ibid. — αὐτὸν λαοῦ.] Eustathius in commentario citat, λαὸς λαοῦ. Ex versu (ut videtur) 16.

Ver. 22. — δεχάμις ἀνδρῶν.] Νῦν ἰσχυρός

ἰα) τὴν ἐργασίαν. *Schol.* Ἀλιτὲρ *Eustathius* ;
 "Οἱ σπανιότεν τὸν Εὐμαίον, — λίγον
 "ἔρχομαι ἀνδρῶν." ἤτοι ἀρχομαι ἀνδρῶν ἢ καὶ
 ἀρχομαι δούλων ἰστέον, εἰς 3 μὲν ταῦτα φανέ-
 σαι. Videtur autem Epitheto hoc apud
 Poëtam, ut et Epitheto διὸς supra *ver.* 2,
 et similibus, homo quāvis de causā eximius
 denotari. Similiter *Philattus* bubulcus, ἔ-
 ρχομαι ἀνδρῶν appellatur infra §. 185. Vide
 supra ad *ver.* 2.

Ver. 24. Τάμναν.] Al. Τίμναν.

Ibid. — *λύχρως.* *Al. λύχρως.*

Ibid. — — οἱ δὲ δὴ ἄλλοι.] Ὡς δηλαδὴ ἔρχεν
ὁ Εὐμαίος. *Eustath.*

Ver. 26. — ἀπορρίπτει.] Vox ἀπορρίπτει hoc in loco non est *Perfectum*, sed *Aoristus* ex ἀπορρίπτει. Aliqui non constaret *Temporum* ratio. Vide ad II. 4. 37.

Ver. 28. — *negotiationes Supm.*] *Al. negotiares Supm.* Quae forte et verior lectio. Maxime enim propria ista Vocis *Media* significatio; "Ut *q̄* ipsi satientur animo." Atque ita infra ver. 46. *negotiationes sacerdotum.* Vide supra ad f. 491. et ad II. c. 167. Ceterum *Eustathius* hoc mala in parte

Ἐξαπίνης δ' Ὀδυσῆα ἴδου κύνας ἑλακόρωροι·
 Οἱ μὲν, κεκλήγοντες ἐπιδράμον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς 30
 Ἔζετο κερδοσύνη· σκῆπτρον δὲ οἱ ἔκπτεσε χεῖρός.
 Ἔνθα κεν ᾧ παρὰ σταβρῷ ἐκπέλιον πάθει ἄλγος,
 Ἀλλὰ συῶτης ᾧκα ποσὶ κραιπνοῖσι μετασπὰν
 Ἔσσυτ' ἀνὰ πρόθυρον· σκύτος δὲ οἱ ἔκπτεσε χεῖρός·
 Τοὺς μὲν ὁμοκλήσας σείειν κύνας ἄλλυδις ἄλλη 35
 Πυκνῆσιν λιθάδεσσιν· ὃ δὲ προσέειπεν ἄπακτα·
 ὦ γέρον, ἧ ὀλίγου σε κύνας διδηλήσαντο
 Ἐξαπίνης· καὶ κέν μοι ἐλεγχείην κατέχευας·
 Καὶ δέ μοι ἄλλα Θεοὶ δόσαν ἄλγεά τε, στοναχάς τε·
 Ἀντιθέου γὰρ ἄνακτος ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων 40
 Ἥμαι, ἄλλοισιν δὲ σύας σιάλους ἀτιτάλλω

Extemplo verò Ulyssem viderunt canes latratores :

Hi quidem clamantes accurrerunt ; at Ulysses

30

Sedit astutiâ ; baculumque ei excidit manu.

Tunc suum apud stabulum indignum sustinisset dolorem,

Sed subulcus ocyus pedibus velocibus subsecutus

Ruit per vestibulum ; corium verò ei excidit manu :

35

Canes quidem increpans pepulit aliò alium

Crebris lapidibus ; ipse verò affatus est dominum ;

“ O senex, certè propemodùm te canes disperdiderunt

“ Repentè ; et mihi opprobrium offudisses.

“ Quinetiam mihi alios Dii dederunt doloresque, gemitusque :

Deo-parem enim ob-herum lugens et dolens

40

“ Sedeo ; aliis autem sues pingues putrio

stimat. Τὸ δὲ “ κρήσασθαι,” (inquit), ὅτι ἀνοήτοι ἀγαυοὶ ἄνδρες, πολλὰ καὶ ἰδιώδη. Sed minùs rectè. Nam eandem phrasin usurpat Pœta infra ver. 46. de Ulysse ; aliisque permultis in locis, ubi isto sensu accipi nullo modo potest.

Ver. 29. — κύνας ἑλακόρωροι.] Ὁ μὲν ἑλίκταρχος, ἐξόφανοι· κρεῖσσον δὲ ἀποδιδόναι, οἱ περὶ τοῦ ὑλακτῶν μισωμένην, δὲ ἐπὶ πιστονημένοι. Schol. Simili ratione voces ἰγχεσιμῶντος, ἰόμωροι exponuntur τὰς περὶ τὰ ἰγχεα μισωμένηντας· ἐπὶ οἱ περὶ ἰὺς δὲ τόξα μισωμένηνσι. *Iliad.* β'. 692. δ'. 242. Quod autem addit *Eustathius* ; ἧ δ' ὁ περὶ ὑλακτῶν δὲ φυλακτῶν ὄντες, παρὰ τὴν ἀρετὴν, τὴν φυλακτῶν πλὴν rigidulum.

Ver. 30. Οἱ μὲν κεκλήγοντες ἐπιδράμον.] Sic apud *Theocritum* ;

Τὰς δὲ κύνας προσέειπας ἀπὸ πρῶτον αἶψ' ἰνέειν, —

Θισσάσιον δ' ὀλέκοντις ἐκθεσάμεν ἄλλοισιν ἄλλος. *Ibid.* XXV. 68. 70.

Ibid. — κεκλήγοντες.] Vide ad *Il.* β'. 314. et γ'. 31. *Al.* κεκλήγοντες.

Ibid. — αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς ἔζετο κερδοσύνη.] Φυσικὴν φησὶν βεβήκηκα πρὸς ἐπίρροπὴν κυ-

νῶν, τὸ καθισθῆναι δὲ πρὸς τὴν τῆν βῆσιν, ὥς μὴ ἐπιτιθέμενον. Schol. et *Eustath.* Similiter *Plutarchus* ; Ἡμεῖς μὲν ἑμῶσιν ἰμῶ καὶ ὀφθαλμοφρονήματος παύσιν οἱ κύνας, ἀποστρεφόμενοι τῶν συγκυβιζομένων ὥς περὶ ταῦτα ἰσχυται “ Οἱ μὲν κεκλήγοντες ἐπιδράμον αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς “ ἔζετο κερδοσύνη· σκῆπτρον δὲ οἱ ἔκπτεσε χεῖρος.” Οὐκ ἐστὶ γὰρ προσμάχονται τοῖς ὑπερσῶσι δὲ γιγόντις ταπεινῶ τὰς ἔξω ὁμοίους. *De Solertiâ Animalium.* Et *Plinius* de canibus ; “ impetus eorum (inquit) et sævitia miritur gatur ab homine considente humi.” *Nat. Hist. lib. VIII. cap. 40.* Notandum tamen apud Pœtam neque istâ ratione tutum fuisse Ulyssem, nisi Subulcus etiam canes vi abegisset ; ver. 32. 35.

Ver. 31. — σκῆπτρον δὲ οἱ ἔκπτεσε χεῖρός.] Οὐ διὰ φόβον, ἀλλὰ ἐκὼν ἵβριψεν αὐτόν. Schol.

Ver. 35. Τὰς μὲν ὁμοκλήσας σείειν κυτάς.] Sic apud *Theocritum* :

Τὰς μὲν ὅτι λίσσιν, ἐπὶ χυθὸν δὲ σὺν ἀίρειν, Φινυγίμιν αἶψ' ὀπίσω δάδισσιν τῆν καὶ δὲ φωνῇ Ἥκαλι μάλα πᾶν, ἱερὸν δὲ τὸ δὲ ὁλαγμῶ. *Ibid.* XXV. 73.

Ibid. — ἄλλυδις ἄλλη.] *Al.* ἄλλυδις ἄλλων.

Ἐδμυναι· αὐτὰρ κείνος ἐελδόμενος του ἰδωδῆς
Πιλάζει· ἐπ' ἄλλοθρόων ἀνδρῶν δῆμῶν τε, πόλιν τε,
Εἶπε· ἐτι ζῶει, καὶ ὄρεα φάος ἡλίοιο.

45

Ἄλλ' ἔπειο, κλισίηνδ' ἴομεν, γέρον, ὅφρα καὶ αὐτὸς
Σίτου καὶ οἴνοιο κορυσσάμενος κατὰ θυμὸν,
Εἶπες, ὀππόθεν ἑσσί, καὶ ὀππόσα κῆδ' ἀνέτλης.

50

Ὡς εἰπὼν κλισίηνδ' ἠγήσατο δῖος ὕφορβος·
Εἶσεν δ' εἰσαγαγὼν, ῥῶπας δ' ὑπέχευε δασείας·
Ἔστορεσεν δ' ἐπὶ δέρμα ἰονθάδος ἀγρίου αἰγὸς,
Αὐτοῦ ἐνεύναιον, μέγα καὶ δασύ· χαῖρε δ' Ὀδυσσεύς,
Ὅττι μιν ὥς ὑπέδεκτο· ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε·

55

Ζεὺς τοι δοίη, ξεῖνε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι
Ὅττι μάλιστα ἑθέλεις, ὅτι με πρόφρων ὑπέδεξο.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὖμαιε συβῶτα·
Ξεῖν, οὐ μοι δέμις ἔστ', οὐδ' εἰ κακίων σέθεν ἔλθοι,
Ξεῖνον ἀτιμῆσαι· πρὸς γὰρ Διὸς εἰσὶν ἅπαντες
Ξεῖνοί τε, πτωχοί τε· δόσις δ' ὀλίγη τε φίλη τε
Γίγνεται ἡμετέρῃ· ἡ γὰρ δμῶν δίκη ἐστίν,

“ Ad-comedendum : at ille egens alicubi cibi

“ Vagatur apud alienorum virorum populumque, urbemque ;

“ Sicubi adhuc vivit, et videt lumen solis.

“ Verum sequere, ad casam eamus, senex, ut et ipse

45

“ Cibo et vino saturatus in animo,

“ Dicat, undē sis, et quot dolores toleraveris.”

Sic locutus ad casam prævit nobilis subulcus ;

Collocavitque illum introductum ; virgulta autem substravit densa ;

Instravitque pellem villosæ agrestis capræ,

50

Ibidem cubile ut esset, magnum et densum : gaudebat autem Ulysses,

Quod ipsum sic exciperet ; verbumque dixit, et compellavit ;

“ Jupiter tibi det, hospes, et immortales dii alij

“ Quodcunque maximē velis, quia me lubens excepisti.”

Illum autem respondens allocutus es, Eumææ subulce ;

55

“ Hospes, non mihi fas est, neque si pejor te venerit,

“ Hospitem indignè tractare ; à Jove enim sunt omnes

“ Hospitesque, pauperesque ; munus verò exiguumque, charumque

“ Est nostrum : hic enim servorum mos est,

Ver. 43. — δῆμον τε, πόλιν τε.] Vide
ad II. β'. 547.

Ver. 46. Σίτου ἔ οἴνοιο.] *Al.* Οἶνον ἔ σίτου.

Ver. 48. “Ὡς εἰπὼν, κλισίηνδ' ἠγήσατο.”]

Dixit, et angustī subter fastigia tecti

Ingentem Æneam duxit ; stratisque lo-

cavit,

Effultum foliis et pelle Libystidis uræ.

Æn. VIII. 366.

Ver. 50. — ἰονθάδος.] *Δασείας, ἰονθοὶ γὰρ*
αἱ ῥίχαι ἔ καφύρις τῶν τερχῶν. Schol. Ἰστέον

δι ὅτι ἐν τῇ περὶ ἀπομαρτίας ἡλικίων γραφῇ ὁ
γραμματικὸς Ἀριστοφάνης — περὶ ἰονθάδος
Ὀμηρικῆς, — ὅτι ἐφ' ἡλικίας τοῦδε ἔ μεγίστος
αὐτὸ φησὶ ὁ Πτολεμαῖος. *Eustath.* ad I. 221.

Ver. 54. — ὑπεδέξο.] *Al.* ὑπεδέξω.

Ver. 56. — ἔλθοι.] *Al.* ἔλθω.

Ver. 57. — πρὸς γὰρ Διὸς εἰσὶν ἅπαντες
Ξεῖνοι.] Vide suprā ad ζ'. 207. et I. 269.
270.

Ver. 58. — δόσις γ' ὀλίγη τε φίλη τε.]
Vide suprā ad ζ'. 208. et ad II. ε'. 167.

Αἰεὶ δειδιότων, ὅτ' ἐπικρατέωσιν ἄνακτες 60
 Οἱ νέοι· ἥ γὰρ τοῦ γε θεοὶ κατὰ νόστον ἔδησαν,
 "Ὅς κεν ἔμ' ἐνδυκῶς ἐφίλει, καὶ κτῆσιν ὅπασσεν,
 Οἷά τε ᾧ οἰκῇ ἄναξ εὐθυμος ἔδωκεν,
 Οἶκόν τε, κληρὸν τε, πολυμνήστην τε γυναῖκα,
 "Ὅς οἱ πολλὰ κάμησι, Θεὸς δ' ἐπὶ ἔργον ἀέξει 65
 "Ὡς καὶ ἐμοὶ τόδε ἔργον ἀέζεται, ᾧ ἐπὶ μῖμνω.
 Τῷ κέ με πόλλ' ᾗνησεν ἄναξ, εἰ αὐτόθ' ἐγήρα·
 Ἄλλ' ὄλεθ' ὥς ᾤφειλλ' Ἑλένης ἀπὸ φῦλον ὀλέσθαι
 Πρόχλυν, ἐπεὶ πολλῶν ἀνδρῶν ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν
 Καὶ γὰρ ἐκείνος ἔβη Ἀγαμέμνονος εἵνεκα τιμῆς 70
 "Ἴλιον εἰς εὐπωλον, ἵνα Τρώεσσι μάχοιτο.
 "Ὡς εἰπὼν, ζωστήρι Δεῶς συνέεργε χιτῶνα·
 Βῆ δ' ἴμεν ἐς συφεοὺς, ὅθι ἔθνεα ἔρχατο χοίρων·
 "Ἐνθεν ἐλὼν δῶ ἔνεικε, καὶ ἀμφοτέρους ἰέρευσεν
 Εὖσε τε, μίστυλλέν τε, καὶ ἀμφ' ὄβελοῖσιν ἔπειρεν 75

" Semper timentium, cum dominentur heri 60
 " Juvenes: certè enim illius quidem dii reductum impedièrunt,
 " Qui me studiosè dilexisset, et possessionem dedisset,
 " Qualia scilicèt suo famulo dominus benignus dederit,
 " Domumque, et facultates, et multum-ambitam uxorem;
 " Qui ei multum laboraverit, cuique Deus laborem incremento adjuverit: 65
 " Ut et mihi hic labor incrementum-habet, in quo versor.
 " Idè me multum juvisset dominus, si hîc senesceret;
 " Sed periit: utinam Helenæ genus periisset
 " Funditùs; quoniam multorum virorum genua solvit:
 " Etenim ille ivit Agamemnonis propter honorem 70
 " In Ilium aptum-equis, ut Trojanos oppugnaret."
 Sic locutus, cingulo celeritèr constringebat tunicam:
 Perrexitque ire ad suilia, ubi greges conclusi erant porcorum:
 Illinc sumptos duos attulit, et ambos mactavit;
 Ustulavitque, conciditque, et verubus infixit: 75

Ver. 60. — ἥ ἐπὶ κρατέωσιν ἄνακτες
 Οἱ νέοι.] Eustathius per istud ἄνακτες, νέοι Pro-
 eos intelligit. Τὸ δὲ "ἐπικρατέωσιν ἄνακτες"
 εὐφώνως ἀπὸ μνησέων ἴφη Dna. Dacier au-
 tem hoc de Telemacho accipiendum contēdit:
 ut opinor, minùs rectè.

Ibid. — ἐπικρατέωσιν.] Apud Eusta-
 thium, ἐπικρατέωσιν.

Ver. 61. — τῷ γε τοῦ κατὰ νόστον ἔδησαν.] Id est, Κατέδωκεν οὕτω τὸν νόστον. Ut
 rectè notavit Barnesius.

Ver. 62. "Ὅς κεν ἔμ' ἐνδυκῶς ἐφίλει, ὃ κτῆ-
 σιν ὅπασσεν.] Barnesius malè vertit, "Qui
 me valdè diligebat, et possessionem procu-
 l-
 " dubio dedisset." Ac si particula κεν utrum-
 que vocabulorum ἐφίλει et ὅπασσεν non æquè
 respexisset.

Ver. 65. — ᾧ ἐπὶ μῖμνω.] Al. ἀέξει.

Ver. 66. — ᾧ ἐπὶ μῖμνω.] Al. ᾧ ἐπὶ μῖμ-
 νω.

Ver. 68. Ἄλλ' ὄλεθ' ὥς ᾤφειλλ'.] Καὶ ᾤ-
 φειλε μὴ ἰναυῶσα ἰσπεῖν οὐ κατὰ τὴν Ἑλένην ὁ
 δὲ ἄλλως διὰ λύπην ἄκραν σχηματίζουσι τὸν τοῦ
 ὕπνου λόγον εἰς ἄκραν, φησὶν. "ὥς ᾤφειλλ' Ἑλέ-
 " νης ὕπν." Eustath.

Ver. 69. Πρόχλυν.] Nûn, παντὶ ὡς. Schol.
 Quod autem de hoc versu annotat Eusta-
 thius; Τὸ δὲ "ὕπνόν γένετ' ἵλυτο" δοκίμῳ ἀντι-
 θίσει κερῆσθαι πρὸς τὸ "Πρόχλυν," ἵνα πᾶσι
 λίγη, ὥς ἐπὶ γόνυ πίσει τὸ τῆς Ἑλένης φῦλον,
 ἐπὶ πολλῶν ὑπὸ γόνυ πῦλον id verò subti-
 lius videtur.

Ver. 72. — συνέεργε.] Al. ἰστέργε.

Ver. 75. Εὖσε τε, μίστυλλέν τε.] Al. Εὖσει,
 μίστυλλιν τε.

'Οπτήσας δ' ἄρα πάντα φέρων παρέθηκε 'Οδυσῆϊ,
Θέρμ' αὐτοῖς ὀβελοῖσιν· ὁ δ' ἄλφιτα λευκὰ κάλυυνεν·
'Εν δ' ἄρα κισσυβίῳ κίρην μελιηδέα οἶνον·
Αὐτὸς δ' ἀντίον ἔζεν, ἐποτρύνων δὲ προσήυδα·

"Εσθιε νῦν, ὧ ξεῖνε, τὰ τε δμαίεσσι πάρεστι
Χοίρει· ἀτὰρ σιάλους γε σύας μνηστῆρες ἔδουσιν,
Οὐκ ὅπιδα φρονέοντες ἐνὶ φρεσὶν, οὐδ' ἐλεπτύν.
Οὐ μὲν σχέτλια ἔργα Θεοὶ μάκαρες φιλείουσιν,
'Αλλὰ δίκην τίουσιν, καὶ αἶσιμα ἔργ' ἀνθρώπων.
Καὶ μὲν δυσμενέες καὶ ἀνάρσιοι, οἳ τ' ἐπὶ γαίης

80

85

Assata autem omnia, ferens apposuit Ulyssi,
Calida ipsis in-veribus; farinamque albam inspersit;
In poculo autem miscebat dulce vinum;

Ipse verò ex-adverso sedit; adhortansque allocutus est;

"Comede nunc, ò hospes, qui utique servis adsunt,

89

"Porculos; at pingues sanè sues proci comedunt,

"Non ultionem-divinam habentes in mentibus, neque misericordiam.

"Haud quidem improba opera Dii beati amant,

"Sed justitiam honorant, et æqua opera hominum.

"Etiam hostes quidem et inimici, qui terram

85

Ver. 76. 'Οπτήσας δ' ἄρα πάντα.] Vide
suprà ad β'. 300. et ad II. 4. 466.

Ver. 77. — κάλυυν.] Vide ad II. 4.
309. et 338.

Ver. 78. — κισσυβίῳ.] Ἀφροικῶ ἐκπα-
ματι. Schol. Vide infrà ad ver. 112.

Ibid. — κίρην μελιηδέα οἶνον.] Ἦγυν συν-
έμειν ὕδατι. Eustath. Al. κίρνα.

Ver. 81. Χοίρει· ἀτὰρ σιάλους γε σύας.]
"Οτι διαφορὰ τίς ἐστὶν δοκίμ' χοίρων ἔξω ὧν, ὡς
ἐμφανὲς ὁ Εὐμαῖος. — ἔξω ὧν καὶ ἡλικίαν
ἢ διαφορὰ τοῖς χοίροις καὶ τοῖς σιάλοις· ἢ κατὰ
τὸ ζῆλφους μὲν εἶναι τὸς σιάλους, — ὀλι-
στροφῆς δὲ τὸς χοίρους. Eustath. Ἦν δὲ καὶ πα-
λαιὸς νόμος, ὡς φησὶν Ἀνδρότιον, τῆς ἐπιγο-
νῆς ἵνα τῶν θειμαύτων, μὴ σφάττειν προβα-
τον ἄπικτον ἢ ἄτοκον διὰ τὰ ἥδη τίλεια ἥσθιον·
" — ἀτὰρ σιάλους γε σύας μνηστῆρες ἔδουσιν."
Athenaus, lib. IX. cap. 4.

Ver. 82. Οὐκ ὅπιδα φρονέοντες.] "Οπιδα, τὴν
εἰς τὸ μέλλον τῶν θῶν ἐπιτροπὴν. Schol. Ita
infrà v. 215.

Οὐδ' ὅπιδα τρομέουσι θῶν —.

Et φ'. 28.

— ἔδω θῶν ὅπιν ἠδίσκε' —.

At sperate Deos memores fandi atque
nefandi. Æn. I. 543.

Vide et ad II. σ'. 388.

Ibid. — φρονέοντες.] Al. τρομέοντες.

Ver. 83. Οὐ μὲν σχέτλια ἔργα Θεοὶ μάκαρες
φιλείουσιν.]

"Τρεῖς γὰρ εἰς ἐργασίαν ὃδ' οἱ δαίμονες.

Sophocl. Trachin. ver. 283.

Μιστ' γὰρ ὁ θῶς τὴν βίαν —.

Euripid. Helen. ver. 909.

Nec facta impia fallacum hominum Cœ-
licolis placent.

Catul. Carm. XXX. ver. 4.

Τῆς δὲ προνομίας τῶν θῶν ἴδιον ἐστὶ τὸ βάλισθαι
δικαίως τὸς ἀνθρώπους βυῖρ καὶ τῷτο φησὶν ὁ
Ποιητὴς ἰσαγγίστατα, "Οὐ γὰρ σχέτλια ἔργα
'Εστ'." Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου
ποιήσεως, § 14. Ubi notandum, pro Οὐ
μὲν σχέτλια, legisse hic Dionysium, Οὐ γὰρ
σχέτλια ἔστ'.

Ver. 84. Ἀλλὰ δίκην τίουσιν, καὶ αἶσιμα ἔργ'
ἀνθρώπων.] Versus hic (notante Duponto,
Gnomolog. Homeric. ad hunc locum: itemque
Barnesio) apud Grotium in Stobæi Excerptis
legitur hoc modo:

'Αλλὰ δίκην τίουσιν, ἔ' ἴσασι ἔργ' ἀνθρώπων.

Quod ferri non potest: Nam vox ἴσασιν me-
diam necessariò product. Nisi fortè legas
(conjectante Barnesio) καὶ ἴσα' ἔργ' ἀνθρώ-
πων.

Ver. 85. 88. Καὶ μὲν δυσμενέες ἔ' ἀνάρσιοι,
— Καὶ μὲν τοῖς.] De hujusmodi Syntaxi
ἀναπολόθῃ, vide ad II. β'. 353, et γ'. 211.

Σημείωσαι δ' ἰναυθὰ τὸ ἀκατάλληλον τῆς συν-
τάξεως ἔ' πολιοικιστοῖς ἐν τῷ "Καὶ μὲν δυσμε-
"νέες καὶ ἀνάρσιοι Καὶ μὲν τοῖς ὅπιδος κρέ-
"ταινος διός." Ἐχρῆν γὰρ εἶναι κατὰ δοτικὴν
πλῆθυν, "Καὶ μὲν δυσμενέεσσι ἔ' ἀνάρσιοις δαι-
"δος ἐστὶ διός." Μιμῆται δὲ ὁ Ποιητὴς ἰναυθὰ
συμμέμνητο ἀνδρὰ τῶν Εὐμαίων. Eustath. Ali-
am autem deinceps hujus loci explicandi

'Αλλοτρίης βῶσιν, καὶ σφιν Ζεὺς ληΐδα δῆη,
 Πλησάμενοι δέ τε νῆας ἔβαν οἰκονδε ἑκαστος·
 Καὶ μὲν τοῖς ὀπίδος κρατερὸν δέος ἐν φρεσὶ πίπτει·
 Οἷδε δὲ καὶ τι ἴσασι, Θεοῦ δέ τιν' ἐκλυον αὐδὴν,
 Κείνου λυγρὸν ὄλεθρον, ὅτ' οὐκ ἐθέλουσι δικαίως
 Μνᾶσθαι, οὐδὲ νέεσθαι ἐπὶ σφέτερ'· ἀλλὰ ἔκηλοι
 Κτήματα δαρδάπτουσιν ὑπέρβιον, σὺδ' ἔτι φειδᾶ.
 "Οσσαι γὰρ νύκτες τε, καὶ ἡμέραι ἐκ Διὸς εἰσιν,
 Οὔποδ' ἐν ἱερέουσ' ἱερήϊον, οὐδὲ δὴ οἶω·
 Οἶνον δὲ φθινύθουσιν ὑπέρβιον ἐξαφύοντες.
 "Ἡ γάρ οἱ ζῶη γ' ἦν ἄσπετος· οὕτινι τόσσῃ

90

95

- " Alienam invaserint, et ipsis Jupiter prædam dederit,
 " Impletisque navibus redierint domum unusquisque;
 " Etiam his quidem ultionis ingens metus animis incidit:
 " Hi verò etiam aliquid sciunt, Deique aliquam audièrunt vocem,
 " Illius tristem mortem; quandoquidem nolunt ritè
 " Ambire, neque redire ad sua: sed transquilli
 " Bona absumunt immodicè, neque amplius est parsimonia,
 " Quotquot enim noctesque et dies à Jove oriuntur,
 " Nunquam unam mactant victimam, neque duas solas;
 " Vinum verò consumunt immoderatè exhaustientes.
 " Certè ei victus erat copiosus: nulli tantus

90

95

rationem addit: "ἵσως δὲ καὶ ἄλλως δύναται ὁρ-
 θῶς ἵκιν, εἴπερ σὺ δύνῃται" μὴν' ληΐδην ἀν-
 τὶ σὺ "ἀλλὰ" ἵνα εἴπωι μὴ ἐκκαρμῶς ἀλλὰ
 ἀπολύτως, ὅτι καὶ μὴν ἀνέροισι ἄνδρες πλῆθος
 δὴ σὺ νῆας, ἀπῆλθον· ἀλλὰ καὶ τούτοις διὸς
 ἰσὺν ὀπίδος. Quod est valdè inficetum. Ita
 tamen accepisse videtur *Meric. Casaubonus*;
 "Procorum," inquit, "iniquitatem Eu-
 mæus Subulcus exaggerans, ait eus esse
 "peiores piratas hostibus, qui, factà in ter-
 "ram aliquam impressione, contenti naves
 "suas spoliis implevisse, quasi divinam ul-
 "tionem aliquatenus reveriti, aliò se con-
 "ferunt; nec terris, quas semel spoliave-
 "runt, incubant et incumbunt; quod con-
 "trà fesebat à Prociis, quotidianis hostibus
 "et spoliatoribus domûs Ulyssis." *De supe-
 rà Homeri editione, Dissertat. I.* Eandemque
 interpretationem secutus videtur *Barnovius*;
 ac si istud Πλησάμενοι δὲ τε νῆας ὤ. ver. 87.
 sententiæ esset ἀσπιδος. Sed errant viri e-
 ruditi: hoc enim ait Poëta; nempe, "Ter-
 "ra aliena populatoribus, etiam si prædam fo-
 "licitè nacti fuerint, domumque incolomes re-
 "dierint; metum tamen in posterum ultionis
 "animo inciderè; Prociis autem omni vindicta
 "metu cavere."

Ver. 86. — βῶσιν.] Ἐπίλθουσιν ἐπὶ βί-
 σιν. *Schof.*

Ibid. — δῆη.] *Al. δόη.*

Ver. 87. — οἰκονδε ἑκαστος.] *Eustathius*
 in commentario citat, οἰκονδε νίσσθαι Atque
 ita in duobus MSS. scriptum reperit *Tho.*
Bentleius.

Ver. 89. Οἷδε δὲ καὶ τι ἴσασι.] Ita edidit
Barnovius. Vulgati habent, Οἷδε δὲ τι ἴσασι.
 Quod est valdè durum.

Ver. 90. 91. — ἐκ ἐβίλου δικαίως Μνᾶσ-
 θαι — ἀλλὰ ἔκηλοι Κτήματα δαρδάπτου-
 σιν.] Hinc *Horatius*;

Venit enim magnum donandi parca ju-
 ventus; [culinæ.

Nec tantum Veneris quantum studiosa
 Vel, uti emendavit eruditissimus *Bentleius*;

Venit enim (indignum!) donandi ὤ.

Sermon. lib. II. v. 79.

Ver. 92. — ὃδ' ἔτι φειδᾶ.] *Al. ἐκ ἱερ-*
φειδᾶ. Sed "ita scribendo, (ut rectè *He-
 ricus Stephanus*), "esset asyndeton." *Al. ὃδ'*
ἐκ φειδᾶ.

Ver. 94. Οἷσσις ἐν ἱερέουσ'.] *Al. ἱερέουσ'.*
 Ut infra ὁ 3. ἱερέουσιν. Atque eodem modo
 fortassè et ἱερέουσ' pronuntiabatur.

Ibid. — ἱερήϊον.] Vide ad *Il. χ'. 159.*

Ibid. — δὴ οἶω.] *Al. οἶα.* Quod per-
 inde est. Vide ad *Il. d. 566.*

Ver. 96. "Ἡ γὰρ εἰ.] *Al. "Ἡ γὰρ σὺ.*

Ἄνδρῶν ἡρώων, ἔτ' Ἡπείροιο μελαίνης,
 Οὐτ' αὐτῆς Ἰθάκης, ἔτε ξυνεείκοσι φασὶν
 Ἔστ' ἄφενος τοσαῦταν ἰγῶν δέ κε τοι καταλέξω
 Δάδεν' ἐν Ἡπείρῳ ἀγέλαι· τόσα πῶσα οἶων,
 Τόσσα συνὼν συβόσσεια, τὸς αἰπόλια πλατέ, αἰγῶν
 Βόσκησι ξεινοί τε, καὶ αὐτῷ βώτορες ἄνδρες.

100

Ἔνθα δέ τ' αἰπόλια πλατέ αἰγῶν ἑνδεκα πάντα
 Ἐγχατῇ βόσκοντ' ἐπὶ δ' ἄνέρες ἐσθλοὶ ὄρονται.
 Τῶν αἰεὶ σφιν ἕκαστος ἐπ' ἡματι μῆλον ἀγινεῖ,
 Ζατρεφίῳ αἰγῶν, ὅς τις φαίηται ἄριστος.

105

Αὐτὰρ ἐγὼ σὺς τάδε φυλάσσω τε, ῥύομαί τε,
 Καὶ σφι συνὼν τὸν ἄριστον εὖ κρίνας ἀποπέμπω.

“Ὡς φάθ'· ὁ δ' ἠδυνέως κρέα τ' ἥσθιε, πίνε τε οἶνον

Ἀρπαλέως, ἀκίων· κακὰ δέ μνηστῆρσι φύττειν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ δειπνησε, καὶ ἤραρε θυμὸν ἰδωδῆ,
 Καὶ οἱ πλησάμενος δῶκε σκύφος, ᾧ περ ἔπινε,

110

“ Virorum heroūm, neque continentis nigrae,

“ Neque ipsius Ithacae, neque simul-viginti virorum

“ Sunt divitiarum tantarum: ego verò tibi recensebo:

“ Duodecim in continente armenta sunt: tot greges ovium,

100

“ Tot suūm pascua, tot stabula lata caprarum,

“ Pascunt hospitesque, et ipsius pastores viri.

“ Hic autem stabula lata caprarum undecim omnia

“ In extremo-agri pascuntur; virique boni custodiunt.

“ Quorum semper ipsis unusquisque in-dies pecudem fert,

105

“ Maginorum caprarum, quicunque appareat optimus.

“ At ego sues has custodioque, tueorque,

“ Et ipsius suūm optimum bene-selectum mitto.”

Sic dixit: ille autem intentè carnes comedebat, bibebatque vinum

110

Avidè, tacitus; mala autem procis moliebatur.

At postquam cenasset, et refecisset animum cibo,

Etiam ei impletum dedit Eumæus poculum, quo scilicet bibebat,

Ver. 97. — Ἡπείροιο μελαίνης.] Τῆς παρ' ἡμᾶς Κιφαλληνίας τὴν λεγομένην μελάνην ἢ ἐπὶ τῆς μελαίνης Ἡπείρου αὐτῆς καὶ μὴτ' ὀλίγον ἰσχυρίζεται, “ Δάδεν' ἐν Ἡπείρῳ ἀγέλαι.” Schol. Vide Strabonem, Geograph. lib. X. pag. 695. al. 453.

Ver. 100. — ἀγέλαι.] Βοῶν δηλαδὴ ἵσως δι' ἧς ἴσταν· ἐπ' ἀμφὶν γὰρ φασὶν ἡ ἀγέλη κυρτωμένη. Eustath.

Ibid. — πῶσα οἶων.] Apud Strabonem, loco suprā citato, πῶσα μῆλον.

Ver. 101. — συβόσσεια.] Ita edidit Barnæus; atque ita apud Veteres legi annotat. Vulg. συβόσσεια.

Ver. 103. — ἑνδεκα πάντα.] Vide suprā ad l. 94. et ad Il. x'. 560.

Ver. 106. Ζατρεφίῳ αἰγῶν.] Hieronymus Sto-

phanus legendum conjicit Ζατρεφίῳ τ' αἰγῶν.

Ver. 108. — ἰὺ κρίνας.] Ita Barnæus. Al. ἰὺ κρίνας.

Ver. 111. — δάσννης.] Vide suprā ad l. 535.

Ver. 112. Καὶ οἱ πλησάμενος δῶκε σκύφος ᾧ περ ἔπινε.] Ἀσκληπιάδης δὲ ὁ Μυρτῆς ἐν τῷ περὶ τῆς Νισαρίδος φησὶν, ὅτι τῷ σκύφει καὶ τῷ κισσῷ τῶν μὲν ἐν ἄστει καὶ μετρίων ἐδίδετο ἰχθυῶν, συβώται δὲ καὶ νομῆες καὶ οἱ ἐν ἀσφῷ, ὡς ὁ Εὐμαιο; “ πλησάμενος δῶκε σκύφος ᾧ περ ἔπινε.” Athenæus, lib. XI. cap. 14. Vide et suprā ad l. 57. Cæterum Eustathius hoc de Ulysse intelligit, qui, postquam ipse biberit, poculum Eumæo tradat. Ἴσταν δὲ (inquit) ὅτι Ὀδυσσεὺς ἐνταῦθα δίδωσι σκύφην

Οἶνε ἐνίπλειον ὃ δ' ἐδέξατο, χαῖρε δὲ θυμῷ,
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

ᾧ φίλε, τίς γάρ σε πρίατο κτεάτεσσιν ἰοῖσιν, 115

ᾧδε μάλ' ἀφνειὸς καὶ καρτερός, ὥς ἀγορεύεις;
Φῆς δ' αὐτὸν φθίσθαι Ἀγαμέμνονος εἵνεκα τιμῆς.

Εἰπέ μοι, αἴ κε πόθι γνῶω τοιῆτον ἔοντα.

Ζεὺς γάρ πε τόγε οἶδε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,

εἰ κέ μιν ἀγγείλαμι ἰδὼν ἐπὶ πολλὰ δ' ἀλήθην. 120

Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν·

ᾧ γέρον, ἔτις ἐκείνῳ ἀνὴρ ἀλαλήμενος ἔλθων

Ἀγγέλλων πείσειε γυναῖκά τε καὶ φίλον υἱόν.

Ἀλλ' ἄλλως κομιδῆς κεχρημένοι ἄνδρες ἀλῆται

Ψεύδοντ', ἐδ' ἐβέλευσιν ἀληθέα μυθήσασθαι. 125

Ὅς δ' ἂν ἀλητεύων Ἰθάκης ἐς δῆμον ἵκηται,

Ἐλθὼν ἐς δέσποιναν ἐμὴν, ἀπατήλια βάζει·

Ἡ δ' εὖ δεξαμένη φιλέει, καὶ ἕκαστα μεταλλάξ·

καὶ οἱ ὀδυρομένη βλεφάρων ἀπὸ δάκρυα πίπτει,

Vino plenum: is verò accepit, gaudebatque animo,

Et ipsum compellans verbis alatis allocutus est;

"O amice, quisnam te emit possessionibus suis,

115

"Ita valdè dives et fortis, ut prædicas?

"Dicis autem ipsum periisse Agamemnonis propter honorem.

"Dic mihi, si fortè nòrim, talis cùm-fuerit.

"Jupiter enim hoc scit, et immortales dii alii,

"Si de-eo viso nuntium-ferre-possim; per multa etenim loca erravi." 120

Huic autem respondit deindè subulcus, princeps virorum;

"O senex, nullus illum vir vagatus ubi-venerit

"Nuncians persuaserit uxoriq̃ue et dilecto filio.

"Sed alitèr receptionis indigentes viri errone

"Mentuntur, neque volunt vera loqui. 125

"Quicumque enim errans Ithacæ in populum venerit,

"Profectus ad dominam meam, fallacià loquitur:

"Hæc verò benignè exceptum diligit, et singula inquit;

"Et ei lugenti palpebris lachrymæ decidunt;

τῷ Εὐμαίῳ, διζύμει· κατὰ τὸν τῷ προ-
τινεῖν λόγον. Atque hanc veram omninò
explicationem contendit Dna. Dacier. Sed
minùs rectè. Primò enim istòδ "ὥπιε
"ἔμιν" non est, (uti illi accipiunt), ex
quo ipse jam "biberat:" sed, ex quo ipse
"bibere solebat:" (vide ad II. 4. 37.) quòd
de Ulysse dici vix potuit. Deindè, si illud
"ὃ δ' ἐδέξατο, χαῖρε δὲ θυμῷ," (quòd vo-
lunt Eustatbius et Dna. Dacier) de Eumæo
intelligatur; etiam sequens "καὶ μιν φω-
νήσας ὦς." de eodem intelligendum e-
rit. Rectius itaque Athenæus, loco jam su-
prà citato, itèmq̃ue Barnesius, istud "πλη-

"σάμιν· δῶκε ἀνέφθ·," de Eumæo accipi-
unt.

Ibid. ——— ἐνέφθ.] Aristarchus apud A-
thenæum, lib. XI. cap. 4. legit ἐνέφθον.

Ver. 115. ᾧ φίλε, τίς γάρ σε.] Barnesius
legendum conjicit, τίς κ' ἄρ σε. Vide au-
tem suprà ad κ'. 174. 190. et ad II. 4.
201.

Ver. 117. ——— φθίσθαι.] Al. φθίσθαι.
Vide et suprà ad β'. 183.

Ver. 126. Ὅς δ' ἂν ἀλητεύων.] Al. Ὅς δὲ
κ' ἀλητεύων.

Ibid. ——— Ἰθάκης ἐς δῆμον.] Vide su-
prà ad 4. 103.

- Ἦ, θέμις ἐστὶ γυναικὸς, ἐπὴν πόσις ἄλλοθ' ὄληται. 130
 Αἰψά κε καὶ σὺ, γεραίε, ἔπος παρατεκτήναιο,
 Εἴ τις τοι χλαῖνάν τε, χιτῶνά τε, εἴματα δοίη.
 Τῷ δ' ἤδη μέλλουσι κύνες ταχέες τ' οἰωνοὶ
 ῥινὸν ἀπ' ὀστέοφιν ἐρύσαι· ψυχὴ δὲ λείλοιπεν·
 Ἡ τὸν γ' ἐν πόντῳ φάγον ἰχθύες, ὅστέα δ' αὐτῷ 135
 Κεῖται ἐπ' ἡπείρεσ, ψαμάθῳ εἰλυμένα πολλῇ.
 Ὡς ὁ μὲν ἐνθ' ἀπόλωλε· φίλοισι δὲ κῆδε' ὀπίσσω
 Πᾶσιν, ἐμοὶ δὲ μάλιστα, τετεύχεται· ἐ γὰρ ἔτ' ἄλλον
 Ἦπιον ὦδε ἄνακτα κιχήσομαι, ὅππός' ἐπέλθω· 140
 Οὐδ' εἴ κεν πατρὸς καὶ μητέρος αὐτὶς ἴκωμαι
 Οἴκον, ὅθι πρῶτον γενόμεν, καὶ μ' ἔτρεφον αὐτοί.
 Οὐδὲ τι τῶν ἔτι τόσσον ὀδύρομαι, ἀχνύμενός περ,
 Ὀφθαλμοῖσιν ἰδεῖσθαι, ἐὼν ἐν πατρίδι γαίῃ·
 Ἀλλὰ μὴ Ὀδυσσεὺς πόθος αἶνυται οἰχομένοιο.
 Τὸν μὲν ἐγὼν, ὃ ξεῖνε, καὶ ἐ παρῶντ' ὀνομάζειν 145

- “ Qui mos est mulieris, cum maritus alibi perierit. 130
 “ Statim et tu, senex, fabulam fabricares,
 “ Si quis tibi lenamque, tunicamque, vestimenta daret.
 “ Illius autem jam oportet canes velocesque alites
 “ Cutem ab ossibus traxisse; anima vero destituit:
 “ Vel illum sanè in ponto comederunt pisces, ossa autem ipsius 135
 “ Jacent in litore, arenâ involuta multâ.
 “ Sic ille quidem illic periit; amicis verò dolores ponè
 “ Omnibus, mihi autem maximè, effecti sunt: non enim ampliùs alium
 “ Mitem adedò dominum inveniam, quocunquè profectus fuero;
 “ Neque si ad patris et matris iterum ivero 140
 “ Domum, ubi primùm natus sum, et me educaverunt ipsi.
 “ Neque omninò ob-hos ampliùs tantùm lugeo, dolens licèt,
 “ Oculis ut-videam, existens in patriâ terrâ;
 “ Sed me Ulyssis desiderium capit absentia.
 “ Hunc quidem ego, ô hospes, etiam non præsentem nominare 145

Ver. 133. Τῷ δ' ἤδη μέλλουσι κύνες.]

Heu! terrâ ignotâ, canibus data præda
 Latinis

Alitibusque jaces —. Æn. IX. 485.

Ver. 134. — ἐρύσαι.] *Al.* ἐρύσειν.

Ver. 135. “ Ἡ τὸν γ' ἐν πόντῳ.]

— aut gurgite mersum

Unda feret; piscesque impasti vulnera
 lambent. Æn. X. 559.

Ver. 141. — αὐτοί.] *Apud Eustathium*
 ἔπει.

Ver. 142. Οὐδὲ τι.] *Al.* Οὐδὲ νῦν et Οὐδ'
 ἔπει.

Ibid. — ἀχνύμενός περ.] *MS.* à *Tbo.*
Bentleio collatus, ἰεῖνος περ. Quod et aptius
 congruit cum sequente, Ὀφθαλμοῖσιν ἰδεῖσθαι.

Ver. 145. Τὸν μὲν ἐγὼν, ὃ ξεῖνε, καὶ ἐ παρῶντ' ὀνομάζειν Αἰδομαι.] Φησὶν, τὸν Ὀδυσσεὺς φιλοφρονηματικῆς προσφύσεως ὀνομάζειν αἰδομαι· πρεσβύτερον δὲ ἀδελφὸν καλῶ. *Schol.* Τὸ δὲ “ ὀνομάζειν αἰδομαι,” ἀντὶ τῷ αἰδομαι Ὀδυσσεὺς νῦν καλεῖν πρὸς ὄνομα διχὰ τινος προσφύσεως φιλόφρονος. *Eustath.* Ἐπὶ μὲν γὰρ τῷ μηδίᾳ τῶν Ἰθακησίων ὀνομάζειν Πυθαγόραν, ἢ καὶ ξῶντα μὲν ὅστις βύλοινο δηλῶσαι, καλεῖν αὐτὸν θεῖον· ἐπεὶ δὲ ἐπιλευστήν, ἐκείνου τὸν ἀνδρα. Καθάπερ Ὀμηρος ἀποφαίνει τὸν Εὐμαιον ὅτι “ Ὀδυσσεὺς μεμνημένον, “ Τὸν μὲν “ ἐγὼν, ὃ ξεῖνε, καὶ ἐ παρῶντ' ὀνομάζειν Αἰδομαι περὶ γὰρ μὴ ἰφίλει καὶ κῆπιτο λίην.” *Ambriclus de vitâ Pythagoræ, cap.* 35. Nescio tamen annon simplicius fuerit ita locum hunc intelligere: nempe *Eumaium Ulyssis,*

Αἰδέομαι· περὶ γάρ μ' ἐφίλει καὶ κήδετο θυμῷ·

Ἀλλὰ μιν ἠβείον καλέω, καὶ νάφιν ἐόντα.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας ἄϊος Ὀδυσσεύς·

ὦ φίλ', ἐπεὶδὴ πάμπαν ἀνείναιμι, ἔδὲ τι φῆσθα

Κεῖνον ἐλεύσεσθαι, θυμὸς δέ τοι αἰὲν ἀπιάτος·

150

Ἀλλ' ἐγὼ ἐκ αὐτῶς μυθήσομαι, ἀλλὰ σὺν ὄρκῳ,

ὥς νεῖται Ὀδυσσεύς· ἐπαγγέλιον δέ μοι ἔστω,

Αὐτίκ', ἐπεὶ κεν κείνος ἰὼν τὰ ἃ δώμαθ' ἵκηται·

Ἔσσαι με χλαῖνάν τε, χιτῶνά τε, εἴματα καλά·

Πρὶν δέ κε, καὶ μάλα περ κεχρημένος, ἔτι δεχρίμην.

155

Ἐχθρὸς γάρ μοι κείνος, ὅμως Ἀἶδα πύλῃσι

Γίνεται, ὃς πένῃ εἰκὼν ἀπατήλια βάζει.

Ἰστω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν, ξενίῃ τε τράπεζα,

Ἰστίη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἣν ἀφικάνην,

Ἥ μὲν τοι τάδε πάντα τελεῖεται, ὡς ἀγορεύω·

160

"Revereor; valdè enim me diligebat et curabat in-animo;

"Sed ipsum fratrem-majorem voco, etiam longè absentem."

Hunc autem rursus allocutus est patiens nobilis Ulysses;

"O amice, quandoquidem prorsus negas, neque omninò dicis

"Illum venturum esse, animus verò tibi semper incredulus:

150

"Verùm ego non temerè loquar, sed cum juramento,

"Quòd redibit Ulysses; munus-latini-nuntii verò mihi sit,

"Statim, postquam ille reversus suas ad ades pervenerit;

"Indue mihi lænamque, tunicamque, vestimenta pulchra:

"Antè autem, etiam licet valdè indigens, nequaquam acciperem.

155

"Inimicus enim mihi is æquè ac Orci portæ

"Est, qui egestati cedens fallacia loquitur.

"Sciat nunc Jupiter primùm deorum, hospitalisque mensa,

"Larque Ulyssis exinii, quem adveni;

"Certè quidem hæc omnia perficientur, sicut dico:

160

propter eximiam ejus benignitatem et mansuetudinem, etiam absentis mentionem facere nisi cum reverentiâ non posse. Cæterum Spondanus istud ἐπαγγέλλειν, ut et οἰομαι versu superiori, non "absentem," sed "defunctum," vertendum contendit. Minus rectè.

Ver. 146. — περὶ γάρ μ' ἐφίλει & κήδετο θυμῷ.] "Vel per" (inquit Henricus Stephani) "jungendo cum θυμῷ, ut sit, ἐφίλει γάρ μοι καὶ κήδετο μιν περὶ θυμῷ." Vel, "ἐφίλει θυμῷ, pro in θυμῷ, περὶ id est περι-σῶς."

Ver. 151. — ἐκ αὐτῶς.] Al. ἐκ αὐτῶς.

Ver. 152. — ἐπαγγέλιον.] Ἀσάθης ἀστυλίας ἀγορῶν. Schol. Sic infra ver. 166. — ἔτι δὲ ἰὼν ἐπαγγέλιον σὶδε τίστω.

Ver. 154. Ἔσσαι με χλαῖνάν τε.] Deest hic versus in duobus MSS. à Tho. Bentleio col-

latis; neque ejusdem in commentario meminit Eustatius.

Ver. 156. Ἐχθρὸς γάρ μοι κείνος, ὅς ε.]

Ἐχθρὸς γάρ μοι κείνος ὅμως Ἀἶδα πύλῃσι.

Ὅς χ' ἴστω μιν κύθει ἐν φρεσὶν, ἄλλο δὲ κάλει. Iliad. i. 312.

Ver. 158. — ξενίῃ τε τράπεζα.] Sic apud Horatium; "Usbram hospitalem." Carm. lib. II. Ode iii. ver. 10.

Ver. 159. Ἰστίη τ' Ὀδυσῆος.] Ita ex MSS. veterumque Editionum Scholiis, ex Eustathio, et ex Etymolog. Magn. edidit Barnesius. Atque ita (uti et ipse annotat) in omnibus scriptum occurrit infra ε'. 304. Ita etiam legitur apud Porphyrium, Quæst. Homeric. 2. Fulg. hoc in loco, Ἐστίη τ' Ὀδυσῆος. Cæterum Scholiastes explicat, Ὁ βασιλεὺς τῆς Ἰστίας. Vide et Porphyrium, loco jam citato.

Τὴ δ' αὐτὴ λυκάεσσας ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς·

Τὴ μὲν φθίνοντας μνηός, τῇ δ' ἰσταμένοισι,

Οἴκαδ' ἐκστήσει, καὶ τίσεται, ὅς περ ἐκείνη.

Ἐνθάδ' ἀτιμάζει ἄλοχον, καὶ παῖδιμον υἱόν.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαίε συζῶτα·

ὦ γέρον, ἔτ' ἄρ' ἐγὼν εὐαγγέλιον τόδε τίσω,

Οὐτ' Ὀδυσσεύς· ἐτι οἶκον ἐλεύσεται ἀλλὰ ἔκηνος.

Πῖνε, καὶ ἄλλα παρέξ μεμνῶμεθα, μηδὲ με τέτρω

Μίμνησκ' ἥ γὰρ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι νιμφοῖσιν

Ἀχνυμαι, ὅπποτε τις μνήσῃ πειθοῖο ἀνακτος.

Ἄλλ' ἦτοι ὄρκον μὲν ἑάσομεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς·

“Hoc autem ipso anno veniet huc Ulysses;

“Hoc quidem exeunte mense, isto autem instante,

“Domum revertetur, et videbitur, quicumque illius

“Hic probro-afficit uxorem, et illustrem filium.”

Hunc autem respondens allocutus es; Eumæe subulce;

“O senex, neque profecto ego minus-latini-nuncii hoc solvam,

“Neque Ulysses amplius domum veniet: sed quietus

“Bibe, et alia præter-hæc memoremus, neque mihi hæc

“In-mentem-revoca: certè enim animo in pectore meo

“Doleo, quando aliquis meminerit honorandi domini.

“At sanè juramentum quidem omittamus: verum Ulysses

Ver. 161. Τὴ δ' αὐτὴ λυκάεσσας Πύρρι-
ται.] Λυκάεσσας δὲ ἔτι νῦν δ' ἰναυτός· ὁ μόνον διὰ
τὸ λυγαίος, ὁ ἐστὶ λεληθὼς, καὶ οἷον σκώβωντος
παριέχοντα· ἀλλὰ ἔτι διότι αἱ κατ' αὐτὴν ἡμέ-
ραι, καθ' ὁμοίωτα διακρίσεις λυκῶν, ἀλλήλων
ἔχονται. Πύρριται δὲ, φασι, τὸς λύκας δια-
κρίνοντας βίαιον πόλεμον, ἰδαικόντας τὴν ἑτέραν
τῶν αἰετοπροσβίων τὴν ἰσχυρίαν· ἐκ τούτων δι-
ακρίσεις, ἔτι καὶ μὴ παρασύρονται τῇ πότῃ
ἄλλοι ἄλλαχ' ὡς ἔ Αἰλιανός [de Animal.
lib. III. cap. 6.] ἰσορῶ. Eustath. Alio-
tamen de voce λυκάεσσας ipse Ælianus: Λίγυσι
δὲ φίλον ἡλίον εἶναι αὐτὸν [λυκὸν] καὶ διὰ ταύ-
τα αἰετοπροσβίων τὴν τῷ ζῶνι κεκλήσθαι καὶ τὸν
ἰναυτὸν λυκάεσσας εἶναι ὃ λυγρὸν χρεῖται δι
αὐτῷ ἔτι τὸν Ἀπὸλλωνα λέγει. De Animal.
lib. X. cap. 26. Et Macrobius: “Annu-
“ quoque vetustissimi Græcorum λυκάεσσα
appellant, τὸν ἀπὸ τοῦ λύκος; id est Sole,
“ βασιλεύοντι καὶ μετρώμενοι. Λύκον αὐτὴν So-
“ lem vocari etiam Lycopolitana Thebaï-
“ dos civitas testimonio est; quæ pari-reli-
“ gione Apollinem, itemque Lapum, hoc
est Λύκον, colit; in utroque Solem vene-
“ rans.” Saturnal. lib. I. cap. 17.

Ver. 162. Τὴ μὲν φθίνοντας μνηός, τῇ δ'
ἰσταμένοισι.] Περὶ τριῶν καὶ νημερίων. Schol.
“Homerus quoque cum ait; τῇ μὲν φθί-
“ νοντας· μνηός, τῇ δ' ἰσταμένοισι: quid aliud
“ nisi illum φθίνοντα dicit, cujus paulatim
“ deficientis supputatio in nomen desinit

“ secuturi; et ἰσταμένον illum qui præcedit
“ numerum successurus priori in defectum
“ nreanti.” Macrobi. Saturnal. lib. I. cap.
16. Συνδὸν δὲ [ἡ Σόλων] τῇ μνηός τὴν ἀνω-
μαλίαν, καὶ τὴν κίνησιν τῆς σελήνης, ὅτι δυο-
μῶν τῇ ἡλίῳ πάντως, ἔτ' ἀνίσχοντι συμφω-
μήνῃ, ἀλλὰ πολλὰς τῆς αὐτῆς ἡμέρας καὶ
καταλαμβάνουσιν καὶ παρερχομένην τὸν ἥλιον,
αὐτὴν μὲν ἰσάζει ταύτην, ἵπν καὶ ἵπν καλεῖ-
σαι· τὸ μὲν πρὸ συνδὸν μέρος αὐτῆς, τῷ παυ-
ρήνῃ μνηί, τὸ δὲ λοιπὸν ἦδη τῷ ἀρχομένῃ
προσέχοντι ἡγούμενος· πρῶτος (ὡς ἵπν) ὁ-
δὸς ἀκέρως Ὀμήρῳ λέγοντος, “Τῇ μὲν φθί-
“ νοντας μνηός, τῇ δ' ἰσταμένοισι.” Τὴν δ' ἱερῆν
ἡμεραν νημερίαν ἰκαίοντο. Plutarch. in vitâ
Solonis. Vide et Dionys. Halicarn. περὶ τῆς
Ὀμήρου ποιήσεως, § 13.

Ver. 163. — νοστήσει.] Αἰ. νοστήσας. At-
que ita in duobus MSS. scriptum reperit
The. Bentleius. Quæ et potior videtur
lectio.

Ibid. — ἔτι καὶ.] Αἰ. ἔτι.

Ver. 168. Πῖνε, καὶ ἄλλα.] Αἰ. Πῖνε τι,
καὶ ἄλλα.

Ver. 169. — θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι νιμφοῖσιν
Ἀχνυμαι.] Eustathius in commentario citat,
θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι νιμφοῖσιν Ἀχνυται.

Ver. 171. — ὄρκον μὲν ἑάσομεν.] Αἰ.
καὶ οὐκ ἐν ἑάσομεν. Ut infra ver. 183. Sed
hoc in loco minus rectè, propter sequentem
ἀντὶ τῶν Ὀδυσσεύς Ὡς.

- "Ελθοι, ὅπως μιν ἔγωγ' ἰθέλω, καὶ Πηνελόπεια,
 Λαέρτης δ' ὁ γέρον, καὶ Τηλέμαχος Διοειδής.
 Νῦν αὖ παίδος ἄλαστον ὀδύρομαι, ὃν τέκ' Ὀδυσσεύς,
 Τηλεμάχῃ· τὸν ἐπεὶ Δρέψαν Δεοὶ, ἔρνεϊ ἴσον, 175
 Καί μιν ἔφην ἔσσεσθαι ἐν ἀνδράσιν ἔτι χερσεῖω
 Πατρός ἐοῖο φίλοιο, φρένας καὶ εἶδος ἀγῆτόν·
 Τῷ δέ τις ἀθανάτων βλάβῃ φρένας ἔνδον εἴσας,
 Ἥέ τις ἀνθρώπων· ὁ δ' ἔβη, μετὰ πατρός ἀκῆν,
 Ἔς Πύλον ἠγαθέην· τὸν δὲ μνηστῆρες ἀγαυοὶ 180
 Οἴκαδ' ἰόντα λοχῶσιν, ὅπως ἀπὸ Φύλον ὄληται
 Νώνυμον ἐξ Ἰθάκης Ἀρκείσιε ἀντιθέοιο.
 Ἄλλ' ἦτοι κεῖνον μὲν ἰάσσομεν, ἢ κεν ἀλάη,
 Ἥ κε φύγοι, καὶ κεν οἱ ὑπέρσχοι χεῖρα Κρονίων.
 Ἄλλ' ἄγε μοι σὺ, γεραιέ, τὰ σαυτῇ κήδε' ἐνίσπε, 185
 Καί μοι τέτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὅφρ' εὖ εἰδῶ,
 Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις, ἥδὲ τοκῆς;
 Ὀπκοίης δ' ἐπὶ νηὸς ἀφίκεο; πῶς δέ σε ναῦται
 Ἥγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἔμμεναι εὐχετόωντο;
 Οὐ μὲν γάρ τί σε πεζὸν ὀδομαι ἐνθάδ' ἰέσθαι. 190
 -- Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

" Veniat, ut ipsum ego volo, et Penelope.

" Laërtesque senex, et Telemachus deo-par.

" Nunc rursus nati-causâ in-perpetuum lugeo, quem genuit Ulysses,

175

" Telemachi, quem postquam nutrierant dii, plantæ similem,

" Et ipsum putabam fore in viris haud pejorem

" Patre suo charo, mente et specie admirabilem;

" Ejus utique aliquis immortalium læsit mentem intus æquam,

" Vel aliquis hominum; is autem ivit, ad patris auditionem,

" In Pylum divinam: ei verò proci superbi

180

" Domum venienti insidias-struunt, ut genus dispereat

" Sine-nomine ex Ithacâ Arcesii deo-paris.

" Sed sanè illum quidem sinamus, sive opprimatur,

" Sive effugiat, et eum protegat manu Saturnius:

" Sed age mihi tu, senex, tuas ipsius ægumnas enarra,

185

" Et mihi hoc dic verum, ut benè sciam,

" Quis? undè es virorum? ubi tibi urbs, et parentes?

" Quânam autem in nave venisti? quomodo te nautæ

" Duxerunt in Ithacam? quosnam se esse profitebantur?

" Nequaquam enim te peditem puto huc venisse."

190

Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses;

"Ὅρκεν δὲ Φῶγι, καὶ δικαίως ὀνύχης.

Menander, citatus à Duponto, in Gnomo-
 logiâ ad hunc Homeri locum.

Ibid. et ver. 183. — ἰάσσομεν.] Barne-
 sius scribendum contendit ἰάσσομιν. Sed
 malè. Vide ad Il. δ. 42.

Ver. 176. — χερσεῖω.] Ἀλ. χέρεια, vel χερῆα

Ver. 177. — φρένας & εἶδος.] Eustathius
 in commentario citat, δέμας & εἶδος.

Ver. 182. Νώνυμον.] Vide ad Il. γ. 227.

Ver. 183. — ἢ κεν.] Ἀλ. εἰ κεν.

Ver. 184. — φύγοι, — ὑπέρσχοι.]

Apud Eustathium. φύγη — ὑπέρσχη.

Ver. 185. — σαυτῇ.] Barneius edidit
 ε' αὐτῇ.

Ver. 190. Οὐ μὲν γάρ τι σε πεζὸν.] Vide
 suprâ ad ἄ. 173.

Τοιγὰρ ἐγὼ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.

Εἴη μὲν νῦν νῶϊν ἐπὶ χρόνον ἡμῖν ἰδωδῇ,

Ἥδ' ἐ μίθῳ γλυκερὸν, κλισίης· ἐντοσθεν ἔξοι,

Δαίνυσθαί τ' ἀκροῦντ', ἄλλοι δ' ἐπὶ ἔργον ἔποιεν,

Ῥηϊδίως κεν ἔπειτα καὶ εἰς ἐνιαυτὸν ἅπαντα

Οὔτι διαπρήξαιμι, λέγων ἐμὰ κήδεα θυμῷ,

Ὅσσα γε δὴ ζῦμπαντα θεῶν ἰότητι μόγησα·

Ἐκ μὲν Κρητῶν γένος εὐχομαι εὐρεϊάνων,

Ἀνέρος ἀφνειοῦ παῖς· πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι

Τίτες ἐν μεγάροις ἡμῖν τράφεν, ἧδ' ἐγένοντο,

Γνήσιοι ἐξ ἀλοχῶ· ἐμέ δ' ὠνητὴ τέκε μήτηρ

Παλλακίς, ἀλλὰ με ἴσον ἰθαγενέεσσιν ἐτίμα

“ Enimverò tibi ego hæc valdè accuratè enarrabo.

“ Eset quidem nunc nobis in *longum*-tempus et cibus,

“ Et vinum dulce, *casam* intra manentibus,

“ Epularique quietis, alii autem opus obirent;

“ Facile postea et in annum integrum

“ Neutiquam perficerem narrans meas dolores animi,

“ Quotquot utique jam omnes dæorum voluntate pertuli.

“ Ex Cretâ quidem genere gloriôr *me esse* latâ,

“ Viri divitis filium: multi verò et alii

“ Filii in ædibus et educati sunt, et nati,

“ Legitimi ex uxore; me autem empta peperit mater

“ Pellex; sed me æquè ac legitimos honorabat

195

200

195

200

Ver. 193. — νῶϊν.] Apud Eustathium, ἡμῖν, vel ἡμιν.

Ver. 195. — ἐπὶ ἔργον ἔποιον.] Id est, ut rectè Eustathius, ἔργον ἰφίσκουν. *Al.* ἐπὶ ἔργα ἔποιον, et ἐπὶ ἔργα τρέφοντο.

Ver. 196. — ὅς τις ἐνιαυτὸν ἅπαντα οὐ-
τι διαπρήξαιμι, λέγων ἐμὰ κήδεα.]

— si prima repetens ab origine pergam,
Et vacet annales nostrorum audire labo-
rum;

Antè diem clauso componet vesper O-
lympo. *Æn.* I. 374.

Ver. 199. Ἐκ μὲν Κρητῶν γένος εὐχομαι
εὐρεϊάνων.] “ in hoc versu,” inquit *Barnesius*,

“ *Rhythmi* insignit, ut *Odys.* d. ver. 40.

“ Ἐκ γὰρ Ὀρίεω στίχῃ ἴσονται Ἀτρεΐδαο” et

“ ver. 397. Αὐτὰρ ἱγὼν οἴκῳ ἀναξ ἴσμεν
“ ἡμετέρῳ. Item 3°. ver. 224. Οὐδ' Ἡρα-
“ κλῆϊ, ὅτ' Εὐρύτῳ Οἰχαλῆϊ. Et μ'. ver. 70.

“ Ἀργὸν πασιμίλυσσας, παρ' Αἰθήτας πλίσσας.
“ Talis ille *Simmia* in *Gorgo*, apud *Athens.*

“ lib. XI. fol. 491. Αἰθίρας ὠπείαι προπόλοι.
“ πλίσσαντο πύλαι. Item *Antibolog. lib.* I.

“ cap. 13. § 16. fol. 19. Παράξεις τον Νῆλον
“ ὅς δ' ἐν διναις προκάδειλον. Item; Τῷ πο-
“ λυκάδων· τῷτ' ἥριον Ἀραδίων·. Hæc

“ *Rhythmī dulcedine capti Neoterici*, præ-
“ sertim *Orientalibus et Septentrionalibus*

“ *Linguis imitantes cadentibus, sonum*

“ semper sibi similem in Versibus condendis

“ captabant; quod in *Anglicâ nostrâ Lin-*

“ *guâ, Gallicâ, et Germanicâ* aptius quàm

“ in *Græcâ* aut *Latînâ* conveniet. Verùm

“ nec *Ovidius* nec *Virgilius* hanc rem in-

“ tactam reliquerunt, præsertim in *Imi-*

“ *tautis*.” Vide ad *Il.* 7. 236. Caete-

“ *rum* de totâ hæc narratione *Eustathius*;

“ *Εἰδὼς δὲ [ὁ Ποιητὴς] ὅς τις ἐκ τῶν σὺν ἱσ-*

“ *τοῖς ἀνθρώπων ἱστορίαις λόγῳ ἔστω ψευδῶν,*

“ *ἀρτύει αὐτὰς ἐν τῷ μίῳ ἱστορίαις τε ἀληθεῖς*

“ *καὶ ἱστορίαις καὶ ἱστορίαις ἐκ ἐλπίδος χρησίμους*

“ *καὶ λόγῳ ἀξίους.*” *Ωραῖος* δὲ καὶ ἱστορίαις καλ-
“ *λίσταται τὴν διήγησιν.* Καὶ ὅπως πολὺ τὸ ἱσ-

“ *τοῖς ἀνθρώπων ἱστορίαις καὶ ἱστορίαις καὶ ἱστορίαις*

“ *καὶ λόγῳ ἀξίους.*” *Ωραῖος* δὲ καὶ ἱστορίαις καλ-
“ *λίσταται τὴν διήγησιν.* Καὶ ὅπως πολὺ τὸ ἱσ-

“ *τοῖς ἀνθρώπων ἱστορίαις καὶ ἱστορίαις καὶ ἱστορίαις*

Κάστωρ Ὑλακίδης, τῷ ἐγὼ γένος εὐχομαι εἶναι

"Ὅς ποτ' ἐνὶ Κρήτεσσι, θεὸς ὧς, τίετο δῆμα,

205

"Ὀλβω τε, πλέτῳ τε, καὶ υἷαςι κυδαλίμοισιν.

'Αλλ' ἦτοι τὸν κῆρες ἔβαν θανάτοιο φέρεσαι

Εἰς Ἀἶδαο δόμους· τοὶ δὲ ζωὴν ἐδάσαντο

Παῖδες ὑπέρθυμοι, καὶ ἐπὶ πλήρες ἐβάλλοντο

Αὐτὰρ ἐμοὶ μάλα παῦρα δόσαν, καὶ οἰκί' ἐνειμαν.

210

'Ηγαγόμην δὲ γυναῖκα πολυκλήρων ἀνθρώπων,

Εἵνεκ' ἐμῆς ἀρετῆς· ἐπεὶ οὐκ ἀποφάλιος ἦα,

Οὐδὲ φυγοπτόλεμος· νῦν δ' ἤδη πάντα λείλοιπεν

'Αλλ' ἐμπης καλάμην γέ σ' ὁδομαι εἰσορόωντα

Γινώσκειν· ἥ γάρ με δύνῃ ἔχει ἥλιθα πολλή.

215

"Ἡ μὲν δὴ θάρσυνε μοι Ἄρης τ' ἔδωσαν καὶ Ἀθήνη,

Καὶ ῥήξηνορίην ὅποτε κρίνοίμι λόχονδε

"Ἄνδρας ἀριστῆας, κακὰ δυσμενέεσσι φυτεύων,

"Castor Hylacides, cujus ego genus gloriōr me esse :

"Qui quondam in Cretensibus, deus veluti, honorabatur populo,

205

"Fortunisque, divitiisque, et filiis gloriosis.

"Sed sanè illum fata iverunt mortis ferentia

"In Orci domos : facultates verò dividerunt

"Filii magnanimi, et sortes jecerunt :

"At mihi valdè pauca dederunt, et ædes tribuerunt.

210

"Duxi autem uxorem locupletissimorum hominum

"Gratiā meæ virtutis ; quia non despicibilis eram,

"Neque fugax-in-bello : nunc autem jam omnia defecerunt ;

"Sed tamen stipulam saltem te arbitror intuentem

"Cognoscere ; profectò enim me calamitas tenet cumulatè multa.

215

"Sanè quidem omninò audaciam Marsque dederunt et Minerva,

"Et vires-bellicas : cùm legerem ad insidias

"Viros optimates, mala inimicis serens ;

Ver. 205. "Ὅς ποτ'.] ΑΙ. "Ὅς τότ'.

Ibid. — Κρήτεσσι.] ΑΙ. Κρήτησι.

Ver. 208. — ζωὴν.] Περιερίον. Schol.

Ver. 209. — καὶ ἐπὶ πλήρες ἐβάλλοντο.]

Ἄλλοι γὰρ ὡς κλήρες διανέμονται οἱ παῖδες τὴν πατρικὴν κτῆσιν. Ὡς δὲ κληρονομία λίγεται.

Euclath.

Ver. 214. — καλάμην γέ σ' ὁδομαι εἰσορόωντα Γινώσκων.] Πιθανὸς τῷ παραδόξῳ. αἱ γὰρ πρὸς ἀγροίκους ὄντος τῷ λόγῳ· ἐστὶ δὲ ἄνιν ἥττον ἵνα γινῇ· ὡς γὰρ ἀπὸ τῆς καλάμης ἵκτινι νοῦσαι τὸ κάλλος τῶν τιθερισμένων καρπῶν, ὅπως καὶ ἐκ περιουσιαῦ σώματος τὴν ἀρχαίαν ἴδιν κατακλῆσκει. Schol. Hinc apud E. ratiocin., Proverbium, Ἐν στήθεϊ κατακλῆσκει.

"Ἐν τῇ καλάμῃ γινώσκων — dicitur, "quoties è vestigis quibusdā in senectā "reliquis conjecturam facimus, cujusmodi "quis fuerit in adolescentiā ; translatā me-

"taphorā à vegetibus." Erasm. Adag. Sect. de Conjecturis. Sic apud Lucianum ; Ὡς ἐστὶν ἀπὸ τῆς καλάμης τιμωρίζονται. Pseudomantis, baud longe ab initio. Caeterum laudat hanc Metaphoram Aristoteles : Τὸ γὰρ μανθάνειν βελόνης, ἢ δὲ φύσει πάνιν ἐστὶ — Ἡ δὲ μεταφορά καὶ τὸτο μάλιστα. Ὅταν γὰρ εἴσῃ τὸ γῆρας καλάμην, ἱστίοντι μάθῃσι καὶ γινώσκῃ δια τῷ γίνας· ἄμφω γὰρ ἀπηνθῆκοντα. Rhetoric. lib. III. cap. 10.

Ver. 215. — δύνῃ.] Κακοπαθία, καὶ ἡ ἐξ ἰνδίας δυστυχία. Schol.

Ver. 217. Καὶ ῥήξηνορίην ὅποτε κρίνοίμι λόχονδε.]

"Ἐς λόχον· ἔνθα μάλισ' ἀρετὴ διακρίνεται ἀνδρῶν.

"Εἰς δ' ἡ, ἐν θαλάσῃ ἀνῆλθε, ἡ σ' ἄλκιμος, ἐξ-φάνθη. Iliad. γ. 277.

- Οὐποτέ μοι θάνατον προτίσσετο θυμὸς ἀγῆνωρ,
 Ἀλλὰ παλὺ πρῶτιστος ἐπάλαινος ἔγχει ἔλκεον 220
 Ἀνδρῶν δυσμενῶν, ὃ, τε μοι εἴξει πόδεςσι.
 Τῶας ἔ' ἐν πολέμῳ· ἔργον δέ μοι οὐ φίλον ἔσκεν,
 Οὐδ' οἰκωφελίη, ἥτε τρέφει ἀγλαὰ τέκνα·
 Ἀλλὰ μοι αἰεὶ νῆες ἐπῆρετμοι φίλαι ἦσαν,
 Καὶ πόλεμοι, καὶ ἄκοντες εὐξέστοι, καὶ οὔστοι, 225
 Λυγρὰ, τὰ τ' ἄλλοισιν γε καταριγῆλὰ πέλονται.
 Αὐτὰρ ἐμοὶ τὰ φίλ' ἔσκε, τὰ που Θεὸς ἐν φρεσὶ θῆκεν·
 Ἄλλος γάρ τ' ἄλλοισιν ἀνὴρ ἐπιτέρπεται ἔργοις.
 Πρὶν μὲν γὰρ Τροίης ἐπιβήμεναι υἱὰς Ἀχαιῶν,
 Εἰνάκις ἀνδράσιν ἤρξα, καὶ ἀκυπόροισι νέεσιν, 230
 Ἀνδρας ἐς ἀλλοδαπούς· καὶ μοι μάλα τύγχανε πάντα·

- "Nunquam mihi mortem ante-oculos-ponebat animus generosus,
 "Sed multo primus insiliens hastā occidebam 220
 "Virorum inimicorum, quicumque mihi cederet pedibus.
 "Talis eram in bello; opus verò mihi haud gratum erat,
 "Neque rei-familiaris-cura, quæ scilicet nutrit claros filios:
 "Sed mihi semper naves remigio-instructæ gratæ erant,
 "Et bella, et tela benè-polita, et sagittæ: 225
 "Tristia, quæ utique aliis horrenda sunt.
 "At mihi ea grata erant, quæ scilicet Deus in animo posuit:
 "Alius etenim aliis vir delectatur operibus.
 "Antè enim quàm in Trojam profecti sint filii Achivorum,
 "Novies viris imperavi, et velocibus navibus, 230
 "Viros adversus externos; et mihi abundè contigerant omnia;

Ver. 219. — προτίσσετο.] Porphyrus, *Quest. Homeric.* 16. exponit προμαντιύσθαι. Scholiastes autem, προϊδίσθαι, προοιδίσθαι.

Ver. 220. — ἔλκεον.] *Al.* ὄλκεον.

Ver. 222. Τῶας ἔ' ἐν πολέμῳ.] *Barnesius* legi posse conjicit, τοῖς ἔνν πολέμῳ. Sed nihil opus; quum vox ita hoc sensu alibi apud Poëtam occurrat: nempe *Iliad.* γ'. 321. i. 887. et infra ver. 352. *Ajus libri.*

Ibid. — ἔργον δέ μοι ἐ φίλον ἔσκεν, Οὐδ' οἰκωφελίη.] *Eὔ* δὲ καὶ Ὁμήρῳ τιναίηται, " — "ἔργον δέ μοι ἐ φίλον ἦν, Οὐδ' οἰκωφελίη, ἥ — "ἔ' ἐπεί τις ἀγλαὰ τέκνα· Ἀλλὰ μοι αἰεὶ νῆες "ἔσ'." ὡς σὺς αὐτῶν ἀμιλύντας οἰκίας, καὶ ποιεῖσθαι ἐξ ἑδονίας. *Plutarch.* in *Catoe Majore*, haud longè à fine. Ubi notandum pro φίλον ἔσκεν, legisse hīc *Plutarchum*, φίλον ἦν. Cæterum nonnulli, notante *Eustathio*, ἔργον hoc in loco κατ' ἔξοχην accipiunt τῆς γαμψίας μόνον. Atque ita exponit *Scholiastes*.

Ver. 223. Οὐδ' οἰκωφελίη.] Οἰκωφεία, οἰκωφεία, ἰαμωφεία. *Schol.*

Καὶ δ' οἰκωφελίη μιλίτω, μίλαρον τε φυλάσσω. *Naumach. Gnom.* ver. 20.

Ver. 226. — καταριγῆλὰ.] *Al.* κατὰ ῥιγῆλὰ, et καταριγῆλὰ.

Vol. II.

Ver. 228. Ἄλλος γὰρ τ' ἄλλοισιν ἀνὴρ ἐπιτέρπεται ἔργοις.] Ἐν ταῖς καὶ γυναικὶν παροικίας ἐκπύδεται τῆς λαγῆς, " Ἀλλὰ παρ' ἄλλοις καλὰ." *Eustath.*

Ἄλλ' ἄλλος ἄλλῳ καρδίῳ ἰαίνεται.

Archiloch. ap. *Cleem. Alexand. Strom.* VI. ubi et hic *Homeri* locus adducitur.

Ἄλλ' ἄλλος ἄλλοις μᾶλλον ἡδεται πρῶτοις:

Euripides apud *Eundem*, *ibid.*

Καὶ γὰρ ἰτίους ἰτίων ἔζω

Ἐκπύει γι φείνας.

Pindar. Pythior. Ode X. ver. 93.

Denique non omnes eadem mirantur amantque.

Horat. Epist. lib. II. ii. 58.

Castor gaudet equis; ovo prognatus eodem,

Pugnis: quot capitum vivunt, totidem studiorum

Millia —. *Id. Serm. lib. II.* i. 26.

trahit sua quemque voluptas.

Virgil. Eclog. II. 65.

Vide et suprā ad γ'. 167.

Ver. 231. — πάντας.] *MS.* à *The.* *Bentleio* collatus, πολλὰ.

B

Τῶν ἑξαιρέμην μενοεικία, πολλὰ δ' ὀπίσσω
 Λάγχανον· αἶψα δὲ οἶκος ὀφέλλετο, καὶ ῥα ἔπειτα
 Δεινός τ' αἰδοῖός τε, μετὰ Κρήτεσσι τετύγμην.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ τήνδε στυγερὴν ὁδὸν εὐρύοπα Ζεὺς 235
 Ἐφράσαθ, ἥ πολλῶν ἀνδρῶν ὑπὸ γούνατ' ἔλυσε,
 Δὴ τότε μ' ἦνωγον καὶ ἀγακλυτὸν Ἰδομενῆα
 Νήεσσ' ἡγήσασθαι ἐς Ἴλιον· οὐδέ τι μῆχος
 Ἦεν ἀνήνασθαι, χαλεπὴ δ' ἔχε δῆμου φῆμις.
 Ἔνθα μὲν εἰνάετες πολεμίζομεν υἱὲς Ἀχαιῶν, 240
 Τῷ δεκάτῳ δὲ πόλιν Πριάμου πέρσαντες ἔβημεν
 Οἴκαδε σὺν νήεσσι· θεὸς δ' ἐκέδασσεν Ἀχαιοὺς.
 Αὐτὰρ ἐμοὶ δειλῶ κακὰ μῆδετο μητίετα Ζεὺς·
 Μῆνα γὰρ οἷον ἔμεινα τεταρπόμενος τεκέεσσι,
 Κουριδίη τ' ἀλόχω, καὶ κτήμασιν· αὐτὰρ ἔπειτα 245
 Αἴγυπτόνδε με θυμὸς ἀνάγει ναυτίλλεσθαι,
 Νῆας εὖ στείλαντα σὺν ἀντιθέοις ἐτάροισιν.
 Ἐννία νῆας στείλα, Δωῶς δ' ἑσαγεύρατο λαὸς.
 Ἐξῆμαρ μὲν ἔπειτα ἐμοὶ ἐρήρες ἐταῖροι
 Δαίνυντ'· αὐτὰρ ἐγὼν ἱερῆϊα πολλὰ παρεῖχον, 250
 Θεοῖσιν τε ῥέζειν, αὐτοῖσί τε δαῖτα πένεσθαι.
 Ἐβδομάτῃ δ' ἀναβάντες ἀπὸ Κρήτης εὐρείης,

“ Ex quibus eligebam quæ placebant ; multa autem post

“ Sortitò-obtinebam : statim verò domus augebatur ; et deinceps

“ Gravisque reverendusque inter Cretenses factus-sum.

“ Sed cum jam hoc odiosum iter latè-sonans Jupiter 235

“ Decrevit, quod multorum virorum subtilis genua solvit ;

“ Utique tunc me jusserunt et inclytum Idomeneum

“ Naves ducere in Ilium ; neque ulla ratio

“ Erat denegandi, gravis nempè premebat vulgi vox.

“ Ibi quidem novem-annis belligerabamur filii Achivorum, 240

“ Decimo autem urbem Priami populati, ivimus

“ Domum-versus cum navibus ; Deus verò dissipavit Achivos.

“ At mihi misero mala struebat providus Jupiter ;

“ Mensem enim solum mansi delectans me filiis,

“ Virgineâque uxore, et facultatibus : at postea 245

“ In Ægyptum me animus impulit navigare,

“ Navibus benè-adornatis cum eximiis sociis.

“ Novem naves adornavi ; citò autem coactæ sunt copiæ.

“ Sex-diebus quidem postea mei dilecti socii

“ Convivabantur ; at ego victimas multas præbebam, 250

“ Et Diis ad-sacrificandum, et ipsis ad epulas parandas.

“ Septimo autem navibus-consensus à Cretâ latâ,

Ver. 235. — τήνδε.] Apud Eustathium
τὴν γη.

Ver. 246. Αἴγυπτον.] Vide infrà ad
ver. 257. 258.

Ver. 247. — εὖ στείλαντα.] Ita Barnesi-
us. Vulg. εὐστέλαντα.

Ver. 250. — ἱερῆϊα.] Θρίμαλα. Schol.
Vide ad Il. χ'. 159.

Ver. 251. Θεοῖσιν τε ῥέζαν.] Pronuntiaba-
tur Θεοῖσιν ut rectè notavit Barnesius. Vide
ad Il. ε. 18.

Ἐπλέομεν Βορέῃ ἀνέμῳ ἀκραίῃ, καλῷ,
 Ῥηϊδίας, ὥσεί τε κατὰ ῥόον· οὐδέ τις οὖν μοι
 Νηῶν πημάνθη, ἀλλ' ἀσπεθείς καὶ ἄνουσοι
 255
 Ἦμεθα· τὰς δ' ἄνεμός τε, κυβερνήταί τ' ἴθουν.
 Περμπταῖοι δ' Αἴγυπτον εὐρρέιτην ἰκόμεσθα.
 Στῆσα δ' ἐν Αἰγύπτῳ ποταμῷ νέας ἀμφιελίσσας.
 Ἐνθ' ἦτοι μὲν ἐγὼ κελόμην ἐρίφρας ἐταίρους
 260
 Αὐτοῦ παρ' νήεσσι μένειν, καὶ νῆας ἔρυσθαι.
 Ὅππῃρας δὲ κατὰ σκοπιάς ὤτρυνα νέεσθαι.
 Οἱ δ' ὕβρει εἴξαντες, ἐπιστόμενοι μένει σφῶ,
 Αἶψα μάλ' Αἰγυπτίῳ ἀνδρῶν περικαλλέας ἀγροῦς
 Πόρθεον, ἐκ δὲ γυναικάς ἄγον, καὶ νήπια τέκνα,

“ Navigavimus Boreâ vento puro, bono,

“ Facile, veluti secundo flumine; neque ulla adeo mihi

“ Navium læsa est, sed sospites et incolumes

255

“ Sedebamus: has autem ventusque gubernatoresque dirigebant.

“ Quinto-die autem ad Ægyptum pulchrè-fluentem venimus:

“ Statui verò in Ægypto fluvio naves remis-utrique-agitatas.

“ Ibi quidem ego jubebam charos socios,

“ Illic apud naves manere, et naves tueri;

260

“ Speculatores autem per speculas hortabar ut-irent:

“ Hi autem insolentiæ cedentes, sequentes impetum suum,

“ Statim admodum Ægyptiorum virorum perpulchros agros

“ Populabantur, mulieresque abducebant, et infantes liberos;

Ver. 254. — ὥσεί τε κατὰ ῥόον.] *Al.* ὥς
 εἴτε κατὰ ῥόον.

Ibid. — ἦν.] *Proinde* —.

Ver. 256. — τὰς δ' ἄνεμός τε, κυβερνή-
 ται τ' ἴθουν.]

— fugimus spumantibus undis,

Quà cursum ventusque gubernatorque
 vocabant. *Æn.* III. 269.

Ver. 257. Περμπταῖοι.] Τῶν δὲ ἄκρων [τῆς
 Κρήτης] — τὸ δ' ἰῶν τὸ Σαμῶνιον ἰσὶν —
 Ἐστ' δ' ἀπὸ — τῷ Σαμῶνι πρὸς Αἰγύπτου,
 τιστάρων ἡμερῶν ἔς ἡμερῶν πλῆς. *Strabo, Geo-*
graph. lib. X. pag. 727. 728. al. 474.
476.

Ibid. — Αἰγύπτῳ εὐρρέιτην ἰκόμεσθα.] “ Ita
 “ appellatur Ægyptus propter Nilum à quo
 “ certis temporibus irrigatur.” *Spondan.*
Pessimè. Rectè enim *Barnesius* hîc per Αἰ-
 γύπτου non *Terram Ægypti*, sed *fluvium Ni-*
lum intelligit, qui in sequenti versu et alibi
 ἀπὲρ apud *Poëtam Αἰγύπτου* appellatur.
 “ Pater,” inquit, “ hîc ex *Masculino* *Epi-*
 “ *theto*, Ægyptum hîc non dici de *Terrâ*,
 “ sed de *Fluvio* —. Præterea hoc *Epi-*
 “ *theton* semper de *Fluvio* apud *Homerum*
 “ dicitur:”

Ναῦ δὲ Σατυνίοντος ὑπὲρ ἦτορ τὰς ἔχθρας.

Iliad. ζ. 34.

Similiter *Eustathius*; *Δηλοὶ δὲ, ὡς ἔ* πρὸς τῶ-
των, ἔστι Αἰγύπτῳ ἔ ἐ Νῆλος ἰκαλῶντο φησὶ
 γὰρ: “ Αἰγύπτου εὐρρέιτην ἰκόμεσθα.” Καί,
 “ Στῆσα δ' ἐν Αἰγύπτῳ ποταμῷ νέας.” Vide
ad ver. 258.

Ver. 258. Στῆσα δ' ἐν.] *MS.* à *Tbo. Bent-*
leio collatus, Στῆσαι μιν.

Ibid. — Αἰγύπτῳ ποταμῷ.] “ *Ὁμηρος* —
 τοῖς ἀρχαίοις ἐχρήσατο ἰνίμασι —, καὶ οὕτως
 ἔ Αἰγύπτου τὸν ποταμὸν εἶπεν, ὃ Νῆλος. *Pau-*
saniæ, lib. IX. cap. 40. Vide *Plin. Nat.*
Hist. lib. V. cap. 9. item *suprà ad γ'. 300.*
et δ'. 581. et λ'. 638.

Ver. 262. — ὕβρει εἴξαντες.] *Νικηδίντης*
 ὑπὸ τῆς ὕβρεως. *Schol.*

Ibid. — μινὶ σφῶ.] Apud *Eustathium*,
 μινὶ σφῶν.

Ver. 263. — Αἰγυπτίῳ.] Similiter in-
 frà *ver. 286.* Αἰγυπτίῳ. Ubi *Barnesius*;
 “ *Dux*,” inquit, “ ultimæ *Syllabæ* coales-
 “ cunt in unam.” Sed nihil opus. Vide
suprà ad δ'. 127. et ad ιι. β'. 537.

Ver. 264. — ἐκ δὲ γυναικάς ἄγον, καὶ
 νήπια τέκνα.] “ Ἄγον, ἀντὶ τῆς, ἐκ αἰχμῶν ἄγοντας
 ἀπὸ φησιν. *Schol.* Sic *Iliad.* ι. 589.

“ Ἀδρας μὲν πτόντες; —

Τίνα δὲ τ' ἄλλοι ἄγασι, βαρυζόντες τε γυ-
 ναικάς.

- Αὐτοὺς τ' ἐκτεινον· τάχα δ' εἰς πόλιν ἵκετ' αὐτή· 265
 Οἱ δέ, βοῆς ἀτόντες, ἄμ' ἡὶ φαινομένην φη
 ἦλθον· πλῆτο δὲ πᾶν πεδίου πεζῶν τε καὶ ἵππων,
 Χαλκοῦ τε στερωπῆς· ἐν δὲ Ζεὺς τερπικέραυνος
 Φῦζαν ἐμοῖς ἐτάροισι παρὲν βάλεν, αὐδὲ τις ἔτλη
 Μείναι ἐναντίβιον· περὶ γὰρ κακὰ πάντοθεν ἔστη. 270
 Ἔνθ' ἡμέων πολλοὺς μὲν ἀπέκτανον ὅξ' ἢ χαλκῶ,
 Τοὺς δ' ἄγαγον ζώους, σφίσι ἐργάζεσθαι ἀνάγκη.
 Αὐτὰρ ἐμοὶ Ζεὺς αὐτὰς ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο νόημα
 Ποίησ'· (ὡς ὄφειλον Δανίειν, καὶ πάσῃσι ἱστιαστῇ
 Αὐτοῦ ἐν Αἰγύπτῳ· ἐτι γάρ κ' ἐμὲ πῆμ' ὑπέδεκτο.) 275
 Αὐτίκ' ἀπὸ κρατὸς κυμαίνου ἔκταναν ἔθνηκα,
 Καὶ σάκος ἄμοιρον· δόρυ δ' ἐκβαλὼν ἔκτασε χεῖρός·
 Αὐτὰρ ἐγὼ βασιλῆος ἐναντίον ἤλυθον ἵππων,
 Καὶ κύσα γούναθ' ἐλὼν· ὁ δ' ἐρύσαστο, καὶ μ' ἐλέησεν·
 Ἐς δίφρον δέ μ' ἔσας ἄγειν οἴκαδε θαμνοχέοντα. 280

- * Ipsosque interficiebant; citò autem ad urbem pervenit strepitus: 265
 * Illi autem clamorem audientes, simul cum anrorà apparente,
 * Venerunt: impletus est verò totus campus peditibusque et equitibus,
 * Ærisque fulgore: Jupiter autem gaudens fulmine
 * Fugam meis sociis malam immisit; neque quisquam sustinuit
 * Consistere contrà: circum enim mala undique stabant. 270
 * Ibi nostrum multos quidem interfecerunt acuto ære;
 * Alios autem duxerunt vivos, sibi operaturos ex-necessitate.
 * At mihi Jupiter ipse in mente hoc cogitatum
 * Effecit; (ut debui mori, et fatum assequi
 * Illic in Ægypto; adhuc enim me malum exceperit!) 275
 * Statim de capite galeam subreptam depōui,
 * Et scutum ab humeris; hastamque projeci ex manu:
 * At ego regis obviam ivi equis;
 * Et osculatus-sum genua prehensa: hic autem servavit, et mei misertus est;
 * In currum verò me locatum duxit domum lachrymas-fundentem. 280

Ver. 266. — βοῆς ἀτόντες.] Vide ad II. 6. 252.

Ver. 267. — πλῆτο δὲ πᾶν πεδίου πεζῶν τε ἢ ἵππων, Χαλκῶ τε στερωπῆς.]

Præterea magnæ legiones cum loca cur-
sus

Camposque compleant ———:

Fulgur ibi ad cælum se tollit; totaque
circum

Ære renidescit tellus ———.

Lucræ. lib. II. ver. 323. 327.

Ut sæpè ingenti bello cum longa cohör-
tes

Explicuit legio, et campo stetit agmen
aperta,

Directæque acies, ac latè fluctuat omnis

Ære rendenti tellus ———.

Virgil. Georgic. II. 279.

——— campique armis sublimibus ar-
dent. Æn. XI. 602.

Ver. 270. — περὶ γὰρ κακὰ πάντοθεν ἔστη.] Sic Iliad. σ'. 111.

——— αἶψα δὲ κατὰ παρὰ ἱσθμῶτα.

Ver. 272. — ἄγαγον.] MSS. duo à The. Bentleio collati, ἄναγον. Quo modo et in Vulgatis legitur infra ε'. 441. ubi repe-
titur hic locus.

Ver. 273. — ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο νόημα.] Eu-
stathius in commentario citat, ἐνὶ φρεσὶ ὅδε νόημα.

Ver. 278. Αὐτὰρ ἐγὼ βασιλῆος ἐναντίον.]
Φασὶ δὲ οἱ Παλαιὸι ἐν τῷ, "βασιλῆος ἱωντίον"
"ἡλυθον," ὅτι ὁ Σίδως ἱερασίῳσι Αἰγύπτου
εἶσι. Eustath.

Ver. 279. — καὶ μ' ἐλέησεν.] Eustathius
in commentario citat, καὶ μ' ἰσάσεν.

Ἦ μὲν μοι μάλα πολλοὶ ἐπήϊστοι μεδίησιν,
 'Ιέμενοι κτείνειν· (δὴ γὰρ πεχολάατο λίην)
 'Αλλ' ἀπὸ πῦκος ἔρυσσε· Διὸς δ' ὠπίζετο μῆνιν
 Ξεινίου, ὃς τε μάλιστα νεμεσσώταται πακὰ ἔργα.
 "Ενθα μὲν ἐπτάσσετ' ῥέοντι αὐτόθι, πολλὰ δ' ἄγχιρα
 Χρήματ' ἀν' Αἰγυπτίους ἀνδρας· δίδουσι γὰρ ἅπαντες.
 'Αλλ' ὅτε δὴ ἔρχομαι μοι ἐπιτάλμευσι ἔτος ἦλθε,
 Δὴ τότε Φοῖνιξ ἦλθεν αὐτῆρ, ἀπατήλια εἰδώς,
 Τρώκτης, ὃς δὴ πολλὰ καὶ ἀνθρώποισιν ἰώργει·
 "Ὅς μ' ἄγε παρκαταθῆν' ἦνιν φρεσὶν, ὅφρ' ἰκόμεσθα
 Φοινίκην, ὅθι τοῦγε δῆμοι καὶ πτόματ' ἐκείτο.
 "Ενθα παρ' αὐτῷ πρῖνα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτόν·
 'Αλλ' ὅτε δὴ μῆνές τε, καὶ ἡμέραι ἐξετελεῦντο,
 "Αψ περιτελλομένου ἔτους, καὶ ἐπῆλυθον ὄφρα,
 'Ες Διῶν μ' ἐπὶ κῆρς ἐέσφατο ποντοπόροιο,
 Ψεύδεα βουλευσας, ἵνα οἱ σὺν φόρτον ἄγοιμι·
 Κεῖθι δέ μ' ὡς περᾶσῃσι, καὶ ἄσπετον ὄνον ἔλοιτο.

"Profecto me valde multi adoriebantur frasinis hastis,

"Cupientes interficere, (jam enim irati erant valde:)

"Sed ille arcebat: Jovis nempe veritus est iram

"Hospitalis, qui utique maximè indignè fert mala opera.

"Ibi quidem septem annos mansi ibidem, multasque collegi

"Divitias inter Ægyptios viros; dedesunt enim omnes.

"Sed cum jam octavus mihi revolvens annus venisset,

"Tunc demùm Phœnicus venit vir, fallacia doctus,

"Veterator, qui jam multa mala hominibus fecerat:

"Qui me duxit persuasum ipsius ingenio, donec venissemus

"In Phœniciam, ubi ejus scilicet domus, et possessiones erant.

"Ibi apud ipsum mansi integrum in annum:

"Sed quando jam mensesque et dies exacti essent,

"Iterùm re-circumvolvente anno, et supervenissent tempora;

"In Libyam me navi imposuē pōnētem transceunti,

"Mendacia meditatus, ut secum onus portarem;

"Illic autem me ut venderet, et magnum pretium acciperet.

285

290

295

Ver. 283. — ἀπὸ πῦκος ἔρυσσε.] Suos nimirum à vi Ulyssii inferendū arcuit. Ita infra s. 104. — κίρας, ὅσας τ' ἀπέρυσσε. Et *Iliad.* V. 542. s. 562. — βίλιον ἀπερῶντο ἰ-
 γκαῖον. *Barneius*, Versionem Editionis *Dica-
 dyti* secutus, malè reddidit, "ille eripuit."

Ver. 286. Χρήματ'.] *Al. Κτήματ'.*

Ver. 287. 'Αλλ' ὅτι δὴ ἔρχομαι μοι.] Προ-
 νουτιάζομαι ἔρχομαι. Ut rectè notavit *Bar-
 neius*.

Ver. 288. Δὴ τότε γαυρὸς ἦλθεν ἀνὴρ.] 'Ε-
 πὶ ἥδ' ἐπὶ τὸν Εὐρώπην ἐπὶ Φοινίκην παραγμ-
 νον. *Schœl.*

Ibid. — Φοῖνιξ.] *Barneius* edidit Φο-
 νῆξ. Sed minùs rectè. Nam *Φοινίκην* in-
 fra ver. 291. et alibi apud *Poëtam* *intidius*
 product. Vide ad *Il.* β. 267.

Ver. 289. Τρώκτης.] Παισιῶγος, ἀνακτοδ.
Schœl.

Ibid. — ἐνδράκουσι ἰάργου.] *Al.* ἀνδρ-
 ας ἰάργου.

Ver. 294. — περιτελλομένου ἔτους.] *Al.*
ἐπιτελλομένου ἔτους.

— volventibus annis. *Æn.* I. 234.

Ver. 297. Κεῖθι δέ μ' ἐς ἀσπετον.] Vox
ασπετον antepenultimam corripit, quippè ex
ασπετόνα, non ex *ασπένα*, deducta. Vide ad
Il. δ. 67. *Al.* *ασπέτος* et *ασπετος*.

Ibid. — ὄνον ἔλοιτο.] Editio *Florentina*, no-
 tante *Barneio*, habet ὄνον ἔλοιστο. Quam et
 veram omnino lectionem contendunt non-
 nulli. "Il faut certainement lire *ἔλοιστο*,
 "avec l'Édition de Florence de 1448."

Τῷ ἐπόμενῳ ἐπὶ νηὸς, οἰόμενός περ, ἀνάγκη.
 Ἥ δ' ἔβreen Βορέη ἀνέμῳ ἀπρᾶεῖ, καλῷ,
 Μίσσον ὑπὲρ Κρήτης· Ζεὺς δέ σφιν μῆδετ' ὀλεθρον. 300
 Ἀλλ' ὅτε δὴ Κρήτην μὲν ἐλείπομεν, οὐδὲ τίς ἄλλη
 Φαίνεται γαῖαν, ἀλλ' οὐρανὸς ἠδὲ θάλασσα,
 Δὴ τότε κυανέην νεφέλην ἔστησε Κρονίων
 Νηὸς ὑπὲρ γλαφυρῆς· ἥχλυσε δὲ πόντος ὑπ' αὐτῆς.
 Ζεὺς δ' ἄμυδις βρόντησε, καὶ ἔμβαλε νῆϊ κεραυνόν. 305
 Ἥ δ' ἐλελίχθη πᾶσα, Διὸς πληγείσα κεραυνῷ,
 Ἐν δὲ θεείῳ πληττο· πέσον δ' ἐκ νηὸς ἅπαντες.
 Οἱ δὲ κορώνησιν ἵκελοι, περὶ νῆα μέλαιναν
 Κύμασιν ἐμφορέοντο· Θεὸς δ' ἀποαίνυτο νόστον.
 Αὐτὰρ ἐμοὶ Ζεὺς αὐτὸς, ἔχοντί περ ἄλγεα θυμῷ, 310
 Ἴστων ἀμαιμάκετον νηὸς κυανοπράοιο
 Ἐν χείρεσσιν ἔθηκεν, ὅπως ἔτι πῆμα φύγοιμι.
 Τῷ ῥα περιπλεχθεῖς, φερόμην ὀλοοῖς ἀνέμοισιν·

“Hunc sequebar in navi, suspicans licet, ex-necessitate.

“Illa verò currebat Boréa vento puro, bono,

“Per-medium supra Cretam: Jupiter autem eis moliebatur exitium. 300

“Sed cum jam Cretam quidem liquissemus, neque ulla alia

“Apparebat terrarum, sed cælum et mare;

“Tum verò atram nubem statuit Saturnius

“Nave super cavâ, obscuratus autem est pontus sub ipsâ:

“Jupiter verò crebrò tonuit, et injecit navi fulmen. 305

“Hæc autem contorta est tota, Jovis percussa fulmine,

“Sulphureque impleta est; ceciderunt autem ex navi omnes.

“Hi verò cornicibus similes, circum navem nigram

“In fluctibus ferebantur: Deus autem auferebat reditum.

“At mihi Jupiter ipse, habenti licet dolores animo,

“Malum longum navis cœruleam-habentis-proram

“Manibus imposuit, ut adhuc malum effugerem.

“Hunc scilicet amplexus, ferebar perniciosiis ventis; 310

“C'est qu' illoirs ne se trouve du tout point,

“en ce sens-là, dans Homère: An lieu

“qu' *ἀριτο* s'y trouve souvent dans le sens

“d' *auferrer, reportare*, [nempè *domum*], qu'il

“doit avoir ici; car le Phénicien en que-

“stion, après avoir vendu Ulysse en Lybie,

“devoit en reporter l'argent chez lui. Vid.

“*Il. l. 3. v. 307. l. 247. 'Od. v. 422.*

“*Uc. Histoire Critique de la République des*

Lettres, tom. VIII. pag. 41.

Ver. 299. 'Hδ' ἰδύμ.]

— vastumque cavâ trabe currimus æ-
quor. *Æn. III. 191.*

Currit iter tutum non seciùs æquore
classis. *Æn. V. 862.*

*Ver. 300. — Ζεὺς δὲ σφιν.] Al. Ζεὺς
χὰς σφισι.*

*Ver. 301. 'Αλλ' ὅτε δὴ Κρήτην μὲν ἐλείπο-
μεν, Uc.] 'Αφηγῆται δὲ ἡ κινδυνύουσα, κατὰ
ἡ πρὸ τούτων ἴφη μετὰ τὰς τὴν ἡλίου βοᾶς. Eu-
staib. Vide suprâ ad v. 403. Uc.*

Ibid. — ἐδὲ τις ἄλλη φαίνεται γαῖαν, Uc.]

Postquam altum tenuere rates, nec jam

amplius ullæ

Apparent terræ; cælum undique et un-

dique pontus;

Tum mihi cœruleus suprâ caput astitit

imber,

Noctem hiememque ferens; et inhor-

ruit unda tenebris. *Æn. III. 192,*

Ver. 308. Οἱ δὲ κορώνησιν ἵκελοι.]

Adparent rari nantes in gurgite vasto.

Æn. I. 118,

'Εννήμαρ φερόμην, δεκάτῃ δέ με νυκτὶ μελαίνῃ
 Γαίῃ Θεσπρωτῶν πέλασεν μέγα κῆμα κυλίνδον. 315
 'Ενθα με Θεσπρωτῶν βασιλεὺς ἐκομίσσατο Φεῖδων
 "Ἡρώς ἀπριάτην· τοῦ γὰρ φίλος υἱὸς ἐπελθὼν
 Δῖφρῳ καὶ καμάτῳ δεδμημένοι ἦγεν ἐς οἶκον,
 Χειρὸς ἀναστήσας, ὅφρ' ἴκετο δάματα πατρός·
 'Αμφὶ δέ με χλαῖνάν τε, χιτῶνά τε, εἵματα ἔσσην. 320
 'Ενθ' Ὀδυσῆος ἐγὼ πυθόμην· κείνος γὰρ ἔφασκεν,
 Ξεινίσαι, ἥδ' ἐφιλῆσαι, ἰόντ' ἐς πατρίδα γαίαν·
 Καί μοι κτήματ' ἔδειξεν, ὅσα ξυναγεῖρατ' Ὀδυσσεὺς,
 Χαλκόν τε, χρυσόν τε, πολὺκμητόν τε σίδηρον.
 Καὶ νύ κεν ἐς δεκάτην γενεὴν ἕτερόν γ' ἔτι βόσκοι· 325
 Τόσσα οἱ ἐν μεγάροισι κειμήλια κείτο ἀνακτος.
 Τὸν δ' ἐς Δαδῶνην φάτο βήμεναι, ὅφρα Θεοῖο.
 'Εκ δρυὸς ὑψικόμοιο Διὸς βουλὴν ἐπακούσῃ,

"Per novem dies ferebar, decimâ autem me nocte nigrâ

"Terræ Thesprotorum appulit magna unda volvens.

315

"Ibi me Thesprotorum rex excepit Pheidon

"Heros gratis; hujus enim dilectus filius cūm-supervenisset,

"Frigore et labore afflictum duxit in domum,

"Manu sublevatum, donec pervenisset ad aedes patris:

"Mihi verò lanamque, tunicamque, vestimenta induit.

320

"Ibi de-Ulyssæ ego audiui; ille enim dicebat,

"Hospitio se illum excepisse, et amicè tractasse euntem in patriam terram:

"Et mihi bona ostendit, quot collegerat Ulysses,

"Æsque, aurumque, et multum-elaboratum ferrum.

"Et sanè in decimâ generationem alium adhuc aletet;

325

"Tot ei in ædibus res-pretiosæ jacebant regis.

"Ipsum autem in Dodonem dicebat ivisse, ut Dei

"Ex quercu alto-vertice Jovis consilium audiret,

Ver. 315. Γαίῃ Θεσπρωτῶν.] Θεσπρωτία, πόλις περὶ τὰ ἰσχυρά τῆς Θεσσαλίας. Schol.

Ver. 316. — Θεσπρωτῶν βασιλεὺς. Theoproti apud Thucydidem, lib. II. ἀσπίλιου-τοι dicuntur; uti notavit Barnesius.

Ver. 317. — ἀπριάτην.] Αἰ. ἀπριάτην.

Ver. 322. Ξεινίσαι, ἥδ' ἐφιλῆσαι.] Αἰ. Ξεινίσε' ἥδ' ἐφιλῆσαι.

Ver. 324. Χαλκὸν τε, χρυσὸν τε, πολὺκμητόν τε σίδηρον.] Eustathius in commentario citat, Χαλκὸν τε, χρυσὸν τε ἄλλης, ἰσθῆτα θ' ὑφάντην. Ut supra v. 136. et infra π. 231.

Ver. 326. Τόσσα οἱ ἐν μεγάροισι.] Apud Eustathium, Τόσσα ἐν μεγάροισι.

Ver. 327. Τὸν δ' ἐς Δαδῶνην φάτο βήμεναι.] Τὸ γὰρ δὴ μαντήσιον τῆτο [τὸ ἐν Δαδῶνῃ] νόμοιο ἀρχαῖστατον τῶν ἐν Ἑλλάδι χρηστηρίων ἐστίν. Καὶ ἂν τὸν χρόνον τῆτον μῆνον. Herodotus, lib. II. § 52. Ἡ Δαδῶνη τοίνυν τὸ μὲν παλαιὸν ὑπὸ Θεσπρωτοῖς ἦν τὸ ἄρος ὁ Τάμαρος, ἢ Τμάρος, (ἀμφότεροι γὰρ λέγεται), ὅφ'

ᾧ κείτοαι τὸ ἱερόν· ἢ οἱ Τραγυκοὶ τι ἢ Πίνδαρος Θεσπρωτῶν ἀρχαῖς τὴν Δαδῶνην ὕστερον δὲ ὑπὸ Μολόχοις ἐλήλυθα. Strabo, Geograph. lib. V. pag. 505. al. 328.

'Επεὶ γὰρ ἤλθεις πρὸς Μολοσσὰ δάσιδα, τὴν αἰπύναντον τ' ἀμφὶ Δαδῶνην, ἵνα Μαντήα θῶκος τ' ἐστὶ Θεσπρωτῶν Διὸς, τίς τις τ' ἄπιστον αἰ προσήγοροι δρύς.

Æschylus, Prometh. Vincit. ver. 827.

"Ενθα τι Δαδῶνη τίς ἐξ' ἰσχυρῶν πιστόλισται· τὴν δὲ Ζεὺς ἐφίλησεν καὶ δὴν χρηστήριον εἶναι Τίμισον ἀνθρώποις· ναῖον δ' ἐν πυθμίνι φηγῶν· "Ενθ' ἐν ἰσχυρόσι μαντήια πάντα φέρονται.

Hesiod. apud Scholiasten in Sophocli. Trachin. ver. 1174.

Ver. 328. — ἰπακῶσῃ.] Αἰ. ἰπακῶσαι. Atque ita citat Strabo, Geograph. lib. VII. pag. 506. al. 329. Idem tamen, lib. XVI. pag. 1105. al. 762. citat ὑπακῶσῃ. Αἰ. ἰπακῶσῃ.

- "Οππῶς νοστήσῃ Ἰθάκης ἐς πῖονα δῆμον,
 "Ἢδῃ δὴν ἀπειὼν, ἢ ἀμφοδὸν, ἢ κρυφθόν. 330
 "Ὡμοσε δὲ πρὸς ἑμὶ αὐτὸν, ἀποσπένδων ἐνὶ οἴκῳ,
 Νῆα κατειρύνσθαι, καὶ ἱπαρτίαις ἑμμενὶ ἱταίρους,
 Οἳ δὴ μιν πέμψουσι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
 'Αλλ' ἑμὲ πρὶν ἀπέπεμψε· τύχῃσι γὰρ ἐρχομένη νῆς
 'Αἰδρῶν Θεσπρωτῶν ἐς Δουλίχιον πολύπυρον. 335
 "Εὖθ' ὅγε μ' ἠνάγει πέμψαι βασιλῆϊ Ἀκάστῳ
 'Ευδυκέως· τοῖσιν δὲ κακὴ φρεσὶν ἦνδανε βουλή
 'Αμφ' ἑμοὶ, ὅφρ' ἔτι πάγχυ δῦης ἐπὶ πῆμα γινοίμην.
 'Αλλ' ὅτε γαίης πολλὸν ἀπέπλω πορτοπόρος νῆς,
 Αὐτίκα δούλιον ἦμαρ ἑμοὶ περιμηχανώοντο· 340
 'Εκ μὲν με χλαῖνάν τε, χιτῶνά τε, εἵματ' ἔδυσαν,
 'Αμφὶ δέ μοι ῥάπος ἄλλο κακὸν βάλλον, ἠδὲ χιτῶνα,
 'Ρωγαλία, τὰ καὶ αὐτὸς ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὄρηαι.
 'Εσπῆριοι δ' Ἰθάκης εὐδειέλου ἔργ' ἀφίκαντο·
 "Εὖθ' ἑμὲ μὲν κατέδησαν εὐσσίελμον ἐνὶ νῆϊ, 345
 "Ὀπλῳ εὐστρεφέϊ στερεῶς· αὐτοὶ δ' ἀποβάντες

"Quomodo rediret Ithacæ in opulentum populum,

"Jam diu absens, an palam, an occulte. 330

"Juravit autem coram me ipso, libans in domo,

"Navem deductam, et paratos esse socios;

"Qui jam ipsum comitabuntur dilectam in patriam terram,

"Sed me prius dimisit: contigit enim ut-iret navis

"Virorum Thesprotorum in Dulichium tritici-feracem. 335

"Tunc ille me jussit mittere regi Acasto

"Accuratè; illis autem malum in animo placebat consilium

"De me, ut adhuc omnino in calamitatis pestem inciderem.

"Sed quando à-terrà longè progressa est pontum-transiens navis,

"Statim servilem diem mihi moliebantur: 340

"Exerunt quidem me lænâ, tunicâque, vestimentis,

"Circumque me pannum alium malum jecerunt, et tunicam,

"Lacera, quæ et ipse in oculis vides.

"Vespertini autem Ithacæ amœnæ ad culta pervenerunt:

"Ibi me quidem ligaverunt bonis-transtis-instructâ in navi, 345

"Fune benè-torto arcè; ipsi verò egressi

Ver. 329. — νοστήσῃ.] *Al.* νοστήσει.

Ibid. — Ἰθάκης ἐς πῖονα δῆμον.] Vide
suprà ad á. 103.

Ver. 331. "Ὡμοσε.] Apud *Eustathium* in
commentario, "Ὀμνυ· Ut infrà ε'. 238.

Ibid. — ἀποσπένδων.] *Al.* ἱπασπένδων.

Ver. 333. — τίμψουσι.] *Al.* τίμψανσι.

Ver. 335. — ἐς Δουλίχιον.] Τὸ δὲ Δουλί-
χιον, νῆσος δὲ ἀπὸ τῆς μίας τῶν Ἐχινάδων. *Eu-*
statius.

Ibid. — πολύπυρον.] *Al.* πολύμηλον.

Ver. 336. — Ἀκάστῳ.] *Al.* Ἐκάστῳ.

Ver. 338. — δῦης ἐπὶ πῆμα γινοίμην.]

Scholians interpretatur, Ἐὰν ταῖς συμβίβη-
καίαις συμφοραῖς ἄλλην βλάβην ὑπερβάνωμι.
Videtur itaque is legisse δῦης ἐπὶ.

Ver. 340. — ἑμοὶ περιμηχανώοντο.] *Al.*
ἑμὶ περιμηχανώοντο· et ἑμὶ περιμηχανώ-
οντο.

Ver. 341. Ἐκ μὲν με.] *Al.* Ἐκ μὲν γε.

Ver. 343. Ῥωγαλία.] *Al.* Ῥωγαλίον, et
Ῥωγαλίην.

Ἐσσυμένως παρὰ θῖνα θαλάσσης ὄρεον ἵλοντο.
 Αὐτὰρ ἐμοὶ δεσπὸν μὲν ἀνέγνωμφαν Διοὶ αὐτοὶ
 Ῥηϊδίας· πεφαλῇ δὲ κατὰ ῥάκος ἀμφικαλύψας,
 Ἔιστον ἐφόλκαιον καταβὰς ἐπέλασσα θαλάσση
 Στῆθος· ἔπειτα δὲ χερσὶ διήρυσσε ἀμφοτέρησι
 350
 Νηχόμενος, μάλα δ' ἄκα δύρηφ' ἔα ἀμφὶς ἔκριναν.
 Ἐνθ' ἀναβὰς, ὅθι τε θρῖος ἦν πολυνανθὸς ὕλης,
 Κεῖμην πηπτηγὸς· οἱ δὲ μεγάλα στενάχοντες
 Φοίταν· ἀλλ' ἐ γάρ σφιν ἐφαίνετο κέρδιον εἶναι
 355
 Μαίεσθαι προτέρω τοὶ μὲν κάλιν αὐτὶς ἔβαινον
 Νηὸς ἐπὶ γλαφυρῆς· ἐρὰ δ' ἔκρυψαν Διοὶ αὐτοὶ
 Ῥηϊδίας, καὶ με σταθμῷ ἐπέλασσαν ἄγοντες
 Ἀνδρὸς ἐπισταμένε· ἔτι γὰρ νύ μοι αἶσα βιῶναι.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφησ, Εὐμαιε συβῶτα·
 360
 Ἄ δειλὲ ξεινῶν, ἧ μοι μάλα θυμὸν ὄρινας,
 Ταῦτα ἕκαστα λέγαν, ὅσα δὴ πάθες, ἦδ' ὅσ' ἀλήθης.
 Ἀλλὰ τάδ' ἐ κατὰ κόσμον ὁτομαι, εἴδῃ με πείσεις,
 Εἰπὼν ἀμφ' Ὀδυσῆϊ· τί σε χρεὶ τοῖον εἶοντα

"Festinanter ad littus maris coenam sumpsero.

"At mihi vinculum quidem resolverunt dii ipsi

"Facile; capiti autem panno obvoluto,

"Lævigatum per clavum delapsus applicui mari

360

"Pectus; dein de manibus remigavi ambabus

"Natans; valdeque citò foris eram seorsum ab illis.

"Tunc cum accendissem, ubi utique quæretum erat floridæ sylvæ,

"Jacebam stratus: illi autem valde getnentes

"Ibant; sed haud enim ipsis videbatur melius esse

355

"Inquirere ulterius; hi quidem retrò iterum ibant

"Navem in cavam; me autem absconderunt dii ipsi

"Facile, et me stabulo appulerunt ducentes

"Viri prudentis; adhuc enim jam mihi fatum vivere."

Hunc autem respondens allocutus es, Euryme subulke;

360

"O miser hospitum, certè mihi valde animum commovisti,

"Hæc singula dicens, quot scilicet passus, et quantum vagatus es.

"Sed ea non pro decenti dicta arbitror, neque mihi peruedebis,

"Locutus de Ulyssæ: quid te oportet, talis cum-eis,

Ver. 348. — ἀνέγνωμφαν.] *Al.* ἀνέγνωψαν.

Ver. 350. — ἐφόλκαιον.] Πηδάλιον. *Schol.*

Ver. 352. — δύρηφ'.] *Al.* δύρηφ.

Ver. 353. — θρῖος.] Δρυάδης ἢ σύσπιος ἑσπας. *Schol.* *Al.* δρύος.

Ver. 355. — ἀλλ' ἐ γὰρ σφιν.] Vide suprâ ad n. 190. *Eustathius* autem in commentario citat, ἀλλ' ἐπὶ δ' σφιν.

Ver. 358. — σταθμῷ.] Σταθμὸν ἢ τὸ τὴν ἀγγρομὸν εἶπον λίθον. *Eustath.*

Ver. 361. Ἄ θαλῆ.] *Al.* ὦ θαλῆ.

Ver. 363. — ἐ κατὰ κόσμον ὁτομαι.] Ἦγον ἄστρομα νομίζω. *Eustath.*

Ver. 364. — τί σε χρεὶ τοῖον εἶοντα Μαψιδίως ψιυδισθαι.]

— μὴ ψιυδῇ, ἐπιτάμινος σάφα ἐπῆν.

Iliad. γ. 404.

Ceterum minus rectè hic *Eustathius*; Καὶ ἔρα τὸ "Μαψιδίως ψιυδισθαι," δηλὸν ὅς τὸ μὴ μάτην ψιυδισθαι, ἐ πάντων ψιυδισθαι. Istiusmodi enim distinctioni nullus hic videtur locus.

- Μαψιδίως ψεύδεσθαι; ἐγὼ δ' εὖ οἶδα καὶ αὐτὸς, 365
 Νόστον ἐμοῖο ἀνακτος, ὅτ' ἤχθετο πᾶσι θεοῖσι
 Πάγχυ μάλ', ὅτι μιν ἔτι μετὰ Τρώεσσι δάμασσαν,
 Ἡὲ φίλων ἐν χερσὶν, ἐπεὶ πόλεμον τολύπευσε.
 Τῷ κέν οἱ τύμβον μὲν ἐποίησαν παναχαιοὶ,
 Ἡδὲ κε καὶ ᾧ παιδὶ μέγα κλέος ἤρατ' ὀπίσσω. 370
 Νῦν δέ μιν ἀκλειῶς Ἀρπυιαὶ ἀνηρεῖψαντο.
 Αὐτὰρ ἐγὼ παρ' ὕεσσιν ἀπότροπος· ὑδὲ πόλινδ'
 Ἔρχομαι, εἰ μὴ πέ τι περίφρων Πηνελόπεια
 Ἐλθέμεν ὀτρύνῃσιν, ὅτ' ἀγγελίη ποθὲν ἔλθῃ.
 Ἀλλ' οἳ μὲν τὰ ἕκαστα παρήμενοι ἐξερέψιν, 375
 Ἡμὲν οἳ ἄχυνται δὴν οἰχομένοιο ἀνακτος,
 Ἡδ' οἳ χαίρεσιν βίοτον νήποινον ἔδοντες.
 Ἀλλ' ἐμοί· εἰ φίλων ἐστὶ μεταλλῆσαι, καὶ ἔρσθαι,
 Ἐξ ἧ δὴ μ' Αἰτωλὸς ἀνὴρ ἐξήπαφε μύθῳ,
 Ὅς τ' ἄνδρα κτείνας, πολλὴν ἐπὶ γαῖαν ἀληθεῖς, 380
 Ἥλυθ' ἐμὸν πρὸς σταθμὸν· ἐγὼ δέ μιν ἀμφαγάπαζον.
 Φῆ δέ μιν ἐν Κρήτεσσι παρ' Ἰδομενῆϊ ἰδέσθαι
 Νῆας ἀκείόμενον, τὰς οἳ ξυνέαζαν ἄελλαι·

- "Temerè mentiri? ego autem certè novi et ipse 365
 "De-reditu mei domini, quòd odio is haberetur omnibus diis
 "Omninò valdè, quia ipsum non inter Trojanos domuerunt,
 "Vel amicorum in manibus, postquam bellum confecisset.
 "Tunc ei tumultum quidem fecissent omnes Achivi,
 "Atque etiam suo filio magnam gloriam comparasset in-posterum : 370
 "Nunc autem ipsum ingloriè Harpyiæ abripuerunt.
 "At ego apud suos semotus; neque ad urbem
 "Eo; nisi quandò fortè prudens Penelope
 "Venire jubeat, quandò nuntius alicundè venerit.
 "Sed illi quidem singula assidentes interrogant, 375
 "Tum qui dolent diu absente rege,
 "Tum qui gaudent victum impunè edentes,
 "Sed mihi non gratum est inquirere et interrogare;
 "Ex quo scilicet me Ætolus vir decepit sermone;
 "Qui utique viro interfecto, multas per regiones vagatus,
 "Venit meam ad casam: ego autem ipsum amanter-complectebat. 380
 "Dixit autem eum se inter Cretenses apud Idomeneum vidisse
 "Naves reficientem, quas ei confregèrant procellæ :

Ver. 366. — ὅτ' ἤχθετο πᾶσι θεοῖσι Πάγχυ μάλ', ὅτι μιν ἔτι μετὰ Τρώεσσι δάμασσαν, ὅτι "ὅτ' ἤχθετο" δύναται νοηθῆναι καὶ ἀντὶ τοῦ ἔτι ἡμισέθεν ὁ νόστος δηλαδὴ, ἢ ὁ Ὀδυσσεύς. Eustath. Pro posteriori accipiendi ratione planè faciunt sequentiæ.

Ver. 369. Τῷ κεν οἱ. Barnesius edidit Τῷ κέν οἱ. Sed et ferri potest vulgata Lectio. Vide ad Il. α. 51. item x. 212.

Ver. 370. — ᾧ παιδὶ μέγα κλέος ἤρατ'. Filio suo magnam gloriam comparasset, nempe

Ulysses. Ita Iliad. γ'. 373. d. 165. — καὶ ἀσπασεν ἤρατο κλέος. Barnesius aliique malè vertunt, "suo filio magna gloria crevisset." Quod cum vocis ἤρατο significatione nullo modo congruit.

Ver. 374. — ἔλθῃ. Al. ἔλθῃ.

Ver. 380. Ὅς τ' ἄνδρα. Al. Ὅς τ' ἄνδρα.

Ver. 381. "Ἥλυθ' ἐμὸν πρὸς σταθμὸν." Al. "Ἥλυθ' ἐμὸν πρὸς δόματ'."

Ver. 383. — ἀκείόμενον. Θεραπεύοντα, ἰώμενον. Schol. Al. ἀκείόμενον.

- Καὶ φάτ' ἐλεύσεσθαι, ἢ ἐς Δέρος, ἢ ἐς Ὀπώρην,
 Πολλὰ χρέματ' ἄγοντα, σὺν ἀντιθέοις ἱτάροισι. 385
 Καὶ σὺ, γέρον πολυπενθές, ἐπεὶ σέ μοι ἤγαγε δαίμων,
 Μῆτε τί μοι ψεύδεσσι χαρίζο, μῆτε τι δέλγε·
 Οὐ γὰρ τ' ἐνεκ' ἐγὼ σ' αἰδέσσομαι, ἐδὲ φιλήσω,
 Ἀλλὰ Δία ξένιον δείσας, αὐτόν τ' ἐλέησας.
 Τὸν ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμηλις Ὀδυσσεύς· 390
 Ἥ μάλα τίς τοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἄπιστος,
 Οἷόν σ' ἐδ' ὁμόσας περ ἐπήγαγον, οὐδέ σε πείθω.
 Ἀλλ' ἄγε νῦν ῥήτρην ποιησόμεθ'· αὐτὰρ ὕπερθε
 Μάρτυροι ἀμφοτέροισι θεοὶ, τοὶ Ὀλυμπον ἔχουσιν·
 Εἰ μὲν κεν νοσήσῃ ἀναξ τεὸς ἐς τὸδε δῶμα, 395
 Ἔσσας με χλαῖνάν τε, χιτῶνά τε, εἵματα, πέμψαι
 Δελίχιονδ' ἵεναι, ὅθι μοι φίλον ἔπλετο θυμῷ·
 Εἰ δέ κε μὴ ἔλθῃσιν ἀναξ τεὸς, ὥς ἀγορεύω,
 Δμῶας ἐπισσεύσας, βαλέειν μεγάλης κατὰ πέτρης,
 Ὅφρα καὶ ἄλλος πτωχὸς ἀλεύεται ἡγεροπέυειν. 400

- "Et dixit venturum, vel in æstatem, vel in autumnum,
 Multas opes advehentem, cum deo-paribus sociis. 385
 "Et tu, senex multa-passe, postquam te ad me duxit deus,
 Neque omnino mihi mendaciis gratificare, neque mulce:
 "Non enim ob-id ego te honorabo, neque diligam,
 "Sed Jovem hospitalem veritus, teque ipsum miseratus."
 Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses;
 390 "Certè valdè quidem tibi animus in pectoribus incredulus,
 "Quòd te neque vel juratus induxi, neque tibi persuadeo.
 "Sed age nunc sponsionem faciamus; at desuper
 "Testes ambobus dii sint, qui Olympum habitant.
 "Si quidēta redierit herus tuus in hanc domum, 395
 "Indutum me lænāque, tunicāque, vèstimentis, mitte
 "Ad Dulichium ut-eam, quòd mihi gratum est animo:
 "Sin non venerit herus tuus, ut prædico,
 "Famulis incitatis, dejice magnā de rupe,
 "Ut et alius medicus caveat decipere." 400

Ver. 387. Μῆτε τί μοι ψεύδεσσι χαρίζο.]

μηδὲ μ' οἰκτίσας
 Πρίνθαι μὲν μοι ψεύδεσσι ———
 Æschyl. Prometh. Vincit. ver. 685.

Ver. 388. — ἀιδέσσομαι.] Ita ex MS. et ex Schol. Vett. edidit Barnerius. Quocum facit et MS. à Tho. Benilcio collatus. Vulgg. αἰδέσσομαι. Quæ vox alibi apud Poëtam non occurrit. Vide ad Il. i. 504. 636, et x. 419.

Ver. 389. — ἱεήσας.] Al. ἱεαίρων. Atque ita in commentario legit Eustathius.

Ver. 392. Οἷόν σ' ἐδ' ὁμόσας περ ἐπήγαγον.] "Nullum enim vinculum ad adstringendam fidem jurejurando majores arc-

"tius esse voluerunt." Cicero, de Officiis, lib. III. § 31.

"Ὅστις γὰρ ἰανύοντι μηδὲν πείθεται,
 Αὐτὸς ἰανύειν ῥαδίως ἰσχύεται.
 Amphib. apud Stobæum, § 27.

Ver. 393. — ἔχουσιν.] Τὴν ἐπὶ ῥητοῖς καὶ ὁμολογούμενοις συνθήκην. Schol.

Ibid. — ὕπερθε.] Al. ὑπὲρθε.

Ver. 397. Δελίχιον.] Πόλις τῆς Κεφαλληνίας. Schol. Aliter Eustathius: Vide supra ad ver. 335.

Ver. 399. — ἱκισεύσας.] Al. ἱκισεύσας.

Ver. 400. — ἀλύεται.] Al. ἀλύεται. Ut infra v. 29.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσφάνει δῖος ὕφορβος·
 ἔειν, ἔτω γάρ κεν μοι εὐκλείη γ' ἀρετὴ τε
 Εἴη ἐπ' ἀνθρώπους ἅμα τ' αὐτίκα, καὶ μετίσταινα,
 "Ὅς σ' ἐπεὶ εἰς κλισίην ἄγαγον, καὶ ξείνα δῶκα,
 Αὖθις δὲ πτείνωμι, φίλον δ' ἀπὸ θυμὸν ἐλοίμην.
 Πρόφρων δὴ κεν ἔπειτα Δία Κρονίωνα λιτοίμην.
 Νῦν δ' ἄρ' ὄργκοιο τάχιστα μοι ἔνδον ἐταῖροι
 Εἴην, ἴν' ἐν κλισίῃ λαρὸν ἐτυκυόμεσθε δόρπον.

405

"Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 Ἀγχιμόλον δὲ σύες τε καὶ ἀνέρες ἦλθον ὕφορβοί·
 Τὰς μὲν ἄρ' ἐξέταν κατὰ ἥθεα κοιμηθῆναι·
 Κλαγγὴ δ' ἄσπετος ἦρχε σῶν αὐλιζομένων.
 Αὐτὰρ ὁ αἶς ἐτάροισιν ἐπέκλετο δῖος ὕφορβος·

410

"Ἄξειδ' ὧν τὸν ἀριστον, ἵνα ξείνῃ ἰσρέυσῃ
 Τηλεδακῆ· πρὸς δ' αὐτοῖς ὀνησόμεθ', οἵ τερ οἷζ' ὦν

415

Hunc autem respondens allocutus est nobilis subulcus ;

" Hospes, etenim sic mihi bona-fama, virtutisque nomen,

" Esset inter homines simul nunc, et deinceps,

" Qui te postquam in casam duxissem, et xenia dedissem,

" Deinde interficerem, dilectumque animum eriperem :

405

" Promptus sanè deinde Jovi Saturnio supplicarem.

" Nunc verò hora coenæ : citissimè mihi intus socii

" Fuerint, ut in casâ lautam apparemus coenam."

Sic hi quidem talia inter se dicebant.

Propè autem suesque et viri venerunt subulci ;

410

Has quidem deinceps incluserunt in sua-claustra ad-cubandum :

Strepitus verò ingens ortus est suum stabulantium.

Verum suos socios hortabatur nobilis subulcus ;

" Ducite suum optimum, ut hospitii-gratia mactem

" Longinqui : unâ autem ipsi recreabimur, qui utique ærumnam

415

Ver. 402. — ἔτω γάρ.] Refertur istud γὰρ ad id quod elegantèr reicitur : " Ne mihi istiusmodi factionis auctor sis ; Ita ENIM Ἔς."

Ver. 403. — μετίσταινα.] *Al.* μετίσταινα.

Ver. 405. *Αἶς* δὲ πτείνωμι.] Malè hîc Eustathius : " Ἐν δὲ τῷ " Ἀἶς δὲ πτείνωμι," σημεῖος ὁ σύνθετος, λαφύας συνήλως ἐντὶ τῷ Δῇ. Quidni enim (si oportuisset) et scribere potuisset *Homerus*, Αἶς δὲ πτείνωμι, Ἔς. Vide autem ad *Il.* ε. 57. et ν'. 490.

Ibid. — πτείνωμι.] *Al.* πτείνωμι.

Ver. 406. Πρόφρων δὲ κεν ἔπειτα Δία Κρονίωνα λιτοίμην.] Ἀποσπὼν γὰρ ἦτο ὁ Εὐμεινὸς ἔνδρα σὺν τῷ φόνῳ καὶ αἵματι περραμμένοι, καὶ Ἰλίου ἰακῆ, προσελθὼν τῷ Διὶ. *Kyrios. Straz. de Republ. lib. X.* Porro aliam hujus loci interpretationem affert Eustathius : Διτλήν (inquit) ἵππων ἔχει. " Ἡ γὰρ λίγα βαρύνει καὶ

ἀρρωπιῶν κατ' ἐπιφάνειαν, ὡς ὅτε πείθων ἐν ὑδαρίῃσι δαῖς ἐνίον, φασίνας ἔχοντες καὶ ἄλλας κατὰ συναλαφήν, [legendo nimirum Δία Κρονίωνα] ἀλιτοίμην,] δαί ὅπως ἐν πρόφρων, ἥτοι ἰσχυροὶ καὶ μετὰ ἡμέρας, ἀλίνοισι ἦσαν ἀκάρσοις ἐς Δαί. Verum posterior hæc accipiendi ratio cum isto δὲ κεν ἴσως parum aptè convenit. Cæterum *Barnesius* edidit cum notâ interrogationis, Δία Κρονίωνα λιτοίμην ; Sed et hoc minùs rectè.

Ibid. — δὲ κεν ἴσως.] *Al.* κεν δ' ἦτοια. Ver. 411. — ἄρα ἔξεν.] Vide ad *Il.* ε. 51.

Ibid. — κατὰ ἥθεα.] Τὰς συνήθεις καίτας. Eustath. Fuerunt, teste *Barnesio*, qui exposuerunt, " De more ;" Quo sensu hæc vox nullibi apud Poëtam usurpatur. Vide ad *Il.* ζ'. 511. et ε. 268.

Ver. 415. — ὀνησόμεθ'.] Ὀνήσιος καὶ ὀφελίας μετασχηματ. *Schol.*

Δὴν ἔχομεν, πάσχαπτας ὑῶν ἐνέει ἀρχιμόδονταν·

"Αλλοι δ' ἡμέτερον πάμασσαν κήπεινον ἔδουσιν.

"Ὡς ἄρα φωνήσας κέασε ξύλα κηλέϊ χαλκῷ·

Οἱ δ' ὕν εἰσῆγον μάλα τίονα πενταέτηρον·

Τὸν μὲν ἔπειτ' ἔστησαν ἐπ' ἐσχάρῃ· ἐδὲ συβώτης 420

Λήθετ' ἄρ' ἀθανάτων, (Φρεσὶ γὰρ κέχερτ' ἀγαθήσιν,)

'Αλλ' ὅγ' ἀπαρχάμενος, κεφαλῆς τρίχας ἐν πυρὶ βάλλεν

'Αργιόδοντος υἱός, καὶ ἐπύχτο πᾶσι θεοῖσι,

Νοστήσαι 'Οδυσηά παλύφρονα ὅνδε δόμονδε.

Κόψε δ' ἀνασχόμενος σχίζῃ δρυός, ἣν λίπε κείαν· 425

Τὸν δ' ἔλιπε ψυχῇ· ταὶ δ' ἔσφαζάν τε καὶ εὔσαν·

Αἴψα δέ μιν διέχευαν· ὁ δ' ὠμοθετέϊτο συβώτης,

Πάντοθεν ἀρχόμενος μελέων, ἐς τίονα δημόν·

Καὶ τὰ μὲν ἐν πυρὶ βάλε, καλύναι ἀλφίτε ἀκτῇ,

Μίστυλλον τ' ἄρα πᾶλλα, καὶ ἀμφ' ὄβελοῖσιν ἔπειραν, 430

"Οπτῆσαν τε περιφραδέας, ἐρύσαντό τε πάντα·

Βάλλον δ' ἐν ἑλεοῖσιν ἀολλίσαι· ἂν δὲ συβώτης

"Ἰστατο δαιτρεύων (περὶ γὰρ φρεσὶν αἴσιμα ἦδη·)

"Dū habemus, patiens suūm gratiā albis-dentibus;

"Alii verò nostrum laborem impune edunt."

Sic locutus, scidit ligna acuto ære:

Illi autem suam adduxerunt valdè pinguem quinquennem:

Eum quidem postea statuerunt ad focum; neque subulcus 420

Oblitus est immortalium, (mente enim utebatur bonā:)

Sed hic auspicans, capitis pilos in ignem jecit

Albis-dentibus suis, et precabatur omnes deos,

Ut-rediret Ulysses prudens suam in domum.

Percussit autem manu-sublatā, segmine quercūs, quod liquerat siccans; 425

Ipse verò reliquit anima: hi autem jugulārunt et ustulārunt;

Stimacque ipsum divisernat; frustra autem cruda ponebat subulcus,

Undique auspicana ē membris, in pinguem adipem:

Et alia quidem in ignem jecit, conspersa farinæ flore;

Minutatim dein secuerunt cætera, et verubus inflixerunt, 430

Assaveruntque citè, detraxeruntque omnia:

Posternat autem in mensis simul-omnia: subulcus verò

Surrexit divinus; (valdè enim mente æqua nōrat:)

Ver. 419. — ἀπὸν,] Ἀπὸ ἀπάγον.

Ver. 421. Λήθε'.] Vide supra ad λ'. 101.

Ver. 422. 426. 427. 'ΑΛΛ' ἦ' ἀπαρχό-
μινος — Κόψε δ' ἀνασχόμενος — ὁ δ' ὠ-
μοθετέϊτο συβώτης.] Ταῦτα δὲ Βαρνάβας ἐν ἡ
ἐς τὰ πρῶτα τῶν ἐν τοῖς θεοῖσι δὲν ἐπι-
σταται ἡ μὲν πρὶν τοῦ ἀναρχόμενος, ὁ παρ-
εργος ἐκείνου δὲν τοῖς οἰκιστῶν τῆς ἑλίας,
ἀλλ' ἐκ πολλῶν τόπων συναγλυφόμενος Ἑλλη-
νας. Dionys. Halicarn. Antiq. Rom. lib. VII.
lib. fac.

Ver. 425. Ἐλπί δ' ἀναρχόμενος.] Diony-

sus, loco jam allato, citat Κόψε δ' ἀπαρχό-
μινος. Ex versu (ut videtur) 422. Ipse
autem alibi, ut rectè annotat Sylburgius,
citat Πλάτωνα ἀναρχόμενος. Περὶ Σουθίστου,
§ 5.

Ver. 426. — ταὶ δ' ἔσφαζαν.] Apud
Dionysium, τὰ δ' ἐσφάζαν.

Ver. 427. — ὠμοθετέϊτο.] Ὁ μὲν ἐν τῶν
τῶν πρῶτον, ἀναρχόμενος τοῖς θεοῖς. Schol.

Ver. 432. Βάλλον δ' ἐν ἑλεοῖσιν.] Ἑλίας δ'
ἐν τῇ μαργαρίτῃ τῇ ἐκείνῃ. Ἀθήναιον, lib. IV.
cap. 22.

Καὶ τὰ μὲν ἔπαρχα πάντα διεμοιρᾶτο δαΐζων·
 Τὴν μὲν ἴαν Νύμφῃσι καὶ Ἑρμῇ, Μαιάδος υἱί,
 Θῆκεν ἐπευξάμενος, τὰς δ' ἄλλας νεῖμεν ἐκάστη.
 Νώτοισιν δ' Οδυσῆα διηνέκεσσι γέραςιν

435

Ἀργιόδοντος ὕος· κύδαινε δὲ θυμὸν ἀνακτος·
 Καὶ μιν φωνήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

Αἰθ' ἔτως, Εὐμαιε, φίλος Διὶ πατρὶ γένοιο,
 Ὡς ἐμοὶ, ὅττι με τοῖον ἐόντ' ἀγαθοῖσι γεραίρεις.

440

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαιε συβῶτα·

Ἔσθις, δαιμόνιε ξείνων, καὶ τέρπεο τοῖσδε,
 Οἷα πάρεστι· Θεὸς δὲ τὸ μὲν δώσει, τὸ δ' ἑάσει,
 Ὅ,ττι κεν ῥ' θυμῷ ἐθέλει, δύναται γὰρ ἅπαντα.

445

Ἥ ῥα, καὶ ἄργαματα θῦσε θεοῖς αἰετιγενέτησι·
 Σπείσας δ' αἶθοπα οἶνον, Ὀδυσσῆϊ πτολιπόρῳ
 Ἐν χεῖρεσσιν ἔθηκεν, ὃ δ' ἔζετο ἥ παρὰ μοῖρῃ.

Atque illa quidem septifariam omnia partitus est dividens;

435

Partem quidem unam Nymphis et Mercurio, Maiæ filio,

Posuit precatus; cæteras verò distribuit singulis:

Tergo autem Ulyssem perpetuo honorabat.

Albis dentibus suis; lætificabat verò animum domini:

Et ipsum compellans allocutus est prudens Ulysses;

" Utinam sic, Eumæe, dilectus Jovi patri fieres,

440

" Ut mihi; siquidem me, talis cùm-sim, bonis honoras."

Hunc autem respondens allocutus es, Eumæe subulce;

" Comede, eximie hospitum, et delectare hisce,

" Qualia adsunt; Deus autem hoc quidem dabit, illud verò sinet,

445

" Quodcunque suo animo voluerit; potest enim omnia.

Dixit, et primitas sacrificavit diis sempiternis;

Libatoque nigro vino, Ulyssi urbium-vastatori

Id manibus posuit; hic autem sedebat suam juxta partem.

Ver. 434. — διμοιρᾶτο.] Pronuntiabat-
 tur fortè διμοιρᾶτο. Vide ad II. ε. 4.

Ver. 435. — Νύμφῃσι καὶ Ἑρμῇ.] Δω-
 ρῆται δὲ μοῖραν ἡ Εὐμαιὸς Νύμφῃσι μὲν, ἵνα
 γῆθῃ ἀναβιδόιν τροφὰς τοῖς ζώουσιν, ὡς ἐπισταῦ-
 ραι κρήνης καὶ ἄλλοις καὶ ἱεροῖς ποταμοῖς, ὡς
 προδιήλωται [Odys. κ'. 350.] Ἑρμῇ δὲ ὡς
 ἔ. αὐτῇ νομῇ, καὶ αὐξητικῇ τῶν θεμεμάτων.
 Eustath. Καὶ Σιμωνίδης θύειν αὐτὸς φησὶ Νύμ-
 φῃσι καὶ Μαιάδος τέκνῳ Οὐτοὶ καὶ ἀνδρῶν αἶμ'
 ἔχουσι πομῶν. Schol.

Ibid. vii.] Al. υἱί.]

Ver. 436. — ἑκάστη.] Al. ἐκάστος.

Ver. 437. Νώτοισιν δ' Ὀδυσῆα διηνέκεσσι.]

Vescitur Æneas —————

Perpetui tergo bovis, et lustralibus extis.

Æn. VIII. 182.

Ver. 443. — δαιμόνιε.] Vide ad II. β'.
 190.

Ibid. — τέρπειο τοῖσδε, Οἷα πάρεστι.]

Τέρπειο πᾶσιν ὁμοῦ, οἷα δίδωσι Σιδῶς.

Diog. Laërt. lib. I. in vitâ Periadri.

Ver. 444. — Θεὸς δὲ τὸ μὲν δώσει, τὸ δ'
 ἑάσει.] Sic Iliad. κ'. 250.

Τῷ δ' ἱερὸν μὲν ἵδουσι πατὴρ, ἱερὸν δ' ἀνίσχυσι.
 Similiter et apud Pindarum;

———— τὸ μὲν δώσει, τὸ δ' ἑάσει.

Pythior. Ode XII. ver. ult.

Cæterum apud Eustathium legitur hîc, τὰ
 μὲν δώσει, τὰ δ' ἑάσει.

Ibid. — ἑάσει.] Vide ad II. δ. 42.

Ver. 445. — ἵδουσι.] Al. ἵδωσι.

Ver. 446. — ἄργαματα.] Τὰς ἀπαρχὰς.

Schol. Ἀπάργματα, αἱ μυγάλαι ἀπαρχαὶ τῶν
 θυσιῶν τῶν τιλῶν· παρὰ τὸ ἀρχῶ, ἀπάρχω,
 ἄρχμα ἢ ἀπαρχμα, ὡς Ὀμηροῦ. " ἄργαματα
 " θύει Σιδῶς αἰετιγενέτησι." Etymolog. Magn.
 in voce Ἀπάργματα.

Ibid. — θύει.] Ἦγον, κατὰ τὰς πα-
 λαῖας, ἱθυρίαις· ἑδίοτοι γὰρ, φασι, παρὰ τῷ
 ποιητῇ τὸ " θύειν," ἀντὶ τοῦ σφάζει ἱερῶν
 λίγνται. Eustath.

Ver. 447. — Ὀδυσσῆϊ πτολιπόρῳ.] Vide
 suprâ ad ε. 2, et infrâ ad χ'. 230.

Σίτον δέ σφιν ἔνειμε Μεσαύλιος, ὃν ῥα συβώτης
 Αὐτὸς κτήσατο οἶος, ἀποιχομένοιο ἀνακτος, 450
 Νόσφιν δεσποίνης, καὶ Λαέρταο γέροντος·
 Πὰρ δ' ἄρα μιν Ταφίων πρίατο κτεάτεσσιν ἰοῖσιν.
 Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱάλλον.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 Σίτον μὲν σφιν ἀφείλε Μεσαύλιος· οἱ δ' ἐπὶ κοῖτον, 455
 Σίτε καὶ κρεῖων κεκορημένοι, ἐσσεύοντο.
 Νύξ δ' ἄρ' ἐφῆλθε κακὴ σκοτομήνιος, ὅε δ' ἄρα Ζεὺς
 Πάννυχος· αὐτὰρ ἄη Ζέφυρος μέγας αἰὲν ἔφυδρος.
 Τοῖς δ' Ὀδυσσεὺς μετέειπε, συβώτῳ πειρητίζων,
 Εἰπὼς οἱ ἐκδὺς χλαῖναν πόροι, ἢ τιν' ἐταῖρων 460
 Ἄλλον ἐποτρύνειν· ἐπεὶ ἔο κήδετο λήν·
 Κέκλυθι νῦν, Εὐμαίε, καὶ ἄλλοι πάντες ἐταῖροι,
 Εὐξάμενός τι ἔπος ἐρέω, οἶνος γὰρ ἀνώγει
 Ἥλεός, ὅς τ' ἐφάνηκε πολύφρονά περ μάλ' ἀεῖσαι,

Panem autem ipsis distribuit Mesaulius, quem scilicet subulcus
 Ipse sibi comparaverat solus, absente domino, 450.
 Seorsum à dominâ et Laërte sene :
 Ipsum nempe à Taphiis emit possessionibus suis.
 Hi autem ad cibos paratos appositos manus porrigebant.
 At postquam potius et sibi desiderium exemissent,
 Panem quidem eis abstulit Mesaulius ; illi autem ad cubitum, 455
 Pane et carnibus saturati, properabant.
 Nox verò deinde supervenit mala obscura ; pluebat autem Jupiter
 Totâ-nocte ; at spirabat Zephyrus magnus semper aquosus.
 Inter hos verò Ulysses locutus est subulcum tentans,
 Si quo-pacto sibi exutam lenam præberet, vel aliquem sociorum 460
 Alium dare-hortaretur ; siquidem ipsius curam-gerebat valdè :
 " Audi nunc, Eumæe, et alii omnes socii,
 " Gloribundus aliquod verbum dicam ; vinum enim jubet
 " Stultum, quod utique impulit sapientem etiam valdè cantare,

Ver. 450. Αὐτὸς κτήσατο οἶος.] Nempe
 κτεάτεσσιν ἰοῖσιν, ver. 452. Vide suprâ ad
 ver. 8.

Ver. 455. — κοῖτον.] *Al.* κοῖτην.

Ver. 457. — δ' ἄρ'.] *Al.* γὰρ.

Ibid. — ἐκδομήνιος.] Ἀσίλητος, ἀσολομένη.
 ἢ καὶ ἢν ἡ σιλήνη ἀπισκώταται τῇ πρὸς τὸν
 ἥλιον συνόδῳ· μήνη γὰρ, ἡ σιλήνη. *Schol.* Simi-
 liter *Eustathius* ; Σκοτομήνιος δὲ νύξ ἔχ' ἀπλῶς
 ἡ ἀσίλητος, ἀλλὰ καὶ ἢν ἡ σιλήνη ἀπισκώτα-
 ται, φασί, ἠγγίσασα ἥλιῳ πρὸς συνόδον. For-
 tasse tamen rectius per Νύξ σκοτομήνιος idem
 intelligas quod suprâ pingitur ;

Νύκτα δὲ ἐφφάνη· ὡδὲ πρῶφαινε· ἴδισθαι.

Ἀλλ' ἐπεὶ πρὸς νυκτὶ βαθεῖ· ἢν, ὡδὲ σιλήνη

Ὁυρανίην πρῶφαινε· κατὰ χεῖρα γὰρ νηῖσιν.
Odys. l. 143.

Ver. 459. — συβώτῳ.] Vide ad *Il.* α. 1.

Ver. 463. — οἶνος γὰρ ἀνώγει Ἥλεός, ὅς
 τ' ἐφάνηκε Ὡς.]

Οἶνος γὰρ πρὸς ἴσον ἐπιχθονίοισιν ὀνειρε-
 ῖσθαι, ἀλλ' ἐκ μὲν πάσης συνοπιδὸν ἀοιδῆς,
 Ἐν μὲν γὰρ θαλάσῃ ἱερὸν μένος, ἀγλαΐης τε,
 Ἐν δὲ χοροῖσι τῆς Ὡς.

Panyasis, ὅς ἀκραιφνέας, ver. 11.

Quid non ebrietas designat ? operta re-
 cludit ;

Spes jubet esse ratas ; ad praelia trudit
 inermem ;

Sollicitis animis onus eximit ; Ὡς.

Horat. Epist. lib. I. v. 16.

Ver. 464. — πολύφρονά περ μάλ' αἶψαι,
 Καὶ Σ' ἀπαλὸν γιγασκῶν.] Τὸν γὰρ οἶνον Ὀμη-
 ρος, ὅς ἐστιν ἀσπερ ἡλίου καλῆς, καὶ ματαιο-
 ποιὸν ὡδὲ κίλυξ σκυθρωπὸν εἶναι, μήτε ἔδοντα,
 μήτε γιγασκῶν, μήτ' ἐνὶ θυμῷ ποτὶ καὶ πρὸς

- Ἀνδόνakas καὶ ἔλος ὑπὸ τεύχεσι πεπτηῶτες
 Κεῖμεθα· νῦξ δ' αἶρ' ἐπῆλθε κακῇ, Βορέας πεισόντος, 475
 Πηγυλῖς, αὐτὰρ ὑπερθε χιῶν γίνετ', ἥτε πάχη,
 Ψυχρῇ, καὶ σακίεσσι περιτρίφεται κρύσταλλος.
 Ἐνθ' ἄλλοι πάντες χλαῖνας ἔχον, ἡδὲ χιτῶνας,
 Εὐδον δ' εὐκηλοι, σάκεσιν ἐλυμένοι ἄμους·
 Αὐτὰρ ἐγὼ χλαῖναν μὲν ἰὼν ἐτάροισιν ἔλειπον 480
 Ἀφραδίαις, ἐπεὶ οὐκ ἐφάμην ῥιγασμένοι ἔμψης·
 Ἀλλ' ἐπόμεν σάκος οἶον ἔχων καὶ ζῶμα φαιόνον.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ τρίχα νυκτὸς ἦν, μετὰ δ' ἄστρα βεβῆκει,
 Καὶ τότ' ἐγὼν Ὀδυσῆα προσηύδων ἐγγὺς ἶόντα,
 Ἀγκῶνι νύξας· (ὁ δ' αἶρ' ἐμμαπείως ὑπάκουσε.) 485
 Διογενὲς Λαερτιάδῃ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 Οὔτι ἔτι ζωῶσι μετέσσομαι, ἀλλὰ με χεῖμα
 Δάμναται· οὐ γὰρ ἔχω χλαῖναν παρὰ μ' ἥπαφι δαίμων,
 Οἰοχίτων' ἔμεναι· νῦν δ' οὐκ ἔτι φυκτὰ πέλονται.
 Ὡς ἐφάμην· ὁ δ' ἔπειτα νόον σχέθε τόνδ' ἐνὶ θυμῷ, 490

- "In arundinibus et palude sub armis prostrati,
 "Jacebamus: nox autem supervenit mala, Boreā orto,
 "Glacialis; at super nix facta est, veluti pruina,
 "Frigida, et scutis circum accrescebat glacies.
 "Ibi alii omnes lanas habebant, et tunicas,
 "Dormiebantque quieti, scutis cooperti humeros:
 "At ego lanam quidem profectus sociis reliqueram 480
 "Stultitiā; quoniam non putabam me frigus valde passurum:
 "Sed sequebar, scutum solum habens, et cingulum nitidum.
 "Sed quandō jam tertia pars noctis erat, astraque transierant;
 "Utique tunc ego Ulyssem allocutus sum, propē existentem,
 "Cubito pungens; (is verō promptē audivit;)
 "Nobilissime Laertiade, solers Ulysses,
 "Nequaquā amplius vivis inter-ero: sed me hyems
 "Domat; non enim habeo lanam: decepit me deus,
 "Solā-cum-tunicā ut-essem; nunc verō non amplius effugium est."
 "Sic dixi; is autem deinde sententiam habebat hanc in animo, 490

Ver. 474. Ἀνδόνakas.] Al. Ἀνδόνakas.
 Ibid. — πεισόντος.] Vide ad II. β'.
 418. et ζ'. 261.

Ver. 476. Πηγυλῖς.] Ἦσαν παγυλῖς παρὰ
 τῇ Παλαιῇ, ἢ παγυλῶν. Eustath. Ceterum
 apud Elysiolos. Magn. notante Barne-
 sius, legitur Παλυνίς.

Ibid. — ὑπερθε.] Al. ὑπερθε.

Ver. 477. — περιτρίφεται.] Πίρεξ ἰσχυ-
 ρον, ἰσχυρῶτα, συνίστατο, ἰσχυρῶτα. — Οἶ-
 τω δὲ ἢ γάλα θρίψας Κόκλωψ [suprà i. 246.]
 τοσοῦται. Eustath. Al. περιτρίφεται. Vide
 ad II. i. 903.

Ibid. — κρύσταλλος.] Τὸ πικρυγὲς ἰδιω-
 δεινόν.

Ver. 479. — εἰς τὸν ἀλκμήν.] Al. εἰς
 τὸν ἀλκμήν.

Ver. 481. Ἀφραδίας.] Al. Ἀφραδίας, et
 Ἀφραδίη.

Ver. 485. Ἀγκῶνι νύξας.] Barnesius legen-
 dum conjicit, Ἀγκῶνι ἀνέχας. Sed nihil o-
 pus. Vide ad II. ε. 51.

Ver. 487. Οἶον.] Al. Οἶον.

Ver. 489. — ἔμψης.] Al. ἔμψης, ἔμψης,
 et ἔμψης.

Ibid. — φυκτὰ.] Barnesius scribendum
 contendit φυκτὰ. Rationibus haud satis
 idoneis. Vide ad II. ζ'. 488.

Ver. 490. — νόον σχέθε τόνδ' ἐνὶ θυμῷ.]
 Τὸ δὲ "νόον σχέθε," ἀντὶ τοῦ, ἔλεγε τὸν νο-
 ῦν.

Οἷος ἐπειῖνος ἔην βουλευόμεν, ὅδ' ἐμάχεσθαι·
Φθεγξάμενος δ' ὀλίγη ὀπί μ' ἐπὶ πρὸς μῦθον ἔειπε·

Σίγα νῦν, μήτις σὺ Ἀχαιῶν ἄλλος ἀκούσῃ.
Ἦ, καὶ ἐπ' ἀγκῶνος κεφαλὴν σχέθεν, εἴτε τε μῦθον·

Κλῦτε, φίλοι, θεῖός μοι ἐνύπνιον ἦλθεν ὄνειρος· 495

Λίην γὰρ νῆών ἐκὰς ἤλθομεν· ἀλλὰ τις εἶη
Εἰπῶν Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν,
Εἰ πλείονας παρὰ ναῦφιν ἐποτρύνεις νέεσθαι.

Ὦς ἔφατ'· ὦρτο δ' ἔπειτα Θόας, Ἀνδραίμονος υἱός,
Ἰαρκαλίμω, ἀπὸ δὲ χλαῖναν δέτο φοινικόεσσαν. 500

Βῆ δὲ Δείην ἐπὶ νῆας· ἐγὼ δ' ἐνὶ εἵματι κείνου
Κείμενι ἀσπασίως· φάε δὲ χρυσοόρονος ἥως.

Ὦς νῦν ἠβόοιμι, βίη τέ μοι ἐμπίδος εἶη,
Δοίη κέν τις χλαῖναν ἐνὶ σταθμοῖσι συφορῶν,
Ἀμφοτέρων, φιλότῃσι καὶ αἰδοῖ φωτὸς ἔηος· 505

Νῦν δέ μ' ἀτιμάζουσι, κακὰ χροῖ εἵματ' ἔχοντα.

Τὸν δ' ἀκαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαίε συβῶτα·

Ἦ γέρον, αἶνος μὲν τοι ἀμύμων, ὃν κατέλεξας,

“Qualis ille erat ad-consultandum et pugnandum:

“Locutus autem summissâ voce, me sermone affabatur:

“Sile nunc, ne quis te Achivorum alius audiat.”

“Dixit; et in cubito caput tenuit, dixitque sermonem:

“Audite, amici, divinum mihi in somnis astitit somnium;

“Valdè enim à navibus longè venimus; sed aliquis eat

“Nunciatum Atridæ Agamemnoni, pastori populorum,

“Si plures à navibus jusserit venire.

“Sic dixit: surrexit autem deindè Thoas, Andræmonis filius,

“Confestim, lænamque deposuit purpuream,

“Perrexitque currere ad naves: ego verò in vestimento illius

“Jacui libentè; illuxit autem aureo-folio aurora.

“Ita utinam nunc pubescerem, viresque mihi integræ essent;

“Daret aliquis lænam in stabulis subulcorum,

“Utrumque, amicitia ac reverentiâ viri boni;

“Nunc autem me despiciatui-habent, mala corpore vestimenta habentem.”

Hunc autem respondens, allocutus es, Eumæe subulce;

“O senex, narratio quidem tibi bona, quam dixisti;

σημῶν λόγον κατὰ νῦν. Eustath. Rectiùs, ut opinor, interpreteris; “Cogitatum hoc” concepit in animo.”

Ver. 491. Οἷος ἐπειῖνος ἔην βουλευόμεν, ἢδ' ἐμάχεσθαι.] Γράφονται δὲ καὶ, “Οἷος ἐπειῖνος ἔην” “πλείονας ἔργον τε ἴσως τε.” Eustath.

Ver. 494. — σχέθεν.] Al. Σίγα.

Ver. 496. Λίην γὰρ νῆών ἐκὰς ἤλθομεν.] Vide Strabonem, Geograph. lib. XIII. pag. 894. al. 599.

Ver. 498. Εἰ πλείονας παρὰ ναῦφιν ἐποτρύνεις νέεσθαι.] “Ἦσαν ἴσως πλείονες πρεσβύτεροι πύρραι αἶες. Eustath.

Ver. 500. — Σίγα.] Al. βάλαι.

Ibid. — φοινικόεσσαν.] Pronuntiabatur φοινικέσσαν. Vide ad Il. β', 267. et κ'. 193.

Ver. 501. Βῆ δὲ Σίαν.] Al. Βῆ δὲ Ἰόναν.

Ver. 508. — αἶνος μὲν τοι ἀμύμων.] Δῆλον δὲ ὅτι αἶνος παρὰ τοῖς Παλαιῖς οὐ μόνον ἴππων, ἔξ οὗ πολὺν Ὀδυσσεύς, ὡς αἱ Σαφῶν [suprà μ'. 184.] εἶπον, ἀλλὰ καὶ λόγος συμβαλὼς ἐν μύθῳ ἡ ἱστορία περιετίθειτο ἔχον παραμυθητικὴν. Eustath. Ita Hesiodus fabulam Accipitris et Lucitiniæ αἶνος appellat; “Erg. 5” Hæc. l. 200.

Οὐδέ τί πω παρὰ μοῖραν ἔπος ἠπερδὲς ἔειπες·

Τῷ οὐτ' ἐσθῆτος δευήνεται, οὔτε πευ ἄλλου,

510

Ἦν ἐπέοιχ' ἱκέτην τελευταίριον ἀντιάσαντα,

Νῦν ἀτὰρ ἥκ' ἔστιν γε τὰ σά ῥά κ' ἐκ δνοπαλίζεις·

Οὐ γὰρ πολλαὶ χλαῖναι, ἐπημοῖδοί τε χιτῶνες

Ἐνθάδε ἐννυσθαι, μία δ' εἴη φασὶ ἐκάστω.

Αὐτὰρ ἐπὴν ἔλθῃσιν Ὀδυσσεὺς φίλος υἱός,

515

Αὐτός τοι χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἴματα δώσει,

Πέμπει δ' ὅππῃ σε κραδίη θυμός τε κελεύει.

Ὡς εἰπὼν ἀγόρουσε· τίθει δ' ἄρα οἱ πυρὸς ἐγγὺς

Εὐνὴν, ἐν δ' οἷάν τε καὶ αἰγῶν δέρματ' ἔβαλλεν.

Ἐνθ' Ὀδυσσεὺς κατέλεκε· ἐπὶ δὲ χλαῖναν βάλεν αὐτῷ· 520

Πυκὴν καὶ μεγάλην, ἣ οἱ παρεχίσκετ' ἀμοιβάς,

Ἐννυσθαι, ὅτε τις χεიმῶν ἐκπαγλος ὄροιο.

Ὡς ὁ μὲν ἐνθ' Ὀδυσσεὺς κοιμήσατο, τοὶ δὲ παρ' αὐτὸν

Ἄνδρες κοιμήσαντο νηνίαι· οὐδὲ συβώτῃ

Ἦνδανεν αὐτόθι κοῖτος, ὡς ἀπὸ κοιμηθῆναι·

525

" Neque quid adhuc præter decorum verbum inutile locutus es :

" Ideo neque veste indigebis, neque ullâ aliâ-re,

510

" Quarum decet supplicem miserum compotem-factum-esse,

" Nunc ; at manè quidem tuis te pannis amicis ;

" Non enim multas lænæ, mutatorizque tunicæ

" Hic ad-induendum ; una autem sola viro cuique.

" At postquam venerit Ulyssis dilectus filius,

515

" Ipse tibi lænamque tunicamque, vestimenta dabit,

" Mittetque, quò te cor animusque jubet."

Sic locutus surrexit ; ponebat autem ei prope ignem

Lectam, oviumque et caprarum pelles injiciebat.

Ibi Ulysses decubuit ; injecti autem lænam ipsi

520

Densam et magnam, quæ ei præbebat copiam-mutandi,

Ad-induendum, quandò aliqua hyems terribilis orta esset.

Sic ibi quidem tunc Ulysses decubuit ; apud ipsum verò

Viri cubuerunt juvenes : non autem subulco

Placuit illic lectus, ut à suis seorsum cubaret ;

525

Ver. 509. Οὐδὲ τί πω παρὰ μοῖραν ἔπος ἠπερδὲς ἔειπες·
[καὶ δὲ ἔειπες.] Οὐ γὰρ παρὰ τὸ προσῆκουσιν τὰ
κατὰ ἠγόρευσε. Porphy. Quæst. Homeric.
16.

Ibid. — [ἔειπες.] Al. ἔειπας· et ἔειπες.

Ver. 511. — [ἀντιάσαντα.] Vide supra
ad ζ. 193. et ad II. ε. 67.

Ver. 512. — τὰ σά ῥά κ' ἐκ δνοπαλίζεις.]
Ἀντὶ τοῦ, διὰ χειρὸς ἔχεις, ἀμφίση, συρράφεις·
ἢ περιπλάκεις, περιτρέφεις. Etymolog. Magn.
in voce δνοπαλίζω.

Ver. 513. — χλαῖναι, ἐπημοῖδοί τε
χιτῶνες.] Χλαῖναι, χλαμῖδες, τὰ ἔξωθεν περι-
βλήματα —. Χιτῶνες, τὰ ἑσθῆτι ἀνδρῶν
ἱμάτια. Sibol.

Ver. 515. 516. 517. Αὐτὰρ ἐπὴν ἔλθῃ.]
Desunt hi tres versus in MS. à Tho. Bent-
lejo collato.

Ver. 517. — θυμός τε κραδίη.] Al. καὶ
θυμός ἀνίστη.

Ver. 521. — μεγάλην.] Al. μαλακὴν.

Ibid. — παρεχίσκετ' ἀμοιβάς.] Παρῶν
τὰς ἀμοιβὰς ἢ ἐναλλαγὰς. Schol. Cæterum
Barnesius edidit, legendumque pronuntiat,
παρεχίσκετ' ἀμοιβὰς. ut sit παρῶν ἀμοι-
βαῖν· uti infra φ. 41. Κίσκετ' ἐν μεγάροισι.
verum, ut opinor, auctoritate haud satis
idoneâ. Porro vir eruditus Tho. Bentleius
in uno MS. scriptum reperit παρεχίσκεται
ἀμοιβάς.

'Αλλ' ὅγ' ἄρ' ἔξω ἰὼν ἀπλίζετο· χαῖρε δ' Ὀδυσσεύς,
 "Ὅττι ρά οἱ βίότου περικήδετο, νόσφιν ἰόντος.
 Πρῶτον μὲν ξίφος ὅξυ περὶ στιβαροῖς βάλετ' ἄμοις,
 Ἀμφὶ δὲ χλαῖναν ἑίσσατ' ἀλιζάνεμον μάλα ποκνήν,
 Ἄν δὲ νάκην ἔλετ' αἰγὸς εὐτρεφίος μεγάλοιο·
 Εἴλετο δ' ὅξυν ἄκοντα, κυνῶν ἀλκτῆρα καὶ ἀνδρῶν.
 Βῆ δ' ἵμεναι κείων, ὅθι περὶ σύες ἀργιόδοντες.
 Πέτρῃ ὑπὸ γλαφυρῇ εὐδον, Βορέω ὑπ' ἰωγῇ.

530

Sed is extrâ profectus armabat-se: gaudebat verò Ulysses,
 Quòd scilicèt sibi facultatum curam-habebat, dum ipse abesset.
 Primùm quidem ensem acutum circum fortes posuit humeros;
 Lænam autem sibi circumdedit arcentem-ventos, valdè densam;
 Ac pellem sumpsit capræ benè-nutritæ magnæ:
 Sumpsitque acutum jaculum, canum propulsatorem et virorum.
 Perrexit autem ire decubiturus, ubi scilicèt sues albis-dentibus
 Rupe sub cavâ dormiebant, Boreæ sub tegmine.

530

Ver. 527. ——— νόσφιν ἰόντος.] *Al.* νόσφιν ἰόντι.

Ver. 528. ——— ξίφος ὅξυ περὶ στιβαροῖς βάλετ' ἄμοις.]

Tum lateri atque humeris Tegeæum subligat ensem. *Æn.* VIII. 459.

Ver. 529. ——— χλαῖναν ἑίσσατ'.] Vide suprâ ad l. 296. *Al.* χλαῖναν ἑίσσατ'. Minus rectè.

Ver. 530. ——— νάκην.] Δίεσμα αἰγὸς ἀπομάλλον. *Schol.*

Ver. 533. ——— Βορέω ὑπ' ἰωγῇ.] Ἰωγῇ, ἡ σκίαση. ——— ἔ ὑπαιωνγαὶ δὲ, αἱ ὑπαιωνγαὶ καὶ σκίαση. *Etymolog. Magn.* Κυρίως οὖν ἰωγῇ τῆς πνοῆς οὕσης, καὶ τοῦ ἀγνοῦσθαι σημαίνοντος τὸ κλῆσθαι, ἰωγῇ λοιπὸν ἡ τῆς πνοῆς ἀν' εἰς κλῆσις. "Ἐφη οὖν πα, "εὐδον Βορέω ὑπ' ἰωγῇ," ἔπε ἀγνοῦται ἡ τοῦ Βορέα πνοή. *Porphyg. Quæst. Homerica* 29. *Al.* ὑπ' ἰωγῆς.

ΤΟΥ 'ΟΜΗΡΟΥ Ο ΔΥΣΣΕΙΑΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ, Ο'.

Ὑπόθεσις τῆς ραψωδίας Ο'.

ΤΗΛΕΜΑΧΟΝ Ἀθηναῖα ἔταρ ἐπιτάσσα ἐς Ἰθάκην ἐπανελθεῖν προτρέπονται· δι δῶρα παρὰ Μενελάου λαβὼν πέρωνται· καὶ ἰμναῖον μίλλων ἐς τὴν ταῦν, Θιοκλύμειον τινα Ἀργεῖον μέντιν ἀναλαμβάνει ἐπὶ φόνῳ φεύγοντα· καὶ Εὐρμαιος Ὀδυσσεῖ διηγᾶται, ἐς Φοίνικας αὐτὸν ληϊσάμενος ἐν Συρίᾳ ἦσαν, ἀπὸδοτον Λαίρτην καὶ ἡ Τηλεμάχῃ ταῦς πατάγεται ἐς Ἰθάκην, καὶ ταύτην ἐς ἄνδρ ἀποσήμεψας, αὐτὸς πρὸς Εὐρμαῖον ἔρχεται.

Ἐπιγραφαί.

Τηλεμάχῃ ἰσάμενος· Μνηστήρων λόχος· Τηλεμάχῃ πρὸς Εὐρμαῖον ἄφες.

Ἄλλως,

Ὁδ., ἐπὶ τῇ Ἰθάκῃς Λακκεδαίμονος ἐξ Ὀδυσσεύς.

Ἡ Δ' εἰς εὐρύχορον Λακκεδαίμονα Παλλὰς Ἀθήνη
ᾠχετ', Ὀδυσσεύς μεγαθύμου φαίδιμον υἱὸν
Νόστου ὑπομνήσουσα, καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι.

LIB. XV.

IN spatiosam verò Lacedaemonem Pallas Minerva
Ibat, Ulyssis magnanimi illustrem filium
De-reditu submonitura, et hortatura ut-rediret.

Ver. 1. Ἡδ' ἐς εὐρύχορον Λακκεδαίμονα.]
Connectitur cum *Odyss.* γ. 439. 440.
Ibid. — εὐρύχορον Λακκεδαίμονα.] Sic
Oraculum apud *Homerum*;

—— Σπάρτης οἰκότερος εὐρυχόρου.
Lib. VII. § 220.

Cæterum nonnulli *Spartam* εὐρύχορον appel-
latam existimârunt propter *Choreas* quarum
meminit *Plutarchus* in libro de institutis *La-
conicis*. Alii vero εὐρύχορον exponunt sim-
plicitèr *latam*, εὐρύχορον, φασί, λίγος — γῆν,

τὴν εὐχνορον ἢ μεγάλην. *Eustath.* ad *Odyss.* μ'.
4. Quod et eo verisimilius videtur, quòd
aliis terris idem epitheton sæpè tribuat
Poëta. Vide supra ad γ. 635. ζ'. 4. et λ'.
255. Vir tamen eruditus *Isaacus Casan-
bonus* alteram sententiam amplectitur, repre-
henditque *Athenai* Latinum Interpretem,
quòd εὐρύχορον "agri spatiosi" reddiderit.
Annotat. in *Athenaem*, lib. IV. cap. 3.

Ver. 3. Νέου ὑπεμνήσουσα, ἢ ὀτρυνέουσα νέε-
σαι.] Φερσὶν γὰρ ἐς ἀνδρὸς ὁ Τηλεμάχῃ, ἐν

Εὖρε δὲ Τηλέμαχον καὶ Νέστορος ἀγλαὸν υἱὸν
Εὐδοντ' ἐν προδόμῳ Μενελάου κυδαλίμοιο.

5

"Ἦτοι Νεστορίδην μαλακῶ δεδμημένον ὕπνῳ
Τηλέμαχον δ' οὐχ ὕπνος ἔχε γλυκὺς, ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ
Νύκτα δι' ἀμβροσίην μελεδήματα πατρὸς ἔγειρεν.
'Αγχοῦ δ' ἰσταμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη.

Τηλέμαχ', οὐκ ἔτι καλὰ δόμων ἀπὸ δὴν ἀλάλησαι,

10

Κτήματά τε προλιπών, ἄνδρας τ' ἐν σοῖσι δόμοισιν

Οὕτω ὑπερφιάλους· μῆ τοι κατὰ πάντα φάγῳσι,

Κτήματα δασσάμενοι, σὺ δὲ τηϋσίην ὁδὸν ἔλθης.

'Αλλ' ὅτρυνε τάχιστα βοὴν ἀγαθὸν Μενέλαον,

Πεμπέμεν, ὅφρ' ἔτι οἴκοι ἀμύμονα μητέρα πέτμης.

15

"Ἢδὴ γάρ ρα πατὴρ τε κασίγνητοί τε κέλονται

Εὐρυμάχῳ γήμασθαι· ὁ γὰρ περιβόλλει ἅπαντας

Invenit autem Telemachum et Nestoris inclytum filium

Cubantes in vestibulo domus Menelai illustris;

5

Nestoridem quidem molli dormitum somno;

Telemachum autem non somnus tenebat dulcis; sed cum in animo

Noctem per placidam curæ de-patre excitabant,

Propè autem stans allocuta est cæsia-oculis Minerva;

"Telemache, non amplius bene à tua domo diu abestas,

10

"Possessionibusque relictis, virisque in tuis ædibus,

"Ita superbis; cæso nè tibi omnia comedant,

"Possessionibus divisis, tu autem inase iter feceris.

"Sed hortare citissimè bello-strenuum Menelaum,

"Ut te dimittat; ut adhuc domi eximiam matrem invenias:

15

"Jam enim paterque fratresque jubent

"Eurymachæ nubere; is enim superat omnes

τῆς κατ' αὐτὸν Ἀθηνᾶς, κείρὸν εἶναι ἦδ' αὖ τοῦ
ἰσπανλλέν αὐτόν. Eustath.

"Ἢδὴ γὰρ μοι θυμὸς ἰέλεται σιναδ' ἰκίσθαι.
Infrà ver. 66.

Vide ad II. α. 194.

Ibid. — ὀτρύνουσα.] Vide ad II. α'. 338.
et α'. 55.

Ver. 5. Εὐδοντ' ἐν προδόμῳ.] Quoniam in-
frà ver. 7. legitur, Τηλέμαχον δ' ἔχ' ὕπνῳ
ἔχε γλυκὺς· ideo vocem Εὐδοντ' hoc in loco
non Εὐδοντες, (uti exponit Scholiastes), sed
Εὐδοντα intelligendam contendit Barnesius;
scilicet ut ad Pisistratum solum referatur.
Sed nihil opus. Primum enim vox Εὐδον de
eo qui ad somnum captandum decubuerit,
(ut opinor), satis rectè dici potest: Deinde
iatud Τηλέμαχον δ' ἔχ' ὕπνῳ ἔχε γλυκὺς,
ver. 7. non impedit quin paululum dormie-
rit Τηλέμαχος, etsi non (ut Nestoris filius)
μαλακῶ διδμημένος ὦσιν. Similiter de Jove
dicit Poëta, *Iliad.* α'. 611. "Ἐνθα πάθον ἀνα-
βας· de eodem autem statim deinceps, β.
ver. 2. Δία δ' ἔκ' ἔχει νῆδυμος ὕπνος.

Ver. 8. — μελεδήματα πατρὸς ἔγειρεν.]
Barnesius aliique vertunt, "curas de patre
"excitabat." Sed ad vocis ἔγειρεν significa-
"tionem rectius (ut opinor) interpretèris,
"cura de parte eum è somno excitabat;"
sive, "incommodum reddebant." Vide suprà ad
ζ. 48. et ad *Iliad.* ψ'. 234. α'. 344.

Ver. 10. — ἀπὸ δὴν ἀλάλησαι.] MS. ἃ
Tho. Bentleio collatus, ἀπὸ σῆλ' ἀλάλησαι.
Atque ita in commentario citat Eustathius.

Ver. 13. Κτήματα.] *Al.* Χρήματα.
Ibid. — τηϋσίην.] Vide suprà ad γ'. 316.

Ver. 16. "Ἢδὴ γὰρ ρα πατὴρ τε.] Hinc O-
vidius;

Me pater Icarius viduo discedere lecto
Cogit, et immensas increpat usque
moras. Herod. Epist. I. 81.

Vide Strabonem, *Geograph. lib. X. pag.* 708.
al. 461.

Ibid. — πατὴρ.] Ἰκαρεὺς ὁ οἰκάλυ.
Schol.

Ver. 17. — γήμασθαι.] Vide suprà ad
α'. 272.

Μηστῆρας δάροισι, καὶ ἐξώφελλιν ἰδῶν.
 Μὴ νύ τι, σὺν ἀέκῃ, δόμων ἐν πτῆμα φέρεται.
 Οἶσθα γὰρ οἷος θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι γυναικὸς
 Κείνου βούλεται οἶκον ὀφείλλειν, ὅς κεν ὀτυίοι,
 Παῖδαν δὲ προτέρων καὶ κουριδίου φίλοισι
 Οὐκέτι μέμνηται τεθνηότος, οὐδὲ μεταλλά.
 Ἀλλὰ σύγ' ἔλθων αὐτὸς ἐπιτρέψειας ἑκάστα
 Δρωῶαν, ἣτις τοι ἀρίστη φαίνεται εἶναι,
 Εἰσόκε τοι φήνωσι θεὰ κυδρὴν παράκοιτιν.
 Ἀλλο δὲ τοί γε ἔπος ἐρέω· σὺ δὲ σύνθεο θυμῷ.
 Μηστῆραν σ' ἐπιτηδὲς ἀριστῆες λοχόωσιν
 Ἐν πορθμῷ Ἰθάκης τε, Σάμοιό τε παιπαλοέσσης,
 Ἴμενοι κτεῖναι, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἰκέσθαι.
 Ἀλλὰ τά γ' οὐκ οἶω πρὶν καὶ τινα γαῖα καθέξει
 Ἀνδρῶν μνηστῆρων, οἳ τοι βίοτον κατέδουσιν.

20

25

30

- "Procos donis, et exaugere-solet sponsalia :
 "Nequod, te invito, ex ædibus bonum efferatur.
 "Scis enim, qualis animus in pectoribus mulieris :
 "Illius vult domum augere, qui duxerit ;
 "Filiorum autem priorum, et mariti-cui-virgo-nupserrat dilecti,
 "Non amplius recordatur mortui, neque inquirat.
 "Sed tu ubi-veneris ipse committas singula
 "Familiarum ei, quæcunque tibi optima videatur esse,
 "Donec tibi ostenderint dii illustrem uxorem.
 "Aliud autem tibi verbum dicam ; tu verò repono animo ;
 "Procorum tibi diligenter optimates insidiantur
 "In freto Ithacæque, Samique asperæ,
 "Cupientes occidere, antequam in patriam terram veneris.
 "Sed ea scilicet non futura puto : prius aliquem terra detinebit
 "Virorum procorum, qui tibi victum devorant.

20

25

30

Ver. 18. — ἰδῶν.] Ita Barnardus. Nempe ut ἥλιος, ἡλίος· ἴδῃ, ἰδῃ· ita ἰδῶν, ἰδῶν. Vulg. ἰδῶν.

Ver. 22. Παῖδαν δὲ προτέρων καὶ κουριδίου φίλου ὀδυρίζεται.]

Ἀπὸ τῆς αὐτῆς, ἥτις ἄνδρα ἐν πάρος
 Καστὸς λιτῶτος ἀποκαλεῖται ἄλλον φίλον.

Euripid. Troad. ver. 663

Παλαιὰ καὶ ἄλλων λέγουται κηδυνεύων.

Id. Medea, ver. 76.

Ubi Scholiastes hunc Homeri locum citat.

Ver. 23. — ἐνὶ πτῆμα.] Vide ad II. β.

818. Al. ἐνὶ πτῆμα.

Ver. 27. — σὺ δὲ σύνθεο θυμῷ.]

— tu condita mente teneto. Es. III. 328.

Ver. 28. Μηστῆραν σ' ἐπιτηδὲς.] Vide supra ad V. 842. ὅς.

Ver. 29. Ἐν πορθμῷ Ἰθάκης.] Πορθμὸς ἐστὶ τὴν θάλασσαν ἐπὶ γῆς περιχωρήσας· ἰσθμὸς δὲ τὴν γῆν ἐπὶ θάλασσης περιχωρήσας. Schol.

Ibid. — Σάμοις τε παιπαλοέσσης.] Σάμον δὲ, τὴν νῦν Κιφαλληνίαν· ὡς καὶ ἔστι φησὶ·
 "Ἐν πορθμῷ" ἢ Ἰθάκης τε, Σάμοις τε παιπαλοέσσης. Τῇ γὰρ ἰσθμῷ τὴν ἰσθμὸν διέσπασται, ὡς οὐκ ἐστὶ τῆς πόλεως, ἀλλ' ἐπὶ τῆς νήσου, ἐπὶ τῆς πόλεως. Τετραπόλις γὰρ οὖσα τῆς νήσου, μία τῶν τεσσάρων ἐστὶ ἡ καὶ Σάμος καὶ Σάμη καλεῖται, καὶ ἰσθμὸς ἐπὶ τῇ νήσῳ. Strabo, Geograph. lib. X. pag. 695. al. 453. Apollodorus autem, notante Strabone, ibid. insulam non Σάμην, sed Σάμον semper appellatam contendit. Vide supra ad α'. 246. Cæterum quod hic ait Scholiastes, τὴν Σάμην ἑλεγε Σάμον διὰ τὸ μέγεθος· planè nihili est. Aliibi enim occurrit vox Σάμη.

Μισσηγὺς δὲ Σάμων τε καὶ Ἰσθμὸς παιπαλοέσσης. Iliad. α'. 78.

Ubi facillè scribere potuisset Poëta Σάμην, si ita oportuisset.

'Αλλὰ ἐκάς ἦσαν ἀπέχειν εὐεργία νῆα,
 Νυκτὶ δ' ὁμῶς πλείειν· πέμψει δέ τοι οὖρον ὅπισθεν
 'Αθανάτων, ὅς τις σε φυλάσσει τε ρύσται τε. 35
 Αὐτὰρ ἐπὴν πρώτην ἀπτὴν Ἰθάκης ἀφίκηαι,
 Νῆα μὲν ἐς πόλιν ὀτρύναι καὶ πάντας ἐταίρους·
 Αὐτὸς δὲ πρόωιστα συβώτην εἰσαφικέσθαι,
 "Ὅς τοι ὦν ἐπίουρος· ὁμῶς δέ τοι ἦπια εἴδεν.
 "Εἴθα δὲ νύκτ' αἶσαι· τὸν δ' ὀτρύναι πόλιν εἴσω 40
 'Αγγελίην ἐρέοντα περίφρονι Πηνελοπείῃ,
 Οὔνεκα οἱ σῶς ἐσσί, καὶ ἐκ Πύλου εἰλήλουθας.
 'Ἡ μὲν ἄρ' ὥς εἰποῦσ' ἀπέβη πρὸς μακρὸν "Ολυμπον.
 Αὐτὰρ ὁ Νεστορίδην ἐξ ἠδέος ὕπνου ἔγειρεν,
 Δαῖξ' ποδὶ κινήσας, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν· 45
 "Εγρεο, Νεστορίδῃ Πεισίστρατε, μώνυχας ἵππους
 Ζεῦξον ὑφ' ἄρματ' ἄγων, ὅφρα πρῆσσωμεν ὁδοῖο.
 Τὸν δ' αὖ Νεστορίδης Πεισίστρατος ἀντίον ἦνδ'·
 Τηλέμαχ', οὕτως ἐστίν, ἐπειγομένους περ ὁδοῖο,
 Νύκτα διὰ δνοφερὴν ἐλάαν· τάχα δ' ἔσσεται ἡώς. 50

" Sed longè ab insulis abstine benè-fabricatam navem,

" Cumque nocte simul naviga: mittet autem tibi ventum-secundum à-tergo
 " Immortalium, quicunque te custoditque, tueturque. 35

" At ubi ad primum litus Ithacæ perveneris,

" Navem quidem in urbem mitte et omnes socios;

" Ipse verò primum subulcum adi,

" Qui tibi suum custos est, simulque tibi benè-vult.

" Illic autem noctem perage; eum verò mitte in urbem 40

" Nuncium laturum prudenti Penelopæ;

" Quodd ei salvus sis, et ex Pylo veneris."

Hæc quidem sic locuta abiit ad magnum Olympum.

At hic Nestoridem ex dulci somno excitavit

Calcitrando pede motum; et ei verbum dixit; 45

" Surge, Nestoride Pisistrate, solidos-ungulis equos

" Junge currui subducens, ut conficiamus iter."

Hunc autem Nestorides Pisistratus contrà allocutus est;

" Telemache, nequaquam licet, festinantes quamvis ad-iter,

" Noctem per tenebrosam aurigare; citò autem aderit Aurora. 50

Ver. 39. — ἡμῶς δὲ τοι ἦπια εἴδιν.]

Vide suprâ ad v. 405.

Ver. 43. 'Ἡ μὲν ἄρ' ὥς εἰποῦσ' ἀπέβη.]

— Sic fatus, nocti se immiscuit atræ.

Æn. IV. 570.

Ver. 47. — πρῆσσωμεν ὁδοῖο.] In vulgatis editum est πρῆσσωμεν. Verùm cum in omnibus editionibus legatur πρῆσσωμεν πρῆσσωμεν, Iliad. v. 264. Odys. γ'. 476. v. 219. ubi idem ferè hemistichium occurrit; etiam hic πρῆσσωμεν edidit.

Ver. 50. Νύκτα διὰ δνοφερὴν ἐλάαν.] Con-jicit Dna. Dacier hoc eadè accidisse nocte quam suprâ depingit Poëta:

Νῆξ δ' ἄρ' ἐπῆλθε κακῇ σκοτεινῆς, ὣς.
 ἔ. 457.

ideoque hoc in loco noctem δνοφερὴν appel-latam existimat: scilicet ut dicat Pisistratus, " nocte tam obscurâ et intempestâ iter nullo mo-
 " do instituendum esse." Sed malè. Neque enim Epitheton δνοφερὴ omninò noctem in-tempestam, aut solito obscuriorem denotat; sed omni nocti in universum tribuitur; neque, ut de eadè ipsâ nocte hæc intelli-gantur, ulla videtur ratio. Reverà hoc dicit Pisistratus, " noctem, (non istam utique, " sed omnem), ad iter faciendum, tempus esse
 " omnino inidoneum."

Ἄλλὰ μὲν, εἰσόκε δῶρα φέρον ἐπιδίφρια Δείη
 Ἦρωσ Ἀτρείδης, θυρικλειτὸς Μενέλαος,
 Καὶ μύθοις ἀγανοῖσι παραυδήσας ἀποπέμψη.
 Τῷ γάρ τε ξείνος μμνήσκεται ἤματα πάντα
 Ἄνδρὸς ξεινοδάς, ὃς κεν φιλόττητα παράσχη.
 Ὡς ἔφατ'· αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἤλυθεν ἡώς.
 Ἀγχιμόλον δὲ σφ' ἤλθε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
 Ἄνστας ἐξ εὐνῆς, Ἑλένης παρὰ καλλικόμοιο.
 Τὸν δ' ὥς ἔν ἐνόησεν Ὀδυσσεύς φίλος υἱός,
 Σπερχόμενός ῥα χιτῶνα περὶ χροῖ σιγαλόεντα
 Δύνει, καὶ μέγα φᾶρος ἐπὶ στιβαροῖς βάλετ' ὅμοις
 Ἦρωσ· βῆ δὲ Δύραζε, παριστάμενος δὲ προσηύδα
 Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσεύς Δείοιο·
 Ἀτρεΐδῃ Μενέλαε διοτρεφὲς, ὄρχαμε λαῶν,
 Ἦδῃ νῦν μ' ἀποπέμπε φίλην εἰς πατρίδα γαῖαν·
 Ἦδῃ γάρ μοι θυμὸς ἐέλδεται οἴκαδ' ἰκίεσθαι.
 Τὸν δ' ἡμέϊβετ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
 Τηλέμαχ', ἔτι σ' ἔγωγε πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἐρύξω
 Ἰέμενον νόστοιο· νεμεσσᾶμαι δὲ καὶ ἄλλῃ

55

60

65

“Sed mane, dum dona ferens in-currum posuerit

“Heros Atrides, hastâ-inclytus Menelaus,

“Et verbis mitibus compellatum dimiserit.

“Etenim hospes recordatur dies omnes

“Viri hospitalis, qui amicitiam præbuerit.”

55

Sic dixit: statim autem aureo-solio venit Aurora.

Propè autem ad eos venit bello strenuus Menelaus,

Ubi-surrexisset è lecto, Helenâ à comas-pulchrâ.

Hunc autem postquam animadvertit Ulyssis dilectus filius,

Festinans utique tunicam circum corpus splendidam

60

Induit, et magnam pallium fortibus injectis humeris

Heros: ivit autem foras, astansque allocutus est

Telemachus, dilectus filius Ulyssis divini;

“Atride Menelaë Jovis-alumne, princeps populorum,

“Jam nunc me dismitte dilectam in patriam terram;

65

“Jam enim mihi animus cupit domum ire.”

Huic autem respondit deindè bello strenuus Menelaus;

“Telemache, non te ego in multum tempus hîc detinebo

“Cupientem redditus: succenseo autem et alii

Ver. 51. — ἐπιδίφρια.] Ἐπὶ τὸν δι-
 φρον τῶν μύθων, ἢ τὸ ἄρμα. Schol.

Ver. 60. Σπερχόμενος ῥα χιτῶνα.]

Consurgit —, tunicâque inducitur ar-
 tus. Æn. VIII. 457.

Ver. 62. — παριστάμενος δὲ προσηύδα.]

Al. παριστάμενος δ' ἰσθ' κῆδον.

Ver. 63. Τηλέμαχος.] Deest hic versus
 in nonnullis Editionibus, itemque in MS. à

Tho. Bentleio collato. “Ac certè,” inquit
 Henricus Stephanus, “malim abesse, quod
 “supervacaneus videatur.”

Ver. 69. 70. — νεμεσσᾶμαι δὲ καὶ ἄλλῃ
 Ἀνδρὶ ὧς.] Apud Dionysium Halicarnassensem,
 περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως; § 19. sub initio, con-
 trahuntur hæc in unum versum, hoc modo;

Καὶ δ' ἄλλῃ νεμεσῶ, ὃς κ' ὄρχα μὲν φιλήσῃ.

Vide ad ver. 70.

- 'Ανδρὶ ξεινοδόκῳ, ὅς κ' ἔξοχα μὲν φιλήσιν, 70
 "Εξοχα δ' ἐχθαίρῃσιν ἀμείνω δ' αἰσίμα πάντα.
 "Ισὸν τοι κακὸν ἐσθ', ὅς τ' οὐκ ἐθέλοντα νέεσθαι
 Ξεῖνον ἐποτρύνῃ, καὶ ὃς ἐσσύμενον κατερύκῃ.
 Χρὴ ξεῖνον παρῆοντα φιλεῖν, ἐθέλοντα δὲ πέμπειν.
 'Αλλὰ μὲν, εἰσέκε δῶρα φέρων ἐπιδίφρια δαίω 75
 Καλὰ, σὺ δ' ὀφθαλμοῖσιν ἴδῃς· εἶπω δὲ γυναιξίν,
 Δεῖπνον ἐνὶ μεγάροις τετυκεῖν ἄλῃς ἔνδον ἑόντων.
 'Αμφότερον, κῦδος τε καὶ ἀγλαΐη, καὶ ὄνειαρ,
 Δειπνήσαντας ἴμεν πολλὴν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν.
 Εἰ δ' ἐθέλεις τρεφθῆναι ἀν' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος, 80
 "Οφρα τοι αὐτὸς ἔκωμαι, ὑποζεύξω δέ τοι ἵππους,
 "Αστεα δ' ἀνθρώπων ἡγήσομαι· ἐδέ τις ἡμέας

- " Viro hospitali, qui immoderate quidem diligit, 70
 " Immoderate autem oderit; meliora nempe aquabilia omnia.
 " Æquale sanè malum est, qui et nolentem redire
 " Hospitem impellat, et qui ire-festinantem detineat:
 " Oportet hospitem præsentem amicè-tractare, volentem autem dimittere.
 " Sed mane, dum dona ferens in-currum posuero 75
 " Pulchra; tu autem oculis videris: dicam verò mulieribus,
 " Jentaculum in ædibus ut-parent abundè ex intus existentibus.
 " Utrumque, gloriaque et splendor, et utilitas est,
 " Pastos ire multam super immensam terram.
 " Sin vis divèrtere in Hellada, et medium Argos;
 " Ut te ipse sequar; subjungam autem tibi equos, 80
 " Et ad urbes hominum ducam: neque quisquam nos

Ver. 70. — ὅς κ' ἔξοχα μὲν φιλήσιν, "Εξοχα δ' ἐχθαίρῃσιν.] Τῆς δὲ Ὀμήρου σοφίας καί-
 πείνα καταμαθεῖν ἐστὶ δειγµατα, ὅτι καλὰ καὶ
 πολλὰ σοφῶν ἀνδρῶν ἀποφύλακτα προανφύη-
 σιν εἶναι τὸ — Μῆδιν ἄγαν· " Καὶ δ' ἄλλω
 " ηµῶν, ὅς κ' ἔξοχα Ὡ. Dionys. Halicarn.
 περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 19.

Χρὴν γὰρ μετρίως ἀλλήλους
 Φιλίας θνητῶς ἀνακρίνασθαι,
 Καὶ μὴ πρὸς ἄκρον μυλὸν ψυχῆς.
 Euripid. Hippolyt. ver. 253.

Ibid. 71. — ἀμείνω δ' αἰσίμα πάντα.]
 "Εγγὺς ἐστὶ τῷ εἰπῶν, ὡς πάντων μέτρον ἄριστον.
 Eustath.

Ver. 73. — ἐποτρύνῃ, — κατε-
 ρύκῃ.] Ἀ. ἐποτρύνει, — κατερύκει.

Ver. 74. Χρὴ ξεῖνον παρῆοντα φιλεῖν, ἰδί-
 λωτα δὲ πέμπειν.] Sic apud Theocritum;

Μῆδὶ ξεινοδόκον κακὸν ἴμεναι· ἀλλὰ τραπίζε
 Μυλίζεαν· ἀποπύμψαι, ἰππὸν ἰδὼλον ἰνίσθαι.
 Idyll. XVI. 27.

— nè sit mora; mitte volentem.
 Ovid. Fast. lib. IV. ver. 269.

Καὶ οἱ γι' ἀνθρώποι ἐπιδίφρῳ· αὐτὴν [χιλιδὸ-

να] κατὰ τὸν τῆς Ὀμηρικῆς ξενίας διαμῶν, ὃς
 κελύει καὶ φιλεῖν τὸν παρῆοντα, καὶ ἰναὶ βυλό-
 μινον ἀποπύμψαι. Elian. de Animal. lib. I.
 cap. 52.

Ver. 78. Ἀμφότερον, κῦδος τε καὶ ἀγλαΐη, καὶ
 ὄνειαρ, Δειπνήσαντας ἴμεν.] Ταῦτα τὸ τὸς ξεί-
 νους δειπνήσαντας ὑποχωρεῖσαι εἰς ἰδὼν, ὅπως
 μὲν τῷ ξεινοδοχεῖντι διὰ τὸ φαγαῖν — κῦ-
 δος δὲ καὶ ἀγλαΐα τῷ ξεινοδοχεῖντι. Eustath.
 Atqui utrumque videtur τῷ ξεινοδοχεῖντι
 tribuendum. Cæterum Scholiastes κῦδος
 hic exponit παραστήματα ψυχῆς.

Ver. 79. Δειπνήσαντας.] Vide suprâ ad §.
 535.

Ver. 80. — ἀν' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος.]
 Παισιτικῶς δὲ τῷ σχήματι συγκριταλῶν τὸ
 μέρος τῷ ὅλῳ φασι τὸν Ὀμηρον ὡς τὸ " ἀν'
 " Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος." Strabo, Geo-
 graph. lib. VIII. pag. 524. al. 340. Vide
 autem suprâ ad α. 344. et ad II. β'. 528.

Ver. 81. "Οφρα τοι αὐτὸς ἔκωμαι.] Τὸ δὲ
 " ὄφρα ἴστωμαι" ἀπὸ κοινῆς ἔκω χειροκινήσεως τὸ
 " μὲν εἰσέειμι" [suprâ ver. 75.] εἶναι, ἄλλὰ
 μὲν εἰσέειμι δῶρα φέρω καλὰ· εἰ δ' ἰδίλεις,
 μὲν δολαδὴν, ὄφρα τοι αὐτὸς ἴστωμαι. Eu-
 stath.

Αὐτὰς ἀποπέμψει, δώσει δέ τι ἔν γε φέρεσθαι,
 'Ἢε τινα τριπόδων εὐχάλκων, ἧε λεβήτων,
 'Ἢε δὴ ἡμίονους, ἧε χρύσειον ἄλεισον.

85

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδ' αὖ
 'Ατρεΐδῃ Μενέλαε διοτρεφεῖς, ὄρχαμε λαῶν,
 Βέλομαι ἤδη νεῖσθαι ἐφ' ἡμέτερ'· (ὃ γὰρ ὅπισθεν
 Οὖρον ἰὼν κατέλειπον ἐπὶ κτεάτεσσιν ἑμοῖσι)
 Μὴ πατέρ' ἀντίθεον διζήμενος, αὐτὸς ὀλωμαι,
 "Ἢ τί μοι ἐκ μεγάρων κειμήλιον ἐσθλὸν ὀληται.

90

Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἄκσε βοῇν ἀγαθὸς Μενέλαος,
 Αὐτίκ' ἄρ' ἡ ἀλόχῳ ἠδὲ δμῳῇσι κέλευσε,
 Δεῖπνον ἐνὶ μεγάροισι τετυκῆν ἄλῃς ἔνδον ἑόντων.
 'Αγχιμόλον δέ οἱ ἦλθε Βοηθοίδης Ἑτewνὸς,
 'Αυστὰς ἐξ εὐνῆς, ἐπεὶ ἔ' πολὺ νᾶϊεν ἀπ' αὐτῷ
 Τὸν πῦρ κῆαι ἀνωγε βοῇν ἀγαθὸς Μενέλαος,
 'Οπτῆσαί τε κρεῶν· ὃ δ' ἄρ' οὐκ ἀπὶθήσεν ἀπέσας.
 Αὐτὸς δ' εἰς θάλαμον κατεβήσατο κῆάντα,

95

"Incassum remittet; dabit autem aliquid unum saltem ferendum;

"Aut aliquem tripodum bene-æeratorum, aut lebetum,

"Aut duos mulos, aut aureum poculum."

85

Hunc autem rursus Telemachus prudens contrā allocutus est;

"Atride Menelaë Jovis-alumne, princeps populorum,

"Volo jam redire ad nostra; (non enim ponè

"Custodem discedens reliqui apud possessiones meas:)

"Nè patrem deo-parem quærens, ipse peream,

90

"Aut aliquod mihi ex ædibus supellectile pereat."

At postquam hoc audisset bello strenuus Menelaus,

Statim suam uxorem et famulas jussit,

Jentaculum in ædibus parare abundè ex intus existentibus:

Præpè autem ad ipsum venit Boëthædes Eteoneus,

95

Ubi surrexisset è lecto; quippe non procul habitabat ab ipso:

Hunc ignem accendere jussit bello strenuus Menelaus,

Assareque carnes; is verò non inobsequens fuit, ubi audivisset.

Ipsæ autem in thalamum descendit odoratam,

Ver. 83. Αὐτὰς ἀποπέμψει.] Ita omnes.
 Quod tamen, ut opinor, ferri non potest.
 Barnesius quidem *Anapestum* quovis in loco
 pro *Dactylo* adhiberi posse contendit. Ve-
 rum ejus rei exemplum alibi apud *Homerum*
 non occurrit. In versu enim isto quem hic
 citat vir eruditus, *Odys.* β'. 289. "Ὀπλίσσον
 ἢ ἡμῖν ἔγγιστον —, pes tertius "ἡμῖν"
 non est *Anapestus*, sed *Dactylus*; quippe vox
 ἡμῖν mediā naturā producit. Et in aliis locis
 ἢ *Barnesio* ibi (ad *Odys.* β'. 289.) citatis;
 Barnesius ἢ *Zéphyrus* — *Iliad.* i. 5. Νῆα μὲν μοι
 παλαιά — *Odys.* i. 283. "ἵεσσι δὲ σῶας —
 c. 181. pedes isti "Γογίης," "Νῆα μὲν,"
 "ἵεσι," non sunt *Anapesti*, sed *Spondæi*:

pronuntiando nimirum, Βόρρης, Νῆα μὲν, ἵεσι.
 Ideoque hoc in loco errorem aliquem late-
 re crediderim. Quænam autem vera de-
 mum sit lectio, non liquet.

Ver. 85. 'Ἢ δὴ ἡμίονους.] 'Εν δὲ τῇ, "δὴ"
 "ἡμίονους," δύο μὲν λόγῳ διὰ τὴν ζευρωίδα.
 Οὐ γὰρ ἐπιλήττιζον οἱ ἥρωες τότε. *Eustath.*
 Atqui equos celetes tunc in usu fuisse liquet
 ex *Iliad.* i. 679. 5c.

Ver. 97. 98. Τὸν πῦρ κῆαι ἀνωγέ — 'Οπ-
 τῆσαί τε κρεῶν.] "Mallem hinc," inquit *Barn-*
esius, "legere 'Ὀπτῆσαι κρεῶν', ut sensus sit,
 "Ignem jussit accendere, Ad assandum carnes."
 Sed male.

Ibid. — κῆαι.] *Al.* κῆαι.

- Οὐκ οἶος, ἅμα τᾷγ' Ἑλένη κίε καὶ Μεγαπένθης. 100
 Ἄλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἴκανον, ὅθ' οἱ κειμήλια κείτο,
 Ἀτρεΐδης μὲν ἔπειτα δέπας λάβεν ἀμφικύπελλον,
 Τῖον δὲ κρητῆρα φέρειν Μεγαπένθε' ἄνωγεν
 Ἀργύρεον Ἑλένη δὲ παρίστατο Φωριαμοῖσιν,
 "Εἰδ' ἔσαν οἱ τέπλοι παμποίκιλοι, ἕς κάμην αὐτή. 105
 Τῶν ἔ' ἀειραμένη Ἑλένη φέρε, δια γυναικῶν,
 "Ος κάλλιστος ἦν ποικίλμασιν, ἠδὲ μέγιστος"
 Ἀστὴρ δ' ὥς ἀπέλαμπεν, ἔπειτο δὲ νεάτος ἄλλων.
 Βὰν δ' ἵηαι προτέρω διὰ δώματος, ἕως ἴκοντο
 Τηλέμαχον· τον δὲ προσέφη ξανθὸς Μενέλαος 110
 Τηλέμαχ', ἦτοι νόστον, ὅπως Φρεσὶ σῆσι μεινοινᾷς,
 "Ὡς τοι Ζεὺς τελέσειεν, ἐρίγδεπος πόσις Ἥρης.
 Δῶρων δ', ὅσσ' ἐν ἐμῷ οἴκῳ κειμήλια κεῖται,
 Δώσω, ὃ κάλλιστον καὶ τιμηνέστατον ἐστί·
 Δώσω τοι κρητῆρα τετυγμένον ἄργυρέος δὲ 115

- Non solus; simul cum-ipse Helena ivit et Megapenthes. 100
 Sed quandò jam pervenissent, ubi ei bona-recondita jacebant,
 Atrides quidem deinde poculum cepit rotundum,
 Filium autem craterem portare Megapenthem jussit
 Argenteum: Helena verò astitit arcis,
 Ubi erant ei pepla omnigeno-artificio-varia, quæ elaboraverat ipsa. 105
 Horum unum sublatum Helena ferebat, præstantissima mulierum,
 Quod pulcherrimum erat ornatu-versicolori, et maximum;
 Stella autem veluti resplendebat; jacebat verò ultimum omnium.
 Perrexerunt autem ire ulterius per domum, donec pervenissent
 Ad-Telemachum: hunc autem allocutus est flavus Menelaus; 110
 "Telemache, sanè reditum, quemadmodum animo tuo cupis,
 " Sic tibi Jupiter perficiat, altitonans maritus Junonis.
 " Donorum autem, quotquot in meâ domo recondita jacent,
 " Dabo, quod optimum et pretiosissimum est:
 " Dabo tibi craterem elaboratum; argenteus autem 115

Ver. 101. — ἴκανον, εἰς οἱ κειμήλια κείτο. Ita edidit *Barneius*. Vulg. εἰς οἱ. Quod verum perimit: nam ἴκανον mediam semper producit. Cæterum MS. à Th. Bentleio collatus habet εἰς κειμήλια κείτο.

Ver. 102. et 120. — ἀμφικύπελλον.] Κατὰ τὸν Διονυσίου, Athenæum, lib. XI. cap. 9.] ἀμφικύπελλον ἔστιν ἄλλο σημαίνει, ἢ ἔστι ἢ ἀμφικύπελλον. Σιληνός δὲ, τὸ μὴ ἔχον ὄνα. *Eustath.* Ubi plures hujus vocis interpretationes affert. Vide et ad Il. ε. 584.

Ver. 104. — Φωριαμοῖσιν.] Τῶς κίε-
 τῶς. *Schol.*

Ver. 109. — διὰ δώματος.] *Eustath.* videtur legisse διὰ δώματα.

Ibid. — ἴος ἴκοντο.] "En," inquit *Barneius*, "Amphibrachyon in Sexto loco." Minus rectè. Pronuntiabatur enim ac si scriptum fuisset εἰς ἴκοντο vel εἰς ἴκοντο. Vide

ad Il. ε. 539. *Al.* ἴος ἴκοντο. Quod vix ullâ ratione ferri potest.

Ver. 115. Δώσω τοι κρητῆρα τετυγμένον.]

Ipsius Anchisæ longævi hoc munus habebis,

Cratera impressum signis, quem Thracius olim

Anchisæ genitori in magno munere Cisseus

Ferre sui dederat monumentum et pignus amoris. *Æn.* V. 535.

Ibid. — κρητῆρα τετυγμένον.] Quoniam Menelaus Telemacho δέπας ἀμφικύπελλον ipse tradere dicatur, infra ver. 120. ideo per κρητῆρα τετυγμένον hoc in loco poculum istud intelligit Dna. *Dacier.* "Homère," inquit, "donne ici le même nom à la coupe que Menelas met entre les mains de To-

Ἔστιν ἅπας, χρυσῷ δ' ἐπὶ χεῖλεα κεκράανται·
Ἔργον δ' Ἡφαίστοιο πόρεν δέ ἰ Φαίδιμος ἦρας,
Σιδονίαν βασιλεύς, ὃδ' ἰός δόμος ἀμφεκάλυψεν
Κεῖσέ με νοστήσαντα· τειν δ' ἐβέλω τόδ' ὀπάσσαι.

Ὡς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθει δέπας ἀμφικύπελλον 120

Ἦρας Ἀτρείδης· ὁ δ' ἄρα κρητῆρα φασινὸν
Θῆκ' αὐτῷ προπάροιθε φέρων κρατερὸς Μεγαπένθης
Ἀργύρεον· Ἐλένη δὲ παρίστατο καλλιπάρης,
Πίσπλον ἔχου· ἐν χερσὶν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν

Δῶρον τοι καὶ ἐγὼ, τέκνον φίλε, τῷτο δίδωμι, 125
Μνημ' Ἐλένης χειρῶν, πολυηράτα ἐς γάμου ἄρην,

"Est totus, auro verò labra munita sunt;
"Opus verò Vulcani: donavit autem illum *michi* Phædimus heros,
"Sidoniorum rex, quandò ejus domus suscepit
"Illic me in-reditu-profectum: tibi autem volo hoc præbere."
Sic locutus, in manibus ponebat poculum rotundum
Heros Atrides; craterem verò splendidum
Posuit ante ipsum ferens fortis Megapenthes
Argenteum: Helena autem astitit genas-pulchra,
Peplum habens in manibus, verbumque dixit, et compellabat;
"Donum tibi et ego, fili dilecte, hoc do,
"Monumentum Helenæ manuum, optabilem in nuptiarum tempus,

120

125

"Iemaque, et à l'urne que Megapenthes
"met à ses pieds; car il appelle l'une et
"l'autre κρητῆρα." Quod nullo modo ferri
potest. Apertissimè enim apud Poëtam
distinguitur Poculum à Cratere permultis
in locis, præsertim autem hîc *ver.* 102.
103. et *ver.* 120. 121.

Ibid. — τινυγμένον.] Vide ad *Il.* ζ'.
488.

Ver. 117. — "Ἔργον δ' Ἡφαίστοιο.] Διὶ
δὲ δικάσται πρὸς ὑπερβολὴν ἐρηγμένοι τῷ, "Ἡ-
"φαίστου ἔργον," ὡς λήγεται Ἀθηνᾶς ἔργον, τὰ
καλὰ, καὶ Χαρίτων, καὶ Μουσῶν ἰστέ ὅτι γὰρ οἱ
ἄνδρες [Σιδόνιοι] ἦσαν καλλιτέχναι, ὅλοιο τὸν
κρητῆρα ἱκανῶς δι' οὗ Εὐνίας ἰδὼσιν ἀντὶ Λυκά-
δος· φησὶ γὰρ, [*Il.* ψ'. 742.] "— καλλοί
"ἔλκε παῖσιν ἰσ' αἰῶν Πηλεΐδῃ, ἰστέ Σιδόνι
"πολυδαίδαλοι οὗ ἔσθηνσαν." Strabo, *Geo-*
graph. lib. I. pag. 70. al. 41.

Ibid. — πόρεν δὲ ἰ Φαίδιμος ἦρας, Σιδ-
ονίαν βασιλεύς.] Vide suprâ ad γ. 617.

Ver. 119. Κεῖσι με νοστήσαντα.] *Barnesius*
vocem νοστήσαντα hoc in loco non "rever-
"sum," sed "profectum," vertendam con-
tendit. Νοστήσαι, ἰστέ τῷ εἰσαδὲ ἱκανοῦσθαι ἰ-
σθῆσαι πῶται δι' κατ' Ὁμήρῳ ἔσθ' ἰστέ τῷ ἀπλῶς
ἰσθῆσαι. "Κεῖσι με νοστήσαντα." *Phavorinus*
à *Barnesio* citatur. Idque ex eo porro con-
firmari existimat *Barnesius*, quòd cum vo-
culâ καὶς conjuncta fit. Verum cum νοστή-
ιστο sensu nusquam alibi apud *Homeros* oc-
currat, rectius fortasse *Eustathius*; "ἰσῶς δὲ

(inquit) ἔσθ' αὐτῷ [νοστήσαι] ἰστέ τῷ εἰσαδὲ ἱκα-
νοῦσθαι ἰσθῆσαι. Εἰ γὰρ ἔσθ' καὶ ἰστέ Σιδόνι ἰσθῆσαι
ὁ Μινίλαος, ἀλλὰ ἰστέ εἰσαδὲ σπλινδοῦς ἰ-
σθῆσαι ἰσθῆσαι. Quin et alibi occurrit vox
νοστήσαντα etiam cum voculâ καὶς conjuncta,
ubi sensu vulgato planè usurpatur;

Κεῖσι με νοστήσαντα φίλῃν ἰσ πατρίδα γαῖαν.

Iliad. ψ'. 145.

Ver. 120. — χερσὶ.] *Al.* χερσὶ.

Ver. 123. — Ἐλένη δὲ παρίστατο καλλι-
πάρης, Πίσπλον ἔχου.]

Nec minùs Andromache, digressu moesta
supremo,

Fert picturatas auri subtemine vestes,

Et Phrygiam Ascanio chlamydem —.

Æn. III. 482.

Ver. 124. — ἐν χερσὶν.] *Al.* ἐν χερσὶν.

Ver. 125. Δῶρον τοι ἔγὼ, — Μνημ' Ἐ-
λένης χειρῶν.] *Al.* Δῶρον τοι ἔγὼ.

Accipe et hæc, manuum tibi quæ monu-
menta mearum

Sint, puer, et longum Andromachæ tes-
tentur amorem. *Æn.* III. 486.

Ibid. — τίνους φίλε.] Vide suprâ ad λ'
90. 91.

Ver. 126. — πολυηράτα ἐς γάμου ἄρην.]
Τὸ δὲ, πολυηράτα, ἀμφιβολίαν ἔχει. "Ἀλλοῦ
γὰρ ἰστέ πολυηράτα Ἐλένης ἡρώς, ἰστέ γάμου
πολυηράτα. *Eustath.* Verum prior ista ac-
cipiendi ratio ad vocis πολυηράτα significa-

Σὴ ἀλόχῳ φορέειν τείως δὲ φίλῃ παρὰ μητρὶ
Κείσθω ἐνὶ μεγάρῳ· σὺ δὲ μοι χαίρων ἀφίκοιο
Οἶκον εὐκτίμενον, καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.

“Ὡς εἰπὼς ἐν χερσὶ τίθει· ὁ δ' ἰδεῖσθαι χαίρων.

130

Καὶ τὰ μὲν ἐς πείριππα τίθει Πεισίστρατος ἥρας
Δεξάμενος, καὶ πάντα ἑῷ δήσατο θυμῷ.

Τὴς δ' ἦγε πρὸς δῶμα παρῇ ξανθὸς Μενέλαος·
Ἐξίσθη δ' ἄρ' ἔπειτα κατὰ κλισμὸς τε, θρόνους τε.

Ξερνίβα δ' ἀμφίπολος προχὼν ἐπέχευε φέρεσσι

135

Καλῇ, χρυσεῇ, ὑπὲρ ἀργυρεῖοιο λείψης,

Νίψασθαι· παρὰ δὲ ξυστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.

Σῖτον δ' αἰδοίῃ ταμίῃ παρέθηκε φέρεσσι,

Εἶδ' αὖτε πόλλ' ἐπιβῆῖσα, χαριζομένη παρεόντων.

Πὰρ δὲ Βοηθοίδης κρέα δαίετο, καὶ νέμε μοίρας·

140

Ὀρχοίε δ' υἱὸς Μενελάου κυδαλίμοιο·

Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαδ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱάλλον.

“Tuas uxori gestandam; interim verò dilectam apud matrem

“Jacet in domo: tu autem mihi gaudens perveneris

“Domum ad bene-aedificatam, et tuam in patriam terram.”

Sic locuta in manibus posuit, hic autem accepit gaudens.

130

Et hæc quidem in capsum posuit Pisistratus heros

Accepta; et omnia suo admiratus est animo.

Hos autem duxit ad domum capite flavus Menelaus:

Sederunt verò deinde in sedibusque, solisque.

Aquam autem famula gutturario infudit ferens

135

Pulchro, aureo, super argenteo lebetes,

Ad-lavandum: juxtaque politam extendit mensam.

Panem verò veneranda prona apposuit ferens,

Ferculis multis impositis, gratificans de præsentibus.

Juxta autem Boëthædes carnes dividebat, et distribuebat portiones;

140

Vinum verò fundebat filius Menelai inelyti:

Hi autem ad cibos paratos appositos manus extendebant.

tionem multò minùs apta; ad sententiam, cum de se ipsa loquatur *Helena*, planè absurdum. Vide infrà ad *ver.* 365. et *ψ.* 354. Cæterùm deducta vox *παιδείας* non ex *ἐρῶμαι*, (penultimam enim tum necessario produceret); sed ex *ἐραμαι*. Vide ad *Il. ε.* 67.

Ver. 127. Σὴ ἀλόχῳ φορέειν Non, uti malè reddit *Barnesius*, “*Ut tua uxori por- tas;*” sed, ut rectè versio *Westeniana*, “*Tuas uxori gestandum.*” Aptius nimirum congruit hæc interpretatio et cum reliquâ sententiâ, et cum ipsius vocis *φορέειν* significatione: Eodem enim sensu alibi apud *Poëtam* usurpatur hæc vox;

——— τὰ μὲν ὅτι καταδνησίῃσι τοῖσι

Ἀδριανὸν φορέειν ———. *Iliad.* κ'. 440.

——— ὅτι δὲ Ζεὺς Ἐκτορὶ δῶκεν

ἢ κεφαλὴν φορέειν ———. *α'. 799.*

Ver. 128. Κείσθω.] *Al.* Κίεσθω.

Ver. 130. ——— χερσὶ.] *Al.* χερσὶ.

Ver. 131. ——— κείσθω.] *Κείσθω* τῆς ἀ-
μάξης. *Schol.*

Ver. 139. Εἶδ' αὖτε πόλλ' ἐπιβῆῖσα.] Deest hic versus in MSS. duobus à *Tbo. Bentleio* collatis.

Ver. 140. ——— κρέα δαίετο.] Συσίλλαι δὲ τὰ κρέα τῆς λέγουσιν ἐνταῦθα, ὡς ἀπακοπὴν παθόν ἐν τῷ κρέατι. *Eustath.*

Ver. 141. Ὀρχοίε δ' υἱὸς Μενελάου.] Ὀρχοίε παρὰ τοῖς ἀρχαίοις οἱ ἐγγυῖστατοι παῖδες, ὡς ὁ τῷ Μενελάου υἱός. “Ὀρχοίε δ' υἱὸς Μενελάου κυδαλίμοιο.” Καὶ Εὐρυπιδὴς ὁ ποιητὴς ἐν *παισὶν Ὀρχοίεσι*, *Athenæus*, lib. X. cap. 6.

Ἀντάρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἰδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 Καὶ τότε Τηλέμαχος καὶ Νέστορος ἀγλαὸς υἱός.
 "Ἴππες τε ζεύγνυντ', ἀνά δ' ἄρματα ποικίλ' ἔβαινον" 145
 Ἐκ δ' ἔλασαν προθύροιο καὶ αἰθούσης ἐριδούπου.
 Τὲς δὲ μέτ', Ἀτρείδης ἐκὶ ξανθὸς Μενέλαος,
 Οἶνον ἔχων ἐν χειρὶ μελίφρονα δεξιτερῇφι,
 Χρυσέα ἐν δέκαϊ, ὅφρα λείψαντε κιοίτην.
 Στῇ δ' ἴππων προπάροιθε· δεδισκόμενος δὲ προσηύδα· 150
 Χαίρετον, ὦ κύρω, καὶ Νέστορι ποιμῆνι λαῶν
 Εἰπεῖν ἥ γὰρ ἔμωγε, πατὴρ ὧς, ἥπιος ἦεν,
 Εἴως ἐν Τροίῃ πολεμίζομεν υἱὸς Ἀχαιῶν.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·
 Καὶ λῆν κείνῳ γε, διοτρεφεῖς, ὡς ἀγορεύεις, 155
 Πάντα τὰδ' ἐλθόντες καταλέξομεν· αἱ γὰρ ἐγὼν ὧς
 Νοστήσας, Ἰθάκηνδε κίων, Ὀδυσσεῖ ἐνὶ οἴκῳ
 Εἵποιμ', ὡς παρὰ σείῃ τυχὼν φιλότῃτος ἀπάσης
 Ἔρχομαι, ἀντάρ ἄγω κειμήλια πολλὰ καὶ ἰσθλά.

At postquam potūs et cibi desiderium exemissent,
 Utique tunc Telemachus et Nestoris illustris filius
 Equosque junxerunt, currusque variegatos conscenderunt;
 Exegerunt autem ē vestibulo et porticu sonorā.
 Cum his verō Atrides ivit flavus Menelaus,
 Vinum habens in manu dulce dextrā,
 Aureo in poculo, ut ubi-libāssent proficiscerentur.
 Stetit autem equos ante; propinansque allocutus est;
 "Valete, ὀ juvenes, et Nestori pastori populorum
 "Dicite salutem; certē enim mihi, pater tanquam, mitis erat,
 "Quamdiū in Trojā pugnabamus filii Achivorum."
 Hunc autem rursus Telemachus prudens contrā allocutus est;
 "Et omnind illi, Jovis-alumne, sicut dicis,
 "Omnia hęc profecti narrabimus: utinam enī ego sic
 "Reversus, in Ithacam ubi-venero, Ulyssi in domo
 "Dixero, ut à te potitus amicæ-tractationis omnigenæ
 "Veniam, afferam autem suppellectilia multa et bona."

145

150

155

Ver. 144. Καὶ τότε.] *Al.* Δὴ τότε.

Ver. 146. — αἰδέσθης ἱριδύου.] Ita ex Editt. Vett. rectē restituit *Barnesius*; ita enim in omnibus legitur *Iliad.* α. 323. *Odys.* γ. 399. 493. quin et ita hīc habet *MS.* à *Tho. Bentleio* collatus. *Vulgg.* ἱριδύου. Quod verum perimit.

Ver. 149. Χρυσίῳ ἢ δίπαι, ὅφρα.] Nullā analogiā produci potest ultima vocis δίπαι. Vide ad *Il.* α. 342. et α. 285. Ceterū fortasse legendum Ἐν δίπαι χρυσίῳ, ὅφρα ἔσ. scilicet ut χρυσίῳ (uti saepe fit) pronuntietur χρυσῷ. Ita certe alibi Poēta;

— ἢ δ' αἶνον ἔχων

Ἐν δίπαι χρυσίῳ ——. *Odys.* δ. 260.

Καὶ δίπαι χρυσίῳ διδίσκοντο, ——. ε. 120.

Ver. 151. — ἢ Νέστορι ποιμῆνι λαῶν Εἰπῶν.] Nempe Εἰπῶν, χαίρειν.

Ver. 152. — πατὴρ ὧς, ἥπιος ἦεν.] Vide suprā ad β. 47. et 234.

Ver. 153. Εἴως ἐν Τροίῃ.] *Al.* Ἐως ἐν Τροίῃ. Vide suprā ad ver. 109.

Ver. 157. — κίων, Ὀδυσσεῖ ἐνὶ οἴκῳ.] *Al.* κίων Ὀδυσῆϊ ἐνὶ οἴκῳ. Ceterū *MS.* à *Tho. Bentleio* collatus habet Ὀδυσῆϊ.

- "Ως ἄρα οἱ εἰπόντι ἐπέπτατο διζὺς ὄρνις, 160
 Αἰετὸς ἀργὴν χῆνα φέρον ὀνύχεσσι πέλαρον,
 "Ἡμερον ἐξ αὐλῆς· οἱ δ' ἰύζοντες ἔποτο
 Ἀνέρες ἠδὲ γυναῖκες· ὁ δὲ σφισιν ἐγγύθεν ἰλθὼν
 Δεζιὸς ἦϊξε πρόσθ' ἵππων, οἱ δὲ ἰδόντες
 Γήθησαν, καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἰάνθη. 165
 Τοῖσι δὲ Νεστορίδης Πεισίστρατος ἤρχετο μύθων·
 Φράζω δὴ, Μενέλαε διοτρεφεῖς, ὄρχαμε λαῶν,
 Εἰ κῶϊν τόδ' ἔφηνε θεὸς τέρας, ἥε σοι αὐτᾶ.
 "Ως φάτο· μερμήριξε δ' ἀρηΐφιλος Μενέλαος,
 "Οππας οἱ κατὰ μοῖραν ὑποκρίναιτο νόησας. 170
 Τὸν δ' Ἑλένη τανύπεπλος ὑποφθαμένη φάτο μῦθον·
 Κλυτε μευ, αὐτὰρ ἐγὰρ μαντεύσομαι, ὥς ἐνὶ θυμῷ
 Ἀθάνατοι βάλλουσι, καὶ ὥς τελέεσθαι οἶα.
 "Ως ὅδε χῆν' ἤρπαξ, ἀτιταλλομένην ἐνὶ οἴκῳ,
 Ἐλθὼν ἐξ ὄρεος, ὅθι οἱ γενεή τε, τόκος τε· 175
 "Ως Ὀδυσσεύς κακὰ πολλὰ παθὼν, καὶ πόλλ' ἐπαληθεῖς,
 Οἴκαδε νοστήσει, καὶ τίσεται· ἥε καὶ ἦδη

- Sic ei locuto supervolavit dextera avis, 160
 Aquila album anserem ferens unguibus magnum,
 Mansuetum ē chorte; clamantes autem sequebantur
 Viri et mulieres: hæc verò ipsos propè cum-venisset
 Dextera emicuit ante equos: hi autem conspicati
 Gavisi sunt; et omnibus in mentibus animus lætatus est. 165
 His autem Nestorides Pisistratus exordiebatur sermonem;
 "Considera jam, Menelaë Jovis-alumne, princeps populorum,
 "An nobis hoc ostenderit deus portentum, an tibi ipsi."
 Sic dixit; cogitabat autem bellicosus Menelaus,
 Quomodo ei ritè responderet meditatus. 170
 Hunc autem Helena stolata præveniens dixit verbum;
 "Audite me; at ego vaticinabor, sicut in animo
 "Immortales suggerunt, et sicut perfectum-iri puto.
 "Sicut hæc anserem rapuit, nutritum in domo,
 "Profecta ex monte, ubi ei genusque, partusque; 175
 "Sic Ulysses mala multa passus, et multum vagatus,
 "Domum redibit, et ulciscetur; aut etiam jam

Ver. 160. — ἐπέπτατο διζὺς ὄρνις, Αἰετὸς ἀργὴν χῆνα φέρον.]

Namque volans rubrâ fulvus Jovis ales
 in æthrâ,

Cycnum excellentem pedibus rapit im-
 probus uncis. Æn. XII. 247. 249.

Ver. 162. — ἰύζοντες.] Vide suprâ ad
 l. 394. et ad l. 8. 455.

Ver. 163. — ὁ δὲ σφισιν ἐγγύθεν ἰλθὼν.]
 Ita ex Editt. Vett. et ex Eustathio rectè
 restituit Barnesius: Atque ita habet MS. à

Tho. Bentleio collatus. Al. ὁ δὲ σφιν ἐγγύθεν
 ἰλθὼν.

Ver. 164. — οἱ δὲ ἰδόντες Γήθησαν.]

Tum verò augurium Rutuli clamore sa-
 lutant. Æn. XII. 257.

Ver. 168. Εἰ κῶϊν.] Al. ἢ κῶϊν.

Ver. 170. — ὑποκρίναιτο.] Vide ad l.
 4. 309. 338.

Ver. 171. Τὸν δ'.] Al. Τὸν γ'.

Ibid. — ὑποφθαμένην.] Vide ad l. 8.
 43.

Οἴκοι, ἀτὰρ μνηστῆρσι κακὸν πάντεσσι φυτεύει.

Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦνδα·

Οὕτω νῦν Ζεὺς Δείη, ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης,

180

Τῷ κέν τοι καὶ κεῖθι, Διῶ ὦς, εὐχετοάμην.

Ἦ, καὶ ἐφ' ἵπποιιν μάστιν βάλεν· οἱ δὲ μάλ' ὦκα

Ἡῖξαν πεδιόνδε διὰ πτόλιος ρεμαῶντες.

Οἱ δὲ πανημέριοι σείον ζυγὸν ἀμφὶς ἔχοντες·

Δύσειτό τ' ἥελιος, σκιάωντό τε πᾶσαι ἀγυαί.

185

Ἐς Φηρὰς δ' ἵκοντο, Διοκλῆος ποτὶ δῶμα,

Υἱέος Ὀρσιλόχοιο, τὸν Ἀλφειὸς τέκε παῖδα.

Ἐνθα δὲ νύκτ' ἄεσαν· ὁ δὲ τοῖς παρ' ξεινία θῆκεν.

Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ρόδοδάκτυλος ἠώς,

Ἴππους τε ζεύγνυντ', ἀνά θ' ἄρματα ποικίλ' ἔβαινον·

190

Ἐκ δ' ἔλασαν προθύροιο καὶ αἰθούσης ἐριδούπου·

Μάστιξεν δ' ἔλααν· τὰ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην.

Αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκοντο Πύλου αἰπὺ πτολίεθρον·

“Domi est : quinetiam procis malum omnibus serit.”

Hanc autem rursus Telemachus prudens contrā allocutus est ;

“Sic nunc Jupiter faciat, altitonans maritus Junonis ;

180.

“Ita tibi et illic, deo tanquā, vota-fecerim.”

Dixit : et equis flagellum incussit : hi autem valdē celeritēr

Ruerunt ad-campum per urbem prompti.

Hi verō toto die quatiebant jugum utrinque habentes :

Occidit autem sol, obumbrabanturque omnes viæ.

185

Ad Pheras vero pervenerunt, Dioclei ad domum,

Filii Orsilochi, quem Alpheus genuit filium.

Illic verō noctem peregrerunt : is verō eis hospitalia apposuit.

Quandō verō manē-genita apparuit rosea-digitis aurora,

Equosque junxerunt, currusque variegatos conscenderunt ;

190

Exegerunt autem ē vestibulo et porticu sonorā :

Flagellavit verō *Pisistratus*, ut inirent-cursum ; ii autem non invitī volārunt.

Statim verō postea venerunt ad Pyli altam urbem :

Ver. 178. — ἀτὰρ μνηστῆρσι κακὸν πάντεσσι φυτεύει.] Ita edidit *Barnesius* ex *Odyssei*. 159. ubi in omnibus ita scriptum occurrit ; et ex *Eustathio*, qui in commentario hunc versum hoc modo citat ; Οἴκοι ἱεῖ, μνηστῆρσι κακὸν πάντεσσι φυτεύει. Cum *Barnesio* porro facit et MS. à *Tho. Bentleio* collatus. *Vulg.* μνηστῆρσι κακὰ πάντεσσι φυτεύει. Quod et ipsum ferri posset. Vide ad *II.* 4. 51.

Ver. 182. — μάστιν.] Vide ad *II.* ψ'. 500.

Ver. 185. Δύσειτο ε' ἥελιος, σκιάωντο τε πᾶσαι ἀγυαί.]

Vertitur interea cælum, et ruit Oceano nox,

Involvens umbrā magnā terramque polumque.

Æn. II. 250.

Vol. II.

Sol ruit interea, et montes umbrantur opaci.

Æn. III. 508.

Cæterum vulgati hîc habent Δύσειτο ε' ἥελιος, σκιάωντο. *Barnesius* autem edidit Δύσειτο rectē ; *Primam* enim produxit.

Ver. 186. Ἐς Φηρὰς δ' ἵκοντο.] *Al.* Ἐς δὲ Φηρὰς ἵκοντο· uti infra *ver.* 296. Ἦ δὲ Φηρὰς ἱππικαλλίαν.

Ver. 187. — Ὀρσιλόχοιο.] MS. à *Tho. Bentleio* collatus, Ὀρσιλόχοιο· Atque ita in pluribus Editionibus legitur supra γ'. 488. et infra φ'. 16.

Ver. 188. Ἐνθα δὲ νύκτ' ἄεσαν.] *Barnesius* sensum postulare existimat, ut scribatur Ἐνθαδὲ. Sed minùs rectē. Vide ad *II.* 9'. 160.

Ver. 191. — ἱερίδου.] *Al.* ἱερίδου. Vide supra ad *ver.* 146.

D

- Καὶ τότε Τηλέμαχος προσεφάνει Νέστορος υἱόν·
 Νέστορίδῃ, πῶς κέν μοι ὑποσχόμενος τελέσειας 195
 Μῦθον ἐμόν; ξεῖνοι δὲ διαμπερές εὐχόμεθ' εἶναι
 Ἐκ πατέρων φιλότῃτος· ἀτὰρ καὶ ὁμήλικες ἐσμέν·
 Ἦδε δ' ὁδὸς καὶ μᾶλλον ὁμοφροσύνῃσιν ἐνήσσει.
 Μή με παρὲξ ἄγε νῆα, διοτρεφέα, ἔλλα λῖπ' αὐτοῦ,
 Μή με γέρον ἀέκοντα κατὰσχη ᾧ ἐνὶ οἴκῳ, 200
 Ἰέμενος φιλέειν· ἐμὲ δὲ χρεὼν θάσσον ἰκέσθαι.
 Ὡς φάτο· Νέστορίδης δ' ἄρ' ἐῷ συμφράσσασατο θυμῷ,
 Ὅπως οἱ κατὰ μοῖραν ὑποσχόμενος τελεσέειν·
 Ὡδε δὲ οἱ φρονέοντι θοάσασατο κέρδιον εἶναι·
 Στρέψ' ἵππους ἐπὶ νῆα δοῆν, καὶ θῖνα θαλάσσης· 205
 Νῆϊ δ' ἐνὶ πρύμνῃ ἐξαίνυτο κάλλιμα δῶρα,
 Ἑσθῆτα, χρυσόν τε, τὰ αἱ Μενέλαος ἔδωκε·
 Καί μιν ἐποτρύνων ἔπειτα πτερόεντα προσήδα·
 Σπουδῇ νῦν ἀνάβαινε, κέλευέ τε πέντας ἑταίρους,
 Πρὶν ἐμὲ οἴκαδ' ἰκέσθαι, ἀπαργεῖλαί τε γέροντι· 210

- Et tunc Telemachus allocutus est Nestoris filium;
 "Nestoride, quomodo mihi pollicitus perfeceris 195
 "Verbum meum? hospites autem penitus gloriamur esse
 "Ex patrum amicitia; atqui et æquales ætate sumus;
 "Hoc autem iter magis concordia nos conjunget.
 "Nè me præter navem agas, ô Jovis-alumne, sed relinque illic;
 "Nè me senex invitum detineat suâ in domo, 200
 "Cupiens amantèr tractare: mihi autem opus est citò domum-pervenire."
 Sic dixit: Nestorides autem suo consultabat animo,
 Quomodo ei ritè pollicitus perficeret:
 Sic verò ei cogitanti visum est satius esse:
 Vertit equos ad navem velocem, et littus maris: 205
 Navis autem in puppi depromebat pulchra dona,
 Vestes, aurumque, quæ ei Menelaus dederat:
 Et ipsum hortans verbis alatis allocutus est;
 "Festinantèr nunc conscende, jubeque omnes socios;
 "Priusquam ego domum ivero, renuntiaveroque seni: 210

Ver. 197. 201. — φιλότῃτος — φιλίην.] Vide ad Il. d. 338. et ú. 304.

Ibid. — ἰομῖν.] Al. ἰμῖν.

Ver. 198. "Ἦδε δ' ὁδὸς.] Al. "Ἦ δὲ ὁδὸς.

Ver. 199. Μή με παρὲξ ἄγε νῆα.] Μή με παρὰ τὴν φρεσσαν ἰδὼν ἐπὶ τὴν ναῦν, ἢ ἄλλαν ἰδὼν ἰσάγγης. Schol.

Ver. 200. Μή με γέρον.] Al. Μή μ' ὁ γέρον.

Ver. 201. — ἰμὲ δὲ χρεὼν θάσσον ἰκέσθαι.] Vide ad Il. κ'. 43. Cæterum Eustathius in commentario citat χρεῖω. Atque ita in pluribus codicibus scriptum reperit Tho. Bentleius. Quæ fortè et verior lectio; quia vox χρεῖω alibi apud Homèram non occurrat.

Ver. 204. Ὡδε δὲ οἱ φρονέοντι θοάσασατο κέρδιον εἶναι.]

Hæc alternanti potior sententia visa est.
 Æn. IV. 287.

Ver. 205. Στρέψ' ἵππους ἐπὶ νῆα δοῆν.] Vide Strabonem, Γεωγρ. lib. VIII. pag. 538. 539. at. 350.

Ver. 206. — ἰμῖν.] Al. ἰμῖν.

Ver. 209. — ἀνάβαινε.] Al. ἀναβαίνε· ut infra ver. 219. Cæterum Eustathius exponit ἀνάβημι. Minus rectè; ut liquet ex ver. 219. 221.

Ibid. — κίλινι τι.] Al. κίλινι τι.

Εὖ γὰρ ἐγὼ τόδε οἶδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
Οἷος ἐκείνου θυμὸς ὑπέρβιος· οὐ σε μῠθήσει·

Ἄλλ' αὐτὸς καλέων δεῦρ' εἴσεται· οὐδέ σε φημί

* Ἀψ' ἵεναι κενεόν· μάλα γὰρ κεχολώσεται ἔμπης.

Ὡς ἄρα φωνήσας ἔλασεν καλλιτρίχας ἴππους

215

* Ἀψ' Πυλίων εἰς ἄστν, θοῶς δ' ἄρα δαμαθ' ἵκανε.

Τηλέμαχος δ' ἐτάροισιν ἐποτρύνων ἐκέλευσεν·

Ἐγκοσμεῖτε τὰ τεύχε', ἐταῖροι, νῆϊ μελαίνῃ·

Αἰτοί τ' ἀμβαίνωμεν, ἵνα πρήσσωμεν ὁδοῖο.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἥδ' ἐπίβοτον.

Αἶψα δ' ἄρ' εἴσβαινον, καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθίζον.

221

Ἦτοι ὁ μὲν τὰ πονεῖτο, καὶ εὐχετο· δῶς δ' Ἀθήνη

Νῆϊ παρὰ πρύμνῃ· σχεδόθεν δὲ οἱ ἤλυθεν ἀνῆρ

Τηλεδάπης, φεύγων ἐξ Ἀργεος, ἄνδρα κατακτάς,

Μάντις· ἀτὰρ γενεήν γε Μελάμποδος ἔκγονος ἦεν,

225

* Ὅς πρὶν μὲν ποτ' ἔναιε Πύλῳ ἐνὶ μητέρι μήλων,

* Ἀφνειὸς Πυλίοισι μέγ' ἔзоχα δώματα ναίων·

Δὴ τότε γ' ἄλλον δῆμον ἀφίκετο, πατρίδα φεύγων,

Νηλέα τε μεγάθυμον, ἀγαυότατον ζώντων,

* Ὅς οἱ χρεῖματα πολλὰ τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν

230

"Benè enim ego hoc novi in mente et in animo,

"Qualis illius animus vehemens: non te dimittet,

"Sed ipse invitaturus huc venit; neque te puto

"Retrò iturum vacuum: valdè enim irascetur omnino."

Sic utique locutus impulit pulchros-jubis equos

215

Retrò Pylorum in urbem, celeritèrque domum pervenit.

Telemachus verò sociis hortans præcepit:

"Ordinate arma, socii, in nave nigrâ;

"Ipsique conscendamus, ut perficiamus iter."

Sic dixit: illi autem ei maximè quidem auscultârunt, et paruerunt.

220

Statim verò ingrediebantur, et in transtris-sedebant.

Atque is quidem hæc properabat, et supplicabat; sacraque faciebat Minervæ

Navis ad puppim; propè autem ad eum venit vir

Longinquus, fugiens ex Argo, viro interfecto,

Vaxes; at genere Melampodis proles erat,

225

Qui antea quidem quondam habitabat in Pylo, genetrice ovium,

Dives inter Pylios valdè egregias ædes habitans:

Tunc demùm alium ad populum pervenit, patriam fugiens,

Neleumque magnanimum, clarissimum viventium,

Qui ei opes multas integrum in annum

230

Ver. 213. — ἂν σε φημί.] *Al.* ἂν ἰ
φημί.

Ver. 215. — ἵκανε.] *MS.* unus à
Tbo. Bentleio collatus, ἵκασιν.

Ver. 218. — τεύχε'.] Τὰ τοῦ ναὸς ἐκ
γαλίας. *Schol.*

Ver. 221. — ἀσβαινον.] *Al.* ἵμβανον.

Ver. 226. "Ὅς πρὶν μὲν.] *Melampus.*

Ver. 227. — μέγ'.] *Al.* μέγ'.]

Ver. 228. — ἄλλον δῆμον ἀφίκετο, πα-
τρίδα φεύγων.] Τετάρτῳ ὡς Ἀργεὺς ἦλθε, τὴν
Πύλον φεύγων. *Eustath.* Cæterum *MS.* à
Tho. Bentleio collatus, hic legit ἄλλον δῆμον·
uti infra ver. 238.

- Εἶχε βίη· ὁ δὲ τέως μὲν ἐνὶ μεγάροις Φυλάκοιο
 Δεσμῷ ἐν ἀργαλίῳ δέδετό, κρατέρ' ἄλγεα πάσχων,
 Εἵνεκα Νηληϊὸς κούρης, ἅτης τε βαρεῖνης,
 Τὴν οἱ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ δασπλητὶς Ἑριννύς.
 Ἄλλ' ὁ μὲν ἔκφυγε κῆρα, καὶ ἤλασε βοῦς ἐριμύκους 235
 Ἐς Πύλον ἐκ Φυλάκης, καὶ ἐτίσατο ἔργον αἰεκίς,
 Ἀντίθεον Νηλῆα, κασιγνήτῳ τε γυναῖκα
 Ἠγάγετο πρὸς δάμαβ'· ὁ δ' ἄλλων ἔκετο δῆμον,
 Ἄργος ἐς ἱπτόβοτον· τόθι γάρ νύ οἱ αἴσιμον ἦεν
 Ναίμεναι πολλοῖσιν ἀνάσσοντ' Ἀργείοισιν· 240
 Ἔνθα δ' ἔγημε γυναῖκα, καὶ ὑπερεφές θέτο δάμα,
 Γείνατο δ' Ἀντιφάτην καὶ Μάντιον, υἱὲ κραταιά.
 Ἀντιφάτης μὲν ἔτικτεν Ὀϊκλῆα μεγάθυμον·
 Αὐτὰρ Ὀϊκλείης λαοσσόν Ἀμφιάρηον,
 Ὃν περὶ κῆρι φίλει Ζεὺς τ' αἰγίοχος, καὶ Ἀπόλλων, 245

Tenebat vi: ille verò tamdiù quidem in ædibus Phylaci

Vinculo in gravi ligatus erat, duos dolores patiens,

Gratiâ Nelei filiz, noxæque gravis,

Quam ei in mente posuit dea gravis Erinny's.

Sed is quidem effugit mortem, et abegit boves mugitibus-præstantes 235

In Pylum ex Phylace, et ultus est factum indignum,

Deo-pareni Neleum, fratrique uxorem

Duxit ad domum: ipse verò aliorum venit ad populum

In Argos equis-pascendis-aptum: ibi enim ei fatale erat

Habitare multis imperantem Argivis: 240

Ibi autem duxit uxorem, et altam posuit domum,

Genuitque Antiphatem et Mantium, filios fortes.

Antiphates quidem genuit Oicleum magnanimum;

At Oicleus populi-concitatorem Amphiarum,

Quem ex-animo diligebat Jupiterque Ægiachus, et Apollo 245

Ver. 231. ——— τίως μὲν.] Ἐως τῷ τι-
 λαοδῆται τὸν ἱκανόν. Schol. Pronuntiaba-
 tur autem τῷ μὲν.

Ver. 232. Δεσμῷ ἐν ἀργαλίῳ.] Vide su-
 præ ad λ'. 292.

Ver. 233. Εἵνεκα Νηληϊὸς κούρης.] Πηρεῖ.
 Eustath. Vide supra ad λ'. 286.

Ver. 234. ——— δασπλητὶς Ἑριννύς.] Δου-
 προστίλας. Schol.

Ver. 236. ——— ὁ ἐτίσατο ἔργον αἰεκίς,
 Ἀντίθεον Νηλῆα.] Vox εἰομαί apud Poëtam,
 Voce Mediâ, sæpè de injuriâ, sæpè de inju-
 riæ auctore ulciscendo usurpatur; Vide I-
 liad. ε'. 208. χ'. 20. Odys. γ'. 306. ψ'. 31.
 Hic autem videtur τῷ ἐτίσατο ad utrumque
 simul referri. Cæterùm Scholiastes senten-
 tiam ita exponit. Καὶ ἱμνωζέσσαν τὴν Νη-
 λῆα, ἐπομένως ἔργον χαλκίον.

Ver. 237. ——— κασιγνήτῳ τι.] Τῷ βίαντι.
 Schol. ad λ'. 289. supra. Cæterùm MS. à
 Tho. Beatiſſio collatus, hic legit κασιγνήτῳ
 δι.

Ver. 240. ——— πολλοῖσιν ἀνάσσοντ'.] Αἱ-
 πολλοῖσι τ' ἀνάσσον.

Ver. 241. ——— ἔγημι.] Vide supra ad
 λ'. 272.

Ver. 242. ——— Μάντιον.] Αἱ. Φάμιον.
 Atqui ejusdem iterùm meminit Poë-
 ta infra ver. 249. Μάντιον αὖ τίςτις
 ὤσ.

Ver. 245. Ὃν περὶ κῆρι φίλει Ζεὺς τ' αἰ-
 γίοχος, καὶ Ἀπόλλων.] Τὸν δὲ Ἀμφιάρηον φι-
 λῶν ὁ Ζεὺς μὲν λέγεται, ὡς βασιλεὺς ἄνδρα ὃ
 διὰ τῷτο δουρὶν ὃ δ' ἀντιφῶ. Ἀπόλλων δὲ, ὡς
 μάντιν. Eustath.

Παντοίην φιλότῃτ' οὐδ' ἴκετο γήραος οὐδὸν,
'Αλλ' ὄλετ' ἐν Θήβῃσι, γυναῖαν εἵνεκα δάραν.
Τοῦ δ' υἱεῖς ἐγένοντ' Ἀλκμαῖαν, Ἀμφίλοχος τε.

Μάντιος αὖ τέκετο Πολυφειδέα τε, Κλείτον τε

'Αλλ' ἦτοι Κλείτον χρυσόθρονος ἤρπασεν Ἥως,

250

Κάλλεος εἵνεκα οἴο, ἵν' ἀθανάτοισι μετείῃ.

Αὐτὰρ ὑπέρβυμον Πολυφειδέα μάντιν Ἀπόλλων

Θῆκε βροτῶν ὄχ' ἄριστον, ἐπεὶ θάνεν Ἀμφιάρεος

"Ὅς ῥ' Ὑπερσίηνδ' ἀπενάσσατο, πατρὶ χολαθείς,

"Ενθ' ὅγε ναιετάων μαντεύετο πᾶσι βροταῖσι.

255

Τοῦ μὲν ἄρ' υἱὸς ἐπῆλθε, Θεοκλύμενος δ' ὄνομ' ἦεν,

"Ὅς τότε Τηλεμάχου πέλας ἴστατο· τὸν δ' εἰκίχανε

Σπένδοντ', εὐχόμενόν τε, δοῇ παρὰ νηὶ μελαίνῃ·

Καί μιν φωνήσας ἔπια πτερόεντα προσηύδα·

Omni-geno amore: neque pervenit in ad senectutis limen;

Sed perit Thebis, muliebrium gratiā donorum.

Huic autem filii nati sunt Alcmaeon, Amphilo-chusque.

Mantius rursum genuit Polyphidemque, Clitumque:

Sed sanè Clitum aureum-solium-habens rapuit Aurora,

Pulchritudinem ob ipsius; ut immortalibus interesset.

250

At magnanimum Polyphidem vatem Apollo

Reddidit hominum longè optimum, postquam mortuus est Amphiarus:

Qui scilicèt in Hyperesiam migravit, patri iratus;

Ubi ille habitans vaticinabatur omnibus mortalibus.

255

Huius quidem filius advenit, Theoclymenus autem nomen ei erat.

Qui tunc prope Telemachum stetit: hunc verò deprehendit

Libantem, supplicantemque, velocem apud navem nigram;

Et ipsum affatus verba alata dixit;

Ver. 246. Παντοίην φιλότῃτ'] Apud Platonem, loco jam infra citato, Παντοίῃ φιλότῃτ'.

Ibid. — ἂν ἴκετο γήραος ἔδδν.] Οὐδὲ γὰρ πεντηκονταετησίῃς ἢ ἀπολείπει, ζῶντι δὲ ἀγαθῶν αἰτίων γίνεσθαι ἢ παρὰ τὸ Μενάνδρου, "Ὅν οἱ θεοὶ φιλοῦσι, ἀποθήσκου νῆος." *Schol.* Secundum posteriorem interpretationem Plato in *Apoclio*; οἱ θεοὶ (inquit) τῶν ἀνθρώπων ἐπιθήσκουσι, οὓς ἂν περὶ πλάσσει ποιῶνται, θάπτεται ἀπαλλάττεται τῷ ζῆν. Ἀγαμέμνης γὰρ ἔ Τροφάνιος οἱ δαιμόνιοι τὸ Πυδοῖ τῷ θεῷ τιμῶν, ἐξάμεινοι τὸ πρᾶττον αὐτοῖς γινώσκειν, κοιμηθῆναι ἐκείνῃ ἀνίστανται—Τὸν δ' Ἀμφιάρεον,—"Τὸν περὶ κῆρι φίλοι Ζεὺς τ' αἰγίοχος" καὶ Ἀπόλλων, Παντοίῃ φιλότῃτ' ἂν ἴκετο "γήραος ἔδδν." *Et Plutarchus:* Οὐκ ὁ μακρότατος βίος ἄριστος, ἀλλ' ὁ σπουδαιότατος—τὸ γὰρ πάλιν ἐκ τῆς μῆκος χρόνου διείπον, ἀλλ' ἐν ἀρετῇ καὶ τῇ καίρῳ συμμετρίᾳ· τὸτο γὰρ εὐδαίμων ἔστι θεοφιλὲς οἶναι νομίζεται. Διὰ τούτου γὰρ τὸς ὑπερχωτάτους τῶν ἡρώων ἔστι φύσας

ἀπὸ θεῶν, πρὸ γήραος ἐκλείποντας τὸν βίον οἱ ποιεῖται παρῆδσαν ἡμῖν. "Ὡς περὶ κῆρι φίλοι Ζεὺς τ' αἰγίοχος ἔστι Ἀπόλλων Παντοίην φιλότῃτ' ἂν ἴκετο γήραος ἔδδν." *De Consolat. ad Apollonium.* Mihi autem videtur istud "ἂν ἴκετο γήραος ἔδδν" minimè ab ipso Poëtâ felicitati tribui; sed ex historiâ scilicèt acceptum simpliciter memorari. Uti exponit *Eustathius*; Τὸ δὲ "ἂν ἴκετο γήραος ἔδδν" ἀπλῶς ἔστι ἔστι φίλως ἀπὸν δακτὶ ὁ Ποιητής, — αὐτὸ τὸ ἐν διηγέμενος.

Ver. 247. — γυναῖαν εἵνεκα δάραν.] Τὸν ὄρμον ἐστὶ τῇ Ἀμφιαρέῳ ἀκρυβίον. *Schol.* Vide supra ad λ'. 326.

Ver. 251. — οἴο.] *Al. οἴο.*

Ibid. — ἀθανάτοισι.] Vide ad II. ε. 398.

Ver. 254. — Ὑπερσίηνδ'.] Τυτῆτιν ἐστὶ Τυτῆρῃαν, πόλιν Ἀργυρῶν. *Eustath.*

Ibid. — πατρὶ.] Μαντίῳ, ver. 249.

Ver. 256. — ἔπια.] Ut supra dictum est —, ver. 223.

- ὦ φίλ', ἐπεὶ σε θύοντα κιχάνω τῷδ' ἐνὶ χώρῃ, 260
 Λίσσομ' ὑπὲρ θυῶν καὶ δαίμονος, αὐτὰρ ἔπειτα
 Σῆς τ' αὐτοῦ πεφαλῆς, καὶ ἑταίρων, οἳ τοι ἔπονται,
 Εἰπέ μοι εἰρομένῳ ημερσία, μῆδ' ἐπιπεύσης.
 Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις, ἥδ' ἐτοκῆς;
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα· 265
 Τοιγὰρ ἐγὼ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω·
 Ἐξ Ἰθάκης γένος εἰμὶ, πατὴρ δέ μοι ἐστὶν Ὀδυσσεύς,
 Εἴ ποτ' ἔην· νῦν δ' ἤδη ἀπέφθιτο λυγρῷ ὀλέθρῳ.
 Τοῦνεκα νῦν ἑτάρους τε λαβὼν καὶ ἦα μέλαιναν,
 ἦλθον πευσόμενος πατρὸς δὴν οἰχομένοισι. 270
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεοκλύμενος Διοειδής·
 Οὔτω τοι καὶ ἐγὼν ἐκ πατρίδος, ἄνδρα κατακτὰς
 Ἐμφυλον· πολλοὶ δὲ κασίγνητοί τε, ἔται τε,
 Ἀργος ἂν ἱππόβοτον, μέγα δὲ κρατέουσιν Ἀχαιοί·
 Τῶν ὑπαλευάμενος θάνατον καὶ κῆρα μέλαιναν, 275
 Φεύγω· ἐπεὶ νύ μοι αἶσα κατ' ἀνθρώπους ἀλάλησθαι.
 Ἀλλά με νηὸς ἔφessαι, ἐπεὶ σε φυγὰν ἰκέτευσαι,
 Μῆ με κατακτείνωσι· διωκόμεναι γὰρ οἴω.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·

"O amice, quoniam te sacra-facientem deprehendo hoc in loco, 260

"Oro per sacra et deum, at deinde

"Per tuumque ipsius caput, et socios, qui te comitantur,

"Dic mihi interroganti vera, neque celes.

"Quis? unde es hominum? ubi tibi urbs, et parentes?"

Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est; 265

"Equidem tibi hospes, valde accuratè dicam:

"Ex Ithacâ genere sum, pater autem mihi est Ulysses,

"Si quandò erat: nunc verò jamjam periit tristi morte.

"Propterea nunc sociisque assumptis et nave nigrâ,

"Veni interrogaturus de-patre diù absente." 270

Hunc autem rursus allocutus est Theoclymenus deo-par;

"Sic tibi et ego ex patriâ, viro interfecto

"Tribule: multi autem fratresque sodalesque sunt,

"Argos per equis-pascendis-aptum; multum autem pollent Achivi:

"Ab his elapsus mortem et fatum atrum, 275

"Fugio; quippe mihi fatale est inter homines vagari,

"Sed me navi impone, quia tibi fugâ-captâ supplicavi,

"Nè me interficiant: persequi enim cor me puto."

Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;

Ver. 261. — αὐτὰρ ἔπειτα.] *Al.* ἤδη
 ποτὶν.

Ver. 266. — ἀγορεύσω.] *Al.* καταλιξω.

Ver. 268. — Εἰ ποτ' ἔην.] Vide ad *Il.*
 γ. 180.

Ibid. — λυγρῷ ὀλέθρῳ.] *Al.* λυγρὸν ὀλεθρον.

Ver. 272. Οὔτω σοι καὶ ἐγὼν.] *Ως ὅτι,*

μόνος φεύγω. *Schol.* Malè. Refertur enim
 istud οὔτω ad id quod dixerat Telemachus,
 ver. 267. 270. nempe ex Ithacâ patriâ se
 illuc profectum: Ut hinc dicat Theoclyme-
 nus, "Ia se quoque è patriâ illuc venisse."

Ibid. Οὔτω τοι.] *Al.* Οὔτω δὲ.

Ver. 274. — Ἀχαιοί.] *Al.* Ἀχαιῶν.

Οὐ μὲν δὴ σ' ἐθέλοντά γ' ἀπώσω νῆος ἕτης· 280

Ἄλλ' ἔπει· αὐτὰρ κείθι φιλήσεται, οἷά κ' ἔχωμεν.

Ὡς ἄρα φωνήσας οἱ ἐδέξατο χάλκεον ἔγχος,

καὶ τὸδ' ἐπ' ἱκρίοφιν πάνυσεν νεὸς ἀμφιερίσσης·

Ἄν δὲ καὶ αὐτὰς κῆρος ἐδέξατο ποντοπόροιο.

Εν πρύμνῃ δ' ἄρ' ἐκίετο καθέζετο· παρ δέ οἱ αὐτῶ 285

εἷσε θεοκλύμενον· τοὶ δὲ πρυμνήσι ἔλυσαν.

Τηλέμαχος δ' ἐτάροισιν ἐποτρύνων ἐκέλευσεν

Ὅπλων ἄπτεσθαι· τοὶ δ' ἐδυσμένως ἐπίθοντο.

Ἴστον δ' εἰλάτιον κοίλης ἐντοσθε μεσόδμης

στῆσαν αἰείραντες· κατὰ δὲ πρῶτόνοισιν ἔδησαν· 290

Ἐλκον δ' ἰστία λευκὰ ὕστρεπτοισι βοεῦσι.

Τοῖσιν δ' ἔκμενον οὔρον ἱεὶ γλαυκῶπις Ἀθήνῃ,

δάκρυον ἐπαιγίζοντα δι' αἰθέρος, ὄφρα τάχιστα

Νηὺς ἀνύσειε θύουσα θαλάσσης ἀλμυρὸν ὕδωρ.

Δύσετό τ' ἥελιος, σκίοωντό τε πᾶσαι ἀγυαί. 295

Ἡ δὲ Φερεὰς ἐπέβαλλεν, ἐπειγομένη Διὸς οὔρῳ·

“Non quidem jam te *conscendere*-volentem depellam à navi æquali :

280

“Sed sequere : at illic amice-excipieris de talibus qualia habemus.”

Sic utique locutus, ab-eo accepit æream hastam ;

Et hanc super tabulata extendit naves remis-utrinque-agitatæ :

Conscendit autem et ipse navem pontum-transeuntem.

In puppi verò deinde sedit ; juxtaque seipsum

285

Sedere-fecit Theoclymenum : illi autem rudentes solverunt.

Telemachus verò socios hortatus jussit

Arma capessere : illi autem festinantèr obediverunt.

Malum autem abiegun concavum intra receptaculum

Statuerunt erectum ; funibusque colligârunt ;

290

Traxeruntque vela alba benè-tortis loris.

His autem secundum ventum misit oculis-cæsia Minerva

Vehementem, ingruentem per aërem ; ut citissimè

Navis emetiretur currens maris salsam aquam.

Occiditque sol, obumbrabanturque omnes viæ.

295

Illa autem Pheras appellebat, impulsa Jovis vento-secundo ;

Ver. 280. — ἰδίλοντα.] *Barnesius* sensum postulare existimat ut legatur ἰδίλοντα. Sed nihil opus.

Ver. 283. — εἶδ'.] *Al.* τόν'.

Ver. 284. — ἰδίσασατο.] *Al.* ἰδίσαντο. Vide ad *Il.* β'. 35. et *l.* 109.

Ver. 292. — ἴα.] Vide ad *Il.* *l.* 24. et π. 762.

Ver. 295. Δύσειτο τ' ἥελιος.] *Strabo*, *Geograph. lib. VIII. pag. 539. al. 350.* hunc locum citat, alio adjecto versu, quem inseruit *Barnesius* :

Βὰν δὲ παρὰ Κερυνὸς ἡ Χαλκίδα καλλιγείεθρον
Δύσειτο τ' ἥελιος, ὣς.

Qui versus, uti ad *Strabonis* locum annotat.

Casaubonus, in *Vulgatis* nusquam reperitur ; neque ejus omnino meminit *Eustathius*. Eundem autem iterum citat *Strabo*, *lib. X. pag. 687. al. 447.* ubi pro Χαλκίδα καλλιγείεθρον, legitur Χαλκίδα πικρήςσου.

Ver. 296. Ἡ δὲ Φερεὰς ἐπέβαλλεν, [ἤ.] Vide *Strabonem*, *lib. VIII. pag. 539. al. 350.*

Ibid. Ἡ δὲ Φερεὰς ἐπέβαλλεν.] *Al.* Ἡ Φερεὰς δ' ἐπέβαλλεν. Cæterum de voce ἐπέβαλλεν ita *Porphyrius* : Ἐπὶ βολῆς (inquit) σημαίνει τὸν ἰσισυχὴν ἢ ἰσικρατῆ, ἀπὸ τῆς βολῆς ἢ τοῦ βάλλαν, ὃ σημαίνει τὸ τυγχάνειν τῆ σκοπῆς. — Δύσειτο ἰστυίδην, “Ἡ δὲ Φερεὰς ἐπέβαλλεν, ἰστυίδη γομίνην Διὸς οὔρῳ” μισήταται γὰρ ἀπὸ τῶν πύλων τῶν ἐπιβολῶν ποιούμενων, ὅτε τυγχάν. Ἡ ταῦς οὖν ἐπιβολὰς ἰστυίδη, ὅτε τυγχάνει τῶν

'Ηδὲ παρ' Ἡλίδα δῖαν, ὅθι κρατεύουσιν Ἐπειοί.

'Ενθεν δ' αὖ ἡσίοισιν ἐπιπρόεηκε Δοῆσιν,

'Ορμαίνων, ἥ κεν Δάνατον φύγοι, ἥ κεν ἀλῶη.

Τῷ δ' αὖτ' ἐν κλισίῃ Ὀδυσσεὺς καὶ δῖος ὕφορβος

300

Δορπείτην· παρὰ δέ σφιν ἐδόρπεον ἄνερες ἄλλοι.

Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,

Ταῖς Ὀδυσσεὺς μετέειπε, συβώτῃω πειρητίζων,

Εἴ μιν ἔτ' ἐνδυκέως φιλέοι, μεῖναι τε κελεύοι

Αὐτοῦ ἐνὶ σταθμῷ, ἥ ὀτρύνειε πόλινδε·

305

Κέκλυθι νῦν, Εὐμαιε, καὶ ἄλλοι πάντες ἑταῖροι·

'Ηῶθεν προτὶ ἄστνυ λιλαιομαι ἀπονέεσθαι·

Πτωχεύσω, ἵνα μὴ σε κατατρύχω καὶ ἑταίρους.

'Αλλά μοι εὖ θ' ὑπόθευ, καὶ ἅμ' ἡγεμόν' ἐσθλὸν ὅπασσον,

"Ὅς κέ με κείσ' ἀγάγῃ· κατὰ δὲ πόλιν αὐτὸς ἀνάγκη 310

Πλάγξομαι, αἷ κέν τις κοτύλην καὶ πύρρον ὀρέξῃ.

Καί κ' ἐλθὼν πρὸς δώματ' Ὀδυσσεῆος Δείαιο,

Et apud Elida divinam, ubi dominantur Epei.

Hinc verò rursus insulis immisit *eam* acutis,

Cogitans, an mortem fugeret, an caperetur.

Diversà autem parte in casà Ulysses et nobilis subulcus

300

Cœnabant; apud verò ipsos cœnabant viri alii.

At postquam potus et cibi desiderium exemissent,

Inter hos Ulysses locutus est, subulcum tentans,

An ipsum ampliùs studiosè curaret, manereque juberet

Illic in stabulo, an hortaretur ad urbem *ire*;

305

"Audi nunc, Eumæe, aliique omnes socii;

"Manè ad urbem cupio diccedere

"Mendicaturus, ut nè te atteram et socios.

"Sed me benè mone, et simul ductorem bonum præbe,

"Qui me illuc ducat: per autem urbem ex-necessitate

310

"Vagabor, siquis fortè poculum et panem porrexerit.

"Et profectus ad ædes Ulyssis divini,

Φειῶν. Quast. Homeric. 1. Eandemque explicationem affert Scholiastes ad β'. 319. suprâ.

Ibid. — ἐπεγομένη Διὸς οὐρῇ.] Apud Strabonem, loco suprâ citato, ἀγαλλομένη Διὸς οὐρῇ.

Ver. 297. 'Ἡδὲ παρ' Ἡλίδα δῖαν.] Vide suprâ ad γ', 275.

Ver. 298. — ἡσίοισιν ἐπιπρόεηκε Δοῇ. — σιν.] Ταῖς λεγομέναις Ὀχέαις, μεταληπτικαῖς ἐν τῷ κατὰ κίνησιν ἔξαισι, ἐπὶ τὸ κατὰ στήμα. Schol. Θεὸς δὲ εἰρηκὲς τὰς Ὀχέας τῶν Ἐχινάδων δ' ἄσιν αὐταί, σλησιάζουσαι τῇ ἀρχῇ τῷ Κορινθίῳ πόλει, καὶ ταῖς ἱεραῖς τῷ Ἀχιλλῷ. Strabo, lib. VIII. pag. 539. al. 351. Similiter exponit Dionysius Halicarnassensis, πρὸς τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 7, itemque

Heraclides Ponticus. Vide etiam Strabonem lib. X. pag. 702. 703. al. 458. et suprâ ad γ', 327.

Ver. 299. — φύγοι.] *Al.* φύγη.

Ver. 300. Τῷ δ' αὖτ' ἐν κλισίῃ.] Redit Poëta undè digressus est suprâ γ', 533.

Ver. 303. Ταῖς Ὀδυσσέας.] *Al.* Ταῖς δ' Ὀδυσσεύς.

Ver. 306. — νῦν, Εὐμαι.] *Al.* νῦν μ', Εὐμαι.

Ver. 307. — ἀπονέεσθαι.] Vide ad II, α. 398.

Ver. 309. — εἰ ἅμ' ἡγεμόν.] *Al.* καὶ μ' ἡγεμόν.

Ver. 311. — κοτύλην.] Ἐκπώματος, ἥτοι ποτηρίου αἵος ποσότης, εἰ μέτρον. Schol.

Ibid. — πύρρον.] Πύρρον ἄστρον. Schol.

Ἀγγελίην εἴποιμι περίφροσι Πηνελοπείῃ·
 Καί κεν μνηστήρεσσιν ὑπερφιάλοισι μιγείην,
 Εἴ μοι δαῖπνον δοῖεν, ὀνείατα μυρὶ ἔχοντες.
 Αἶψά κεν εὖ δρώοιμι μετὰ σφίσιν, ὅττι δέλοισιν·
 Ἐκ γάρ τοι ἔρῃω, σὺ δὲ σύνθεο, καὶ μεν ἄκυσον,
 Ἑρμείαιο ἔκητι διακτόρῃ, ὃς ῥά τε πάντων
 Ἀνθρώπων ἔργοισι χάριν καὶ κῦδος ὀπάξει,
 Δρηστοσύνη οὐκ ἂν μοι ἐρίσσειεν βροτὸς ἄλλος,
 Πῦρ τ' εὖ νῆσαι, διὰ τε ξύλα δανὰ κεάσσαι,
 Δαιτρεῦσάι τε, καὶ ὀπτῆσαι, καὶ οἶνοχοῆσαι·
 Οἷά τε τοῖς ἀγαθοῖσι παραδρώωσι χέρηες.

315

320

- * Nuncium dixero prudenti Penelopæ,
 * Et procis superbis me immiscuero,
 * Si mihi fortè cœnam dederint, cibum copiosum habentes.
 * Statim benè perfecero inter ipsos, quicquid voluerint :
 * Etenim tibi dicam, tu autem attende, et me audi ;
 * Mercurii voluntate internuncii, (qui utique omnium
 * Hominum operibus gratiam et gloriam præbet,)
 * Officio-servili non mihi contenderit mortalis alius,
 * Ad ignemque benè cumulandum, lignaque sicca diffindenda,
 * Adque-carne-dividendas, et ad-assandum, et ad-vinum-fundendum ;
 * Qualia scilicèt optimis præstant inferiores."

315

320

Ver. 314. 315. 316. Καὶ κεν μνηστήρεσσιν—
 Εἴ μοι δαῖπνον δοῖεν — Αἶψα κεν ὦσ'.] "Ma-
 "lim," inquit *Henricus Stephanus*, "hunc
 "locum ita interpungere; Καὶ κεν μνηστή-
 "ρεσσιν ὑπερφιάλοισι μιγείην Εἴ μοι δαῖπνον
 "δοῖεν, ὀνείατα μυρὶ ἔχοντες, Αἶψα κεν εὖ
 "δρώοιμι ὦσ'. — quia non est rationi con-
 "saneum, ut ille dicat se tum demum
 "cœtum prococtum aditutum, si illi cœ-
 "nam porrigant; sed necesse est, ut eos ad-
 "eat antequam ab iis quicquam accipiat."
 Ita ille. At rectè se habet vulgata inter-
 punctio. Sensus enim istius Εἴ μοι δαῖπνον δοῖεν
 hoc in loco hujusmodi est; "Ut videam, ut
 "experiar, an mihi coenam dent." Vel, "Eā
 "spe, ut mihi coenam dent." Quod et ipse
 deinde addit vir eruditus: "Sed potest,"
 inquit, "sequendo alteram interpunctio-
 "nem, ita exponi ē, ut subauditum habeat
 "participium ἐλπίσας, vel aliquod hujus-
 "modi." Atque ita alibi sæpè Poëta:

"Ἐλθόν, εἰ τίνα μοι κληθδὲνα παῖδας ἰνίσκωσι.
 Suprà δ. 317.

Et superius paulò ver. 310. hujus libri;

— κατὰ δὲ πᾶσιν αὐτοῖς ἀνάγκη
 Πιλάζομαι, αἱ κεν τις κούλην εἰς πύργον ἐβέξῃ.
 Vide et suprà i, 229.

Ver. 316. — ἔρῃω θίλοισιν.] "Hinc qui-
 "dem," inquit *Barnesius*, "apparet, Vete-
 "rum observationem de *Homeri*, quòd nus-
 "piam utatur voce θίλω, falsam esse, nec

"satis firmo niti fundamento." Atqui MS.
 à *Tbo. Bentleio* collatus hic habet ἔρῃω ἰδί-
 λωιν. Quin et ipse *Barnesius* suprà δ. 336.
 et infrà ε'. 19. restituit, διαμοῖς ἰδίλοις, et
 δὲ κ' ἰδίλων quum in vulgatis editum e-
 rat, διαμοῖς θίλοις δὲ κ' θίλων. Vide et
 ad Il. α. 277.

Ver. 318. Ἑρμείαιο ἔκητι.] Ἑσπιδὴ κήρυξ ἔ-
 παρὰ τοῖς ἥρωσι δὲ κήρυκας, εἰ ταῦτα ὑπεργλῶ-
 τος. *Schol.*

Ibid. — διακτόρῃ.] Vide suprà ad δ'.
 338.

Ibid. — δὲ ῥά τι.] Qui utique —
 Qui scilicèt —.

Ver. 320. Δρηστοσύνη.] Τῇ ἐν τῇ διακτοῖ
 ἰσχυρίῃ. *Schol.* *Al.* Δρηστοσύνη.

Ibid. — ἐρίσσειεν.] Ità rectè *Barnesius*,
 et atque ita MS. à *Tbo. Bentleio* collatus. *Al.*
 ἐρίσειεν. Quod antepenultimam corripit.

Ver. 321. Πῦρ τ' εὖ νῆσαι.] Ξύλα σωρεύ-
 σαι, ἵνα κεν τὸ πῦρ τοῖσιν. *Schol.* *Al.* Πῦρ
 τι κατ' εὖ νῆσαι. Τινὲς δὲ "πῦρ ἱκνῆσαι"
 γράφουσιν ἥτοι φυλάττει, κατινύσκει, ζαυρεῖ-
 σαι ἢ σποδῇ. *Eustath.*

Ibid. — ξύλα δανὰ.] Παρὰ τὸ ἄλλο, τὸ
 ἐπὶ πολλὴν χροῖον, γίνεσθαι δανὰ, τὰ διὰ τὸν
 χροῖον ξηρὰ ἢ παρὰ τὸ δαῖμα, τὰ καίμα, τὰ ἐκ
 καύσιν ἐπιτῆδεια, ἰσκαυτα, θιγμὰ. *Etymolog.*
Maçna. ad vocem δανὰ. Cæterum legitur
 et ξύλα πολλά, notante *Eustathio*.

Ver. 323. — παραδρώωσι.] *Al.* παρὰ
 δρώωσι.

- Τὸν δὲ μὶγ' ὀχθήσας προσέφη, Εὐμαιε συβῶτα·
 "Ω, μοι ξεῖνε, τίη τοι ἐνὶ φρεσὶ τῷτο νόημα 325
 "Ἐπλετο; ἥ σύ γε πάγχυ λιλαιέαι αὐτόθ' ὀλέσθαι,
 Εἰ δὴ μνηστήρων ἐθέλεις καταδύναι ὄμιλον,
 Τῶν ὕβρις τε, βίη τε, σιδήρεα βραχὺν ἵκει.
 Οὗ τοι τοιοῖδ' εἰσὶν ὑποδρηστῆρες ἐπειῶν.
 "Ἀλλὰ νέοι, χλαῖνας εὖ εἰμένοι, ἥδ' ἑ χιτῶνας, 330
 Διεῖ δὲ λιπαροὶ κεφαλὰς καὶ καλὰ πρόσωπα,
 Οἳ σφιν ὑποδρώσιν· εὖξεσται δὲ τράπεζαι
 Σίτε καὶ κρειῶν, ἥδ' οἶνε βεβρίθασιν.
 "Ἀλλὰ μὲν· ἐ γάρ τις τοι ἀνῆται παραόντι,
 Οὗτ' ἐγὼ, ἔτε τις ἄλλος ἐταίρων, αἳ μοι ἕασιν 335
 Αὐτὰρ ἐπὴν ἔλθῃσιν Ὀδυσσεὺς φίλος υἱός,
 Κεῖνός σε χλαῖναν τε χιτῶνά τε, εἴματα ἕσσει,
 Πέμψει δ', ὅππῃ σε κραδίη, θυμός τε κέλευει.
 Τὸν δ' ἡμέλιζετ' ἔπειτα πολύτλας, διος Ὀδυσσεύς.
 Αἴψ' ἔως, Εὐμαιε, φίλος Διὶ πατρὶ γένοιο, 340
 "Ὡς ἐμοί, ὅττι μ' ἔπαυσας ἄλης καὶ οἷζυος αἰκῆς·

Hunc autem valdè indignatus allocutus es, Eumæe subulce :

"Hei mihi, hospes, cur tibi in mente hoc cogitatum 325

"Fuit? certè omninò cupis illic perire,

"Si reverà procorum vis ingredi cœtum,

"Quorum injuriæque, violentiæque, ad ferreum cœlum pervenit.

"Nequaquam tales sunt ministri illorum;

"Sed juvenes, lænas benè-induti, et tunicas, 330

"Semperque nitidi capitibus et pulchris vultibus.

"Qui ipsis subministrant: benè-politæ autem mensæ

"Pane, et caribus, et vino, oneratæ sunt.

"Sed mane; non enim quisquam te molestatur præsentè,

"Neque ego, neque quisquam alius sociorum, qui mihi sunt. 335

"At postquam venerit Ulyssis dilectus filius,

"Ille te lænæque, tunicæque, vestimentis induet;

"Mittetque, quò te cor, animusque jubet."

Huic autem respondit deindè pariens nobilis Ulysses;

"Utinam sic, Eumæe, dilectus Jovi patri fieres, 340

"Ut mihi, quòd me cessare-fecisti ab errore et ærumnâ grati:

Ver. 328. Τῶν ὕβρις τε, βίη τε, σιδήρεα βραχὺν ἵκει.] Dna. Dacier ita explicat: "Dont la violence et l'insolence sont si grandes, qu'elles ne respectent pas les Dieux, et qu'elles attaquent le Ciel même." Malè: Hoc enim dicere vult Poëta; nempè, "Tantam fuisse Procorum superbiam, totque indigna facinora; ut eorum fama ad omnium aures pervenisset." Quorum (uti reddit Spondanus) tanta sit protèrvia, et injurias aliis inferendi consuetudo, ut ejus fama etiam ad cœlum usque pervenerit." Sic *Hiad.* §. 192.

Ἀσπίδα Νισσορίην, τῆς νῦν κλέος ἔχοντος ἵκει.

Ver. 331. Αἰὲ δὲ λιπαροί.] "Pro di," inquit *Barnesius*, "potius δὲ legendum videtur." Minus rectè.

Ver. 332. — τράπεζαι Σίτε καὶ κρειῶν, ἥδ' οἶνε βεβρίθασιν.]

— dapes, et plenæ pocula mensæ.

Æn. XI. 798.

Ver. 333. — βεβρίθασιν.] Vide ad *II.* §. 314.

Ver. 334. — ἀνῆται.] Vide ad *II.* §. 24.

Πλαγκτοσύνης δ' ἐκ ἔστι κακώτερον ἄλλο βροτοῖσιν
 Ἄλλ' ἐνὲκ' ἐλομένης γαστρὸς κακὰ κῆδε' ἔχουσιν
 Ἀνέρες, ὃν κεν ἴκηται ἄλλη, καὶ πῆμα, καὶ ἄλγος.
 Νῦν δ' ἐπεὶ ἰσχανάας, μεῖναι τέ με κείνον ἀνωγας,
 Εἴπ' ἄγε μοι περὶ μητρὸς Ὀδυσσῆος θείοιο,
 Πατρός δ', ἃν κατέλειπεν ἰὼν ἐπὶ γῆρας ἐδῶ,
 Εἴπε ἔτι ζῶεσιν ὑπ' αὐγὰς ἡελίοιο,
 ἢ ἤδη τεθναῖσι, καὶ εἰν αἰῶδας δόμοισι.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν
 Τοιγὰρ ἐγώ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσας
 Λαέρτης μὲν ἔτι ζῶει, Διὶ δ' εὐχεται αἰεὶ,
 Θυμὸν ἀπὸ μελέων φθίσθαι οἷς ἐν μεγάροισιν·
 Ἐκπάγλως γὰρ παῖδός οἰόμενοι οἰχομένοιο,
 Καριδίης τ' ἀλόχοιο δαιΐφρονος, ἣ ἐ μάελιστα
 Ἦκαχ' ἀποφθιμένη, καὶ ἐν ὠμῷ γῆραι ᾔπεν.

“ Errore enim non est pejus aliud hominibus :

“ Sed propter perditum ventrem malas curas habent

“ Viri, quemcunque invaserit vagatio, casusque et dolor.

“ Nunc verò quoniam detines manereque me illum jubes ;

“ Dic age mihi de matre Ulyssis divini,

“ Patreque, quem reliquit profectus, in senectutis limine,

“ An alicubi adhuc vivant sub splendore Solis,

“ An jamjam mortui sint, et in Plutonis ædibus.”

Hunc autem rursus allocutus est subulcus, princeps virorum ;

“ Equidem tibi, hospes, valdè accuratè narrabo :

“ Laërtes quidem adhuc vivit, Jovi autem supplicat semper,

“ Ut anima sibi à membris pereat suis in ædibus :

“ Vehementèr enim de-filio dolet absente,

“ Deque uxore quam-virginem-duxerat, prudente ; quæ ipsum maximè

“ Tristitià affecit mortua, et in crudà senectute posuit.

Ver. 342. Πλαγκτοσύνης δ' ἐκ ἐστὶ κακώ-
 τερον.]

Μάχβου

Δ' ἐκ ἄλλος ὑπερβί,

ἢ γὰρ πατρὸς εἰσθῆναι.

Euripid. Medea, ver. 651.

Ver. 343. Ἄλλ' ἐνὲκ' ἐλομένης γαστρὸς.]

Νικῆ δὲ χρεῖα μ', ἢ ταλαιπώρος τε μὴ

Γαστρὸς ——— Diphilius, Fragm. 1. ver. 2.

Ibid. ——— κακὰ κῆδε' ἔχουσιν.] Al. κακὰ

μῆδε' ἔχουσιν.

Ver. 344. ——— ὃν κεν ἴκηται.] Al. ὃν τιν'

ἴκηται.

Ibid. ——— ἄλλη, καὶ πῆμα, καὶ ἄλγος.] Vide

suprà ad λ'. 611.

Ver. 345. ——— μεῖναι τε με κείτος ἀνωγας.]

Barnesius vertit, “ *Manere manere, talem*
 “ *quem vides, jubet.*” Sed potius vertendum
 crediderim, “ *Manereque me illum* (nempe
 “ *Tydemachum) jubet.*” Vide suprà ad ver.
 334. 336. 337. item ad *Iliad.* d. 595. 3.
 561. φ'. 609.

Ver. 346. Εἴπ' ἄγε μοι περὶ μητρὸς Ὀδυ-
 σῆος.] Περὶ τοῦ πατρὸς βυλλόμενος μαθὼν ὑπερ-
 κρίνεται τὸν μὴ αἰδῶτα τὰ περὶ Ἀντικλίας.
 Schol.

Ver. 350. ——— ὄρχαμος ἀνδρῶν.] Vide su-
 præ ad γ'. 3. et 23.

Ver. 353. ——— φθίσθαι.] Al. φθίσθαι.

Ver. 356. ——— καὶ ἐν ὠμῷ γῆραι ᾔπεν.]

Πρὸ ἄρας γαργῶσαι ἰσχύουσιν, διὰ τὴν ἰσ' αὐτῆς
 λόγην. Schol. Cæterum Eustathius in com-
 mentario citat, καὶ ὠμῷ γῆραι ᾔπεν.

'Η δ' ἄχαι' ὃ παιδὸς ἀπέφθιτο κυδαλίμοιο,
 Λευγαλίῳ θανάτῳ ὥς μὴ θάνοι, ὅς τις ἔμοιγε
 'Ενθάδε ναιετάων φίλος εἴη, καὶ φίλα ἔρδοι.
 *Οφρα μὲν ἔν δὴ κείνη ἦν, ἀχέεσά περ ἔμπης, 360
 Τόφρα τί μοι φίλον ἔσκε μεταλλῆσαι καὶ ἔρσθαι,
 Οὐνεκά μ' αὐτὴ θρέψεν ἄμα Κτιμένη τανυπέπλω,
 Θυγατέρ' ἰφθίμη, τὴν ὀπλοτάτην τέκε παίδων.
 Τῇ ὅμῃ ἐτρεφόμην, ὀλίγον δέ τί μ' ἥσσον ἐτίμα.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἦβην πολυήρατον ἰκόμεθ' ἄμφω, 365
 Τὴν μὲν ἔπειτα Σάμηνδ' ἔδοσαν, καὶ μυρὶ ἔλοντο.
 Αὐτὰρ ἐμὲ χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἴματ' ἐκίνη
 Καλὰ μάλ' ἀμφέσασα, ποσὶν δ' ὑποδήματα δῶσα,
 'Αγρόνδε προΐαλλε· φίλει δέ με κηρόβι μᾶλλον.
 Νῦν δ' ἦδη τέττων ἐπιδεύομαι· ἀλλὰ μοι αὐτῷ 370
 *Ἔργον ἀέξεσιν μάκαρες θεοὶ, ᾧ ἐπιμύμνω
 Τῶν ἔφαγόν τ' ἐπὶόν τε, καὶ αἰδοίοισιν ἔδωκε.

" Illa autem dolore de suo filio periit glorioso,

" Tristi morte : sic ne moriatur, quicumque mihi

" Hic habitans amicus sit, et amica faciat.

" Quamdiū quidem igitur illa erat, dolens quantumvis licet, 360

" Tamdiū aliquid mihi dilectum erat sciscitari et interrogare,

" Quoniam me ipsa nutrivit, unā cum Ctimenā stolatā,

" Filia eximia, quam minimam-natu peperit liberorum :

" Cum hac simul nutriebar ; paulō autem me minūs honorabat.

" At postquam ad pubertatem optabilem pervenissent ambo, 365

" Hanc quidem postea in Samum nuptum-dederunt, et infinita acceperunt :

" At me lanāque tunicāque, vestimentis illa

" Pulchris valdē ubi-induisset, pedibusque calceamenta dedisset,

" Ad-agrum emisit ; diligebat autem me corde magis.

" Nunc verō jam his indigeo ; sed mihi ipsi 370

" Opus incremento-augent beati Dii, in quo versor :

" Ex-his comedique, bibique, et venerandis-hospitalibus dedi.

Ver. 357. 358. 'Η δ' ἄχαι' ὃ παιδὸς ἀπέφθιτο
 —, Λευγαλίῳ θανάτῳ.] Λύπη γὰρ τα-
 καῖα διφθέρα παρὰ τινος. "Ετιροί δι, ὡς καὶ
 προίρη, ἀγχόνῃ φασὶν αὐτὴν μεταλλάξαι τὸν
 βίον. Διὶ ὃ τὸν Εὐμειον ἀπύχουσαι τὸν τοῦ-
 τῶν θάνατον. Eustath. Vide suprā ad λ'. 202.
 Ibid. — ἄχαι' δ.] Vide ad II. ε. 51.

Ver. 358. — ὡς μὴ θάνοι.] Ita edidit
 Barnesius, quōd vecula ὡς hoc in loco " non
 " sit Optantis, verūm ad τὸ θάνοι pertineat."
 Quo modo et accipit Eustathius loco suprā
 citato. Al. ὡς μὴ θάνοι.

Ver. 362. Οὐνεκά μ' αὐτὴ θρέψεν.] Al.
 Οὐνεκ' ἀε' αὐτὴ θρέψεν.

Ibid. — Κτιμένη.] Κυρίως ἡ Ὀδυσσεύς
 ἐδιδόκη. Schol.

Ver. 363. — παίδων.] Apud Eustathium
 in commentario, παῖδα.

Ver. 365. — πολυήρατον.] Vide suprā
 ad λ'. 274.

Ver. 366. — ὃ μυρὶ ἔλοντο.] "Εδρα δη-
 λατῇ. Eustath.

Ver. 370. Νῦν δ' ἦδη τέττων ἐπιδεύομαι.]
 "Ὡς ἡ Ἀντίλεια χερσίζετο, τέττων-ἰνδὴς ἡμῖ.
 Schol. Porro MSS. duo à Tho. Bentleio col-
 lati hic habent τέττων ἴτι διύομαι.

Ver. 372. Τῶν ἱφθόνων.] Al. Τῶν ἱφθόνων.

Ibid. — ὃ αἰδοίοισιν ἔδωκε.] Ἀντὶ τῷ
 ἀνδρᾶν αἰδῶς ἄξιον ἔκινεσ δηλαδὴ, ὃ ἰαίταις.
 Eustath. Sic suprā ε. 165. et 181.

— ὃς δ' ἰαίτησιν ἄμ' αἰδοίοισιν ὠνηδῇ.

Et ε. 271:

— ὃς ἔκινεσιν ἄμ' αἰδοίοισιν ὠνηδῇ.

Ceterum nonnulli (notantibus Barnesio et
 Eustathio) vocem αἰδοίοισιν hic ad senten-

Ἐκ δ' ἄρα δεσποίνης ἐ μείλιχον ἐστὶν ἀκῆσαι
 Οὐτ' ἔπος, ἔτε τι ἔργον· ἐπεὶ κακὸν ἔμπεσεν οἴκῳ,
 Ἄνδρες ὑπερφίαλοι· μέγα δὲ δμῶες χατέεσιν
 Ἀντία δεσποίνης φάσθαι, καὶ ἕκαστα πυθέσθαι·
 Καὶ φαγέμεν, πείμεν τε· ἔπειτα δὲ καὶ τι φέρεσθαι
 Ἀγρόνδ', οἷά τε θυμὸν αἰεὶ δμῶεσσιν ἰαίνει.

375

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

ὦ πόποι, ὡς ἄρα τυτθὸς ἔων, Εὐμαιε συβῶτα,
 Πολλὸν ἀπεπλάγχθης σῆς πατρίδος ἠδὲ τοκῆων.
 Ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 Ἦε διεπράβετο πτόλις ἀνδρῶν εὐρυάγνια,

380

Ἦ, ἐνὶ ναιετάασκε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ·

Ἦ σέ γε μενωθέντα παρ' οἴεσιν, ἢ παρὰ βεσὶν,

385

Ἄνδρες δυσμενέες νηυσὶν λάβον, ἢ ἐπέρασσαν

Τῷ δ' ἀνδρὸς πρὸς δῶμαδ', ὃ δ' ἄξιον ὦνον ἔδωκεν.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε συβῶτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν·

“Ex dominâ autem haud dulce licet audire,

“Neque verbum, neque quod opus; quoniam malum incidit domui,

“Viri superbi: valdè verò famuli indigent

375

“Coram dominâ loqui, et singula interrogare;

“Et comedere, bibereque; deindè autem et aliquid portare

“Ad-agrum, qualia utique animum semper famulis lætificant.”

Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses;

“Papæ! ut parvulus existens, Eumææ subulce,

380

“Multum jactatus-es seorsum à tuâ patriâ et parentibus.

“Sed age mihi hoc dic et accuratè narra,

“An vastata sit urbs virorum viis-spatiosa,

“In quâ habitabat pater et veneranda mater;

“An te solum relictum apud oves, vel apud boves,

385

“Viri hostiles navibus ceperint, et vendiderint

“Hujusce viri ad ædes; hic autem dignum pretium dederit.”

Hunc autem rursus allocutus est subulcus, princeps virorum;

tiam minùs honestam detorserunt. In eandemque sententiam concessisse videtur *Conradus Ritterhusius*, de interpretatione quorundam locorum *Orpiani*; ad *Cyneg.* ver. 36. Quod *Eumæo* (qualem eum depingit Poëta) omninò indignum; cùmque de se ipse loquatur, planè absurdum.

Ver. 373. — ἐ μείλιχον ἐστὶν ἀκῆσαι Οὐτ' ἔπος, ἔτε τι ἔργον.] *Dna Dacier* ita exponit; *Ce n'est pas une douceur pour moi: Non dulce est.* “Car (inquit) il ne faut pas joindre μείλιχον avec les mots ἔπος et ἔργον du vers suivant.” Quam explicandi rationem in versione secutus est *Barnesius*. *Eustathius* autem aliter; Ἐν δὲ τῇ “ἔπος ἔπος” ἀκῆσαι, ἔστι τι ἔργον,” προσανακατέον τῷ ἔργῳ τὸ ἰδῆν, ἢ τὸ τοῦτον ἴνα λίγη, ὡς ἔστι ἐν ἀκῆσαι μείλιχον, ἔστι τι ἔργον ἰδῆν ἢ μαθεῖν ἢ γινῶσκει μείλιχον. Quæ sententia et cum

sequentibus, et cum ipsius vocis μείλιχον significatione aptius congruere videtur.

Ver. 376. — φάσθαι.] *Barnesius* edidit φάσθαι sed minùs rectè. Vide ad *Il.* ξ. 471.

Ver. 380. — ἄρα.] Non hic vocat istud ἄρα, sed vim habet in connectendâ sententiâ cum eo quod præcessit ver. 362. Οὔτινα ἔ· αὐτὴ δὲ ἴσιν ἔσ·.

Ver. 386. — ἐπέρασσαν.] Ità rectè edidit *Barnesius* ex *Il.* φ. 78. 102. ubi in *Vulgatis* ita legitur. Cumque *Barnesio* facit et *MS.* à *Tho. Bentleio* collatus. *Vulgg.* hoc in loco ἐπέρασσαν. Quod penultimam corripit, quippe ex *πτεράσσαν*, non ex *πτερά*, deductum. Vide ad *Il.* ε. 67.

— πτεράσαν δὲ μοι διῶρ' ἀγαγόντες.

Infra ver. 427.

Ἄλλοι, ὅττι πτεράσσει — ver. 452.

Ἐεῖν, ἔπει ἄρ δὴ ταῦτά μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλάξ,
 Σιγῇ νῦν ξυνίει καὶ τέρπεο, πίνε τε οἶνον
 Ἥμενος· αἶδε δὲ νύκτες ἀβέσφατοι· ἐστὶ μὲν εὐδεῖν,
 Ἔστι δὲ τερπομένοισιν ἀκνέμεν· ἐδὲ τί σε χρεῖ,
 Πρὶν ἄρη, καταλέχθαι· ἀνὴρ καὶ πολλὸς ὕπνος.
 Τῶν δ' ἄλλων ὅτινα κραδίη καὶ θυμὸς ἀνώγει,
 Εὐδέτω ἐξελθὼν· ἄμμι δ' ἥοι φαινομένηφι
 Δειπνήσας, ἄμ' ὕεσιν ἀνακτορήσιν ἐπέσθω.
 Νῶϊ δ' ἐνὶ κλισίῃ πίνοντέ τε δαινυμένα τε,
 Κήδεσιν ἀλλήλων τερπώμεθα λευγαλέοισι,
 Μνωρόμεν'ω μετὰ γάρ τε καὶ ἄλγεσι τέρεται ἀνὴρ,

390

395

“Hospes, quoniam jam hæc me percontaris et interrogas,
 “Silentio nunc attende et delectare, bibeque vinum
 “Sedens; hæc autem noctes immensæ; licet quidem dormire,
 “Licet etiam sese-oblectantibus audire; neque-omnino te oportet,
 “Ante horam, cubitum-ire: nocumentum est et multus sonitus,
 “Cæterorum autem quemcunque cor et animus jubet,
 “Decubet egressus: simul autem atque aurora illuxerit,
 “Pastus, simul sues heriles sequatur.
 “Nos autem in casâ bibentesque comedentesque,
 “Doloribus alter-alterius delectemur tristibus,
 “Recordantes; etenim etiam doloribus delectatur vir,

390

395

Ver. 391. — αἶδε δὲ νύκτες ἀβέσφατοι. Τετάρτη πᾶν μακρὰ.] Eustath. Ita suprâ λ'. 372.

Νῦξ δ' ἦδη μάλα μακρὴ, ἀβέσφατος —.

Ibid. — εὐδεῖν.] MS. unus à Tho. Bentleio collatus, εἶναι.

Ver. 393. — καταλέχθαι.] Vide ad Il. β'. 515.

Ibid. — ἀνὴρ ἔ· πολλὸς ὕπνος.] Τὸ πέραν καθύπνιν τῷ πρίοντος, τοῖς τιθηκόσι μᾶλλον ἥσπερ τοῖς ζῶσιν ἀρμόδιον, Æschines apud Stobæum, Sermon. 69. de Somno. “Τᾶνος γὰρ δὴ πολλὸς ὅτι τοῖς σώμασιν ὅτι ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν, ὅδ' αὖ ταῖς πράξεσι ταῖς περὶ ταῦτα πάντα, ἀρμόστων ἐστὶ κατὰ φύσιν· καθύπνων γὰρ ὕπνος ὁδὸς, ὅδιν μᾶλλον σὺ μὴ ζῶντος. Ἀλλ' ὅτι σὺ ζῆν ἥρῳν ἔ· τῷ φρονεῖν-μάλιστα ἐστὶ κτηνῶν, ἡγεγυγος χροῖον ὡς πλεῖστον, πρὸ πρὸς ὀγκύαν αὐτῷ μῆνιν φυλάττων χρεῖσιν. Plato, de Legibus, lib. VII.

Ibid. — ἀνὴρ.] Vide ad Il. v'. 103. et δ. 34.

Ver. 394. — ὕπνα κραδίη.] Al. ὅν τι κραδίη.

Ver. 396. Δειπνήσας.] Vide suprâ ad δ'. 595.

Ibid. — ἀνακτορήσιν.] Ταῖς διαποικίαις, ἢ βασιλικαῖς ὑπηρεσίαις· ἢ δὲ ἡλιθιωροῖς, ταῖς πρὸ ἀνακτορίας. “Δειπνήσας ἄμ' ὕεσιν ἀνακτορήσιν ἰστέτω.” Heyschius in voce ἀνακτορήσιν. Ἀνακτορίας δὲ ἦες Ἀρίσταρχος μὲν

τὰς διαποικίαις φησὶν. Ἀριστοφάνης δὲ, ὡς ἱκατος βόσκων ἀνάσσει, δ' ἐστὶν ἄρχην. Eustath.

Ver. 399. — μετὰ γὰρ τε ἔ· ἀλγῖσι τίρεται ἀνὴρ.] Al. μετὰ γὰρ ἔ· ἐν ἀλγῖσι.

Quæ fuit durum pati, Meminisse dulce est —.

Seneca, Hercules Furens, ver. 656.

“Habet enim præteriti doloris secunda re-cordatio delectationem.” Cicero ad Famili-ares, lib. V. Epist. 12. Τὰ μὲν ὅν μνημο-νυτὰ ἡδία ἐστὶν, ἢ μόνον ὅσα ἐν τῷ παρόντι, ὅτι παρῆν, ἡδία ἦν, ἀλλ' ἴσια καὶ ἐκ ἡδία, ὅν ἢ ὕστερον καλὸν ἔ· ἀγαθὸν τὸ μετὰ τῆτο. “Ὅτιν ἔ· τῆτ' ἰστέται.” Ἀλλ' ἡδὺ τοι καθύπνω μα-μῶσαι πίνων” καὶ, “ — μετὰ γὰρ τε ἔ· ἀλγῖσι τίρεται ἀνὴρ.” Τοῦτο δ' αἰτίον, ὅτι ἡδὺ ἔ· τὸ μὴ ἔχιν τὸ καλὸν. Aristot. Rhetoric. lib. I. cap. 11. “Quid si etiam jucunda memoria est præteritorum malorum?” “Vulgo enim dicitur, Jucundi acti labores.” “Nec malè Euripides — Suavis laboratus est præteritorum memoria.” Cicero, De fi-nibus, lib. II. § 82. Similiter et Macro-bius; “Pericula quoque præterita, vel so-rummas penitus absolutas qui evasit, ut referat gratissimè-provocatur.” — Id adeo Euripides expressit;

“Ὡς ἡδὺ τοι καθύπνω μαμῶσαι πίνων”

“adjecit enim καθύπνω, ut ostenderet, post finem malorum gratiam relationis inci-

"Οστις δὴ μάλα πολλὰ πάθη, καὶ πόλλ' ἱκαληθῇ, 400
 Τῷτο δέ τοι ἔρέω, ὃ μὴ ἀνείρεαι ἠδὲ μηταλλᾶς.
 Νῆσός τις Συρίη κυκλήσκειται, (εἶπε ἀκούεις,)
 Ὀρτυγίης καθύπερθεν, ὅθι τροπαὶ ἡλείοιο,
 Οὔτι περιπληθὴς λίην τόσον· ἀλλ' ἀγαθὴ μὲν,
 Εὖβοτος, εὖμηλος, οἶνοπληθὴς, πολύπυρος· 405
 Πείνη δ' ἔποτε δῆμον ἐσέρχεται, ἐδὲ τις ἄλλη

- " Quicunque scilicet valdè multà passus fuerit, et multùm erraverit: 400
 " Hoc autem tibi dicam, quòd me percontaris et interrogas.
 " Insula quædam Syria vocatur, (sicubi audis,)
 " Ortygiam supra; ubi conversiones Solis,
 " Non ita valdè magna; sed bona quidem,
 " Fertilis-bovum, fertilis-ovium, vino-abundans, tritici-ferax: 405
 " Fames verò nunquam populum invadit, neque ullus alius

" pere. Et poëta vester [Virgil. *Æn.* I. 203.] adjiciendo, olim, quid nisi post e-
 " mensa infortunia futuro tempore juvare
 " dicit memoriam sedati laboris?

" *Foran et hæc olim meminisse juvabit.*
Saturnal. lib. VII. cap. 2.

Vide et Gatakeri *Annotationes in Antoninum, lib. VIII. § 36.*

Ver. 400. "Οἷς δὴ μάλα πολλὰ πάθη, καὶ πόλλ' ἱκαληθῇ.] *Aristoteles*, loco jam supra adducto, versum hunc citat isto modo;

Μνημίης ὅστις πολλὰ πάθη, ἔ πολλὰ λόγῳ.

Ver. 402. Νῆσος τις Συρίη κυκλήσκειται.] *Mia τῶν Κυκλάδων νήσων καλεῖται. Schol.* Σύρος δ' ἐστὶ μνημονεῖσα τὴν πρώτην συλλαβὴν, ἔξ ἧς Φιερικυδὴς ὁ Βάσιος ἢ· νεώτερος δ' ἐστὶ ὁ Ἀθηναῖος Ἰκλίν. Ταύτης δοκᾷ μνημονεύει ὁ Παισιππῆς, Συρίην καλῶν "Νῆσος τις Συρίη κυκλήσκειται, ἵππου ἀπάντι, Ὀρτυγίης καθύπερθεν." *Strabo, Geograph. lib. X. pag. 746. ul. 487.* Porro corripitur (notante *Cassiodoro* ad hunc locum *Strabonis*) prima vocis Σύρος in *Anthologia, lib. V. Epigr. 62.*

Καὶ Σύρος ἐκλάγχι· σφαιροειδὴν Φιερικυδὴς.

Cæterum apud nonnullos hæc insula vocatur Σύρα. Vide *Menagium*, *Annotat. in Dioscorid. Laërtium. lib. I. baud longè à fine.*

Ver. 403. — "ὅθι τροπαὶ ἡλείοιο.] Fuerunt qui *Homerum* hic *Geographiæ* omnino ignarum arguerint, quòd hanc insulam sub Tropico locarint. "Ce porcher [*Eumée*] dans un rect qu'il fait, parle d'une isle nommée "Syrie, qu'il dit être sous le Tropique; "cependant cette isle est dans la mer Méditerranée, et par conséquent éloignée du "Tropique de plus de trois cent lieues.— "Je ne doute point — qu'*Homère* n'ait "ignoré la véritable situation de l'isle dont "il parle." *Perrault, Parallèle des Anciens et des Modernes, tom. II. pag. 62. 65.* Scilicet per τροπαὶ ἡλείοιο Tropicum solstitialem intellexit *Vir* eruditus. *Eustathius* autem "τροπαὶ ἡλείοιο" *Ocasum* denotare arbitra-

tur; Tò δὲ "ὅθι τροπαὶ ἡλείοιο," (inquit) ἀντὶ τοῦ, ποιμένη πρὸς τροπὰς ἡλίου, ἥτοι πρὸς τὰ δυτικὰ μέρη τῆς Ὀρτυγίας. *Scholias* aliter exponit: "Ἐνθα φησὶν εἶναι τὸ ἡλίῳ σφαιρακοῖν, δὲ ὃ σημαίνεται τὰς ἡλίου τροπὰς. Quam in sententiam *Huëti* concessisse testatur *Menagius* in *Annotationibus ad Laërtium*; "Ἡλιοτρόπιον (inquit) fuit parapegma, quo solstitia et æquinoccia et siderum orientum occidentumque significationes per aliquot annorum ambitum designabantur. — Cæterum *P. Huëtius*, vir ingenio præstans et doctrinâ, suspicabatur ἡλιοτρόπιον illud in insulâ Syro constructum, non Pherecyde solium, sed et ipso *Homero* fuisse antiquius; idque ex his versibus *Odyss. l. colligebat*;

"Νῆσος τις Συρίη κυκλήσκειται, εἶπε ἀκούεις,
 "Ὀρτυγίης καθύπερθεν, ὅθι τροπαὶ ἡλείοιο. —
 Sane inepta est *Eustathii* interpretatio, qui situm Syriz his verbis designari contendit: nam τροπαὶ ἡλείοιο non Occasum potius quàm Ortum, multò etiam minùs quàm Austrum vel Boream designant. Jam verò *Strabo* — *Homerum* Syri insulæ sub Syriz nomine mentionem fecisse ait. Non itaque *Heliotropii* primus in Syro conditor, sed restaurator fortassè *Pherecydes* fuerit." *Annotat. ad lib. I. in Pherecyde.*

Ver. 406. Πείνη δ' ἔποτε δῆμον ἐσέρχεται, ἔδὲ τις ἄλλη Νῆσος ἔσ'·.] Sic apud *Hesiodum*;

Περὶ μὲν γὰρ ζώοντων ἐπὶ χερσὶ φύλ' ἀνθρώπων
 Νόσφι ἄστερ τι κακῶν, ἔσπερ γαλακτοῖς πόνοιο,
 Νύσων τ' ἀρσάλιον, αἷ' ἀνδρασιγῆρας ἰδύσαν.
"Εργ. ἔ. Ἡμ. l. 90.

Et paulò inferiùs;

Οἱ μὲν ἐπὶ Κρόνῳ ἦσαν, θ' ἀπὸ γ' ἡμετέροισιν,
 "Ὡς δὲ τοὶ δ' ἔζων, ἀκηδία θυμὸν ἔχοντες,
 Νόσφι ἄστερ τι πόνων ἔσζοντο· ἔδὲ τὶ δαυλὸν
 Γῆρας ἐπ' ἦν.
 Θνητοὶ δ' ὥς ὕπνον διδμημένοι —

ver. 111. 116.

Νῦσος ἐπὶ στυγερῇ πέλεται δειλοῖσι βροτοῖσιν
 Ἄλλ' ὅτε γηράσῃσι πόλιν κατὰ φῦλ' ἀνθρώπων,
 Ἐλθὼν ἀργυρότοξος Ἀπόλλων Ἀρτέμιδι ξύν,
 Οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιοχόμενος κατέπεφνεν.

410

Ἐνθα δὴ πόλιες, δίχα δέ σφισι πάντα δέδασται
 Τῆσιν δ' ἀμφοτέρησι πατὴρ ἐμὸς ἐμβασίλευε
 Κτήσιος Ὀρμενίδης, ἐπιείκελος ἀθανάτοισιν.

Ἐνθα δὲ Φοίνικες ναυσίκλυτοι ἤλυθον ἄνδρες
 Τρωῶνται, μυρὶ ἄγοντες ἀθύρματα νηϊ-μελαίνῃ.

415

Ἔσκε δὲ πατρὸς ἐμοῖο γυνὴ Φοίνισσ' ἐνὶ οἴκῳ,
 Καλὴ τε μεγάλη τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' εἰδυῖα·
 Τὴν δ' ἄρα Φοίνικες πολυπαῖπαλοι ἤπερόπενον·

Πλυνέσῃ τις πρῶτα μίγῃ, κοίλῃ παρὰ νηϊ,

Εὐνὴ καὶ φιλότῃ· τά τε φρένας ἤπεροπέυει

420

" Morbus odiosus incidit miseris mortalibus :

" Sed quando senescant in urbe gentes hominum,

" Veniens argenteum-arcum-gestans Apollo cum Dianā,

" Suis lenibus telis aggrediens interficere solet.

410

" Illic duæ urbes ; bifariam autem ipsis omnia divisa sunt :

" His verò ambabus pater meus imperabat

" Ctesius Ormenides, assimilis immortalibus.

" Illuc autem Phœnices re-nauticâ-inclyti venerunt viri

" Veteratores, innumeras ducentes merces-ludicras nave nigrâ.

415

" Erat autem patris mei mulier Phœnissa in domo

" Pulchraque magnaue, et splendorum operum perita :

" Hanc autem Phœnices callidi decipiebant :

" Cum eâ lavante quidam primum mixtus est, cavam apud navim,

" Concubitu et amore : quæ scilicet mentes decipiunt

420

Ver. 407. — [ἐπὶ στυγερῇ.] *Al.* ἐκ στυγερῇ.

Ibid. — [δειλοῖσι βροτοῖσιν.] Sic apud *Virgilium* ;

———— mortalibus ægris.

Georg. I. 237. *Æn.* II. 268. X. 274. XII. 850.

———— miseris mortalibus ———.

Georgic. III. 66. *Æn.* XI. 182.

Ver. 409. [Ἐλθὼν ἀργυρότοξος Ἀπόλλων.]

" Homerus occidi facit ab Apolline et Dianâ qui morbo moriuntur, præsertim vehementi et acuto, ut ab Heraclide Pontico scriptum est : Hinc illud ejus ;

" Ἐλθὼν ἀργυρότοξος Ἀπόλλων Ἀρτέμιδι ξύν,

" Οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιοχόμενος κατέπεφ-

" νεν.

" Idem æmulatus studiosè Valerius Flaccus, libro III. *Argon.* ver. 311.

" ——— Triviaeque potentis

" Occidit arcanâ genitrix assumpta sagittâ.

" A Diis enim illis immitti mortem existi-

" mabant, præsertim velocem ; et mortis " eos auctores putabant." *Adrian. Turneb. Adversar. lib. IX. cap. 8. ipso fine.* Vide ad *Il.* v. 59. et s. 605. Porro confirmatur hæc observatio infra *ver. 419. hujus libri* ; ubi mulierem quam à Dianâ interfectam memorat Poëta, subitâ morte obiisse liquet ex sequentibus, " *Ανταρ δ' ἐδύπνησε ὦ.*"

Ver. 416. [Ἐκ τῆς πατρὸς ἐμοῖο γυνὴ Φοίνισσ' ἐνὶ οἴκῳ.] *Eustathius* Mulierem hanc *Eumæi* matrem fuisse intelligit. Αἶψα δὲ ἔπειτα Φοίνικες ἐκ τῆς ἐλθόντος ἡπείρωσαν τὴν τέττα μῆτρα Φοίνισσα ἢ ἢν ἐκείνη " Καλὴ τε μεγάλη τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' εἰδυῖα." Et in commentario ad *ver. 419.* Αἶψα δ' ἐκ τῆς πατρὸς ἐμοῖο γυνὴς Εὐμείας ἔπειτα " Πλυνέσῃ τις πρῶτα μίγῃ, ὦ." Eodem modo accepisse videtur et *Scholiastes* ; qui citatis his verbis, " πατρὸς ἐμοῖο γυνή," Ταῦτα (inquit) ἴσως εἰ Φοίνικες Λαίρτην διηγέσαντο, πολλὰ ἄξιον αὐτὴν ἀποφαίνοντες. Sed mirè admodum errarunt, Viri eruditi ; Cùm, ut recte notavit *Barnesius*, *Eumæi* matris, diversæ plane ab hac muliere, ipse meminerit Poëta infra *ver. 460*

Θηλυτέρησι γυναῖξι, καὶ εἴ κ' εὐεργὸς ἦσιν.

Εἰρώτα δὴ πείτα, τίς εἴη, καὶ ποθεν ἔλθοι.

Ἡ δὲ μάλ' αὐτίκα πατρὸς ἐπέφραδεν ὑπερεφῆς δῶ.

Ἐκ μὲν Σιδῶνος πολυχάλακς εὐχομαι εἶναι.

Κέρη δ' εἰμὶ Ἀρύβαντος ἐγὼ ῥυδὸν ἀφνειοῖο.

425

Ἀλλὰ μὲν ἀνῆρπαξαν Τάφιοι, ληϊστοὶ ἀνδρες,

Ἀγρόθεν ἐρχομένην πέρασαν δέ με δεῦρ' ἀγαγόντες.

Τῷ δ' ἀνδρὸς πρὸς δώμαδ'· ὁ δ' ἄξιον ὦνον ἔδωκεν.

Τὴν δ' αὖτε προσέειπεν ἀνὴρ, ὃς ἐμίσγετο λάβρῃ.

Ἡ ῥά κε νῦν πάλιν αὖτις ἄμ' ἡμῖν οἴκαδ' ἔποιο.

430

Ὅφρα ἴδῃς πατρὸς καὶ μητέρος ὑπερεφῆς δῶ,

Αὐτὲς τ' ; ἧ γὰρ ἔτ' εἰσὶ, καὶ ἀφνειοὶ καλεῖνται.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε γυνή, καὶ ἀμείβετο μύθῳ.

Εἴη κε καὶ τῷτ', εἴ μοι ἐθέλοιτέ γε, ναῦται,

Ὅρῳ πιστωθῆναι, ἀπήμονά μ' οἴκαδ' ἀπάξειν.

35

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀπάμνουν, ὥς ἐπέλευν.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ὁμοσάν τε, τελευτήσαν τε τὸν ὄρῳ,

Τοῖς δ' αὖτις μετέειπε γυνή, καὶ ἀμείβετο μύθῳ.

Σιγῇ νῦν, μή τίς με προσαυδάτω ἐπέεσσιν.

* Imbecillis mulieribus; etiam si quæ frugi fuerit.

* Interrogabat autem postea, quænam esset, et undè venisset;

* Hæc autem citò admodum patris indicavit altam domum;

* Ex Sidone quidem abundante æris gloriôr esse;

* Filia verò sum Arybantis ego abundè divitis;

425

* Sed me abriperunt Taphii latrones viri

* Ex agro venientem; vendideruntque me huc deductam

* Hujusce viri ad ædes: hic autem dignum pretium dedit.

* Hanc autem rursùs allocutus est vir, qui cum eâ mixtus erat clam;

* Nunquid jam retrò rursùs unâ nos domum sequereris,

430

* Ut videas patris et matris altam domum,

* Ipsæque? certè enim etiamnum sunt, et divites vocantur.

* Hunc verò rursùs allocuta est mulier, et respondit sermone;

* Esset et hoc, si mihi velletis, nautæ,

* Jurejurando fidem dare; incolumem me domum abducturos.

435

* Sic dixit: illi autem omnes jurabant, sicut jussit.

* At postquam jurassentque, perfecissentque jusjurandum,

* Inter eos utique rursùs locuta est mulier, et respondit sermone;

* Tacitè-agatis nunc; ne quis me alloquatur verbis

Ver. 421. — ὃ εἰ κ' εὐεργὸς ἦσιν.] *Al.*
ὃ εἰ κ' εὐεργὸς ἦσιν. Ex λ'. (ut videtur)
443. suprâ.

Ver. 422. Εἰρώτα.] *Al.* Ἠρώτα.

Ibid. — δὴ πείτα.] Vide ad *Il.* 4. 290.

Ver. 423. — ἐπέφραδεν.] Vide ad *Il.* 7.
500.

Ver. 424. — Σιδῶνος πολυχάλας.] Στεφ-
φῶς ἐν αὐτῇ γὰρ χαλκίς ἐ γίνεσθαι ἢ πλυσίαις,
ὡς πορφυρεῖς ἐν αὐτῇ γυνομίαις. *Schol.*

Vol. II.

Ver. 427. 452. — πέρασαν — περὶ αὐτῆς.]

Vide suprâ ad ver. 386.

Ver. 431. — ἴδῃς.] *Al.* ἴδῃ.

Ver. 433. — προσέειπε.] *Al.* μετέειπε.

Ex versu (ut videtur) infrâ 438.

Ver. 436. — ἀπάμνουν.] MS. à *Tbo.*

Bentleio collatus, ἐπ' ἀμνουν. Quæ fortè et

verior lectio. Vide suprâ ad β'. 377.

Ver. 437. — ἔ.] *Ut dictum est*

Ver. 439. Σιγῇ.] *Al.* Σιγῇ.

R

- Ὑμετέρων ἐτάρων, συμβεβημένος ἢ ἐν ἀγυῖῃ, 440
 Ἦ περ ἐπὶ κρήνῃ· μή τις ποτὶ δῶμα γέροντι
 Ἐλθὼν ἐξείπῃ· ὁ δ' οἰσσάμενος καταδῶσῃ
 Δεσμῶ ἐν ἀργαλείῳ, ὑμῖν δ' ἐπιφράσσετ' ὄλεθρον.
 Ἀλλ' ἔχετ' ἐν φρεσὶ μῦθον, ἐπείγετε δ' ὦνον ὀδαίων. 445
 Ἀλλ' ὅτε κεν δῇ νηὺς πλείη βιότῳ γένηται,
 Ἀγγελίῃ μοι ἔπειτα δοῶς ἐς δῶμαδ' ἐκέσθαι·
 Οἶσω γὰρ καὶ χρυσὸν, ὅστις χ' ὑποχείριος ἔλθῃ·
 Καὶ δέ κεν ἄλλ' ἐπίβαθρον ἐγὼν ἐβέλυσά γε δοίην· 450
 Παῖδα γὰρ ἀνδρὸς ἧος ἐνὶ μεγάροις ἀπιδάλλω,
 Κερδαλέον δὴ τοῖον, ἀματροχόωντα δύραζε,
 Τὸν κεν ἄγομ' ἐπὶ νηός· ὁ δ' ὑμῖν μνηρίον ὦνον
 Ἀλφοί, ὅπῃ περάσσητε πρὸς ἀλλοθρόους ἀνθρώπους.
 Ἦ μὲν ἄρ' ὥς εἶπ' ὁ, ἀπέβη πρὸς δῶματα καλὰ.
 Οἱ δ' ἐνιαυτον ἅπαντα παρ' ἡμῖν αὖθι μένοντες
 Ἐν νηὶ γλαφυρῇ βίοντο πολὺν ἐμπολούντο· 455
 Ἀλλ' ὅτε δὴ κοίλῃ νηὺς ἤχθετο τοῖσι νέεσθαι,

" Vestrorum sociorum, obviam-factus vel in viā,
 " Vel alicubi ad fontem; nè quis ad domum seni
 " Profectus dicat; is autem suspicatus liget me
 " Vinculo in gravi, vobis verò mactetur mortem.
 " Sed retinete in mente verbum; et propeperate emptionem viaticorum.
 " At quando jam navis plena victu fuerit,
 " Nuncius mihi deinde celeritèr ad ædes veniat:
 " Offeram enim et aurum, quodcumque sub-maneas venerit:
 " Quin et aliud nulum ego volens sanè dederò:
 " Filium enim viri boni in mēibus tutio,
 " Astutum jam talem, simul-occupantem foras;
 " Hunc duxerò in navim: hic verò vobis infinitum pretium
 " Comparaverit, ubicunque vendendum-transuleritis ad alienos homines.
 " Hæc quidem sic fata, abiit ad ædes pulchras;
 " Illi autem per-annum totum apud nos ibidem manentes
 " In navi cavā facultates multas emebant:
 " Sed quando jam cava navis onerata erat ipsis ad-referendum,

Ver. 441. — ποτὶ δῶμα.] *Al.* πρὸς δῶμα.
 Ver. 443. — ἐπιφράσσει.] *Al.* ἐπιφράσ-
 σαι.

Ver. 444. — ἐπείγετε δ' ὦνον ὀδαίων.]
 Σπουδάζετε δὲ περὶ τὸν ἀγοραμαὶν τῶν φορτίων.
Schol.

Ver. 446. — ἐς δῶμαδ'.] *Al.* πρὸς δῶ-
 μαδ'.

Ver. 447. — ἔλθῃ.] *Al.* ἴθι.

Ver. 448. — ἐπίβαθρον.] Μισθόν, ὃ ἐστὶ
 ναῦλαν, τῆς ἐπιβάσεως τῆς νηὸς. *Schol.*

Ver. 450. — ἀματροχόωντα δύραζε.] Ἦτοι
 ἄδη δυνάμενοι στήθιν ἐξω· ἢ ναυτὸν ἄνα ἰσθα-
 πολυθῶν. Γράφεται ζ, ἀματροχόωντα. *Schol.*

Similiter et Porphyrius; " Ἀματροχόωντα
 " δύραζε," τρεῖς, ἥδη μοι ἔξω συντρέχειν
 δυνάμειν, καὶ βάδην σὺν ἡμοὶ περιόμενον, ἡ
 ἐπιβαλῶν. Τινὸν δὲ τῷ " ἀματροχόωντα
 " δύραζε" τὸ " Ἦ δὲ μοι χειρὸς ἄλυστα δάμων
 " ἔξω δύραζε." [infra ver. 464.] *Porphyr.*
Quasi. *Homer.* 4. Porro legitur hic et
 ἐμπορόωντα, nōtante *Eustathio*.

Ver. 452. — πρὸς ἀλλοθρόους ἀνθρώπους.]
Eustathius in commentario citat, κατ' ἄλλο-
 θροὺς ἀνθρώπους.

Ver. 455. — ἐμπολούντο.] *Al.* ἐπιπλο-
 ῶντο.

Καὶ τότε ἄρ' ἄγγελον ἦκαν, ὃς ἀγγεῖλινε γυναίκε·
 "Ἦλυθ' ἀνὴρ πολυΐδρις ἐμὲ πρὸς δώματα πατρός,
 Χρῦσειον ὄρμον ἔχων, μετὰ δ' ἡλεκτραισιν ἔεστο·
 Τὸν μὲν ἄρ' ἐν μεγάρῳ δμῶαί καὶ πότνια μήτηρ
 Χεῖρεσιν ἀμφαφόντων, καὶ ὀφθαλμοῖσιν ὄρῳτο,
 "Ὡνον ὑπισχόμεναι· ὁ δὲ τῇ κατένευσε σιωπῇ.
 "Ἦτοι ὁ καννεύσας κοίλῃν ἐπὶ νῆα βεβῆκει·
 'Ἡ δ' ἐμὲ χεῖρὸς ἱλᾶσα δάμων ἐξῆγε δύραζε·
 Εὖρε δ' ἐνὶ προδόμῳ ἡμῖν ἀέτας ἠδὲ τραπέζας
 Ἀνδρῶν δαιτυμόνων, οἳ μιν κατέρ' ἀμφεπέοντο.
 Οἱ μὲν ἄρ' ἐς δῶκον πρόμολον, ἀήμοιό τε φῆμιν·
 'Ἡ δ' αἶψα τρεῖς ἄλεια κατακρύψας ὑπὸ κόλπῳ
 Ἐκφερεν· αὐτὰρ ἐγὼν ἐπόμεν ἀσιφροσύνησι·
 Δύσετό τ' ἥελιος, σκιάωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί.
 Ἡμεῖς δ' ἐς λιμένα κλυτὸν ἦλθομεν ὧκα κίοντες,
 Ἐνθ' ἄρα Φοινίκων ἦν ἀνδρῶν ἐκύαλος νηὺς.
 Οἱ μὲν ἔπειτ' ἀναβάντες ἐπέπλεον ὑγρὰ κέλευθον,

466

465

470

- " Tunc utique nuncium miserunt, qui nunciaret mulieri :
 " Venit vir solers mei ad ædes patris,
 " Aureum monile habens ; electris autem intersertum erat :
 " Hoc quidem in domo famulæ et veneranda mater
 " Manibus tractabant, et oculis spectabant,
 " Pretium pollicitæ : ille autem huic innuit tacitè.
 " Atque ille quidem postquam innuerat, cavam ad navem ivit :
 " Hæc autem me manu prehensum ædibus eduxit foras ;
 " Invenit verò in vestibulo et poculum et mensas
 " Virorum conviviarum, qui circa meum patrem versabantur.
 " Illi quidem in concionem processerunt, populique cætum :
 " Hæc autem statim tria pocula abscondita sub sinu
 " Efferebat ; at ego sequebar stultitiâ :
 " Occidebatque sol, obumbrabanturque omnes viæ.
 " Nos verò in portum inclytum venimus celeritèr profecti,
 " Ubi scilicèt Phœnicum erat virorum velox-in-mari navis.
 " Hi quidem deindè nave-consensâ navigabant humidas vias,

469

465

470

Ver. 457. — ἄρ.] *Uti ipsius præceperat Mulier, — supra ver. 446.*

Ver. 459. — ὄρμον.] *Περὶ χρυσοῦ καὶ ἡρώ-
 mon. Schol.*

Ibid. — ἡλεκτραισιν.] *Al. ἡλεκτροσιν.*

Ibid. — ἔεστο.] *Al. ἔεστο. Τυτὶς συνε-
 πάλιντο, ἢ συνεκάλεσε. Eustath.*

Ver. 461. Χεῖρεσιν ἀμφαφόντων.] *Al. Χεῖρὶ
 τ' αὐτὸν χεῖρὶν τ' ἀμφαφόντων. Cæterum Eu-
 stathius in commentario citat, Χεῖρεσιν ἀμφα-
 φόντων.*

Ver. 462. — ὑπισχόμεναι.] *Al. ὑποσχό-
 μεναι.*

Ver. 465. — ἡμῖν δίσκας ἠδὲ τραπέζας.]
 Ita Vulgati. Legitur autem, notante Bar-
 nicio, et δίσκας Quod rectius videtur, Ita
 enim Poëta infra ε'. 61.

Al δ' ἀπὸ μὲν οὐκ ὦν πολλὸν ἔχει, ἢ τρα-
 πίζας,

Καὶ δίσκας

Et v. 153.

Καὶ δίσκας ἀμφιπύλλας

Cæterum Codex unus à *bo. Bentleio* colla-
 tus hîc habet δίσκας ἠδὲ τραπίδας.

Ver. 467. — ἀήμοιό τε φῆμιν.] *Ἐκκλη-
 σίαν, συνίδριον. Schol. Similiter Eustathius ;
 Αἰγυιὶ δὲ καὶ δῆμον φῆμιν διὰ τὸ ἰῶσα, τὴν δημο-
 κτιαν συνίδριον ἐπὶ δημοσίῳ. Quo tamen
 sensu hæc vox nusquam alibi apud Hæme-
 rum occurrit.*

Ver. 472. — Φοινίκων ἦν ἀνδρῶν.] *Al.
 Φοινίκων ἀνδρῶν ἦν.*

Νὰ ἀναβησάμενοι· ἐπὶ δὲ Ζεὺς ἔβρον ἱαλλεν.

Ἐξῆμαρ μὲν ὁμῶς πλόμεν νύκτας τε καὶ ἡμαρ·

475

Ἄλλ' ὅτ' ἄρ' ἔβδομον ἡμαρ ἐπὶ Ζεὺς θῆκε Κρονίων,

Τὴν μὲν ἔπειτα γυναῖκα βάλ' Ἀρτεμις ἰοχέαιρα·

Ἄντλῳ δ' ἐνδέπησε πεσῶσ', ὡς εἰναλίη κῆξ·

Καὶ τὴν μὲν φώκησι καὶ ἰχθύσι κύρμα γενέσθαι

Ἐββαλον· αὐτὰρ ἐγὼ λιπόμην ἀκαχήμενος ἦτορ.

480

Τὲς δ' Ἰθάκῃ ἐπέλασσε φέρον ἄνεμός τε καὶ ὕδωρ·

Ἐνθα με Λαέρτης πρίατο κτεάτεσσιν εἰοῖσιν.

Οὕτω τήνδε τε γαῖαν ἐγὼν ἴδον ὀφθαλμοῖσιν.

Τὸν δ' αὖ διογενὴς Ὀδυσσεὺς ἡμείβετο μύθῳ·

Εὖμαί, ἥ μάλα δὴ μοι ἐνὶ φρεσὶ θυμὸν ὄρινας,

485

Ταῦτα ἕκαστα λέγων, ὅσα δὴ πάβες ἄλγεα θυμῷ.

Ἄλλ' ἦτοι σοὶ μὲν παρὰ καὶ κακῷ ἐσθλὸν ἔθηκε

Ζεὺς, ἐπεὶ ἀνδρὸς δάματ' ἀφίκεο πολλὰ μογήσας

Ἠπίε, ὅς δὴ τοι παρέχει βρωσὶν τε πόσιν τε

Ἐνδυκίως· ζῶεις δ' ἀγαθὸν βίον· αὐτὰρ ἔγωγε

490

Πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστ' ἀλώμενος ἐνθάδ' ἰκάνω.

Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·

" Nobis navi impositis : Jupiter autem ventum-secundum immittebat.

" Sex diebus quidem simul navigabamus nocteque et die ;

475

" Sed quando septimum diem Jupiter induxit Saturnius,

" Deinde mulierem quidem ferit Diana sagittis-gaudens ;

" In-sentinam verò ea insonuit lapsa, sicut marina fulica :

" Et hanc quidem phocis et piscibus escam futuram

" Ejecerunt : at ego relictus eram, dolens corde.

480

" Hos autem Ithacæ appulit ferens ventusque et aqua ;

" Ubi me Laërtes emit possessionibus suis.

" Sic hanc quoque terram ego vidi oculis."

Huic autem rursus nobilis Ulysses respondit sermone ;

" Eumæe, certè valdè jam mihi in mente animum commovisti,

485

" Hæc singula dicens, quot scilicèt passus sis dolores animo.

" Sed sanè tibi quidem etiam ad malum bonum apposituit

" Jupiter, quippè in viri ædes pervenisti multa perpersus

" Mitia, qui jam tibi præbet cibumque potumque

" Accuratè ; degis autem bonam vitam : at ego

490

" Multas hominum per urbes vagans huc venio."

Sic hi quidem talia inter se loquebantur :

Ver. 474. Νὰ ἀναβησάμενοι.] Ita restituit Barnesius ex Heiychio, qui vocem ἀναβησάμενοι exponit ἀναβιβάσαντες ἐπὶ τὴν ναῦν iisdem ferè verbis ac Scholiastes in hunc locum. Al. ἀναβασάμενοι.

Ver. 476. Ἄλλ' ὅτ' ἄρ' ἔβδομον.] MSS. duo à Tho. Bentleio collati habent, Ἄλλ' ὅτι δὴ ἔβδομον. Quæ si vera sit lectio, pronuntiandum erit. Ἄλλ' ὅτι δὴ ἔβδομον.

Ver. 477. 478. — βάλ' Ἀρτεμις — Ἄντλῳ δ' ἐνδέπησε.] Vide suprâ ad ver. 409.

Ver. 478. — ἐνδέπησε.] Vide ad II. δ. 455.

Ibid. — ὡς εἰναλίη κῆξ. "Ὅρμον θαλάσσιον, παραπλήσιον χιλιδόνι. Ἐντοὶ δὲ λάρων αὐτὸν λέγουσιν οἱ δὲ αἰθουαν. Schol.

Ver. 483. Οὕτω τήνδε τε γαῖαν ἐγὼν ἴδον.] Εἰκὸς αὐτὸν ἀνηκούειν παρὰ τῷ Λαέρτῃ, ᾧ διηγῶντο οἱ Φωίικες. Schol.

Ver. 487. — παρὰ καὶ κακῷ ἐσθλὸν ἔθηκε Ζεὺς.] Vide suprâ ad δ. 237.

Καδδραβέτην δ' εἰ πολλὰν ἐπὶ χρόνον, ἀλλὰ μίνυνθα·
Αἶψα γὰρ ἥως ἦλθεν εὐθρονος. Οἱ δ' ἐπὶ χέρσου

Τηλεμάχου ἕταροι λύον ἰστία· καὶ δ' ἔλον ἰστὸν 495

Καρπαλίμως, τὴν δ' εἰς ὄρμον προέρυσσαν ἐρετμοῖς·

Ἐκ δ' εὐνὰς ἔβαλον, κατὰ δὲ πρυμνήσι' ἔδησαν·

Ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βαῖον ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης,

Δεῖπνόν τ' ἐντύνοντο, κερῶντό τε αἶθοπα οἶνον.

Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητυος ἐξ ἔρον ἔντο, 500

Τοῖσι δὲ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἤρχετο μύθων·

Ἵμεῖς μὲν νῦν ἄστυδ' ἐλαύνετε νῆα μέλαιναν·

Αὐτὰρ ἐγὼν ἀγρόνδ' ἐπιλεύσονται, ἡδὲ βοτῆρας.

Ἑσπέριος δ' εἰς ἄστυ ἰδὼν ἐμὰ ἔργα κάτειμι·

Ἡῶθεν δὲ κεν ὕμνιν ὁδοιπόριον παραβείμην, 505

Δαῖτ' ἀγαθὴν κρεῖων τε καὶ οἶνου ἡδυπότοιο.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεοκλύμενος Διοειδής·

Πῇ γὰρ ἐγὼ, φίλε τέκνον, ἴω; τεῦ δάμαθ' ἴκωμαι

Ἀνδρῶν, οἳ κραναὴν Ἰθάκην κατακοιρανέουσιν;

Dormierunt verò non multum in tempus, sed paululùm;
Statim enim aurora venit pulchro-solio. At ad terram
Telemachi socii solvebant vela; demiseruntque malum
Confestim; ipsamque navem in stationem subduxerunt remis;
Anchoras autem eiecerunt, ac retinacula alligaverunt:

495

Ipsique porro egrediebantur in littus maris,
Cornamque parabant, miscabantque generosum vinum.

At postquam potùs et cibi desiderium exemissent,

500

His utique Telemachus prudens exordiebatur sermonem;

"Vos quidem nunc ad-urbem agite navem nigram;

"At ego agrum adibo, et pastores:

"Vespertinus verò in urbem, visis meis operibus, revertar:

"Manè autem vobis viaticum apposuerò,

505

"Convivium bonum carniùmque et vini dulcis."

Hunc autem rursus allocutus est Theoclymenus deo-par;

"Quonàm enim ego, dilecte fili, ibo? cujusnam ædes accedam

"Virorum, qui in asperâ Ithacâ dominantur?"

Ver. 493. Καδδραβέτην.] Ita edidit *Barneius*; eadem scilicet ratione ac dicitur κάλλι, καδδύσαι, ὅς. Vide ad II. π. 106. *Al.* καδδραβέτην.

Ver. 494. — ἐπὶ χέρσου.] *Al.* ἐπὶ χέρσου.

Ver. 496. — προέρυσσαν ἰερισμοῖς.] Ita rectè edidit *Barneius*; atque ita in omnibus scribitur *Iliad.* ε. 435. ubi idem hic versus occurrit. *Fulg.* hoc in loco προέρυσσαν. Quod penultimam corripit. *Al.* προέρυσσαν. Quo modo et legendum conjicit *Barneius*. Sed nihil opus: Nam voces ἰερισσαν, προέρυσσαν eodem sensu alibi usurpat *Poëta*. Vide suprà ad l. 73. et ad II. ε. 435. et 485.

Ver. 497. Ἐκ δ' εὐνὰς ἔβαλον, κατὰ δὲ πρυμνήσι' ἔδησαν.]

Anchora de prorâ jactitur, stant littore puppes. *Æn.* III. 277.

Ver. 499. — ἐντύνοντο.] Vide suprà ad ζ. 31. et ad II. l. 203.

Ver. 503. — ἀγρόνδ' ἐπιλεύσονται.] *Al.* ἀγρόνδ' ἐπιλεύσονται. *Al.* ἀγρόνδ' ἐπιλεύσονται.

Ver. 505. — ὁδοιπόριον.] Τὸν διὰ τὴν πλῆν δῆσαν ἢ ἀμοιβήν. *Schol.*

Ver. 506. — οἶνου ἡδυπότοιο.] Vide suprà ad β. 340.

Ver. 508. Πῇ γὰρ ἐγὼ.] Refertur istud γὰρ ad id quod eleganter reticetur: "Nescio quid mihi faciendum sit; Quonàm ENIM ὅς."

- Ἡ ἰδὺς σῆς μητρὸς ἴω καὶ σοῖο δόμοιο; 510
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδ' αὖ
 Ἄλλως μὲν σ' ἂν ἔγωγε καὶ ἡμέτερονδε κελοίμην
 Ἐρχεσθ'. ἔ γάρ τοι ξένιον ποθὴ· ἀλλὰ σοι αὐτῷ
 Χεῖρον· ἐπεὶ τοι ἐγὼν μὲν ἀπίστομαι, ὕδ' σε μήτηρ
 Ὀψεται· ἔ μὲν γάρ τι θαμὰ μνηστῆρσ' ἐνὶ οἴκῳ 515
 Φαίνεται, ἀλλ' ἀπὸ τῶν ὑπεραιῶ ἰστὸν ὑφαίνει.
 Ἀλλὰ τοι ἄλλον φῶτα πιφαύσκομαι, ὃν κεν ἔπηαι,
 Εὐρύμαχον, Πολύβοιο δαΐφρονος ἀγλαὸν υἱόν,
 Τὸν νῦν ἴσα θεῶ· Ἰθακήσιοι εἰσθρόωσι·
 Καὶ γὰρ πολλὸν ἄριστος ἀνὴρ, μέμονέν τε μάλιστα 520
 Μητέρ' ἐμὴν γαμῖειν, καὶ Ὀδυσσεὺς γέρας ἔξειν.
 Ἀλλὰ τὰ γε Ζεὺς εἶδεν Ὀλύμπιος, αἰθέρι ναιῶν,
 Εἰ καὶ σφιν πρὸ γάμοιο τελευτήσῃ κακὸν ἥμαρ.
 Ὡς ἄρα οἱ εἰπόντι ἐπέπτατο θεξίος ἕρως,
 Κίρκος, Ἀπόλλωνος ταχὺς ἄγγελος· ἐν δὲ πόδεσσιν 525
 Τίλλε πέλειαν ἔχων, κατὰ δὲ πτερὰ χεῦεν ἔραζε,
 Μεσσηγὺς νηὸς τε καὶ αὐτοῦ Τηλεμάχοιο.

"Ah rectè tuam matrem adibo et tuam domum?"

510

Hunc autem Telemachus prudens contrà allocutus est;

"Alioquin quidem te ego et nostram-ad-domum juberem

"Ire, haud enim tibi xeniorum desiderium esset; sed tibi ipsi nunc

"Pejus erit; quoniam tibi ego quidem abero, neque te mater

"Videbit; nequaquam enim frequenter procis in domo

515

"Apparet; sed seorsum-ab his in superiore-medium-parte telam texit.

"At tibi alium virum indicabo, quem adeas,

"Eurymachum, Polybi prudentis inclytum filium,

"Quem nunc instar dei Ithacenses suspiciunt:

520

"Etenim longè optimus vir est, cupitque maximè

"Matrem meam ducere-uxorem, et Ulyssis munus habere.

"Sed hæc sanè Jupiter novit Olympius, iu æthere habitans,

"An et ipsis ante nuptias perficiat malum diem."

Sic utique ei locuto supervolavit dextera avis,

Accipiter, Apollinis velox nuncius; in pedibus autem

525

Vellebat columbam tenens, pennas autem defundebat ad terram,

In medio inter, saventque et ipsum Telemachum.

Ver. 513. — ἔ γάρ τοι.] *Al.* ἔ γάρ μοι.
Al. ἔ γάρ τις. *Al.* ἔ γάρ τι· uti infra ver. 515.

Πόθ'. — ξένιον.] Τῶν πρὸς ξένων ὑποδο-
 χὴν ἰστικόν. *Schol.* Sic infra ver. 545.

— ξένιον δὲ οἱ ἐ ποθὴ ἴται.

Ver. 517. — ἴκηαι.] *Al.* ἴκοιο.

Ver. 520. — μέμονέν τε μάλιστα.]
 Vide supra ad ver. 16.

Ver. 521. — γαμῖειν.] Vide supra
 ad α'. 272.

Ver. 523. Εἰ καὶ σφιν.] Apud Eustathium
 in commentario Εἰ καὶ σφιν. Atque ita habet

MS. à Tbs. Bentleio collatus. Quæ et pro-
 ba lectio.

Ver. 525. Κίρκος, Ἀπόλλωνος ταχὺς ἄγ-
 γελος.] Διγύπτῳ τὸν Ἰέρακα Ἀπόλλωνι τιμῶν
 ἰοῖσιν, ἔ τὸν μὲν Διὸς ὄρον καλλῖσι τῇ φωνῇ
 τῇ σφισίον· οὗς δὲ ἰερῶδες λίγυσι θαυμάσις,
 [*Al.* Θαντός], καὶ προτάκειν τῷ Διὶ τῇ προει-
 ρημένη φωνῇ. Ὁραὶ γὰρ ἰερῶδες ἰερῶδες μόνον
 καὶ ἐν ταῖς ἀκρίσι τῷ ἡλίῳ βρόδιος ἔ ἀεσσανίως
 βλίσσαντις, καὶ δυσωπύμενοι ἥκιστα· πορεύαν τε
 τὴν ἀνωτάτην ἴασιν, ἔ αὐτὸς ἡ θεία φλόξ λυσσῇ
 ὑδὶν *Ælian. de Animal. lib. X. cap. 14.*

Τὸν δὲ Θεοκλύμενος ἐτάρων ἀπονόσφι καλέσας,
 "Εν τ' ἄρα οἱ Φῷ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἐπ τ' ὀνόραζε·
 Τηλέμαχ', οὐ τοι ἄνευ θεοῦ ἔπτατο δεξιὸς ὄρνις·

530

"Εγνων γάρ μιν ἐσάντα ἰδὼν, οἰανὸν εἶοντα.
 Ὑμετέρου δ' οὐκ ἐστὶ γένους βασιλεύετον ἄλλο
 'Εν δῆμῳ Ἰθάκης, ἀλλ' ὑμεῖς καρτεροὶ αἰεὶ.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤδα·
 Αἰ γὰρ τοῦτο, ξεῖνε, ἔπος τετελεσμένον εἴη·
 Τῷ κε τάχα γνώης φιλότῃτά τε πολλὰ τε δῶρα
 'Εξ ἐμεῦ, ὥς ἂν τίς σε στυαπτόμενος μακαρίζῃ.

535

"Η, καὶ Πείραιον προτεφάνει πιστὸν ἑταῖρον·
 Πείραιε Κλυτίδῃ, σὺ δέ μοι τά περ ἄλλα μάλιστα
 Πείθῃ ἐμῶν ἐτάρων, οἳ μοι Πύλον εἰς ἅμ' ἔποντο·
 Καὶ νῦν μοι τὸν ξείνον ἄγων ἐν δώμασι σοῖσιν
 'Ενδυχέως φιλεῖν καὶ τίμεν, εἰσόκεν ἔλθω.

540

Τὸν δ' αὖ Πείραιος δουρικλυτὸς ἀντίον ἤδα·
 Τηλέμαχ', εἰ γὰρ κεν σὺ πολὺν χρόνον ἐνθάδε μίμνῃς,
 Τόνδε δ' ἐγὼ κομιάω, ξενίων δέ οἱ οὐ ποθὴ ἔσται.

545

"Ὡς εἰπὼν, ἐπὶ νηὸς ἔβη, ἐκέλευσε δ' ἑταίρους
 Αὐτοὺς τ' ἀμφαίνειν, ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι.

*Illum autem Theoclymenus à-sociis seorsum ubi-vocasset,
 Inhæsitque ei manui, verbumque dixit, et compellabat;*

"Telemache, nequaquam sine deo volavit dextera ales;

530

"Cognovi enim ipsam contrà intuitus auguralem esse.

"Vestro autem non est genere regalius aliud

"In populo Ithacæ; sed vos potentes semper."

Hunc autem statim Telemachus prudens contrà allocutus est;

"Utinam enim hoc, hospes, verbum perfectum sit;

535

"Ita citò cognosceres amicitiamque multaue dona

"Ex me; adeò ut aliquis te occurrens beatum-diceret."

Dixit, et Piræum allocutus est fidum socium;

"Piræe Clytide, tu etenim mihi aliis etiam *in rebus* maxime

"Obsequeris meorum sociorum, qui me in Pylum comitati sunt;

540

"Etiam nunc mihi hunc hospitem ducens in ædibus tuis

"Accuratè tracta et honora, donec venero."

Hunc autem rursus Piræus hastà-inclytus contrà allocutus est;

"Telemache, etiamsi enim tu multo tempore hîc maneat,

"Hunc tamen ego curabo; xeniorum autem ei desiderium non erit."

545

Sic locutus, navem conscendit, jussitque socios

Ipsosque conscendere, et retinacula solvere.

Ver. 530. ——— ἐ τοι ἄνευ θεῷ.]

———— non hæc sine numine Divûm

Eveniunt —————. *Æn. II. 777.*

Ibid. ——— ἔπτατο.] *Al. ἤλυθι.*

Ver. 531. ——— οἰανὸν εἶοντα.] *Τισίς ση-*
μαντικὸν καὶ μαντυτικόν. Eustath.

Ver. 532. ——— γίνους.] *Al. γίνος.*

Ver. 533. ——— 'Εν δῆμῳ Ἰθάκης.] Vide
 suprâ ad 4. 103.

Ver. 542. ——— τίμῃς.] Vide ad *II. 8.*
 257. et *v. 103.*

Ver. 544. ——— εἰ γάρ.] "*Nè de meo ob-*
quo dubites, si ENIM ὦς."

Ver. 545. Τόνδε δ' ἐγὼ.] *Al. Τὸν δ' ἐγὼ.*

Οἱ δ' αἶψ' ἔσβαινον, καὶ ἐπὶ κληῖσι κάβιζον.

Τηλέμαχος δ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,

Εἶλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ἀπαχμένον ὅξει χαλκῷ,

550

Νηὸς ἀπ' ἱκρίοφιν τοὶ δὲ πρυμνήσι' ἔλυσαν.

Οἳ μὲν ἀνώσαντες πλέον ἐς πόλιν, ὥς ἐκέλευσεν

Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος Δείδιο.

Τὸν δ' ὦκα προδιδῶντα πόδες φέρον, ὅφρ' ἔκετ' αὐλήν,

Ἐνθα οἱ ἦσαν ὕες μάλα μυρίαί, ἧσι συβώτης

555

Ἔσθλός ἐὼν ἐνίαυεν, ἀνάπτεσιν ἥπια εἰδώς.

Hi autem statim conscendebant, et in transtris sedebant.

Telemachus verò sub pedibus ligavit pulchros calceos,

Sunipsitque validam hastam præfixam acuto ære,

550

Navis à tabularis: illi autem retinacula solverunt.

Hi quidem sursùm-acti navigabant in urbem, sicut jusserat

Telemachus, dilectus filius Ulyssæis divini.

Hunc autem celeritèr progredientem pedes ferebant, donec venit in chortem:

Ubi ei erant sues valdè multæ, apud quas subulcus

555

Bonus ut-erat, dormiebat, dominis benè cupiens.

Ver. 548. — ἔ ἐπὶ κληῖσι κάβιζον.]

Linquere tum portus jubeo, et considerare transtris. Æn. III. 289.

Ver. 550. — ἀπαχμένον ὅξει χαλκῷ.]

ferro præfixum robur acuto. Æn. X. 479.

Ver. 552. — ὥς ἐκέλευσεν Τηλέμαχος.]

Nempe suprà ver. 502.

Ver. 554. — πόδες φέρον.]

Quò te, Mæri, pedes? —

Virgil, Eclog. IX. 1.

Ver. 556. — ἐνίαυεν.] Al. ἐπίαυεν.

ΤΗΣ

ΤΟΥ 'ΟΜΗΡΟΥ

Ο Δ Υ Σ Σ Ε Ι Α Σ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἡ ΓΡΑΜΜΑ, Π'.

Ἑπόθεσις τῆς ραψωδίας Π'.

ἘΛΘΟΝΤΟΣ ἑς τὴν ἀγορὴν Τηλέμαχον, τίμπνεται Εὐμαιὸς ἐς τὴν πόλιν, ὀφάλοις ἱσταμένη, τῷ δεσπότην τὴν παρῶσαν. Γίνεται δὲ ἐν ταῖς ἔξῃς Ὀδυσσεύς πρὸς τὸν υἱὸν ἀναγνωρισμὸς, κατὰ βούλησιν Ἀθηῆας, καὶ τῶν ἐπὶ τὴν ἐνὶ δόρυν Τηλεμάχου καταγμύων ἐπὶ τὴν πόλιν ὑποτροπή.

Ἐπιγραφαί.

Ἀναγνωρισμὸς Ὀδυσσεύς ὑπὸ Τηλεμάχου.

Ἄλλως,

Π' δ' ἔσθ' Τηλέμαχος ἀναγνωρίζει πατέρα δι.

Τὸ δ' αὖτ' ἐν κλισίῃς Ὀδυσσεὺς καὶ Δεῖος ὕφορβος
Ἐντύνοντ' ἄριστον ἄμ' ἧοι, κείαμένω πῦρ,

LIB. XVI.

Diversâ autem ex parte in casâ Ulysses et nobilis subulcus
Parabant jentaculum simul cum aurorâ, accenso igne,

Ver. 1. Τὸ δ' αὖτ' ἐν κλισίῃς Ὑ. c.] Observat hic Dionysius Halicarnassensis quàm singulari cum venustate res etiam tenuissimas et vulgatissimas depingat Poëta. Ἐστὶ δὴ παρ' Ὁμήρου μὲν ὁ παρὰ τῷ Σουώτῃ καταγμύων Ὀδυσσεύς, περὶ τῇ ἰωδινήν ἄρην ἀκρατίζοντα μίλλον, ὡς τοῖς Παλαιαῖς Ἰῶος ἦν ἱστίον ὁ Τηλέμαχος αὐτοῖς ἱστανόμενος ἐκ τῆς ἐς Πειλοσίνην ἀποδημίας. Πραγματικὰ λιτὰ καὶ βιωτικὰ ἡμενηνιμῖνα ὑπάρχει. Πῦρ δὲ ἐστὶν ἡ τῆς ἡμενηνίας ἀριστή, τὰ ποιήματα δηλώσει παρατιθέμενα αὐτὰ. "Τὸ δ' αὖτ' ἐν κλισίῃς Ὀδυσσεὺς καὶ Δεῖος ὕφορβος Ἐντύνοντες ἄριστον ἄμ' ἧοι, Ὑ. c. Ταῦθ' ὅτι μὲν ἱστανόμενος ἔκκλησι τὰς ἀπείρας ποιήμασιν τε καὶ τῶν πάντων ἡδίστων ἰδιῶς ἡττω μοῖραν ἔχει, πάντες δὲ οἱ δ' ὅτι μετρητέσθαι. Περὶ συνθέσεως, § 3. Ita Vir-

gilius (notante Sylburgio ad hunc Dionysii locum) agricolarum opera per se et tenuia et remè immunda pari cum elegantia et juncunditate depingit;

Sed tamen alternis facilis labor Ὑ. c.

Georgic. I. 79.

Vide ad II. ζ'. 466.

Ibid. — Δεῖος ὕφορβος.] Apud Dionysium, loco jam citato, et apud Athenaeum, lib. I. cap. 9. Δεῖος ὕφορβος, uti infra ver. 20. Vide supra ad ξ'. 3.

Ver. 2. Ἐντύνοντ' ἄριστον ἄμ' ἧοι.] Ἀριστον, τὴν ἰωδινὴν τροφήν, ἣν τινὲς ἀκρατῶν λέγουσιν. Schol. MSS. apud Barnesium. Ὅτι τροφαὶς ἰχθυῶντο ἥρως παρ' Ὁμήρου, πρῶτον μὲν τῷ καλνυμίνῳ ἀκρατίσματι, ὃ λίγος ἄριστον, ὃ ἄναξ μίμνηται ἐν Ὀδυσσεΐα, ὃ Ὀδυσσεὺς ἔκ Δεῖος ὕφορ-

"Εκπεμφάν τε νομῆας ἄμ' ἀγρομένοισι σύεσσι.

Τηλέμαχον δὲ περισσαινὸν κύνας ὑλακόμαροι,
Οὐδ' ὕλαον προσιόντα· νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεὺς
Σαίνοντάς τε κύνας, περὶ τε κτύπος ἦλθε ποδοῖιν·

Αἶψα δ' ἄρ' Εὐμαιὸν ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Εὐμαί, ἥ μάλα τίς τοι ἐλεύσεται ἐνθάδ' ἑταῖρος,

"Ἡ καὶ γνώριμος ἄλλος· ἐπεὶ κύνας ἔχ' ὑλάεσσιν,

Ἀλλὰ περισσαινέσι· ποδῶν δ' ὑπὸ δᾶπον ἀκέω.

Οὐκᾶ πᾶν εἰρητὸ ἔπος, ὅτε οἱ φίλος υἱὸς

"Ἔσθῃ ἐνὶ προθύροισι· ταφῶν δ' ἀνόρεσε συβάτης·

Ἐκ δ' ἄρα σὶ χειρῶν πίσειν ἄγγεα, τοῖς ἐπονείτω,

Emiseruntque pastores cum congregatis suibus.

Telemachum verò circum-adulabantur canes latratores,
Neque illatrabant advenienti: animadvertit autem nobilis Ulysses

Adulantes canes; circumque sonus venit pedum:

Statim autem Eumæum verbis alatis allocutus est;

"Eumæe, certè omnino aliquis tibi veniet huc socius,

"Vel et notus alius; quoniam canes non latrant,

"Sed circum-adulantur; pedum autem subitis sonum audio."

Nondum totus dictus erat sermo, quum ei dilectus filius

Stetit in vestibulis: perculsus autem prosiliit subulcus;

Atque ex ejus manibus ceciderunt vasa, quibus utebatur,

"Ἔς Ἐννέοντ' ἄριστον, κισμῆν πῦρ." —

Αἶψα δὲ τὸ σπυρίδιον ἱερὸν, ὃ ἡμεῖς ἀκα-
τιστὸν καλέομεν, διὰ τὸ ἐν ἀκρότητι βεῖχον καὶ
προσιόντα ψυμῆς. *Atbenæus*, lib. I. cap. 9.
Vide et *Plutarchum*, *Symposiac.* lib. VIII.
Probl. 6. Porro *Barnesius* Vulgaticque hoc
in loco habent, "Ἐννέοντο ἄριστον ἄμ' ἡμῖν"
Eustathius autem in commentario, et *Athe-
næus*, loco jam adducto, legunt "Ἐννέοντ'
ἄριστον." Quam lectionem Textui inserui,
quia ἄριστον (hoc in sensu) primam producit.
Vide ad *Iliad.* ὁ. 42. Cæterum *Dionysius
Halicarnassensis*, loco suprâ citato, legit "Ἐ-
ννέοντες ἄριστον." Quod neque ad sententiam
rectè se habet. De prosodiâ vocis Ἐννέ-
οντος, vide ad *Il.* ἁ. 203.

Ibid. — κισμῆν.] Apud *Eustathium* in
commentario, κισμῆν. Quod et ferri pos-
set. Vide ad *Il.* ἁ. 566.

Ver. 3. "Ἐκπιμψάν τε.] *Al.* Ἐκπιμψαντι.

Ver. 4. — περισσαινόν.] Ita edidit *Bar-
nesius*. Eadem scilicet ratione ac dicitur
ἐπιστήριον, *Iliad.* ὁ. 167. et ἐπαδδίστας, infrâ
ver. 425. *hujus libri*: Atque ita etiam in
vulgatis scripta occurrit ipsa vox περισσai-
νόντες suprâ ἁ. 215. Cum *Barnesius* porro
facit et *M3.* unus à *Tbo.* *Benlæus* collatus.
Vulgate hoc in loco, περισσαινόν

Ibid. — ὑλακόμαροι, Οὐδ' ὕλαον.] "Ὅρα
δὲ ὅς τὸ μὲν "ὑλακόμαροι" ἔπεται τὴν ἀρχήν

αὐτοῦ, τὸ δὲ "ὕλαον," ὃ τὸ "ἔχ' ὑλάεσσιν" (in-
frâ *ver.* 9.) συγγίλλει αὐτῇ. *Eustath.* Cujus
rei eadem videtur esse ratio ac in vocibus
ἀδύνατοι, Πριαμίδης, et similibus. Vide ad
Il. ἁ. 398. item suprâ ad ἔ. 29.

Ver. 6. — περὶ τε κτύπος ἦλθε ποδοῖιν.]
Dionys. *Halicarn.* loco suprâ ad *ver.* 1. citato
legit ὑπὸ δὲ πύπος. Quam lectionem cum
sequentibus ποδῶν δ' ὑπὸ δᾶπον αὐτοῦ, *ver.* 10,
melius congruere existimat *Sylburgius*. Præ-
stare tamen videtur hoc in loco vulgata
lectio.

Ver. 7. — ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.]
Apud *Dionys.* *Halicarn.* *ibid.* προσηύδαντες ἰγ-
γὲς ἴοντα.

Ver. 10. — περισσαινόν.] Vide suprâ
ad *ver.* 4.

Ver. 11. Οὐκᾶ πᾶν εἰρητὸ ἔπος, ἴτα.]

Vix ea fatus erat, cum —.

En. I. 586. II. 323. III. 90.

Cæterum *Barnesius* inter Varias Lectiones
retulit ἄρισται· quo modo minimè constaret
Temporum ratio. Simile enim esset,
ac siquis Anglicè diceret HE HAS SCARCE
DONE SPEAKING; pro eo quod est, HE
HAD SCARCE DONE SPEAKING. Vide ad
Il. ἁ. 37. et ὁ. 492.

Ver. 13. — ἄρα.] Ut fieri solet re in-
opinatâ perculsus —.

Κερνὰς αἶθοπα οἶνον· ὁ δ' ἀντίος ἦλ' αὖ ἀνακτορ·
 Κύσσε δέ μιν κεφαλὴν τε, καὶ ἄμφω φάτα παλὰ,
 Χεῖράς τ' ἀμφοτέρω· δακρυὸν δέ οἱ ἔκπεσε δάκρυ,
 Ὡς δὲ πατὴρ δὴ παῖδα φίλα φρονέων ἀγαπάξει,
 Ἐλθόντ' ἐξ ἀπῆς γαίης δεκάτῃ νηυσὶν αὐτῶ,
 Μῆνον, τηλύγετον, τῷ ἐπ' ἄλγεα πολλὰ μογήσῃ·
 Ὡς τότε Τηλέμαχον θεοειδέα διὸς ὑφορβὸς
 Πάντα κύσεν περιφύς, ὡς ἐκ θανάτοιο φυγόντα·
 Καὶ ῥ' ὀλοφυρόμενος ἔπια πτερόεντα προσηύδα·
 Ἥλθες, Τηλέμαχε, γλυκερὸν φάος· ἔ σ' ἔτ' ἔγωγε
 Ὀφείσθαι ἐφάμην, ἐπεὶ ᾗχεο νῆϊ Πύλονδε·

15

20

Miscens generosum vinum : ipse verò obvius ivit heroi ;
 Osculatusque est ipsi caputque et ambo lumina pulchra,
 Manusque ambas : uber autem ei excidit lachryma.
 Sicut verò pater suum filium benè volens amplectitur,
 Reversum ex longinquâ terrâ decimo anno,
 Unicum, in-senectute-genitum, ob quem dolores multos passus sit :
 Sic tunc Telemachum deo-parem nobilis subulcus
 Totum osculatus est circumplexus, tanquam ex morte elapsum :
 Et lugens verbis alatis allocutus est ;
 " Venisti, Telemache, dulce lumen ; non te ampliùs ego
 " Me visurum putabam, postquam ivisti navi ad-Pylum :

16

20

Ver. 14. — ἀντίος ἦλ' αὖ ἀνακτορ.] Apud Dionys. Harlicarn. ἀντίος ἦλ' αὖ ἀνακτορ. Al. ἀντίος ἦλ' αὖ ἀνακτορ. Quam postremam lectionem et præfert Barnesius, quòd " servi fideissimi alacri-
 " iatate melius notet."

Ver. 15. Κύσσει δέ μιν κεφαλὴν τε καὶ ἄμφω φάτα.] Sic apud Catullum ;

Jucundum os oculoque suaviabor.

Epiqr. IX. ver. 9.

Porro Eustathius in commentario hic legit αἶνος et MS. à Tho. Bentleio collatus habet αἶνος. Sed, ut opinor, minùs rectè. Vide infra ad ε'. 39.

Ver. 16. — δακρυὸν δέ οἱ ἔκπεσε δάκρυ. Al. δακρυὸν κατὰ δάκρυον ἔβαν. Ut suprâ λ'. 399.

Ver. 17. — φίλὰ φρονέων.] Ita ex Schol. MSS. et ex Editionibus compluribus edidit Barnesius ; quocum faciunt Eustathius et MS. à Tho. Bentleio collatus. Atque ita in omnibus legitur, Iliad. δ'. 219. i. 116. Odys. ζ'. 313. η'. 15. 42. 75. Henricus Stephanus autem aliiq̃ue hic habent φιλοφρονέων quæ vox alibi apud Poëtam non occurrit.

Ibid. — ἀγαπάξει.] Al. ἀγαπάξει.

Ver. 18. Ἐλθόντ'.] Al. Ἐλθόν.

Ibid. — ἐξ ἀπῆς γαίης.] Etymologicon Magnum exponit : Ἀπὸ τῆς Πιλοποννήσου τὸ γὰρ παλαιὸν ἐκαλεῖτο Αἰγιάλεια ἀπὸ Αἰγυλίας τῆς οὖς Ἰσάχου τῆς ἐν Ἀργεῖ ποταμῷ, καὶ

Μαλίσας τῆς Ὀρεανῦ ὅτεροι δὲ πάλιν Ἀτλὶα ἐκαλεῖτο ἀπὸ Ἀπιδος τῷ Φορμῶντος παῖδος. Hætychius autem vocem ἀπῆς interpretatur, τῆς μακρῆς ἀπὸ τῆς πόλεως. Quod et huic loco (notante Duperto in Gnomologid) aptius convenit.

Ver. 19. Μῆνον, τηλύγετον.] Καὶ Ὀμηρος ἀγαπητὸν οὖν ἐνομαζέει " Μῆνον, τηλύγετον," ταῖς μὴ ἔχουσιν ἑστὸν γονεῖς, μέγα ἔχει γονιμῶν. Plutarch. περὶ πολυφιλίας.

Ibid. — τῷ ἐπ' ἄλγεα πολλὰ μογήσῃ.] Eustathius interpretatur, παῖδα ἀναιδουμένον ταῦτος γὰρ (inquit) ταῖς ἐφ' ἡ πολλὰ μογήσει πατὴρ. Sed simplicius, ut opinor, et ad vocis ἄλγεα significationem rectius exponas, filium de quo pater perpetuâ sollicitudine maximisque animi angoribus affectus fuerat.

Ibid. — μογήσῃ.] Al. μογήσει.

Ver. 21. — ὡς ἐκ θανάτοιο φυγόντα.] Spondanus istud ἐκ θανάτοιο, de Procerum insidiis, quas jam tum evaserat Telemachus, dictum intelligit. Verùm, ut opinor, non de hoc præcipuè jam loquitur Poëta, sed in universum de inopinatò Telemachi in Ithacam reditu, quem desperabat Eumæus. Atque ita ipse Eumæus, ver. 23.

Ὀφείσθαι ἐφάμην, ἐπεὶ ᾗχεο νῆϊ Πύλονδε.

Ver. 23. — ἔ σ' ἔτ' ἔγωγε.] Ita Barnesius. Vulgus ἔ σ' ἔγωγε. Eustathius in commentario, ἔ σ' ἔγωγε.

'Αλλ' ἄγε νῦν εἰσελθε, φίλον τέκος, ὅφρα σε θυμῷ
Τέρψομαι εισορόων νέον ἄλλοθεν ἔνδον ἔοντα. 25

Οὐ μὲν γάρ τι θάμ' ἀγρὸν ἐπέρχεται, ἐδὲ νομῆας,

'Αλλ' ἐπιδημεύεις· ὥς γὰρ νύ τοι εὐαδε θυμῷ,

'Ανδρῶν μνηστήρων προσορᾶν αἰδήλον ὅμιλον.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα· 30

"Εσσεται ἔτας, ἄττα· σέθεν δ' ἐνεκ' ἐνθάδ' ἰκάνω,

"Οφρα σέ τ' ὀφθαλμοῖσιν ἴδω, καὶ μῦθον ἀπέσω,

Εἴ μοι ἔτ' ἐν μεγάροις μήτηρ μένει, ἥε τις ἦδη

'Ανδρῶν ἄλλος ἔγημεν' Ὀδυσσεὺς δέ πε εὐνῇ

"Sed age, nunc ingredere, dilecte fili, ut te animo

25

"Delecter inspiciens recens aliunde-intūs existentem.

"Nequaquam enim frequentè agrum adis, neque pastores;

"Sed in-urbe-manes: sic enim tibi placet animo,

"Virorum procorum aspiciere perniciosum cœtum."

Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;

30

"Erit sic, pater: tui enim causâ huc venio,

"Ut teque videam oculis, et sermonem audiam,

"An mihi adhuc in ædibus mater maneat: an aliquis jam

"Virorum alius eam duxerit-uxorem; Ulyssis autem alicubi cubile

Ver. 25. — ὅφρα σε θυμῷ Τέρψομαι εἰσορόων.] "Ut me ipse animo oblectem, te in-sueni." Hæc videlicet primaria et maxi-mæ propria Vocis Mediæ significatio. Vi-de suprâ ad l. 491. et l. 296.

Ver. 28. — ἐπιδημεύεις.] 'Εν τῇ πόλει διαταλῆς, ἢ διατελλεῖς. Schol.

Ver. 29. — προσορᾶν.] MS. à Tho. Bent-leio collatus, ἱσορᾶν. Quæ et verior fortasse lectio. Nam infrâ ψ. 303. ubi idem ferè versus occurrit, in omnibus legitur ἱσορᾶν.

'Ανδρῶν μνηστήρων ἱσορᾶν αἰδήλον ὅμιλον.

Ibid. — αἰδήλον ὅμιλον.] Τὸν ἀδελφοποιὸν ἢ πάντα φέροντα· ἢ τὸν τῷ φερένῳ ἢ ἀπο-λίσθαι αἰτίον. Schol. Similitér Porphyrius de Iliad. λ'. 155. ["Ὡς δ' ὅτι πῦρ αἰδήλον ἐν ἀβύλῳ ἱμῆσις ὕλη."]. Αἰδήλον δὲ πῦρ (inquit) ἀε ἱστὶ τὸ μεγαλόδηλον, ἀλλὰ τὸ ἀδελφοποιόν, ἢ δ' οὐκ αἰνῶν τὸ ἀφανιστὸν. Quæst. Homeric. 26. Simplicius tamen et rectius (ut opinor) vo-cem αἰδήλον interpretèris improbum, iniquum, perniciosum: Ita enim à Poëtâ usurpari vi-detur Iliad. l. 880.

— ἱστὶ αὐτὸς ἱγνῆας παῖδ' αἰδήλον.

Et ver. 897. ejusdem libri;

Εἰ δὲ τιν ἐξ ἄλλου γι θῶν ἡνίπυ δὲ αἰδήλος.

Ver. 31. "Εσσεται ἔτας, ἄττα.] Barnesius vocem ἄττα, ac si Hebraica esset, "Tu" vertendum contendit. At rectius Scholia-istai: "Ἐπιθέτωμα τιμητικὸν νωτίῳ πρὸς πα-λαίωτον. Et Heyschius; "Ἄττα, προσφώ-η-σις φιλοφρονητικὴ νῦν πρὸς πρεσβύτερον καὶ τρε-

φίκα, ὡς πάντα πρὸς τὸν πατέρα. Sic Iliad' l. 603. et ε'. 561.

Φοίνιξ, ἄττα, γερὰν —.

Cæterum quod addit Scholiastes, ἔρηται πα-ρὰ τὸ ἄττα κατὰ Μανιδέας, τρωπὴ γνωμὴν τῷ "π" εἰς "τ", ἄττα" id verò non ita fir-mo niti videtur fundamento.

Ver. 34. — ἔγημεν.] Vide suprâ ad λ'. 272.

Ibid. — Ὀδυσσεὺς δὲ πε εὐνῇ Χάται ἱνο-ναίῳ κατὰ ἀράχνια καῖται ἰχθυα. Στερεμίστη τῶν ἱγνοιωμένων, γίμμι ἀραχνίων ἦγον ἡμέ-ληται διὰ τὸ μὴ εἶναι τὸν Ὀδυσσεῖα ἐώδισι γὰρ οἱ ἀράχλαι ἱσμεγᾶν ἐν τέταυς ἀμιλυμάταις. Eustath. Sic Hesiodus;

'Εκ δ' ἀγγίον ἰλάντας ἀράχνια —.

"Egy. ἢ 'Ημπε. II. 93.

Et Theocritus;

— ἀράχνια δ' εἰς ἑστλ' ἀράχνια

Λιστὰ διατέσαντο —. Idyll. XVI. 96.

Et Nonnus Dionysius;

— ἱκιστο δὲ τελέθι χάρμης

— ἱξάιτηρος ἀραχνίσια βοῖν.

Lib. XXXVIII. ver. 13.

Et Propertius;

Putris et in vacuo textetur aranea lecto.

Lib. III. Eleg. vi. ver. 33.

Et Catullus;

— nam tui Catulli

Plenus sacculus est aranearum.

Ad Fabullum, Carm. XIII. vcl. 7.

Χήτει ἐνευναίων κάκ' ἀράχνια κείται ἔχουσα.

35

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν

Καὶ λίην κείνη γε μένει τετλήοτι θυμῷ

Σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν ὀΐζυραὶ δέ οἱ αἰεὶ

Φθίνουσιν νύκτες τε καὶ ἡμέματα δακρυχεῖσσι.

"Ὡς ἄρα φωνήσας, οἱ ἐδέξατο χάλκεον ἔγχος·

40

Αὐτὰρ ὃγ' εἶσω ἱέν, καὶ ὑπέρβη λάϊνον ἔδον.

Τῷ δ' ἔδρης ἐπιόντι πατὴρ ὑπόειξεν Ὀδυσσεύς·

Τηλέμαχος δ' ἐτέρωθεν ἐρήτυε, φώνησέν τε·

"Ἦσ', ὦ ξεῖν· ἡμεῖς δὲ καὶ ἄλλοθι δήμεν ἔδρην

Σταθμῷ ἐν ἡμετέρῳ· πάρα δ' ἀνὴρ, ὃς καταθήσει.

45

"Ὡς φάει· ὁ δ' αὖθις ἰὼν κατ' αἶρ' ἔζετο· τῷ δὲ συβώτης·

Χεῦεν ὑποχλαυρὰς ῥῶπας, καὶ κῶας ὑπερβην·

"Εἴθα καθέζετ' ἔπειτα Ὀδυσσεύς φίλος υἱός.

Τοῖσιν δὲ κρεῖων πίνακας παρέθηκε συβώτης

Ὀπταλέων, ἃ ῥα τῇ προτέρῃ ὑπέλειπον ἔδοντες·

50

Σῖτον δ' ἐσορμένως παρενήνεον ἐν κανείοισιν,

"Inopiā stragularum malas araneas jaceat habens."

35

Hunc autem rursus allocutus est subulcus, princeps virorum;

"Et omnino illa manet patienti animo

"Tuis in audibus: luctuosae verò ei semper

"Pereunt noctesque et dies lachrymas-fundenti."

Sic utique locutus, ei accepit aeream lanceam:

40

At ille introibat, et transiit lapideum limen.

Ei autem sedem ingresso pater cessit Ulysses:

Telemachus verò ex-alterâ-parte prohibebat, dixitque;

"Sede, ô hospes; nos autem et alibi invenimus sedem

"Tugurio in nostro: adest nempè vir, qui deponet."

45

Sic dixit: ille autem retrò-gressus proindè sedebat: huic autem subulcus

Substravit viridia virgulta, et pellem insuper;

Ubi sedebat deindè Ulyssis dilectus filius.

Illis autem carniū lances apposuit subulcus

Assarum, quas scilicèt priori-dis reliquerant comedentes;

50

Panem autem festinanter accumulabat in canistris;

Ver. 35. Χήτει ἐνευναίων.] Τῶν ἐνησομένων, ὃ ἐπὶ καμψομένων ἢ τῶν περιβολαίων. Schol. Pro posteriori interpretatione nonnulli faciunt quod occurrit suprâ ξ'. 50. 51.

Ἐτέρωθεν δ' ἐπὶ δίγμα ἰοντάδος ἀργεῖα ἀργεῖς
Αὐτῷ ἐπένειον.

Caterum fuerunt, notante Eustathio, qui hæc legerint Χήτι ἐνευναίῳ.

Ver. 37. — τετλήοτι.] Vide ad II. β'. 818.

Ver. 39. Φθίνουσιν νύκτες ὥς.] Vide ad II. β'. 43. Porro Editiones nonnullæ, quibuscum facit in commentario Eustathius, hæc habent Φθινύουσιν νύκτες ὥς. Id quod vix ullâ potest licentiâ excusari.

Ver. 44. Ἦσ', ὦ ξεῖν.] Al. Ἦσος, ξεῖν.

Ver. 45. — πάρα δ' ἀνὴρ.] Eumæus videlicet; ver. 46.

Ver. 46. — αὐδῆς.] Al. αὐτῆς.

Ibid. — ἀρ.] Ut jussisset Telemachus —

Ver. 49. Τοῖσιν δὲ κρεῖων πίνακας.] Al. Τοῖσιν δ' αὖ κρεῖων πίνακας. Al. Τοῖσιν δ' αὖ πίνακας κρεῖων.

Ver. 50. — ὑπέλειπον.] Al. κατέλειπον.

Ver. 51. Σῖτον δ' ἐσορμένως παρενήνεον ἐν κανείοισιν.]

———— Cereremque canistris
Expediunt —————

Ἐν δ' ἄρα κισσυβίῃ κίρην μελιηδέα εἶκον·

Αὐτὸς δ' ἀκτίον ἔζεν Ὀδυσσεύς Δείωιο.

Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαδ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱάλλου.

Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἀδελφός ἐξ ἔρον ἔντο,

Δὴ τότε Τηλέμαχος προσεφώνεε Δίον ἠφραδόν·

Ἄττα, πόθεν τοι ξείνος οὗ ἔκετο; πῶς δέ ἐ καῶται;

Ἥγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἔμμεναι εὐχετόωντα;

Οὐ μὲν γάρ τί ἐ πεῖρον εἶομαι ἐνθάδ' ἰκίσθαι.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφησ, Εὐμαίε συβῶτα·

Τοιγὰρ ἐγώ τοι, τέκνον, ἀληθῆς πάντ' ἀγορεύσω·

Ἐκ μὲν Κρητῶν γένος εὐχεται εὐρείωαν·

Φησὶ δὲ πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄσπεα δινηθήκας

Πλαζόμενος ὥς γὰρ αἱ ἐπίκλωσεν τάχῃ δαίμων.

Νῦν δ' αὖ Θεσπρωτῶν ἀνδρῶν ἐκ νηὸς ἀποδράς

Ἥλυθ' ἐμὸν πρὸς σταθμὸν ἔγω δέ σοι ἐξηκολίξω·

Ἐρξον, ὅπως ἐθέλεις· ἰκίστης δέ τοι εὐχεται εἶναι.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤδα·

Εὐμαί, ἥ μάλα τῷτο ἔπος θυμολγὸς εἴπεις·

Πῶς γὰρ δὴ τὸν ξένον ἐγὼν ὑποδέξομαι οἶκῳ;

Deindeque in poculo miscebat dulce vinum:

Ipsæ verò ἐ-regione sedit Ulyssis divini.

Hi autem ad cibos paratos appositos manus porrigebant.

At postquam potus et cibi desiderium exemissent,

Tunc demum Telemachus allocutus est nobilem subulcum:

“Pater, undè tibi hospes hic venit? quomodo autem ipsum nautæ

“Duxerunt in Ithacam? quinquam se esse gloriabantur?

“Nequaquam enim ipsum peditem puto huc venisse.

Hunc autem respondens allocutus es, Eumæe subulce;

“Equidem tibi, fili, vera omnia dicam:

“Ex Cretâ quidem genus gloriatur latæ:

“Dicit autem se multas hominum urbes peragrâsse

“Errantem; sic enim ei destinavit hæc deus.

“Nunc autem demum Thesprotorum virorum ex nave elapsus

“Venit meum ad stabulum: ego verò tibi in-manus-eum tradam:

“Fas, quomodo hæc sis; supplicem autem tibi se proficetur esse.”

Hunc autem cunctis Telemachus prudens contrâ allocutus est;

“Eumæe, certè valdè hoc verbum triste dixisti:

“Quomodo enim jam hospitem ego suscipiam domi?

Ver. 57. Ἄττα.] Vide suprâ ad ver. 31.

Ver. 58. — ἐκ μὲν Κρητῶν.] Al. ἐκ Κρητῶν-
ται. Quod cum præcedente Ἥγαγον mi-
nùs aptè convenit.

Ver. 59. Οὐ μὲν γὰρ τί ἐ πεῖρον.] Simili-
tèrque infrâ ver. 224. Vide suprâ ad v.
173.

Ver. 62. Ἐκ μὲν Κρητῶν.] Vide suprâ
ad v. 199.

Ver. 64. — Δις γὰρ αἱ ἐπίκλωσεν τάχῃ
δαίμων.]

— sic fata Deum rex

Sortitur —. Æn. III. 375.

— nam sæva Jovis sic numina poscunt,
XI. 901.

Ver. 65. — ἐκ νηὸς.] Al. παρὰ νηὸς.

Ver. 66. — πρὸς σταθμὸν.] Al. παρὰ
σταθμὸν.

Ver. 67. — ἰσίδις.] Al. ἰσίδις.

Ver. 69. — ἰσίδις.] Al. ἰσίδις. Ὡς αἰβὶ
ισπρὲ.

55

60

65

70

55

60

65

70

Αὐτὸς μὲν νέος εἰμὶ, καὶ οὐκ ἔχω χερσὶ πίπειν
 Ἄνδρ' ἀπαμύνασθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήτη.
 Μητρὶ δ' ἐμῇ δίχα θυμὸς ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζει,
 Ἡ αὐτὴ παρ' ἐμοὶ τε μένη, καὶ δῶμα κομίζει,
 Εὐνὴν τ' αἰδομένη τῶσιος, δῆμοιό τε φῆμιν,
 Ἡ ἤδη αἶμ' ἔπνηται Ἀχαιῶν, ὅς τις ἄριστος
 Μινᾶται ἐνὶ μεγάροισιν ἀνὴρ, καὶ πλεῖστα πόρῃσιν.
 Ἄλλ' ἦτοι τὸν ξείνον, ἐπεὶ τὸν ἔκετο δῶμα,
 Ἔσσω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματα καλὰ.
 Δώσω δὲ ξίφος ἄμφηκες, καὶ ποσσὶ πίδαλα,
 Πέμψω δ' ὅππῃ μιν κραδίη θυμὸς τε κελεύει.
 Εἰ δ' ἐθέλεις σὺ, κόμισσον ἐνὶ σταθμοῖσιν ἐρέξας.
 Εἵματα δ' ἐνθάδ' ἐγὼ πέμψω, καὶ σῖτοι ἅπαντα,
 Ἔδμεναι, ὡς αἶν μὴ σε κατατρύχῃ καὶ ἱταίρης.

75

80

"Ipse quidem juvenis sum, et nondum manibus confidi
 "Virum propulsare, quando quis prior lacessiverit.
 "Matri autem mea bifariam animus in mente cogitat,
 "An illic apud me maneat, et domum curet,
 "Torumque reverens mariti, populiue famam;
 "An jam una sequatur Achivorum cum, quicunque optimus
 "Ambit eam in aedibus vir, et plurima dederit.
 "Sed sane hospitem, quoniam tuam advenit domum,
 "Induam ipsum lenaque tunicaque, vestimentis pulchris;
 "Dabo etiam ensen ancipitem, et pedibus calceamenta;
 "Mittamque, quod ipsum cor animusque jubet,
 "Sin velis tu, curato cum in stabulis detentum:
 "Vestimenta autem huc ego mittam, et cibum omnigenum,
 "Ad-edendum, ut ne te atterat et socios.

75

80

Ver. 73. Μητρὶ δ' ἐμῇ δίχα θυμὸς ἔσσω.] Repugnare hæc existimat Spondanus iis quæ supra memorantur *Odys.* l. 16. "Ἡ δὲ γὰρ ἡ πατὴρ σὶ κατὰ γένει σὶ κλέπτει: Εὐνὴν δὲ γὰρ γάμοισι ἔσσω." Hæc verba Telemachi (inquit) aut oblivionem illius aut ἀπειρίαν indicant. Oblivionem quidem, quod non recordetur eorum quæ à Minervâ apud Menelaum audiuit de rato jam consilio Penelopei alicui ex præci nubendi: "Απειρίαν vero, quia id in dubium revocat, neque de ejus veritate quippiam statuit: Ait enim dubitare adhuc Penelopem quid factura sit. Ego tamen, ut ingenuè dicam, hanc ἀπειρίαν in hac parte excusare hæc non potui." Ita vir excluditur: Sed reverà nulla omnino hæc ἀπειρία. Non enim nuptias suas cum Eurykleia ipse statuisse ibi dicitur Penelope; sed à Consanguineis tantum ad nuptias conficiendas urgeri: Id quod huic loco minime repugnat.

Ver. 74. — κομίζω.] *Al.* κομίζω.

Ver. 80. — ξίφος ἀμφηκες.] Sic apud Virgilium:

Sed ferro ancipiti — *Æs.* VII. 525.

Ver. 82. — κόμισσον.] Ita edidit Barnesius; atque ita habet MS. unus à The. Bentleio collatus. Rectè, ut opinor. *Al.* κομίζον et κόμισον.

Ver. 83. — ἔσσω ἅπαντα.] Ἐσθ' δὲ τῶν, "ἔσσω ἅπαντα," δυσχερὲς ἁρσινῶ γίνεσθαι τὴν λέξιν εἰς τὸ μὴ γὰρ, ὁ ἀκατάστατος ἐστὶ δὲ βρώματος, ἡδιστὸς τὸ εἶναι λίαν. Ἐστὶν δὲ ἰσως διασκευή, ἡ τὸ εἶναι, εἵματα ἅπαντα πέμψω, καὶ τὸ εἶναι ἡ καὶ τὸ εἶναι ὡς τὸ εἶναι, ὅσα ἱσαγάγῃ τὸ "ἅπαντα" ἡδιστὸς, ὡς ἐστὶ δὲ φων. Eustath. Atqui vocem εἶναι, etiam posteriori in sensu, genere masculino effert Poëta infra l. 61.

Αἱ δ' ἀπὸ μὴ εἶναι πολλὸν ἔχουσιν —

Æs. l. 21.

Σίτος τε κρία τ' ὅσα φερόντο —

Ver. 84. — κατατρύχῃ.] *Al.* κατὰτρυχῃ.

Κεῖσε δ' ἂν οὐ μιν ἔγωγε μετὰ μνηστῆρας ἔωμι
 Ἔρχεσθαι· λῆν γὰρ ἀτάσθαλον ὕβριν ἔχουσι,
 Μῆ μιν κερτομέωσιν; ἐμοὶ δ' ἄχος ἔσσεται αἰνόν.
 Πρῆξαι δ' ἀργαλέον τι μετὰ πλεόνεσσιν ἰόντα
 Ἄνδρα καὶ ἴφθιμον· ἐπειὴ πολὺ φέρτεροι εἰσὶ.

85

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 ὦ φίλ', ἐπεὶ δὴν μοι καὶ ἀμείψασθαι θέμις ἐστίν,
 Ἥ μάλα μεν καταδάπτει· ἀκούοντος φίλον ἦτορ,
 Οἷα φατὲ μνηστῆρας ἀτάσθαλα μηχανάσθαι
 Ἐν μεγάροις, ἀέκητι σέθεν τοιούτου ἰόντος.
 Εἰπέ μοι, ἥ ἐκὼν ὑποδάμνασαι, ἢ σέ γε λαοὶ
 Ἐχθαίρουσ' ἀνὰ δῆμον, ἐπιστόμενοι θεοῦ ὀμφῇ·
 Ἥ τι κασιγνήτοις ἐπιμέμφεαι· οἷσ' περ ἀνὴρ
 Μαρναμένοισι πέποιθε, καὶ εἰ μέγα νείκεος ὀρηται.

90

95

" Illuc verò haud ipsum ego ad procos sivero

85

" Ire; valdè enim petulantem insolentiam habent:

" Nè ipsum convitiis-proscindant; mihi autem dolor erit gravis.

" Efficere autem difficile quid inter plures existentem,

" Virum etiam fortem: quoniam multò potentiores sunt."

Illum autem rursùs allocutus est patiens nobilis Ulysses:

90

" O amice, quoniam sanè mihi etiam respondere fas est,

" Certè valdè meum corroditur audientis dilectum cor,

" Qualia dicitis procos injusta moliri

" In ædibus, invito te, talis cùm-sis.

" Dic mihi, an sponte succumbas; an te populus

95

" Oderit in civitate, obsequentes dei voci:

" An de-fratribus queraris; quibus scilicèt vir

" Pugnantibus confidit, etiam si magna contentio orta-sit.

Ver. 85. — ἔωμι.] *Al. ἰάσω.*

Ver. 88. Πρῆξαι δ' ἀργαλέον τι μισὰ πλείονεσσιν ἰόντα Ἄνδρα ἔ' ἴφθιμον.]

— μῖσος γὰρ χειρὸς ἀσυνῆς μάχη.

Euripid. Hecaclid. ver. 275.

Οὐ γὰρ γίγνεται ἂν εἰς γε τοῖς πολλοῖς ἴσος.

Sophocl. Oedip. Tyrann. ver. 855.

— χαλκὸν γὰρ ἱερκακίαν ἵνα πολλὰς.

Infrà, Odys. ὁ. 313.

Ver. 91. — ἰσὺ δὴν.] *Al. ἰσὺ δὴ.*

Ver. 92. — καταδάπτει· ἀκούοντος φίλον ἦτορ.] Nempè καταδάπτειται· ut rectè *Scholias* et *Bustalbius*. *Barnesius* legi posse conjicit "καταδάπτει" pro καταδάπτει, ut "ἦτορ εἰς Accusativum." Sed nihil opus.

Ver. 96. — ἐπιστόμενοι θιῶ ὀμφῇ.] Τῷ-τίσι χρηστέον· πολλάκις γὰρ, φασι, μιθίσταται τοῖς βασιλεῖς, μαρτυρίας ἰσχυρομένης. *Eustath.* ad *Odys.* γ'. 215. *Spondanus* aliam hīc affert explicationem; scilicèt ut intelligatur "de rumore mortui Ulyssis; quo audito, "subditi hæredem illius Telemachum

" tanti non fecerint, ut ei auxiliarentur." Sed ut opinor, minùs rectè.

Ver. 97. "Ἥ τι κασιγνήτοις ἐπιμέμφεαι.]

"Ἦσαν χεῖρας ἀδελφῶν, ὥς μὴ ὦνται σοι θαλαδῆ· ἵνα λίγη ὦτι, Ἥ ἐκ ἐνὶ σοὶ ἀδελφοί; Καὶ ἄλλως δὲ δύναται ἔ' ἰσὺ ἀδελφῶν ὄντων ἰσχυρῶνται σὲ, "Ἥ κασιγνήτοις ἐπιμέμφεαι;" ἵνα λίγη ὦτι, Ἥ ἀδελφὸς ἔχων, ἐπιμέμφη αὐτοῖς, ὥς μὴ ἰσχυρῶσι σοι; *Eustath.* Priorem explicandi rationem sequitur *Scholias*; posteriore præfert *Eustathius*; quæ et potior videtur. Eandem enim phrasin repetit *Telemachus* infrà ver. 115. ubi ex sequentibus, "Ὦδε γὰρ ἡμεῖς τὴν γνῆν ἡμένοι ὦσι. liquet priori istà ratione accipi nullo modo posse. Πῶς γὰρ (inquit *Eustathius* ad illum locum) ἂν τῷτο ["Ὀδοὶ κασιγνήτοις ἐπιμέμφεαι"] εἴπω ἢ χεῖρας μάστιγα κασιγνήτων διὰ τὸ μεμνησθαι; Quin et, ut rectè observat idem *Eustathius*, secundum istam explicationem dicendum erat non, κασιγνήτους, sed κασιγνήτων ἐπιμέμφεαι. Vide ad *Il. ὁ. 65. 93. et β'. 225.*

Ver. 98. — ὀρηται.] *Al. ἰσώρη.*

Αἱ γὰρ ἐγὼν οὕτω νέος εἶην τῷδ' ἐνὶ θυμῷ,
 *Ἡ παῖς ἐξ Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἥε καὶ αὐτὸς 100
 *Ἐλθοι ἀλητεύων (ἐτι γὰρ καὶ ἐλπίδος αἶσα)
 Αὐτίκ' ἔπειτ' ἀπ' ἐμεῖο κάρη τάμοι ἀλλότριος φῶς,
 Εἰ μὴ ἐγὼ κείνοισι κακὸν πάντεσσι γενοίμην,
 *Ἐλθὼν ἐς μέγαρον Λαερτιάδῃσιν Ὀδυσῆος.
 Εἰ δ' αὖ με πληθὺν δαμασσαίῃατο μῆνον ἔοντα, 105
 Βελοίμην κ' ἐν ἐμοῖσι κατακτάμενος μεγάροισι
 Τεθνάμεν, ἥ τάδε γ' αἶεν ἀεικία ἔργ' ὀράσθαι,
 Ξεῖνες τε στυφελιζομένους, δμῳάς τε γυναῖκας
 *Ρυστάζοντας ἀεικελίως κατὰ δάρματα καλὰ.
 Καὶ οἶνον διαφυσσόμενον, καὶ σῖτον ἔδοντας
 Μὰ ψ, αὐτως, ἀτέλεστον; ἀννύστω ἐπὶ ἔργῳ.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδ' αὖ
 Τοιγὰρ ἐγὼ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.

- " Utinam enim ego sic juvenis essem hoc cum animo,
 " Vel filius ex Ulyssae eximio, vel etiam ipse 100
 " Venerit errans; (adhuc enim et spei copia est :)
 " Illic deinde mihi caput absunderet alienus vir,
 " Si non ego illis malum omnibus fierem,
 " Profectus in domum Laertiadae Ulyssis.
 " Sin contra me multitudine domarent solum existentem, 105
 " Mallem in meis interfectus ædibus
 " Mori, quàm hæc semper indigna opera videre,
 " Hospitesque male-tractatos, famulasque mulieres
 " Illas violantes indignè in ædibus pulchris;
 " Et vinum exhaustum, et cibum comedentes 110
 " Temerè, incassum, in-infinitum, incompleto in opere."
 Hunc autem rursus Telemachus prudens contrà allocutus est;
 " Equidem tibi, hospes, valdè accuratè dicam;

Ver. 99. — οὕτω νέος εἶην τῷδ' ἐνὶ θυμῷ.] Ἦγον πάλτοιμι κατὰ σέ, ἔχων δὲ ἔχω θυμὸν. Eustath. Al. τῷδ' ἐνὶ θυμῷ.

Ver. 100. — ἡ καὶ αὐτὸς.] Eustathius versum huic proximè sequentem à Veterum nonnullis pro spurio notatum refert; Eundemque ipse rectius abesse existimat; scilicet ut vox αὐτὸς, eodem modo ac παῖς, ad præcedentem ἴση referatur. "Ὅρα δὲ (inquit) ὡς ἐν ἐνῆς τύπῃ ἑστάν ἐστὶν Ὀδυσσεύς, ὡς ἐν ἀντιπαύῃ τὰ ἑ τὰ, λαλῶν ἐν σχήματι ἀλλοτρίῳ ἱμφαντικῶς ὥστε ἐν τοῖς ἔξῃ ποιῆσαι αὐτὸς. — Καὶ ὅπως ἡχρήσαντο τὸ σχῆμα τῷτο τοῖς, παρεμβολήεις μὲν τὸ " ἡ καὶ αὐτὸς, " τὸ " Ἐλθοι ἀλητεύων, ἴτι γὰρ ἔ ἐλπίδος αἶσα. " Τῷ γὰρ ταύτῃ τῷ σχήματι παρατίθενται ἰσότητι τῶς ἐν τοῖς ἑνὶ ἱμφαντικῶς. Διὸ καλῶς αἱ Παλαιαὶ ἐκτίθησαν ἰσότησαν τὸν τῷτο ὀφειλόμεν. Ac omisso quidem isto versu aptius cohererebunt sequentia Ἀντίον ἦδ' αὖ ἀπ' ἐμεῖο κάρη τ'c. Porro cùm similis versiculus occurrat infrà c. 84.

Vol. II.

* Ἡ Ὀδυσσεύς ἔλθῃ. ἴτι γὰρ ἐλπίδος αἶσα.

ubi ad sententiam planè necessarius est; verisimile videtur cum indè à minùs peritis huc levi cum immutatione translatum.

Ver. 102. — ἀπ' ἐμεῖο κάρη τάμοι.] Non, κάρη τάμοι ἀπ' ἐμεῖο sed κάρη ἐμεῖο ἀποτάμοι.

Ver. 105. — πληθύν δαμασσαίῃα.] Pronuntiabatur πληθύν, sive πληθύν duabus syllabis.

Ver. 106. — κ' ἐν.] Al. κιν. minùs rectè.

Ver. 110. Καὶ οἶνον διαφυσσόμενον.] Vide suprà ad δ. 359. Porro cùm voces ἀφυσσόμενος et ἀφυσσόμενος semper alibi apud Poëtam sensu activo usurpantur; (Vide ad II. κ'. 579. σ'. 230. ψ. 220.) legendum hîc crediderim διαφυσσόμενος quod et cum præcedente ῥυστάζοντας, et cum sequente ἔδοντας, multò aptius congruet. Sed expectandi codices.

F

Οὔτε τί μοι πᾶς δῆμος ἀπὲχθόρενος χαλεπαίνει,
 Οὔτε κασιγνήταις ἐπιμέμφομαι, οἷσί περ ἀτὴρ
 Μαρναμένοισι πέποιθε, καὶ εἰ μέγα νείκος ὄρηται·

115

ᾧ δὲ γὰρ ἡμετέραν γενεὴν μένωσι Κρονίαν·

Μῆνον Λαέρτην Ἀρκείσιος υἱὸν ἔτιπτε,

Μῆνον δ' αὖ Ὀδυσῆα πατὴρ τέκεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς

Μῆνον ἔμ' ἐν μεγάροισι τεῶν λῖπεν, οὐδ' ἀπόνητο·

120

Τῷ νῦν δυσμενέες μάλα μοῖροι εἰσ' ἐνὶ οἴκῳ.

Ὅσσοι γὰρ νῆσοισιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι,

Δουλιχίῳ τε, Σάρῃ τε, καὶ ὑλήεντι Ζακύνθῳ,

Ἡδ' ὅσσοι κραναῇ Ἰθάκῃ καταποικισμένοι,

Τόσσοι μητέρ' ἐμὴν μινῶνται, τρύχεσι δὲ οἴκον.

125

"Neque omnino mihi omnis populus invisus irascitur,

"Neque de-fratribus queror; quibus scilicet vir

115

"Pugnantibus confidit, etiam si magna contentio orta sit:

"Ita enim nostrum genus solitarium-fecit Jupiter;

"Solum Laërtem Arcesius filium genuit;

"Solum autem rursus Ulyssæm pater genuit: at Ulyssæa

"Solum me in ædibus genitum liquit, neque fructus est:

120

"Idem nunc inimici valde multi sunt in domo.

"Quotquot enim insulis dominantur optimi,

"Dulichioque, Samæque, et nemorosa Zacyntho:

"Et quot in aspera Ithacâ dominantur,

"Tot matrem meam ambiunt, atterenteque domum.

125

Ver. 114. — ἀπὲχθόρενος χαλεπαίνει.] Barnesius vocem ἀπὲχθόρενος hic reddit, "odio habens:" Alii vertunt "iratus," et "insensus:" cui interpretationi favet quidem quod occurrit suprâ ver. 95. 96. ubi Ulysses Telemachum interrogat, "ἢ εἰ γὰρ λαοὶ Ἐχθραῖον ἀνὰ δῆμον —;" Verùm cum voces ἀπὲχθόρενος, ἀπὲχθραδαι, &c. nusquam apud Poëtam isto sensu usurpantur, sed semper passivè "odio habitus, odio haberi," significant; etiam hic ἀπὲχθόρενος "involus" reddidi. Vide *Iliad.* φ. 83. *Odys.* κ. 74. 75. ε. 164.

Ver. 115. Οὔτε κασιγνήταις ἐπιμέμφομαι.] Vide suprâ ad ver. 97.

Ver. 116. — ὄρηται.] *Al.* ὀρέσθ. Ut suprâ ver. 98.

Ver. 117. — ἡμετέραν γενεὴν μινῶσι Κρονίαν.] Χρηστοὶ δὲ ἔτι δίκαιοι παῖδες ἢ μόνον διὰ τὴν γενεὴν ἀγαπᾶσθαι μάλλον ἑλλᾶναι, ἀλλὰ ἔτι τὴν γενεὴν δι' ἑαυτῶν. ὅπως δὲ ἔτι φρονέουσιν ἔτι λίσσονται, ὅτι τοῖς γενεῶσι ἀντὶ πολλῶν χάρις ἐφάλλοντες, μάλα δὲ τὴν ἀδελφὴν ἐφάλλονται. ὡς τῶτο δὲ κατὰ τὴν ἀπὸ τῶν τιμωμένων καὶ ἡδιστοὶ ἔχοντες παρ' αὐτῶν. Εὐ γὰρ τοῖς ἑὸν πατρὶσιν Τηλέμαχον ἐν συμφορᾷ τὸ ἀνὰ διδόναι τιδόμενον, "ὅτι γὰρ ἡμετέραν γενεὴν μινῶσι Κρονίαν." *Plutarch.* de Fratrum amore.

Ver. 119. — αὐ' Ὀδυσῆα.] *Al.* αὐτ' Ὀδυσῆα.

Ver. 120. — οὐδ' ἀπόνητα.] Τετίσθη ὅτι ἐξ ἐμῶ ἀφελήθη. *Eustath.*

Ver. 121. Τῷ νῦν δυσμενέες μάλα μοῖροι.] Ita restituit Barnesius ex *Eustathii* Editione *Basiliensi*, et ex ipsius commentario, ubi hoc modo explicatur; Διὶ, τούτῳ διὰ τὴν ταυῦ τῆς μινῶναι, δυσμενέες μάλα μοῖροι εἰσὶ ἐν οἴκῳ. Cum Barnesio porro facit MS. à *Tho. Bentleio* collatus. *Vulg.* Τῶν νῦν δυσμενέες ὦν.

Ibid. et ver. 127. — μάλα μοῖροι εἰσ' ἐνὶ οἴκῳ — τοὶ δὲ φρονέουσιν ὦν.]

Ὅς δ' ὅτι ἐπὶ ἑρμηνείᾳ μου ἡδίστος μιλᾶσθαι οὐκ ἐπιφρονέουσιν μακρότερος ἡλικίας ἄλλοις ἑλκῶσι ε' ἀπὸ τῶν τοῖς πατρὶσιν ἀφελήσθαι. Κατὰ τὴν δὲ κατὰ τὴν ἀπὸ τῶν τιμωμένων καὶ ἡδιστοὶ ἔχοντες παρ' αὐτῶν.

Oppian. *Haliotic.* lib. III. ver. 356.

Ver. 122. "Ὅσσοι γὰρ νῆσοισιν &c."] Imitatus est hunc locum *Ovidius* in *Epistola* *Pendolæ* ad *Ulyssæm*:

Dulichii, Samiique, et quos tulit alta
 Zacynthos,

Turba ruunt in me luxuriosa, proci;

Inque tuâ regnant, nullis prohibentibus,
 aulâ.

Heroid. I. 87.

Ver. 124. — καταποικισμένοι.] *Al.* καταποικισμένοι.

Ἡ δ' οὐτ' ἀρνείται στυγερόν γάμον, οὔτε τελευτὴν
Ποῆσαι δύναται· τοὶ δὲ φθινύθεσιν ἔδοντες
Οἶκον ἐμόν· τάχα δὴ με διαρραΐσεσι καὶ αὐτόν.
Ἄλλ' ἦτοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γένασι κεῖται.

Ἄττα, σὺ δ' ἔρχεο Δᾶσσον, ἐχέφροσι Πηνελοπείῃ 130

Εἰφ', ὅτι οἱ σῶς εἰμὶ, καὶ ἐκ Πύλῃς εἰλήλαθα.
Αὐτὰρ ἐγὼν αὐτῷ μενέω, σὺ δὲ δεῦρο νέεσθαι,
Οἷη ἀπαγγεῖλας· τῶν δ' ἄλλων μή τις Ἀχαιῶν
Πευθέσθω· πολλοὶ γὰρ ἐμοὶ κακὰ μηχανόωνται.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφησ, Εὐμαιε συβῶτα· 135

Γιγνώσκω, Φρονέω, τά γε δὴ νόοιεντι κελεύεις.

Ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,

Εἰ καὶ Λαέρτη αὐτὴν ὁδὸν ἄγγελος ἔλθω
Δυσμόρῳ· ὃς τέως μὲν Ὀδυσσεύς μεγ' ἀχέων,

Ἔργα τ' ἐποπτεύεσκε, μετὰ δρωῶν τ' ἐνὶ οἴκῳ 140

Πῖνε καὶ ἦσθ, ὅτε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι ἀνάγοι·

Αὐτὰρ νῦν, ἐξ οὗ σὺ γε ᾤχεο νηὶ Πύλονδε,

Οὐπω μιν φασὶν φαγέμεν καὶ πείμεν αὐτάς,

"Illa autem neque abnegat odiosas nuptias, neque finem

"Facere potest; hi autem consumunt comedentes

"Domum meam: citò utique me perdent et ipsum.

"Sed sanè hæc quidem deorum in genibus posita sunt.

"Pater, tu verò vade ocyùs, prudenti Penelopæ

"Dic, quodd ei salvus sum, et ex Pylo veni.

"At ego hîc manebo; tu autem huc redi,

"Soli ubi nunciârîs; aliorum verò nullus Achivorum

"Audiat: multi enim mihi mala moluntur."

Huic autem respondens, allocutus es, Eumæe subulce;

"Cognosco, sapio; hæc sanè intelligenti impéras.

"Sed age mihi hoc dic et accuratè narra;

"An et Laërti eâdem viâ nuncius eam

"Infelici; qui eousquè quidem ob-Ulyssem valdè dolens,

"Operaque inspectabat, et cum famulis in domo

"Bibebat et comedebat, quandò animus in pectoribus juberet;

"At nunc, ex quo tu utique ivisti navi ad-Pylum,

"Nondum ipsum dicunt comedisse et bibisse solito-modo,

Ver. 129. Ἄλλ' ἦτοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γένασι κεῖται.]

Ἄλλ' εἰς Σιδὸς χερ' αὐτ' ἀναρῆσαντ' ἔχιν.
Euripid. Phœniss. ver. 912.

Exitus in Diis est

Ovid. Heroid. Epist. XX. ver. 44.

Ver. 130. Ἄττα, σὺ δ' ἔρχεο Δᾶσσον.] Ὅτι τῆλλα Τυλίσταχος τὸν Εὐμαιὸν ἀγγελλόντα πρὸ Πυλίου ἔτι σῶς ἵσθαι ἐν Πύλῃς ἔλθον· Ὁ μαραζὸς δὲ ὃ τῶντο δούλοισι εἰκονομῶν· ἵνα, λείψαντος δ' αὐτὸν Εὐμαιῶν, σκῆψι χύρας τιθῆναι δ' αὐτὸν παρὰ τὴν ἀναγνώρισιν ἐν ἀδελφῇ γινώσκει.

Eustath. Vide infra ad ver. 168. Caterùm de voce "Αἴψα, vide suprâ ad ver. 31.

Ver. 131. Εἰφ', ὅτι οἱ σῶς εἰμὶ.] Αἱ. Εἰσι, ὅτι σῶς εἰμὶ.

Ver. 138. Εἰ γ.] Αἱ. Ἡ ἔρα.

Ver. 141. — ὅτε θυμὸς.] Αἱ. ὅτι θυμὸς.

Ver. 142. — σὺ γὰρ ᾤχεο.] Αἱ. σὺ γὰρ ἀπέχεο.

Ver. 143. — φαγέμεν καὶ πείμεν.] Ita Vulgati. Barnesius autem, nullis allatis codicibus, de suo edidit φαγίμεν καὶ πείμεν. "Πείμεν" inquit, "hîc omnino legendum, ut suprâ ver. 141. Πῖνε καὶ ἦσθι. Prior

Οὐδ' ἐπὶ ἔργα ἰδεῖν· ἀλλὰ στοναχῇ τε γόῳ τε
 Ἦσται ὀδυρόμενος, φθινύθει δ' ἄμφ' ὀστέοφιν χρεῶς. 145
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·
 "Αλγιον, ἀλλ' ἔμψης μιν ἑάσομεν, ἀχνυμένον περ.
 Εἰ γάρ πως εἴη αὐτάγρετα πάντα βροτοῖσι,
 Πρῶτόν κεν τῷ πατρὸς εἰλοίμεθα νόστιμον ἦμαρ.
 Ἀλλὰ σύ γ' ἄγγεϊλας ὀπίσω κίε, μηδὲ κατ' ἀγρὸς 150
 Πλάζεσθαι μετ' ἐπείνῳ· ἀτὰρ πρὸς μητέρα εἰπεῖν,
 Ἀμφίπολον ταμῖν ὀτρυνέμεν ὅττι τάχιστα
 Κρύεδην· κείνη γάρ κεν ἀπαγγεῖλει γέροντι.
 Ἦ ρα, καὶ ᾧσε συφορβόν· ὃ δ' εἴλετο χερσὶ πίδαλα·
 Δησάμενος δ' ὑπὸ ποσσὶ πόλινδ' ἵεν· οὐδ' ἄρ' Ἀθήνην 155
 Λῆθεν ἀπὸ σταβμοῖο κιὼν Εὖμαιος ὑφορβός·
 Ἀλλ' ἦγε σχεδὸν ἦλθε· δέμας δ' ἦϊκτο γυναικί
 Καλῇ τε, μεγάλη τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' εἰδυῖη.
 Στῇ δὲ κατ' ἀντίθυρον κλισίης Ὀδυσῆϊ φανείσα·

" Neque opera inopexisse; sed suspirioque luctuque
 " Sedet lamentans; tabescit autem circum ossa corpus." 145
 Hunc autem rursus Telemachus prudens contrā allocutus est;
 " Tristius est: sed omnino ipsum sinemus, dolentem licet.
 " Si enim ullo-pacto essent proprii-arbitrii omnia mortalibus,
 " Primum patris eligeremus reditus diem.
 " Sed tu, ubi-nunciaveris, revertere; neque per agros
 " Vagare ad illum: at matri dic,
 " Ut famulam œconomam ire-jubeat quàm citissimè
 " Clām; illa etenim nunciaverit seni."
 Dixit utique, et excitavit subulcum: ille autem cepit manibus calceos;
 Ligatisque iis sub pedibus ad urbem ibat: neque sanè Minervam 155
 Latebat à stabulo profectus Eumæus subulcus:
 Sed ea propè venit: corpore verò assimilata est mulieri
 Pulchræque, magnæque, et splendida opera doctæ.
 Stetit autem è-regione-ostii casæ Ulyssi apparens:

" enim τῷ πάμιν corripitur, ut *l. ver.* 377.
 " Καὶ παμῖν παμῖν τε· ἴσμεν δὲ καὶ τι
 " φέρεται. Πῶν verò priorem semper pro-
 " ducit." Ita ille: Sed tamen mutato nihil
 opus. Nam et παμῖν (id quod nec virum
 ipsum eruditum ex toto fugit) priorem natu-
 rā longam habet; etsi eandem nonnunquam
 propter sequentem vocalem corripiat. Πί-
 μαι δὲ (inquit *Athenæus*) — λισίον, ἐλίσ-
 νοντα δὲ τὸ "ι." Οὕτω γὰρ ἴχμα ἔτ' Ὀμηρικόν
 [*Ilad.* v. 493.] " Πάμιν" ἐν βοτάνῃς." *Lib.*
X. cap. 13. Similiter *Ilad.* v. 825.

Vide et suprā ad x. 160. et infrā ad v.
 3. item ad *Il.* d. 24.

Ver. 147. — ἑάσομεν.] *Barnesius* edidit
 legendumque contendit ἑάσομαι. " Cum

" simplici enim ε' (inquit) corripitur debet,
 " ut *Odys.* φ'. *ver.* 233. Οὐκ ἔδυσεν ἱμοὶ δι-
 " μιναι βίον ἀπὸ φρεσίνων." Sed vide ad *Il.*
 v. 42.

Ibid. — ἀχνύμενος περ.] *Al.* ἀχνύμενος περ.
Ver. 151. — μητίαν.] *Al.* μητίαν.
Ver. 155. Δησάμενος.] Vide suprā ad *l.*
 296.

Ver. 156. Λῆθεν.] Vide suprā ad x. 101.
Ver. 157. — ἦγε σχεδὸν ἦλθε.] *Al.* μητίαν.
 infrā ad *ver.* 166. 168.

Ver. 159. — κατ' ἀντίθυρον.] Ἀνταρὰ
 τῆς θύρας. *Schol.*

Ibid. — Ὀδυσῆϊ φανείσα· Οὐδ' ἄρα Τηλέ-
 μαχος ἵδεν.] Sic *Ilad.* d. 197.

Στῇ δ' ὀπίθιν, ξανθῇ δὲ κόμης ἴλα Πηλεΐωνα,
 Οἷον φαιμενίην, σῶν δ' ἄλλων οὐκ εἶρατο.

- Οὐδ' ἄρα Τηλέμαχος ἴδεν ἀντίον, οὐδ' ἐνόησεν
(Οὐ γάρ πω πάντεσσι θεοὶ φαίνονται ἑναργεῖς·)
'Αλλ' 'Οδυσσεύς τε, κύνες τε ἴδον, καί ῥ' ἐχ' ὑλάοντα,
Κνυζηθμῶ δ' ἐτέρωσε διὰ σταθμοῖο φόβηθεν.
'Η δ' ἄρ' ἐπ' ὀφρύσι νῦσε· νόησε δὲ δῖος 'Οδυσσεύς·
'Εκ δ' ἦλθεν μεγάροιο παρὲκ μέγα τειχίον αὐλῆς,
Στῇ δὲ πάροισ' αὐτῆς· τὸν δὲ προσέειπεν 'Αθήνη·
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' 'Οδυσσεῦ,
'Ἦδη νῦν σὼ καὶδὶ ἔπος φάο, μὴδ' ἐπίκευθε,
'Ὡς ἂν μνηστῆρσιν θάνατον καὶ κῆρ' ἀραρόντε
'Ερχθησθον προτὶ ἄστν περιπλυτόν· ἐδ' ἐγὼ αὐτῇ
Δηρὸν ἀπὸ σφῶϊν ἔσομαι, μεμαυῖα μάχισθαι.
'Ἢ, καὶ χρυσίῃ ράβδῳ ἐπεμάσσας' 'Αθήνη·
Φᾶρος μὲν οἱ πρῶτον εὐπλυνὲς, ἥδε χιτῶνα,
Θῆκ' ἀμφὶ στήθεσσι· δέμας δ' ᾤφελλε καὶ ἦλην.
'Αψ δὲ μελαγχροῖς γένετο, γναβμοὶ δὲ τάνυσθεν·
Κυάνεαι δ' ἐγένοντο ἐθειράδες ἀμφὶ γένειον.

Neque Telemachus vidit coram, neque advertit;
(Nequaquam enim omnibus dii apparent manifesti :)
Sed Ulyssesque, canesque viderunt, et proinde non latraverunt,
Cum gannitu autem aliorum per stabulum trepidaverunt.
Illa autem superciliis innuit; animadvertit verò nobilis Ulysses;
Exivit autem domo extra magnum murum chortia,
Stetitque ante ipsam: illum verò allocuta est Minerva;
"Generose Laertiade, solers Ulysses,
"Jam nunc tuo filio verbum dic, neque cela;
"Ut procis mortem et fatum moliti
"Eatis ad urbem inclutam; neque ego ipsa
"Diù à vobis abero, prompta ad pugnandum."
Dixit, et aureā virgā tetigit cum Minerva:
Vestem quidem ei primum bene-lotam et tunicam,
Posuit circum pectora; corpusque auxit et vigorem.
Rursus autem nigro-colore factus est, genæ verò distentæ sunt;
Cæruleique facti sunt pili circa mentum.

Ver. 163. Κνυζηθμῶ.] "Ἦτοι ποταμοῦ, ἢ
μετὰ πλουμῶ καὶ ἄλλω τῶν κυνῶν. Schol.
Vide *Deportum*, *Prælect.* in *Theophrasti Cha-*
racteres, cap. 4.

Ver. 165. — παρὲκ.] *Al.* παρὰ.

Ibid. — τειχίον.] *Al.* θρυγίον.

Ver. 166. 168. — τὸν δὲ προσέειπεν 'Αθήνη — 'Ἦδη νῦν σὼ καὶδὶ ἔπος φάο.] Τότες
δὲ παρὸς χερὶ ἰσχυρῶς τὸν δῖον· ὃν πᾶσαν
ταμίαν ἰμφορὶν τῷ 'Οδυσσεὶ λήσας ἢ ἰσχυρῶς
'Αθήνη, ἢ πλάττει "Ὅπως ὑποδείκνυνται τὰ
ποιήσια τῷ 'Οδυσσεῖ. *Eustath.* Sic infra ver.
282.

Ὅπως τινι πολέεστος ἐν φρεσὶ θῆσθαι 'Αθήνη,
Νύκτα μὲν τῷ ἰγὼ ὕει.

Vide ad *Il.* α. 194.

Ver. 172. — ἰσχυρῶς.] *Barnesius*
edidit *ισχυρῶς*. Rationibus (ut opinor)
haud satis idoneis. Vide ad *Il.* ε. 594.

Ver. 175. 'Αψ δὲ μελα[χροῖς γένετο.] Sic
apud *Ovidium*;

— barba comæque
Canitie positâ nigrum rapuere colorem;
Pulsa fugit macies; abeunt pallorque si-
tusque.

Metam. lib. VII. ver. 288.

Ver. 176. Κυάνεαι δ' ἐγένοντο ἐθειράδες.] Ita
Vulgarî. *Barnesius* autem ex *Isaaco Casan-*
bono, et ex *Eustathio* edidit *ἐγένοντο γναβμοὶ*.
Quo modo et in nonnullis codicibus scrip-
tum reperit *Tho. Bentleius*.

Ibid. — ἀμφὶ γένειον.] *Al.* ἀμφὶ γένειον.

Οὐδ' ἐπὶ ἔργα ἰδεῖν· ἀλλὰ στοναχῇ τε γόῳ τε
 Ἦσται ὀδυρόμενος, φθινύθει δ' ἀμφ' ὀστεόφιν χρώς. 145
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·
 " Ἀλγίον, ἀλλ' ἔμπης μιν ἱάσομεν, ἀχνυμένον περ.
 Εἰ γάρ πως εἴη αὐτάχρετα πάντα βροτοῖσι,
 Πρῶτόν κεν τῷ πατρὸς ἐλοίμεθα νόστιμον ἦμαρ.
 Ἀλλὰ σύ γ' ἀγγείλας ὀπίσω κίε, μῆδ' κατ' ἀγρὰς 150
 Πλάζεσθαι μετ' ἐκείνων· ἀτὰρ πρὸς μητέρα εἰπεῖν,
 Ἀμφίπολον ταμῖν ὀτρυνέμεν ὅττι τάχιστα
 Κρύεθ'· κίνη γάρ κεν ἀπαγγεῖλεις γέροντι.
 Ἦ ῥα, καὶ ὥρσε συφορβόν· ὃ δ' εἴλετο χερσὶ πέδιλα·
 Δησάμενος δ' ὑπὸ ποσσὶ πόλινδ' ἔεν· οὐδ' ἄρ' Ἀθήνην 155
 Λῆθεν ἀπὸ σταβροῖο κιὼν Εὖμαιος ὑφορβός·
 Ἀλλ' ἦγε σχεδὸν ἦλθε· δέμας δ' ἦϊκτο γυναικὶ
 Καλῇ τε, μεγάλη τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' εἰδυῖη.
 Στῇ δὲ κατ' ἀντίθυρον κλισίης Ὀδυσῆϊ φανείσα·

" Neque opera impexisse; sed suspirioque luctuque

" Sedet lamentans; tabescit autem circum ossa corpora."

145

Hunc autem rursus Telemachus prudens contrā allocutus est;

" Tristius est: sed omnino ipsum sinemus, dolentem licet.

" Si enim ullo pacto essent proprii-arbitrii omnia mortalibus,

" Primum patris eligeremus relictis diem.

" Sed tu, ubi-nunciaveris, revertere; neque per agros

150

" Vagare ad illum: at matri dic,

" Ut famulam œconomam ire-jubeat quān citissimē

" Clām; illa etenim nunciaverit seni."

Dixit utique, et excitavit subulcum: ille autem cepit manibus calceos;

Ligatisque iis sub pedibus ad urbem ibat: neque sanē Minervam

155

Latebat à stabulo profectus Eumæus subulcus;

Sed ea propē venit: corpore verō assimilata est mulieri

Pulchræque, magnæque, et splendida opera doctæ.

Stetit autem è-regione-ostii casæ Ulyssi apparens:

" enim τῷ πρίμῳ corripitur, ut δ. ver. 377.

" Καὶ παρὶς πρίμῳ ἐν ἰσότητι δὲ καὶ ἐν

" φρίσσῃ. Πρῶτον verò priorem semper pro-

" ducit." Ita ille: Sed tamen mutato nihil

opus. Nam et πρίμῳ (id quod nec virum

ipsam eruditum ex toto fugit) priorem natu-

ra longam habet; et in eandem nonnunquam

propter sequentem vocalem corripitur. Πρί-

μας δὲ (inquit Athenæus) — λισσόν, ἐκλεί-

νοντα δὲ τὸ "ι." Οὕτω γὰρ ἔχον τὸ Ὀμηρικόν

[*Iliad.* v. 493.] " Πρίμας, ἐν βοτάνῃς." *Lib.*

X. cap. 13. Similiter *Iliad.* v. 825.

— ἰδίων δὲ πρίμῳ ἄμφω.

Vide et suprā ad v. 160. et infrā ad v.

3. item ad *Il.* i. 24.

Ver. 147. — ἱάσομεν.] *Barnesius* edidit

legendumque contendit ἱάσομαι. " Cum

" simplici enim ε' (inquit) corripitur debet,

" ut *Odys.* v. 233. Οὐκ ἴδουσιν ἱμοὶ δέ-

" μαις βίον ἀπὸ φρεσίν." Sed vide ad *Il.*

v. 42.

Ibid. — ἀχνύμενος περ.] *Al.* ἀχνύμενος περ.

Ver. 151. — μνηστῆρα.] *Al.* μνηστῆρας.

Ver. 155. Δησάμενος.] Vide suprā ad i.

296.

Ver. 156. Ἀθήνη.] Vide suprā ad v. 101.

Ver. 157. — ἦγε σχεδὸν ἦλθε.] Vide

infrā ad *ver.* 166. 168.

Ver. 159. — κατ' ἀντίθυρον.] Ἀντιπερὶ

τῆς θύρας. *Schol.*

Ibid. — Ὀδυσῆϊ φανείσα· Οὐδ' ἄρα Τηλέ-

μαχος ἴδεν.] Sic *Iliad.* i. 197.

Στῇ δ' ὤκισεν, ἑκαστῇ δὲ κόμῃς ἔλα Πηλέων,

ὅτ' ἰφαιμένη, τῶν δ' ἄλλων οὐτις ἔρατο.

Οὐδ' ἄρα Τηλέμαχος ἴδεν ἀντίον, οὐδ' ἐνόησεν· 160
(Οὐ γάρ πω πάντεσσι θεοὶ φαίνονται ἑναργεῖς·)

Ἄλλ' Ὀδυσσεύς τε, κύνες τε ἴδον, καί ῥ' ἐχ' ὑλάοντα,
Κνυζηθῶν δ' ἐτέρωσε διὰ σταθμοῖο φόβηθεν.

Ἡ δ' αἶρ' ἐπ' ὀφρύσι νῦσε· νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεύς·
Ἐκ δ' ἦλθεν μεγάραιο παρὲκ μέγα τειχίον αὐλῆς, 165
Στῇ δὲ πάροισ' αὐτῆς· τὸν δὲ προσέειπεν Ἀθήνη·

Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,

Ἦδη νῦν σὼ παιδὶ ἔπος φάο, μὴδ' ἐπίπνευθε,

Ὡς ἂν μνηστῆρσιν θάνατον καὶ κῆρ' ἀραρόντε

Ἔρχῃσθον προτὶ αἶστυ περικλυτόν· ἐδ' ἐγὼ αὐτῇ 170
Δηρὸν ἀπὸ σφῶν ἴσομαι, μεμαυῖα μάχεσθαι.

Ἡ, καὶ χρυσεῖη ῥάβδῳ ἐπεμάσσας Ἀθήνη·

Φᾶρος μὲν οἱ πρῶτον εὐπλυνὲς, ἥδ' ἐ χιτῶνα,

Θῆκ' ἀμφὶ στήθεσσι· δέμας δ' ᾤφελλε καὶ ἥβην.

Ἀψ δὲ μελαγχροῖης γένετο, γναθμοὶ δὲ τάνυσθεν· 175

Κυάνεαι δ' ἐγένοντο ἐθειράδες ἀμφὶ γένειον.

Neque Telemachus vidit coram, neque advertit :

160

(Nequaquam enim omnibus dii apparent manifesti :)

Sed Ulyssesque, canesque viderunt, et proinde non latrârunt,

Cum-gannitu autem aliorum per stabulum trepidaverunt.

Ille autem supercilii inquit; animadvertit verò nobilis Ulysses;

165

Exivit autem domo extra magnum murum chortis,

Stetitque ante ipsam: illum verò allocuta est Minerva;

"Generose Laertiade, solers Ulysses,

"Jam nunc tuo filio verbum dic, neque cela;

"Ut procis mortem et fatum moliti

170

"Eatis ad urbem inclytam; neque ego ipsa

"Diù à vobis abero, prompta ad pugnandum."

Dixit, et aureâ virgâ tetigit eum Minerva:

Vestem quidem ei primùm benè-lotam et tunicam,

Posuit circum pectora; corpusque auxit et vigorem.

175

Rursus autem nigro-colore factus-est, genæ verò distentæ-sunt;

Cæruleique facti-sunt pili circa mentum.

Ver. 163. Κνυζηθῶν.] "Ἦεν ποταμοῦ, ἢ
παρὰ πλευρῷ τοῦ ἤχου τῶν κυνῶν. Schol.
Vide *Deportum*, *Prælect.* in *Theophrasti Cha-*
racteri, cap. 4.

Ver. 165. — παρὰ.] *Al.* παρὰ.

Ibid. — τειχίον.] *Al.* θρυγίον.

Ver. 166. 168. — τὸν δὲ προσέειπεν Ἀ-
θήνη.— "Ἦδη νῦν σὼ παιδὶ ἔπος φάο." Τότε
δὲ καὶ οἱ χεῖρ' ἐπέθηκεν τῷ δῖῳ. ὃν πάλιν
ταρπεία δ' ἔμψεν τῷ Ὀδυσσεὺς λέξας ὅτι ἐνταῦθα
Ἀθήνη, ἢ πάλιν Ὀμήρου ὑποσημαίνει τὰ
ποικίλα τῷ Ὀδυσσεύ. *Eustath.* Sic infra ver.
282.

Ὅσαυτε καὶ πολέεσσιν ἐπὶ φρεσὶ θῆκε Ἀθήνη,
Νῦν μὲν τοι ἐγὼ ἔτι.

Vide ad II. ε'. 194.

Ver. 172. — ἐπεμάσσας.] *Barnesius*
edidit ἐπεμάσσειν. Rationibus (ut opinor)
haud satis idoneis. Vide ad II. ε'. 594.

Ver. 175. Ἀψ δὲ μελα[χροῖης γένετο.] Sic
apud *Ovidium*;

— barba comæque

Canitie positâ nigrum rapuere colorem;
Pulsa fugit macies; abeunt pallorque si-
tusque.

Metam. lib. VII. ver. 288.

Ver. 176. Κυάνεαι δ' ἐγένοντο ἐθειράδες.] Ita
Vulgati. *Barnesius* autem ex *Isaaco Casan-*
bono, et ex *Eustathio* edidit ἐγένοντο γανειάδες.
Quo modo et in nonnullis codicibus scrip-
tum reperit *Thq. Bentleius*.

Ibid. — ἀμφὶ γένειον.] *Al.* ἀμφὶ γένειον.

Ἡ μὲν ἄρ' ὥς ἔρξασα, πάλιν κίεν' αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 "Ἦεν ἐς κλισίην" δάμνησθε δέ μιν φίλος υἱός·
 Ταρβήσας δ' ἐτέρωσε βάλλ' ὄμματα, μὴ θεὸς εἴη,
 Καί μιν φωνήσας ἔπειτα πτερόεντα προσηύδα·

180

Ἄλλοιός μοι, ξεῖνε, φάνης τέον, ἢ παροῖθεν,
 "Ἄλλα δὲ εἰματ' ἔχεις, καί τοι χρῶς ἔκ' ἐβ' ἀμείβοις.
 "Ἡ μάλα τις θεὸς ἐσσί, τοὶ ἄρανόν εὐρὺν ἔχουσιν·
 Ἄλλ' ἴληθ, ἵνα τοι κεχαρισμένα δώσωμεν ἱερά,
 Ἡδὲ χρύσεια δῶρα τετυγμένα· φειδέο δ' ἡμῶν.

185

Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 Οὐ τίς τοι θεὸς εἰμί, τί μ' ἀθανάτοισιν ἴσχεις;
 Ἄλλὰ πατὴρ τέος εἰμὶ, τῷ εἵνεκα σὺ στεναχίζων·
 Πάσχεις ἄλγεα πολλὰ, βίας ὑπαδέχμενος ἀνδρῶν.

"Ὡς ἄρα φωνήσας, υἱὸν κύσει, καὶ δὲ ταρειαῶν
 Δάκρυον ἦκε χαῖμάζε· πάρος δ' ἔχε νολισμὸς αἰεὶ.
 Τηλέμαχος δ' (ὃς γάρ πω ἐπείθετο ἂν πατέρ' εἶναι),

190

Illa quidem, ita cum fecisset, abiit: at Ulysses
 Ivit in casam: stupuit verò ipsum dilectus filius;
 Territusque aliorum vertit oculos, nē deus esset,
 Et ipsum affatus verba alata dixit;

180

"Alius mihi, hospes, appares recēns, quā ante,
 "Alia autem vestimenta habes; et tibi corpus haud amplius simile;
 "Certè omninò aliquis deorum es, qui cælum latum habitant:
 "Sed propitius esto; ut tibi grata demus sacra,
 "Et aurea dona arte-elaborata: parce verò nobis."

185

Huic autem respondit postea patiens nobilis Ulysses;
 "Neutiquam aliquis deus sum; cur me diis assimilas?
 "Sed pater tuus sum, cujus gratiā tu suspirans
 "Pateris dolores multos, injurias sustinens virorum."

Sic utique locutus, filium osculatus est; perque genas

190

Lachrymam mittebat humi: antè autem continuerat-se indesinentèr semper.

Telemachus verò, (nondum enim persuadebatur suum patrem esse),

Ver. 181. Ἄλλοιός μοι, ξεῖνε, φάνης. — Ver-
 um hunc ad Adulatoris levitatem transfert
 Plutarchus; τὰς δὲ τῷ Κίλακος ἄσπερ πο-
 λύποδες τρωπὰς ἔσσα φεράσαντι ἂν τις. —
 "Ὁψιναί γὰρ αὐτὸν ὑπὸ καμῷ βέβηλον, ἐδ' ἴδων,
 ἐδ' οἰκίῃ πάθει φιλέοντα ἔ μισήοντα καὶ χαί-
 ροντα ἔ λυγμένον, ἀλλὰ δῆμον καλίστην, καθὼν
 ὁδόντα ἔ βίον ἔ κινήματων ἀπὸ πᾶς ἀναδεχόμε-
 νον. — Εὐδὺς ἂν λίσεν χερσὶ πρὸς τὸν τοῦτον,
 "Ἄλλοιός μοι, ξεῖν, ἰφάνης τέον ἢ παροῖθεν."
 De Adulatoris et Amici divagatione.

Ver. 184. Ἄλλ' ἴληθ, ἵνα τοι κεχαρισμένα
 δώσωμεν ἱερά.]

Sis felix, nostrumque leves quæcunque
 laborem: —

Multa tibi ante aras nostrā cadet hostia
 dextrā. — En. I. 390. 394.

Ibid. — δώσωμεν] Eustatius in com-
 mentario citat δώσωμεν. Atque ita habent
 MSS. duo à Tho. Bentleio collati. Quæ fortè
 et verior lectio. Vide ad II. 4. 298. et 351.

Ver. 185. — σῆψυσθαι.] Vide ad II. 7. 488.

Ver. 187. Οὐ τίς τοι θεὸς εἰμί, τί μ' ἀθα-
 νάτοισιν ἴσχεις;] Περὶ δὲ τῶν μετὰ τὴν ἀπο-
 πνοὴν ἐπὶ χρεσθῆς ἔ τὰς ἰσχυροτάτων τῶν ἰσχυ-
 ρῶν. — Καὶ σθαντίων αὐ πάλιν, ὑπερφυῶν
 τίμων λισμένων ἰσχυίων (ὡς πολλὰ κολακίζον-
 ται ἰσχύοντα λίγιστον) ἀπείν. "Ὅστις τοι θεὸς
 "εἰμὶ τί μ' ἀθανάτοισιν ἴσχεις." Plutarch.
 de Soli Laudat.

Ver. 191. — πάρος δ' ἔχε νολισμὸς αἰεὶ.]
 Τυτρίει πρὶν μὴ τοι ἰσχυρὸν αὐτό. Eustath.
 Itā infra 4. 212.

—— δόλῳ δ' ὄγε δάκρυα κείδῃ.

Ἐξαυτὶς μιν ἔπεσιν ἀμαυρόμενος προσέειπεν·

Οὐ σύ γ' Ὀδυσσεύς ἐσσι, πατὴρ ἐμὸς· ἀλλὰ με δαίμων
Θείλγει, ὅφρ' ἔτι μᾶλλον ὀδυρόμενος στεναχίζω· 195

Οὐ γάρ πως αἶν Διητὸς ἀνὴρ τάδε μηχανόωτο

ᾧ, αὐτοῦ γε νόω, ὅτε μὴ θεὸς αὐτὸς ἐπελθὼν,

Ῥηϊδίως ἐβέλων δαίη νοον, ἠδὲ γέροντα.

Ἥ γάρ τοι νέον ἦσθα γέρον, καὶ ἀεικία ἔσσο,

Νῦν δὲ θεοῖσιν ἔοικας, οἳ ἄρανὸν εὐρὺν ἔχουσι. 200

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

Τηλέμαχ', οὐ σε ἔοικα φίλον πατέρ' ἐνδον ἔοντα.

Οὔτε τι δαυμάζειν περιώσιον, οὔτ' ἀγάσσθαι.

Οὐ μὲν γάρ τοι ἐτ' ἄλλας ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς·

Ἀλλ' ὅδ' ἐγὼ τοιόσδε, καθὼν κακὰ, πολλὰ τ' ἀνατλάς, 205

Ἥλυθον εἰκοστῇ ἔτει ἐς πατρίδα γαῖαν.

Ἀντάρ τοι τόδε ἔργον Ἀθηναίης ἀγγελείης,

Ἥ τέ με τοῖον ἔθηκεν, ὅπως ἐθέλει· (δύναται γάρ)

Ἄλλοτε μὲν πτωχῇ ἐναλίγκιον, ἄλλοτε δ' αὖτε

Ἄνδρι νέω, καὶ καλὰ περὶ χροῖ εἴματ' ἔχοντι. 210

Rursus ipsum verbis respondens allocutus est;

"Haud tu Ulysses es, pater meus, sed mo deus

"Decipit; ut adhuc magis lugens suspirans:

195

"Nequaquam enim mortalis vir hæc machinatus esset

"Suo ipsius scilicet animo; nisi quando deus ipse aggressus,

"Facile volens faceret juvenem et senem,

"Certè enim modò eras senex, et tuspitèr indutus eras;

"Nunc verò diis similis es, qui cælum latum habitant."

200

Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses:

"Telemache, non te decet dilectum patrem, intus eùm-sit;

"Neque mirari suprâ-modum neque stupere:

"Nequaquam enim adhuc alius veniet huc Ulysses:

205

"Sed ille ego talis, passus mala, multisque toleratis,

"Venit vigesimo anno in patriam terram.

"Verùm tibi hoc opus est Minervæ prædatrixis,

"Quæ me talem fecit, uti vult (potest enim);

"Aliàs quidem mendico similem, alias autem rursus

"Viro juveni, pulchraque circum corpus vestimenta habenti.

210

Ver. 195. — στεναχίζω.] *Al. στεναχίζω.*

Ver. 197. ᾧ.] *Al. οἱ.*

Ver. 203. — περιώσιον.] *Περιώσιον κακὰ πο*
περιώσιον· σαρὰ τὸ ὄσιον, γινώσκει περιώσιον, ἐπὶ
σε εἰς "ο" εἰς "α". Schol. Vide ad *Il. δ. 359.*

Ver. 204. — γὰρ τοι.] *Al. γὰρ σι.*

Ver. 205. — πολλὰ τ' ἀνατλάς.] *Al.*
πολλὰ δ' ἀληθείας.

Ver. 206. — ἔτι τ' ἔς.] Nullâ analogiâ
produci hîc potest ultima vocis *ἔτι*, sequen-

ti neque Consonanti, neque Vocali Aspiratâ: Neque in his solet esse licentia. Ita tamen in omnibus legitur et hîc et infra *ψ. 484, φ. 208, ψ. 102, ρ. 321*, ubi idem versus repetitur. Unde mirum videtur hujus versûs non meminisse *Athenæum* inter eos quos *λαγάρους* appellat, sive *ἐν μίση χωρίστη* τα ἔχοντας. *Lib. XIV. cap. 8.* Vide ad *Il. ε. 342.* et *ψ. 2.*

Ver. 206. — ἔτι τ' ἔς.] *Al. ἔτι τ' ἔς.*

'Ρηΐδιον δὲ θεοῖσι, τοὶ ἔρανόν ἐϋρὺν ἔχουσιν,

'Ημὲν κυδῆναι Διητὸν βροτὸν, ἥδ' ἐκαστῶν.

"Ὡς ἄρα φωνήσας, κατ' ἄρ' ἔζετο. Τηλέμαχος δὲ

'Αμφιχυθεὶς πατέρ' ἐσθλὸν ὀδύρετο, δάκρυα λείβων.

'Αμφοτέροισι δὲ ταῖσιν ὑφ' ἱμερος ᾤετο γόοιο.

215

Κλαῖον δὲ λιγέως, ἀδινάτερον ἢ τ' αἰωνοῖ.

Φῆναι, ἣ αἰγυπιοὶ γαμψώνυχες, οἷσί τε τέκνα

'Αγρόται ἐξείλοντο, πάρος πετεσινὰ γενέσθαι.

"Ὡς ἄρα τοί γ' ἐλειπὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον ἔβον.

Καὶ νῦ κ' ὀδυρομένοισιν ἔδυ φάος ἡελίοιο,

220

Εἰ μὴ Τηλέμαχος προσεφώνεεν ὃν πατέρ' αἶψα.

Ποίη γὰρ νῦν δεῦρο, πάτερ φίλε, νῆί σε ναῦται

"Ἢγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἔμμεναι εὐχετόωντο;

Οὐ μὲν γάρ τί σε πεζὸν οἶομαι ἐνθάδ' ἰκέσθαι.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.

225

Τοιγὰρ ἐγώ τοι, τέκνον, ἀληθεῖην καταλέξω.

"Facile nempè diis, qui cœlum latum habitant,

"Et illustrem-facere mortalem hominem, et vilem-reddere."

Sic utique locutus sedit: Telemachus verò

Circumfusus patrem bonum lugebat, lachrymas fundens.

Ambobus autem ipsis desiderium subortum est luctus:

215

Flebant verò stridulè, abundantius quàm et aves

Aquilæ, vel vultures unguibus-aduncis, quibus scilicèt pullos

Rustici abstulerint, antequam volatiles facti sint:

Sic utique illi miserabiliter sub supercilij lachrymam fundebant.

Et sanè lugentibus occidisset lumen solis,

220

Nisi Telemachus allocutus fuisset suum patrem statim;

"Quali enim jam huc, pater, navi te nautæ

"Duxerunt in Ithacam? quosnam se esse profitebantur?

"Nequaquam enim te peditem puto huc venisse."

Hunc autem rursus allocutus est patiens nobilis Ulysses;

225

"Equidem tibi, fili, veritatem enarrabo;

Ver. 211. 212. 'Ρηΐδιον δὲ θεοῖσι, — 'Ημὲν
κυδῆναι ὅς.] Ita apud Hesiodum:

ῥᾶπ μὲν γὰρ βεβῆαι, βία δὲ βεβῆσθα χαλίστη.

ῥᾶπ δ' ἀρείηλον μινύει, ἃ ἀθλος αἶξι —

Ζεὺς ὑψιφρεμύτης. — Egef. ἃ Ἡμπε. I. 5. 6. 8.

Ver. 215. — ὑφ' ἱμερος ᾤετο γόοιο.]
Vide ad II. ψ. 108.

Ver. 216. — ἀδινάτερον, ἢ τ' αἰωνοῖ.]

Qualis populeâ morrens Philomela sub
umbrâ

Amisos queritur fortis, quos durus arator
Observans nido implumes detraxit; at illa
Flet noctem, ramoque sedens miserabile
carmen

Integrat, et mœstis latè loca quæstibus
implet. Virgil. Georgic. IV. 511.

Ver. 217. — οἷσί τε.] Quibus scilicèt —.

Ver. 218. — πετεσινὰ.] Al. πετινὰ.

Ver. 219. — ἐλειπὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον
ἔβον.] Τὸ δὲ "ἐλειπὸν" ἀναμειχθῆναι δηλοῖ καὶ
τῇ καδ' ὀδύρῃ δάκρυον ἵκων τινά, οἷα δὲ ἀνάμ-
νησιν προσπαράσαντων κακῶν. Eustath. Vide
suprà ad ἔ. 399.

Ver. 220. Καὶ νῦ κ' ὀδυρομένοισιν ἔδυ φάος
ἡελίοιο.]

Et fors omne datum traherent per talia
tempus. Æn. VI. 537.

Vide et ad II. ψ. 154.

Ver. 223. — ἐχινάωντα.] Al. ἐχινάων-
ται.

Ver. 226. — ἀληθεῖην.] Vide suprà ad
ἔ. 297.

- Φαίηκές μ' ἀγαγον ναυσίκλυτοι, οἳ τε καὶ ἄλλες
 Ἀνθρώπους πέμπουσιν, ὅτις σφείας εἰσαφίχεται.
 Καὶ μ' εὖδοντ' ἐν νηὶ Δοῇ ἐπὶ πόντον ἄγοντες
 Κάτθεσαν εἰς Ἰθάκην· ἔπορον δέ μοι ἀγλαὰ δῶρα, 230
 Χαλκόν τε χρυσόν τε αἰλῖς, ἐσθῆτά δ' ὕφαντήν.
 Καὶ τὰ μὲν ἐν σπήεσσι Δεῶν ἰότητι κέονται.
 Νῦν δ' αὖ δεῦρ' ἰκόμην, ὑποθημασύνησιν Ἀθήνης,
 Ὅφρα κε δυσμενέεσσι φόνε περι βελεύσωμεν.
 Ἀλλ' ἄγε μοι μνηστῆρας ἀριθμήσας κατάλεξον, 235
 Ὅφρ' εἰδῶ, ὅσσοι τε καὶ οἵτινες ἀνέρες εἰσὶ.
 Καὶ κεν ἐμὸν κατὰ θυμὸν ἀμύμονα μερμηρίξας,
 Φράσσομαι, εἴκην νῶϊ δυνησόμεθ' ἀντιφρέεσθαι,
 Μένω ἄνευδ' ἄλλων, ἧ καὶ διζησόμεθ' ἄλλας.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδ' αὖ 240
 ὦ πάτερ, ἦτοι σέο μέγα κλέος αἰὲν ἄκων,
 Χεῖράς τ' αἰχμητὴν ἔμεναι, καὶ ἐπίφρονα βελήν.
 Ἀλλὰ λήν μέγα εἶπες, ἄγῃ μ' ἔχει· ἐδὲ κεν εἴη.
 Ἄνδρες δύο πολλοῖσι καὶ ἰφθίμοισι μαχέσθαι.

"Phæaces me duxerunt re-nauticâ-inclyti, qui utique et alios

"Homines deducunt, quicunque ipsis advenierit :

"Et me dormientem navi veloci super pontum vehentes

"Deposuerunt in Ithacam : dederunt autem mihi splendida dona, 230

"Æsque aurumque abundè, vestimenta que texta :

"Et hæc quidem in speluncis deorum consilio jacent.

"Nunc autem demùm huc veni admonitionibus Minervæ,

"Ut inimicorum de cæpe consultemur.

"Sed age mihi procos enumeratos recense, 235

"Ut sciam, quotque et quinam viri sint :

"Et meo in animo eximio habitâ-deliberatione,

"Considerem ; an nos possimus adversari,

"Soli sine aliis, an et conquiremus alios."

Hunc autem rursus Telemachus prudens contrâ allocutus est ; 240

"O pater, eanè tuam magnam gloriam semper audiebam,

"Manibusque te bellicosum esse, et prudentem consilio :

"Sed valdè magnum dixisti ; stupor me tenet ; neque esset-possibile,

"Viros duos cum multis et fortibus pugnare.

Ver. 228. et 475. — σφείας.] Pronuntiabatur σφῆς. Ultima enim vocis σφείας necessariò producitur. Similiter εἰδῶ, infra ver. 236. pronuntiabatur εἰδῶ. Vide ad Il. β'. 811.

Ver. 229. Καὶ μ' εὖδοντ' ἐν νηὶ.] Vide supra ad v. 119.

Ver. 231. — ἐσθῆτα δ' ὕφαντήν.] Sic apud Virgilium ;

Textilibusque onerat donis —.

Æn. III. 485.

Ver. 232. Καὶ τὰ μὲν ἐν σπήεσσι.] Vide supra ad v. 367.

Ver. 233. — ὑποθημασύνησιν Ἀθήνης.] Vide supra ad ver. 166. et v. 404.

Ver. 241. — σέο μέγα κλέος αἰὲν ἄκων.] Indicat Tempus istud Imperfectum "ἄκων" famam atque laudes Ulyssis perpetuâ celebrari solitas. Similiter apud Sophoclem de Achille dicitur,

ὦς, μετὰ ζῶοντος δ' ὄν' ἦν,
 "Ἐν" ἄρ' ἐτα —————

Philoctet, ver. 1305.

Vide ad Il. ε. 37. et v. 84.

Μηστήρων δ' ἔτ' ἄρ' δεκάς ἀτρεπείς, ἡδὲ δὴ οἶαι, 245
 Ἀλλὰ πολὺ πλείονες· τάχα δ' εἴσαι ἰθάδ' ἀριθμόν.
 Ἐκ μὲν Δελιχίοιο ἄνω καὶ πενήτηντα
 Κῆροι κεκριμένοι, ἔξ δ' ἀθηστῆρες ἔπονται·
 Ἐκ δὲ Σάμης πίσυρές τε καὶ εἴκοσι κῆροι ἔασιν· 250
 Ἐκ δὲ Ζακύνθου ἔασιν εἴκοσι φῶτες Ἀχαιῶν.
 Ἐκ δ' αὐτῆς Ἰθάκης δυοκαίδεκα πάντες ἀριστοί,
 Καὶ σφιν ἄμ' ἐστὶ Μίδων κήρυξ, καὶ θεῖος αἰωδός,
 Καὶ δοιὼν θεράποντες δαήμονες δαιτροσύναων.
 Τῶν εἴ κεν πάντων ἀντήσομεν ἔγδον ἰόντων,
 Μὴ πολὺ πικρὰ καὶ αἰνὰ βίας ἀποτίσται ἑλθόν. 255
 Ἀλλὰ σύ γ', εἰ δύνασαι τιν' ἀμύνεσθαι μεριμνήξαι,
 Φράζευ· ὃ κέν τις νῶϊν ἀμύνοι πρόφρασι θυμῷ.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολὺτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 Τοιγὰρ ἐγὼν ἔρεω, πῦρ δὲ σύνθερ, καὶ μὲν ἄκωστον,
 Καὶ φράσαι, εἰ καὶ νῶϊν Ἀθήνη, σὺν Διὶ πατρὶ, 260

- "Procorum autem neque sanè decas una, neque duæ solæ, 245
 "Sed multò plures; ceterò autem scies hic numerum.
 "Ex quidem Dulichio duo et quinquaginta
 "Juvenes selecti, sex verò eor' famuli comitantur;
 "Ex Samo autem quatuorque et viginti juvenes sunt;
 "Porro ex Zacynthio sunt viginti viri Achivorum;
 "Ex ipsâ vero Ithacâ duodecim omnes optimi; 250
 "Et cum ipsis simul est Mædon prætor, et divinus cantor,
 "Et duo servi periti epulas instruendi.
 "His si omnibus nos offeramus intus existentibus,
 "Verèor, nè perquam amare et gravitèr eorum injurias ulciscaris reversus. 255
 "Sed tu, si possis aliquem adjutorem excogitare,
 "Considera, qui nobis auxilietur prompto animo."
 Hunc autem rursus allocutus est patiens nobilis Ulysses;
 "Equidem tibi dicam; tu autem attende, et me audi,
 "Et considera, an et nobis Minerva cum Jove patre 260

Ver. 245. — ἀλλ.] *Al. ἔτι.*

Ver. 247. Ἐκ μὲν Δελιχίου ἑξ. Centum hic et octo procos enumerat Poëta, cum Famulis octo, præter Præconem et Cantorem. Undè totus omnium numerus (uti notavit Barnesius) centum atque octodecim.

Ver. 249. 250. — κῆροι ἔασιν, — φῶτες Ἀχαιῶν. MS. à *The. Bentleio* collatus, φῶτες ἔασιν, — κῆροι Ἀχαιῶν. Quæ et verior videtur lectio. Nam "κῆροι Ἀχαιῶν" sæpè alibi apud Poëtam occurrit;

"φῶτες Ἀχαιῶν" nè semel quidem. Ver. 253. Καὶ δοὶ θεράποντες δαήμονες δαιτροσύναων.

totidemque pares ætate ministri, Qui dapibus mensas onerent, et pocula ponant. *En. I. 705.*

Ibid. — δαιτροσύναων.] Μαγειρικῶν ἑστων. *Schol.*

Ver. 255. Μὴ πολὺ πικρὰ καὶ αἰνὰ.] Πικρὰ πικρῶς καὶ διηνῶς· λίσσι δὲ, δίδω, ἢ τοῦτο τοι. *Schol.* Similiter *Eustathius*; Ὅρα δὲ τὴν ἑλληνικὴν ἐν τῇ, "Μὴ πολὺ πικρὰ" καὶ ἑστῇ. Λίσσαι γὰρ τοι, "εἰσέσαι," ἢ "εἰσέναι," ἢ "δίδωσαι," ἢ τὸ τοῦτο. Ita infra *o. 333.*

Μὴ τίς τοι τάχα ἴσῃ ἀμύνει ἄλλος ἀναστῇ.

Et *Iliad. 9. 95.*

Μήτις τοι φίλοντι μεταφρίην ἐν ἔργῳ σῶζῃ.

Vide et infra ad ver. 381.

Ver. 260. — εἰ γ' νῶϊν.] Apud *Eustathium* in commentario εἰ κιν νῶϊν. Atque ita in pluribus codicibus reperit *The. Bentleius*. Quæ et proba lectio. Vide supra ver. 383.

Ἀρκέσει, ἢ τιν' ἄλλον ἀμύντορα μερμηρίζω.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδ' αἶ
 Ἔσθλω τοι τέτω γ' ἱπαμύντορες, τὸς ἀγορεύεις,
 Ὑψι περ ἐν ναφίεσσι καθήμεν' ὥτε καὶ ἄλλοις
 Ἀνδράσι τε κρατίεσσι, καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσι.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 Οὐ μὲν τοι κείνῳ γε πολὺν χρόνον ἀμφὶς ἔσσεσθαι
 Φυλόπιδος κρατερῆς, ὁπότε μνηστῆρσι καὶ ἡμῖν
 Ἐν μεγάροισιν ἑμαῖσι μένας κρίνηται Ἀρης.
 Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν ἔρχευ, ἅμ' ἧοι φαινομένηφιν,
 Οἴκαδε, καὶ μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ὀμίλει·
 Αὐτὰρ ἐμὲ πρῶτ' ἄστυ θυόωτης ὕπτερον ἄξει,
 Πρωχῶ λευγαλέῃ ἐναλίγεια, ἥδ' ἐγέρωντι.
 Εἰ δέ μ' ἀτιμήσῃσι δόμον πατρ', εὖν δὲ φίλον κῆρ
 Τετλάτω ἐν στήθεσσι, κακῶς πάσχοιτο ἐμειρ·
 Ἦν περ καὶ διὰ δῶρα ποδῶν ἔλπωσι θυράζε,
 Ἦ βέλεσιν βάλλωσι· σὺ δ' εἰσπορόων ἀνέχεσθαι·

263

270

275

"Sufficiat, ap aliquem alium adiutorem dispiciam."
 Hunc autem rursus Telemachus prudens contrā allocutus est;
 "Boni sanè isti sunt adiutores, quos memoras,
 "Altè licèt in nubibus sedentes; qui utique et in alios
 "Homines dominantur, et immortalēs deos."
 Hunc autem rursus allocutus est patiens nobilis Ulysses;
 "Haud quidem illi multo tempore aequum abeunt
 "A-pugnā forti, quando procis et nobis
 "In ædibus meis robur decernatur Martia.
 "Sed tu quidem nunc vade, simul atque aurora illuxerit,
 "Domum, et cum procis superbis versare:
 "At me ad urbem subulcus postea ducet,
 "Mendico misero similem, et seni.
 "Si autem me ignominia afficiant in domo, munus tamen charum cor
 "Toleret in pectoribus, malè patiente me:
 "Etiam vel per domum pedibus trahant foras,
 "Vel telis percutiant; tu tamen inspicias, tolera;

265

270

275

Ver. 263. — ἱπαμύντορες.] *Al. in' ἀμύν-
 τες.*
 Ver. 267. — κρίνει.] *Eustathius in com-
 mentario citat κρίνει. Quod et ferri potest.*
 Vide ad *Il. 4. 566.*
 Ver. 269. — κρίνηται.] *Vide ad Il. 4.
 309. 338.*
 Ver. 270 — ἔρχω.] *Al. ἔρχα.*
 Ver. 273. — γίγνεται.] *Al. γίγνεται.*
 Minus rectè.
 Ver. 274. — εὖν δὲ φίλον κῆρ Τετλάτω.]
 Ὁ δὲ Ὀδυσσεύς ἐ μόνον λατρεῖν ἀνέχεται θυμῷ
 ἑαυτοῦ, ἀλλὰ καὶ τοῖς Τηλέμαχον ἐκ τῆς λόγῃ συνδεδω-
 χαλίστου δότῃς ἐ μεμνημένον, ἀμειλίχῃ καὶ πα-

ρασινάξῃ σφίσι δὲ ἀνέχεται ἀνέχεται
 καὶ καλίστῃ. "Εἰ δὲ μ' ἀνέχεται· ἔμεν κατὰ,
 "εὖν δὲ φίλον κῆρ Τετλάτω ἔσ." Ὡς γὰρ
 τὸς ἱππῶν ἐκ ἐν τοῖς δόμοις χαλίστῃ, ἀλλὰ
 πρὸ τῶν δόμων ὥς τὸς ἀνέχεται κατὰ τὸς
 δόμους καὶ θυμῷ δὲ ἀνέχεται κατὰ τὸς
 ἀνέχεται. *Pindar. de audiendis Poësis.*
 Ver. 276. — ποδῶν ἔλπωσι.] *Sic apud
 Cicero: "Per me ista pedibus trahantur."
 Ad Atticum, lib. IV. Epist. 16. Et ad Fa-
 miliares, lib. VII. Epist. 32. "Trahantur
 "per me pedibus omnes rei."*

'Αλλ' ἦτοι παύεσθαι ἀνωγήμεν ἀφροσυνάων,
 Μειλιχίοις ἐπέεσσι παραυδῶν οἱ δέ τοι ἔχῃ
 Πείσονται· δὴ γάρ σφι παρίσταται αἴσιμον ἥμαρ. 280
 "Αλλο δέ τοι ἔρῳ, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν
 "Οππότε κεν πολύβυλος ἐνὶ φρεσὶ δῆσει 'Αθήνη,
 Νεύσω μὲν τοι ἐγὼ κεφαλῇ· σὺ δ' ἔπειτα νοήσας,
 "Οσσα τοι ἐν μεγάροισιν ἀρήϊα τεύχεα κεῖται,
 'Ες μυχὸν ὑψηλῷ θαλάμῳ καταθεῖναι αἶερας 285
 Πάντα μάλ'· αὐτὰρ μνηστῆρας μαλακοῖς ἐπέεσσι
 Παραφάσθαι, ὅτε κέν σε μεταλλῶσιν ποθέοντες,
 'Εκ καπνῷ κατέβηκ'· ἐπεὶ ἔκτετι τοῖσιν ἑίκει,
 Οἷά ποτε Τροίηνδε κίων κατέλειπεν 'Οδυσσεύς,
 'Αλλὰ κατήκισται, ὅσσον πυρὸς ἵκετ' αὐτμῇ. 290
 Πρὸς δ' ἔτι μοι τόδε μῦθον ἐνὶ φρεσὶ δῆκε Κρονίων,
 Μῆπως οἰνωθέντες, ἔριν στήσαντες ἐν ὑμῖν,

"At sanè cessare jube ab insipientiâ,

"Lenibus verbis compellans: illi verò tibi non

"Parebunt; jam enim ipsis adest fatalis dies. 280

"Aliud autem tibi dicam, tu verò in animo reponere tuo:

"Quando abundans-consiliis in mente mihi ponat Minerva,

"Innuam quidem tibi ego capite; tu autem deindè cùm-intellaxeris,

"Quæcunque tibi in ædibus martia arma jacent,

"In secessum alti thalami deponere sublata 285

"Omnia prorsùs: at procos blandis verbis

"Palpare, quandò te percontentur arma desiderantes;

"Dicens, Ex fumo deposui; quoniam non ampliùs illis similia sunt,

"Qualia quondam ad Trojam proficiscens reliquit Ulysses;

"Sed fœdata sunt, quantum ignis attigit vapor. 290

"Insuper autem mihi hoc majus in mente posuit Saturnius,

"Nè fortè vino-gravati, contentione concitatâ inter vos,

Ver. 279. ——— ἔχῃ.] *Al.* ἔτι.

Ver. 280. ——— δὴ γάρ σφι.] *Al.* ἡ γὰρ σφι.

Ver. 282. 'Οππότε κιν.] *Al.* 'Οππότε ἄν.

Ibid. ——— πολύβυλος ἐνὶ φρεσὶ δῆσει 'Αθήνη.] Τὸ δὲ "πολύβυλος 'Αθήνη" πάνυ συντελεῖ πρὸς τὸ ἀλληγορικῶς 'Αθηνῶν τὴν φρόνησιν λόγουδαι. *Eustath.* Vide suprâ ad ver. 166.

Ver. 284. "Οσσα τοι ἐν μεγάροισιν ἀρήϊα τεύχεα ἔσθ.] Cùm consilium hoc repetat *Ulysses* infrâ c. 4. Ἑ. c. Veteres, notante *Eustathio*, hoc in loco versus octodecim à ver. 281. ad ver. 299. repudiârunt. Ἰσίου δὲ ἔστι ἡ σιγὴ σὺν ὅπλῳ ἐνταῦθα παραγελία τῇ τῆς τ' μάχης βασιλειᾷ ἀνίσταται κατὰ τοὺς Παλαιούς. "Ὡς γὰρ, δειλίζονται, φασί, τὰ τοιαῦτα ἴσθ, μὲτὰ δ' ἀνείρσκων ἰκᾷ δὲ καιρίωτα κινῶνται, ὅπου καὶ ἴδεν 'Οδυσσεύς τὰ ὅπλα. Νῦν γὰρ, φασιν, ἐν ἄγροισιν ἄν, πῶς ἴδεν ἔτι πρόχλιμα κινῶντα ὅπλα ἐν τῇ οἰκῇ; *Eustath.* *Barnesius* autem in annotationibus ad c. 4. (quocum facit et *Dna. Dacier*,) versus hosce hoc in ὅσο ἀπὸ ἀπὸ necessarios contendit: "Non

"enim *Ulysses*," inquit, "ex præsentibus tantum prudens erat, sed longè antè prospexit futura; et absens etiam sciebat, quæ Arma in suâ essent domo, et ubi nam. Quare utrinque *Asterisci* debent appingi sine Obelo; utrobique enim non sine singulari Artificis à Poëtâ consummatissimo ponuntur." Ita ille. Attamen neque consilio huic de Procorum cæde, quod ultimum erat *Ulyssi* opus exequendum, adhuc videtur tempus; neque in ipsâ actione observata memorantur hæc omnia præcepta. Vide infrâ ad ver. 295.

Ver. 287. ——— ἔτι κιν σε μεταλλῶσιν.] *Eustathius* in commentario videtur legisse ἔστι σε μεταλλῶσιν.

Ver. 291. Πρὸς δ' ἔτι μοι τόδε μῦθον.] *Al.* Πρὸς δ' ἔτι ἡ τόδε μῦθον. Ut infrâ c. 10.

Ver. 292. Μῆπως οἰνωθέντες, ἔριν στήσαντες.] Sic apud *Anacreontem*;

"Ἀγὶ δῶτι μὴλὶς' ἔγω
 Πατάγω τι κἀλαλήτῃ

'Αλλήλους τρώσῃτε, καταισχύνητέ τε δαῖτα,
 Καὶ μνηστῶν αὐτὸς γὰρ ἐφέλκεται ἄνδρα σίδηρος.
 Νῶϊν δ' οἷοισιν δύο φάσγανα καὶ δύο δῆρε
 Καλλιπέειν, καὶ δοιὰ βράχρια χερσὶν ἐλῆσθαι
 Ὡς ἂν ἐπιθύσαντες ἐλοίμεθα· τὰς δὲ κ' ἔπειτα
 Παλλὰς Ἀθηναίη θέλξει καὶ μητίετα Ζεὺς.
 Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·
 Εἰ ἐτέον γ' ἐμὸς ἐσσί, καὶ αἵματος ἡμετέροιο,
 Μή τις ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἀκυσάτω ἔνδον ἑόντος,

295

300

- " Vos invicem vulneretis, fœdetisque convivium,
 " Et nuptiarum-ambitum : ipsum epim allicit virum ferrum,
 " Nobis verò solis duos enses, et duas hastas
 " Relinque, et duo scuta manibus sumenda ;
 " Ut impetu facto capiamus : illos autem postea
 " Pallas Minerva debilitabit, et providus Jupiter.
 " Aliud autem tibi dicam, tu verò in mente reponere tuâ ;
 " Si verè utique meus es, et sanguinis nostri,
 " Nè quis postea Ulyssem audiat intus esse,

295

300

Συμβῆναι τῶν παρ' οἷον
 Μιλιστῶν ———. Ode LVII. ver. 921.

Et apud Horatium ;

Natis in usum lætitiæ scyphis
 Pugnare, Thracum est. Tollite barbarum
 Morem, verecundumque Bacchum
 Sanguineis prohibete rixis.

Carm. lib. I. Od. xxvii. ver. 1.

Ver. 294. — αὐτὸς γὰρ ἰβίλλεται ἄνδρα σίδηρος.] Πρώτους γὰρ ἄνθρωπος πρὸς φόνον, παρακυρτῶν σίδηρον. Schol. "Ἰνα ὅστις σίδηρον ἢ μαχῆται, ὅπως αὐτὸς ἐπάγεται τὸν θυμὸν μὴν ὡς ἐλάδους, ὅσων ἀχρηστὸν θυμὸν, κατὰ τὸν ἀπὸ τῆς, πᾶν τὸ παρατυχόν. Eustath. Ita apud Tacitum ; " Et visa inter temulentos " Arma cupidinem sui movere." *Histor. lib. I. § 80.* Τὸ δὲ ἱσιζόμενα καλύμειν ἰβίλλεται ἢ τίς, λέγειν ἱσιζόμενα. Ἐστὶ δὲ τὸ μισλοπεριεστῆσθαι ἐν ταῖς λέξεσι. — Olen " Ἐν " κατὰ κατὰν ὦς. " Εἶτα ἱσιζόμενα, Ἀν " τὸς γὰρ ἰβίλλεται ἄνδρα σίδηρος." *Demetr. Phaler.* πρὸς Ἐρμηνείαν, § 106. 107. Porro hinc apud *Ærasmum*, Proverbium, " Ferrum " virum attrahit." *Adag. Sect. de Illecebris mali.*

Ver. 295. 298. Νῶϊν δ' οἷοισιν δύο φάσγανα ὦς.] Οὐ γὰρ ἐνὸς Ὀδυσσεὺς οὐδὲ καὶ αἱ ἄλλων ἰσχυρὸν δύνανται ἱσιζόμενα τῶν δύο φασγάνων καὶ δύο δῆρεων καὶ δύο βράχρων. Ὅτι μὴ τοι προσεγγίζονται ἢ οἱ δύο θυμὸς ἱσιζόμενοι, τότε διηκνέταις ἱσιζόμενοι ἢ ἱσιζόμενοι ὅσων ὡς τὸ πρᾶγμα δίδωσι. *Eustath.* Notandum tamen, infra v. 4. ὦς. ubi eandem orationem repetit *Ulysses*, versus hosce quatuor non itidem occurrere. Neque, cum consi-

lium hoc de armis auferendis exequantur *Ulysses* et *Telemachus*, (ver. 31. *ejusdem libri*) ; ulla relinquunt. Quin et infra χ. 109. non duobus adiutoribus solummodo, sed sibi ipsi etiam patrique, omnibus simul, arma è thalamo asportasse memoratur *Telemachus*. Undè probabilior videtur eorum conjectura, qui totum hunc locum repudiârunt. Vide supra ad ver. 284.

Ver. 297. Ὡς ἂν ἱσιζόμενοι ἱλοίμεθα.] Versio *Wetsteniana* pessimè hoc reddit " *Us* " *factâ re divinâ sumamus.* " Nec meliùs *Dna. Dacier* ; " *Dont nous nous servirons, quand* " *nous voudrions les immoler.* " Et in annotationibus : " *An lieu de ἱσιζόμενοι,* " *inquit,* " *je crois qu' Homère avoit écrit ἱσιζόμενοι,* " *car il me semble què le sens demande* " *un futur ; à moins qu'on explique cet* " *ἱσιζόμενοι, quand la fureur se sera em-* " *parce de notre esprit.* " Mirè admodum : Nam vox ἱσιζόμενοι alibi apud *Homero*, " *Im-* " *petum facere,* " sive, " *Impetu dato irruc-* " *re,* " significat :

Οἱ δὲ ἱσιζόμενοι πρὸς ἱλιον ἡμιζόμενοι
 Τρώες ἱσιζόμενοι. ———. *Iliad. ε'. 174.*

Ubi ipsa Versio *Wetsteniana* rectè interpretatur, " *Trojani rectâ irrunt.* " Porro composita (ut opinor) vox ἱσιζόμενοι, non ex ἱσι et ζῶν, sed ex ἱσι et ἱζῶν. Quâ ratione etiam ex analogiâ antepenultimam rectissimè producit. Vide *Iliad. ε'. 281. 353. 661.*

Ver. 300. — Ὡς αἵματος ἡμετέροιο.] Apud *Dionysium Halicarnassensem*, πρὸς τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 18. ἐμὸς δὲ οἱ γινώσκοντες μήτηρ. Notante *Barnesio*.

Μήτ' ἔν Λαέρτης ἴστω τόγε, μήτε συβάρης,
 Μήτε τις οἰκῶν, μήτ' αὐτῇ Πηνελόπεια·
 Ἄλλ' οἷοι σύ τ', ἐγώ τε, γυναικῶν γνῶμεν ἰθύν·
 Καί κε τέο δμῶν ἀνδρῶν ἔτι πειρηθῆμεν,
 Ἥμιν ὅπερ τις νῶ τίει καὶ δείδιε θυμῷ,
 Ἥδ' ὅστις οὐκ ἀλέγει, σε δ' ἀτιμᾷ τοῖον ἰόντα.

305

Τὸν δ' ἀπαρχειόμενος προσεφώνεε Φαίδιμος υἱός·
 ὦ πάτερ, ἦτοι ἐμὸν θυμὸν καὶ ἔπειτ' ἄ γ' οἶω
 Γνώσεται· ἔ μιν γάρ τι χαλιφροσύνη γέ μ' ἔχουσιν·
 Ἄλλ' ἔτοι τόδε κέρδος ἐγὼν ἔσσεσθαι οἶω
 Ἥμιν ἀμφοτέροισι· σὲ δὲ φράζεσθαι ἄνωγα.
 Διθά γὰρ αὐτως εἶση ἐκάστω πειρητίζων,
 Ἔργα μετερχόμενος· τοὶ δ' ἐν μεγάροισιν ἔκηλοι
 Χρήματα δαρδάπτουσιν ὑπέρβιοι, ἔδ' ἐπὶ φειδῷ.
 Ἄλλ' ἦτοί σε γυναῖκας ἐγὼ δεδάσθαι ἄνωγα,
 Αἷ τέ σ' ἀτιμάζουσι, καὶ αἷ νηλητῆϊς εἰσιν·
 Ἀνδρῶν δ' οὐκ αἶν' ἐγῶγε κατὰ σταβμὰς ἐθέλωμι

310

315

"Nè quidem Laertes sciat hoc, neque subulcus,
 "Neque quisquam domesticorum, neque ipsa Penelope:
 "Sed soli tuque, egoque, mulierum cognoscamus ingenium:
 "Et aliquem famulorum virorum etiam tentemus;
 "Tam ubi aliquis nos honoret et timeat animo,
 "Quàm qui non curet, teque parum-honoret talem-existentm."
 Hunc autem respondens allocutus est illustris filius;
 "O pater, sane metum animum et postea puto
 "Cognosces; nequaquam enim animi-rémisio me tenet:
 "Sed neutiquam hoc emolumento ego fore puto
 "Nobis ambohus; te verò considerari jubeo.
 "Diu enim incassum vagaberis unumquemque tentans,
 "Opera adiens; illi autem in ædibus quieti
 "Opes devorant præter-modum, neque superest parsimonia.
 "Sed sane te mulieres ego explorare hortor.
 "Quæque te parum-honorent, et quæ inculpatæ sint:
 "Viros autem non ego per stabula vellem

305

310

315

Ver. 302. Μήτ' ἐν Λαέρτης ἴστω τόγε.] Apud Dionysium, ibid. Μήτε τις Λαέρτης ἴστω τόδε.

Ver. 305. — πειρηθῆμεν.] Al. πειρηθῶμεν, et πειρηθῆμεν.

Ver. 306. — τίω.] Vide ad II. v. 103. et δ 24.

Ver. 310. — γέ μ' ἔχουσιν.] Apud Eustathium in commentario, μὲ ἔχουσιν. Al. μὲ ἔχουσιν.

Ver. 313. Διθά γὰρ αὐτως εἶση.] Ἀκριδὲς λέγει τὸ πειρᾶσθαι ἐν τῶν ἀνδρῶν, ὅτι οἱ πλείους ἔχουσιν τὴν νῆσον περὶ τὴν ἡμετέραν. Ἐν ὅσῳ γὰρ αὐτοῖς μετέρχη τὰ κακὰ ἔργα, ἐν τούτῳ αἰ μνηστῆρες τὰ κατ' οἶκον ἐκινῶσιν. Eustath.

Ver. 315. — ἔδ' ἐπὶ φειδῷ.] Al. ἔδ' ἐπὶ φειδῷ et ἔδ' ἐπὶ φειδῷ.

Ver. 317. Αἷ τέ σ' ἀτιμάζουσι.] Al. Αἷ τέ σ' ἀτιμάζουσι. Minus recte.

Ibid. — νηλητῆϊς.] Σημαίνει τὰς [forte τὰς ἐν] ἀμαρτυρίας· γίνονται δὲ παρὰ τῷ "ν" σιγήματι μορίαι, ὅτι ἀλλήλων, ὁ σημαίνει τὸ ἀμαρτάν. Καὶ διὰ τούτου, τὸ ἄλλοτεν διὰ τῷ "ν" γραφομένου, τὸ νηλητῆς γραφόμεναι διὰ τῷ "ν" ὅτι οἱ Λιολεῖς ἱερᾶπον τὸ "ν" ὡς "ν." Schol. Atque hinc edidit Barnasius νηλητῆς, cum Vulgati habeant νηλητῆς: quæ vox ex analogiâ mediâ debet corrigere. Vide suprâ ad δ. 378. ad i. 108. et ad II. i. 375.

- Ἡμῖας πειράζει, ἀλλ' ὕστερα ταῦτα πείσθαι,
 Εἰ ἐτόν γε τι οἶσθα Διὸς τέρας Αἰγιόχοιο. 320
- “Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 Ἡ δ' ἄρ' ἔπειτ' Ἰθάκηδ' ἐκατήγετο νηὺς ἐνεργής,
 Ἡ φέρε Τηλέμαχον Πυλόθεν καὶ πάντας ἱταίρους·
 Οἱ δ' ὅτε δὴ λιμένος πολυβειθέος ἐντὸς ἵκοντο,
 Νῆα μὲν οὔγε μέλαιναν ἐπ' ἠπείροιο ἔρυσσαν, 325
 Τεύχεα δέ σφ' ἀπένεικ' ἀνέβρυμοι θεράποντες·
 Αὐτίκα δ' ἐς Κλυτίοιο φέρον περικαλλέα δῶρα.
 Αὐτὰρ κήρυκα πρόεσαν δόμον εἰς Ὀδυσῆος,
 Ἀγγελίην ἔροντα περίφρονι Πηνελοπίῃ,
 Οὐνεκα Τηλέμαχος μὲν ἐπ' ἀγρῷ, νῆα δ' ἀνάγει 330
 Ἀστυδ' ἀποπλείειν ἵνα μὴ δαίσασ' ἐνὶ θυμῷ
 Ἰφθίμη βασίλειά τ' ἐρεν κατὰ δάκρυον ἔζοι.
 Τῷ δὲ συναντήτην κήρυξ καὶ ὅσος ὑφ' ἑσβόος,
 Τῆς αὐτῆς ἐνεκ' ἀγγελίης, ἔριοντε γυναικί.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἵκοντο δόμον Δεῖπ βασιλῆος, 335
 Κήρυξ μὲν ῥα μέσσησι μετὰ δμῳῇσιν ἔειπεν·
 Ἦδη τοι, βασίλειά, φίλος παῖς εἰλήλυθε.
 Πηνελοπείη δ' εἶπε συζῶντος ἄγχι παρυστῶος

“ Nos explorare, sed postea hæc curare,

“ Si modò verè aliquod hōsti Jovis signum Ægiochi.” 320

Sic hi quidem talia inter se loquebantur.

Ast deinde in Ithacam deducebatur navis benè-fabricata,
 Quæ tulerat Telemachum à-Pylo, et omnes socios :

Hi verò quandò jam portum valdè-profundum intrassent,

Navem quidem ii nigram in terram traxerunt ; 325

Arma autem ipsi avexerunt magnanimi servi :

Statimque ad Clytii domum ferebant perpulchra dona.

At præconem præmiserunt domum ad Ulyssis,

Nūncium dicturum prudenti Penelopæ,

Quod Telemachus quidem in agro, navem autem jusserat 330

Ad-urbem indè-navigare ; ut nè verita in animo

Potens regina teneras lachrymās funderet.

Occurrerunt autem sibi-invicem præco et nobilis subulcus,

Ejusdem gratiā nuncii, dicturi mulieri.

Sed quandò jam pervenissent in domum divini regis, 335

Præco quidem mediis in ancillis dixit ;

“ Jam tibi, regina, dilectus filius venit.”

Penelopæ autem dixit subulcus propè astans

Ver. 320. Εἰ ἐτόν γε τι οἶσθα Διὸς τέρας.]
 Ἐξ ἧς δηλαδὴ ἐκμύμνους ἴσθης ἀμύντορα τὸν Δία
 ἡμῖν ἰσχυρίζεαι. *Eustath.*

Ibid. — Αἰγιόχοιο.] Vide ad *Il.* 4. 202.

Ver. 322. — Ἐρ.] *Ubi* suprà dictum est
 — ὁ, 552.

Ver. 325. et 330. — ἐπ' ἠπείροιο ἔρυσ-
 σαν.] Vide suprà ad *l.* 498.

Ver. 332. — ἰθόι.] *Al.* ἰθῶ.

Ver. 337. — φίλος παῖς εἰλήλυθε.] *Al.*
 φίλος παῖς ἐν Πύλῳ ἦλθεν.

Ibid. et *ver. 346.* — εἰλήλυθε — τίσ-
 λεσται.] Vide ad *Il.* 4. 37. Cæterùm *Bar-*
neius inter Varias lectiones retulit εἰλήλυ-
 θε. Sed præstat hęc εἰλήλυθε.

Πάνδ', ὅσα οἱ φίλος υἱὸς ἀνώγει μυθήσασθαι.

Αὐτὰρ ἐπειδὴ πᾶσαν ἐφημοσύνην ἀπέειπε,

340

Βῆ ῥ' ἵμεναι μεδ' ὕας, λίπε δ' ἔρκαά τε, μέγαρόν τε.

Μνηστῆρες δ' ἀπάχοντο, κατήφισάν τ' ἐνὶ θυμῷ.

Ἐκ δ' ἦλθον μεγάρῳ παρὲκ μέγα τειχίον αὐλῆς,

Αὐτῷ δὲ προπάροιθε θυράων ἰδριώοντο.

Τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος, Πολύβη πάϊς, ἦρχ' ἀγορεύειν

345

ᾧ φίλοι, ἣ μέγα ἔργον ὑπερφιάλως τετέλεσαι

Τηλεμάχῳ, ὁδὸς ἦδε· φάμεν δὲ οἱ ἔτελέσθαι.

Ἄλλ' ἄγε νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν, ἥτις ἀρίστη

Ἐς δ' ἐρέτας ἀλιῆας ἀγείρομεν, οἳ κε τάχιστα

Κείνοις ἀγγείλωσι θοῶς οἰκόνδε νέεσθαι.

350

Οὕτω πᾶν εἶρηδ', ὅτ' ἄρ' Ἀμφινόμος ἶδε νῆα,

Στρεφθεὶς ἐκ χώρας, λιμένος πολυθενθέος ἐντὸς,

Ἰστία τε στέλλοντας, ἐρετμὰ τε χερσὶν ἔχοντας.

Ἡδὺ δ' ἄρ' ἐκγελάσας μετεφώνειν οἷς ἐτάρσισι

Μὴ τιν' εἴτ' ἀγγέλην ὀτρύνομεν· οἶδε γὰρ ἔνδον

355

Ἥ τις σφιν τόδ' εἶπε θεῶν, ἣ εἰσίδον αὐτοὶ

Νῆα παρερχομένην, τὴν δ' οὐκ ἐδύναντο πιχῆναι.

Omnia, quæcunque ei dilectus filius *ἱππῶν* jusserat loqui.

At postquam omne præceptum renunciasset,

340

Perrexit ire ad sues; liquit autem septuaginta, domumque.

Proci verò tristati sunt, dolueruntque in animo;

Exiverunt autem domo præter magnum murum atrii,

Et illic ante januas sedebant :

Hic verò Eurymachus, Polybi filius, incipiebat loqui ;

345

“ O amici, certè magnum opus superbè perfectum est

“ Telemacho, iter hoc : putabamus autem ei non perfectum iri.

“ Sed agite, navem nigram trahamus, quæcunque optima ;

“ Inque *eam* remiges marinos congregemus, qui citissimè

“ Illis nuncient ocyùs ut domum redeant.”

350

Nondum totum dictum erat, quandò Amphinomus vidit navem,

Versus ex loco, portum profundum intrā.

Velaque contrahentes, remosque manibus tenentes.

Suavitèr autem ridens locutus est inter suos socios ;

“ Nè quem nuncium jubeamus *ire* ; hi enim intus :

“ Vel aliquis eis hoc dixit deorum, vel viderunt ipsi

355

“ Navem præternavigantem, eam autem non potuerunt assequi.”

Ver. 346. — *τετέλεται.*] *Al. τετέλεσθαι.* Uti et in omnibus legitur suprâ δ. 663. ubi idem ferè versus occurrit.

Ver. 347. — *φάμεν δὲ οἱ ἔτελέσθαι.*] Ita Editio Florentina et Henricus Stephanus, eosque secutus Barnæus. Rectè: Ita enim in omnibus legitur suprâ δ. 664. ubi idem versus occurrit. Editionum veterum nonnullæ hîc legunt *φαρὶν δὲ μιν μὴ τετέλεσθαι.*

Pessimè: non modò ad prosodiam, sed et ad sententiam; nam vox *τετέλεσθαι* semper apud Poëtam sensu passivo usurpatur. Vide *Iliad.* β. 36. *Odys.* ε. 201. γ. 226. χ. 215.

Ver. 354. — *μετεφώνειν οἷς ἐτάρσισι.*] *Al. προσφώνειν οἷς ἐτάρσισι.* *Al. μετεφώνειν μνηστῆρσι.*

Ver. 357. *πιχῆναι.*] *Al. πιχῆσαι.*

"Ὡς ἔφαδ'· οἱ δ' ἀνστάντες ἔβαν ἐπὶ δῖνα θαλάσσης·
 Αἶψα δὲ νῆα μέλαιναν ἐπ' ἠπείροιο ἔρυσσαν,
 Τεύχεα δὲ σφ' ἀπένεικαν ὑπέρθυμοι θεράποντες. 360
 Αὐτοὶ δ' εἰς ἀγορὴν πόν ἀθροοι, ἐδὲ τιν' ἄλλαν
 Εἶων, ἔτε νέων μεταίζειν, ἔτε γερόντων.
 Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπίθεος υἱός·
 "ὦ πόποι, ὡς τόνδ' ἄνδρα θεοὶ κακότητος ἔλυσαν·
 "Ἡματα μὲν σκοποὶ ἴζον ἐπ' ἀκρίας ἡνεμοσύσας 365
 Αἰὲν ἐπασσύτεροι· ἅμα δ' ἡελίῳ καταδύντι,
 Οὔ ποτ' ἐπ' ἠπείρῃ νύκτ' ἄσαμεν, ἀλλ' ἐνὶ πόντῳ
 Νηὶ Δοῇ πλείοντες ἐμίμνομεν ἢ ὧ δῖαν,
 Τηλέμαχον λοχῶντες, ἵνα φθίσωμεν ἐλόντες
 Αὐτόν· τὸν δ' ἄρα τέως μὲν ἀπήγαγεν οἴκαδε δαίμων· 370
 "Ἡμεῖς δ' ἐνθάδε· οἱ φραζώμεθα λυγρὸν ὄλεθρον
 Τηλεμάχῳ· μὴδ' ἡμᾶς ὑπεκφύγοι· εἰ γὰρ οἶα,
 Τέτε γε ζώντος, ἀνύσσεσθαι τάδε ἔργα.
 Αὐτὸς μὲν γὰρ ἐπιστήμων βελῇ τε νόῳ τε·

Sic dixit: illi autem ubi-surrexissent, iverunt ad littus maris:

Statim verò navem nigram in terram traxerunt:

Arma autem ipsis avexerunt magnanimi servi.

Ipsi verò in concilium iverunt conferti, neque quenquam aliorum

Sinebant, neque juvenum unà-considerare, neque senum,

Inter hos autem Antinòus locutus est Eupitheii filius;

"Papæ! ut hunc virum dii malo liberârunt!

"Die quidem speculatores sedebant in cacuminibus ventosis

"Semper post-alios-alii; simul autem cum sole occidente,

"Nunquam in terrâ noctem peregrimus, sed in ponto

"Navi veloci navigantes, expectabamus auroram divinam,

"Telemacho invidantes, ut interficeremus captum

"Ipsam: hunc autem tunc quidem abduxit domum deus;

"Nos verò hæc ei consulemus gravem mortem

"Telemacho, neque nos subterfugiat: non enim puto,

"Eo utique vivente, perfectum iri hæc opera;

"Ipse etenim peritus consilioque menteque;

Ver. 361. — ἐβ' ἐπ' ἄλλαν.] MS. à Tho. Bentleio collatus, ἐβ' ἐπ' ἄλλαν. Atque ita in commentario citat Eustathius.

Ver. 365. — ἰσ' ἀκρίας.] Ἐπὶ τὰ ὑψηλότερα μέρη τῶν ὄρων. Schol.

Ver. 369. — φθίσωμεν.] Vide ad II. γ. 339.

Ver. 370. — τὸν δ' ἄρα τέως μὲν ἀπήγαγεν οἴκαδε δαίμων.] Ὅτι Ἀντίνοος μὴδὲν κατὰ Τηλεμάχου ἀνύσας ἐν τῇ λοχίᾳ, ἃ ἡμῶς ἑαυτὸν συνίσας ἐν φούλῃς λοχαγῆσσαντα εἰς ἐὺτυχῶς ἀπῆλλαξεν ὁ Τηλεμάχος, — δημογραφὸν παρὰ τοῖς μνηστῆρσιν, ὡς "τέως μὲν ἀπήγαγεν αὐτόν· οἴκαδε δαίμων." Eustath. Porro MS. à Tho.

Vol. II,

Bentleio collatus hic legit τίως ἀπήγαγεν, omissâ voculâ μιν. Quod et ferri posset: Eâdem scilicet ratione ac ἴως ἰπῆλας, suprâ i. 233. ἴως ἰπῆλας, i. 109. ἴς.

Ver. 372. — μὴδ' ἡμᾶς ὑπεκφύγοι.] Ita edidit Barnesius; nē syllaba videlicet circumflexa corripitur. "Mutari accentum," inquit Henricus Stephanus in annotationibus ad hunc locum, "necesse est, quum a corripitur, et legere ἡμᾶς vel potius ἡμῶς." "ut infra habes ἡμῶν, [i. 375] — ὃ ἐχ' "ἔλῃς ἡμῶν ἀλήμονες διὰ καὶ ἄλλοι." Vide suprâ ad S. 569 et infra ad v. 272. Vulgati hic habent ἡμᾶς.

G

Λαοὶ δ' ὅπ' ἔτι πάμπαν ἐφ' ἡμῖν ἦρα φέρουσιν.
 Ἄλλ' ἄγετε, πρὶν κῆνοι ἐμνηγεῖσθαι Ἀχαιῆς,
 Εἰς ἀγορὴν· ἔγχε' τι μεθεστέμεναι μιν οἶω,
 Ἄλλ' ἀπομνήσιε, ἔρεε δ' ἐν πᾶσιν ἀναστὰς,
 Οὐνεκα οἱ φόνον αἰπὺν ἐρόπτομεν, εἰδ' ἐπὶ χημεν.
 Οἱ δ' ἐκ αἰήσουσιν ἀκύνοντες κατὰ ἔργα.
 Μή τι κακὸν ῥέξωσι, καὶ ἡμέας ἐξέλκωσι
 Γαίης ἡμετέρης, ἄλλον δ' ἀφικώμεθα δῆμον.
 Ἀλλὰ φθέμεν ἐλόντες ἐπ' ἀγρῷ νόσφι πόλῃος,
 Ἦ ἐν ὁδῷ· βίοτον δ' αὐτοὶ καὶ κτήματ' ἔχωμεν,
 Δασσάμενοι κατὰ μοῖραν ἐφ' ἡμέας, οἰκία δ' αὐτὲ
 Κεῖνε μῆτερι δοῖμεν ἔχειν, ἧδ' ὅς τις ὄνυιός.
 Εἰ δ' ὑμῖν ὅδε μῦθος ἀφανθάνει, ἀλλὰ βέλεισθε
 Αὐτόν τε ζῶειν καὶ ἔχειν πατρώϊα πάντα,
 Μή οἱ χρεῖματ' ἔπειτα ἄλῃς δαρυχθεῖ ἔδωκεν.

375

380

385

- "Populi autem non amplius omnino nobis favent.
 "Sed agite, antequam ille congregarit Achivos
 "In concionem; nequaquam enim remissè-acturum ipsum puto,
 "Sed irascetur, dicetque inter omnes, cùm-surrexerit.
 "Quod ei eadem gravem struebamus, neque assecuti-sumus:
 "Illi autem non laudabunt audientes mala opera:
 "Mctendum, Nè quod malum faciant, et nos expellant
 "Terrâ nostrâ, alium autem adeamus populum.
 "Verùm prævrtamus interficiendo in agro procul ab urbe,
 "Vel in viâ; victum autem ipsi, et possessiones habeamus,
 "Ubi-diviserimus æqualitèr inter nos: ædes autem demùm
 "Istius matri dederimus habendas, et ei quicunque eam duxerit uxorem.
 "Sin vobis hic sermo non placet, sed mavultis
 "Ipsumque vivere et habere paterna omnia,
 "Nè ei deinceps opes affatim animo-gratas comedamus

376

380

385

Ver. 375. — ἐφ' ἡμῖν ἦρα φέρουσιν.] Vide supra ad γ'. 164.

Ver. 376. Ἄλλ' ἄγετε, πρὶν κῆνοι.] Vide infra ad ver. 381.

Ibid. — ἐμνηγεῖσθαι.] Vide ad II. ε'. 140.

Ver. 378. — ἀπομνήσιε.] Barnesius alique vertunt, "ad iracundiam excitabit." Sed rectius interpretatur Scholiastes, ἐξισθῆσαι ut liquet ex aliis locis ubi eadem vox occurrit. Vide *Iliad.* β'. 772. ἡ. 230. i. 426. ε'. 62.

Ver. 381. Μὴ τι κακὸν ῥέξωσι.] Τὸ δὲ "μήτι κακὸν ῥέξωσι" ἰλλυστικῶς ἔχον· λέειται γὰρ τὸ "δὴ δάδοικα" ἢ ἄλλο τι ὅμοιον. Θυμῷ δὲ σχῆμα τῷ πολλῷ μὴ ἰόντων ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων. Ὅμοιος γὰρ καὶ τὸ, [supra ver. 376] "Ἄλλ' ἄγετε, πρὶν κῆνοι ἐμνηγεῖσθαι ὡς ἀγορὴν" Ἀχαιῆς. "Ἐν γὰρ τῷ, "ἄγετε," λέειται ῥῆμα πληθυντικόν· οἷον τὸ "ἐλαθίσμεν" ἢ "ἐνέλωμεν" ἢ ἰσιγῶσι τὶ τοῦτον. *Eustath.* Vide supra ad ver. 255.

Ver. 382. — ἄλλον.] Apud *Eustathium* in commentario, ἄλλον.

Ver. 387. Εἰ δ' ὑμῖν ὅδε μῦθος ἀφανθάνει, ἀλλὰ βέλεισθε.] Ita Editi omnes. Quod tamen nullâ ratione excusari potest. Nam ut huiusmodi syllabæ naturâ longæ corripiantur, licentia (ut opinor) nec Comædis concessa. Barnesius pro βέλεισθε, Veteres βέλεισθε scripsisse contendit: et indè, ab obsoleto βέλω pro βέλωμαι, fieri βέλω, undè *Latinum* Volo. Nullâ tamen allatâ auctoritate. At vir eruditus *Tbo. Bentleius* in uno MS. βέλεισθε, in duobus βέλεισθαι scriptum reperit. Vide et *Athenæum*, lib. XI. cap. 5. ipso initio. Notandum porro vocem ἀλλὰ hoc in loco non rectè se habere. Nam, uti observat *Eustathius*, τὸ "Εἰ δ' ὑμῖν ὅδε μῦθος" ἀφανθάνει, ἀλλὰ βέλεισθε αὐτὸν ἔφη" ἄριστος τῶνδ' ἀνθρώπων· οἷον, εἰ δὲ ἀφανθάνει, καὶ ἐδοκίμασεν ὁ φόνος, ἀλλὰ βέλεισθε αὐτὸν ἔφη. Unde magis verisimile mendosi hîc aliquid latere.

Ἐνθάδ' ἀγειρόμενοι, ἀλλ' ἐκ μεγάρου ἕκαστος
 Μίσσθω ἐίδνοισιν διζήμενος· ἡ δ' ἂν ἔπειτα
 Γήμαιδ', ὅς πεν πλείστα πόροι, καὶ μόρσιμος ἔλθοι.
 "Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
 Τοῖσιν δ' Ἀμφινόμος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
 Νίσου φαιδῖμος υἱὸς, Ἀρητιάδω ἀνακτος·
 "Ὅς ῥ' ἐκ Δουλιχίου πολυκύρου, ποιήεντος,
 Ἠγάτο μνηστῆρσι· μάλιστα δὲ Πηνελόπειῃ
 Ἠδαιε μύθοισι· φρεσὶ γὰρ κέχερτ' ἀγαθήσῃ·
 "Ὅς σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
 "Ὡ φίλοι, οὐκ ἂν ἔγωγε κατακτείνειν ἐθέλοιμι
 Τηλέμαχον· δεινὸν δὲ γένος βασιλῆϊόν ἐστί
 Κτείνειν· ἀλλὰ πρῶτα θεῶν εἰρώμεθα βουλὰς·
 Εἰ μὲν κ' αἰνέσωνσι Διὸς μέγαλοιο Δίριστες,

"Hic congregati, sed ex domo unusquisque
 "Ambiat iam sponsalibus petens; illa verb deinde
 "Nupserit ei, qui plurima dederit, et fatalis venerit."
 Sic dixit: hi autem omnes muti facti sunt silentio.
 His verò Amphinomus concionatus est et dixit;
 Nisi illustris filius, Aretiadae regis,
 Qui scilicet ex Dulichio tritici-feraci, herbosâ,
 Dux-erat procis: maximè autem Penelope
 Placebat verbis; mente enim utebatur bonâ;
 Qui ipsi prudens concionatus est, et dixit;
 "O amici, non ego interficere vellem
 "Telemachum; grave enim genus regium est
 "Interficere: sed primùm deorum interrogemus consilia:
 "Siquidem probent Jovis magni jura,

Ver. 391. — ἰδούσιν.] Vide suprâ ad 1.
 18. Porro Eustathius in commentario, et MS. à Tho. Bentleio collat. hic legunt ἰδούσιν.
 Ibid. — ἡ δ' ἂν ἔπειτα.] Al. ἡ δ' κ' ἔπειτα. Quo modo habent et Editi infrâ φ. 161. ubi idem versus occurrit.

Ver. 392. Γήμαιδ'.] Vide suprâ ad λ'. 272.
 Ver. 396. 397. "Ὅς ῥ' ἐκ Δουλιχίου—Ἠγάτο μνηστῆρσι.] "Hic ergo Amphinomus principum locum inter precos obtinuit, ducis- que officio defunctus est; quam auctori- tatem tunc quoque patefecit, cum illud "Antinœi consilium refellit et improbat." Spondee. Atqui non tantum Procis præesse dicitur hic Amphinomus, sed his solemniter ducem fuisse, qui ex Dulichio venerant. Vide suprâ ad ver. 247. In universum certe Procorum omnium principes et duces depin- guntur Antinœus et Eurymachus:

Ἀντίνοος δὲ καθεῖτο ἔκ τε Τηλέμαχος Σεισίδη,
 Ἀρχοὶ μνηστῆρων· ἀρετῇ δ' ἴσαν Ἴφρχ' ἄριστοι.
 Suprà δ. 628.

Ver. 398. Ἠδαιε.] Vide suprâ ad ver. 241.

Ver. 402. — πρῶτα θεῶν εἰρώμεθα βου- λὰς.] "Quum rerum humanarum maxi- mum momentum sit, quam propitiis rem, "quam adverſis agant Dii, —" Livius, lib. IX. § 1.

Ver. 403. Εἰ μὲν κ' αἰνέσωνσι Διὸς μέγαλοιο Δίριστες.] Fuerunt, notante Strabone, qui hic pro Θίρις legerint Τομῆροι quo nomine Jovis propheta a monte Τῶαν vel Τῶμαρο, ubi ei Sacrum erat, appellatos contendunt: Βίλτιον γὰρ εἶναι Τομῆρους ἢ Θίρις γὰρ εἶναι ἰδούσιν γὰρ τὰ μαντεῖα Θίρις ἀφίσταται παρὰ τῷ Ποιῆτῃ, ἀλλὰ τὰς βουλὰς ἔτι τὰ πολιτεύματα ἔτι νομοθετήματα· Τομῆρους δ' εἰρησθαι ἰατρικῶν μεμνῆναι Τηλέου, οἷον Τομῆροβλάκας. Οἱ μὲν δὲ νῦν αὖτε λέγουσι Τομῆρους. Strabo, Geograph. lib. VII. pag. 506. al. 328. Ipse autem Strabo: "Ὅμηρος δ' (inquit) ἀπλάττειν δὲ δε- χασθαι, Θίρις, καταχρηστικῶς ἔτι βουλὰς, τὰ προτάγματα, καὶ τὰ βυλῆματα τὰ μαντεῖα, καθάπερ ἔτι τὰ νόμιμα· ταῦτα γὰρ ἔτι, "Ἐὰν δὲ οὐκ ὑφ' ἡμῶν Διὸς βουλὴν ἰσχυρῶς." Ibid. Vide suprâ ad §. 327. 328. Cæterum ob- servat Casaubonus ad hunc locum Strabonis, G 2

Αὐτός τε κτενέω, τὰς τ' ἄλλας πάντας ἀνάξω·

Εἰ δέ κ' ἀποτραπῶσι θεοὶ, παύσασθαι ἀνωγα.

405

Ὡς ἔφατ' Ἀμφινόμος· ταῖσιν δ' ἐπὶ ἤνδρα μῦθος.

Αὐτίκ' ἔπειτ' ἀνστάντες ἔβαν δόμον εἰς Ὀδυσῆος·

Ἐλθόντες δ' ἐκάβριζον ἐπὶ ζεστοῖσι θρόνοισιν.

Ἡ δ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε περίφρων Πηνελόπεια,

Μνηστήρεσσι φανῆναι ὑπέρβιοι· ὕβριν ἔχουσι·

410

Πεύθετο γὰρ οὗ παιδὸς ἐνὶ μεγάροισιν ὄλεθρον·

Κήρυξ γάρ οἱ ἔειπε Μῆδων, ὃς ἐπύθετο βυλάς.

Βῆ δ' ἵεναι μέγαρόνδε, σὺν ἀμφιπόλοισι γυναῖξιν·

Ἄλλ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο διὰ γυναικῶν,

Στῇ ρα παρὰ σταθμῶν τέγεος πύκα ποιητοῖο,

415

Ἄντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα·

Ἀντίνοον δ' ἐνένιπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·

Ἀντίνο', ὕβριν ἔχων, κακομήχανε, καὶ δέ σε φασὶν

Ἐν δήμῳ Ἰθάκης μεθ' ὀμήλικας ἔμμεν ἄριστον

Βυλῇ καὶ μύθοισι· σὺ δ' οὐκ ἄρα τοῖος ἔησθα.

420

"Ipseque interficiam, aliosque omnes jubebo:

"Sin avertant dii, quiescere suadeo."

405

Sic dixit Amphinomos; illis autem placebat sermo.

Statim deinde quum-surrexissent, iverunt in domum Ulyssis:

Quum autem venissent, sedebant in politis sedibus.

Atqui rursus aliud cogitavit prudens Penelope,

Procis ut-se ostenderet superbam contumeliam jactantes:

410

Audiit enim de sui filii in ædibus morte;

Præco enim ei dixit Medon, qui audiit consilia.

Perrexit autem ea ire in-domum cum famulis mulieribus:

Sed quandò jam ad procos pervenisset nobilissima mulierum,

Stetit utique ad postes domus affabrè structæ,

415

Genis obtendens nitida redimicula;

Antinòum verò increpabat, verbumque dixit, et compellabat;

"Antinòe, contumelià-instructe, mali-machinator; atqui te dicunt

"In populo Ithacæ inter coætaneos esse optimum

"Consilio et verbis; tu verò nequaquam talis eras.

420

vocem *Σίμης* in *Hymno ad Apollinem*, qui *Homero* vulgo tribuitur, "*oracula*" denotare:

ἢ ἀγγίλλουσι Σίμης
Φοῖβε· Ἀπόλλωνος χρυσάρεα, ἧ, ὅτι κεν ἔσθῃ,
Χρῆσιν ἐκ δάφνης γυῶλον ὑπὸ Περσέσσοιο.
ver. 394.

Ibid. — *αἰνέουσι.*] Apud *Eustathium* in commentario ad *ξ.* 327. *αἰνέουσι.*

Ver. 404. *Αἰνός* *τι* *πυθίω.*] Apud *Strabonem*, loco suprā adducto, *Αἰνός* *τι* *πυθίω.* *Al.* *Αἰνός* *ἢ* *πυθίω.*

Ver. 405. *Εἰ δὲ κ' ἀποτραπῶσι θεοὶ, παύσασθαι ἀνωγα.*] Apud *Strabonem*, *ibid.* *Εἰ δὲ κ' ἀποτραπῶσι θεοὶ, παύσασθαι ἀνωγα.*

Ibid. — *παύσασθαι.*] *Al.* *παύσασθαι.*

Ver. 408. — *ἐπὶ ξηραῖσι θρόνοισιν.*] *MS.* à *Tho. Bentleio* collatus, *ἐπὶ ξηραῖσι λίθοισιν.* Quæ et probabilior videtur lectio; quia *ξηρὰς* cum *λίθος* sæpe, cum *θρόνος* nusquam alibi apud *Poëtam*, conjunctum reperitur.

Ver. 412. — *ἢ ἐπὶ ὀνόματι βυλάς.*] Post hunc versum in *Eustathii* Editionibus sequitur aliud, qui in vulgatis non reperitur:

Αὐλῆς ἐκτός ἰδὼν· εἰ δ' ἴδοιτο μῆτιν ὕφανεν.

Eumque huic loco omnino inserendum contendit *Barneius*, quod "*Sensui* sit necessarius, et repetatur in omnibus, ad *ξ.* "*ver.* 678." Potest tamen sine sententiæ dispendio abesse.

Μάργε, τίη δὲ σὺ Τηλεμάχῳ θάνατόν τε μὲρόν τε
'Ράπτεις, οὐδ' ἱκέτας ἐμπάζεις, οἷσιν ἄρα Ζεὺς

Μάρτυρος; οὐδ' ὅσιν κακὰ ράπτειν ἀλλήλοισιν.

Ἦ οὐκ οἶσθ', ὅτε δεῦρο πατὴρ τεὸς ἵκετο φεύγων,

Δῆμον ὑποδδείςας; δὴ γὰρ κεχολώατο λήν,

425

Οὐνεκα ληίστηρσιν ἐπιστόμενος Ταφίοισιν.

Ἦ καχε Θεσπρωτοὺς οἱ δ' ἡμῖν ἄρθριοι ἦσαν

Τόν ῥ' ἐβελον φθίσαι, καὶ ἀπορράϊσαι φίλον ἦτορ;

Ἦ δὲ κατὰ ζῶν φαγέειν μενοεικέα πολλήν.

Ἄλλ' Ὀδυσσεὺς κατέρυκε, καὶ ἔσχεθεν, ἱεμένους περ.

430

Τοῦ νῦν οἶκον ἄτιμον ἔδεις, μνάα δὲ γυναῖκα,

Παῖδά τ' ἀποπτείνεις, ἐρὲ δὲ μεγάλας ἀκαχίζεις.

Ἀλλά σε παύσασθαι κέλομαι, καὶ ἀνωγέμεν ἄλλους.

Τὴν δ' αὖτ' Εὐρύμαχος, Πολύβου παῖς, ἀντίον ἦδα.

Κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρων Πηνελόπεια,

435

"Insane, cur autem tu Telemacho fatumque mortemque

"Struis, neque supplices curas, quibus utique Juppiter

"Testis? neque pium mala suere sibi-invicem.

"An non nōsti, quandō hūc pater tuus venit fugiens,

"Populum veritus? jam enim irati erant valde,

425

"Quoniam prādonēs comitatus Taphios

"Malo-affecerat Thesprotos; hī verō nobis amici erant:

"Illum nempē volebant occidere, et perdere ejus charum cor,

"Et victum consumere dulcem plurimum;

"Verūm Ulyssēs inhibebat, et retinebat, cupientes licet.

430

"Hujus nunc domum ignominiosē comedis, ambisque uxorem,

"Filiumque interficis; me verō valde dolore-afficis:

"Sed te cessare hortor, et jubere alios."

Hanc autem rursus Eurymachus, Polybi filius, contrā allocutus est;

"Filia Icarii, prudens Penelope,

435

Ver. 422. — ὅδ' ἱκέτας ἐμπάζεις.] Τοὺς προσερχομένους ἱκέτας ὀνόμασι ὁμωνύμως αὐτοῖς τοῖς ἱκετιύουσιν, ὡς ἂν τις εἴποι τοὺς ἱκετοδύχους ὡς περὶ χρεῖται λίγονται οἱ ἐφέλκῃς ἢ οἱ δασέζοντες. Schol. Similiter Eustathius: Μίσση λέγει τὸ "ἱκέτης," ἢ ὁμωνύμου καθὰ ἢ ὁ ξένος, ἢ καὶ τὸν ἐπιστρίβοντα δηλοῖ καὶ τὸν ἐξιστάντα. Eodem porro modo exponit et Dna. Dacier. Verum cum vox ἱκέτης isto sensu nusquam alibi apud Homerum usurpatur, rectius fortasse intelligas Penelope hinc per istud ἱκέτας se ipsam et filium denotare, Antinōo videlicet supplices factos, nē quid ipsis mali struat.

Ibid. — οἷσιν ἄρα Ζεὺς Μάρτυρος.]

Ζεὺς ὁ ἱκετιμάρτυρ ἱκετῶν τε ξένων τε.

Supra i. 270.

Ver. 423. — ὅδ' ὅσιν κακὰ ράπτειν ἀλλήλων.] Οὐ δίμω ἐστίν. Schol. MSS. apud Barneium. Τὸ δὲ "ὅδ' ὅσιν, ἀντὶ τῷ "ὅδ' "

"ὅσον," ἢ ἀλλήλους δοκῶ. Λέγου γὰρ τὸ "βυλῆ," ἢ τοιοῦτὶ τι ἵνα λίγη, ὡς οὐκ ἐστὶν ὅσια δίχη, ἢ βυλῆ, ἢ πρᾶξις, τὸ τοὺς ἱκέτας ράπτειν ἀλλήλους κακὰ. Eustath. Ita infra χ'. 412.

Οὐχ ὅσιν ἀμύνουσιν ἐπ' ἀνδράσιν εὐχιστάσθαι.

Vide Gatakerum, de Novi Instrumenti Stylo, cap. 33.

Ibid. — ράπτειν.] Αἱ ραπτίμω.

Ver. 425. — ὑποδδείςας.] Αἱ ὑπαδδίσας et ὑποδδίσας.

Ver. 428. — φθίσαι.] Vide ad Π. v. 339. Ceterum MSS. duo à Tho Bentleio collati hinc legunt πτεῖναι.

Ver. 432. — ἐμὶ δέ.] Apud Eustathium in commentario, ἐμὶ γι. Atque ita habet MS. à Tho. Bentleio collatus.

Ver. 433. — παύσασθαι.] Αἱ παύσασθαι.

Ver. 434. — Πολύβου παῖς.] Αἱ πικριν-μῖνος.

Θάρσει, μὴ τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων·
Οὐκ ἔσθ' οὗτος ἀνὴρ, οὐδ' ἔσσεται, οὐδὲ γένηται,

"Ὅς κεν Τηλεμάχῳ σὴν υἱεὶ χεῖρας ἐπαίει,
Ζῶντος γ' ἐμῖθεν καὶ ἐπὶ χθονὶ ἀεσκομένοιο.

"Ὡδε γὰρ ἐξερέα, καὶ μὴν τετελεσμένοι ἔσται,

440

Αἴψά οἱ αἶμα κελαϊνὸν ἐρώσει περὶ δαυρὶ

'Ημετέρῳ· ἐπεὶ καὶ ἐμὲ πολίπορος Ὀδυσσεύς

Πολλάκι γούνασιν οἷσιν ἐφισσάμενος, κρείας ἄπτεν

'Εν χεῖρεσσιν ἔθηκεν, ἐπίσχε τε οἶκον ἐρυθρῶν.

Τῷ μοι Τηλέμαχος πάντων πολὺ φίλτατός ἐστιν

445

'Ανδρῶν· οὐδέ τί μιν θάνατον τρομέεσθαι ἀναγκα

"Εκ γε μνηστήρων· θεόθεν δ' οὐκ ἔστ' ἀλίσσθαι.

"Ὡς φάτο Δαρσύων· τῷ δ' ἤρτυεν αὐτὸς ἄλῃθρον.

'Η μὲν ἄρ' εἰσαναβᾷς ὑπερώϊα σιγαλόεντα,

Κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα, φίλον πόσιν· ὄφρα αἱ ὕπνον

450

'Ἢδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.

'Εσπέριος δ' Ὀδυσῆϊ καὶ υἱεὶ δῖος ὕφορξός

"Ἢλυθεν· οἱ δ' ἄρα δόρπον ἐπισταδὸν ἀπλίζοντο,

Σὺν ἱερεύσαντες ἐνιαύσιον· αὐτὰρ Ἀθήνη

"Αγχι παρισταμένη Λαερτιάδην Ὀδυσῆα,

455

" Confide ; nè tibi hæc in mente tuâ curæ-sint :

" Non est ille vir, neque erit, neque fuerit,

" Qui Telemacho tuo filio manus inferat,

" Vivente utique me et super terrâ vidente.

" Sic enim edico, et sanè perfectum erit,

440

" Statim ei sanguis ater fluet circum hastam,

" Nostram ; quoniam et mihi urbium-vastator Ulysses

" Sæpè genibus suis imposito carnem assam

" In manibus posuit, præbuitque vinum rubrum.

" Ideò mihi Telemachus omnium multò charissimus est

445

" Virorum : neque ipsum mortem timere jubeo

" A procis sanè ; divinitus autem convenientem non est effugera."

Sic dixit animum-addens ; ei autem struebat ipse mortem.

Illa autem cùm-ascendisset in cœnaculum splendidum,

Flebat deinde Ulyssæm, dilectum maritum ; donec ei somnum

450

Dulcem palpebris immisit cæsia-oculis Minerva.

Vespertinus autem Ulyssi et filio nobilis subulcus

Venit : hi verò cœnam scitè parabant,

Sue mactato anniculo : at Minerva

Prope stans Laërtiadem Ulyssæm,

455

Ver. 447. 'Εκ γι.] Αἱ. 'Εκ σι. Minus rectè.

Ibid. — θάσιν δ. ἐκ ἴσ' ἀλίσσεται.] Ita
suprà i. 411.

Νῦτον γ' ἔσται ἰσὶ Διὸς μεγάλο ἀλίσσεται.

Πάνι μιν γὰρ ἀνθρώποις τίλος τῷ βίῳ θάνατος,

πῶν ἢ οὐκ ἔστιν τις αὐτὸν καθόριστος τιμὴ. De-
mosthenes apud Clem. Alexandrin. Strom. VI.

Ibid. — ἐκ ἴσ' ἀλίσσεται.] Αἱ. οὐκ ἔστιν
ἀλύξαι.

Ver. 453. — ἰσχυρὰν.] Ἐπισταμένην.
Schol. Αἱ. ἰσὶ σταδίων.

'Ράβδῳ πεπληγυῖα, πάλιν ποιήσῃ χέροντα·
 Λυγρὰ δὲ εἴματα ἔσσε περὶ χροῖ· μή ἑ σὺβάτης
 Γνοίῃ ἐσάντα ἰδὼν, καὶ ἐχέφρῃσι Πηνελόπειῃ
 "Ελθοὶ ἀπαγγέλλαι, μηδὲ φρεσὶν εἰρύσσαιτο.
 Τὸν καὶ Τηλέμαχος πρότερος πρὸς μῦθον ἔειπεν·
 "Ἦλθες, δι' Εὐμαιε· τί δὴ κλέος ἐστ' ἀνὰ ἄστῳ;
 "Ἡ ῥ' ἤδη μνηστῆρες ἀγῆνορες ἔνδον ἔασιν
 'Εκ λόχῃ; ἥ ἔτι μ' αὐτ' εἰρύαται οἴκαδ' ἰόντα;
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαιε σὺβῶτα·
 Οὐκ ἔμελὲν μοι ταῦτα μεταλλῆσαι καὶ ἔρσεθαι,
 "Ἄστῳ καταβλώσκοντα· τάχιστα με θυμὸς ἀνώγει
 'Αγγελίην εἰπόντα, πάλιν δεῦρ' ἀπανέεσθαι.
 'Ωμήρησι δέ μοι παρ' ἱταίρων ἄγγελος ὤκως
 Κήρυξ, ὃς δὴ πρῶτος ἔπος σῇ μητρὶ ἔειπεν.
 "Ἄλλο δέ τοι τόδε οἶδα, τὸ γὰρ ἶδον ὀφθαλμοῖσιν,
 "Ἦδ' ὑπὲρ πέλιος, ὅθι 'Ερμῆϊος λόφος ἐστίν,
 "Ἡα κίων, ὅτε ἦα θοὴν ἰδομένη κατιῆσαν
 'Ες λιμέν' ἡμέτερον· πολλοὶ δ' ἔσαν ἄνδρες ἐν αὐτῇ·

460

465

470

Virgā percussū, iterūm fecit aequē;
 Turpiaque vestimenta induit circum corpore; nō ipsum subulcus
 Cognosceret corā̃ intuitus, et prudētē Penelopē
 Iret nūciatū, neque mente contineret.
 Hūc et Telemachus prior verbis allocutus est;
 "Venisti, nobilis Eumae; quānam jam fama est in urbe?
 "Num jam proci eximii intus sunt
 "Ex insidiis reversi? an adhuc me demū observant domum euntem?"
 Hūc autem respondens allocutus es, Eumae subulce;
 "Non curae erat mihi hāc inquirere et interrogare,
 "Per urbem incedentem: citissimē me animus iussit,
 "Nuncio perlato, rursum huc redire.
 "Occurrit autem mihi à sociis nūcius velox
 "Præco, qui scilicet primus verbum tuæ matri dixit.
 "Aliud verò utique hoc novi, hoc enim vidi oculis,
 "Jam super urbe, ubi Mercurialis collis est,
 "Eram profectus, quādo navem velocem vidi descendentem
 "In portum nostrum; multi autem erant viri in ipsā:

460

465

470

Ver. 456. — πεπληγυῖα.] Vide ad II. β'. 314. et γ'. 31.

Ver. 459. — ἐρύσσαιτο.] Ita Barnesiū, et MS. à Th. Bentleio collatus. Rectè, ut videtur. Vide ad II. 3'. 143. Al. ἐρύσαντο.

Ver. 461. "Ἦλθες, δι' Εὐμαιε.] Al. "Ἦλθες δὲ, Εὐμαιε.

Ver. 466. — καταβλώσκοντα.] Al. κατὰ βλώσκοντα.

Ibid. — ἀνώγει.] Al. ἀνώγει. Quæ aut vera lectio; aut erit ἀνώγει non ex Perfecto ἀνωγα, sed ex Aoristo ἀνωγεν. Vide ad II. 3'. 322.

Ver. 468. 'Ωμήρησι.] 'Ομῶ συνέβαλε, συνέτυχεν. Schol.

Ibid. — ἄγγελος ὤκως.] Harpocration, ad vocem 'Ομηρίωνες, citat ἄγγελος ἰλθόν. Quam lectionem et præfert Barnesiū.

Ver. 470. — εἶδον.] Al. εἶδον.

Ver. 471. πέλιος, ἰδον.] Barnesiū, minime ignarus quâ ratione ultima vocis πέλιος, ἰδον. Sed mutato nihil opus. Vide ad II. 4. 51.

Ibid. — ὅθι 'Ερμῆϊος λόφος ἐστίν.] 'Ερμῆϊον τὸν σὸρὸν τῶν λιβῶν ἢ συνέβαλε τὰς ἰνδιῶν λιβῶν.

Βεβρίθει δὲ σάκεσσι καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισι
Καὶ σφείας ὠίσθην τὰς ἔμμεναι· ἔδέ τι οἶδα.

475

“Ὡς φάτο· μείδῃσεν δ' ἱερὴ ἱς Τηλεμάχοιο,
'Ες πατέρ' ὀφθαλμοῖσιν ἰδόν· ἀλέεινε δ' ὕφορβόν.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν παύσαντο πόνε, τετύκοντό τε δαῖτα,
Δαίνυντ'· ἔδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς εἴσης.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
Δὴ τότε κοιμήσαντο, καὶ ὕπνε δῶρον ἔλαντο.

480

“ Gravata verò erat scutis et ancipitibus hastis:

“ Et ipsos putavi illos esse; neque verò quicquam scio.”

475

Sic dixit: subrisit autem sacra vis Telemachi,

Patrem oculis intuitus: vitabat autem subulcum.

Hi verò ubi jam cessàrant ab-opere, apparaverantque convivium,

Convivati sunt; neque quicquam animus indigebat convivio æquali.

At postquam potùs et cibi desiderium exemissent,

480

Tunc demùm decubuerunt, et somni donum ceperunt.

Etymolog. Magn. in voce Ἑρμαῖος. Ὁ σωρὸς
των λίδων ἐν ταῖς ὁδοῖς Ἑρμαῖον θεομάχεται
ἢ πάθος ἰώμενος· σωρὸς ἢ λόφος Ἑρμαῖου.
Schol. Ubi de hac re fusiùs: ut et apud
Etymologicum Magnum, et *Eustathium* in lo-
cum.

Ver. 474. Βεβρίθει.] Vide ad *Il.* β'. 314.
et γ'. 492.

Ver. 476. — μείδῃσεν δ' ἱερὴ ἱς Τηλεμά-

χοιο.] Ἀγαλλισάμενος δηλαδὴ ἰφ' αἰς ὑπὲρ-
ψαν οἱ μνηστῆρας κινεῖ. *Eustath.*

Ibid. — ἱερὴ ἱς — ἰδόν.] Vide suprâ
ad λ'. 90. 91.

Ver. 481. Δὴ τότε κοιμήσαντο.] *Al.* Καίτε
τι μνήσαντο.

Ibid. — ὃ ὕπνε δῶρον ἔλαντο.]

— placidi carpebat munera somni.

Ovid. Fast. lib. III. ver. 185,

ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ
ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ, Ρ'.

Ἑπόθεσις τῆς ῥαψωδίας Ρ'.

Ἐἶς τὴν πόλιν ἰλίων Τηλέμαχος διηγῆσθαι τῇ μητρὶ Πηνελόπεια τῆς ἀποδημίας τὰ κεφάλαια ὕστερον δὲ Ὀδυσσεὺς ἀχθεῖς ὑπὸ τῷ Εὐμαίῳ εἰς Ἰθάκην ἀπὸ τῶν ἀγρῶν, εἰς τὸ συμπόσιον τῶν μνηστῆρων εἰσερχεται. Ὁ δὲ Παιτὴς ἀπαγγέλλει, πῶς ὁ κύων ἀναγνωρίζει τὸν διεσπότην καὶ ὡς Εὐμαίος μὲν εἰς αὐτὸς ἀγρῶς ὑπερέβη, Ὀδυσσεὺς δὲ ἐν αὐτοῖς μένει.

Ἐπιγραφαί.

Ἐπάνοδος Τηλεμάχου εἰς Ἰθάκην.

Ἄλλως,

Ῥῷ βάλλει, αἰπόλοι τε, μνηστῆρ τε κύων δὲ ἀείγναι.

ἩΜος δ' ἡριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
Δὴ τότε ἔπειθ' ὑπὸ ποσσὶν ἰδῆσατο καλὰ πέδιλα
Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος Δείοιο·
Εἶλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ὃ οἱ παλάμῃφιν ἀρήρει,
Ἄστυδε ἰέμενος, καὶ ἰὸν προσέειπε συβώτην·
Ἄτ', ἦτοι μὲν ἐγὼν εἶμ' ἐς πόλιν, ὅφρα με μήτηρ
Ὀψεται· (ἐ γάρ μιν πρόσθεν παύσεσθαι οἶω
Κλαυθμῷ τε στρυγεροῖο, γόοιό τε δακρυόεντος,

LIB. XVII.

Quando autem matrem genita apparuit rosea-digitis Aurora;

Sanè tunc deinde sub pedibus ligavit pulchros calceos
Telemachus, dilectus filius Ulyssis divini:

Sumpsit autem validam hastam, quæ ei manibus apta erat,
Ad urbem iturus, et suum allocutus est subulcum;

"Pater, sanè quidem ego vado in urbem, ut me mater

Videat, (non enim ipsam antè cessaturam puto

"A fletuque odioso, luctuque lachrymoso,

Πρίν γ' αὐτόν μ' ἐσέηται) ἀτὰρ σοί γ' ἄδ' ἐπιτέλλω
 Τὸν ξείνον δύστηνον ἄγ' ἐς πόλιν, ὅφρ' ἂν ἐκείθι
 Δαῖτα πτωχεύῃ· δώσει δέ οἱ, ὅς κ' ἐθέλῃσι,
 Πύρρον καὶ κοτύλην· ἐμὲ δ' ἔπως ἐστὶν ἅπαντας
 Ἀνθρώπους ἀνέχεσθαι, ἔχοντά περ ἄλγεα θυμῷ.
 Ὁ ξείνος δ' εἴ περ μάλα μνηΐει, ἄλγιον αὐτῷ
 Ἔσσεται· ἦ γὰρ ἐμοὶ φίλ' ἀληθεία μυθήσασθαι.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 ὦ φίλος, εἰδὲ τοι αὐτὸς ἐρύκασθαι μεναΐων·
 Πτωχῷ βέλτιόν ἐστι κατὰ πόλιν, ἢ κατ' ἀγρούς,
 Δαῖτα πτωχεύειν· δώσει δέ μοι, ὅς κ' ἐθέλῃσιν·
 Οὐ γὰρ ἐπὶ σταθμοῖσι μένειν ἔτι τηλίκος εἰμὶ,
 Ὡστ' ἐπιτεϊλαμένῳ σημάτωντερι πάντα πιθέσθαι.
 Ἀλλ' ἔρχευ· ἐμὲ δ' ἄξει ἀνὴρ ὅδε, ὃν σὺ κελεύεις,
 Αὐτίκ', ἐπεὶ κε πυρὸς θέρω, ἀλήη τε γήνηται·
 Αἰνῶς γὰρ τάδε εἶματ' ἔχω κακὰ· μή με δαμάσῃ

10

15

20

"Quam scilicet ipsum me inspexerit;) sed tibi hic praecepto,

"Hospitem infelicem duc in urbem, ut illic

10

"Victum mendicet: dabit autem ei, quicunque voluerit,

"Panem et poculum: me autem haudquaquam licet omnes

"Homines sustinere, habentem utique dolores animo.

"Hospes autem si valde irascatur, gravius ipsi

"Erit: certè enim mihi gratum vera loqui."

15

Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses;

"O amice, neque sanè ipse detineri cupio:

"Mendico melius est in urbe, quam in agris,

"Cibum mendicare: dabit autem mihi, quicunque voluerit.

"Non enim qui apud stabula maneam, amplius est-estate sum,

20

"Ut imperanti hero in oneribus paream.

"Sed vade; me autem ducet vir hic, quem tu jubes,

"Statim, postquam igne calesco, teporque factus fuerit;

"Valde enim haec vestimenta habeo mala; caveas dum, ne me conficiat

Ver. 14. — μνηΐει.] Vox μνηΐει mediā naturā longam habet, etsi hoc in loco propter sequentem vocalem corripitur. Nam in Futuro et Aoristo, ubi duae Vocales non concurrunt, semper Homero produciuntur istud i. Vide ad Il. 4. 488. i. 178. et i. 24.

Ver. 15. — ἦ γὰρ ἐμοὶ φίλ' ἀληθεία μυθήσασθαι.] Τὸ δὲ, "φίλ' ἀληθεία μυθήσασθαι." "Ζαί," ἢ Ἀττινῶς ἀντὶ τοῦ, φίλον ἐστὶ εὐλαβεῖν ἀπ᾽ αὐτῶν ἢ, φίλα τὰ ἀληθῆ ὥς ἐπαῖν αὐτά. Eustath. Ita Iliad. 5. 345.

"Ἐνθα φίλ' ἐνταλὰ κεία τ' ὀνειναι, ἢδὲ πόσιλλα

οἶνε πνέμεναι μελιηδῶς

Ver. 18. — βέλτιον.] Apud Eustathium in commentario βέλτερον. Quo modo et in

pluribus Codicibus scriptum reperio. The. Bentleius. Atque ita potius legendum crediderim, quod vox βέλτερον alibi apud Homerum non occurrit.

Ver. 19. — ἢ κ' ἐθέλῃσιν.] Ita restituit Barnesius ex ver. 11. supr., et ver. 559. infrā, ubi in Vulgatis hoc modo legitur: Atque ita porro hic legit in commentario Eustathius. Al. 3s κ' ἐθέλῃσιν. Vide suprā ad i. 316. et ad Il. 4. 277.

Ver. 20. — τηλίκος εἰμὶ.] "Ἦγαν ἂν ἐμὲ τοιούτους ἡλικίας ὥς ἐς πᾶν ἔργον πιθέσθαι τῷ κελύοντι μου πατρὶ ἀγγεῖ." Eustath.

Ver. 22. — ἀγ.] Al. τὸν.

Ver. 23. — ἀλήη.] ἢ θυμαρία τῷ ἡλίῳ. Schol.

Στίβη ὑπηοίη· ἔκαθεν δὲ τοι ἄστν φάτ' εἶναι.

25

Ὡς φάτο· Τηλέμαχος δὲ διὰ σταθμοῖο βεβήκει,
Κραιπνὰ ποσὶ προβιβάς· κακὰ δὲ μνηστῆρσι φύτευεν.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἔκανε δόμους εὖ καιετάοντας,

Ἐγχος μὲν ῥ' ἔστησε φέρον πρὸς κίονα μακρὴν,

Αὐτὸς δ' εἶσω ἔην, καὶ ὑπέρβη λάϊνον ὑδόν.

30

Τὸν δὲ πολὺ πρῶτῃ εἶδε τροφὸς Εὐρύκλεια,

Κάεα καστορνύσα θρόνους ἐνὶ δαίδαλεοῖσι·

Δακρύσασα δ' ἔπειτ' ἰδὺς κίον' ἀμφὶ δ' ἄρ' ἄλλαι

Δμῳαὶ Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἠγερθεόντο,

Καὶ κύνεον ἀγαπαζόμεναι κεφαλὴν τε καὶ ὤμους.

35

Ἡ δ' ἔην ἐκ θαλάμοιο περίφρων Πηνελόπεια,

Ἀρτέμιδι ἱκέλη, ἥδ' ἐ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ·

"Frigus matutinum; procul autem urbem dicitis esse."

25

Sic dixit: Telemachus verò per stabulum ivit,

Velociter pedibus progrediens; mala autem procis serebat.

Sed postquam pervenisset ad aedes habitantibus commodas,

Hastam quidem posuit ferens ad columnam longam,

Ipse autem intrò ibat, et transivit lapideum limen.

30

Hunc verò longè prima vidit nutrix Euryclæa,

Pelles sternens sedibus in variegatis:

Lachrymans autem deinde reotà ad eum ivit; circumque alijs

Ancilljs Ulyssis multa-passi congregabantur,

Et osculabantur amplectentes caputque et humeros.

35

Egrediebatur autem è thalamo prudens Penelope,

Dianæ similia, et aureæ Veneri:

Ver. 25. Στίβη ὑπηοίη.] Ὁ παγετός ἐ ὑπερῶς. Schol. Ἀτ. Στίβη ἐπ' αἰνῶν, ἐπ' αἰνῶν.

Ibid. — δὲ τοι.] Ἀτ. δὲ τοι.

Ver. 26. — καὶ σταθμοῖο.] Ἀτ. δὲ ἐν σταθμοῖο. Ex versu, ut videtur 61.

Ver. 27. Κραιπνὰ ποσὶ προβιβάς.] Celeritatem et agilitatem progredientis optime depingunt et quasi ob oculos ponunt versus hujus numeri. Vide ad II. γ'. 363.

Ver. 29. — ἔστησε φέρον πρὸς κίονα μακρὴν.] Ἀτ. ἔστησε πρὸς κίονα μακρὴν ἰστίαν. Quo modo et legisse videtur Eustathius. Vide suprà ad γ'. 66. et 473.

Ver. 30. — εἶσω ἔην, ἔ. ὑπέρβη λάϊνον ὑδόν.] Ἐπὶ ἀλλανταῖς ἡ εὐδία· τὸ γὰρ ἔστιν. "Ἄν· τὸ δ' ὑπέρβη λάϊνον ὑδόν, ἔ. εἶσω ἔην." Schol. Sed nihil opus.

Ver. 32. — καστορνύσα.] Vide ad II. γ'. 260. et I. 70.

Ver. 33. — ἰδὺς κίον' ἰδὺς κίον.] Vulgati habent ἰδὺς κίον' ἰδὺς κίον. Barnesius autem edidit ἰδὺς κίον'. Rectè. Nam (ut et ipse annotat) vox ἰδὺς, quæ in *Iliad* et *Odysseia* plus quadragies occurrit, istis omnibus in locis priorem producit, excepto *Odys.* γ'. 207. ubi olim quidem legebatur ἰδὺς κίον' ἰδὺς κίον. Barnesius autem ex Editione Floren-

tina rectè restituit ἰδὺς κίον' ἰδὺς κίον'. Porro MS. à *Th. Bentleio* collatus, et hîc et infra γ'. 207. cum *Barnesio* legit ἰδὺς κίον' ἰδὺς κίον'.

Ver. 36. — Ἡ δ' ἔην ἐκ θαλάμοιο.] Vide infra ad γ'. 53. Ἀτ. Ἡ δ' ἔην ἐκ θαλάμοιο.

Ver. 37. Ἀρτέμιδι ἱκέλη.] Ita in omnibus legitur et hîc et infra γ'. 54. ubi idem versus occurrit. Haud tamen satis rectè producitur ultima vocis Ἀρτέμιδι, sequente neque consonante neque Vocali aspiratâ; nisi fortè vox ἱκέλη proquantiabatur *κινέλη*. Quod et eo nonnihil verisimilius videtur, quia et alibi ante hanc vocem, vocalem hancviam produxit Poëta;

Ἡ δ' ἀνδρὶ ἱκέλη Τρώων παρὰ δὲ δαίμον.

Iliad. γ. 86.

Vide suprà ad γ'. 206. item ad II. δ. 342. γ'. 172.

Ibid. — εὖ καὶ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ.] Barnesius hîc pro εὖ legendum conjicit εὖ. Atque ita in commentario citat Eustathius et hîc et infra γ'. 54. quocum facit etiam utrobique MS. à *Th. Bentleio* collatus. Quæ et potior videtur lectio. "Potuit etiam," addit Barnesius, "Duaque hæc Deabus simul Penelope comparare Poëta ob diversas prorsus

Ἀμφὶ δὲ παιδὶ φίλῳ βάλε πήχῃε δακρύσασα·
 Κύσσε δὲ μιν κεφαλὴν τε καὶ ἄμφω φάσα καλὰ,
 Καὶ ῥ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

40

Ἥλθες, Τηλέμαχε, γλυκερὸν φάος· οὐ γὰρ ἔτ' ἔγωγε
 Ὀψεσθαι ἐφάμην, ἐπεὶ ἄχθο νηὶ Πύλονδε
 Λάβρη, ἐμεῦ ἀέκητι, φίλῃ μετὰ πατρός ἀκσὴν.
 Ἀλλ' ἄγε μοι κατάλεξον, ὅπως ἤντησας ὁπωπῆς.

Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίοιόν ηὔδα·
 Μῆτερ ἐμὴ, μή μοι γόον ὄρνυθι, μηδὲ μοι ἦτορ
 Ἐν στήθεσσιν ὄرينε, φυγόντι περ αἰπὺν ὄλεθρον·
 Ἀλλ' ὕδρηναμένη, καθαρὰ χροὶ εἴμαθ' ἑλῶσα,
 Εἰς ὑπερῷ ἀναβᾶσα, σὺν ἀμφιτόλοισι γυναῖξιν,
 Εὖχθο πᾶσι θεοῖσι, τελήσσας ἑκατόμβας

45

50

Circum verò filium dilectum jecit brachia lachrymans;
 Osculataque est ipsi caputque et ambo lumina pulchra,
 Et lugens verbis alatis allocuta est;

40

"Venisti, Telemache, dulce lumen: non te amplius ego

"Visuram me putabam, postquam iveras nave in-Pylon

"Clām, me invitā, dilecti ad patris auditionem.

"Sed age mihi narra, quemadmodum tibi contigit videre."

Illam autem rursus Telemachus prudens contrā allocutus est;

45

"Mater mea, nē mihi luctum excita, neque mihi cor

"In pectoribus commove, elapso licet grave exitium:

"Sed lota, puris corpori vestimentis sumptis,

"In cœnaculum ubi-ascenderis cum famulis mulieribus,

"Vove omnibus Diis perfectas hecatombas

50

"rationes; ob Castitatem nempe Diane,
 "Veneri ob Formam: Similitèrque Eusta-
 thius: Τόνο μιν, ὡς καλὰ κεῖνο δὲ, ὡς περι-
 φρονεῖ εὐφρον. Verum cum Corporis speci-
 em solam hoc in loco respicit Poëta; prop-
 ter Staturam potius videtur Penelope Diana
 comparari: vide suprā ad ζ'. 107. et infrā
 ad δ. 71. Atque ita de eadem Penelope di-
 citur infrā ε'. 247. 248.

ἰσὺν περισσεύει γυναικῶν
 Εἰδὼς τι μὲν ἴσως τι

Ver. 39. Κύσσει δὲ μιν κεφαλὴν.] Vide suprā
 ad ε'. 15. Porro Vulgati hic habent Κύσει:
 Barnesius autem edidit Κύσει ex Iliad. S'.
 371. Odys. ε'. 15. φ'. 225. ubi in omni-
 bus cum duplici "ε" scribitur hæc vox.
 Rectè, ut opinor; quia Κύσει priorem corri-
 pit. Vide Iliad. ζ'. 474. δ. 478. et Odys.
 ε. 463. ι. 354. ζ. 279. α'. 21. 190. ψ. 87.
 Cæterum MS. unus à Tho. Bentleio colla-
 tus et hic Κύσει legit.

Ibid. — κεφαλὴν τε καὶ ἄμφω.] Ita resti-
 tuit Barnesius ex α'. 15. suprā, ubi idem ver-
 sus occurrit, et in omnibus hoc modo legi-
 tur. Ita porro hic in commentario legit

Eustathius; atque ita iterum in omnibus
 legitur infrā ε'. 417. Vulgg. hoc in loco
 κεφαλὴν καὶ ἄμφω.

Ver 41. — ἰσὺν ἔτ' ἔγωγε.] Ita Bar-
 nesius. Al. ἰσὺν ἔτ' ἔγωγε.

Ver. 42. — ἰσὺν ὄχλῳ νηὶ Πύλονδε Λάβρη,
 ἰσὺν ἀέκῃ.] Similitèr Penelope de Telemacho
 apud Ovidium:

Ille per insidias penè est mihi nuper ad-
 emptus,

Dum parat invictis omnibus ire Pylon:

Heroid. Epist. I. ver. 99.

Ver. 44. — ὅπως ἤντησας ὁπωπῆς.] "Ὅτι
 περιφρονεῖς ἢ "Τί εἶδες," καὶ "ὅπως ἤντησας
 "ὁπωπῆς." Eustath. Vide Odys. γ'. 97. et
 δ. 327. ubi eadem phrasis occurrit.

Ver. 49. Εἰς ὑπερῷ ἀναβᾶσα.] Deest hic
 versus in MS. à Tho. Bentleio collato; eun-
 demque in commentario omittit Eustathius.
 Quin et ubi versus huic proximè præce-
 dentem itemque sequentes duos repetit
 Poëta infrā ver. 56. 60. omittitur in Vul-
 gatis hic versus. Quanquam et ibi resti-
 tuendum contendit Barnesius.

Ῥέξειν, αἶκε πόθι Ζεὺς ἄντιτα ἔργα τελέσση.
 Αὐτὰρ ἐγὼν ἀγορήνδε ἐλεύσομαι, ὅφρα καλέσσω
 Ξεῖνον, ὅτις μοι κέθεν ἄμ' ἔσπετο δαῖτρο κίοντι.
 Τοῦ μὲν ἐγὼ προὔπεμψα σὺν ἀντιθέοις ἱτάροισι·
 Πείραιον δέ μιν ἠνώγεα προτὶ οἶκον ἄγοντα
 Ἐνδυκίως φιλέειν καὶ τίεμεν, εἰσόκεν ἔλθω.

55

Ὡς ἄρ' ἐφάνησεν τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.
 Ἡ δ' ὕδρηνάμενη, καθαρά χροὶ εἴμαδ' ἐλουσα,
 Εὖχετο πᾶσι θεοῖσι, τελέσσας ἱκατόμβας
 Ῥέξειν, αἶκε πόθι Ζεὺς ἄντιτα ἔργα τελέσση.
 Τηλέμαχος δ' ἄρ' ἔπειτα δὴ ἐκ μεγάροιο βεβήκει,
 Ἔγχος ἔχων· ἅμα τῷ γε κύνες πόδας ἀργοὶ ἔποντο.
 Θεσπεσίην δ' ἄρα τῷγε χάριν κατέχευεν Ἀθήνη·
 Τὸν δ' ἄρα πάντες λαοὶ ἐπερχόμενον Διευντο.
 Ἀμφὶ δέ μιν μνηστῆρες ἀγήνορες ἠγερέθοντο,
 Ἔσθλ' ἀγορεύοντες, κακὰ δὲ φρεσὶ βυσοδομέουον.

60

65

"Te sacrificaturam; sicubi Jupiter, ut-vindicentur hac facta, perfecerit.

"At ego ad-forum ibo, ut vocem

"Hospitem, qui me illinc unâ secutus est huc venientem.

"Illum quidem ego præmisi cum eximiis sociis;

"Piræum autem ipsum jussi ad domum ducentem

55

"Accuratè tractare et honorare, donec venissem."

Sic utique locutus est; huic verò pennarum-expers fuit verbum.

Ipsa verò lota, puris corpori vestimentis sumptis,

Vovebat omnibus Diis perfectas hecatombas

Se sacrificaturam, sicubi Jupiter, ut-vindicarentur ea facta, perficeret.

60

Telemachus autem deinde ex domo ivit,

Hastam habens: unâque eum canes pedibus veloces sequebantur.

Divinam autem ei gratiam offudit Minerva;

Eumque omnes populi supervenientem admirabantur.

Circum verò ipsum proci eximii congregabantur,

65

Bona prædicantes; mala autem mentibus profundè-cogitabant.

Ver. 51. et 60. — ἄντιτα.] Vide ad
 Il. i. 414. et ἔ. 484.

Ver. 55. — ἠνώγεα.] Al. ἠνώγον.

Ver. 57. — τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.]
 Εἰσὶ δὲ τὸ "ἄπτερος ἔπλετο μῦθος," εἰς
 ἴσον τῷ ταχίως προσηύκατο φασὶ τὸν λόγον.
 Ἀπτερος δὲ ὁ παραμένος καὶ μὴ πτεροῦς κατὰ
 τὸ κοινὸν τῷ λόγῳ ἐπίθετον ἦεν ὁ μὴ ἀποπτάς
 ἀλλ' ἐκμαίνας τῇ γυναικί. Eustath.

Ver. 58. Ἡ δ' ὕδρηνάμενη.] Post hunc
 versum Barnesianus, nullis allatis codicibus,
 inserit;

Εἰς ὑπὲρ ἀναβῆσα σὺν ἀμφισύλοις γυναιξίν·

Ex veru scilicet 49. quem hic omnino re-
 petendum contendit: "Eadem est ratio
 "eius," inquit, "ut omnes simul iterum

"hic occurrant, non ut hic unus excidat."
 Vide autem suprâ ad ver. 49.

Ver. 61. — ἄρ'.] Proinde —. Con-
 nectit nimirum sententiam cum eo quod
 præcessit ver. 52. Αὐτὰρ ἐγὼν ἀγορήνδε, ἔε.

Ver. 62. — ἅμα τῷ γε κύνεις.]

Necnon et gemini custodes limine ab alto
 Procedunt, gressumque canes comitantur
 herilem. Æn. VIII. 461.

Ver. 64. Τὸν δ' ἄρα πάντες λαοί.]

Illam omnis tectis agrisque effusa juven-
 tus,
 Turbaque miratur matrum, et prospectat
 euntem. Æn. VII. 812.

Ver. 66. Ἔσθλ' ἀγορεύουσιν, κακὰ δὲ φρεσίν.]

Οἷσ' ἐὼ μὲν βᾶλυνσι, κακῶς δ' ὀπίθιν φροσύνουσι.
 Infra s. 167.

Αὐτὰρ ὁ τῶν μὲν ἔπειτα ἀλεύατο πουλὸν ὄμιλον,
 Ἄλλ', ἵνα Μέντωρ ἦτο, καὶ Ἀντιφός, ἡδ' Ἀλκίβιτης,
 Οἳ τέ οἱ ἐξ ἀρχῆς πατρῷοι ἦσαν ἑταῖροι,

Ἔνθα καθέζετ' ἰὼν· τοὶ δ' ἐξερέεινον ἑκαστα.

70

Τοῖς δ' ἐπὶ Πείραιος δουρικλυτὸς ἐγγύθεν ἦλθεν,
 Ξεῖνον ἄγων ἀγορήνδε διὰ πτόλιν· οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
 Τηλέμαχος ξεινοῖο ἐκὰς τράπετ', ἀλλὰ παρίστη.
 Τὸν καὶ Πείραιος πρότερος πρὸς μῦθον ἔειπεν·

Τηλέμαχ', αἶψ' ὄτρυνον ἐμὸν ποτὶ δῶμα γυναῖκας,
 Ὡς τοι δῶρ' ἀποπέμψω, ἃ τοι Μενέλαος ἔδωκε.

75

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·
 Πείραι', οὐ γάρ τ' ἴδμεν, ὅπως ἴσται τάδε ἔργα·
 Εἴ κεν ἐμὲ μνηστῆρες ἀγῆνορες ἐν μεγάροισι

80

Λάβρη κτείναντες, πατρῷα πάντα δάσονται,
 Αὐτὸν ἔχοντά σε βούλομ' ἐπαυρέειν, ἢ τινα τῶνδε·
 Εἰ δέ κ' ἐγὼ τούτοισι φόνον καὶ κῆρα φυτεύσω,
 Δὴ τότε μοι χαίροντι φέρειν πρὸς δάματα χαίρων.

Ὡς εἰπὼν, ξεῖνον ταλαπεῖριον ἦγεν εἰς οἶκον.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἴκοντο δόμους εὖ ναιετάοντας,

85

At is horum quidem deinde declinabat magnum coetum ;

Ast, ubi Mentor sedebat, et Antiphus, et Halitherses,

Qui utique ei à principio paterni erant socii ;

Ilic sedebat profectus ; illi autem interrogabant singula.

70

Ad-hos verò Piræus hastâ-inclytus propè venit ;

Hospitem ducens ad-concionem per urbem : neque verò adhuc diù

Telemachus ab hospite procul se-avertit, sed astitit.

Hunc et Piræus prior sermone allocutus est ;

* Telemache, statim jube-ire meam ad domum mulieres,

75

* Ut tibi dona remittam, quæ tibi Menelaus dedit."

Illum autem rursus Telemachus prudens contrâ allocutus est ;

* Piræe, non enim scimus, quomodo erunt hæc opera.

* Si me proci eximii in ædibus

* Clâm interfecto, paterna omnia diviserint,

80

* Ipsum habentem te malo illi frui, quam aliquem horum :

* Sin ego his cædem et mortem struxero,

* Tunc demùm mihi gaudenti fer ad ædes gaudens."

Sic locutus, hospitem arumnosum duxit in domum.

At postquam pervenissent ad ædes habitantibus-commodas,

85

κακαὶ φρίνις, ἀδὸν λάλημα.

Mosch. Idyll. I. ver. 8.

In melle sunt linguæ sitæ vestre, atque
 orationes, [acerbo aceto.

Lacteq; corda felle sunt sita, atque
 Plant. Truculent. Scen. II. ver. 76.

Ver. 67. — ἑταῖρα κἀλίστη.] Al. ἑταῖ
 ὑπαλίστου.

3

Ver. 71. Τῶς δ' ἰπλ.] Al. Τῶς δὲ.

Ver. 78. ἔ γάρ.] Refertur istud γὰρ ad
 id quod elegantèr reticetur. "Nè nimis fe-
 stina ; non ENIM ὦρ."

Ver. 80. — δάσονται.] Al. δάσονται.

Ver. 84. — ταλαπεῖρις.] Vide suprâ
 ad ζ'. 193.

Χλαῖναν μὲν κατέβητο κατὰ κλισμῆς τε θρόνους τε·
 Ἐς δ' ἀσαμίνθας βάντες ἐϋξίστας λέσαντο.
 Τὲς δ' ἐπὶ ἐν δμῳαὶ λῆσαν, καὶ χρῖσαν ἐλαίῳ,
 Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαῖνας οὐλας βάλλον, ἥδ' ἐ χιτῶνας·
 Ἐκ ρ' ἀσαμίνθας βάντες ἐπὶ κλισμοῖσι κάθιζον.
 Χέρνιβα δ' ἀρφίπολος προχῶν ἐπέχυνε φέρεσσα,
 Καλῇ, χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λείητος,
 Νίψασθαι· παρ δὲ ξιστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν·
 Σίτον δ' αἰδοίῃ ταμίῃ παρέθηκε φέρεσσα,
 Εἶδ' αὖτε πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαρίζομένη παριόντων.
 Μήτηρ δ' ἀντίον ἴξε παρὰ σταθμὸν μεγάροιο,
 Κλισμῷ κεκλιμένη, λέπτ' ἡλάκατα στρωφῶσα.
 Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαδ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱαλλον.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἰδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 Τοῖσι δὲ μύθων ἤρχε περίφρων Πηνελόπεια·
 Τηλέμαχ', ἦτοι ἐγὼν ὑπερώϊον εἰσαναεῖσα
 Λέξομαι εἰς εὐνὴν, ἣ μοι στενόςσασα τέτυκται,
 Αἰεὶ δ' ἀκρυς ἑμοῖσι πεφυγμένη, ἐξ ἧ' Ὀδυσσεύς

90

95

100

Lanā quidem deposuerunt in solisque sedilibusque;
 Inque balnea ingressi benè-polita lavati sunt.
 Hos autem postquam famulæ laverant et unxerant oleo,
 Circum deinde lanas villosas jecerunt et tunicas;
 E balneo utique egressi in sedibus sedebant.
 Aquam autem ancilla gutturij infundebat ferens,
 Pulchro, aureo, super argenteo lebetes,
 Ad-lavandum: juxtaque politam extendit mensam:
 Panem verò verecunda proma apposuit ferens,
 Ferculis multis impositis, largiens de præsentiis.
 Mater autem ex-adverso sedebat ad postes domus,
 In sede reclinata, tenuia pensa versans.
 Hi autem ad cibos paratos appositos manus porrigebant.
 At postquam potus et cibi desiderium exemissent,
 Illis utique sermonem exordiebatur prudens Penelope;
 "Telemache, sane ego in cœnaculum ubi-conscendero,
 "Decumbam in lectum, qui mihi luctuosus factus est,
 "Semper lachrymis meis fœdatus; ex quo Ulysses

90

95

100

Ver. 86. Χλαῖναν.] MS. à Tho. Bentleio collatus habet χλαῖνας. Quæ et verior videtur lectio. Ita enim in omnibus legitur infra ver. 179. et 6. 255. ubi iterum occurrit idem verbum.

Ver. 88. Τὲς δ' ἐπὶ ἐν.] Ita ex Editionibus nonnullis rectè restituit Barnseus. Vide supra ad 8. 49. 9. 454. et ad Il. 6. 587. Henricus Stephani aliique malè hæc ediderunt, Τὲς δ' ἐπὶ ἐν.

Ver. 89. 91. Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαῖνας ἔλας βέλον, — Χέρνιβα δ' ἀρφίπολος.]

Dant famuli manibus lymphas, —
 ——— tonsisque ferunt mantilia villis.
 Æn. I. 701.

Ver. 93. — πὰρ δὲ.] Al. ἀπὸ δὲ.

Ver. 97. 139. — κεκλιμένη — παρακλίνω.] Vide ad Il. 4. 309. 314. et 7. 434.

Ver. 100. Τῶσι δ' ἐτοῖμα ἔρχε.] Barnseus edidit τῶσιν· et in annotationibus; "Ita," inquit, "omniò scribendum, vel τῶσιν," "pro τῶσι δ', quod hîc quidem stare non quit; τῶσι δ', enim παρακλίνω, et est Enchiridion." Minus rectè. Vide ad Il. 4. 57.

*Ωχεθ' ἄμ' Ἀτρεΐδῃσιν ἐς Ἴλιον· οὐδέ μοι ἔτλης,
Πρὶν ἔλθῃν μνηστῆρας ἀγῆνορας εἰς τόδε δῶμα, 105
Νόστον σοῦ πατρὸς σάφα εἰπέμεν, εἴπου ἄκουσας.

Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦνδ' αὖ
Τοὶ γὰρ ἐγὼ τοι, μῆτερ, ἀληθεῖην καταλέξω·
Ἵλχόμεθ' ἐς τε Πύλον, καὶ Νέστορα, ποιμένα λαῶν
Δεξάμενος δέ μ' ἐκείνος ἐν ὑψηλοῖσι δόμοισιν, 110
Ἐνδυκῆας ἐφίλει, ὥσεί τε πατὴρ ἐὼν υἱά
Ἐλθόντα χρόνιον νέον ἄλλαθεν· ὥς ἐμὲ κείνος
Ἐνδυκῆας ἐκόμιζε, σὺν υἱάσι κυδαλίμοισιν.
Αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς ταλασίφρονος οὔποτ' ἔφασκε
Ζωῶ, οὐδὲ θανόντος, ἐπιχθονίῳ τευ ἀκοῦσαι· 115
Ἀλλὰ μ' ἐς Ἀτρεΐδην δαρικλειτὸν Μενέλαον
Ἴπποισι προὔπεμψε καὶ ἄρμασι κολλητοῖσιν.
Ἐἷδ' ἴδον Ἀργεῖην Ἑλένην, ἥς εἵνεκα πολλὰ
Ἀργεῖοι, Τρῶές τε, θεῶν ἰότητι μόγησαν.

* Abiit cum Atridis ad Ilium : neque mihi sustinuiti,

"Antequam venirent proci eximii in hanc domum,

105

"Reditum tui patris aperte dicere, sicubi audivisti."

Hanc autem rursus Telemachus prudens contrā allocutus est ;

"Equidem tibi, mater, veritatem narrabo ;

"Ivimus inque Pylum, et ad Nestorem, pastorem populorum :

"Exceptum autem me ille in excelsis ædibus

110

"Accuratè tractabat, tanquam pater suum filium,

"Reversum longo-post-tempore recens aliundè ; sic me ille

"Accuratè excipiebat, cum filiis gloriosis.

"At de Ulysse malorum-patiente nunquam aiebat,

"Vivo, neque mortuo, terrestrium ex-ullo te audivisse :

115

"Sed me ad Atridem hastà-inclytum Menelaum

"Cum-equis præmisit et curribus benè-compactis.

"Illic vidi Argivam Helenam, cujus gratiā multa

"Argivi, Trojanique, deorum voluntate laborarunt.

Ver. 108. et 122. — ἀληθείην.] Vide
suprà ad §. 297.

Ver. 109. Ὀχόμεθ' ἐς τε Πύλον ἔ Νέστορα.]

Nos Pylon, antiqui Neleia Nestoris arva,

Misimus : incerta est fama remissa Py-

lo. Ovid. Heroid. Epist. I. ver. 63.

Ver. 110. — δι' ἐκείνους.] Al. δι' με
κείνους. Ut ver. 112.

Ver. 116. — δαρικλειτὸν.] Ita edidit
Barneius ex §. 52. suprà, ubi Vulgati ha-
bent δαρικλειτὸς. Cumque Barneio hic facit
et MS. à Tho. Bentleio collatus. Rectè, ut
videtur. Vide ad Il. §. 55. Vulgg. hoc in
loco δαρικλειτὸν.

Ver. 118. — ἥς εἵνεκα πολλὰ Ἀργεῖοι,
Τρῶές τε, θεῶν ἰότητι μόγησαν.] Ὅρα δὲ ὅτι

τε ἔξ ἑσθὲς τὴν Ἑλένην φιλοφρόνως ἴσχει διὰ τὴν
ξενίαν ὁ Τηλέμαχος. — καὶ οὐδὲ φορετικὸν τὸ
περὶ αὐτῆς εἶπαι, ἀλλὰ ἔ μᾶλλον ὑπεραπειλο-
γήσατο ἐν τῷ ὁπῶν, θῶν ἰότητι γινέσθαι τὰ
κατ' αὐτὴν. — Εἰ γὰρ ἔ ξενίαν ἵκεα αὐτῆς
κυνώπιδος τὰ ἐν Ἰλίου παρὰ γινέσθαι φησὶν ἄλλ'
ὁ Τηλέμαχος ὥστερ' αὐτὸ φησάμενος ὁπῶν,
ἴφη θῶν ἰότητι προῦναι αὐτὰ. Eustath.
Porro MS. à Tho. Bentleio collatus, pro μὲ-
νησαν hic legit δάμνησαν secundum Eustathii
sententiam, minùs rectè : Etenim τὸ δὲ
" ἐμόγησαν " (inquit) σημαίνει ἴφη ὁ Τηλέμα-
χος, διὰ τὴν Ἑλένην. Εἰσὶν γὰρ, ἥς εἵνεκα
ἄλονται, ἢ τὶ ταῦτα, ἐνταῦθα διὰ τὸ δυσφημῆσαι.
Atqui ipse in versu præcedenti pro πολλὰ
legit πολλοί in quod cum δάμνησαν, aptius
quàm cum ἐμόγησαν, convenit.

Εἶρετο δ' αὐτίκ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
 "Ὅττεν χρηζὼν ἰκόμην Λακεδαιμόνα διαν·
 Αὐτὰρ ἐγὼ τῷ πᾶσαν ἀληθείην κατέλεξα·
 Καὶ τότε δὴ μ' ἐπέσσει ἀπειθόμενος προσέειπεν·
 "ὦ πόποι, ἦ μάλα δὴ κρατερόφρονος ἀνδρὸς ἐν εὐνῇ
 "Ἦβελον εὐνήθηναι ἀράλκιδης αὐτοῦ ἰόντες.
 "Ὡς δ' ὅπότεν ἐν ξυλόχῳ ἔλαφος κρατερὸν λέοντος
 Νεβρὺς κοιμήσασα νεπηγέας γαλαθῆνας,
 Κνημὲς ἐξερέσσι καὶ ἄγκυα πειήεντω
 Βοσκομένη, ὃ δέ τ' ὥπα ἦν εἰσέλυσθαι εὐνῇ,
 Ἀμφοτέροισι δὲ τοῖσιν αἰετὰ πότμον ἐφῆκεν·
 "Ὡς Ὀδυσσεὺς κείνοισιν αἰετὰ πότμον ἐφῆκεν·
 Αἱ γὰρ, Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἀπόλλων,
 Τοῖος ἔων, οἷός περ' εὐατιμένη ἐν Δέσφῃ
 Ἐξ ἔριδος Φιλομηλεΐδῃ ἐπαλαίσειν ἀναστροφῆς,

" Interrogabat verò statim deinde bello-strenuus Ménélaus,
 " Cujusnam rei indigens venissent in Lacedæmonem divinam·
 " At ego ei omnem veritatem dixi·
 " Et tunc demùm me verbis respondens allocutus est;
 " Papæ ! profectò valdè jam fortis viri in lecto
 " Voluerunt cubare, imbelles ipsi cunæ sint.
 " Sicut autem quandò in lustrò cerva fortis leonis
 " Hinnulos ubi-composuerit recēna-tona, lactentes,
 " Juga investigat et valles herbosas
 " Pascens; hic verò statim suum ingressus est cubile,
 " Ambobusque illis sævam mortem infert;
 " Ita Ulysses illis sævam mortem inferet.
 " Utinam enim, Jupiterque pater, et Minerva, et Apollo,
 " Talis existens, qualis olim benè-xdificatà in Lesbo
 " Ex-contentione cum Philomelide luctatus est, ubi-surrexisset

Ver. 121. "Ὅττεν.] *Al.* "Ὅττιν.
 Ver. 124. "ὦ πόποι.] Vide suprâ §. 933.
 Ὡς. ubi totus hic locus occurrit.
 Ver. 127. — γαλαθῆνας.] *Al.* γαλαθ-
 νῆς, et γαλατίνες.
 Ver. 129. — ὃ δέ τ' ὥπα.] *Al.* ὃ δ' ἴστω-
 τα· Quo modo legit et MS. à Th. Bentleio
 collatus. Atque ita in Vulgatis legitur su-
 prâ §. 338.
 Ver. 130. — ἐφῆκεν.] *Al.* ἐφῆκε.
 Ver. 134. Ἐξ ἔριδος Φιλομηλεΐδῃ.] Ὁ Φι-
 λομηλεΐδης, ὡς Φιλομήλεως υἱὸς· ὃ γὰρ Πάτροκλος
 ἐς δύναιται δηλῆσθαι, ὡς Φικαμήλεως υἱὸς· ὅτι
 ἐκ τῶ ἀπὸ μητρὸς ἐς σχηματίζει ὁ Παιστής· ὃ
 ὅτι τὸ παφιερέμειον ἐν οἰκίῳ ἦν ἐπὶ Πάτροκλῳ
 " Καὶ δ' ἴστω τα κρηταιροί, καχάρωντο δὲ πάντες
 " Ἀχαιοί." Καὶ ἐν Ἰλιάδι δὲ λέγεται, [*Iliad.* ε'.
 670.] " Νῦν τις ἰνὴν Πάτροκλῳ δολαίῳ
 " Μυρτιάδῃ." *Schol.* Similiter *Heraclides*
Ponticus; Σύνηται γὰρ Ὀμήρῳ τοῖς ἀντιθέτοις
 ἰππίοις χρῆσθαι· ταὶ δ' ἐν μητρὶ ἐκ τῶ ἴστω
 Vol. II.

τις ὅλος παρ' αὐτῶ. Quem ad locum *Edi-
 tor* in annotationibus; " Canon," inquit,
 " diligentèr notandus, qui apud Homerum
 " ubique, ni longè fallor, versus reperietur."
 Vide suprâ ad §. 343. *Barnesius* autem
 hanc observationem fundamento hand satis
 firmo niti contendit. " *Homero* enim," in-
 quit, " *Apollo* *Κητοῖδης* audit; ut *Πεισίδης*,
 " *Scut. Herc. ver.* 229. *Δαναΐδης* *Πιερίδης* di-
 " citur, et *Χέρων* *Φιλλυρίδης*, &c." Sed
 quamvis hoc fiat apud alios Poëtas, apud
Homerum tamen totâ in *Iliade* atque *Odyssæâ*
 nusquam reperitur hujusmodi exemplum.
 Nam vox *Λητοῖδης*, cujus meminit *Barnesi-
 us*, in *Hymno ad Mercurium* tantùm occur-
 rit, qui an reverâ sit *Homeri*, dubitari po-
 test. Porro admodùm videtur absimile
 Poëtam, qui *Patroclus* in *Iliade* et *Odyssæâ*
Μυρτιάδῃ plus viciis appellarat, duobus in
 locis *Φιλομηλεΐδῃ* nominasse.

Κὰδ δ' ἔβαλε κρατερῶς, πεχάροντο δὲ πάντες Ἀχαιοί· 135
 Τοῖος ἐὼν μνηστήρσιν ὁμιλήσειεν Ὀδυσσεύς·
 Πάντες κ' ἀκύμοροί τε γυνοίατο πικρόγαμοί τε.
 Ταῦτα δ', ἃ μ' εἰρωτᾷς καὶ λίσσασαι, ἐκ ἂν ἔγωγε
 Ἄλλα παρὲξ εἵποιμι παρακλιδὸν, ἐδ' ἀπατήσω·
 Ἀλλὰ τὰ μὲν μοι εἶπε γέρον ἄλιος νημερτῆς, 140
 Τῶν ἐδὲν τοι ἐγὼ κρύψω ἔπος, ἐδ' ἐπικεύσω.
 Φῆ μιν ὃδ' ἐν νήσῳ ἰδέειν κρατέρ' ἄλγε' ἔχοντα,
 Νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψῆς, ἥ μιν ἀνάγκη
 Ἰσχεῖ· ὃ δ' ἐ δύναται ἦν πατρίδα γαῖαν ἰκέσθαι·
 Οὐ γάρ οἱ πάρα νῆες ἐπήρεσμοι καὶ ἱταῖροι, 145
 Οἳ καὶ μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
 Ὡς ἔφατ' Ἀτρεΐδης δευρικλειτὸς Μενέλαος.
 Ταῦτα τελευτήσας νεόμην' ἔδοσαν δέ μοι ἔρον
 Ἀθάνατοι, τοί μ' ὦκα φίλην ἐς πατρίδ' ἐπεμφαν.
 Ὡς φάτο· τῇ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινε. 150
 Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Θεοκλύμενος Διοειδῆς·
 ὦ γύναι αἰδοίῃ Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,

- Prostravitque fortiter, gavisus autem sunt omnes Achivi;
 • Talis existens cum procis versaretur Ulysses:
 • Omnes et breviter fierent et amararum-nuptiarum.
 • Ista autem, quæ me interrogas et precaris, non ego
 • Alia præter verum dixero declinando, neque decipiam:
 • Sed quæ quidem mihi dixit senex marinus verax,
 • Herum nullum tibi ego celabo verbum, neque occultabo.
 • Dixit ipsum is in insulâ se vidisse duos dolores habentem,
 • Nymphæ in ædibus Calypsus, quæ ipsum necessitate
 • Detinet: ille verò non potest suam in patriam terram venire:
 • Non enim ei adsunt nares remigio-instructæ et socii,
 • Qui et ipsum convehant super lata dorsa maris.
 • Sic dixit Atrides hastâ-inclytus Menelaus.
 • His peractis rediit: dederunt autem mihi ventum secundum
 • Immortales, qui me celeriter dilectam in patriam miserunt."
 • Sic dixit: ei autem animum in pectoribus commovebat.
 • Inter hos verò et locutus est Theoclymenus deo-par;
 • O uxor veneranda Laertiadæ Ulyssis,

135

140

145

150

Ver. 139. — παρὲξ εἵποιμι παρακλιδὸν.]

Vide suprâ ad γ. 348.

Ver. 141. Τῶν ἑδὲν.] Ita edidit *Barnesius* ex *Eustathio*, et ex *Odys.* γ. 350. ubi Vulgati ita habent. Atque ita hic in pluribus Codicibus scriptum reperit *Tho. Bentleius*. Vulgati hoc in loco habent ὦν ἑδὲν.

Ver. 142. et 153. — ὦ γ.] *Al. ὦ γ'.*

Ibid. — ἰδὲν κρατὶς δαψ' ἔχοντα.] *Henricus Stephanus* ex *Eustathio* inter varias lectiones retulit θαλάσσης κατὰ δάκρυ χρίοντα: ut suprâ γ. 556. ubi occurrit hic locus. Unde

legi posse conjicit *Barnesius*, ἰδὲν κατὰ δάκρυ χρίοντα.

Ver. 146. Οἳ καὶ μιν πέμποιεν.] *Al. Οἳ καὶ μιν.* Quæ et potior videtur lectio. Atque ita omnibus legitur suprâ γ. 560. *l.* 17. 142. ubi idem versus occurrit.

Ver. 147. — δευρικλειτὸς.] Ita rectè *Barnesius*. Quocum et hic facit MS. à *Tho. Bentleio* collatus. Vide suprâ ad ver. 116. *Al. δευρικλειτὸς.*

Ver. 150. — ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινε.] *Al. ἐνὶ στήθεσσιν ἱταῖραι.*

- Ἦτοι ὃδ' ἐ σάφα οἶδεν' ἐμεῖο δὲ σύνθεο μῦθον
 Ἀτρεκέως γάρ σοι μαντεύσομαι, ἐδ' ἐπικεύσω.
 Ἰστω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν, ξενίη τε τράπεζα,
 Ἰστήη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἣν ἀφικάνω,
 Ὡς ἦτοι Ὀδυσσεὺς ἦδη ἐν πατρίδι γαίῃ
 Ἥμενος, ἣ ἔρπων, τάδε πευθόμενος κακὰ ἔργα,
 Ἔστιν, ἀτὰρ μνηστῆρσι κακὸν πάντεσσι φυτεύει.
 Τοῖον ἐγὼν οἶανόν ἐυσσέλμῃ ἐπὶ νηὸς
 Ἥμενος ἐφρασάμην, καὶ Τηλεμάχῳ ἐγγγάνειν.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 Αἶ γὰρ τῷτο, ξεῖνε, ἔπος τετελεσμένον εἴη·
 Τῷ κε τάχα γνοίης φιλότῃτά τε, πολλά τε δᾶρα,
 Ἐξ ἐμεῦ, ὥς ἂν τίς σε συναντόμενος μακαρίζοι.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 Μνηστῆρες δὲ πάροιθεν Ὀδυσῆος μεγάρῳ
 Δίσκοισιν ἑρποντο, καὶ αἰγανέησιν ἰέντες
 Ἐν τυκτῷ δαπίδα, ὅθι περ πάρος ὕβριν ἔχεςπον.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ δειπνηστὸς ἦν, καὶ ἐπῆλυθε μῆλα
 Πάντοθεν ἐξ ἀγρῶν, οἱ δ' ἤγαγον, οἱ τοπάρος περ,

“ Sanè ille non certè novit ; meo autem attende sermoni :

“ Verè enim tibi vaticinabor, neque occultabo.

“ Sciat nunc Jupiter primum deorum, hospitalisque mensa,

“ Larque Ulyssis eximii, ad quem veni,

“ Quod sanè Ulysses jam in patriâ terrâ

“ Sedens, vel repens, hæc audiens mala opera,

“ Est ; at procis malum omnibus serit.

“ Talem ego avem bonis-transtria-instructâ in navi

“ Sedens observavi, et Telemacho proclamavi.”

Hunc autem rursus allocutus est prudens Penelope ;

“ Utinam enim hoc, hospes, verbum perfectum esset,

“ Ita citò sentiret amicitiamque, multaque dona,

“ Ex me ; ut aliquis te occurrens beatum-diceret.”

Sic hi quidem talia inter se loquebantur.

Proci autem ante Ulyssis domum

Discis delectabantur, et hastilibus jaculantes

In fabrefacto pavimento, ubi utique antea insolentiam exercebant.

Sed quandò jam cœnæ-tempus erat, et advenērunt pecudes

Undique ex agris, agebant autem eas, qui scilicèt antea ;

Ver. 153. — ἐμεῖο δὲ σύνθεο μῦθον.] *Al.* ἐμεῖο δὲ σύνθεο μῦθον.

Ver. 156. — Ἰστήη τ' Ὀδυσῆος.] Ita MS. à *Tbo.* Bentleio collatus ; et *Eustathius* in commentario : Atque ita in Omnibus scribitur infra τ'. 304. ubi repetitur hic versus. • Ita porro scribendum contendit *Barnesius* supra ζ. 159. Ipse tamen hoc in loco cum Vulgatis edidit Ἐστίν.

Ver. 158. — πευθόμενος.] *Al.* πιεθόμενος.

Ver. 160. Τοῖον.] *Al.* Οἶον.

Ibid. — εἰανὸν ἐυσσέλμῃ ἐπὶ νηὸς.] *Suprà* ζ. 524. 531.

Ver. 166. — μακαρίζοι.] *Al.* μακαρίζῃ.

Ver. 169. — ἔχεςπον.] Vide *suprà* ad τ'. 241. et ad *Il.* β'. 221.

Ver. 170. — διπνηστὸς.] *Βαρωνίους* μίς, ἢ τῷ διήκνῃ δὲ καὶ διπνηστὸς δὲ, τὸ διπνηστὸς. *Schol.* *Al.* διπνηστὸς, et διπνηστὸς.

Καὶ τότε δὴ σφιν εἶπει Μέδων, (ὃς γὰρ ῥα μάλιστα
"Ἦδ' αὖτε κηρύκων, καὶ σφιν παρεγίνετο δαίτι·")

Κῆροι, ἐπειδὴ πάντες ἐτέρφθητε φρεῖν ἀέθλοισι,

"Ερχσθε πρὸς δώμαθ', ἵν' ἐντυνώμεσθα δαῖτα·

175

Οὐ μὲν γάρ τι χεῖριον ἐν ἄρῃ δεῖπνον ἐλίσθαι.

"Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἀνστάντες ἔβαν, πείθοιτό τε μύθῳ.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἵκοντο δόμους εὖ ναιετάοντας,

Χλαίνας μὲν κατέθεντο κατὰ κλισίους τε θρόνους τε,

Οἱ δ' ἴερευον αἷς μεγάλαις καὶ πίονας αἶγας·

180

Ἱέρευον δὲ σύας σιάλως, καὶ βῆν ἀγελαίην,

Δαῖτ' ἐντυνόμενοι. Τοὶ δ' ἐξ ἀγροῖο πόλινδε

᾽Ωτρύνοντ' ᾽Οδυσσεύς τ' ἰέναι καὶ δῖος ὕφορβός.

Τοῖσι δὲ μύθων ἤρχε συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν·

Ξεῖν', ἐπεὶ ὅρ δὴ πῖπτα πόλινδ' ἰέναι μενοαῖνεις

185

Σήμερον, ὥς ἐπέτελλεν ἀναξὺς ἑμὸς, ἧ σ' αὖ ἔχωγε

Tunc demum ipsi dixit Medon; (hic etenim maximè
Placebat præconum, et ipsis aderat in convivio:)

"Juvenes, postquam jam omnes daleotati ois mente certaminibus,

175

"Ite ad ædes, ut paremus convivium:

"Nequaquam enim malum est in tempore coenam capere."

Sic dixit: illi autem ubi-surrexissent, ibant, parebantque sermoni.

At postquam venissent in ædes habitantibus-commodas,

Lænas quidem deposuerunt in sedilibusque solisque;

180

Hî autem mactabant oves magnas et pingues capras;

Mactabant porro sues pingues, et bovem armentalem,

Convivium parantes. At ex agro ad-urbem

Properabant ire Ulyssesque et nobilis subulcus.

Ullis autem sermonem exordiebatur subulcus, princeps virorum;

185

"Hospes, quoniam jam demum ad-urbem ire cupis.

"Hodiè, sicut jussit dominus meus; certè te ego

Ver. 174. — ἀέθλοισι.] *Al.* αἰθλῶν.

Ver. 176. Οὐ μὲν γάρ τι χεῖριον.] Simili
ferè modo usurpatur vox ἀμεινον apud *He-*
siodum;

Μηδ' ἴσ' ἀκινήτοισι καθίζων, ἢ γὰρ ἀμεινον.

Erg. ὁ *Ἡμειγ.* h. 368.

Ver. 177. — ἔβαν, ἀέθλων αἰ μύθῳ.]
Al. ἔβαν οἰκόνδε ἵκατος. *Al.* ἔβαν ποτὶ οἶκον
ἵκατος.

Ver. 181. Ἱέρευον δὲ σύας.] *Barnesius* legi
posse conjicit Ἱέρευον quo modo fortè Ἱέρευον
pronuntiabatur. Quod enim de hoc versu
in annotationibus ad *Odys.* β'. 289. observat
Barnesius, nempe *Απορῆστιον* habere in *Pri-*
mo loco; id verò in hujusmodi Carmine
(ut opinor) ferri non potest.

Ver. 185. — δὴ πῖπτα.] Vide suprâ ad
v. 299.

Ibid. — ἵται.] *Al.* ἵμεναι.

Ver. 186. — ἦ σ' αὖ ἐγὼ σὶ Αὐτῷ θελοί-

μην.] "Monet (inquit *Spondanius*) hospitem

"Eumæus de protectione ad urbem juxta

"Telemachi mandatum, cui se obtempe-

"rare malle docet, quàm propriis studere

"commodis. — Ubi observandum est op-

"timî et fidelis servi exemplum, qui sua

"negotia domini negotiis postponit." Mi-

nus rectè. Non enim de suo ipsius com-

modo cogitat *Eumæus*, sed de salute hospî-

tis; cui apud se manere multò tutius arbi-

tratur, quàm ad urbem proficisci:

"Ὁ μοι ξᾶνε, τίη τοι, ἰδὲ φρεσὶ τῷτο νόημα

"ἔσλιντο; ἦ σὺ γι πάγχυ λιλαίης αὐτόθ'

ἰλλοῖσαι.

Suprà v. 325.

Et ver. 334. ejusdem libri;

"Ἀλλὰ μὲν· ἢ γὰρ τις τοι ἀνιάται παρῆναι.

Αὐτὲ βελοῖμην σταθμῶν ρυτῆρα γένεσθαι·
 Ἀλλὰ τὸν αἰδέομαι, καὶ δεῖδω, μὴ μοι ὀπίσσω
 Νεικίῃ χαλεπαὶ δέ τ' ἀνάκτων εἰσὶν ὁμοκλαί.
 Ἀλλ' ἄγε νῦν ἴωμεν· δὴ γὰρ μέμβλωκε μάλιστα 190
 Ἥμαρ· ἀτὰρ τάχα τοι ποτὶ ἑσπερα ρίγιον ἔσται.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Γιγνώσκω, φρονέω· τά γε δὴ γέροντι κελεύεις·
 Ἀλλ' ἴωμεν· σὺ δ' ἔπειτα διαμπερὲς ἡγεμόνευε.
 Δὸς δέ μοι, εἴ ποθί τοι ῥόκαλον τετμημένον ἔστιν, 195
 Σκηρίπτεσθ, ἔπειθ φάτ' ἀρισφαλὲς ἔμμεναι οὐδόν.
 Ἥ ῥα, καὶ ἀμφ' ἄμοισιν αἰεκέα βάλλετο πῆχυν
 Πικνὰ ῥωγαλήν· ἐν δὲ στρόφος ἦεν ἀορτή.
 Εὖμαιος δ' ἄρα οἱ σκῆπτρον θυμαρὲς ἔδανεν.
 Τῷ βήτην σταθμὸν δὲ κύνες καὶ βῆτορες ἄνδρες 200
 ῥύατ' ὀπίσθε μένοντες· ὁ δ' ἐς πόλιν ἦγεν ἄνακτα,
 Πτωχῷ λευγαλέῳ ἐναλίγκιον ἥδ' ἐγέροντι,
 Σκηπτόμενον· τὰ δὲ λυγρὰ περὶ χροῦ εἴματα ἔστο.

“Hic mallet stabulorum custodem factum esse :

“Sed illum vereor, et timeo, nè me postea

“Objurget : severæ etenim dominorum sunt increpationes.

“Sed age nunc eamus ; jam enim præterit maximâ-ex-parte

190

“Dies : at cito ad vesperam frigidius erit.”

Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses ;

“Cognosces, sapio ; hæc jam intelligenti præcipis :

“Sed eamus ; tu autem deinde perpetuò præi.

195

“Da verò mihi, sicubi baculum tibi cæsum est,

“Ad-innitendum ; quoniam dicitis valdè lubricam esse viam.”

Dixit utique ; et circum humeros turpem sibi-jaciebat peram

Crebris-locis laceram ; inerat verò tortile lorum.

Eumæus autem ei baculum animo-gratum dedit.

200

Hi ivērunt : stabulum verò canes et pastores viri

Custodiebant ponè manentes ; hic autem in urbem ducebat regem,

Mendicio misero similem et seni,

Baculo innitentem : turpia autem circum corpus vestimenta indutus erat.

Ver. 187. ——— γένεσθαι.] *Al. ληίσθαι.*
 Quam lectionem huic loco aptiorem existimat *Barnesius*. Atque ita habent MSS. duo à *The. Bentleio* collati.

Ver. 188. ——— αἰδέομαι, & δεῖδω.] Vide ad *Il. d. 37.* et *v. 736.*

Ver. 189. ——— χαλεπαὶ δὲ τ' ἀνάκτων αἰεὶ ὁμοκλαί.]

Δυσὶ τυράννων λήμματα

Euripid. Medea, ver. 119.

Gravis ira regum est semper

Senec. Medea, ver. 494.

Cæteram *Scholias*tes ad *Æschyl. Prometh.* ver. 35. hoc in loco præ ὁμοκλαί videtur legisse ἀπυλαί.

Ver. 190. ——— δὴ γὰρ μέμβλωκε μάλιστα Ἥμαρ.] Τὸ πλάσσει τῆς ἡμέρας παρὶλῆ-
 λου. *Schol.*

Nunc adeò, melior quoniam pars acta
 diei. *Æn. IX. 156.*

Ver. 196. ——— ἀρισφαλὲς ἔμμεναι οὐδόν.]
 Καὶ ἔρα τὸ ἔδδν, ἀντὶ τοῦ δδν, ἰκνέσθαι *Λιολο-
 κῆ* τὸ “ν” ἀπαξ δι, φασίν, ἰσκαῦδα εἶπαι τὴν
 λιβν· & δίδωκεν ἀφορμὴν ἰτυμελογίας τοῦ ἔδδν·
 & ἰκνέσθαι γὰρ ἔδδς ἀπὸ οἶνον ἰκν. Ἡρακλείδης δ'
 ἐν οἷς περὶ δυσκλίτων ῥημάτων γράφει, “*Λει-
 “*φαλὲς ἔμμεναι ἔδδς” φησὶ γράφοντα ἐν ἄλ-
 λωι ὡς ἐπὶ *Eustath.*

Ver. 199. ——— ἔρα.] *Prout pastulaverat
 Ulysses ;* supra ver. 195.

- 'Αλλ' ὅτε δὴ στείχοντες ὁδὸν κατὰ παιπαλόεσσαν
 "Ἀστεος ἐγγὺς ἔσαν, καὶ ἐπὶ κρήνην ἀφίκοντο 205
 Τυκτὴν, καλλίροον, ὅθεν ὑδρεύοντο πολῖται,
 Τὴν ποίησ' Ἰθακος, καὶ Νήριτος, ἥδ' Πολύκτωρ.
 'Αμφὶ δ' αἶψ' αἰγείρων ὕδατοτρεφίαν ἦν ἄλσος
 Πάντοσε κυκλοτερεῖς, κατὰ δὲ ψυχρὸν ῥέειν ὕδωρ
 Ὑφόθεν ἐκ πέτρης· βωμὸς δ' ἐφύπερθε τέτυκτο 210
 Νυμφῶν, ὅθι πάντες ἐπιρίζεσκον ὁδίται·
 "Ενθα σφίας ἐκίχαν' υἱὸς Δολίολιο Μελανθεύς,
 Αἶγας ἄγων, αἱ πᾶσι μετέπρεπον αἰπολίοισι,
 Δεῖπνον μνηστῆρεςσι· δῶν δ' αἶμ' ἔποντο νομῆες.
 Τοὺς δὲ ἰδὼν νείκεσσεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν 215
 "Εκπαγλον καὶ αἰεκές· (ὄρνευε δὲ κῆρ' Ὀδυσῆος).
 Νῦν μὲν δὴ μάλα πάγχυ κακὸς κακὸν ἠγυιάζει·
 'Ως αἰεὶ τὸν ὁμοῖον ἄγει θεὸς ὡς τὸν ὁμοῖον.

Sed quando jam euntes viam per asperam
 Urbem prope erant, et ad fontem pervenerant 205
 Fabrefactum, pulchrè-fluentem, undè aquabantur cives,
 Quem fecit Ithacus, et Neritus, et Polycctor;
 Circùm verò aliorum aquis-nutritarum erat nemus
 Undique rotundum; frigida autem defluebat aqua
 Altè ex petrà: ara autem suprà facta erat 210
 Nympharum, ubi omnes sacra-faciebant viatores:
 Illic in ipsos incidit filius Dolii Melantheus,
 Capras agens, quæ omnibus antecellebant gregibus,
 Cœnam procus; duo autem unà sequebantur pastores.
 Illos autem conspicatus increpuit, verbumque dixit et compellavit 215
 Vehementèr et indignè; (commovebat autem cor Ulyssis):
 "Nunc quidem omninò malus malum ducit:
 "Adeò semper similem ducit deus ad similem.

Ver. 206. — καλλίροον.] *Al.* καλλίρροον.
 Quæ si vera lectio, pronuntiandum καλλίρ-
 ρον uti et notavit *Barnesius*.

Ver. 207. — "Ἰθακος, & Νήριτος.] Πτε-
 ριλῶν παῖδης, "Ἰθακος καὶ Νήριτος, ἀπὸ Διὸς
 ἔχοντες τὸ γένος, ἔκων τὴν Κεφαλληνίαν ἀφί-
 σαν δὲ αὐτοῖς τῆτον, καταλιπόντες τὰ σφίτερα
 ἦσαν, παραγίνονται εἰς τὴν Ἰθάκην καὶ τόπον
 ὁδῆς ἢ πικνωμένον ἐς συρμαισμὸν, διὰ τὸ τῶν
 παρατιθεμένων ὑψηλότερον εἶναι, & κατοική-
 σαντες διῆρε, τὴν Ἰθάκην ἱκταίαν & ἐκ μὲν τῇ
 "Ἰθάκῃ ἡ ἥσος ἱκανοτάτη "Ἰθάκῃ· τὸ δὲ πα-
 ρατίμωτον ὄρος ἐκ τῇ Νηρίτῃ Νήριτον. Ἡ δὲ
 ἱστορία παρὰ Ἀπολλοδώ. Schol.

Ver. 208. — αἰγείρων ὕδατοτρεφίαν.]

Populus in fluviis

Virgil. *Ecolg.* VII. 66.

Ibid. — ἦν.] *Al.* ἦν.

Ver. 210. — ἰφόνιεσι.] *Al.* ἰφ' ὕπερθε.

Ver. 211. — ἐπιρίζεσκον.] *Al.* ἐπιρρίζε-
 σκον et ἐπιρρίζεσκον. Quæ omnia eodem mo-
 do pronuntianda. Vide et ad II. β'. 221.

Ver. 212. — σφίας.] *Al.* σφᾶς.

Ver. 218. 'Ως αἰὶ τὸν ὁμοῖον ἄγει θεὸς ὡς
 τὸν ὁμοῖον.] Πότερον γὰρ ἰσὶν ἡ φιλία ἐν τοῖς
 ὁμοίοις, ὥσπερ δοκεῖ & λίσσεται; Καὶ γὰρ κοινοὺς
 φασί, παρὰ κοινοὺς ἰσῆναι, & "Αἰεὶ τοῖς τοῦ
 "ὁμοῖον ἄγει θεὸς ὡς τὸν ὁμοῖον." *Aristot.*
Ethic. Magn. lib. II. cap. 11. Et *Rhetoric.*
lib. I. cap. 8. Καὶ ἰσῆν τὸ κατὰ φύσιν ἡδὺ,
 τὰ συγγινῇ δὲ κατὰ φύσιν ἀλλήλοις ἰσῆν, ἀπαντα
 τὰ συγγινῇ & ἴσως ἡδία, ὡς ἰπποτολὺν
 ὅθιν & αἱ παρομοίαι ἰσῆνται, ὡς ἡλὲς ἡλικα
 "τίεσται" καὶ, "αἰεὶ τοῖς ὁμοῖον." [*Al.* "ὡς
 αἰὶ τῶν ὁμοῖον φιλον τὸ ὁμοῖον." Vide et
Eudemum, Ethic. Nicom. lib. VIII. cap. 2. et
Ethic. Eudem. lib. VII. cap. 1. item *Pla-*
tonem in Lyside: ubi notandum, quod jam
 legitimus 'Ως αἰὶ τὸν ὁμοῖον ὥς, legisset *Pla-*

Πῇ δὴ τόνδε μολοβρὸν ἄγεις, ἀμείγαρτέ σουζῶτα,
Πτωχὸν ἀνιερὸν, δαιτῶν ἀπολυμαντῆρα;

220

“Ὅς πολλῇσι φλῖγσι παραστὰς φλίψεται ὄμυς,
Αἰτίζων ἀκόλως, οὐκ ἄορας, ἐδὲ λίσσεται·

Τόν κ' εἴ μοι δοίης σταβμῶν ῥυτῆρα γενέσθαι,
Σήκοπόρον τ' ἔμεναι, θαλλόν τ' ἐρίφοισι φορῆναι,
Καί κεν ὄρον πῖναν, μεγάλην ἐπιγυνίδα δεῖτο.

225

Ἄλλ' ἐπεὶ ἔν δὴ ἔργα κάκ' ἔμμεσθαι, ἐκ ἑβελήσσει

“ Quoniam jam hunc voracem ducis, immanis subulce,
“ Mendicum molestum, convivorum contaminatorem?
“ Qui multis postibus astans atteret humeros,
“ Petens frustra, non tripodes, neque lebetes:
“ Hunc si mihi dares stabulorum custodem fieri,
“ Chortisque-curator ut-sit, frondemque hœdis ferat;
“ Etiam serum bibens, magnum sibi semur efficeret.
“ Sed quandoquidem sanè opera mala didicit, non volet

220

225

tonem aut memoriter citasse, Αἰὼς τοι τὸν
ἔμεναι ὣς. Quo modo et citat Aristoteles
Ethic. Magn. lib. II. cap. 11.

Ibid. — ὡς τὸν ἔμεναι. “Ἦγον εἰς τὸν
ἔμεναι. Eustath. Eodem modo usurpari vi-
detur vocula ὡς apud Euripidem;

Καὶ δῖο γ' ὡς εἰ περὶ φῶτος ἰζῆται μάλιν.
Hecuba, ver. 993.

Et apud Aristophanem;

Ἐπιγεσμένοις ἐν φέκῃσι ὡς τὸν Διδόν.
Plutus, ver. 32.

Apud Homerum tamen, ut opinor nusquam
alibi reperitur hujusmodi exemplum. Cæ-
terum Aristoteles, Ethic. Eudem. lib. VII. cap.
1. citat, εἰς τὸν ἔμεναι.

Ver. 219. — ἀμείγαρτέ σουζῶτα. “Ἡ ἐν
τῷ βατῆν ἀβρόνῃ, δ' ὁλοὶ τὸ καλῶς πρᾶξῃν
ἢ ὡς ἐν τοῖς φθονήταις τῷ σουζῶτα ὡς, ἀπὸ
τῷ ευφορέειν. Schol. Eademque ferè inter-
pretationes affert Eustathius. Atqui vox ἀ-
μείγματος alibi apud Poëtam “gravis,” aut
“ingratus,” denotare videtur;

— πῖνον δ' ἀμείγαρτον ὀφίλλιν.
Iliad. β'. 420.

“Ὅρας ἀργαλίῳ ἀνέμον ἀμείγῃσι ἀντῆρ.
Odys. λ'. 399.

Ver. 220. — ἀνιερὸν. Similiterque in-
frà ver. 377. ἀνιερὸν. Vide ad Il. ε. 24.

Ibid. — δαιτῶν ἀπολυμαντῆρα. “Λυμῶνα
τῶν εὐωχῶν ἢ, τὸν τὰ καδάρματα ἀποφεί-
μιναι [Ita Barnesijs pro vulgato εἰ τὰ καδάρ-
ματα προσφείμιναι] τῶν εὐωχῶν. Schol.

Ver. 221. — φλῖγσι. “Ταῖς παρεστάντι
τῷ ὄμυς. Schol.

Ibid. — φλίψι. — φλίψεται ὄμυς.
“Ὅς ἐκ ἐβελήσσει τὸν φλῶν. Schol.

Ver. 222. Αἰνίζων ἀκόλως. “Ὁ μὲν γὰρ Ὀ-
δυσσεύς καταγλιχάται παρὰ τοῖς μνηστῆρσι,
“Αἰνίζων ἀκόλως, ἐκ ἄορας, ἐδὲ λίσσεται.”
Μεγαλοφυχίας γὰρ ἡγῶμαι σημῶναι, ὡς τὸ δι-

δίνειν τὸ τῶν μεγάλων, ἢ τὸ αἰνῆν. Plutarchus
de Auditione. Porro hinc apud Callimachum;

Αἰνίζων ἀκόλως τε ἢ ἰσχυρά λεγόμενα διπλῶς.
Hymn. in Ceresem, ver. 115.

Ibid. — ἐκ ἄορας. “Οἱ μὲν γὰρ τῷ “α,”
τὰ εἶφι, παρὰ τὸ ἀορ’ εἰ δὲ μετὰ τῷ “σ,” τρι-
πόδας ἄορας; οἱ μὲν τὰς ἀπὸ τῶν ἀγῶνων λαμ-
βανόμεναις ἔδῃς γυναικας· λίγυ γὰρ σν, [Il.
χ'. 164.] “Ἡ τρίτος, ἢ γυνή” ἢ ἄορας, εἰ
δὲ τὰς τρίποδας τὰς ἀπὸ ἰχθυῶν ἐξ ὧν αἰετο-
σαι δύνανται. Schol.

Ver. 223. Τὴν κ' εἰ μοι δοίης. Malè hic
Spondanijs; “Conatur,” inquit, “cum ei-
“hi in stabulorum custodem comparare,
“prætexens (ver. 230.) quantas sit passu-
“rus à procis molestias, si se ipais obtule-
“rit.” Quasi scilicet hoc rursus peteret
Melanthius.

Ibid. — γυνέσαι. Al. λυγέσαι.
Ver. 224. — θαλλὸν τ' ἐρίφοισι φορῆσαι.
Πᾶς γὰρ κλάδος δίδωκε θαλλὸν προσφείμεναι
ὡς τῶν Ἀστικῶν δὲ, μόνος δ' αὖτὸς ἱλαίης.
Schol.

Ver. 225. — ἔρον. “Ἄρτι τῷ ἔρῳ, τὴν
ἰδακάδα ἢ ἰσχυρίαν ὑποτάμειν τῷ γάλακτι;
ἢ τὸ ἀπηναι γάλα, τὸ ὑπολυτῶμεναι ἰδακάδῃ.
Schol.

Ibid. — ἰσχυρίαν. “Τὴν τῷ σφύματι ἐκ-
τίαν ἀπὸ μίγματος, τῷ παρὰ τὸ γόνυ δισματός,
τὸ τῶν ἰσχυρίων ἢ τὸ ὑπὲρ τὸν γόνυ αἶμα.
Schol. Vide infrà ad ε'. 73.

Ver. 226. — ἔργα κάκ' ἔμμεσθαι. “Τὸ δὲ
“ἔργα κάκ' ἔμμεσθαι,” ἀπὸ τῶν τῷ μῦθῳ ἐν τῷ ἔργῳ
κακῷ, παρὰ τῷ Παλαίῳ. Eustath. Eadem
scilicet ratione ac ἔλλαξ, ἱλλοτάμιναι, ὣς.

Ibid. — ἐκ ἐβελήσσει “ἔργον ἐκείνῳ.”
Κατὰ ἡ ἀγαθὸς ἐ μῶν ἀλλοτῶναι, ἰσὶ μᾶλλον
ἱμῶναι ἰσλῶν; ἔτσι ἐδὲ ἡ φαῖλα, ἰσὶ ἔργα
κάκ' ἔμμεσθαι. Δυστυχῶς γὰρ, ἰσὶ δ' ὅτι ἢ
ἀντιβέβηται, δεσπερ αἱ ἀγαθὰ ἔχουσιν, ἔτσι δὲ
ἢ αἱ φαῖλα. Eustath.

H 4

"Εργον ἐποίχεσθαι, ἀλλὰ πτόσσαν κατὰ δῆμον
Βέλεται αἰτίζων βόσκειν ἢ γαστέρ' ἀναλτων.

'Αλλ' ἐκ τοι ἔρως, τόδε καὶ τετελεσμένον ἔσται,

Αἶ κ' ἔλθῃ πρὸς δόμας' Ὀδυσσεὺς Δαίμο,

230

Πολλὰ οἱ ἀμφὶ κάρη σφίλα ἀνδρῶν ἐκ παλαμῶν

Πλευραὶ ἀποτρέψουσὶ δόμους κατὰ βαλλομένους.

"Ὡς φάτο· καὶ περιὼν λαῖξ' ἐνθρονεν ἀφραδίῃσιν

'Ισχίῳ· ἐδὲ μιν ἐκπύς ἀταρσύνῃ ἐστυφάλιξεν,

'Αλλ' ἔμεν' ἀσφαλίως· ὁ δὲ μεγαλήριζεν Ὀδυσσεύς,

235

'Ἢ μεταίχθας ῥοπάλῳ ἐκ θυμὸν ἔλειτο,

"Ἢ πρὸς γῆν ἐλάσειε κάρη, ἀμφ' ἔδρας αἰείρας.

'Αλλ' ἐπετόλμησε, φρεσὶ δ' ἔσχετο· τὸν δὲ συβώτης

Νείκεσεν ἄντα ἰδὼν· μέγα δ' εὗξατο, χεῖρας ἀνασχών·

Νύμφαι κρηναῖαι, κῆραι Διὸς, εἶποτ' Ὀδυσσεύς

240

* Opus obire, sed mendicans per populum

* Manusculis potendo pascere suam ventrem insatiabilem.

* Versum tibi edico, quod et perfectum erit;

* Si iverit ad aedes Ulyssis divini,

230

* Multa ei circum caput scabella virorum ex manibus

* Latera deterent per domum percussim.

Sic dixit; et accedens ei calce insultavit per-insipientiam

In-coram, neque ipsum extra viani dimovit,

Sed ei manebat firmè: deliberabat autem Ulysses,

235

Utrum irruens baculo animum ei eriperet,

An ad terram dejiceret caput, circa solum ubi-sustulerat;

Sed pertulit, animoque cohibuit-se; illum verò subulcus

Increpuit contrà intuitus; valdèque precatu est, manibus sublati;

* Nymphæ fontanæ, filiæ Jovis, si unquam Ulysses

240

Ver. 228. — ἀναλ[ων.] Ἀπλήρωτον. Schol.

Ver. 231. 232. Πολλὰ αἰ — βαλλομένους.] Vide ad Il. ε'. 141. et ad Odys. i. 256.

Ibid. — ἀμφὶ κάρη σφίλα ἀνδρῶν ἐκ παλαμῶν Πλευραὶ ἀποτρέψουσιν.] Φασὶ [οἱ Πηλεῖδοι] τὸ "πολλὰ οἱ ἀμφὶ κάρη σφίλα ἴσ'." δαδὼν σοὶ πολλὰ σφίλα κατὰ σπαστοὺς μὲν ἀμφὶ τὸ τῷ Ὀδυσσεὺς κάρη περιμάμακα, τῇ δὲ τῷ Ὀδυσσεὺς περιμάμακα ὑποπλάττειται τοῖς αὐτοῦ πλευραῖς, ἀποτρέψουσιν αἱ ὕπερ πληττάμεναι πλευραὶ. — Ἐπεὶ δὲ ἡ ἄλλη ἐκμανύμενη ὅτι πολλὰ σφίλα, πᾶσι μὲν ὑποπλάττειται, ἡ καὶ ἑσθλὰς βίβη τὰ δὲ ἰσῶν, ἡ ἔλκων, ἡ τοῖσιν αὐτοῦ, ἀμφὶ κάρη αἰσχροῦσα, τοῖς τῶν βαλλομένων δαδῶν, ἀποτρέψουσιν αἱ τῷ ἑλκὶ πλευραὶ. — "Ἐστρεν δὲ ἀμφικροῦν γράφουσιν ἐν τῷ μέγῳ λάφῃ ἡ περιεσσωμένη: ἵνα ἡ σφίλα, τοῖσιν αὐτοῖς ὑποπλάττειται, ἀμφικροῦν, τὰ ἀμφικροῦσα, αἱ οἷον κεφαλῆς ἀμφοτέρωθεν ἔχοντα τοῖς ἐν αὐτοῖς ἔχουσιν ἡ λαβῆς. Eustath. Caterum nonnulli, notante ibidem Eustathio, hic legunt Πλευραὶ ἀποτρέψουσιν. Quam lectionem et in Editionibus nonnullis reperit Barnesius: sed hoc (ut opinor) ferri non potest. Quamvis enim, uti rectè no-

tavit Barnesius, apud Scriptores Doricos huiusmodi Accusativi plurales [αἰσῶς, βολῆς, τροπῶς, ἴσ'.] ultimam corripant; apud Homerum tamen hoc nunquam fit. Vide ad Il. α. 51. et β'. 43.

Ver. 237. — ἀμφ' ἔδρας αἰείρας.] Apud Eustathium legitur et ἀμφὸς αἰείρας. "Ἐβελύσσαςτο (inquit) Ὀδυσσεὺς ἡ αἰετοὶ τὸν παῖδα, ἡ αἰετοὶ ἀμφὸς, τοῖσιν ἐκ γῆς, πρὸς γῆν αὐτοῖς ἐλάσει τὴν ἐκείνου κεφαλὴν" ἡ ἡ ἄλλως, αἰετοὶ βάλλῃ τὴν κεφαλὴν πρὸς γῆν ἀμφὸς. Porro Scholiastes (quocum facit et MS. à Tho. Bentleio collatus), hic legit ἀμφ' ἔδρας ἰεῖρας.

Ver. 239. Νείκεσεν ἄντα ἰδὼν.] αἰ. Νείκεσ' ἰς ἄντα ἰδὼν.

Ibid. — μέγα δ' εὗξατο, χεῖρας ἀνασχών.]

Et duplices cum voce manus ad sidera tendit. Æn. X. 667.

Ver. 240. Νύμφαι κρηναῖαι.] Ταῖς αἰετοῖς, ἵτοι καδ' ὁ ἀρχαῖος ἱεὺς ἢ ἑστὶ τὸς τὴν κρήνην περὶν. Schol.

Ἵρμ' ἐπὶ μηρὶ ἔκπε, καλύψας πόινυ δῆμῳ,
 Ἀργῶν, ἧδ' ἐρίφων, τόδε μοι κηρήναιτ' ἐέλδωρ,
 Ὡς ἔλθοι μὲν κείνος ἀνὴρ, ἀγάγοι δέ εἰ δαίμων.
 Τῷ κέ τοι ἀγλαΐας γε ἀιασκέδασειεν ἀπάσας,
 Τὰς νῦν ὑβρίζων φορέεις, ἀλαλήμενος αἶεν
 Ἄστνυ κάτ'· αὐτὰρ μῆλα κακοὶ φθείρουσι νομῆες.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν·
 ὦ πόποι, αἶδ' ἔειπε κύων, ὀλοφώϊα εἰδώς;
 Τόν ποτ' ἐγὼν ἐπὶ κηρὸς εὐστέλμοιο μελαίνης
 Ἀξῶ τῇλ' Ἰθάκης, ἵνα μοι βίοτον πολὺν ἄλφοι.
 Αἶ' γὰρ Τηλέμαχον βάλοι ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
 Σήμερον ἐν μεγάροις, ἢ ὑπὸ μνηστῆρσι δαμνίῃ,
 Ὡς Ὀδυσῆϊ γε τηλοῦ ἀπώλετο νόστιμον ἡμερ.
 Ὡς εἰπὼν, τοὺς μὲν λίπεν αὐτόθι, ἦκα κίοντας,

245

250

* Vobis femora combussit, coöperta pingui adipe,

* Agnorum et hædogum, hoc mihi perficite vatum,

* Ut veniat quidem ille vir, ducatque ipsum deus:

* Ita tibi factus utique dissiparet omnes,

* Quos nunc contumeliosus fers, vagans semper

245

* Per urbem: at pecudes mali perdunt pastores."

Munc autem rursus allocutus est Melanthius, custos caprarum;

* Papæ! quale dixit canis, astutias callens?

* Quem aliquandò ego in navi bonis transtris instructâ nigra

* Agam longè ab Ithacâ, ut mihi victum mukum inveniat.

250

* Utinam enim Telemachum interficeret argenteum-arcum-gerens Apollo

* Hodie in ædibus, vel à præcis domaretur,

* Sicut Ulyssi quidem procul periit reditus dies."

Sic locutus, hos quidem liquit illic, lentè euntes:

Ibid. — εἶπεν Ὀδυσσεὺς Ἵρμ' ἐπὶ μηρὶ
 ἱερῇ.]

Si qua tuis unquam pro me pater Hyrtacus aris

Donna tulit ————— *Æn.* IX. 406.

———— colui vestros si semper honores.

Æn. XII. 778.

Ver. 246. — μῆλα κακοὶ φθείρουσι νομῆες.]
 Πρίβαντον μὲν, ὡς ἐκτιστολὴν ἢ κακῶς ἔχοντα,
 τοὺς νομῆας αἰτιώμεθα. *Socrates apud Xenophontem.*
Οἰονομὴ λόγος.

Ibid. — μῆλα.] Τισίσι τὰ ὑπὸ σι δεινύμαστα,
 τὰς αἰγὰς δηλαδὴ. *Eustath.*

Ver. 248. — ὀλοφώϊα εἰδώς.] "Le mot
 "ὀλοφώϊα (inquit Dna. *Dacier*) signifie des
 "finances, de ruines; mais il signifie aussi
 "des sentiments profonds, des moralitez, des
 "sentences, dans le buclimata et je l'ai pris
 "ici dans ce dernier sens." Minus rectè.
 Semper enim apud Poëtam priori in sensu
 usurpatur hæc vox. Vide suprâ ad γ. 410.
 460. et α. 289.

Ver. 250. Ἀξῶ τῇλ' Ἰθάκης, ἵνα μοι βίοτον
 πολὺν ἄλφοι.] Locum hunc ita reddit Dna.

Dacier; "Je l'envoyeroi bientôt sur un vaisseau
 "loin d'Ithaque, trafiquer pour moi." Et in
 annotationibus; "Il faut lui donner un vais-
 "seau, et l'envoyer trafiquer; car avec l'esprit
 "qu'il a, il amassera de grandes richesses."
 At rectius *Spondanus*; "Eumæo," inquit,
 "mittatur — eo eum longè ab Ithacâ ab-
 "ducturum, ut eum vendat, et inde lu-
 "crum ingens faciat." Ita suprâ α. 451.

———— εἰ δ' ἡμῶν μνηστῆρες ὄντες
 "Ἄλφοι, ὅσην πειράσῃς πρὸς ἄλλοθιόους ἀν-
 "δράστους.

Et infrâ α. 383.

Ἐς Σινδύον κίμψωμεν, ἵδεναι τοὺς ἄλλους ἄλφοι.
 Atque ita hîc accipit *Eustathius*; Τὸ δ' "βί-
 "ον πολὺν ἄλφοι," ταῦτ' ἐστὶ τῷ "ὄντων μου-
 "ρίων ἄλφοι" ὃ πρὸ ἁλίων ἱφρίθη, διὰ τὸν
 μικρὸν Εὐθαίον.

Ver. 251. Αἶ' γὰρ Τηλέμαχον.] "Optat
 "Telemacho mortem subitanæam; vel ut à
 "Prociis propediem occidatur." Ut rectè
Barnesius. Vide suprâ ad α. 409.

Ver. 252. ————— μεγάροισι.] Αἶ. μεγάροισι.

Ver. 254. ————— αὐτόθι.] Αἶ. αὐτόθι.

- Αὐτὰρ ὁ βῆ· μάλα δ' ἄκα δόμους ἵκανεν ἄνακτος. 255
 Αὐτίκα δ' εἶσω ἔεν, μετὰ δὲ μνηστῆρσι κάβιζεν,
 Ἀντίον Εὐρυμάχῃ· τὸν γὰρ φιλέεσκε μάλιστα.
 Τῷ παρὰ μὲν κρείων μοῖραν δέσαν, οἱ ποθέοντο·
 Σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
 Ἔδμεναι· ἀγχίμολον δ' Ὀδυσσεὺς καὶ δῖος ὕφορβος 260
 Στήτην ἐρχομένα· περὶ δὲ σφίεας ἥλυθ' ἰωὴ
 Φόρμιγγος γλαφυρῆς· ἀνὰ γὰρ σφισι βάλλετ' αἰεΐδεν
 Φῆμιος· αὐτὰρ ὁ χειρὸς ἐλὼν προσέειπε συζῶτην·
 Εὖμαι, ἧ μάλα δὴ τάδε δώματα κάλ' Ὀδυσῆος,
 Ρεῖα δ' ἀρίγνωτ' ἐστὶ καὶ ἐν πολλοῖσιν ιδέσθαι. 265
 Ἐξ ἐτέρων ἕτερ' ἐστίν· ἐπήσκηται δὲ οἱ αὐλὴ
 Τόιχῳ καὶ θρυγκοῖσι, δῦραι δ' εὐεργέες εἰσὶ
 Δικλίδες· οὐκ ἂν τίς μιν ἀνὴρ ὑπεροπλίσσαιτο.
 Γινώσκω δ', ὅτι πολλοὶ ἐν αὐτῷ δαῖτα τίθενται
 Ἄνδρες· ἐπεὶ κνίσση μὲν ἀνήνοθεν, ἐν δὲ τε φόρμιγγ' 270

At ipse ivit; valdè autem celeritèr ad ædes pervenit domini.
 Statim autem introivit, et inter procos sedebat,
 Ex-adverso Eurymachi; hunc enim diligebat maximè.
 Ei quidem carnum partem apposuerunt ii, qui administrabant:
 Panem verò veneranda proma apposuit ferens,
 Ad-comedendum: propè autem Ulysses et nobilis subulcus
 Steterunt venientes: circum autem ipsos venit sonus
 Citharæ cavæ; illis enim incipiebat canere
 Phemius: at ille manu prehensum allocutus est subulcum;
 "Eumæe, certè omninò utique hæc ædes pulchræ Ulyssis;
 "Facilè autem sunt dignoscendæ etiam inter multas visu.
 "Ex aliis aliæ sunt: ornata est autem ei aula
 "Muro et septis; januæ verò fabrefactæ sunt
 "Bifores: haud quisquam eam vir insultaverit.
 "Cognosco autem, quòd multi in ipsâ convivia celebrant
 "Viri; quoniam nidor quidem ascendit, cithara autem

255

260

265

270

Ver. 262. — ἀνὰ γὰρ σφισι βάλλετ' αἰεΐδεν.] Vide suprâ ad ε. 155. *Al.* ἀνὰ δὲ σφισι.

Ver. 266. Ἐξ ἱστέων ἱστῆρ' ἱστίν.] Διὰ τούτων βέλονται, δηλῶν, ὅς ἐ μοινοῖσιν τὴν βασιλείαν ὄντων, ἀλλὰ παλυστήνων. *Schol.* Σχιδὸν γὰρ ἂν ἴσων — ὅδιν μάντιν ὁ ποιητὴς ἄσος ["Ὀμηρος] λέγων· ἀλλὰ ἔσολήν, ἔσκησεν, ἔδιαιτάν· πρὸς τὸ τὸν ἀνθρώπου ἥδους πολλὰς ἀσιπάζειν. — Μινίλαος δὲ πολλῇ ἀβροσύνῃ δηλὸς ὁφεται, [vide suprâ ad ε. 45.] τοῦ Τανταλίδου ἰξ αἵματος ὢν. Οὐ μὴν τὴν γι τοῦ Ὀδυσσεὺς εἰκηνῇ ὑδαμῶς τούτοις ὁμοίαν, ἀλλ' ὡς ἂν ἐσφαλὲς ἀνδρὸς ἀσιπάζει, πρὸς αὐτὸ παρασιπάζειν. Λίγαι γὰρ οὗτος. "Ἐξ ἱστέων ἱστῆρ' ἱστίν ἰσθηκῆσαι δὲ οἱ αὐλὴ Τόιχῳ ὦσ." *Dio. Orat. II.*

Ver. 267. — ἰσθηκῆσαι.] Apud *Dionem*, loco suprâ citato *ἰσθηκῆσαι*. Quo modo legit et MS. à *Tho. Bentleio* collatus.

Ver. 268. — ἂν ἂν τίς μιν ἀνὴρ ὑπεροπλίσσαιτο.] "Ἦτοι ὑπερφανήσαιν, ἢ ὑπερχεῖς ὑπεβυλίσουν. *Schol.*

Ver. 269. — ἐν αὐτῷ.] *Dio. Orat. XXXIII.* videtur legisse ἐν αὐτῷ. "Patitur tamen," inquit *Fredericus Morellus* in annotationibus ad locum *Dionis*, "Attica ἰσχυρὰ, dici ἐν αὐτῷ, nempe δώματι, quamvis præeat δώματα."

Ibid. — δαῖτα τίθενται.] *Al.* δαῖτα πίνονται.

Ver. 270. — μὴν ἀνήνοθεν.] *Al.* μὴν ἰσθηκῆσαι. Minus rectè. Huic enim lectioni minus aptè ex adverso respondit sequens ἐν δὲ τε.

Ἥπυει, ἣν ἄρα δαιτὶ θεοὶ ποίησαν ἱταίρην.

Τὸν δ' ἀπαρμειβόμενος προσέφη, Εὐμαιε συβῶτα·
Ῥᾶ ἔγνων· ἐπεὶ οὐδὲ τά τ' ἄλλα περ ἴσο' ἀνοήμων.

Ἄλλ' ἄγε δὴ φραζώμεθ', ὅπως ἔσται τάδε ἔργα.

Ἦε σὺ πρῶτος ἔσελθε δόμους εὖ ναιετάοντας, 275

Δύσεο δὲ μνηστῆρας, ἐγὼ δ' ὑπολείφομαι αὐτοῦ·

Εἰ δ' ἐβέλεις, ἐπίμεινον, ἐγὼ δ' εἴμι προπάροιθε·

Μηδὲ σὺ δηβύνειν, μὴ τίς σ' ἔκτοσθε νοήσας

Ἡ βάλλη, ἣ ἐλάσῃ· τάδε σε φράζεσθαι ἄνωγα.

Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα πολύτλας διος Ὀδυσσεύς· 280

Γιγνώσκω, Φρονέω· τά γε δὴ νοέοντι κελεύεις·

Ἄλλ' ἔρχεο προπάροιθεν, ἐγὼ δ' ὑπολείφομαι αὐτοῦ.

Οὐ γάρ τι πληγέων ἀδαήμων, οὐδὲ βολάων·

Τολμήεις μοι θυμὸς, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέπονθα

Κύμασι καὶ πῶλέμα· μετὰ καὶ τόδε τοῖσι γενέσθω. 285

"Sonat, quam utique convivio dii fecerunt sociam."

Hunc autem respondens allocutus es, Eumæe subulce;

"Facile nōsti; quippè neque in aliis rebus quidem es stultus.

"Sed age jam consultemus, quomodo sint hæc opera.

"Vel tu primus ingrediere ædes habitantibus-commodas,

"Inferque te precis; ego autem relinquer hîc:

"Sive vis, mane; ego verò ibo præ:

"Neque tu morare, nè quis te extrâ conspicatur

"Vel percutiat, vel pellat; hæc te considerare jubeo."

Huic autem respondit deinde patiens nobilis Ulysses;

"Cognosco, sapio; hæc jam intelligenti præcipis:

"Sed i præ, ego autem relinquer hîc,

"Non enim omnimò plagarum inscius sum, neque ictuum,

"Patiens mihi animus, quoniam mala multa passus sum

"Undis et bello; cum illis et hoc quoque fiat.

275

280

285

Ver. 271. — ἣν ἄρα δαιτὶ θεοὶ ποίησαν ἱταίρην.] Ita suprâ 9'. 99.

Φέρμεγγος 9', ἣ δαιτὶ συνήγορος ἐστὶ θαλάσῃ.

Et infrâ 6'. 430.

Μολαῶν ἢ φέρμεγγι· τὰ γὰρ τ' ἀναθήματα δαιτὸς.

"Εοικας καὶ Ὀμηρος διατηρῶν τὴν ἐρχομένην τῶν Ἑλλήνων κατάστασιν, λέγειν· "Φέρμεγγος 9', "ἢ δαιτὶ θεοὶ ποίησαν ἱταίρην." Ὡς καὶ τοῖς ἐπὶ αὐτοῦ μνηστῆρας χερσὶν αὐτῆς τῆς τέχνης. Ἦν δ', ὡς εἶπες, τὸτο νομισματικὸν πρῶτον μὲν ὅπως ἕκαστος τῶν αἰετῶν καὶ πλῆθος ἐρημικῶν ἱερῶν λαμβάνῃ τῆς θύρας καὶ τῆς ἀπορίας, τὴν Μυστῆρην· ὅς δ' ἐστὶ τὴν αὐθιγὰν παρατήρησιν. Περιμετρήσει γὰρ τὴν συνίστασθαι, ποῖα πρᾶγματα καὶ χαρὰν ἰλιυθέρων. *Athenæus*, lib. XIV. cap. 6. Ubi notandum, *Athenæus* hic legisse, Φέρμεγγος 9', ἣν δαιτὶ, 15'. Quo modo citat et *Scholasticus in Pindar. Nemeor. Od. IX. ver. 18.* ex 9'. ut videtur,

suprà 99. Vide et infrâ ad ver. 385. item suprâ ad 4. 152.

Ver. 276. Δύσεο.] Vide ad *Il. i.* 109.

Ver. 279. "Ἡ βάλλη, ἣ ἐλάσῃ." Τὸ δὲ, "ἢ βάλλη, ἣ ἐλάσῃ," εὐτεῖς ἰγγὺς σύψῃ, δια- "φραν συνάδῃ δηλῶσι. *Eustath.* Vide ad *Il. i.* 86.

Ver. 281. — τά γε δὴ νοέοντι κελεύεις.] Ita restituit *Barnesius* ex *Eustathii* commentario, et ex *Odys. π.* 136. et 6'. 193. ubi Vulgati hoc modo legunt. Cumque *Barnesius* facit et MS. à *Tho. Bentleio* collatus. *Vulgg.* hîc, τὰ γε δὴ φρονέοντι κελεύεις. Quod propter præcedentem *φρονέω* minùs placet. Porro apud *Eustathium* legitur eadē dē.

Ver. 283. Οὐ γάρ τι πληγέων ἀδαήμων.] Vide ad *Il. v.* 344. et 6. 11.

Ver. 284. Τολμήεις μοι θυμὸς, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέπονθα.] Δοκεῖ δὲ ἢ ἰμπειρία ἢ τιεὶ ἕκαστα, ἀνδρία τις εἶναι. *Aristot. Ethic. Nicom. lib. III. cap. 11.*

Ver. 285. — μετὰ ἢ.] *Al.* μετὰ δὲ.

Γαστέρα δ' οὕτως ἐστὶν ἀποκρύψαι μεμαυῖαν,
 Οὐλομένην, ἣ πῦλ' ἀπ' ἀνθρώποισι δίδωσι.
 Τῆς ἔνεκεν καὶ κῆς ἐϋζυγοὶ ὑπλίσσονται
 Πόντον ἐπ' ἀτρίγγετον, κακὰ δυσμενέεσσι φέρουσαι.

Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον 290

Ἄν δ' ἐκὼν κεφαλὴν τε καὶ οὐκτα κείμενος ἔσχεν
 Ἄργος Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος, ἃν ῥά ποτ' αὐτὸς
 Θρέψε μὲν, οὐδ' ἀκόησθε· πάρος δ' εἰς Ἴδωλ' ἱστῆν
 Ὡχέτο· τὸν δὲ πᾶροιθεν ἀγνέσκον νέοι ἄνδρες
 Αἶγας ἐπ' ἀγροτέραις, ἠδὲ πρόκαις, ἠδὲ λαγααῖς. 295

Δὴ τότε κεῖτ' ἀπόθεστος, ὑποιοχομένοιο ἀνακτος,

Ἐν πολλῇ κόπρῳ, ἣ οἱ πρατάροιθε θυράων,

Ἡμιόνων τε, βοῶν τε, ἄλλης κέχυτ' ὄφρ' ἂν ἄγοιεν

Δμῶες Ὀδυσσῆος τέμενος μέγα κοπρήσοντες·

Ἐνθα κῦων κεῖτ' Ἄργος, ἐκίπλειος κυνοραστῆων. 300

Δὴ τότε γ', ὥς ἐτύθηεν Ὀδυσσεύα ἐγγυὲς ἶοντα,

“ Ventrem autem haudquaquam licet abscondere avidum,

“ Perditum, qui multa mala hominibus dat :

“ Cujus gratiā et naves bonis transtris-instructae armantur,

“ Pontum super infructuosum, mala inimicis ferentes.”

Sic hi quidem talia inter se dicebant :

290

Canis autem caputque et aures jacens erexit

Argus Ulyssae malorum-patientis, quem scilicet quondam ipse

Nutrivit quidem, non verò eo fructus est ; prius nempe in Ilium sacrum

Ivit : hunc autem antea ducere solebant juvenes viri

Capras in sylvestres, et cervos, et lepores.

295

Tunc demum jacebat neglectus, absente domino,

In multo stercore, quod ei ante fores

Mulorumque, boumque, abunde fuscum erat ; donec auferrent

Servi Ulyssae praedium magnum stercoreturū :

Illic canis jacebat Argus, plenus ricinorum.

300

Tunc demum, ut agnovit Ulysem propè existentem,

Ver. 286. Γαστέρα δ' οὕτως ἐστὶν ἀποκρύψαι.]
 Ὀμήρου λίγαντα. “ Γαστέρα δ' οὕτως ἐστὶν ἀπο-
 “ κρύψαι μεμαυῖαν, Οὐλομένην, ὅς.” Εὐεπί-
 δης ποιῶν

“ Νικᾷ δὲ χρεῖα μὲν κακὸς τ' ὀλεῖται

“ Γαστῆρ, ἀφ' ἧς δὴ πάντα γίγνεται κακά.”

Clemens Alexandrin. Strom. VI.

Ubi notandum pro ἀποκρύψαι, citasse Cle-
 mentem, ἀποκλῆσαι. Ita suprā §. 216.

Οὐ γὰρ τι συγχεῖται ἐν γαστρὶ κύνερον ἄλλο

Ἐπὶ δὲ, ἢ τ' ἐκίπλειον ἵο μνησασθαι ἀνάγκη.

Porro haud dissimiliter Saneia ; “ Cum
 “ ventre humano tibi negotium est : nec
 “ rationem patitur, nec aequitate miniga-
 “ tur, nec ullā prece flectitur populus ean-
 “ riens.” De Brevitate Vitae, § 18. Ubi
 hunc Homeri locum citat Lipsius.

Ver. 288. — ἐπλίσσονται.] MS. à Tbo.

Bentleio collatus legit ἐπλῆσονται. Quae et
 potior videtur lectio.

Ver. 292. — ὦ μᾶ.] Quem scilicet —.

Ver. 293. Θρέψε μὲν, οὐδ' ἀκόησθε.] Vide
 infrā ad ver. 313.

Ver. 296. — ἀποιοχομένοιο ἀνακτος.] AI.
 ἀποιοχομένοιο Ὀδυσῆος.

Ver. 299. — κοπρήσοντες.] Apud Ety-
 molog. Magn. notante Barnetio, κοπρήσαντες.
 Quod ex analogiā antepenultimam corri-
 pere debet. Vide ad II. 4. 140.

Ver. 300. — ἐκίπλειος κυνοραστῆων.] Κυνο-
 ραστῆαι δὲ — οἱ τὰς κύνας φέροντες· ἵψ' οὐ κατὰ
 διάλογον ἢ παραγωγήν τὸ φαῖλαι γίνεσθαι· ἀφ'
 δ' ἢ θυμωαῖτης, ἀναλόγως τῇ κυνοραστῆ. Λί-
 γονται δὲ ἔτσι καὶ κείωνες κατὰ τοὺς ὕμνους.
 Eustath. Caterum Vulgati hic habent κυ-
 νοραστῆων Barnetius autem edidit κυνορα-
 στῆων.

Οὐρῇ μὲν ῥ' ὄγ' ἔσθνε, καὶ οὐάτα κάβ' ἔσκαλεν ἄμφω
 Ἄσπον δ' οὐκ ἔτ' ἔπειτα δυνήσατο αἰὼ αἰαυτος
 Ἐλθέμεν· αὐτὰρ ὁ κόσφιν ἰδὼν ἀπαμύρξατο δάκρυ,
 ῥεῖα λαβὼν Εὐμαιῶν ἄφαρ δ' ἐρραίνετο μύθῳ 305
 Εὐμαί, ἧ μάλα θαῦμα, κύων ὅδε κεῖτ' ἐνὶ κτήρῳ
 Καλὸς μὲν δέμας ἐστίν, ἀτὰρ τίδ' ἔγ' οὐ σάφα οἶδα,
 Εἰ δὴ καὶ ταχὺς ἔσκε. Δείκ' ἐπὶ εἶδαι τῷδε.
 Ἦ αὖτως, οἷοί τε τρεπάζεις κύνας ἀνδρῶν
 Γίγνοντ', ἀγλαΐης δ' ἔνκευ πομπέουσιν ἄνοαυτες. 310
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαίε σὺ δῶτα·
 Καὶ λίην ἀνδρός γε κύων ὅδε τῆλε θανόντος.
 Εἰ τοῖσδ' εἴη ἦμαρ δέμας, ἦδ' ἐκαὶ ἔργα,
 Οἷόν μιν Τροίηδ' αἰὼν πατίλεισται Ὀδυσσεύς,
 Αἰψά κε θήσσω, ἰδὼν ταχυτῆα καὶ ἀλκῆν 315
 Οὐ μὲν γάρ τι φύγεσκε βαθείης βένθεσσι ὕλης
 Κνώδαλον, ὅστι' ἴδοιτο καὶ ἔχουσι γὰρ περιήδη·

Caudā quidem iste adulatus est, et aures dejecit ambas
 Prope autem non amplius tunc potuit suum dominum
 Venire: at ille seorsum conspicatus absterxit lachrymam,
 Facile latens Eumæum; statim autem interrogabat semrone;
 "Eumæe, certe omnino miraculum, canis hic jacet in firmo;
 "Pulcher quidem corpore est, at hoc non certo novi,
 "An utique et velox fuerit ad-currendum, cum formā hāc,
 "An nullus pretii, quales scilicet mensales canes virorum
 "Sunt; deliciarum verò gratiā nutriunt domini."
 Nunc autem respondens allocutus es, Eumæe subulce;
 "Et sanē viri canis hic ut pncul mortui,
 "Si talis esset nunc et corpore, atque etiam operibus,
 "Qualem ipsum ad Trojam profectus reliquit Ulysses,
 "Nequam admirareris, canis epotus velocitatem et robur:
 "Nequaquam enim effugiebat densas in profunditatibus sylvas
 "Fera, quamcunque vidisset; et vestigiis enim perquam sciebat:

305

310

315

Ver. 302. — ῥ'.] Ut solent canes —.

Ver. 304. — αὐτὰρ ὁ κόσφιν ἰδὼν ἀπαμύρξατο δάκρυ. Εὐ. δὲ ὁ Πιοητής, οἷον ἐπὶ τὸ παρὰ προσδοκίαν, ἰδιδάξιν. Ὁ γὰρ Ὀδυσσεύς τοῦ μὲν κύων θανόντος ἐξιδάκρυσι, τῇ δὲ γυναικὶ πλυσσῇ παρακαλῆμενος [infra c. 209. 211.] ἰδὼν ἱππασί τοῦτον ἰνυαῖδα μὲν γὰρ ἀφῖκτο τῇ λογιμῷ τὸ πάθος ὑποχέριον ἔχων ὃ προκατασλημμένον· εἰς δὲ ἱππῶν, μὴ προσδοκῆσας, ἀλλ' ἐξαιφνης διὰ τὸ παραδόξον ἰνίσσεται. Plutarch. de Animi Tranquillitate.

Ver. 305. — μύθῳ.] Αἰ. μύθον.

Ver. 308. Εἰ δὴ καὶ ταχὺς ἔσκε ἵσται θῆαι ἱππῶν αἰὲν τῷδε.] Sic infra ver. 454.

— ἀν ἄρα σοὶ γ' ἱππῶν αἰὲν ὃ φέρινος ἦσαν.

Ver. 313. Εἰ τοῖσδ' εἴη.] "Cum talis," inquit Sprondanus, "jam esset tunc canis iste, "cur antea dixit Poëta Ulyssem eo non

fuisse usum? quod ego ad inhabilitatem
 "canis, puto referendum: ait enim [supra
 "ver. 293.] Θέριψι μὲν, ὃδ' ἠσπῆσται." Atqui
 non indicat istud "οὐκ ἠσπῆσται" Ulysses
 cane nunquam omnino fuisse usum, sed pa-
 rum fruitum; quippe qui, simul primum
 ut canis corporis istam speciem cursuque
 velocitatem attigisset, ad bellum Trojanum
 digressus est. Ita supra c. 120.

Μῦθος ἔμ' ἐν μεγάρῳ· τῶν δὲ λίπεν, ὃδ' ἠσπῆσται.

Ver. 317. Κνώδαλον.] Κυρίως μὲν τὸ θαλάσσιον θηρίον, τὸ κῆτος· τὸν δὲ θηρίον ὑπὸ κυτῶν ἀλλοτρίοις. Schol.

Ibid. — ἔ, τ' ἰδοιτο.] Τὸ δὲ "ἔ, σι ἰδοιτο" κατὰ τὸν φασὶ γράφειν, "ἴδοιτο," ἵνα λίγη εἰς ἐκ ἐξίφηνται αὐτὸν θηρίον, ὅτι ἐν ἴδοιτο, τῶν τῶν δῶτα.—Τὸ γὰρ, "ἴδοιτο" περιαιρεῖ τοῦ

Νῦν δ' ἔχεται κακότητι· ἀναξ δέ οἱ ἄλλοθι πάτρης

"Ωλετο· τὸν δὲ γυναῖκες ἀπηδίες οὐ κομέουσι.

Δμῶες δ', εὐτ' ἂν μηκέτ' ἐπικρατίωσιν ἀνακτες,

320

Οὐκ ἔτ' ἔπειτ' ἐβίλουσιν ἐναΐσιμα ἐργάζεσθαι·

"Ημῖσι γάρ τ' ἀρετῆς ἀποαίνυται εὐρύσπα Ζεὺς

Ἀνέρος, εὐτ' ἂν μιν κατὰ δούλιον ἤμαρ ἔλθῃσιν.

"Ὡς εἰπὼν, εἰσῆλθε δόμους εὖ ναιετάοντας·

Βῆ δ' ἰθὺς μεγάροιο μετὰ μνηστῆρας ἀγανούς.

325

"Αργον δ' αὖ κατὰ μοῖρ' ἔλαβεν μέλανος δανάτοιο,

Αὐτίκ' ἰδὼντ' Ὀδυσῆα εἰκοστῶ ἑνι αὐτῶ.

Τὸν δὲ πολὺ πρῶτος ἶδε Τηλέμαχος Διοειδῆς

Ἐρχόμενον κατὰ δῶμα συβώτην· ὅκα δ' ἔπειτα

Νεῦσ' ἐπὶ οἱ καλίσσας· ὁ δὲ, παπτήνας, ἔλε δίφρον

330

Κείμενον, ἐθάδε δαιτρὸς ἐφίζεσκεν, κρία πολλὰ

"Nunc autem tenetur malo: dominus nempè ejus seorsum à patrâ

"Periit; hunc verò mulieres negligentes non curant.

"Servi nempè, quandò non amplius imperant domini,

320

"Non diutius postea volunt justa operari:

"Dimidium enim virtutis aufert latè-sonans Jupiter

"Viro, quandò ipsum servilis dies corripuerit."

Sic locutus, intravit ædes habitantibus-commodas:

Ivit autem rectà per-domum ad procos illustres,

325

Argum verò deindè fatum occupavit atræ mortis,

Statim ut-viderat Ulyssæm vigeanno anno.

Longè autem primus vidit Telemachus deo-par

Vementem per domum subulcum; celeriterque deindè

Innuat ad se vocans: ille autem, ubi-circumspexisset, cepit sedem

330

Jacentem, ubi coquus insidere-solebat, carnes multas

τῇ ἐχνοσικῇ (φασὶν) αἰσθῆναι. Eustath. Atque istà ratione aptius coherebit sequens, ἡ ἰχθυὶ γὰρ πτεροῖν.

Ver. 320. — εὐτ' ἂν μιν κατὰ δούλιον ἤμαρ ἔλθῃσιν.] Sic apud Terentium;

— foras simul omnes proruunt se,

Abeunt lavatum, perstrepunt; ita ut sit, domini ubi absunt.

Eunuch. Act. III. Scen. V. ver. 51.

Ver. 322. "Ημῖσι γάρ τ' ἀρετῆς ἀποαίνυται.] Οὐ γὰρ ἔστιν ὅτι ψυχῆς δύλης· ἡ δὲ γὰρ ὅτι ὅτι πρὸς αὐτῶν τὸν τὸν κερταμένον. Ὁ δὲ σεφωτάτος τὸν πεινῶν φασὶν "Ημῖσι "γὰρ τὸ νῦν ἀπαμείνεται εὐρύσπα Ζεὺς Ἀνδρῶν, ὅς ἂν κατὰ δούλιον ἤμαρ ἔλθῃ." Athenæus, lib. VI. cap. 18. Ubi notandum quod jam legimus "Ημῖσι γὰρ τ' ἀρετῆς ἀποαίνυται, legisse Athenæum, "Ημῖσι γὰρ τὸ νῦν ἀπαμείνεται" quod modo citat et Plato de Legibus, lib. VI.

Θῶπος δὲ λελίη κεφαλὴν ἐνθάδε σίφοντι,

Ἄλλ' αἰὲν σκόλην,

Theogn. Gnomic. ver. 535.

Ibid. — ἀρετῆς.] Τῆς ἐκείνου πρὸς τὴν ἰσχυρίαν. Schol.

Ver. 323. Ἀνέρος, εὐτ' ἂν μιν.] Apud Athenæum et Platonem, locis suprâ citatis, Ἀνδρῶν, οὗς ἂν δῇ.

Ver. 326. Ἀργον δ' αὖ κατὰ μοῖρ' ἔλαβεν.] Φασὶ δὲ οἱ Παλαιὸι ὡς εἰρήνην ἔστω ταχὺ δ' Ἀργεὺς ὅφ' ἂν ὁδὸς τῆς ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει.

Eustath. Ver. 327. — ἰδὼντ' Ὀδυσῆα ἐκοστῶ ἑνι αὐτῶ.] Ζῆ δὲ τὸν Λακεδαιμόνιον κενὸν ὁ μὲν ἄρην ἴτη δίκαι· ἡ δὲ θῆλυια περὶ ἴτη δάδικα. Τὸν δὲ ἄλλον κενὸν αἱ πλείους περὶ ἴτη τιστρεκακίδικα, ἡ περὶ τρεκακίδικα· ἵναι δὲ ἡ ἵκισσι. Διὸ δ' Ὀμηροῦ τινὲς εἰσὶναι ἑρῶς ποιῆσαι τῇ ἀποσῶ ἵναι ἀπαμείνεται τὸν κενὸν τῷ Ὀδυσσεύ. Aristot. de Hist. Animal. lib. VI. cap. 30. Apud Athenæum autem Canes ultra annos quatuordecim vivere negantur. Κενὸ βίος φασὶ μάκιστος τίτρεται ἡ δίκαια τὰ ἴτη Ἀργεὺς δι' Ὀδυσσεύς, ἡ δὲ περὶ αὐτὸν ἱστορία ἵκισσι παλαιοῖς Ὀμηροῦ ἵναι. De Animal. lib. IV. cap. 40.

Ver. 331. — ἐνθάδε.] Ita edidit Bernsius, Rectè, ut opinor. Vulgg. ἐνθάδε. Cæ-

Δαιόμενος μνηστῆρσι, δόμον κάτα δαινυμένοισι·
 Τὸν κατέθηκε φέρον πρὸς Τηλεμάχοιο τράπεζαν
 Ἀπτίον· ἔμβα δ' αὖρ' αὐτὸς ἐφίζετο· τῷ δ' ἄρα κήρυξ
 Μοῖραν ἔλῶν ἐτίθει, κἀνέου τ' ἐκ σίτον αἰείρας. 335
 Ἀγχίμολον δὲ μετ' αὐτὸν ἐδύσειτο δώματ' Ὀδυσσεύς,
 Πτωχῷ λευγαλέῳ ἐναλίγκιος, ἥδ' ἐ γέροντι,
 Σκηπτόμενος· τὰ δὲ λυγρὰ περὶ χροῖ εἴματα ἔστο·
 Ἴζε δ' ἐπὶ μελίνου οὐδοῦ ἐντοσθε θυράων,
 Κλινάμενος σταθμῷ κυπαρισσίνῳ, ὃν ποτε τέκτων 340
 Ξέσσειν ἐπισταμένως, καὶ ἐπὶ στάθμην ἵθυνε.
 Τηλέμαχος δ' ἐπὶ οἱ καλίσσας προσέειπε συβῶτην,
 Ἄρτον τ' οὔλον ἔλῶν περικαλλέος ἐκ κατέοιο,
 Καὶ κρέα, ὥς οἱ χεῖρες ἐχάνδανον ἀμφιβαλόντι·
 Δὸς τῷ ξείνῳ ταῦτα φέρον· αὐτόν τε κέλευε, 345
 Αἰτίζειν μάλα πάντας ἐποιχόμενον μνηστῆρας·
 Αἰδῶς δ' οὐκ ἀγαθὴ κεχηρμένῳ ἀνδρὶ προΐκηται.

Dividens procis, in domo convivantibus;

Hanc deposuit ferens ad Telemachi mensam

Ex-adverso; ibi utique ipse sedit: ei autem dein de præco

Partem sumptam apposuit, ex canistroque panem sublaturum.

335

Prope autem post illum ingressum-ibat ædes Ulysses,

Mendico misero similis, et seni,

Baculo innitens; turpia autem circum corpus vestimenta indutus erat:

Sedebat autem super fraxineum limen intra fores,

Acclinatus post Cyparissino, quem quondam faber

340

Poliverat scitè, et ad perpendiculum exegerat.

Telemachus verò ad se vocatum allocutus est subulcum,

Panemque totum ubi-sumsisset perpulchro ex canistro,

Et carnes, quantum ei manus capiebant comprehendenti;

“Da hospiti hæc ferens, ipsumque jube

345

“Mendicare penitus omnes adeuntem procos:

“Pudor autem non est bonus indigenti viro mendico.”

terum infra ver. 394. rectius videtur ἔμβα δ). Quamquam et ibi edidit *Barnesius*, legendumque omnino contendit, ἔμβαδ'.

Ver. 334. — ἔμβα δ' αὖρ'.] *Al.* ἔμβα πρὶς.

Ibid. — ἐφίζετο.] *Al.* ἐφίζητο.

Ver. 335. — ἐτίθει.] *Scholiastes* legit προτίθει.

Ver. 336. — ἐδύσειτο.] *Al.* ἐδύσετο, et ἰδύσειτο.

Ver. 339. — ἐπὶ μελίνῃ αὐδῇ.] Ἀφελίας ἢ ἡρωϊκῆς ἡ ἐν μελίνῃ αὐδῇ, ἢ ὁ Κωνσταντίνος τερμός· τὰ δὲ γὰρ τῷ Μινύλῳ, [suprà δ' 46.] διὰ τὸν Ἑλίων, ἔξω Φρυγίας τρυφῆς. *Eustath.* Vide suprà ad ver. 266.

Ver. 343. Ἄρτον τ' οὔλον ἔλῶν.] Ita ex Veterum Exemplarium nonnullis et ex utrâque *Eustathii* editione restituit *Barnesius*; ut vocula scilicet “τ'” ad sequentem “Καὶ κρέα” referatur. Atque hoc modo legit *MSS.* à

Tba. Bentleio collatus. *Henricus Stephanus* autem edidit Ἄρτον δ' ὄλον ἔλῶν itaque videtur accepisse, ac si hæc voces *Telemachi* orationem inchoarent: Quod, ut rectè notavit *Barnesius*, ferri omnino nequit.

Ver. 344. Καὶ κρέα.] *Al.* Καὶ κρέας.

Ibid. — ἀμφιβαλόντι.] *Al.* ἀμφιβαλόντι.

Ver. 347. Αἰδῶς δ' ἐν ἀγαθῇ κεχηρμένῳ ἀνδρὶ προΐκηται.] Sic infra ver. 578.

κακὸς δ' αἰδοῖς ἀλήτης.

Similiter apud *Livium*; “*Pessimus quidem*

“*pudor est — paupertatis.*” lib. XXXIV.

§ 4. Τί δ', Ὁμήρῳ ἡ πεινὴς καλῶς λέγων, λέγονται δὲ, “Αἰδῶς δ' ἐν ἀγαθῇ κεχηρμένῳ ἀνδρὶ παρῆναι;” “*Ergo*,” ἴφθ. “*Εἶναι ἄρα, ὥς τοῖσιν, αἰδῶς ἐν ἀγαθῷ, ἢ ἀγαθῷ.*” *Plautus* in *Charmide*.

"Ως φάτο· βῆ δὲ συφρεβός, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἔκουσεν,
'Αγχοῦ δ' ἰστάμενος ἔπειτα πτερόεντα προσηύδα·

Τηλέμαχος τοι, ξεῖνε, διδοῖ τὰςδε, καὶ σε κελύουσιν· 350

Αἰτῆζειν μάλα πάντας ἐποιχόμενον μνηστῆρας·

Αἰδῶ δ' ὡς ἀγαθὴν φησ' ἔμμεναι ἀνδρὶ προΐστη.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις 'Οδυσσεύς·

Ζεῦ ἄνα, Τηλέμαχόν μοι ἐν ἀνδράσιν ὄλβιον εἴκαι,

Καὶ οἱ πάντα γένοιθ', ὅσσα φρεσὶν ἦσι μενοινῶ. 355

Ἥ ῥα, καὶ ἀμφοτέρωσιν ἐδέξατο, καὶ κατέθηκεν

Αὔθι, ποδῶν προπάροιθεν, ὡς κεκλήης ἐπὶ κήρης·

"Ἦσθιε δ', ὡς ὅτ' αἰοιδὸς ἐνὶ μεγάροισιν ᾄδειεν,

Εὖθ' ὃδ' εἰδειπνήκει, ὃ δ' ἐπαύσατο Δῖος ἄνδρ'.

Μνηστῆρες δ' ὁμαόθησαν ἀνὰ μέγαρ· αὐτὰρ 'Αθήνη, 360

"Αγχι παρισταμένη, Λαερτιάδην 'Οδοσῆα

"Ωτρου', ὡς ἂν πύρρα κατὰ μνηστῆρας ἀγείροι,

Γνοίη θ', οἳ τινὲς εἴσιν ἐναέστιμοι, οἳ τ' ἀθέμιστοι·

Sic dixit: ivit autem subulcus, postquam sermonem audivisset,

Et propè stans verbis alatis allocutus est;

"Telemachus tibi, hospes, dat hæc, et te jubet.

"Mendicare, penitus omnes adeuntem procos:

"Pudorem autem non bonum dicit esse viro mendico."

Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses;

"Jupiter rex, fac Telemachum mihi inter viros beatum esse:

"Et ei omnia fiant, quæcunque mente suâ agit."

Dixit, et ambabus accepit, et deposuit

Ibidem, pedes ante, turpi super perâ.

Comedebat autem, quantdiu cantor in ædibus canebat;

Quandò ille cœnaverat, tum cessavit divinus cantor.

Proci verò tumultuati sunt per ædēs: at Minerva,

Propè astans, Laërtiadem Ulyssem

Concitavit, ut panes à procis colligeret,

Cognoscereque, quoniam essent just, quique injusti:

Αἰδώς, ὃ ἐκ ἀμφοτέρωσιν ἀνδρά κομίζει·

Αἰδώς, ἢ ὡς ἀνδρας μίγα εἰσται ἢ δὲ δύνεισι.

Hesiod. "Erg. & "Hmep. I. 315.

Vide ad II. α. 45.

Ibid. et ver. 362. — προΐστη. [Μίλαιρη, παρὰ τὸ ἰσχυρὸν & προσαιτεῖν. Schol. Porro Platon, loco jam supra citato, pro προΐστη, hic legit παρῆναι. Quo modo et in pluribus Codicibus scriptum reperit Tho. Bentleius. Verisimiliter tamen idem videtur vulgata Lectio, quia, ubi repetitur hæc Telemachi oratio infra ver. 352. iterum legitur προΐστη, nec mutandi ullus est locus:

Αἰδῶ δ' ὡς ἀγαθὴν φησ' ἔμμεναι ἀνδρὶ προΐστη.

Ver. 358. — ὡς ὅτ'. [Μίχρης δ. Schol. τὸ δὲ "ὡς ὅτ' αἰοιδὸς ἀείδειν" ἀντι τῷ, ὡς ἔστ. Eustath. Cæterum MS. à Tho. Bentleio collatus habet ὡς.

Ver. 359. — ἐπαύσατο. [Al. ἱκανίτο:

Ver. 360. Μνηστῆρες δ' ὁμαόθησαν ἀνα μέγαρ.]

Fit strepitus tectis —. Æn. I. 725.

Porro Eustathius hæc cum versu præcedenti connectit: "Ὡς δὲ ὁ Δῖος αἰοιδὸς ἐπαύσατο, τότε δὴ ὁμαόθησαν μὲν οἱ μνηστῆρες. Et paulò inferius; Πανταμίην δὲ τῷ αἰοιδῷ, ὃ ἐν τῇ βροντῇ ὁμαόδ. Sed, ut opinor, minùs rectè; quia eisdem verbis novam periodum sæpiùs alibi inchoet Poëta: Vide supra ad α. 365. δ. 768. et infra ad α. 398.

Ibid. — αὐτὰρ 'Αθήνη. [Ἰστοῦ δὲ ὡς καὶ νῦν 'Αθηνᾶ ἢ τὸν 'Οδυσσεῖα ὑπερῶτα ἱκανίτων, ὃ παρ' αὐτῇ ἐστὶ φρόνησις; ἢ, τοχασμένη κωμῶν εἶναι ἄρτι τῷ τοῖσδε ἔργῳ, ἰγχειρεῖ τῇ πράξει. Eustath.

Ver. 362. — πύρρα. [Πύρρα εἰρία. Schol.

Ἄλλ' οὐδ' ὥς τιν' ἔμελλ' ἀπαλεξήσιν κακότητος.

Βῆ δ' ἴμεν αἰτήσαν ἰνδίζια φῶτα ἕκαστον,

365

Πάντοσε χεῖρ' ὀρέγαν, ὥς εἰ πτωχὸς πάλαι εἴη.

Οἱ δ' ἱλαίροντες δίδοσαν, καὶ ἐθάμβεον αὐτόν

Ἀλλήλους τ' εἶροντο, τίς εἴη, καὶ πόθεν ἔλθοι.

Τοῖσι δὲ καὶ μετίειπε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν

Κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης,

370

Τοῦδε περὶ ξείνου· ἥ γάρ μιν πρόσθεν ὄπκα.

Ἦτοι μὲν οἱ δεῦρο συβώτης ἡγεμόνευεν

Αὐτὸν δ' οὐ σάφα οἶδα, πόθεν γένος εὐχεται εἶναι.

Ὡς ἔφατ'· Ἀντίνοος δ' ἔπεισιν νείκεσσε συβώτην

Ὡ ρίγνωτε συβῶτα, τίη δὲ σὺ τόνδε πόλιος

375

Ἦγαγες; ἥ οὐχ ἄλλης ἡμῖν ἀλήμονές εἰσι καὶ ἄλλοι

Πτωχοὶ ἀνιηροὶ, δαιτῶν ἀπαλυμαντῆρες;

Ἦ ὄνοσαι, ὅτι ται βίοντον κατέδεσιν ἀνακτος

Ἐνθάδ' ἀγειρόμενοι; σὺ δὲ καὶ ποθι τόνδ' ἐκάλεσσαι;

Sed neque sic quenquam exemptura erat malo.

Perrexit autem *is* ire petiturus dextrorsum a viro quoque,

365

Undique manum porrigens, tanquam si mendicus olim fuisset.

Hi verò miserantes dabant, et admirabantur ipsam;

Aliique alios interrogabant, quisnam esset, et undè venisset.

Inter hos autem et locutus est Melanthius, custos caprarum;

“Audite me, proci inclytae reginae,

De hoc hospite; profectò enim antea ipsum vidi,

370

Profectò quidem ei huc subulcus duxerat.

Ipsam autem non aperte scio, undè *is* genere profiteatur esse.”

Sic dixit: Antinòus autem verbis objurgavit subulcum;

“O notissime subulce, cur verò tu hunc in-urbem

375

Duxisti? an non satis nobis erronei sunt et alii

Mendici molesti, conviviorum contaminatores?

An parvi-pendis, quòd tibi victum comedant domini

Hic congregati? tu autem etiam alicundè hunc vocasti?”

Ver. 365. — ἴμεν.] *Al.* ἴμιν.

Ibid. — ἰνδίζια.] Ἀπὸ τοῦ διζῶ μίονος.

Schol. Ἡ ἀντὶ τοῦ ἰνδίζιας· ἢ πρὸς σαφάνειαν ἰσηται τὸ “ὥς εἰτε πτωχὸς πάλαι εἴη.” *Eustath.* Priorem veriorum esse explicationem liquet ex alius locis ubi hanc vocem usurpat Poëta. Vide ad *Il.* α. 597. et ἡ. 184.

Ver. 366. — ὥς εἰ.] Ita *Henricus Stephani* et *Barnesius*. *Al.* ὥς.

Ver. 375. Ὡ ρίγνωτε συβῶτα.] *Al.* Ὡ ῥίγνωτε.

Ver. 376. — ἥ οὐχ ἄλλης.] Voculae ἥ οὐχ hic, ut recte notavit *Barnesius*, in unam syllabam coalescunt. Pronuntiabatur scilicet ἥ οὐχ ἄλλης. Vide ad *Il.* ε. 349. et ἡ. 533.

Ibid. — ἦτοι ἀλήμονες.] Τῷ δὲ “ἦτοι” συβώτης μὲν τὴν λέγουσαν, πρὸς δὲ τὴν ἀρχοντα λέγουσαν ἰσχυροῦ, κατὰ πρὸς καὶ ἀλλὰ καὶ

Vol. II.

ἰσχυροῦ. *Eustath.* Vide suprà ad ὁ. 569. et π. 372.

Ver. 378. Ἦ ὄνοσαι, ὅτι τοι βίοντον ὄν.]

Ὀνοσα, νῦν ἀντὶ τοῦ ὀφιλῆ. Schol. *Eustathius* aliter; Τὸ δὲ “Ἦ ὄνοσαι” ὡς αἰὼς ἴση, ὡς τὸ, ἢ μίμνη, ἡμῖν δηλαδὴ, ἢ τοῖς ἀλλήτοις, ὥς μὴ βροχὴς εἴη, μηδὲ δαπανᾷν εὐδυναμίνοις τὰ τῷ οἴκῳ τῶν σὺν διαπονήν; καὶ διὰ τοῦτο ἔτι τῶν ἀγῶν τὰς ἀξιολογώμενος καταφασκεῖται; ἰσχυροῦ; Καὶ ἰσὺν ἰσχυροῦ ἰσχυροῦ πρὸς τὸ [suprà ἡ. 379.]

“Ἄλλ' ὅθ' εἰ ἰσχυροῦ ἰσχυροῦ κακότητος.”

Ita illi. Rectius autem (ut opinor) cum *Barnesio* interpretètis, “An parvi pendis;” vel, “An pro nihilo ducis, domini tui boni absque mi ὄν.” Vide suprà ad ἡ. 379. ὁ. 239.

item *Iliad.* δ. 539. ἡ. 164. α. 439.

Ibid. — κατέδεσιν.] *Al.* κατέδεσιν.

Ver. 379. — ποθι.] *Al.* ποθι.

I

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαίε συβῶτα· 380
 Ἀντίνω, οὐ μὲν καλὰ καὶ ἰσθλὸς ἐὼν ἀγορεύεις·
 Τίς γὰρ δὴ ξεῖνον καλεῖ ἄλλοθεν αὐτὸς ἐπελθὼν·
 Ἄλλον γ', εἰ μὴ τῶν, οἳ δημοεργοὶ ἔασιν;
 Μάντιν, ἣ ἱητῆρα κακῶν, ἣ τέκτονα δούρων,
 Ἥ καὶ Δέσπιν ἀοιδὸν, ὃ κεν τέρπησιν αἰεῖδαν; 385
 Οὗτοι γὰρ κλητοὶ γε βροτῶν ἐπ' ἀκείρονα γαῖαν·
 Πτωχὸν δ' οὐκ ἂν τις καλέοι τρύχοντά ἐ αὐτόν.
 Ἄλλ' αἰεὶ χαλεπὸς πέρι πάντων εἰς μνηστήραν
 Δμωσὶν Ὀδυσσῆος, πέρι δ' αὐτ' ἐμοί· αὐτὰρ ἔγωγ·
 Οὐκ ἀλέγω, εἴως μοι ἐχέφρων Πηνελόπεια 390
 Ζῶει ἐνὶ μεγάροις, καὶ Τηλέμαχος Διοειδῆς.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤδα·
 Σίγα, μή μοι τέτον ἀμείβεο πόλλ' ἐπέεσσιν·

Hunc autem respondens allocutus es, Eumæe subulce;
 "Antinœ, non quidem bona, etiamsi eximius-sis, dicis:
 "Quis enim demum hospitem vocat aliundè ipse ubi-adierit,
 "Alium scilicet, nisi eorum *aliquem*, qui publici-operarii sunt?
 "Vatem, vel medicum malorum, vel fabrum lignorum,
 "Vel etiam divinum cantorem, qui delectet canens?
 "Hi enim vocati prique hominum in immensâ terrâ:
 "Mendicum autem nemo vocaret attriturum seipsum.
 "Sed semper difficilis super omnes es procos
 "Servis Ulyssis, præcipuè verò mihi: at ego
 "Non curo, quamdiù mihi prudens Penelope
 "Vivit in ædibus, et Telemachus deo-par." 385
 Illum autem rursus Telemachus prudens contrâ allocutus est;
 "Tace, nè mihi hunc vicissim-compella multum verbis:

Ver. 382. Τίς γὰρ δὴ ξεῖνον καλεῖ ἄλλοθεν αὐτὸς ἐπελθὼν.] *Aristoteles de Republ. lib. VIII. cap. 3.* verum hunc (notante *Barnesio*) legit, aut fortè memoritèr citat, hoc modo;

Ἄλλ' εἰς μὲν γ' ἐπὶ καλῶν ἐπὶ δαῖτα θάλειον.
 Vide infra ad ver. 385.

Ver. 384. Μάντιν, ἣ ἱητῆρα κακῶν, —
 "Ἡ δ' Ἰάσπιν αἰοιδόν.] Similiter ferè *Empedocles apud Clementem Alexandrinum, Strom. IV.*

Εἰς δὲ φίλος, μάστιγες τι δ' ὑμνοῦμαι ἐς ἱητοῖς,
 Καὶ πρόμοι ἀνδράποισιν παχθυνοῖσι πύλοισι.
 Cæterum MS. à *Thø. Bratthio* collatus hîc legit, Μάντιν γ', ἣ ἱητῆρα κακῶν. *Al.* Μάντιν, ἣ ἱητῆρα νόσων.

Ver. 385. "Ἡ δ' Ἰάσπιν αἰοιδόν, ὃ κεν τέρπησιν.] Καὶ τὴν μουσικὴν οἱ πρότερον εἰς παιδείαν ἵτασαν, ὅχ' αἰς ἀναγκασίον· ὅδιν γὰρ ἔχει τοῦτον οὐδ' αἰς χρήσιμον, ὥστε τὰ γεῦματα πρὸς χρηματισμὸν, καὶ πρὸς οἰκονομίαν, δ' πρὸς μάστιγιν, δ' πρὸς πολιτικὰς πράξεις πολλὰς. — ὅδ' αὖ καδ᾽ αἰετὶ ἡ γυμνασικὴ, πρὸς ὀφθαλμοὺς δ' ἀλὴν ὁδότερον γὰρ τῶν ἐμῶν γυμνῶν ἐν

τῇ μουσικῇ. Λέγουται τοῖνον πρὸς τὴν ἐν τῇ σχολῇ διαγωγήν· εἰς ὅτι δ' φαίνεται παραγόντες αὐτῇ. "Ἡ γὰρ εἰναι διαγωγήν εἶναι τὴν ἱλιθίαν, ἐν ταύτῃ σάττυναι. Διότι Ὀμηρος οὕτως ἐπείσκειν "Ἄλλ' εἰς μὲν γ' ἐπὶ καλῶν ἐπὶ δαῖτα θάλειον." Καὶ οὕτω προειπὼν, ἰστέως τινὰς, "Οἱ καλῶν αἰοιδὸν (φρὸν) ὃ κεν τέρπησιν ἀπαντας." *Aristot. de Republ. lib. VIII. cap. 3.*

Ibid. — ὃ κεν τέρπησιν.] *Al.* εἰς ἂν τέρπησιν.

Ibid. — τέρπησιν αἰοιδόν.] *Apud Aristotelem, loco jam supra citato, τέρπησιν ἀπαντας.*

Ver. 387. — καλῶν.] *Al.* καλῶν.

Ibid. — τρύχοντα ἐ αὐτόν.] Ita edidit *Barnesius* ex *Apollonio* περὶ Σουτᾶκως, lib. 2. Rectè, ut videtur. *Fulg.* ἰαντὸν. Vide ad *Il. c. 551. Al.* τρύχοντα ἐν εἰκον.

Ver. 389. Δμωσίν.] *Al.* Δμωσὶ δ'.

Ver. 393. Σίγα, μή μοι ὦσ.] Legitur, notante *Eustathio*, et Ἄττα, μή μοι. "Malè "tamen," inquit *Barnesius*, "quandoquidem Ultima τῷ Ἄττα brevis est." Sed et quâ ratione etiam extra Cæsuram product

- Ἀντίνοος δ' εἴωθε κακῶς ἐρεθίζμεν αἰεὶ
Μύθοισιν χαλεποῖσιν, ἐποτρύνει δὲ καὶ ἄλλους. 395
- Ἡ ρά, καὶ Ἀντίνοον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἀντίνε, ἧ μιν καλὰ, πατὴρ ὥς κῆδεαι υἱός,
Ὅς τὸν ξεῖνον ἄνωγας ἀπὸ μεγάρου διέσθαι
Μύθῳ ἀναγκαίῳ· μὴ τοῦτο θεὸς τελέσειε.
Δός οἱ ἐλὼν· οὐ τοι φρονέω· κέλομαι γὰρ ἔγωγε· 400
Μῆτ' οὖν μητέρ' ἐμὴν ἄζευ τόγε, μήτε τιν' ἄλλον
Δωμῶν, οἱ κατὰ δάματ' Ὀδυσσῆος θείοιο.
Ἄλλ' οὐ τοι τοιοῦτον ἐνὶ στήθεσσι νόημα·
Αὐτὸς γὰρ φαγέμεν πολὺ βούλειαι, ἣ δόμεν ἄλλῳ.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος ἀπαμειβόμενος προσέειπε· 405
Τηλέμαχ', ὑπαγόρη, μένος ἄσχετε, ποῖον εἶπες;
Εἴ οἱ τόσσον ἅπαντες ὀρέξειαν μνηστῆρες,
Καὶ κέν μιν τρεῖς μῆνας ἀπόπροθεν οἶκος ἐρύκοι.
Ὡς ἄρ' ἔφη, καὶ θρήνυν ἐλὼν ὑπέφηνε τραπέζῃ

"Antinöus autem consuevit malè irritare semper

"Verbis asperis, incitatque etiam alios."

395

Dixit, et Antinöum verbis alatis allocutus est;

"Antinöe, profectò me benè curas, pater uti filium,

"Qui hospitem jubes à domo pellere

"Verbo violento: nè istud deus perfecerit.

"Da ei aliquid sumptum; non tibi invideo; jubeo enim ego:

400

"Neque itaque matrem meam verere hác-in-re, neque quenquam alium

"Servorum, qui in ædibus sunt Ulyssis divini.

"Sed non tibi tale in pectoribus cogitatum:

"Ipse enim comedere multò mavis, quàm dare aliis."

405

Illum autem rursùs Antinöus respondens allocutus est:

"Telemache altoque, animo indomite, quale dixisti?

"Si ei tantum omnes præberent proci,

"Etiam ipsum tres menses procul hinc domus detineret."

Sic utique dixit; et scabellum prehensum ostendit subter mensam

posset, vide ad II. é. 51. Porro et in uno MS. Ἀντιν scriptum reperit *The. Bentleius*.

Ver. 394. 398. et 416. — ἰωθε — ἄνωγας — ἰακας.] Vide ad II. é. 37. et §. 322.

Ver. 395. — ἰαστρύνει.] *Eustathius* videtur legissè ἰαστρύνειν.

Ver. 397. Ἀντίνε, ἧ μιν καλὰ. Ἐγὼ καὶ Εἰρωνεία παρ' αὐτῇ, [Ὀμήρῳ], λόγος διὰ τοῦ ἰαντίου δηλὸν τὸ ἰαντίου, μετὰ τοῦ ἡδικοῦ ἀπαχρίστος· εἰς ἵνα τις ἄλλος ἰαντίου πρὸςπαῖται, εἴ ἀληθῆς ψῆγος. Καὶ τὸτο ἐστὶ παρ' Ὀμήρῳ λεγόμενον ὑπὸ Τηλεμάχῳ "Ἀν- "τίνε, ἧ μιν καλὰ, πατὴρ ὥς, κῆδεαι υἱός." Τῇ γὰρ ἔχθησι λόγισι, ὅτι ὡς πατὴρ υἱὸ ἀποφρόν- τικας. *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, §. 7.

Ibid. — υἱός.] *Al.* υἱῷ.

Ver. 398. — ξεῖνον ἄνωγας ἀπὸ μεγάρου διέσθαι.] Sic apud *Euripidem*;

τὰ μὲν δ' ἐν ἰαντίου
Μίλαθ' ἔπαθ' ἂν, ὡς ἀντιμάζειν ξῖναι.

Alcest. ver. 566.

Ibid. — ἀπὸ μεγάρου διέσθαι.] *Barnesius*, Versionesque vulgatz, reddunt "à domo exire." Sed rectius (ut opinor) interpretèris "à domo pellere;" ut infra v. 343.

Ἀδίομαι δ' αἰνῶσαν ἀπὸ μεγάρου διέσθαι
Μύθῳ ἀναγκαίῳ

Ver. 401. Μῆτ' ἔν.] *Al.* Μῆτε τι.

Ver. 408. — τρεῖς μῆνας ἀπόπροθεν οἶκος ἐρύκοι.] Οὐκ ἂν ἐστὶ τρεῖς μῆνας προῖλδοι αἰτή- σαν. *Schol.*

Ver. 409. — ὑπέφηνε.] *Al.* ὑπ' ἴφηνι.

Ibid. — τραπέζῃ.] *MSS.* duo à *Tba.* *Bentleio* collati, τραπέζης.

- Κείμενον, ὃ ρ' ἔπεχεν λιπαροὺς πόδας εἰλαπινάζων. 410
 Οἱ δ' ἄλλοι πάντες δίδωσαν, πλῆσαν δ' ἄρα πῆρην
 Σίτου καὶ πρεῖων· τάχα δὴ καὶ ἔμελλεν Ὀδυσσεύς,
 Αὐτὶς ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, προικὸς γεύσεσθαι Ἀχαιῶν·
 Στῇ δὲ παρ' Ἀντίνοον, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
 Δὸς, φίλος· οὐ μὲν μοι δοκέεις ὁ κάκιστος Ἀχαιῶν 415
 Ἑρμηναι, ἀλλ' ἄριστος, ἐπεὶ βασιλῆϊ ἔοικας.
 Τῷ σε χρὴ δόμεναι καὶ λαΐον, ἥε περ ἄλλοι,
 Σίτου· ἐγὼ δ' ἂν σε κλείω κατ' ἀπειρονα γαῖαν.
 Καὶ γὰρ ἐγὼ ποτε οἶκον ἐν ἀνθρώποισιν ἔναιον
 Ὀλβιος ἀφνειὸν, καὶ πολλάκι δόσκον ἀλήτη 420
 Τοίῳ, ὅποιος εἶσι, καὶ ὅτεν περξημένος ἔλθοι·
 Ἦσαν δὲ δμῶες μάλα μυρῖοι, ἀλλὰ τε πολλὰ,
 Οἷσιν τ' εὖ ζῶουσι καὶ ἀφνειοὶ καλέονται·
 Ἀλλὰ Ζεὺς ἀλάπαξε Κρονίων, (ἤθελε γὰρ παυ,)
 Ὅς μ' ἅμα ληϊστῆρσι πολυπλάγκτοισιν ἀνῆκεν 425
 Αἰγυπτόνδ' ἰέναι, δολιχὴν ὁδὸν, ὄφρ' ἀπολοίμην·
 Στῆσα δ' ἐν Αἰγύπτῳ ποταμῷ νέας ἀμφιελίσσας·

Jacens, cui scilicet imponebat nitidos pedes epulans.

410

Cæteri autem omnes dabant, impleveruntque proinde peram

Pane et carnibus: citò sanè et erat Ulysses,

Rursus ad limen profectus, gratis gustaturus Achivos:

Stetit autem juxta Antinöum, et ipsum sermone allocutus est;

"Da, amice; haud quidem mihi videris pessimus Achivorum

415

Esse, sed optimus; quoniam regi similis es.

Ideò te oportet dare et meliùs, quam etiam alii,

De-pane; ego autem te laudarem per immensam terram.

Etenim ego aliquandò domum inter homines habitabam

Beatus divitem, et sæpè dabam erroni

420

Tali, qualiscunque esset, et cujuscunque-rei indigens venisset.

Erant autem mihi servi valde multi, aliaque multa,

Quibus utique benè vivunt homines, et divites vocantur:

Sed Jupiter pessundedit Saturnius, (voluit enim aliqua-de-causâ);

425

Qui me cum latronibus multivagis impulit

In-Ægyptum ire, longum iter, ut perirem:

Statui verò in Ægypto fluvio naves remis-utrinque-agitatas:

Ver. 413. — προικὸς.] Τῆς δωρεᾶς δόσεως.
 Schol.

Ibid. — γένεσθαι.] Ἀλ. γένεσθαι.

Ver. 415. — ὃ μὲν μοι δοκέεις ὁ κάκιστος.]
 Vide ad H. v. 344. et l. 11. Cæterum
 Eustathius citat, ὃ μὲν σοι δοκέεις.

Ver. 416. — ἐπεὶ βασιλῆϊ ἔοικας. Τῷ σε
 χρὴ δόμεναι & λαΐον.] Θεραύλλα δὲ τῷ Κυναιῷ
 δραχμῇ αἰσθησάμενος αὐτὸν, [Ἀντίνοον] "Ἀλλ'
 "ὃ βασιλικὸν" εἶπε "τὸ δῶμα." Plutarch.
 Apophthegm. "Regem armis, quàm muni-
 "ficentiâ, vinci, flagitiosum minùs." Boc-
 chus, apud Sallust. Bell. Jugurth. § 118.

Ver. 418. — ἐγὼ δ' ἂν σε.] Ἀλ. ἐγὼ δὲ
 καὶ σε.

Ver. 423. Οἷον τ' εὖ ζῶεις.] Quibus vi-
 delicet —. Ἀλ. Οἷον τ' εὖ ζῶεις.

Ver. 425. — ἅμα ληϊστῆρσι πολυπλάγκ-
 τοισιν.] Vide suprâ ad γ. 73.

Ver. 426. 427. Αἰσθησάμενος ἰέναι, — Αἰσθη-
 σάμενος ποταμῷ.] Αἰσθησάμενος μὲν ἀπλῶς ἡ χώρα, ἢ &
 ἡ πόλις εἴη· ὃ δὲ μετὰ προσθήκῃ Αἰσθησά-
 μενος, τὸν Νεῖλον δηλοῖ. Eustath. ad vers.
 448. infrâ. Vide suprâ ad §. 237. 258.
 item ad γ. 581. et λ'. 638.

- Ἐνθ' ἦτοι μὲν ἐγὼ κελόμην ἐρήφρας ἑταίρους
 Αὐτὲ παρ νήεσσι μένειν, καὶ νῆας ἔρυσθαι,
 Ὅπῃρας δὲ κατὰ σκοπιάς ὤτρυνα νέεσθαι· 430
 Οἱ δ' ὕβρει εἴξαντες, ἐπισπόμενοι μένει σφω,
 Αἶψα μάλ' Αἰγυπτίων ἀνδρῶν περικαλλέας ἀγρὲς
 Πόρθεον, ἐκ δὲ γυναῖκας ἄγον, καὶ νήπια τέκνα,
 Αὐτοὺς τ' ἔπτεινον τάχα δ' ἐς πόλιν ἵκετ' αὐτῇ.
 Οἱ δὲ, βοῆς αἰόντες, ἄμ' ἡοῖ φαινομένηφιν, 435
 Ἦλθον· πλῆτο δὲ πᾶν πεδίον πεζῶν τε, καὶ ἵππων,
 Χαλκῷ τε στεροπῆς· ἐν δὲ Ζεὺς τερπικέραυνος
 Φῦζαν ἐμοῖς ἐτάροισι κακὴν βάλεν· εὐδὲ τις ἔτλη
 Στῆναι ἐναντίσιον· περὶ γὰρ κακὰ πάντοθεν ἔσθη.
 Ἐνθ' ἡμέων πολλὰς μὲν ἀπέκτανον ὀξέϊ χαλκῷ, 440
 Τοὺς δ' ἀναγον ζῶες σφίσιν ἐργάζεσθαι ἀνάγκη.
 Αὐτὰρ ἐμ' ἐς Κύπρον ξείνῳ δόσαν ἀντιάσαντι
 Δμήτορι Ἰασίδῃ, ὃς Κύπρῳ ἴφι ἀνασσει·
 Ἐνθεν δὴ νῦν δεῦρο τόδ' ἵκω, πῆματα πάσχων.
 Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε 445
 Τίς δαίμων τόδε πῆμα προσήγαγε, δαιτὸς ἀνίην;
 Στῆθ' ἔτως ἐς μέσσον, ἐμῆς ἀπάνευθε τραπέζης,

"Tunc quidem ego hortabar dilectos socios

"Illic apud naves manere, et naves tueri;

"Speculatores autem ad speculas jussi ire:

430

"Hi verò insolentiae cedentes, sequentes impetum suum,

"Citò admodum Aegyptiorum virorum perpulchros agros

"Populabantur; mulieresque abducebant et infantes liberos.

"Ipsosque interficiebant: citò verò in urbem pervenit strepitus.

"Illi autem clamorem audientes, simul-cum aurorâ apparente

435

"Venerunt; impletus autem est totus campus peditibusque et equis,

"Æriesque fulgore: Jupiter autem gaudens-fulgmine

"Fugam meis sociis malam immisit; neque quisquam sustinuit

"Consistere contrà; circum enim mala undique stabant.

"Ibi nostrum multos quidem interfecerunt acuto xre;

440

"Alios verò abduxerunt vivos sibi operaturos ex-necessitate:

"At me in Cyprium hospiti dederunt obviàm-facto

"Dmetori Jasidæ, qui Cypro fortitèr imperabat:

"Indè demùm nunc huc venio, damna patiens."

Huic autem rursus Antinòus respondit, dixitque;

"Quis deus hanc pestem adduxit, convivii molestiam?

445

"Stas sic in medium profectus, meâ procul à mensâ,

Ver. 431. — μίνῃ σφῶ. Al. μίνῃ ῥ. Quod et præfert Barnesijs. Vide ad Il. d. 51.

Ver. 432. — Αἰγυπτίων. Vide supra ad γ. 83. et ad Il. β'. 597.

Ver. 436. — πλῆτο δὲ πᾶν πεδίον πε-

ζῶν τε, ἔ ἵππων, Χαλκῷ τε στεροπῆς. Vide supra ad ξ. 267. et ad Il. γ'. 339.

Ver. 441. — ἀνασον. MS. unus à Tho. Bentleio collatus, ἀγαγον. Quo modo et Vulgati habent supra ξ. 272. ubi occurrit

hic locus.

Μὴ τάχα πικρὴν Αἴγυπτον καὶ Κύπρον ἴδῃαι·

"Ὡς τις θαρσαλέος καὶ ἀναιδὴς ἔσσι προΐκηται.

Ἐξείης πάντεσσι παρίστασαι· οἱ δὲ διδῶσι

450

Μαψιδίως· ἔπει ἔτις ἐπίσχεσις, εὐδ' ἐλεητὺς

Ἀλλοτρῶν χαρίσασθαι, ἔπει πάρα πολλὰ ἐκάστω.

Τὸν δ' ἀναχωρήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

"Ὡ πόποι· ἔκ ἄρα σοίγ' ἐπὶ εἶδει καὶ φρένες ἦσαν·

Οὐ σύ γ' ἂν ἐξ οἴκου σὴ ἐπιστάτῃ εὐδ' ἄλλα δοίης,

455

"Ὅς νῦν ἄλλοτρίοισι παρέμμενος, ἔτι μοι ἔτλης

"Nè citò amaram Ægyptum et Cyprum videas :

"Aded quidam audax et impudens mendiculus.

"Ordine omnibus astas : hi autem dant

450

"Temerè ; quia nulla est parsimonia, neque miseratio

"Quin de alienis largiantur ; quoniam adsunt multa cuique."

Hunc autem retrogressus allocutus est solers Ulysses :

"Papæ ! haud ergo tibi cum formâ etiam mens erat :

"Non tu utique ex domo tuo supplicii vel salem dares ;

455

"Qui nunc alienis assidens, haud quicquam mihi sustinuisti

Ver. 448. Μὴ τάχα πικρὴν Αἴγυπτον καὶ Κύπρον ἴδῃαι.] Dna. Dacier hunc versum reddidit hoc modo ; " De peur que je ne te fasse " revoir cette triste terre d'Egypte, ou Cypre." Et in annotationibus ; " C'est à dire," inquit, " de peur que je ne te vende à des " corsaires, qui te meneront encore en Egypte ; ou qui iront te vendre dans l'isle " de Cypre." Rectius autem (ut opinor) Eustathius ; Ἀπὸ δὲ τοῦ, " Μὴ τάχα πικρὴν " Αἴγυπτον ἴδῃαι." Συμικαὶς ἴσθαι, ἢ ἐκ ἰδιωτέων μὲν ἀπλῶς ἔσθαι ἰσθ' ὀπλοῖ, ὡς ἰσθ' παρὰ τῷ εἶναι ἴσθαι τὸ παρὰ Αἰγύπτου καὶ Κύπρου ἀφηγησάσθαι ὡς ἴσθαι ἰσθ', ἢ ἰσθ' τὰ ἰσθ'.

Ibid. — ἴδῃαι.] Al. ἴσθαι.

Ver. 451. — ἰσθ' ἔτις ἐπίσχεσις, Ὡς.] Al. ἰσθ' ἔτις ἰσθ' ἔτις. Cæterum aptissima hæc personæ Antinöi superbæ et iniquæ ; qui, cum ipse bonorum Ulyssis diripiendorum reliquis præcis dux et auctor sit, simul tamen ac illos pauperi nonnihil largientes videat, profusionis statim incusat, suæque ipsius inclementiæ æquitatis speciem præterit.

Ibid. — εὐδ' ἐλεητὺς, Ἀλλοτρίων χαρίσασθαι.] " Bona aliena largiri, liberalitas — " vocatur." Cato apud Sallust. Bell. Catilin. § 55. " Quid est aliud nisi aliis sua eripere, aliis dare aliena ?" Cic. de Offic. lib. II. § 23.

Ver. 454. — ἐκ ἄρα σοίγ' ἐπὶ εἶδει ὡς φρένες ἦσαν.] Ita suprâ S. 176.

"Ὡς γ' ἐπὶ εἶδος μὲν ἀναιδέος, εὐδ' ἄλλα δοίης ὡς δὲ δὲς τῷ εἶναι ἰσθ' ὡς ἀποφύλας ἴσθαι.

"H νόμος ἴσθαι, πᾶσαν μὲν ἀμοιβὴν πονηρίας εἶναι κατὰκρίτον εἶδ' ὡς ἀγαθόν, ἰσθ' αἰσθάναι τὸν καλόν ; Ἀλλὰ τοι κατὰ τὸν μέγαν ἀληθείας προσήκον Ὀμηρον, [suprâ S. 169.] " — ἴδῃαι " τις ἀκρόντορος πάλαι ἀνὴρ, Ἀλλὰ Διὸς μορφήν ἴσθαι εἶναι — " Καὶ πάλιν εἶναι πάλιν ἴσθαι, " — ἐκ ἄρα σοί γ' ἐπὶ εἶδει ὡς φρένες ἦσαν." Lucian. Amores.

Ver. 455. Οὐ σύ γ' ἂν ἐξ οἴκου σὴ ἐπιστάτῃ Ὡς.] Τὸν μὲν γὰρ Εὐμαίον πιστοῖναι δῶλον καὶ πίνοντα, ὅμως τὸν Ὀδυσσεῖα καλῶς ὑποδιδάσκοντες ἢ τροφὴ ἢ ποίητ' ὡς δὲ μνηστῆρας ὡς πλόντας ἢ ὕδατος ἢ πάντων ῥαδίων αὐτῷ μεταδιδόντας εὐδ' τὸν ἄλλοτρίων. Ὡς ποιεῖ ἢ αὐτὸς πιστοῖναι λίγων πρὸς Ἀντίνοον, διδιδόντων τὸν ἀνελθεῖναι " Οὐ σύ γ' ἂν ἐξ οἴκου Ὡς." Dio, Orat. VII. Cæterum Gatakerus in Adversariis, cap. 48. (notante Duporto Gnomolog. Homeric. ad hunc locum), legendum conjicit, ἐξ οἴκου σὴ ἐπιστάτῃ, vel ἐξ οἴκου σὴ ἐπιστάτῃ. Quæ posterior et optima videtur lectio. Ita enim aptè sibi respondent, istud ἐξ οἴκου σὴ, sequensque ἄλλοτρίοις ver. 456. Vulgatam tamen lectionem præferre videtur ipse Duportus.

Ibid. — ἰσθ' ἔτις.] Μικαίη, ἀπὸ τῷ ἰσθ' ἔτις ὡς ἐπιστάτῃ. Hæsch.

Ibid. — εὐδ' ἄλλα δοίης.] Οὐδ' εὐδ' ἐπὶ εἶδει ὡς δοίης. Eustath. Similiter Theocritus ;

Φῆς μοι πάντα δόμεν, τάχα δ' ὕστερον εὐδ' ἄλλα δοίης.

Idyll. XXVII. ver. 60.

Atque hinc apud Erasmum, Proverbium, " Ne Salem quidem dederim." Adag. Sect. de Avaritiâ.

'Αλλ' εἶπου πτωχῶν γε θεοὶ καὶ ἐρινύες εἰσιν, 475

'Αντίνοον πρὸ γάμοιο τέλος θανάτοιο κιχεῖν.

Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη, Εὐπείθεος υἱός·

"Εσθί' ἐπῆλος, ξεῖνε, παθήμενος, ἢ ἅπιθ' ἄλλη·
Μή σε νέοι διὰ δάματ' ἐρύσσωσ', (οἷ' ἀγορεύεις,)

"Ἡ ποδὸς, ἢ καὶ χεῖρὸς, ἀποδρύψωσι δὲ πάντα. 480

"Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὑπερφιάλως νεμέσῃσαν·

* Ὄδῃ δέ τις εἶπεσκε νέων ὑπερηγορόντων·

'Αντίνο', οὐ μὲν κάλ' ἔβαλες δύστηνον ἀλήτην,

Οὐλόμεν'· εἰ δὴ πού τις ἐπουράνιος θεός ἐστι;

Καί τε θεοὶ ξείνοισιν εἰκότες ἀλλοδαποῖσι, 485

Παντοῖοι τελέθοντες, ἐπιστρωφῶσι πόληας,

'Αθρῶπων ὕβριν τε καὶ εὐνομήνῃν ἐφορῶντες.

"Sed sicubi pauperum dii et Erinnyes sint,

475

"Antinōum ante nuptias finis mortis deprehendat."

Hunc autem rursus Antinōus allocutus est, Eupitheī filius;

"Comede tranquillus, hospes, sedens, aut abi alid;

"Nē te juvenes per ædes trahant, (qui sic loquaris,)

"Vel pede, vel et manu; lacerentque totum." 480

Sic dixit: illi verò omnes vehementer indignati sunt:

Sic autem aliquis dicebat juvenum superbiorum;

"Antinōe, non quidem benè percussisti infelicem erronem;

"Perdite; si fortè quis cœlestis deus sit?

"Etenim dii, hospitibus similes peregrinis,

485

"Omnimodos se-ferentes, versantur per urbes,

"Hominum insolentiamque et æquitatem insipientes."

Ver. 475. 'Αλλ' εἶπου πτωχῶν γε θεοὶ. [Ὡς
ἐστὶ Πενία χρεῖμα τῇ ὄντι ἱερὸν ἢ ἄστυον ἢ ἄδαις
ἀδικαὶ σίνητας ἔδιν γε ἥτιον ἢ τὸς τὰ κηρύκμα
ἔχοντας. Dio, Orat. 7. haud longè ab initio.

Ibid. — πτωχῶν γε θεοὶ ἢ ἐρινύες ἐσιν.]

Ita suprâ λ'. 279.

— ὅσα τι μητρὸς ἐρινύς ἐκτελίσσει.

Et *Iliad.* φ'. 412.

Οὕτω κιν τῆς μητρὸς ἐρινύς ἐκτελίσσει.

Ver. 478. — ἄλλη.] *Al.* ἄλλη.

Ver. 484. — εἰ δὴ πού τις ἐπουράνιος θεός
ἐστὶ.] Elegantissimè hic reticetur sententia
Apodosis: "Si —; Quid deinceps fiet?"

Ut rectè Eustathius: Σημειώσειαι δι' οὗτο, τὸ
"εἰ δὴ πού τις θεός ἐστιν," ἰλλαστικῶς ἔχει.
Λίσσιν γὰρ ἴσως τὸ "εἰ ἂν γινώσκαι," ἢ "εἰ
"ἂν ἱεῖς." ἴνα λίγη δ-τι, Οὐλόμεν, εἰ γινώ-
σκται ἢ θεός ἐστιν ἢ ἐμπαρονομήμενος; Vide ad
Il. ε. 135.

Ver. 485. Καὶ τι θεοὶ ξείνοισιν εἰκότες.]
Similiter *Heriodus*;

— ἰσχύς γὰρ ἐν ἀνθρώποις ἰόντις

'Αδύνατοι λίσσονται, ὅσα σκολιῶσι διαίρῃ.

'Αλλήλους τρέψουσιν, ὅταν ὅταν ἐν αἰλίοντις.

"Erg. ἢ Ἡμερ. l. 247.

Et *Ibid.* ver. 262.

Ὅτι βα φυλάσσειν τι δίνας ἢ σχήματα ἔργα,
'Ἡρα ἰσχυμένον, πάντα φασκόντες ἐπ' αἶαν.

Et *Ovidius*;

— summo delabor Olympo,
Et Deus humanâ lustrō sub imagine ter-
ras. *Metam. lib. l. ver. 212.*

Similiter ferunt *Ægyptii* (referente *Diodoro Siculo*), Deorum nonnullos σῶσαι τὴν οἰκου-
μένην ἐκτακεῖν, φανταζομένους τοῖς ἀνθρώ-
ποις ἐν ἱερῶν χώροις μαρφαίς, ἐπὶ δ' ὅτι εἰς ἀν-
θρώποις ἰδίας, ἢ τοῖς ἄλλοις, μεταβάλλοντες·
ἢ τῶτο μὴ μωδῶς ὑπάρχειν, ἀλλὰ δύνασθαι, ἐπ-
αίρει οὕτω πρὸς ἀλλήλους ὥστε οἱ πάντα γινώ-
σκοντες. Καὶ τὸ ποιητὴν δι' οὗτο ἀγνοῦντες παπα-
σαλόντας, ἢ μετασχόντας παρὰ τὸν ἱερεῖον τὸν
τοῦτοισι λόγων, δῶναι αὐτὰ κατὰ τὴν αἰσῆσιν τὸ
προσηγμένον ὡς γινώσκον. "Καὶ τι θεοὶ ξείνο-
"ισιν εἰκότες ἀλλοδαποῖσι, Παντοῖοι σιδή-
"σοσσι, ὅς." *Diodor. Sicul. lib. l.* Porro
vituperat hunc locum *Plato*; Μηδὲς ἄρα
λεχόμεν ἡμῖν τὸν ποιητὴν, ὡς "—
"θεοὶ ξείνοισιν εἰκότες ἀλλοδαποῖσι, Παντοῖοι
"σιλίσσονται, ἐκτακεῖν πόλεις." *De Repub. lib. II.*

Ver. 487. — ὕβριν τε ἢ εὐνομήν.] *Al.*
ὕβρις τε ἢ εὐνομήν.

"Ὡς ἄρ' ἔφαν μνηστῆρες· ὁ δ' ἐκ ἐμπάζετο μύθων.
 Τηλέμαχος δ' ἐν μὲν κραδίῃ μέγα πένθος ἄεξε
 Βλημένε· ἐδ' ἄρα δάκρυ χαμαὶ βάλεν ἐκ βλεφάροιν, 490
 Ἄλλ' ἀκίαν κίνησε κάρη, κακὰ βυσσοδομεύων.
 Τῇ δ' ὥς ἔν ἤκαστε περίφρων Πηνελόπεια,
 Βλημένε ἐν μεγάρῳ, μετ' ἄρα δμῶσιν ἔειπεν·
 Αἰῖδ' ἔτας αὐτόν σε βάλοι κλυτότοξος Ἀπόλλων.
 Τὴν δ' αὖτ' Εὐρυνόμη ταμίη πρὸς μῦθον ἔειπεν 495
 Εἰ γὰρ ἐπ' ἀρῆσιν τέλος ἡμετέρησι γένοιτο,
 Οὐκ ἂν τις τέτων γε εὐθρονον ἦν ἴκοιτο.
 Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 Μαῖ, ἐχθροὶ μὲν πάντες, ἐπεὶ κακὰ μηχανώνονται·
 Ἀντίνοος δὲ μάλιστα μελαίνῃ κηρὶ ἔοικεν. 500
 Ξεῖνός τις δύστηνος ἀλγτεύει κατὰ δῶμα,
 Ἀνέρας αἰτίζων (ἄχρημοσύνη γὰρ ἀνάγει)

Sic utique dicebant proci : ille autem non curabat verba.

Telemachus verò in corde quidem magnum luctum fovebat

Ὁς αὖτ' percussus ; neque tamen lacrymam in humum demisit ex palpebris,

Sed tacitè movit caput, mala profundè cogitans,

Hunc autem postquam audiverat prudens Penelope

Percussus in domo, inter ancillas proindè dixit ;

" Utinam sic ipsum te percuteret inclytus-arcu Apollo."

Hanc autem rursùs Eurynome œconoma allocuta est ;

" Si enim votis exitus nostris fieret,

" Haud quisquam horum ad pulchro-solio auroram perveniret."

Hanc autem rursùs allocuta est prudens Penelope ;

" Nutrix, inimici quidem omnes, quoniam mala machinantur ;

" Antiòus verò maxime atræ mortì similis-est.

" Hospes quidam infelix vagatur per domum,

" A-viris petens ; (egestas enim jubet :)

Ibid. — εὐνομήνην.] Εὐνομήνην, [Ita Barnesius : *Al.* Εὐνομήνην], καὶ ἦν ἡ εὐνομήνη καὶ διαβλήμενη. *Schol.* Ὁ Ποσειδῶν τὸν κατ' ἡμῶν νόμον ἐκ εἰδὸς θίμης δι' ἡ εὐνομήνη λίγυι ἀπὸ τῆς τιμῆς. " Ἀνθρώπων ὕβρις ἐπὶ τῇ εὐνομήνῃ " *Ιφιγένεια*.] *Henricus* à *Barnesio* citatus. Vide ad *Il.* ὁ. 249.

Ibid. — ἰφιγένεια.] Apud *Diodorum Siculum*, loco suprà citato, *Ιφιγένεια*. *Al.* ἰφιγένεια.

Ver. 488. — ὁ δ' ἐκ ἐμπάζετο μύθων.] *Eustathius* hoc de *Ulyssis* exponit. Ὀδυσσεὺς δὲ, inquit, ἐκ ἐμπάζετο μύθων, ὅτι τῶν Ἀντιόου δηλαδὴ, ὅτι δὲ ἔλεγον οἱ λοιποὶ πάντας γὰρ μισοῦ διὰ τὴν πάντας ἀντιόου. Statim autem deinceps adjicit ; *ἴσως δὲ καὶ ὁ Ἀντίνοος ἐκ ἐμπάζετο τῶν κατ' αὐτὸν νιμσητικῶν μύθων.*

Ver. 490. — ἐδ' ἄρα.] Neque, ut solent magno dolore affecti

Ver. 494. — βάλοι κλυτότοξος Ἀπόλλωνος.]

λυν.] Vide suprà ad ἡ. 409. Porro similiter apud *Virgilium*, *Apollo* vocatur " *Ar-citenens* : " *Æn.* III. 75.

Ver. 496. Εἰ γὰρ ἐπ' ἀρῆσιν τέλος ἡμετέρησι γένοιτο.] *Eustathius* hîc pro τέλος, τέλος legi annotat. Τὸ δὲ τέλος, (inquit), γράφεται καὶ τέλος· ἵνα λίγη ἡ γραφὴ ὅτι· Ὡς τίς, εἰ γὰρ ἐπ' ἀρῆς ἡμῶν, ἦσαν ὅτις ἡμῶν, ὁ Ἀπόλλων γένοιτο, πάντες δὲ ἀπώλυντο. Quod ferri non posse existimat *Henricus Stephanus* : " Nam (inquit) de hâc quidem, ἐπ' ἀρῆσιν τέλος ἡμετέρησι γένοιτο, dubitare nos exempla non evincunt ; at nescio an ipsamet *Eustathius* alteram lectionem vel unius exempli auctoritate confirmare potuisset, " ἡ γένοιτο ἐπ' ἀρῆς ἡμετέρησι, id est, ὅτις ἡμῶν." Atqui MSS. duo à *The. Bentleio* collati τέλος legunt.

Ver. 500. — μελαίνῃ κηρὶ ἔοικεν.] Ita *Iliad.* γ. 454.

ἴσως γὰρ σφί πᾶσι ἀπῆρχετο κατὰ μελαίνῃ.

Ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐνέπλησάν τ', ἔδοσαν τε
Οὔτος δὲ Δρῆνυϊ πρυμνὸν βάλε δεξιὸν ἄμον.

Ἡ μὲν ἄρ' ὥς ἀγόρευε μετὰ δμῳῇσι γυναιξίν,

505

Ἡμένη ἐν θαλάμῳ· ὃ δ' εἰδείπνεε δῖος Ὀδυσσεύς·

Ἡ δ' ἐπὶ οἱ καλέσσασα προσήυδα δῖον ὕφορβον·

Ἐρχεο, δῖ' Εὖμαιε, κίαν τὸν ξείνον ἄνωχθι

Ἐλθέμεν, ὄφρα τί μιν προσπτύξομαι, ἥδ' ἐρέωμαι,

Εἴ πε' Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἤε πέπυσται,

510

Ἡ ἴδεν ὀφθαλμοῖσι· πολυπλάγκτω γὰρ ἔοικεν.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὖμαιε συζῶτα·

Εἰ γάρ τοι, βασίλεια, σιωπήσειαν Ἀχαιοί,

Οἳ ὄγε μυθεῖται, Δέλγοιτό κέ τοι φίλον ἦτορ.

Τρεῖς γὰρ δὴ μιν νύκτας ἔχον, τρία δ' ἡματ' ἔρυξα

515

Ἐν κλισίῃ, (πρῶτον γὰρ ἐμ' ἔκετο νηὸς ἀποδράς·)

Ἀλλ' ἔπω κακότητα διήνυσεν ἣν ἀγορεύων.

Ὡς δ' ὅτ' αἰοδὸν ἀνὴρ ποτιδέρεται, ὅς τε Δεῶν ἔξ

Ἀεῖδει δεδαῶς ἐπε' ἱμερόεντα βροτοῖσι,

Τῷ δ' ἄμοτον μεμάασιν ἀκέμεν, ὀππότ' αἰείδη·

520

Ὡς ἐμὲ κείνος ἔβελγε παρήμενος ἐν μεγάροισι.

“ Ibi alii quidem omnes impleveruntque, dederuntque ;

“ Hic autem scabello extimum percussit dextrum humerum.”

505

“ Illa quidem sic loquebatur inter famulas mulieres,

Sedens in thalamo ; cœnabat autem nobilis Ulysses :

“ Illa autem ad se vocatum allocuta est nobilem subulcum ;

“ Vade, nobilis Eumæe, profectus hospitem jube

“ Venire, ut aliquatenus cum ipso congregiar, et interrogem,

510

“ Sicubi de-Ulysse malorum-patiente vel audiverit,

“ Vel cum viderit oculis : multivago enim similis est.”

Hanc autem respondens allocutus es, Eumæe subulce ;

“ Utinam enim tibi, regina, tacerent Achivi,

“ Qualia hic loquitur, mulceret tibi charum cor.

“ Tres enim jamjam ipsum noctes habui, tres autem dies detinui

515

“ In casâ, (primum enim ad me venit, ubi à nave aufugisset ;)

“ Sed nondum calamitatem absolvit suam narrans.

“ Sic ut autem quandò cantorem vir aspicit, qui ex diis

“ Canit doctus carmina delectabilia mortalibus,

“ Hunc autem insatiabiliter cupiunt audire, quandò canit :

520

“ Sic me ille mulcebat assidens in ædibus.

Ver. 504. Οὔτος δὲ Δρῆνυϊ πρυμνὸν.] Pronuntiabatur Δρῆνυ, vel Δρῆνυϊ duabus syllabis ; uti et vox ἐρχεσθῆναι infra ver. 605.

τίεπον· τοὶ δ' ἐρχεσθῆναι ἔπεισαν

Vide ad II. α'. 321. et 526.

Ver. 506. — ἰδέσθαι.] Ἀλ. ἰδέσθαι.

Ver. 508. Ἐρχεο, δῖ' Εὖμαιε.] Ἀλ. Ἐρχεο δὲ, Εὖμαιε.

Ver. 509. — προσπτύξομαι.] Ἀλ. προσφύξομαι.

Ver. 513. — σιωπήσειαν Ἀχαιοί.] “ Μη-
“ εἴρετε ἑσταῦθα (inquit Barnesius) Ἀχαιοί
“ λίγονται.” Ita infra ver. 596.

— πολλοὶ δὲ κακὰ φρονέουσιν Ἀχαιῶν.

Et ε'. 93.

— ἵνα μὴ μιν ἐπιφρασσάντες Ἀχαιοί.

Ver. 519. Ἀείδω.] Ἀλ. Ἀείδω.

Φησὶ δ' Ὀδυσσεὺς ξεῖνος πατρώϊος εἶναι,
Κρήτη ναιετάων, ὅθι Μίνως γένος ἐστίν.

Ἔνθεν δὴ νῦν δεῦρο τὸδ' ἵκετο πῆματα πάσχαν,
Πρόπροκυλινδόμενος· στεῦται δ' Ὀδυσῆος ἀκούσαι,
Ἀγχοῦ Θεσπρωτῶν ἀνδρῶν ἐν πίονι δήμῳ,
Ζωοῦ· πολλὰ δ' ἄγει κειμήλια ὅνδε δόμονδε.

525

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Ἐρχεο, δεῦρο κάλεσσον, ἵν' ἀντίον αὐτὸς ἐνίσπῃ.

Οὔτοι δ' ἤε Δύρησι καθήμενοι ἐψιαάσθων,
Ἦ αὐτοῦ κατὰ δάματ'· ἐπεὶ σφίσι θυμὸς εὐφρων.
Αὐτῶν μὲν γὰρ κτήματ' ἀκῆρατα κείτ' ἐνὶ οἴκῳ,
Σῖτος καὶ μέθυ ἡδύ· τὰ μὲν οἰκῆες ἔδουσιν·

530

Οἱ δ' εἰς ἡμέτερον πωλεύμενοι, ἥματα πάντα,
Βοῦς ἱερεῦντες, καὶ αἶς, καὶ πίονας αἶγας,
Εἰλαπινάζουσι, πίνουσί τε αἶθοπα οἶνον

535

Μαψιδίῳ· τὰ δὲ πολλὰ κατάνεται· οὐ γὰρ ἔπ' ἀνὴρ,

“Dicit autem se Ulyssis hospitem paternum esse,

“In Cretâ habitantem, ubi Minois genus est.

“Indè jam nunc huc venit damna patiens,

“Supplex-provolutus : affirmat autem de-Ulysse se audivisse,

525

“Propè Thesprotorum virorum in ubere populo,

“Vivo : multas autem ducit res-pretiosas suam ad domum.”

Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope ;

“Vade, huc voca ; ut coràm ipse dicat.

“Hi autem vel in foribus sedentes delectentur,

530

“Vel illic in ædibus, quippè ipsis animus lætus est.

“Ipsorum etenim possessiones integræ jacent in domo,

“Panis et vinum dulce ; ea quidem domestici ipsorum comedunt :

“Ipsi verò in nostram-domum divertentes, dies omnes,

“Boves mactantes, et oves, et pingues capras,

“Epulantur, bibuntque generosum vinum

535

“Temerè ; plurima autem absumuntur : non enim adest vir,

Ver. 523. — ὅθι Μίνως γένος ἐστίν.] Dna. Dacier exponit, “Où le sage Minos est né.” Alii autem, notante eadem Dna. Dacier, explicant ; “Ubi regnânt Minois posteri.” Quia scilicet Idomeneus Minois nepos jam tum Creta regnaret. Sed prior verior explicatio ; ut liquet ex *Odys.* ζ'. 34. 35. ubi eadem phrasid occurrit ;

κατὰ δῆμον
Πάντων Φαιήκων, ἔθι ται γένος ἐστὶ καὶ
αὐτῇ.

Ver. 525. Πρόπροκυλινδόμενος.] Ἦγον ἐκταθέν· ἢ ἢ ἐκτακτικῶς ἀπὸ τόπου ἐς τόπον ἤκων. Eustath.

Ver. 530. — ἐψιαάσθων.] Ἀπὸ τοῦ σῆ-
ζίντων, διαλεγίσθων. Schol.

Ver. 533. — τὰ μὲν οἰκῆες.] Barnesius

hic pro μὲν, μὴν legi debere putat. Sed nihil opus. Vide ad *Il.* α. 51.

Ver. 534. — ἡμίτερον γὰρ πωλεύμενοι.] *Al.* ἡμίτερον γὰρ πωλεύμενοι.

Ver. 537. — τὰ δὲ πολλὰ κατάνεται.] Vulgati habent κατάνεται. Barnesius autem ex Editionum vetustiorum nonnullis edidit κατάνεται. Rectè, ut videtur. Ita enim, ut ipse annotat, in omnibus Exemplaribus legitur suprâ *Odys.* β'. 58. ubi occurrit hic locus : Cumque Barnesio facit et MS. à *Theo. Bentleio* collatus, Poetâ *Hezychius*, notante itidem Barnesio, vocem κατάνεται exponit κατανύσσεται, ἀναλύσσεται. Ita *Iliad.* κ'. 251.

— μέλα γὰρ νῦν ἄνισται, ἰσχυροὶ δ' αἶες.

Et *Odys.* γ'. 496.

Ἦγον οὖν

Οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκεν, ἀρὴν ἀπὸ οἴκου ἀμῦναι.

Εἰ δ' Ὀδυσσεὺς ἔλθοι, καὶ ἴκοιτ' ἐς πατρίδα γαῖαν,

Αἰψά κε σὺν ᾧ παιδὶ βίας ἀποτίσεται ἀνδρῶν.

540

“Ὡς φάτο· Τηλέμαχος δὲ μέγ' ἔπταρεν ἀμφὶ δὲ δῶμα

Σμερδαλέον κονάβησε· γέλασσε δὲ Πηνελόπεια·

Αἰψά δ' ἄρ' Εὐμαῖον ἔπια πτερόεντα προσηύδα·

“Ἐρχέο μοι, τὸν ξεῖνον ἐναντίον ὧδε κάλεσσον.

Οὐχ ὀρέας, ὃ μοι υἱὸς ἐπέπταρε πᾶσιν ἔπεσιν;

545

Τῷ κε καὶ οὐκ ἀτελὲς θάνατος μνηστῆρσι γένοιτο

Πᾶσι μάλ', οὐδέ κέ τις θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξοι.

“Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν,

Αἶε' αὐτὸν γινῶ νημερτεῖα πάντ' ἐνέποντα,

“Ἔσσω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματά καλά.

550

“Ὡς φάτο· βῆ δὲ συφεβὸς, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσεν·

Ἀγχοῦ δ' ἰστάμενος ἔπια πτερόεντα προσηύδα·

Ξεῖνε πάτερ, καλέει σε περίφρων Πηνελόπεια,

“Qualis Ulysses erat, qui malum à domo arceat.

“Ulysses venerit, et accesserit in patriam terram,

“Statim cum suo filio injurias ultus fuerit virorum.”

540

Sic dixit: Telemachus autem altè sternuit; circumque domus

Horrendum resonuit; risit verò Penelope;

Statimque deindè Eumæum verbis alatis allocuta est;

“Vade mihi, hospitem coram huc voca:

“Nonne vides, quòd mihi filius sternuit ad omnia verba?

545

“Ideò et non imperfecta mors prociis fiat

“Omnibus prorsus; neque quisquam mortem et fatum vitet.

“Aliud autem tibi dicam, tu verò in mente reconde tuà;

“Si ipsun cognovero vera omnia dicentem,

“Induam ipsum lænâque tunicâque, vestimentis pulchris.”

550

Sic dixit: ivit verò subulcus, postquam sermonem audiverat:

Propèque stans verbis alatis allocutæ est;

“Hospes pater, vocat te prudens Penelope,

Ver. 538. — ἀρὴν ἀπὸ οἴκου ἀμῦναι.] Vide infra ad χ'. 208.

Ver. 540. Αἰψά κε σὺν ᾧ παιδί.] *Barneius*, minimè ignarus quâ ratione vocola σὺν producatur, nullis tamen allatis Codicibus de suo edidit, Αἰψά κε σὺν παιδί. Quod scilicèt hæc lectio sit “*tutior, me-
liorque.*” Sqd mutato nihil opus. Vide ad II. á. 51.

Ver. 541. — Τηλέμαχος δὲ μέγ' ἔπταρεν.] “Ὅρις γὰρ ποτὶ ἢ τοῖς παλαιοῖς καὶ ὁ πταρμός· ἰστέ καὶ ἡ κεφαλὴ τιμία, ἡ δὲ τὸ ταύτης σύμβολον. Διὸ δὲ προσκινεῖς, ὁ πταρῶν καὶ σὺν αἰτίαν λίγαντι οἱ σοφοί, ἢν δὲ καὶ Ἀριστοτέλης. *Eustath.* Καὶ πταρμός δὲ παρ' αὐτῷ [Ὀμήρῳ] σύμβολον ἀγαθὸν γίνεσθαι.

Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 24. Hinc apud *Anthologiam*;

Οὐδὲ λίγην, Ζεῦ σῶσον, ἰσὺν ἡμεῖς· —

Lib. II. § 45. Anaximand.

Vide *Aristot. Problem. Sect. 33.*

Ver. 542. Σμερδαλέον κονάβησε.] Vide ad II. γ. 455. *Al.* Σμερδαλέον κονάβησε.

Ver. 545. — ἰσίσταται πᾶσιν ἴσασιν.] *Origen. contra Celsum lib. I.* (notante *Barneio*), citat ἰσίσταται πᾶσιν ἴσασιν.

Ver. 547. — ἀλύξοι.] *Al.* ἀλύξοι, et ἀλύξαι.

Ver. 548. — σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν.] Καὶ ταῦτ' ἴσται δὲ γράφει φρεσὶν ἴσται.

Sophocl. Philoctet. ver. 1318.

Μήτηρ Τηλεμάχοιο· μεταλλῆσαι τί ἐ θυμός
'Αμφὶ πόσει κέλεται, καὶ κήδεά περ πεπαθυή. 555

Εἰ δέ κέ σε γνοίῃ νημερτέα πάντ' ἐνέποντα,
'Εσσει σε χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, τῶν σὺ μάλιστα
Χρηΐζεις· σῖται δὲ καὶ αἰτίζων κατὰ δῆμον,
Γαστέρα βοσκήσεις· δώσει δέ τοι, ὅς κ' ἐβέλῃσιν.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς· 560

Εὖμαι, αἵψά κ' ἐγὼ νημερτέα πάντ' ἐνέποιμι
Κέρη Ἰκαρίοιο περίφρονι Πηνελοπείῃ·
Οἶδα γὰρ εὖ περὶ κείνε, ὅμην δ' ἀνεδέγμιν οἷζύν.

'Αλλὰ μνηστήρων χαλεπῶν ὑποδείδι' ὄμιλον, 565
Τῶν ὕβρις τε βίη τε, σιδήρεον ἔρανον ἴκει.

Καὶ γὰρ νῦν, ὅτε μ' ἔτος ἀνὴρ κατὰ δῶμα κίοντα
Οὔτε κακὸν ῥέξαντα βαλὰν ἐδύνησιν ἔδωκεν,
Οὔτε τι Τηλέμαχος τόγ' ἐπήρεκεσεν, ἔτε τις ἄλλος.

Τῷ νῦν Πηνελόπειαν ἐνὶ μεγάροισιν ἀνωχθί 570
Μεῖναι, ἐπειγομένην περ, ἐς ἥλιον καταδύντα·

Καὶ τότε μ' εἰρέσθω πόσιος περὶ νόστιμον ἦμαρ,

"Mater Telemachi; sciscitari aliquid ipsam animus

"De marito jubet, quamvis dolores passa sit. 555

"Quodd si te cognoverit vera omnia dicentem,

"Induet te lænāque tunicāque, quibus tu maxime
Indiges; panem autem etiam petens per populum

"Ventrems pascas: dabit verò tibi, quicumque voluerit."

"Hlum autem rursus allocutus est multa-passus nobilis Ulysses; 560

"Eumæe, statim ego vera omnia dicam

"Filiz Icariz prudenti Penelope:

"Novi enim bene de illo; parem autem sustinuiamus ærumnam.

"Sed procorum difficilium subtimeo cætum;

"Quorum injuriæque, violentiæque, ad ferreum cælum pervenit. 565

"Etenim nunc, quandò me hic vir per domum euntem,

"Nihil mali cùm-feceram, percussum doloribus dedit,

"Neque omninò Telemachus hoc prohibuit, neque quisquam alius.

"Idèò nunc Penelopen in ædibus hortare

"Manere, festinantem licèt, in solis occasum: 570

"Et tunc me interroget mariti de redditù die,

Ver. 554. 555. ——— μεταλλῆσαι τι ἐ θυμός
δυμός ——— πικραθυή.] "Οτι καὶ ἰνναυθα
κεῖται νηῆμα παπῶν, ἅτοι σολομοφῶν, ἰν
τῷ, "μεταλλῆσαι τι ἐ θυμός κίλισται, καὶ
"πῶμα εἰς πικραθυή" τὸ μὲν γὰρ ἐξέρχον,
ὅτι κίλισται αὐτὴν ὁ θυμός μεταλλῆσαι τι
καὶ πῶμα εἰς πικραθυή. Eustath. De hu-
jasmodi Syntaxi, vide suprā ad l. 256.
et ad Il. F. 141. Porro consultò pla-
nè hoc in loco ita scripsit Poëta, quum

æquè facillè scribere potuisset πικραθυή-
αν.

Ver. 556. Εἰ δὲ κ. Al. Αἰ δὲ κ. Ut
suprā ver. 549.

Ver. 559. ——— ὅς κ' ἐβέλῃσιν.] Al. ὅς κ.
βέλῃσιν. Vide suprā ad ver. 19.

Ver. 564. ——— χαλεπῶν.] Al. χαλίστων.

Ver. 566. Τῷ νῦν ἔχεις τι βίη τε.] Vide su-
prā ad l. 927.

Ibid. ——— ἴκει.] Al. ἔκιν.

Ἀσσοτέρω καθίσασα παρὰ πυρί· εἴματα γάρ τοι
Λύγρ' ἔχω· οἶσθα καὶ αὐτὸς, ἐπεὶ σε πρῶθ' ἰκέτευσα·

Ὡς φάτο· βῆ δὲ συφορβὸς, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσεν.
Τὸν δ' ὑπὲρ οὐδοῦ βάντα προσηύδα Πηνελόπεια·

575

Οὐ σύ γ' ἄγεις, Εὐμαιε; τί τοῦτ' ἐνόησεν ἀλήτης;

Ἥ τινα που δέισας ἐξαΐσιον; ἢ καὶ ἄλλως

Αἰδεῖται κατὰ δῶμα; κακὸς δ' αἰδοῖος ἀλήτης.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφησ, Εὐμαιε σύβωτα·

Μυθεῖται κατὰ μοῖραν, ἅπερ κ' οἶοιτο καὶ ἄλλος,

580

Ἵβριν ἀλυσκάζων ἀνδρῶν ὑπερηγορόντων.

Ἀλλά σε μείναι ἀνωγειν ἐς ἥλιον καταδύντα.

Καὶ δέ σοι ᾧδ' αὐτῇ πολὺ κάλλιον, ᾧ βασίλεια,

Οἶην πρὸς ξεῖνον φάσθαι ἔπος, ἢ δ' ἱπακοῦσαι.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·

585

Οὐκ ἄφρων ὁ ξεῖνος οὔτεται, ὅς περ ἂν εἴη·

Οὐκ γὰρ πού τινες ᾧδε καταθηνητῶν ἀνθρώπων

“ Propius ubi-collocarit ad ignem, vestimenta enim

“ Mala habeo; nosti et ipse, quoniam te primum supplex adii.”

Sic dixit: ivit autem subulcus postquam sermonem audiverat.

Eum verò super limen profectum allocuta est Penelope;

575

“ Non tu utique ducis, Eumæe? quid hoc in-animum-induxit erro?”

“ An aliquem quodammodo veritus supra-modum? an et aliter

“ Verecundatur in domo? malus autem est verecundus mendicus.”

Hanc autem respondens allocutus es, Eumæe subulce;

“ Loquitur appositè, quæ scilicet putaret etiam alius,

580

“ Contumeliam vitans virorum superbiorum:

“ Sed te manere hortatur in solis occasum.

“ Etenim tibi sic ipsi multò melius, ò regina,

“ Solam ad hospitem loqui verbum, et ex-eo audire.”

Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope;

585

“ Non insipiens hospes suspicatur, quicumque demum sit;

“ Non enim usquam ulli sic mortalium hominum

Ver. 572. Ἀσσοτέρω καθίσασα παρὰ πυρί.] Non, ut reddunt versiones plurimæ, “ Propius assidens apud ignem;” sed, “ Propius ubi me collocarit ad ignem.” Ita nimirum postulare videtur tum sententia, tum vocum καθίσας, καθίσων, ὥς. in Primo Acristo significatio. Vide *Iliad.* γ'. 68. ή. 49. i. 484. et ε'. 280.

Ibid. — γάρ σοι.] *Al.* γάρ δέ.

Ver. 577. Ἥ τινα που δέισας ἐξαΐσιον.] Τὸ δ' ἐξαΐσιον δηλοῖ μὴ τὸ ἔξω τῷ αἰσίῳ. Ἐστὶ δὲ ἡ αἰτιατικὴ πρὸς τὸν δέισας, ἵνα δηλοῖ, δέισας τινὰ ἄνθρωπον ἐξαΐσιον ἢ ὑπερηγορόντως, ἀντὶ τῷ, ἔξω τῷ δέοντος. — Τίς δὲ τὸ “ δέισας ἐξαΐσιον” ἢ ἀντὶ τῷ, μίση φοβερὸς, εἶπον. *Εκτατή.* Secunda optima videtur explicatio: ὥς supra δ. 690.

ὥς τινα ῥέξας ἐξαΐσιον ———.

Ver. 579. Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος.] Ita ex veterum Editionum nonnullis rectè edidit *Barnesius*. Quippè Penelopem hîc alloquitur *Eumæus*. *Henricus Stephanus* aliique nonnulli malè, Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος.]

Ver. 581. — ἀλυσκάζων.] *Al.* ἀλυσκάζων.

Ver. 586. Οὐκ ἄφρων ὁ ξεῖνος οὔτεται.] *Barnesius* aliiq̃ue vertunt, “ Non insipiens hospes “ videtur.” Sed rectius, ut opinor, interpretètis, “ Non insipiens hæc cogitas hæpes.” Ut supra ver. 580. 581.

Μυθεῖται κατὰ μοῖραν, ἅπερ κ' οἶοιτο ἢ ἄλλος,

Ἵβριν ἀλυσκάζων ἀνδρῶν ὑπερηγορόντων.

Ibid. — ὡς περ.] *Al.* ὥς περ.

Ver. 587. — πού.] *Al.* πού.

Ἀνέρες ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανούνται.

Ἡ μὲν ἄρ' ὥς ἀγόρευεν ὁ δ' ὤχετο δῖος ὕφορβος
Μνηστήραν ἐς ὄμιλον, ἐπεὶ διεπέφραδε πάντα.

590

Αἴψα δὲ Τηλέμαχον ἔπειτα πτερόεντα προσηύδα,

Ἄγχι σχὼν κεφαλὴν, ἵνα μὴ πευθαίᾳς· οἱ ἄλλοι·

ὦ φίλ', ἐγὼ μὲν ἄπειμι, σύας καὶ κείνα φυλάξων,
Σὸν καὶ ἐμὸν βίοντον· σοὶ δ' ἐνθάδε πάντα μελόντων.

Αὐτὸν μὲν σε πρῶτα σάω, καὶ φράζω θυμῷ,

595

Μή τι πάθης· πολλοὶ δὲ κακὰ φρονέουσιν Ἀχαιῶν·

Τοὺς Ζεὺς ἐξολέσειε, πρὶν ἡμῖν πῆμα γενέσθαι.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦ᾽δα·

Ἔσσεται οὕτως, ἄττα· σὺ δ' ἔρχεο δειελήσας·

Ἡᾶθεν δ' ἵεναι καὶ ἄγειν ἱερήια καλὰ·

600

Αὐτὰρ ἐμοὶ τάδε πάντα καὶ ἀθανάτοισι μελήσει.

“Viri superbientes injusta machinantur.”

Illa quidem sic locuta est; ibat autem nobilis subulcus

Procorum in cœtum, postquam dixerat omnia.

590

Statim autem Telemachum verbis-alatis allocutus est;

Propè admoto capite, ut nè audirent alii;

“O dilecte, ego quidem abeo, sues et illa custoditurus,

“Tuum et meum victimum; tibi autem hæc omnia curæ-sint.

“Ipsum quidem te primùm serva, et considera in animo,

595

“Nè quid patiaris; multi verò mala cogitant Achivorum:

“Quos Jupiter disperdat, antequam nobis nocumento-sint.”

Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;

“Erit sic, pater: tu verò vade merendâ-sumptâ:

“Manè autem veni, et duc victimas pulchras:

600

“At mihi hæc omnia et immortalibus curæ-erunt.”

Ver. 590. — διεπέφραδε.] Vide ad II. β'. 314. et ζ'. 500.

Ver. 596. — Ἀχαιῶν.] Vide suprâ ad ver. 513.

Ver. 599. — ἄττα.] Vide suprâ ad α'. 31.

Idid. — διελήσας.] Πρὸς τὴν διελὴν ἄραν παραγνόμενος· τούτῳ, τὴν μισημέριαν, ἢ τὴν ἰσπερινὴν διατρέψας. “Εἶποι δὲ, τὴν διελὴν τροφὴν αἰτῶν ὃ καλλίμαχος φησι, “Δείλον αἰτίλυσεν, ἄγει δὲ χεῖρας ἀπ' ἱερῶν” τὴν πρὸς τῇ διελὴν τροφὴν αἰτῶντες· ὃ δόντως προσηλάμην γὰρ ὅτι οἱ ἀρχαῖοι τρεῖς [Barneius edidit τρεῖς μόνον] τροφὰς ἰχθύων. Schol. Atbenæus, lib. I. cap. 10. secundum posteriorem explicandi rationem accipit: Τῆς δὲ τιτάρεως (inquit) τροφῆς οὕτως Ὀμηρος μίμνηται, “Σὺ δ' ἔρχο διελήσας,” ὃ καλοῦσι τινὲς διελόν, ὃ ἐστὶ μεταξὺ τῶ ὕψ' ἡμῶν λογαίτω ἀέρι καὶ δαίτην. Καὶ ἄριστον μὲν ἐστὶ τὸ ὑπὸ τῇ ἡλ' λαμβανόμενον δαίτην δὲ, μισημέ-

ριαν, ὃ ἡμῶς ἄριστον δόκεον δὲ, τὸ ἰσπερινόν. Ipse autem, uti ad hunc locum annotat Casaubonus, alibi alteram explicandi rationem probat, hanc prorsus rejicit: Ὅσαίς δὲ (inquit) καὶ τροφὰς ἱλάμβανον, προσηλάμην ἤδη· ὅτι δὴ τρεῖς ἦσαν διὰ τὸ τὸ αὐτὸ ποτὶ μέν ἄριστον, ποτὶ δαίτην ὀνομάζεσθαι. Γίλοις γὰρ εἶναι οἱ φάσκοντες ὅτι καὶ τίσσαρας ἱλάμβανον, ἰσπὶ ὁ Παιστής ἔφη, “Σὺ δ' ἔρχο διελήσας” ὃ νοῦντες ὅτι λίγει τὸν δειλὸν διατρέψας χεῖρας. Lib. V. cap. 4. Ceterum ut de cibo sumendo intelligatur hæc vox, facere videntur (uti observat Dna. Dasier) sequentia, ver. 602. Ὡς.

— ὃ δ' αὖτις ἄρ' ἔχει· ὑψέτω ἐπὶ δίφῳ Πηλεΐδης δ' ἄρα θυμὸν ἰδὲντος ἡδὲ σπῆτος,

Βῆ δ' ἵμενοι μεθ' ὧς ———.

Ver. 600. — ἱερήια.] Vide ad II. χ'. 159.

“Ως φάβ· ὁ δ' αὖτις ἄρ' ἔξειτ' ἐϋξίστου ἐπὶ δίφρου·
 Πλησάμενος δ' ἄρα θυμὸν ἰδητύος, ἠδὲ ποτῆτος,
 Βῆ ῥ' ἵμεναι μὲθ' ὕας· λίπε δ' ἱερκεῖά τε, μέγαρόν τε
 Πλεῖστον δαιτυμόνων· τοὶ δ' ὄρχηστῦι καὶ ἀοιδῷ
 Τέρποντ'· ἤδη γὰρ καὶ ἐπήλυθε δαίελοι ἡμαρ.

605

Sic dixit: is verò rursus deindè sedebat benè-politâ in sede:
 Ubi autem repleverat animum cîbo et potu,
 Perrexit utique ire ad sues, liquitque septaque, domumque
 Plenam convivarum: hi autem saltu et cantu
 Delectabant-se: jam enim et advenit vespertinum tempus.

605

Ver. 602. — ἐϋξίστου ἐπὶ δίφρου.] Al. ἐπὶ

θρόνου ἰσθίου ἀνίστη.

Ver. 604. — ἱερκεῖα.] Al. ἱερκεῖα. Uti

Ilîad. i. 472.

Ver. 605. — ὄρχηστῦι.] Vide supra ad

ver. 504.

Ver. 606. — δαίελοι ἡμαρ.] Τὸ εἰς δι-

αίτης ἄρας. Schol.

ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, 4 ΓΡΑΜΜΑ, Σ'.

'Υπόθεσις τῆς ραψωδίας Σ'.

'ΟΔΥΣΣΕ'ΩΣ καὶ Ἰεὺ πυγμὴ γίνεται φαίνεται δὲ καὶ Πηνελόπη τοῖς μνηστῆρσι, καὶ παρ' αὐτῶν δῶρα λαμβάνει· γίνεται δὲ καὶ τις κομπολογία ἐν τοῖς ἔξῃς 'Οδυσσεὺς πρὸς Εὐρώμαχον.

'Επιγραφαί.

'Οδυσσεὺς καὶ Ἰεὺ πυγμὴ.

Ἄλλως,

Σίγμ' Ἰεὺ Ἰεὺ, εὖχος 'Οδυσσεὺς, δῶρα τ' ἀνέκταν.

Ἦλθε δ' ἐπὶ πτωχὸς πανδήμιος, ὃς κατὰ ἄστυ
 Πτωχεύεσθ' Ἰθάκης, μετὰ δ' ἔπρεπε γαστέρι μάργῃ,
 Ἀζηγῆς φαγέμεν καὶ πείμεν· οὐδὲ οἱ ἦν ἴς,
 Οὐδὲ βίη· εἶδος δὲ μάλα μέγας ἦν ὀράσθαι.
 Ἀρναῖος δ' ὄνομ' ἔσκε· τὸ γὰρ Δίτο πότνια μήτηρ

9

LIB. XVIII.

A Dvenit autem mendicus publicus, qui per urbem
 Mendicabat Ithacæ; excellebat verò ventre voraci,
 Ad incessantèr comedendum et bibendum; neque ei erat vis,
 Neque robur: specie autem valdè magnus erat intuentibus.
 Arnæus verò nomen erat: hoc enim imposuit alma mater

5

Ver. 1. Ἦλθε δ' ἐπὶ πτωχὸς Ἰσ.] Καὶ ἡ Κομφιδία ἐν Δίδυ [ἢ 'Ομήρῳ] ποδὶν ἔλαβε τὴν ἀφορμὴν· ἵδρι γὰρ δοτὶ καὶ παρὰ τῷ τὰ συμ-
 πότατα καὶ ὑψηλότατα διηγεμῆναι, ἰασιδῶναι τι-
 κα ἰσὶ γίγνεται πᾶντα διὰ ἐν τῇ — 'Οδυ-
 σσεὺς — παρὰ τοῖς ἀσώτοις μνηστῆρσιν ἐσθλῶσαι
 ἡ πτωχὸς Ἰεὺς τῇ γυναικατόνῃ 'Οδυσεὶ ἰσίζων
 εἰς πᾶσαν, καὶ ἐν τῇ ἰσζῶ φαινόμενος καταγίλα-
 τος. Καθόλου γὰρ οἰκῶν ἰσὶ τῇ τοῦ ἀνδρός πε-
 φθεῖ μὴ μόνον ἰασιδῶναι, ἀλλὰ καὶ ἀνίστασθαι,
 ἵνα καὶ διαρκῆ πρὸς τὸς ἐν τῇ ζῇ σῖνος. Dionys.
 Halicarn. περὶ τῆς 'Ομήρου ποιήσεως, § 25.
 Vide infra ad ver. 37.

Ver. 2. — μετὰ δ' ἰσζῶν γαστέρι μάργῃ.]

Vol. II.

'Εκκρισθῆς ἢ ἐπὶ γαστριμαργίᾳ, ἵσυν ἀπλησίᾳ·
 τῷτο γὰρ ἡ μάργη γαστήρ· διαλελυμένης ῥηθείας,
 ὁμοίως τῇ "πόλις ἀκη," καὶ τοῖς ὁμοίοις. Eu-
 statth. Vide et Porphyry. Quatt. Homeric.
 11.

Ver. 3. — φαγέμεν καὶ πείμεν.] Barnæus
 ex Etymolog. Magn. edidit πείμεν. Quod
 modo legit et MS. à Tho. Bentleio collatus.
 Sed et satis rectè se habet Vulgata lectio.
 Vide suprâ ad π. 143.

Ver. 5. — τὸ γὰρ Δίτο πότνια μήτηρ.] Ap-
 pud Etymolog. Magn. ad vocem Ἀρναῖος, λε-
 gitur (notante Barnæio) τὸ γὰρ Δίτο οἱ πότ-
 νια μήτηρ.

K

Ἐκ γενετῆς· Ἴρον δὲ νέοι κίκλησκον ἅπαντες,
 Οὐνὲκ' ἀπαγγέλλεσκε κίων, ὅτε πού τις ἀνάγοι·
 "Ος ῥ' ἔλθων Ὀδυσῆα διώκετο οἷο δόμοιο,
 Καί μιν νεικείων ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Εἶπε, γέρον, προθύρου, μὴ δὴ τάχα καὶ ποδὸς ἔλκη· 10
 Οὐκ αἶεις, ὅτι δὴ μοι ἐπιλλίζουσιν ἅπαντες,
 Ἐλκόμεναι δὲ κέλονται; ἐγὼ δ' αἰσχύνομαι ἔμπη.
 Ἄλλ' ἄνα, μὴ τάχα νῶϊν ἔρις καὶ χερσὶ γένηται.

Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 15
 Δαιμόνι, οὔτε τί σε ῥέζω κακὸν, οὔτ' ἀγορεύω,
 Οὔτε τινὰ φθονέω δόμεναι, καὶ πόλλ' ἀνελόντα.

Οὐδὸς δ' ἀμφοτέρους ὅδε χεῖσεται· οὐδὲ τί σε χερὶ
 Ἀλλοτρίων φθονέειν· δοκέεις δέ μοι εἶναι ἀλήτης,
 "Ως περ ἐγών· ὅλβον δὲ θεοὶ μέλλουσιν ὀπάζειν.
 Χερσὶ δὲ μήτι λίην προκαλίζεο, μή με χολώσης, 20
 Μὴ σε, γέρον περ ἰὼν, στῆθος καὶ χεῖλεα φύρσω
 Αἵματος· ἥσυχῃ δ' ἂν ἔμοι καὶ μᾶλλον ἔτ' εἴη

Ex nativitate : Irum autem juvenes vocabant omnes,
 Quoniam nuntia referebat profectus ; cum alicubi quis juberet.

Qui scilicet ubi venerat, Ulysses pellebat suā domo,

Et ipsum objurgans verbis alatis allocutus est ;

" Recede, senex, à vestibulo, nè jam citò et pede traharis : 10

" Non sentis, quòd jam mihi innuunt omnes,

" Trahereque jubent ? Ego autem verecundor omnino.

" Sed surgè, nè citò nobis contentio etiam manibus fiat."

Hunc autem torvè intuitus, allocutus est solers Ulysses ;

" Miser, neque quid tibi facio mali, neque dico, 15

" Neque aliquem invideo dare, etiam multa si-sumperit.

" Limen autem ambo hoc capiet : neque omninò te oportet

" Aliena invidere ; videris autem mihi esse erro,

" Sicut ego ; opulentiam verò dii solent præbere.

" Manibus autem nequaquam valdè provoca, nè mihi iram-moveas, 20

" Nè tibi, senex licet sim, pectus et labra fœdem

" Sanguine ; quies verò mihi etiam magis adhuc esset

Ver. 7. ——— ὅτι πύ τις.] *Al.* ὅτι κιν
 ἄν.

Ver. 10. ——— μὴ δὴ τάχα & ποδὸς ἔλ-
 κη.] Vide suprā ad π'. 276.

Ver. 11. ——— ἐπιλλίζουσιν.] Τί δὲ τὸ ἐπιλ-
 λίζουσιν ; εἰ διακίβνουν ἀπὸ τοῦ τὰς διακίβνουντας
 συστρέφουσιν τοὺς ὀφθαλμούς· ἢ ἰλλάζουσιν γὰρ οἱ συ-
 στραμμένοι ἱμάντες. Porphyr. *Quaest. Homeri.* 11.

Ibid. ——— ἅπαντες.] *Etymolog. Magn.* ad
 vocem ἐπιλλίζουσιν, (notante *Barnesio*), citat
 Ἀρχαίω.

Ver. 14. Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν.] *Al.* Τὸν δ'
 ἀπομαρτυρούμενος.

Ver. 17. ——— χεῖσεται.] *Χεῖσται* ἴδω &
 χεῖσται, τὰς καταδύσκει τῶν ὀφθαλμῶν. *Schol.*

Ver. 18. Ἀλλοτρίων φθονέειν.] *Al.* Ἀλλο-
 τριεφθονέειν.

Ver. 19. ——— ὅλβον δὲ θεοὶ μέλλουσιν
 ὀπάζειν.] Ita suprā ζ'. 188

Ζεὺς δ' αὐτοῖς τίμηαι ὅλβον Ὀλύμπιος ἀνθρώ-
 ποισιν.

Similiter et *Aeschylus* ;

Θεὸς δὲ δῶρον ἱστὶν ἐόντων βροτῶν.

Septem contra Thebas, ver. 631.

Cæterum *Eustathius* hoc, " ὅλβον δὲ θεοὶ
 " ὤσ," itemque illud, " ἥσυχῃ δ' ἂν ἴ-
 " μαι ὤσ," infrā ver. 22. ad sequentem
Ulyssis de *Proci* victoriam futuramque
 ipsius prosperitatem referri vult. Minus
 rectè.

Αὔριον· οὐ μὲν γάρ τί σ' ὑποστρέψεσθαι οἶω
Δεύτερον ἐς μέγαρον Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος·

Τὸν δὲ χολωσάμενος προσεφώνεει Ἴρος ἀλήτης·

25

ᾧ πόποι, ὥς ὁ μολοῖστος ἐπιτροχάδην ἀγορεύει,
Γρηῒ καμινῷ ἴσος· ὃν ἂν κακὰ μητισαίμην,
Κόπτων ἀμφοτέρησι, χαμαὶ δ' ἐκ πάντας ὀδόντας
Γναθμῶν ἐξελάσασιμι, συὸς ὥς ληϊβοτείρης.

Ζῶσαι νῦν, ἵνα πάντες ἐπιγνώσῃ καὶ οἶδε

30

Μαργαμένους· πῶς δ' ἂν σὺ νεωτέρῳ ἀνδρὶ μάχοιο;

Ὡς οἱ μὲν προπάρειθε θυράων ὑψηλῶν

Οὐδοῦ ἐπὶ ξεστοῦ πανθυμαδὸν ὀκριώοντο.

Τοῖιν δὲ ξυνέηχ' ἱερὸν μένος Ἀντινόοιο,

Ἥδ' ὃ ἄρ' ἐγγελάσας μετεφώνεε μνηστήρεσσιν·

35

ᾧ φίλοι, οὐ μὲν πῶ τι πάρος τοιοῦτον ἐτύχθη·

“Cras: nequaquam enim te reversurum puto

Iterum in domum Laertiadae Ulyssis.”

Hunc autem iratus allocutus est Iros mendicis;

25

“Papæ! ut hic vorax volubiliter loquitur,

“Vetulae camino-assuetæ similis; cui mala molirer,

“Verberans ambabus; in-terram autem omnes dentes

“Maxillis excuterem, suis sicut segetem-depascentis.

“Accinge te nunc; ut omnes cognoscant et hi

30

“Nos pugnantes: quomodo verò tu cum juniore viro pugnaveris?”

Sic hi quidem ante fores altas

Limine in polito animosè rixabantur.

Eos autem animadverit sacra vis Antinōi;

Suavitèrque ridens allocutus est procos;

35

“O amici, haud quidem unquam aliquid antea tale factum est:

Ver. 24. Διότιςτος ἐς μέγαρον.] *Al.* Ἀδρις ἴσω μεγάρῳ.

Ver. 27. Γρηῒ καμινῷ ἴσος.] Τὸ δὲ, “γρηῒ “καμινῷ ἴσος,” οἱ μὲν παντὰ τὸ πολὺ λαλόν φασιν, ὡς ἐν ῥητορικῇ δηλοῦται λεξιμῇ. “Ἐπειροὶ δὲ τὸ μὲν Γρηῒ διὰ τὸ βροντῆν ἐν προώπῳ ἔπειν· τὸ δὲ καμινῷ, διὰ τὸ ἐκφυλάττειν μύλαν, ὡς οἶον ἐκ τοῦ ἀσπίδος. *Eustath.* Prior interpretatio ad vocis ἴσος significationem aptior; alioqui enim ἀπίλος potius dicendum fuisse videtur. Cæterum *Aristarchus* et *Herodianus*, notante ibidem *Eustathio*, vocem καμινῷ exponunt τῇ καμινώτῃ, ἥτοι φρέσσαν κατὰ πρὸς ὑπὸ χειρὶν ἀλευροποιάν.

Ibid. — μητισαίμην.] *Barnesius* edidit μητισαίμην et in annotationibus, “Ita,” inquit, “scribendum, Duplici σ, ob *Metam.*” Sed nihil opus. Nam μητισαίμην antepenultimam producit. Vide ad *Il.* ψ. 312.

Ver. 29. — συὸς ὡς ληϊβοτείρης.] Τῆς κατωστήσης τὸ λῆιον, ὃ ἐστὶ τὸ εὐτοφρέον χυρίον

ἰὸν γὰρ εὐρεῖν οὗς ἀλλότριος σφίριμον πιδίον βοσκαμένη, ἐξιδοντίζεται. *Schol.* Ἐν Σαλαμῖνι δὲ χλωρὸν εἶναι ὃ λῆιον κομῶντος, ἰὸν οὗς ἐκτενῆσαι ἀπεκτείνῃ, νόμος ἐστὶ Σαλαμῖνιον τὰς ἰδόντας ἐκτείναν αὐτοῦς· ὃ τῶτο εἶναι τὸ παρ’ Ὀμήρῳ “συὸς ληϊβοτείρης” φασιν. Οἱ δὲ ἰσχυροὶ οὖνοι, ὃ λίγιστοι, χλωρὸν εἶναι τῇ σὺν γυναικὶν, ἀσπίδος ἔχον τὰς ἰδόντας. *Ellian. de Animal. lib. V. cap. 45. ipso fine.* Verum posterior ista explicatio satis inepta.

Ver. 34. Τοῖιν.] *Al.* Τοῖσιν. Quod hoc quidem in loco perinde est. Vide ad *Il.* δ. 566.

Ibid. — ἱερὸν μένος Ἀντινόοιο.] Κρητολογία κατὰ Ἱσοκράτην ὁ Πεισιππιδὸς τὸν κάκιστον Ἀντινόον, ἐν σφ’ “ἱερὸν μένος Ἀντινόου” ὡς ἔμελλ’ ἐλπίνα “ἱερὸν ἐκ Τηλεμάχου” φασιν. Εἰ γὰρ ὃ πατρὸς ὁ Ἀντινόος, ἀλλ’ εἴχεν τινὰ ἱερὸν οἷς ἔχοντες αὐτὸν ἐκαινοῦσθαι. *Eustath.* Vide suprā ad δ. 29.

Ver. 35. — μετεφώνη.] *Al.* μετιφώνη.

Οἷν τερπάλην Διὸς ἤγαγεν ἐς τόδε δῶμα·
 'Ο ξεινός τε καὶ Ἴρος ἐρίζετον ἀλλήλοισιν
 Χερσὶ μαχέσασθαι· ἀλλὰ ξυνελάσσομεν ὦκα.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐνήϊζαν γελῶντες·
 Ἀμφὶ δ' ἄρα πωχούς κακοείμονας ἠγερθεῖντο.
 Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπείθεος υἱός·

Κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγῆνορες, ὅφρα τι εἴπω·
 Γαστέρες αἰδ' αἰγῶν κέατ' ἐν πυρὶ· τίσδ' ἐπὶ δόρκα
 Κατθέμεθα, κνίσσης τε καὶ αἵματος ἐμπλήσαντες·

Ὅπότερος δέ κε νικήσῃ, πρέσσω τε γένηται,
 Τάων ἦν κ' ἐβέλησιν ἀνταστὰς αὐτὸς ἐλίσθαι·
 Αἰεὶ δ' αὖθ' ἡμῖν μεταδίδεται, οὐδέ τιν' ἄλλον
 Πταχὸν ἔσω μίσγεσθαι ἐάσομεν αἰτήσοντα.

Ὡς ἔφατ' Ἀντίνοος· τοῖσιν δ' ἐπήνδατε μῦθος.
 Τοῖς δὲ δολοφρενέων μετέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

ὦ φίλοι, οὕτως ἐστὶ νεωτέρῳ ἀνδρὶ μάχεσθαι
 Ἄνδρα γέροντα, δὴ ἀρημένον· ἀλλὰ με γαστήρ

“ Qualem delectationem deus duxit ad hanc domum :

“ Hospesque et Irus contendunt inter-sese

“ Utrum-ad manibus pugnandum : sed committamus ocyūs.”

Sic dixit : illi autem omnes surrexerunt ridentes,

Circumque mendicos pannosos congregabantur.

Inter hos autem Antinōus locutus est, Eupitheī filius ;

“ Audite me, proci eximii ; ut aliquid dicam ;

“ Ventres isti caprarum jacent in igne : quos in cœnam

“ Deposuimus, pinguedine et sanguine impletos.

“ Uter autem vicerit, superiorque fuerit,

“ Eorum quem voluerit, ubi-surrexerit, ipse eligat ;

“ Semper autem deinceps inter nos convivabitur ; neque quenquam aliū

“ Pauperem intūs misceri nobis sinemas mendicaturum.”

Sic dixit Antinōus : illis autem placebat sermo.

Hos verò dolos-meditans allocutus est solers Ulysses :

“ O amici, nequaquam æquum-est cum juniore viro pugnare

“ Virum senem, calamitate labefactum ; sed me venter

Ver. 37. Οἷν τερπάλην Διὸς ἤγαγεν.] Ὁ διὰ πάσης τῆς ἱλιάδος συνδρομὴς Ποιητῆς, ὃς ὡς οἷον ἀγρίου, μυρίας ἡλαρότητας ἐν Ὀδυσσεύα σφίγγεται, ὃ μόνον ἐν ἱεφρέσσει καὶ ξητοκαίᾳ διηγῆται· ἐν ἀνδρῶν τρυφάντων ἐκθίσσει, ὃ ἀνδρῶν αἰς οἱ τοῖσιν χαίρουσιν ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ ἐκείνῃ καὶ παίζειν, ὃ ἐν ταῖς αἰσὶν ἀντὶ τῆς κακοήμιος χέριτος. Τὶ γὰρ διὰ πάντων τὰ λατὰ οἷς, ἴσα καὶ αἰσας, ἡδῶς ἐν τῇ αἰσας καὶ ἀπαιτήσεις καὶ ἀπαιτήσεις ἀρεκτάς. Eustath. Vide supra ad ver. 1.

Ver. 41. — κακοείμονας.] Κατὰ ἰμάσια περιβεβλημένους. Schol.

Ver. 44. Γαστέρες αἰδ' αἰγῶν κέατ' ἐν πυρὶ.]

Οἰκῶν ἐν ἄλλοις, τοῖς διὰ γαστῆρ διευχεῖται. Schol.

Ibid. — εἰσδ.] Ita Barnesianus. Al. τὰς δ'.

Ver. 53. — ἀλλὰ με γαστήρ Ὀργῆος κακοήμιος.] Ἐν δὲ τῇ, “ ἀλλὰ με γαστήρ Ὀργῆος “ κακοήμιος,” ἀμφίβολον, ποῖαν λίγου γαστῆρα, εἴτι τὴν ἱστυῶν, δι' ἣν πάσχιον εἴτι καὶ περὶ μικρῶν, εἴτι τὴν ἐκκαμῖον καὶ καμῖον ὡς ἱστυῶν πρὸς ἱστυῶν. Eustath. Sed nulla omnino hæc ἀμφιβολία. Priorem enim veram esse explicandi rationem liquet ex epitheto κακοήμιος. Vide supra ad ε'. 286.

Ὅτρυνει κακοεργός, ἵνα πληγῇσι δαρσείω.

Ἄλλ' ἄγε νῦν μοι πάντες ὁμόσσετε καρτερὸν ἄρκον,

55

Μή τις ἐπ' Ἰφρ ἤρα φέρωι ἐμὰ χεῖρὶ παχείῃ

Πλήξῃ ἀτασθάλλον, τοῦτ' αὖ δέ με ἴφι δαμάσσει.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀπώμνυνον, ὡς ἐκέλευεν.

Τοῖς δ' αὖτις μετέειπ' ἱερὴ ἱς Τηλεμάχοιο·

Ξεῖν', εἴ σ' ὀτρύνει κραδίη καὶ θυμὸς ἀγένηος,

60

Τοῦτον ἀλεξασθαι, τῶν δ' ἄλλων μή τιν' Ἀχαιῶν

Δεΐδιθ'· ἐπεὶ πλεόνεσσι μαχέσεται, ὅς κέ σε Δεῖνῃ.

Ξεινοδόκος μὲν ἐγὼν, ἐπὶ δ' αἰνεῖτον βασιλῆες

Εὐρύμαχος τε καὶ Ἀντίνοος, πεπνυμένω ἄμφω.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς

"Instigat maleficus, ut plagis domer.

"Sed age nunc mihi omnes iurate firmum iusjurandum,

55

"Nè quis Iro gratificans, me manu robustâ

"Percutiat prævaricans, eique me violentèr doniet."

Sic dixit: illi autem omnes abjurabant, sicut iubeat.

Inter eos autem rursus locuta est sacra vis Telemachi;

"Hospes, si te jubet cor et animus generosus,

60

"Istum propellere; fac: cæterorum autem neminem Achivorum

"Time, quoniam cum pluribus pugnabit, qui te percutiat.

"Hospitem-exceptor quidem ego; comprobant verò reges

"Eurymachusque et Antinòus, prudentes ambo."

Sic dixit: hi autem omnes comprobârunt: at Ulysses

65

Ver. 56. — ἐπ' Ἰφρ ἤρα φέρωι.] Vide suprâ ad γ. 164.

Ibid. — παχέῃ.] *Al. βαρέῃ.*

Ver. 58. — ἀπώμνυνον.] Vide suprâ ad β. 377. *Al. ἰσώμνυνον.*

Ibid. — ἡ ἱερίαινα.] Post hunc versum in utrâque *Eustathii* editione sequitur;

Αὐτὰρ ἐπεὶ β' ἔδωκαν τι, τιλόντησαν τι τὸν θεόν·

Quem versum omnino hic restituendum contendit *Barneius*. Ac occurrit quidem hic versus suprâ β. 378. α'. 346. μ. 304. ζ. 437. et *Iliad.* ξ'. 280. Sed et potest sine sententia dispendio abesse.

Ver. 59. — μετίειπ'.] *Al. μετίφη.*

Ver. 64. Εὐρύμαχος τε καὶ Ἀντίνοος.] Ita *Vulgati*. *Barneius* autem ex utrâque *Eustathii* Editione et ipsius commentario edidit, Ἀντίνοος τε, καὶ Εὐρύμαχος. Quod scilicet "Principes *Procerum* Antinòum primo "nominari" oporteat.

Ver. 65. — αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς Ζώσατο μιν βάσιον περὶ μῆδα, φαῖν δὲ μηδὲς.]

Hæc fatuus, duplicem ex humeris deiecit amictum: [ossa, lacertosque,

Et magnos membrorum artus, magna

Exiit; atque ingens mediâ consistit are-

nâ.

Ed. V. 421.

Ἰτίον δὲ (inquit *Eustathius*) ἔστι τὸ "Ζώσα-
"το βάσιον" ἱμφάνει, μὴ ζῶνι χεῖσθαι τὸς
"συγμάχους, καὶ οὕτως ἀνατίλλειν τὸ ἱερὸν
"ἀλλ' ἀποδοταμένους, ἵνα ἱερὰ τὴν ζώνουσαν
"ἵνα τὰ Ὀδυσσεὺς ἱερίαινα βάσιον δὲ γυμνα-
"σας, μῆδα μὴ καλύπτειν, φαῖν δὲ μηδὲς καὶ
"ἄμφω ἔτι καὶ βραχίονας. Quod tamen hinc
non liquet. Videtur enim Ulysses pannis se
hic accinxisse, quòd cingulo careret: *Eury-*
alus certè, pugnorum certamen initurus,
cingulo utitur, *Iliad.* ψ'. 683. Cæterum de
hoc loco *Dionysius Halicarnassensis*; Ὁ δὲ
πρώτος ἱσχυρίζεται ἀποδοῦναι τὸ σώμα, καὶ
γυμνὸς Ὀλυμπιάδης δαμῶν, ἐπὶ τῇ πεντακ-
δικτῇ Ὀλυμπιάδῃ, Ἀλκίνοος δὲ Ἀλκιδάμω-
νος δὲ. Τὰ δὲ ἀπὸ τούτων δὲ ἀεχέοντος ἄρ-
χοντος ἑλλήνων ἔλα γυμνὰ φαῖναι ἐν ταῖς
ἀγωνίαις τὰ σώματα, ὡς Ὀμηροῦ τριμνηροῦ,
μαρτύριον ἀξιοπιστότατος [forte ἐξιστορίστου]
τι καὶ ἀρχαιοτάτος ἄν, ζωνομένους τὸς ἀγων-
στούς. Τῶν γὰρ Διωνύσιου καὶ Ὀδυσσεὺς πάλιν
ἐπὶ τῇ Πατρίδι ταφῇ γυμνὸν ἀφηγούμενος,
φαῖν' (*Iliad.* ψ'. 710.) "τὸ δὲ ζωνομένην
"βάσιον ἐκ μίαντος ἀγῶνα." Καὶ Ἰσ. εὐφρόνισ-
τον Ὀδυσσεὺς εὐτοί ποιεῖ φαῖναι ἐπὶ τῇ ἱερῇ καὶ
Ὀδυσσεὺς πύργῳ, ἐν ταῖς τοῖς ἱερεῖς "—
"αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς Ζώσατο μιν βάσιον περὶ
"μῆδα ἵσ." Τὸ δὲ στοιχὸν ἐκείναι βαλάν-
τιον μάλιστα ἄλλ' ἀπεδιδίχατο ἀσάφως, τὰς

Κ 3

Ζώσατο μὲν ῥά κ' εἰσιν περὶ μῆδεα, φαῖνε δὲ μηρούς
Καλούς τε, μεγάλους τε, φάνεν δὲ οἱ εὐρέες ὦμοι,
Στήθεά τε, στιβαροί τε βραχίονες· αὐτὰρ Ἀθήνη

66

"Αγχι παρισταμένη μέλει ἤλδανε ποιμένι λαῶν.

Μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες ὑπερφιάλως ἀγάσαντο

70

"Ωδὲ δὲ τις εἵπεσκεν ἰδὼν εἰς πλησίον ἄλλον·

"Ἡ τάχα Ἴρος αἶψος ἐπίσπαστον κακὸν ἔξει·

Οἶην ἐκ ῥακέων ὁ γέρον ἐπιγουνίδα φαίνει.

"Ὡς ἄρ' ἔφην· Ἴρῳ δὲ κακῶς ὠρίνετο θυμός·

Ἀλλὰ καὶ ὥς δρηστῆρες ἄγον ζώσαντες ἀνάγκη,

75

Δειδιότα· σάρκες δὲ περιτρομέοντο μέλεσσιν.

Ἀντίνοος δ' ἐνένιπτεν, ἔπος τ' ἔφατ'· ἐκ τ' οὐόμαζεν·

Nῦν μὲν μήτ' εἴης, βουγάϊε, μήτε γένοιο,

Cinxit quidem se pannis circum genitalia, ostendebat verò femora

Pulchraque, magnaue; nudati sunt autem ei lati humeri,

Pectoraque, robustaque brachia: at Minerva

Propè astans inembra auctavit pastori populorum;

Proci verò omnes vehementer admirati sunt:

70

Sic autem aliquis dicebat intuitus propinquum alium:

"Certè citò Irus miser-Irus accersitum malum habebit:

"Qualem ex pannis senex coxam ostendit."

Sic utique dixerunt: Iro autem malè commovebatur animus:

Sed et sic famuli ducebant cinctum vi,

75

Timentem: carnes verò tremebant circum membra.

Antinòus autem increpabat, verbumque dixit, et compellabat;

"Nunc quidem neque sis, jactator, neque natus fueris,

ἀρεται· — "Ἀλλὰ καὶ ὡς μνηστῆρες ἄγον,
"ζώσαντες ἀνάγκη, Δειδιότα· Τὸτο δὲ τὸ
ἴδιον ἀρχαῖον ἵν τοις "Ἑλλήσιν ὄν, οἱ φυλάττοισι
μέλι· τὸδε Ῥωμαῖοι δὴλοι ἔσιν ἐ προσμαθόντες
καὶ ἡμῶν ὄντες, ἀλλ' οὐδὲ μεταβιμένοι σὺν
χρῆσιν καθάπερ ἡμῖς. Antiquitat. Rom. lib.
VII.

Ver. 66. Ζώσατο μὲν ῥά κ' εἰσιν. Al. Ζώσατο
καὶ ῥά κ' εἰσιν.

Ver. 69. — μέλει ἤλδαν. "Ἦτοι ὑπερ-
φῆ καὶ λισαρεῖ ἰστίαι, ὑφ' ὧν τὰ μέλη. Por-
phyr. Quæst. Homeric. 10.

Ver. 72. "Ἡ τάχα Ἴρῳ αἶψος. Τὸ δὲ
"Ἴρῳ αἶψος" ταυτὸν τῷ Ἴρῳ κακίῳ,
καὶ ὁμοίωσιν τοῦ "κακίῳ ἐκ ὀνόμασιν"
[Odys. τ. 260.] καὶ τῷ ὕπνος αἶψος, παρὰ
Σοφοκλῆ καὶ τῶν ὁμοίων. Ἡ καὶ ἄλλος αἶψος,
ὁ κακίῳ ἰστίαις Ἴρῳ, ἀλλὰ ἐνδεχόμενον.
Eustath. Vide et Porphy. Quæst. Homeric.
16. sub fine. Cæterum Meric. Casaubonus
hanc vocem aliter exponit: "Nec ille
"(Scoliastr.), nec Eustathius," inquit, "ra-
tionem nominis explicant; ad quam re-
spicere videtur Homerus, cum addit, ἰ-
στίαις κακίῳ ἔστι. Ego suspicor illum
"ad significationem verbi αἶψος, vel αἶψος,

"alludere voluisse. Certè αἶψος vel αἶψος
"εἶπον (quod in Eustathio) planè idem
"quod ἐπίσπασον in hoc sensu, cum τῷ, κα-
"κίῳ, junctum." De præterea Homeri Editione,
Dissertat. I. Mirè admodum.

Ver. 73. Οἶην ἐκ ῥακέων ὁ γέρον ἐπιγουνίδα
φαίνει. Hinc Strabo, Geograph. lib. I.
pag. 28. al. 15. Οἶη ἐκ ῥακέων ὁ γέρον.
Quem ad locum Casaubonus in annotationi-
bus, citato hoc Homeri versu; "Quum
"ἐπιγουνίδα," inquit, "Aristarchus expone-
"ret, τὸ ἰστίαις τῷ γένεσιν. Crates, τῇ ἰστί-
"αί. Chares verò, τῇ ἰστίᾳ τῷ σώματος
"ἐπισπασίαν. Strabo ita παρεῖπεν, secutus vi-
"detur Cratetis expositionem: aut potius
"Charetis, quam etiam alius Homeri lo-
"cus confirmat, id. ἑ." Hezychius autem cum
Aristarcho vocem ἐπιγουνίδα exponit, τὸ ἰστί-
αις τῷ γένεσιν. λέγει δὲ τὸν μῦθον, ἀφ' ὃ ἰστί-
αις τῇ τῷ σώματος ἐπισπασίαν. Vide suprâ ad
ἑ. 225.

Ver. 75. — δρηστῆρες. Apud Dionysium
Halicarnassensem, loco suprâ ad ver. 65. ci-
tato, μνηστῆρες.

Ver. 78. — μήτ' εἴης, βουγάϊε, μήτε γέ-
νοιο. Τὸ δὲ, "μήτ' εἴης, μήτε γένοιο," ἢ ἔντι

Εἰ δὴ τοῦτόν γε τρομέεις καὶ δεΐδιας αἰνῶς,
 Ἄνδρα γέροντα, δῦν ἀρημέων, ἣ μιν ἰκάνει.
 Ἄλλ' ἐκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται,
 Αἶ κέν σ' οὔτος νικήσῃ, κρείσσων τε γένηται,
 Πέμψω σ' Ἡπειρόνδε, βαλὼν ἐν νηϊ μελαίνῃ,
 Εἰς Ἐχέτον βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων,
 Ὃς κ' ἀπὸ ρῖνα τάμησι καὶ οὐατα νηλεῖ χαλκῷ,
 Μῆδεά τ' ἐξερύσας, δῶν κυσὶν ὠμὰ δάσασθαι.

80

85

Ὡς φάτο· τῷ δ' ἔτι μᾶλλον ὑπὸ τρόμος ἔλλαβε γυῖα·
 Ἐς μίσσον δ' ἀναγον· τῷ δ' ἄμφω χεῖρας ἀνέσχον.

" Si profectò hunc tremis et times gravitèr,
 " Virum senem, calamitate labefactum, quæ ipsam occupat.
 " Sed tibi edicam, quod et perfectum erit;
 " Si te hic vicerit, superiorque fuerit.
 " Mittam te in-Epirum, conjectum in navem nigram,
 " Ad Echetum regem, hominum perniciem ætæniū,
 " Qui nasum abscindat et aures sævo ære,
 " Genitaliaque evulsa det canibus cruda discerpenda."
 Sic dixit: ei verò adhuc magis tremor subiit membra:
 In medium autem cum duxerunt; illi verò ambo manus elevârunt.

80

85

τῷ, μέντοι νῦν εἴης, μέντοι ἰγύν (ἴδως γὰρ τοῦ
 θυμῶντος μίσησθαι καὶ τὸ ἴδω γινώσκει, καὶ
 ἰσχυρόντα μὴ αὖ γινώσκει, εἰ καὶ ἀδύνατος ἔ
 ἀπὸ) ἢ, μέντοι εἴης ἔστι, ἀλλὰ τὸ θυμῶντος; μέντοι
 μὴν πάλιν ὁρῶντος γένου. Eustath.

Ibid. — βουλή. [Μηγάλης ἰσχυρότης,
 βουὴν ἰσχυρὰ πῶν. Schol. Ὅτι δὲ — ἰβὺς
 πολλὸ μίσησθαι περιφρασίς ἐν ταῖς συνθήκαις,
 δαλὴ καὶ ἡ " βῦ" ἰσχυρότης, ἢ ἐν τῷ ζῶν
 ὅτῳ ἐλὶφθαι λίγαν. ἢ ἢ ἰσχυρότης καὶ
 ἢ βέλους, καὶ ἢ βέλους, καὶ ἢ βέλους, καὶ
 ἢ βέλους, καὶ ἢ βέλους. Eustath. in com-
 mentario ad *Iliad.* c. 824.

Ver. 83. Πέμψω σ' Ἡπειρόνδε.] Αἶψα δὲ ὁ
 πῶν Ἡπειρόν, χώρος ἰδίος ὅτῳ καλεῖται ἀν-
 τιστοχὸς καὶ πῶν ἰδίος, μεγάλῃ δὲ ἢ καὶ
 Πύρρῳ Ἡπειρώτης ὅτῳ, ἔστι τῶν ἰδῶν.
 Eustath.

Ver. 84. Εἰς Ἐχέτον βασιλῆα, βαλὼν δαλ-
 ῶνα πάντων.] Ἐχέτος ἢ πῶν ὡς Βουσίνον,
 δὲ δὲ καὶ ἐν Σμυρῇ πῶν Βουσίνον καλεῖται
 Σμυρῶν δὲ τῶντος λίγαν. Τῶντος τῶν
 ἰσχυρότης κατὰ πάντα τῶντος εἰσέσθαι, τῶν
 ἢ τῶντος ἀντιπῶν λαβόμενος [Barnesius edidit
 λαβόμενος] τῶντος ἢ καὶ ἰσχυρὸς ὡς καὶ
 τῶντος ἀντιπῶν, ὅτι δῖλαν σφῶντα τῶν
 σμυρῶν καὶ ἰσχυρὸς ἀντιπῶν. Barnesius, ἰσχυρ-
 ῶντος αὐτῶν.] [Ita Barnesius pro vulgato αὐτῶν]
 πῶντος γὰρ μηχανῶν ἰσχυρὸς τῶντος αὐτῶν
 ὅτῳ τῶντος ἰσχυρὸς τῶντος αὐτῶν τῶντος
 σμυρῶν, λίγαν δὲ αὐτῶν ἀντιπῶν. Schol.

Ibid. — Ἐχέτον βασιλῆα. Ὅτι δὲ καὶ
 τῶντος Ἐχέτον δῖλαν τῶντος αὐτῶν, ἢ δὲ βασι-
 λῆα ὅτῳ ἰσχυρὸς γὰρ ἰσχυρὸς ἢ τῶντος

λίγαν. Eustath. Similiter Dionysius Halicar-
 nasensis; Τὸν δὲ βουίης καὶ παρῶντος ἰσ-
 χυρὸς τῶντος μὴ ἢ καλῶ, πῶντος γὰρ τῶ
 ἰσχυρὸς αὐτῶν δὲ τῶντος ἰσχυρὸς γίνεσθαι, δῖλαντος ἐν
 τῶντος " Εἰς Ἐχέτον βασιλῆα, βροτῶν δαλ-
 ῶνα πάντων Ὅς αὖ ἀπὸ ρῖνα τάμησι καὶ
 ἢ κατὰ πῶντος χαλκῷ." Πῶντος τῶντος Ὅτῳ
 αὐτῶν, § 21. Vide Gatakeri Cinnam, ὅτῳ Ad-
 versaria Miscellanea, lib. 1. cap. 1. Barnes-
 ius autem in annotationibus ad hunc lo-
 cum; " Nota," inquit, " Homerus βασιλῆα
 " vocare, non τῶντος illa enim Vox iis
 " temporibus extabat quidem, ut Hymn.
 " Martis ver. 5. Ἀντιπῶν τῶντος." Ita
 ille. Sed rectius fortasse hinc colligas,
 Hymnum istum non Homeri esse, sed re-
 centioris cujusdam auctoris ὅτῳ γὰρ Ὅ-
 τῳ, (inquit Scholiastes ad Sophoclis Ōedip.
 Ἰγνώμην Ἐπιγραφῆν), ὅτῳ Ἡπείρος. ὅτῳ ἄλλος
 αὐτῶν τῶντος καλεῖται, τῶντος ἐν τῶντος
 ἰσχυρὸς.

Ver. 87. — ἔλλαβε.] Al. ἔλαβε.

Ver. 88. Ἐς μίσσον δ' ἀναγον.] Ἐν δὲ τῶν,
 " ἐς μίσσον ἀναγον." inquit Eustathius, πῶ-
 " ὅτῳ ἢ πῶντος. At nescio annon eam hoc
 in loco vim habeat præpositio ἀνὰ, ut dica-
 tur Ierus in vitis reluctansque in medium
 vi adduci. Vide ad ver. 75. Alioqui fa-
 cile scribere potuisset Poëta, Ἐς μίσσον δ'
 ἀναγον.

Ibid. — τῶν δ' ἀμφω χεῖρας ἀνέσχον.]
 Versiones vulgatae, quas ferè secutus est
 Barnesius, reddunt, " Hi autem ambas manus
 " elevaverunt." Sed rectius, ut opinor,

Δὴ τότε μερμήριζε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 "Ἡ ἔλασεί, ὥς μιν ψυχὴ λίποι αὖθι πτόντα,
 'Ἡέ μιν ἦκ' ἐλάσειε, τανύσσειν τ' ἐπὶ γαίῃ.
 "Ὀδὲ δέ οἱ φρονέοντι δοᾶσσαντο κέρδιον εἶναι,
 "Ἡκ' ἐλάσαι, ἵνα μὴ μιν ἐπιφρασσάιτ' Ἀχαιοί.
 Δὴ τότ' ἀνασχομένω, ὁ μὲν ἤλασε δεξιὸν ὤμον
 "Ἴρος, ὁ δ' αὖχέν' ἐλάσσειν ὑπ' οὐατος, ὅστιά δ' εἶσω
 "Ἐθλασεν αὐτίκα δ' ἦλθεν ἀνὰ στόμα φοῖνιον αἶμα·
 Καδ' δ' ἔπεισ' ἐν κονίῃσι μακρὸν, σὺν δ' ἤλασ' ὀδόντας,
 Λακτίζων ποτὶ γαῖαν· ἀτὰρ μνηστῆρες ἀγαυοὶ
 Χεῖρας ἀνασχομένοι γέλω' ἐκδανον· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Εἶλπε δι' ἐκ προθύροιο, λαβὼν ποδός· ὅφρ' ἴκετ' αὐλήν,
 Αἰβούσης τε Δύρας· καί μιν ποτὶ ἐρκίον αὐλῆς

Tum demum deliberavit multa-passus nobilis Ulysses,
 An feriret, aded-ut ipsum anima lingueret illic lapsum;
 An ipsum levitèr feriret, extenderetque super terram.
 Sic autem ei cogitanti visum est satius esse,
 Levitèr ferire, ut nè ipsum cognoscerent Achivi.
 Tum demum manibus-elevatis, percussit quidem dextrum humerum
 Irus; ille autem et cervicem percussit sub aure, ossaque intus
 Fregit: statim autem venit per os ruber sanguis:
 Decidit verò in pulveribus vociferatus, collisitque dentes,
 Calcitrans pedibus terram: at proci eximii
 Manibus sublatis risu emoriebantur: verum Ulysses
 Extrahebat per vestibulum, prehensum pede; donec venit ad atrium,
 Porticisque fores; et ipsum ad septum atrii

istud ἄμφω de Viris intelligas. Vide et
Iliad. V. 686.

Constitit in digitos extemplo arrectus u-
 terque,
 Brachiaque ad superas interritus extulit
 auras. *Æn.* V. 426.

Ver. 90. "Ἡ ἔλασεί." Ita edidit *Barnesius*
 ex versu sequente "Ἡέ μιν ἦκ' ἐλάσειε. Rectè
 ut videtur. *Fulg.* "Ἡ ἔλασεί. *Al.* "Ἡ ἔλασεί.

Ver. 91. — τανύσσειν.] Ita iterum rec-
 tè *Barnesius*; Quocum facit et *MS.* à *Tho.*
Bentleio collatus. *Fulg.* τανύσσειν. Quod an-
 tepenultimam corrigit. Vide ad *Il.* ε'. 58.

Ver. 93. — ἵνα μὴ μιν ἐπιφρασσάιτ'
 Ἀχαιοί.] Τιμηρέμνοι δηλαδὴ τὸν ἄνδρα ἐκ
 τῆς ὕψους βραχέως ἔλασας. *Eustath.*

Ibid. — Ἀχαιοί.] Οἱ μνηστῆρες. Ut rec-
 tè *Barnesius*. Vide suprā ad ε'. 513.

Ver. 94. Δὴ τότ' ἀνασχομένω, ὁ μὲν.] De
 huiusmodi Syntaxi, vide suprā ad μ'. 73.

Ver. 95. — ἔλασεν ὑπ' οὐατος, ὅστιά δ'
 εἶσω.] Pulcherrimè rem depin-
 gunt et quasi ob oculos ponunt hæc verba.

Ver. 96. — ἦλθεν ἀνὰ στόμα.] *Al.* ἦλθ' ἐκ
 τοῦ στόματος.

Ver. 99. Χεῖρας ἀνασχομένοι γέλω' ἐκδανον.]
 "Ὁσαύτως δὲ ἡ λυσμένη διαφοράς ἐκτείνωνται,
 ["Ὀμηρος], καὶ ἡδονίμων ὁμοίως· ὅστις ὁ μὲν
 Ὀδυσσεύς διηγόμενος, ὃν τρέπον τὸς Κύπλωνας
 ἐξηπάτησεν, ἔφη, [suprà i. 413.] " — ἰμὲν
 "δ' ἐγὼ λαστοὶ φίλον πῆρ" οἱ δὲ μνηστῆρες πε-
 σόντα τὸν πτωχὸν ἰδόντες, "Χεῖρας ἀνασχό-
 "μενοι γέλω' ἐκδανον." *Dionys.* *Halicarn.*
 περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 16.

Ibid. — γέλω.] "Ἐν δὲ τῷ, " γέλω' ἴσθαι
 " νοῦ," ἀλλοι — ἵτι κατὰ ἰσοκατάλητον
 κλίσην ἡ συλλαβὴ τῷ γέλω, ἵτι καὶ κατὰ
 ἀπακοπὴν ἐκ τῷ γέλω, ἵτι ἐν ἄντρω τὸ ἴδιον
 προσγυγαμίνον. *Eustath.* "Ὁ χεῖρ, τῷ χεῖρ,
 Ἀπταίος, ὡς γέλω, γέλω. Οἱ δὲ ἀπὸ τῷ
 χεῖρ, χεῖρσι, ἀπακοπὴ τῆς "σι" συλλαβῆς.
Suidas, ad voces "Ἐν χεῖρ πικακρίμος. Sed
 et γέλω *Datiis* simpliciter esse potest ex
 γέλω, quæ vox apud Poëtam occurrit in-
 frā v. 346.

"Ἀσπίτι γέλω' ἄρει —————

Nisi ibi fortè vera sit lectio quam habet
MS. à *Tho. Bentleio* collatus, "Ἀσπίτι γέλω'
 ἄρει ————— Vide infrā ad v. 211.

- Εἶσεν ἀνακλίνας· σπῆπτρον δὲ οἱ ἐμβαλε χερὶ,
 Καί μιν φωνήσας ἑπεία πτερόεντα προσηύδα·
 Ἐνταυθαῖ κῦν ἦσο, κύνας τε σῶας τ' ἐκτρέφωμαι,
 Μηδὲ σύ γε ξεινῶν καὶ πτωχῶν ποίρανος εἶναι,
 Δυγρὸς ἐών· μή ποῦ τι κακὸν καὶ μεῖζον ἐπαύρη.
 Ἦ ῥα καὶ ἀμφ' ὤμοισιν αἰεκέα βάλλετο πήρη,
 Πυκνὰ ῥωγαλήν· ἐν δὲ στρόφος ἦεν ἄορτῃ.
 Ἄψ δ' ὄγ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν κατ', ἄρ' ἔζητο τοῖ δ' ἴσαν εἶσα
 Ἦδὺν γελῶντες, καὶ ἑ δεικανόνωντ' ἐπέεσσιν·
 Ζεὺς τοι δόισι, ξείνε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
 Ὅττι μάλιστ' ἐθέλεις, καὶ σοὶ φίλον ἔπλετο θυμῷ,
 Ὅς τοῦτον τὸν ἀναλτον ἀλητεύειν ἀπέπαυσας
 Ἐν δῆμῳ· τάχα γάρ μιν ἀνάξομεν ἠπειρόνδε
 Εἰς Ἐχέτον βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων.
 Ὡς ἄρ' ἔφην· χαῖρεν δὲ κλειθρόνι θεῖος Ὀδυσσεύς·
 Ἀντίνοος δ' ἄρα οἱ μεγάλην παρὰ γαστέρα θῆκεν
 Ἐμπλείην κνίσσης τε καὶ αἵματος· Ἀμφινόμος δὲ
 Ἄρτους ἐκ κανέοιο δῶα παρέθηκεν αἰείρας,
 Καὶ δέκατ' χρυσέῳ δειδίσκετο, φάησέν τε·

Statuit reclinatum; baculum autem ei injecit manui,
 Et ipsum affatus verba alata dixit;

"Hic nunc sede, canesque, suesque abarcens:

"Neque tu sanè hospitum et mendicorum dominus esto,

"Vilis cùm-sis; necubi aliquod malum etiam majus accipias."

Dixit utique; et circum humeros sibi turpem jaciebat peram,
 Crebris locia laceram; tortile verò inerat lorum.

Retrò autem ipse ad limen profectus desidebat; illi autem iverunt intrò

Suavitèr ridentes, et eum blandè-compellabant verbis;

"Jupiter tibi det, hospes, et immortales dii alii,

"Quodcunque maximè vis, et tibi gratum est animo;

"Qui hunc insatiabilem à mendicando cessare-fecisti

"In populo: citò enim ipsum ducemus in-Epirum,

"Ad Echetum regem, hominum multatorem omnium."

Sic utique dixerunt; gaudebat autem omine nobilibus Ulysses:

Antinòus verò ei magnam ventrem opposuit

Plenum pinguedineque et sanguine: Amphinomus verò

Panes ex canistro duos apposuit sublato,

Et poculo aureo propinabat, dixitque;

Ver. 104. — κύνας τε σῶας τ'.] Ita rec. tē Barnesius ex Editionibus quamplurimis. Henricus Stephanus malè, κύνας σῶας τ'. Cæterum MS. à Tho. Bentleio collatus hīc habet σῶας τε κύνας τ': que modo et citat in commentario Eustathius.

Ver. 106. — ἐπαύρη.] Al. ἐπαύρη.

Ver. 107. — ἀμφ' ὤμοισιν — βάλλετο.] "Humis sibi circumjiciebat." Hæc nimirum propria verbi βάλλετο in Voce Mediâ significatio. Vide suprâ ad l. 491, et l. 296.

Ver. 110. — γελῶντες.] Al. γελῶντες.

Ibid. — καὶ ἑ δεικανόνωντ'.] Al. καὶ δεικανόνωντ'.

Ver. 115. Εἰς Ἐχέτον βασιλῆα.] Vide suprâ ad ver. 84.

Ver. 116. — θεῖος.] Al. διος.

Ver. 117. — ἄρα.] Ut pollicitus erat —, suprâ ver. 46.

Ibid. — πρῶτα.] Al. πρῶτος.

Χαῖρε, πάτερ, ὃ ξεῖνε· γένοιτό τοι ὅσπερ ὀπίσσω
"Ολβος, ἀτὰρ μὲν νῦν γε κακοῖς ἔχειαι πολέεσσι.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

Ἀμφινόμ', ἧ μάλα μοι δοκέεις πεπνυμένος εἶναι·

Τοιούτου γὰρ πατὴρ, ἐπεὶ κλέος ἐσθλὸν ἄκουον,

125

Νῆσον Δουλιχίῃα εὖν τ' ἔμεν, ἀφνειὸν τε·

Τοῦ σ' ἐκ φασὶ γενέσθαι· ἐπητῇ δ' αἰδρεῖ ἵοικας.

Τούνεκά τοι ἔρῳ σὺ δὲ σύνθεο, καὶ μευ ἄκουσον·

Οὐδὲν ἀκιδνότερον γαῖα τρέφει ἀνθρώπων,

Πάντων, ὅσα τε γαῖαν ἐπὶ πνέει τε καὶ ἔρπει.

130

Οὐ μὲν γάρ ποτε φησὶ κακὸν κείσεσθαι ὀπίσσω,

"Salve, pater, o hospes, adsit tibi in posterum saltem

"Felicitas; at nunc quidem malis teneris multis."

Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses;

"Amphinome, certè valdè mihi videris prudens esse;

125

"Tali enim patre es; quippè famam bonam audiebam,

"Nisum Dulichiensem bonumque esse, divitemque;

"Ex hoc te dicunt natum esse: ingenioso autem viro similis-es.

"Propterea tibi dicam, tu autem attende, et me audi:

"Nihil imbecillius terra nutrit homine

"Omnium, quotquot super terram spirant et serpunt.

130

"Etenim nunquam putat malum passurum esse se in posterum,

Ver. 121. Χαῖρε, πάτερ, ὃ ξεῖνε.] Barnou-
sius edidit πατὴρ, quod ea sit "tutior" lec-
tio. Sed nihil opus. Vide ad II. d. 51.

Ibid. — ἵσπερ ἴσπερ.] Editiones non-
nullæ hic habent ὥστε ὁπίσσω. Καὶ ἔχει
ἡ γῆ (inquit Eustathius) τὴν αὐτὴν ἰσότητα,
ὥς ἰσοδυναμῶντος τοῦ "ὥς" τῇ "ἵς" κελύμεται.
Vide suprâ ad ε'. 218. MS. etiam à Tho.
Bentleio collatus hic legit ἵσπερ.

Ver. 125. Τοῦνεκά τοι ἔρῳ.] MS. à Tho.
Bentleio collatus, τοῖς γὰρ ἔ πατρί. Quæ
et proba lectio.

Ver. 126. Νῆσον Δουλιχίῃα.] Τὸν ἀπὸ Δου-
λιχίης Schol. Vide suprâ ad α'. 395. 396.

Ver. 129. Οὐδὲν ἀκιδνότερον γαῖα τρέφει ἀν-
θρώπων.] Al. Οὐδὲν ἀκιδνότερον.

Οὐ μὲν γὰρ τι περὶ ἐν ἰσότητι ἀνδρεί,
Πάντων, ὅσα τε γαῖαν ἱσότητα τε καὶ ἔρπει.
Iliad. ε'. 446.

Ὡς πῶς, ἡ διὰ τὴν θνητῶν γένος —
Empedocles apud Clem. Alexand. Strom. III.

ubi citatur et hic Homeri versus. Κα-
τὰ ἀτυχίαν ἐνὶ ἀνθρώπῳ, ἀλλὰ πάντες ταυ-
τὸ πεινῶσιν. Ἀσποντος γὰρ ἡ τύχη, (φθοῖν
δ' εὐφρασεσθαι), ἡ δὲ διηκ' ἀκαλιέσθαι τὰ πρὸς πο-
νηρίαν, καὶ μεταβιβῆσαι τὴν δούσαν ἰσημερίαν,
ὅτινα κατὰ ἔχουσι ταυτὸν. Ταῦτα δὲ ἡ ἄλλα
συντακταί, ἡ καὶ ἡμεῖς ἰσότης λεγόμεθα ἰσ-
ότης, ἡ ἄλλαν ἀνέχει πάλαν ἡ σοφὴν ἀνδρείαν.

ὅτι πρῶτος μὲν ἐστὶν ὁ Διὸς Ὀμηρος, ἐπὶ τῷ
"Οὐδὲν ἀκιδνότερον γαῖα τρέφει ἀνθρώπων,"
"Ὡς." Plutarch. de Consul. ad Apollonium.

Ver. 130. Πάντων, ὅσα τε γαῖαν ἱσότητα
τε καὶ ἔρπει.] Apud Plutarchum, loco jam
suprà adducto, citantur versus huic præce-
dens, sexque proximè sequentes, omisso hoc
versu. Quin et verisimile videtur verum
hunc hujus loci proprium non esse, sed ex
Iliad. ε'. 447. hic irrepassse. Nam præce-
dente γαῖαν τρέφει, parum aptè sequitur
γαῖαν ἱσότητα.

Ibid. — ἱσότητα.] Ita edidit Barnou-
sius, ut vocula ἱσὴ "æquè referri possit ad
"σύνθεο, et ἔρπει." Fulg., ἱσότητα.

Ver. 131. Οὐ μὲν γὰρ ποτε φησὶ κακὸν
κείσεσθαι.] Οὐ τῷ ἀγαθῷ ἰσότης ἰσότητος
αὐτῷ. Eustath. Similiter Æschylus;

"Ὅταν δ' ὁ δαίμων ἰδρῶν, κατασφίσει
Τὸν αὐτὸν αἰὶν δαίμων ἑρπεῖς τύχης.

Perse, ver. 603.

ubi Scholiastes hunc Homeri locum adducit.
Similiter et Simonides;

Οὐδ', ὅταν ὅταν ἡ, φρονεῖν ἔχου κατὰ.

Fragm. ἐκ τῶν θνητῶν βίον, ver. 10.

Nescia mens hominum fati sortisque fu-
tura,

Et servare modum, rebus emblata æcum
diæ!

Æn. X. 501.

ἽΟφρ' ἀρετὴν παρέχουσι θεοὶ, καὶ γούνατ' ὀρώρη
 Ἄλλ' ὅτε δὴ καὶ λυγρὰ θεοὶ μάκαρες τελείωσι,
 Καὶ τὰ φέρεי ἀεκαζόμενος τετληότι θυμῷ.
 Τοῖος γὰρ νόος ἐστίν ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
 Οἷον ἐπ' ἡμᾶρ ἀγῆσι πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.

135

“Quantiū felicitatem præbent dii, et genua vigent:
 “Sed quandò demum et mala dii beati perficiunt,
 “Et hæc fert nolens reluctanti animo.
 “Talis enim mens est terrestrium hominum,
 “Qualem diem adducat pater hominumque deumque.

135

Ver. 132. Ὀφρ' ἀρετὴν παρέχουσι θεοὶ.] Νῦν, ταῖς ἀγαθεῖς παρέχουσιν εὐδαιμονίαν ἡμοῖς τῷ [infra ε'. 114.] ἀρετῇ δὲ λαοί.
 Schol. Similiter ferè Eustathius: Ἀρετὴν δὲ τὴν εὐδαιμονίαν λίσσι καὶ εὐθύναν τῷ βίῳ. Stephanius autem per ἀρετὴν hoc in loco, vigorem corporis, potius quàm felicitatem, intelligendum censet: Theaur. Ling. Græc. ad vocem ἀρετῆς. Sed hoc, uti observat Meric. Casaubonus, de nuperâ Homeri Editi. Dissertat. II. cum sequentibus minùs congruit. Porro vigor sequenti “γούνατ' ὀρώρη” denotatur.
 Ibid. — γούνατ' ὀρώρη.] Similiter Iliad. λ'. 477.

— Ὀφρ' αἶμα λιπεῖν, καὶ γούνατ' ὀρώρη.

Et apud Theocritum;

— οἷς γόνυ χλωρόν. Idyll. XIV. ver. 70.

Ver. 133. — τελείωσι.] Apud Plutarchum, loco suprâ ad ver. 129. citato, τελείωσι. Al. τελίωσι.

Ver. 134. Καὶ τὰ φέρει ἀεκαζόμενος τετληότι θυμῷ.]

Τληθὼν γὰρ μῆρι θυμὸν εἶσαν ἀνθρώποιον. Iliad. ω. 49.

“Quod autem,” inquit Meric. Casaubonus, “τετληότι θυμῷ vertunt hic patienti animo; “nihil à mente Poëtæ, nisi commodâ expositione leniatur, fingi potest alienius.
 “— Nemo mala sua patienter ferentem “verè dicat miserum — Fateor apud “Homerum eam verbi notionem non semel occurrere; sed nihil obstat, quin, ut “nomen (ut Grammatici loquuntur) substantivum πλῆμων, aliàs patientem, aliàs miserum et amicum significat; ita et participium τετληός requirente id sententia, eandem significationis latitudinem “admittat.” De nuperâ Homeri editione, Dissertat. II.

Ver. 135. Τοῖος γὰρ νόος ἐστίν ὧς.]

Tales sunt hominum mentes, qualis [al. quah] pater ipse
 Jupiter auctiferas [al. auctiferus] lustravit lumine terras.

Cicero, apud Augustin. de Civitate Dei, lib. V. cap. 8. et Casaub. de nup. Homeri. editi. Dissertat. II.

Τοῖος ἀνθρώποιος νῦς, ὃ Γλαῦκι καὶ Λυσίππῳ, γίνταται θυγατρὶ, ὁμοίην Ζεὺς ἐπ' ἡμίρην ἔχει. Archibuteus à Menagio emendatus in annotationibus ad Diog. Laërt. in Pyrrhone, lib. IX.

Porro haud dissimiliter Euripides;

“ὦ Ζεῦ, τί δῆτα εὖς ταλαιπῶρος βροτῶς
 Φρονεῖν λίγυσι; εὖ γὰρ ἐξηγήμηναι,
 Δρῶμι τι τοιαῦτ', ἃ” ἐν τυγχάνῃς θέλει,
 Supplicis, ver. 734.

Et Terentius;

Omnibus nobis ut res dant esse, ita mag-
 ni atque humiles sumus.

Hecyra, Act. III. Scen. iii. 20.

Virgilius denique;

Vertuntur species animorum; et pectora
 ra motus

Nunc alios, alios dum nubila ventus agebat,

Concipiunt ——— Georgic. I. 420.

Ver. 136. Οἷον ἐπ' ἡμᾶρ ἀγῆσι πατὴρ.] Οἱ μὲν φιλόσοφοι ἐπιδίδουσι ὅτι οἷον ἐπ' ἡμᾶρ ἀγῆσι πατὴρ, τοιαύτην δὲ τὴν ἡμίρην διατελεῖται οἱ ἀνθρώποι. Ὅ δὲ Πωσιφίς λίγυσι, ἐπὶ αἷν ἢ τὰ προσπίπτοντα, τότε τοῖς ἐκμοιρῶν. Schol. Eustathius priorem harum explicationum antiquiorem notat; ipse autem alteram sequitur: Ὅσοῖα, inquit, ἐν εἰν τὰ προσπίπτοντα, τοιαῦτα ἐστὶ καὶ ἐν εὖς ἐν εὐτυχίᾳ συνεκαίρμενος ἐν δὲ τοῖς ἀνάγκῃ, κακῶν ἡμῶν. Quod et optime cum præcedentibus convenit. “Ut ἡμᾶρ autem,” inquit Casaubonus, de nup. Homeri. editi. Dissertat. II. sub fine, “seu ἡμίρην, pro quocunque vitæ “statu, sive meliore sive deteriore, accipi-
 “atur; satis usitatum est. Et Homerus
 “ipse alibi in non dissimili sententiâ, δέλοι
 “ἡμᾶρ vocat servitutem:—ἡμῶν γὰρ ε' ἂ-
 “εὐτὴς ἀποκρίνεται ὑπόστα Ζεὺς Ἀΐδης, ὑπ' ἂ-
 “ἐν μιν κατὰ δέλοι ἡμᾶρ ἔλθον” [suprà ε'. 322.] Porro alii, notante itidem Casaubono, vocem Οἷον non ad ἡμᾶρ sed ad νόος referunt; ut sit, Τοῖος νόος ἀνθρώπων, οἷον [νόος scilicet] ἐπ' ἡμᾶρ ἀγῆσι πατὴρ ὧς. Sed et hoc cum reliquâ sententiâ minùs aptè congruit. Vide Menagium, Olibon. in Laërtii Pyrrhonicum, lib. IX.

Καὶ γὰρ ἐγὼ ποτ' ἔμελλον ἐν ἀνδράσιν ὄλβιος εἶναι,
 Πολλὰ δ' ἀτάσθαλ' ἔρξα, βίη καὶ κάρτει εἶπαν,
 Πατρί τ' ἐμῷ πίσυνος, καὶ ἐμοῖσι κασιγνήτοισι.
 Τῷ μὴ τίς τοι πάμπαν ἀνὴρ ἀβεμίστιος εἴη, 140
 Ἄλλ' ὅγε σιγῇ δῶρα θεῶν ἔχοι, ὅττι διδοῖεν
 Οἱ ὅρῳ μνηστῆρας ἀτάσθαλα μηχανώοντας,
 Κτήματα χείροντας, καὶ ἀτιμάζοντας ἄκοιτιν
 Ἄνδρὸς, ὃν οὐκ ἔτι φημί φίλων καὶ πατρίδος αἵης
 Δηρὸν ἀπίσσεσθαι· μάλα δὲ σχεδόν· ἀλλὰ σε δαίμων 145
 Οἴκαδ' ὑπεξαγάγοι, μὴδ' ἀντιάσειας ἐκείνῳ,
 Ὅππότε νοστήσει φίλῃ ἐς πατρίδα γαίαν·
 Οὐ γὰρ ἀναιματεῖ γε διακρινέσθαι οἷῳ
 Μνηστῆρας, κακῆϊνον, ἐπεὶ κε μέλαθρον ὑπέλθοι.
 Ὡς φάτο· καὶ σπείσας ἔπιεν μελιηδέα οἶνον· 150
 Ἄψ δ' ἐν χερσὶν ἔθηκε δέπας κοσμήτορι λαῶν.
 Αὐτὰρ ὁ βῆ κατὰ δῶμα, φίλον τετιμημένος ἦτορ,
 Νευστάζων κεφαλῇ· δὴ γὰρ κακὸν ὅσσετο θυμῷ.

"Etenim ego quondam consuescebam inter homines beatus esse ;

" Multa autem injusta feci, viribus et robori obsequens,

" Patreque meo fretus, et meis fratribus.

" Quare nequis utique omnino vir injustus sit ;

" Sed ille silentio dona deorum habeat, quodcumque dent :

" Qualia video procos injusta machinantes,

" Possessiones consumentes, et dedecorantes uxorem

" Viri, quem non amplius puto ab amicis et patriâ terrâ

" Diu absfuturum ; valdè autem propè esse : sed te deus

" Domum subducat, neque occurras illi,

" Quandò redierit dilectam in patriam terram :

" Non enim sine-cruore utique diremptum ire puto

" Procos, et illum ; postquam domum subierit."

Sic dixit ; et libatione-factâ bibit dulce vinum ;

Iterumque in manibus posuit poculum principi pepulorum.

Verùm is ivit per domum, charo afflictus corde,

Nutans capite ; jam enim malum augurabatur animo.

Ver. 137. 140. Καὶ γὰρ ἐγὼ ποτ' — Τῷ
 μή τις ἄν.] Haud dissimiliter Euripides ;

Οὐ γὰρ κρατύντας χερὶ κρατῶν αὐτὸν καὶ χερσὶν.

Οὐδ' ἐντυχύντας ἐν δουρίν ἀνδρῶν ἀνδρῶν.

Ἐγὼ γὰρ ἦν ποτ', ἀλλὰ νῦν οὐκ εἰμ' ἔτι,

Τὸν πάντα δ' ἄλβον ἦμαρ ἐν μ' ἀφάλλωτο.

Heub. ver. 282.

Ibid. — ἔμελλον.] Scholiastes interpretatur, ἰσχυρῶς, ἰσχυρίζεσθαι et Eustathius ἰσχυρῶς. Vide suprâ ad d. 232.

Ver. 140. — μή τις τοι.] Apud Dionys. Halicarn. περὶ τοῦ Ὁμήρου ποιήματος, § 12. μή τις ποτ'. Atque ita habet MS. à Tho. Bentleio collatus.

Ver. 145. — μάλα δὲ σχεδόν.] Barnesius ;

edidit μάλα δὲ σχεδόν. " ut magis huius loco
 " congruum." Sed minus rectè.

Ver. 148. — ἀναιματεῖ.] Ita edidit Barnesius ; atque ita in Vulgatis scribitur hæc vox infrâ d. 531. Al. ἀναιματεῖ.

Ver. 149. — κακῆϊνον.] Al. κακῆϊνον.

Ibid. — ἐπὶ καὶ μέλαθρον ὑπέλθοι.] Editiones nonnullæ, notante Barnesio, hic habent ἐπὶ καὶ.

Eustathius autem et Henricus Stephanus legunt ἐπὶ καὶ. Quam lectionem et præfert Barnesius, quod " aptè clandestinum Ulyssæ advenitum significet." Attamen non videtur Poëta hoc in loco advenitum clandestinum, sed adventum simpliciter denotare voluisse.

Ver. 152. — κατὰ δῶμα.] Al. διὰ δῶμα.

Ver. 153. — θυμῷ.] Al. θυμῷ.

'Αλλ' οὐδ' ὥς φύγε κῆρα· τίθησε δὲ καὶ τὸν 'Αθήνῃ,
Τηλεμάχῃ ὑπὸ χερσὶ καὶ ἔγχρ' ἱφί δαμῆναι.

155

"Αψ δ' αὐτίς κατ' ἄρ' ἔζ' ἐπὶ θρόνῳ ἔβην ἀνέστη.

Τῇ δ' ἄρ' ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ γλαυκῶπις 'Αθήνη
Κούρῃ 'Ικαρίοιο, περίφρονι Πηνελόπειῃ,

Μνηστῆρεσσι Φαιῆται, ὅπως πετάσειε μάλιστα

Θυμὸν μνηστῆρων, ἰδὲ τιμήσσεια γένοιτο.

160

Μᾶλλον πρὸς πάσιός τε καὶ υἱός, ἢ πάρος ἦεν.

'Αχρεῖον δ' ἐγέλασεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·

Εὐρυνόμῃ, θυμός μοι ἐέλδεται, οὔτι πάρος γε,

Μνηστῆρεσσι Φαιῆται, ἀπεχθόμενοισί περ ἑμας.

Παιδὶ δέ κεν εἴποιμι ἔπος, τό κε κέρδιον εἴη,

165

Μὴ πάντα μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ὀμιλεῖν.

Οἷτ' εὖ μὲν βάζουσι, κακῶς δ' ὅππῃ φρονέουσιν.

Τὴν δ' αὖτ' Εὐρυνόμῃ ταμίῃ πρὸς μῦθον ἔειπεν·

Sed neque sic fugit mortem: praecepit nempè et hunc Minerva,
Telemachi sub manibus et hastâ fortiter ut domaretur.

155

Iterum verò resedit in sede, undè surrexerat.

Cæterùm in mentem posuit dea cæcia-oculis Minerva

Filiæ Icarii, prudenti Penelopæ,

Prociis se ostendere, ut diffunderet maximè

Animum procorum, et honorata fieret

160

Magis viroque et filio, quàm antea erat.

Effusè autem risit, verbumque fecit, compellabatque;

"Eurynome, animus mihi cupit, nequaquam antea quidem,

"Prociis me ostendere, invisus licèt omnimò:

"Filio autem dicam verbum, quod utilius fuerit,

165

"Ut non prorsùs procis cum superbis versetur,

"Qui scilicèt benè quidem loquuntur, malè autem ponè cogitant."

Hanc autem rursùs Eurynome œconoma allocuta est;

Ver. 155. Τηλεμάχῃ ὑπὸ χερσὶ.] Infra χ΄.
92.

Ver. 157. Τῇ δ' ἄρ' ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ.]

Hic mentem Æneæ genitrix pulcherri-
ma misit. Æn. XII. 554.

Ver. 159. — Ἰσως πείσσειε μάλιστα Θυ-
μὸν μνηστῆρων.] Τυττίου, ἵνα καὶ τὴν μνηστῆρας
διαχίρῃ ἱλαροποιήσασα γάμῳ ὑποσχέσῃ. Eu-
stath.

Ver. 160. — Ἰδὲ τιμήσσεια.] Al. καὶ τι-
μήσσεια. Quod et præfert Barnesius.

Ver. 162. 'Αχρεῖον δ' ἐγέλασεν.] Οἷον ἂν
ἐκ σκευῆς. Schol. Τὸ δὲ "ἀχρεῖον ἐγέλασεν"
ἀντὶ τοῦ ἀκαιροῦ ἢ πρὸς ἰδιώτην χεῖραν. 'Ασπι-
καὶ δὲ, φασὶ, τὴν λίξιν ταύτην προσπαροῦσιν,
ἄχρεον λίγοντι. Eustath. Ita Iliad. β'. 269.

'Αλγύνης δ', ἀχρεῖον ἰδὼν —.

Et apud Theocritum;

'Αχρεῖον κλέζοντι —, Idyll. XXV. vet. 72.

Atque hinc apud Suidam, 'Αχρεῖον γὰρ ἄ-
θροπος, ὃ ἐπὶ τοῖς ἀχρήστοις ἢ μὴ σπουδαίως
γινώσκουσιν καὶ χαίρου.

Ver. 163. Παιδὶ δὲ κεν εἴποιμι.] Barnesius
edidit, Παιδα δὲ κεν εἴποιμι. Rationibus
ut opinor, haud satis idoneis.

Ver. 166. Μὴ πάντα μνηστῆρσιν ὑπερφιάλο-
ισιν ὀμιλεῖν.] Ita apud Demosthenem;

"Ὅτις δ' ὀμιλῶν ἤδεται κακῶς ἄνηρ,
Οὐ πάρος ἥρώπιστα γινώσκων ὅτι
Ταῦτος ἐστὶν οἷς περ ἤδεται ἔστιν.

Orat. de Falsâ Legatione.

Ver. 167. Οἷτ' εὖ μὲν βάζουσι, κακῶς δ' ὅ-
ππῃ φρονέουσιν.]

"Ὅς κ' εἴη γλώσση λῆσα, φρονὶ δ' ἴσται.

Theogn. Gnom. vet. 96.

— ἥδὲ τοῖς λόγοις φρονῶν κακῶς.

Euripid. Orat. vet. 908.

Vide suprâ ad γ'. 66.

Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, τέκος, κατὰ μοῖραν ἔειπες.

Ἄλλ' ἴθι, καὶ σὺ παῖδι ἔπος φάο, μὴδ' ἐπὶ κενυθε, 170

Χρῶτ' ἀπονιψαμένη, καὶ ἐπιχρίσασα παρειάς·

Μὴδ' οὕτω δακρυόισι πεφυρμένη ἀμφὶ πρόσωπα.

Ἔρχευ' ἐπεὶ κάκιον πενθήμεναι ἄκριτον αἰεὶ.

Ἦδὴ μὲν γάρ τοι παῖς τηλίκος, ὃν σὺ μάλιστα

Ἦρῳ ἀθανάτοισι γενεήσαντα ιδέσθαι. 175

Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·

Εὐρυνόμη, μὴ ταῦτα παραύδα, κηδομένη περ,

Χρῶτ' ἀπονίπτεσθαι, καὶ ἐπιχρίεσθαι ἄλοιφῃ·

Ἀγλαίην γὰρ ἔμοιγε θεοὶ, τοὶ Ὀλυμπον ἔχουσιν,

Ὀλεσαν, ἐξ οὗ κείνος ἔβη κοίλῃς ἐνὶ νηυσίν. 180

Ἀλλά μοι Ἀυτονόην τε καὶ Ἴπποδάμειαν ἀνωχθεῖ

Ἐλθέμεν, ὅφρα κέ μοι παρστήτεον ἐν μεγάροισιν·

Οἷη δ' οὐκ εἴσοιμι μετ' ἀνέρας· αἰδέομαι γάρ.

Ὡς ἄρ' ἔφη· γρη῏ς δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,

“Næ jam hæc quidem omnia, filia, appositè dixisti.

“Sed i, et tuo filio verbum dic, neque-cela, 170

“Corpus ubi-tibi-laveris, et unxeris genas :

“Neque sic lachrymis fœdata circum faciem

“Vade ; quoniam malum est lugere indiscriminatim semper.

“Etenim jam quidem tibi filius eâ-ætatè, quem tu maximè

“Supplicabas immortalibus barbatum videre.” 175

Hanc autem rursus allocuta est prudens Penelope ;

“Eurynome, nè hæc suadeas, sollicita licèt,

“Corpus ut-mihi-lavem, et me-ungam unguento :

“Pulchritudinem enim mihi dii, qui Olympum habitans,

“Perdiderunt, ex quo ille ivit cavis in navibus, 180

“Sed mihi Autonœnque et Hippodamiam jube

“Venire, ut mihi astent in ædibus ;

“Sola verò non intrabo ad viros ; verceundor enim.”

Sic dixit : vetula autem è domo exivit

Ver. 169. — ἔειπες.] *Al.* ἔειπας.

Ver. 173. — ἰσὰ κάκιον πενθήμεναι ἄκριτον αἰεὶ.] Ita suprâ ὕ. 543.

Μακίτι, Ἀτρείς υἱ, πολλὸν χρόνον ἀσκέλλεις ἄνω.

Κλαί', ἰσὰ ἐν ἄνυσιν τινα δόμῳιν —.

“Nec sicci sint oculi, amisso amico, nec
“fluant : lachrymandum est, non plorandum.” *Seneca, Epist.* 63. *sub initio.*

Ibid. — ἄκριτον.] Vide ad *Il.* α. 309. 314.

Ver. 174. “Ἦδὴ μὲν γάρ τοι παῖς τηλίκος.” Τὴ δὲ “τηλίκος” ἐρμηνεία τὸ, “γενεήσαντα “ιδέσθαι,” ὃ τελεσιτέτος δαῖγμα· καὶ δ' ἂν χαρακτηρίζοι ἐν παῖς μῆτιρ. *Eustath.* “Docet,” inquit *Spondanus*, “majorem esse lætitiæ quam doloris causam Penelopæ, quòd

“jam tali frueretur filio, qualem illa maximè optaverat.” Rectè. *Dna. Dacier* autem aliter exponit ; “*Eurynome*,” inquit, “ne cherche point à faire plaisir à Penelope, en lui disant que son fils est en âge de lui donner de la consolation ; mais elle veut lui faire voir le besoin qu'elle a de recourir au secours de l'art pour s'embellir ; et elle lui en donne une raison très forte, c'est que son fils est déjà homme fait, et par conséquent qu'une femme, qui a un fils de vingt ans, a besoin de quelque secours.” Mirè admodum, nè dicam ineptè.

Ver. 182. — ὅφρα κί μοι.] *Al.* ὅφρ' ἐν ἰμοί.

Ver. 183. — ἐν ἰστοίῃς.] *Al.* ἐν πῶσ' ἰμοί,

Ἀγγελεύσασθαι γυναῖξιν, καὶ ὀτρυνέουσθαι νέεσθαι.

185

Ἐνθ' αὐτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·

Κούρην Ἰκαρίοιο κατὰ γλυκὺν ὕπνον ἔχεν.

Εὐδὲ δ' ἀνακλινθεῖσα· λύθεν δέ οἱ ἄψια πάντα

Αὐτοῦ ἐνὶ κλιτῆρι· τίως δ' ἄρα δῖα θεῶων

Ἀμβροτα δῶρα δίδου, ἵνα μιν θησαΐαι· Ἀχαιοί·

190

Κάλλει μὲν οἱ πρῶτα πρόσωπά τε καλὰ κάθηρην

Ἀμβροσίῳ, οἷον περ εὐστέφανος Κυβέρις

Χρίεται, εὐτ' ἂν ἦ Χαρίτων χορὸν ἱμερόεντα·

Καί μιν μακροτέρην καὶ πάσσονα θῆκε ἰδίσθαι·

Λευκοτέρην δ' ἄρα μιν θῆκεν πρῶτον ἐλέφαντος.

195

Ἡ μὲν ἄρ' ὥς ἔρξασ' ἀπεβήσατο δῖα θεῶων.

Ἦλθον δ' ἀμφίπολοι λευκῶλενοι ἐκ μεγάρου·

Φθόγγῳ ἐπερχόμεναι· τὴν δὲ γλυκὺς ὕπνος αἵηκε,

Καί ῥ' ἀπομόρξατο χερσὶ παρειᾶς, φώνησέν τε·

Nunciatura mulieribus, et hortatura ad-eundem.

185

Tunc demum aliud cogitavit dea caesia-oculis Minerva:

Filiæ Icarii dulcem somnum infudit.

Dormiebat verò ea reclinata: solutæ autem sunt ei compages omnes

Ibidem in lecto: interim, verò præstantissima dearum

Immortalia dona dabat: ut ipsam admirarentur Achivi:

190

Pulchritudinē quidem ei primū vultusque pulchros purificavit

Divinā, quali scilicet pulchrē-coronata Venus

Ungit-se, quandò adeat Gratiarum chorum amabilem;

Et ipsam prociorem et crassiorem reddidit conspectu;

Candidioremque ipsam fecit secto ebore.

195

Sic quidem ubi-fecisset, abiit nobilissima dearum.

Venerunt autem famulæ candidis-ulnis ex domo,

Cum-streptu advenientes; hanc autem dulcis somnus dimisit;

Et ea abstersit-sibi manibus genas, et locuta est;

Ver. 188. — λύθην δέ οἱ ἄψια πάντα.] Vide suprā ad γ. 794.

Ver. 190. — Ἀχαιοί.] Vide suprā ad ε'. 518.

Ver. 191. Κάλλει μὲν οἱ πρῶτα.] Νῦν τὰ μέγα. Κάλλος γὰρ τὸ εἶναι Ἀφροδίτης μύρον. Schol. et Herych. Cæterum apud Barnesium legitur et Κάλλει μὲν οἱ πρῶτα. Sed nihil opus.

Ibid. — πρόσωπά τε καλὰ κάθηρην.] Ita editi omnes. Henricus Stephanus autem, (quamvis conjecturæ suæ contra exemplariam fidem indulgere non sit ausus), "Non "dubitarem," inquit, "quin hic legendum "esset *πρῶτα* pro *πρῶτα* τι. — Ita "Hæd. ὁ scriptum habemus *πρῶτα* pro "πρῶταίς, versu 212. Μυδίων βλοσυροῖς "πρῶταίς." Et MS. à Tho. Bentleio collatus legit *πρῶτα*. Atqui nusquam alibi apud Homerum occurrit hæc vox. Ideoque pro *πρῶτα*, hoc in loco, legendum credide-

rim *χεῖρα*. Ita nimirum aptè sequetur *πρῶτα* τι. firmaturque hæc conjectura tum ex eo quod vox *πρῶτα* sententiæ hîc parum congruere videatur; tum ex vers. 171. suprā, ubi similis sententiâ occurrit;

Χεῖρ' ἀπονοψαμένη, ἔκτελεσσε παρειᾶς.

Verum cum conjecturæ huic nulla faveant Exemplaria, Textum non muto. Cæterum Eustathius in commentario citat, *πρῶτα* καλὰ κάθηρην.

Ver. 193. — εὐτ' ἂν ἦ.] Al. εὐτ' ἀνίη. Ibid. — χορὸν ἱμερόεντα.] Al. χορὸν εἰς ἱρόεντα.

Ver. 195. — πρῶτον ἐλέφαντος.]

— sectoque elephanto. Æn. III. 464.

Πρῶτος δὲ ἐλέφας, (inquit Eustathius), τὸ ἐλέφαντος ὄντι, πρὸς διαβολὴν τῷ ζῷ. Vide autem ad II. γ. 141.

Ver. 196. — ἀπεβήσατο.] Al. ἀπέβησεν.

Ἡ με μάλ' αἰνοπαθὴ μαλακὸν πρὶ καὶ ἐκάλυψεν· 200
 Αἶθε μοι ὥς μαλακὸν δάκτυλον πόροι Ἀρτεμις ἀγνή
 Αὐτίκα νῦν, ἵνα μηκέτ' ὀδυρομένη κατὰ θυμὸν
 Αἰὼνα φθινύθω, πόσιος τοθόουσα φίλοιο
 Παντοίην ἀρετὴν· ἐπεὶ ἔοχος ἔεν Ἀχαιῶν.
 "Ὡς φάμεν, κατέβαν ὑπερῷα σιγαλόεντα, 205
 Οὐκ οἷ' ἄμα σῆγε καὶ ἀμφίπολοι δὴ ἔαυτο.
 Ἡ δ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο διὰ γυναικῶν,
 Στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέχεος τύκα ποιητοῖο.
 Ἄντα παρειαῖον σχομένη λυπαρὰ κρηδεμένα·
 Ἀμφίπολος δ' ἄρα οἱ κεδνὴ ἐκάτερθε παρέστη. 210
 Τῶν δ' αὐτοῦ λύτο γούνατ', ἔρα δ' ἄρα θυμὸν ἔβελχεν·

"Certè me valdè ærumnosam mollis somnus coöperuit:

200

"Utinam mihi sic mollem mortem daret. Diana casta

"Statim nunc; ut nē amplius lugens in animo

"Ævum corrumpam, mariti desiderans dilecti

"Omnigenam virtutem; quoniam præstantissimus erat Achivorum."

Sic locuta, descendebat ex cœnaculo splendido,

205

Non sola; simul hanc et famulæ duæ comitabantur.

At quandò demùm ad procos pervenisset nobilissima mulierum,

Stetit utique ad postēs domūs fabrefactæ,

Genis obtendens nitida redimicula:

Ancilla autem ei honesta utrinque astitit.

210

Horum verò illic solvebantur genua; amore autem animo delinuti sunt:

Ver. 202. — ἵνα μηκέτ' ὀδυρομένη κατὰ
 θυμὸν, αἰὼνα φθινύθω.] Ita suprā i. 152.

κατέβαν δὲ γλυκὺς αἰὼν

Νόστον ὀδυρομένην.

Et ver. 160. ejusdem libri;

Κάμμοι, μὴ μοι ἴσ' ἴδω ὀδυρο, μηδὲ τοι
 αἰὼν

φθινύτω.

Cæterum Barnesius Αἰὼνα φθινύθω hoc in loco
 vertit. "In longum tempus macerarer." Quo
 sensu vox αἰὼν nusquam apud Homerum u-
 surpatur.

Ibid. — φθινύθω.] Vide ad II. β'. 43.

Ver. 211. Τῶν δ' αὐτοῦ λύτο γούνατ'.] Καὶ

Ὅμηρος ἀπὸ παρὰ τῆς ἀρετῆς οὕτως ἐκείναις,
 οὕτως μὴν ἀφ' ἑαυτῆς, ἢ ἀλλοῦς παντελῶς· ἐν τῇ
 ῥῆσιν ἄρα διὰ τοῦ πάλαιον πεπρωμένου, τῶν φά-
 λων διαφύροντας. — Φαίνεται δὲ ἐν παρὰ τῆς
 ῥῆσιν ἢ τῇ μετὰ τὴν διαφορά· ἢ ἐν Ὀδυσσεὺς τῆς
 ἰαυτῇ γυναικὸς ἰδῶν, ἢ ἐκ τῆς αἰσθητικῆς αὐτῇ ἰδῶν,
 φέρεται "Ὁφθαλμοὶ δ' ὡς κίρα ἔτασαν, ἢ
 "σίδης;" [infra τ'. 211.]: τῶν δὲ μνηστῆρων,
 τῆς αὐτῆς ἰδῶν, τῶν διασπαρμένων αὐτῇ,
 "λύτο γούνατ', ἔρα δ' ἄρα θυμὸν ἔβελ-
 χεν." Πάντες δ' ἠρήσαντο παρὰ λελχίσει κλιθ-
 "ναι." Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου
 ποιήσεως, § 16. Vide suprā ad ver. 99.

Cæterum Meibomius hic, notante Barnesio,
 legendum vult, Τῶν δ' αὐτοῦ λύτο τὸ γούνατ'.

Vide ad II. δ. 1: et ad ver. 237. hujus li-
 bri.

Ibid. — ἔρα δ' ἄρα θυμὸν ἔβελχεν.] Ὁ
 ἔρα, inquit Barnesius, ἀντὶ τοῦ ἔρατος, ἔρωτος.
 Similiter Eustathius; Τὸ δὲ "ἔρα" δοκεῖ Αἰο-
 λικὸν εἶναι ἀπὸ τοῦ ἔρατος τῆς, ἔρατος. Et oc-
 currit ipsa vox ἔρατος hoc in sensu apud He-
 merum, Iliad. ε'. 315.

Ὅ γὰρ πᾶσι μ' ὦτε δῶκε ἔρατος ὁδὸν γυναι-
 κος,

Θυμὸν ἐν ἐθέσεισι περιερχομένης ἰδέσασθαι.

Et apud Hesiodum;

"Ἡδ' ἔρατος, ὅς κ' ἀλλοίους ἐν ἀθανάτοισι δώσει,
 Λυσίμαχος πάντων ἐν δῶκε, πάντων ἐν αἶ-
 θεῶσιν." Theogonia, ver. 120.

Et Euripidem:

"Ἡ δ' ἔρατος ἡ ἐστὶν ἐρατὴ δῶκε ἔρατος."

Hippolyt. ver. 449.

Ἐδύνατο δὲ [addit Eustathius] καὶ ἐν τῷ ἔρατος,
 ἔρωτος, ἔρωτι, ἀποκλιθεῖν, καὶ ἐκείνηται
 τῷ "γίλω ἰδῶν." Ἀλλ' ἡ δοκεῖ γινώσκου
 Ὅμηρος εἶναι τὸ ἔρατος, ἔρωτος. Attamen oc-
 currit vox ἔρατος Iliad. γ'. 442.

Ὅ γὰρ πᾶσι μ' ὦτε ἔρατος φέρεται ἀμφι-
 κάλυψιν.

Et ε'. 294.

Ὡς δ' ἰδῶν ὡς μὴ ἔρατος πικρὰς φέρεται ἀμ-
 φικάλυψιν.

Πάντες δ' ἤρῃσαντο παρὰ λεχέεσσι κλιθῆναι.

Ἡ δ' αὖ Τηλέμαχον προσεφώνεεν ὃν φίλον υἱόν·

Τηλέμαχ', οὐκέτι τοι φρένες ἔμπεδοι, οὐδὲ νόημα·

Παῖς ἔτ' ἔων, καὶ μᾶλλον ἐνὶ φρεσὶ κέρδε' ἐνάμας· 215

Νῦν δ', ὅτε δὴ μέγας ἐσσί, καὶ ἥβης μέτρον ἰκάνεις,

Καὶ κέν τις φαίῃ, γόνον ἔμμεναι ὀλβίου ἀνδρός,

Ἐς μέγεθος καὶ κάλλος ὁρώμενος, ἀλλότριος φῶς,

Οὐκέτι τοι φρένες εἰσὶν ἐναίσιμοι, οὐδὲ νόημα.

Οἷον δὴ τόδε ἔργον ἐνὶ μεγάροισιν ἐτύχθη, 220

Ὅς τὸν ξεῖνον ἔασας ἀεικισθήμεναι οὕτω.

Πῶς νῦν; εἴτις ξεῖνος ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν

Ἥμενος, ὥδε πάθοι ῥυσταπτύος ἐξ ἀλεγεινῆς,

Σοὶ κ' αἰσχος λῶβη τε μετ' ἀνθρώποισι πέλοιτο.

Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα· 225

Μῆτερ ἐμὴ, τὸ μὲν οὐ σε νημεσῶμαι κεχολῶσθαι·

Αὐτὰρ ἐγὼ θυμῷ νοέω καὶ οἶδα ἕκαστα,

Ἐσθλά τε, καὶ τὰ χέρῃα· (πάρος δ' ἔτι νήπιος ἦα·)

Ἀλλὰ τοι οὐ δύναμαι πεπνυμένα πάντα νοῆσαι·

Omnes verò optabant apud eam in lectis recumbere.

Hæc autem deinde Telemachum alloquebatur suum charum filium;

"Telemache, non amplius tibi mens integra, neque cogitatio:

"Puer adhuc cùm-esses, etiam magis in mente prudentia versabas: 215

"Nunc autem, quandò jam magnus es, et pubertatis limitem attigisti,

"Et aliquis diceret filium te esse beati viri,

"Magnitudinem et pulchritudinem intuens, alienus vir;

"Non amplius tibi mens est justa, neque cogitatio.

"Quale jam hoc facinus in ædibus factum est, 220

"Qui hospitem sivist indigné-tractari ita.

"Quomodo nunc? Si quis hospes in nostris ædibus

"Sedens, sic pateretur vexatione ex gravi,

"Tibi dedecus opprobriumque inter homines foret."

Hanc verò rursùs Telemachus prudens contrà allocutus est; 225

"Mater mea, id quidem non indigné-fero quod irasceris:

"At ego animo intelligo et novi singula,

"Bonaque, et pejora; (anteà autem adhuc infans eram):

"Sed non possum prudentia omnia intelligere:

Vide suprà ad ver. 99. Cæterùm Dionysius Halicarnassensis, loco suprà citato, hæc legit; ἴσως δ' ἄρα θυμῷ ἰσχυρῶν.

Ver. 216. — ἦβης μέτρον ἰκάνεις.] Τὸ ἀκμαῖον τῆς ἡλικίας. Schol.

Ver. 217. 218. Καὶ κιν σις ὦς.] Henricus Stephanus versus hosce duos parenthesi includi vult. Sed, ut opinor, nihil opus.

Ver. 221. "Ὅς τὸν ξείνον ἔασας ἀεικισθήμεναι.] Vide infrà ad ver. 232.

Ver. 222. — εἴτις ξεῖνος.] Al. εἴτι ξεῖνος.

Ibid. et ver. 235. — ἡμετέροισι.] Al. ἡμετέροισι.

Vol. II.

Ver. 227. — — — — — νόημα εἶδω.] Vide ad Il. á. 37. et v. 736.

Ver. 228. — χέρῃα.] MS. à Tho. Bentleio collatus, χέρῃα. Atque ita in Vulgatis legitur infrà á. 310. ubi repetitur hic versus.

Ibid. — — — — — πάρος δ' ἔτι.] Al. πάρος δ' ἔτι.

Ver. 229. — — — — — δύναμαι πεπνυμένα πάντα νοῆσαι.]

Οὐδὲν δ' ἀνθρώπων αὐτὸς ἄπαντα σοφός.

Thibgn. Gnom. ver. 898.

L

- Ἐκ γάρ με πλῆσσοισι, παρήμενοι ἄλλοθεν ἄλλος, 230
 Οἶδε κακὰ φρονέοντες, ἐμοὶ δ' οὐκ εἰσὶν ἄρωγοί.
 Οὐ μὲν τοι ξείνου γε καὶ Ἴρου μῶλος ἐτύχθη
 Μνηστῆρων ἰότητι· βίη δ' ὅγε φέρετος ἦεν.
 Αἶ γὰρ, Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἀπολλων,
 Οὕτω νῦν μνηστῆρες ἐν ἡμετέροισι δόμοισι 235
 Νεύοιεν κεφαλὰς δεδμημένοι, οἱ μὲν ἐν αὐλῇ,
 Οἱ δ' ἔντοσθε δόμοιο, λελῦτο δὲ γυῖα ἐκίστου·
 Ὡς νῦν Ἴρος ἐκείνος ἐπ' αὐλείησι Δύρῃσιν
 Ἦσται νευστάζων κεφαλῇ, μεδύοντι εἰπῶς,
 Οὐδ' ὀρθὸς δύναται στήναι ποσὶν, αὐδὲ νέεσθαι 240
 Οἴκαδ', ὅπη οἱ νάστος· ἐπεὶ φίλα γυῖα λέλυνται.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 Εὐρύμαχος δ' ἐπέεσσι προσηύδα Πηνελόπειαν·
 Κούρῃ Ἰκαρίοιο, περίφρων Πηνελόπειαν,

- " Nam me perterrent assidentes aliundè alius, 230
 " Hi malè cogitantes: mihi autem non sunt auxiliatores.
 " Nequaquam tamen hospitii et Iri pugna facta est
 " Procorum consilio: viribus autem hic potentior fuit.
 " Utinam enim, Jupiterque pater, et Minerva, et Apollo,
 " Ita nunc proci in nostris ædibus, 235
 " Nutarent capitibus domiti, alii quidem in aulâ,
 " Alii autem intra domum; solutaque essent membra cujusque;
 " Uti nunc Irus ille ad atrienses fores
 " Sedet nutans capite, ebrio similis;
 " Neque erectus potest stare pedibus, neque reverti 240
 " Domum, quâ ei reductus est; quoniam chara membra soluta sunt."
 Sic hi quidem talia inter se loquebantur.
 Eurymachus autem verbis allocutus est Penelopen;
 " Filia Icarii, prudens Penelope,

Ver. 232. Οὐ μὲν τοι ξείνου γε καὶ Ἴρου μῶλος ἐτύχθη Μνηστῆρων ἰότητι. Καὶ σημάσκει τὴν τῷ Τηλεμάχῳ διάνοητα. Πηνελόπη μὲν γὰρ [suprà ver. 221.] αἰκισθῆναι ἀληθῶς τὸν ξείνον ἴφη, ὅτι σφίλας ἀφείδ' ὁ Ἀντίνοος ἔβαλεν αὐτὸν Τηλέμαχος δὲ προσποιούμενος λαθίσθαι. ποῖ τὸν τῆς μητρὸς λόγον ἐπὶ τοῖς κατὰ τὸν Ἴρον καὶ τὸν ξείνον, ἰφ' οἷς ἕκ ἐπὶ αἰκίᾳ τῷ ξείνῳ. Παιδὶ δὲ τῷτο ἰπτήνδης· ἵνα παύσῃ τὸν Δούρῃσιν, ὑπεραπολογησάμενος μὴ αἰκισθῆναι τὸν ξείνον. Eustath. Eodem modo accipiunt Dna. Dacii et Spondanus. Attamen nulum hîc videtur *Telemachi* artificium. Nam queminus et *Penelope* de *Ulyssii* et *Iri* certamine locuta intelligatur, nulla (ut opinor) satis idonea ratio.

Ver. 237. — λέλυτο δὲ γυῖα ἐκίστου.] Vulgati habent λίλυτο. Τὸ δὲ "λίλυτο δὲ γυῖα ἐκίστου," ταυτὶ ἐπὶ τῇ λυθῆναι, ῥησιμὸν

μὲν ὅν, τινὲς δὲ ἀντὶ ἐκίστου. Eustath. Quod tamen ferri non potest. Quippè istâ ratione vox λίλυτο *mediam* corrumpere omnino debuisset:

Σὴ δὲ βίη λίλυται ——— *Ilind*. 9'. 103.

Τίος μὲν δὴ τοι λίλυται ——— *ἄ*. 599.

Alii igitur (notante *Barnesio*) hîc λίλυτο legerunt. Sed rectius videtur quod addit *Eustathius*; ἵσως δὲ καὶ ἀπὸ λελύτο *συγκρί* ποται. Ac proinde scribendum erit λελῦτο. Atque hoc, uti notavit *Barnesius*, cum præcedente Νεύοιεν optimè congruit. Simili ratione ἐκ δαινύτο fit δαινῦτο, *Il.* ἄ. 665. Vide et infra ad ver. 247.

Ver. 238. — ἐπ' αὐλείῃσιν.] *Al.* ἐν αὐλείῃσιν.

Ver. 240. Οὐδ' ὀρθὸς δύναται στήναι.] *Al.* Οὐδ' ὀρθὸς στήναι δύναται.

Εἰ πάντες σε ἴδοιεν ἀν' Ἰάσον Ἀργος Ἀχαιοὶ, 245
 Πλέονές κεν μνηστῆρες ἐν ὑμετέροισι δόμοισιν
 Ἥδ' ὅθεν δαινύατ'· ἐπεὶ περίεσσι γυναικῶν,
 Εἶδός τε, μέγεθός τε, ἰδὲ φρένας ἔδον εἴσας.
 Τὸν δ' ἡμεῖβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια·
 Εὐρύμαχ', ἦτοι ἐμὴν ἀρετὴν, εἶδός τε, δέμας τε, 250
 Ὀλεσαν ἀθάνατοι, ὅτε Ἴλιον εἰσανέβαινον
 Ἀργεῖοι μετὰ τοῖσι δ' ἐμὸς πόσις ἦεν Ὀδυσσεύς.
 Εἰ κείνός γ' ἐλθὼν τὸν ἐμὸν βίον ἀμφιπολεύοι,
 Μειζὺν κε κλέος εἴη ἐμὸν καὶ κάλλιον οὔτω.
 Νῦν δ' ἄχομαι· τόσα γάρ μοι ἐπέσσευεν κακὰ δαίμων. 255
 Ἥ μὲν δὴ ὅτε τ' ἦε λιπὼν κατὰ πατρίδα γαῖαν,

- " Si omnes te viderent per Iasum Argos Achivi, 245
 " Plures proci in vestris ædibus
 " A-manē convivarentur; quoniam præstas mulieribus,
 " Formæque, staturæque, et mente intus æquâ."
 Huic autem respondit deinde prudens Penelope;
 " Eury mache, profectò meam virtutem, formamque, corpusque, 250
 " Perdiderunt immortales, quandò ad Ilium navigabant.
 " Argivi; cum iis autem meus maritus erat Ulysses.
 " Si ille utique reversus meum statum gubernaret,
 " Major gloria esset mea et melior ita.
 " Nunc verò tristor: tot enim mihi immisit mala deus. 255
 " Certè quidem, quandò demùm ibat relictâ patriâ terrâ,

Ver. 245. — ἀν' Ἰάσον Ἀργος.] Ἰάσον Ἀργος, ἢ Πηλοπόννησος, ἀπὸ Ἰάσου βασιλέως· ἢ Ἀχαιῶν. Hesych. Τὴν γυν. ἡμεῶν μιν τοῖς ἐσθλῶσι διατίλλεται· τὴν μὲν Θειτῆλαιαν Πηλοπόννησον Ἀργος καλῶν. [Il. β' 681.] — Τὸν δ' Πηλοπόννησον, " Εἰ δὲ κεν Ἀργεὺς ἰοίμην" Ἀχαιῶν. — [Il. ι. 141.] σημαίνειν ἰσταῖσα ὅτι ἢ Ἀχαιοὶ ἰδίως ἀναμάζοντο οἱ Πηλοπόννησοι κατ' ἄλλην σημασίαν Ἰάσον τε Ἀεφός τὴν Πηλοπόννησον λίγει. " Εἰ πάντες σε ἴδοιεν" ἀν' Ἰάσον Ἀργος Ἀχαιοί, τὴν Πηνελόπην ὅτι πλείους ἂν λάβοι μνηστῆρας· οὐ γὰρ τοὺς ἐξ ὅλης τῆς Ἑλλάδος εἰκός· ἀλλὰ τοὺς ἰσθμῶς. Strabo, Geograph. lib. VIII. pag. 568. al. 369.

Ver. 246. Πλήνους κεν μνηστῆρας.] " Vel πλῆνους (inquit Barnesius) hîc habendum pro Amphimacero ut δ. ver. 485. Ταῦτα μὲν δὴ οὕτω εἰλῶ, γέρον, ὥς νῦν κλείνεις." Vel certè, quamvis scribatur περιουλλάβεις, in Scansionē legendum πλῆνους διουλλάβεις· ὥς. Vel denique πλῆνους legendum, ut sit Anapaustus in Primâ sede. Atqui neque Amphimacer neque Anapaustus (ut opinor) hujusmodi in Carnine ferri potest. Vide suprâ ad δ. 485. et β'. 289. Equidem legendum potiùs Πλήνους, et pro Spondaeo habendum crediderim; pronuntiando videlicet Πλήνους, vel Πλῆνους. Cùmque et MS. à Tho. Bentleio collatus Πλήνους hîc legit, hanc lectionem Textui inserui.

Ibid. — ὑμετέροισι.] Ita Barnesius ex pluribus Editionibus; atque ita MS. à Tho. Bentleio collatus. Henricus Stephanus alique malè, ἡμετέροισι.

Ver. 247. Ἥδ' ὅθεν δαινύατ'.] Quâ ratione ex δαινύοντο fit δαινύτο, Iliad. α. 665. ita " hîc (inquit Barnesius) δαινύατ' Ionicè pro " δαινύοντο, [δαινύοντο], quod ver. συσκευῆ pro " δαινύοντο, quæ causâ Penultimam produci; ad ἴδωιν enim respicit, ver. 245." Atque ita sensisse videtur Scholiastes, qui exponit Εὐωχέοντο. Vide suprâ ad ver. 237.

Ibid. — περιέσσι γυναικῶν, Εἶδός τε, μέγεθός τε.] Ἐν μεγέθει γὰρ ἡ μεγαλοψυχία, ὥσπερ ἢ τὸ κάλλος ἐν μεγάλῳ σώματι· οἱ μικροὶ δ', ἀσθενεῖς ἢ σύμμικτοι, καλοὶ δ' ἂν. Aristot. Ethic. lib. IV. cap. 7. Θηλειὴν δὲ ἀρετὴν, σώματος μὲν, κάλλος ἢ μέγεθος· ψυχῆς δὲ, σωφροσύνη, &c. Id. Rhetoric. lib. I. cap. 5.

Ver. 255. — ἦεν.] Al. ἦν. Vide infrâ ad ver. 256.

Ver. 258. — ἀμφιπολεύοι.] Al. ἀμφιπολεύει, et ἀμφιπολεῖν.

Ver. 254. Μειζὺν κε κλέος εἴη.] Al. γὰρ κλέος. " Quod (inquit Barnesius) meliùs sonat " quàm κε." Sed ad sententiam rectior particula κε.

Ver. 256. — ὥς τ' ἦε λιπὼν.] Pronuntiabatur, uti notat Barnesius, ἦε. Quo modo et scribitur Iliad. μ'. 371.

Δεξιτερὴν ἐπὶ καρπῷ ἔλὼν ἐμὲ χεῖρα προσηύδα·

ὦ γύναι, οὐ γὰρ οἶω εὐκνήμιδας Ἀχαιοὺς

Ἐκ Τροίης εὖ πάντας ἀπήμονας ἀπονέεσθαι·

Καὶ γὰρ Τρῶας φασὶ μαχητὰς ἔμμεναι ἄνδρας,

260

Ἥμιν ἀποντιστάς, ἡδὲ ῥυτῆρας οἰστῶν,

Ἴππων τ' ἀπυπόδων ἐπιβήτορας, οἳ κε τάχιστα

Ἐκρίναν μέγα νείκος ὁμοίου πολέμοιο.

Τῷ οὐκ οἶδ', εἴ κεν μ' ἀνέσει θεός, ἢ κεν ἀλάω

Αὐτοῦ ἐνὶ Τροίῃ· σοὶ δ' ἐνθάδε πάντα μελόντων.

265

Μεμνησθαι πατρός καὶ μητέρος ἐν μεγάροισιν,

ὦς νῦν, ἢ ἔτι μᾶλλον, ἐμεῦ ἀπονόσφιν εόντος.

Αὐτὰρ ἐπὴν δὴ παῖδα γενεΐήσαντα ἴδῃαι,

Γήμασθ', ὃ κ' ἐβέλησθα, τέοις κατὰ δῶμα λιπούσα.

Κεῖνός θ' ὥς ἀγόρευε, τὰ δὴ νῦν πάντα τελεῖται.

270

Νῦξ δ' ἔσται, ὅτε δὴ στυγερὸς γάμος ἀντιβόλῃσσι

“Dextrā in carpo prehensā me manu allocutus est;

“O mulier, non enim puto benē-ocreatos Achivos

Ex Trojā benē omnes incolumes redituros:

“Etenim Trojanos aiunt pugnaces esse viros,

260

“Et jaculatores, et tractores sagittarum,

“Equorumque velocium conscensores; qui citissimē

“Decreverint magnam contentionem gravis-aequē belli.

“Idēd nescio, an me remittat deus, an capiar

“Illic in Trojā: tibi autem hīc omnia curāe-sint.

265

“Memor-sis patris et matris in aedibus,

“Sicut nunc, vel adhuc magis, me absente.

“At postquā jam filium barbātum videris,

“Nube, cui volueris, tuā domo relicta.”

“Ille utique sic dicebat; quā sanē nunc omnia perficientur.

270

“Nox autem erit, quādēd demū odiosae nuptiae obvenient

Ver. 257. Δεξιτερὴν ἐπὶ καρπῷ ἔλων.]

Tum pater Evandrus dextram complexus euntis

Hæret, inexplētum lachrymans, atque ita fatur. *Æn.* VIII. 558.

Ver. 258. — ἐ γὰρ οἶω.] *Al.* ἐ γὰρ οἶω. Porro refertur istud γὰρ ad id quod elegantē reticetur: “Hæc tibi monenda ju-dicavi; non ENIM ἔσται.”

Ver. 260. Καὶ γὰρ Τρῶας φασὶ.] Πιστῶς ἐλπίδων αὐτὸς μνησθεας, ὅτι ἐν τοῖς ἄλλοις ἀνδρὶ ἀντιβόλῃσσι αὐτὸν. *Schol.*

Ver. 262. — οἳ κε τάχιστα “Ἐκρίναν μέγα νείκος.” *Barnesius* hīc subaudiendum existimat *Æn.* “ut sit pro κρίνω.” Sed nihil opus. Quod enim querit, id jam antē in manibus habet, nempe particulam κε, quæ voci *ἔκριναν* vim *Modi Potentialis* tribuit. Ita *Liad.* 9. 190.

“Ἐνθα κε λογίς ἐστι ————.”
Et 9. 723.

“Ἐνθα κε λυγαλίως νῆων ὑπὸ δ' κλισίῳν
Τρῶις ἰχώρησαν ————.”

Cæterum rectē deinde addit *Barnesius*, errare *Conradum Ritterbusium*, qui hæc de priori bello Trojano, sub *Hercule* et *Laomedonte*, acceperit. Videtur nimirum et is particulæ κε vim ignorasse.

Ver. 268. Αὐτὰρ ἐπὴν δὴ παῖδα γενεΐήσαντα.] “Ἐν δ' προτέρῳ, ἐν τούτῳ ἀποτέρῳ: γὰρ αὐτὸς γὰρ τίς ἐγίνετο. *Schol.* Verum hæc interpretatio subtilior videtur, et ab ipaius Poëtæ mente prorsus aliena.

Ibid. — γενεΐήσαντα.] Τῷ δὲ, γενεΐήσαντα, ἐν ἰδῇ αὐτὸς γινώσκει ἐν τῷ αὐτῷ, αὐτὸς καὶ γινώσκω παραγωγῶν. *Eustath.* Male: Nam ex γινώσκω fieret γινώσκοντα, antepenultima correptā. Vide ad *Il.* 4. 140.

Ver. 269. 288. Γήμασθ', — γήμασθαι.] Vide suprā ad λ'. 272.

Ver. 270. Κεῖνός θ' ὥς ἀγόρευι.] Apud *Aristarchum*, notante *Barnesio*, Κεῖνός τίς ἀγόρευι.

Οὐλομένης ἰμέθεν, τῆς τε Ζεὺς ὄλβον ἀπήντα.
 Ἀλλὰ τὸδ' αἶνον ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἰκάνει·
 Μηστήρων οὐχ' ἦδε δίκη τοπάροιθε τέτυκτο·
 Οἷτ' ἀγαθὴν τε γυναῖκα καὶ ἀφνειοῖο δούγατρα
 Μηστεύειν ἐθέλωσι, καὶ ἀλλήλοισι ἐρίσωσιν
 Αὐτοὶ τοί γ' ἀπάγουσι βόας καὶ ἴφια μῆλα,
 Κούρης δαῖτα φίλοισι, καὶ ἀγλαὰ δῶρα διδοῦσιν
 Ἀλλ' οὐκ ἀλλότριον βίοντον νήποιον ἔδουσιν.

275

Ὡς φάτο· γήθησεν δὲ πολύτλας διὸς Ὀδυσσεύς,
 Οὐνεκα τῶν μὲν δῶρα παρέλκετο, δέλγῃ δὲ θυμὸν
 Μειλιχίοις ἐπέσσι· νόος δέ οἱ ἄλλα μενοίνα.

280

Τὴν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη, Εὐπίθεος υἱός·
 Κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρον Πηνελόπεια,
 Δῶρα μὲν ὅς κ' ἐθέλῃσιν Ἀχαιῶν ἐνθάδ' ἐνεῖκαι,

285

“Perditæ mihi, cujus utique Jupiter felicitatem abstulit.

“Sed hic gravis dolor cor et animum occupat :

“Procorum non hic mos olim fuit ;

“Qui scilicet præstantemque mulierem et divitis filiam

275

“Ambire velint, et inter se contendant ;

“Ii ipsi sanè adducunt boves et pingues oves,

“Puellæ convivium amicis, et splendida dona dant ;

“At non alienum victum impunè edunt.”

Sic dixit : gavisus est autem multa-passus nobilis Ulysses,

280

Quòd eorum quidem dona attrahebat, mulcebat autem animum

Blandis verbis ; mens verdè ei alia agitabat.

Illam autem rursus Antinòus allocutus est, Eupitheï filius ;

“Filia Icarii, prudens Penelope,

“Dona quidem quicunque voluerit Achivorum huc ferre,

285

Ver. 272. Οὐλομένης ἰμέθεν.] Ἀπολλυμένης
 μάλλον, ἢ προδόσης τὴν κοίτην τῷ ἀνδρὶ. *Schol.*
 Malè. Nec meliùs *Eustathius* : Τὸ δὲ “ ἔλο-
 “ μένης” ἴσως μὴν ἰνιγνητικῶς ἱρρίθη, ὡς ἔ-
 ἴν Ἰλιάδι, ἢ ἐλομένην μῆνιν ἴσκι ἔνν αὐτῇ ἔλ-
 ῃα τῆς μηστῆρις Σάτι. Rectè, autem dein-
 ceps adjicit ; ἴσως δὲ ἔ παθητικῶς ἀντὶ τῆς
 τῆς καθόσης ὀλίσθη, ἢ ὡς ἐπὶ ἀνέλε. Διὸ
 ἱερμηνεύειν ἰσάβη. “ τῆς τε Ζεὺς ὄλβον ἀπήντα”
 ἦγεν ἢ ἐφῆκεν ἀνέλεον, ἥτοι θυδαίμονα.

Ibid. — τῆς τε.] Cujus videlicet —

Ver. 274. — ἔχ ἦδε δίκη.] Οὐχ ὅττ' ἰ
 τρέπος. *Schol.*

Ver. 277. Αὐτοὶ τοί γ' ἀπάγουσι βόας.] Τὸ
 δὲ “ ἀπάγουσι” ταυτὸν τῷ “ ἄγουσι” περιττὴ
 γὰρ ἡ πρόθεσις. *Eustath.* Nescio tamen an-
 ponere eam hic vim habeat præpositio ἀπὸ,
 ut dicantur Proci hi pecudes de suis ipsorum
 stabulis de promptis afferre.

Ver. 278. Κούρης δαῖτα φίλοισι.] Ἀλ. Κούρης
 δαῖτα φίλων.

Ibid. — δῶρα.] MS. à Tho. Benileio
 collatus, ἔργα.

Ver. 280. — γήθησεν δὲ πολύτλας διὸς
 Ὀδυσσεύς, Οὐνεκα τῶν μὲν ἔργ.] Πάλιν τῆς
 Πηνελόπεια τῆς μηστῆρις προδιαλισμένης ἐν
 ἀπαρθεσιν, ἰκάνων δὲ αὐτῇ χαριζομένων ἰμά-
 τια καὶ πόσμον ἄλλον, ἡδόμενος Ὀδυσσεύς,
 “ Οὐνεκα τῶν μὲν δῶρα παρέλκετο, δέλγῃ δὲ
 “ θυμὸν” ἢ μὴν ἰσὶ τῇ δωροδοκίᾳ καὶ πλεονε-
 ξίᾳ χαίρει, τὸν καμνόμενον υπερέβαλλε μα-
 τροπία Πολύαρχον — ἢ δὲ μάλλον οἰόμενος
 ὑπερχαίρει ἔχει διὰ τὴν ἱλαΐδα, καὶ τὸ μέλλον
 ἐπιδεκνόμενος· λόγον ἔχει τὸ ἡδόμενος αὐτῇ
 καὶ Σαρπίν. *Plutarch.* de audiendis Poëtiis.
Spondanus aliter accipit ; scilicet, “ ut ex
 “ eo gaudeat Ulysses, quòd licet hæc dona
 “ accipere Penelopen videat, tamen intelli-
 “ gat nihilominus, integrâ et constanti il-
 “ lam esse mente.”

Ver. 281. — παρέλκετο.] Ἀλ. παρ' ἑλκετο.

Ver. 284. περίφρον.] Ἀλ. περιφρον.

Δέξασθ' οὐ γὰρ καλὸν ἀνήνασθαι δόσιν ἔστιν
'Ημεῖς δ' οὐτ' ἐπὶ ἔργα πάρος γ' ἴμεν, οὔτε κη ἄλλη,
Πρὶν γέ σε τῷ γήμασθαι Ἀχαιῶν, ὅς τις ἄριστος.

"Ὡς ἔφατ' Ἀντίνοος· τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος·
Δῶρα δ' ἄρ' οἰσέμεναι πρόεσαν κήρυκα ἕκαστος.

290

'Αντινῶα μὲν ἔνεικε μέγαν περικαλλέα πέπλον
Ποικίλον· ἐν δ' αὖ ἔσαν περόναι δυοκαίδεκα πᾶσαι
Χρῦσαι, κληῖσιν ἑυγνάμπτοις ἀραρυῖαι.

"Ορμον δ' Εὐρυμάχῳ πολυδαίδαλον αὐτίκ' ἔνεικε,
Χρῦστον, ἠλέκτροισιν ἐερμένον, ἥλιον ἄς.

295

"Ερματα δ' Εὐρυδάμαντι δῶα θεράποντες ἔνεικαν,
Τρίγληνα, μορόεντα· χάρις δ' ἀπελάμπετο πολλή.

Ἐκ δ' ἄρα Πεισάνδροιο, Πολυκτορίδαο ἄνακτος,

"Ισθμιον ἤνεικεν θεράπων, περικαλλὲς ἄγαλμα.

" Accipe; non enim bonum recusare donationem est :

" Nos verò neque ad opera priùs ibimus, neque usquam aliò,

" Quàm scilicet tu ei nupseris Achivorum, quicunque optimus."

Sic dixit Antinous; illis autem placebat sermo :

Donaque proindè allaturum præmiserunt præconem quisque.

290

Antinòo quidem tulit *Præco* magnum perpulchrum peplum

Varium; inerant autem fibulæ duodecim omnes

Auræ, acubus benè-inflexis aptatæ.

Monile verò Eurymacho multâ-arte-elaboratum statim tulit,

Aureum, electris consertum, solem veluti.

295

Inaures autem Eurydamanti duo servi tulerunt,

Trinis-ocellis, exquisitas; gratia autem effulgebat multa.

A Pisandro verò, Polycotide rege,

Collare tulit servus, perpulchrum ornamentum.

Ver. 286. — ἐ γὰρ καλὸν ἀνήνασθαι δόσιν ἔστιν] 'Ἡ γὰρ χάρις ἢ ἥσσον διδομένη τῷ λαμβάνοντι ἢ τῷ δίδοντι, ἐξ ἀμφοῖν σι-
λειῦται πρὸς τὸ καλὸν· ὁ δὲ μὴ δέχμενος, ὡς περ σφαίραν εὐ φερομένην κατήσχυεν ἀτιλῇ πισύσας. *Plutarch.* de Socratis Genio. Vide et suprâ ad ὃ. 651.

Ver. 287. 'Ημεῖς δ' ἔν' ἐπὶ ἔργα.] Τῷτο δὲ 'Ομήρῳ προαναφώνησις, ὡς ὑδὲς τῶν μνηστέρων ἐκφυζέσθαι τὸν ὅλῳ θρον. *Eustath.* Atqui Poë-
tam hoc voluisse vix crediderim. Vide su-
prâ ad β'. 127.

Ver. 288. Πρὶν γι σε τῷ.] *Al.* Πρὶν γι σε
τῷ, et Πρὶν γι σε τῷ.

Ver. 290. — ἄρ'] Proindè —.

Ver. 292. — δυοκαίδεκα πᾶσαι.] *Haud*
minùs quàm duodecim —. Vide suprâ ad i.
244. et ad *Il.* σ'. 373. 470.

Ver. 293. — κληῖσιν ἑυγνάμπτοις.] Κα-
τακλῆσιν, εἰς ἃς καθίστανται τὰς στρόφους. *Schol.*

Ver. 294. "Ορμον.] Τὸν κατὰ τὴν τραχήλῳ
περιβάλλοντα χρυσὸν κόσμον. *Schol.*

Ver. 296' "Ερματα.] Δῶρα, τῶν ὄτων κόσ-
μον· δ' ἐπὶ τὰ ἰνώτια. *Schol.* ex *MS.* à *Barne-*
sio excerpti.

Ver. 297. Τρίγληνα.] Τρίκορον κόσμημα, ἢ
ἢ τὰ τρίφθαλμα τρίκοκκα. *Schol.*

Ibid. — μορόεντα.] Τὰ μινὰ πολλὰ μόρον
ἢ κακοσταθείας κατισκηνωσμένα. *Schol.* *Aliter*
Barnesius; "Vocem autem μορόεντα," in-
quit, "hoc certè in loco, existimo non so-
lum spectare ad Operis elegantiam ex-
quisitam, aut Opificis industrium et ela-
boratum ingenium; verùm etiam ad fa-
talem tandem earundem gemmarum Re-
tributionem, quam nacti sunt ab *Ulyssis*
manibus hi Proci." Mirè admodum: tùm
occurrat eadem vox μορόεντα *Il.* ζ'. 183.
ubi huiusmodi explicationi nullus omninò
locus.

Ver. 299. "Ισθμιον.] Περιτραχήλιον ἰνὸν ἢ
παρίσθμια· διάφορον δὲ τῷ ὅρμῳ· τὸ μὲν γὰρ
προστέχεται τῷ τραχήλῳ, ὁ δὲ ὅρμος πεχέ-
λαται. *Schol.*

"Ἄλλο δ' ἄρ' ἄλλος δῶραν Ἀχαιῶν καλὸν ἐνεικεν.
 Ἡ μὲν ἔπειτ' ἀνέβαιν' ὑπερώϊα διὰ γυναικῶν
 Τῇ δ' ἄρ' ἄμ' ἀμφίπολοι ἔφερον περικαλλέα δῶρα.
 Οἱ δ' εἰς ὄρχηστὺν τε καὶ ἱμερόεσσαν αἰοιδῆν
 Τρεψάμενοι τέροντο· μένον δ' ἐπὶ ἔσπερον ἐλθεῖν·
 Τοῖσι δὲ τερπομένοισι μέλας ἐπὶ ἔσπερος ἦλθεν.
 Αὐτίκα λαμπτήρας τρεῖς ἕστασαν ἐν μεγάροισιν
 "Οφρα φαείνοιν· περὶ δὲ ξύλα κάγκανα δῆκαν
 Αὔα πάλαι, περίκηλα, νύον κεκασμένα χαλκῷ·
 Καὶ δαΐδας μετέμισγον· ἀμοιβῆδ' ὁ ἀνέφαινον
 Δμῳαὶ Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος· αὐτὰρ ὁ τῇσιν
 Αὐτὸς διογενὴς μετέφη πολυμήτις Ὀδυσσεύς·
 Δμῳαὶ Ὀδυσσῆος, δὴν οἰχομένοιο ἀνακτος,
 "Ερχεσθε πρὸς δώμαθ', ἐν αἰδοίῃ βασιλείᾳ·
 Τῇ δὲ παρ' ἡλάκατα στροφαλίζετε· τέρετε δ' αὐτὴν
 "Ημεναι ἐν μεγάρῳ, ἣ εἴρια πείκετε χερσίν.
 Αὐτὰρ ἐγὼ τοῦτοισι φάος πάντεσσι παρέξω.
 "Ηνπερ γάρ κ' ἐβέλωσιν εὐθρονον ἧῷ μίμνειν,
 Οὔτι με νικήσουσι· πολυτλήμων δὲ μάλ' εἰμί.

300

305

310

315

Aliud autem alius donum Achivorum pulchrum tulit.
 Ipsa quidem deinde ascendebat in cœnaculum nobilissima mulierum :
 Cum eâ autem simul famulæ ferebant perpulchra dona.
 Illi verò in saltationem et desiderabilem cantum
 Conversi delectabant-se ; manebantque dum vesper adveniret :
 Eis autem se-delectantibus niger vesper advenit.
 Statim lampadas tres statuerunt in ædibus
 Ut lucrent ; circum autem ligna arida posuerunt,
 Sicca dudum, prædura, recens fissa ære ;
 Et faces miscuerunt : alternatim verò succendebant
 Famulæ Ulyssis multa-passi : at inter eas
 Ipse generosus locutus est solers Ulysses ;
 " Famulæ Ulyssis, diù absentis regis,
 " Ite ad ædes, ubi est veneranda regina :
 " Apud eam verò pensa versate ; et delectate ipsam
 " Sedentes in domo ; vel lanas carpite manibus,
 " At ego his lumen omnibus præbebo.
 " Etiam si enim velint usque ad pulchro-solio auroram manere,
 " Nequaquam me domabunt : multorum-patients nempe valde sum."

300

305

310

315

Ver. 300. — ἱνεικιν.] *Al. ἱδαικιν.*

Ver. 302. Τῇ δ' ἄρ' ἄμ'.] *Al. Τῇ δ' ἄρα.*

Ver. 306. Αὐτίκα λαμπτήρας.]

— dependent lychni laquearibus aureis

Incensi : —————. *Ed. I. 726.*

Ibid. — λαμπτήρας.] Ἑσχατάς μετιώρους·

δι' ὅτι λαμπτήρας λέγεται ὅτι οἱ ἀσπίδοι λυχνίας φασίν. ἰφ' ὅτι δῶδε καίμιναι κατὰ δόξαν ἀνάπτουται· ἣ ξύλα ξηρὰ διὰ τὸ ἀκαπνόν· ἣ δ' ἄμφο ἀναμῖξ. *Eustath.*

Ver. 315. — εἴρια.] Τὸ δὲ, εἴρια, "Ομηρος μὲν προαποφύκει, ἰσοίως τῷ λείριον. Οἱ δὲ ὕστερον παραφύκουσι πρὸς ἀναλογίαν ἰτέρων παραφύκουσαν δακτυλικῶν λέξεων. *Eustath.* ad *Iliad.* γ'. 888.

• ἣ τὴν χυτρεπίδα, ἰφ' ὅτι ἰακων. *Schof.* ἰστέον

"Ὡς ἔφαθ' αἱ δ' ἐγέλασαν, ἐς ἀλλήλας δὲ ἴδοντο.
 Τὸν δ' αἰσχροῦς ἐνένιπτε Μελανθὸν καλλιπάρηος, 320
 Τὴν Δολίος μὲν ἔτικτε, κόμισσε δὲ Πηνελόπεια,
 Παῖδα δὲ ὧς ἀτίταλλε, δίδου δ' ἄρ' ἀθύρματα θυμῷ.
 'Αλλ' οὐδ' ὧς σχέβε πένθος ἐνὶ φρεσὶ Πηνελοπείης.
 'Αλλ' ἦγ' Εὐρυμάχῳ μισγίσκετο, καὶ φιλέεσκεν
 "Ἡ ῥ' Ὀδυσῇ ἐνένιπτεν ὀνειδείοις ἐπέεσσι· 325
 Ξεῖνε τάλαν, σύ γέ τις φρένας ἐκπεπαταγμένος ἐσσί,
 Οὐδ' ἐθέλεις εὐθεῖν, χαλκήϊον ἐς δόμον ἰλθών,
 'Ἢέ που ἐς λίσχην· ἀλλ' ἐνθάδε πόλλ' ἀγορεύεις
 Θαρσαλίῳ πολλοῖσι μετ' ἀνδράσιν, οὐδέ τι θυμῷ
 Ταρβείς· ἦ ρά σε οἶνος ἔχει φρένας, ἦ νύ τοι αἰεὶ 330
 Τοιοῦτος νόος ἐστίν· ὃ καὶ μεταμῶλια βάζεις.
 "Ἡ ἀλύεις, ὅτι Ἴρον ἐνίκησας τὸν ἀλῆτην;
 Μή τις τοι τάχα Ἴρου ἀμείνων ἄλλος ἀναστῇ,
 "Ὅς τίς σ' ἀμφὶ κάρη κεκοπῶς χερσὶ στιβαρῇσι,

Sic dixit: hæ autem riserunt, et se invicem intuebantur.
 Eum autem turpiter objurgabat Melantho pulchra-genis,
 Quam Dolius quidem genuit; curavit autem Penelope,
 Filiamque velut enutriebat, dabatque oblectamenta animo;
 Sed neque sic retinuit dolorem in animo Penelopes;
 Sed ea cum-Eurymacho miscbatur, et cum amabat;
 Qua usque Ulyssem objurgabat contumeliosis verbis;
 "Hospes miser, tu sanè aliquis mente exturbatus es;
 "Neque vis cubare, æream in domum profectus;
 "Vel aliquò in diversorium; sed hîc multa prædicas
 "Confidentèr multos inter viros; neque quid animo
 "Times: certè utique tibi vinum occupat mentem; vel sanè tibi semper 330
 "Talis mens est; quare et vana loqueris.
 "An exultas, quòd Irum vicisti erronem?
 "Cave, nè quis tibi citò Iro melior alius insurgat,
 "Qui te circum caput contusum manibus robustis

Ver. 320. et 325. — ἰνένιπτι.] *Al.* ἰνένιπτι.

Ver. 323. — σχέβι.] *Al.* ἔχβι.

Ver. 325. — ὀνειδείοις.] *Al.* ὀνειδείοις.
Vide autem ad II. 4. 519.

Ver. 326. Ξεῖνε τάλαν.] Τὸ δὲ "Ξεῖνε" ἴσως ἐπὶ ὕβρει φησὶν ἡ Μελανθὸν. *Eustath.* Minus rectè: Erat enim hoc epitheton commune, quo ab omnibus appellabatur.

Ver. 327. — χαλκήϊον ἐς δόμον ἰλθών.] Χαλκήϊος δὲ δόμος τὸ τῶν χαλκίων ἱερῶν, ἔνθα ἐσιόντες ἀκωλύτως οἱ πτωχοὶ, ἱκομάντο παρὰ τῷ πυρὶ. *Eustath.*

Ver. 328. 'Ἢ πῦ ἐς λίσχην.] Λίσχας ἔλ-
γον δημοσίαις τιναῖς σόπαις, ἐν αἷς σχολὴν ἔχουσαι
ἐκαστὸν πολλοὶ. *Suidas* in voce Λίσχη
ubi et hunc *Homeri* locum adducit. Vide et *Pausaniam*, *Phoc.* lib. X. cap. 25. sub
ἐνίχῳ. Porro hæc *Heiiodus*;

Παρ δ' ἴθι χαλκίῳ θῶπον, ἃ ἐπ' ἀλία λίσ-
χην.
"Εργ. 3. Ἡμιρ. II. 111.

Et ver. 118.

"Ελπίς δ' ἐκ ἀσάθῃ καχερμαῖνον ἄνδρα κομίζει,
"Ἡμεῖον ἐν λίσχῃ

Ver. 329. Θαρσαλίῳ.] *Al.* Θαρσαλίῳ.

Ver. 330. — ἦ ρά σε οἶνος ἔχει φρένας.]

Ὅτιν σι πλῆθος σὺ δὲ ἀναγκάζει λαλῶν.

Ephippus apud Athenæum, lib. II. cap. 2.

Ver. 331. — μεταμῶλια.] *Apud Eu-*
statium, μεταμῶνια.

Ver. 332. "Ἡ ἀλύεις, ὅτι Ἴρον ἐνίκησας.]
Καὶ τῷ ἀλύειν ποτὶ μὲν ἀντὶ τῷ δάνεισθαι καὶ
ἀπορεῖσθαι λέγεται. "Ὡς ἔφαθ' ἡ δ' ἀλύεις"
"ἀπείχεσθαι, τιμῶν δ' αἰῶν." [*Iliad* i.
352.] ποτὶ δὲ ἀντὶ τῷ γαυριᾷ καὶ χαίρειν.
"Ἡ ἀλύεις ὅτι Ἴρον ἐνίκησας τὸν ἀλῆτην."
Plutarch. de audiendis Poëtiis. *Al.* ἀλύεις.

- Δώματος ἐκπέμψῃσι, φορύζας αἷματι πολλῷ. 335
 Τὴν δ' αἶρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Ἥ τάχα Τηλεμάχῳ ἐρέω, κύον, οἳ ἀγορεύεις,
 Κεῖσ' ἐλθὼν, ἵνα σ' αὖθι διαμελεῖσσι τάμησιν.
 Ὡς εἰπὼν, ἐπέσσι διεπτοίησε γυναῖκας.
 Βὰν δ' ἵμεναι διὰ δῶμα· λύθην δ' ὑπὸ γυῖα ἐκάστης 340
 Ταρβοσύνη· φὰν γάρ μιν ἀληθέα μυθήσασθαι.
 Αὐτὰρ ὁ παρ' λαμπτήρσι φαείνων αἰθομένοισιν
 Εἰστήκει ἐς πάντας ὁρώμενος· ἄλλα δέ οἱ κῆρ
 Ὡρμαινε φρεσὶν ἦσιν, ἃ ῥ' οὐκ ἀτέλεστα γέγοντο.
 Μηστῆρας δ' οὐ πάμπαν ἀγήνορας εἶα Ἀθήνη 345
 Λώβης ἴσχεσθαι θυμαλγέος, ὅφρ' ἔτι μᾶλλον
 Δύη ἄχος κραδίην Λαερτιάδῳ Ὀδυσῆος.
 Τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος, Πολύβου παῖς, ἦρχ' ἀγορεύειν,
 Κερτομέων Ὀδυσῆα· γέλων δ' ἐτάροισιν ἔτευξε·
 Κέκλυτέ μεν, μνηστῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης, 350
 Ὅφρ' εἴπω, τὰ με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει·
 Οὐκ ἀθρεῖ ὅδ' ἀνὴρ Ὀδυσῆϊον ἐς δόμον ἵκει·

“Domo emittat, fœdatum sanguine multo.”

335

Hanc autem corvè intuitus allocutus est solers Ulysses;

“Certè cito Telemacho dicam, canis, qualia loqueris,

“Illuc profectus; ut te ibi membratim concidat.”

Sic locutus, verbis perterruit mulieres.

Petrexerunt autem ire per domum; solutaque sunt subtile membra cujusque

Timore: putabant enim ipsum vera dixisse.

341

At is apud lampades præluces accensas

Stetit omnes intuens, alia verò ei cor

Agitabat mente suâ, quæ utique non irrita facta sunt.

Procos autem non omnino eximios sinebat Minerva

345

Contumeliâ abstinere acerbâ; ut adhuc magis

Subiret dolor cor Laërτιάδæ Ulyssis.

His verò Eurymachus, Polybi filius, incipiebat loqui,

Incessens Ulysem; risum verò sociis fecit;

“Audite me, proci inclytæ reginæ,

350

“Ut dicam, quæ me animus in pectoribus jubet:

“Non sine-deo hic vir Ulyseam in domum venit:

Ver. 338. — διαμελεῖσι.] Vide suprâ ad 1. 291.

Ver. 339. “Ὡς εἰπὼν, ἐπέσσι διαπτοίησε γυναῖκας.” Ἀνὴρ δὲ Ὀδυσσεὺς τὴν τῆς τοῦ δολοφονοῦστος καὶ εἰκονομίας τῶν ἱφίξης. Eustath. Ver. 342. — αἰθομένησιν.] Ita Barnesi-
 us ex utrâque Eustathii editione. Alii hic habent αἰδομένησιν.
 Ver. 344. — 2 ῥ.] Quæ utique —
 Quæ, ut memorabitur —
 Ibid. — γίνοντο.] Ἀλ. γίνοντο.
 Ver. 347. — Λαερτιάδῳ Ὀδυσῆος.] Ἀλ. Λαερτιάδῳ Ὀδυσῆα.
 Ver. 349. — ἵτιντι.] Ἀλ. ἵτιντι.

ὁ Ποιητὴς παραρρίπτει, ἀλλὰ πρὸς μὲν τοὺς
 πειθαίσκτους καὶ εἰκονομίας τῶν ἱφίξης. Eustath.

Ver. 342. — αἰθομένησιν.] Ita Barnesi-
 us ex utrâque Eustathii editione. Alii hic habent αἰδομένησιν.

Ver. 344. — 2 ῥ.] Quæ utique —
 Quæ, ut memorabitur —

Ibid. — γίνοντο.] Ἀλ. γίνοντο.

Ver. 347. — Λαερτιάδῳ Ὀδυσῆος.] Ἀλ. Λαερτιάδῳ Ὀδυσῆα.

Ver. 349. — ἵτιντι.] Ἀλ. ἵτιντι.

"Ερμης μοι δοκέει δαΐδων σέλας ἔμμεναι αὐτοῦ
Καὶ κεφαλῆς· ἐπεὶ οὐ οἱ ἐνί τρίχες οὐδ' ἤβαιαί.

"Ἡ ῥ', ἅμα τε προσέειπεν Ὀδυσσῆα πολίπορθον
Ξεῖν', ἥ ἄρ' κ' ἐθέλεις θητεύμεν, εἴ σ' ἀνελόιμην,
Ἀγροῦ ἐπ' ἐσχατιῆς, (μισθὸς δέ τοι ἄρκιος ἔσται),
Αἵμασιός τε λέγων, καὶ δένδρεα μακρὰ φυτεύων;

355

"Ενθα δ' ἐγὼ σῖτον μὲν ἐπηετανὸν παρέχοιμι,
Εἷματά τ' ἀμφιέσαιμι, ποσὶν δ' ὑποδήματα δόην.
Ἀλλ' ἐπεὶ οὖν δὴ ἔργα κῶκ' ἔμμεβες, οὐκ ἐθέλῃσεις

360

"Εργὸν ἐποίχεσθαι· ἀλλὰ πᾶσσειν κατὰ δῆμον
Βούλειαι, ὅφρ' ἂν ἔχῃς βόσκειν σὴν γαστέρ' ἀναλτον.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Εὐρύμαχ', εἰ γὰρ νῶϊν ἔρις ἔργοιο γένοιτο

365

"Ὀρῇ ἐν ἱαρινῇ, ὅτε τ' ἤματα μακρὰ πέλονται,

"Εν ποίῃ, δρέπανον μὲν ἐγὼν εὐκαμπὲς ἔχοιμι,
Καὶ δὲ σὺ ταῖον ἔχοις, ἵνα πειρησαίμεθα ἔργου

"Omniñō mihi videtur facium splendor esse ipsius

"Et capitis; quoniam non ei sunt capilli nē pauci quidem."

Dixit utique; simulque allocutus est Ulyssem urbium-vastatorem;

355

"Hospes, nunquid vis mercede-servire, si te auscipiam,

"Agri in extremitate, (merces autem tibi sufficiens erit),

"Sepesque colligens, et arbores proceras plantans?

"Illic autem ego cibum quidem perennem præberem,

"Vestimenta quoque circum-induerem, pedibusque calceamenta darem.

360

"Sed quandoquidem sanē opera mala didicisti, non volēs

"Opus adire; sed mendicare per populum

"Mavis; ut possis pascere tuum ventrem insatiabilem."

Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses;

"Eurymache, si enim nobis contentio operis fieret

365

"Tempore in verno, quando scilicet dies longi sunt,

"In herbā; falcem quidem ego bene-flexam haberem,

"Et tu quoque talem haberes, ut experiremur opus

Ver. 353. "Ερμης μοι δοκέει δαΐδων σέλας ἔμμεναι αὐτοῦ Καὶ κεφαλῆς.] "Επίσης μοι δοκεῖ τὸ φινόμενον σέλας τῶν δαδῶν εἶναι, καὶ αὐτοῦ τῆς κεφαλῆς, ὡς ἐψιλαμίνης. Eustath. Minus rectē, ut opinor. Quippē vocem ἔμμησιν istā in significatione apud Homērum vix usquam reperias. Vide infra ad ε'. 37. ubi vox ἔμμησιν; simili ferē in sensu occurrit.

Ver. 354. Καὶ κεφαλῆς.] Αἱ κεφαλαῖαι.

Ver. 356. — ἰδίου.] Αἱ ἰδίαι. Quæ et potior videtur lectio.

Ver. 358. Αἵμασιός τε.] Τὸς τοιοῦτους τῶν τοίχων, τοὺς χάλικας. Schol. "Ὁ δὲ Θερακικὸς παραφροσύνης λίθος ἐρηγνύμενος τὰς αἱμασιὰς, ἀπὸν φυτεύων ἔ τοὺς λίθους ἐκλύγων. Eustath.

Ibid. — λίθων.] Οἰκοδομῶν ἐκ συλλεπτῶν λίθων. Schol.

Ver. 359. "Ενθα δ' ἐγὼν.] Apud Eustathium, "Ενθα κ' ἐγὼν. Atque ita habet MS.

à Tho. Bentleio collatus. Quæ et proba lectio.

Ver. 360. Εἷματα τ'.] Αἱ Εἷματα δ'.

Ver. 361. — ἱμμάδης.] Vide suprā ad ε'. 226.

Ver. 365. — εἰ γὰρ νῶϊν.] Refertur istud γὰρ ad id quod elegantèr reticetur: "Nē me tam ignavum operisve incipientem arbitretur; si ENIM, &c." Porro reticetur et hujus sententiæ ἀπόδοσις: "Si enim nobis — videres quantò ego tibi opere præstaturus;" aut aliquid simile. Cujusmodi de ἀποδοσὶς, vide ad II. α. 185. et 340.

Ibid. — ἔργου.] Τὴ κατὰ γαστρίαν. Eustath.

Ver. 367. "Εν ποίῃ.] Ὁ Δημοφώνιος χρίσας. Schol. Atqui vox ποίη alibi apud Pōctam "herba" simpliciter significare videtur. Vide Iliad. ε. 347. Odys. i. 442.

Νήστιες ἄχρη μάλα κνέφαος, ποίη δὲ παρείη.
 Εἰ δ' αὖ καὶ βόες εἶεν ἐλαυνέμεν, οἳ περ ἄριστοι, 370
 Αἰθῶνες, μεγάλοι, ἄμφω πεπορηότε ποίης,
 Ἕλικες, ἰσοφόροι, τῶν τε σθένος οὐκ ἀλαπαδνὸν,
 Τετράγυον δ' εἶη, εἴποι δ' ὑπὸ βῶλος ἀράτρω,
 Τῷ κέ μ' ἴδοις, εἰ ὧλα διηνεκέα προταμοίμην.
 Εἰ δ' αὖ καὶ πόλεμόν ποθεν ὀρμήσειε Κρονίαν 375
 Σήμερον, αὐτὰρ ἐμοὶ σάκος εἶη, καὶ δύο δοῦρε,
 Καὶ κυνὴ πάγχαλκος ἐπὶ προτάφοις ἀραρυῖα·
 Τῷ κέ μ' ἴδοις πρώτοισιν ἐνὶ προμάχοισι μιγέντα,
 Οὐδ' ἂν μοι τὴν γαστέρ' ὀνειδίζων ἀγορεύοις.
 Ἀλλὰ μάλ' ὑβρίζεις, καὶ τοι νόος ἐστὶν ἀπηνής· 380
 Καὶ πού τις δοκέεις μέγας ἔμμεναι, ἦδ' ἐκραταῖος,
 Οὐνεκα παρ' αὐροῖσι καὶ οὐκ ἀγαθοῖσιν ὀμιλεῖς.
 Εἰ δ' Ὀδυσσεὺς ἔλθοι, καὶ ἴκοιτ' ἐς πατρίδα γαῖαν,
 Αἰψά κέ τοι τὰ Δῦρετρα, καὶ εὐρέα περ μάλ' ἑόντα,
 Φεύγοντι στείνοιντο δι' ἐκ προβύροιο Δύραζε. 385
 ὧς ἔφατ'· Εὐρύμαχος δ' ἐχολώσατο κηρόθι μᾶλλον,

“Jejuni usque penitus ad tenebras, herba autem adesset.

“Sive rursus et boves essent agendi, qui utique optimi, 370

“Rutili, magni, ambo saturati herbâ,

“Æquales ætate, pares operi sustinendo, quorum utique robur non imbecille,

“Arvum autem quatuor-jugerum esset, cederetque subtilis gleba aratro;

“Tunc me videres, an sulcum continuum proscinderem.

“Sive demum et bellum alicundè moveret Saturnius 375

“Hodiè; at mihi scutum esset, et duæ hastæ,

“Et galea tota ærea temporibus apta;

“Tunc me videres primis in pugnatoribus mixtum,

“Neque mihi ventrem exprobrans loquereris.

“Sed valdè contumeliosè te-geris, et tibi animus est inclemens; 380

“Et quodammodo quidam videris magnus esse et fortis,

“Quoniam cum paucis et non bonis versaris.

“Sin Ulysses veniret, et accederet in patriam terram,

“Statim tibi portæ, etiam latæ licèt admodum sint,

“Fugienti arctarentur per vestibulum foràs.” 385

Sic dixit: Eurymachus verò iratus est ex corde magis,

Ver. 369. — ἄχρη μάλα κνέφαος.] Ἦσαν ἄχρη βαθείας ἰστίδας. Eustath.

Ver. 370. — οἳ περ.] Ἀλ. ὁσπερ.

Ver. 373. Τετράγυον.] Τέσσαρες ἔχον γῦας γῦον δὲ μέτρον γῆς. Schol.

Ver. 374. — ὧλα διηνεκία.] Τὴν ὑπὸ μῆκος ὀρμῆς σχιζομένην. Schol.

Ibid. — προταμοίμην.] Scholiastis exponit simpliciter διακόψαμι. Eustathius autem Ulyssiem et hic se Eurymachō praeferre intelligit. Τὸ δὲ προταμοίμην, ἀντὶ τῷ, πρὶ εὐ ἀρετράσθην, ἃ ὡς ἐπείν προκίψαμι· ἃ τὰ πάντα ἔχον ἴσα, ὅπως προβαλοίμην τῇ ἀρετῇ. Po-

tior (ut opinor) Scholiastis interpretatio quia in hoc, ut et in sequenti exemplo, ver.

375. nullum inter se et Eurymachum certamen depingere videtur Ulyssies, sed suas ipsius vires et animos solummodò exhibere.

Ver. 382. — ἐκ ἀγαθοῖσιν.] Ἀλ. ἐν ἀγαθοῖσιν.

Ver. 384. 385. Αἰψά κέ τοι τὰ Δῦρετρα — Φεύγοντι στείνοιντο.] Οὕτως παραστροφῇ διὰ τῶν Δυρῶν φύγη, ὡς λεπτὴν εὐνοχρεῖσθαι. Schol.

Ver. 385. — δι' ἐκ προβύροιο.] Apud Eustathium in commentario δι' ἐκ μυγάρων

Καί μιν ὑπόδρα ἰδὼν, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Ἄ δεῖλ', ἣ τάχα τοι τελέω κακὸν, οἳ ἄγορεύεις
Θαρσαλέως πολλοῖσι μετ' ἀνδράσιν· οὐδέ τι θυμῷ
Ταρβείς· ἣ ρά σε οἶνος ἔχει φρένας, ἣ νύ τοι αἰεὶ
Τοιοῦτος νόος ἐστίν· ὃ καὶ μεταμῶλια βάζεις.

390

Ἦ ἀλύεις, ὅτι Ἴρον ἐνίκησας τὸν ἀλήτην;

Ὡς ἄρα φωνήσας, σφέλας εἴλετο· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἀμφινόμου πρὸς γούνα καθέζετο Δουλιχιῆος,
Εὐρύμαχον δείσας· ὃ δ' ἄρ' οἶνοχόον βάλε χεῖρα
Δεξιτερὴν· πρόχοος δὲ χαμαὶ βόμβησεν πεσοῦσα·
Αὐτὰρ ὅγ' οἰμῶξας πῖσεν ὕπτιος ἐν κονίῃσι.

395

Μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρον σκίοεντα·

Ὡδὲ δὲ τις εἶπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·

Αἴθε' ὦφελλ' ὁ ξεῖνος ἀλώμενος ἄλλοθ' ὀλέσθαι,
Πρὶν ἐλθεῖν· τῷ κ' οὔτι τόσον κίλαδον μεβέηκεν.

400

Νῦν δὲ περὶ πτωχῷ ἐριθαίνομεν· οὐδέ τι δαιτὸς

Ἑσθλῆς ἔσσεται ἥδος, ἐπεὶ τὰ χερεῖονα νικᾷ.

Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπ' ἱερὴ ἱς Τηλεμάχοιο·

Δαιμόνιοι, μαίνεσθε, καὶ οὐκέτι κεύθετε θυμῷ

405

Et ipsum torvè inguitus, verba alata dixit;

"Ah miser, certè citò tibi perficiam malum, qualia dicis

"Cōfidentèr multos inter viros, neque quid animo

"Times: certè utique vinum tibi mentem occupat; vel sanè tibi semper 390

"Talis mens est: quare et vana loqueris.

"An exultas, quòd Irum vicisti erronem?"

Sic utique locutus, scabellum sumpsit: at Ulysses

Amphinomi ad genua desidebat Dulichiensis,

Eucymachum veritus: hic autem pocillatorem percussit ad-manum.

395

Dextram; gutturnium verò humi sonuit lapsum;

At ille ejulatu-edito cecidit supinus in pulveribus.

Proci verò tumultuati sunt per ædes obscuras:

Sic verò aliquis dicebat intuitus in propinquum alium;

"Utinam hospes errans alibi periisset,

400

"Antequam venisset: ita neutiquam tantum tumultum intulisset.

"Nunc autem de mendico contendimus: neque ulla convivii

"Boni erit voluptas; quoniam pejora vincunt."

Inter hos autem et locuta est sacra vis Telemachi;

"Miseri, insanitis, et non ampliùs tenetis animo

405

Ver. 389. Θαρσαλέως.] *Al.* Θαρσάλιος.

Ver. 391. — μεταμῶλια.] *Al.* μεταμώ-
νια.

Ver. 392. Ἦ ἀλύεις.] Vide suprà ad ver.
332.

Ver. 393. — εἴλετο.] *Al.* ἔλλαβεν.

Ver. 396. — βόμβησεν.] Vide ad *Il.* δ.
125. et 455.

Ver. 401. Πρὶν ἐλθεῖν.] *Al.* Πρὶν εἰ ἐλ-
θεῖν.

Ver. 402. — περὶ πτωχῷ.] *Al.* περὶ
πτωχῶν.

Ver. 403. — ἰσθὶ τὰ χερεῖονα νικᾷ.]

"Ὅσσιν τὸ χεῖρον εἰ ἀγαθὸν μάχῃ σθένει.

*Sophocles, Philoctet. ver. 456. à Barne-
cio citatus.*

Ver. 404. — μετέειπ'.] *Al.* μετίειπ'.

Ver. 405. — οὐκέτι κεύθετε θυμῷ.] *Al.* οὐκέτι
ἐν θυμῷ κεύθετε.

Βρωτὺν οὐδὲ ποτῆτα· θεῶν νύ τις ὕμμ' ὀροθύνει.

Ἄλλ' εὖ δαισάμενοι κατακείμετε οἴκαδ' ἰόντες,

Ὅπποτε θυμὸς ἀνώγει· διώκω δ' οὔτιν' ἔγωγε.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὁδὰξ ἐν χεῖλεσι φύντες,

Τηλέμαχον θαύμαζον, ὃ δαρσαλέως ἀγόρευεν.

410

Τοῖσιν δ' Ἀμφινόμος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν,

Νίσου φαίδιμος υἱὸς, Ἀρητιάδαο ἀνακτος·

ὦ φίλοι, οὐκ ἂν δὴ τις ἐπὶ ῥηθέντι δικαίῳ

Ἀντιβίοις ἐπέσσει καθαπτόμενος χαλεπαῖνοι·

Μῆτε τι τὸν ξεῖνον στυφελίζετε, μῆτε τιν' ἄλλον

415

Δμῶν, οἱ κατὰ δῶματ' Ὀδυσσῆος θείοιο.

Ἄλλ' αἴγετ', οἶνοχόος μὲν ἐπαρξάσθω δεπάεσσιν,

Ὅφρα σπείσαντες κατακείμεν οἴκαδ' ἰόντες·

Τὸν ξεῖνον δὲ ἔωμεν ἐνὶ μεγάροις Ὀδυσῆος

Τηλεμάχῳ μελέμεν· τοῦ γὰρ φίλον ἔκετο δῶμα.

420

Ὡς φάτο· τοῖσι δὲ πᾶσιν ἐαδότα μῦθον εἶπε.

Τοῖσιν δὲ κρητῆρα κεράσσατο Μούλιος ἥρως,

"Cibum, neque potum: deorum certè aliquis vos concitat.

"Sed benè epulati decumbite domum profecti,

"Quandò animus jubet; pello verò neminem ego."

Sic dixit: illi autem omnes mordiculis labris compressis,

Telemachum admirabantur, quòd audactèr loquebatur.

410

Ipsis verò Amphinomus concionatus est, et dixit,

Nisi illustris filius, Aretiadae regis;

"O amici, haud jam quisquam super dicto æquo

"Contrariis verbis carpens sæviat:

"Neque omninò hospitem pulsate; neque quenquam alium

415

"Famulorum, qui in ædibus sunt Ulyssis divini.

"Sed agite, pocillator quidem incipiat poculis,

"Ut postquam-libaverimus, decumbamus domum profecti:

"Hospitem verò sinamus in ædibus Ulyssis

"Telemacho curæ-esse; hujus enim dilectam venit ad domum."

420

Sic dixit: illis autem omnibus gratum sermonem dixit.

Ipsis verò craterem miscuit Mulus heros,

"Θυμῷ βρωτὸν οὐδὲ ποτῆτα," ἄσπίς ἱππῶν
διὰ τὸ τὸν μνηστῆρας μὴ πρὸς ποτῆτα, ἀλλ' ἐκφαί-
νειν, ὡς οἱ ἐξαιῶντες τὰ ἰντὲς, ὅταν ἔσταις ὁ-
περ εἶπον ἱππὸς βύλαινα, καὶ τὸν ξεῖνον δηλαδὴ ὡς
ἱππῶν αὐτῶν ἐλπίδα. Eustath. Minus recte.
Ideo enim, ut opinor, Procos reprehendit
Telemachus, quòd non tranquillè et sine
strepitu cibum et potum sumant.

Ver. 408. Ὅπποτε. Al. Εἴποτε.

Ibid. — ἀνώγει. Vide ad Il. 9. 322.

Ver. 409. — ὁδὰξ ἐν χεῖλεσι φύντες.]

Vide suprà ad 4. 381.

Ver. 413. 414. — ἐκ ἂν δὴ τις ἐπὶ ῥη-
θέντι δικαίῳ — χαλεπαῖνοι.]

Τῷ γὰρ δικαίῳ ἐκὶ θυμῷ δαίμων χερῶν.

Euripid. Bacch. ver. 672.

Ver. 415. Μῆτε τι | Al. Μῆτε ἔτι.

Ver. 417. — ἐπαρξάσθω δεπάεσσιν.] Ἀ-
πὸ τοῦ πρώτου ἀρξάσθω. Schol. Vide ad Il.
4. 471. et suprà ad 4. 189.

Ver. 419. — ἐνὶ μεγάροις Ὀδυσῆος.] Al.
ἐν μεγάροις ἱππῶν.

Ver. 420. Τηλεμάχῳ μελέμεν.] Ἐπισμελίας
ἐξῆσθαι ὑπὸ Τηλεμάχου. Schol.

Ver. 422. — Μύλιος ἥρως.] Ὅτι τὸν κή-
ρυκα Μύλων, ὃς διεκρίσθη ἢ Ἀμφινόμοιο, ἥρωα
καλίσας ὁ Πρωκτῆς, ἐμφαίνει ἀδιαφορίαν πρὸς
ταῦτα τῷ ἥρωι ὀνόματος, ὡς μὴ μόνον ἐπὶ πάντι
μυγῶν ἀνδρῶν, ἀλλὰ ἔτι διεκρίσθητο λεγομένην
καθάσιν ἢ πρῶτον ὁ Ἐπιάντιος ἐλπίδα, [Odys.
δ. 22.] ἢ ἔρχαμος ἀνδρῶν ὁ Εὐμαιος. Eustath.
Notandum autem Pracones apud Veteres.

Κήρυξ Δουλιχειύς· Δεράπαν δ' ἦν Ἀμφινόμοιο·
 Νώμῃσιν δ' ἄρα πᾶσιν ἱπισταδόν· οἱ δὲ θεοῖσι
 Σπείσαντες μακάρεσσι, πῖον μελιηδέα οἶνον.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ σπείσαν τ', ἐπὶόν Δ', ὅσον ἤθελε θυμὸς,
 Βάν ρ' ἵμιναι κείοντες ἐὰ πρὸς δώμαθ' ἕκαστος.

425

Præco Dulichiensis; famulus autem erat Amphinomi:
 Distribuit verè deindè omnibus astando: illi autem diis
 Ubi-libâssent beatis, biberunt dulce vinum.
 At postquam libâssent, bibissentque, quantum volebat animus,
 Perrexerunt utique ire decubitori suas ad domos quisque.

425

magno semper in honore habitos. Vide et
 supra ad ξ. 3. 22.

Ver. 425. Σπείσαντες.] *Al.* Δάψαντες.
 Ver. 427. Βάν ρ' ἵμιναι.] *Al.* Βάν δ' ἵμιναι.

ΤΟΥ 'ΟΜΗΡΟΥ Ο ΔΥΣΣΕΙΑΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ, Τ'.

ὑπόθεσις τῆς ραψωδίας Τ'.

ΣΤ'Ν Τηλιμάχῳ ἔχθισι ποιῶνται τῶν ὅπλων Ὀδυσσεύς, καὶ πρὸς Πηνελόπην ἐν Κρήτῃς εἶναι ὑποκρίνεται· γίγνεται δὲ αὐτῷ δι' ἑλπῆς ἀναγνωρισμὸς πρὸς Εὐρύκλειαν, τοὺς ποδας αὐτοῦ νύκτωρ σαρ· καὶ κατὰ παραέλασιν ὁ ποιητὴς διαγίνεται, ὡς ἐν Παρασσῇ ἐπὶ τοῖς ἐσπέρῃς πυνηγῶν.

Ἐπιγραφαί.

Ὀδυσσεύς καὶ Πηνελόπη ἐμιλία· καὶ ἐπὶ Εὐρύκλειας ἀναγνωρισμός.

Ἄλλως,

Ταῦθ' ἀναγνωρίζει ἐξ ἑλπῆς γεγεῖς Ὀδυσῆα.

Αὐτὰρ ὁ ἐν μεγάρῳ ὑπελείπετο δῖος Ὀδυσσεύς,
Μνηστήρεσσι φόνον σὺν Ἀθῇνι μερμηρίζων·
Αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τηλέμαχε, κρῆ τέυχε, ἀρήϊα κατθέμεν εἴσω
Πάντα μάλ'· αὐτὰρ μνηστήρας μαλακοῖς ἑπέεσσιν
Παρφάσθαι, ὅτε κέν σε μεταλλῶσιν ποθέοντες·
Ἐκ καπνοῦ κατέβηκ'· ἐπεὶ οὐκέτι τοῖσιν ἑάκει,

5

LIB. XIX.

ΑT in domo relinquebatur nobilis Ulysses,

Prociis cædem cum Minervâ meditans:

Statim autem Telemachum verbis alatis allocutus est;

"Telemache, oportet arma martia deponere intus;

"Omnia prorsus; at procos blandis verbis

"Palpare; quando te percontentur arma desiderantes:

"Dicentem, Ex fumo deposui; quoniam non amplius illis similia sunt,

5

Ver. 4. — κρῆ τέυχε· ἀρήϊα κατθέμιν
ἐμ.] Occurrunt versus huic proximè se-
quentes novem suprâ π'. 286. &c. verum
eos huic loco aptius convenire arbitrati
sunt Veteres, notante Eustathio; "Ενθα (in-
quit) ἔ κείται πρὸ ἑνὸς ἐκάστου εἴχου ἀσπίδος
εἶχα ἑξήλθ' ὡς ἐνταῦθα τῶν τοιούτων εἴχων ἔ-

ρισα πειμένων —· ἔ μὲν ἐκεί, [Odys. π'.
286.] ὡς ἐπικρίνουσιν οἱ Παλαῖοι. Similiter
Scholiastes; Οἱ ἀσπίδας ὅτι ἐνθάδε καλῶς,
ὅτι ἐκάστω τῶ ὅπλῳ. Bonnesius autem et
Dna. Davier. versus hosce utrobique aptis-
simè positos contendunt. Vide suprâ ad π'.
284.

- Οἷά ποτε Τροίηνδε κιὼν κατέλειπεν Ὀδυσσεύς,
 Ἀλλὰ κατήκισται, ὅσσον πυρὸς ἔκ' αὐτμή.
 Πρὸς δ' ἔτι καὶ τόδε μείζον ἐνὶ φρεσὶν ἔμβαλε δαίμων, I 10
 Μήπως οἰνωθέντες, ἔριν στήσαντες ἐν ὕμιν,
 Ἀλλήλους τρώσῃτε, καταισχύνῃτε δὲ δαῖτα,
 Καὶ μνηστύν· αὐτὸς γὰρ ἐφέλκεται ἄνδρα σίδηρος.
 "Ὡς φάτο· Τηλέμαχος δὲ φίλῳ ἐπεπείθετο πατρί·
 Ἐκ δὲ καλεσσάμενος προσέφη τροφὸν Εὐρύκλειαν I 15
 Μαῖ', ἄγε δὴ μοι ἔρυσον ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκας
 Ὅφρα κεν ἐς δάλαμον καταβείομαι ἔντα πατρὸς
 Καλὰ, τὰ μοι κατὰ οἶκον ἀκηδέα καπνὸς ἀμέρβει,
 Πατρὸς ἀποιχομένοιο· ἐγὼ δ' ἔτι νήπιος ἦα·
 Νῦν δ' ἐθέλω καταβέσθαι, ἵν' οὐ πυρὸς ἔζ' αὐτμή. I 20
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε φίλῃ τροφὸς Εὐρύκλεια·
 Αἰ γὰρ δὴ ποτε, τέκνον, ἐπιφροσύνας ἀνέλοι,
 Οἴκου κήδεσθαι, καὶ κτήματα πάντα φυλάσσειν.
 Ἀλλ' ἄγε, τίς τοι ἔπειτα μετοιχομένη φάος οἴσει;
 Δμῶας δ' οὐκ εἷας προβλασκέμεν, αἶ κεν ἔφαινον. I 25
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·

"Qualia quondam ad Trojam proficiens reliquit Ulysses ;

"Sed foedata sunt, quantum ignis attigit vapor,

"Insuper autem et hoc majus in mentem injecit deus ;

10

"Nè fortè vino-gravati, contentione concitatà inter vos,

"Vos-invicem vulneretis, deturpetisque convivium,

"Et nuptiarum-ambitum ; ipsum enim allicit virum ferfum."

Sic dixit : Telemachus verò dilecto obedivit patri :

Evocatamque allocutus est nutricem Eurycleam ;

15

"Nutrix, age jam mihi contine in ædibus mulieres,

"Dum in thalamum deponam arma patris

"Pulchra, quæ mihi in domo neglecta fumus corrumpit,

"Patre absente ; ego nempe adhuc infans eram :

"Nunc autem volo deponere, ubi non ignis attinget vapor."

20

Hunc autem rursus allocuta est dilecta nutrix Euryclea ;

"Utinam enim jam tandem, fili, prudentiam susciperes,

"Domum ad-curandam, et possessiones omnes servandas

"Sed age, quænam tibi deindè comitans lumen portabit ?

"Famulas nempe non sinebas præire, quæ præluceant."

25

Hanc verò rursus Telemachus prudens contrà allocutus est ;

Ver. 10. — ἐνὶ φρεσὶν ἔμβαλε δαίμων.] αὐτὰς, πρὸς τὸ μὴ ἔξωπῶν δηλαδὴ τοῖς μνη-
 Vide ad II. 4. 194.

Ver. 12. — καταισχύνῃτε δι.] Al. κα-
 ταισχύνῃτε τε· ut suprâ π'. 293.

Ver. 13. — αὐτοῖς γὰρ ἰφίλειται ἄνδρα
 σίδηρος.] Vide suprâ ad π'. 294.

Ver. 16. — ἄγε δὴ μοι ἔρυσον ἐνὶ μεγά-
 ροισι γυναῖκας.] Ὅτι ἐς τοσούτοις αἱ δαίμονι τῷ
 Ὀδυσσεύς ἄπειται, ὥστε ἐκ ἔχου ἡ Τηλέμαχος
 καταβέσθαι τὰ ἔσχατα ἐν ἀμφαλαῖ, ἐν μὴ λάβει

αὐτὰς, πρὸς τὸ μὴ ἔξωπῶν δηλαδὴ τοῖς μνη-
 σῇσι. Eustath.

Ver. 20. — ἔζ' αὐτμή.] Al. ἔκ' αὐτμή. Ut suprâ
 ver. 9.

Ver. 22. — ἐπιφροσύνας ἀνέλοι.] Φρεσί-
 μος γίνῃ. Schol.

Ver. 25. — εἷας.] Al. εἴας.

Ibid. — προβλασκέμεν.] Προεἶναι, πρὸς
 χισθαι. Schol.

Ξείνος ὃδ’ οὐ γὰρ ἀεργὸν ἀνέξομαι, ὅς κεν ἐμῆς γε
Χοίνικος ἄπτηται, καὶ τηλόθεν εἰληλουθῶς.

“Ὡς ἄρ’ ἐφώνησεν τῇ δ’ ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.

Κλήϊσεν δὲ Δύρας μεγάρων εὖ ναιεταόντων.

30

Τὼ δ’ ἄρ’ ἀναΐξαντ’ Ὀδυσσεὺς καὶ Φαίδιμος υἱὸς

Ἐσφόρεον κόρυθᾶς τε, καὶ ἀσπίδας ὀμφαλοῦσσας,

Ἐγχεᾶ τ’ ὀξυόεντα· πάροιθε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη,

Χρῦσειον λύχνην ἔχουσα, φάος περικαλλὲς ἐποίει.

Δὴ τότε Τηλέμαχος προσεφάνειεν ὃν πατέρ’ αἶψα·

35

“ὦ πάτερ, ἥ μέγα θαῦμα τόδ’ ὀφθαλμοῖσιν ὄραμαι·

Ἐμπης μοι τοῖχοι μεγάρων, καλαί τε μεσόδμαι,

Εἰλάτιναί τε δοκοί, καὶ κίονες ὑψόσ’ ἔχοντες,

Φαίνοντ’ ὀφθαλμοῖς, ὥσεί πυρὸς αἰθομένοιο.

Ἡ μάλα τις θεὸς ἔνδον, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι.

40

“ Hospes hic; non enim otiosum tolerabo, qui meum sanè
“ Modium attingat, etiam longè qui-venerit.”

Sic utique dixit: huic verò pennarum-expers fuit verbum.

30

Clausit autem januas ædium habitantibus-commodarum.

Tum verò impetu-facto Ulysses et illustris filius

Intrò-ferebant galeasque et scuta umbonibus munita,

Hastasque acutas; antè autem Pallas Minerva,

Auream lucernam tenens, lumen perpulchrum faciebat.

Tunc demùm Telemachus alloquebatur suum patrem statim;

35

“ O pater, profectò magnum miraculum hoc oculis video;

“ Omnino mihi parietes ædium, pulchraque intercolumnia,

“ Abiegnæque trabes, et columnæ in-altum erectæ,

“ Lucent oculis, tanquam igne ardente.

“ Certè omnino aliquis deorum intus, qui cælum latum habitant.”

40

Ver. 27. — ὅς κεν ἐμῆς γε Χοίνικος ἄπτηται.] Τροφὰς λαμβάνων τό τε μισθὸν καὶ τὸ μισθώμενον, χοινίξ. Schol. Eodem modo explicat Eustathius; Οὐδὲς ἀργὸς τραπεζίσταται παρ’ ἐμοῦ. — Χοινίξ δὲ γυν. ἡ τροφή δισημοῦ γὰρ ἡ λίξις, ἵνα εἰ σπείνῃς τὸ μισθώμενον, καὶ τὸ τάλαντον, καὶ ὁ ξίσις. — Ἰσίων δὲ δοί τε εἰ “ ἐπὶ χοίνικος μὴ καθήκειας” τὸ Πυθαγόρειος, ἦσαν μὴ τρέφειναι ἀργύριον, ἵνα τὸ ἡνθὲς Ὀμηρικῶ χωρίῳ ὁρμηται. Vidè et Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 7.

Ver. 29. — τῇ δ’ ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.] Vide suprâ ad ε’. 57.

Ver. 30. Κλήϊσεν δὲ.] Ita edidit Barnesius ex Odys. α. 163. infrâ; ubi etiam in Vulgatis scriptum est ἐκλήϊσεν. Rectè: Fit enim ex κληίζω, cuiusmodi verba Aoristos primos et Futura corripiunt. Vide ad II. ε. 140. Vulgg. hic Κλήϊσεν δὲ.

Ver. 32. Ἐσφόρεα.] Barnesius edidit Εσφόρειον.

Ver. 33. — Χρῦσεια.] Vide ad II. ε. 50.

Vol. II.

Ibid. — πάροιθε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη, Χρῦσειον λύχνην ἔχουσα.] Τὴν δὲ ἀπὸ κυρίως τῇ δὲ παρ’ ἡμῶν καλυμμένην λύχνην τὰς ἡρώεως χρυμαίνων ὁ Παιστής ἐκ εἰσάγει· ἢ ὅτι Ἡσίοδος μίμνηται. Ὁρῶς δὲ καταπίπτει τὴν Ἀθηνῶν, φρόνησιν ἔσται, καθάπερ αὐτῶ παρήχων τὸ φῶς καὶ οὐκ αἶμα, διὰ τοῦ ἑστῆσαν Ἀθήνησι λύχνην. Schol. à Barnesio emendata. Vide Pausan. Attic. lib. I. cap. 26.

Ver. 34. Χρῦσειον.] Pronuntiabatur Χρῦσειον.

Ver. 37. 39. — τοῖχοι μεγάρων, — Φαίνοντ’ ὀφθαλμοῖς.] Similiter apud Plantum;

Ædes totz confulgebant tuæ, quasi essent aureæ.

Amphitr. Act. V. Scen. I. ver. 44.

Ver. 37. — μεσόδμαι.] Τὰ μεταξὺ τῶν κίωνων διαφράσσεται· εἰ τις ἦσαν περὶ τῶν τοίχων τὰ ἀπὸ βασιζέοντες τῶν δοκῶν. Schol.

Ver. 38. — ὑψόσ’ ἔχοντες.] Al. ὑψος ἔχοντες.

Ver. 40. Ἡ μάλα τις θεὸς ἔνδον.] Similiter ferè Hippolytus apud Euripidem;

M

- Τῇ παρὰ μὲν κλισίῃν πυρὶ πάνθεσαν, ἴδ' ἄρ' ἱφίξει, 55
 Δινατὴν ἐλέφαντι καὶ ἑργύρῳ· ἦν ποτε τέκτων
 Ποίησ' Ἰκαμάλιος, καὶ ὑπὸ Δρῆνυ κοσὶν ἦκε
 Προσφύς ἐξ αὐτῆς, ὅδ' ἐπὶ μέγα βάλλετο κῶας.
 Ἔνθα καθέζιτ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπειά.
 Ἦλθον δὲ δμῳαὶ λευκάλευνοι ἐκ μαγείροιο 60
 Αἱ δ' ἀπὸ μὲν σίτοι πολλὴν ἤρπον, ἠδὲ τραπέζας,
 Καὶ δέπα, ἔνθ' ἄρ' ἄνδρες ὑπερμένοντες ἔπινον.
 Πῦρ δ' ἀπὸ λαμπτήρων χαμάδις βάλλον ἄλλα δ' ἐπ' αὐτῶν
 Νήσαν ξύλα πολλὰ, φῶας ἔμεν, ἠδὲ θύρεσθαι.
 Ἦ δ' Ὀδυσῆ' ἐνέειπτε Μελανθῷ δεύτερον αὖτις· 65
 Ἐεῖν, ἔτι καὶ νῦν ἐνθάδ' ἀνήσεις διὰ νύκτα
 Δινεύων κατὰ οἶκον; ὀππτεύσεις δὲ γυναῖκας;
 Ἄλλ' ἔξελθε θύραζε, τάλαν, καὶ δαιτὸς ὄνησθ'·
 Ἦ τάχα καὶ δαλῶ βεβλημένος εἴσθα θύραζε.
 Τὴν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 70
 Δαιμονίη, τί μοι ὦδ' ἐπέχεις πεποηότι θορῶ;
 Ἦ ὅτι οὐ λιπόω; κακὰ δὲ χροῖ εἴματα εἴμαι;

Ei juxta ignem quidem sedem deposuerunt, ubi utique insidere solebat, 55
 Circumcirca-ornatam ebore et argento; quam olim faber
 Fecerat Icmalius, et subtus scabellum pedibus posuerat
 Aptum ex ipsâ; ubi magna injiciebatur pelliâ.
 Hic deindebat deinde prudens Penelope.
 Venerunt autem famulæ candidæ-ulnis ex domo:
 Hæ autem panem quidem multum auferebant, et mensas,
 Et pocula, undè scilicet viri superbientes bibebant.
 Ignem verò à foculis ad terram jecerunt; aliaque super ipsos
 Cumulârunt ligna multa, ut lumen esset, et calefactio.
 At Ulyssem increpabat Melantho secundò rursus;
 " Hospes, adhuc et nunc hic molestus-eris per noctem
 " Versans in domo? observabisque mulieres?
 " Sed exi foras, miser, et convivio juvare:
 " Aut citò et torré percussus ibis foras."
 Hanc autem torré intuitus allocutus est solers Ulysses;
 " Improbâ, cur in me sic invehis irato animo?
 " An quodd non uideo? mala autem corpori vestimenta indutus sum?

Ibid. — χρυσῇ.] *Barnesius* edidit χρυσῇ. Quod eodem modo pronuntiantum.

Ver. 55. — ἴδ' ἄρ' ἱφίξει.] *Al.* ἴδ' ἄρ' ἱφίξει.

Ver. 58. Προσφύς ἐξ αὐτῆς.] Ἦν ποτε τέκτων· ἀντιφώνησεν δ' ἀντιφώνησεν τῇ κλισίῃ. *Eustath.*

Ibid. — ὅδ' ἐπὶ μέγα βάλλετο κῶας.] Οὐ λίγα δαδάλιος ὑπερμένοντες ἔχουσα, ἀλλ' ὅλην καὶ μαλακῇ ἰσὶν, κατὰ τὴν τευφίαν Ἑλίην, [suprà δ. 124.] κῶας δὲ μέγα· κατὰ ἀντιφώνησιν δ' αὖτις ἀφίκαν. *Eustath.* Vide suprà ad δ. 45. et ε. 266.

Ver. 61. — ἀπὸ μὲν σίτοι πολλὴν ἤρπον, ἠδὲ τραπέζας.]

Postquam primâ quies epulis, mensæque remotæ. *Æm.* l. 728.

Ver. 62. — Ἦνα.] *Barnesius* edidit Ἦνα. Atque ita habet MS. à *The. Bentleio* collatus, infrà δ. 159.

Ver. 66. — ἀνέσεις.] Vide ad *H.* i. 108. et δ. 24. Item infrà ad δ. 178.

Ver. 67. — ἐπὶ νύκτα.] *Al.* ἐπὶ νύκτα· et ἐπὶ νύκτα.

Ver. 72. Ἦ δὲ τι ἐπέχεις.] Editiones nonnullæ, notante *Barnesio*, hoc in loco legunt, Ἦ δὲ τι ἐπέχεις.

Πτωχεύω δ' ἀνὰ δῆμον; ἀναγκαίη γὰρ ἔπειγαι.

Τοιοῦτοι πτωχοὶ καὶ ἀλήμονες ἄνδρες ἔασι.

Καὶ γὰρ ἐγὼ ποτε οἶκον ἐν ἀνθρώποισιν ἔναιον

75

"Ολβιος ἀφνειὸν, καὶ πολλάκι δόσκον ἀλήτη

Τοίῳ, ὁποῖος εἶς, καὶ ὅτευ πεχρημένος ἔλθοι.

"Ἦσαν δὲ δμῶες μάλα μυριοί, ἅλλα τε πολλὰ,

Οἷσιν τ' εὖ ζῶουσι καὶ ἀφνειοὶ καλίοινται.

'Αλλὰ Ζεὺς ἀλάπαξε Κρονίων· ἤθελε γὰρ πού.

80

Τῷ νῦν μὴ ποτε καὶ σὺ, γύναι, ἀπὸ πᾶσαν ὀλέσσης

'Αγλαίην, τῇ νῦν γε μετὰ δμῶσιν κέκασσαι,

Μὴ πῶς τοι δέσποινα κοτεσσαμένη χάλεπνῃ,

"Ἡ Ὀδυσσεὺς ἔλθῃ· ἔτι γὰρ καὶ ἐλπίδος αἶσα.

Εἰ δ' ὁ μὲν ὥς ἀπόλωλε, καὶ οὐκέτι νόστιμος ἐστίν,

85

" Mendicique per populum? necessitas enim urget.

" Tales mendici et errones viri sunt.

" Et enim ego quondam domum inter homines habitabam

75

" Beatus divitem, et sæpè dabam erroni

" Tali, qualis esset, et cujuscunque rei indigens venisset.

" Erant verò mibi servi valde multi, aliaque multa,

" Quibus scilicet benè vivunt homines, et divites vocantur:

" Sed Jupiter perdidit Saturnius; voluit enim aliquà-de-causâ.

80

" Ideò nunc cave nè aliquandò et tu, mulier, omnem amittas

" Pulchritudinem, quâ nunc sanè inter ancillas ornata es;

" Nè fortè tibi domina irata sæviat,

" Vel Ulysses venerit; adhuc enim et spei copia est.

" Sin ille quidem ita periit, et non ampliùs rediturus est,

85

Ver. 73. Πτωχεύω δ' ἀνὰ δῆμον.]

Ἐς τῷ πίνεσθαι δ' ἰσὶν ἢ τ' ἀδελφία,

Κῆρ ἢ σοφὸς τις, ἢ τ' ἀκμια βίη.

Euripid. Erechtheus, ver. 16.

Ibid. — ἀναγκαίη γὰρ ἔπειγαι.]

Τὸ τῆς ἀνάγκης ἵς ἀδελφίαν ὁρίσας.

Eschylus, Prometheus, ver. 105.

" Necessitate, quæ ultimum et maximum telum
" est." Liv. lib. IV. § 28.

Ver. 75. 80. Καὶ γὰρ ἐγὼ ποτε οἶκον —

'Αλλὰ Ζεὺς ἀλάπαξε.] Similiter Euripidei;

Κῆρ γὰρ-ἦν ποτ', ἀλλὰ νῦν ἐκ τῆς ἱερ-

Τὸν πάντα δ' ἔλκεν ἡμεῖς ἐν μ' ἀφελιστο.

Heubea, ver. 284.

Et Ovidius;

Nos quoque floruimus, sed flos erat ille
caducus.

Trist. lib. V. Eleg. VIII. ver. 19.

Ver. 76. — δόσκον.] Dare solebam —

Ver. 77. — ἰστίος ἴσ, ἔ.] Al. ἰστίος ἰστίαν.

Ver. 79. Οἷον τ'.] Quibus videlicet —

Ibid. — ἔ ἀφνειοὶ καλίοινται.] Dio Chryso-

stomus hoc ita videtur accepisse, ac si Poëta
divites, vulgari æstimatione tantum, non
reverà felices dicere voluerit. Παντίς, (in-

quit, Orat. 78. sub initio), ἐκ αὐτῷ γνώμην
ἀποφανόμενος, ἀλλὰ τὴν τῶν ἀνθρώπων ἐξη-
γούμενος δόξαν, [φροσίν], "Οἷον [Οἷον] τ' ἐν
"ζῶσει, ἔ ἀφνειοὶ καλίοινται" ὡς μόνον καλυ-
μίναν αὐτῶν ἀφνειῶν, ἀλλ' ἐκ ὧν κατ' ἀλή-
θειαν. Quâ ratione dixit Horatius;

Non possidentem multa vocaveris
Rectè beatum

Carm. lib. IV. Od. IX. 45.

Verum istiusmodi explicatio huic loco mi-
nimè convenit.

Ver. 80. 'Αλλὰ Ζεὺς ἀλάπαξε.]

Ζεὺς γὰρ τοὺς τάλαντον ἐπαύριπτον ἄλλοις

ἄλλῳ

"Ἀλλῶς μὲν πλεῖστον, ἄλλῶς δ' ὀλίγον ἔχουσιν.

Thægn. Gnom. ver. 157.

Ver. 81. — μὴ ποτε ἔ σὺ, γύναι, ἀπὸ
πᾶσαν ὀλέσσης.] Τὸ δὲ "μὴ ποτε πᾶσαν ὀλέ-
"σσης ἀγλαίαν," ἔ τὸ, "μὴ ποτε τοι δέσποινα

"χάλεπνῃ," [ver. 85.] ἐντέλῃ ἑλλειψιν ἵ-
χουσι τῷ "ἔσθαι," ἢ "διιδόν," ἢ τοιαῦτα τινὲς.

Eustath. Vide suprâ ad π. 381.

Ibid. — πᾶσαν.] Al. πάμπαν.

Ver. 82. — σῆ.] Al. τῆν.

Ver. 84. — ἔλθῃ.] Al. ἔλθῃ.

Ἄλλ' ἤδη παῖς τοῖος Ἀπόλλανός γε ἔκπτι
Τηλέμαχος· τὸν δ' οὕτις ἐνὶ μεγάροισι γυναικῶν
Δῆθι ἀτασθάλλους· ἐπεὶ οὐκέτι τηλικός ἐστιν.

Ὡς φάτο· τοῦ δ' ἤκουσε περίφρων Πηνελόπεια·
Ἀμφίπολον δ' ἐνέκλιπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·

90

Πάντας, Δαρσαλίη, κύον ἀδδείς, οὔτι με λήθεις
Ἐρδουσα μέγα ἔργον, ὃ σὴ κεφαλῇ ἀναμάξεις.

Πάντα γὰρ εὖ ἤδησθ, ἐπεὶ ἐξ ἐμεῦ ἔκλυες αὐτῆς,

Ὡς τὸν ξεῖνον ἐμελλον ἐνὶ μεγάροισιν ἐμοῖσιν

Ἀμφὶ πόσει εἶρεσθαι· ἐπεὶ πυκινῶς ἀπάχημαι.

95

Ἥ ῥα, καὶ Εὐρυνόμην ταμίην πρὸς μῦθον ἔειπεν·

Εὐρυνόμη, φέρε δὴ δίφρον καὶ κῶας ἐκ αὐτοῦ,

Ὅφρα καθεζόμενος εἴπῃ ἔπος, ἧδ' ἐπακούσῃ

Ὁ ξεῖνος ἐμέθεν· ἐθέλω δέ μιν ἐξερεῖσθαι.

Ὡς ἔφαθ'· ἡ δὲ μάλ' ὀτραλέως κατέθηκε φέρουσα.

100

Δίφρον εὐΐεστον, καὶ ἐκ αὐτῇ κῶας ἔβαλλεν·

Ἐνθα καθεζέτ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.

“ At jam filius talis Apollinis utique voluntate

“ Telemachus; hunc autem nulla in ædibus mulierum

“ Latet perperam-agens; quoniam non ampliùs tantillæ-ætatis est.”

Sic dixit: eum verò audivit prudens Penelope;

Ancillam autem objurgabat, verbumque dixit, compellabatque;

90

“ Omnino, audax, canis intrepida, non me lates

“ Perpetrans magnum facinus, quod tuo capite perlues.

“ Omnia enim benè nōsti, quoniam ex me audivisti ipsa,

“ Quòd hospitem eram in ædibus meis

“ De marito interrogatura; quoniam multum tristor.”

95

Dixit, et Eurynomen œconomam sermone allocuta est;

“ Eurynome, affer jam sedem, et pellem super ipsam;

“ Ut sedens dicat verbum, et audiat

“ Hospes ex me; volo enim ipsum interrogare.”

Sic dixit: illa verò valdè festinanter deposuit ferens

100

Sedem benè-politam, et ei pellem injiciebat:

Hic sedebat deindè multa-passus nobilis Ulysses.

Ver. 86. — Ἀπόλλανος γε ἔκπτι.] Κυ-
ροῦτος γὰρ ὁ Δῖος. Schol. Vide infra ad
v. 71.

Ver. 88. 91. Ἀῖθα — ἀῖθης.] Vide
suprà ad λ'. 101.

Ver. 92. — ὃ σὴ κεφαλῇ ἀναμάξεις.]
Πάντας ἰαντὴ προερίθεις· ἡ ἀναλήχεις. Schol.
Similiter Eustatius; Τὸ δὲ “ ἀναμάξεις” ἀν-
τι τῷ προερίθεις· σαφιστοὶ δὲ ἀντι τῷ προ-
καλλήθεις· ἀπόσις αὐτῇ τῇ σὴ κεφαλῇ.
Καὶ ἴσιν οὕτω τοιαύτην ἵνοιαν καὶ παρὰ τῷ
Σόφωλῃ· ἵθα φαίνεται τοῖς ἀποκαυμένων κε-
φαλῇς ἰσκαυμέναι· τὸ ἐν τοῖς ἔξοις αἰ-
μα· ὡς ἂν κεφαλὴν ἦθιν ἰσκαυμένην τῷ
καυῷ.

κατὰ λυτρεῖσιν πάρα
Κηλίδας ἐξίμαζεν·

Sophocl. Electr. ver. 447.

Eodem modo explicat et Dna. Dacier. Poë-
ta autem (ut opinor) hæc phrasi idem sim-
plicitèr denotare vult ac infra χ'. 217.
“ — σὴ δ' αὐτὸν κέρας τίσεις.” Tuo ipsius
capite lues. Occurrit porro eadem phrasis
apud Herodotum; Τὰ μιν γὰρ κέραιον ἰγὼ τε
ἱσκήσα, ἃ ἰμῇ κεφαλῇ ἀναμάξας φέω. Lib. I.
§ 155.

Ver. 93. — ἦθιν δ', ἵθα.] Ita ex utrâ-
que Eustathii editione et ex Oxoniensi resti-
tuit Barnaeus. Vulg. ἦθιν δ', ἵθα.

M 3

Μηδ' ἐμὸν ἐξερέεινε γένος καὶ πατρίδα γαῖαν,
 Μή μοι μᾶλλον θυμὸν ἐκπλήσῃς ὀδυνῶν
 Μησαμένη· μάλα δ' εἰμὶ πολύστονος· οὐδέ τί με χρεὶ
 Οἶκον ἐν ἀλλοτρίῳ γοῶντά τε μυρόμενόν τε
 "Ἦσθαι· ἐπεὶ πάκιον παθήμεναι ἄκριτον αἰεὶ·
 120 Μή τίς μοι δμῶν νειμίσσεται, ἥε σύ γ' αὐτῇ·
 Φῇ δὲ δακρυτλάειν βίβαρῆτά με φρένας οἶον.
 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια·
 Ἐεῖν, ἥτοι μὲν ἐμὴν ἀρετὴν, εἰδὸς τε, δέμας τε,
 125 "Ωλεσαν ἀθάνατοι, ὅτε Ἴλιον εἰσανέβαινον
 Ἀργεῖοι· μετὰ τοῖσι δ' ἐμὸς πόσις ἦεν Ὀδυσσεύς.
 Εἰ κτενὸς γ' ἐλθὼν τὸν ἐμὸν βίον ἀμφιτολεύει,
 Μείζον κε κλέος εἴη ἐμὸν καὶ πᾶλλον οὔτω
 Νῦν δ' ἄχομαι· τόσα γάρ μοι ἐπίσσευεν κακὰ δαίμων
 130 "Οσσοὶ γὰρ νήσοισιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι,
 Δουλιχίῳ τε, Σάμῃ τε, καὶ ὑλήεντι Ζακύνθῳ,
 Οἳ τ' αὐτὴν Ἰθάκην εὐδείλοιν ἀμφινέμονται,

"Nè verò meum exquire genus et patriam totam,

"Nè mihi magis animum impleas doloribus

Recordanti: valdè enim sum ærumnosus; neque omninò me oportet

"Domo in alienâ lugentemque flentemque

"Sedere: quoniam malum est lugere indiscriminatim semper:

120

"Nequa mihi ancillarum succenseat, vel tu ipsa;

"Dicatque lachrymis-abundare gravatum me mentem vino."

Huic autem respondit deinde prudens Penelope;

"Hospes, profectò quidem meam excellentiam, formamque, corpusque,

"Perdiderunt immortales, quandò ad Ilium navigabant

125

"Argivi; cum iis autem meus maritus erat Ulysses.

"Si ille utique reversus meum statum gubernaret,

"Major gloria esset mea, et melior ita:

"Nunc autem tristor: tot enim mihi immisit mala deus:

"Quotquot enim insulis dominantur optimi,

130

"Dulichioque, Samæque, et nemorosa Zacyntho,

"Quique ipsam Ithacam amœnam incolunt,

Ver. 116. Μηδ' ἐμὸν.] *Al.* Μηδὲ μοι

Ver. 117. — θυμὸν ἐκπλήσῃς ὀδυνῶν
 Μησαμένη.]

Infandum, regina, jubes renovare dolo-
 rem. *Æn.* II. 3.

Ver. 122. Φῇ δὲ δακρυτλάειν βίβαρῆτά με
 φρένας οἶον.] "Ὁ γὰρ οἶος ὁ πολὺς μάλιστα
 φαίνεται παρασκευάζων τοιούτους, οἷος λίγῳ
 τὸς μεταγχειλὸς εἶναι· ἢ πλῆστα ἦδη τοῖσι
 [*Al.* τοῖσι] σπινόμενοι, αἶον ἀργίλοι, φιλονει-
 κῆτες, ἰλιήματα, ἰταροὶ — ἢ μὲν λαλοῖ, ὁ
 δὲ κεννημίνος, ὁ δὲ ἀεὶ δακρυεὶς τοῖσι γὰρ τινὰς
 ἢ τοῖσιν· δι' ὃ καὶ "Ὀμηρὸς ἐποίησε, "Καὶ με
 "φρεὶ δάκρυ πλύνειν βίβαρῆτά μου οἶον." *Ari-*
stot. *Probl.* *Sec.* 30. *haud longe ab ipso.*

Ubi notandum in transcurso *Aristotelem*
 versum hunc aliter, ac in *Vulgatis* jam
 scriptum est, legisse; nisi fortè ille memo-
 riâ tantum citaverit.

Ibid. — δακρυτλάειν.] *Δακρύων πλεον-*
ων. *Schol.* *Al.* δάκρυ πλύνειν.

Ver. 125. — εἰσανέβαινον.] *Al.* ἐκ-
 εἰσανέβαινον.

Ver. 127. — τὸν ἐμὸν βίον ἀμφιτολεύει.]
 Τῷ ἐμῷ βίῳ περιτολεύει. *Schol.*

Ver. 129. — ἐπίσσευεν.] *Al.* ἐπικλυσεν.

Ver. 130. "Οσσοὶ γὰρ νήσοισιν.] Vide suprâ

ad ἄ. 122.

Ver. 131. Δουλιχίῳ τε, Σάμῃ τε.] Vide
 suprâ ad ἄ. 246. et ὁ. 29.

Οἳ μ' ἀεκαζομένην μνῶνται, τρύχουσι δὲ οἶκον.
 Τῷ οὔτε ξείνων ἐμπάζομαι, οὔθ' ἱκετάων,
 Οὔτε τι κηρύκων, οἳ δημοεργοὶ ἔασιν.
 'Αλλ' Ὀδυσῆα ποθεῖνσα, φίλον κατατήκομαι ἦτορ.
 Οἳ δὲ γάμον σπύδουσιν· ἐγὼ δὲ δόλους τολυπέω.
 Φᾶρος μὲν μοι πρῶτον ἐνέπνευσε φρεσὶ δαίμων
 Στῆταμένη μέγαν ἰστόν ἐνὶ μεγάροισι ὑφαίνειν,
 Λεπτόν καὶ περιμέτρον· ἄφαρ δ' αὐτοῖς μετίειπον.
 Κούροι, ἐμοὶ μνηστήρες, ἐπεὶ θάναε δῖος Ὀδυσσεύς,
 Μίμνετ' ἐπειγόμενοι τὸν ἐμὸν γάμον, εἰσόκε Φᾶρος
 Ἐκτελέσω, (μή μοι μεταμάλια νήματ' ὀληται.)
 Λαέρτη ἥρωϊ ταφῆϊον, εἰσότε κέν μιν
 Μοῖρ' ὅλοη καβέλησι ταηλεγέος θανάτοιο.
 Μή τίς μοι, κατὰ δῆμον Ἀχαιϊάδων νεμεσῆσῃ,
 Αἴ· κεν ἄτερ σπείρου κεῖται, πολλὰ κτεατίσσας.
 Ὡς ἐφάρμην· τοῖσιν δ' ἐπεκείβετο θυμὸς ἀγῆνωρ.
 Ἐνθα κεν ἡματιή μὲν ὑφαίνεσκον μέγαν ἰστόν,
 Νύκτας δ' ἀλλύεσκον, ἐπὴν δαΐδας παραθείμην.

135

140

145

150

" Hi me nolentem ambiunt, atteruntque domum.

" Ideò neque hospites curo, neque supplices,

" Neque omninò præcones, qui publici-ministri sunt;

135

" Sed Ulyssem desiderans, charo contabesco corde:

" Hi autem nuptias urgent; ego verò dolos struo:

" Vestem quidem mihi primùm inspiravit in mentem deus

" Exorsa magnam telam in ædibus texere,

" Subtilem et immensam: statim autem inter illos dixi;

140

" Juvenes, mei proci, quandoquidem mortuus est nobilis Ulysses,

" Manete urgentes licet meas nuptias, donec vestimentum

" Perfecero, (nè mihi vana fila pereant.)

" Laërti heroï sepulchrale, in tempus quo ipsum

" Fatum perniciosum corripuerit perennis mortis:

145

" Nequa mihi in populo Achivarum succenseat,

" Si sine vestimento jaceat, multa qui possedit.

" Sic dixi: illis autem persuasus est animus generosus.

" Tunc interdù quidem texebam magnam telam,

" Noctu verò dissolvebam, postquam faces adhibueram.

150

Ver. 133. Οἳ.] Barnesius edidit Τοί.

Ver. 136. — Ὀδυσῆα ποθεῖνσα, φίλον κατατήκομαι ἦτορ.] Ἀμφίβολον, inquit Eustathius, ἵσται πρὸς τὸν Ὀδυσσεύα, ἵσται πρὸς τὸ ἦτορ, κολλητικόν πρὸς φίλον. Vera autem posterior constructio; ut liquet ex locis innumeris ubi eadem phrasis occurrit.

Ver. 139. Στῆταμένη — ὑφαίνειν.] Ἀλ. Στῆταμένη — ὑφαίνειν.

Ver. 143. — μεταμάλια.] Ἀλ. μεταμάλια.

Ver. 144. — ἔστιν.] Ἀλ. ἔστι.

Ver. 149. Ἐνθα κεν ἡματιή.] MS. à Tho.

Bentleio collatus, "Ἐνθα καὶ ἡματιή" uti in vulgatis editum est suprâ β'. 104. ubi idem versus occurrit. Ac verior videtur hæc lectio: Nam vocula κεν cum sententiâ (ut opinor) hoc in loco non convenit.

Ver. 150. Νύκτας δ' ἀλλύεσκον.] Hinc Ovidius;

Durat opus vatium, Trojani fama laboris,

Tardaque nocturno tela retexta dolo.

Amor. lib. III. Eleg. ix. 29.

Et Propertius, de eadem Penelope;

"Ὡς τρίετες μὲν ἔλθον ἐγὼ καὶ ἔπειθον Ἀχαιοὺς·
 Ἄλλ' ὅτε τέτρατον ἦλθεν ἔτος, καὶ ἐπήλυθον ὥραι,
 Μηνῶν φθιόντων, περὶ δ' ἡματα πόλλ' ἐτελέσθη,
 Καὶ τότε δὴ με, διὰ δμῶας, κύνας οὐκ ἀλεγούσας,
 Εἶλον ἐπελθόντες, καὶ ὁμοκλήσαντ' ἐπέεσσιν.
 "Ὡς τὸ μὲν ἐξετέλεσσα καὶ οὐκ ἐθέλουσ' ὑπ' ἀνάγκης·
 Νῦν δ' οὐτ' ἐκφυγέειν δύναμαι γάμον, οὔτε τιν' ἄλλην
 Μῆτιν ἐφεύρισκω· μάλα δ' ὀτρύνουσι τοκῆς
 Γήμασθ'· ἀσχαλάα δὲ πᾶϊς βίοτον κατεδόντων,
 Γιγνώσκων· ἥδη γὰρ ἀνὴρ αἰὸς τε μάλιστα
 Οἴκου κήδεσθαι, τῷ τε Ζεὺς κῦδος ὀπάζει.
 Ἀλλὰ καὶ ὥς μοι εἰπὲ τὸν γένος, ὀπποθεν ἔσσι·
 Οὐ γὰρ ἀπὸ δρυὸς ἔσσι παλαιφάτου, οὐδ' ἀπὸ πέτρης.

155

160

- " Sic triennium quidem latebam ego et persuadebam Achivis :
 " Sed quum quartus venit annus, et advenerunt horæ
 " Mensibus exeuntibus, diesque multi circumacti-sunt,
 " Utique tunc demum me, per famulas, canes non curantes,
 " Deprehenderunt supervenientes, et increpuerunt verbis.
 " Sic illud quidem perfeci, etiam nolens, ex necessitate :
 " Nunc verò neque effugere possum nuptias ; neque ullum aliud.
 " Consilium invenio ; valdè autem hortantur parentes
 " Nubere ; et ægrè fert filius victum devorantes,
 " Cognoscens : jamjam enim vir est habilis maximè
 " Ad domum curandam, cui utique Jupiter gloriam præbet.
 " Sed et sic mihi dic tuum genus, undè sis ;
 " Non enim à quercu es olim-fabulosà, neque à petrâ."

155

160

Conjugium falsâ poterat differre Minervâ,
 Nocturno solvens texta diurna dolo.

Lib. II. Eleg. ix. 3.

Ver. 151. — Ἀχαιοίς.] Ἀντὶ τοῦ, νηστῆ-
 ρας. Uti notavit *Barnesius*. Vide suprâ ad
 f. 98.

Ver. 155. — ὁμοκλήσαντ'.] MS. à *Tho.*
Bentleio collatus, ὁμοκλήσαν. Quæ fortè et
 verior lectio. Nam verbum ὁμοκλήω nus-
 quam alibi apud Poëtam nisi Voce *Activa*
 occurrit. Vide ad II. f. 363. item ad 4. 51.

Ver. 158. — μάλα δ' ὀτρύνουσι τοκῆς.]
 Vide suprâ ad 4. 16.

Ver. 159. Γήμασθ'.] Vide suprâ ad λ.
 272.

Ver. 160. — οἷος τε μάλιστα Qian κή-
 δεσθαι.] Ita infrâ f. 116. 117.

— ὅτ' ἰγὼ πατόσιθε λισσόμεν
 Οἷος ε' ἦδη πατέρις ἀέθλια κάλ' ἀνίσταται.

Caterùm *Henricus Stephanus* hic inter va-
 rias lectiones rerulit οἷος τε, μέγας τε.

Ver. 161. — σὺ τε Ζεὺς κῦδος ὀπάζεις.]
Al. κῦδος ὀπάζει. Caterùm *Dna. Dacier* hic
 legendum existimat ὀπάζεις. "C'est un sou-
 hait (inquit) que Penelope fait pour son
 " fils." Male omnino.

Ibid. — κῦδος.] *Al.* ἔλθον. Atque ita
 legit MS. à *Tho. Bentleio* collatus.

Ver. 162. — ἀπὸ τίνος γένος, ὀπποθεν
 ἔσσι.]

Qui genus? undè domo? —

Æn. VIII. 114.

Ver. 163. Οὐ γὰρ ἀπὸ δρυὸς ἔσσι παλαιφά-
 τος, οὐδ' ἀπὸ πέτρης.] Οἱ γὰρ παλαιοὶ ἰσι-
 λάμνουν τὰς πρὸς ταυτῶν ἐκ δρυὶν καὶ κιστῶν
 γένεσθαι, διὰ τὸ τὰς τιπτάσας εἰς τὰ τελεῖχα
 ἢ σπάλια ἐκτείνειν τὰ σπείδια· ἐπὶ δὲ ὁ λόγος,
 ὅτι γὰρ δὴ ἰσχυρὸν εἰς τὸ — πιδανὸν δὲ τὸς πύ-
 λαι ἀνθρώπων ἐν ταῖς ἐρημίαις τὰς μέγας πα-
 ῖσθαι αὐτοῖς δρυὶν ἢ κιστῶν. *Schol.* Παροι-
 μιῶδες ὁ λόγος· ἢ — καταφαντικῶς μὲν ἀπὸ
 δρυὸς ἢ ἀπὸ πέτρης εἶπαι τις λέγειναι, ὅτι ἐν
 ταῖς γένεσι αὐτῶν ἀπὸν ἀποφαντικῶς δι' ὁμοίαν ὡς
 ἐν ταῖς τοῖς ἀπὸ δρυὸς παλαιφάτου ἢ ἀπὸ πέτρης,
 ὅτι ἐν αὐτῶν εὐρησθαι πιδανὸν ἔστιν. — Ἐπὶ δὲ
 ἢ ἄλλως νοηθῆναι τὸ βῆλον ἔσθαι ἀπὸ δρυὸς
 μοι τὰ πατὰ ἐν· ὃ γὰρ ἐν αἰσίοις χρόνοις μακρὰν
 ἀποσπάρσθαι τὴν περὶ αὐτῶν μνήμην, ὡς τὰ ἐν
 δρυὶν καὶ πέτραις παλαιὰ διηγήματα. *Eustath.*
 Hinc apud *Platonem*; "Ἡ οἷα ἐκ δρυὸς ὡδὸν, ἢ
 ἐκ πέτρης τὰς πολιτείας γίγνεσθαι; *De Re-
 publ.* lib. VIII. Sed et aliam adhuc hujus
 phrasis explicationem affert *Eustathius* ad

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς:
 ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδῃ Ὀδυσῆος,

165

Οὐκ ἔτ' ἀπολλήξεις τὸν ἐμὸν γόνον ἐξερέουσα;
 Ἄλλ' ἐκ τοι ἐρέω ἥ μὲν μ' ἀχέισσέ γε δάσει
 Πλείοσιν, ἢ ἔχομαι· ἡ γὰρ δίκη, ὅππότε πάσης

Ἦς ἀπέησιν ἀνὴρ τόσσοι χρόνον, ὅσσοι ἐγὼ νῦν,
 Πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστέ' ἀλάμεινος, ἄλγαι πάσων·
 Ἄλλα καὶ ὥς ἐρέω, ὃ μ' ἀνείρσαι ἠδὲ μεταλλάξ.

170

Κρήτη τις γὰρ ἴστί, μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,
 Καλὴ καὶ πίερα, περιέρυτος ἐν δ' ἀνθρώποι
 Πολλοί, ἀπειρέσιοι, καὶ ἐννέκοντα πόλεις.

Hanc autem respondens allocutus est colers Ulysses;

165

"O uxor veneranda Laërtiadæ Ulyssis,

"Nondum desines meum genus interrogare?

"Sed tibi enarrabo; certè quidem me doloribus utique dabis

"Pluribus, quàm teneor: hic enim mos, quando à-patriâ

"Suâ abiat vir tanto tempore, quanto ego nunc,

"Multas hominum per urbes errans, dolores patiens:

170

"Sed et sic dicam, quod me percontaris et interrogas.

"Creta quædam terra est, medio in nigro ponto,

"Pulchra et pinguis, circumflua; in eâ autem homines

"Multi, innumeri, et nonaginta urbes.

Ὀδυσ. χ'. 290. Τὸ ἀπὸ δρυὸς, (inquit) ἡ πύ-
 ρασις ἵσται τινὰ, ἡ μὲν ἀρχαῖα ἰστοία παλαιά· τὴν
 σημαίνει Ὀμηρικώτερον, ἀλλὰ ἡ ἴδε ἀνέκρουται.
 Quo sensu (notante Duponto, in Gnomologiâ
 ad hunc locum), usurpatur apud Plutarch-
 um; Καίτοι αὐτὸ αὐτὸς "ἀπὸ δρυὸς ἢ ἀπὸ πύ-
 ρασις" ἰσχυρίζεται. Constat. ad Uxor. baud longè
 ab initio. Et apud Theocritum; "——σι-
 ρασις ἀπὸ πύρασις ἀνέκρουται." Idyll. X. 7. Et
 Cicero; "Non enim est à saxo sculptus,
 "aut à robore dolatus." Academic, lib. IV.
 Et in Tusculanis; "Non enim silice nati
 "sumus." Lib. III. cap. 6. Verùm ista in-
 terpretatio huic Homeri loco non convenit.
 Porro Clemens Alexandrinus versum hunc
 alio adjecto hemistichio citat;

Ὁ γὰρ ἀπὸ δρυὸς ἵσται παλαιά· τὸ ἀπὸ
 πύρασις.

Ἄλλ' ἀνδρῶν γένος ἵσται.

Admonit. ad Gentis.

Vide et ad Il. χ'. 126.

Ibid. — παλαιά· τὴν παλαιὰ φωνή-
 μιν, ὅτι ἡ παλαιὰ μνησθέναι. — Τὸ
 δὲ παλαιά· τὴν παλαιὰν καὶ ἱστορίαν.
 γὰρ παλαιά· τὸν ὅτι φησὶ, ὅτι φησὶ τὸ
 Schol. Etymologicum Magnum et aliam hujus
 vocis interpretationem affert; Παλαιά· τὴν
 αὐτὴν τὴν παλαιὰν ἐννοεῖται δρυὸς.
 Porro apud Hesychium, notante Barnetio,
 legitur et παλαιά· τὴν.

Ver. 166. — ἀπολλήξεις. Al. ἀπολλή-
 ξεις, ἐξ ἀπολλήξεις.

Ver. 170. Πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστέ' ἀλάμει-
 νος.] Vide suprâ ad d. 3.

Ver. 172. Κρήτη τις γὰρ ἴσται, μέσῳ ἐνὶ οἴ-
 νοπι πόντῳ.]

Creta Jovis magni medio jacet insula
 ponto. Æn. III. 104.

Ver. 174. Πολλοί, ἀπειρέσιοι.] Ἐπὶ τῇ τῇ
 πολλοί, τὸ ἀπειρέσιοι, ἀπείριστος ἵσται. Schol.

Ibid. — ἡ ἐννέκοντα πόλεις.] In Iliadè
 ἐκατόμικρον τὴν Κρήτην vocat Poëta;

"Ἄλλα δ' ἡ Κρήτην ἐκατόμικρον ἀμφερί-
 μιντο. Il. β'. 649.

Quâ de re Eustathius; Ἐννοεῖται πόλεις δὲ τὴν
 Κρήτην, ἡ ἐν Ἰλιάδῃ ἐκατόμικρον, κατὰ περι-
 τῆσαν ἀνασταθμίσαν γὰρ φασὶ δίκα πόλεις ὅτι
 Ἰδομενεὺς ἐκατόμικρον ἔξ Ἰλίου, ὅτι Λαοκῶν
 αὐτὸν ἀπὸ Ἰλίου, ἐν δὲ θρόνῳ παῖδα ὄντα, φέ-
 λακα τῆς βασιλείας κατέλαβεν δακτύλου θρόνον,
 ὡς ἡ Λυκίαν φησὶ τὰς δὲ τοιαύτας δίκα πό-
 λεις ἀνασταθμίσαν φασὶ ὅτι μὴ τὰ Τρω-
 κὰ. — Ἐπεὶ δὲ ὁ ἀπὸ ἀπείριστος καὶ οὐκ ὅτι
 ἐκατόμικρον, ἀλλ' ἀπὸ τῆς ἐν πολλοῖς. Καὶ
 ἵσται ὅτι κατὰ λαμβάνεται τὸ ἐκατόν, διὰ
 τὸ περιεῖναι τὴν ἑξήκοντα ἀπὸ τῆς κατὰ τὸ
 "ἐννέκοντα" ἢ "ἐκατόν" πόλιν περιεῖναι.
 Ὡς τὴν ἐκατόμικρον Κρήτην, ἡ ἐκατόμικρον. Si-
 militèr Scholiastes ad Il. β'. 649. et ad hunc
 locum. Vide et Strabonem, Geograph. lib.
 X. pag. 735. et 479. ubi de hac re plura.
 Virgilius Iliadem secutus est;

Centum urbes habitant magnas —

Æn. III. 106.

Ἄλλη δ' ἄλλων γλῶσσαι μεμνημένη· ἐν μὲν Ἀχαιοί, 175
 Ἐν δ' Ἑτεόκρητες μεγαλήτορες, ἐν δὲ Κυδωνες,
 Δωριεὺς τε τριχάϊκες, δίοι τε Πελασγοί.
 Τοῖσι δ' ἐνὶ Κνωσὸς μεγάλη πόλις· ἔθα τε Μίνως
 Ἐννέωρος βασιλεὺς Διὸς μεγάλου ἑαριστής.

“Alia autem aliorum lingua mixta: insunt quidem Achivi,
 “Insunt verò indigenæ Cretenses magnanimi, insunt et Cydones,
 “Dorienses trifariam divisi, eximique Pelasgi.
 “Apud hos autem est Cnossus magna urbs: ubi scilicet Minos
 “Novennalis regnabat Jovis magni confabulator,

175

Ver. 175. Ἄλλη δ' ἄλλων γλῶσσαι μεμνημένη.] Προσηγορεύονται, ἵνα μή τις αὐτὸν ἰλιγέξῃ, διὰ τὸ μὴ χρῆσθαι τῇ διαλίπῃ αὐτῶν. Schol. Sed hoc longius petimus.

Ibid. — ἐν μὲν Ἀχαιοί, Ἐν δ' Ἑτεόκρητες, Ὡς.] Vide Diodorum Siculum, Hist. lib. V. haud longè à fine; et Strabonem, Geograph. lib. X. pag. 728. al. 475.

Ibid. — ἐν μὲν Ἀχαιοί. Μὲν τὰ Ἰλιακὰ Ταλθύβιος ἐν Μυκηνῶν ἡρώεσσι βασιλείαν. Schol.

Ver. 176. — Ἑτεόκρητες.] Οἱ ἀνέρχονται Κρήτις· ἢ οἱ Ἰωνεῖς. Schol.

Ibid. — ἐν δὲ Κυδωνες.] Strabo, loco supra citato, et hos Creta indigenas fuisse arbitrat: τοὺς μὲν δ' Ἑτεόκρητας καὶ τοὺς Κυδωνας ἀνέρχοντας ὑπάρχει ἑκός· τὸ δὲ λοιπὸν, ἐκὼς αὐτοῦ.

Ver. 177. Δωριεὺς τε τριχάϊκες.] Τριχῇ διαμενόντες· οἱ μὲν γὰρ Εὐβοίαν κατοικοῦν, οἱ δὲ Πελοπόννησον, οἱ δὲ Κρήτην. Schol. Alii autem, (uti et notat Scholiastes), vocem τριχάϊκες; aliter accipiant. Κορυθαίολος, δὲ συνεχῶς πρὸς τὴν κρήνην· δὲ μεταστροφῇ, ἐπὶ τῷ Ἀρίστῳ, Ἰφν, [Iliad. χ'. 132.] “Ἰφός Ἐνναλίῳ κρηνὶ· Σάμῃ.”

“Εκ δὲ τῷ “κρηθαίικι,” λύσεις τὸ, “Δωριεὺς τε τριχάϊκες”· οἱ συνεχῶς τὰς τριχὰς διὰ τὸ θρακικὸν πρὸς τὴν, κατηκομῶντες εἰσπνται. Porphy. Quest. Homer. 3. ipso fine. Eodem modo exponit Etymologicum Magnum; locum autem deinceps ex Hesiodo affert, ubi altero sensu usurpatur hæc vox: “Ἡεῖδος δὲ, διὰ τὸ τριχῇ αὐτὸς εἰσπναι ὄν, — κάπτις δὲ τριχάϊκος καλῶνται, Οὐνικα “τρισην γαῖαν ἱκὰς πάτρες ἰδάναντα.” Τρι γὰρ Ἑλληνικὰ Ἰφν τῇ Κρήτι ἐφύμνησαν, Πελασγοί, Ἀχαιοί, Δωριεῖς, Etymolog. Magn. ad vocem Τριχάϊκες. Vide et Strabonem, Geograph. lib. X. pag. 729. al. 475.

Ibid. — δίοι τε Πελασγοί.] Vide Strabonem, lib. V. pag. 337. 338. al. 220. 221.

Ver. 178. Τοῖσι.] Αἱ Τρεῖς.

Ibid. — ἔθα τε Μίνως Ἐννέωρος βασιλεὺς Διὸς μεγάλου ἑαριστής.] Μυθολογείται τὸν Εὐρώης τὸ Διὸς [ita ex MS. Barroisii, pro vulgato τὸ Διὸς] Μίνω ἐν Κρήτι αἰνῶτα καὶ ἰταίτιας ἀφηνεῖσθαι πρὸς τὸν πατέρα παιδὸς Σησίμωρον· ἢ ὡς πατὴρ αἰσιφύ μωδῶσαν τὰ δι-

οῦσα, ὃ μὲν ἄλλοι καὶ τὸ χρεῖν τὰς ἀποδόξας δίδουσι, ὃν μεμαθήκοι ἐν τῇ προφῃ ἰταίτητι παρὰ τῷ Διὶ· ὅθεν ἢ τὸν πάτερ αὐτῶν βασιλῆα καταστήσει· τῇ τε γνώμῃ ἢ τῇ κρίσει διακρίσει, ὅτι ἐν αὐτῷ διακρίνῃ γνώμῃ τὸν ἑδῶσαν ψυχῶν. Ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Πλάτωνα. Schol. Vide Platonem in Minōe; et Strabonem, lib. X. pag. 730. al. 476, lib. XVI. pag. 1105. al. 762.

Εἴσατε γὰρ Σησίμωρον τὸν πατέρα χρεῖν αὐτῶν. Euripid. Hippolyt. ver. 98. ubi Scholiastes hunc Homeri locum adducit.

Ver. 179. Ἐννέωρος.] Οἱ μὲν, ἔτι διὰ ἰνία ἰσὺν τῷ πατρὶ ἐννῶς Διὶ, παρ' αὐτῷ ἰμάνθων, ἔτινα ἂν δύναιτο· οἱ δὲ, ἔτι ἰνῶς δὲ, βασιλεύοντες ἤλκον· οἱ δὲ, ἔτι ἰσ' ἰνία ἰσὺν ἰσῶς λυσι, ἰμῶς τῇ γνώμῃ τῷ Διὶ· οἱ δὲ, ἔτι ἰσ' ἰνία ἰσὺν παρὰ τῷ πατρὶ ἰπαυδῶν· φασὶ δὲ ἰσῶς, ὡς ταῖς τῶν βασιλῶν γνώμῃς ἢ βελῶς κάθοντο· οἱ δὲ ὁποιοῦντο αἰνῶτα ἐν αὐτῶν ἐς τὴν ἰδὴν διὰ ἰνῶς ἐννῶς ἰσῶς, ἢ φέροντο διαβελῶνται ὡς ἐπὶ τῷ Διὶ αἰνῶν δὲ μῶν. Schol. Plato autem, loco jam supra citato, vocem Ἐννέωρος exponit δι' ἰνῶς ἰσῶς, non quoque anno. Quam et veram omnino explicationem contendit Casaubonus in annotationibus ad Strabonem, lib. X. pag. 730. al. 476. “Atque hoc (inquit) est “quod alii tradunt Minōem non quoque “anno solitum leges emendare et ἰσῶς “ἰσῶς.” Vide et Davisi annotationes ad Ciceronis Tusculana, lib. II. § 13.

Ibid. — Διὸς μεγάλου ἑαριστής.] Ἐστὶν ὅν τῷ Ὀμήρῳ ἰσῶς ἐν Μίνῳ διὰ βελῶν ἀφηνεῖται, ἀνὲρ δὲ ἐς ἰνα τὸν ἑωῶν ἰσῶν Ὀμήρος. — Τὸ γὰρ, Διὸς ὅσα παῖδα, μῶν ἐπὶ Διὶ σπαιδῶνται, ἐν ἰσῶ ἰσῶς ἐν ἰσῶ. Ὅθεν γὰρ ἰσῶς τῷ βασιλῇ προσῶν ὡς τὸ τῆς διπλῆς ἰσῶς. — Καὶ τὸς βασιλῆς Ὀμήρος φασὶ, ἐν ἰσῶς, ὅτι καὶ χαλκῶνται, ἀλλὰ δὲ τῆς παρὰ τὸν Διὸς λαμβάνονται, ἰσῶς καὶ φυλάσσονται. Καὶ τὸ Διὸς, ἐν τὸν πολυμῶνται, ὅτι τὸν ἀδῶνται ἢ φωνάζονται τῶν βασιλῶν, ἀλλὰ τὸν δὲ καὶ τῶν, ἰσῶς ἐν ἰσῶς ἢ μωδῶς προσῶνται. Plutarch. in Demetrio.

Ibid. — ἑαριστής.] Ὀμῶς. Schol. Συν-

Πατὴρ ἐμοῖο πατήρ, μεγαθύμου Δευκαλίωνος. 180
 Δευκαλίων δέ μ' ἔτικτε, καὶ Ἰδομεῖνῃα ἀνακτα.
 Ἄλλ' ὁ μὲν ἐν νήεσσι κορωνίσιν Ἴλιον εἶσω
 Ὡχέθ' ἄμ' Ἀτρεΐδῃσιν ἐμοὶ δ' ὄνομα κλυτὸν Αἴδων,
 Ὀπλότερος γενεῇ ὁ δ' ἄρα πρότερος καὶ ἀρείων.
 Ἐνθ' Ὀδυσῆα ἐγὼν ἰδόμεν, καὶ ξείνια δῶκα. 185
 Καὶ γὰρ τὸν Κρήτηνδε πατήγαγεν ἰς ἀνέμοιο,
 Ἴμενον Τροίηνδε, παραπλάγξασα Μαλειῶν.
 Στήσῃ δ' ἐν Ἀρνισῷ, ὅθι τε σπῖος Εἰλειθυΐης,
 Ἐν λιμέσιν χαλεποῖσι μόλις δ' ὑπάλυξεν ἀέλλας.
 Αὐτίκα δ' Ἰδομεῖνῃα μετάλλα, ἄστυδ' αἰέλθων. 190
 Ξεῖνον γὰρ μιν ἔφασκε φίλον τ' ἔμεν, αἰδοῖόν τε.
 Τῷ δ' ἤδη δεκάτῃ ἢ ἑνδεκάτῃ πῖλεν ἡὼς
 Οἰχομένῳ σὺν νηυσὶ κορωνίσιν Ἴλιον εἶσω.
 Τὸν μὲν ἐγὼ πρὸς δῶματ' ἄγων εὖ ἐξείνισσα,
 Ἐνδυκέως φιλεῶν, πολλῶν κατὰ οἶκον ἐόντων. 195
 Καὶ οἱ, τοῖς τ' ἄλλοις ἐτάροις, οἳ ἄμ' αὐτῷ ἔποντο,
 Δημόθεν ἄλφιστα δῶκα, καὶ αἶθοπα οἶνον ἀγείρας,

“ Patris mei pater, magnanimi Deucalionis.

180

“ Deucalion nemp̄ me genuit, et Idomeneum regem :

“ Sed ille quidem in navibus rostratis ad Ilium

“ Abiit unā-cum Atridis : mihi verò nomen inclytum Æthon,

“ Junior natu ; ille etenim prior et melior.

“ Illic Ulysses ego vidi, et hospitalia dedi :

185

“ Etenim eum ad Cretam deduxit vis venti,

“ Euntē ad Trojam, ubi-abegisset à Maleis :

“ Statuit autem in Arniso, ubi scilicet specus Lucinæ,

“ In portibus difficilibus : vix autem evasit procellas.

“ Statim verò Idomeneum quærebat, ad urbem profectus ;

190

“ Hospitem enim ipsum dicebat dilectumque esse, reverendumque.

“ Ei autem jam decima vel undecima erat Aurora

“ Digressus cum navibus rostratis Ilium versus.

“ Illum quidem ego ad ædes ducens benè hospitio-excepi,

“ Accuratè tractans, multis in domo suppetentibus ;

195

“ Et ei, cæterisque sociis, qui unā ipsum comitabantur,

“ De-publico farinas dedi, et generosum vīnum collectum,

νειασθῇ τῷ Διὶ εἶναι τὸν Μῖνον [σημαίνει]. Οἱ
 γὰρ ἄρασι, λόγῳ ἀπὸ τῆς ἰσχυροῦς, συνεισάγει
 ἐπὶ ἐν λόγοις. Plato, loco suprà citato.

Ver. 188. — Ἀρνισῷ.] Ἀρνισός, πάλαι
 καὶ νῦν ἀπὸ Κρήτης. Schol. Al. Ἀρνισῷ.

Ibid. — ὅθι τε σπῖος Εἰλαιθυΐης.] Μῖνον
 δι' ὅρασις ἰσχυροῦς χρησάμενος τῷ Ἀρνισῷ, ὅπου
 τὸ τῆς Εἰλαιθυΐης ἱερὸν. Strabo, lib. X. pag.
 730. al. 476.

Ibid. — Εἰλαιθυΐης.] Τῆς ἀφαιρεμένης
 τῆς τοιαύτης Διῆς. Schol.

Ver. 190. — μετάλλα.] Al. μίλλάλων.

Ver. 191. — γὰρ μιν.] Al. γὰρ οἱ.

Ver. 192. — δεκάτῃ ἢ ἑνδεκάτῃ.] Ψευ-
 δόμενοι, ἵπταν λόγῳσι τὸ μὴ ἴδιναι ἀλλ' ὅτι,
 πειθανάτοις δοκῶσι εἶναι. Schol.

Ver. 195. — φίλων.] Vide ad II.
 α. 338. et δ. 304.

Ver. 197. Δημόθεν ἄλφιστα δῶκα.] Τὸ δὲ
 δημόθεν εἶναι ἄλφιστα καὶ οἶνον, καὶ ἔξῃς, δηλα-
 ῖος εἶναι ἐνὶ ζῆσι δημοσίᾳ τὰς ἀξίας. Οὕτω
 δ' Ἀλκίνοος, [suprà γ. 13. 14.] δ' οἱ σὺν αὐτῷ
 ἀρίται, ἀνδρακτὲς δόντες δῶρα τῷ Ὀδυσσεῖ, ὅτι-
 ρον ἀγχιόρμουν κατὰ δῆμον, ἵπποιον τὰ ῥήθη-
 τα ἱσθί. Eustath.

Ibid. — ἀγείρας.] Al. ἀείρας.

Καὶ βοῦς ἱρεύσασθαι· ἵνα πλησάιαιτο θυμόν.
 Ἔνθα δωδέκα μὲν μένον ἤματα δίοι Ἀχαιοί·
 (Εἴλει γὰρ Βορέης ἄνεμος μέγας, οὐδ' ἐπὶ γαίῃ
 Εἶα ἴστασθαι· χαλεπὸς δέ τις ἄερος δαίμων)
 Τῇ τρισκαιδεκάτῃ δ' ἄνεμος πῶς· τοὶ δ' ἀνάγοντο.
 Ἴσκειν, ψεύδεα πολλὰ λέγων ἐτύμοισιν ὁμοῖα·
 Τῆς δ' ἄρ' ἀκουούσης ῥέε δάκρυα, πήκετο δὲ χεῖρ·
 Ὡς δὲ χιὼν κατατήκετ' ἐν ἀκροκόλοισιν ὄρεσιν,
 Ἦν τ' Εὐρος κατέτηξεν, ἐπὴν Ζεφύρος καταχεύει·
 Τηκομένης δ' ἄρα τῆς ποταμοὶ πληθουσι ῥέοντες·

200

205

“ Et boves ad-mactandum, ut explerent-sibi animum.

“ Illic duodecim quidem manebant dies nobiles Achivi;

“ (Coërcēbat enim eos Boreas ventus magnus, neque in terrā

“ Sinebat stare; infestus verò aliquis excitavit deus:)

“ Tertiodecimo autem ventus cecidit: illi verò avehebantur.”

Ita fingebat, mendacia multa dicens veris similia:

Illi autem audienti fluebant lachrymæ, liquefiebatque cutis:

Sicut autem nix liquefit in summis montibus,

Quam scilicet Eurus liquefecit, postquam Zephyrus diffuderit;

Liquecente autem eā fluvii implentur fluentes:

200

205

Ver. 200. Εἴλει γὰρ Βορέης.] Versiones pleræque reddunt, “*Flabat enim Boreas.*” Sed minus rectè: Ut liquor ex aliis locis ubi vox Εἴλιω occurrit. Vide *Iliad.* β'. 294. β'. 215. *Odys.* μ'. 210. χ'. 460.

Ver. 201. — ἄερος.] Vox ἄερος hoc in loco non est à Perfecto ἄερος, sed ab Aoristo ἄερον. Alioqui non constaret Temporum ratio. Vide ad *Il.* d. 37.

Ver. 203. Ἴσκειν, ψεύδεα πολλὰ λέγων ἐτύμοισιν ὁμοῖα.]

Ἴσκειν ψεύδεα πολλὰ λέγων ἐτύμοισιν ὁμοῖα.
Hesiod. Theogon. ver. 27.

Obscuris vera involvens —

Æn. VI. 100.

Facit illud verisimile quod mendacium est.
Plaut. Pseudol. Scen. IV. ver. 10.

Καὶ γὰρ ἡ ποιητικὴ χάρις ἴσχει ὅ τι μὲν τοῖς πεπραγαμένοις ἰσχυρὰ λέγειν ὡς Ὀμήρου ἴσκειν, “Ἴσκειν ψεύδεα πολλὰ λέγων ἐτύμοισιν ὁμοῖα.” *Plutarch. de Gloria Atheniensium.* Porro *Strabo* hoc ad *Homeri Poësin* in universum transfert: Οὕτω δὲ (inquit) τὸν τι Ἰλιάδων πλάτων γινώσκων παραλαβὼν ἐκώσμησε ταῖς μυθοποιήσεσιν, ὅτι τὴν Ὀδυσσεὺς πλάνην ὡσαύτως. Ἐκ μὲντοις δὲ ἀληθεῖς ἀνίσταται καὶ τὴν τετραλογία, ἐκ Ὀμηρικῶν. Προσπίπτει γὰρ, ὡς ὁμοῖος, ὡς πεινῶντος, ἐν ὧν τῆς ψευδοῦς, ἐκ καταμύσει τοῖς αὐτῶν τῶν ἀληθινῶν ὅτι καὶ Πολύβιος φησὶ περὶ τῆς Ὀδυσσεὺς πλάνης ἐπιχειρῶν. Ταῦτα δ' ἐστὶ καὶ τὸ, “Ἴσκειν, ψεύδεα πολλὰ λέγων ἐτύμοισιν ὁμοῖα” ὅτι γὰρ πάντα, ἀλλὰ πολλὰ ἔστι· ἐδ' αὖ ἢ ἐν ἐτύμοισιν ὁμοῖα.

Geograph. lib. I. pag. 37. 38. al. 20. Διδίδας δὲ μάλιστα Ὀμήρος καὶ τὸς ἄλλους ψευδῶς λέγειν ὡς δὲ. Aristot. de Poët. cap. 24.

Ibid. [Ἴσκειν.] Οἱ μὲν γλωσσογράφοι ἀντὶ τοῦ “Ἰλιω” ἰδιόχοντες οἱ δὲ ἀκριβοῦς ἀντὶ τοῦ “Ἰσκειν” ὅτι ἐστὶν ἰσχυρὰ, ἀπικονίζον πρὸς ἀλήθειαν. *Eustath.* Posteriori sensu occurrit hæc vox *Iliad.* λ'. 798. π'. 41. *Odys.* δ'. 279. Alteri autem sensui favere videtur χ'. 31. infra;

Ἴσκειν ἴσκατος ἀνὴρ ———.

Vide *Apollon. Argonaut. lib. II. 240. III. 396. item lib. I. 834. ubi Scholiastes;* Τὸ δὲ “Ἰσκειν” ἰσχυρὰ μὲν ἀντὶ τοῦ “Ἰλιω” παρὰ δὲ Ὀμήρῳ, ἀντὶ τοῦ “ὁμοῖα.”

Ver. 204. 205. 207. 208. — τήκετο δὲ — Ὡς δὲ χιὼν κατατήκετ' — Τηκομένης δ' ἄρα — Ὡς τῆς τήκετο.] De huiusmodi vocis unius repetitione, *Hermogenes*; Ταυτοσητὴ ὀνομάτων χρησόμεθα, — ὅταν τὸ πρῶτον ὀνομα ἢ τὸ ἰσαριθμητικὸν τότε γὰρ ἔδει χρῆσθαι τῇ αὐτῇ τῇ ἀφανίζουσαν τὴν ἰσαριθμητικὴν τῆς ἀφάνισαντος· ἵαν δὲ τὸς παραλαβὼν, ἰσχυρὰ μὲν ἀπικονίζοντες, τὴν χιὼν δὲ ἀπολάλει τῆς συγγαφῆς. Ὀμήρος; “Ὡς δὲ χιὼν κατέτηκετ' ἴσκειν.” Οὗτοι τὸ λέγεται, ὅτι τὸ χεῖται, ὅτι τὸ λύεται, ἴσως ἀκούει, ὡς τὸ “τήκεται.” Ὅψις γὰρ ἐστὶ χιὼν ἀναλίσκωμένης ἢ σπινθῆρος. *Hermog.* περὶ μιθῶν διωδότης, cap. 4. Quando è contratio multiplici et composita verborum copia utendum sit, vide ad *Il.* λ'. 279.

Ver. 206. — καταχεύει.] *Al. κατὰχεύει.*

"Ὡς τῆς τήκετο καλὰ παρῆϊα δαπρυχοῦσης,
 Κλαιούσης ἰὸν ἄνδρα παρήμενον αὐτὰρ Ὀδυσσεύς.
 Θυμῷ μὲν γόῳσσαν ἦν ἑλέαρι γυναικί,
 'Οφθαλμοὶ δ' ὥσπερ κέρα ἱστασαν, ἥ δ' εἰδῆρος,
 'Ατρείμας ἐν βλεφάροισι· δόλῳ δ' ὄγῃ δάκρυα κεύθον.
 'Η δ' ἐπεὶ οὖν πάρεφθ' πολυδακρύτοιο γόοις,
 'Εξαυτὶς μιν ἔπεσιν ἀμειβομένη προσέειπεν
 Νῦν μὲν δὴ σευ, ξεινὲ γ', οἷα περιήσσεσθαι,
 Εἰ ἔτεον δὴ κείθι σὺν ἀντιθέσις ἐτάροισιν
 Ξείνιστας ἐν μεγάροισιν ἔμεν πόσιν, ὥς ἀγορεύεις.
 Εἰπέ μοι, ἔκποι' ἄσσα περὶ χροῖ εἴματα ἔστο,
 Αὐτός δ' οἷος ἦν, καὶ ἐταίρους, εἴ σι ἔποντο.
 Τῇ δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 220
 "Ὡ γύναι, ἀργαλέον τόσσον χρόνον ἀμφὶς ἵόντα

210

215

210

215

220

Sic ejus liquefiebant pulchrae genae lachrymas-fundentis,
 Flentis suum virum assidentem: at Ulysses
 Animo quidem lugentem suam miserabatur uxorem,
 Oculi autem tanquam cornua stabant, aut ferrum,
 Immoti in palpebris; dolo nempe ille lachrymas occultabat.
 Illa verò postquam satiata est lachrymoso luctu,
 Iterum ipsum verbis respondens allocuta est;
 "Nunc quidem demum te, hospes, puto me experturam,
 "An verò profectò illic cum eximii sociis
 "Hospitio-exceperis in ædibus meum maritum, sicut dicis.
 "Dic mihi, qualia quædam circa corpus vestimenta indutus erat,
 "Ipseque qualis erat; et socios, qui eum comitabantur."
 Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses;
 "O mulier, difficile tanto tempore seorsum cum-abfuerim

Ver. 208. "Ὡς τῆς τήκετο"]

Liquitur, et quondam Zephyris et solibus icta
 Solvuntur teneræ, vere tepente, nives.
 Consolat. ad Liv. August. (Ovidio vulgo ascript.) ver. 101.

Ver. 211. 'Οφθαλμοὶ δ' ὥσπερ κέρα ἱστασαν.] Sententiam hic minimè rectè accipit Dna. Dacier: "Ulysse," inquit, "est ici en proie tout à la fois, non seulement à l'étonnement, à l'admiration, et à la compassion; mais au désir de consoler Pénélope, et à la douleur de ne le pouvoir." En cet état la vûe est fixe et arrêtée, comme si on avoit perdu tout sentiment." Plutarchus autem rectè; Καὶ πνῖμα δίπυρ δ' οὐρα καὶ οὐαὶ δ' τὰ λοιπὰ μίση τῷ σώματι ἄλογα ἴσιν· ἀλλ' ὅταν θερμὴ γίνηται, οὐσαντες ἀσπίρ ἡνίας τῷ λογισμῷ, πάντα τίθενται καὶ συνήκται δ' ὑπακύναι. — "Ἀρετα δὲ ἡ Πηνελόπεια τὸ συμπαθεῖν δ' ἐνκατασχεμαζόμενοι τῷ λόγῳ τῷ ἄλλῳ παρίσθην διὰ τούτων." — 'Οφ. "Θαλμοὶ δ' ὥσπερ κέρα ἱστασαν Ὡς." ὧς κατὰ τὴν οὐρανὸν οὐχὶ τῆς κρείσσεως καὶ τὸ πνῖμα δ' τὸ αἰ-

μα δ' τὸ δάκρυον. De Virtute Morali. Et in libro de Genuinitate; "Ὁ δὲ Πανθησ (inquit) τὸν λογισμὸν Ὀδυσσεύς συντηλοῦσθαι πειρώμενος." — Αὐτὸς δὲ [Ὀδυσσεύς] τῇ Πηνελόπεια παρακαθήμενος, "Θυμῷ μὲν γόῳσσαν ἦν ἡ λίαιρι γυναικί, 'Οφθαλμοὶ δ' ὥσπερ κέρα ἱστασαν, ἥ δ' εἰδῆρος, 'Ατρείμας ἐν βλεφάροισιν." Οὕτω τὸ εἶμα μίγον ἢ αὐτὴ πανταχόθεν ἡγερσάμενος καὶ πάντα ἔχων ἡ λόγος ὑπακύναι καὶ ὑποχώρια, προσέταται τοῖς ἔμμεσι μὴ διακρίνειν, τῇ γλώττῃ μὴ φθίγγεσθαι, Ὡς. Hanc scilicet veram esse huius loci explicationem liquet ex sequenti "δολῳ δ' ὄγῃ δάκρυα κεύθον." Vide et suprâ ad v. 211.

Ibid. — ὥσπερ κέρα.] Τίξω ἢ καὶ, τιναίνω; οὐχὶ τὰς ἰσθμίδας, ὥσπερ τίξω; ἢ ἀλ- λως, τῇ φύσει τῷ κίρατος περιπλατῇ· συληρόν γάρ. Schol. Pro posteriori expositione facit sequens, ἥ δ' εἰδῆρος.

Ver. 212. — δολῳ δ' ὄγῃ.] Apud Plutarchum, de Virtute morali, δολῳ δ' ὄγῃ.

Ver. 213. — ἀτρείμας.] Αἱ τείρες.

Ver. 221. — ἐνκατασχεμαζόμενοι τῷ λόγῳ παρίσθην.] Καὶ Ὀδυσσεύς ταυτὸν μὲν οἷος ἦν, οὐκ ἔστι μὴ καὶ περιγυρόμενος ἐκδιδόν

Εἰπόμεν' ἤδη γάρ οἱ εἰκοστὸν ἔτος ἴσθιν,
 Ἐξ οὗ κείθεν ἔβη, καὶ ἑμῆς ἀπελήλυθε πάτρησ'
 Ἀλλὰ καὶ ὡς ἱρίω, ὡς μοι ἰνδάλλεται ἦτορ.
 Χλαῖναν πορφύρεην οὐλὴν ἔχε διος Ὀδυσσεύς, 225
 Διπλὴν· αὐτὰρ οἱ περίη χρυσοῖο τίτυκτο
 Αὐλοῖσιν διδύμοισι· πάροιθε δὲ δαίδαλον ἦεν.
 Ἐν προτέροισι πόδισσι πύων ἔχε ποικίλον ἱλλόν
 Ἀσπαίροντα λάων· τὸ δὲ θαυμάζεσκον ἅπαντες,
 Ὡς οἱ χρύσοι ὄντες, ὁ μὲν λάε νεβρὸν ἀπέγχεον, 230
 Αὐτὰρ ὁ, ἐκφυγέειν μεμαώς, ἥσπαιρε πόδισσι.
 Τὸν δὲ χιτῶν' ἰνόησα περὶ χροῖ στυγαλέοντα,
 Οἷόν τε προμύοιο λοπὸν κατὰ ἰσχαλίοιο

"Dicere; jam enim ei vigesimus annus est;

"Ex quo illinc ivit, et meâ abiit à-patriâ :

"Verum et sic dicam, sicut mihi imaginatur cor.

"Lænam purpuream villosam habebat nobilis Ulysses,

"Duplicem; ac ei fibula auro facta-erat

"Calamis geminis; antrorsum verò ὀρυ- variegatum erat:

"In anterioribus pedibus canis tenebat varium hinnulum

"Palpitanti inhians; hoc autem admirabantur omnes,

"Quod hi aurei existentes, hic quidem inhiabat hinnulum suffocans; 290

"At ille, effugere ardens, palpitabat pedibus.

"Tunicam verò animadverti circa corpus splendidam,

"Qualem cepâ tunicam de aridâ;

ἀσπαίροντα, ἰπυλίσθησθαι τῆς γυναικὸς τὰ ση-
 μεία. — αὐτὸς δὲ ἰφίρει ἱμάτιον, ἱερὸν ἀναμνη-
 σθῆς. Eustath.

Ver. 222. — γὰρ οἱ.] Ἀ. γὰρ μοι.

Ver. 224. Ἀλλὰ ἔξ ὧς ἱρίω.] Ἀ. Αὐτὰρ
 τοι ἱρίω et Αὐτὰρ ἱγὼν ἱρίω.

Ibid. — ὡς μοι ἰνδάλλεται ἦτορ.] Ὡς
 μοι ἀναφίρει ἡ ψυχὴ, ὡς διακρίνηται. Schol.

Ver. 226. Διπλὴν.] Τὸ δὲ διπλὴν αὐτῆς ἔξ ἡ
 μία περιὴν, μανδουοῦσθαι αὐτὴν εἶναι δηλοῦ· ἡ
 κύβηθ ἀμυγχανῶν, ἀλλὰ διπλομένη κατὰ τὸ
 ἱερὸν εἶναι ἔστιν διὰ τῶν ἀρετῶν, ἀφίπται
 δὲ ἅπαντα, ὡς ἔξ περιηλασίης, τὰ διζῶ. Eustath.

Ibid. — αὐτὰρ οἱ.] Vide ad II. 4.
 51. Ἀ. αὐτὰρ τοι.

Ver. 227. Αὐλοῖσιν.] ῥάβδους αὐλοῦσθαι, ἀς
 αἱ κατακλινομένης αἱ πόδες. Schol.

Ibid. — πάροιθε δὲ δαίδαλον ἦεν.]

"Operis Μουσίου (inquit Barnetius) apud

"Græcos Antiquitas vel hinc notanda, Si-

"donis, Hebræis, atque Ægyptiis ortum fe-

"rens; dein Indis, Persis, atque Indis.

"Aristophanes, in βασιλικῶν, (ver. 968.) Οὐκ

"ἰσχυροτέρων, εἰς τετραγύλας, ἥσπερ σὺ,

"Ἐν τοῖς παραπαιστέμασι τοῖς Μυθικοῖς γὰρ

"φύει." Ver. 228. — ἱλλόν.] Νεβρὸν, πογόν

ἱλαφον. Schol.

Ver. 229. Ἀσπαίροντα λάων.] Ὁ μὲν Ἀρί-
 στεως, ἀπολαύων, ἀπολαυστικῶς ἔχων· ὁ δὲ
 Κρότης λάων φθιν, ἀντὶ τοῦ βλέπων ἔστι κα-
 τὰ τέχνην, ἀλλὰ ὁ τοῦ λαῶν. Schol. Et Etym-
 ologicon Magnum, in voce ἀλάς, exponit,
 βλέπων. Cæterum fuērunt, notantibus
 Scholiastæ et Eustathio, qui hic legendum
 voluerint, Ἀσπαίροντ' ὕλων. Sed minùs
 rectè: ut liquet ex versu sequenti, ubi ite-
 rum occurrit vox λάε· neque ullus isti con-
 jecturæ locus.

Ver. 230. Ὡς οἱ χρύσοι ὄντες, ὁ μὲν.]
 Vide suprâ ad μ'. 73.

Ver. 231. — ἐκφυγέειν μεμαώς, ἥσπαι-
 ρε.] Hinnulum luctantem, et ad effugien-
 dum impetus facientem, optimè depingunt
 hujus versûs numeri.

Ver. 238. Οὐκ οἱ προμύοιο λοπὸν κατὰ ἰσ-
 χαλίοιο.] Κρομύον δὲ λοπὸν, λίπυον, σπαρὰ πὸ
 λίπω καὶ οὕτω ἡ χλαρῦ, παχύς γὰρ ὁ τοῦ-
 τος ἀλλὰ ἰσχαλίοιο. Τὸν δὲ φασὶ πρὸς τὸ ἰσ-
 χυρὸν ἵππῳ τῷ χιτῶνός καὶ ἰσχυρὸν· ὁ γὰρ
 χλαρὸς λοπὸν ἐκ ἐπὶ τοῦ ἵππου ἔχει. Eustath. At-
 qui propter mollietiam, cepis aridi tunicæ
 comparatur vestis; ut liquet ex sequenti.
 Τὸς μὲν ἔστιν μαλακός.

Ibid. — κατὰ ἰσχαλίοιο.] Ἀ. κα-
 ταῖσχαλίοιο.

- Τὰς μὲν ἦν μαλακὸς, λαμπρὸς δ' ἦν, ἥλιος ὥς·
 Ἡ μὲν πολλαί γ' αὐτὸν ἐθήσαντο γυναῖκες. 235
 Ἄλλο δέ τοι ἔρῳ, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·
 Οὐκ οἶδ', εἰ τάδε ἔστο περὶ χροῖ οἴκοθ' Ὀδυσσεύς,
 Ἡ τίς ἐταίρων δῶκε δοῆς ἐπὶ νηὸς ἰόντι,
 Ἡ τίς που καὶ ξείνος· ἐπεὶ πολλοῖσιν Ὀδυσσεύς
 Ἔσκε φίλος· παῦρδ' ἄρ' Ἀχαιῶν ἦσαν ὁμοῖοι. 240
 Καὶ οἱ ἐγὼ χάλκεον ἄρ', καὶ δίπλακα δᾶκα
 Καλὴν, πορφυρέην, καὶ τερμίσιντα χιτῶνα·
 Αἰδοίως δ' ἀπέπεμπον ἑυσσίλμου ἐπὶ νηὸς.
 Καὶ μὲν οἱ κήρυξ ὀλίγον προγενέστερος αὐτοῦ
 Εἶπτο· καὶ τὸν τοι μυθήσομαι, αἶος ἦν περ· 245
 Τυρὸς ἐν ὅμοισιν, μελανόχρους, οὐλοκάρηνος·
 Εὐρυβάτης δ' ὄνομ' ἔσκε· τίεν δέ μιν ἑзоχον ἄλλων
 Ὡν ἐτάρων Ὀδυσσεύς, ὅτι οἱ φρεσὶν ἄρτια ἦδη.
 Ὡς φάτο· τῇ δ' ἐτι μᾶλλον ὑφ' ἴμερον ἄρσε γόοιο,
 Σήματ' ἀναγνούσῃ, τὰ οἱ ἔμπεδα πέφραδ' Ὀδυσσεύς. 250

" Ita quidem erat mollis; splendida autem erat, sol veluti:

" Protectò quidem multæ ipsam admiratæ sunt mulieres. 235

" Aliud autem tibi dicam, tu verò in mente reconde tuâ:

" Nescio, an hæc indutus fuerit circa corpus domi Ulysses,

" An aliquis sociorum dederit veloci in navi eunti,

" Aut aliquis alicubi etiam hospes; quoniam multis Ulysses

" Erat charus: pauci enim Achivorum erant similes. 240

" Et ei ego æreum ensem, et duplicem dedi vestem

" Pulchrâ, purpuream; et talarem tunicam:

" Honoratè autem dimittebam benè-tabulatâ in navî.

" Et quidem eum præco paulò major-natu ipso

" Comitabatur, et hunc tibi dicam, qualis scilicet erat 245

" Gibbosus in humeris, nigrâ-cute, crispo-capite;

" Eurybates verò nomen erat: honorabat autem ipsum supra cæteros

" Suos socios Ulysses; quòd sibi animo congrua sentiret."

Sic dixit: illi autem adhuc magis desiderium excitavit luctûs,

Signis agnitis, quæ ei accurata dixit Ulysses. 250

Ver. 242. — ἡ τερμίσιντα χιτῶνα.] Οἱ μὲν εἰσὶν, εὐναποστεματίζουσαι ἅλ' ἐν σώματι, ποδῶν. Οἱ δὲ σύμμετρον, ἢ μήτε ἰδιότου, μήτε ὑπερμετρον. Schol. Eadem phrasi utitur Hesiodus, Ery. καὶ Ἡμερ. II. vers. 155.

Κλαῖων τε μαλακὴν, ἡ τερμίσιντα χιτῶνα.

Ver. 243. Αἰδοίως.] Αἰ. Αἰδοίως.

Ver. 244. Καὶ μὲν οἱ.] Barnesius edidit, καὶ μὲν οἱ. At nullâ allatâ auctoritate.

Ver. 246. Τυρὸς ἐν ὅμοισιν, μελανόχρους.] Ita ex Etymolog. Magn. ex Schol. MSS. et ex Veterum Exemplarium nonnullis edidit Barnesius. Quocum facit et MS. à Tho. Bentliio collatus. Henricus Stephanus alii-

que hic habent Τυρὸς ἐν ὅμοισι, μελανόχρους. Quod ferri non potest; nisi pro ὅμοισι legās ὅμως· uti et in unâ Editione scriptum reperit Barnesius.

Ver. 248. — ὅτι οἱ φρεσὶν ἄρτια ἦδη.] Τυρίσιν ἢ δι' ἀνδρῶν, ἢ γυναικῶν, ἢ δι' τοῦτον, ἀλλ' ὅτι ἀρτίφρων ἢ τοῦτον γὰρ ὁ φρεσὶν ἄρτια ἰδὼς. Eustath. Sed vide ad II. i. 326.

Ver. 250. 251. Σήματ' ἀναγνύσῃ, — ἢ ὧς ἰσθ' ἔν.] Desunt hi duo versus in MS. à Tho. Bentliio collat. Prior tamen non rectè videtur abesse; posterior fortassè, ex ver. 213. suprâ, huc irreperit.

Ibid. — πέφραδ'. Vide ad II. β'. 314. et ξ'. 500.

Ἡ δ' ἐπεὶ οὖν τάρφθη πολυδακρύτοιο γόοιο,
Καὶ τότε μιν μύθοισιν ἀμειβομένη προσέειπε·

Νῦν μὲν δὴ μοι, ξεῖνε, πάρος περ ἰὼν ἔλεεινός
Ἐν μεγάροισιν ἑμοῖσι, φίλος τ' ἴση, αἰδοῖός τε·
Αὐτὴ γὰρ τάδε εἶματ' ἐγὼ πόρον, οἳ ἄγορεύεις, 255
Πτύξας' ἐκ θαλάμου· περόνην τ' ἐπέθηκα φαεινὴν,
Κεῖν' ἄγαλμ' εἶναι· τὸν δ' οὐχ ὑποδέξομαι αὖτις
Οἴκαδε νοστήσαντα, φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.

Τῷ ῥα κακῇ αἴσῃ κοίλης ἐπὶ νηὸς Ὀδυσσεύς
Ἦλχετ' ἐποψόμενος κακοῖλιον οὐκ ὀνομαστήν. 260

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

Ἦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδῃ Ὀδυσῆος,
Μηκέτι νῦν χροά καλὸν ἐναίρεο, μηδὲ τι θυμὸν
Τῆκε, πόσιν γούωσα· νεμεσσωμαί γε μὲν οὐδέν·
Καὶ γὰρ τίς τ' ἀλλοῖον ὀδύρεται ἄνδρ' ὀλίγασα 265
Κουρίδιον, τῷ τέκνα τέκη φιλότῃ μιγῆῖσα,
Ἡ Ὀδυσῆ', ὃν φασὶ θεοῖς ἐναλίγκιον εἶναι.
Ἀλλὰ γόου μὲν παῦσαι, ἑμεῖο δὲ σύνθεο μῦθον·

Ea autem postquam satiata est lachrymoso luctu,

Utique tunc ipsum verbis respondens allocuta est;

"Nunc quidem demum mihi, hospes, antea quidem cum-esses miserabilis

"In ædibus meis, charusque eris, honorabilisque:

"Ipsa enim hæc vestimenta ego præbui, qualia dicis, 255

"Plicata ex thalamo: fibulamque imposui splendidam,

"Illi ornamento ut-esset: eum autem non suscipiam rursus

"Domum reversum, dilectam in patriam terram,

"Ita scilicet malo fato cavā in navi Ulysses

"Abiit visurus malum-illum non nominandum." 260

Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses;

"O uxor veneranda Laërtiadæ Ulyssis,

"Nè amplius nunc corpus pulchrum macera; neque omnino animum

"Tabefac, virum lugens; at succenseo quidem nihil:

"Etenim quævis et aliusmodi luget virum amissum, 265

"Cui-virgo-nupserit, cui filios pepererit amore mixta,

"Ac Ulyssem, quem aiunt diis similem esse.

"Sed à-luctu quidem cessa, mei autem adverte sermonem;

Ver. 255. Ἀντή.] *Al.* Ἀντίπα.

Ver. 256. — περόνην τ'.] *Al.* περόνην δ'.

Ver. 257. — εἶναι.] *Al.* ἔμναι.

Ver. 360. — κακοῖλιον οὐκ ὀνομαστήν.] "Ἀλλὰ
δὲ εἰσὶ συλλέγειν εἰς διαβολὴν τινῶν, ὡς δυσανή-
μων ὡς τὸ "Δύσπαρι." ἢ — "ἴλιον" κακοῖλιον
"ὡς ὀνομαστήν" διὰ γὰρ τῷ "ὡς ὀνομαστήν," τὸ
δυσανήμων ἐπιστημῆς. *Porphyr. Quest. Ho-*
meric. 16. Κακοῖλιον ἢ Τροία ἴσιν, ὡς μὴ ἄξι-
ῆσαν εἶναι μὴδὲ εἰς μνήμην, διὰ τὰ ἐν αὐτῇ κακὰ.
Οὕτω καὶ Δύσπαρις ἐν Ἰλιάδι δ' Ἀλεξάνδρος· ἢ
αἰνιγματῆς, ἢ Ἑλλήν· ἢ διὰ φανερότητι κλήσιον,
ἀλλ' ὅτι κακῶν ἐγίνοντο αἵτιες διὰ τῶς ἐπὶ
μνήμης ἄξις· ὡς ἄχρη κλήσιος. *Eustath.*

VOL. II.

Ilion et Tenedos, Simoisque et Xanthus
et Ide,

Nomina sunt ipso penè timenda sono.

Ovid. Heroid. Epist. XIII. ver. 53.

Cæterum MS. à *Tho. Bentleio* collatus hic
legit ἱομασπὸν.

Ver. 261. Τὴν δ'.] Ita rectè *Barnesius*·
quippe *Penelopen* hic alloquitur *Ulysses*.
Henricus Stephanus aliique corruptè, Τὴν
δ'.

Ver. 263. — ἐναίρεο.] *Al.* ἀναίρεο.

Ver. 268. — ἱαπὸ δὲ σύνθεο μῦθον.] *Al.*
μύθων.

Νημερτίως γάρ τοι μυθήσομαι, οὐδ' ἐπικεύσω,
 'Ως ἤδη 'Οδυσῆος ἐγὼ περὶ νόστου ἄκουσα, 270
 'Αγχοῦ Θεσπρωτῶν ἀνδρῶν ἐν πίοισι δῆμῳ,
 Ζωοῦ αὐτὰρ ἄγει κειμήλια πολλὰ καὶ ἰσθλὰ,
 Αἰτίζων ἀνὰ δῆμον ἀτὰρ ἐρίφρας ἱταίρους
 "Ωλεσε, καὶ νῆα γλαφυρὴν, ἐνὶ ὀνόπῃ πόντῳ,
 Θρινακίης ἀπὸ νήσου ἰὼν· ὀδύσαντο γὰρ αὐτῷ 275
 Ζεὺς τε καὶ 'Ηέλιος· τοῦ γὰρ βόας ἔκταν ἱταῖροι.
 Οἱ μὲν πάντες ὄλοντο καλυπλύστῳ ἐνὶ πόντῳ·
 Τὸν δ' ἄρ' ἐπὶ τρέπῃς πρὸς ἔκβαλα κῦμ' ἐπὶ χέρσου
 Φαίηκων ἐς γαῖαν, οἱ ἀγχίβοι γεγάασιν·
 Οἳ δὲ μιν περὶ κῆρι, Διὸς ἄς, τιμήσαντο, 280
 Καὶ οἱ πολλὰ δόσαν, τέμπευεν δὲ μιν ἤθελοι αὐτοὶ
 Οἵκαδ' ἀπήμαντον· καὶ κεν πάλαι ἐνθάδ' 'Οδυσσεὺς
 "Ἦεν· ἀλλ' ἄρα οἱ τό γε κέρδιον εἶσατο θυμῷ,
 Χρῆματ' ἀγυρτάζειν πολλὴν ἐπὶ γαῖαν ἰόντι·
 "Ὡς πῆρι κέρδεα πολλὰ καταβητῶν ἀνθρώπων 285
 Οἷδ' 'Οδυσσεὺς· αἰδ' αἶ τις ἐρίσσει βροτὸς ἄλλος.
 "Ὡς μοι Θεσπρωτῶν βασιλεὺς μηθήσατο Φεῖδων·

" Verè enim tibi loquar, neque celabo,

" Quomodo jam Ulyssis ego de reditu audi,

270

" Propè Thesprotorum virorum in ubere populo,

" Vixi: quinetiam ducit res-pretiosas multas et.egregias,

" Petens per populum: at dilectos socios

" Perdidit, et navem cavam in nigro ponto,

" Trinacriâ ab insulâ veniens: irati enim sunt ipsi

275

" Jupiterque et Sol: hujus enim boves interfecerunt socii.

" Illi quidem omnes perierunt undoso in ponto:

" Hunc autem super carinâ navis ejecit unda in continentem,

" Phæacum in terram, qui propinqui-diis sunt:

" Qui sanè ipsum ex animo, deum veluti, honorabant,

280

" Et ei multa dederunt; mittereque ipsum volebant ipsi

" Domum incolumem: et jam pridem hîc Ulysses

" Fuisset; sed ei hoc scilicèt utilius visum est animo,

" Opes colligere multam super terram eunti:

" Aded astutias multas præ mortalibus hominibus

285

" Novit Ulysses; neque quisquam contenderet homo alius:

" Sic mihi Thesprotorum rex dixit Pheidon;

Accipite ergò animis, atque hæc mea
figite dicta. *Æn.* III. 250.

Ver. 278. — *ἱεβαλι.* *Al.* *ἱεβαλι.*

Ver. 283. *ἡν.* *Al.* *Εἴην.*

Ver. 285. — *πῆρι.* *Ita Barnesius:*
Quam lectionem et præfert *Henricus Ste-*
phanus; " *Πῆρι,*" inquit, "jungo cum ἐν-
" *Δωρίων,* pro *περισσῶς*, ut aliis compluri-

" bus locis antea ponitur, et infra (v. 33.)
" in πάντων πῆρι πάμμοροι φρωτῶν." Vulgati
hic habent *πῆρι.*

Ver. 286. — *ἱεῖσσαι.* *Ita rectè e-*
didit Barnesius: Atque ita MS. à *Tho.*
Bentleio collatus. *Vulgg.* *ἱεῖσαι:* Quod an-
tepenultimam corripit. Vide ad *Il.* ε. 6.
et 140.

"Ωμνυε δὲ πρὸς ἔμ' αὐτὸν, ἀποσπείδων ἐνὶ οἴκῳ,
 Νῆα κατειρυσθαι, καὶ ἐπαρτέας ἔμμενι ἑταίρους,
 Οἳ δὴ μιν πέμψουσι φίλῃν ἐς πατρίδα γαίαν. 290
 Ἄλλ' ἔμὲ πρὶν ἀπέπαμψε· τύχηγε γὰρ ἐρχομένη νῆς
 Ἀνδρῶν Θεσπρωτῶν ἐς Δουλίχιον πολύπτυρον.
 Καὶ μοι κτήματ' ἔδειξεν, ὅσα ξυναγείρατ' Ὀδυσσεύς·
 Καὶ νῦν κεν ἐς δεκάτην γενεὴν ἕτερόν γ' ἔτι βόσκει,
 "Ὅσσα οἱ ἐν μεγάροις κειμήλια κείτο ἀναικτος. 295
 Τὸν δ' ἐς Δαδάνην φάτο βήμεναι, ὅφρα Διῶο
 Ἐκ δρυὸς ὑψικόμοιο Διὸς βουλὴν ἐπακούσῃ,
 "Ὅπως νοστήσειε φίλῃν ἐς πατρίδα γαίαν,
 "Ἢδὴ δὴν ἀπείων, ἢ ἀμφαδὸν, ἢ κρυφιδῶν.
 "Ὡς ὁ μὲν οὕτως ἐστὶ σόος, καὶ ἐλεύσεται ἦδη 300
 "Αγχι μάλ'· οὐδ' ἔτι τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης
 Δηρὸν ἀπεσσεῖται· ἔμπης δέ τοι ὄρκια δάσω·
 "Ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα, Δεῶν ὕπατος καὶ ἄριστος,
 Ἰστήτη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἣν ἀφικάνω,
 "Ἢ μὲν τοι τάδε πάντα τελεῖται, ὥς ἀγορεύω· 305
 Τοῦ δ' αὐτοῦ λυκάεσσαντος ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς,

" Jurabat autem ad me ipsum, libans in domo,
 " Navem deductam, et paratos esse socios,
 " Qui jam ipsum deducunt dilectam in patriam terram. 290
 " Sed me prius dimisit; contigit enim ut-iret navis
 " Virorum Thesprotorum in Dulichium tritici-ferax.
 " Et mihi possessiones ostendit, quot collegerat Ulysses:
 " Et sanè in decimam generationem alium adhuc alerent,
 " Quotquot ei in ædibus res-pretiosæ jacebant regia. 295
 " Ipsum autem in Dodonem dixit ivisse, ut dei
 " Ex quercu alto-vertice Jovis consilium audiret,
 " Quomodo rediret dilectam in patriam terram,
 " Jam diù absens, an palàm, an clàm.
 " Sic ille quidem ita est salvus, et venit jam 300
 " Propè valdè; neque ampliùs longè ab amicis et patriâ terrâ
 " Diù aberit: omninò autem tibi juramenta dabo;
 " Sciat nunc Jupiter primùm, deorum summus et optimus,
 " Larque Ulyssis eximii, quem adveni;
 " Certè quidem hæc omnia perficientur, sicut dico: 305
 " Hoc autem ipso anno veniet huc Ulysses,

Ver. 288. "Ωμνυε δὲ πρὸς ἔμ' αὐτὸν, Ὡς.]
 Μίμηται δὲ ἀνακιφαλαιωτικῶς ὁ νῦν, καθὰ ὁ
 ἐν τοῖς πρὸς Εὐμαιον, τῷ τῶν Θεσπρωτῶν βα-
 σιλῆος Φείδωνος. Eustath. Vide supra ad ζ'.
 323. 327. 331.

Ibid. — ἀποσπείδων.] Αἱ. ἐπισπείδων.

Ver. 295. "Ὅσσα.] MS. à Tho. Benthio
 collatus habet Τόσσα. Atque ita in Vul-
 gatis legitur supra ζ'. 346.

Ver. 296. Τὸν δ' ἐς Δαδάνην φάτο βήμεναι.]
 Vide supra ad ζ'. 327.

Ver. 297. — ἐπακούσῃ.] Αἱ. ἱσακούσῃ.

Ver. 304. Ἰρήν.] Ita hîc MS. à Tho.
 Benthio collatus; et Editiones plurimæ.
 Vide supra ad ζ'. 159. ζ'. 156.

Ver. 306. Τῷ δ' αὐτοῦ λυκάεσσαντος.] Vide
 supra ad ζ'. 161!

Τοῦ μὲν φθίνοντος μηνὸς, τοῦ δ' ἵσταμένοιο.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·

Αἶ γὰρ τοῦτο, ξεῖνε, ἔπος τετελεσμένον εἴη·

Τῷ κε τάχα γνοίης φιλότητά τε, πολλά τε δῶρα, 310

Ἐξ ἐμεῦ· ὥς ἂν τίς σε συναντόμενος μακαρίζοι.

Ἀλλὰ μοι ᾧδ' ἀνὰ θυμὸν οἶεται, ὥς ἔσσαι περ·

Οὐτ' Ὀδυσσεὺς ἔτι οἶκον ἐλεύσεται, οὔτε σὺ πομπῆς

Τεύξῃ· ἐπεὶ οὗτοι σημάντορές εἰσιν ἐν οἴκῳ,

Οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσπε μετ' ἀνδράσιν, (εἴποτ' ἔην γε,) 315

Ξείνους αἰδοίους ἀποπεμπέμεν ἡδὲ δέχεσθαι.

Ἀλλὰ μιν, ἀμφίπολοι, ἀπονίψατε, κάτθετε δ' εὐνὴν,

Δέμνια, καὶ χλαίνας, καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα,

Ὡς κ' εὖ θαλπίων χρυσοθρόνον ἦν ἵκηται.

Ἡῶθεν δὲ μάλ' ἦρι λοίσσαι τε χρεῖσαι τε, 320

Ὡς κ' ἔνδον παρὰ Τηλεμάχῳ δειπνοιο μέδηται

Ἥμενος ἐν μεγάρῳ· τῷ δ' ὀλγιον, ὅς κεν ἐκείνων

Τοῦτον ἀνιάζῃ θυμοφθόρος, οὐδέ τι ἔργον

Ἐνθάδ' ἔτι πρῆξει, μάλα περ κεχολωμένος αἰνῶς.

“Hoc quidem exeunte mense, illo autem instante.”

Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope;

“Utinam enim hoc, hospes, verbum perficiendum sit:

“Ita citò cognosceres amicitiamque, multaue dona,

310

“Ex me; adeò ut aliquis te occurrens beatum-diceret.

“Sed mihi sic in animo putatur, sicut erit videlicet;

“Neque Ulysses amplius domum veniet, neque tu deductionis

“Potiùs: quoniam nequaquam rectores sunt in domo,

315

“Qualis Ulysses erat inter viros, (si quidem unquam fuit),

“Ad hospites venerandos dimittendos et excipiendos.

“Sed ipsum, famulæ, lavate; deponiteque cubile,

“Strata, et lanas, et integumenta splendida;

“Ut benè calens ad aureo-solio auroram perveniat.

“Manè autem valdè maturè lavateque ungiteque,

320

“Ut intus apud Telemachum de-jentaculo cogitet

“Sedens in domo: ei autem gravius erit, qui illorum

“Hunc molestiâ-afficiet perniciosus; neque quod opus

“Hic amplius efficiet, valdè licet iratus gravitèr.

Ver. 307. Τῷ μὲν φθίνοντος μηνὸς.] Vide
suprà ad ξ. 162.

Ibid. — φθίνοντος.] Vide ad II. β'. 43.

Ver. 314. — οὔτοι.] *Al. οὔτι.*

Ibid. — εἰσιν ἐν οἴκῳ.] *Al. εἰσ' ἐν οἴκῳ.*

Ver. 315. — εἴποτ' ἔην γε.] Vide ad II.
γ'. 180.

Ver. 316. Ξείνους αἰδοίους ἀποπεμπέμεν.] Vir
eruditus Henricus Stephanus legendum hīc
conjecit αἰδοίους ἀποπεμπέμεν· ex versu vide-
licet suprà 243. “Αἰδοίους δ' ἀπίσπιστον ἴσ-
“είλαμε ἐπὶ τοῖς.” Conjecturâ non malâ:
Attamen mutato nihil opus; cūm “ξῆνοι
“αἰδοῖοι” phrasis Poëtæ alibi usitata.

Ibid. — ἀποπεμπέμεν ἡδὲ δέχεσθαι.]

Κεῖ ξῆνοι σκεῖνιστα φιλεῖν, ἰδίοντα δὲ πῶμι-
σαι.
Suprà 6. 74.

Ver. 318. et 337. — ῥήγεα.] Vide ad
II. α'. 644.

Ver. 319. — εὖ θαλπίων.] *Al. εὐθαλ-
πίων.*

Ver. 320. Ἡῶθεν.] *Al. Ἡῶθεν.*

Ver. 323. — ἀνιάζῃ.] Vide ad II. β'.
24.

Ibid. — οὐδέ τι ἔργον.] *Al. οὐδέ τοι ἔργον·
et οὐδέ μιν ἔργον.*

Ver. 324. Ἐνθάδ' ἔτι.] *Al. Ἐνθάδε σι.*

- Πῶς γὰρ ἐμεῦ σὺ, ξεῖνε, δάησαι, εἴ τι γυναικῶν 325
 Ἀλλάων περίειμι νόον καὶ ἐπίφρονα μῆτιν,
 Εἴ κεν αὖσταλός, κακὰ εἰμένος, ἐν μεγάροισι
 Δαινύη; ἄνθρωποι δὲ μινυνθάδιοι τελέθουσιν.
 "Ὅς μὲν ἀπηνῆς τ' αὐτὸς ἦν, καὶ ἀπηνέα εἶδῃ,
 Τῷδε καταρῶνται πάντες βροτοὶ ἄλλ' γε ὅπιασιν 330
 Ζωῶν· ἀτὰρ τεθνεῶτι γ' ἐφεψίοννται ἅπαντες·
 "Ὅς δ' ἂν ἀμύμων αὐτὸς ἦν, καὶ ἀμύμονα εἶδῃ,
 Τοῦ μὲν τε κλέος εὐρὺ διὰ ξεῖνοι φορέουσι
 Πάντας ἐπ' ἀνθρώπους· πολλοὶ δὲ μιν ἐσθλὸν ἔειπον.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς 335
 "Ὡ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδῃ Ὀδυσῆος,
 "Ἦτοι ἐμοὶ χλαῖναι καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα
 "Ἦχθιβ, ὅτε πρῶτον Κρήτης ὄρεα νιφόεντα

" Quomodo enim de-tae tu, hospes, scies, ecquid mulieribus

323

" Aliis praestem mente, et prudenti consilio,

" Si squalidus, malè indutus, in ædibus

" Conviveris? homines autem brevis-ævi sunt.

" Qui quidem crudelis et ipse sit, et crudelia sentiat,

" Huic imprecantur omnes homines dolores in-posterum

330

" Vivo; at mortuum sanè probris-insequuntur omnes;

" Qui autem bonus ipse sit, et bona sentiat,

" Hujus quidem gloriam latam hospites perferunt

" Omnes ad homines, multique eum eximium dicere-solent."

Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses;

335

" O uxor veneranda Laërtiadæ Ulyssis,

" Profectò mihi lænæ et integumenta splendida

" Odio-erant, quandò primùm Crætæ montes nivales

Ver. 326. — περιειμι.] *Al.* περί εἰμι.
Ibid. — ἐπίφρονα.] *Al.* ἐπιφρονα. At-
 que ita in commentario citat *Eustathius*.

Ver. 327. Εἴ κιν.] *Al.* κιν.

Ibid. — αὖσταλός.] *Al.* ἀνθρώπων. *Schol.*

Ver. 328. — ἀνδρῶντοι δὲ μινυνθάδιοι
 τελέθουσιν.]

Χαῖς βραχὺν ἐν μίτρῃς λάχομεν χερσὶν —
Bio. *Idyll.* V. ver. 14.

— breve et irreparable tempus
 Omnibus est vitæ. *Æn.* X. 467.

Τὸτο πρὸς τὴν εὐφημίαν ἱερῆναι δ' ἀναφέρεται
 ἐπὶ τῷ κλίος· ὀλιγοχρόνιοι δὲ ὑπάρχοντες οἱ ἄν-
 θρωποι, ὀφείλουσιν εὐ πράττειν ἐν τῷ βίῳ, ὃ φέ-
 ρει ἀγαθὴν περὶ ταῦτα ἀπολάσσειν. *Schol.*

Ver. 329. "Ὅς μιν ἄπηνῆς τ' αὐτὸς.] *Apud*
Dionem. *Orat.* I. itemque in MS. à *Tho.*
Bentleis collat. legitur ἀπηνῆς αὐτὸς, omissâ
 voculâ τε, quæ et in *Vulgatis* deest infra
 ver. 332. ubi similis phrasis occurrit: "Ὅς
 "δ' ἂν ἀμύμων αὐτὸς ἦν, &c."

Ver. 330. Τῷδε.] *Al.* τῷ δὲ. Vide ad II.
 4. 57.

Ver. 331. — ἐφεψίοννται.] Καθάσταν-
 ται δὲ λαιδοῦνται· ἢ παλαιότεροι καὶ ἰσχυρότεροι.
Schol. Prior, ut opinor, verior interpreta-
 tio. Ita enim usurpari videtur hæc vox
 infra ver. 370. — παλίν γε ἐφεψίονντο γυναι-
 κες. Et ver. 372. "Ὡς σίθιν αἱ κύνεις αἶδε
 καθιψίοννται ἅπανται.

Ver. 333. Τῷ μὲν τε κλίος εὐρὺ —
 πολλοὶ δὲ μιν ἐσθλὸν ἔειπον.]

"Ὅρα γ' ἐν Ἀΐδῃ κακωκυμένος ἐσθλὸς ἀνέ-
 σης. *Theocrit.* *Idyll.* XVI. ver. 30.

— ἀνδρα γὰρ κλέος

Πράσσοντ' ἀνάγκη χερσὶν κερδαίνειν ἱσθ.

Sorbeck. *Trachin.* ver. 234.

Nec dissimiliter *Ennius* in *Epigrammate*
 quodam;

— volito vivu' per ora virum.

ver. 4.

Porro *Die*, loco suprâ citato, legit; Τῷ μὲν
 σοι κλίος ἔσται.

Ver. 334. — πολλοὶ δὲ.] *Al.* πολλοὶ σοι.

Ver. 338. — Κρήτης ὄρεα νιφόεντα.]
 Vide *Strabonem*, lib. X. pag. 728. al. 475.

Νοσφισάμην ἐπὶ πῆδος ἐνὶ δολιχηρέτμοιο.

Κεῖω δ', ὡς τὸ πάρος περ αὐπνοὺς νύκτας ἴαυον

340

Πολλὰς γὰρ δὴ νύκτας ἀεικελίφ' ἐν κοίτῃ

"Αεσα, καὶ τ' ἀνέμεινα εὐθρονον ἤω δῖαν.

Οὐδέ τί μοι ποδάμπυρα ποδῶν ἐπίηρανα θυμῷ

Γίγνεται· οὐδὲ γυνὴ ποδὸς ἄψεται ἡμετέρου

345

Τάων, αἵ τοι δῶμα κατὰ δρήστειραι ἔασιν,

Εἰ μὴ τις γρη῏ς ἐστὶ παλαιή, κέδν' εἰδυῖα,

"Ητις τίτληκεν τόσσα φρεσὶν, ὅσσα τ' ἐγὼ περ

Τήνδε δ' ἂν οὐ φρονέοιμι ποδῶν ἄψασθαι ἐμείο.

" Reliqui in navi proficiscens longis-remis-instructâ.

" Cubabo autem, sicut antea scilicet insomnes noctes doctham :

340

" Multas enim jam noctes sordido in cubili

" Requievi, et expectavi pulchro-solio auroram divinam.

" Neque omnino mihi lotio pedum grata animo

" Est : neque mulier pedem tanget nostrum

" Earum, quæ tibi in domo ministræ sunt ;

345

" Nisi aliqua anus est antiqua, honesta sciens,

" Quæ toleraverit tot mente, quot ego scilicet ;

" Hanc verò non ægrè-ferrem pedes tangere meos."

Ver. 341. — ἐν κοίτῃ] *Al.* ἐν οἴκῳ.

Ver. 343. — ποδάμπυρα.] Ποδάμπυρα δὲ, ἡ αὐτὴν λίγην τὴν νύκτα τῶν ποδῶν ἢ τὸ ὕπνου, ᾧ πόδες νύκτονται. *Eustath.* Posteriori sensu planè usurpatur hæc vox infra ver. 504. *hujus libri* ;

— γρη῏ς δὲ δι' ἐκ μεγάλου βελήκει, Οἰσεμένη ποδάμπυρα· τὰ γὰρ πρότερον ἐκχυτο πάντα.

Ibid. — ἐπιήρανα.] Vide supra ad γ'. 164.

Ver. 346. Εἰ μὴ τις γρη῏ς ἐστὶ ὄρεα.] Versum hunc et sequentes duos à nonnullis repudiari testatur *Scholias* : Et *Eustathius* ; Καὶ τοῖν Ὀδυσσεὺς μὲν ἐκ ἀνθρώπων δοξαίη σκίψασθαι· καλῶς οὖν τοιαύτης γυναικὸς τῆς αὐτοῦ νύκτασθαι, οἷα αἰερίμους (φασί) τὴν δουραμένην ἐκ τῆς ἐπιστήμης γνωρίσαι αὐτὸν ἔλῃς· διδὲ δ' ἀδισταῖ· ὁ αὐτοῦς τόπος παρὰ τῶν Παλαίων. — Σημειώσαι δὲ ὅτι τὸν τόπον οὗτον ἐκ παραδειγματι βελούματος ἐκ τοῦ μὲν ἰσχυρίσθαι, ἐκ ἀγαλῶν δὲ ἐκλάττοντος· ἰδὲ γὰρ Ὀδυσσεὺς ἐκ καὶ γρη῏ς ὡς καλῶς ἐκλάττει τὴν δουραμένην ἀναβῆναι αὐτόν· ἔλῃς ἄλλως ἐν τῇ ἐκ τῆς ἀναγνωρίσεως ὡς αὐτῆς· πολλὰ γὰρ τῇ μνηστροκλονίᾳ ὅτι τῆς αὐτῆς συνήψε γρη῏ς Εὐρύκλεια. Καὶ ταῦτα μὲν ἐκ τοῦ λόγου. *Spondanus* aliter ; " Ita " (inquit) " voluisse de industriâ Ulysses dici- " mus, ut esset etiam hæc Euryclæa ejus " consilii conscia, quæ multum ad futuram " illam μνηστροκλονίαν conferre poterat ; " quod cum prævideret Ulysses, ne dignes- " ci quidem ab eâ timuit, utpote cujus fi-

" dem aded exploratam haberet, ut tutò " illi totum negotium committi posse cre- " diderit." Rectius autem *Barnesius* ; " Πο- " ta quidem (inquit) non facit Ulysses de " Cicatrice cogitasse — antequam deven- " tum esset ad ver. 390. "quando seriùs " paulò esset : tam tamen, quod unicum " erat reliquum, avertit se à Luce ad te- " nebras —. Decori igitur semper me- " mor Poëta Probabilitati studet."

— αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς

" ἔξιν ἐν ἰσχυρίσθαι, ποτὶ δὲ σκότος ἰστέπειν " αἰψά·

Αὐτίκα γὰρ κατὰ θυμὸν εἰσάσσο, μὴ ἔλῃς " ὄρεα,

Οὐλήν ἀμφέσασαι, ὅτι ἀμφὰ ἔξω γίνετο.

Infra ver. 388.

Ver. 347. "Ητις τίτληκεν τόσσα φρεσὶν.] *Al.* "Ητις δὲ τίτληκεν τόσσα φρεσὶν.

Ver. 348. Τήνδε δ' ἂν ἐ φρονέοιμι.] *Al.* Τήνδε δ' ἂν ἐ φρονέοιμι et Τήνδε δ' ἂν ἐ φρονέοιμι. Ceterum de voce φρονέοιμι hoc in loco, ita *Eustathius* ; Τὸ δὲ " ἐ φρονέοιμι " πολ- " λὰ γὰρ ἐ φρονέει ὡς ἐ μὲν φρονέει ἀπλῶς " τίθεται. Et *Barnesius* ; " Φρονέει pro ἀγν- " μαι, Invidere non Honori, sed Labori ; " hoc est, non permittere, vel concedere. Ita " — ὡς φρονέει, vel ἐ φρονέει, i. e. ἂν " ἀγνοέοιμαι." Vide *Iliad.* δ. 55. 56. *Odys.* λ'. 379. γ'. 400.

Ibid. — ἐμείο.] *Al.* ἐμείοι

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 Ξεῖνε φίλ', οὐ γάρ πώ τις ἀνὴρ πεπνυμένος ὦδε
 Ξείνων τηλεδαπῶν φιλίων ἐμὸν ἵκετο δῶμα,
 'Ως σὺ μάλ' εὐφραδέως πεπνυμένα πάντ' ἀγορεύεις.
 'Εστὶ δέ μοι γρη῏ς, πυκινὰ φρεσὶ μῆδ' ἔχουσα,
 'Η κείνον δύστηνον εὖ τρέφει, ἦδ' ἀτίταλλεν,
 Δεξαμένη χεῖρεσσ', ὅτε μιν πρῶτον τέκε μήτηρ,
 'Η σε πόδας νίψει, ὀλιγηπελεύουσά περ ἔμπηρ.
 'Αλλ' ἄγε νῦν ἀνστᾶσα, περίφρων Εὐρύκλεια,
 Νίψον σεῖο ἀνακτος ὀμήλικα· καί που 'Οδυσσεύς
 'Ηδὴ τοῖοσδ' ἐστὶ πόδας, τοῖος δέ τε χεῖρας·
 Αἴψα γὰρ ἐν κακότητι βροτῶι καταγερᾶσκειουσιν.
 'Ως ἄρ' ἔφη· γρη῏ς δὲ κατέσχετο χερσὶ πρόσωπα,
 Δάκρυα δ' ἔκβαλε δερμὰ, ἔπος δ' ὀλοφυδνὸν ἔειπεν·
 "ὦ, μοι ἐγὼ σέο, τέκνον, ἀμήχανος· ἦ σε περὶ Ζεὺς

Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope;

"Hospes dilecte, nondum enim quisquam vir sapiens adeo

"Hospitum longinquorum charior meam advenit domum,

"Adeo tu valde scite prudentia omnia dicis.

"Est autem mihi anus, cata mente consilia habens,

"Quæ illum infelicem bene nutrebat, et educabat;

"Susceptum manibus, quandò ipsum primùm peperit mater;

"Quæ tibi pedes lavabit, debilis quantumvis sit.

"Sed age nunc surgens, prudens Euryclea,

"Lava tui domini cœtaneum; et alicubi Ulysses

"Jam talis est pedibus, talisque etiam manibus;

"Citò enim in malo homines consenescent."

Sic utique dixit: Vetula autem operuit manibus vultum,

Lachrymasque emisit calidas, verbumque luctuosum dixit;

"Hei mihi, tui causâ, Fili, animi-impotenti: certe te Jupiter præ

Ver. 551. — φίλιον.] 'Εστὶ δὲ φίλιον, ὁ φίλος, καὶ γίνεσθαι ἐν τῷ φίλῳ, ὁμοίως τῷ, πάλλος, παλλίων. Κεῖται δὲ αὖ καὶ ἀλλαχῇ παρὰ τῷ Παιστή. Τύττω τὸ ὑπερβητικὸν παρὰ Σοφοκλῆ, ἐν τῷ, "φίλιον ἰαγύνων." Eustath. Alii interpretantur "amicorum," ac si esset ex φίλιος. Firmatur autem Eustathii expositio ex ὧ, 267. infrâ, ubi idem versus occurrit. Reperitur verò vox φίλιον nullibi apud Poëtam nisi hisce duobus in locis.

Ver. 553. 961. 386. et 467. — γρη῏ς.] Barnesius edidit γρη῏ς.

Ver. 354. — εὖ τρέφει.] Ita Barnesius. Vulg. ὑπερέφει.

Ver. 356. — ὀλιγηπελεύουσα.] 'Ολίγον ἔχουσα, ἀσθενῆσα. Schol.

Ver. 358. — σέο.] Αἰ. σεῖο.

Ver. 360. Αἴψα γὰρ ἐν κακότητι βροτῶι καταγερᾶσκειουσιν.] Haud dissimiliter Theocritus;

— οἱ δὲ παθόντες ἐν ἡμετῇ γερᾶσκειουσιν.

Idyll. XII. ver. 2.

Ubi Scholiaris hunc locum Homeri citat. Apud Hesiodum autem occurrit ipse versus Homericus; Ege. ἔ. ἡμῶν. Lib. I. ver. 93. Cæterum recte observat Barnesius versum hunc, ut et alios nonnullos, apud Hesiodum ad sententiam multò minùs aptè et congruenter, quàm apud Homerum, positos. Undè merito colligit Hesiodum recentiorem versus hocce ex Homero excerptos suo Poëmati inseruisse.

Ibid. — ἐν κακότητι.] Καὶ γὰρ τῇ κακότητι ποτὶ μὲν ἰδὼς σημαίνει κακίαν ἢ μοχθηρίαν ψυχῆς. — ποτὶ δὲ ἄλλαν τινὰ κάκουσιν, ἢ δυστυχίαν ὡς Ὀμηρος, "Αἴψα γὰρ ἐν κακότητι βροτῶι καταγερᾶσκειουσιν." Pictarch. de audiend. Poët.

Ver. 363. — ἀμήχανος.] Πρὸς ὃν, δαλονότι πρὸς Δία, ἐν ἑστὶ τινὰ μηχανὴν ἰσχυρὴν ἐξ ὧς δαυὶς ἢ χαλκὸς ἐστὶ. Schol. ex MS. Aloysii à Barnesio excerpt. Vocem nimirum ἀμήχανος ad sequentem Ζεὺς refert iste Scholiastes.

'Ανθρώπων ἤχθηρε Δεουδεία θυμὸν ἔχοντα.

Οὐ γάρ κ' ἄ τις τόσσα βροτῶν Διὶ τερπικεραύνῃ

365

Πίονα μηρὶ ἔκη, οὐδ' ἐξαίτους ἐκατόμβας,

"Οσσα σὺ τῷ ἐδίδως, ἀρώμενος ἕως ἴκοιο

Γῆρας τε λιπαρὸν, θρέψαιό τε φαίδιμον υἱόν·

Νῦν δέ τοι ᾧδε σε κάμπαν ἀφείλετο νόστιμον ἡμᾶρ.

Οὕτω που κακέϊνα ἐφεψιόωντο γυναῖκες

370

Ξείνων τηλεδαπῶν, ὅτε τευ κλυτὰ δώμαθ' ἴκοιτο,

'Ως σέθεν αἱ κύνες αἶδε καθεψιόωνται ἅπασαι·

Τάων νῦν λώβην τε καὶ αἴσχεα πόλλ' ἀλειύνων,

Οὐκ ἑάας νίξειν· ἐμὲ δ' οὐκ αἰκούσαν ἀνάγει

Κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρων Πηνελόπεια.

375

Τῷ σε πόδας νίψω, ἅμα τ' αὐτῆς Πηνελοπείης

Καὶ σέθεν εἵνεκ'· ἐπεὶ μοι ὁρώρεται ἔνδοθι θυμὸς

Κηδεσιν· ἀλλ' ἄγε νῦν ξηνίει ἔπος, ὃ, ττι' κεν εἴπω·

Πολλοὶ δὲ ξείνοι ταλαπείριοι ἐνθάδ' ἴκοντο,

'Αλλ' οὐκ ἔτι φημι ἰοικότα ᾧδε ἰδέσθαι,

380

'Ως σὺ, δέμας, φωνήν τε, πόδας τ', Ὀδυσσῆϊ ἔοικας.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

"Ω γῆρῷ, οὕτω φασὶν ὅσοι ἰδὼν ὀφθαλμοῖσιν

" Hominibus odit pium animum habentem.

" Nondum enim quisquam mortalium tot Jovi fulmine-gaudenti

365

" Pinguis femora combussit, neque eximias hecatombas,

" Quot tu ei dedisti, precans ut pervenires.

" Ad senectutem placidam, nutriquesque illustrem filium:

" Nunc autem sic tibi omnino abstulit redditus diem.

" Sic alicubi et illum probris-insequantur mulieres

370

" Hospitum longinquorum, quando-alicujus inclytas ædes advenerit,

" Sicut te, *senex*, canes hæ probris-insequantur omnes:

" Quarum nunc contumeliam et opprobria multa vitans,

" Non sinis lavare: me verò non invitam jubet

" Filia Icarii, prudens Penelope.

375

" Ideò tibi pedes lavabo, simulque ipsius Penelopes

" Et tuæ gratiâ: quoniam mihi commovetur intus animus

" Doloribus: sed age nunc adverte verbum, quod dicam.

" Multi sanè hospites miseri huc venerunt,

" Sed nondum quenquam dico similem sic vidisse me,

380

" Sicut tu, corpore, voceque, pedibusque, Ulyssi similis-es."

Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses;

" O vetula, sic dicunt quicunque viderunt oculis

Ver. 366. Πίονα μηρὶ ἔκη.]

— ἰψ' ἐπὶ πόνον νηῖ. *Iliad.* β'. 549.

— pingues — aras.

Æn. IV. 62.

Ver. 367. — τῷ. *Al.* τῷδ'.

Ibid. — ἕως ἴκοιο.] Vide suprâ ad 6.
109. et ad *Il.* 4. 193.

Ver. 369. Νῦν δέ τοι ᾧδε σε.] *Al.* Νῦν δέ τοι εἴθ'.

Ver. 370. — ἐφεψιόωντο.] Vide suprâ ad ver. 331.

Ver. 372. — καθεψιόωνται.] *Al.* καθεψιόωντο.

Ver. 374. — ἀνάγει.] *Al.* ἀνάγει. Vide ad *Il.* 9. 322.

Ἡμέας ἀμφοτέρους, μάλα εἰκέλω ἀλλήλοισιν
 Ἔμμεναι· ὥς σύ περ αὐτῇ ἐπιφρονέουσ' ἀγορεύεις. 385
 Ὡς ἄρ' ἔφη· γρη῏ς δὲ λέβηθ' ἔλε παμφανόοντα,
 Τῷ πόδας ἐξαπένιζεν, ὕδωρ δ' ἐνεχέυατο πουλὺ
 Ψυχρόν· ἔπειτα δὲ θερμὸν ἐπήφυσεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Ἰζεν ἐπ' ἰσχαρόφιν, ποτὶ δὲ σκότον ἐτράπετ' αἵψα·
 Αὐτίκα γὰρ κατὰ θυμὸν οὔσσατο, μὴ ἐλαβοῦσα 390
 Οὐλὴν ἀμφρέσσαιτο, καὶ ἀμφοδὰ ἔργα γένοιτο.
 Νῖξε δ' ἄρ' ἄσσον ἰοῦσα ἀναχθ' ἰόν· αὐτίκα δ' ἔγνω
 Οὐλὴν· τὴν ποτέ μιν σῶς ἦλασε λευκῷ ὀδόντι
 Παρηγησόνδ' ἐλθόντα, μετ' Αὐτόλυκόν τε, καὶ υἱάς,
 Μητρὸς ἐῆς πατέρ' ἐσθλὸν, ὃς ἀνθρώπους ἐπέκαστο 395
 Κλεπτοσύνην δ', ὅρκῳ τε· θεὸς δὲ οἱ αὐτὸς ἔδωκεν
 Ἑρμείας· τῷ γὰρ κεχαρισμένα μνηρία καῖεν

“ Nos ambos, valdè similes nobis-invicem

“ Esse; sicut tu scilicèt ipsa perspicax dicis.”

385

Sic utique dixit: vettula verò lebetem sumpsit splendentem,

Ex quo pedes lavabat; aquam autem infudit multam

Frigidam; deinde verò calidam insuper-fudit: at Ulysses

Sedebat ad focum; ad tenebras autem convertit-se citò:

Statim enim in animo suspicatus est, nè ipsum attractans

390

Cicatricem animadverteret, et manifestæ res fierent.

Lavabat autem ea proinde propè accedens regem suum; statim verò agnovit

Cicatricem; quam aliquandò ei aper infixit albo dente,

In-Parnassum profectum, ad Autolycumque, et filios,

395

— Matris suæ patrem eximum, qui hominibus præcellebat

Furtoque, jurejurandoque: deus nempe ei ipse dedit

Mercurius: huic enim grata femora comburebat

Ver. 384. — ἐκέλω.] Ita Barnesius; quocum facit et MS. à Tho. Bentleio collatus: Rectè. *Al.* ἐκέλω. Quod primam corripit.

Ver. 387. — πούλιν.] *Al.* πολλὸν.

Ver. 389. — ἐπ' ἰσχαρόφιν.] *Al.* ἀπ' ἰσχαρόφιν.

Ibid. — ἐτράπετ'.] Vide suprà ad *l.* 491. et ad *Il.* λ'. 233.

Ver. 390. Αὐτίκα γὰρ κατὰ θυμὸν οὔσσατο.] Vide suprà ad ver. 346. Porro Vulgati hic habent *δυσσας Barnesius* autem edidit *δύσσατο*. Ac occurrit quidem vox Ὀδυσσεύς, antepenultimâ correptâ, apud *Apollonium*, *Argonautæ*. lib. I. ver. 291. Vide et suprà ad *l.* 323. Notandum autem voces *ἰδω*, *ἰδωμαι*, istud ἔ apud *Homerum* producere.

Ver. 394. Παρηγησόνδ' ἐλθόντα.] Eis τὸν Παρηγαστὸν δι' ἑοῦς Διελθόν. *Schol.*

Ver. 396. — ὃς ἀνθρώπους ἐπέκαστο Κλεπτοσύνην δ', ὅρκῳ τι.] Ἐκ τῷ Ἑρμῷ [γίνεται] Αὐτόλυκος, ὃς οἶκόν τὴν Παρηγαστὸν πλέσσα κλέπταισιν ἠσφαρίζον· εἶχε γὰρ ταύτην τὴν τιχ-

νὴν παρὰ τοῦ πατρὸς, ὥς τὸς ἀνθρώπους, ὅς κλέπταισιν τι, λαμβάνον, καὶ τὰ θρόματα τῆς λείας ἀλλοῖον εἰς τὸ εἶδος μορφή· ὥς πλείους αὐτὸν διασπῆναι γινώσκει λείας. Ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Φερικύδην. *Schol.* ad ver. 432. infrâ. Videtur autem hoc *Autolyco* à Poëtâ non Vitio, sed Laudi et Honori datum. Καὶ Ὀμηροῦ ἱσχυρὸν τὸν Αὐτόλυκον, φησὶ περιγίνας πάντων. “Κλεπτοσύνην δ', ὅρκῳ τι —” *Julian. Imperat. Misopog.* Atque ita explicatur hic locus apud *Platonem*: Κλείσσης ἔρα τις ὁ δίκαιος, ὡς τοῖσιν, ἀνατίθεται καὶ κινδυνεύει κατ' Ὀμήρου μεμαθημένοι αὐτὸ. Καὶ γὰρ ἱκέτης τὸν τῷ Ὀδυσσεύς πρὸς μήλεις πάσων Αὐτόλυκον ἀγαγῆ τι, ἃ φησὶν αὐτὸν ὑπὲρ πάντων ἀνδράσων κινδυνεύει “Κλεπτοσύνην δ', ὅρκῳ τι.” Εἰσὶν ἔν ἡ δικαιοσύνη, — ἃ καὶ Ὀμηρον ἃ κατὰ Σιμωνίδην, κλειστικὴ τις ὕμνος ἢ ὠφελεία μόνου τῶν φίλων, καὶ ἰσὶ βλάβῃ τῶν ἰχθῶν. *De Republ.* lib. I.

Ver. 397. — μνηρία καῖεν.] *Al.* μνηρ' ἱκνησθ' et μνηρία καῖεν.

Ἀρῶν ἢ δ' ἐρίφων· ὁ δὲ οἱ πρόφρων ἅμ' ὀπῆδει.

Αὐτόλυκος δ' Ἰθάκης ἔλθων ἐς πίονα δήμον,

Παῖδα νέον γεγαῶτα κιχῆσατο θυγατέρος ἧς·

400

Τὸν ῥά οἱ Εὐρύκλεια φίλοις ἐπὶ γούνασι δῆκε

Παυρομένῳ δόρυποι· ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·

Αὐτόλυκ', αὐτὸς νῦν ὄνομ' εὖρεο, ὅττι κε θεῖης

Παιδὸς παιδί φίλῳ πολυάρητος δέ τοι ἐστί.

Τὴν δ' αὖτ' Αὐτόλυκος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·

405

Γαμβρὸς ἐμὸς, θυγάτηρ τε, τίθισθ' ὄνομ' ὅττι κεν εἴπω·

Πολλοῖσιν γὰρ ἔγωγε ὀδυσσάμενος τόδ' ἰκάνω

Ἀνδράσιν ἢ δὲ γυναῖξιν, ἀνὰ χθόνα πουλυλότιραν·

Τῷ δ' Ὀδυσσεὺς ὄνομ' ἔστω ἐπώνυμον· αὐτὰρ ἔγωγε,

410

Ὀππὸτ' ἂν ἤδησας μητρῷον ἐς μέγα δῶμα

Ἑλθῇ Παρνησόνδ', ὅθι πού μοι κτήματ' ἔασιν,

Τῶν οἱ ἐγὼ δάσω, καί μιν χαίροντ' ἀποπέμψω.

Τῶν ἕνεκ' ἦλθ' Ὀδυσσεὺς, ἵνα οἱ πόροι ἀγλαὰ δῶρα.

Τὸν μὲν ἄρ' Αὐτόλυκος τε καὶ υἱέες Αὐτολύκοιο

Agnorum et hædorum : hic autem eum promptus unâ comitabatur.

Autolycus autem Ithacæ cum-venisset in opulentum populam,

Filium recens natum invenit filiz suæ :

400

Hunc utique ei Euryclea charis genibus imposuit

Desinenti à-cenâ ; verbumque dixit, et compellabat ;

" Autolyce, ipse nunc nomen inveni, quod imponas

" Filiz filio dilecto : exoptatissimus autem tibi est."

Huic verò rursus Autolycus respondit, dixitque ;

405

" Gener meus, filiaque, imponite nomen, quod dixerò :

" Multis enim ego indignatus huc venio

" Viris et mulieribus super terram aliam :

" Huic autem Ulysses nomen sit super-inditum : at ego,

410

" Quandò puber-factus maternam in magnam domum

" Venerit Parnassum, ubi mihi possessiones sunt ;

" Ex his illi ego dabo, et ipsum gaudentem dimittam."

Horum gratia ivit Ulysses, ut sibi is præberet splendide dona.

Hunc quidem deinde Autolycusque et filii Autolyci

Ver. 399. ——— Ἰθάκης ἔλθων.] *Al.* ἰλ-
δῶν Ἰθάκης.

Ver. 401. ——— Εὐρύκλεια.] *Al.* Ἀνῆκλεια.

Ver. 403. ——— θεῖης.] *Al.* θεῖο.

Ver. 404. ——— πουλυλότις.] Μισὰ πολ-
λῶν ἰσχυρὴ γενέμενος. *Schoh.* Vide et infra
ad χ'. 288.

Ver. 407. Πολλοῖσιν γὰρ ἔγωγε ὀδυσσάμε-
νος.] Τὸ δὲ " Πολλοῖσι γὰρ ἔγωγε ὀδυσσάμε-
νος," λίγην μὲν τὸ, πολλοὺς μισθοὺς καὶ δι-
δοῦναι ἔλθων παθητικῶς, ἢ μὴ κατ' ἐπίγνωσιν,
ἐποῖον τὸ [*Olyss.* α. 62.] " εἰ νῦν αἰτίαν
ἀδύνατον Ζεῦ;" *Eustath.* Atque posteriori
isto sensu semper apud *Homerum* usurpan-
tur voces ὀδυσσάμενος, ἀδύνατος, ἔτι.

Ibid. ——— τῶ.] *Al.* τῶδ'.

Ver. 408. ——— πουλυλότιραν.] *Al.* βο-
νιάτιραν. Atque ita in commentario citat
Eustathius.

Ver. 409. Τῷ δ' Ὀδυσσεὺς ὄνομ' ἔστω ἐπώνυ-
μον.] Hinc *Sophocles* à *Barnesio* citatus ;

——— Ὀρῶς ἄμ' ἐπώνυμος κακοῖς

Πολλοὶ γὰρ ἀδύνατον δυσσεβεῖς ἱμοί.

Σιληνὸς μέγιστος ἡ Χίος κατὰ τὴν ἱστορίαν, ἐν διαί-
τῃ βίβλῳ τῶν αὐτῶν μυθικῶν, δασύται παρὰ τὴν
ἑδὴν, λίγην ὡς Ἀντικλίας ἀδυσσεύς παρὰ τὸ
Νηριτον, ὅταν ἡ Ζεὺς τὴν δι' ὑπὲρ ἀρτίας ἐκεί-
νης αἰῶνος τικαῖν ἢ τὸ γινώσκον κλαδῶν Ὀδυσ-
σεύς παρὰ τὸ ἐν τῇ αἰῶν ὕμῳ. *Eustath.*

Ver. 410. Ὀππὸτ' ἂν.] *Al.* Ὀππότεν

- Χερσίν τ' ἡσπάζοντο, ἔπεισέ τε μελαγχρόισι·
 Μητρη δ' Ἀμφιβήη μητρὸς, περιφῶς Ὀδυσῆϊ,
 Κύσ' ἄρα μιν κεφαλὴν τε καὶ ἄμφω φάσσε καλὰ.
 Αὐτόλυκος δ' υἱοῖσιν ἐπέκλετο κυδαλίμοισι,
 Δείπνον ἐφοπλίσσαι· τοὶ δ' ὀτρύνοντος ἄκουσαν.
 Αὐτίκα δ' εἰσάγαγον βούν ἄρσενα πενταίηθρον·
 Τὸν δέρον, ἄμφι δ' ἔπον, καὶ μιν διέχευαν ἅπαντα,
 Μίστυλλόν τ' ἄρ' ἐπισταμένως, πείραχ' ὁδελοῶσιν,
 Ὀπησάν τε περιφραδίως, δάσαντ' αὖτε μοῖρας.
 Ὡς τότε μὲν πρόπαν ἤμαρ ἐς ἥλιον καταδύντα
 Δαίνυντ'· οὐδὲ τε θυμὸς ἐδέετο θαιτὸς ἰότης.
 Ἥμος δ' ἥλιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε,
 Δὴ τότε κοιμήσαντα, καὶ ὕπνου δῶρον ἔλοντο.
 Ἥμαρ δ' ἡριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
 Βάν ῥ' ἴμεν ἐς Θῆρην ἡμῖν κύνας, ἠδὲ καὶ αὐτοὶ
 Τίεες Αὐτολύκου· μετὰ τοῖσι δὲ δῖος Ὀδυσσεύς
 Ἦεν· αἰπὺ δ' ὄρος προσέειπεν καταεμμένον ὕλη.

415

420

425

430

Manibusque salutabant, verbisque blandis:

415

Mater autem Amphithea matris, circumplexa Ulyssem,

Osculata est ipsi caputque et ambo lumina pulchra.

Autolycus verò filios jussit gloriosos

Ceniam parare; illi autem hortantibus auscultarunt:

Statim verò induxerunt bovem masculum quinquennem:

420

Eum excoriarunt, curaruntque, et ipsum dividerunt totum,

Minutatimque inciderunt scitè, infixeruntque verubus,

Assaruntque peritè, divideruntque partes.

Sic tunc quidem toto die ad solis occasum

Epulabantur; neque quicquam animus indigebat convivio æquali.

425

Quandò autem sol occidit, et tenebræ advenerunt,

Tunc demum decubuerunt, et somni donum ceperunt.

Quandò verò manè-gamita apparuit rosea-digitos aurora,

Perrexerunt utique ire in venationem et canes, et etiam ipsi

Filii Autolyci: cum his autem nobilis Ulysses

430

Ibat: altum verò montem ascenderunt indutum sylva

Ver. 416. Μητρη δ' Ἀμφιβήη μητρὸς.] Ἀμφιθέα μητρη. Schol.

Ver. 417. Κύσ' ἄρα μιν κεφαλὴν.] Ita edidit *Barnerius* pro vulgato Κύσ' ἄρα, vel Κύρ' ἄρα. Quocum facit et MS. à *Tho. Bentleio* collatus. Vide suprà ad s. 15. et s. 39.

Ver. 420. — βὺν ἄρσενα πενταίηθρον.] Ἀμφίξαι δὲ μέγιστα [βῆς] πανταυτὴς ἄν' διο δ' Ὀμηροῖ φασὶ περιφραδίως τοῖς ὁδοῖς, ποιήσαντα, "ἄρσενα πενταίηθρον." *Aristot. de Historiæ Animalium, lib. VI. cap. 21.*

Ver. 421. — ἄμφι δ' ἔπον.] Vide ad II. s. 202.

Ver. 423. — δάσαντα.] Ἀ. ἰξίαντα.

Ibid. — μοῖρας.] *Al. πάντα.*

Ver. 426. Ἥμος δ' ἥλιος κατέδυ, & ἐπὶ κνέφας ἦλθε, Δὴ τότε κοιμήσαντο.]

Vertitur interea cælum, ruit Oceano nox involvens umbrâ magnâ terramque populumque;

fusi per moenia Teucrj Conticuerunt: sopor lætæque completitur artus, *Æn. II. 250.*

Ver. 431. — ὄρος — κατεμμένον ὕλη.]

sylvis scena coruscis Desuper, horrentique agrum nemus imminet umbrâ. *Æn. I. 164.*

Πάρησ' αὖ τάχα δ' ἵκανον πύχας ἠνεμόεσσας.

Ἡέλιος μὲν ἔπειτα νέον προσέβαλλεν ἀρούρας,

Ἐξ ἀκαλαρρέϊταιο βαθυρρόου Ὀκεανοῖο.

Οἱ δ' ἐς βῆσσαν ἵκανον ἐπακτῆρες· πρὸ δ' ἄρ' αὐτῶν

435

Ἰχνη ἐρευνῶντες κύνες ἦϊσαν· αὐτὰρ ὅπισθεν

Τῆες Αὐτολύκου· μετὰ τοῖσι δὲ διὸς Ὀδυσσεύς

Ἦϊεν ἄγχι κυνῶν, κραδάων δολιχόσκιον ἔγχος.

Ἔνθα δ' ἄρ' ἐν λόχμῃ πυκινῇ κατέκειτο μέγας σῦς·

Τὴν μὲν ἄρ' οὐτ' ἀνέμων διάει μένος ὕγρον αἰένων,

440

Οὔτε μιν ἥλιος φαέθων ἀκτῖσιν ἔβαλλεν,

Οὐτ' ὄμβρος περᾶσκει διαμπερές· ὥς ἄρα πυκνὴ

Ἦεν· ἀτὰρ φύλλων ἐνέην χύσις ἤλιθα πολλή.

Τὸν δ' ἀνδρῶν τε κυνῶν τε περὶ πτύκος ἤλθε ποδοῖιν,

Ὡς ἐπάγοντες ἐπῆσαν· ὁ δ' ἀντίος ἐκ ξυλόχοιο

445

Φρίξας εὖ λοφίην, πῦρ δ' ὀφθαλμοῖσι δεδορκώς,

Στῆ ῥ' αὐτῶν σχιδόθεν· ὁ δ' ἄρα πρῶτιστος Ὀδυσσεύς

Ἔσσυτ', ἀνασχόμενος δολιχὸν δόρυ χειρὶ παχείῃ,

Οὐτάμεναι μεμαώς· ὁ δὲ μιν φθάμενος ἔλασεν σῦς

Parnassi; citò autem pervenerunt ad juga ventosa.

Sol quidem deindè recens percutiebat arva,

Ex placidè-fluente profundo Oceano;

Venatores autem in vallem perveniebant; ante verò ipsos

435

Vestigia scrutantes canes ibant; at ponè

Filii Autolyçi: cum his autem nobilis Ulysses

Ibat prope canes, vibrans longam hastam.

Ibi verò in sylvâ densâ jacebat magnus aper;

Quam quidem neque ventorum perflabat vis humidum spirantium,

440

Neque ipsam sol lucens radiis percutiebat,

Neque imber penetrabat penitus, adeò scilicèt densa

Erat; at foliorum inerat fusio affatim ingens.

Hunc autem virorumque canumque strepitus circumsonuit pedum;

Ut venantes ingruébant: hic autem adversus ex arbusto,

445

Brectis valdè cervicis-setis, ignisque instar oculis tuens,

Stetit ipsos prope: primus autem Ulysses

Irruit, elevatâ longâ hastâ, manu robustâ,

Vulnerare cupiens: ipsum verò prævertens percussit aper

Ver. 433. Ἡέλιος μὲν ἔπειτα νέον προσέβαλλεν ἀρούρας.]

Et jam prima novo spargébat lumine terras

Tithoni croceum linquens Aurora cubile.
Æn. IV. 584.

Ver. 435. — ἦϊσαν.] Τὴν πρέσβειαν τῷ ἴσῳ. Schol.

Ver. 436. Ἰχνη.] Ἀλ. Ἰχνη, et Ἰχνη.

Ver. 439. — κατέκειτο μέγας σῦς.] Sic apud Virgilium;

— ingens inventa sub illicibus sus.
Æn. VIII. 43.

Vide ad II. γ'. 363.

Ver. 440. — διότι.] Ἀλ. διότι.

Ibid. — ὕγρον αἰένων.] Vide suprâ ad i. 478.

Ver. 441. Οὔτε μιν ἥλιος.]

Solis inaccessible radiis —. Æn. VIII. 195.

Ver. 444. Τὸν δ'.] Ἀλ. τὸν δ'.

Ver. 445. Ὡς ἐπάγοντες.] Ἀλ. οὐς ἐπάγοντες.

Ver. 446. — πῦρ δ' ὀφθαλμοῖσι δεδορκώς.]

— stant lumina flammâ. Æn. VI. 300.

— oculis micat acribus ignis.

XII. 103.

Ibid. — δεδορκώς.] Vide ad II. β'. 314.

Γουὸς ὕπερ· πολλὰν δὲ δῖψουσε σαρκὸς ὀδόντι
 Δικριφὶς αἵξας, οὐδ' ὅστίον ἵκετο φωτός.
 Τὸν δ' Ὀδυσσεὺς οὔτησε τυχὰν κατὰ δεξιὸν ἄμον,
 Ἀντικρὺ δὲ διήλθε φαινοῦ δουρὸς ἀκασκῆ.
 Καὶ δ' ἔπεσ' ἐν κονίῃσι μακρὰν ἀπὸ δ' ἔπτατο θυμός.
 Τὸν μὲν ἄρ' Αὐτολύκου παῖδες φίλοι ἀμφεπέοντο·
 Ὡττιλὴν δ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος ἀντιθέοιο
 Δῆσαν ἐπισταμένως· ἔπαοιδῇ δ' αἶμα κελαιὸν
 Ἔσχεθον· αἵψα δ' ἵκοντο φίλου πρὸς δάματα πατρός.
 Τὸν μὲν ἄρ' Αὐτόλυκός τε, καὶ υἱέες Αὐτολύκοιο
 Εὖ ἰσάμενοι, ἡδ' ἀγλαὰ δῶρα πορόντες,
 Καρπαλίμως χαίροντα φίλῃν χαίροντες ἔπεμπον
 Εἰς Ἰθάκην· τῷ μὲν ῥα πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ
 Χαῖρον νοστήσαντι, καὶ ἐξερέεινον ἕκαστα,
 Οὐλὴν, ὅττι πάθοι· ὁ δ' ἄρα σφίσιν εὖ κατέλεξεν,
 Ὡς μιν θηρεύοντ' ἔλασεν σὺς λευκῷ ὀδόντι

450

455

460

465

Genu super; multum autem exhaust carnis dente
 Obliquè adortus; neque ad os pervenit viri.
 Illum verò Ulysses vulneravit assecutus ad dextrum humerum;
 Penitus autem transiit splendidæ hastæ cuspidis:
 Decidit verò *is* in pulveribus vociferatus; avolavit autem animus.
 Hunc quidem deinde Autolyçi filii dilecti circum-occupabantur;
 Ulyssus autem Ulyssis eximii deo-paris
 Ligaverunt scitè; incantationeque sanguinem nigrum
 Cohibuerunt: statim autem pervenerunt chari ad ædes patris.
 Illum quidem Autolycusque, et filii Autolyçi
 Benè postquam-sanâssent, et splendida dona *ei* præbuisent,
 Statim gaudentem charam gaudentes dimiserunt
 In Ithacam: eo quidem pater et veneranda mater,
 Gaudebant reverso, et interrogabant singula,
 De-cicatrice, quid passus esset: ille autem ipsis ritè narravit,
 Ut ipsam venantem percussisset aper albo dente,

450

455

460

465

Ver. 451. Δικριφὶς αἵξας.] Similiter apud Horatium;

Verris obliquum meditantis ictum,
 Carm. lib. III. Od. xlii. ver. 7.

Ver. 455. Τὸν μὲν — ἀμφεπέοντο.] Τελείῃσι περὶ αὐτὸν ἱστούμεν, ἥτοι περὶ Ὀδυσσεύα· ἴσως ἢ καὶ περὶ τὸν αὐτὸν. Eustath. Vera posterior explicatio; ut liquet ex sequenti Ὡττιλὴν δ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος —.

Ver. 457. — ἱπαοιδῇ δ' αἶμα κελαιὸν Ἔσχεθον.] Διὰ τὴν ἱπαοιδὴν παρῖδουσι τὴν παρηγορίαν, ἵσχυμαι γὰρ εἶναι ταύτην, ὅταν τὸ πνεῦμα τὸ εὐσεβεῖν προσηλὲς ἦ, καὶ ὅποτε προσηλῆμινον τῷ παρησέβοντι, ὡς καὶ δι' Ἰτίραν, [Iliad. ὁ. 401.] “ Ἀλλὰ σὺ μὲν θιράσων ποτιτιγίστω.” Schol. Ἰτίαν ὅτι ἀρχαία ἐστὶν ἢ διὰ τῆς ἱπαοιδῆς θιράσιστά. Ὁμηροί, —

καὶ δ' “ ἱπαοιδῇ δ' αἶμα κελαιὸν.” Etymolog. Μαγν. ad vocem Ἐπαοιδῆ. “ Dixit “ Homerus, profluvium sanguinis vulnera- “ to formine Ulyxem inhibuisse carmine: “ Theophrastus ischiadicos sanari: Cato “ prodidit luxatis membris carmen auxi- “ liari: M. Varro podagra.” Plin. Nat. Hist. lib. XXVIII. cap. 2. à Barnesio cita- tus. Similiter apud Pindarum;

τὰς μὲν κελααῖς
 Ἐπαοιδῆς ἀμφίσταν
 Pythior. Od. III. ver. 91.

— neque cum juvère in vulnera sanans
 Æn. VII. 757.

Ver. 461. — φίλῃν.] MS. à Tho. Bent- leio collatus, φίλου.

Ἥ δ' οὐτ' ἀβρῆσαι δύνατ' ἀντίη, οὔτε νοῆσαι·
 Τῇ γὰρ Ἀθηναίη νόον ἔτραπεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 Χεῖρ' ἐπιμασσάμενος, Φάρυγος λάβε δεξιτερῇφι· 480
 Τῇ δ' ἐτέρῃ ἔθεν ἄσπον ἐρύσσατο, φώνησέν τε·

Μαῖα, τίη μ' ἐθέλεις ὀλέσαι; σὺ δέ μ' ἔτρεφες αὐτὴ
 Τῷ σῶ ἐπὶ μαζῷ· νῦν δ' ἄλγεα πολλὰ μογήσας,
 Ἥλυθον εἰκροστῇ ἔτει ἐς πατρίδα γαίαν.

Ἄλλ' ἐπεὶ ἐφράσθης, καὶ τοι θεὸς ἔμβαλε θυμῷ, 485
 Σίγα, μή τις τ' ἄλλος ἐνὶ μεγάροισι κύβηται.

Ὡδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένοι ἴσται,
 Εἴ χ' ὑπ' ἐμοί γε θεὸς δαμάσῃ μνηστῆρας ἀγανούς,
 Οὐδὲ τροφῷ εὐσῆς στυ ἀφίξομαι, ἔκτοτ' αἰν' ἄλλας
 Δμῶας ἐν μεγάροισιν ἐμοὺς κτείναιμι γυναῖκας. 490

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Εὐρύκλεια·
 Τίκνον ἐμόν, ποῖόν σε ἴπρος φύγει ἔρκος ὀδόνταν;
 Οἶσθα μὲν, οἷόν ἐμὸν μένος ἔμπροσθεν, οὐκ ἐπιεικτόν·
 Ἐξω δ', ὡς ὅτε τις στερεὴ λίθος, ἢ σίδηρος.

Ea autem neque videre potuit ἐ-regione, neque animadvertere;

Ei enim Minerva mentem avertit: at Ulysses

Manu admotâ guttur cepit dextrâ;

480

Alterâ verò propius ad-se traxit, dixitque;

"Nutrix, cur me vis perdere? tu autem me nutritivisti ipsa,

Tuam ad mammam; nunc verò dolores multos perpessus

"Veni vigesimo anno in patriam terram.

"Sed postquam animadvertisti, et tibi deus injecit animo,

485

"Tace; neque quis alius in ædibus audiat.

"Sic enim edico, quod et perfectum erit;

"Si mihi deus domuerit procos eximios,

"Neque, nutrix licet-ais, à-te abstinebo, quandò alias

"Famulas in ædibus meis interficiam mulieres."

490

Hunc autem rursus allocuta est prudens Euryclea;

"Fili mi, quale tibi verbum fugit ex septo dentium?"

"Nôsti quidem, qualis meus animus firmus, inexpugnabilis:

"Tenebo autem, sicut aliquis solidus lapis, aut ferrum.

Ver. 480. — φάρυγος λάβε δεξιτερῇφι.] Guttur nimirum ei manu arcè constrin-
 gebat, nè Penelopei alloqui posset. Ut rectè
 Eustathius: "Ὅτε μὲν τοι καὶ τοῦ φάρυγγος
 αὐτῆς ἰλάσαιο, τότε δὲν ἰδὼς αὐτὴν λαλῶν
 Σπρονδανὸς αλιτὲρ accipit: "Hoc autem con-
 tactu," inquit, "qui supplicis est, et se-
 quenti oratione nutricia demulcet Uly-
 ses, nè se prodat." Minus rectè.

Ver. 484. — ἀποστῇ ἔτι ἱς.] Vide su-
 præ ad σ'. 206.

Ver. 485. — ἐφράσθης, καὶ τοι θεὸς ἔμ-
 βαλε θυμῷ.] Vide ad II. ε. 194.

Ver. 487. — τὸ δὲ καὶ.] Al. καὶ μὲν.

Ver. 490. — ἐν μεγάροισιν.] Al. ἐν με-
 γάροιςιν.

Ibid. — κτείναιμι.] Al. κτενῶμαι.

Ver. 493. — αἰ ἐπιεικτόν.] Al. ἐδ' ἐπι-
 κτόν.

Ver. 494. "Ἐξω δ', ὡς ὅτε τις στερεὴ λί-
 θος." Ὁ δὲ Παιητὴς τὸν λογιώτατον Ὀδυσσεῖα
 εὐσεβήτατον παρῴηται, ὃ τὸν υἱὸν αὐτῆς ἐπὶ
 γυναῖκα καὶ τὴν τροφὴν ἀκούει γὰρ λογῶσαι,
 "Ἐξω δ' ἡύτε τις κρατερὴ δαῦς, ἢ σίδηρος."
 Plutarch. de Garrulitate Ubi in transitu
 notandum, quod jam legimus ὡς ὅτε τις
 στερεὴ λίθος, legisse Plutarchum, aut memo-
 riter citasse, ὅστις τις κρατερὴ δαῦς.

* Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν· 495
 Εἰ χ' ὑπὸ σοί γε θεὸς δαμάσῃ μνηστῆρας ἀγανούς,
 Δὴ τότε τοι καταλέξω ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκας,
 Αἱ τέ σ' ἀτιμάζουσι, καὶ αἱ νηλητεῖς εἰσίν.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Μαῖα, τίη δὲ σὺ τὰς μυθήσσαι; οὐδέ τί σε χρεή. 500
 Εὖ νυ καὶ αὐτὰς ἐγὼ φράσομαι καὶ εἴσομ' ἐκάστην·
 Ἄλλ' ἔχε σιγῇ μῦθον, ἐπίτρεψον δὲ θεοῖσιν.

Ὡς ἄρ' ἔφη· γρη῏ς δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,
 Οἴσομένη ποδάνιπτρα· τὰ γὰρ πρότερ' ἔκχυτο πάντα· 505
 Αὐτὰρ ἐπεὶ νίψεν τε, καὶ ἤλειψεν λίπ' ἐλαίῳ,
 Αὖτις ἄρ' ἀσσοτέρω πυρὸς ἔλκετο δίφρον Ὀδυσσεύς
 Θερσόμενος, οὐλὴν δὲ κατὰ ρακίεσσι κάλυψε.

Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε περίφρων Πηνελόπεια·
 Ξεῖνε, τὸ μὲν σ' ἐτι τυτθὸν ἐγὼ εἰρήσομαι αὐτῇ·
 Καὶ γὰρ δὴ κοίτοιο τάχ' ἡδέος ἔσσεται ὥρη, 510
 Ὅντινά γ' ὕπνος ἔλοι γλυκερὸς, καὶ κηδόμενόν περ.
 Αὐτὰρ ἐμοὶ καὶ πένθος ἀμέτρητον πόρε δαίμων·
 Ἥματα μὲν γὰρ τέρπομ' ὀδυρομένη, γοώουσα,

- "Aliud verò tibi dicam, tu autem in mente reconde tuâ; 495
 "Si tibi deus domaverit procos eximios,
 "Tunc demùm tibi recensebo in ædibus mulieres,
 "Et quæ te parùm-honorent, et quæ inculpatæ sint."
 Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses;
 "Nutrix, cur verò tu eas indicabis? neque omninò te oportet. 500
 "Benè utique et ipse ego observabo, et cognoscam unamquamque:
 "Sed tene silentio verbum, committeque diis."
 Sic utique dixit: anus autem per domum exivit,
 Allatura pedum-lavacra; priora enim effusa erant omnia.
 At postquam lavissetque et unxisset pingui oleo, 505
 Iterùm propiùs ad-ignem traxit-sibi sedile Ulysses
 Calefacturus-se; cicatricem autem pannis coöperuit.
 His verò sermonem exordiebatur prudens Penelope;
 "Hospes, paulùm quidem te ampliùs ego percontabor ipsa;
 "Item jam cubitùs citò placidi erit hora, 510
 "Quemcunque scilicèt somnus ceperit dulcis, etiam dolentem.
 "Sed mihi et dolorem immensum præbuit deus:
 "Dies etenim delector lamentans, lugens,

Ver. 498. — ἔ αἱ νηλητεῖς ἐσθλ.] Λίαν ἀμαρτωλοὶ, ἄλλοι ἀπίδοσαν, τῇ νη ἐπιτατικῷ ὄντος, ὅς ἐν τῇ, νήχυντος ἔραπῃ. ἔμεινον δὲ τὰς ἀναμαρτήτους, συγκειμένης τῆς λίξιως ἐν τῇ νη στρατιῶν μορίου, καὶ τῇ ἀλυσταίνῃ· ἢ ἡ, ὅσαι ἡμαρτάνουσαι, καὶ ὅσαι ὅ. Schol. Cæterùm Vulgati hîc habent νηλητεῖς. Barnesius autem edidit νηλητῆς. Vide suprâ ad α'. 317. Al. νηλίστις· notante Eustathio.

Ver. 502. — ἐπίτρεψον δὲ θεοῖσιν.]

"Assu d' ἐσσε' ἔσαι, ταῦτα θεοῖσι μέλει.
 Theogn. Gnom. ver. 1044.

Permitte Divis cætera —
 Horat. Carm. lib. I. Od. ix. ver. 9.

Ver. 505. — λίπ' ἐλαίῳ.]
 — pinguis olivi. Virg. Eclog. V. 68.

Ver. 510. — ἡδῖος ἔσεται ὥρη.] Al. ἔσεται ἡδῖος ὥρη.

Ἔς τ' ἐμὰ ἔργ' ὀρώσα καὶ ἀμφιπόλων, ἐνὶ οἴκῳ·
 Αὐτὰρ ἔπην νύξ' ἔλθῃ, ἔλθῃσί τε κοῖτος ἅπαντας,
 Κεῖμαι ἐνὶ λέκτρῳ, πυκιναὶ δέ μοι ἀμφ' ἀδινὸν κῆρ
 Ὀξείαι μελεδῶναι ὀδυρομένην ἐρέθουσιν.

515

Ὡς δ' ὅτε Πανδαρεῖον κούρη, χλαυρῆς ἀηδὼν,
 Καλὸν αἰείδῃσιν, ἔαρος νέον ἱσταμένοιο,
 Δεινδρέων ἐν πετάλοισι καθεζομένη πυκινόισιν,

520

Ἦτε δαμὰ τραπῶσα χέει πολυχηρία φωνήν,
 Παῖδ' ὀλοφυρομένη Ἴτυλον φίλον, ὃν ποτε χαλκῷ
 Κτεῖνε δι' ἀφραδίας, κοῦρον Ζήθοιο ἄνακτος·

Ὡς καὶ ἐμοὶ δίχα θυμὸς ἀράσσεται ἔνθα καὶ ἔνθα,
 Ἦε μένω παρὰ παιδί, καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσω,

525

“Meaque opera inspiciens et ancillarum, in demo:

“At postquam nox venerit, ceperitque cubitus omnes,

515

“Jaceo in lecto, crebraque mihi circa intimum cor

“Acutæ curæ lugentem lacessunt.

“Sicut autem quandò Pandarei filia, florida luscinia

“Pulchrè canit, vere recens ineunte,

“Arborum in foliis sedens densis,

520

“Quæ frequentèr versans fundit multisonam vocem,

“Filium lugens Itylum charum, quem quondam are

“Interfecit per insipientiam, filium Zethi regis;

“Sic et mihi bifariam animus movetur huc et illuc,

“Utrum maneam apud filium, et integra omnia servem.

525

Ver. 515. ——— ἐπην.] *Al.* ἐπὰ.

Ver. 518. 522. Ὡς δ' ὅτι Πανδαρεῖ κούρη,
 Ὡς.] Εἰ μὴ τις ἐν ἀνάγκῃ χάρις ἐστὶ, τάδε
 ἔ· ἢ λέξις ποιεῖ ἐπιχειροῦσιν αἶον, “Ὡς δ'
 “ὅτι Πανδαρεῖ Ὡς.” Ἐσλῶθα γὰρ ἔ· ἢ ἀνδρῶν,
 χαρεῖν ἀνιδιὸν ἔ· τὸ ἔαρος φύσει χαρεῖν πολὺ
 δι' ἐπικαιρόμησιν τῇ ἐκμενίᾳ· ἔ· ἐστὶ χαρεῖν, αἶον
 τὸ ἐπὶ, χλαυρῆς, ἔ· τὸ, Πανδαρεῖ κούρη, αἶον
 ἐστὶ δὲνδρος· ἀπὸ τῷ Πανδρῷ ἴδια ἐστὶ. *Demetr.*
Phaler. περὶ Ἑρμηνείας, § 133. Porro *Sitabo*,
Geograph. lib. XIV. pag. 981. al. 665.
citat; Ὡς ἔ· Πανδαρεῖ κούρη ———.

Qualis populeâ morrens Philomela sub
 umbrâ,

Amissos quæritur fœtus ———.

Flet noctem, ramoque sedens miserabile
 carmen

Integrat, et mœstis latè loca quæstibus
 implet. *Virgil. Georgic. IV. 511.*

Talis in umbris, mitis nunc denique
 sylvæ

Deflet Threïcium Daulias ales Ityn.

Consolat. ad *Liv. August.* (*Ovidio vulgò*
ascrip.) ver. 105.

Vide et infra ad ver. 522.

Ibid. ——— Πανδαρεῖ.] *Barnesius* edidit
 Πανδαρεῖ.

Ibid. — χλαυρῆς ἀηδὼν.] Ἦτοι ἐν χλαυρῇ
 διατρέχουσα ἢ ἄμα τοῖς χλαυροῖς φαινομένη,
 ἵαρος γὰρ φαίνεται ἢ διὰ τὸ χεῖμα· ἔ· παρὰ
 Vol. II.

“Συμμεῖσθαι δὲ χλαυρούχῃσι λίβῃσι αἱ Ἀηδόνες.
Schol.

Ver. 519. — ἔαρος νέον ἱσταμένοιο.] Sic
 apud *Virgilium*;

Vere novo ———. *Georgic. I. 49.*

Ver. 520. Ἀνδρέων ἐν πετάλοισι καθεζο-
 μένη.] *Pronuntiabatur* Ἀνδρῶν.

Οἱ αἰδουῖς ἐφεζόμενοι ἐπὶ δένδρῳ

Παύλονται, πλεῖστον περιώμενοι, ἔχον ἀπ' ὄψα.
Theocrit. Idyll. XV. 121.

Ver. 521. — πολυχηρία φωνή.] Ἦδη μὲν
 τοῖς τοῖς ἔ· “πολυχηρία φωνή,” γράφουσιν, τὸν
 ποικίλως μεμνημένην ὡς τὴν ἀδινίδα, τὴν
 μὴ ὄλως εἰς μίμησιν παρατρέφασθαι. *Ælian.*
de Animal. lib. V. cap. 38.

Ver. 522. Παῖδ' ὀλοφυρομένη Ἴτυλον.] Τῇ
 Νυκτίῳ (Ἀντίῳ, notante *Barnesio*) Ζεὺς
 μίγνυται, ἐξ ἧς Ζήθος γίγνεται καὶ Ἀμφίων
 — γὰρ αἱ δὲ Ζήθες μὲν Ἀηδὼν, τὴν τῷ Παν-
 δαρεῖ τὸν δὲ γίνεσθαι Ἴτυλον ἔ· Νηῖς Ἴτυλον
 δι' ἡ μητρεῖ Ἀηδὼν ἀποκρίνεται διὰ νυκτὸς, δοκῶ-
 σα εἶναι τὸν Ἀμφίον παῖδα, ἡλῶσα τὴν τῷ
 προσηρμένῳ γυναῖκα, ὅ· αὐτῇ μὲν ἔσται ἐξ πα-
 τὸς, αὐτῇ δὲ δύο· ἵφομα δὲ ταύτην ὁ Ζεὺς πο-
 νῆν ἢ δι' εὐχεται ἔσθαι γυνίκα· ἔ· ποιεῖ αὐτὴν
 ὁ Ζεὺς Ἀηδὼν θνητὴν δι' ἀπ' αὐτῇ τὸν Ἴτυλον,
 ὡς φησὶ *Φερειεύδης. Schol.*

Ver. 523. — Ζήθῳ.] *Al.* Ζήθῳ notan-
 te *Eustathio.*

Κτῆσιν ἐμὴν, δμῳάς τε, καὶ ὑπερφῆες μέγα δῶμα,
Εὐνὴν τ' αἰδομένη πόσιος, δήμοιό τε φῆμιν·

* Ἡ ἤδη ἄμ' ἐπῶμαι Ἀχαιῶν, ὅστις ἄριστος
Μνᾶται ἐνὶ μεγάροισι, πορὼν ἀπερείσια ἔδνα.

Παῖς δ' ἐμὸς, ἕως μὲν ἦν ἐτι νήπιος ἠδὲ χαλῖφρων,
Γῆμασθ' οὐ μ' εἶα πόσιος κατὰ δῶμα λιπούσαν·
Νῦν δ' ὅτε δὴ μέγας ἐστὶ, καὶ ἥβης μέτρον ἰκάνει,
Καὶ δὴ μ' ἀρᾶται πάλιν ἐλθέμεν ἐκ μεγάροιο,
Κτήσιος ἀσχαλῶν, τῇ οἱ κατέδουσιν Ἀχαιοί.

* Ἀλλ' ἄγε μοι τὸν ὄνειρον ὑπόκριναι, καὶ ἄκουσον.

Χῆνές μοι κατὰ οἶκον εἰκόσι πύρρον ἔδουσιν

* Ἐξ ὕδατος, καὶ τέ σφιν ἰαίνομαι εἰσορόωσα·

* Ἐλθὼν δ' ἐξ ὄρεος μέγας αἰετὸς ἀγκυλοχεΐλης

* Πᾶσι κατ' αὐχένας ἤξε, καὶ ἔκτανεν· οἱ δ' ἐπέχυντο

* Ἀθρόοι ἐν μεγάροις· ὁ δ' ἐς αἰθέρα διὰν ἀέρεθ.

Αὐτὰρ ἐγὼ πλᾶϊον καὶ ἐκώκυον, ἐν περ ὀνείρῳ·

* Ἀμφὶ δέ μ' ἠγερέθοντο εὐπλοκαμῖδες Ἀχαιοί,

Οἷκτ' ὀλοφυρομένην, ὃ μοι αἰετὸς ἔκτανε χῆνας.

* Ἀψ δ' ἐλθὼν κατ' ἄρ' ἔζετ' ἐπὶ προὔχοντι μελάρῳ·

“ Possessionem meam, famulasque, et altam magnam domum,

“ Torumque reverens mariti, populi que famam :

“ An jam una sequar Achivorum cum, quicumque optimus

“ Ambit me in ædibus, præbitis infinitis sponsalibus.

“ Filius autem meus, donec quidem fuit adhuc infans et animi-impotens, 530

“ Nubere non me sinebat, mariti domo derelictâ :

“ Nunc verò quandò jam magnus est, et pubertatis limitem attigit,

“ Jam demùm me optat retrò-cedere ex domo,

“ Ob-possessionem indignans, quam ei consumunt Achivi.

“ Sed age mihi somnium declara, et audi :

“ Anseres mihi in domo viginti triticum edunt

“ Ex aquâ, atque ipsâ lætor inspiciens :

“ Profecta verò ex monte magna aquila adunco-rostro,

“ Omnibus cervices confregit, et interfecit ; hi autem fusi sunt·

“ Conferti in ædibus : illa verò in æthera divinum elevata est. 540

“ Ast ego flebam et ejulabam, etiam in somnio ;

“ Circum autem me congregabantur comas-pulchræ Achivæ

“ Miserabiliter lugentem, quòd mihi aquila interfecerat anseres.

“ Reversa autem desidebat in prominenti tecto ;—

Ver. 529. Μνᾶται ἐνὶ μεγάροισι.] *Al.* Μνᾶ-
ται ἱμ' ἐν μεγάροισι.

Ibid. — ἀπερείσια ἔδνα.] *Al.* ἀπερείσι
ἔδνα.

Ver. 530. — ἕως μὲν ἦν ἐτι νήπιος.]
Edit. nonnullæ, ἕως μὲν ἦν πῖλος νήπιος.
Enuntiabatur autem ὁ μοι.

Ver. 531. Γῆμασθ'.] Vide suprâ ad λ'.
272.

Ver. 534. — ἀσχαλῶν.] *Al.* ἀσκέλλων.

Ver. 536. — πύρρον ἔδουσιν Ἐξ ὕδατος.]
Non, Ἐξ ὃ χωρὶς ὕδατος, ut mirè admo-
dum exponit *Scholiastes* ; sed triticum aquâ
mixtum : Ita ver. 553.

Πύρρον ἱερπωμένους κατὰ πόδας —,

Ver. 539. Πᾶσι κατ' αὐχένας.] *Al.* Πᾶσι
δὲ αὐχένας.

Ver. 540. — αἰθέρα.] *Al.* ἠέρα.

Φανῇ δὲ βροτὴ κατερήτυε, φώνησέν τε·

545

Θάρσει, Ἰκαρίου κόρη τηλεπλειτοῖο·

Οὐκ ὄναρ, ἀλλ' ὕπαρ ἐσθλόν, ὃ τοι τετελεσμένον ἔσται.

Χῆνες μὲν, μνηστῆρες· ἐγὼ δέ τοι αἰετὸς ὄρνις

Ἦα πάρος, νῦν αὖτε τεὸς πόσις εἰλήλουθα,

Ὅς πᾶσι μνηστῆρσιν αἰεκέα πότμον ἐφήσω.

550

Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐμὲ μελιηδὴς ὕπνος ἀνῆκε.

Παπτήνασα δὲ χῆνας ἐνὶ μεγάροισι νόησα

Πυρὸν ἐρεπτομένους παρὰ πύελον, ἧχι πάρος περ.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

ὦ γύναι, οὕτως ἐστὶν ὑποκρίνασθαι ὄνειρον

555

Ἄλλη ἀποκλινάιντ'· ἐπειὴ ρά τοι αὐτὸς Ὀδυσσεύς

Πίφραδ', ὅπως τελέει· μνηστῆρσι δὲ φαίνεται ὀλεθρος

Πᾶσι μάλ'· οὐδέ τί τις θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξει.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·

Ξεῖν', ἦτοι μὲν ὄνειροι ἀμήχανοι, ἀκριτόμυθοι

560

Γίνοντ', οὐδέ τι πάντα τελεῖται ἀνθρώποισι.

“Voceque humanâ compescebat, dixitque;

545

Confide, Icarii filia longè-latèque-incltyti;

Non somnium, sed visio-vera, quæ utique perfecta erit.

Anseres quidem, proci sunt; ego autem aquila avis

Eram antea; nunc demum tuus maritus veni,

Qui omnibus procis sævam mortem inferam.”

550

Sic dixit: at me dulcis somnus dimisit.

Ubi-circumspēctāssem verò, anseres in ædibus animadverti

“Triticum comedentes apud pelvim, ubi antea scilicet.”

Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses;

O mulier, nequaquam licet declarare somnium

555

Aliò deflectentem; quandoquidem sanè tibi ipse Ulysses

Dixit, quomodo perfecturus-sit: procis verò apparet exitium

Omnibus prorsus; neque quisquam mortem et fatum effugiet.”

Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope;

Hospes, profectò quidem somnia inæscrutabilia, indiscriminatim-loquentia

560

Sunt, neque omnino omnia perficiuntur hominibus.

Ver. 546. — Ἰκαρίῳ κόρη.] Ita Barnesius ex editionibus compluribus; atque ita MS. à Tho. Bentleio collatus. Henricus Stephanus alique ediderunt Ἰκαρίου κόρη. Quæ posterior vox, uti et notavit Barnesius, apud Pœtam alibi non occurrit.

Ver. 547. — ὕπαρ.] Τὸ μὲν· ἡμίανον φαντασματικόν. Schol.

Ver. 556. “Ἄλλη ἀποκλινάιντ’.” Ἐξω τῆς ἀληθείας ἀπόντα. Schol.

Ibid. — ἐπειὴ ρά.] Al. ἐπὶ ἢ ρά.

Ver. 557. Πίφραδ', ὅπως τελέει.] Indicavit nempe Ulysses, quo modo ipse perfecturus

sit. Barnesius malè vertit “Dixit, quomodo sit.” Quo sensu nusquam apud Pœtam occurrit vox τελέει. Vide Iliad. 9. 415. v. 370. Odys. β. 256.

Ver. 560. — ἦτοι μὲν ὄνειροι ἀμήχανοι.]

Ψευδὲς ὄνειροι χαίρουτ' ἂν ἦτ' ἄρα.

Euripid. Iphig. in Taur. ver. 569.

Ibid. — ἀμήχανοι.] Πρὸς τὴν μηχανὴν εὐρεῖν ἂν ἔστιν. Schol. Rectius autem Euristibi-
us: Ἀμήχανοι δὲ ὄνειροι, πρὸς τοῖς ἂν ἔστι ἀρί-
στον τινα ἀρισμάνην τεχνίσεσθαι ἢτοι μηχανήσεσθαι.

Δοῖαι γάρ τε πύλαι ἀμνηνῶν εἰσὶν ὄνειρον
 Αἱ μὲν γὰρ κεράεσσι τετεύχονται αἱ δ' ἐλέφαντι
 Τῶν οἳ μὲν κ' ἔλθωσι διὰ πρωτοῦ ἐλέφαντος,
 Οἳ δ' ἐλεφαίρονται, ἔπ' ἀπράκτους φέροντες.
 Οἳ δὲ διὰ ξεστῶν κεράων ἔλθωσι Δύραζε,
 Οἳ ῥ' ἔτυμα κραίνουσι, βροτῶν ὅτε κέν τις ἴδῃται.
 Ἀλλ' ἐμοὶ οὐκ ἐντεῦθεν οἶομαι αἰνὸν ὄνειρον
 Ἐλθέμεν ἢ κ' ἀσπαστὸν ἐμοὶ καὶ παῖδι γένοιτο.
 Ἄλλο δέ τοι ἔρῳ, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν.
 Ἦδε δὴ ἥως εἰσι δυσάνυμος, ἢ μ' Ὀδυσῆος
 Οἴκου ἀποσχῆσει· νῦν γὰρ καταθήσω ἄεθλον,

565

570

"Dux etenim portæ debilium sunt somniorum :
 "Nam alteræ quidem cornibus factæ sunt; alteræ autem ebore :
 "Horum quæ quidem venerint per sectum ebur,
 "Hæc decipiunt, verba irrita ferentia :
 "Quæ verò per polita cornua iverint foras,
 "Hæc verâ perficiunt; hominum quandò aliquis viderit.
 "At mihi non hinc puto grave somnium
 "Venisse: certè gratum mihi et filio foret.
 "Aliud autem tibi dicam, tu verò in mente reconde tuâ :
 "Hæc jam aurora adveniet infausta, quæ me Ulyssis
 "A domo amovebit: nunc enim deponam certamen,

565

570

Ver. 562. Δοῖαι γὰρ τε πύλαι ἀμνηνῶν
εἰσὶν ὄνειρον [Ἔτ.]

Sunt geminæ Somni portæ; quarum altera fertur

Cornea, quâ veris facilis datur exitus umbris: [το.]

Altera, candenti perfecta nitens elephanti. Sed falsa ad cælum mittunt insomnia manea. Æn. VI. 893.

"Α γὰρ προσεῖδος νυκτὶ τῆς φάσματῶν
Δισσῶν ὄνειρον

Sophocl. El.ctr. ver. 645.

ubi Scholiastes hunc locum Homeri citat. Vide et Luciani Hist. Ver. lib. II. item Dialog. qui inscribitur, Somnium, seu Gallus.

Ibid. — ἀμνηνῶν.] Apud Etymolog. Magn. notante Barnesio, ψιστῶν Malè.

Ver. 563. Αἱ μὲν γὰρ κεράεσσι τετεύχονται, αἱ δ' ἐλέφαντι. Οἳ μὲν φασὶ κερατίνην πύλην ἐπιτοκτικῶς τὴν ὀφθαλμῶν κερατοειδῆ γὰρ ὁ πρῶτος χιλὸν τῷ ὀφθαλμῷ ἐλεφαίῳ/ῃν δι, σῆμα ἔ' ἰσθὲν ἱλιφαντόχρως τὴν ὀδόντας' ἐκ δι τῆς, πιστότερά εἶναι τὰ ὀφθαλμοῦ τῶν λισφάντων. Καὶ οὗτοι διὰ μὲν κέρατος οἶον τι ἔ' ἰδῶν, διὰ δὲ ἱλιφαντος ἔ. Schol. ad ver. 562. ubi et plures hujus loci explicationes affert satis inficetas. Vide et Macrobi. in Somn. Scipion. lib. I. cap. 3. sub fine. Porro hinc Plato, in Charmide; "Αὐτοὶ δὲ τὸ ἰδὸν ἵσταν, εἴτε διὰ κέρατος, εἴτε δι' ἱλιφαντος ἱλιφάνει.

Ver. 564. — ὁ μὲν κ' ἔλθωσι διὰ πριεῦ ἱλιφάνει, Οἳ δ' ἐλεφαίρονται.]

— Τῶν ὄντων παρῆπαρην ὄψις ἰδέσθαι,
Κλιψίνων ἱλιφάντος ἀναίξεσθαι πύλαων.
Nonnus Dionys. lib. XXXIV. ver. 89.

— an vitio carentem

Ludit imago

Vana, quæ portâ fugiens eburnâ

Somnium ducit? —

Horat. Carm. lib. III. Od. xxvii. ver. 39.

Ibid. — πριεῦ ἱλιφάντων.]

— sectoque elephanto. Æn. III. 464.

Ver. 565. 567. Οἳ δ' — ὅς ῥ'.] Barnesius edidit Τοῖδ' — Τοῖς ῥ. Al. Ol γ', et Ol ε'.

Ver. 571. "Ἢδὲ δὴ ἥω. Αἰγὼν ἥω ἔ' ἴλην τὴν ἡμίραν "Ἢδὲ δὴ ἥως εἰσι δυσάνυμος." Porphy. Quest. Homeris. 12.

Ver. 572. — νῦν γὰρ καταθήσω ἄεθλον, Τὴν πύλην. "Ὅτι τὸ ἐν πύλῃσι ἱεράτοις κερῶν πανταχῶς μάλιστα ἡ Παιστής, θαυμαστὸς ἐστὶ ἔ' ἱσταῖον, ἐμμελίδας ἀπὸ τῶν ἄρτι περὶ λῶν ἔ' οἶον προσημαζόμενος τὴν κατὰ τῶν μεταφῶν μάχην. — Ἀλλοὶ ἐκείνη [Παιστή] ἱερινῶν [τοῖς], πύλῃσι δαδῆται, δι' ὧν ἐκείνη [Ὀδυσσεύς] αἰσιν ἔ' τὴν ἱεράτοις ἔ' τῶν δεισιφύλων λαβὼν ἄνδρα, ὅς ἐκείνη τῇ πύλῃ ἄνδρα. — Καὶ Ὀδυσσεὺς ἐκείνην, ἱεράτοις τὴν βύλην, [infra ver. 584.] ὡς ἱεράτοις αὐτῇ ἱερατοειδῶσαν ἔ' παραπρὸς τοῦτοις ἔ' τῶν. — Καὶ οὗτοι ἐμμελίδας ἱερατοειδῶν ἀφῆσαν, πρὸς τῇ ἱεράτοις πύλῃ πᾶσι, ἔ' ὡς ἐκ ἡν ἔ' τῇ πύλῃσι πύλας. —

Τοὺς πελέκειας, τοὺς κῆνος ἐνὶ μεγάροισιν ἰοῖσιν
 Ἰστασχή' ἐξείης, δρυόχους ὥς, δώδεκα πάντας·
 Στάς δ' ὄγε πολλὸν ἀκνέυθε, διαρρίπτασκεν ὀϊστόν.

575

Νῦν δὲ μνηστῆρεςσιν ἄεθλον τοῦτον ἐφῆσ'·
 "Ὅς δὲ κε ρήϊτατ' ἐνσανύσῃ βίον ἐν παλάμῃσι,
 Καὶ διοίστεύσῃ πελέκειων δυοκαίδεκα πάντων,
 Τῷ κεν ἄμ' ἐσποιμήν, νοσφισσαμένη τόδε δῶμα,
 Κουρείδιον, μάλα καλόν, ἐνίπλειον βίοτοιο·

580

Τοῦ ποτε μεμνήσεσθαι ὀϊόμαι, ἐν περ ὀνείρῳ.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

"Ὡ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδῳ Ὀδυσῆος,

Μηκέτι νῦν ἀνάβαλλε δόμοις ἐν τοῦτον ἄεθλον·

Πρὶν γάρ τοι πολύμητις ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς,

585

"Secures, quas ille in ædibus suis

"Statuebat ordine, navium-statumina veluti, duodecim omnes;

"Stans autem ille valde procul, trajiciebat sagittam.

575

"Nunc verò procis certamen hoc inferam :

"Qui autem facillimè intenderit arcum in manibus,

"Et jaculatus fuerit per secures duodecim omnes,

"Hunc unà sequar, relictâ hâc domo,

"Juventutis-*mea*, perpulchrâ, plenâ victu ;

580

"Cujus aliquandò recordaturam *me* puto, vel in somnio."

Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses ;

"O uxor veneranda Laërtiadæ Ulyssia,

"Nè amplius nunc differ in ædibus hoc certamen :

"Antè etenim solers veniet huc Ulysses,

585

Ver. 573. — πηλίκιαις.] Τὰ εἰδήρια τι-
 τροσημίνα. *Schol.* Pronuntiabatur autem
 πηλίκαις, vel πηλίκις. Ut et πηλίκιον, infra
ver. 578. pronuntiabatur πηλίκων. Vide ad
Il. β'. 811.

Ver. 574. 575. Ἰστασχή — διαρρίπτασκειν.]
 Vide ad *Il. ε. 37.* et *β'. 221.* *Al.* διαρρί-
 τασκεν.

Ver. 574. — δρυόχους ὥς.] Οἱ μὲν κίρκους
 ἐκέλευσι τινὰς μεγάλους καὶ ἐβελίσκων κεκρίμενους·
 οὗς κατασπῆνυσθαι εἰς τὴν γῆν, ὅτε δι' αὐτῶν
 τοξοῖν· οἱ δὲ μολύβδους τὰς δίαις αὐτῶν κάτω-
 θιν, Ἰστασχα τὸν κύκλον ἂν ἰσχυόμενον. Ἀμει-
 νον δὲ ἀπὸ τοῦ δρυόχους, ἔλλα ἡρῶα, ἢ ἂν ἡ σφῆ-
 κτις ἐκείνηται τῆς σφυρημίτης νύξ, ἣν οὐ σφυρη-
 μιτῶν καλῶνται δι' αὐτῶν καὶ ἰσχυομένης. *E-*
tymolog. Magn. in voce δρυόχους.

Ibid. — δώδεκα πάντας.] Similiter in-
 fra *ver. 578.* δυοκαίδεκα πάντων. Vide supra
 ad *ι. 244.* et ad *Il. ε'. 373. 470.* Porro
 fuerunt, notante *Eustathio*, qui hîc legerint,
 δρυόχους ὥς δώδεκα, πάντας. Minus rectè.

Ver. 576. — αἰθλον τῶτον ἐφῆσ'.] In
 utrâque *Eustathii* editione legitur τῶτον at-
 que ita ipse in commentario ; "Ἐδῆν δὲ (in-
 quit) σφ' Ποιητῇ τὸν αἰθλον ἰσχυῶα ὑδαίριος
 ἀπὸ τοῦ αἰθλου· ὁμῶς σφ', ἡ λύχνης, τοῦ λύχ-

νου, καὶ τοῖς τοῖς τοῖς. *Barnesius* autem *Henri-*
cum Stæphanum veterumque editionum non-
 nullas secutus, τῶτον edidit. Quin et infra
ver. 584. *hujus libri*, in omnibus, atque o-
 tiam apud *Eustathium* in commentario legi-
 tur τῶτον αἰθλον. Similitèrque supra *λ'. 622.*
623.

— ἡ γὰρ ἴσ' ἄλλον

Φραζέται τῷδε τι μοι χαλσιώτερον εἶναι αἰ-
 θλον.

Ver. 579. — νοσφισσαμένη.] Ita ex *Se-*
beri Indice restituit *Barnesius* ; atque ita in
 omnibus legitur supra *γ. 263.* Rectè.
 Nam, uti et ipse annotat *Barnesius*, quod
 hîc habent Vulgati *νοσφισσμένη secundam*
 corripit :

Νοσφίστατ', ὅθι μοι ἴσλη —.

Odys. λ'. 424.

Et *ver. 339.* *hujus libri* ;

Νοσφισσάμην ἰπὶ ποδὶς —.,

Vide ad *Il. ε. 140.*

Ver. 580. — καλόν.] Vide ad *Il. β'. 43.*

Ver. 584. — τῶτον αἰθλον.] Vide supra
 ad *ver. 576.*

Πρὶν τούτους, τόδε τόξον ἐϋζοον ἀμφαφώνοντας,
Νευρὴν τ' ἐντανύσαι, διοίστευσάι τε σιδήρου.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Εἴ κ' ἐθέλοις μοι, ξεῖνε, παρήμενος ἐν μεγάροις·
Τέρπειν, οὐ μοι ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισι χυθείη.
Ἀλλ' οὐ γάρ πως ἐστὶν αὐπνους ἔμμεναι αἰὲν
Ἀνθρώπους· ἐπὶ γάρ τοι ἐκάστω μοῖραν ἔθηκεν
Ἀθάνατος Διητοῖσιν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν.
Ἀλλ' ἦτοι μὲν ἐγὼν, ὑπερωϊὸν εἰσαναβᾶσα,
Λέξομαι εἰς εὐνὴν, ἣ μοι στονόεσσα τέτυκται,
Αἰεὶ δάκρυς ἑμοῖσι πεφυρμένη, ἐξ οὗ Ὀδυσσεὺς
ᾧ χεὶρ ἐποφύμενος κακοῖλιον οὐκ ὀνομαστήν.
Ἔνθα κε λεξαίμην· σὺ δὲ λέξοι τῶδ' ἐνὶ οἴκῳ,

590

595

" Quam isti, hunc arcum benè-politum contrectantes,
" Nervumque intenderint, jaculatique fuerint per ferrum."
Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope ;
" Si velles mihi, hospes, assidens in ædibus
" Delectare, haud mihi somnus in palpebras funderetur.
" Sed nequaquam licet insomnes esse semper
" Homines ; in singulis enim sortem imposuerunt
" Immortales mortalibus super almam terram.
" Sed sanè ego, in cœnaculum ubi-conscendero,
" Decumbam in lectum, qui mihi luctuosus factus est,
" Semper lachrymis meis fœdatus, ex quo Ulysses
" Ivit visurus malum-Ilium, non nominandum.
" Illic cubuero : tu verò cuba hæc in domo,

590

595

Ver. 586. — τόδε τόξον.] *Al.* πότες τόξον.

Ver. 590. — ἐ μοι ὕπνος.] *Al.* ἐ με μοι ὕπνος. Quæ et probabilior videtur lectio.

Ver. 591. 'Ἀλλ' ἐ γὰρ πως.] *Barnesius* voculam γὰρ hoc in loco otiosam existimat. *Eustathius* autem, "Ὅρα δὲ καὶ νῦν ἵτι ἀνθρώπους ἀπὸ τοῦ " γὰρ " συνδιδάσκω, ἀπιδύκων ἐς τὸ " ἄλλα." (ver. 594.) Vide suprâ ad x. 190.

Ibid. — ἐ γὰρ πως ἱστὶ αὐπνους ἔμμεναι αἰὲν.]

Quod caret alternâ requie, durable non est.

Ovid. Heroid. Epist. IV. ver. 89.

Ver. 592. — ἐπὶ γὰρ τοι ἐκάστω μοῖραν ἔθηκεν Ἀθάνατος.] *Μοῖραν φησὶ τὴν κατ' ἐργὸν βίῃ διανομήν. Eustath.* Πᾶς ὁ βίος ἡμῶν εἰς ἄνους καὶ σπουδὴν διχρεται· ἃ διὰ τοῦτο ἐ μόνον ἡγεγυρεῖς, ἀλλὰ ἃ ὕπνος ἐκρίθη· οὐδὲ πόλιμος, ἀλλὰ ἃ ἐρήνη· οὐδὲ χαρμὴν, ἀλλὰ ἃ ἰδὺς ὧς. *Plutarch. de Liberis educandis.*

Ver. 593. — ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν.] *Æ-*

"gypto autem ac Syriæ Ciliciæque et Asiæ
" ac Græciæ peculiares Zea, Olyra, Ti-
" phe ;—propter quam [*Zeam*] *Homerus*
" ζείδωρος ἄρουραν dixit ; non, ut aliqui arbi-
" trantur, quoniam vitam donaret." *Plin. Natural. Hist. lib. XVIII. cap. 8.* Altero autem modo exponit *Heyschius*, notante *Duponto, Gnomolog. Homeric.* ad hunc locum. Vide suprâ ad γ. 3.

Ver. 595. 598. Ἀλέξομαι — λεξαίμην — λίξω.] Vide ad *Il. β'. 515.*

Ver. 596. Αἰὲν δάκρυς ἑμοῖσι.] *Al.* Δάκρυον αἰὲν ἑμοῖσι.

Ver. 597. — κακοῖλιον ἐκ ὀνομαστῆς.] Vide suprâ ad ver. 260. Cæterum *MS. à Tho. Bentleio* collatus habet ὀνομαστῆν.

Ver. 598. — λίξω.] Τὸ δὲ λίξω παρακτινὸν πάντων κινήσας ἔχει γίνεσθαι διὰ τοῦτο λίγω, λίξω, ἢ ἀναδραμόντος εἰς ἰνσῶτα, ἱστὶ αὐτῇ παθητικὴν τὸ λίξομαι· ἢ παρακτινὸς ἱλεξίμην, τὸ τέρπειν λίξιτο, ἢ ἱξ αὐτῇ προσκτινὸν τὸ λίξω. *Eustath.* Vide ad *Il. f. 109. Al.* λίξαι, et λίξαι.

"Η χαμάδις στορέσας, ἥ τοι κατὰ δέμνια θίντων.

"Ως εἰποῦσ' ἀνέβαιν' ὑπερώϊα σιγαλόεντα,
Οὐκ οἶη· ἅμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι κίον ἄλλαι.

Ἐς δ' ὑπερῷ ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξί,
Κλαῖεν ἔπειτ' Οδυσῆα, φίλον πόσιν· ὄφρα οἱ ὕπνον

Ἦδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.

600

" Vel humi ubi-straveris, vel tibi famuli cubilia ubi-deposuerint."

Sic locuta conscendit coenacula splendida,

Non sola; cum eā scilicet et famulæ iverunt aliæ.

In coenaculum autem ubi-ascendisset cum famulis mulieribus,

Flebat deinde Ulyssem, charum maritum; donec ei somnum

Dulcem palpebris immisit cæsia-oculis Minerva.

600

Ver. 599. — χαμάδις.] Apud Eustathium, χαμάδι.

Ibid. — κατὰ δέμνια θίντων.] Apud Eustathium scribitur καταδέμνια. Minus recte; Nam κατὰ δέμνια θίντων, ut recte no-

tavit Barnesius, est δέμνια καταδύντων. Porro vocem θίντων (quæ apud Poëtam hoc tantum in loco occurrit), Scholiastes exponit ἀποθιμίνων, δηλοῦντι σὺν διασπασιν Eustathius autem, θίντων πὶ δολίχας.

THE
ΤΟΥ ὍΜΗΡΟΥ
Ο ΔΥΣΣΕΙΑΣ
ΡΑΨΩΔΙΑ, ἡ ΓΡΑΜΜΑ, γ'.

Ὑπόθεσις τῆς ραψωδίας γ'.

ΒΟΤΑΗΘΕΪΣ Ἀχιλῆϊ Ὀδυσσεὺς τὰς μηχανάς τοις μνηστῆσι Διραπαλίδας, καὶ μεταγνὼς, διὰ τῶν ἑξῆς πρὸς Εὐρυκλῆα καὶ Φιλοκτήτην διαλέγεται ἐν ᾗ καὶ τῶν μνηστῆρων γίνονται ἐμιλίας.

Ἐπιγραφαί.

Τὰ πρὸ τῆς μνηστευφορίας.

Ἄλλως,

γ', βρονταῖς Ζεὺς θάσσει· Ὀδυσσεὶα καὶ σχίσ' Ἀχαιεύς.

Α' Ὑτὰρ ὁ ἐν προδόμῳ εὐνάζετο διὸς Ὀδυσσεύς·
Καμμέν ἀδέψητον βοέην στόρεσ', αὐτὰρ ὕπερθε
Κώεα πόλλ' οἶων, τοὺς ἱερεύσπον Ἀχαιοί·
Εὐρυνόμη δ' ἄρ' ἐπὶ χλαῖναν βάλε κοιμηθέντι.
Ἐνθ' Ὀδυσσεὺς μνηστῆρσι κακὰ φρονέων ἐνὶ θυμῷ,
Κεῖτ' ἐγρηγορόωνται δ' ἐκ μεγάρῳ γυναιῖκες

5

LIB. XX.

A T in vestibulo cubabat nobilis Ulysses:
Subter quidem crudam bubulam-pellem stravit; at supernè
Pelles multas ovium, quas sacrificabant Achivi:
Eurynome verò deindè lænam injectit ad-somnum-composito.
Illic Ulysses procis mala meditans in animo,
Jacebat vigilans: mulieres verò ex domo

5

Ver. 1. — ἐνάζετο.] Ἐαυτῷ ἐντὶν παρ-
εσιύαζεν. Schol.

Ver. 2. Καμμέν ἀδέψητον.] Καμμέν, uti
rectè notavit Barnesius, est κατὰ μὲν eo-
dem modo ac καδδὲ est κατὰ δὲ παρμύεσσιν,
κατὰ μέσον Iliad. λ'. 172. 56. Vide et ad
Il. π'. 106.

Ver. 3. — ἱερεύσπον.] Ἀλ. ἱερύεσσον.
Qued (ut opinor) eodem modo pronun-
tandum. Vide suprà ad ξ'. 94. et ζ'. 181.

Ver. 5. — μνηστῆρσι κακὰ φρονέων.] Hinc
inscriptus hic Liber, Τὰ πρὸ τῆς μνηστευφο-
ρίας, notante Eustathio.

"Ἦσαν, αἱ μνηστῆρσιν ἱμισγέτοκο πάρος περ,
 Ἀλλήλοισι γέλατα καὶ εὐφροσύνην παρεχούσας.
 Τοῦ δ' ὀρίνετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν
 Πολλὰ δὲ μερμήριζε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
 Ἢ μεταίξας θάνατον τεύξειεν ἐκίστη,
 Ἢ ἔτ' ἐὼ μνηστῆρσιν ὑπερφιάλασι μιγῆναι
 Ὑστατα καὶ πύματα· κραδίη δὲ αἱ ἔνδον ὑλάπτει.
 Ὡς δὲ κύων ἀμαλῆσι περὶ σκυλάκεσσι βεβῶσα,
 Ἄνδρ' ἀγνοήσας ὑλάει, μέμονέν τε μάχεσθαι
 Ὡς ῥα τοῦ ἔνδον ὑλάπτει ἀγαιομένου παπὰ ἔργα·
 Στῆθος δὲ πλήξας, κραδίην ἠνίκαπε μύθῳ·
 Τέτλαθι δὴ, κραδίη· καὶ κύντερον ἄλλο πότ' ἔτλης,

10

15

Iverunt, quae cum-procis miscbantur antea scilicet,
 Sibi-invicem risum et laetitiam praebentes.
 Hujus autem commovebatur animus in pectoribus charis:
 Multum verò deliberabat in mente et in animo,
 An adortus mortem pararet unicuique,
 An adhuc sineret cum procis superbis misceri
 Extremò et ultimò: cor autem ei intus latrabat.
 Sicut verò canis tenellos circum catulos iens,
 Viro ignoto latrat, ardetque pugnare:
 Sic utique hujus intus latrabat cor aegrè-ferentis mala opera:
 Pectore autem percussò, cor inerepuit sermone;
 "Tolera jam, cor; et pejus aliud aliquando tolerasti.

10

15

Ver. 7. — ἱμισγέτοκο.] Vide ad II. 4. 37. et β'. 221.

Ibid. — πάρος περ.] *Al.* πάρος γε.

Ver. 8. — γέλατα καὶ.] Exemplaria nonnulla, teste *Eustathio*, legunt; γέλωτι καὶ. MS. à *Theo. Bentleio* collatus, γέλωντι καὶ. Ut suprà ε'. 349.

— γέλωντι ἰδοῦσιν ἱστιῶσι.

Ver. 10. Πολλὰ δὲ μερμήριζε κατὰ φρένα.]

Atque animum nunc hac celerem, nunc dividit illuc;

In partesque rapit varias, perque omnia versat. *Æn.* IV. 285.

Ibid. — μερμήριζε.] *Al.* μερμήριζε.

Ver. 14. — ἀμαλῆσι περὶ σκυλάκεσσι βεβῶσα.] Τὸν περὶ τοῦ σκύου φέρον ὡς διύττον προσλαβῶσα δοῦναι. *Plutarch. de Amore Prolii.*

Ver. 15. — ὑλάει, μέμονέν τι.] Vide ad II. 4. 37. et ε'. 736.

Ver. 16. "Ὡς ῥα τῷ ἔνδον ὑλάπτει"]

— stat pectore demens

Luctus, et admoto latrant præcordia tactu.

Statius, Sylvarum, lib. II. i. 12.

Porro MS. à *Theo. Bentleio* collatus hinc legit "Ὡς ῥα τῷ atque ita habet *Eustathii* Editio *Basilensis*. Quæ si vera sis lectio, pronuntiandum erit "Ὡς ῥα τῷ ἔνδον ὑλάπτει, Ὡς.

Ibid. — ἀφαιρέτω.] "Ἀφ' ὧν θαυμάζοντες, ἢ χαλινακίοντες. *Schol. Eustathius* et *ἀφαιρέτω* scribi testatur; quo modo et legitur apud *Etymolog. Magn.* notante *Barnesio*.

Ver. 17. — κραδίην ἠνίκαπε μύθῳ· Τέτλαθι δὴ, κραδίη.] Καὶ ἐν ἄλλοις δὲ τοῖς [Ὀμήρῳ] τὸν λαγισμόν τῷ θυμῷ παρακινῶντα, καὶ ὅπως ἀρχόμεν τῷ ὑποστασίμῳ κελύοντα, "Τέτλαθι δὴ, κραδίη· Ὡς." Καὶ πολλὰς μὲν τῷ λαγισμόν πᾶντα ἐν θυμῷ, ὡς ἐν στήθεσσι, (ver. 22. 23.) "Ὡς ἴφασ·" Τῷ δ' "ἀδ' ἐν στήθεσσι, Ὡς." *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 15. Porro laudat hunc locum *Plato, de Republ. lib. III.* "Ἀλλ' εἴσω τίς τις παρατίθεται πρὸς ἅπαντα καὶ λίσσεται ἔκ πρώτιστα ὑπὸ ἰλλογίμονι ἀνδρῶν, διατίθεται ἑ ἑ αὐτοῖς. Οἷον ἔστω· Στῆθος δὲ πλήξας, "κραδίην ἠνίκαπε, Ὡς." Vide et eundem in *Phædone*, ubi hunc locum adducit: item *Ælian. de Animal. lib. V. cap. 54. sub fine.*

Ver. 18. — ἔκ κύντερον ἄλλο πότ' ἔτλης.]

— Fortem hoc animum tolerare ju-bebo:

Et quondam majora tuli —.

Horat. Serm. lib. II. Eclog. v. 20.

Perfer et obdura; multò graviora tulisti.

Ovid. Trist. lib. V. Eleg. xi. 7.

Vide suprà ad i. 222.

Ἡματι τῷ, ὅτε τοι μένος ἄσχετος ἦσθι Κύκλωφ
Ἰφθίμους ἱτάραρ· σὺ δ' ἰτόλμας, ὄφρα σε μῆτις
Ἐξάγαγ' ἐξ ἀντροιο, οἷόμενον θανάσθαι.

20

Ὡς ἔφατ', ἐν στήθεσσι καθαπτόμενος φίλον ἦτορ.
Τῷ δὲ μάλ' ἐν πείσῃ κραδίη μένει τετληυῖα
Νωλεμίας· ἀτὰρ αὐτὸς ἐλίσσεται ἔνθα καὶ ἔνθα.
Ὡς δ' ὅτε γαστέρ' ἀνῆρ, πολέος πυρὸς αἰθομένοιο,

25

"Die illo, quandò tibi robore invictus comedebat Cyclopos

"Fortes socios; tu verò sustinebas, donec te solertia

"Eduxit ex antro, cùm putares te moriturum."

Sic dixit, in pectoribus increpans charum cor:

Ei autem penitus in retinaculo cor manebat tolerans

Continentèr: at ipse volebatur huc et illuc.

Sicut autem quandò ventrem vir, multo igne ardenti,

20

25

Ver. 19. — ὅτε τοι μένος ἄσχετος ἦσθι Κύκλωφ Ἰφθίμους ἱτάραρ.] Οἱ ἄνθρωποι μὲν αὐτὸς φθάσας ἴσθι [suprà p. 258.] τὸ κατὰ τοὺς ἱστέρας, [fortè ἱταίρας,] ἴσθι αὐτοὺς ἢ Σκύλλα ἦσθαι· τὸ δὲ κατὰ Λακεδαιμόνους, ὁ μόνος οἰκιστοῦν, ἀλλὰ καὶ χεῖρισιν. Ἐπιλιπὼν δ' ἐν αὐτῷ ὁ Πηλεΐδης τὸ κατὰ τὸν Κύκλωπα, δίδωσι Σκύλλα μὲν ἢ Λακεδαιμόνους ἀπαρκεῖν ἵσθαι ἄνθρωπον, κατὰ δὲ τοῦ Κύκλωπος ἱστέρας ἀνθρώπου Ὀδυσσεύς, τλήμων φανέας ἴσθι ἐν ἑαυτῷ. Eustath.

Ibid. — ὅτε τοι. Apud Eustathium, et in contextu et in commentario, ὅτε μοι. Atque ita legit MS. à Tbo. Bentleio collatus.

Ver. 21. — οἷόμενον θανάσθαι. Scribi potuit ἰσχυρόν· sed et οἷόμενος ferri potest. Quippe cum cor suum alloqui dicitur Ulysses, Sciprius alloqui intelligitur. Uti notavit Barnesium.

Ver. 22. — καθαπτόμενος φίλον ἦτορ. Καταπύλλων, τὴν ἀπίσταν ποιούμενος ἐς τὴν ψυχὴν, ὅτι αὐτῆς ἀψαθεῖ τὰ λεγόμενα. Schol.

Ver. 23. Τῷ δὲ μάλ' ἐν πείσῃ κραδίη μένει τετληυῖα.] Οὕτω τὸ τόμα μισθὸν ἦν αὐτῷ πανταχόθεν ἰσχυρίας· ἢ πάντα ἔχων ὁ λόγος ἐν αὐτῷ ἢ ὑπερίσχυς, προσεταπείλει τοῖς ἥμασι μὴ δακρύειν, τῇ γλώττῃ μὴ φθινύσκειν, τῇ καρδίᾳ μὴ τρέμειν μηδ' ἀλλασθεῖν. "Τῷ δ' αὖτ' ἐν πείσῃ κραδίη μένει τετληυῖα." μέγιστον τὸν ἄλογον κινήματος δεικνύοντες τὸ λογισμῷ, καὶ τὸ πνῦμα ἢ τὸ αἷμα πιστοποιεῖν κατὰ τὸν αὐτῷ καὶ χεῖρεσιν. Plutarch. de Garrulitate. Ubi in transcurso notandum, pro Τῷ δὲ μάλ', legisse hīc Plutarchum, Τῷ δ' αὖτ'. Quo modo legitur et apud Dionys. Halicarn. loco ad ver. 17. suprà citato. Porro hinc apud eundem Plutarchum; "Ἐχοντι κατὰ χεῖρας ἐν τῇ Ὀμηρικῇ πείσῃ μίνοντα τὸν θυμὸν. De Iῶ cōhibendā, haud longè ab initio. Et apud Synesium de Calist. (citante Gatakerō ad Antonin. lib. III. § 6.) "Τήνεσσι ἐν πείσῃ, "φασι, τὴν καρδίαν."

Ibid. — ἐν πείσῃ.] Ἀντὶ τοῦ κατὰ χεῖρας

ἐκ ἴσθι ἦν ἐν κινήσει, ἀλλ' ἐν θυμῷ ἴσθαι· ἢ ἐν οἷς ἱσχυρόν· ἢ ἰσχυρία, οἷον ἐν ἱσχυρίᾳ αὐτῷ. Schol. à Barnasio ex MS. emendata. Eustathius vocem πείσῃ interpretatur ταπεινῇ. Quam explicationem rejiciens vir eruditus Tbo. Gatakerus, ipse exponit σχαλὸν ἀγανακτεῖν, furis anabwallis. "Talem nempe" (inquit) "vult animi statum, qualem describit apud Plut. de virt. moral. nescio quis verbis hīce —;

" — — — — — ἴσθι

"Ναῦς, ὅτι ἐκ μὲν γῆς ἀνίστηται [Al. ἀνίσταται.] βρόχους,

"Πῦρ δ' ἔρεος, ἡμῖν δ' ἐνερθεῖται τὸ στήμα[α]."

Annotat. in Antoninum, lib. III. § 6. Vide suprà ad ver. 17. et 23. Apud Homerum vox alibi non occurrit.

Ibid. — τετληυῖα. Al. τετληυῖα.

Ver. 25. Ὡς δ' ἴσθι γαστὴρ ἀνῆρ, ὣς.] Spoudanus hāc comparatione cogitationum in Ulyssis volubilitatem exprimi arbitratur. Dna. Dacier aliam accipiendi rationem affert: "Ce Poète (inquit) compare Ulysse, qui se tourne çà et là dans son lit, brûlant d'impatience de se saouler du sang des Amants de Penelope, à un homme affaibli par la tourmente et qui s'agit pour faire cuire sur un grand feu le ventre d'un animal, dont il brûle de se rassasier." Poëta autem, ut opinor, hāc similitudine nihil aliud quàm crebras corporis volutationes depingere voluit. Porro fuerunt qui hanc Similitudinem vilem Poëtæque omnino indignam arguerint: Eustathius autem in commentario ad Iliad. κ'. 5. "Ἐν δ' Ὀδυσσεΐ (inquit) θαυμάζονται ἄλλως [ὁ Πηλεΐδης], ὅτι τὸν πῶλιν Ὀδυσσεὺς κατακαυόμενον τῷ πυρὶ, ἀνδρὶ ἀπαυδῶντι ἐν τῇ γαστρίᾳ κίσεως γήραυσαν· ἔλας γὰρ ὁ Πηλεΐδης βέβαιος ἀποκτεῖναι, καὶ προσφύει τῷ πυρὶ τὰ ἐν μεγάλῃ ἐκτελεῖται, τὰς τε σμικρότητας. Vide suprà ad v. 1.

Ἐμπλήειν κρίσεως τε καὶ αἵματος, ἔνθα καὶ ἔνθα
Αἰόλλει, μάλα δ' ὤκα λιλαίεται ὀπηθήηαι·

"Ὡς ἄρ' ὄγ' ἔνθα καὶ ἔνθα ἐλίσσεται, μερμηρίζων,

"Ὅπως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφῆσει,
Μοῦνος ἰὼν πολέσιν· σχεδόνθεν δέ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη,

30

Οὐρανόνθεν καταβᾶσα· δέμας δ' ἦϊκτο γυναικί·

Στῇ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπε·

Τίπτε αὐτ' ἐγρήσσεις, πάντων πέρι κάμμορε φωτῶν;

Οἶκος μὲν τοι ὃδ' ἐστὶ, γυνὴ δέ τοι ἥδ' ἐνὶ οἴκῳ,

Καὶ καίς, οἷόν τού τις ἐέλδεται ἔμμεναι υἷα.

35

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, θεὰ, κατὰ μοῖραν ἔειπες·

Ἀλλὰ τί μοι τόδε θυμὸς ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζει,

"Ὅπως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφῆσα

Μοῦνος ἰὼν· οἱ δ' αἰὲν ἀολλέες ἐνδον ἔασι.

40

Πρὸς δ' ἔτι καὶ τόδε μεῖζον ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζω,

Εἴπερ γὰρ κτείναιμι, Διὸς τε σέθεν τε ἔκητι,

Plenum pinguedineque et sanguine, huc et illuc

Variè-versat: valdè verò citò cupit assatum esse:

Sic utique ille huc et illuc volvebatur, deliberans,

Quomodo demùm procis impudentibus manus inferret,

Solus cùm-esset, multis: prope verò ipsum venit Minerva

Cœlitùs delapsa; corpore autem assimilata erat mulieri:

Stetit verò deindè super caput, et ipsam sermone allocuta est;

"Cur demùm vigilas, omnes supra infelix viros?

"Domus quidem tibi hæc est, uxor autem tibi hæc in domo,

"Et filius, qualem aliquis cuperet esse filium."

Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses;

"Certè jam hæc omnia, dea, compositè dixisti;

"Sed nonnihil mihi hoc animus in mente cogitat,

"Quomodo demùm procis impudentibus manus inferam,

"Solus cùm-sim; hi autem semper frequentes intùs sunt.

"Insuper autem et hoc majus in mente cogitò;

"Siquidem enim interficerem, Jovisque tuisque voluntate,

30

35

40

Ver. 26. Ἐμπλήειν κρίσεως τε καὶ αἵματος.]
Apud Porphyryum, *Quæst. Homeric.* 3. legi-
tur Ἐμπλήειν Ut suprâ s. 45.

— κρίσεως τε ἔ αἵματος ἐμπλήσαντες.

Ver. 27. Αἰόλλει.] Δηλοῖ — τὸ εἰπεῖν, καὶ
συνεχῶς εἰρῆσαι. Porphy. *Quæst. Homeric.* 3.
Ubi pro Αἰόλλαι legitur Αἰόλλῃ ut et in
MS. à Tho. Bentleio collat.

Ver. 28. — ἔρ.] Ut dictum est —:
suprà ver. 24.

Ibid. — μερμηρίζων.] Vide suprâ ad
ver. 10.

Ver. 29. — ἐφῆσει.] *Al.* ἐφῆσεν.

Ver. 30. — σχεδόνθεν δὲ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη.]
Vide suprâ ad s. 166. et ad *Il.* s. 194.

Ver. 31. 32. Οὐρανόνθεν καταβᾶσα — Στῇ
δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς.]

Devolat, et supra caput astitit —.

Æn. IV. 702.

Ver. 34. — μὴν τοι.] *Al.* μὴν εὖς.

Ver. 37. — ἴασις.] *Al.* ἴασις. Ut
alibi sæpè.

Ver. 41. Πρὸς δ' ἔτι.] *Al.* Πρὸς δὲ τι.

Ver. 42. — Δρὸς τι εἶδεν τι ἔκητι.] *Spon-*
danius apud *Didymum* legi annotat, Διὸς τι εἶ-
δεν τ' ἔκητι quam et potiolem lectionem
existimat vir eruditus: "Hoc enim," inquit,
"verebatur Ulysses, nè hoc negotium Ju-
"piter et Minerva [non] probarent, quòd
"fortasse eos cæde Hominum minimè de-

Πῇ κεν ὑπεκπροφύγοιμι ; τό σε φράζεσθαι ἄνωγα.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Σχέτλιε, καὶ μὲν τίς τε χερυῖονα πείθεθ' ἱταίρω,
 "Ὅσπερ Διητός τ' ἐστὶ, καὶ οὐ τόσα μῆδεα οἶδεν·
 Αὐτὰρ ἐγὼ θεὸς εἰμὶ, διαμπερὲς ἥ σε φυλάσσω
 Ἐν πάντεσσι πόνοις· ἐρέω δέ τοι ἕξαναφαιδόν·
 Εἴπερ πενήποντα λόχοι μερόπων ἀνθρώπων
 Νῶϊ περιστάϊεν, κτεῖναι μεμαῶτες ἄρῃ,
 Καὶ κεν τῶν ἐλάσαιο βόας καὶ ἴφια μῆλα.
 Ἄλλ' ἐλέτω σε καὶ ὕπνος ἀνὴρ καὶ τό φυλάσσειν
 Πάννυχον ἐγρήσσοντα· κακῶν δ' ὑπὸ δύσαι ἦδη.

"Ὡς φάτο· καὶ ῥά οἱ ὕπνον ἐπὶ βλεφάροισιν ἔχευεν·

"Quod subterfugerem? hoc te considerare jubeo."

Hunc autem rursus allocuta est dea caesia-oculis Minerva;

"Miser, et quidem aliquis etiam peiori credit socio,

"Qui scilicet mortalisque est, et non tot consilia novit:

"At ego dea sum, perpetuo quae te custodio

"In omnibus laboribus; dicam autem tibi apertè:

"Siquidem quinquaginta agmina articulatè-loquentium hominum

"Nos circumstant, interficere cupientia ferro,

"Etiam horum abigeres boves et pingues oves.

"Sed capiat te et somnus; molestum est etiam excubare

"Totà-nocte vigilantem; è malis verò emerges jam nunc."

"Sic dixit; et ei somnum palpebris infudit:

"lectari intelligeret." Et paulò superiùs;
 "Incipit eà de re cogitare, ne quid incon-
 "sultis et invitis Diiis facere videatur."
 Sed hoc cum reliquâ sententiâ minùs con-
 gruit. Vide et infrâ ψ. 117. 122. ubi de
 eadem re deliberandum monet *Ulysses*.

Ver. 43. — τὸ σε φράζεσθαι ἄνωγα.]
 Vulgati habent τὸ δὲ φράζεσθαι ἄνωγα. *Barnesius*
 autem edidit τὸ σε quæ et potior vi-
 detur lectio. Non quod "τὸ ἄνωγα" (ut
 hîc commentus est vir eruditus) "non so-
 "lum πειλίσκω, verùm et ἱκετεύω significet;"
 id quod apud Poëtam, ut opinor, nusquam
 fit: sed quod alibi apud Poëtam occurrit
 phrasis similis:

— σε δὲ φράζεσθαι ἄνωγα.

Odys. δ. 269. σ'. 312.

— εἰσεῖσε σε φράζεσθαι ἄνωγα. ε'. 279.

— τῇ σε φράζεσθαι ἄνωγα. ψ. 122.

MS. autem à *Tho. Bentleio* collatus, et *Eus-
 tathii* editio *Basiliensis* τὰ σε φράζεσθαι ἄνω-
 γα legunt.

Ver. 46. — Σπυτὸς τ' ἐστὶ.] Apud *Eus-
 tathium* in commentario, itemque in MS.
 à *Tho. Bentleio* collat. legitur *Σπυτὸς* ἐστὶ
 omissâ voculâ σι. Quod et ferri posset.
 Vide ad *Il.* δ. 51.

Ver. 47. — διαμπερὲς ἥ σε φυλάσσω Ἐν
 πάντεσσι πόνοις.] Ita suprâ σ'. 300.

Παλλὰδ' Ἀθηναίην κῆρην Διὸς, ἥτις τοι αἰὲς
 Ἐν πάντεσσι πόνοις παρέσταμι καὶ φυλάσ-
 σω.

Et *Ilad.* κ'. 278.

— αἰγιόχοιο Διὸς τίσις, ἥτις μοι αἰὲς
 Ἐν πάντεσσι πόνοις παρέσταμι —.

Ver. 48. — πόνοις ἰσίων.] *Al.* πόνοισιν
 ἰσίων. Ut pronuntietur videlicet ἰσῶ.

Ver. 49. — λόχῳ.] Τῶν πολεμίων συ-
 γήματα. *Schol.*

Ver. 50. — ἄρῃ.] "Aegri nūc ὁ εὐδῆρος.
Schol.

Ver. 52. — ἀνὴρ.] Vide ad *Il.* δ. 24.

Ver. 53. — κακῶν δ' ὑπὸ δύσαι ἦδη.]
Κάκῳσι ὑποείλδῃς. *Schol.* Ubi *Barnesius*
Sensum omninò postulare existimat, ut le-
 gatur *Κακῳσίῳ* ὑποείλδῃς. "Jam nunc e-
 "nim," inquit, "finem malorum illi adesse
 "prophetat *Minerva*." Eandem interpreta-
 tionem in versione sequuntur Editiones
 plurimæ. Atque hoc sensu occurrit vox
 ὑποδύσεις suprâ ζ. 127.

"Ὡς ἔφαθ' ὁ δῆμον ὑποδύσεις —"

Eustathius autem alteram interpretationem
 secutus videtur.

Ibid. — ὑπὸ δύσαι.] *Al.* ὑποδύσεις et
 ἀποδύσεις. Vide ad *Il.* δ. 109.

Αὐτὴ δ' ἄψ' ἐς Ὀλυμπόν ἀφίκετο διὰ Διῶν,
 55
 Εὖτε τὸν ὕπνος ἔμαρπτε, λῦον μελεδήματα θυμοῦ,
 Λυσιμελὲς· ἄλοχος δ' ἄρ' ἐπέγραπτο κέδν' εἰδυῖα·
 Κλαῖε δ' ἄρ' ἐν λίκτροισι καθεζομένη μαλακοῖσιν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίουσα κορίσσατο ὃν κατὰ θυμόν,
 Ἀρτέμιδι πρῶτιστον ἰπευξάτο διὰ γυναικῶν
 60
 Ἀρτεμι, πότνια Διᾶ, δύγατερ Διός, αἶθε μοι ἦδη
 Ἴον ἐνὶ στήθεσσι βαλοῦσ' ἐκ θυμόν' ἔλοιο
 Αὐτίκα νῦν ἢ ἔπειτά μ' ἀναρπάξασα Δύελλα
 Οἴχοιτο προφύρουσα κατ' ἡρώεντα κέλευθα,
 65
 Ἐν προχοῇ δὲ βάλοι ἀφορροῦ Ὠκεανοῖο.
 Ὡς δ' ὅτε Πανδάρειοι κούρας ἀνέλοντο Δύελλαι,
 Τῆσι τοκῆας μὲν φθίσαν Δεοί· αἱ δὲ λίποντο
 Ὀρφαναὶ ἐν μεγάροισι, κόμισσε δὲ δι' Ἀφροδίτῃ

Ipsa autem retrò in Olympum abiit nobilissima dearum,
 Quandò hunc somnus capiebat solvens curas animi,
 Membrorum-relaxator : uxor verò expectata est honesta sciens ;
 Flebatque proindè in lectis sedens mollibus.
 At postquam flens satiasset-se suo in animo,
 Dianæ primùm supplicavit præstantissima mulierum ;
 60
 “ Diana, veneranda dea, filia Jovis, utinam mihi jam
 “ Sagittâ pectoribus immissâ animum eximeres
 “ Statim nunc ; vel postea me raptam procella
 “ Iverit portans per aëreas vias,
 “ Fluentisque inijciat reflui Oceani.
 65
 “ Sicut autem quandò Pandarî filias sustulerunt procellæ ;
 “ Quibus parentes quidem perdididerunt dii ; ipsæ autem relictæ sunt
 “ Orbæ in ædibus ; curavit verò diva Venus

Ver. 55. Αὐτὴ δ' ἄψ.] *Al.* Αὐτὴ δ' αὐτ'.

Ver. 61. — αἶθε μοι ἦδη Ἴον ἐνὶ στήθεσσι.] Vide suprâ ad ἰ. 409.

Ver. 63. — ἰπευξα μ' ἀναρπάξασα Δύελλα Οἴχοιτο προφύρουσα [Ἦ.] Similiter *Hæcena*, *Iliad.* ζ'. 345. 346.

“Ὡς μ' ἔφιλ’

Οἴχοισι προφύρουσα κατὰ ἡρώεντα Δύελλα
 Εἰς ὅρας, ἢ εἰς κύμα πολυφλοίσκου θαλάσσης,

“Ἐνθα μὲν κύμα ἀπείροσ’

Ver. 64. — ἡρώεντα κέλευθα.] Τὸν αἰετα, ἢ τὸν ἄδην. *Schol.*

Ver. 65. Ἐν προχοῇ δὲ βάλοι ἀφορροῦ Ὠκεανοῖο.] Quoniam *Ulysses* inferos visurus extremum Oceani adiūse dicitur suprâ λ'. 13. idèd hîc per προχοῇ Ὠκεανοῖο, “ locum “ ubi antiquitas inferos collocavit ” intelligit *Spondanus*. Rationibus, ut opinor, haud satis idoneis. *Scholias*ter exponit simpliciter τοῖς μύθεσιν.

Ibid. — ἀφορροῦ Ὠκεανοῖο.] Τὸ κύμα σπειροῦντος τὴν γῆν, καὶ ἄψ' πάλιν ἐπὶ τὰ αὐτὰ ἀφικνουμένου. *Schol.* Τίτις δὲ ἀφορροῦ φασὶ τὸν ταχὺ ρέοντα, ὡς εἶναι ἀιφόρρον. *Eustath.*

Ver. 66. Ὡς δ' ὅτε Πανδάρειοι κούρας.] Πανδάρειος ὁ Μίρμος ἢ ὕμνης Ὀρέας παῖς, Μιλήσιος τὸ γένος, γάμος Ἀρμαδίων τῆν Ἀμφιδάμαντος, ἰσχυρὸς παῖδας τρεῖς, Ἀνδρόν. καὶ Κλειθέραν, ἢ Μιρόπην· ἃς τρέψουσ' Ἀφροδίτῃ ἢ Ἀθηνᾷ ἢ Ἠρᾷ. Πανδάρειος δὲ παραφθονέως εἰς Κρήτην, κλίπεται τὸν τῷ Διὶ κόνα· — ὃ δὲ Ζεὺς αὐτὸν — κτείνει εἰν τῇ γυναικί· ταῖς δὲ δυστυχέουσιν αὐτῷ τὰς Ἀρπυίας ἰφορμᾷ· αἱ δὲ ἀνελόμεναι Ἐρμῖνισιν αὐτὰς διδώσιν θυλιῶν ἢ μὴν ἄλλα ἢ νόστον αὐταῖς ἐκβάλλει Ζεὺς· καλῶνται δὲ εὖτε κόνα. *Schol.* Vide et *Pausaniam*, lib. X. cap. 30. ubi hanc historiam ex *Homero* refert ; item suprâ ad ε'. 518.

Ibid. — Πανδάρειοι.] *Barnesius* edidit Πανδάρειον.

Τυρῶ, καὶ μέλιτι γλυκερῶ, καὶ ἡδέϊ οἶνῳ·
 Ἥρη δ' αὐτῇσιν περὶ παστῶν δῶκε γυναικῶν
 Εἶδος καὶ πινυτήν, μῆκος δ' ἔπος· Ἀρτεμις ἀγνή,
 Ἔργα δ' Ἀθηναίη δέδαιε κλυτὰ ἐργάζεσθαι.
 Εὖτ' Ἀφροδίτῃ δια προσέστιχε μακρὸν Ὀλυμπον,
 Κούρησ' αἰτήσουσα τέλος θαλεροῖο γάμοιο,
 Ἔς Δία τερπικέραυνον· (ὁ γάρ τ' εὖ οἶδεν ἅπαντα,
 Μοῖραν τ' ἄμμορίην τε καταβνητῶν ἀνθρώπων)
 Τόφρα δὲ τὰς κούρας Ἀρπυιαὶ ἀνηρέψαντο,
 Καὶ ῥ' ἔδοσαν στυγερῇσιν Ἑρινύσιν ἀμφιπολεύειν·
 Ὡς ἔμ' αἰστώσειαν Ὀλύμπια δάματ' ἔχοντες,
 Ἥε μ' εὐπλόκαμος βάλοι Ἀρτεμις, ὅφρ' Ὀδυσῆα
 Ὀσσομένη, καὶ γαῖαν ὑπὸ στυγερῇν ἀφικοίμην,

70

75

80

“ Caseo, et melle dulci, et suavi vino :

“ Juno autem ipsis prae omnibus dedit mulieribus

70

“ Speciem et prudentiam ; proceritatem verò præbuit Diana casta,

“ Opera autem Minerva docuit incluta operari.

“ Quandò Venus diva adiit magnum Olympum,

“ Puellis petitura perfectionem florum nuptiarum,

“ Ad Jovem gaudentem-fulmine ; (ille etenim benè novit omnia,

75

“ Fortunamque infortuniumque mortalium hominum :)

“ Interea utique puellas Harpyæ abripuerunt,

“ Et dederunt odiosis Erinybus ut-servirent :

“ Sic me delectant Olympias domos habentes,

“ Vel me comas-pulchra percutiat Diana ; ut Ulysem

80

“ Ob-oculos-habens, etiam terram odiosam subeam,

Ver. 69. Τυρῶ, ἡ μέλιτι γλυκερῶ, ἡ ἡδέϊ οἶνῳ. Τρυφῆς ἔστιν — ἰνδιξίς. Eustath.

Οὐδὲ τυρὸς νόσσηλος ἀπὸ γλυκεριοῦ γάλακτος,
 Οὐ χρηστὸν μιλίστωμα, τὸ ἡ μάκαρις ποθίσιον.

Butrachomyomach. ver. 38.

Ῥα δὲ γάλακτι πιδον,

Ῥα δ' οἶνῳ, ῥεὶ δὲ μιλίσσῳ

Νίκταρι —. Euripid. Bacch. ver. 142.

— τυρώοντα μίγαν λιτικοῦ γάλακτος.

Theocrit. Idyll. I. 58.

Ubi Casaubonus (notante Barnesio) vocem τυρώοντα non “ Caseum,” sed “ Placentam,” vertendam contendit.

Ver. 71. — αἰστος δ' ἔπος· Ἀρτεμις ἀγνή.] Κροσσόφορος γὰρ ἡ Διὸς, ὁμοίως τῷ ἀδελφῷ Ἀπόλλωνι. Schol. à Barnesio ex MS. emendata. Καὶ γὰρ τὸ ἔλιν, την τι σωτηρίαν ἢ τὸν θάνατον τῶν μὲν ἀνδρῶν τῷ Ἀπόλλωνι, τῶν δὲ γυναικῶν τῇ Ἀρτέμιδι, τυτίζει τῷ ἡλίῳ ἢ τῇ σελήνῃ, ἀνατίθεται τεύχεσσι μὲν αὐτὴς ποιών διὰ τῆς τῶν ἀκτίνων βολῆς. — Διὰ ταῦτα γυνήσιν τῶν μὲν Τηλέμαχον τηλικῶτα εἶναι “ Ἀπόλλωνος γι' ἐκνητὶ ” εἰς δὲ Πενδάρειον κούρας ὑπὸ Ἀρτέμιδος πύκνυνται. Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 23. Vide suprā ad τ'. 86.

Ver. 72. — δίδαι.] Postulat Temporum ratio ut hæc vox sit non ex Præterito δίδαι, sed ex Aoristo δίδαιον. Coniunctum enim est cum præcedentibus, κόμισσι, δῶκε, ἔπος. Rectèque proinde exponit Eustathius ἰδιδάξῃ, non διδιδάξῃ. Vide suprā ad §. 448. et ad Il. 6. 37.

Ver. 74. — θαλεροῖο.] Ἀλ. γλυκεριοῖο.

Ver. 75. — ὁ γὰρ τ' εὖ οἶδεν ἅπαντα, Μοῖραν τ' ἄμμορίην τι.] Ἀλ. Μοῖραν παμμορίην τι.

Οὐ τινὰ φημι δεῖν ἀπὸ τοῦ ὀλέθρου.

Οὐ βαρύνονται ἔνθα γινώσκει.

Euripid. Heraclid. ver. 608.

Ver. 80. Ἥε μ' εὐπλόκαμος.] Ἀλ. Ἥε μ' εὐπλόκαμος.

Ibid. — ὅφρ' Ὀδυσῆα Ὀσσομένη, ἢ γαῖαν ὑπὸ.] Τῶτίστιν ἵνα θάνομι ἔχουσα μνήμη τῇ ἀρετῇ ἀνδρὸς ἡγνιγραμμίνην μοι ἀνιέξαιστον εἰς ψυχὴν. Eustath. Ita suprā Odys. 4. 115.

Ὀσσομένης πατὶς ἰσθλὸν ἐν φρεσὶν —.

Vide Porphyry. Quest. Homeric. 16. Barnesius, versiones vulgatas secutus, vocem Ὀσσομένη minùs rectè reddit, “ Finura,”

Μηδὲ τι χεῖρονος ἀνδρὸς εὐφραίνοιμι νόημα.

Ἀλλὰ τὸ μὲν καὶ ἀνεκτὸν ἔχει κακὸν, ὅπποτε κέν τις

Ἡματα μὲν κλαίῃ πυκινῶς ἀπαχήμενος ἦτορ,

Νύκτας δ' ὕπνος ἔχῃσιν (ὁ γὰρ εἰπέλησεν ἀπάντων

85

Ἑσθλῶν ἠδὲ κακῶν, ἐπεὶ ἄρ' βλῖφαρ' ἀμφικαλύψῃ.)

Αὐτὰρ ἐμοὶ καὶ ὄνειρατ' ἐπίσσευεν κακὰ δαίμων.

Τῇδε γὰρ αὖ μοι νυκτὶ παρέδραθεν εἴκελος αὐτῷ,

Τοῖος ἐὼν, οἷος ἦεν ἅμα στρατῷ· αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ

Χαῖρ', ἐπεὶ οὐκ ἐφάμην ὄναρ ἐμμέναι, ἀλλ' ὕπαρ ἦδη.

90

Ὡς ἔφατ'· αὐτίκα δὲ χρυσόβρονος ἤλυθεν ἠώς.

“ Neque omnino pejoris viri lætificem mentem.

“ Sed hoc quidem et tolerabile habet malum, quando aliquis

“ Dies quidem flet, frequentèr dolens corde;

“ Noctes verò somnus cum habet: (hic etenim oblivisci-facit omnium

85

“ Bonorum et malorum, postquam palpebras obtexerit:)

“ At mihi et insomnia immittere-solet mala deus.

“ Hæc enim rursus mihi nocte accubuit similis ipsi,

“ Talis existens, qualis ivit cum exercitu; at meum cor

“ Gaudebat, quoniam non putabam somnium esse, sed visionem-veram jam.” 90

Sic dixit: statim verò aureo-solio venit Aurora.

Ver. 82. Μηδὲ τι.] *Al.* Μηδὲ ἴτι.

Ver. 83. — ἔχει.] *Al.* ἔχιν.

Ver. 85. — ὁ γὰρ εἰπέλησιν ἀπάντων
Ἑσθλῶν ἠδὲ κακῶν.] Vide infra ad ψ. 342.

— tuque, ὁ domitor

Somme laborum, [*Al.* malorum], requies
animi. *Seneca, Herc. Furens*, v. 1065.

— requies, medicinaque publica curæ,

Somnus

Ovid. ex Pont. lib. I. Epist. ii. 43.

Hinc et apud *Virgilium*;

— Lethæo — Somno. *Georgic. I. 78.*

Ποτὸδ. *Barnesius* hinc ex Editionum veterum nonnullis pro ἀπάντων edidit ἅπαντας. Quam lectionem Sensum postulare existimat: “ *Sensus*,” inquit, “ *Somnus* omnes “ *alii Oblivisci facit bonorum atque malorum*; “ *me non item*.” Sed constructionem minùs rectè cepisse videtur vir eruditus. Sententiz enim membra opposita non sunt hoc “ ὁ γὰρ εἰπέλησιν ὅς” et sequens “ Αὐτὰρ “ ἐμοὶ ἔ’ ὄνειρατ’ ὅς.” ver. 87. sed præcedens “ Ἀλλὰ τὸ μὲν ἔ’ ἀνεκτὸν ὅς.” ver. 83. et illud “ Αὐτὰρ ἐμοὶ ἔ’ ὄνειρατ’ ὅς.” hoc autem “ ὁ γὰρ εἰπέλησιν ἀπάντων Ἑσθλῶν “ ἠδὲ κακῶν, ἐπεὶ ἄρ’ βλῖφαρ’ ἀμφικαλύψῃ,” parenthesis includendum est. Atque ad hanc sententiam rectius et venustius dici-
tur ἀπάντων quàm ἅπαντας.

Ver. 86. — ἀμφικαλύψῃ.] Apud *Eustathium* et in contextu et in commentario, ἀμφικαλύψει.

Ver. 87. Αὐτὰρ ἐμοὶ ἔ’ ὄνειρατ’ ἐπίσσειν κακὰ δαίμων.] Similiter *Ovidius*;

Somnia me terrent veros imitantia casus;
Et vigilant sensus in mea dampa mei.

Ex Pont. lib. I. Epist. ii. 45.

Et *Seneca*, de *Hercule*;

En, fusus humi sæva feroci

Corde volutat somnia, &c.

Herc. Furens, 1082.

Ita et *Plautus* in *Rudente*;

Miris modis Dii ludos faciunt hominibus,
Mirisque exemplis somnia in somnis do-
nunt.

Nè dormientes quidem sinunt quiescere.

Rud. ver. 584.

Quorum versuum priores duo repetuntur
in ejusdem *Mercatore*, ver. 221. 222.

Ver. 88. — ἱκελος.] Apud *Eustathium*,
ἱκελος. Malè: Nam ἱκελος primam corripit.

Ver. 89. Τοῖος ἐὼν, οἷος ἦεν.] Vox οἷος prio-
rem corripere videtur propter sequentem
vocalem. Ita *Iliad. ῥ. 275.*

Ὅτ’ ἀρετὴν οἷος ἔσσι —.

Et *Odys. 4. 312.*

Τοῖος ἐὼν οἷος ἔσσι —.

Et infra ver. 379. hujus librt, in voce ἔμ-
παιον

Ἐμπαιον, ἐδὲ βίης —.,

Vide ad *Il. ῥ. 108. et 4. 24.*

Ibid. — ἦεν.] Τετρεῖς ἦεν, ἦτοι ἀπῆεν.
Eustath.

Ibid. — αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ.] *Al.* ἀλλ’ ἐμὸν
ἦτορ.

Ver. 90. — ὕπαρ.] Vide supra ad ε. 547.

Τῆς δ' ἄρα κλαιούσης ἅπα σὺνέβητο δῖος Ὀδυσσεύς·

Μερμήριζε δ' ἔπειτα, δόκησεν δὲ οἱ πατέρ' εὐμὸν

Ἦδ' ἡ γινώσκουσα παρεστῆκεναι κεφαλῇφι.

Χλαῖναν μὲν συνελὼν καὶ κάεα, τοῖσιν ἐννοδεν,

95

Ἐς μέγαρον κατέθηκεν ἐπὶ θρόνου· ἐκ δὲ βοεῖην

Θῆκε δύραζε φέρον· Διὶ δ' εὐχετο, χεῖρας ἀνασχών

Ζεῦ πάτερ, εἰ μὲν ἐθέλοντες ἐπὶ τραφερῇν τε καὶ ὕγρην

Ἦγετ' ἐμὴν ἐς γαίαν, ἐπεὶ μὲν ἔκακώσατε λήην,

Φήμην τίς μοι φάσθαι ἐγειρομένων ἀνθρώπων

100

Ἔνδοθεν· ἔκτοσθεν δὲ Διὸς τέρας ἄλλα φαίνεται.

Ὡς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε μητίετα Ζεὺς·

Αὐτίκα δ' ἐβρόντησεν ἀπ' αἰγλήεντος Ὀλύμπου

Ὑψόθεν ἐκ νεφέων· γήθησε δὲ δῖος Ὀδυσσεύς·

Φήμην δ' ἐξ οἴκοιο γυνὴ προέηκεν ἀλετρεῖς

105

Πλησίον, ἐνθ' ἄρα οἱ μύλαι εἶατο ποιμένι λαῶν.

Τῇσι δὲ δαῖδεκα πᾶσαι ἐπερρώοντο γυναῖκες,

Illius autem flentis vocem audiebat nobilis Ulysses;

Cogitabatque deinde: visa autem est ei in animo

Jam ipsum cognoscens astare capiti.

Vestem quidem ubi-collegerat et pelles, in quibus cubabat,

95

In domum deposuit in sellā: extrā verō bubulam-pellem

Posuit forās ferens: Jovi autem supplicabat, manibus sublati;

“Jupiter pater, si me volentes super siccumque et humidum

“Duxistis meam in terram, postquam me malis-affectis valdē,

100

“Omen aliquis mihi dicat vigilantium hominum

“Intūs; extrā autem Jovis portentum aliud ostendatur.”

Sic dixit precans: eum verō audivit providus Jupiter;

Statimque tonuit à splendido Olympo

Ab-alto è nubibus: gavisus est autem nobilis Ulysses:

Omen verō è domo mulier præmisit molitrix

105

Propē, ubi utique ei molæ erant pastori populorum.

His autem duodecim omnes sedulò-incutabebant mulieres,

Ver. 97. — Διὶ δ' εὐχετο, χεῖρας ἀνασχών Ζεῦ πάτερ, ὦς.]

At pater Anchises oculos ad sidera lætus

Extulit, et cælo palmas cum voce tetendit: —

Da deinde auxilium, pater, atque hæc omina firma. *Æn. II. 687. 691.*

Vide et suprā ad ε'. 239.

Ver. 100. et 105. Φήμην.] Κληδόνια, εἰσὶν. *Schol.* Vide *Porphyr. Quæst. Homeric.* 16. Caterùm *Eustathius* in pluribus Exemplaribus Φήμην legi testatur; atque ita in Editionibus nonnullis scriptum reperit *Barnesius*. Ita habet etiam MS. à *Tho. Bentleio* collatus, *ver. 105.*

Ver. 102. “Ὡς ἔφατ' εὐχόμενος· τῷ δ' ἔκλυε μητίετα Ζεὺς· Αὐτίκα δ' ἐβρόντησεν.]

Vix ea fatus erat senior, subitoque fragore Intonuit lævum ——. *Æn. II. 692.*

Audiit; et coeli genitor de parte serenā Intonuit lævum ——. *Æn. IX. 630.*

Vide infrā ad *ver. 119.*

Ver. 104. Τ' ὕψιν ἐκ νεφέων.] Πῶς δὲ φησὶν ἡ ἀλετρεῖς [infrā *ver. 114.*] “Οὐδὲ ποθὶ νηὸς ἱστὶ.” Νῦν τὸν τόπον ἴσθι, Ἀττικῶς, ἐν τῇ εἰσόδῳ συνίστασθαι τὰ ἱστία. *Schol.*

Ver. 106. — Ἰσθ' ἄρα οἱ μύλαι εἶατο.] Αἱ εἶατο. Τὸ δὲ “μύλαι εἶατο,” ἀντὶ τοῦ ἐκάλυπτο, ἔκρυπτο —. Οἱ δὲ Παλαῖοι γράφουσιν ἔστι ψιλῶς τὸ εἶατο. Ἰσθ' ἢ, ἀντὶ τοῦ ἦσαν, ὡς ἀπὸ τοῦ ἦμι καὶ ἱστὶ κερᾶνται τὸντο. *Eustath.*

Ver. 107. Τῇσι δὲ δαῖδεκα.] Αἱ. Τῇσιν δαῖδεκα.

Ibid. — δαῖδεκα πᾶσαι.] Vide suprā ad ε. 244. et ad *II. ε'. 373. 470.*

*Αλφίτα τεύχουσαι καὶ ἀλείατα, μυελὸν ἀνδρῶν.

Αἱ μὲν ἄρ' ἄλλαι εὖδον, ἐπεὶ κατὰ πυρὸν ἄλεισαν·

Ἡ δὲ μί' οὐπω παύετ', ἀφαιυροτάτῃ δ' ἐτέτυκτο·

I 10

*Ἡ ῥα μύλην στήσασα, ἔπος φάτο, σῆμα ἄνακτι·

Ζεῦ πάτερ, ὅστε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀνάσσεις,

*Ἡ μεγάλη ἐξρόντησας ἀπ' οὐρανοῦ ἀστερόεντος,

Οὐδέ ποθὶ νέφος ἐστί· τέρας νύ τινι τότε φαίνεις·

Κρηῖνον νῦν καὶ ἐμοὶ δειλῇ ἔπος, ὅ,τι κεν εἴπω·

I 15

Μηιστῆρες πύματόν τε καὶ ὕστατον ἥματι τῷδε

Ἐν μεγάροις Ὀδυσῆος ἐλοίατο δαῖτ' ἐρατεινὴν·

Οἳ δὲ μοι καμάτῳ θυμαλγείῃ γούνατ' ἔλυσαν,

*Αλφίτα τευχούσῃ· νῦν ὕστατα δειπνήσειαν.

*Ὡς ἄρ' ἔφη· χαῖρεν δὲ κλειδὸνι δῖος Ὀδυσσεύς,

I 20

Ζηνὸς τε βροντῇ· φάτο γὰρ τίσασθαι ἀλείτας.

Αἱ δ' ἄλλαι δμῳαὶ κατὰ δάματα κάλ' Ὀδυσῆος

Ἀγρόμεναι ἀνέκαιον ἐπ' ἐσχάτῃ ἀκάματον πῦρ.

Farinas hordeaceas conficientes et triticeas, medullam virorum.

Cæteræ quidem dormiebant, postquam triticum moluerant;

Una verò nondum cessabat; debilissima autem erat:

110

Quæ sanè molam ubi-stitisset, verbum dixit, signum regi;

"Jupiter pater, qui utique diis et hominibus imperas,

"Certè valdè tonuisti à cælo stellato,

"Neque usquam nubes est; portentum utique alicui hoc ostendis:

"Perfice nunc et mihi miseræ verbum, quod dicam:

115

"Proci postremumque et ultimum die hoc

"In ædibus Ulyssis capiant convivium desiderabile;

"Qui jam mihi labore tristi genua solverunt,

"Farinas conficienti; nunc ultimum cœnent."

Sic utique dixit: gaudebat autem omine nobilis Ulysses,

120

Jovisque tonitru: putabat enim se ulturum fontes.

Cæteræ verò famulæ in ædibus pulchris Ulyssis

Congregatæ accendebant in foco indefessum ignem.

Ver. 108. — ἀλείατα.] *Αλλαι, τὸ ἀπὸ πυρὸς ἄλυσον· κατὰ πυρὸς ἄλφισον, τὸ ἀπὸ κρη-
σῆς. Eustaib. Al. ἀλέφατα.

Ver. 112. Ζεῦ πάτερ, ὅτι θεοῖσι καὶ ἀνθρώ-
ποισιν ἀνάσσεις.]

O pater, ð hominum Divûmque æterna
potestas. Æn. X. 18.

Ver. 113. — ἐξρόντησας ἀπ' ἑρᾶν ἀσ-
τέροεντος, Οὐδὲ ποθὶ νέφος ἐστὶ.]

— cælo ceciderunt plura sereno

Fulgura —. Virgil. Georgic. I. 487.

— namque Diespiter

Igni corusco nubila dividens,

Plerumque per purum tonantes

Egit equos, volucremque currum.

Horat. Carm. lib. I. Od. xxxiv. 5.

Vol. II.

Fulgura fallaci micuerunt crebra sereno.

Lucan. Pharsal. I. 590.

Vide suprâ ad ver. 102.

Ibid. — ἑρᾶν ἀστέροεντος.]

— stellantis regia cæli. Æn. VII. 210.

— cælum stellis fulgentibus aptum.

Æn. XI. 209.

Ver. 119. — δειπνήσειαν.] Vide suprâ
ad 8. 535.

Ver. 121. — τίσασθαι.] Similiter infrâ
ver. 169. τίσασθαι. Vide ad Il. 8. 257. i. 508.
Item ad γ'. 28.

Ver. 122. — ἀκάματον πῦρ.]

— flammæ atque incendia vires

Indemitas —. Æn. V. 680.

P

- Τηλέμαχος δ' εὐνῆθεν ἀνίστατο ἰσάθεος Φῶς,
 Εἴματα ἰσάμενος· περὶ δὲ ξίφος ἔξυ δῖετ' ἄμφω· 125
 Ποσὶ δ' ὑπαὶ λιπαρεῦσιν ἰδῆσάτο καλὰ πέδιλα,
 Εἴλετο δ' ἄλκιμον ἔγχρεα ἀπαχμένον ὅξει χαλκῷ.
 Στῇ δ' ἄρ' ἐπ' αὐδὸν ἰὼν, πρὸς δ' Εὐρύκλειαν ἔειπεν·
 Μαῖα φίλη, πῶς ξείνων ἐπιμήσασθ' ἐνὶ οἴκῳ
 Εὐνῇ καὶ σίτῳ; ἢ αὐτὰρ κῆται ἀκηδῆς; 130
 Ταύτῃ γὰρ ἐμοὶ μήτηρ, πικυτὴ περ ἐούσα,
 Ἐμπλήγδην ἑτέραν γε τίει μερόπων ἀνθρώπων
 Χείρονα, τὸν δὲ τ' ἀρείον' ἀτιμήσασ' ἀποπέμπει.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Εὐρύκλεια·
 Οὐκ ἂν μιν νῦν, τέκνον, ἀναίτιον αἰτιόω.
 Οἷόν μιν γὰρ πῖνε καθήμενος, ἔφρ' ἔθειλ' αὐτός· 135
 Σίτου δ' οὐκέτ' ἔφη πεινῆμεναι· εἴρετα χάρ μιν.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ κοίτῳ καὶ ὕπνῳ μιμνήσκοντο,
 Ἡ μὲν δέμνι ἀνωγεν ὑποστορέσαι δμῳῇσιν·
 Αὐτὰρ ὄγ', ὥς τις πάμπαν οἷζυρὸς καὶ ἄποτμος, 140
 Οὐκ ἔθειλ' ἐν λέκτροισι καὶ ἐν ῥήγεσσι καθεύδειν,
 Ἀλλ' ἐν ἀδεψήτῳ βοέῃ καὶ κῶεσιν οἴων

- Telemachus autem à lecto surrexit deo-par vir,
 Vestes indutus: circumque enssem acutus pesuit humero; 125
 Pedibusque sub nitidis ligavit pulchros calceos;
 Sumpsitque validam hastam, præfixam acuto ære.
 Stetit autem super limen profectus, et Eurycleam allocutus est;
 "Nutrix dilecta, quomodo hospitem Iouorâstis in domo
 "Lecto et cibo; an temerè jacet neglectus? 130
 "Talis enim mihi mater, prudens licet sit,
 "Temerè alterum honorat articulatè-loquentium hominum
 "Deteriorem; meliorem verò inhonoratum dimittit."
 Hunc autem rursus allocuta est prudens Euryclea;
 "Nè illum nunc, fili, insontem accuses, 135
 "Nam vinum quidem bibeat is sedens, quamdiù volebat ipse:
 "Cibum autem non ampliùs dixit se appetere; interrogabat enim ipsum.
 "Sed quandò demùm cubitus et somni meminit,
 "Illa quidem cubilia jussit substernere ancillas;
 "At is tanquam aliquis omninò ærumnosus et infortunatus, 140
 "Noluit in lectis et in stragulis dormire,
 "Sed in crudâ bubulâ-pelle, et pellibus ovium

Ver. 124. — εὐνῆθεν ἀνίστατο Ὅγ.]

Consurgit senior, tunicâque inducit artus: [plantis:

Et Tyrrhena pedum circumdat vincula
 Tum lateri atque humeris Tegeæum sub-
 ligat enssem. Æn. VIII. 467.

Ibid. — ἰσάθιος Φῶς.] Sic apud Ovidium;

Æquandi superis — viri.

Ex Pont. lib. I. Epist. ii. ver. 120.

Ver. 125. — ἄμφω.] Ἀλ. ἄμω, et ἄμω.

Ver. 129. — πῶς ξῖνον.] Ἀλ. τοὺς ξῖνον.

Ver. 131. — ἱμοί.] Ἀλ. ἱμῶ.

Ver. 132. Ἐμπλήγδην.] Ἐμπληκτικῶς· ἢ ἀπρίστως, καὶ ὡς ἂν τύχη, ἱμπιλάζοντα τοῖς πράγμασι. Schol. Καὶ ἄλλως δι, ἱμπλήγδην, τὸ δίκην ἱμπλήκτου τοῖς· ἱμπλήκτου δὲ, ὁ ἄσπετος, καὶ οἰονεῖ ἰσὺ πταληγμῖνος, ἢ ὁ πατὰ φύσιν φρονῶν. Eustath.

Τοιοῦτο μῖτος φῶς ἱμπλήκτοι βροτῶν.

Sophocl. Ajax, ver. 1376.

"Εδραβεν ἐν προδόρῳ· χλαῖναν δ' ἐπίεσσαμεν ἡμεῖς.

"Ὡς φάτο· Τηλέμαχος δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,

"Εγχεος ἔχων· ἅμα τῷ γε κύνας πόδας ἀργοὶ ἔποντο.

145

Βῆ δ' ἴμεν εἰς ἀγορὴν μετ' εὐνήμιδας Ἀχαιοῖς·

Ἦ δ' αὖτε δμῶσιν ἐπέκλετο διὰ γυναικῶν·

Εὐρύκλει', Ὀππος θυγάτηρ Πεισηπορίδαο·

Ἀγρεῖθ', αἱ μὲν δῶμα κορήσατε ποιπνύσασαι,

Ῥάσσατέ τ'· ἐν δὲ θρόνοις· εὐκοίητοισι τάπητας

150

Βάλλετε πορφυρέους· αἱ δὲ σπόγγοισι τραπέζας

Πάσας ἀμφιμάσασθε, καθήρατε δὲ κρητῆρας,

Καὶ δέπα ἀμφικύπελλα τετυγμένα· ταὶ δὲ μεθ' ὕδαρ

"Ερχεσθε κρήνηνδε, καὶ οἶστε δᾶσσον ἰούσαι·

"Dormivit in vestibulo; lanam verò iniecit in nos."

Sic dixit: Telemachus autem ex domo egressus est, hastam habens: unàque eum canes pedibus veloces sequebantur.

145

Perrexit verò ire in concionem ad benè-ocreatos Achivos:

Ancillas autem demùm hortabatur nobilissima mulierem Euryclea, Opis filia Pisenoridæ;

"Agite, aliz quidem domum verrite festinantes,

"Aspergiteque; et in sedilibus fabrefactis tapetes

150

"Injicite purpureos: aliz verò spongiis mensas

"Omnes abstergite: purgate autem crateras,

"Et pocula rotunda fabrefacta: aliz verò petituræ aquam

"Ite ad-fontem, et afferite citò euntes;

Ver. 143. [Ἐδραβεν ἰν.] *Al.* [Ἐδραβ' ἰν].

Ver. 149. [Ἀγρεῖθ'.] *Schoffaster* interpretatur συναθροῖσθαι. *Eustathius* aliter, τὸ δὲ Ἀγρεῖται (inquit) — ταυτὸν τῷ, σπουδαίως ἄγειται καὶ ὡς ἀπὸ αὐτοῦ, ἄγειται ἴσον. Διὸ κατέστη Ἀγρεῖ, ὅτι Ἀγρεῖται, παρασκευασματικῶς, οὕτω γὰρ μὲν Ἀγρεῖται ἰν δὲ Ἰλιάδι ἰνικῶς [*Iliad.* l. 765.] "Ἀγρεῖ μὲν οἱ ἴσους Ἀθηναίων" Atque hoc quidem in sensu sæpè apud Poëtam usurpatur Ἀγρεῖ numero singulari: vide *Iliad.* ἄ. 459. λ'. 512. ξ'. 271. *Odys.* ς'. 176. In plurali autem hoc tantùm in loco occurrit.

Ibid. — δῶμα κορήσατε ποιπνύσασαι, Ῥάσσατε τ'· Ὑς.] Similiter *Anaxandrides* Poëta, apud *Athenæum*;

Ἀλλὰ ζῶντας ὄγχι, ὅτι ῥᾶτον δέμας, Στεφάνῳ τι πόδας, ὅτι πρὸς φίλῳ μένος, Κρατῆρα τ' αἶμα, ὅτι ἐν ἄντρον κίον.

Athen. lib. II. cap. 9. ipso initio.

Ver. 150. [Ῥάσσατε.] Ῥάσατε. *Schol.* Θίμα δὲ τὸ Ῥάσατε, Ῥάζω· ἔξ ὧν ἰν τοῖς ἔξῃς, *Ver.* 354. *hujus libri.* [τοῖχος ἰψάδαται.] ἰμοῖος τῷ, ἀνιμάδαται, καὶ τοῖς σπυρίοις. *Eustath.* Quod reprehendens *Barnesius*, ex *Psalm.* ῥάσσει αὐτὸν ἀνὴρ deductum contendit. "Α ῥάσσει", inquit, "Fut. ῥάσσει, *Psalm.* ῥάσσει, ἀνιμάδαται *Psalm.* ῥάσσει." Atqui observav-

it *Heraclides* apud *Eustathium*, in commentario ad *ver.* 354. *hujus libri*, ἰψάδαται à ῥάσσει deduci non posse. Αἶμα δ' ἰνικῶς (inquit *Eustathius*) ὅτι ἐκ ἰσῶν ἀπὸ τοῦ ῥάσσει γινέσθαι τὸ ἰψάδαται ἢ γὰρ ἄν, φρεῖν, ἰψάδαται τοῖχῳ. Vide ad *Il.* β'. 314.

Ver. 152. — ἀμφικύπελλα.] Vide ad *Il.* ς'. 564.

Ver. 153. — δέπα ἀμφικύπελλα.] Vide ad *Il.* ἄ. 584. *MS.* à *Tho. Bentleio* collatus, δέπα.

Ibid. — τετυγμένα.] Vide ad *Il.* ξ'. 488.

Ver. 154. — οἶσιν.] Τὸ δὲ "οἶσιν," ποιητικῶς καυσιζῆσαι, ὡς παρατακτικῶς ἀπὸ μίλλωντος ἀναθεματικῶς ἐκ ἰσῶν. Ὅσον γὰρ, ὅτι παρατακτικῶς, οἶσιν, τὸ τρίτον, οἶσιν· τὸ παρατακτικῶς ἰσοφάντως, οἶσιν· ὅτι παρατακτικῶς τὸ, οἶσιν. *Eustath.* Atque analogiā quidem haud dissimili sæpè usurpare videtur Poëta verba δύναμαι, βήσομαι, βήσομαι, Ὑς. Vide autem ad *Il.* ἄ. 109. Occurrit eadem vox *Iliad.* γ'. 103. ἄ. 718. et apud *Theocritum*, *Idyll.* XXIV. 48. Porro fuerunt, teste *Barnesio*, qui οἶσιν ubique legendum statuerint. Sed nullo profectu. Nam, uti ipse annotat, occurrit apud *Homerum* ὁς ἰς *Imperativo*, numero singulari; ubi isti emendationi locus nullus est.

Οὐ γὰρ δὴν μνηστῆρες ἀπέσσονται μεγάροιο, 155
 Ἀλλὰ μάλ' ἦρι νέονται, ἐπεὶ καὶ πᾶσιν ἱερῇ.
 Ὡς ἔφαθ'· αἱ δ' ἄρα τῆς μάλα μὲν κλύον, ἥδ' ἐπίθοντο.
 Αἱ μὲν εἴκοσι βῆσαν ἐπὶ κρήνην μελάνυδρον
 Αἱ δ' αὐτοῦ κατὰ δάματ' ἐπισταμένως πονέοντο.
 Ἔς δ' ἦλθον μνηστῆρες ἀγῆνορες· οἱ μὲν ἔπειτα 160
 Εὖ καὶ ἐπισταμένως κίεσαν ξύλα· αἱ δὲ γυναῖκες
 Ἦλθον ἀπὸ κρήνης· ἐπὶ δὲ σφισιν ἦλθε τυβάτης,
 Τρεῖς σιάλους κατάγων, οἳ ἔσαν μετὰ πᾶσιν ἄριστοι·
 Καὶ τοὺς μὲν ῥ' εἶασε καθ' ἕρκεα καλὰ νέμεσθαι,
 Αὐτὸς δ' αὖτ' Ὀδυσῆα προσφύδα μελιχίοισι· 165
 Ἔειν, ἧ ἄρτι σε μᾶλλον Ἀχαιοὶ εἰσορόωσιν,

"Non enim diu proci aberunt à domo;
 "Sed valde manè venient; quoniam et omnibus festus-dies."
 Sic dixit: illæ autem ei omninò quidem auscultarunt et paruerunt.
 Viginti quidem iverunt ad fontem nigrum-aquis,
 Aliæ verò illic in ædibus scitè operabantur.
 Ingressi autem sunt proci eximii: hi quidem deinde
 Benè et scitè findebant ligna; mulieres verò
 Venerunt à fonte: illis verò supervenit subulcus,
 Tres porcos adducens, qui erant inter omnes optimi:
 Et hos quidem sivit per septa pulchra pasci;
 Ipse verò demùm Ulyssem allocutus est blandis verbis;
 "Hospes, an jam te magis Achivi respiciunt,

155

160

165

Οἷσι θίον, &c. ———. *Odys. χ'. 106.*
 Οἷσι θίον, γρηῦ, κακῶν ἀπος· οἷσι δὲ μοι
 πῦρ. *Ibid. 481.*

Et apud *Callimachum*;

——— φῖες τάχυν· οἷσι θίρισμόν.
Hymn. in Cerecem, ver. 137.

Ver. 155. Οὐ γὰρ δὴν μνηστῆρες ἀπέσσονται.] Ita edidit *Barnesius* ex *Eustathio*, qui et in contextu et in commentario hoc modo legit. Ita porro habet MS. à *Tho. Bentleio* collatus. Et simili ferè loquendi ratione utitur Poëta suprà ε'. 301. 302.

——— ἐδ' ἐτι τῆλε φίλων ἔ πατρίδος αἴης
 Ληρὸν ἀνισσάται·

Vulgati hîc legunt, Οὐ γὰρ δὴ μνηστῆρες ἀπέσσονται. Ad sententiam minus rectè.

Ver. 156. ——— ἐπὶ δ' αὖ πᾶσιν ἱερῇ.] Ταύτην τὴν ἡμέραν ἱερῇν ἔ νυμφῖας παρατίθει· Ἀπόλλωνος ἱερὰν. ἵνα τῶν ἀνδρῶν περὶ τὴν ἱερῇν παρασκευαζόμενον, εὐκαιρὸν ἔχῃ τὸ ἐπιτίθειναι μνηστῆρας. *Schol.* Ita infrà φ'. 258.

Νῦν μὲν γὰρ κατὰ δῆμον ἱερῇ ταῖο θιῶ
 Ἀγῇ·

Et *ver. 276.* bujus libri;

Κέρκυρας δ' ἀπὸ αὐτοῦ θιῶν ἱερὰν ἱκατέρμεν

Ἦσαν τοὶ δ' ἀγύροντο παρασκευάζοντες Ἀχαιοὶ
 Ἄλσος ὑπὸ σκαρὸν ἱκατέρμεν Ἀπόλλωνος.

Ver. 159. ——— κατὰ δάματ'.] Ita edidit *Barnesius* ex *Eustathii* commentario. Quæ et probabilior videtur lectio. Vide *Odys. ε'. 402. 531. ε'. 416. ε', 298. 331. Vulgg.* κατὰ δάμα.

Ver. 160. Ἔς δ' ἦλθον.] MS. à *Tho. Bentleio* collatus, Ἐκ δ' ἦλθον.

Ibid. ——— μνηστῆρες ἀγῆνορες.] Vir eruditus *Tho. Bentleius* in uno MS. reperit *δεντῆρες ἀγῆνορες*, in altero, *δεντῆρες Ἀχαιῶν* quæ et potior videtur lectio; tum quia sequens, *κίεσαν ξύλα*, *Servorum* quàm *Procorum* magis proprium videtur opus; tum quia *Procorum* ingressus meminit Poëta infrà *ver. 248.*

Ver. 161. ——— αἱ. *Al. ται.*

Ver. 163. ——— οἱ ἔσαν μετὰ πᾶσιν ἄριστοι.] Ita edidit *Barnesius* ex *ver. 174.* infrà; atque ita legitur in MS. à *Tho. Bentleio* collatus. Firmatur porro hæc lectio ex *Iliad. ε. 2. ε'. 409.* ubi similis phrasis occurrit. Vulgati hîc habent, οἱ ἔσαν ἐν πᾶσιν ἄριστοι.

Ver. 166. ——— ἧ ἄρτι. *Al. ἧ ἄρτι.*

Ibid. ——— μᾶλλον Ἀχαιοὶ εἰσορόωσιν.] *Προσφύδα ἱερῇν. Schol.*

Ibid. ——— Ἀχαιοί.] Vide suprà ad ε'. 518.

Ἦέ σ' ἀτιμάζουσι κατὰ μέγαρ', ὥς τοπάρους περ;

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

Αἶ γὰρ δὴ, Εὐμαιε, θεοὶ τισαῖατο λάβην,

Ἦν οἷδ' ὑβρίζοντες, αἰεκία μηχανόωνται

170

Οἷκῳ ἐν ἀλλοτρίῳ, οὐδ' αἰδοῦς μοῖραν ἔχουσιν.

Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.

Ἀγχιμόλον δέ σφ' ἦλθε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν,

Αἴγας ἄγων, αἶ πᾶσι μετέπρεπον αἰπολίοισι,

Δεῖπνον μνηστήρεσσι· δῶν δ' ἅμ' ἔποντο νομῆες·

175

Καὶ τὰς μὲν κατέδησεν ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούκῳ·

Αὐτὸς δ' αὖτ' Ὀδυσῆα προσηύδα κερτομίοισι·

Ξεῖν', ἔτι καὶ νῦν ἐνθάδ' ἀνήσεις κατὰ δῶμα,

Ἀνέρας αἰτίζων; ἀτὰρ οὐκ ἔξεισθα δύραζε;

Πάντῳς οὐκέτι νῶϊ διακρινέσθαι οἶω,

180

Πρὶν χειρῶν γέυσασθαι· ἐπεὶ σύ περ οὐ κατὰ κόσμον

“An te ignominia-afficiunt in ædibus, sicut antea scilicet?”

Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses;

“Utinam enim jam, Eumæe, dii ulciscerentur contumeliam

“Quâ isti insultantes, indigna machinantur

170

“Domo in alienâ, neque pudoris portionem habent.”

Sic hi quidem talis inter se loquebantur.

Prope autem ipso venit Melanthius, custos caprarum,

Capras agens, quæ inter omnes excellebant greges,

Cænâ prociis; duo autem unâ comitabantur pastores;

175

Et has quidem religavit sub porticu sonorâ;

Ipse verò demùm Ulysssem allocutus est convitiis;

“Hospes, adhuc et nunc hîc molestus-eris in domo

“A-viris petens? at non exhibis foras?

“Omninò non amplius nos diremptum-iri puto,

180

“Priusquàm manus invicem gustaverimus; quia tu scilicet non decentèr

Ver. 170. — αἰεκία.] *Al. ἀτάσθαλα.* ut infrâ ver. 370.

Ver. 171. — ἅδ' αἰδοῦς μοῖραν ἔχουσιν.] *Scholiastes* exponit, οὐδ' ἑλίγην αἰδύντα. Similitèrque reddit *Versio Wetsteniana*; “*Neque pudoris vel particulam habent.*” Et *Barnesius*; “*Neque pudoris partem, i. e. tantillum habent.*” Attamen vox μοῖρα isto in sensu vix usquam reperietur. Sensus opinor, est simpliciter; “*Neque pudoris portionem* (qualis nimirum cæteris hominibus inesse solet) *habent.*”

Ver. 176. Καὶ τὰς μὲν κατέδησεν.] *Eustathius* et *Henricus Stephanus* in exemplaribus nonnullis τὰς μὲν legi testantur. Malè, ut notat *Barnesius*, propter illud quod legitur suprâ ver. 174. Αἴγας ἄγων. Αἶ πᾶσι μνήστῃσιν — Nisi et ibi legas, οἱ πᾶσι μνήστῃσιν —

Ibid. — κατέδησεν.] *Barnesius* ex *Eusta-*

thio edidit κατέδησαν et in annotationibus, “Referendum (inquit) ad δῶν νομῆες· δῶν, “γὰρ ἅμ' ἔπειστο· αὐτὸς δὲ Μελάνθιος αὐτὸν Ὀδυσῆα ἔειπεν.” Sed præstat vulgata lectio. Ita enim aptè inter se ex adverso respondent ista “τὰς μὲν,” et “Αὐτὸς δ’;” quo modo et suprâ ver. 164. et 165.

Καὶ τὰς μὲν β' εἶπαι —

Αὐτὸς δ' —

Firmaturque porro hæc lectio ex ver. 189. 190. infrâ, ubi eadem sententiâ occurrit.

Ver. 178. — ἀνήσεις.] Vide ad *Il. i.* 24. Cæterum deductâ (ut opinor) hæc vox non ex ἀνιάω, (indè enim fieret ἀνιάσεις penultimâ correptâ); sed ex ἀνιάω undè ἀνιάται *Odys. i.* 334. et ἀνιῶντες, *ibid.* 133. γ'. 177. et *Iliad. β.* 291. Vide ad *Il. i.* 67. et 140.

Αἰτίξεις· εἰσὶν δὲ καὶ ἄλλαι δαῖτες Ἀχαιῶν.

“Ὡς φάτο· τὸν δ' οὔτι προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,

Ἄλλ' ἀπὲν κίνησε κάρη, κακὰ βυσσοδομεύων.

Τοῖσι δ' ἐπὶ τρίτος ἦλθε Φιλοίτιος, ὄρχαμος ἀνδρῶν, 185

Βοῦν στείραν μνηστῆρσιν ἄγων καὶ πίνοντας αἶγας·

(Πορθμῆες δ' ἄρα τοὺς γε δῆγαγον, οἶτε καὶ ἄλλους

Ἀνθρώπους πέμπουσιν, ὅτις σφέας εἰσαφίκηται.)

Καὶ τὰ μὲν εὖ κατέδησεν ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῃ·

Αὐτὸς δ' αὐτ' ἐρέεινε συβώτην, ἄγχι παραστάς· 190

Τίς δὴ ὅδε ξείνος νέον εἰλήλουθε, συβώτα,

Ἡμέτερόν πρὸς δῶμα; τῶν δ' ἔξ εὐχεται εἶναι

Ἀνδρῶν; ποῦ δέ νυ οἱ γενεὴ καὶ πατρὶς ἄρουρα;

Δύσμορος· ἦτε ἴοικε δέμας βασιλῆϊ ἀνακτι.

Ἀλλὰ θεοὶ δυώσι πολυπλάγκτους ἀνθρώπους, 195

Ὅππότε καὶ βασιλεῦσιν ἐπικλώσονται αἰζὺν.

Ἦ, καὶ δεξιτερῇ δειδίσκετο χειρὶ παραστάς·

Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Χαῖρε, πάτερ, ᾧ ξεῖνε, γένοιτό τοι ἔσπερ ὅπισσιν

“ Petis : sunt autem et alia convivia Achivorum.”

Sic dixit : hunc autem nihil allocutus est solers Ulysses,

Sed tacitè movit caput, mala profundè-cogitans.

His autem tertius supervenit Philætius princeps virorum, 185

Bovem sterilem procis agens, et pingues capras :

(Portitores verò hos trajecerunt, qui utique et alios

Homines deducunt, quicumque ipsis advenerit) :

Et hæc quidem benè religavit sub porticu sonorâ :

Ipe autem demùm interrogabat subulcum, propè astans : 190

“ Quis jam hic hospes nuper venit, subulce,

“ Nostram ad domum ? ex quibus verò se profitetur esse

“ Viris ? ubinam autem ei genus et patria terra ?

“ Infelix ; certè similis-est corpore regi imperatori.

“ Sed dii malis-emergent multivagos homines, 195

“ Quandò etiam regibus destinabunt ærūmnam.”

Dixit ; et dextrâ complectabatur manu astans ;

Et ipsum affatus verba alata dixit ;

“ Salve, pater, ô hospes, adsit tibi in posterum saltem

Ver. 182. Αἰτίξεις.] Αἱ Αἰτίξεις.

Ibid. — ἔλλαθε. Αἱ. ἔλλαθε. Atque ita in commentario citat Eustathius.

Ver. 185. — ὄρχαμος ἀνδρῶν.] Vide supra ad ζ. 3. 22.

Ver. 187. Πορθμῆες.] Πορθμῆες πόντος λεγόμενοι, ὅς διὰ πορθμῶ, ἵ ἐστὶ ἐνὶ πύλῃ θαλάσσης, τὰς περιεμίνους ἀγνοῦσι. Eustath.

Ibid. — ἄρα.] Ut soliti erant.

Ver. 188. — εἰσαφίκηται.] Αἱ. εἰσαφίκηται.

Ver. 192. — τῶν δ' ἔξ εὐχεται εἶναι.] Ita edidit Barnesius. Vulgg. ἐξυγχεται.

Ver. 195. — τοὶ δυώσι πολυπλάγκτους ἀνθρώπους.]

Ὡς γὰρ ἐπιπλώσαντο τοὶ θαλάσσι βροντοῖσι Ζεὺς ἀρχυμένος. — Πιστ. α. 525.

Ibid. — δυώσι.] Eis kánon μεταβάλλουσιν. Schol.

Ver. 196. Ὅσπῳτι καλ.] Αἱ. Ὅσπῳτι κεν.

Ibid. — ἐπικλώσονται.] Αἱ. ἐπιπλώσονται.

Ver. 199. — πάτερ.] Barnesius edidit πατῆρ. Sed nihil opus. Vide ad II. α. 51.

Ibid. — ἔσπερ ὅπισσιν.] Αἱ. ὥσπερ ἐκίψεν. Vide supra ad ε'. 121.

"Ολκος· ἀτὰρ μὲν νῦν γε κακοῖς ἔχεται πολέεσσιν.
 Ζεῦ πάτερ, ὅστις σείῃ Δεῖν ὀλοώτερος ἄλλος·
 Οὐκ ἐλαίρεις ἄνδρας, ἐπὴν δὴ γείνεαι αὐτὸς,
 Μισυγέμεναι κακότητι καὶ ἄλγεσι λευγαλέοισιν.

200

"Ιδιον, ὡς ἐνόησα, δεδάκρυται δέ μοι ὅσσε
 Μνησαμένῳ Ὀδυσῆος· ἐπεὶ κακῆινον οἶα
 Τοιάδε λαίφε' ἔχοντα κατ' ἀνθρώπους ἀλάλησθαι,
 Εἴπου ἔτι ζῶει, καὶ ἔρ᾽ φάος ἡελίοιο.

205

Εἰ δ' ἤδη τέθνηκε, καὶ εἰν αἰῖδαο δόμοισιν,
 "Ω, μοι ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ὅς μ' ἐπὶ βουσὶν
 Εἶσ' ἔτι τυτθὸν ἰόντα, Κεφαλλήνων ἐνὶ δήρῳ·
 Νῦν δ' αἱ μὲν γίνονται ἀθίσφατοι, οὐδὲ κεν ἄλλως

210

" Felicitas; at nunc quidem malis teneris multis.

200

" Júpiter pater, nullas te deorum perniciosior alius;

" Non parcis viros, postquam jam generasti ipse,

" Miscere malo et doloribus tristibus.

" Sudavi, ut animadverti; lachrymisque oppleti sunt mihi oculi

" Recordanti Ulyssis; quoniam et illum puto

205

" Tales pannos habentem inter homines vagari;

" Sicubi adhuc vivit, et videt lumen solis,

" Sin jam mortuus est, et in orci ædibus,

" Hei mihi deinde ob Ulyssem eximium; qui me bobus

" Præfecit, adhuc parvulus cūm-essem, Cephallenorum in populo!

210

" Nunc autem hæc quidem fiunt innumeræ, neque aliter

Ibid. — ἱσπερ ἐπίσω "Ολκος· ἀτὰρ μὲν
 νῦν γε κακοῖς.]

Flebile principium melior fortuna sequetur. *Ovid. Metam. lib. VII, v. 518.*

— Non, si malè nunc, et olim

Sic erit. — *Horat. Carm. lib. II. Od. x. 17.*

Ver. 200. — ἔχεται πολέεσσιν.] Ita edidit *Barnesius* ex *ε'*. 122. supra, ubi idem versus occurrit, et in vulgatis scriptum est πολέεσσιν. Atque ita hic legit MS. à *Thb. Bentleio* collatus. *Vulg.* hoc in loco, πολέεσσιν.

Ver. 202. 203. Οὐκ ἐλαίρεις ἄνδρας — *Μισυγέμεναι κακότητι.* *Barnesius* et Versiones vulgatæ reddunt, "Non misereris viros — " *Misceri malo.*" Sed potius vertendum censui, "Non parcis viros — miscere malo." Nam vox *μισυγέμεναι* (ut opinor) activa est, sicut ἀρχίμεναι, λαλῶμεναι, αἰνέμεναι, συμπίμεναι, &c.

Ver. 202. — ἐπὴν δὴ γείνεαι αὐτὸς.] Καθ' ὃ, Πάτερ ἄνδρῶν τι δίδω τι. *Schol.*

Ver. 204. "Ἴδιον, ὡς ἐνόησα." *Scholiarum* et *Eustathii* vocem "Ἴδιον, quæ apud *Homerum* hoc tantum in loco occurrit, exponunt, "Ἰδρῶσα, ἡβριῶσα" ut sit videlicet *Imperfectum*

ex "Ἴδιον. Quæ expositio firmatur ex *Aristotele*: "Ὡς γὰρ ἦδη τοῖς Ἰδρῶσι αἰμασμένη Ἰδρῶσα. *De historiâ Animalium, lib. III. cap. 19.* Et ex *Aristophane*;

Οὐκ ἂν ἔξιδρῶσι ἐς θοιμάτιον —

Aves, ver. 793.

Dna. Dacier verò "Ἴδιον hoc in loco ex Adjectivo "Ἴδιον esse existimat; sententiamque ita mirè admodum exponit: " *Philetius*, "en voyant cet étranger si malheureux, se plaint de la cruauté de Jupiter qui plonge les hommes dans des malheurs épuisables; et il se confirme dans ce sentiment, en faisant réflexion à ce qui est arrivé à Ulysse. "Ἴδιον ὡς ἐνόησα depend de ce qui précède, Et l'exemple domestique que nous en avons, me revient dans l'esprit."

Ver. 207. — καὶ ἔρ᾽ φάος ἡελίοιο.] Mirè hic *Eustathius*; Τὸ δὲ, "ζῶει, καὶ ἔρ᾽ φάος," πρὸς ἀκριβοῦς καὶ νῦν λέγεται, ὡς πολλὰν ζωὴν μὲν, μὴ βλιπτότων δ'. Ac si locum hic habere posset istiusmodi distinctio.

Ver. 209. — ἐπὶ βουσὶν.] *Al. ἐπὶ βουσὶν.*

Ver. 211. — ἄλλως.] *Al. ἄλλῃ.*

'Αγδρί γ' ὑποσταχύωτο βοῶν γένος εὐρυμετώπων
Τὰς δ' ἄλλοι με κέλονται ἀγινέμεναι σφίσιν αὐτοῖς

'Εδμεναι· οὐδὲ τι παιδὸς ἐνὶ μεγάροις ἀλέγουσιν,

Οὐδ' ὅπιδά τρωμέουσι θεῶν· μεμάασι γὰρ ἦδη

215

Κτήματα δάσσασθαι δὴν οἰχομένοιο ἀναπτος.

Αὐτὰρ ἐμοὶ τόδε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι

Πόλλ' ἐπιδινεῖται· μάλα μὲν κακὸν, υἱὸς ἐόντος,

'Αλλων δῆμον ἰκέσθαι, ἰόντ' αὐτῇσι βόεσσιν,

'Ανδρας ἐς ἀλλοδαπούς· τὸ δὲ ρίγιον, αὐθι μένοντα

220

Βουσὶν ἐπ' ἀλλοτρίῃσι καθήμενον ἄλγεα πάσχειν.

Καὶ κεν δὴ πάλαι ἄλλον ὑπερμενέων βασιλῆων

'Εξικόμην φεύγων· (ἐπεὶ οὐκέτ' ἀνεκτὰ κέλονται).

'Αλλ' ἔτι τὸν δύστηνον ὁτομαι, εἴποθεν ἐλθὼν

'Ανδρῶν μνηστήρων σκέδασιν κατὰ δώματα θεῖη.

225

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις 'Οδυσσεύς·

Βουκόλ', ἐπεὶ οὔτε κακῶ οὔτ' ἄφρονι φωτὶ ἔοικας,

Γινώσκω δὲ καὶ αὐτὸς, ὃ τοι πινυτὴ φρένας ἵκει,

Τοῦνεκά τοι ἐρέω, καὶ ἐπὶ μέγαν ὄρκον ὁμοῦμαι·

† Viro utique succresceret boſum genus latiss-frontibus :

"Has autem alii me jubent ducere sibi ipsis

"Ad-edendum ; neque omnino filium in ædibus curant,

"Neque vindictam timent deorum ; cupiunt enim jamdudum

215

"Possessiones dividere diu absentis regis.

"At mihi hoc animus in pectoribus charis

"Plurimumque voluit : valde quidem malum, filio existente,

"Aliorum populum adire, euntem cum ipsis bobus,

"Viros ad alienos ; hoc verò durius, hic manentem

20

"Bobus alienis assidentem dolores pati.

"Et jam olim ad alium magnanimorum regum

"Exivissem fugiens, (quoniam non amplius tolerabilia sunt) ;

"Sed adhuc illum infelicem expecto ; secundè reversus

"Virorum procorum dispersionem per ædes faciat."

225

Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses ;

"Bubulce, quandoquidem neque malo neque insipienti viro similis-es,

"Cognosco autem et ipse, quòd tibi prudentia mentem occupat,

"Ideò tibi dicam, et insuper magnum jusjurandum jurabo :

Ver. 212. — ὑποσταχύωτο.] *Al.* ὑποστα-
χύνωτο, et ὑποσταχύνωτο.

Ver. 213. — ἀγινέμεναι.] Vide su-
pra ad ver. 202.

Ver. 215. Οὐδ' ὅπιδά τρωμέουσι θεῶν.] Vide
supra ad §. 82. et ad *Il.* v. 388.

Ver. 218. Πόλλ' ἐπιδινεῖται.] 'Εν τοῖς εἰ-
δίαισι ἀνακαλυφθὲν ὁ λογισμὸς, πολλὰς τρωφὰς
λαμβάνει. *Schol.*

Ver. 219. 'Αλλων.] *Al.* 'Αλλοι notante
Euzotbio.

Ibid. — αὐτῇσι.] *Al.* αὐτοῖς.

Ver. 222. Καὶ κεν δὴ.] Vide ad *Il.* §. 433.
et 504.

Ver. 227. Βουκόλ', ἐπεὶ οὔτε κακῶ.] Pro-
nuntiabatur ἡ ἔτι, vel ἰαυῖντι tribus sylla-
bis: Uti et notavit *Barnesius.* Ita *Iliad.* γ',
777.

Μίλλω, ἐπεὶ εὐδ' ἰμὶ πάμπαν ὕς·

Vide et ad *Il.* i. 533.

Ver. 228. — ὃ τοι.] *Al.* ὅτι.

Ibid. — πινυτὴ.] *Al.* πινυτῆς.

- * Ἰστῶ νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν, ξενίῃ τε τρέπεζα, 230
 Ἰστίῃ τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἣν ἀφικάνω,
 * Ἡ σέθεν ἐνθάδ' ἰόντος ἐλεύσεται οἶκαδ' Ὀδυσσεύς·
 Σοῖσιν δ' ὀφθαλμοῖσιν ἐπόψαι, αἱ κ' ἐβέλθηθα,
 Κτεινομένους μνηστῆρας, οἳ ἐνθάδε κοιρανέουσι.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε βοῶν ἐπιβουκόλος ἀήρ· 235
 Αἰ γὰρ τοῦτο, ξεῖνε, ἔπος τελείσεις Κρονίων·
 Γνῶίης, οἷῃ ἐμὴ δύναμις καὶ χεῖρες ἔπονται.
 * Ὡς δ' αὐτὰς Εὐμαιος ἐπεύξατο πᾶσι θεοῖσι,
 Νοστήσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα ὅνδε δόμονδε.
 * Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον. 240
 Μνηστῆρες δ' ἄρα Τηλεμάχῳ θάνατόν τε μέρος τε
 * ἤρπυιον· αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀριστερὸς ἤλυθεν ὄρενις,

* Scias nunc Jupiter primum deorum, hospitalisque mensa,

230

“ Larque Ulyssis eximii, quem adveni,

“ Certè, te hic præsente, veniet domum Ulysses;

“ Tuisque oculis videbis, si volueris,

“ Interfici procos, qui hic dominantur.”

Hanc autem rursus allocutus est boiū bubulcus vir;

235

“ Utinam enim hoc, hospes, verbum perficeret Saturnius!

“ Cognosceres, qualis mea potentia et manus sequerentur.”

Sic autem pariter Eumæus supplicavit omnibus diis,

Ut-rediret Ulysses prudens suam ad domum.

240

Sic hi quidem talia inter se loquebantur.

Proci autem Telemacho mortemque fatumque

Struebant: at iis sinistra venit avis

Ver. 231. Ἰστίῃ τ' Ὀδυσῆος.] Ita edidit Barnesi ex Eustathio, ex Etymolog. Magn. et ex Odys. ε'. 304. ubi idem versus occurrit. Cum Barnesio porro hic facit MS. à Tho. Bentleio collatus. Al. Ἐστίῃ τ' Ὀδυσῆος.

Ver. 233. — αἰ κ' ἐβέλθηθα.] Ἰστίον δὲ ἔστι τὸ, ἵστικε ἱστίλως, ἀπέστικα ἰστίον Ὀδυσῆος τις Φιλοσίτων, ἰστίων φθάνων προιδόνιμασιν [suprà ε'. 305.] ἰν ἱστικῶν τοῦ νηὸς. Eustath. Sed hoc nimis longè videtur petitum.

Ver. 235. — ἐπιβουκόλος.] Ἐπιβουκόλος, inquit Eustathius, φησὶ, κατὰ πλίστασμα ἡρεθίσματος. Barnesius voculam ἰστί “Superiorum in illo Officio” denotare existimat. “Ita,” inquit, “μ'. ver. 131. ἰστικαίμινις, “Pactores praecipui; et ἰστίωρος.” At rectius videtur quod addit Eustathius: Δουκὶ—ἐπιβουκόλος εἶναι ὁ ἐπὶ βουῇ τισαγμίνος· ἄστυ, ὁ ἐπὶ τῶν βοῶν, ὡς ἰστικῶν αὐταῖς. Ὅστω δὲ ὁ ἰστίωρος ὁ ἐπὶ φυλακῇ τισαγμίνος.

— Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ὅς μ' ἐπὶ βουῇ
 Εἴς τινι τινεσθὶ ἰόντα —. Suprà ver. 209.

Ver. 237. Γνῶίης εἰν.] MS. à Tho. Bentleio

collatus, Γνῶίης χ', εἰν. Quæ fortè et verior lectio. Ita enim in omnibus legitur infrà φ'. 202. ubi repetitur hic versus; atque ita hic legisse videtur Eustathius: quippè in commentario citat, Γνῶίης ἂν εἰν ὦσ.

Ibid — οἷῃ ἐμὴ δύναμις.] “Pro ἰμῇ,” inquit Henricus Stephanus, “fortassè rectius “legeretur ἰμῇ. Firmatur autem vulgata lectio ex φ'. 202. infrà, ubi idem versus occurrit.

Ibid. — χεῖρες ἴσονται.] Al. χεῖρες ἴπαντας ἐτ χεῖρες ἄσπτοι.

Ver. 241. — θάνατον τε μέρος τι.] “Nec illa quidem ejusdem significationis “repetitio ignava et frigida videri debet;

“ Μνηστῆρες δ' ἄρα Τηλεμάχῳ θάνατον τε μέρος τι.

“ ἤρπυιον. —

“ quod bis idem θάνατον καὶ μέρος dixerit.

“ Indignitas enim molientiæ tam acerbæ

“ tamque injustæ necis, mirandâ mortis

“ iteratione defleta est.” Gellius, lib. XIII.

cap. 23. Vide suprâ ad λ'. 611.

Vir. 242. — ἄλυτον ἔρενις.] Vide suprâ ad ε. 160.

Αἰτὸς ὑψιπέτης, ἔχει δὲ τρήρωνα πέλειαυ.

Τοῖσιν δ' Ἀμφίνομος ἀγορήσατο, καὶ μετέειπεν·

“ὦ φίλοι, οὐχ' ἡμῖν συνθύσεται ἡδε γε βουλή, 245

Τηλεμάχοιο φόνος· ἀλλὰ μνησώμεθα δαίτός.

“ὦς ἔφατ' Ἀμφίνομος· τοῖσιν δ' ἐπιήνδαν μῦθος.

Ἐλθόντες δ' εἰς δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο,

Χλαίνας μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε·

Οἱ δ' ἱέρευον οἷς μεγάλους καὶ πίνοντας αἶγας, 250

Ἱέρευον δὲ σύας σιάλους καὶ βοῦν ἀγελαίην·

Σπλάγχχνα δ' ἄρ' ὀπτήσαντες ἐνώμων· ἐν δ' ἄρα οἶνον

Κρητῆρσιν περῶντο· κύπελλα δὲ νεῖμε συζῶτης.

Σίτον δὲ σφ' ἐπένειμε Φιλοίτιος, ὄρχαμος ἀνδρῶν,

Καλοῖς ἐν κανέοισιν· ἐργοχόει δὲ Μελαυνθεύς. 255

Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἰτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱάλλον.

Τηλέμαχος δ' Ὀδυσῆα καθίδρυε, κέρδεα νωμῶν,

Ἐντὸς εὐσταθέος μεγάρου, παρὰ λάϊνον οὐδὸν,

Aquila altivolans; tenebat verò timidam columbam.

Illis autem Amphinomus concionatus est, et dixit;

“O amici, haud nobis perficietur hoc sanè consilium, 245

“Telemachi cædes: sed recordemur convivii.”

Sic dixit Amphinomus: illis verò placebat sermo.

Ubi autem venissent in ædes Ulyssis divini,

Lænas quidem deposuerunt in sedilibusque solisque;

Ipsi autem mactabant oves magnas, et pingues capras; 250

Mactabant etiam porcos, et bovem armentalem:

Viscera verò assata distribuebant; vinumque deinde

In crateribus miscebant: pocula autem distribuit subulcus.

Páner verò ipsis distribuit Philætiús, princeps virorum.

Pulchris in canistris: vinum autem fundebat Melanthius. 255

Illi verò ad cibos paratos appositos manus porrigebant.

Telemachus autem Ulyssem sedere-fecit, astutias versans,

Intra benè-fundatam domum, apud lapideum limen,

Ver. 250. Οἱ δ' ἱέρευον οἷς.] Παρασηρησίων, inquit Scholiastes, ὅτι μόνος τῶν μνηστῆρας Διοῖς θύοντας ἔκ εἶδεν. Eustathius autem hunc unicum locum à Veteribus exceptum testatur: Σημαιῶνται δ' (inquit) ἐν τοῖς ῥηθεῖσιν οἱ Παλαῖοι, ὡς ἐνθάδε ἔ' μόνον οἱ μνηστῆρες ἱερύουσιν οἷς, καὶ τὰ ἔξῃ, ὡς ἱρήθη· ἀλλαχῶ δὲ τῆς Ὀμηρικῆς ταύτης ποιήσεως ἔκ εὐρηγται ἄνω ποιῶντες. Attamen de Procis hunc ipsum versum sequentemque usurpat Poëta suprâ c. 180. 181. de iisdemque dicitur ζ. 93. 94.

“Ὅσσαι γὰρ νόμιστες τι ἔ' ἡμέραι ἐκ Διὸς εἰσὶν, οὐποθ' ἐν ἱερύουσ' ἱερίων, ἢ δὲ δὴ οἷα.

Ibid. — μεγάλους.] Αἱ μεγάλας.

Ver. 251. Ἱέρευον δὲ σύας.] Pronuntiaba-

tur, ut videtur, Ἱέρευον quo modo sæpè et scripta occurrunt Ἱεῖν, ἱεῖν et ἱεῖσκον ver. 3. hujus libri; Ut et notavit Barnsius.

Ver. 252. — ὀπτήσαντες.] Vide suprâ ad β'. 300. et ad II. d. 466.

Ibid. — ἐν δ' ἄρα.] Αἱ ἐν δὲ τι.

Ver. 253. Κρητῆρσιν περῶντο.] Ita Barnsius ex veteribus exemplaribus. Αἱ Κρητῆρσι. Quod et ferri posset. Vide ad II. d. 51.

Ibid. — περῶντο.] Αἱ περῶσαντο.

Ver. 254. 255. Σίτον δὲ σφ' ἐπένειμε — Καλοῖς ἐν κανέοισιν.]

———— Cereremque canistris

Expediunt ————— Æn. I. 701.

Ver. 255. — ἐργοχόει.] Αἱ ἐργοχόει.

Δίφρον ἀεικέλιον παραθεῖς, ὀλίγην τε τράπεζαν·
 Πὰρ δ' ἐτίθει σπλάγχων μοίρας, ἐν δ' οἶνον ἔχευεν 260
 Ἐν δέκαϊ χρυσέῳ, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
 Ἐνταυθοῖ νῦν ἦσο μετ' ἀνδράσιν οἰνοποτάζων·
 Κερτομίας δέ τοι αὐτὸς ἐγὼ καὶ χεῖρας ἀφέξω
 Πάντων μνηστῆρων· ἐπεὶ οὗτοι δῆμός ἐστιν
 Οἶκος ὃδ', ἀλλ' Ὀδυσῆος· ἐμοὶ δ' ἐκτέσατο κῆνος. 265
 Ἥμεῖς δέ, μνηστῆρες, ἐπίσχετα θυμὸν ἐνιπῆς
 Καὶ χεῖρας· ἵνα μή τις ἔρις καὶ κῆκος ὄρηται.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὁδᾶξ ἐν χεῖλεσι φύντες
 Τηλέμαχον θαύμαζον, ὃ θαρσαλέως ἀγορεύεν.
 Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπίθεος υἱός· 270
 Καὶ χαλεπὸν περ ἶόντα δεχόμεθα μῦθον, Ἀχαιοί,
 Τηλεμάχου· μάλα δ' ἤμιν ἀπειλήσας ἀγορεύει.

Sellâ turpi appositâ, parvâque mensâ :

Apposuit verò ei vicerum partes, infuditque vinum

260

In poculo aureo, et ipsum sermone allocutus est ;

“ Illic nunc sede inter viros vinum-bibens :

“ Convitia verò tibi ipse ego et manus abarcebo

“ Omnium procorum ; quoniam nequaquam publica est

“ Domus hæc, sed Ulyssis ; mihi autem acquisivit ille.

265

“ Vos verò, proci, continete animum à-convitio,

“ Et manus ; ut nè aliqua lis et contentio oriatur.”

Sic dixit : illi autem omnes mordicis labris compressis

Telemachum admirabantur, quòd audactèr loquebatur.

Inter hos autem Antinòus locutus est, Eùpithei filius;

270

“ Et molestus quantumvis sit, accipiamus sermonem, Achivi,

“ Telemachi ; valde autem nobis minatus loquitur.

Ver. 259. Δίφρον ἀεικέλιον παραθεῖς, ὀλίγην τε τράπεζαν·] Observârunt hîc Veteres, res tenuissimas atque etiam humillimas aptissimè et pulcherrimè depingere Poëtam. Φαίνεται μὲν ἔτι τὰ χαμαιζέλα τῶν ἱομάτων ἰσχυρῶς ἐπὶ ἡμισυ τῶν λέξεων ὡς ἔχει τὸ, “ Δίφρον ἀεικέλιον ὦς.” Aristid. Quintil. de Musica, lib. II. pag. 84. Ἰσχυρὸν δὲ [πλάσμα ἰσ] τὸ ἔτι τῇ ὅλῃ τῶν παραγράφων μικρὸν, ἔτι τῇ λέξει κατισχυαμένον. Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 9. Cæterùm de voce ὀλίγην, hoc in loco, ita Eustathius in commentario ad h. 515. Τὸ ὀλίγην, — τὴν μικρὸν ἱσχυαίνον· ἢ φαίνεται — ἔτι τῇ “ ὀλίγην τε τράπεζαν.” — Πάντως δὲ ταυτὸν, ὀλίγην ἑστάν, καὶ τυτθὸν, καὶ μικρὸν. Aristoteles autem et vocem ὀλίγην, et vocem ἀεικέλιον, vim hîc singularem habere contendit. Si quis nimirum hoc in loco substitueret, “ Δίφρον μοχθηρὸν καταθείς, μικρὸν τε τράπεζαν,” τὸ ἀεὶ ταυτὸν ἴσον διαφέρει ἐπὶ τῶν

ἰσῶν, διαφέρουσα — τὸ μὴ φαίνεται καλὸν, τὸ δ' ἐντελὲς. Poëtic. cap. 22. Vide suprâ ad l. 515. et ad π'. 1.

Ibid. — παραθεῖς.] Apud Eustathium in commentario, καταθείς, atque ita legit Aristoteles loco jam suprâ citato.

Ver. 260. — μοίρας.] Apud Eustathium, μοίρας.

Ver. 261. Ἐν δέκαϊ χρυσέῳ.] Pronuntiabatur χρυσῶ. Vide ad Il. ι'. 523.

Ver. 267. Καὶ χεῖρας.] Eustathius in commentario citat, χερσῶν. Quo modo et in pluribus Codicibus scriptum reperit Vir eruditus Tho. Bentleius.

Ver. 271. — Ἀχαιοί.] Vide suprâ ad ε'. 513.

Ver. 272. — ἤμιν ἀπειλήσας.] Ἐν δὲ τῇ, “ μάλα δ' ἤμιν ἀπειλήσας,” προσερισπᾶται τὸ ἤμιν, ὡς ἔλλαχε, κατὰ συνηθὲν τῆς λογιᾶς, ἀνακριθεὶς τῷ εἶναι λόγον ἱελαίσας. Eustath. Vide suprâ ad β'. 569. et π'. 372.

Οὐ γὰρ Ζεὺς εἶασε Κρονίων· τῇ κί μιν ἦδη
 Παύσαμεν ἐν μεγάροισι, λιγύν περ ἰόντ' ἀγορητῇ.

"Ὡς ἔφατ' Ἀντίνοος· ὁ δ' ἄρ' οὐκ ἐμπάζετο μύθων. 275

Κήρυκες δ' ἀνὰ ἄστν Διδῶν ἱερὴν ἐκατόμβην

"Ηγον· τοὶ δ' ἀγέροντο καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ

"Αλσος ὑπὸ σκιερὸν ἐκατηβόλου Ἀπόλλωνος·

Οἱ δ' ἐπεὶ ὤπτησαν κρεῖ' ὑπέρτερα καὶ ἐρύσαντο,

Μοῖρας δασσάμενοι δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα. 280

Πὰρ δ' ἄρ' Ὀδυσσῇ μοῖραν δέσαν, οἳ πονέοντο,

"Ἰσην, ὥς αὐτοὶ περ ἐλάγχχανον· ὥς γὰρ ἀνώγει

Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος Δειόιο.

Μνηστῆρας δ' οὐ πάμπαν ἀγῆνορας εἶα Ἀθήνη

Δάεξ ἴσχεισθαι θυμαλγέος· ὅφρ' ἔτι μᾶλλον 285

Δύη ἄχος κραδίην Λαερτιάδην Ὀδυσῆα.

"Ην δέ τις ἐν μνηστῆρσιν ἀνὴρ, ἀθεμίστια εἰδὼς,

(Κτήσιππος δ' ὄνομ' ἔσκε, Σάμῃ δ' ἐνὶ οἰκίᾳ νῆϊεν)·

"Non enim Jupiter sivit Saturnius: alioquin ipsum jam
 "Comperuissimus in ædibus, cañorus licet sit concionator."

Sic dixit Antinöus: ille verò non curabat verba. 275

Præcones autem per urbem deorum sacram hecatomben

Ducebant: congregabantur autem comantes Achivi

Luco sub umbroso longè-jaculantis Apollinis.

Hi autem postquam assaverant carnes superiores, et detraxerant,

Partibus divisim, convivabantur celebri convivio. 280

Ulyssi verò partem apposuerunt, qui ministrabant,

Æqualem, sicut ipsi scilicet sortiebantur: sic enim jussit

Telemachus, dilectus filius Ulyssis divini.

Procos autem non omnino eximios sinebat Minerva

Contumeliâ abstinere acerbâ; ut adhuc magis 285

Subiret dolor cor Laertiadz Ulyssia.

Erat verò quidam inter procos vir, nefaria doctus,

(Ctesippus autem nomen erat; in Same verò domum habitabat);

Ver. 373. — εἶασε.] *Barnesius* edidit, scribendumque contendit, εἶασε. Sed vide ad II. 8. 42.

Ver. 276. 277. Κήρυκες δ' ἀνὰ ἄστν — τοὶ δ' ἀγέροντο καρηκομόωντες Ἀχαιοί.] Poëta hic, observante *Eustathio*, de universo populo *Ithacensis* loquitur; ad *Procos* redit ver. 279. Ἀχαιοὶ δὲ νῦν, οἱ κατὰ τὴν Ἱθάκην — καὶ κήρυκες δὲ, οἱ κατὰ τὴν Ἱθάκην δημόσιοι ἱεραῖοι καὶ τὰς θυοῖαις ὑπάρχοντες. Οὕτω μὲν οἱ τοῦ δήμου ἱεῖς λυν τὴν ἐκατόμβην· οἱ δὲ μνηστῆρες ἐν τοῖς τῷ Ὀδυσσεύς "δαίνυντο ἐρικυδέα δαῖτα." (ver. 280.)

Ver. 277. — καρηκομόωντες.] Sic apud *Virgilium*;

Grinifus *Iopas*.

Æn. I. 740.

Ver. 278. — ἐκατηβόλου Ἀπόλλωνος.] Vide suprâ ad II. 4. 75.

Ver. 279. — ἐρύσαντο.] *Al.* καὶ ἐρύσαντο.

Ver. 281. — οἱ ἀνέοντο.] *Al.* οἱ ἀνέοντο.

Ver. 284. — ἀγῆνορας.] Vide suprâ ad 4. 106.

Ver. 286. Δύη ἄχος κραδίην Λαερτιάδην Ὀδυσῆα.] Rectè *Eustathius*; Ἦγον ἵνα ὑποείλῃ λύσῃ τὴν Ὀδυσσεύς κατὰ καρδίαν. Malè autem deinceps adjicit; "Ἡ ἀντιπάλῳ μὲν τὴν καρδίαν τῷ Ὀδυσσεύς. Ac si non parè faciliè et scribere potuisset *Homerus*, si id recitius fuisset, κραδίην Λαερτιάδην Ὀδυσσεύς.

Ver. 288. — Σάμῃ δ' ἐνὶ οἰκίᾳ νῆϊεν.] Vide suprâ ad 4. 29.

Ibid. — νῆϊεν.] *Henricus Stephanus* inter varias lectiones retulit νῆϊεν.

"Ὅς δὴ τοι πτεάτεσσι πεποιθὼς πατὴρς εἶο,
Μνάσκειτ' Ὀδυσσῆος δὴν οἰχομένοιο δάμαρτα· 290
"Ὅς ῥα τότε μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισι μετῆυδα·

Κέλνυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγῆνορες, ὅφρα τι εἴπω·
Μοῖραν μὲν δὴ ξείνος ἔχει πάλαι, ὡς ἐπέοικεν,
"Ἴσῃν" οὐ γὰρ καλὸν ἀτίμῃσιν, οὐδὲ δίκαιον,
Ξείνους Τηλεμάχου, ὅς κεν τάδε δάμαθ' ἵκηται. 295
'Αλλ' ἄγε οἱ καὶ ἐγὼ δῶ ξείνιον' ὅφρα καὶ αὐτὸς
'Ἡε λοετροχόῳ δάη γέρας, ἥε τῷ ἄλλῳ
Δμῶων, οἱ κατὰ δάματ' Ὀδυσσῆος θείοιο.

"Ὡς εἰπὼν, ἔρριψε βοὸς πόδα χειρὶ παχείῃ,
Κείμενον, ἐκ κανέοιο λαβὼν· ὁ δ' ἀλεύατ' Ὀδυσσεύς, 300
"Ἢκα παρακλίνας κεφαλὴν· μείδῃσθε δὲ θυμῷ

Qui jam possessionibus fretus patris sui,
Ambiebat Ulyssis diu absentis uxorem : 290
Qui scilicet tunc inter procos superbos dixit ;
" Audite me, proci eximii ; ut aliquid dicam ;
" Partem quidem jam hospes habet dudum, sicut decet,
" Æqualem ; non enim honestum est privare, neque justum,
" Hospites Telemachi, quicumque has aedes advenierit. 295
" Sed age, ei et ego dem hospitale-donum ; ut et ipse
" Vel balneatori det munus, vel alicui alii
" Famulorum, qui sunt in ædibus Ulyssis divini."
Sic locutus, projecit bovis pedem manu robustâ,
Jacentem, ex canistro sumptum : evitavit verò Ulysses 300
Leviter declinato capite ; subrisit autem animo

Ver. 289. — πατὴρς εἶο.] *Al.* θισπι-
είωσιν. Atque ita in commentario citat
Eustathius.

Ver. 294. — ὁ γὰρ καλὸν ἀτίμῃσιν, οὐδὲ
δίκαιον, Ξείνους.]

Καὶ πῶς δίκαιον τὸν ἰκίστην ἄγιν βίβη·
Euripid. *Heraclid.* ver. 255.

Ibid. — ἀτίμῃσιν.] " Ἀτίμῃσιν," inquit
Dyfortus, *Gnomolog. Homer.* ad hunc lo-
cum, " hic est βλάπτειν, ἀδικῶν, ὑβρίζειν·
" alibi ἀμείβειν, τρεῖσιν, ἀποτιρίζειν cum
" genit. Μη τις οἱ ἀτιμώμενος πλοῖ ἴσῃ.
" (*Il.* λ'. 704.)" Immo verò hoc in loco,
posteriori isto in sensu planè usurpatur hæc
vox : Ut liquet tum ex præcedente, " Μοί-
" ραν μὲν δὴ ξείνος ἔχει πάλαι, ὡς ἐπέοικεν,
" ἴσῃν" tum ex sequente, " Ἄλλ' ἄγε οἱ
" ἔγω δῶ ξείνιον." Priori sensu, ut opi-
nor, nusquam apud Poëtam occurrit. Por-
rò in *Etymologico Magno* ἀτιμῶν scribi no-
tat Barnesius.

Ver. 297. — λοετροχόῳ.] Νῦν, τῷ τὰ
λυτὰ παρέχοντι, ἢ παρασκευάζοντι. Schol.

Ver. 298. Δμῶων, οἱ κατὰ δάματ' Ὀδυ-
σῆος θείοιο.] Apud Eustathium in commen-
tario emittitur hic versus, Ac potest qui-
dam sine sententiæ dispendio abesse.

Ver. 299. " Ὡς εἰπὼν, ἔρριψε βοὸς πόδα.]
' Ἀλλ' ὅδ' ὅτι μνηστῆρας ἐσάγει μειδύοντας, οὐδὲ
τότε τισιν αὐτοῖς ἀποσπείρειν ἐσπῆγαν, ὡς Σαφ-
κλῆς ἐξ Αἰσχυλοῦ πιστοῖσιν· ἀλλὰ πόδα
βόειον ἐπὶ τὸν Ὀδυσσεῖα βαπτύμενον. *Athenais,*
lib. I. cap. 14.

Ver. 300. — ὁ δ' ἀλεύατ' Ὀδυσσεύς,
" Ἢκα παρακλίνας.]

— ille ictum venientem à vertice
velox
Prævidit, celerique elapsus corpore cessit.
Æn. V. 444.

Ver. 301. — παρακλίνας.] Vide ad *Il.*
ἀ. 309. 338.

Ibid. — μείδῃσθε δὲ θυμῷ Σαρδάιον μάλα
τοῖον.] Οἱ τὴν Σαρδόνια κατοικῶντες, ἀπὸ Καρ-
χηδονίων ὄντες, χερῶνται νόμῳ τινὶ βαρβαρικῷ,
καὶ πολὺ τῶν Ἑλλήνων διπληγαμένῳ τῷ γὰρ
Κρόνῳ θύουσιν, ἡμῖς τρεῖσι τεταγμέναις, ὅ-
μοιον τῶν αἰχμαλώτων πρὸς καλλίστην, ἀλλὰ ἐ-
κ τῶν πρὸς τῶν τοῦ ὑπὲρ ἰσοδομήκοντα ἴση γι-
νημένους. Τάτοις δὲ θυμῷσι, τὸ μὲν θα-
κρύνει αἰσχροῖν εἶναι δοκεῖ ἐξ ὕψους, τὸ δὲ ἀσπα-
ρίζεται ἐξ ἡλῶν ἵσχατον, ἐπὶ πρὸς τῶν ἀνδρῶ-
ν τι ἐξ καλῶν. Ὅθεν φασὶ καὶ τὸν ἐπὶ πᾶσι
προσσωποῦν γίγασκα κληθῆναι Σαρδόνιον. Ἡ δὲ
ἱστορία παρὰ Διόμην. Schol. Aliter Pausanias;

Σαρδάνιον μάλα τοῖσιν· ὁ δ' εὐδμητον βάλε τοῦχον.

Κτήσιππον δ' ἄρα Τηλέμαχος ἠτίπαπε μύθῳ·

Κτήσιππ', ἦ μάλα τοι τόδε κέρδιον ἔπλετο θυμῷ·

Οὐκ ἔβαλες τὸν ξείνον· ἀλεύατο γὰρ βέλος αὐτός·

305

Ἥ γὰρ κέν σε μίσην βάλλον ἔγχρ' ὀξύνοντι,

Καί κ' εἰ τοι ἀντὶ γάμοιο πατὴρ τάφον ἀμφεπαυεῖτο

Ἐνθάδε· τῷ μὴ τίς μοι ἀεικείας ἐνὶ οἴκῳ

Φαίνεται· ἤδη γὰρ νοέω καὶ οἶδα ἕκαστα,

Ἐσθλά τε καὶ τὰ χέρεα· πάρος δ' ἔτι νήπιος ἦα.

310

Ἄλλ' ἔμπης τάδε μὲν καὶ τετλάμεν· εἰσορώωντες,

Μήλων σφαζομένων, αἰνῶτό τε πινομένοισι,

Καὶ σίτον· χαλεπὸν γὰρ ἔρυκαπεῖν ἕνα πολλούς.

Ἄλλ' ἄγε, μῆκέτι μοι κακὰ ρέζετε δυσμενέοντες·

Sardanium omnino tale: ille autem bene-aedificatum percussit mortem.

Ctesippum verò Telemachus increpuit sermone;

"Ctesippe, certè omnino tibi hoc satias fuit animo;

"Non percussisti hospitem; evitavit enim telam ipse;

305

"Certè enim te medium percussissem hastà acutà,

"Et tibi pro nuptiis pater exequias celebrasset

"Hic: idèd nè quis mihi insolentias in domo

"Prodāt; jam enim intelligo et novi singula,

"Bonaque et pejora: antea autem adhuc infans erans.

310

"Sed continuò hæc quidem et toleramus insipientes,

"Ovibus mactatis, vinoque potato,

"Et pane consumpto: difficile enim cohibere unum multos.

"Sed agite, nè amplius mihi mala facite infensi:

Πλὴν δὲ βοτάνης μῖσος καθαρίναι καὶ ἀπὸ φαρμάκων ἢ νήπιος [Σαρδάν], δ' ἐργάζεσθαι θάνατον. Ἡ πῶς δὲ ἡ ὀλέθριος ἐπὶ τῷ μὲν ἐστὶν ἐμφιεστὸς τοῖς φαρμάκῳ δὲ γίλῳσιν ἐπιγίνεσθαι τὴν τελευτὴν λίγῳσιν. Ἐπὶ τούτῳ δὲ Ὅμηρος τε καὶ οἱ ἱστοῖται ἀνδραποῖ τὸν ἐπὶ ὀδῶν ὄντος Σαρδάνιον γίλωστα ἐνομάζουσι. Phocica, lib. X. cap. 17. sub fine. Ejusdemque explicationis meminerunt Eustathius, et Scholiastes ad ver. 302 ubi de hæc re plura. Cæterum hinc apud Ciceronem; "Nè — rideamus γίλωστα Σαρδάνιον." *Epist. ad Familiares, lib. VII. 25.* Porro Scholiastes ad *Iliad. ὁ. 101.* Junonism, quem ibi depingit Poëta, hujusmodi fuisse notat:

ἢ δ' ἐγγίλωσιν
Χάλῳσιν, ἐδὲ μίτωπον ἐπ' ὀφρύσι κυνέην
ταύην II. ὁ. 101.

Οὗτος ὁ γίλωσ, (inquit ibi Scholiastes), Σαρδάνιος καλεῖται, ὅτ' ἂν τις μὴ ἐκ διαφύκτου γίλῳ. Vide et infra ad ver. 347.

Ver. 302. Σαρδάνιον.] Apud *Plutarchum*, notante *Barnesio*, scribitur Σαρδάνιον. Alii teste *Eustathio*, scribunt Σαρδάνιον. Uti legitur et apud *Ciceronem*, loco jam suprâ citato.

Ibid. — μάλα.] *Al. μέγα.*

Ver. 304. — ἦ μάλα τοι τόδε κέρδιον ἔπλετο θυμῷ.] Τὸ μὴ βαλεῖν, ἰσθ' αὐτὸς ἀνέγνω, [forte ἐν ἀνέγνω] ἢ τὸ βαλεῖν τὸν ξείνον αἰσθῆναι τὸ κέρδιον. *Scholion* (in *Vulgatis* versui 331. infra importunè annexum). Priorem interpretationem sequitur *Eustathius*: Τὸ δὲ, "ὅς κ' ἔβαλες," [ver. 305.] ἰλλῶσιν (inquit) ἀρῆσαι διὰ θυμὸν ἦν δὲ τὸ ἐνταλῆς, οὗτος: ἦ μάλα σοι κέρδιον ἔτι ἐπὶ ἔβαλες τὸν ξείνον.

Ver. 306. — ὀξύνοντι.] Vide ad *Il. i. 50.*

Ver. 310. — πάρος δ' ἔτι νήπιος ἦα.] Ita edidit *Barnesius* ex emendatione *Isaaci Casauboni*, et ex *s. 228.* ubi occurrit hic versus, et in *Vulgatis* scriptum est *ἦα.* Atque ita hic legit *MS. à Tho. Bentleio* collatus. *Vulgg.* πάρος δὲ τι νήπιος ἦα.

Ver. 313. — χαλεπὸν γὰρ ἔρυκαπεῖν ἕνα πολλούς.]

Οὐ γὰρ γίνεσθ' ἂν εἰς γὰρ τοῖς πολλοῖς ἴσος. *Sophocli. Oedip. Tyrann. ver. 855.*

Vide suprâ ad *s. 38.*

Εἰ δ' ἤδη μ' αὐτὸν πτεῖναι μεναινέτε χαλκᾶ,
 Καί κε τὸ βουλοίμην, καί κεν πολὺ κέρδιον εἴη
 Τεθνάμεν, ἢ τάδε αἶψα ἀεικία ἔργ' ὀρέσασθαι,
 Ξείνους τε στυφελίζομένους, δρῶάς τε γυναῖκας
 ῥυστάζοντας ἀειπελίως κατὰ δώματα καλὰ.

315

“Ὡς ἔφαθ'· αἱ δ' ἄρα πάντες ἀπὴν ἐγένοντο σιωπῇ.

320

Ὅψε δὲ δὴ μετέειπε Δαμαστορίδης Ἀγέλαος·

“ὦ φίλοι, οὐκ αἶψά τις ἐπὶ ρήθenti δικαίῳ
 Ἀντιβίοις ἐπέεσσι καθαπτόμενος χαλεπαίνειο·
 Μήτ' ἔτι τὸν ξεῖνον στυφελίζετε, μήτε τίς ἄλλον
 Δμῶν, οἱ κατὰ δώματ' Ὀδυσσῆος Δείσιο.

325

Τηλεμάχῳ δὲ κε μῦθον ἐγὼ καὶ μετέρει φαίην

“Ἦπιον, εἰ σφῶν κραιδίη ἄδοι ἀμφοτέρωσιν·

“Ὅφρα μὲν ὑμῖν θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι νείλπει

Νοστήσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα ὄνδε δόμονδε,

“ Sin jam me ipsum interficere cupitis ære,

315

“ Etiam hoc vellem, et multò satius esset

“ Mori, quàm hæc semper indigna opera videre,

“ Hospites pulsatos, famulasque mulieres

“ Vos violantes indignè in ædibus pulchris.”

Sic dixit: illi verò omnes muti facti sunt silentio.

320

Sedò autem tandem inter eos locutus est Damastorides Agelaus;

“ O amici, haud jam quisquam super dicto æquo

“ Contrariis verbis carpens sæviat:

“ Neque ampliùs hospitem pulsate, neque quenquam alium

“ Famulorum, qui in ædibus sunt Ulyssis divini.

325

“ Telemacho autem verbum ego et matri dicam

“ Mite, si ipsis corde placeat ambobus:

“ Quamdiù quidem vobis animus in pectoribus sperabat

“ Rediturum Ulysses prudentem suam ad domum,

Ver. 315. Εἰ δ' ἤδη μ' αὐτὸν πτεῖναι] Vir eruditus Tho. Bentleius in duobus MSS. scriptum reperit Εἰ δὴ μὴ αὐτὸν.

Ver. 317. — ἢ τάδε αἶψα] Al. ἢ τάδε ὅτι αἶψα ἢ τάδε ὅτι αἶψα.

Ver. 319. ῥυστάζοντας,] [Ἐπὶ δὲ, τὸ μετὰ βίας ἔ ἀνάγκης ἔλκεν καὶ μέγιστον γυναικ]. Etymolog. Magna. ad vocem ῥυστάζαν.

Ver. 320. Ὡς ἔφαθ'· αἱ δ' ἄρα πάντες ἀπὴν ἔγινοντο.]

Dixerat Æneas: olli obstupere silentes,
 Conversique oculos inter se atque ora tenebant. Æn. XI. 120.

Ver. 324. Μήτ' ἔτι] MS. à Tho. Bentleio collatus, Μήτ' ἔτι. Ut supra ὁ. 415.

Ver. 327. — ἀμφοτέρωσιν] Al. ἀμφοτέρωσιν.

Ver. 328. Ὅφρα μὲν ὑμῖν θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι νείλπει]

ενὶ στήθεσσι Νοστήσαι Ὀδυσῆα.] Ita MS. à Tho. Bentleio collatus, et Eustathius in commentario. Quibuscumque facit, teste Barnesio, Editio Florentina. Alii hic legunt Ὅφρα μὲν ὑμῖν ἔτι. Quo modo edidit Barnesius; et in annotationibus, “ Ita,” inquit, “ omnino legendum; nam ut Eustath. fol. 736. lin “ 38. Ἀγέλαος δὲ, οἱ τῶν μετέρει, τῶτο “ φωνῇ quare seipsam includens, ἡμῖν ait.” Sed errat (ut opinor) Vir eruditus. Non enim Procos, sed Telemachum et Penelopem hic alloqui videtur Agelaus; atque ita aptius congruent sequentia, Τίφρ' ἔτι νίμους μετέρει ὅτι ἦν, ἰσχυρίζεται τὴν μετέρει κατὰ δώματ' — ver. 330. et, Ἄλλ' ἄγε, σὴ τάδε μετέρει. ver. 334.

Ver. 329. Νοστήσαι.] Eustathius videtur legisse Νοστήσαι.

Τόφρ' οὔτις νέμεισις μενέμεν τ' ἦν, ἰσχύμεναί τε
Μνηστῆρας, κατὰ δώματ'· (ἐπεὶ τόδε κέρδιον ἦεν,
Εἰ νόστησ' Ὀδυσσεύς, καὶ ὑπότροπος ἴκετο δῶμα).
Νῦν δ' ἤδη τόδε δῆλον, ὅτ' οὐκέτι νόστιμός ἐστιν.

330

Ἀλλ' ἄγε, σὴ τάδε μητρὶ παρεζόμενος καταλέξων,
Γήμασθ', ὅστις ἄριστος ἀνὴρ καὶ πλεῖστα πόρῃσιν·

335

Ὅφρα σὺ μὲν χαίρων πατρῷϊα πάντα νέμῃαι,

Ἔσθων καὶ πίνων· ἡ δ' ἄλλου δῶμα ἵκηται.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·

Οὐ μὰ Ζῆν', Ἀγέλαε, καὶ ἄλγεα πατρὸς ἑμοῖο,

Ὅς που τῇλ' Ἰθάκης ἢ ἔφθιται, ἢ ἀλάληται,

340

Οὔτι διατρίβω μητρὸς γάμον· ἀλλὰ κελεύω

Γήμασθ', ᾧ κ' ἐβέλη, ποτὶ δ' ἄσπετα δῶρα δίδωσι.

Αἰδέομαι δ' ἀέκουσαν ἀπὸ μεγάροιο δίσσθαι

“Tamdiū minimè ægrè-ferendum manereque erat, et detinere

330

“Procos in ædibus; (quoniam hoc satius erat,

“Si rediisset Ulysses, et redux venisset domum):

“Nunc verò jam hoc manifestum, quòd non ampliùs reditùs capax est.

“Sed age, tuæ hæc matri assidens nuntia,

“Nubat ei, quicumque optimus vir, et plurima præbuerit;

335

“Ut tu quidem gaudens paterna omnia possideas,

“Comedens et bibens: illa verò aliùs domum adeat.”

Ilum autem rursùs Telemachus prudens contrà allocutus est;

“Nunc per Jovem, Agelaë, et dolores patris mei,

“Qui alicubi longè ab Ithacâ, vel periit, vel vagatur,

340

“Nequaquam remoror matris nuptias; sed jubeo

“Nubere, cuicumque velit, quique insuper multa dona det.

“Vereor autem invitam à domo pellere

Ver. 330. — [ισχύμεναί.] Versiones nonnullæ reddunt, “teneri,” ac si ἰσχύμεναι Vocis esset Passivæ: Sed (ut opinor) minùs rectè. Vide suprâ ad ver. 202. et ad II. ε'. 501.

Ver. 335. et 342. Γήμασθ'.] Vide suprâ ad λ'. 272.

Ver. 337. — δῶμα ἵκηται.] Eustathius in commentario citat, δῶμαδ' ἵκηται. Al. δῶμα κοίλῃ.

Ver. 339. Οὐ μὰ Ζῆν', Ἀγέλαε, & ἄλγεα πατρὸς ἑμοῖο.] Haud dissimiliter Apollonius;

“Ἴσω Λητῆς υἱὸς, ὃς με πρόσθεν ἰδὼν ἔειπε

Μαντῶντας· ἴσω δὲ δυσάνιμος ἢ μ' ἔλαχεν
κῆρ.

Ubi Scholiastes; “Ἐστὶν δὲ, ὅτε ἑμπαθίστητος γίνονται ὁ ἔρως, ὅταν τις κατὰ τῆς ἰδίας ἐμύνης συμφορᾶς.” Οὐ μὰ Ζῆν', Ἀγέλαε Ἦς.” — “Ἐξὸς ἐν ἀρχαίῳ, πρὸς τὸν ὅτις ἐμύνηται, ἴσα ἰσάγειν καὶ τὰς ἰδίας συμφορᾶς. Vide Langbeccii annotationes in Longinum, § 16. ad ista verba, Μὰ τῶς ἐν Μακράδωνι προσκυνήσαντας.

Ver. 340. — ἢ ἔφθιται, ἢ ἀλάληται.]

Vide ad II. ε. 37.

Ver. 342. — ποτὶ δ' ἄσπετα δῶρα δίδωσι.]

Ita Vulgati; et ita legit Eustathius; exponitque, & ὅς αὐτῇ πολλὰ δίδωσιν. Ἀπὸ ποιῶν γὰρ, inquit, ληπτίον τὸ “ἔς.” Atque eadem constructio occurrit suprâ β'. 113. 114,

Μητέρα σὺν ἀπότιμψον, ἄνωχθι δὲ μιν γαμήσθαι

Τῷ, ὅταν τὴ πατὴρ κίλῃαι, καὶ ἀνδάνι αὐτοῦ.

Barnesius autem ex veterum Editionum nonnullis edidit ποτὶ δ' ἄσπετα δῶρα δίδωμι· “quoniam τὸ δίδωμι (ut ait) majorem Telemachi alacritatem ostendit.” Sed, ut opinor, minùs rectè. Dona enim apud Poëtam ab eo qui mulierem ambit semper præberi dicuntur. Vide suprâ ad λ'. 281. π'. 77. 392. et infrâ ad φ'. 161. 162. Atque ita suprâ ver. 335. hujus libri;

Γήμασθ', ὅστις ἄριστος ἀνὴρ, & πλεῖστα πόρῃσιν.

Attamen MS. à Tho. Bentleio collatus δίδωμι hic legit.

Μύθω ἀναγκαίῳ· μὴ τοῦτο θεὸς τελέσειεν.

"Ὡς φάτο Τηλέμαχος· μνηστῆρσι δὲ Παλλὰς Ἀθήνη 345

"Ἀσβεστον γέλον ὄρσει, παρέπλαγγεν δὲ νόημα.

Οἱ δ' ἤδη γναβμοῖσι γελῶν ἀλλοτρίοισιν·

Αἰμοφόρυκτα δὲ δὴ κρέα ἥσθιον· ὅσσε δ' ἄρα σφίον

Δακρυόφιν πίμπλαντο· γόον δ' αἶετο θυμός.

Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Θεοκλύμενος Διοειδῆς· 350

"Α δειλοὶ, τί κακὸν τόδε πάσχετε; νυκτὶ μὲν ὕμειον

Εἰλύαται κεφαλῇ τε, πρὸς ὤκα τε, νέρθε τε γούνα.

"Verbo violento; nè istud deus perfecerit."

Sic dixit Telemachus: prociis verò Pallas Minerva

Inextinctum risum movit, errareque fecit intellectum.

Hi autem jam maxillis ridebant alienis;

Cruentatasque jam carnes comedebant; oculi verò ipsorum

Lachrymis implebantur; luctumque prasagiebat animus.

Inter hos autem et locutus est Theoclymenus deo-par;

"Ah miseri, quid malum hoc patimini? nocte quidem vestra

"Obvoluta sunt capitaque, faciesque, subtusque genua.

345

350

Ver. 346. — γίλον.] MS. à Tho. Bent-
leio collatus, γίλω.

Ver. 347. Οἱ δ' ἤδη γναβμοῖσι γελῶν ἀλ-
λοτρίοισιν.] Hinc Horatius;

malis ridentem alienis.

Sermon. lib. II. Sat. iii. 72.

Et Valerius Flaccus;

Errantesque genæ, atque alieno gaudia
vultu.

Argonaut. lib. VIII. ver. 164.

Porro de hac phrasi ita Eustathius; Ἰστοῖ δὲ
ἐστὶ τὸ γναβμοῖσι γελῶν ἀλλοτρίοις, ἢ νῦν ἐπι-
παλῶς λέγοντι παροικιαῖς. Τὸς γὰρ ἐν
ἐφ' οἷς μὴ ἔξω γελῶντας, ἐν θυμῷ ἢ ἀμφα-
ρίας τοὺς, ξένους φασὶν γελῶν παροικίαις. ὥστε
ἢ τοὺς πρὸς βίαν ἐξιδόντας, ἀλλοτρίοις ἰδθῆναι
γναβμοῖσι. — Ἰσως δὲ τὸ γναβμοῖσι γίλων
ἀλλοτρίοις, ἢ ὅμοιον ἐστὶ τῷ, "Ἀχρεῖον γίλω-
" σιν," (suprà s. 162.) ἢ ἐπὶ τῇ Πηνελόπεια
ἐρητύῃ. Quam explicationem repren-
dens Dna. Dacier, ipsa per hanc phrasin
ritum immodicum denotari arbitrat: "Ho-
" mere," inquit, "dit clairement qu'ils
" rioient de tout leur cœur, et, comme
" nous disons, à gorge déployée; comme des
" gens qui rioient avec une bouche d'em-
" prunt, qu'ils n'apprehenderoient pas de
" fonder leurs aux oreilles." Atque hanc
interpretationem confirmari existimat tam
ex præcedenti Ἀσβεστον γέλον ὄρσει, quam ex
sequenti δὲ γάλακτος ἰνφρά-ver. 358. At
melius congruit Eustathii explicatio, cum se-
quenti, — Ἰσως δ' ἄρα σφίον Δακρυόφιν
πίμπλαντο γόον δ' αἶετο θυμός. Quædam

Vol. II.

Euripides, notante Barnesio, hujusmodi ri-
sum γίλωτα παραπληγμῖνοι vocat;

"Ελιξ δ' ἄρα γίλωτα παραπληγμῖνον.

Hercules Furens, ver. 935.

Vide et Gatakeri Annotationes in Antoni-
um, lib. I. § 15.

Ibid. — γίλων.] Al. γιλοῖον.

Ver. 348. — ἴσως δ' ἄρα σφίον.] Pronunti-
abatur σφῶν. Similiterque ὕμειον ver. 351.
pronuntiabatur ὕμων. Vide ad II. β. 811.

Ver. 351. "Α δειλοὶ, τί κακὸν τόδε πάσχετε;
ὦ." Οὐχ ὅτι τὸς μνηστῆρας ναυπηαῖς ἡδοναῖς
εὐχρηστούς, πίνοντας αἶγας πατίδοντας, ἢ ἀσφα-
λῶν ἰερέων ἐμπιστευμένους, ἢ αὐτῶν χθόνους
ἢ οἶνον ἀπαμειβόμενους, ἢ δίκην διεπλημένους, ἢ
αἰγανίας ἰντας; Τίς ἐκ αὐτῶν τῆς ἡδονῆς
ταύτης ἐμακάριον; Ἀλλὰ ὁ μαντικὸς ἢ γνο-
ριστικὸς, τῷ μύλλοντος λέγειν "Α δειλοὶ, τί
" κακὸν τόδε ὦ." παρὰ πῶδας τὸ κακὸν, ἢ
ἰγγύς. Maximus Tyr. Dissertat. XXXI.
haud longe à fine. Vide et Platonem in Ione;
ubi hunc locum adducit, et pro "Α δειλοὶ,"
citat, Δαίμονιοι.

Ibid. — νυκτὶ μὲν ὕμειον Εἰλύαται, κε-
φαλῇ.] Similiter Virgilius de Marcello bre-
vi morituro;

Sed nox atra caput nigrâ circum volat
umbra. Æn. VI. 866.

Ver. 352. Εἰλύαται.] Similiter ἴδωμι et δε-
διχόμην, ver. 355. ἰδύσθην, ver. 356.
ἰδύσθην et ἰσθδύσθην, ver. 357. Vide ad
II. 4. 37. et v. 736.

Ibid. — ἴσως δ' ἄρα σφίον.] Apud Platonem,
locò suprà citato, λέγει τὴ γούνα. Quam lec-
tionem et præf. Barnesius.

Οἰμωγὴ δὲ δίδχε, διδάκρυνται δὲ παρειαί·
 Αἶματι δ' ἱρράδαται τοῖχοι καλαί τε μεσόδραι·
 Εἰδάλων δὲ πλείον πρόθυρον, πλείη δὲ καὶ αὐλή, 355
 Ἰεμένων Ἐρεβοςδε ὑπὸ ζόφον· ἥελιος δὲ
 Οὐρανοῦ ἔξαπόλωλε, κακὴ δ' ἐπιδίδρομεν ἀχλὺς.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτῇ ἤδ' ὑ γέλασσαν.
 Τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος, Πολύβου παῖς, ἦρχ' ἀγορεύειν·
 Ἀφραίνει ξείνος νίον ἄλλοθεν εἰληλουθῶς. 360
 Ἀλλὰ μιν αἶψα, νίοι, δόμου ἐκπίμψασθε δύραζε
 Εἰς ἀγορὴν ἔρχεσθαι· ἐπεὶ τάδε νυκτὶ ἴσταται.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεοκλύμενος Διοειδής·
 Εὐρύμαχ', οὔτι σ' ἄνωγα ἔμοι πομπῆας ὀπάζειν·
 Εἰσὶ μοι ὀφθαλμοί τε καὶ οὐατα καὶ πόδες ἄμφω, 365
 Καὶ νόος ἐν στήθεσσι τετυγμένος οὐδὲν ἐκείνης·

"Ululatus autem exarsit, lachrymisque oppletæ sunt genæ;
 "Sanguine verò conspersi sunt parietes pulchraque intercolumnia;
 "Simulachris autem plenum est vestibulum, plenaque et aula, 355
 "Properantibus in Erebum sub tenebras; Sol verò
 "Ex cælo periit; malaque incessit caligo."
 Sic dixit: illi autem omnes super ipso suaviter riserunt.
 His autem Eurymachus, Polybi filius, incipiebat loqui;
 "Desipit hospes nuper aliundè huc profectus. 360
 "Sed ipsum statim, juvenes, domo emittite foras
 "In forum ut eat; quoniam hæc nocti assimilat."
 Hunc autem rursus allocutus est Theoclymenus deo-par;
 "Eurymache, nequaquam te jubeo mihi comites præbere:
 "Sunt mihi oculique et aures et pedes ambo, 365
 "Et mens in pectoribus facta nequaquam incongrua:

Ver. 353. 354. Οἰμωγὴ δὲ — Αἶματι
 Υ.] Apud *Dionys. Halicarn.* πρὸς τῆς Ὀμήρου
 ποιήσεως, § 13. citatur hæc *Theoclymeni*
 oratio, ommissis hisce duobus versibus. O-
 mittiturque eorundem posterior apud *Pla-*
tonem, in *Ione*.

Ver. 354. — ἱρράδαται.] Vide suprâ ad
ver. 150. et ad *II. β. 314.*

Ver. 356. — ἥελιος δὲ Οὐρανὸν ἔξαπό-
 λωλε.] *ἥελιος* τι. Cæterum *Eustathius*
 hoc de verâ Solis Eclipsi accipi posse arbi-
 tratur. Ταῦτα δὲ, inquit, ὡς ἀπὸ ἡλίου ἐκ-
 λήψεως ἡ σφοδρὴ μάντις καὶ ζοφὴ. Et paulò
 inferius; ἢ δὲ τὴν ἡλίου ἐκλάψεω, ὡς δὲ πρὸς
 δόλοισι, ἢ καὶ ἀπὸ δαίμονος· οὐα γινώσκω μὲν ἐν
 ἱερηνίᾳ. Sed, ut opinor, minus rectè. Pro-
 digia enim hæc omnia *Theoclymeno* soli
 visa sunt; ut liquet ex sequenti *Eurymachi*
 oratione. Id quod et ipsum *Eustathium* non
 fugit. Porro prodigiū similis meminit *Lar-*
cianus;

Ipse caput medio Tityan cùm ferret Olym-
 po,
 Condidit ardens ἄτρά caligine cæctus;

Involvitque orbem tenebris ———.
Pharsal. lib. I. ver. 540.

Similitèr et *Virgilius* de Sole, post *Cæsaris*
 mortem;

Ille etiam extincto miseratus *Cæsare*
Romam,
 Cum caput obscurâ nitidum ferrugine
 textit. *Georgic. I. 466.*

Ubi et plura hujusmodi prodigia memo-
 rantur.

Ver. 362. — ἰσὶν ἐσθὶν νυκτὶ ἴσταται.]
Τοῖσιν δὲ, inquit *Eustathius*, ἵσται ἐν τῇ "ἰσὶν
 "ἐσθὶν νυκτὶ ἴσταται" ἰσιν καὶ νομίζον οἱ πομπ-
 τῆς οὐκ ἐφέλλεσθαι τὰς ἑφύς τῷ Θεοκλύ-
 μενῳ· ἰσὶν δὲ ἀλλοτρίᾳ πλατῇ ἡ πολλὴ δὲς τὰς
 τῶν μεθύοντων ἑφύς. Atqui non ebrius, sed
 mentis non compos arguitur *Theoclymenus*, su-
 prâ *ver. 360.*

Ibid. — ἴσται.] *Al. ἴσται*, et *ἴσται*.

Ver. 366. — τετυγμένος ὡς ἀνέπλες.]
 Vide ad *II. ε'. 488.* Τὴ δὲ "ὡς ἀνέπλες"
 πρὸς τὴν "τετυγμένος" καλλῆται, ἵνα τῇ τῶν
 ἐ-τετυγμένος ἀνέπλες. *Eustath.*

Τοῖς ἔξιμι δῦραζε, ἐπεὶ νοέω κακὸν ὑμῖν
 Ἐρχόμενον, τό κεν οὔτις ὑπεκφύγοι, οὐδ' ἀλέαιτο
 Μηστῆρων, οἳ δῶμα κατ' ἀντιθέου Ὀδυσῆος
 Ἀνέρας ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανάασθε.

370

“Ὡς εἰπὼν, ἐξῆλθε δόμων εὖ ναιεταόντων·

“Ἰκετο δ' εἰς Πείραιον, ὃ μιν πρόφρων ὑπέδεκτο.
 Μηστῆρες δ' ἄρα πάντες εἰς ἀλλήλους ὀρόωντες,
 Τηλέμαχον ἐρέθιζον, ἐπὶ ξείνοις γελῶντες·

“Ὅδε δέ τις εἶπεσκε νέων ὑπερνηορόντων·

375

Τηλέμαχ', οὔτις σεῖο κακοξενώτερος ἄλλος·
 Οἷον μὲν τινα τοῦτον ἔχεις ἐπίμαστον ἀλήτην,
 Σίτου καὶ οἴκου περὶ χερσὶν, οὐδέ τι ἔργων
 Ἐμπαῖον, οὐδέ βίης, ἀλλ' αὐτῶς ἄχθος ἀρούρης.

- “ Horum-ope exhibe foras, quoniam sentio malum vobis
 “ Ingruens, quod nemo subterfugere-possit, neque evitare
 “ Procorum, qui in domo deo-paris Ulyssis
 “ Viros contumeliâ-afficientes injusta machinamini.”
 Sic locutus, exivit ædibus ad-habitandum commodis :
 Ivit autem ad Piræum, qui ipsum lubens suscepit.
 Proci verò omnes se invicem intuentes,
 Telemachum irritabant, de hospitibus ridentes :
 Sic autem aliquis dicebat juvenum superbiorum ;
 “ Telemache, nemo te pejorum-hospitum-exceptor alius ;
 “ Qualem quidem quendam hunc habes mendicam erronem,
 “ Panis et vini indigentem ; neque omnino operum
 “ Scientem, neque fortitudinis ; sed incassum pondus terræ.

370

375

Ver. 368. — ὑπεκφύγοι.] Apud Eustathium in commentario, ὑπεκφύγῃ.

Ibid. — ἀλέαιτο.] Al. ἀλίστο.

Ver. 371. “Ὡς εἰπὼν, ἐξῆλθε δόμων.” Ἐξέρχεται ὅτε ἐν τῇ οἰκίᾳ οἰκονομικῶς. Schol. ad ver. 367. supra. Nè Procorum videlicet cædi interit.

Ver. 372. “Ἰκετο δ' εἰς Πείραιον.” Cui nimirum Telemachus eum excipiendum manderat, supra v. 539. Uti et notavit Barnesius.

Ver. 374. Τηλέμαχον ἐρέθιζον.] Al. Τηλέμαχον δαύμαζον. Atque ita in commentario legisse videtur Eustathius.

Ver. 376. — κακοξενώτερος.] Κακὸν ξένον ὑποδραχίον. Schol. Occurrit autem hæc vox apud Dionysium, Περιήγησ. ver. 742. sensu diverso ;

— μᾶλα γὰρ τι κακοξενώτερος ἄλλων.

Potè observavit Eustathius in comment. ad Iliad. v. 446. Odys. β'. 350. repugnare hanc vocem analogiæ Grammaticæ, quæ, ut scribatur κακοξενώτερος antepenultimâ brevi, propter præcedentem syllabam ξη productam, postulet. At rectè hic notat Barnesius, ex κακίῃν; rectè et secundum

analogiam deduci κακοξενώτερος indeque, more Ionico, κακοξενώτερος ut τιδικώτερος ex τιδικώτος χαλκίην, ex χαλκίην et imilia Vide ad Il. ζ', 464.

Ver. 377. — ἔχεις.] Al. ἔχεις.

Ibid. — ἐπίμαστον ἀλήτην.] Vocem ἐπίμαστον, quæ apud Homerum hoc tantum in loco reperitur, Scholiastes interpretatur ἐπιμαστιύοντα καὶ ἐπιμαστιύοντα. Similitèrque Eustathius ; “ἐπίμαστον δὲ, inquit, ὁ ἐπαίτης, ὁ τραπὴν μαγειρίων, ὁ ἐν ἐπιμαστῶν. Etymologicon autem Magnum, à Barnesio citatum, aliam interpretationem affert ; nempe, ἐν τῇ παιδίᾳ, ὅτε ἐν τῇ ἀπὸ μαστῶ, ἐπαίτης.

Ver. 378. Σίτου καὶ οἴνου.] Ita Vulgati. Barnesius autem, nullis allatis Codicibus, de spo edidit, Οἶνον καὶ σίτον itaque potius legendum contendit, “ ob Hiatum importunum.” Ratione, ut videtur, hand satis idoneâ ; præsertim si Οἶνος olim pronuntiabatur Ὠῖνος ; uti ad Iliad. α. 51. notatum est.

Ver. 379. “Ἐμπαῖον, ὅδε βίης.” Videtur vox “Ἐμπαῖον” penultimam hanc corripere eadem ratione ac σίον, οἶον, ἐπαῖον, ὦν. Vide supra ad ver. 89. et ad Il. v. 103. et v. 24. Eustathius autem ἐμπαῖον pro Spandeo hâc habendum arbitrat. Εἰσαῖον (inquit)

"Αλλος δ' αὐτὲ τις οὔτος ἀνίστη μαντεύεσθαι. 380
 'Αλλ' εἴ μοι πείβοιο, τό κεν πολὺ κέρδιον εἴη·
 Τοὺς ξείνους ἐν νηὶ πολυκλήϊδι βαλόντες
 'Ες Σικελοὺς πέμψωμεν, ὅθεν κέ τοι ἄξιον ἄλφοι.
 "Ὡς ἔφασαν μνηστῆρες· ὁ δ' οὐκ ἐμπάζετο μῦθον
 'Αλλ' ἀπείων πατέρα προσεδέρεκτο, δέγμενος αἰεὶ, 385
 'Οππότῃ δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσει.
 'Ἡ δὲ κατάντησιν δεμένη περικαλλεία δίφρων
 Κούρῃ 'Ικαρίοιο περίφρων Πηνελόπεια,
 'Ανδρῶν ἐν μεγάροισιν ἐκάστου μῦθον ἄκουε.
 Δεῖπνον μὲν γάρ τοί γε γελοῖαντες τετύποντο, 390
 'Ἡδύ τε καὶ μενοεικές, ἐπεὶ μάλα πόλλ' ἴευσσαν·
 Δόρπου δ' οὐκ ἂν πως ἀχαρίστερον ἄλλο γένοιτο,
 Οἷον δὴ τάχ' ἐμέλλε θεὰ καὶ κατεργὸς ἀνὴρ
 Θησίμεναι· πρότεροι γὰρ αἰετρία μηχανόοντο.

" Alius autem demum quidam hic surrexit ad-vaticinandum. 380

" Sed si mihi parueris, quod multo satius fuerit ;

" Hospites in navim multis-transportis-instructam conjectos

" Ad Siculos mittamus, unde quis dignum-pretium referat."

Sic dixerunt proci : ille verò non curabat verba ;

Sed tacite patrem intuebatur, expectans semper, 385

Quandò demum procis impudentibus manus inferret.

E-regione autem ubi posuerat perpulchram sellam

Filia Icarii prudens Penelope,

Virorum in ædibus uniuscujusque sermonem audiebat.

Prandium etenim illi ridentes fecerunt, 390

Suaveque et gratum, quippè valdè multa mactarant :

Cœnà verò nequaquam injucundior alia fieri posset,

Qualem sanè mox erant dea et fortis vir

Facturi : priores enim proci indigna machinabantur.

— μαρτητίον τὴν λίξιν κατὰ αἶδα Σποῦδων ἐν συνήθειαις. Sed hoc quâ ratione fieri possit equidem non video. Porro vocem hanc interpretantur Scholiastes et Eustathius ἱματίον. Atque ita infra φ'. 400.

— κακῶν ἱματίος ἀλάτης.

Ibid. — ἄλλ' αὖτις ἄχθος ἀέρης.] Παρρημίδης μὲν ἐστίν, ὁποῖον δὲ τὸν βασιλῆα. Eustath. Ita de se ipso Achilles, *Iliad.* ε'. 104.

'Αλλ' ἤρως παρὰ νηυσὶν ἰσάσιον ἄχθος ἀέρης.

Similiter apud Nicandrum, *Θηριακῶν* ver. 9.

'Ερσηταίς ε', ἴχθυος τι, ὃ ἄχθισι μερία γαίης.

Et apud Platonem in *Theætetō* ; "Ὅτι ἡ λῆρος ἀνὴρ γῆς ἄλλως ἄχθη, ἀλλ' ἀνδρείας ὧς."

Ver. 380. — μαντεύεσθαι.] *Al.* μαντεύεσθαι.

Ver. 381. — ἡ μοι τίθισαι.] *Al.* ἡ μοι τι τίθισαι, et ἡ δὴ τι τίθισαι.

Ver. 383. 'Ες Σικελὶδα πέμψωμεν.] 'Εγνώριον ἔστιν ὅτι κατὰ τὴν Σικελίδ' ἐκ αἰετῶν ὦν

ἴκῃ τὴν πλάνην γιγνέσθαι. Διαφύκει δὲ Σικελιώταις Σικελῶν οἱ μὲν γὰρ "Ἑλλήνεις, οἱ δὲ βάρβαροι. *Schol.*

Ibid. — ἴδεν κε τοι ἄξιον ἄλφοι.] Vir eruditus *Tho. Bentleius* in uno MS. reperit, ἴδεν κε τις ἄξιον ἄλφοι. Quæ fortè et verior lectio. Nam alioqui videtur istud ἄλφοι non habere quod referatur : De duobus enim hospitibus hic loquitur Poëta, uti annotavit *Barnesius*. Quod inde inferat ille, nempe necesse esse, " ut τὸ ἄξιον sit Casus *Rectus*, et " ἄλφοι *Passivè* capiatur : id verò, apud *Homerum*, exemplo caret. Ubi enim occurrit vox ἄλφοι, suprâ ἰ. 452. ε'. 250. (quibus solis in locis apud Poëtam, hoc excepto, reperitur) ; sensu *activo* planè usurpatur.

Ver. 387. — κατάντησιν.] Ἀντιπρὸς τῷ ἀνδρῶνος, ἢ τῇ γυναικωνίδι. *Schol.* *Al.* κατ' ἀντησιν et καταντησιν.

Ver. 390. — γιγνώσκεις.] *Al.* γιγνώσκεις et γιγνώσκεις. Vide suprâ ad ver. 347.

ΤΟΥ 'ΟΜΗΡΟΥ
Ο Δ Υ Σ Σ Ε Ι Α Σ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἡ ΓΡΑΜΜΑ, Φ'.

Ὑπόθεσις τῆς ῥαψωδίας Φ'.

ΠΗΝΕΛΟΨ ΠΗ τῇ τέκνῳ τὸ τέξον ἐμολογᾷ τὸν αὐτῆς γάμον. Ὀδυσσεὺς δὲ Εὐμαίῳ καὶ Φιλοτίμῳ ἐνταλάμειος πρὸς τῆς τῶν θυγῶν ἀσφαλῆας, αὐτοῖς ἀφίκει τὸ βίβλος διὰ τῶν καλίκων, ἄλλω τῷ τὸ τέξον μὴ δύνηνται.

Ἐπιγραφαί.

Τέξον Δίσις.

Ἄλλω,

ὅτι δὲ βίβλος προτίθηται ἔσθλῳ Πηνελόπειᾳ.

Τῇ δ' ἄρ' ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
Κούρη Ἰκαρίοιο περίφρονι Πηνελοπείῃ
Τόξον μνηστήρεσσι δόμεν, πολὺν τε σίδηρον,
Ἐν μεγάροισι Ὀδυσῆος, αἶθλια, καὶ φόνου ἀρχήν.

LIB. XXI.

Cæterum in mentem posuit dea cæcia-oculis Minerva
Filis Icarj prudenti Penelopæ,
Arcum procis ponere, canumque ferrum,
In ædibus Ulyssis, certamina, et cædis principium.

Ver. 1. Τῇ δ' ἄρ' ἐπὶ φρεσὶ θῆκε.] Τὸ "δ'," inquit Scholiastes, ἐστὶ τὸ "γὰρ." Malè admodum. Quidni enim et scribere potuisset *Homerus* (si id rectius fuisset), Τῇ γὰρ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε. Cæterum vocula ἄρ' vinum habet in sententiâ connectendâ tam eo quod præcessit suprâ c'. 572. Ὡς. ubi consilium certaminis hujus Procis proponendi enarrabat Hospiti Penelopæ. Ad quod quidem consilium exequensdum, tempus jam idoneum ei-visum est. Τίθουσι δὲ τὸ τέξον, ἵνα ἰδὼν μὴ πλῆνις ἐντάσσῃ, εὐσιδέωνται ἰδὼν δὲ μνηστῆρας, ἐκείνῳ οὕτως μνηστῆρας φάσκουσιν. Schol.

Ibid. — ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ.] Ita ex E-

ditionibus compluribus rectè edidit *Barnesius*: Ita enim in omnibus legitur suprâ c. 427. c'. 157. ubi idem ferè versus occurrat. *Henricus Stephanus* aliique ediderunt ἐπὶ φρεσὶ θεὰ θῆκε. Quod etiam ferri posset, (pronuntiando videlicet θῆ) multò tamen minus est numerosum.

Ver. 3. Τόξον μνηστήρεσσι δόμεν.] Hinc inscriptus hic liber, Τέξον Δίσις, notante *Demetrius*.

Ibid. — πολὺν τε σίδηρον.] Λίγην δὲ οὐκ εἶδαμεν τοῦ προτίθησθαι καλίκων. *Euclides*. Vide suprâ c'. 573.

Κλίμακα δ' ὑψηλὴν προσεβήσατο οἷο δόμοιο·
 Εἵλετο δὲ κληῖδ' εὐκαμπέα χειρὶ παχείῃ
 Καλὴν, χαλκήν· κώπη δ' ἐλέφαντος ἐπῆεν.
 Βῆ δ' ἵμεναι θάλαμονδε, σὺν ἀμφιπόλοισι γυναῖξιν,
 Ἔσχατον· ἔνθα δὲ οἱ κειμήλια κείτο ἀνακτος,
 Χαλκός τε, χρυσός τε, πολὺκμητός τε σίδηρος.
 Ἔνθα δὲ τόξον ἔκειτο καλίντονον, ἥδ' ἐφάρετρε
 Ἰοδόκος, πολλοὶ δ' ἔνεσαν στονόντες οἷστοι·
 Δῶρα, τὰ οἱ ξεῖνος Λακεδαιμόνι δῶκε τυχήσας,
 Ἴφιτος Εὐρυτίδης, ἐπιείκελος ἀθανάτοισι.
 Τὰ δ' ἐν Μεσσηνί ξυμβλήτην ἀλλήλοισιν,

5

10

15

Scalam autem altam ascendit sup domus;
 Sumpsitque clavem bene flexam manu crassa
 Pulchram, æream; manubrium autem eboris inerat.
 Perrexit verò ire in-thalamum, cum famulis mulieribus,
 Intimpum; illic nempe ei thesauri jacebant regis,
 Æaque, aurumque, valdèque elaboratum ferrum.
 Ibi autem arcus jacebat reflexus, et pharetra
 Sagittifera; multæque inerant luctuose sagittæ:
 Dona, quæ ei hospes Lacedæmone dedit obvius-factus,
 Iphitus Eurytides, similis immortalibus.
 Hi nempe in Messenâ occurrerunt sibi-invicem,

5

10

15

Ver. 5. Κλίμακα δ' ὑψηλὴν.] Τὴν ἐν τῇς
 [Ita *Barnesius* ex MS. pro τῇς αὐτῆς] γυναι-
 κωνίδος ἐς τὴν ἀποθήκην· ἵνα τὴν αὐτὴν λάβῃ.
Schol.

Ibid. — προσεβήσατο.] *Al.* προσεβήσαντο.
Ver. 6. — εὐκαμπία.] Vide ad II. 6.
 463. et c. 85.

Ver. 7. Καλὴν, χαλκήν.] Χαλκήν δὲ, ὡς
 ἐν τῇ εἰδήσει, παρὰ τὸ χαλκία ἴσλα, ἀλλὰ
 ἐν ἀνέχρημα χαλκῶν· διὸ καὶ αὐτὴν ἴσλα
 ὡς καλὴν ἀποκαλεῖται γραφὴν ἴσλας ἐν τῇ
 ἐν τῇ Ἀθήνῃ, ἥν τὸ, "Καλὴν, χρυσήν"
 χρυσὴ γὰρ μέλιστα εἰσὶν τὸ Καλὴν. *Eustath.*
 "Et Aurum (inquit *Barnesius*) aptius Ebori
 "jungitur; quare χρυσήν omnino legen-
 "dom." Atque ita quidem ipse edidit.
 Sed Textui mutando haud satis idoneæ vi-
 dentur hæ rationes. Vide et ad II. γ'. 380.

Ibid. — κώπη δ' ἐλέφαντος ἐπῆεν.]

— atque ense collo suspendit ebur-
 num. *Æs.* XI. 11.

Ver. 9. — ἔνθα δὲ οἱ κειμήλια κείτο —
 Χαλκός τε, χρυσός τε.]

Est domus alta; jacent penitus defossa
 talenta

Cælati argenti; sunt auri pondera facti,
 Infectique mihi —. *Æn.* X. 526.

Ver. 10. — πολὺκμητός τε σίδηρος.]
 τῷ δ' πολλὰ κειμήλια. *Schol.* Πολύκμητος
 δὲ σίδηρος, ἵσλας μὲν ὡς ἀπαρίργατο, πρὶν
 πολλὰ ἵσλα κειμήλια. Μάλιστα δ', ὡς ἴσλα

χαλκιδὸς πολλὰ κειμήλια. Εἰ δὲ ὡς ποσειδῶν
 εἶπεν ἐπὶ τὰς τοιαύτας ἵσλας, λίγινται τὰ τοιαύτα
 πολὺκμητος σίδηρος, διὸ πολλὰ ἂν κειμήλια, ὡς
 ἵσλα θάνατος. *Eustath.* Potissima videtur se-
 cunda *Eustathii* explicatio; nempe, ὡς ἴσλα
 χαλκιδὸς πολλὰ κειμήλια. Occurrit et-
 nim vox πολὺκμητος *Odyssei*, c. 718. ubi se-
 cundum reliquas interpretationes accipi nullo
 modo potest:

— ἵσλα δὲ οἱ κειμήλια κείτο θάλαμον.

Ver. 11. Ἔνθα δὲ τόξον ἔκειτο.] Προσηγο-
 ρίαι, ὅτι ἐν τῷ ἀνδρὶ ἵσλα μὴ ὑπὸ τῷ πατὴρ ὡς
 νύκτα παρῇ. *Schol.* *Al.* τόξον αὐτοῦ.

Ver. 13. — Λακεδαιμόνι δῶκε τυχήσας.]
 Νῦν ἐν τῇ χάριτι. *Schol.* "Ὅτι δὲ Λακεδαιμόνι
 ἀντιπάλῳ λίγινται, ὡς ἡ χάρις ὡς ἡ πόλις, δηλοῦν
 ὡς "Ὅμοιαι λίγινται [*Al.* λίγινται] δὲ χάρις ἐν
 τῇ Μεσσηνί πρὶν μὲν δὲ τῇ τῇ τῇ τῇ τῇ λίγινται
 "Δῶρα, τὰ οἱ ξεῖνος Λακεδαιμόνι δῶκε τυ-
 "χήσας, Ἴφιτος Εὐρυτίδης." Εἰς ἱσλήν γε-
 "νῆται δὲ ἐν Μεσσηνί ξυμβλήτην ἀλλήλοισιν,
 "Ὅμοιαι ἐν Ὀρεσίλῳ." [*ver.* 15.] *Strabo*,
Geograph. lib. VIII. pag. 565. al. 367. Vide
 suprâ ad γ. 1. et infâ ad *ver.* 15. *hujus* *libri*.

Ver. 14. 22. 37. Ἴφιτος — Ἴφικτος.] Vide
 ad II. β'. 518.

Ver. 15. — Τὸ δ' ἐν Μεσσηνί ξυμβλήτην.]
 Τῇ Μεσσηνίᾳ χάρις, ὅτι ἐν τῇ μέσσει τῇς Λακε-
 δαιμόνι, πρὸ τῆς τῇς Ἡρακλειδῶν κατὰ δὲ.
Schol. Τῇς Φηρῆς τῇς χάρις λίγινται, ὡς μέσσει

Οἶκον ἐν Ὀρσιλόχοιο δαΐφρονος· ἦτοι Ὀδυσσεύς
 ἦλθε μετὰ χρεῖος, τό ρά οἱ πᾶς δῆμος ὄφελαι·
 Μῆλα γὰρ ἐξ Ἰθάκης Μεσσήνιοι ἄνδρες αἶσαν
 Νηυσὶ πολυκλήσι τριηκόσι, ἦδ' νομῆας.
 Τῶν ἔνεκ' ἐξείσῃν πολλὴν ὁδὸν ἦλθεν Ὀδυσσεύς,
 Παιδνὸς ἰὼν· πρὸ γὰρ ἦκε πατὴρ, ἄλλοι τε γέροντες.
 Ἴφίτος αὖθ' ἵππους διζήμενος, αἶ οἱ ὄλοντο,
 Δῶδεκα δῆλεια, ὑπὸ δ' ἡμίονοι ταλαεργοί·
 Αἶ δ' ἡ οἱ καὶ ἔπειτα φόρος καὶ μοῖρα γέγοντο·
 Ἐπειδὴ Διὸς υἱὸν ἀφίετο καρτερόθυμον
 Φῶθ' Ἡρακλῆα, μεγάλων ἐπίστορα ἔργων,

20

25

Domo in Orailochi prudentis: sanè Ulysses

Ivit propter debitum, quod ei totus populus debebat:

Oves enim ex Ithacâ Messenii viri sustulerant

Navibus multa-transtra-habentibus trecentas, et pastores.

Horum gratiâ in-legationem multam viam venit Ulysses,

20

Adolescens cum-esset; emisit enim pater, alique senes.

Iphitus ex-alterâ parte equas quærens, quæ ei perditæ erant,

Duodecim fœminæ, sub hisque multæ patientes operum;

Quæ sanè ei et postea cædes et fatum factæ sunt:

Postquam ad Jovis filium pervenit magnanimum;

25

Virum Herculem, magnorum scientem operum;

ἦν δ' ἡ Μεσσηνία. [Αἱ δ' μέρη ἦν τῆς Μεσσηνίας.] Οὐ δῆλον ἐν αὐτῇ καὶ ὅπως ἐπείν
 " ——— ἔπαισι λαοδαίμονι δῶκε τυχεύειν" καὶ,
 " τὸ δ' ἐν Μεσσήνι ἐμυλίστην." Ὅτι γὰρ
 αἱ Φεραι αἶν ἐν Ὀρσιλόχῳ δ' αἶνος, δῆλον.
 " Ἐς Φερὰς δ' ἵκοντο, Διὸς υἱὸς ἐπεί δ' ὄρμα,
 " τίλος Ὀρσιλόχου." [suprà γ'. 488. ἰ. 186.] Ὅτι Τηλέμαχος δ' ἰ Πρωτόγετος. Αἱ δ' Φεραι τῆς Μεσσηνίας αἶν. Strabo, loco suprà citato. Vide et Pausaniam, Messenica, lib. IV. cap. 1.

Ibid. — ἀλλήλοισιν.] Apud Strabonem, loco suprà citato, ἀλλήλοισιν. Quod periculi est.

Ver. 16. Οἶκον ἐν Ὀρσιλόχοιο.] Ἐν Φεραις. Schol. Vide ad ver. 15. Porro Vulgati hic legunt Ὀρσιλόχου. Barnesius autem edidit Ὀρσιλόχου, quo modo in vulgatis scribitur Iliad. ἰ. 542. 546. 547. 549. Olym. ἰ. 187. Atque ita legitur apud Strabonem, loco suprà citato. Quanquam Strabonis MS. notante Casaubono, alteram scribendi rationem semper sequitur. Quod et facit Pausanias, loco suprà adducto. Vide suprà ad γ'. 489.

Ver. 17. — τὸ ρά.] Quod scilicet —

Ibid. — ὄφελαι.] Apud Eustathium, ὄφελαι.

Ver. 20. — ἔξισιν.] Δημοσίαν ἱπποφυλάκην. Ita Iliad. ἰ. 234.

——— ἰ οἱ Θῆρες πόρον ἄνδρες

ἔξισιν ἰλόντι ———

Ver. 21. — πρὸ γὰρ ἦκε πατὴρ.] Vide ad II. ἰ. 424.

Ver. 22. 24. Ἴφίτος αὖθ' ἵππους διζήμενος. — Αἱ δ' ἡ οἱ καὶ ἴππων φόρος.] Ἴφίτος, Εὐφάντου μὲν παῖς, Οἰχάλου δὲ τὸ γένος, ἀπολαμάνων αὐτῷ τῶν ἵππων, περιήμ. [Ita Barnesius ex MS. pro περιήμ.] τὰς σιγὰς ἱπποῦ πόλιν, ἵππων φαίνον. Παυλὺν δὲ τὸν αἰώνιος ἐπὶ αὐτῷ μὴ παραγινώσκειν, ὡς Τίμωνος χάριν ζητήσας, ὃ γὰρ οὐκ ἐμφάνει λίγισται παραγινώσκοντα παραγινώσκειν. Τὸν δ' Ἡρακλῆα μηχανῇ τινὶ δ' τραχηλῇ συνελκυσσάμενος αὐτὸν ἄγειν ὡς ἱπποκρημνὸν τῆχος, καὶ κατασφραγίσαι, διὰ τὸ πρὸς αὐτὸν ἔχειν ἰσχυρὸν, καὶ τὸν πατέρα, ὅτι τιμωρῆσθαι αὐτῷ τὸν αἶσιν, τὴν ὅλην γαμψὴν ἐν Ἰθάκῃ, ἀλλ' ἀντιμάσσοντες ἀντίμασπον. — Ἡ ἱστορία παρὰ Φερικῶν. Schol. Aptius tamen cum Poëtæ narratione convenire videtur quod conjicit Spondanus; nempe Iphitum ideò ab Hercule interfectum, "nè rescisceret eas equas penes "eum esse."

——— ἴππων δὲ σίφιν δ' αὐτὸν

ἴππων δ' αὐτῷ ἔχει καρτερόθυμος ἐν μεγάλῃ.

Infra ver. 29.

Ver. 25. Ἐπειδὴ Διὸς υἱὸν.] Vide suprà ad ῥ'. 423. et ad II. ψ'. 2.

Ver. 26. Φῶθ' Ἡρακλῆα.] Vide ad II. γ. 194.

Ibid. — μεγάλων ἐπίστορα ἔργων.] Μεγάλων ἐργῶν, ἐπὶ μεγάλοις ἔργοις ἱστορούμενος, ἱστορῶν.

"Ὅς μιν ξείνον ἰόντα κατίκτανεν ᾧ ἐν οἴῳ·
 Σχέτιλος, οὐδὲ Διῶν ὅπιν ἡδίστατ', οὐδὲ τρέπτιζαν,
 Τὴν δὴ οἱ παρέθηκεν ἔπειτα δὲ πίφει καὶ αὐτόν·
 "Ἰππους δ' αὐτὸς ἔχει κρατερώνυχας ἐν μεγάροισι.
 Τὰς ἐρέων Ὀδυσῆϊ συνήντετο δῶκε δὲ τόξον,
 Τὸ πρὶν μὲν ῥ' ἐφόρει μέγας Εὐρυτος, αὐτὰρ ὁ παιδὶ
 Κάλλιπ' ἀποθήσκων ἐν δώμασιν ὑψηλοῖσιν.
 Τῷ δ' Ὀδυσσεὺς ξίφος ὀξύ, καὶ ἄλκιμον ἔγχος ἔδωκεν,
 Ἀρχὴν ξεινοσύνης προσκηδούς· οὐδὲ τρεπακίζη
 Γνώτην ἀλλήλων· πρὶν γὰρ Διὸς υἱὸς ἐσέφινεν
 "Ἴφιτον Εὐρυτίδην, ἐπισείκελον ἀθανάτοισιν·

39

35

Qui ipsum, hospes cūm-esset, interfecit suū in domo:
 Iniquus, neque deorum vindictam reveritus est, neque mensam,
 Quam jam ei apposuerat; postea autem occidit et ipsum:
 Equas verò ipse habuit solidas-ungulis in ædibus.
 Hās quærens Ulyssi obviu-factus est; dedit autem arcum,
 Quem antea quidem gestabat magnus Eurytus; at is filio
 Reliquit moriens in ædibus excelsis.
 Illi verò Ulysses ensem acutum, et validam hastam dedit,
 Principium hospitii necessarij; neque mensā
 Cogniti sunt inter se: prius enim Jovis filius interfecit
 Iphitum Eurytidem, similem immortalibus;

30

35

μιν. Schol. Καὶ τὸν Ἡρακλῆα ἀπὸ ἀπὸ τῆς
 πολλῆς ἰσχυρίας καὶ ἰσχυρίας λιχθῆται "Με-
 γάλαν ἐκίττειν ἔργον." Strabo, Geograph.
 lib. I. pag. 17. al. 9.

Ver. 27. "Ὅς μιν ξείνον ἰόντα κατίκτανεν ᾧ
 ἐν οἴῳ." Σχέτιλος, ὅς.] Ἡ συνήθεια τοῖς ἀν-
 δράσιν μέγα δίκαιον, τῷ μὲν δὲ ἀδίκῳ, καὶ
 συνδικαίῳ καὶ τρέπτιζαν. Τὸν Εὐρυτον ἀτίκτανεν
 ὁ παῖς αὐτοῦ ξεινοσύνης.

"Σχέτιλος, ὅς. Διῶν ὅπιν ἡδίστατ', ὅς. τρέ-
 πτιζαν.

"Τὴν, ἣν οἱ παρέθηκεν ἔπειτα δὲ πίφει καὶ
 αὐτόν." Dio, Orat. 74.

"Cujus tanti sceleris fuerit, in conspectu
 "Deorum penatium necare hospitem?"
 Cicero, Orat. pro Deiotaro.

et penetralia
 Sparasse nocturno cruore
 Hospitii

Horat. Carm. lib. II. Od. xiii. ver. 6.

Ver. 28. Σχέτιλος, ὅς. Διῶν ὅπιν ἡδίστατ'.]
 Hinc Hesiodus;

Σχέτιλος, ὅς. Διῶν ὅπιν ἡδίστατ'.

"Erg. & Ἡμπε. L 185.

Ubi recte observat *Barnesius*, istud ἀδίκῳ,
 vim. *Homericis* ἡδίστατ' minime attigisse.
 Vide suprā ad ε'. 360. item ad ε'. 82. et ad
 II. σ'. 388.

Ver. 29. Τὴν δὲ οἱ παρέθηκεν.] *Al.* Τὴν, ἣν
 οἱ παρέθηκεν. Atque ita legit MS. à *Tho.*

Bentley collatus; item *Dio*, loco suprā ci-
 tato.

Ver. 30. "Ἰππους δ' αὐτὸς ἔχει." Τὰς δὲ ἰπτά-
 σεις ἰππους ἔχιν Ἡρακλῆς, ἀπ' αὐτοῦ ἡ ληϊσά-
 μινος ἡ ὑφιλέμινος, ἀλλ' ἰτίκτανεν κλίμακα
 λαβὼν Ἀντίλοχου γὰρ, φασί, ὁ Ἑρμῆς, κλέ-
 ψας τὰς Εὐρύτου ἰππους, πείραται τῷ Ἡρακλεῖ.
Eustath.

Ibid. — κρατερώνυχας.]

— solido — ungula cornu.

Virgil. Georgic. III. 88.

Ver. 32. — μὲν ῥ' ἐφόρει.] *Al.* μὲν ἐφό-
 ρει. Vide ad II. α. 51.

Ibid. — μέγας Εὐρυτος.] Ἐπ' ἐπὶ τῷ
Schol. Vide suprā ad ε'. 224. 226.

Ibid. — παιδί.] *Al.* παιδίς. Minus recte.

Ver. 35. — προσκηδούς.] Τῆς προσήκου-
 σης ἀντιμεταστάσεως ἔχιν πρὸς ἀλλήλους. *Schol.* *Barnesius*
 alique minus recte vertunt. "*Dolo-*
 "rosa."

Ver. 36. Γνώτην ἀλλήλων.] Ita *Henricus*
Stephanus, *Barnesius*, et Editiones plurimæ.
 Atque ita in Exemplarium accuratioribus
 legi testatur *Eustathius*; ἵνα λίγη ᾖ τῇ γνώτῃ
 ἔχον ὁ δὲ τῷ ἴσῳ. Firmatur porro hæc
 lectio ex ψ'. 108. 109. infrā, ubi eadem
 phrasis occurrit;

— ἡ μάλα γὰρ

Γνωσίματ' ἀλλήλων & λώϊον —

Al. Γνώτην ἀλλήλων.

"Ος οἱ τόξον ἔδωκε· πò δ' οὐπότ' ἔτι Διὸς Ὀδυσσεύς,
 Ἐρχόμενος πόλεμόνδε μελαιναῶν ἐπὶ νηῶν,
 Ἡρεῖτ'· ἀλλ' αὐτοῦ μνηῖμα ξείνοιο φίλοιο
 Κέσκει· ἐνὶ μεγάροισι· φόβῳ δέ μιν ἦς ἐπὶ γαίης.
 Ἡ δ' ὅτε δὴ θάλαμον τὸν ἀφίκετο διὰ γυναικῶν,
 Οὐδὸν τε δρύϊνον προσεβήσατο, τὸν πατε τέκτων
 Ξίσσειν ἐπισταμένως, καὶ ἐπὶ στάθμῳ ἵθυσεν,
 Ἐν δὲ σταβμοῦς ἄρσει, δურας δ' ἐπέθηκε φαιινῶς·
 Αὐτίκ' ἄρ' ἤγ' ἱμάντα δοῶς ἀπέλυσε κορώνης,
 Ἐν δὲ κληῖδ' ἦκε, δυρέων δ' ἀνέκοπτεν ὄχληας,
 Ἄντα τιτυσκομένη· τὰ δ' ἀνέβραχεν, ἥντε ταυῖρος
 Βοσκόμενος λειμῶνι· τόσ' ἔβραχε παλὰ δურετρα
 Πληγέντα κληῖδι, πτερόσθησαν δὲ αἱ ἄνα.
 Ἡ δ' ἄρ' ἐφ' ὑψηλῆς σκάνδος βῆ, ἔνθα δὲ χηλοῖ.
 Ἔστασαν· ἐν δ' ἄρα τῆσι θυώδεα εἴματα κείτο.

Qui ei arcum dedit? hunc autem nunquam nobilis Ulysses,
 Proficiscens ad bellum nigris in navibus,
 Capiēbat; sed ibi monimentum hospitis dilecti
 Jacebat in sedibus; gestabat verò ei ipsum suū in terrā.
 Quandò autem demum ad thalamum hunc pervenit nobilissima mulierum,
 Limenque quernum ascendit, quod quondam faber
 Polivit scitè, et ad perpendiculum exegit:
 In eo verò postes aptavit, foresque apposuit splendidas:
 Statim deindè illa lorum citò resolvit annuli,
 Clavemque immisit, foriumque repulit pessulos,
 Ex-adverso collimans: hæ autem resonuerunt, velut taurus
 Pascens prato; tantum sonuerunt pulchræ fores
 Pulsæ clavi, apertæque sunt ei citò.
 Ipsa verò altum tabulatum ascendit, ubi scilicèt arca
 Stabant; in iis verò odoriferæ vestes jacebant.

Ver. 38. "Ος οἱ τόξον ἔδωκε.] Τρίτου ἔργου τὴν δόσιν, ἡ δὲ διὰ μίον τιπὲ παραδηγείται.
Schol. Cæterum *Barnesius* et hic et infra *ver. 54.* legendum conjicit, "Ος ῥ' οἱ. Sed nihil opus. Vide ad *Il. α. 51.*

Ver. 41. Κέσκει· ἐνὶ μεγάροισι.] *Al.* Κέσκειτο ἐν μεγάροισι.

Ver. 43. — προσεβήσατο.] *Al.* προσέβηκεν.

Ver. 46. — ἱμάντα δοῶς ἀπέλυσε κορώνης.] Τὸ κλειδὸν ἱκανόρῳδιν ἰξήρητο πρὸς κρίνον, ὅς τι δ' ἐκλυομένη αἰς τὴν αὐτὴν ἀνέγισθαι. *Schol.* Porro in *Vulgatis* hic legitur κορώνη *Barnesius* autem ex *Editionum* vetustiorum nonnullis, et ex *Scholorum* *MSto* quodam, edidit κορώνης. Atque ita habet *MS. à Tho. Bentleio* collatus.

Ibid. — κορώνης.] Κρίνον, κρίματος. *Schol.*

Ver. 47. Ἐν δὲ κληῖδ' ἦκε, δυρέων δ' ἀνέκοπτεν ὄχληας, Ἄντα τιτυσκομένη.] Ὀχλῆας δὲ,

φασίη, ἢ τοὺς ἵνδον μοχλῆς, — ἀλλὰ τὰς λειτουργίας βαλάνους τὰς ἐν τῇ χιλονίᾳ καθήκοντες κλειδὸς· αἱ περιάγονται, φασί, ἢ ἀνοίγονται. Δοκῶν δὲ εἶναι αὐταί, ὅς νῦν διαδέρμεν φασί, διό δ' ἄντα τιτυσκομένη, δηλαδὴ κατατοχάζονται τῶν βαλάνων ἐν τῇ ἀνοίγειν, ὡς ἐν αἱ βάλανοι (φασί) ἀντίαι γίνονται τοῖς γέμοις τῆς κλειδὸς· ἰσα λίσση ἐστὶ ἡ Πανλίσση, τῇ κλειδῇ, ἢ ἀνέκοπτεν ἦσαν ἀνέκοι, ἀνέκοι, τὰς βαλάνους, τιτυσκομένη, ὡς ἰσχυρῇ. *Eustath.* Ubi de hac re plura.

Ver. 48. 49. — τὰ δ' ἀνέβραχεν, — τίς ἔβραχε.] "Ὅμοιος δὲ σιμῶν ἄμα ἢ προφθοῦς μεγάλης θύρας ἢ ἀναρτίως τριερῶν τραχὺν σὺ φράσιν μὲν ἀνέκοι, οὗτοι ἄρα τὴν τὴν ἀνέκοι κατὰ τὰ ψαλὰ, ἐπὶ ἀνέκοις ἰσχυροῦς, ἀλλ' ἐν αὐτῇ κλειδῇ τὸ "ἀνέκοι" *Eustath.* Vide ad *Il. γ. 455.*

Ver. 50. Πληγέντα.] Vide ad *Il. β'. 314.* et *γ'. 31.*

*Ευθεν ὀρεξαμένη, ἀπὸ πασσάλου αἶνυτο τόξον

Αὐτῇ γωρυτῇ, ὅς οἱ περίκειτο φαεινός.

*Εξομένη δὲ κατ' αὐτῆς, φίλοις ἐπὶ γούνασι θείσα,

55

Κλαίει μάλα λιγύως· ἐκ δ' ἤρει τόξον ἀνακτος.

*Ἡ δ' ἐπεὶ οὖν τάρφθη πολυδακρύτοιο γόοιο,

Βῆ ῥ' ἵμεναι μέγαρόνδε μετὰ μνηστῆρας ἀγαυούς,

Τόξον ἔχουσ' ἐν χειρὶ καλίντονον, ἠδὲ φαρίττην.

*Ιοδόκον· πολλοὶ δ' ἔνεσαν στονόεντες οἷστοί.

60

Τῇ δ' ἄρ' ἅμ' ἀμφίπολοι φέρον ὄγκιον· ἔθθα σίδηρος

Κεῖτο πολὺς, καὶ χαλκός, ἀέθλια τοῖο ἀνακτος.

*Ἡ δ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο διὰ γυναικῶν,

Στῇ ῥα παρὰ σταθμὸν τίγχιος κύκα ποιητοῖο,

*Αἶτα παρειᾶν σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα.

65

*Αμφίπολος δ' ἄρα οἱ κενὴν ἐκάτερθε παρέστη·

Αὐτίκα δὲ μνηστῆρσι μετηύδα, καὶ φάτο μῦθον·

Κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγῆνορες, οἳ τόδε δῶμα

*Εχράειτ' ἐσθίμεν καὶ πινέμεν ἐμμενὲς αἰεὶ,

Hinc manu-porrectâ, à clavo cepit arcum

Cum ipsâ thecâ, quæ ei circumdata-erat splendida.

Sedensque ibidem, charis genibus ubi-imposuerat,

55

Flebat admodum stridulè; eduxitque arcum regis.

Hæc autem postquam satiata est lachrymoso luctu,

Perrexit utique ire in-domum ad procos eximios,

Arcum tenens in manu reflexum, et pharetram

Sagittiferam; multæ verò inerant luctuosæ sagittæ.

60

Simul autem cum eâ ancillæ portabant cistam; ubi ferrum

Jacebat multum et æs, certamina regis.

Quandò autem demùm ad procos pervenit nobilissima mulierum,

Stetit utique ad postes domûs affabrè structæ,

Genis obtendens nitida redimicula.

65

Ancilla verò ei honesta utrinque astitit:

Statim autem ea inter procos locuta est, et dixit sermonem;

"Audite me, proci eximii, qui in hanc domum

"Ingruistis ad comedendum et bibendum assidè sèmpèr,

Ver. 54. Αὐτῇ γωρυτῇ.] Τῇ θύγῃ τῇ εὐχῇ.
Scol.

Ver. 55. *Εξομένη δὲ κατ' αὐτῆς, φίλοις ἐπὶ γούνασι θείσα.] Αἱ. κατὰθι. Quam lectionem rejiciendam propterea existimans Henri-cus Stephani, ipse præpositionem κατὰ ad sequens θείσα referri vult, ut sit "κατ' αὐτῆς" θείσα pro καταθῆναι αὐτῇ, ut (infra ver. 90.) κατ' αὐτῆς εἶξα λυγόντι pro καταλ-υγόντι αὐτῇ. Ac illo quidem in loco κατ' αὐτῆς λυγόντι omninò est καταλυγόντι αὐτῇ. At hic præpositio κατὰ cum *Εξομένη potius conjungenda est, ut sit Κατ'εξομένη αὐτῇ, sequens enim θείσα ad ἐπὶ referendum est, pro γούνασι ἐπιδείσσει.

Ibid. — φίλοις ἐπὶ γούνασι θείσα, κλαίει.] Similiter Apollonius de Mædæ;

*Ἡ, ἢ φαρμακὸν μετακίλει, ἢ ἰνὶ πολλὰ
Φάρμακα αἰ, τὰ μὲν ἰσθλά, τὰ δὲ ῥαιστέρε'
λαίον.

*Εὐρήμην δ' ἐπὶ γούνασι δίδετο —

Argonaut, lib. II. 801.

Ver. 58. Εἴ ῥ' ἵμεναι.] Αἱ. Εἴ ῥ' ἵμιν ἐς.

Ver. 61. — ἵμεναι.] *Επὶ μὲν τῶν ἀπαι-
δεμημένων ἢ λῆξιν σημαίνει δι' ἀγνοίας περιστάσε-
[Ita Barnesianus pro vulgato σχισμίδις], ἐν ᾧ
ἵμεναι οἱ ἵμεναι· ἵμεναι δὲ ἵεναι οἱ πύκνους τῶν
ἐκιδῶν. Scol. Αἱ ἵμεναι.

Ibid. — ἴθα εἶδης Κῆστον πολὺν, καὶ
χαλκόν.] Ὡς ἐν τῇ ταύτῃ αἰσθῇ κατὰ τι-
μοχρὴν ἢ τοῖς δαλφιδότοις πύκνους. Eustath.

Ver. 66. *Αμφίπολος δ' ἄρα οἱ ὧς οἱ ὧς.] Deest
hic versus in MS. à Tho. Bentleio collat.

- Ἄνδρες ἀποιχομένοιο πολὺν χρόνον οὐδέ τιν' ἄλλην 70
 Μύθου ποιήσασθαι ἐπισχεσὶν ἐδύνασθε,
 Ἄλλ' ἐμὲ ἱέμενοι γῆραι, δέσθαι τε γυναῖκα.
 Ἄλλ' ἄγετε, μνηστῆρες, ἐπεὶ τόδε φαίνεται ἄεθλον.
 Θῆσω γὰρ μέγα τόξον Ὀδυσῆος Δείοιο.
 Ὃς δέ κε ρῆτατ' ἐντανύσῃ βίον ἐν καλάμησι, 75
 Καὶ διοίστυσῃ πέλκεων δυοκαίδεκα πάντων,
 Τῷ κεν ἅμ' ἐσποίμην, νοσφισσαμένη τόδε δῶμα
 Κουρίδιον, μάλα καλὸν, ἐνίπλειον βιότοιο.
 Τοῦ ποτε μεμνήσεσθαι οἶομαι, ἔνπερ' ὀνείρω.
 Ὡς φάτο· καὶ ῥ' Εὐμαῖον ἀνώγει, δῖον ὕφορξον, 80
 Τόξον μνηστῆρεςσι δέμεν, κολῖόν τε σίδηρον.
 Δακρύσας δ' Εὐμαῖος ἐδέξατο, καὶ κατέθηκεν.
 Κλαῖε δὲ βουκόλος ἄλλοθ', ἐπεὶ ἴδε τόξον ἀνακτος.

" Viro absente multo tempore ; neque ullum alium

70

" Tumultus facere praetextum potuistis ;

" Nisi me cupientes ducere, facereque uxorem.

" Sed agite, proci, quoniam hoc apparet certamen ;

" Deponam enim magnum arcum Ulyssis divini ;

" Qui autem facillime intenderit arcum in manibus,

75

" Et sagittam miserit per secures duodecim omnes,

" Hunc unā secuta fuero, relicta hāc domo

" Juventutis meae, perpulchrā, plenā victu ;

" Cujus aliquandō recordaturam me puto, vel in somnio."

Sic dixit ; et Eumaeus jussit nobilem subulcum

80

Arcum procis deponere, canumque ferrum.

Lachrymans verō Eumaeus accepit, et deposuit :

Flebat autem bubulcus ex-alterā-parte, postquam vidit arcum regis.

Ver. 71. Μύθε ποιήσασθαι ἐπισχεσὶν.] Ἐν δὲ τῷ, " Μύθε ἐπισχεσὶν," οἱ Πηλεῖοι μῦθον μὴ ἐστῆναι δίωκεν τὴν φάσιν λόγουσιν ἰστέ καὶ Ἀνακρίων τὴν ἐν Σάμῳ θύλῳ ὡπῶν τασιαστὴς, " Μοῦσος δ' ἐν νηφί, (φασί), διέπειν ἱερὸν ἄστυ" (ver. 1231.) ἀντι τῷ τασιαστῇ ἰσχυρίζεται. — Ἐπισχεσὶν δὲ, τὴν ἀρραβανὴν ἰσχυρίζεται ὡς ἀρραβανίζονται ἰσχυρίζονται, ὃ ἰσὶ μίνυσιν, ἰσχυρίζονται εἰς τὴν ὕλην. Eustath. Eodem modo exponit Scholiastes. Barnaeus autem μύθε hoc in loco per ἀρραβανίαν exponendum censet.

Ver. 72. — ἰμὲ ἱέμενοι.] Ἀλλ' ἰμὲ δ' ἱέμενοι.

Ibid. — γῆραι.] Vide suprā ad λ'. 272.

Ver. 73. — ἰστέ οὐδὲ φαίνεται ἄεθλον.] Τὸ ἰστέ γῆραι. Schol. Eodem modo explicat et Eustathius. At fortasse per ἐξέλεον hic intelligitur Arcus certamen, Prociis à Penelope jam proponendum. Vide infrā ad ver. 91. 135. et 180. item suprā ad γ'. 572. Vide autem et infrā ad ver. 106.

Ver. 76. — διοίστυσῃ πέλκεων δυοκαίδεκα πάντων.] Εἰ γὰρ ἐν μίσεις ἰστέ τὸ βίλος, ἔκδοτος ἢ, ὡς ἱλλίππων τῇ δυνάμει. Schol. Pronuntiabatur autem πέλκεων uti et πέλκεων infrā ver. 120. 260. pronuntiabatur πέλκεων. Vide ad II. β. 811.

Ver. 77. — νοσφισσαμένη.] Ita recte edidit Barnaeus et hic et infrā ver. 104. Vulg. νοσφισσαμένη. Quod secundum corrigit. Vide suprā ad γ'. 579. et ad II. δ. 140.

Ver. 80. — ῥ.] Proinde —.

Ver. 82. 83. Δακρύσας δ' Εὐμαῖος ἐδέξατο — Κλαῖε δὲ βουκόλος.] Εὐμαῖος καὶ Φιλοκτήτης οἱ δύο, τὸ διωκόμενοι εἴς τὸν Πηλεῖον ὡς ἰστέ ἄγαντι, κλαίοντες, οἷα διδόντες μὴ τις κατέσται τὴν μνηστῆρων ἀποκρίσιν τὴν Πηνελόπεια. Καὶ ἄλλος δὲ κλαίοντες ἀναμνηστικῶς τὸ διωκόμενοι διὰ μίαν τὴν εἴδη, κατὰ δ' ἀπὸ αὐτοῦ ὁ Πηλεῖος. [suprā ver. 56.] Eustath. Quae posterior omnino verior accipiendi ratio.

Ver. 83. — ἄλλοθ'.] Ἀλλ' ἄλλος.

'Αντίοος δ' ἰνίμπει, ἵπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' οὐράζει·

Νήπιοι ἀγροῖσθαι, ἰθμήρια φρονίοντες,

85

Ἄ δειλοί, τί νυ δάκρυ κατεΐβεται, ἦδ' ἑταίρῳ
Θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι οὐρίνεται; ἦ τε καὶ ἄλλως
Κεῖται ἐν ἄλγεσι θυμὸς, ἐπεὶ φίλον ὤλεσ' ἀποίκη.

Ἄλλ' ἀκίων δαίνυσθε καθήμενοι, ἦ δ' οὐράζει
Κλαίειτον ἐξελθόντες, κατ' αὐτόθι τόξα λικόντες,

90

Μηστήρεσσιν ἄεθλον ἁάατον· οὐ γὰρ οἴω

Ῥηϊδίας τόδε τόξον εὐξοον ἐντανύεσθαι.

Οὐ γάρ τις μέτα τοῖος ἀνὴρ ἐν τοῖσδεσι πᾶσιν,
Οἷος Ὀδυσσεύς ἔσκεν· ἐγὼ δέ μιν αὐτὸς ὅππῃκα,
(Καὶ γὰρ μνήμων εἰμὶ,) πᾶϊς δ' ἔτι νήπιος ἦα.

95

Antinöus verò increpabat, verbumque dixit, compellabatque;

"Stulti rustici, quæ in diem sunt cogitantes;

85

"Ah miseri, cur lachrymas funditis? et mulieri

"Animum in pectoribus commovetis? cui utique et aliàs

"Jacet in doloribus animus, postquam charum perdidit maritum.

"Sed tacitè epulamini sedentes, vel foràs

90

"Flete egressi, arcu hîc relicto,

"Procis certamine difficili; non enim puto

"Facilè hunc arcum benè-politum tensum-iri.

"Non enim quisquam adest talis vir inter hos omnes,

"Qualis Ulysses erat; ego verò eum ipse vidi,

"(Etenim memor sum;) puer autem adhuc infans-eram."

95

Ver. 85. — ἰθμήρια φρονίοντες.] Τὸ παραινῶν μόνον φρονίοντες, ὃ φρονίοντες τῷ μιλῶντες. Schol. Ita Æschylus in Fragmenti;

Τὸ γὰρ βρέστιον σάρις ἰθμήρια φρονίῳ,
Apud Stobæum, Eibis. Scrm. 98.

Et Theocritus;

Οἱ θνητοὶ παλάμῃσιν, τὸ δ' αἰεὶ οὐκ ἐν-
εῶμεν. Idyll. XIII, 4.

Istuc est sapere, non quod ante pedes mo-
dò est

Videre, sed etiam illa quæ futura sunt

Prospectare

Terent. Adelph. Act. III. Scen. iii. 92.

Ver. 86. Ἄ δειλὸν.] MS. à Tho. Bentleio collatus, Ἄ δειλὸν. Quod hoc quidem in loco perinde est. Vide ad Il. á. 566.

Ver. 89. — ἀκίων δαίνυσθαι.] Ἀκίων, ἀ-
συχάλων. Παρ' Ὁμήρῳ παρὰ μισέσθαι ἐξ-
ηγησάμενος, ἀκίον τῷ ἴσθ' ἡσυχίας. Καὶ ἐν ἄλλοις,
"Ἄλλ' ἀκίων δαίνυσθαι καθήμενοι." Suidas,
ad vocem Ἀκίων.

Ver. 90. — κατ' αὐτόθι.] Ἀ. παρὰ τοῖσδε.
Ibid. — τόξα.] Νῦν, τὴν σύμπασαν σκηνήν.
Schol.

Ver. 91. — ἑταίρῳ ἁάατον.] Ἀάατον
δὲ ἔστιν ἡ ἀντιπρὸς, παρὰ τὴν ἀπὸς, ἐξ ἧς παρὰ
τίσιν, ἁάατος ἡ ἀπὸς, καὶ παρὰ διωκίαν

τίσιν, ἁάατος ἡ μὴ ἀπὸς, ἀλλὰ δηλαδὴ
βλακίαν, ἥτοι ἀπρὸς. — Δύναται δὲ ἄλλως
ἁάατος εἶναι ἢ ἡ βλακίαν, ὡς ἀπὸ τῷ ἁ-
σά, τὸ βλάσσει ἐξ ἧς ἁάατος ἀπὸς ἡ βλακί-
αν, καὶ κατ' ἐπίστασιν ἁάατος ἡ πᾶσι ταῦτα.
Eustath. Ejusdem interpretationis meminit
et Scholiastes; aliam autem deinde adjicit
huic omnino contrariam: Ἀάατον (inquit)
ἐπὶ βλακίᾳ, ἢ ἡντι βλάσσει. Quam posteriorem
expositionem sequuntur versiones pleræque
infra χ'. 5. ubi hoc idem certamen ἁάατον
iterum appellat Poëta. Verior tamen (ut
opinor) prior interpretatio; malam enim
in partem usurpata videtur hæc vox Iliad.
ζ. 271.

"Ἀγχι ἐν μοι ἵπποισιν ἁάατον Στυγὸς ἔδωκεν.

Atque ut et hîc in malam partem accipia-
tur, postulare videntur sequentia, "ἔδωκεν
" οἷον Ῥηϊδίας τοῖς τόξῳ ἰδὲν ἰντανύσθαι." Unde versiones plurimæ. (quas et secutus sum), hoc in loco "certamen difficile" red-
dunt. Vide infra ad χ'. 5.

Ver. 92. — μνήμων.] Ita Barnardus: Ut
pro μνήμωνι scilicet positum intelligatur.
Quo modo exponit Scholiastes. Ἀ. μνήμων.

Ver. 94. — ἰππῶν.] Vide ad Il. á.
37 et ζ. 124.

“Ὡς φάτο· τῷ δ' ἄρα θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι νύλπει
Νευρὴν ἐντανύσειν, διοίστευσεν τε σιδήρου.

“Ἦτοι οἷστοῦ γε πρῶτος γέυσσεσθαι ἐμελλεν

Ἐκ χειρῶν Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ὃν ποτ' ἀτίμα

Ἦμενος ἐν μεγάρῳ, ἐπὶ δ' ἄρ' οὖν πάντας ἐταίρους.

Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπ' ἱερὴ ἱς Τηλεμάχοιο

“ὦ πόποι, ἣ μάλα με Ζεὺς ἄφρονα δῆκε Κρονίων·

Μήτηρ μὲν μοι φησὶ φίλη, πινυτή περ εἰούσα,

Ἄλλα ἄμ' ἐψέσθαι, νοσφισσαμένη τόδε δῶμα·

Αὐτὰρ ἐγὼ γελῶ, καὶ τέρεπομαι ἄφρονι θυμῷ.

Ἄλλ' ἄγετε, μνηστῆρες, ἐπεὶ τόδε φαίνεται αἶθλον,

Οἷη νῦν οὐκ ἔστι γυνὴ πατ' Ἀχαιῖδα γαῖαν,

Οὔτε Πύλου ἱερῆς, οὔτ' Ἀργεος, οὔτε Μυκῆνης,

Οὔτ' αὐτῆς Ἰθάκης, οὔτ' Ἠπειροῖο μελαίνης·

Καὶ δ' αὐτοὶ τόδε γ' ἴστε· τί με χρεὴ μνητῆρος αἰνέου;

Ἄλλ' ἄγε μὴ μύησι παρέλκετε, μηδ' ἔτι τόξου

Sic dixit : ipsi verò animus in pectoribus sperabat
Nervum se tensusurum, sagittamque missurum per ferrum.
Sanè sagittam quidem primus gustaturus erat
Ex manibus Ulyssis eximii ; quem olim contumeliâ-affliciebat
Sedens in domo, incitabatque omnes socios.

Inter hos verò et locuta est sacra vis Telemachi ;

“ Papæ ! certè valdè me Jupiter dementem reddidit Saturnius :

“ Mater quidem dicit dilecta, prudens quantumvis sit,

“ Alium unâ secuturam se, relictâ hâc domo ;

“ At ego rideo, et delector vecordi animo.

“ Sed agite, proci, quoniam hoc apparet certamen,

“ Qualis nunc non est mulier in Achaiâ terrâ,

“ Neque Pyli sacræ, neque Argi, neque Mycenæ,

“ Neque ipsius Ithacæ, neque Epîri nigræ :

“ Et sanè ipsi hoc scitis ; quid me oportet matrem laudare ?

“ Sed agite ; nè prætextibus rem-protrahite, neque ampliùs arcûs

Ver. 97. et 127. Νευρὴν ἐντανύσειν.] *Al.*
Νευρὴν ἐντανύσειν· et Νευρὴν τ' ἐντανύσειν.

Ver. 98. “Ἦτοι οἷστοῦ γε πρῶτος.] “Εἰ δὲ καὶ
ἡ δέσποια παρ' αὐτῷ [Ὀμήρῳ] πολλὰς ἔδωκεν
ἰσχυρὰς ἀποκρίσεις. “Ὡς ἰσὶ καὶ ἡ Πρωτοφάνειος,
ἥτις γίνεσθαι, ὅταν τις διηγουμένης μεταξὺ, τὸ
ἐν ἱστοίᾳ τῇ ἐξ ἑνὸς τῷ ἑξῆς ἀποκρίσας προλήγῃ· ὡς ἐν
τούτῳ, “Ἦτοι οἷστοῦ γε πρῶτος γίνεσθαι
“ ἔμελλεν.” *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς Ὀμή-
ρου ποιήσεως, § 8. Vide infra ad χ. 15.

Ver. 99. — ὦ πόποι ἀτίμα.] Scribitur,
notante *Eustathio*, et δὲ τὸτ' ἀτίμα. Atque
ita habet MS. à *Tho. Bentleio* collatus.

Ibid. — ἀτίμα.] Vide ad *H. d.* 37.
β. 221. et ε. 84.

Ver. 100. — ἐν μεγάρῳ.] *Al.* ἐν μεγάροισιν.

Ver. 104. — ἄμ' ἐψέσθαι.] *Al.* ἄμ'
ἐψέσθαι.

Ibid. — νοσφισσαμένη.] Vide supra
ad ver. 77.

Ver. 109. Οὔτ' αὐτῆς Ἰθάκης.] Deest hic,
versus in MS. à *Tho. Bentleio* collat.

Ver. 111. — μὴ μύησι παρέλκετε.] “Ἦ-
γαν προφάσεις — Ἀλγυὶ δὲ, φασὶ, καὶ Ἀλ-
καῖος τὸ προφασίζεσθαι, μύησθαι· οἶον, “Οὐ-
κ' ἂν τι μυνάμενος ἄλλο νύημα.” *Eustath.* in
comment, ad ver. 71. supra. Conjectit por-
τὸ *Eustathius* vocem μύνη ex μὴν deductam ;
Μὴν γὰρ τινὲς (inquit) χρεῖα τοῖς προφα-
σιζομένοις, ἃ ἐπίσχευον ἢτοι ἐπίχυνον —
Ἐκ δὲ γὰρ τῷ μὴν γίνεσθαι Αἰολικῶς μύνη, κα-
τὰ τὴν συνήθη βαρὺν τίνον, ἢ τρέπον τὴν οἰκίαν
αὐτοῦ, ὅρμα, ὅρμα· ἀποτρέπον, ἀποτρέπον· καὶ
τοῖς ἰμοίοις. Conjecturâ, ut videtur, haud
satis probabili.

Ibid. — μηδ' ἔτι.] *Al.* μηδ' οὐ.

Δηρὸν ἀποτρωπᾶσθε τανυστύος, ὅφρα ἴδωμεν.
 Καὶ δέ κεν αὐτὸς ἐγὰ τοῦ τόξου πειρησαίμην
 Εἰ δέ κεν ἐντανύσω, διοϊστεύσω τε σιδήρου,
 Οὐ κέ μοι ἀχρυμένῃ τὰδε δώματα πότνια μήτηρ
 Λείποι ἄμ' ἄλλω ἰούσ', ὅτ' ἐγὼ κατόπισθε λιποίμην,
 Οἷός τ' ἦδη πατὴρ ἀέθλια καλ' ἀνέλεσθαι.

115

Ἦ, καὶ ἀπ' ὁμοίῳ χλαῖναν δίτο φοινικόεσσαν,
 Ὅρθος ἀναΐξας· ἀπὸ δὲ ξίφος ὅξ' ὄψ' ἄμων.
 Πρῶτον μὲν πελέκας στήσεν, διὰ τάφρον ὀρύξας
 Πᾶσι μίαν μακρὴν, καὶ ἐπὶ στάβμην ἴθυσεν
 Ἀμφὶ δὲ γαῖαν ἔναξε· τάφος δ' ἔλε πάντας, ἰδόντας,
 Ὡς εὐκόσμως στήσῃ· πάρος δ' οὐ πάποτ' ὀπάκει.
 Στῇ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, καὶ τόξου πειρήτιζεν
 Τρεῖς μὲν μιν πελέμιζεν, ἐρύσσεσθαι μινεαίνων,
 Τρεῖς δὲ μεθῆκε βίης, ἐπισπόμενος τόγῃ θυμῷ,
 Νευρὴν ἐντανύσειν, διοϊστεύσειν τε σιδήρου.
 Καὶ νῦν κε δὴ ῥ' ἐτάνυσσε βίῃ τὸ τέταρτον ἀνέλκων,

120

125

“Dū averſamini tensionem, ut videamus.

“Quin et ipse ego arcum experiar:

“Quod si tetendero, sagittamque misero per ferrum,

“Non mihi dolenti has ædes veneranda mater

115

“Liquerit, unā-cum alio profecta; cum ego ponē relinquer,

“Valens jam patris certamina pulchra reportare.”

Dixit, et ab humeris lenam deposuit purpuream,

In pedes erectus, enseque acutum deposuit ab humeris.

Primum quidem securus statuit, vallo perſosso

120

Omnibus uno longo, et ad amussim direxit;

Circumque terram ingessit: stupor verò cepit omnes, videntes,

Quam accuratè statuit; antea autem nunquam viderat

Stetit verò deinde ad limen profectus, et arcum tentabat:

Ter quidem ipsum pepulit, trahere cupiens,

125

Ter autem destitit ab-impetu, sperans hoc animo,

Nervum se tensurum, sagittamque missurum per ferrum.

Et jam demum tetendisset vi quartum attrahens,

Ver. 113. — πειρησαίμην.] *Al.* πειρήσμαι.

Ver. 114. — σιδήρῳ.] Τῶν πτελέων.
Schol.

Ver. 115. — ἀχρυμένην.] *Al.* ἀχρυμένην
 notante *Eustathio*.

Ver. 117. Οἷός τ' ἦδη πατὴρ.] Vide suprā ad ε'. 160.

Ver. 118. — φοινικόεσσαν.] Pronuntiabatur φοινικόεσσαν. Secundam enim producit.

Ver. 119. Ὅρθος ἀναΐξας.] Ὅρα δὲ, inquit *Eustathius*, ὡς ἐν τῷ “Ὅρθος ἀναΐξας” ἢ “ἐνὰ” πρὸς τοὺς ἰσχυροὺς τὴν λήγουσαν διὰ τὴν ἰσχυρομένην ἔχειν. Mirè admodum; ac si

ἀναΐξας compositum esset ex ἀνὰ ex ἤκας non ex ἀνὰ et ἄξας, quæ vox apud *Homerum* primam ubique producit.

Ver. 123. — εὐκόσμως.] *Al.* εὐκοσμως.

Ibid. — πάρος δ' ἢ πάποτ' ὀπάκει.] Quippè quo tempore ludo hoc sese exercitabat *Ulysses* (suprā ε'. 573.) *Telemachus* nondum natus, aut omnino infans erat. Infantem enim adhuc reliquerat *Ulysses* ad bellum Trojanum proficiscens. Vide suprā ad λ'. 447. et ε'. 19.

Ver. 126. — ἰσιλάσμενος.] *Al.* ἰσιλάσμενος.

Ibid. — τόγῃ.] *Al.* τῷ.

'Αλλ' Ὀδυσσεὺς ἀνένευε, καὶ ἴσχεσθαι ἱμενόν περ.

Τοῖς δ' αὖτις μετέειπ' ἱερὴ ἰς Τηλεμάχοιο·

130

ὦ πόποι, ἦ καὶ ἔπειτα κακός τ' ἴσομαι καὶ ἄπικυς,

Ἡ νεώτερός εἰμι, καὶ οὐκ ἔχω χερσὶ πίποιθα

Ἄνδρ' ἀπαμύνεσθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήνῃ.

'Αλλ' ἄγεθ', οἵ περ ἐμῷ βίῃ προφερέστεροί ἐστε,

Τόξου πειρήσασθε, καὶ ἐκτελέωμεν ἄεθλον.

135

ὦς εἰπὼν, τόξον μὲν ἀπὸ τοῦ Δῆκε χαμαῖ ζε,

Κλίνας κολλητῇσιν εὐχέσσης στανίδεσσιν·

Αὐτοῦ δ' ὠκὺ βέλος καλῇ προσέκλινε κορώνῃ.

Ἀψ' δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἔζετ' ἐπὶ θρόνου, ἔθεν ἀπέστη.

Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετίφη, Εὐπείθεος υἱός·

140

Ὅρνυσθ' ἐξείης ἐπιδέξια πάντες ἱταῖροι,

Ἀρξάμενοι τοῦ χώρου, ὅθεν τε περ οἶνοχοεῦσι.

ὦς ἔφατ' Ἀντίνοος· τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.

Λειώδης δὲ πρῶτος ἀνίστατο, Οἶνοπος υἱός,

Sed Ulysses nutu prohibebat, et coërcuit cupientem licet.

Inter hos autem rursus locuta est sacra vis Telemachi;

190

“Papa! vel et postea malusque ero et impotens,

“Vel junior sum, et nondum manibus confisus sum

“Virum propulsare; quando aliquis prior lacessiverit.

“Sed agite, qui scilicet me viribus præstantiores estis,

“Arcum tentate, et perficiamus certamen.”

195

Sic locutus, arcum quidem à se deposuit humi,

Acclinatum conglutinatibz benè-politis tabulis;

Ibidemque velox telum pulchro acclinavit annulo.

Iterum verò deinde rædedit in sede, undè surrexerat.

Inter hos autem Antinòus locutus est, Eupitheï filius;

140

“Surcite ordine à-dextris omnes socii,

“Exorti à loco, undè scilicet vinum fundit aliquis.”

Sic dixit Antinòus: illis verò placebat sermo.

Leiodes autem primus surrexit, Oenopis filius,

Ver. 129. — ἀνένει.] Vide suprā ad l. 468.

Ver. 131. — ἦ καὶ ἴσους·] *Al.* ἦ καὶ ἴσους.

Ibid. — κακός τ' ἴσομαι καὶ ἄπικυς.]

“Cautè et modèstè imbecillitatem suam

“prætexit Telemachus, cùm tamen alia ei

“causa desistendi fuerit, ut antè vidimus.”

Spondan.

Ibid. — ἄπικυς.] Vide suprā ad l. 515.

Ver. 132. — ἔχω χερσὶ πίποιθα Ἄνδρ' ἀπαμύνεσθαι.] Vide ad *Il.* i. 96. et l. 369.

Ver. 133. — ἀπαμύνεσθαι.] *Al.* ἀπαμύνεσθαι.

Ver. 134. — προφερέστεροι.] *Al.* πολλοί.

Ver. 135. — πιρήσασθαι.] *Al.* πιρήσασθαι.

Ver. 136. et 163. — ἀπὸ τοῦ.] Vide ad *Il.* l. 51.

Ver. 137. et 164. — ἰσχύει.] *Al.* ἰσχύει.

Ver. 138. — προσέκλινε.] *Al.* προσέκλινε.

Ibid. — κορώνῃ.] *Ty.* ἄνευ τῆς κόρων.

Schol. Eandem interpretationem affert *Eustathius*; deinde autem addit; Τῷ δὲ κορώνῃ ἢ τὴν ἰσχύαν τὴν τοῦ θύρας ἰσχύαν.

Κορώνῃ δὲ ἴσους τὸ πρῶτον.

Ver. 141. — ἐπιδέξια.] *En.* τὴν δεξιὰν.

Ver. 142. — ὅθεν τε περ οἶνοχοεῦσι.] *Ed.* λόγον ἱστῶν ἐπὶ τοῖς *[Al.* ἐπὶ τοῖς *]* ὅθεν τε περ οἶνοχοεῦσι.

Schol. *Al.* ὅθεν τε περ οἶνοχοεῦσι.

- "Ος σφι θυοσκόος ἔσκει, παρὰ κρητῆρα δὲ καλὸν 145
 Ἰξε μυχοίτατος αἰεὶ· ἀτασθαλίας δ' αἱ οἱ οἶα
 Ἐχθραὶ ἔσαν, πᾶσιν δὲ νεμέσσα μνηστήρεσσιν·
 "Ος ῥα τότε πρῶτος τόξον λάβε καὶ βέλος ὤκν·
 Στῇ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰών, καὶ τόξου πειρήτιζεν·
 Οὐδὲ μιν ἐντάνυσσε· πρὶν γὰρ κάμε χεῖρας ἀνέλκων, 150
 Ἀτρίπτους, ἀπαλὰς· μετὰ δὲ μνηστήρεσσιν ἔειπεν·
 ὦ φίλοι, οὐ μὲν ἐγὼ τάνυν· λαβέτω δὲ καὶ ἄλλος·
 Πολλοὺς γὰρ τόδε τόξον ἀριστῆας κεκαδήσει
 Θυμοῦ καὶ ψυχῆς· ἐπειὴ πολὺ φέρτερόν ἐστι
 Τεινόμεν, ἢ ζῶντας ἀμαρτεῖν, οὐθ' ἐνὲκ αἰεὶ 155
 Ἐνθάδ' ὀμιλέομεν, ποτιδέγμενοι ἥματα πάντα·
 Νῦν μὲν τις καὶ ἔλπει ἐνὶ φρεσὶν, ἥδ' ἐμενοινᾷ
 Γῆμαι Πηνελόπειαν, Ὀδυσσῆος παράποιτιν·
 Αὐτὰρ ἐπὴν τόξου πειρήσεται, ἥδ' ἰδῆται,
 Ἄλλην δὴ τιν' ἔπειτα Ἀχαιῶν εὐπέπλων 160
 Μνάσθω ἐέδνοισιν ἀιζήμενος· ἢ δὲ κ' ἔπειτα
 Γῆμαιθ, ὅς κεν πλεῖστα πόροι, καὶ μόρσιμος ἔλθοι.

- Qui ipais vates erat; juxta craterem verò pulchrum 145
 Sedebat intimus semper; improbitates autem ei soli
 Invisæ erant; omnibus autem succensebat procis:
 Qui tunc primus arcum cepit et telum velox:
 Stetit autem deinde ad limen profectus, et arcum tentabat;
 Neque ipsum tetendit: prius enim fatigatus est manibus attrahens,
 150 Haud-tritica, mollibus: inter procos verò dixit;
 "O amici, non quidem ego tendo; capiat verò et alius:
 "Multos enim hic arcus optimates privabit
 "Mente et animâ; quoniam multò melius est
 "Mori, quàm vivos excidere eâ re, cujus gratiâ semper 155
 "Hic versamur, expectantes dies omnes.
 "Nunc quidem aliquis et sperat in mente, et cupit
 "Ducere Penelopen, Ulyssis uxorem:
 "At postquam arcum tentaverit, et viderit,
 "Aliam demùm aliquam postea Achivarum pulchris-poplis-induturam 160
 "Ambiat sponsalibus petens: hæc autem deinde
 "Nubat ei, qui plurima dederit, et fatalis venerit."

Ver. 145. "Ος σφι.] Ita Barnaeus. Vulg.

Ἰδι. — θυοσκόος.] Ὁ διὰ θυῶν καὶν, ἥτοι νοῶν, τὰ πολλοῦτα. Eustath. Θυοσκόος ὁστις οἱ ἀπὸ τῶν θυομένων διὰ θυῶν μαντευόμενος. Ἰερῆς δι, οἱ ἀπὸ τῶν ἱερῶν πηλαγῶν μαντευόμενοι. Etymolog. Magna. ad vocem Θυοσκόος.

Ἰδι. — παρὰ κρητῆρα δὲ καλὸν Ἰξε μυχοίτατος αἰεὶ.] Sedebat nimirum intimis conclavis parte, craterique, undè vinum fundebatur, proximus; ideoque omnium pri-

mus arcum tentaturus surrexit, secundùm Asinorū præceptum, suprâ ver. 142.

Ἀεζήμενοι σὺ χῶρε, ἔδωκε τι περ εὐνοχέου.

Ver. 149. — πειρήτιζεν.] Vide ad II. 3. 87. et 7. 84.

Ver. 156. — ποτιδέγμενοι.] Ἀλ. προστιδύμενοι.

Ver. 157. — Ἰλασις.] Ἀλ. ἱλασις.

Ver. 158. 162. Γῆμαι — Γάρμαιθ.] Vide suprâ ad λ'. 272.

Ver. 162. Γάρμαιθ.] Ἀλ. Γάρμαιθ.

"Ως ἄρ' ἐφάνησεν, καὶ ἀπὸ ἑο τόξον ἔθηκε,
 Κλίνας κολλητῆσιν ἐϋξέστης σανίδεσσιν,
 Αὐτοῦ δ' ὡκὺ βέλος καλῇ προσέκλινε κορώνῃ· 165
 Ἀψ' δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἔζετ' ἐπὶ δρόνου, ἔνθεν ἀνέστη.
 Ἀντίνοος δ' ἐνέπιπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
 Δειῶδες, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων,
 Δεινόν τ' ἀργαλέον τε; νεμεσῶμαι δέ τ' ἀκούων,
 Εἰ δὴ τοῦτό γε τόξον ἀριστῆας κεκαδήσει 170
 Θυμοῦ καὶ ψυχῆς· ἐπεὶ οὐ δύνασαι σὺ τανύσσαι·
 Οὐ γάρ τοί σέ γε τοῖον ἐγείνατο πότνια μήτηρ,
 Οἷόν τε ῥυτῆρα βιοῦ τ' ἔμεναι, καὶ οἷστων·
 Ἀλλ' ἄλλοι τανύσουσι τάχα μνηστῆρες ἀγαυοί.
 "Ως φάτο· καὶ ῥ' ἐκέλευσε Μελάνθιον, αἰπόλον αἰγῶν· 175
 Ἀγρεὶ δὴ πῦρ κείον ἐνὶ μεγάροισι, Μελανθεῦ,
 Πὰρ δὲ τίθει δίφρον τε μέγαν, καὶ κῶας ἐπ' αὐτοῦ,
 Ἐκ δὲ στέατός ἐνεικε μέγαν τροχόν, ἔνδον ἰόντος,
 Ὅφρα νέοι θάλλοντες, ἐπιχρίοντες ἀλοιφῇ,

Sic itaque dixit; et à se arcum deposuit,
 Acclinatum conglutinatis benè-politis tabulis;
 Ibidemque velox telum pulchro acclinavit annulo:
 Iterum verò deindè resedit in sede, undè surrexerat.
 Antinòus autem increpabat, verbumque dixit, compellabatque;
 "Leiodes, quale tibi verbum fugit ex septo dentium,
 "Graveque molestumque? indignor etenim audiens,
 "Si demùm hic arcus optimates privabit 170
 "Mente et animà; quoniam non potes tu tendere:
 "Nequaquam enim te talem genuit alma mater,
 "Qui tractator arcusque esses, et sagittarum:
 "Sed alii tendent citò proci inclyti.
 Sic dixit; et jussit Melanthium, custodem caprarum;
 "Age jam ignem accende in ædibus, Melanthi,
 "Juxta autem pone sellamque magnam, et pellem super ipsam;
 "Effere autem ævi magnum orbem, de eo quod intus est,
 "Ut juvenes calefacientes, inungentes unguine,

Ver. 165. — κορώνῃ.] Vide suprâ ad ver. 138.

Ver. 173. Οἷον τε ρυτῆρα βίου τ' ἔμεναι.] Vide suprâ ad ε', 160.

Ibid. — οἷστων.] *Al. οἷων.*

Ver. 174. — τανύσσαι.] *Al. τανύσαι.*

Ver. 176. Ἀγρεὶ δὴ πῦρ.] Vide suprâ ad ε. 149. *Al. Ἀγρε, πῦρ δὲ.*

Ver. 177. Πὰρ δὲ τίθει δίφρον τε μέγαν.] "Ως δὲ αἱ νῆες ἐν ἀντὶ καθέμινον, διὰ τὸ χαμαὶ ἀποσπᾶσθαι εὐς πλίνθιας, βάλλοναι παρὰ σκοπῶ, *Eustath.* Malè. In hac sede enim, (uti rectè annotavit Dna. *Dacier*), dum arcum fricabant et calefaciebant, tantummodò considerabant: Jaculaturi autem, ad limen atrii stabant. Vide suprâ ad ver. 124. 149.

Vol. II.

Ver. 178. et 183. — σπᾶντες.] Pronuntiabatur (ut opinor) *σᾶντες* vel *σᾶντες*.

Ver. 179. Ὅφρα νέοι θάλλοντες, ἐπιχρίοντες ἀλοιφῇ, Τῶν περιόμοσθαι.] Fuerunt, (notante Dna. *Dacier*), qui Procos hoc adipe, ad seipsos ungendos, usos existimârunt. Quam interpretationem secutæ versiones nonnullæ, voces θάλλοντες, ἐπιχρίοντες, reddunt, "calefacti, inuncti." Atque ita accipitur apud *Spondanum*: "Nervosum — genus omne, humore pingui et lento confriticis artibus, ad motum expeditius, et ad laborem perferendum absque noxâ robustius augmentis hisce præstare conabantur Athletæ; quæ, frictione prius apertis poris, et per consequens excalefactis membris,

Τόξου πειρώμεσθα, καὶ ἐπτελείσωμεν ἄεθλον. 180
 "Ὡς φάθ'· ὁ δ' αἰψ' ἀνέκαιε Μελάνθιος ἀπάματον πῦρ·
 Πὰρ δὲ φέρον δίφρον δῆπεν, καὶ κῶας ἐπ' αὐτοῦ,
 Ἐκ δὲ στέατος ἔνεικε μέγαν τροχὸν ἐνδοι' ἰόντος·
 Τῷ ρα νέοι δάλλποντες ἐπειρῶντ'· οὐδ' ἐδύναντο
 Ἐντανύσαι, πολλὸν δὲ βίης ἐπιδεύεις ἦσαν. 185
 Ἀντίνοος δ' ἔτ' ἐπείχε, καὶ Εὐρύμαχος θεοσιδής,
 Ἀρχοὶ μνηστήρων ἀρετῇ δ' ἔσαν ἔξοχ' ἀριστοί.
 Τῷ δ' ἐξ οἴκου ἔβησαν ὁμαρτήσαντες ἀμ' ἄμφω
 Βουκόλος ἠδὲ συφορβὸς Ὀδυσσεύος Δείδιο·
 Ἐκ δ' αὐτοὺς μετὰ τοὺς δόμου ἤλυθε διος Ὀδυσσεύς. 190

"Arcum tentemus, et perficiamus certamen."

180

"Sic dixit: statim aurem accendit Melanthius indefessum ignem;

Juxtaque ferens sellam posuit, et pellem super ipsam,

Extulitque sevi magnum orbem, de eo quod intus erat;

Quo sanè juvenes calefacientes tentabant; neque poterant

Tendere; multum autem robore deficientes erant.

185

Antinòus verò adhuc abstinebat, et Eurymachus deo-par,

Principes procorum; virtute autem erant longè optimi.

Cæterum ex domo exiverunt eodem-tempore-profecti simul ambo

Bubulcus et subulcus Ulyssis divini:

Exivit autem ipse post illos domo nobilis Ulysses.

190

"(quod sibi illud δάλλποντες velle videtur),
 "ceromate præsertim prius eliquato, (τρώ-
 "χον τρώσας appellat), in altum corporis
 "penetrabant. — Undè sequitur, se-
 "vum, id est τὸ σέβας, illis fuisse, quod pos-
 "tea Romanis Athletis oleum aut cero-
 "ma; quam etiam ceraturam appellat Co-
 "lumella." *Spondan.* Vidit tamen ipse pos-
 "tea vir eruditus ex *ver.* 246. infra, "Pro-
 "cos Arcum ad ignem calefacere, ad eum
 "emolliendum;" rectèque observat in
 "Comment. ad versum istum (246.) Poë-
 "tam "ubique *Activo* δάλλπω uti, ut cum
 "eo subauditus Accusativus Casus, τῶν,
 "construatur." Vide suprà ad i. 491.
 Rectè itaque hunc locum exponit *Eustathius*:
 "Ἐμφίρται δὲ καὶ τῶας, ἵνα χρεώμενοι
 "τῷ τῶον καὶ δαλλπόμενοι, ἐνχευόμενοι πάν-
 "τως γὰρ τὸ πρῶτον τῷ τῶον, οὕτω τῷ μακρῷ
 "τῷ χρεῖν ἐπιγίνωσι, ὅ τοιαύτη ἐν ἀλειφῇ ἔχει-
 "ται, διευθύνει τὸν κινῶντα ἐν τῷ διεκινῶντι
 "πυρὶ.

Ver. 180. Τόξου πειρώμεσθα.] *Spondanus*
 in commentario ad *ver.* 246. infra, legen-
 dum hoc in loco censet Τῶον, ut ad præce-
 dens δάλλποντες referatur. Sed minùs rectè.
 Szepissimè enim hanc phrasin usurpat Poë-
 ta. Vide suprà ad *ver.* 113. 124. 135. 149.
 159. et infra ad *ver.* 268.

Ibid. — ἐπιγίνωσκον.] *Eustathius* in com-
 mentario citat ἐπιγίνωσκον. Quo modo legit
 et MS. à *The. Bentleio* collatus. Atque ita

habent Vulgati suprà *ver.* 135. et infra
ver. 268. ubi repetitur hic versus.

Ver. 184. — ἴα.] *Uti ipsi propositum*
erat — ver. 179.

Ver. 186. Ἀντίνοος δ' ἔτ' ἐπείχε, καὶ Εὐρύ-
 "μαχος.] "Ὁ Ἀντίνοος ἐπείχε ἡ ἐκάλωσεν αὐτὸς
 "πρὸς τὸ πᾶν χρῆσασθαι τῷ τῶον φαίνεται
 "γὰρ ὁ Ἀντίνοος ἔπειθ' ἀλγόν, μὴ δέιν εἶναι τὸ
 "τῶον, ἰορῆς οὐσίας τῷ τῶον δαῖν ἡ Εὐρύμα-
 "χος πᾶσιν. *Schol.* Minùs rectè. Neque
 enim cum hâc sententiâ aptè convenit vo-
 cula ἔτι· neque hîc id facit *Antinòus*, sed
 tum demum cum arcum frustra tentaverit
Eurymachus. Dna. *Dacier* adhuc pejùs ver-
 tit, "Antinòus et Eurymaque, qui étoient
 "à la tête des Poursuivants, et les plus ro-
 "bustes, sont obliges eux-mêmes d'y re-
 "noncer." Id quod neque cum voculâ ἔτι
 ullo modo congruit; et ex sequentibus
ver. 245. Ὡς. planè refutatur. Potissimum
 videtur *Eustathii* expositio: "Ἐπὶ δὲ τῷ ἐπεί-
 "χον, τὸ ἐν τῷ τῶον ἀργεῖν ἢ μὴ ἵσχυεσθαι ἱερῶν.
 Hoc nimirum et cum vocalè ἔτι, sensu, et
 cum sequentibus aptissimè convenit. No-
 tandum tamen MS. à *The. Bentleio* colla-
 tum hîc legere, Ἀντίνοος δ' ἐπὶ ἔπείχε.

Ver. 188. Τῷ δ' ἐξ οἴκου ἔβησαν.] *Barncleth*
 edidit, ἐξ οἴκου ἔβησαν.

Ver. 190. Ἐκ δ' αὐτοὺς μετὰ τοὺς δόμου ἤλυ-
 "θε.] Ἀρχολαμῖνον τὸν μνηστήρα δι' τὴν τῷ
 "τῶον πᾶσαν, καὶ τοὺς ἐνχοὺς Ὀδυσσεὺς ἀπαγορεύει-
 "σθαι τοῖς δόμοις. *Eustath.*

Ἄλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐκτὸς θυρίων ἔσαν, ἡδὲ καὶ αὐλῆς,
Φθεγξάμενος σφ' ἐπέεσσιν προσηύδα μειλιχίοισιν·

Βουκόλε, καὶ σὺ, συφορεῖς, ἔπος τί κε μυθησαίμην,

Ἦ αὐτὸς κεῖθω; φάσθαι δέ με θυμὸς ἀνώγει·

Ποῖοί κ' εἴτ' Ὀδυσῆϊ ἀμυνέμεν, εἴ ποθεν ἔλθοι

195

ᾧδε μάλ' ἐξαπίνης, καὶ τις θεὸς αὐτὸν ἐνείκη;

Ἦ κεν μνηστήρεσσιν ἀμύνοισ', ἢ Ὀδυσῆϊ;

Εἶπαθ', ὅπως ὑμέας πρᾶδ' ἱ θυμὸς τε κελεύει.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνὴρ·

Ζεῦ πάτερ, αἶ γὰρ τοῦτο τελευτήσῃας ἐέλδωρ,

200

ᾧς ἔλθοι μὲν κείνος ἀνὴρ, ἀγάγοι δέ ἐ δαίμων·

Γνοίης χ', οἷη ἐμὴ δύναμις, καὶ χεῖρες ἔπονται.

ᾧς δ' αὖτως Εὐμαιὸς ἐπεύχετο πᾶσι θεοῖσι,

Νοστήσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα ὅνδε δέμοιnde.

Αὐτὰρ ἐπειδὴ τῶν γε νόον νημερτέ' ἀνέγνω,

205

Ἐξαῦτις σφ' ἐπέεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·

Ἔνδον μὲν δὴ ὃδ' αὐτὸς ἐγὼ, κακὰ πολλὰ μογήσας,

Sed quandò jam extra fores erant et aulam,
Locutus ipsos verbis affabatur blandis;

"Bubulce, et tu, subulce, verbumne aliquod dicam?"

"An ipse celem? dicere autem me animus jubet:"

"Quales essetis in Ulyssi auxiliando, sicundè veniret

195

"Huc valdè derespente, et aliquis deus ipsam afferret?"

"Num procis auxiliaremini, an Ulyssi?"

"Dicite, quomodo vos cor animusque jubet."

Hunc autem rursum allocutus est boiū bubulcus vir;

"Jupiter pater, utinam enim hoc perficeres votum;

200

"Ut veniret quidem ille vir, adduceretque ipsum deus:"

"Cognoscere, qualis mea potentia, et manus sequerentur."

Sic autem pariter Eumæus supplicabat omnibus diis,

Ut-rediret Ulysses prudens suam ad domum.

At postquam horum ingenium verum cognovit,

205

Iterum ipsos verbis respondens allocutus est;

"Intus quidem demum hic ipse ego, mala multa perpepusi."

Ver. 195. Ποῖοί κ' εἴτ'.] Ποῖοι ἂν εἴησι
πατὴρ τὴν γνώμην; Schol. Vide infra ad χ'.
61. 62.

Ibid. — εἴ ποθεν ἔλθοι ᾧδε.] Vide sup-
pra ad 4. 182.

Ver. 196. — ἐνείκη;] Al. ἐνέγκαι, et
ἐνέκαι.

Ver. 197. Ἦ κεν μνηστήρεσσιν.] Al. Ἦ καὶ
μνηστήρεσσιν. Minus rectè.

Ibid. — ἀμύνοισ'.] Apud Eustathium in
commentario, ἀμύνουσιν.

Ver. 200. — αἶ γὰρ.] Vide ad *Iliad*.
4. 132.

Ver. 202. — χεῖρες ἔπονται.] Al. χεῖρις
ἄπτονται.

Ver. 203. ᾧς δ' αὖτως Εὐμαιὸς.] Simi-
liter infra ver. 225. ᾧς δ' αὖτως Ὀδυσσεύς.
Et apud *Virgilium*;

Nec minus Æneas —

Æn. VI. 475. VII. 465. XII. 746.

Ver. 205. — ἐπεὶ δὴ.] *Barnesius* edi-
dit, ἐπεὶ δὴ.

Ver. 207. Ἔνδον μὲν δὴ ὃδ' αὐτὸς ἐγὼ.]

— coram, quem quæritis, adsum
Troius Æneas, Libycis creptus ab un-
dis.

Æn. I. 594.

"Ηλυθον εἰκοστῶ ἔτει ἔς πατρίδα γαῖαν.

Γιγνώσκω δ', ὡς σφῶϊν ἐελδομένοισιν ἰκάνω

Οἷοισι δμῶν· τῶν δ' ἄλλων οὐ τευ ἄκουσα

210

Εὐξαμένου ἐμὲ αὖτις ὑπότροπον οἶκαδ' ἰκίεσθαι.

Σφῶϊν δ', ὡς ἔσεται περ, ἀληθεῖην καταλέξω·

Αἷ' χ' ὑπ' ἐμοί γε Σιδὸς δαμάσῃ μνηστῆρας ἀγαυούς,

"Αἷξομαι ἀμφοτέροισι ἀλόχους, καὶ κτήματ' ὅπασσιν,

Οἰκία τ' ἐγγὺς ἐμεῖο τετυγμένα· καὶ μοι ἔπειτα

215

Τηλεμάχου ἑτάρῳ τε κασιγνήτῳ τε ἔσσεσθον.

Εἰ δ' ἄγε δὴ καὶ σῆμα ἀριφραδὲς ἄλλο τι δείξω,

("Οφρα με εὖ γινῶτον, πιστωθῆτόν τ' ἐνὶ θυμῷ),

Οὐλήν, τὴν ποτὲ με σὺς ἤλασε λευκῷ ὀδόντι,

Παρνησόνδ' ἐλθόντα, σὺν νύιασιν Αὐτολύκοιο.

220

"Ως εἰπὼν, ῥάκεα μεγάλης ἀποέργαθεν οὐλῆς.

Τὼ δ' ἐπεὶ εἰσιδότεην, εὖ τ' ἐφράσσαντο ἕκαστα,

Κλαῖον ἄρ', ἀμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα χεῖρε βαλόντε,

Καὶ κύνεον ἀγαπαζόμενοι κεφαλὴν τε καὶ ὤμους.

" Veni vigesimo anno in patriam terram.

" Cognosco autem, quod vobis cupientibus venio

" Solis servorum: ceterorum verò haud quenquam audivi

210

" Optantem me iterum reducem domum venire.

" Vobis autem, sicut erit acilicet, veritatem dicam;

" Si mihi deus domuerit procos eximios,

" Deducam ambobus uxores, et possessiones præbebo,

" Domosque prope me ædificatas; et mihi postea

215

" Telemachi sociique fratresque eritis.

" Quin age, jam et signum manifestum aliud quoddam ostendam,

" (Ut me benè cognoscatis, fidatisque in animo),

" Cicatricem, quam quondam mihi sus infixit albo dente,

" Ad-Parnassum profecto, cum filiis Autolyçi."

220

Sic locutus, pannos magnâ diduxit à cicatrice.

Illi autem postquam inspexerant, benèque cognoverant singula,

Flebant deindè, circa Ulyssem prudentem manibus conjectis,

Et osculabantur amplectentes caputque et humeros.

Ver. 208. — [ἔτει ἔς.] Vide suprâ ad π'. 206.

Ver. 211. — [ἐμὲ αὖτις.] *Al.* ἐμὲ γ' αὖτις.

Ver. 212. — [ἐλθόντα.] *Barnesius* edidit, legendumque contendit, ἐλάθοντα. Vide autem suprâ ad η'. 297.

Ver. 213. — [δαμάσῃ.] *Al.* δαμάσσω.

Ver. 216. [Τηλεμάχου ἑτάρῳ.] Exemplaria nonnulla (notante *Barnesio*) hîc legunt Τηλεμάχου ἑτάρῳ.

Ibid. — [ἐνὶ θυμῷ.] *Eustathius* in commentario citat *ἔνθου*. Quod et ferri potest. Vide ad *Il.* 4. 566.

Ver. 217. Εἰ δ' ἄγε.] Particulæ Εἰ, hoc in loco, vis hujusmodi est; " *Sin adhuc dubitatis; Age &c.*" Vide et ad *Il.* ζ'. 376.

Ver. 218. "Οφρα με εὖ γινῶτον.] *Al.* "Οφρα μ' εὖ γινῶτον.

Ver. 219. Οὐλήν, τὴν ποτὲ με σὺς.] Vide suprâ ad ε'. 391. 393.

Ver. 221. "Ως εἰπὼν, ῥάκεα &c.] Vide *Aristot. de Poëtic. cap.* 16. et suprâ ad ε'. 467.

Ver. 223. — ἀμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα χεῖρε βαλόντε.] *MS.* à *The. Bentleio* collatus, Ὀδυσῆϊ δαΐφρονι. Ut vox ἀμφὶ ad sequentem βάλοντι referatur.

- "Ως δ' αὖτως Ὀδυσσεὺς κεφαλὰς καὶ χεῖρας ἔκυσσε. 225
 Καὶ νῦν ὀδυρομένοισιν ἔδω φάος ἡελίοιο,
 Εἰ μὴ Ὀδυσσεὺς αὐτὸς ἐρύκακε, φώνησέν τε·
 Παύεσθον κλαυθμοῖο, γόοιό τε· μὴ τις ἴδῃται
 Ἐξελθὼν μεγάροιο· ἀτὰρ εἴπησι καὶ εἴσω.
 Ἄλλὰ προμνηστῖνοι ἐσέλθετε, μὴδ' ἅμα πάντες· 230
 Πρῶτος ἐγὼ, μετὰ δ' ὕμμες· ἀτὰρ τόδε σῆμα τετύχθω·
 Ἄλλοι μὲν γὰρ πάντες, ὅσοι μνηστῆρες ἀγανοὶ,
 Οὐκ ἰάσουσιν ἐμοὶ δόμεναι βίον ἠδὲ φαρέτην·
 Ἄλλὰ σὺ, δῖ' Εὐμαίε, φέρον ἀνὰ δάματα τόξον,
 Ἐν χεῖρεσσιν ἐμοὶ δέμεναι· εἰπεῖν τε γυναίξῃ 235
 Κληίσσαι μεγάροιο Δύρας πυκινῶς ἀραρυίας.
 Ἦν δέ τις ἢ στοναχῆς ἢ κτύπου ἔνδον ἀκούσῃ
 Ἀνδρῶν ἡμετέροισιν ἐν ἔρκεσι, μὴ τι Δυράζε
 Προβλώσκειν, ἀλλ' αὐτοῦ ἀκὴν ἔμεναι παρὰ ἔργω.

Sic autem pariter Ulysses capita et manus osculatus est.

225

Et jam lugentibus occidisset lumen Solis,
 Nisi Ulysses ipse cohibuisset, locutusque fuisset;

"Cessate à fletu luctuque; nè quis videat

"Egressus domo; at dicat et intus.

"Sed alius-post-alium intrate, neque simul omnes:

230

"Primus ego, post autem vos; at hoc signum fiat:

"Alii etenim omnes, quotquot proci eximii,

"Non sinent mihi dare arcum et pharetram;

"Sed tu, nobilis Eumæë, ferens per ædes arcum,

"Manibus mihi impone, dicitoque mulieribus,

235

"Ut claudant domus fores firmiter aptatas.

"Sed autem aliqua vel gemitum vel strepitum intus audiat

"Virorum nostris in septis, nequaquam foras

"Prodeat, sed ibidem quietè sit apud opus.

Ver. 225. — [ἐκυσσε.] Vide suprâ ad ε'. 39.

Ver. 226. Καὶ νῦν ὀδυρομένοισιν ἔδω φάος.]

Et fors omne datum traherent per talia
 tempus. Æn. VI. 537.

— neque avelli possunt, nox humi-
 da donec

Invertit cælum —. XI. 201.

Ver. 232. — [μνηστῆρες ἀγανοὶ, Οὐκ ἰάσου-
 σιν.] "Il en donne (inquit Dna. Dacier) la
 "raison dans cette seule épithète, les fers
 "Pursuivants; il veut faire entendre qu'ils
 "étoient trop orgueilleux pour permettre
 "qu'un homme, qu'ils regardoient comme
 "un gueux, entrât avec eux en lice." At-
 tamen nihil opus ut vox ἀγανοὶ hîc in ma-
 lam partem accipiat. Vide suprâ ad ε.
 106.

Ver. 233. Οὐκ ἰάσουσιν ἐμοὶ δόμεναι βίον.]
 Pronuntiabatur Οὐκ ἔρκεσιν ἐμοὶ ὦ. Eadem
 scilicet ratione ac *Iliad.* i. 256.

— τρεῖν μ' ἐκ ἱφ Πιλλὰς Ἀθήνη.

Et ε'. 344.

Ἄλλ' ἰὼμιν μιν πρῶτα —.

Multum autem errat *Barnesius*, qui (in an-
 notationibus ad *Iliad.* v. 42. *Olyss.* κ'. 147.)
 ex hoc loco colligit vocem ἰάσω secundam
 corripere. Nam vox ἰάω, uti et aliz om-
 nes in ἰω purum desinentes, secundam et
 in Futuro et in Aoristo Primo semper pro-
 ducit. Vide ad *Il.* 67. et *γ.* 42.

Ver. 234. — [δῖ' Εὐμαίε.] *Al.* δὴ Εὐμαίε.
 Ver. 235. — [ἔμεναι.] *Al.* δόμεναι. Ut
 suprâ ver. 233.

Ver. 236. et 241. Κληίσσαι.] Ita rectè
 edidit *Barnesius*. Quocum facit et MS. à
 Tho. Bentleio collatus. Alii malè κληίσσαι
 sive κληίσσαι. Vide suprâ ad ε'. 30. et ad
Il. ε. 140.

Ver. 239. Προβλώσκειν.] Προβίοντες ἔμεν.
 Schol.

Σοὶ δέ, Φιλοίτιε δῖε, Δόρας ἐπιτέλλομαι αὐλῆς 240
Κληίσσαι κληίδι, Δωῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἵηλαι.

“Ὡς εἰπὼν, εἰσῆλθε δόμους εὖ ναιετάοντας·
“Ἐξετ' ἔπειτ' ἐπὶ δίφρον ἰὼν, ἔθθεν περ ἀνέστη·
Ἐς δ' ἄρα καὶ τὸ δμῶε ἴτην Δείου Ὀδυσῆος.
Εὐρύμαχος δ' ἦδη τῶτον μετὰ χερσὶν ἐνώμα, 245

Θάλῳ ἐνθα καὶ ἐνθα σέλα πυρός· ἀλλὰ μιν οὐδ' ὥς
Ἔντανύσαι δύνατο· μέγα δ' ἔστνευε κυδάλιμον κῆρ·
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε·

“ὦ πόποι, ἦ μοι ἄχος περὶ τ' αὐτοῦ καὶ περὶ πάντων·
Οὔτι γάμου τοσσούτον ὀδύρομαι, ἀχνύμενός περ· 250

(Εἰσὶ καὶ ἄλλαι πολλαὶ Ἀχαιῖδες, ἡμὲν ἐν αὐτῇ
Ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ, ἡδ' ἄλλῃσιν πολίεσσιν·)

Ἀλλ' εἰ δὴ τοσσόνδε βίης ἐπιδευέες εἰμὲν
Ἀντιθέου Ὀδυσῆος, ὅτ' οὐ δυνάμεσθα ταρύσσαι

“ Tibi verò, Philætie nobilis, fores mando aulæ 240

“ Ut-claudas clavi, citòque vinculum indas.”

Sic locutus, intravit domos habitantibus commodas;

Sedit deinde in sellâ profectus, undè scilicèt surrexerât;

Ingressi sunt autem deinde famuli divini Ulyssis.

Eurymachus verò jam arcum in manibus versabat, 245

Calefaciens huc et illuc splendore ignis: sed ipsùm neque sic

Tendere potuit; valdè autem gemitabat glorioso corde:

Ingemiscens verò fatus est, verbumque dixit, et prolocutus est;

“ Papæ, certè mihi dolor deque me ipso et de omnibus:

“ Nequaquam nuptias tantum lugeo, dolens licèt: 250

“ (Sunt et aliæ multæ Achivæ, tum in ipsâ

“ Circumstâ Ithacâ, tum in aliis urbibus:)

“ Sed si demùm tantoperè viribus deficientes sumus

“ Præ deo-pari Ulysse, ut non possimus tendere

Ver. 241. — Δωῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἵηλαι.]

Ὀπείων τι ἔξω ἀπὸ τῆς [suprà ver. 46.] εἰς αὐτὸν βασιλικῆς θαλάμης Δόρας, ἐν αἷς ἡ διαποινα ἡμέτερα Δωῶς ἀπολύσασα κληίδα ἐνήκειν, ὥς ἐν αὐτῇ. Eustath.

Ver. 242. — δόμους εὖ ναιετάοντας.]

Vide ad II. β'. 648.

Ver. 244. — ἄρα.] — Ut jusserat Ulysses. — Suprà ver. 230.

Ver. 246. Θάλῳ ἐνθα καὶ ἐνθα σέλα πυρός.] Vide suprâ ad ver. 179.

Ibid. — σέλα πυρός.] Videtur σέλα hoc in loco (uti notat Barnesius) contractum ex σέλαϊ: (vide II. ε'. 739.) eodem ferè modo ac δῖα ex δῖαυα, Odyss. ε'. 62. v. 153. Ita Hesiodus;

“ Ὡς ἄρα τέκετο γαῖα σέλα πυρός αἰθερμένοιο.

Theogon. ver. 867.

Ἰεῖον δὲ (inquit Eustathius) δεῖ σέλας, ἢ μόνον πυρός, ἀλλὰ καὶ ἡλίου. Apud Homeros tamen nusquam ita usurpatur.

Ver. 248. — εἶπεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε.] MS. à Tho. Bentleio collatus, εἶπεν ἔπος ἐν μεγάλῃ ποταμῷ.

Ver. 251. — ἡμὲν ἐν αὐτῇ Ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ, ἡδ' ἄλλῃσιν πολίεσσιν.] Ita ex utrâque Eustathii editione, ex Codice Aldino, et ex Gonnrado Ritterhusio, de interpretatione quorundam locorum Oppiani, ad Cyneg. I. ver. 36. edidit Barnesius. Al. αἱ μὲν ἐν αὐτῇ &c. Quod (uti ipse annotat Barnesius) cum sequenti ἡδ' minùs aptè congruit. Cæterùm MS. à Tho. Bentleio collatus, habet αἱ δ' ἄλλῃσιν πολίεσσιν.

Ver. 254. Ἀντιθέου Ὀδυσῆος.] Ὁρα δὲ (inquit Eustathius) τὸ “Ἀντιθέου Ὀδυσῆος” παραφράσιν ἐπὶ Στρατήγιος τῆς λύσης, ὥς μὴ καὶ τὸν ὄν, αἱ τοῦτον ἀντιθέος λέγουσινται. Eodem modo accipit et Dna Dacier. Verùm neque ut Epitheton hoc, Ulyssii toties apud Poëtam tributum, vim hoc in loco singularem habere intelligatur, ulla idonea videtur ratio; neque profectò lenimen dolori hic quæritis

Τόζον· ἐλεγχεῖν δὲ καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι.

255

Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη, Εὐπείθεος υἱός·
Εὐρύμαχ', οὐχ' οὕτως ἔσται· νόεεις δὲ καὶ αὐτός.

Νῦν μὲν γὰρ κατὰ δῆμην ἑορτὴ τοῖο Διοῖο

'Αγνὴ· τίς δέ κε τόξα τιταίνονται; ἀλλὰ ἔκηλοι

Κάτθεται· ἀτὰρ πελέκεάς γε καὶ εἰκ' εἰώμεν ἅπαντας

260

'Εστάμεν· οὐ μὲν γάρ τιν' ἀναιρήσεσθαι οἶα,

'Ελθόντ' ἐς μέγαρον Δαερτιάδεω Ὀδυσῆος.

'Αλλ' ἄγετ', οἰνοχόος μὲν ἐπαρξάσθω δεπείσσειν,

'Οφρα σπείσαντες καταβαίωμεν ἀγκύλα τόξα.

'Ἦῳθεν δὲ κέλεσθε Μελάνθιον, αἰπόλον αἰγῶν,

265

Αἶγας ἄγειν, αἱ πᾶσι μὲν' ἔξοχοι αἰπολίοισιν,

'Οφρ' ἐπὶ μηρία δέντες Ἀπόλλωνι κλυτοτόξῳ,

Τόζου πειρώμεσθα, καὶ ἐπτελέωμεν ἄεθλον.

"Arcum; probrosum sanè et posteris auditu."

255

Hunc autem rursus Antinöus allocutus est, Eupitheï filius;

"Eurymache, non ita erit; intelligis verò et ipse.

"Nunc etenim in populo festum dei

"Sanctum; quis autem arcus tenderet? Sed quieti

260

"Deponite: at secures etiamsi sinamus omnes

"Stare, bene-erit; haud etenim quenquam sublaturum puto,

"Ingressum domum Laertiadæ Ulyssis.

"Sed agite, pocillator quidem incipiat poculis,

"Ut libatione factâ deponamus curvos arcus.

265

"Manè verò jubete Melanthium, custodem caprarum,

"Capras adducere, quæ in omnibus longè præstantissimæ gregibus;

"Ut femoribus impositis in-honorem Apollinis inclyti-arcu,

"Arcum tentemus, et perficiamus certamen."

Eurymachus, sed causam doloris simpliciter exponit.

Ver. 258. — κατὰ δῆμην ἑορτὴ τοῖο Διοῖο
'Αγνὴ.] Ἑορτὴ δι' ἣν ἔστι, ὡς προείρηται, Ἀπόλλωνος ἡλύα, διὰ τὴν ἐν τριημέρῳ ὡς διδύλωται σύνοδον Ἀπόλλωνος γὰρ ἱερὰ πᾶσα νομηνία, καθά ἐκ τοῦ σιληνιακοῦ μηνὸς ἰσδόμη, ὡς γινέθλης Ἀπόλλωνος. *Eustath.* Ἡμέραι τινὲς ἰσομίζοντο Ἀθήνῃσι Διοῖς τισὶν οἷον νομηνία ἐκ ἰσδόμη, Ἀπόλλωνος. *Suidas à Barneseio citatus.*

Πρωτὸν ἴνῃ, τιτράς τι, ἐκ ἰσδόμη, ἱερὸν ἡμᾶρ.

Τῇ γὰρ Ἀπόλλωνα χρυσάορα γένετο Ἀἴω.

Hesiod. Ἡμέραι, *ver. 6.*

Vide supra ad ὁ. 156.

Ibid. — τοῖο Διοῖο.] Οἷα ἐκισατῶντες τῇ τόξῳ. *Eustath.*

— Ἀπόλλωνι κλυτοτόξῳ. *Infra ver. 267.*

Ver. 259. Ἀγνὴ.] Καίριον δι' ἐπιθήκεν ἑορτῆς, ἐν ἡγνῇ, διὰ τῆς σπουδαίας ἡγνερμῆς. *Eustath.*

Κὰδ δύναμιν δ' ἔρδειν ἰζ' ἀθανάτοισι Διοῖσιν Ἀγνώς ἐ καθάρως.

Hesiod. Ἐργ. ἐ Ἡμερ. I. 333.

Ibid. — τίς δι' κε τόξα τιταίνονται; ἀλλὰ ἔκηλοι Κάτθεται.] Ἀνίδετο τὰ τῷ τόξῳ Ἀντίνοος ἐς τὴν αἰρίον, ὡς μὲν αὐτὸς ἀν ἱερῇ, ἀνατιθῶς ἀπλῶς διὰ τὰ τῷ ἔργῳ ἄληθώς δι, ἐ τῷτο μόνον, ἀλλὰ ἐ ὅτι ἀμυχανῶντες προκαλύνται τὸ Δεῖον ἐς σύναρσιν. *Eustath.* ad *ver. 279. infra.* Immo videtur Antinöus prætextum hunc certaminis differendi excogitasse, nè arcum scilicet suâ vice tendere aggressus, et ipse viribus deficeret.

Ver. 260. — εἰώ εἰώμεν ἅπαντας ἑστάμεν —] Vide ad *Il. ε. 135.*

Ver. 263. — ἐπαρξάσθω δεπείσσειν.] Similiterque *infra ver. 272.* ἐπαρξάμενοι δεπείσσειν. Vide supra ad ὁ. 183. et ad *Il. ε. 471.*

Ver. 268. Τόξω σπείρωμεσθα, καὶ ἐπτελέωμεν. —] Vide supra ad *ver. 180.*

- "Ὡς ἔφατ' Ἀντίνοος· τοῖσιν δ' ἐπὶ πῆλ' ἔδανε μῦθος.
 Τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν, 270
 Κούροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο·
 Νώμῃσαν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν.
 Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν στείσαν τ', ἐτίον δ', ὅσῃν ἤθελε θυμός,
 Τοῖσδε δολοφρονέων μετέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης, 275
 "Ὅφρ' εἴπω τὰ με θυμός ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
 Εὐρύμαχον δὲ μάλιστα καὶ Ἀντίνοον Διοειδῆα
 Δίσσομ', ἐπεὶ καὶ τοῦτο ἔπος κατὰ μοῖραν ἔειπε·
 Νῦν μὲν παῦσαι τόξον, ἐπιτρέψαι δὲ θεοῖσιν·
 Ἡῶθεν δὲ θεὸς δώσει κράτος ᾧ κ' ἐθέλησιν. 280
 Ἄλλ' ἄγε μοι δότε τόξον εὖζοον, ὅφρα μεθ' ὑμῖν

Sic dixit Antinöus : illis autem placebat sermo.

Ipsis verö præcones quidem aquam in manus fuderunt ;

270

Juvenes autem crateras coronârunt potu ;

Distribueruntque omnibus, auspicantes poculis.

Illi autem postquam libârant, biberantque, quantum volebat animus,

Inter eos utique dolos-meditans locutus est solers Ulysses ;

" Audite me, proci inclytæ reginæ,

275

" Ut dicam quæ me agimus in pectoribus jubet.

" Eurymachum autem maxime et Antinöum deo-parem

" Oro, quoniam et hunc sermonem appositè dixit :

" Nunc quidem dimittite arcum ; et committite rem diis ;

" Manè verö deus dabit robur cui voluerit.

280

" Sed agite, mihi date arcum bene-politum, ut inter vos

Ver. 270. — κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖ-
ρας ἔχευαν.]

Dant famuli manibus lymphas —

Æn. I. 700.

Ver. 271. — κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο.]

Crateras magnos statuunt et vina coro-
nant.

Æn. I. 724.

Vide ad Il. ε. 470.

Ver. 274. — μετίφη.] *Al. προσέφη.*

Ver. 276. "Ὅφρ' εἴπω τὰ με θυμός ἐνὶ στή-
θεσσι κελεύει.] Deest hic versus in MS. à
Tho. Bentleio collat. Quin et apud Eusta-
tium in commentario, ubi recitatur tota
hæc Ulyssis oratio, omittitur idem versus.
Undè verisimile eum aliundè huc irrepsisse.

Ver. 277. — ἔ. Ἀντίνοον Διοειδῆα.] Τὸ δὲ
" Διοειδῆα " (inquit Eustatius) νῦν μὲν Ὀδυσ-
σεὺς ἐπελάλει τῷ Ἀντίνῳ· πρὸ βραχίων δὲ τοῦ
ποιητῆς τὸν Εὐρύμαχον ἔχει ἵσταν, (suprà
ver. 186.) ἔ. ἢν ἐκείνῳ κρήσαντο. Τῷτο γὰρ πα-
ρὰ τὴν ἀνακτορικὴν φωνὴν Ὀδυσσεὺς· πολλὰ γὰρ
διαφέρει Εὐρύμαχου τῷ Ἀντίνῳ τὸν φοινικὸν ἔ.
ἄγχιον. Verum non ob morum probitatem
universis tribuitur hoc Epitheton, sed vel ob
Corporis speciem et pulchritudinem; vel
ob fortitudinem, quibus reliquos omnes

Procos antecelluisse dicuntur. Vide suprà
ad ver. 187. Cæterum Editiones nonnullæ,
notante Barnesio, hoc in loco habent, ἔ. Ἀν-
τίνοον βασιλῆα. Quam lectionem et præferre
videtur ipse Barnesius.

Ibid. — Διοειδῆα.] Pronuntiabatur Διοει-
δῆ. Quo modo et scribi postea cæptum est.

Ver. 279. Νῦν μὲν παῦσαι τόξον, ἐπιτρέψαι
δὲ θεοῖσιν.] Versum hunc in nonnullis Ex-
emplaribus deesse testantur Henricus Stephe-
nus et Barnesius. Verum, ut ipsi annotant,
sine sententiæ dispendio non potest abesse.

Ibid. — ἐπιτρέψαι δὲ θεοῖσιν.] Scholiastes
interpretatur : Εἰς τὴν ἐντολήν τῃ ἐξῆς.
Verum cum vox ἐπιτρέψαι nusquam apud
Poëtam hæc significatione occurrat; rectius
forsan intelligitur hoc de Certaminis eventu
diis committendo. Aptius nempe congruet
hoc cum sequentibus ἡδῶν δὲ θεὸς δώσει
κράτος ᾧ κ' ἐθέλησιν. Et hoc sensu planè u-
surpatur eadem ipsa phrasis suprà v. 502.

Ἄλλ' ἔχει σιγῇ μῦθον, ἐπιτρέψαι δὲ θεοῖσιν.
Et infrà χ'. 288. 289.

Ἄλλ' ἔχει
Μῦθον ἐπιτρέψαι

Χειρῶν καὶ σθένεος πειρήσομαι, εἴ μοι ἔτ' ἐστίν

Ἴς, οἷν πάρος ἔσκεν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσιν,

Ἡ ἤδη μοι ὄλεσεν ἄλλη τ', ἀκομιστή τε.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὑπερφιάλως νεμέσσαν, 285

Δείσαντες, μὴ τόξον εὖξοον ἐντανύσειεν·

Ἀντίνοος δ' ἐνίνιπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' οἰόμαζε·

Ἄ δειλὲ ξείνων, ἐνὶ τοι φρένες οὐδ' ἡβαιαί·

Οὐκ ἀγαπᾷς, ὅθ' ἐκηλος ὑπερφιάλοισι μεθ' ἡμῖν

Δαίνυσαι; οὐδέ τι δαιτὸς ἀμέρδαι, αὐτὰρ ἀκούεις 290

Μύθων ἡμετέρων καὶ ῥήσιος; οὐδέ τις ἄλλος

Ἡμετέρων μύθων ξείνους καὶ πτωχὸς ἀκούει.

Οἶνός σε τρώει μελιηδὴς, ὅστε καὶ ἄλλους

Βλάπτει, ὅς ἂν μιν χανδὸν ἔλῃ, μηδ' αἴσιμα πίνη.

"Manus et robur experiar; an mihi adhuc sit

"Vis, qualis antea erat in flexilibus membris;

"An jam mihi perdidit vagatioque, et curationis-inopia."

Sic dixit: illi verò omnes supra-modum indignati sunt,

Veriti, nè arcum bene-politum tenderet.

Antinòus autem increpabat, verbumque dixit, compellabatque;

"Ah miser hospitium, inest tibi mens nè exigua quidem:

"Nonne contentus es, quodd quietus unà cum superbis nobis

"Epularis? neque omninò convivio privaris, at audis 290

"Sermones nostros et colloquium? neque quisquam alius

"Nostros sermones hospes et pauper audit.

"Vinum te labefacit dulce, quod utique et alios

"Lædit, quicumque ipsum avidè ceperit, neque modicè biberit.

Ver. 282. ——— σθίνος πειρήσομαι.] Vide ad II. 6. 359.

Ver. 284. ——— ἄλη τ', ἀκομιστή τε.] "Ἦγον ἢ πλάνη, ἢ τὸ μὴ ἔχην κομιστήν, δι' ἧς τιμηλύνται τὰ σωμα. Eustath." *Eustath.*

Ibid. ——— ἀκομιστήν.] Vide ad II. 6. 24.

Ver. 289. Οὐκ ἀγαπᾷς, ὅθ' ἐκηλος.] Τὸ δὲ ῥηθὲν "ὅθ' ἀγαπᾷς" ἴσως τὸς ὕστερον ἐπὶ τοῦ ἀρνησάμενος τὸ δίδωμι τὸ ἀγαπᾶν, καὶ μετὰ δεξιότητος ἰσχυρὸς συντάσσουσιν. *Eustath.*

Ibid. ——— ὅθ' ἐκηλος.] *Al.* ὅθ' ἐκηλος.

Ibid. ——— ὑπερφιάλοισι μεθ' ἡμῖν.] Σημειώται δὲ οἱ Παλαιοὶ ἢ ὡς ὑπερφιάλος τὸς μηχανῆρας ὁ Ἀντίνοος ἐπὶ ἰακύνθῃ φασίν· ἡ γὰρ δὴ πρὶν φῆγει τὸς κατ' αὐτὸν ἢ μὴ ἔρα βαρύνειντος λίγαι, ὡς ἔξως κοτὴ συνισχυρῶνται ἡμῖν τοῖς, ὡς οἱ πολλοὶ φασίν, ὑπερφιάλοισι· ὃ δὲ ὁμοῦς τὸ ἰσὺν ἰσχυρῆς ἢ τὸ, [infra ver. 309. 310.] "ἐκηλος πῖνε μετ' ἀνδράσι κυροτέρου" εἶν· ὡς ταυτὲν ἐν ὑπερφιάλοισι, καὶ κυροτέρου, ἀπὸν. *Eustath.* Ceterum vox ὑπερφιάλος, semper alibi apud Poëtam, deteriorem in partem usurpata videtur.

Ver. 293. Οἶνός σε τρώει μελιηδὴς.] Καὶ Ἀντίνοος δὲ λέγων πρὸς Ὀδυσσεύς, "Οἶνός σε τρώει μελιηδὴς," αὐτὸς ἐκ ἀπώχρυσου τοῦ σάματος· διὰ καὶ τραχὺς ἀπώλετο [infra χ'. 9.

17.] ἴσιν κρατῶν τὸ ποτήριον. *Athenaus, lib. I. cap. 8. iud' hinc.*

Ver. 294. Βλάπτει, ὅς ἂν μιν χανδὸν ἔλῃ, μηδ' αἴσιμα πίνη.] Οἷδι δὲ ὁ Ὀμηρὸς καὶ τὸ ἀφίλμεν ἢ τὸ σύμμετρον τῷ οἶνῳ, αἰς τὸν χανδὸν ἔλκετον [forte ἔλκετον] αὐτὸν βλάπτειν φασί. ——— Τὴς μίθους δὲ κατατρέχων ὁ Πόπητος, ——— διὰ ταύτης ἀπολλόμενον παρίσσει καὶ Εὐρυπύκτου τὸν Κίτταυρον. *Athenaus, lib. I. cap. 8.*

Πολύς γὰρ οἶνος πόλλ' ἀμαρτάνει ποιεῖ. *Alexis apud Grotium in Excerptis.*

Οἶνον τοι πίνων πολλόν, κακόν· ἦν δὲ τις αὐτὸν Πίνῃ ἰσισταμένους, ἢ κακὸς, ἀλλ' ἀγαθός. *Theogn. Gnom. ver. 211.*

Οἶνος μὲν θνητοῖσι Διὶν πάρα δῶρον ἄριστον, Πινόμνος κατὰ μέτρον· ὅστις μίτρον δὲ χίρειον. *Panyasis, Eis ἀκρασίαν, Fragm. II.*

Ibid. ——— χανδόν.] Ἀδελφὸς ἢ κυκηνότος. *Schol.* Sic apud Nicanorū;

Χανδὸν ἀμύτρησιν δέχεται πόντος ———. *Theriac. ver. 341.*

ubi Scholiastes hunc Homeri locum adducit. *Ibid.* ——— ἔλῃ, ——— πίνῃ.] Apud Galenū citatur ἔλῃ, ——— πίνῃ. *Lib. inscript. "Quod*

Οἶνος καὶ Κένταυρον ἀγακλυτὸν Εὐρυτίωνα
 Ἄασεν ἐν μεγάρῳ μεγαθύμου Πειριθόοιο,
 Ἐς Λαπίθας ἰλθόνθ'· ὃ δ' ἐπεὶ φρένας ἄασεν εἴην,
 Μαινόμενος πᾶν ἔρξε δόμον κατὰ Πειριθόοιο·
 Ἥρωας δ' ἄχος εἶλε, δι' ἐκ προθύρου δὲ δύραζε
 Ἐλπον ἀναΐξαντες, ἀπ' οὐατα νηλεῖ χαλκῷ,
 Ῥινὰς τ' ἀμήσαντες· ὃ δὲ, φρεσὶν ἦσιν ἀασθεῖς,
 Ἦῖεν ἦν ἄτην ὀχέαν ἀεσίφροσι θυμῷ·

295

300

“ Vinum etiam Centaurum inclutum Eurytiona

296

“ Labefecit in domo magnanimi Pirithoi,

“ Ad Lapithas profectum : is nempe postquam mentem labefecerat vino,

“ Insaniens mala patravit in domo Pirithoi;

“ Herōas verò dolor cepit ; ex vestibulo autem forās

“ Pertraxerunt impetu-facto ; aures sævo ære,

300

“ Naresque ubi-amputarant : ille autem mente suâ labefactus,

“ Ibat suum damnum portans dementi animo ;

“ *Anim. Mor. Corp. Temperam. sequuntur.*”
 Et MS. à Tho. Bentleio collat. habet *οἶνον*.

Ver. 295. Οἶνος ἔ Κένταυρον ἐκλυτὸν Εὐρυτίωνα Ἄασεν Ὡς.] “Ενα τῶν ἐν τῷ Πειρίθου γάμῳ Κηφισίου ἀπολαμβάνον τὸν Εὐρύκλωνα λέγει, ὅτι τὸν Ἀδράστου [Barnesius edidit τὸν Ἀστράκον] θυγατέρα, λόγῳ δὲ ἰσχυροτάτου, Πειρίθου πρὸς γάμον ἀγόμενος ἐκάλισεν κατὰ συγγένειαν Λαπίδας ἔ Κηφισίους· ὡς μάλιστα διὰ Κένταυρον προκαθίστηεν τῶν Λαπίδων ἀρσάσαι τὰς γυναῖκας ἰσχυρότερον· εἰ δὲ ἐργαστίως ἐκάλειν τὸν Κένταυρον. Schol.

Bacchus et ad culpam causas dedit : ille furentes

Centauros leto domuit, Rhetumque Pholumque,

Et magno Hylæum Lapithis cratere minantem. *Virg. Georgic. II. 455.*

Nam tibi, sævorum sævissime Centauro-rum

Euryte, quàm vino pectus, tam virgine visâ

Ardet ; et ebrietas geminata libidine regnat. *Ovid. Metam. lib. XII. v. 219.*

At, nè quis medici transiliat munera Liberi,

Centaurea monet cum Lapithis rixa super mero

Debellata

Horat. Carm. lib. I. Od. xviii. 7.

Ver. 296. et 297. Ἄασεν.] Vide ad II. i. 116.

Ibid. Ἄασεν ἐν μεγάρῳ.] Apud Galenum, loco suprâ citato, itemque in MS. à Tho. Bentleio collat. legitur Ἄασ' ἐν μεγάρῳ. *Athenæus* autem, lib. XIV. cap. 1. sub initio, citat, Ὀλλισ' ἐν μεγάρῳ.

Ver. 298. Μαινόμενος πᾶν ἔρξε δόμον πατῶν.] Τὸν Διώνυσον — μαινόμενον εἰ πολλὰ λίσσεται,

ἐπὶ τῷ τὸν πλείους ἀκράτῳ σπῶντας Θεοῦ-
 ὤδας γίνεσθαι — “ ὃ δ' ἐπεὶ φρένας ἄασεν
 “ οἶνον, Μαινόμενος πᾶν ἔρξε Ὡς.” Καπνισ-
 γῶν τῷ οἶνῳ εἰς τὸ σῶμα, ὡς φησὶν Ἡρόδοτος,
 ἰσχυροτάτη κατὰ ἴσιν ἡ μαρτυρία. *Athenæus*,
lib. XIV. cap. 1. ipso initio.

Καπνὸν τὸ οἶνον, ἐπὶ γὰρ οἶνον γίνεσθαι

καὶ θυρανοστήσαι ἐκ πατάσαι ἐ βαλῆν.

Aristoph. Vesp. ver. 1243.

Protinus everas turbant convivia mensez,
 Raptaturque comis per vim nova nupta
 prehensia.

Ovid. Metam. lib. XII. 222.

Ibid. — δόμον κατὰ Πειριθόοιο.] Apud
Eustathium in commentario legitur et γὰρ
 κατὰ Πειριθόοιο. Quam lectionem sequitur
Dna. Dacier. Sed, ut opinor, minùs rectè.
 Cæterùm apud *Athenæum*, loco suprâ cita-
 to, legitur δόμοις ἐν Πειριθόοιο.

Ver. 300. Ἐλπον.] *Barnesius* hîc legen-
 dum vult ἔλπον nè scilicet “ non satis di-
 “ stinguatur à Participio Neutro.” Quod
 sanè nihil opus.

Ibid. — ἐπ' οὐατα νηλεῖ χαλκῷ, Ῥινὰς τ'
 ἀμήσαντες.]

Ἰακέρου crudeliter ora ;

Ora manusque ambas, populataque tem-
 pora raptis

Auribus, et truncas inhonesto vulnere
 nares. *Æn. VI. 495.*

Ver. 302. — ἄν' ἄτην ἔχλων.] MS. à
 Tho. Bentleio collatus, ἔχλων. Malè : Nam
 vox ἔχλων cum istiusmodi *Accusativo* con-
 juncta nusquam apud Poëtam occurrit. At
 ἔχλων eodem sensu alibi usurpatur ;

Οὗς τινες ὁμοῖς ἔτι μάλιν' ἔχλωνας ἔχων

Ἀφρόδιτον — *Odys. 4. 211.*

ἢ τινὰς ἔνδον καπνὸν μέρον ἡγυλάζου,

“Οἱ περὶ ἰγὺν ἔχλωνας — *λ'. 617.*

Ἐξ οὗ Κενταύροισι καὶ ἀνδράσι νῆκος ἐτύχθη,
 Οἳ τ' αὐτῶ πρώτῳ πακὸν εὖρετο οἰνοβαρεῖαν.
 "Ὅς καὶ σοι μέγα πῆμα πιφαύσκωμαι, αἶκε τὸ τόξον 305
 Ἐνταύσης· οὐ γάρ τευ ἐπητύος ἀντιβολήσεις
 Ἡμετέρῳ ἐνὶ δῆμῳ, ἄφαρ δέ σε νηὶ μελαίνῃ
 Εἰς Ἐχέτον βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων,
 Πέμψομεν· ἔνθεν δ' οὔτι σαώσεται· ἀλλὰ ἔπηλος
 Πίνε τε, μῆδ' ἐρίδαινε μετ' ἀνδράσι κουροτέροισι. 310
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 Ἀντίνο', οὐ μὲν καλὸν ἀτέμβειν, οὐδὲ δίκαιον,
 Ξείνους Τηλεμάχου, ὅς κεν τάδε δῶμαθ' ἵκηται.
 Ἐλπεαι, αἶχ' ὁ ξείνος Ὀδυσσεὺς μέγα τόξον
 Ἐνταύση, χερσὶν τε βίβηφι τε ἦφι πιθήσας, 315
 Οἴκαδ' ἐμ' ἄξεισθαι, καὶ ἐὼν δῆσεσθαι ἄκοιτιν;

"Ex quo Centauris et viris contentio facta est;

"Sibique ipsi primo malum invenit *it*, vino gravatus.

"Sic et tibi magnum damnum denuntio, si arcum

305

"Tetenderis: non enim cujusquam favorem invenies

"Nostro in populo; statim autem te navi nigrā

"Ad Echetur regem, hominum multatorem omnium,

"Mitemus; indē autem nequaquam salvus-evades: sed quietus

"Bibeque, neque contende cum viris junioribus."

310

Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope;

"Antinōe, non quidem honestum multare, neque justum

"Hospites Telemachi, quicumque has aedes advenerit.

"Putasne, si hospes Ulyssis magnum arcum

"Tetenderit, manibusque viribusque suis fretus,

315

"Domum cum me ducturum, et suam facturum uxorem?"

Ver. 303. Ἐξ ὧ Κενταύροισι καὶ ἀνδράσι νῆκος ἐτύχθη.]

Foemina silvestres Lapithas populumque bimembrem

Turpitèr apposito vertit in arma mero.

Ovid. Amorum, lib. II. Eleg. xii. v. 19.

An fera Centauris indicere bella coëgit Atracis Hæmonios Hippodamia viros?

Id. Heroid. Epist. XVII. ver. 247.

Vide suprā ad *ver. 295.*

Ibid. Ἐξ ὧ.] Vide ad *Il. 6. 6.*

Ver. 306. 315. Ἐπ' αὐτοῦς — Ἐπ' αὐτοῦς.] Apud *Eustathium* in commentario, Ἐπ' αὐτοῦς, — Ἐπ' αὐτοῦς.

Ibid. — ὁ γὰρ τὸν ἐπητύος ἀντιβολήσεις.] De voce ἐπητύος, quæ apud *Homerum* hoc tantum in loco occurrit, ita *Eustathius*; Ἐπ' αὐτοῦς δὲ, κατὰ μὲν τινάς, ἢ μεταίτησις, ὡς ἀπὸ τῷ ἰκαίσις. Ἐπειροὶ δὲ ἰακόνων τὸν ἰσ λόγους φασὶν ἰκαίσις, ὡς ἀπὸ τῷ ἰακόνος, ἢ ἰακόνος ἔκτονος, ὁ δὲ καὶ τὸν φερίμων καὶ λόγιον. Vide suprā ad *v. 392*, et *v. 127*. Cate-

rūm in nonnullis editionibus, notante *Barnesio*, scriptum est ἰδηνός.

Ibid. — ἀντιβολήσεις.] Ἀντιβολήσεις δὲ νῦν τὸ ἰκαίσις ἢ ἰσ λόγους δὲ, τὸ συναντήσαι παρὰ δὲ τοῖς ὕστερον, καὶ τὸ ἰκαίσις. *Eustath.*

Ver. 308. Εἰς Ἐχέτον βασιλῆα.] Vide suprā ad *v. 84*.

Ver. 315. — βίβηφι τε ἦφι πιθήσας.] Vulgati hīc legunt βίβηφι τε ἦφι πιθήσας. *Barnesius* autem ex Editionem veterum nonnullis restituit βίβηφι τε ἦφι. Quo modo habet et *MS. à Tho. Bemleio* collatus. Recetè, ut opinor. Atque ita hīc legisse liquet et *Scholiasen*, qui interpretatur, Τῇ ἰακόν. Eandem porro phrasin (notante *Barnesio*) usurpat *Poëta Iliad. χ'. 107*.

Ἐπειροὶ ἦφι βίβηφι πιθήσας ἄλλοι λαοί.

At phrasis, ἦφι πιθήσας, nusquam alibi occurrit.

Ibid. — πιθήσας.] *Eustathius* in commentario citat πικρῶς.

Οὐδ' αὐτὸς ποῦ τοῦτό γ' ἐνὶ στήθεσιν ἔολπε·
Μηδὲ τις ὑμείων τοῦ γ' εἵνεκα θυμὸν ἀχέουσιν
'Ευθαδὲ δαινύσθω· ἱππεὶ οὐδὰ μὲν οὐδὲ ἔοικεν.

Τὴν δ' αὖτ' Εὐρύμαχος, Πολύβου παῖς, ἀντίον ᾗδ'α· 320

Κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρων Πηνελόπεια,

Οὔτι σε τόνδ' ἄξισθαι οἴομεθ'· οὐδὲ ἔοικεν·

'Αλλ' αἰσχυρόμενοι φάτιν ἀνδρῶν, ἥδ' ἐ γυναικῶν,

Μὴ ποτὲ τις εἴπῃσι κακώτερος ἄλλος Ἀχαιῶν,

"Ἡ πολὺ χεῖρονες ἄνδρες ἀμύμονος ἀνδρὸς ἄκοιτιν 325

Μνῶνται· ὅτ' οὐδέ τι τόξον εὖξοον ἐντανύουσιν·

'Αλλ' ἄλλος τις, πτωχὸς ἀνὴρ ἀλαλήμενος ἔλθων,

'Ρηϊδίῳς ἐτάνυσσε βίον, διὰ δ' ἤκε σιδήρου.

"Ὡς ἐρίουσ'· ἡμῖν δὲ ἐλέγχεα ταῦτα γένοιτο.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια· 330

Εὐρύμαχ', οὕτως ἐστὶν εὐκλείας κατὰ δῆμον

"Εμμεναι, οἳ δὴ οἶκον ἀτιμάζοντες ἔδουσιν

'Ανδρὸς ἀριστῆος· τί δ' ἐλέγχεα ταῦτα τίθεσθε;

" Neque ipse omnino hoc in pectoribus sperat :

" Neque quisquam vestrum huius gratia animo dolens

" Hic convivetur ; quoniam nequaquam quidem decet."

Hanc autem rursus Eurymachus, Polybi filius, contra allocutus est ; 320

" Filia Icarii, prudens Penelope,

" Neutiquam te hunc ducturum putamus ; neque decet ;

" Sed verentes rumorem virorum, et mulierum,

" Nè quandò aliquis dicat deterior alius Achivorum ;

" Certè multò peiores viri, eximii viri uxorem 325

" Ambiunt ; quippè neque omnino arcum benè-politum tendunt ;

" Sed alius quidam pauper vir errans ubi-advenit,

" Facile tetendit arcum, misitque per ferrum,

" Sic dicent : nobis verò probra hæc fierent."

Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope ; 330

" Eurymache, nullo-modo licet bonæ-famæ-compotes in populo

" Esse ; qui scilicèt domum dedecorantes edunt

" Viri optimi : cur verò probra hæc facitis ?

Ver. 317. 319. et 322. — ἔολπε — ἔοικεν.] Vide ad II. ε. 37.

Ver. 318. — τῷ γ' εἵνεκα.] Τῷ γὰρ χάριν, ὅτι ἔτις ὑμῖν ἔξινται. Schol.

Ver. 319. — ἔδ' ἡμῖν ἔδ' ἔοικεν.] Vide ad II. ε. 299.

Ver. 323. 'Αλλ' αἰσχυρόμενοι ὦς.] Αἰσχυρόμενοι φάτιν ἀνδρῶν ἢ γυναικῶν, ἀνίμωμοι δηλαδὴ τὸν τῷ Τηλεμάχῳ ἔχον. Τὸν γὰρ ἀναγκάσις ἐν μακρῷ ὁπὸ κατὰ νόστον, πρὸς ἄλλα εἶχον ἀρίστην. Eustath. Vide suprā ad ver. 312. Cæterum Barnseius et αἰσχυρόμενοι ὦς hic legi annotat.

Ibid. — αἰσχυρόμενοι φάτιν ἀνδρῶν.]

— δεινὸν δὲ βροτῶν ὑπεκλίμενοι φήμην·

Φήμην γὰρ τι κακὸν πείλονται —

Hesiod. "Erg. ε. 'Ημερ. II. 378.

Ver. 324. Μὴ ποτὲ τις εἴπῃσι.] Barnseius inter varias lectiones reulit Μὴ ποτὲ τις εἴπῃσι. Sed nihil opus. Vide ad II. ε. 51.

Ver. 326. Μῶνται ἔτ' ἔδ' ἔοικεν.] Al. Μῶνται ἔδ' ἔοικεν, et ἔδ' ἔοικεν.

Ver. 329. — ἡμῖν ἢ ἐλέγχεα.] Al. ἡμῖν δ' ἐλέγχεα· et ἡμῖν ἢ ἐλέγχεα.

Ver. 333. — τί δ' ἐλέγχεα ταῦτα εἰ-
θεσθε.] Τῷ γὰρ τὰ μεγάλα παροτρύντες ἐλέγ-
χεα, εἰ δὲ ποτὲ τὰ μικρὰ ὀφραῖσθε. Eustath.
Barnseius autem versionesque pleraque red-
dunt, "Cur igitur opprobria hac facitis ;"
ut scilicèt per ἐλέγχεα intelligantur super-
ba et iniqua Procorum facinora. Quod et
simplicius videtur.

Ibid. — ταῦτα.] Al. πάντα.

Οὗτος δὲ ξείνος, μάλα μὲν μέγας, ἥδ' εὐπηγής,
Ἄνδρὸς δ' ἐξ ἀγαθοῦ γένος εὐχεται ἔμμεναι υἱός.
Ἄλλ' ἄγε οἱ δότε τόξον εὖζοον, ὄφρα ἴδωμεν

335

ᾧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
Εἴ κέ μιν ἐντανύσῃ, δῶή δέ οἱ εὖχος Ἀπόλλων,
Ἔσσω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματα καλὰ·
Δώσω δ' ὅζυν ἄκοντα, κυνῶν ἀλκτῆρα καὶ ἀνδρῶν,
Καὶ ξίφος ἄμφηκες· δώσω δ' ὑπὸ ποσσὶ πέδιλα·
Πέμψω δ', ὅππῃ μιν κραδίη θυμός τε κελεύει.

340

Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦνδα·
Μῆτερ ἐμὴ, τόξον μὲν Ἀχαιῶν οὔτις ἐμείο
Κρείσσων, ᾧ κ' ἐθέλω δόμεναί τε, καὶ ἀρνήσασθαι·
Οὐδ' ὅσσοι κραναὴν Ἰθάκην κατακοιρανέουσιν,
Οὐδ' ὅσσοι νῆσοισι πρὸς Ἥλιδος ἱπποδότοιο.
Τῶν οὔτις μὲν ἄκοντα βίησεται, αἳ κ' ἐθέλωμι
Καὶ καθάπαξ ξείνῳ δόμεναι τάδε τόξα φέρεσθαι.
Ἄλλ' εἰς οἶκον ἰοῦσα, τὰ σαυτῆς ἔργα κόμιζε,

345

350

“Hic autem hospes, valdè quidem magnus et benè-compactus,

335

“Viroque ex eximio genere gloriatur esse filius.

“Sed age, ei date arcum benè-politum, ut videamus:

“Sic enim edico, hoc verò et perfectum erit;

“Si ipsum tetenderit, dederitque ei gloriam Apollo;

“Induam ipsum lænâque tunicâque, vestimentis pulchris;

340

“Daboque acutum jaculum, canum propulsatorem et virorum,

“Et ensemp ancipitem; dabo porro sub pedibus calceamenta:

“Mittam verò, quòd ipsum cor animusque jubet.”

Hanc autem rursus Telemachus prudens contrà allocutus est;

“Mater mea, arcum quidem, Achivorum nullus me

345

“Potentior, cui velim dareque, et negare;

“Neque quotquot in asperâ Ithacâ dominantur,

“Neque quotquot in insulis prope Elidem equis-pascendis-aptam.

“Horum nullus mihi invito vim-afferet, si velim

“Et omninò hospiti dare hunc arcum auferendum.

“Sed in domum profecta, tua ipsius opera cura,

350

Ver. 335. Ἄνδρὸς.] MS. à Tho. Bentleio collatus, Πατρός.

Ver. 337. — τὸ δὲ εἰ.] Barnesius edidit ὅδε καὶ. Vide suprâ ad Il. β'. 287.

Ver. 339. — εἵματα καλὰ.] Al. εἵματα πάντα.

Ver. 342. — κραδίη θυμός τε κελεύει.] Al. κραδίη εἰ θυμός ἀνάγει.

Ibid. — κελεύει.] Al. κελεύει, et κελεύει.

Ver. 346. Οὐδ' ὅσσοι.] MS. à Tho. Bentleio collatus, Οὐδ' ἴσσοι.

Ibid. — κραναὴν Ἰθάκην.] Vide suprâ ad l. 25. 27.

Ibid. — κατακοιρανέουσιν.] Al. κατὰ κοιρανέουσιν.

Ver. 347. — νῆσοισι πρὸς Ἥλιδος.] Ταῖς περὶ τὸ Δελχίον. Schol. Νῆσοι δὲ Ἰσθμὸς Ἥλιδος, Δελχίον, Ζάκυνθος, Σάμνη, καὶ Λαίοναι. Eustath. Vide suprâ ad α'. 247. Ὡς. Cæterum alii hîc legunt νῆσοις πρὸς Ἥλιδος.

Ver. 348. — αἳ κ' ἐθέλωμι.] Al. αἳ κὲ θίλωμι. Vide suprâ ad ε' 316.

Ver. 349 — καθάπαξ.] Τὸ δὲ, καθάπαξ, ἐστὶ τὸ ὅς τις τὸ παντάλως, ἀπαξ ἑνταῦθα ἀρῆσθαι σημαίνοντα εἰ Παλαιῖ. Eustath.

Ver. 350. 352. — τὰ σαυτῆς ἔργα κόμιζε, — εἴξιν δ' ἀνδρῶσι μιλῆσαι.] Vide ad Il. ζ'. 490.

Ἰστόν τ' ἡλακάτην τε, καὶ ἀμφικόλοισι κέλευε
Ἔργον ἐποίχεσθαι τόξον δ' ἀνδρεσσι μελήσει
Πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί· τοῦ γὰρ κράτος ἔστ' ἐν οἴκῳ.

Ἡ μὲν θαμβήσασα, πάλιν οἶκονδε βεβήκει·

Παιδὸς γὰρ μῦθον πεπνυμένον ἔνθετο θυμῷ.

355

Ἔς δ' ὑπερῷ ἀναβᾶσα· σὺν ἀμφικόλοισι γυναιξίν,
Κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα, φίλον πόσιν, ὄφρα οἱ ὕπνῳ
Ἦδ' ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.

Αὐτὰρ ὁ τόξα λαβὼν φέρε καμπύλα δῖος ὕφορβός·

Μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες ὁμόκλεον ἐν μεγάροισιν·

360

Ὡδὲ δέ τις εἶπεσκε νέων ὑπερηνορέοντων·

Πῇ δὴ καμπύλα τόξα φέρεις, ἀμέγαρτε συβῶτα,
Πλαγκτέ; τάχ' αὖ σ' ἐφ' ὕεσσι κύνες ταχέες κατεδονται
Οἷον ἅπ' ἀνθρώπων, οὐς ἔτρεφες· εἴ κεν Ἀπόλλων

Ἡμῖν ἰλήκησι καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι.

365

Ὡς φάσαν· αὐτὰρ ὁ θεῆκε φέρων αὐτῷ ἐνὶ χῶρῳ,

Δείσας, οὐνεκα πολλοὶ ὁμόκλεον ἐν μεγάροισι.

Τηλέμαχος δ' ἐτέρωθεν ἀπειλήσας ἐγεγώνει·

“Telamque columque; et ancillas jube

“Opus obire: arcus autem viris curæ-erit

“Omnibus, maxime verò mihi; hujus enim imperium est in domo.”

Illa quidem attonita, retrò in domum ivit;

Filii enim sermonem prudentem posuit in animo.

355

In cœnaculum autem quum ascenderat cum famulis mulieribus,

Flebat deinde Ulyssem, dilectum maritum, donec ipsi somnum

Dulcem palpebris immisit cœsia-oculis Minerva.

Cæterum arcum sumptum ferebat curvum nobilis subulcus:

Proci autem proinde omnes increpabant in ædibus:

360

Sic verò aliquis dicebat juvenum superbiorum;

“Quònam demùm curvum arcum fers, immanis subulce,

“Amens? citò tandem te apud sues canes veloces comedent

“Seorsum ab hominibus, quos [canes] nutritivisti; si Apollo

“Nobis propitius-sit, et immortales dii alii.”

365

Sic dixerunt: at ille posuit ferens ipso in loco,

Veritus, quònam multj increpabant in ædibus.

Telemachus autem ex-alterâ-parte minatus clamabat;

Ver. 354. Ἡ μὲν θαμβήσασα, πάλιν οἶκον-
δε βεβήκει.] Optimè Poëta, Procorum cæ-
dem jamjam memoraturus, Penelope, quam
cædi isti interesse minime conveniret, prius
amovet. “Οσοι προαγαγὼν πᾶν ἀναγκαῖος ὁ
Ποιητής τὴν Πηνελόπην τῆς γυναικωνίδος ἐφ’
ἑσὸν ἰχρῆν, καὶ ἀνύσας δι’ αὐτῆς τὴν τῷ τόξῳ
παράδειον ἐμειδῶτος, ἵστα διαγνοῦς, ὡς ὑπάρτει
χρῆσ’ ἴλας ταύτης ἰπὶ τοῖς ἔξῃ, συγγίλλει αὐ-
τῇ τῷ λοιπῷ διέλωτάτα. Οὐ μὴν δι’ ἄλλὰ καὶ
ποιμίζου βαδῶ, ὡς ἂν μηδὲν τῶν γυναικῶν
αἰδομένη ἐτι γίνεσθαι, παραδέξω ὕστερον καὶ

μετ’ ἐκπαλῆς ἀναγνώσει τι ἅμα τὸν ἄνδρα,
ὃ μάθει ἐξολωδῶς τὴς κακῆς.” Eustath.

Ver. 360. — ἀρα.] Ut expectandum e-
rat —.

Ver. 363. Πλαγκτέ.] Παραπληξί, τὴν διάνοιαν
σπαρακκῶν. Schol. Παράφρων ἢ παραπληξί-
νι τὴν διάνοιαν. Heysch. ad vocem Πλαγκτέ.

Ibid. — τάχ’ αὖ σ’.] Αἱ. τάχ’ ἂν σ’.

Ibid. — κατεδονται.] Αἱ. κατῖδονται.

Ver. 365. — ἰλήκησι.] Ἰλως γήνη-
ται. Schol.

Ver. 366. — αὐτῷ.] Αἱ. αὐτῇ.

"Αττα, πρόσω φέρε τόξα· (τάχ' οὐκ εὔ πᾶσι πιθήσεις)
 Μή σε, καὶ ὀπλότερος περ ἴων, ἀγρόνδε δῖωμα
 Βάλλων χερμαδίοισι· βίηφι δὲ φέρτερος εἰμί.
 Αἶ γὰρ πάντων τόσσον, ὅσοι κατὰ δῶματ' ἔασι,
 Μνηστῆρων χερσὶν τε βίηφι τε φέρτερος εἶην·
 Τῷ κε τάχα στυγερῶς τιν' ἐγὼ πέμψαιμι νέεσθαι
 Ἡμετέρου ἐξ οἴκου· ἐπεὶ κακὰ μηχανῶνται.
 "Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτῷ ἦδυν γέλασσαν
 Μνηστῆρες· καὶ δὴ μεθίεν χαλεποῖο χόλοιο
 Τηλεμάχῳ· τὰ δὲ τόξα φέρων ἀνὰ δῶμα συβῶτης
 Ἐν χεῖρεσσ' Ὀδυσῆϊ δαΐφροσι θῆκε παραστάς.
 Ἐκ δὲ καλεσσάμενος προσέφη τροφὸν Εὐρύκλειαν·
 Τηλέμαχος κίλεται σε, περίφρων Εὐρύκλεια,
 Κληῖσσαι μεγάροιο Δύρας κυκινῶς ἀραρυίας.
 Ἦν δέ τις ἢ στοναχῆς ἢ κτύπου ἔνδον ἀκούσῃ
 Ἀνδρῶν ἡμετέροισιν ἐν ἔρεσι, μή τι Δύραζε
 Προβλάσπειν, ἀλλ' αὐτοῦ ἀπὴν ἔμειναι παρὰ ἔργῳ.
 "Ὡς ἄρ' ἐφώνησεν· τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.
 Κλήϊσεν δὲ Δύρας μεγάρων εὖ ναιετάοντων.

"Heus, ulterius fer arcum; (citò non benè omnibus obediēs :)

"Nè te, et junior licet sim, in agrum pellam

"Percutens saxis; viribus autem præstantior sum.

"Utinam enim omnibus tantum, quotquot in ædibus sunt,

"Prociis manibus viribusque præstantior essem :

"Tunc statim graviter aliquem ego mitterem ire

"Nostrâ ex domo; quoniam mala machinantur."

Sic dixit: omnes autem super ipso suaviter riserunt

Proci; et jam remisissent à gravi irâ

Erga Telemachum: arcum verò ferens per domum subuleus

Manibus Ulyssæi prudenti imposuit adstans.

Evocatam autem allocutus est nutricem Eurycleam;

"Telemachus jubet te, prudens Euryclea,

"Claudere domûs fores firmiter aptatas.

"Si autem aliqua vel gemitum vel strepitum intus audiat

"Virosum nostris in septis, nequaquam foras

"Prodeat, sed ibidem quietè sit apud opus."

Sic utique dixit: illi autem pennarum-expers fuit verbum.

Clausit verò fores ædium habitantibus commodarum.

Ver. 369. — "Αττα. Vide suprâ ad ε' 31.

Ibid. — ὅτι εὔ πᾶσι πιθήσεις.] Παραμυθεῖ δ' ἐπὶ ἡρώεσσι, ὅτι αὐτὸν ἰδιότροπος πάντων κλέπτει. Eustath.

Ver. 374. — ἐγὼ πέμψαιμι νέεσθαι.] Apud Eustathium, et in contextu et in commentario, ἐγὼ ἀποστείμην.

Ver. 381. Τηλέμαχος κίλεται σε, ὦ. Καὶ ἐπὶ ἀλαδύῳ μὲν ὁ Εὐκλείης, ἀπὸ δὲ ὁ

Τηλέμαχος ἐπὶ κίλεται, [vide suprâ ad ver. 235. ὦ.] πλὴν ὅτι πρὸς τοὺς φίλους καὶ αὐτὸν· ὁ γὰρ ἰδοὶ πάντας ἀπὸν ἐπὶ Ὀδυσσεὺς κίλεται· οἱ δὲ τὰδε ποιεῖται, ὁ γὰρ οἶδε εἰς αὐτὸν ἐκείνῳ ἀναγνωρισθῆναι. Eustath.

Ver. 382. 387. et 389. Κληῖσσαι — Κληῖσεν.] Vide suprâ ad ver. 286. et ad ε' 30.

Ver. 386. — τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.] Vide suprâ ad ε' 57.

Σιγῇ δ' ἐξ οἴκοιο Φιλοίτιος ἄλτο δύραζε,
 Κλήϊσεν δ' ἄρ' ἔπειτα δύρας εὐερκίος αὐλῆς.
 Κεῖτο δ' ὑπ' αἰθούσῃ ὅπλον νεὸς ἀμφιελίσσης
 Βύβλινον, ᾧ ῥ' ἐπέδησε δύρας, ἐς δ' ἦεν αὐτός.
 Ἔζετ' ἔπειτ' ἐπὶ δίφρον ἰών, ἔνθεν περ ἀνέστη,
 Εἰσορόων Ὀδυσεῖα· ὁ δ' ἦδη τόξον ἐνάμα,
 Πάντη ἀναστρωφῶν, πειρώμενος ἔνθα καὶ ἔνθα,
 Μὴ κέρα ἴπες ἔδοιεν, ἀποιχομένοιο ἀνακτος.
 Ὡδε δέ τις εἶπεσκεν, ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
 Ἦ τις θνητὴρ καὶ ἐπὶ κλοπος ἔπλετο τόξων,

390

395

Tacite porro ex domo Philoctetius prosiliit foras,
 Clausitque deinde fores bene-munitæ aula.
 Jacebat autem sub porticu funis navis remis-utrinque-agitatæ
 Byblius, quo scilicet illigavit januas; ingressus est verò ipse.
 Sedebat deinde in sellâ profectus, undè scilicet surrexerat,
 Inspiciens Ulysses: ille autem jam arcum tractabat,
 Omni-ex-parte versans, tentans huc et illuc;
 Nè cornua vermes edissent, absente domino.
 Sic verò aliquis dicebat, intuitus in propinquum alium;
 "Sanè hic aliquis peritus et sagax est arcuum;

390

395

Ver. 389. — ἀρ.] *Uti ei præceperat*
Ulysses —. Suprà ver. 240.

Ver. 390. — ὅπλον νεὸς.] *Σχοινίον.*
Schol. Ita suprà ξ. 345. 346.

"Εὐδ' ἰμὶ μὲν κατέδρασαν ὑσώλμας ἰνὶ νηϊ,
 Ὅσα μὲν ὑσώλμας ἰνὶ νηϊ."

Ver. 391. Βύβλινον.] *Κανόβλινον* εἰ δὲ τὸ ἐν
 παπύρῳ. *Schol.* Dna. Dacier vertit, un cable
 d' Egypte; et in annotationibus exponit;
 "Un cable fait de la plante appelée biblus,
 " qui croissoit dans les marais d'Egypte."
 Atque hujus plantæ meminit *Strabo*; Φύ-
 σαι δ' ἐν τοῖς Αἰγυπτιακοῖς ἴλισι καὶ ταῖς λίμ-
 ναις ἦτε βύβλος —. Ἡ μὲν βύβλος ψιλὴ
 βέλος ἴσιν, ἢ ἄνευ ἰχθυα χαίτην. *Geograph.*
lib. XVII. pag. 1151. al. 799. Hinc scri-
 bitur et Βύβλινον. Atque ita in commenta-
 tio *Eustathius*; Βύβλινον δὲ (inquit) ἔστι τὸ ἐν
 βύβλῳ, ὃ ἐστὶ παπύρου Αἰγυπτιακῆς, ἀλλὰ βοτάνης
 ἐνὶ τοῖς ποταμοῖς παπύρου. Οἱ δὲ ναυδάκτινον φασὶν
 ἴσιν δὲ, τὸ ἐν φιλόμας. Cæterum *Μαίsson*,
Hist. Critique de la Republ. des lettres, Tom.
 XV. pag. 306. 307. Poëtam funem hunc
 Biblinum à Byblos, oppido quodam ubi na-
 vium rudentes fiebant, appellasse contendi-
 t. Quin et oppidi maritimi ita nominati
 meminit *Dionysius* in *Periegesi*;

Βύβλινον τ' ἀρχαῖον —. ver. 912.

Ibid. — ᾧ ῥ'.] *Quo scilicet* —.

Ver. 394. — ἀναστρωφῶν.] *Al.* ἀναστρο-
 φῶν.

Ibid. — πειρώμενος ἔνθα ἔνθα, μὴ κέρα

ἴπας ἴδων.] Ὀδυσσεὺς μὲν τὸ τόξον πάντῃ ἀνα-
 στρωφῶν, ὅτι ἐκείνους τὸν πρὸ αὐτοῦ ἰσχυροῦς,
 ἰσχυροῦς ἴδων ἔνθα ἔνθα, μὴ κέρα ἴπας ἴδων ὥς
 εἴναι, ὅπως μὲν ὄντος τὸ τόξον, ἰσχυροῦς τὸ
 ἴσιν ἀρχαῖον ὄντος δὲ, μηχανήσασθαι εἰς ἴσιν.

Ἰσὶν δὲ ἔστι θνητοὶ οἱ ἴπας κέρασιν ἰμ-
 φύμενα καὶ κατισθόνητα, παραπλήσια, φασί,
 κέρασιν ἴσιν δὲ πρὸς τὸ ἴσιν, ὃ ἐστὶ φλό-
 ρον. Τῶς δὲ ὑφ' ἐν, κέρασιν, γράφουσιν, ἀντὶ
 τὸ ἐν τοῖς κέρασιν ἴπας, πρὸς διαστολὴν τῶν ἐν
 τοῖς. Ἄλλοι δὲ, κέρασιν, ὥς ἀπὸ τὸ κέρασιν
 ἵνα δηλοῖ τὰς τῶν τόξων φερεμένας. *Eustath.*

Ver. 395. — κέρα.] *Κεράτῃν* δὲ ἦν, φα-
 ριν, ὥς φαίνεται, τὸ τόξον ἔστι μὴν, κατὰ τὰ
 πάλαι Σουῖναι, ζύλινον. *Eustath.* *Barnesius*
 autem Veteres hâc in re non rectè judicâsse
 contendit; "Τὰ κέρα enim," inquit, "hoc
 " in loco, *Duas* potius *Arcus* *extrimitates*
 " notant, quæ ex *Cornu* ferè esse solent:
 " quæque si exessæ fuerint, nullatenus tali
 " *Arcui* fidendum." Attamen *Pandari* *Ar-*
cum totum ex *Capri cornubus* factum nar-
 rat ipse *Poëtâ*, *Iliad.* γ. 105. 109. Ὡς.

Ver. 397. Ἦ τις θνητὴρ.] *Θαυμασιδὲς*,
ἱμπυρος. *Schol.* Cæterum apud *Plutarchum*,
 de *Oraculorum Defectu*, citatur, *Εἰ τις θη-*
νητὴρ.

Ibid. — ἱπύκλωπος.] Ἐπιθυμητὴς, ὅτι
 κλωπὴς, κλωπὴς κλωπὴς γὰρ τὸ ἐπιθυμῶν, ἔ
 κλωπὴς ὁ ἐπιθυμητὴς τῶν ἀλλοτριῶν. *Schol.*
Θαυμασιδὲς τῶν τόξων ὁ κλωπὴς, ἔ κλωπὴς ὅς
 γιναι τὴν αὐτῶν ἱπύκλωπος. *Eustath.* Porro
 MS. à *The. Bentleio* collatus hic habet ἱπύ-
 κλωπος.

"Η ρά νύ που ταυῦτα καὶ αὐτῷ οἴκοι κείται,

"Η ὅγ' ἐφορμᾶται ποιησέμεν ὥς ἐνὶ χερσὶ

Ναυῶ ἔνθα καὶ ἔνθα κακῶν ἔμπαιος ἀλήτης.

400

"Αλλος δ' αὖτ' εἴπτεκε νέων ὑπερηγορόντων·

Αἷ γὰρ δὴ τοσσοῦτον ὀνήσιος ἀντιάσειεν,

'Ως οὗτός ποτε τοῦτο θυγῆσται ἐνταῦνσασθαι.

"Ως ἄρ' ἔφην μνηστῆρες· ἀτὰρ τελέμαχτις Ὀδυσσεύς,

Αὐτίκ' ἐπεὶ μέγα τόξον ἐβάστασε, καὶ ἶδε πάντη,

405

'Ως ὅτ' ἀνὴρ φόρμιγγος ἐπιστάμενος καὶ αἰοιδῆς,

Ῥηϊδίως ἐτάνυσσε νῆα ἐπὶ κόλλοσι χορδῇ,

"Αψας ἀμφοτέρωθεν εὖστρεφὲς ἔντερον οἰός,

"Ως ἄρ' ἄτερ σπουδῆς τάνυσσε μέγα τόξον Ὀδυσσεύς·

Δεξιτερῇ δ' ἄρα χεὶρὶ λαβὼν πειρήσατο νευρῆς·

410

'Η δ' ὑπὸ καλὸν αἶεσι, χελιδόνι εἰκέλη αὐδῇ.

" Aut sanè alicubi tales et ipsi domi jacent,

" Aut ille molitur facere; ita in manibus

" Versat huc et illuc malorum expertus erro."

400

Alius autem rursus dicebat juvenum superborum;

" Utinam enim jam tantoperè utilitatis particeps fiat,

" Ut iste unquam hunc poterit tendere."

Sic utique dixerunt proci: at solers Ulysses,

Statim postquam magnum arcum ponderavit, et vidit undique,

405

Sicut quandò vir citharæ peritus et cantus

Facile extendit novo in clavo chordam,

Ubi nexerit utrinque benè-tortum intestinum ovis;

Sic utique sine nisu tetendit magnum arcum Ulysses:

Dexterâ autem deindè manu prehensum tentavit nervum;

410

Hic verò subitè clarè sonuit, hirundini similis voce.

Ver. 399. "Η ὅγ' ἐφορμᾶται ποιησέμεν.]

"Ἰνα ἢ ἐκινῶσθαι αὐτὰ [τόξα] οἷς ἔχει, (ver.

398.) ἢ ἵνα ποιῶσθαι ἔρπον. Eustath. Barnesius

aliquè vertunt, " Vel certè hic parat

" aliquid facere." Sed potior videtur Eu-

stathi interpretatio: Facilius enim vocem

ποιησέμεν de arcibus, (de quibus loquitur

Poëta ver. 397. 398.) accipere; quàm vocu-

lam ei, quæ sensum tam diversum inducat,

subintelligere.

Ver. 400. — ἔμπαιος.] Vide suprâ ad

6. 379.

Ver. 402. — τοσσοῦτον ὀνήσιος ἀντιάσειεν,

'Ως ὅσος ἀντιπύρεται.] Barnesius vertit, " Tan-

" tum utilitatis obviaret mihi, Quantum &c."

Cui interpretationi favere quidem videtur

sequens vox ὅσος. Rectius autem, ut opi-

nor, Scholiastes: Ὁ νῆς, εἴθις ἢ ἐπὶ τοσσοῦτον

ὅππῃσιν ὦν βάλεται, λάβει.

Ver. 406. 'Ως ὅτ' ἀνὴρ.] Apud Eustathiu-

um, 'Ως ὅτ' ἀνὴρ.

Vol. II.

Ver. 407. — ἐπὶ κόλλοσι.] Apud

Eustathium, περὶ κόλλοσι.

Ibid. — κόλλοσι.] Κελλάβη· λέγεται

διὰ παρὰ τὴν κόλλαν. Schol. Κέλλοψ δὲ, ὡς

καὶ τοῖς ὄστροις κέλλαβος, δι' ὃ τάσσονται αἱ το-

αῦται χορδαί. Eustath.

Ver. 408. — εὖστρεφὲς ἔντερον οἰός.]

τὴν χορδὴν. Schol.

Ver. 409. — τάνυσσε μῆ[α].] Barnesius

edidit τάνυσσε. Sed nihil opus. Vide ad II.

6. 51.

Ver. 410. — πειρήσατο.] Αἷ. πειρήσατο.

Ver. 411. 'Η δ' ὑπὸ καλὸν αἶεσι.]

— sonat unâ lethifer arcus.

Æn. IX. 691.

Ibid. — χελιδόνι εἰκέλη αὐδῇ.] Ἰστέον δὲ

ἢ ὅτι χελιδόνι, ὃ μὴν ἀπὸ τοῦ πτεροπλάσαντος ὀ-

νόου τὴν νεύραν, ἡδὲ μὴ πρὸς ἰδέμενα ἢ ἡμι-

οῦσι, ἀλλὰ μόνον πρὸς πούτανα φωνῆς ἔχοντι

ἐπίσχεσθαι. Eustath.

Μνηστῆρσιν δ' ἄρ' ἄχος γίνετο μέγα, πᾶσι δ' ἄρα χρεὼς
'Ετράπετο· Ζεὺς δὲ μεγάλ' ἐκτυπε, σήματα φαίνων·
Γῆθησέν τ' ἄρ' ἔπειτα πολύτλας Δίος 'Οδυσσεύς,

"Οττι ρά οἱ τέρας ἦκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω.

415

Εἴλετο δ' ὦκυν οἶστον, ὃς οἱ παρέκειτο τραπέζῃ

Γυμνός· τοὶ δ' ἄλλοι κοίλῃς ἐντοσθε φαρέτρης

Κεῖατο, τῶν τάχ' ἐμείλλον 'Αχαιοὶ πειρησέσθαι·

Τόν ῥ' ἐπὶ πῆχει ἐλὼν, εἵλκεν νευρὴν γλυφίδας τε,

Αὐτόθεν ἐκ δίφροιο καθήμενος, ἦκε δ' οἶστον

420

"Αντα τιτυσκόμενος· πελέκεω δ' οὐκ ἤμωροτε πάντων

Πρώτης στελειεῖς, διὰ δ' ἀμπερὲς ἦλθε δούραζε

'Ιὸς χαλκοβαρής· ὁ δὲ Τηλέμαχον προσέειπεν·

Τηλέμαχ', οὐ σ' ὁ ξεῖνος ἐνὶ μεγάροισιν ἐλέγχει

"Ημινος· οὐδέ τι τοῦ σκοποῦ ἤμωροτον, οὐδέ τι τόξον

425

Δὴν ἔκαμον ταῦνάν· ἔτι μοι μένος ἐμπεδόν ἐστιν·

Procis autem indè dolor factus est magnus; omnibusque color
Mutatus est: Jupiter verò valdè intonuit, signa ostendens:

Gavivus autem est deinde multa passus nobilis Ulysses,

415

Quod scilicèt sibi ostentum misisset Saturni filius versuti.

Sumpsit verò velocem sagittam, quæ ei adjacebat mensæ

Nuda; cæteræ autem cavam intra pharetram

Jacebant, quas citò erant Achivi experturi:

Hanc utique ad arcûs-medium ubi-applicuerat, trahebat nervum crenasque,

Indidem ex sellâ sedens; misit autem sagittam

420

Ex-adverso collimans; securium verò non aberravit omnium

A primo foramine; transivit autem penitus foras

Sagitta ære-gravis: ipse verò Telemachum allocutus est;

" Telemache, non te hospes in ædibus dedecorat

" Sedens; neque omninò à scopo aberravi, neque arcum

425

" Diù laboravi tendens: adhuc mihi robur integrum est:

Ver. 412. — πᾶσι δ' ἄρα χρεὼς 'Ε-
τράπετο.] Εἰς ἄχαριαν δηλαδὴ. Eustath.

Ver. 413. 'Ετράπετο.] Vide suprâ ad f.
491. et ad II. d. 199.

Ver. 415. — τίρας ἦκε.] Τίρας δὲ, ἡ διὰ
τὸ ὅτι ἀπὸς τὸν ἀντίφρον τὸν ἀπὸς τὸν ὅτι
ἐκ τῶν ἀνωτάτων τόπων, ἴστα δὲ τὰ τέρας, οἷς
τὸ τίρας παρανομαστέται. Eustath. Atqui vi-
detur tonitru hoc idèd potius portentum
dictum, quod isto præcipuè tempore, simul
aïque Ulysses arcum tendidisset, acciderit.

Ibid. — παῖς.] Αἱ παῖς.

Ver. 416. Εἴλετο δ' ὦκυν οἶστον.]

— auratâ volucrem Threissa sagittam
Depromsit pharetrâ —. Æn. XI. 858.

Ver. 418. — 'Αχαιοί.] Vide suprâ
ad f. 513.

Ver. 419. — ἐπὶ πῆχει ἐλὼν.] Πῆχει,
τῷ τῷ σῶμα κίεον. Schol. 'Επὶ δὲ τὸ μὴ,

" ἐπὶ πῆχει ἐλὼν," ἀντὶ τῷ, κρατήσεως δὲ Διὸς
τὸν οἶστον ἐπὶ τῇ πῆχει τῷ σῶμα, ἤγαν τῷ κίε-
σι, ἴστα δὲ τῷ σῶμα λαβὴ. Eustath.

Ibid. — εἵλκεν νευρὴν γλυφίδας τε.]

— nerveoque obversus equino

Contendit telum; diversa equae brachia
ducens,

Constitit —. Æn. IX. 622.

— cornuque infensa tetendit;

Et duxit longè, donec curvata coirent

Inter se capita —. XI. 859.

Ver. 422. Πρώτης στελειεῖς.] Διὰ πρώτης
γὰρ ὁπῆς [ita ex MS. edidit Barnesius, pro
vulgato ὁ σῆς] τῶν πτελικῶν διηκτικῶν ἡλθον.
Schol.

Ver. 424. — ἰλίγχι.] Αἱ ἀτίγχι.

Ver. 425. — ὅθι τι τῷ.] Αἱ ὅθι τῷ
σῶμα.

Ibid. — ἤμωροτον.] Αἱ ἤμωροτον.

Οὐχ ὥς με μνηστῆρες ἀτιμάζοντες ὄνονται.
 Νῦν δ' ἄρῃ καὶ δόρπον Ἀχαιοῖσιν τετυκίσθαι
 Ἐν φάει, αὐτὰρ ἔπειτα καὶ ἄλλως ἐψιάσθαι
 Μολπῇ καὶ φόρμιγγι· τὰ γάρ τ' ἀναθήματα δαιτός. 430
 Ἥ, καὶ ἐπ' ὀφρύσι νεῦσεν· ὁ δ' ἀμφέθετο ξίφος ὀξὺ
 Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσεῆος Δείοιο·
 Ἀμφὶ δὲ χεῖρα φίλην βάλεν ἔγχρῃ· ἄγχυ δ' αἶρ' αὐτοῦ
 Πὰρ θρόνον εἰστήκει, κεκορυθμένος αἶθοπι χαλκῷ.

“ Non uti me proci ignominia-afficientes vituperant.

“ Nunc autem hora et coenam Achivis parandi

“ In luce; at postea et aliter delectandi-se

“ Cantu et citharâ; hæc etenim sunt ornamenta convivii.”

480

Dixit, et superciliis innuit; circumposuit autem sibi ense acutum

Telemachus, dilectus filius Ulyssis divini;

Circumque manum charam jecit hastæ: propè verò ipsum

Juxta sellam stetit, armatus splendido xre.

Ver. 427. Οὐχ ὥς με μνηστῆρες ἀτιμάζον-
 τες ὄνονται.] Vide suprâ ad ε'. 361.

Ver. 428. Νῦν δ' ἄρῃ καὶ δόρπον.] Παρίλκνυ
 στήν διάνοιαν αὐτῶν· τὸ μὲν ἔν δαίτην, αἰεὶ τῷ
 θανάτῳ τὸ δὲ ἐψιάσθαι, (ver. 429.) αἰεὶ
 σὺ σιμάζων. Schol.

Ver. 430. — τὰ γάρ τ' ἀναθήματα δαι-
 τός.] Vide suprâ ad ε'. 271.

Ver. 434. Πὰρ θρόνον εἰστήκει.] Ἀλλ. Πὰρ
 θρόνον ἱστῆκει.

ΤΟΥ 'ΟΜΗΡΟΥ

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ, Χ'.

'Υπόθεσις τῆς ραψωδίας Χ.

ΤΑ' ἐπὶ τὴν μνηστεφονίαν ἐγκατάμεινος Ὀδυσσεὺς παρὲς Ἀθηναίους, ἐν τοῖς ἔξῃς τὰς διεσπαίνας διὰ Τηλεμάχου καὶ τοῦ οἰκίστου κολλάζει, ἄμα Μιλαντίῃ.

'Επιγραφαί.

Μνηστεφονία.

'Αλλως,

Χ', Ὀδυσσεὺς μνηστῆρας ἐκκίνοιο τοῖς χαλκῷ.

Α' Ὑτὰρ ὁ γυμνώθη ρακίαν πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Ἄλτο δ' ἐπὶ μέγαν οὐδὸν, ἔχων βιον, ἠδὲ φαρίεττον
 Ἴων ἐμπλείην· ταχίας δ' ἐκχεύατ' οἴστοις
 Αὐτοῦ πρόσθε ποδῶν· μετὰ δὲ μνηστῆρσιν ἔειπεν·
 Οὗτος μὲν δὴ ἄεθλος ἁάατος ἐκτετέλεσται·

5

LIB. XXII.

CÆterum nudatus est pannis solers Ulysses;
 Insiliitque in magnum limen, habens arcum, et pharetram
 Sagittis plenam; celeres autem effudit sagittas
 Ibidem ante pedes: inter procos verò dixit;
 "Hoc quidem demum certamen difficile perfectum est;

5

Ver. 1. Αὐτὰρ ὁ γυμνώθη ρακίαν.] Νηπιότι
 δ' ἐνταῦθα ὅτι ζωσάμενος Ὀδυσσεὺς γυμνώθη
 τὰ εὐκλῆ μίνα· — ὁ γὰρ δὴ περὶ τοῦ ἔλαι
 ἐγύμνου σῶμα, ὡς πόλεμος παρασπαστόμενος.
 Eustath.

Ver. 2. Ἄλτο δ' ἐπὶ μέγαν οὐδόν.] Τὸν Ὀ-
 δυσσεὺς ἔταν ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ ἐφαλλόμενος ἔδης, ἐκ-
 φαπὴ γιγνώμενος τοῖς μνηστῆρσι, ὅτι ἐκχέοντα τοὺς
 οἴστους ἀπὸ τῶν ποδῶν — τότε πόστιρον ἔμ-
 φων ὁ, ὃ ἔκω σπουδῇ γίγνηται, ὅτι παρὰ τοῖς πρῶ-
 ταισι αἰσῶσι τὸ εἶναι αἰ ψυχὴν οἰς λίγους ἐνδυ-
 σιάζοντα, ἢ ἐν Ἰθάκῃ οὔσιν, ἢ ἐν Τροίᾳ, ἢ ὅπως
 αὐτὸς τὰ ἴσα ἔχη; Plato in Ione.

Ibid. Ἄλτο.] Ita apud Homerum semper
 scribitur hæc vox, notante Barneseo. Al.
 Ἄλτο. Vide ad Il. 9. 85.

Ver. 3. — ἐμπλείην.] Al. ἐμπλήην.

Ver. 5. — αἰθλος ἁάατος.] Ἀάατος δὲ
 δύναται ἢ δίχα βλάβης ἐνταῦθα εἶναι· ἢ αὐτὸς
 Ὀδυσσεὺς, ὡς οὐ πολυβλαβὴς, ὃ μνηστῆρας, ἡμεῖς
 ὁ παρὼν αἰθλος, ὡς ὁμοῦς ἐλίγιστοι, ἀλλὰ ἐν-
 τημίνοις αἰσῶσι, ὅτι αὐτῶν, ἀβλαβῆς. Αἶγος δ'
 αὐτῶν ὅτι ἄλλως ἑρπικῶς αἰσῶσι, ἢ αὐτῶν
 πολυβλαβῆ, κατὰ τὸ δεῦν τοῖς μνηστῆρσι. Eu-
 stath. Priorem interpretationem hinc secuti
 sunt plerique. Vide autem suprâ ad φ. 21.

Νῦν αὖτε σκοπὸν ἄλλον, ὃν οὕτω τις βάλεν ἄνθρωπος,
Εἴσομαι, αἶ' κε τύχοιμι, πόρῃ δέ μοι εὖχος Ἀπόλλων.

Ἦ, καὶ ἐκ' Ἀντινόῳ ἰθύετο πικρὸν οἶστον.

Ἦτοι ὁ καλὸν ἄλκιρον ἀναιρήσεσθαι ἔμελλε
Χρῦσεον, ἄμφω καὶ δὴ μετὰ χερσὶν ἐνώμας,
"Ὅφρα πίῳ οἴνοιο· φόνος δέ οἱ οὐκ ἐνὶ θυμῷ
Μίμδλετο· τίς κ' οἶοιτο μετ' ἀνδράσι δαιτυμόνεσσι,
Μοῦνον ἐνὶ πλεόνεσσι, καὶ εἰ μάλα καρτερός εἴη,
Οἱ τεύξειν θάνατόν τε καπὸν, καὶ κῆρα μέλαιναν;
Τὸν δ' Ὀδυσσεὺς κατὰ λαιμὸν ἐπισχόμενος βάλεν ἰφ'.

Ἀντικρὺ δ' ἀπαλοῖο δι' αὐχένος ἤλυθ' ἀκμή.
Ἐκλίνθη δ' ἐτέρωσι, δέπας δέ οἱ ἔκπεσε χεῖρος
Βλημένον· αὐτίκα δ' αὐλὸς ἀνά ῥίνας παχύς ἦλθεν
Αἵματος ἀνδρομέοιο· τοῶς δ' ἀπο οἴο τράπεζαν

"Nunc denuo scopum alium, quem nondum quisquam percussit vir,
"Videbo, an consequar; præbeatque mihi gloriam Apollo."

Dixit; et in Antinōum dirigebat amaram sagittam.

Sanè ille pulchrum poculum sublatum-ibat

Aureum, utrinque-ansatum; et jam manibus tractabat,

Ut biberet de-vino: cædes verò ei non in animo

Curæ-erat: quis putaret inter viros convivas

Solum inter plures, etiamsi valdè fortis esset,

Ei structurum mortem malam, et fatum nigrum?

Hunc utique Ulysses ad guttur nactus percussit sagittâ;

E-regione verò teneram per cervicem ivit; cuspis.

Declinatus est autem is, aliorum, poculumque ei excidit manu

Percussò: statim verò fistula pèr nares crassa venit

Sanguinis humani; cjtò autem à se mensam

Ibid. — ἐπισχόμενος.] Vide ad *Il.* 6. 37.

Ver. 7. — πόρῃ.] *Al.* πόρῃ.

Ver. 9. Ἦτοι ὁ καλὸν ἄλκιρον ὦς.] Διονύσιος ὁ Θραξ ἐν ταῖς Μιλτιάδους φησί, τὴν παραμύθησιν, "Πολλὰ μετὰ πόλιν [Ἄλ. et fortas] "εὐεκτήτως, ὥστε] πόλινος ἢ χάριτος ἄνθρωπος," ἀπὸ τούτου διαδίδωσθαι προσφώνωντος γὰρ Ἀντινόου τὸ πῦμα, βάλλεται. *Schol.*

Ver. 12. — τίς κ' οἶοιτο.] *Al.* τίς κ' οἶοιτο.

Ver. 13. — εἴη.] *Al.* ἴδω.

Ver. 14. — θάνατον τε καπὸν, ἢ κῆρα μέλαιναν.] Vide suprâ ad 6. 241.

Ver. 15. Τὸν δ' Ὀδυσσεὺς κατὰ λαιμὸν.] Vide *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 10.

Ibid. — ἐπισχόμενος.] *Scholias* exponit, ἐπισχόμενος. *Eustathius* autem; Τὸ δὲ ἐπισχόμενος, (inquit), ἀντὶ τοῦ πατασχομαίνεος· τούτο δὲ διὰ τοῦ ἐπὶ τὴν χεῖρα καὶ ἰσχυρὸν τὸν κατὰ σπονδὴν βάλλοντα. *Eustath.* *Al.* ἐπισχόμενος.

Ibid. — βάλεν ἰφ.] Μᾶλλον καὶ ἰσχυρὰ

βολὴ θανάτου ὁ Παντὴς τὰς βαλλομένης, διὰ τὸ ἀνδρομέην φαρμάκον τὸς ὡς τοῦ βιβάσθαι, καθὰ καὶ ἐν τῇ ἄλφα μεταφράσει (*ver.* 261.) προσήρτηται. *Eustath.* Sed et locis maximè lethalibus tela infixa memorat *Poëta*. Vide infrâ *ver.* 82.

Ver. 16. Ἀντικρὺ δ' ἀπαλοῖο.] Apud *Dionysium Halicarnassensem*, περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 10. omittitur hic versus.

Ver. 17. — δέπας δὲ οἱ ἔκπεσε χεῖρος βλημένῃ.] Ita vulgati; itaque in Exemplariis accuratioribus legi testatur *Eustathius*. Ac hujusmodi quidem constructio *Poëtae* non inusitata: Vide suprâ ad 7. 155. et 256. In nonnullis autem Exemplariis legitur, notante ibidem *Eustathio*, βλημένη.

Ver. 18. — αὐτίκα δ' αὐλὸς.] Αὐλὸς μὲν, τὸ ὄργανον ὃ διέχεται τὸ πνεῦμα καὶ πᾶν τὸ διατεταμένον εἰς ὑδύσθητα σχῆμα, αὐλὸν καλεῖται ὡς τὸ τῶν ἐν τῷ πνεύματι τῷ αἵματι. "Αὐτίκα δ' αὐλὸς ἀπὸ ῥίνας παχύς ἦλθεν." *Athenæus*, lib. V. cap. 3.

Ver. 19. — οἶο.] *Al.* ἴδω.

- ᾽Ωσε ποδὶ πλήξας, ἀπὸ δ' εἶδατα χεῦεν ἔραζε. 20
 Σῆτός τε, κρία τ' ὄπτα, φορύνετο· τοὶ δ' ὁμάδῃσαν
 Μνηστῆρες κατὰ δῶμα, ὅπως ἴδον ἄνδρα πεσόντα.
 Ἐκ δὲ θρόνων ἀνόρουσαν, ὀρινθέντες κατὰ δῶμα,
 Πάντοσε παπταίνοντες εὐδμήτους ποτὶ τοίχους· 25
 Οὐδέ πη ἄσπις ἦν, οὐδ' ἄλκιμον ἔγχος, εἰλίσθαι.
 Νεῖπειον δ' Ὀδυσῆα χολωτοῖσιν ἐπέσσειν·
 Ξεῖνε, κακῶς ἀνδρῶν τοξάζεαι· οὐκ ἔτ' αἰθλῶν
 Ἄλλων ἀντιάσεις· νῦν τοι σῶς αἰπὺς ὄλεθρος.
 Καὶ γὰρ δὴ νῦν φῶτα κατέκτανες, ὃς μίγ' ἄριστος
 Κούρων ἐν Ἰθάκῃ· τῷ σ' ἐνθάδε γῦπες ἴδονται. 30
 Ἴσκειν ἑκάστος ἀνῆρ, ἐπειὴ φάσαν οὐκ ἐθέλοντα
 Ἄνδρα κατακτεῖναι· τὸ δὲ νῆπιοι οὐκ ἐνόησαν,

Pepulit pede percussam; effudit verò cibos humi.

20

Panisque, carnesque assatzæ fedabantur: ipsi autem tumultuati sunt Proci in domo, ut viderunt virum lapsum.

Ex sedibus verò surrexerunt, turbati per domum,

Undique circumspectantes bene-structos ad parietes:

Nullibi verò scutum erat, neque valida hasta, ad-capiendum.

25

Objurgabant autem Ulyssem iratis verbis;

"Hospes, malè in viros sagittas-mittis: non ampliùs certaminibus

"Aliis intereris: nunc tibi certum adest grave exitium.

"Etenim jam nunc virum interfecisti, qui longè optimus

"Juvenum in Ithacà: idèd te hîc vultures edent."

30

Dicebat unusquisque vir, quia putabant non volentem

Virum interficisse: hoc autem stulti non adverterunt,

Ibid. 20. — ποδὶ.] *Al.* ποσὶ.

Ver. 21. — φορύνετο.] Τυτίσειν ἱμελούμετο ἢ αἰματὶ, ἢ καὶ ἄλλως, κυλιόμενα εἰς γῆν. *Eustath.*

Ver. 22. — κατὰ δῶμα.] *Al.* κατὰ δώμα?

Ver. 24. — εὐδμήτους ποτὶ τοίχους.] Ita pro vulgato ἰὺρμήτους restituit *Barnesius*: Quocum facit et MS. à *The. Bentleio* collatus. Rectè, ut opinor. Occurrit enim, uti et ipse annotat *Barnesius*, phrasis τοίχος εὐδμήτους suprâ s. 302. et infrâ *ver.* 126. hujus libri; item τοίχος ἰὺρμήτους, *Iliad.* μ'. 137. at τοίχους ἰὺρμήτους nusquam alibi apud *Homertum* reperitur.

Ibid. — ποσὶ.] *Al.* ποσὶ.

Ver. 25. Οὐδὲ πη ἄσπις ἦν.] Arma scilicet omnia amoverant *Ulysses* et *Telemachus*; ut suprâ s'. 31. memoratum est.

Ibid. Οὐδὲ πη.] *Al.* Οὐδὲ πο.

Ibid. — ἄλκιμον ἔγχος.] Sic apud *Virgilium*;

— validam — hastam. *Æn.* X. 401.

Ver. 27. Ξεῖνε, κακῶς — ἐν ἑ' αἰθλῶν — νῦν τοι.] Ὅρα ἔ' ἐν τῷ " Ξεῖνε κακῶς ἀνδρῶν τοξάζεαι," ὃ ἔστι, τὸ τῶν ἰσχυρῶν κ' ἡμιματι-

κῶν διὰ θυμὸν σπῆς γὰρ ἐν δυοὶ εἰρήναι ἴσκειν αὐτοστιλῆς. *Eustath.*

Ibid. — ἐν ἑ' αἰθλῶν Ἄλλων ἐνέμμετος.] *Eustathius* hoc ita videtur accepisse, ut vertendum sit, "Nulla amplius præmia concupis." Ὡς εἰα λυγόντων τῶν μνηστέρων, ὅτι διεισέυσας μὲν εὐδμή, ἔλχες αἰθλα τὰ ἐπὶ τῆς Πηνελόπης τιθέντα· ἰσὶ δὲ τῇ βελῇ ταύτῃ τῷ Ἀντιόχῳ, ἐν ἑταίρι αἰθλῶν ευχῶν. Sed verior vulgata interpretatio; "Nullis amplius certaminibus intereris."

Ver. 28. — ἀντιάσεις.] Vide ad *Il.* s. 67.

Ver. 30. — σ' ἐνθάδε γῦπες ἴδονται.]

Alitibus linquere feris — *Æn.* X. 599.

Ver. 31. Ἴσκειν ἑκάστος ἀνῆρ.] Ἴσκειν δὲ ἐν τοῖσιν ἐνὶ τῶν Παλαίων τὸ χωρίον τῶντο ἄκαιρον γὰρ, φασί, ὃ γυλιὸν πάντας ἰσὶ ταῦτα λίγων, ὡς ἐν συνήμασιν, εἰα σπῆ Τραγικὸν χορὸν. Ἐδοξ γὰρ φασὶν Ὅμηρον ἐν ταῖς ταύταις ὅχ' ἴσα ποιῆν, ἀλλὰ λίγων, "Ὡς δὲ εἰς αἰσίου." Ἐπὶ δ' αὖτις, ὡς ἰσχυρῶν τοῖς Ὅμηρος πῶς ἄλλως τὸ τοῖσιν ὅμα, ὡς εἰα συγκυριότητος ἰσ' ἰσάσας τῶν μνηστέρων λυγόντων ἢ γὰρ ἔχιν ἐν ταύτῃ ἐπαράχῃ κατὰ διὰ ἡδυσταίον. *Eustath.* Cæterum de voce ἴσκειν, vide suprâ ad s'. 203.

Ὡς δὴ σφιν καὶ πᾶσιν ὀλέθρου πείρατ' ἐφῆπτο.

Τοὺς δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

ὦ κύνες, οὐ μ' ἐτ' ἐφάσκεθ' ὑπότροπον οἴκαδ' ἰκίσθαι 35

Δήμου ἀπὸ Τρώων, ὅτι μοι κατεκείρετε οἶκον,

Δμωῆσιν δὲ γυναιξὶ παρευνάασθε βιαίως,

Αὐτοῦ τε ζῶντος ὑπεμνάξεσθε γυναῖκα,

Οὔτε θεοὺς δέισαντες, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,

Οὔτε τιν' ἀνθρώπων νέμεσιν κατόπισθεν ἔθεσθε. 40

Νῦν ὑμῖν καὶ πᾶσιν ὀλέθρου πείρατ' ἐφῆπται.

Ὡς φάτο· τοὺς δ' ἄρα πάντας ὑπὸ χλαρὸν δῖος εἶλεν·

Πάττηνεν δὲ ἑκάστος, ὅπῃ φύγοι αἰπὺν ὀλεθρον.

Εὐρύμαχος δὲ μιν οἶος ἀμειβόμενος προσέειπεν·

Εἰ μὲν δὴ Ὀδυσσεὺς Ἰθακῆσιος εἰληλούθας, 45

Ταῦτα μὲν αἰσιμα εἶπες, ὅσα ρίζεσκον Ἀχαιοὶ,

Πολλὰ μὲν ἐν μεγάροισιν ἀτάσθαλα, πολλὰ δ' ἐπ' ἀγροῦ.

Ἀλλ' ὁ μὲν ἦδη κῆται, ὃς αἴτιος ἔπλετο πάντων,

Ἀντίνοος· οὗτος γὰρ ἐπήλην τάδε ἔργα,

Quod jam ipsis etiam omnibus mortis fines impenderent.

Eos autem torvè intuitus allocutus est solers Ulysses;

"O canes, non me amplius existimabatis reducem domum venturum, 35

"Populo à Trojanorum; quò mihi consumebatis domum,

"Cum famulis verò mulieribus concumbebatis violentèr,

"Ipsiusque mei viventis ampiebatis uxorem,

"Neque deos veriti, qui cælum latum habitant,

"Neque ullam hominum indignationem in-posterum supposuistis, 40

"Nunc vobis etiam omnibus mortis fines impendent."

Sic dixit: illos verò omnes pallidus timor cepit:

Circumspectavit autem unusquisque, quà effugeret grave exitium,

Eurymachus verò ipsum solus respondens allocutus est;

"Si quidem jam Ulysses Ithacensis venisti, 45

"Hæc quidem justè dixisti, quot faciebant Achivi,

"Multa quidem in ædibus injusta, multa autem in agro.

"Sed hic quidem jamjam jacet, qui causa erat omnium,

"Antinòus: hic enim instituit hæc opera,

Ver. 36. Δήμου ἀπὸ Τρώων.] Ἰσίου δὲ ὅτι τὸ
"Δήμου ἀπὸ Τρώων" δι' ἐκφύσεων τῶν μνηστέ-
ων παρέρρηται, ἰσὶ ἀναμνήσει τῆς αὐτῆς ἀνδρίας.
Eustath. Eodem modo accipit et Dna. Da-
cier. Quod tamen longius videtur petitum.

Ver. 37. — πικρὰ λέγει.] Vide ad Il.
i. 336. Porro in nonnullis Codicibus ver-
sus hic et sequens transponuntur.

Ver. 38. — ὑπεμνάσθε.] Ὑπεμνά-
σθαι, ἀμνηστῆσαι ἡμνησθέντι. Schol.

Ver. 40. — Ἰσίδει.] Scholiastes legit Ἰ-
σίδει· ἴσ' ἦ, "ἰδόντες ἰσίδει." Atque ita
habet MS. à Tho. Bentleio collatus. At veri-
similior vulgata lectio, quòd eandem ferè
phrasin usurpat Poëta, *Iliad.* i. 121.

— ἀλλ' ἐν φρεσὶ δῖος Ἰνατος
Αἰνῶ δ' ἵμισιν —

Ver. 43. Πάττηνεν δι.] Deest hic versus
in MS. à Tho. Bentleio collat.

Ver. 47. Πολλὰ μὲν ἐν μεγάροισιν ἀτά-
σθαλα, πολλὰ δ' ἐπ' ἀγροῦ.] Haud dissimi-
lèr Horatius;

Iliacos intra muros peccatur, et extra.

Epist. lib. I. ii. 16.

Ver. 49. — ἰσίδει.] Σπύσην. Schol.
Ceterùm de antepenultimâ hujus vocis pro-
ductâ, vide ad Il. i. 24. et ε'. 762.

Οὔτι γάμου τόσσον κεχηρμένος, οὔτε χατίζων, 50
 'Αλλ' ἄλλα φρονίαν, τὰ οἱ οὐκ ἐτίλεισσε Κροίων.
 "Οφρ' Ἰθάκης κατὰ δῆμον εὐκτιμένης βασιλεύῃ
 Αὐτός, ἀτὰρ σὸν παῖδα κατακτείνειε λοχίσας.
 Νῦν δ' ὁ μὲν ἐν μοίρῃ πέφαιται· σὺ δὲ φρίδσο λαῶν
 Σῶν· ἀτὰρ ἄμμες ὅπισθεν ἀρυσσάμενοι κατὰ δῆμον, 55
 "Οσσα τοι ἐκπίπτοι καὶ ἰδῆσθαι ἐν μεγάροισιν,
 Τιμὴν ἀμφὶς ἄγοντες εἰκοσάβοιον ἕκαστος,
 Χαλκόν τε χρυσόν τ' ἀποδώσομεν, εἰσόκε σὸν κῆρ
 Ἰανθῇ· πρὶν δ' οὔτι νειμισσητὸν κεχολῶσθαι.
 Τὸν δ' αἶρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 60
 Εὐρύμαχ', οὐδ' εἰ μοι πατρώϊα πάντ' ἀποδοῖτε,
 "Οσσα τε νῦν ὑμῖν ἔστι, καὶ εἴ ποθεν ἄλλ' ἐπιβείητε,
 Οὐδέ κεν ὥς ἐτι χεῖρας ἐμὰς λήξαιμι φόνιοι,
 Πρὶν πᾶσαν μνηστῆρας ὑπερβασίην ἀποτίσαι.

- " Nequaquam nuptiarum tantoperè indigens, neque cupiens, 50
 " Sed alia cogitans, quæ ei non perfecit Saturnius;
 " Ut Ithacæ in populo benè-cultæ regnaret
 " Ipse, at tuum filium interficeret insidiatus.
 " Nunc autem ille quidem fato suo interfectus est: tu verò parce populis
 " Tuis: at nos postea, ubi-placaverimus te per populum, 55
 " Quæcunque tibi epota et comesta sunt in ædibus,
 " Pretium separatim ducentes viginti-boûm unusquisque,
 " Neque aurumque pendemus; donec tuum cor
 " Exhilaratum-sit: prius autem nequaquam indignum te irasci."
 Hunc autem torvè intuitus allocutus est solers Ulysses; 60
 " Eurymache, neque si mihi paterna omnia penderetis,
 " Quæcunque scilicèt nunc vobis sunt, et sicundè alia adderetis,
 " Neque sic adhuc manus meas abstinere à cæde,
 " Antequam omnem proci injuriam luissem.

Ver. 50. Οὔτι γάμου.] *Al.* Οὔτι γάμον.

Ver. 52. — βασιλεύῃ.] *Al.* βασιλεύει.

Ver. 54. — ὁ μὲν ἐν μοίρῃ πέφαιται.]

Scholias est istud ἐν μοίρῃ exponit, Δικαίως, δι-
 ένων· eodemque modo interpretatur *Eustathius*.
 Quam expositionem secuti *Henricus Stephani* et *Barnesius*, in versione reddunt,
 " Merito interfectus est." Nescio tamen an-
 non phrasis "ἐν μοίρῃ πέφαιται" idem poti-
 ùs sonet quod "θανάτος ἔ μοίρῃ κέχρηται,"
Iliad ε'. 478. 672. χ'. 436. et similia.

Ver. 55. Σῶν· ἀτὰρ ἄμμες ὅπισθεν.] *Al.*
 Τὸν σὺν ἄμμι δ' ὅπισθεν.

Ver. 56. — ἰδῆσθαι.] *Al.* ἰδῆσθαι,
 et ἰδῆσθαι.

Ver. 57. — ἀμφὶς ἄγοντες.] Χωρὶς ἱε-
 ρος ἰδόντες. *Schol.*

Ver. 58. Χαλκὸν τε χρυσὸν τ' ἀποδώσομεν,

ἀνέκε τὸν κῆρ Ἰανθῇ.] "Ἐχὺ τὸ χωρίον ἀμφι-
 βολίαν ἐπισημαίνει. — "Ἀθλον γὰρ ἔ ἰψῆ-
 σα ἔστι ἰδίᾳ ἱκανὸς ἀνὰ ἀποδόσειν χαλκῷ ἀ-
 ποδόσει, καὶ αὐθὺς ἀνὰ ἐικοσάβοιον χρυσῷ· εἴτε
 ἔ ἄλλως, ἰδίᾳ μὲν ἱκανὸς ἀποδοῖναι τὴν ἀποδό-
 σιν, δι' ἣ ἦν βίως εἴσοι κτήσεσθαι, ἰδίᾳ δὲ
 χαλκὸν ἔ χρυσὸν ἀποδοῖναι." *Eustath.*

Ver. 61. 62. — ἀποδοῖτε, — ἰανθῇ-
 τε.] Τὸ δὲ ἀποδοῖτε, ἔ τὸ ἰανθῇ, εὐνοικῶν
 ἰεὶ πῶ δοῖται, ἔ δῆλόν· δὲ τριτά, τὸ ἀποδοῖναι
 καὶ ἰανθῇν. *Eustath.* Vide suprā ad φ'.
 195.

Ver. 63. — χεῖρας ἱμὰς λήξαιμι.] Vide
 ad *Il.* γ'. 424.

Ver. 64. — ἀποτίσαι.] Similiterque in-
 frā ver. 218. εἰσέει· Vide ad *Il.* 508. et χ'.
 19. 20. In nonnullis, notante *Barnesio*, male
 hic scriptum est ἀποτίσαι.

Μὲν ὑμῖν παρὰ κείναι, ἐναντίον ἢ μάχεσθαι,
 ἥ φεύγειν, ὅς πεν Δάνατον καὶ Πηλεὺς ἀλύξῃ.
 Ἀλλὰ τί' οὐ φεύξεσθαι εἴσωσι αἰὲν ὕλῃσιν.
 Ὡς φάτο· τῶν δ' αὐτοῦ λυτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ.
 Τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος προσεφάνει δεύτερον αὐτίκ·
 ὦ φίλοι, οὐ γὰρ στήσῃ ἀπὸρ ὅδε χεῖρας ἀπαύτως·
 Ἀλλ' ἐπεὶ ἔλλαβε τόξον εὖξον, ἥδ' ἐφάρετρεν,
 Οὐδοῦ ἀπὸ ξιστοῦ τοξάσσεται, εἰσὺς πάντας·
 Ἀμμε κατακτείνῃ· ἀλλὰ μνησώμεθα χάρις.
 Φάσγανά τε σπάσσομεθι, καὶ ἀντίσχεσθαι τρεπίζας·
 Ἴδὼν ἀνυμύρων· ἐπὶ δ' αὐτῷ πάντες ἔχουσιν
 Ἀθροοί· εἰ κέ μιν οὐδοῦ ἀπώσομεν, ἥδ' ἐδυσάν.
 Ἐλθωμεν δ' ἀνὰ ἄστυ, βοή δ' ὤκιστα γένοιτο·
 Τῷ κε τάχ' οὗτος ἀπὸρ νῦν ὄστατα τοξάσσεται.
 Ὡς ἄρα φωνήσας, εἰρύσσαντο Φάσγακτον ὄξυ,

"Nunc vobis optio-ades, contra vel pugnare, ..

65

"Vel fugere, qui mortem et fatum evitaverit:

"Sed haud ullum effugiturum puto grave exitium."

Sic dixit: eorum verò ibidem soluta sunt genua et charum cor.

Ipsos autem Eurymachus alloquebatur secundò rursus;

70

"O amici, non enim abstinebit vir hic manus indomitas;

"Sed postquam cepit arcum bene-politum, et pharetram,

"Limine à polito sagittabit, donec omnes

"Nos interfecerit: quin recordemur pugnae;

"Ensesque stringite, et obtendite mensas

75

"Sagittis letiferis: in ipsum verò omnes ingruamus

"Conferti; si eum à limine depellamus, et foribus,

"Eamusque per urbem, clamorque citissimè fiat;

"Ed citò hic vir nunc ultimò sagittaverit."

Sic utique locutus, strinxit ensen acutum,

Ver. 65. — παρὰ κείναι.] Πρόκειται ἐπὶ πρὶν. θεοί. Αἱ πόρτα αἰσῶται.

Ver. 70. ὦ φίλοι, ἢ γὰρ στήσῃ ἀπὸρ ὅδε.] Ὅσα ἢ διὰ τὴν ἐνταῦθα ἐκείνους ἐν τῷ "γὰρ" συνδεδεμένοι ἐξέλιπον, ἢ τῷ, "ἢ γὰρ στήσῃ" ἀπὸρ ὅδε χεῖρας, ἀποδοῖσιν τῶν ἰσχυρὰ μὲν τρεῖς εἴχῃ, ἀπὸρ ἐν τῷ, [ver. 73.] "ἀλλ' ἢ μνησώμεθα χάρις." Πολλὰ γὰρ ἢ Ἀλλὰ συνδεδεμένοι ἀποδοῖσιν αἰσῶται. ἴσῃ καὶ ἀπὸρ τῷ, ἀπὸρ, ἀποδοῖσιν. Ενταῦθα. Rectius autem fortassè hic referetur vocula γὰρ ad id quod reticetur: "Consilium aliquod nobis ἰσχυρὰ ἰσχυρὰ δεσφιδόμενον nobis ἐκτογί-
" tandem eis; non ENIM, &c." Vide ad Il. i. 32.

Ver. 72. Οὐδὲ ἀπὸρ ἔσῃ.] Αἱ. Οὐδὲ ἐπὶ ἔσῃ.

Ibid. et ver. 78. — τοξάσσεται, — τοξάσσεται.] Ita rectè edidit Barnesius; atque ita habet MS. à Tho. Bentleio collatus. Vulg. malè, τοξάσεται. — τοξάσεται. Fi-

unt enim (uti notavit Barnesius) ex τοξάσῃ, cujusmodi verba istud à in Futuris et Aoristis Primis semper corripunt. Item infra ver. 79. ubi in Vulgatis scriptum erat ἀπὸρ στήσῃ, rectè restituit Barnesius (quocum et ibi facti MS. à Tho. Bentleio collatus), ἀπὸρ στήσῃ, ita in Vulgatis scribitur Iliad. χ'. 306. ubi occurrit idem verbum. Vide ad Il. 6. 146 et 7. 781.

Ver. 73. Ἀμμε κατακτείνῃ.] Vide ad Il. 4. 59. Quod autem hic sit Barnesius: "Ἀμμε, ἡμῖν Δοῖσιν, ἀπὸρ Πηλεῖδαν" id (ut opinor) non rectè se habet. Vide ad Il. 4. 566.

Ver. 74. Φάσγαν τε σπάσσομεθι.] Ἐξοφῶν γὰρ οἱ Παλαῖοι. Schol.

Ibid. — ἢ ἀντίσχεσθαι τρεπίζας.] Τὸ ἢ "ἀντίσχεσθαι τρεπίζας" ἴσῃ, ἀπὸρ τῷ πρὸς ἄλλοις ἴσῃ ἢ ἴσῃ καὶ ἴσῃ τῷ πρὸς ἄλλοις ἴσῃ, ἀπὸρ ἴσῃ. Ενταῦθα.

Χάλκειον, ἀμφοτέρωθεν ἀπαχμένον ἄλτο δ' ἐκ' αὐτῷ 84
 Σμερδαλία ἰάχων· ὁ δ' ὀμαρτῇ διος Ὀδυσσεύς
 Ἴον ἀποπροΐεις βάλλε στήθος παρὰ μαζόν,
 Ἐν δέ οἱ ἦπασε πῆξι δούρην βέλος· ἐκ δ' ἄρα χειρὸς
 Φάσγανον ἦκε χαμαῖζε, περιρρήθης δὲ τραπίζῃ, 85
 Κάππισι διηθείς· ἀπὸ δ' εἶδατα χιῶν ἔραζε,
 Καὶ δέκας ἀμφικύπελλον· ὁ δὲ χθόνα τύπτε μετώπῃ,
 Θυμῷ ἀνιάζων· ποσὶ δὲ δρόνον ἀμφοτέροισι
 Λακτίζων ἐτίναξε· κατ' ὀφθαλμῶν δ' ἔχυν· ἀχλὺς.
 Ἀμφινόμος δ' Ὀδυσῆος εἰσατο κυδαλίμοιο 90
 Ἀντίος αἰΐξας· εἴρυτο δὲ φάσγανον ὀξύ,
 Εἴτας οἱ εἴξειε θυράων· ἀλλ' ἄρα μιν φθῇ
 Τηλέμαχος κατόπισθε βαλὼν χαλκῆρεϊ δοορῇ,
 Ὄμων μεσσηγὺς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσε·
 Δούπησεν δὲ πεισὼν, χθόνα δ' ἤλασε παντὶ μετώπῃ.
 Τηλέμαχος δ' ἀπόρουσε, λιπὼν δολιχόσκιον ἔγχος 95

Æreum, ancipitem; insiliitque in ipsum
 Terribiliter vociferans; eodem-tempore autem nobilis Ulysses
 Sagittā emissā percussit pectus ad mammam,
 Insixitque ei hepatis velox telum: ex manu verò
 Ensem demisit in humi; vertiginosus autem circa mensam
 Decidit contortus; effudit verò cibos humi,
 Et poculum rotundum: ipse autem terram verberabat fronte,
 Animo dolens; pedibusque thronum ambobus
 Calcitrans concussit: ob oculos verò fusa est caligo,
 Amphinomus autem in Ulyssē irruit gloriosum
 Ex-adverso impetu-facto; strinxitque ensem acutum, 90
 Siquo-modo in sibi cederet foribus: sed sane ipsum prævertit
 Telemachus à tergo percutiens aratā hastā,
 Humeros inter; perque pectora adegit:
 Fragorem verò edidit in lapsa, terramque ferit totā fronte.
 Telemachus autem abripuit-se, relictā longā hastā 95

Ver. 81. Σμερδαλίῳ ἰάχων.] Vide ad II. δ'. 456.

Ibid. — ὀμαρτῇ. Al. ἀμαρτῇ et ὀμαρτῇ.
Ver. 82. — βάλλε ἐπ' αὐτόν.] Al. βάλλε
ἐπ' αὐτόν.

Ver. 85. Κάππισι διηθείς.] Al. Κάππισι
ἰδυθείς.

Ver. 86. — ὁ δὲ χθόνα τύπτε μετώ-
πῃ.] Similiter infra ver. 94. χθόνα δ' ἔλασε
παντὶ μετώπῃ.

———— at ille

Fronte ferit terram ———.

Æn. X. 948.

Ver. 87. — ἀνιάζων.] Vide ad II. ε'.
103. et 3. 24.

Ver. 88. — κατ' ὀφθαλμῶν δ' ἔχυν·
ἀχλὺς.]

———— in aeternam clauduntur lumina
noctem. Æn. XII. 310.

Ver. 89. — Ὀδυσῆος ἰάχων.] Ὡς
ἐπὶ Ὀδυσσεῖ ἀκροῖται. Schol.

Ver. 90. — ἔρυτο.] Nonnulli, notante
Barnesio, scribendum volunt εἴρυτο ut sit
contractum ex εἰρύσσει eadem ratione ac
λέγω ex λίσσω. Vide ad II. ε'. 555. et
3. 1.

Ver. 91. — ἀλλ' ἄρα μιν φθῇ Τηλέμα-
χος κατόπισθε βαλὼν.] Ἐνθα ὁ ἴσος τῷ Ὀμη-
ρικῷ διέκρινται. Πρωτόπικτος γὰρ ὅτι πολλοὶ
ὁ παῖς, ὅτι διηθείς μάχην ἀντιπύσσων, ἀλλ'
ἰνδριεντικῶς βάλλει κατόπισθεν· ὁ βαλὼν δὲ,
“ἀνέριος λιπὼν δολιχόσκιον ἔγχος ἄντῳ ἐν
“Ἀμφινόμῳ.” [infra ver. 95.] Emendat.
Ver. 94. Δούπησεν δὲ.] Vide ad II. ε'. 455,
et 504.

Αὐτοῦ ἐν Ἀμφινόμῳ· περὶ γὰρ δῖος, μή τις Ἀχαιῶν
Ἐγχος ἀνελκόμενον δολιχόσκιον, ἢ ἐλάσσει,
Φασγάνῳ αἰΐας, ἢ προπρηνεί τύφας.

Βῆ δὲ Δίῳ· μάλα δ' ὅκα φίλον πατέρ' εἰσαφίκανεν·

Ἀγχοῦ δ' ἰστάμενος ἔπια πτερόεντα προσηύδα·

100

ὦ πάτερ, ἦδη τοι σάκος αἶσω καὶ δύο δοῦρε,

Καὶ κυνέην εὐχαλπον, ἐπὶ προτάφοις ἀραρυῖαν,

Αὐτός τ' ἀμφιβαλεῦμαι ἰών· δώσω δὲ συζῶτῃ

Καὶ τῷ βουκόλῳ ἄλλα· τετευχῆσθαι γὰρ ἄμεινον.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 105

Οἷσε Δίῳ, εἴως μοι ἀμύνεσθαι πάρ' οἷστοι,

Μή μ' ἀποκινήσῃσι θυράων μῦνον ἵοντά.

ὦς φάτο· Τηλέμαχος δὲ φίλῳ ἐπεπείβετο πατρί.

Βῆ δ' ἵμεναι θάλαμονδ', ὅθι οἱ κλυτὰ τεύχεα κείτο·

Ἐνθεν τέσσαρα μὲν σάκε' ἐξέλε, δούρατα δ' ὅκτω,

110

Καὶ πύσσας κυνέας χαλκήρεας ἵπποδασείας·

Βῆ δὲ φέρον, μάλα δ' ὅκα φίλον πατέρ' εἰσαφίκανεν.

Illic in Amphinomo, pertimescebat enim, nè quis Achivorum

Hastam retrahentem longam, vel feriret,

Ense insurgens, vel prono percutiens.

Ivit autem currens, valdèque citò dilectum ad patrem pervenit:

Propè verò stans verbis alatis allocutus est;

100

“O pater, jam tibi scutum afferam et duas hastas,

Et galeam benè-aratam, temporibus aptam,

Ipseque me-induam profectus: dabo porrò bubulco

Et bubulco alia: armari enim melius.”

Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses;

105

“Affer currens, dum mihi ad-propugnandum adsunt sagittæ,

“Nè me amoveant foribus, solus cum-sim.”

Sic dixit: Telemachus autem dilecto obedivit patri.

Persevit verò ire ad-thalamum, ubi ei incluta arma jacebant:

Indè quatuor quidem scuta desumpsit, hastasque octo,

110

Et quatuor galeas aratas setis-equis-densas:

Ivitque ferens; valdè autem citò charum ad patrem pervenit.

Ver. 97. — ἰάσσει.] Πλατὼ τῷ ἔ-
φει πλάσσει. Schol. Vide ad ver. 98.

Ver. 98. — ἢ προπρηνεί τύφας.] Κατὰ
εἶμα τῷ ἔφει ἰσθδὲς ἐς ἐμπροσθεν μὴ ἀνα-
στάντας, ἀλλὰ τύφας ἀσπίδος· οἱ μὲν γὰρ τύφοντες,
πλατὼ ἔχοντες τὸ ἔφει· οἱ δὲ πλάσσειν, πλάσσειν.

Schol. Atqui hoc, ut opinor, potius dicere
vult Poëta; nempè metuissè Telemachum,
nequis ipsum, (dum se ad hastam evellen-
dam inclinaret), aut ense elevato palàm
feriret, aut prono clam configeret.

Ibid. — προπρηνεί.] Ἀ. προπρηνεία.

Ibid. — τύφας.] MS. à Tho. Bentleio
collat. τύφας.

Ver. 99. — Βῆ δὲ Δίῳ.] Ἀ. Βῆ δὲ
Δίῳ.

Ver. 102. — εὐχαλπον.] Ἀ. εὐχαλπον.
Ἀ. πάγχυαλπον.

Ver. 103. Αὐτὸς τ' ἀμφιβαλεῦμαι.] “Ipse
“que me armis induam.” Propria nimirum
hæc Vocis Media significatio. Vide suprâ
ad l. 296. et ad Il. γ. 141.

Ver. 106. Οἷσε.] Vide suprâ ad l. 154.

Ibid. — ἀμύνεσθαι.] Ἀ. ἀμύνεσθαι ut
infra ver. 116. notante Barnerio.

Ver. 109. Βῆ δ' ἵμεναι θάλαμονδ', 109.]
Ita ex utraq̃ue Eustathii editione restituit
Barnesius; cumque eo facit et MS. à Tho.
Bentleio collatus. Ita infra ver. 161. Βῆ δ'
αὖτις θάλαμονδ' Μιλτιάδης. Vulgati hîc
habent θάλαμον, 109.

Ver. 110. — εἰς τὴν ἑξέλι.] Ἀ. εἰς τὴν ἑξέλι.

- Αὐτὸς δὲ πρῶτιστα περὶ χροῖ δύσατο χαλκόν·
 "Ὡς δ' αὐτὰς τῷ δμῶϊ δυέσθην τεύχεα καλὰ,
 "Ἔσταν δ' ἄμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτην. 115
 Αὐτὰρ ὄγ', ὄφρα μὲν αὐτῷ ἀμύνασθαι ἔσαν ἰοί,
 Τόφρα μνηστῆρων ἓνα γ' αἰεὶ ᾧ ἐνὶ οἴκῳ
 Βάλλε τιτυσκόμενος· τοὶ δ' ἀγχιστῖνοι ἐπίπτον.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ λίπον ἰοὶ ὀϊστεύοντα ἄνακτα,
 Τόξον μὲν πρὸς σταθμὸν εὐσταθῆος μεγάρῳ 120
 "Ἐκλιν' ἱστάμεναι, πρὸς ἐνώπια παμφανόοντα·
 Αὐτὸς δ' ἄμφ' ὤμοισι σάκος δίτο τετραθέλυμον·
 Κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κυνέην εὐτυκτον ἔθηκεν
 "Ἴππουριν, δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν
 Εἴλετο δ' ἄλκιμα δοῦρε δύω πεπορυθμένα χαλκῷ. 125
 'Ορσοθύρη δέ τις ἔσκεν εὐδμήτῳ ἐνὶ τοίχῳ·

Ipse verò primum circum corpus sibi-induit æs:

Sic autem pariter famuli sibi-induerunt arma pulchra;

Steterantque circum Ulysses prudentem, versutum.

At ille, quamdiū quidem ipsi ad-prōpugnandum aderant sagittæ,

Tamdiū procorum unum utique semper suā in domo

Percutiebat collimans: illi verò conferti cadebant.

At postquam defecerunt sagittæ jaculantem regem,

Arcum quidem ad postem benè-fundatæ domūs

Inclinavit ut-staret, ad parietes collucentes:

Ipse verò circum humeros scutum posuit quadruplex;

Capitque forti galeam fabrefactam imposuit

Setis-equinis-comantem; terribilitèr autem crista desuper nutabat:

Sumpsit porro validas hastas duas munitas ære.

Posticum verò quoddam erat benè-structo in pariete;

Ver. 113. — δύσατο.] *Al.* δύεσθαι. Vide ad II. β'. 35 et 4. 109.

Ver. 116. — ἀμύνασθαι.] Apud *Eustathium* in commentario, ἀμύνισθαι. Ut supra ver. 106.

Ver. 118. — ἀγχιστῖνοι.] *Al.* ἀγχιστῖνοι, et ἀγχιστῖνοι.

Ver. 121. "Ἐκλιν'—ἱστάμεναι.] Ita edidit *Barnesius*; atque ita legit MS. à *Tha. Bentleio* collat. Rectè. Quod enim hoc in loco habent Vulgati, "Ἐκλινει ἱστάμεναι, ferri non potest. Quippe *ἀλίνω* (uti et annotavit *Barnesius*), in, *Præsentis*, Imperfecto, et *Aoristo Primo*, I semper præducit. Vide ad II. d. 309, 314, et 338. item ad ξ. 510. *Al.* "Ἐκλινει ἱστάμεναι.

Ibid. — πρὸς ἐνώπια.] Ἐνώπια λίβη τῶν ἐκαστέρων τῆς ἀνδρῶν τοίχους. *Eustath.*

Ver. 124. "Ἰππουριν, δεινὴ δὲ λόφος.]

Ære caput fulgens, cristæque hirsutus equi. *Æn.* X. 869.

Ver. 125. Εἴλετο δ' ἄλκιμα δοῦρε δύω πεπορυθμένα χαλκῷ.] Similiter apud *Virgilium*;

Bina manu lato crispans hastilia ferro.

Æn. I. 313. XII. 165.

manusque ambas jaculis oneravit acutis. *X.* 868.

Ver. 126. 'Ορσοθύρη δὲ τις ἔσκεν.] *Al.* 'Ορσοθύρη, et 'Ορσοθύρη. Cæterum hinc *Scholiastes* ad *Euripidis Medeam*, ver. 134. vocem ἐκφρίπυλον ita exponit; τὸ ἔχειν δύο πύλας ἢ θύρας, μίαν μὲν τὴν αὐθιγαίαν, ἰσίου δὲ, ἢ 'Ομήρου λίγην 'Ορσοθύρη. Porro de hoc loco ita *Eustathius*; 'Ορσοθύρη ἱσταῶσα παρὰ τῇ Πουτῇ, δύρα τις ἰσίστημος, ἐβηλοτέρην ἀνέσκαψεν ἔχουσα, ἥς ἢ ἔχῃ αἶον τι ἢ ἀνελθόν τινα μὴ διὰ κλίμακα ἴσως ἢ ἄλλως αὐτὴ ἀνέσκαψατο ἢ ἀναφύοντα εἰς αὐτὴν ἔειν καὶ 'Ορσοθύρη ἱκαλίστο, ἣν δύρα εἰς ἢ ἐνέψαι τις, θύλων ἰδὼν ἱσταῶσα. — Τίς δὲ τὴν 'Ορσοθύρην ἱστομάδα ἴσους ἀρμήψουσιν, δι' ἥς εἰς ὑπερώϊον ἀναβαίνει, ἐφύοντες ἐκ αὐτῆς. Εἴη δὲ ἢ αὐτὴ ἴστω ἢ καταβήσασσα κλίμακον εἶναι, καὶ δι' αὐτὴν λιγομίην κοινὴν καταβάσκειν. Τίς μάλιστα τὴν Ὀμηρικὴν τάξιν τοξεύουσαι τῆς ἐν γωνίᾳ ἐκ διζῶν εἶναι τῇ 'Οδυσσῇ ἱσταμένην ἐστὶ τῆς

Ἀκρότατον δὲ παρ' οὐδὸν εὐσταθέος μεγάροιο
 Ἦν ὁδὸς εἰς λαύρην, στανίδες δ' ἔχον εὖ ἀραρυῖαι·
 Τὴν δ' Ὀδυσσεὺς φράζεσθαι ἀνώγει δῖον ὕφορβον
 Ἑστάοι' ἄγχ' αὐτῆς· μία δ' οἷη γίνετ' ἐφορμή.
 Τοῖς δ' Ἀγέλαος ἔειπεν, ἔπος πάντεσσι πιφαύσκων·

130

ὦ φίλοι, οὐκ ἂν δὴ τις ἀν' ὀρσοθύρην ἀναβαίη,
 Καὶ ἔποι λαοῖσι· βοή δ' ὠκίστα γένοιτο·
 Τῷ κε τάχ' οὗτος ἀνῆλ νῦν ὕστατα ταξάσσαιτο.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν·
 Οὐπὼς ἔστ', Ἀγέλαε διοτρεφές· ἄγχι γὰρ αἰνῶς
 Αὐλῆς καλὰ θύρετρα, καὶ ἀργαλέον στόμος λαύρης·
 Καὶ χ' εἰς πάντας ἐρύκοι ἀνῆλ, ὅσθ' ἄλκιμος εἴη.
 Ἀλλ' ἄγεθ, ὑμῖν τεύχε' ἐνείκω θωρηχθῆναι

135

Extremum autem ad limen benè-fundatæ domûs

Erat viâ in angiportum, tabulæ verò illam continebant benè-aptatæ :

Hanc autem Ulysses custodire jussit nobilem subulcum,

Stantem prope ipsam : unus verò solus erat aditus.

130

Illis autem Agelâus dixit, verbum omnibus promulgans ;

" O amici, nonne jam aliquis ad posticum ascendat,

" Et dicat populis : clamorque citissimè fiat ?

" Eò citò hic vir nunc ultimò sagittaverit."

Hunc autem rursus allocutus est Melanthius, custos caprarum ;

135

" Nullo modo licet, Agelæi Jovis-alumne : propè enim valdè

" Aulæ pulchræ fores, et angustum os angiporti ;

" Et unus omnes arceret vir, qui scilicèt strenuus esset.

" Sed agite, vobis arma afferam, ad-armandum,

φῶλῃς καὶ ταξύνοντι, ἵσαν ἐν τῇ διαχώρῃ τῷ
 τοίχῳ εὐνοστάτῃ. Ἐφίει δὲ ἡ τοιαύτη Ὀρσο-
 θύρη τὸν ἀνιλλόντα εἰς αὐτὴν ἰσθί τὰς μιστὰς τὸν
 πρὸδομον θύρας τῆς αὐλῆς, ἥς τὰς πύλας δι-
 μιῶ βελόνι Φιλοτίμοις ἰσθίει. [suprà φ. 391.]
 ἢ ἰσθί λαύραν, τῆς αὐτῆς δημοσίας εὐνοστῆς. Ubi
 et de hac re plura. *Scholias*ter portam hanc
 in thalamum, ubi arma reposita erant, du-
 cere existimat. Ἐν τῇ τῇ οἰκῇ ἰσθίει τοίχῳ
 (inquit) θύρα ἦν, δι' ἥς εἰς τὸν θάλαμον ἀνα-
 βῆται, ἵσα τὰ ἴπλα ἵκοντο ἵππων δι' ὅρων,
 ἰσθί ὑψηλοῖρα ἦν, ἰσθ' ἢ ἦν ἰσθίει ἢ ἀναβῆναι.
 Verum si in thalamum duxisset porta hæc,
 quam *Ulysses* jussu custodiebat Subulcus,
 (ver. 129.) adeo ut eâ viâ nullo modo egre-
 diendum esse fateretur *Melanthius*, (ver.
 136.) non statim deinceps subjecisset ille
 consilium armorum ἐ thalamo petendorum,
 (ver. 139.) sed potiùs thalamum aliâ quâ-
 dam viâ adeundum monuisset. Vide et in-
 frà ad ver. 142.

Ibid. — ἰσθίει τῷ τοίχῳ. In nonnul-
 lis legitur, notante *Barnesio*, ἰσθίει. Μι-
 νὺς rectè. Vide suprà ad ver. 24.

Ver. 128. — λαύρην. Στήνην οὖν, δι' ἥς

οἱ λαοὶ ῥίνοι· ἢ φέρονται, αἰνῶς ἀμφότες. *Schol.*
 et *Eustath.*

Ibid. — εὖ ἀραρυῖαι. *Al.* ἵπτες ἵπται et
 ἵπτοι ἵπται notante *Eustathio*.

Ver. 130. — μία δ' οἷη γίνετ' ἐφορμή.]
 Ἐξῆδες ἦν δι' ἰσθί μόνῃ ἔξῆδες ἐν τῇ ἀντικρὺς
 τῆς εἰσόδου τοίχῳ τῷ ἀντικρὺς ἐν τῇ διξίᾳ γαστρί
 ἦν ὀρσοθύρα, ἥτις εἰς τὴν λαύραν ἵπποι· ἢ δι'
 λαύρα εὐνοστῆς ἰσθί παρακρίμους ἵππων τῷ
 ἐν διξίᾳ τοίχῳ, ἐν ᾧ καὶ ὁ θάλαμος, ἐχ' ὁ
 Πηνελόπεια, ἀλλ' ἐν ᾧ τὰ ἴπλα ἵκοντο αὐτῇ δι'
 ἢ λαύρα ἔξῆδες εἰς τὴν πρὸδομον ἵππων ἰσθί
 ἦν ἔξῆδες ὀρσοθύρα. *Schol.* Vide autem su-
 prà ad ver. 126.

Ver. 131. Τοῖς δ' Ἀγέλαος ἵπται. In ve-
 terum Exemplarium nonnullis legitur hîc
 (notante *Barnesio*), Τοῖς δ' Ἀγέλαος μίστιται·
 ut pronuntietur scilicèt Ἀγέλαος. Cumque
 his facit et MS. à *The. Bentleio* collatus.

Ver. 133. Καὶ ἵπται. *Al.* Καὶ δ' ἵπτοι.

Ver. 134. — ταξάσσαιτο. Vide suprà
 ad ver. 72.

Ver. 137. — ἀρφαλὸν εἶμα λαύρης. Ἡ/θρ
 ὁ πρὸς τὴν ἐξορθεύον ἀγωγὴν εὐνοστῆς. *Διφθαῖ.*

- 'Εκ θαλάμου' ἔνδον γὰρ, (οἶομαι), οὐδέ πη ἄλλη 140
 Τεύχεα κατθέσθην 'Οδυσσεύς καὶ Φαίδιμος υἱός.
 "Ὡς εἰπὼν, ἀνέβαινε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν,
 'Ες θαλάμους 'Οδυσῆος, ἀνὰ ῥῶγας μεγάροιο·
 "Ενθεν δῶδεκα μὲν σάκε' ἔξελε, τόσσα δὲ δοῦρα,
 Καὶ τόσσας κυνίας χαλκήρεας ἱπποδασείας· 145
 Βῆ δ' ἵμεναι, μάλα δ' ὤκα φέρων μνηστῆρσιν ἔδωκε.
 Καὶ τότε 'Οδυσσεύς λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
 "Ὡς περιβαλλομένους ἶδε τεύχεα, χερσὶ δὲ δοῦρα
 Μακρὰ τινάσσοντας· μέγα δ' αὐτῷ φαίνεται ἔργον.
 Αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα· 150
 Τηλέμαχ', ἦ μάλα δὴ τις ἐνὶ μεγάροισι γυναικῶν
 Νῶϊν ἱποτρύνει πόλεμον κακὸν, ἥε Μελανθεύς.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦνδα·
 "Ὡ πάτερ, αὐτὸς ἐγὼ τότε γ' ἤμειροτον, (οὐδέ τις ἄλλος
 Αἷτιος,) ὃς θαλάμοιο θύρην πυκινῶς ἀραρυῖαν 155

- " Ex thalamo: intus enim, (puto), neque usquam alibi 140
 " Arma deposuerunt Ulysses et illustris filius."
 Sic locutus, ascendebat Melanthius, custos caprarum,
 In thalamum Ulyssis, super scalas domus:
 Indè duodecim quidem scuta desumpsit, totidemque hastas,
 Et tot galeas æratas setis-equinis-densas: 145
 Perrexit verò ire, valdèque citò ferens procis dedit.
 Et tunc Ulyssis soluta sunt genua et charum cor,
 Ut circumponentes-mibi vidit arma, manibusque hastas
 Longas vibrantes; magnum autem ipsi apparebat opus.
 Statim verò Telemachum verbis alatis allocutus est; 150
 " Telemache, certè omninò jam aliqua in ædibus mulierum
 " In nos concitat bellum malum, vel Melanthius."
 Hunc autem fursus Telemachus prudens contrà allocutus est;
 " O pater, ipse ego hoc peccavi, (neque quisquam alius
 " Reus;) qui thalami januam arcè compactam 155

Ver. 142. "Ὡς εἰπὼν, ἀνέβαινε Μελάνθιος.] Ἐν αὐτοῖς δὲ φασὶν οἱ Παλαῖοι καὶ ἰσχυρὸν ὁμοθυμῶν εἶναι, δι' ἧς ἀνελθὼν εἰς τὸ ὑπὲρ τῶν Μελάνθιος, ἐπέβητο τὰ ὄπλα. Eustath.

Ver. 143. — ἀνὰ ῥῶγας.] Ῥήματα, [Ita Barnaeus ex MS. pro vulgato ῥήματα]. Δυσχεὲς ἢ τὰς τῆς οἰκίας ὑστερίας διόδους. Schol. Οἱ δὲ, τὰς ἀσχετάς, ἀπὸ τῶν δισάγας. Etymolog., Ἰλαγν. αὖ voces, Ἀνὰ ῥῶγας μεγάροιο. Al. ἀναῖρῶγας.

Ver. 144. "Ἐνδιν δῶδεκα μὲν σάκε' ἔξε." Fuerunt qui Homero hic reprehenderint, tot arma ab uno homine ferri non posse contententes. Eandemque ob causam locum hunc ab Aristarcho repudiatum testatur Eustathius. Σηκύνειαι δὲ ἔστι τὸ τιρὶ τῶν

δῶδεκα σκεπίων ἢ τὸ ἱφίππας, Ἀρίσταρχος ἀδυνατίαν κεχλαπέν, ἀδύνατον εἶναι οἷον τισιν αὐτὰ βαρύνει ἀνδρωπύου. Dna. Dacier autem et Barnaeus Melanthium arma hæc non omnia simul, sed pluribus subindè vicibus, thalamo extulisse intelligunt; idque confirmari existimant ex ver. 161. 183. 184. infra, ubi idem Melanthius thalamum iterum adiisse, unamque tantum galeam et unum scutum exportare dicitur.

Ver. 148. — χερσὶ δὲ.] Al. χερσὶ τε. Ver. 152. Νῶϊν.] Apud Eustathium, Ἴππων.

Ver. 154. — αὐτὸς ἐγὼ τότε γ' ἤμειροτον.] Ἐμμελλὲς δὲ ἢ χερσὶς ἢ λήθην ἐπὶ καθ' αὐτὴν λίγαν, ἢ ἀγνοίαν, ἢ φιλοτιμίαν. Plutarch. de Sui Laude.

Κάλλιπον ἀγκλίας· τῶν δὲ σκοπὸς ἦεν ἀμείνων.
'Αλλ' ἴθι, δι' Εὐμαιε, δύρην ἐπίθες θαλάμοιο,
Καὶ φράσαι, εἴ τις ἄρ' ἐστὶ γυναικῶν, ἣ τὰδε ῥίξει,
Ἦ υἱὸς Δολίοιο, Μελανθιεύς, τὸν περ οἶω.

"Ὡς αἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον. 160

Βῆ δ' αὖτις θαλαμόνδε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν,
Οἷσ' ὧν τεύχεα καλὰ· ῥήσσει δὲ διὸς ὑφορβός,
Δῖψα δ' Ὀδυσσῆα προσεφώνεεν, ἐγγὺς ἴοντα·

Διογενὲς Λαερτιάδῃ πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Κεῖνος δ' αὖτ' αἰδήλος ἀνὴρ, ὃν οἴομεθ' αὐτοῖς, 165

"Ερχεται εἰς θαλάμον· σὺ δέ μοι νημερτὲς ἐνισπε,

"Ἢ μιν ἀποκτεῖνω, αἶ' κεν κρείσσων γε γένωμαι·

"Ἢ σοι ἐνθάδ' ἄγω, ἵν' ὑπερβασίας ἀποτίσῃ

Πολλὰς, ὅσας οὗτος ἐμήσατο σῶ' ἐνὶ οἴκῳ.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 170

"Ἦτοι ἐγὼ καὶ Τηλέμαχος μνηστῆρας ἀγανούς

Σχῆσομεν ἔντοσθεν μεγάρων, μάλα περ μεμαῶτας·

Σφαῖ' δ' ἀποστρέψαντες πόδας καὶ χεῖρας ὑπερβην,

"Ες θαλάμον βαλείειν, σανίδας δ' ἐκδῆσαι ὅπισθε·

* Reliqui reclinatam : horum verò speculator erat melior.

* Sed ito, nobilis Eumææ, januam claude thalami,

* Et observa, siqua sit mulierum, quæ hæc faciat ;

* An filius Dolii, Melanthius ; quem quidem puto.

Sic hi quidem talia inter se loquebantur.

160

Ivit autem iterum ad-thalamum Melanthius, custos caprarum,

Allaturus arma pulchra : animadvertit verò nobilis subulcus ;

Statinque Ulyssem alloquebatur propè existentem ;

* Generose Laërtiade, solers Ulysses,

* Ille utique rursus perniciosus vir, quem putamus ipsi,

* Proficiscitur in thalamum ; tu verò mihi explicitum dic,

* An ipsum interficiam, si quidem superior fuero ;

* An tibi huc ducam ; ut injurias luat

* Multas, quotquot hic molitus est tuâ in domo.

Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses ;

* Sanè ego et Telemachus procos eximios

* Continebimus intra ædes, quantumvis incitatos :

* Vos verò retortis pedibus et manibus desuper,

* In thalamum conjicite ; fores autem astringite ponè ;

170

Ver. 156. — ἀγκλίας.] Vide suprâ ad
ver. 121. item ad Il. 4. 309. 338.

Ver. 157. — δι'.] Al. δι'.

Ver. 165. — αἰδήλος ἀνὴρ.] Vide su-
prâ ad π'. 29.

Ver. 167. — κρείσσων γε.] Al. κρεί-
σσων γε.

Ver. 168. — ἀποτίσῃ.] Vide suprâ ad
ver. 64. et ad Il. χ' 19. 20.

Ver. 174. — σανίδας δ' ἐκδῆσαι.]

Τὸ ἔστι, σφῶν ἀποστρέψαντι πόδας ἢ χεῖρας
εἰς θαλάμον ἐμβάλλαντι σφαῖρην δὲ πλεονῆς ἐπ'
αὐτῷ παρῶσαντι, ἐκὰς κίονα ὀφθαλμὸν ἱερῶσαντι,
σανίδας δ' ἐκδῆσαντι, ἢ ἐπισφιν πλάσαντι τὰς
θύρας μετὰ ταῦτα. Schol. Similiter Eusta-
thius ; Ἰστοῖ δὲ καὶ ἴσι τὸ " σανίδας ἐκδῆσαι
" ἐκτεῖναι, ὑπερλογικῶς κῆται, ἥτοι κατὰ
τέρας προδύσειον ἢ γὰρ μετὰ τὸ σανίδας
ἐκδῆσαι, τούτοις θύρας, κρημνίζονται ὁ Μελαν-
θιεύς, ἀλλὰ τριφθῆς χεῖρας ἢ πόδας, ἢ αὐτῶς

Σειρήν δὲ πλεπτήν ἐξ αὐτοῦ περιήναυτες, 175
 Κίον' αὖ ὑψηλὴν ἐρύσαι, πελάται τε δοκοῖσιν,
 "Ὡς κεν δὴθὰ ζωὴς ἰὼν, χαλὴν ἄλγεια πάσχη.
 "Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἢ εἰσέβοκο·
 Βῶν δ' ἴμεν ἐς θάλαμον· λαβέτην δὲ μιν ἔειδοι ἰόντα·
 "Ἦτοι ὁ μὲν θαλάμοιο πυχὸν κατὰ τρύχῃ ἐρύσει· 180
 Τῷ δ' ἴσταν ἐκάτερθε παρὰ σταθμοῖσι μένοντι.
 Εὖθ' ὑπὲρ οὐδὸν ἔβαινε Μελάνθιος αἰπόλος· αἰγῶν,
 Τῇ ἐτέρῃ μὲν χειρὶ φέρον καλὴν τρυφάλειαν,
 Τῇ δ' ἐτέρῃ σάκος εὐρυ, γέρον, πεπυλαγμένον ἄζη,

"Catenam verò plexam ex ipso ubi-nexueritis, 175
 "Columnnam in altam trahite, et admovete trabibus;
 "Ut diù vivus manere, graves dolores patiatur."
 Sic dixit: illi verò ei omninò quidem auscultârunt, et paruerunt:
 Perrexerunt autem ire in thalamum; latuerunt verò ipsum intus existentem.
 Sanè ille quidem in thalami recessu arma quærebat;
 Hi verò steterunt utrinque ad postes manentes.
 Quandò super limen ibat Melanthius custos caprarum,
 Alterâ quidem manu ferens pulchram galeam,
 Alterâ verò scutum latum, antiquum, lædatum situ,

ἰαυθὴς, ἀπαιροῦται· ὃ ὅπως αἱ σκίδες ἰαυθόνται. — Διὸ δὲ πάντα ποιήσαντες οἱ δῦλοι, Θύραν ἐπὶ θάλαμον φασιν· ὡς ἐν τῇ συμπληρώσει τῇ διηγήματος (ver. 201.) ἡ Πηνελόπει. Aliam autem postea explicationem affert; Ἰσίου δὲ ὅτι εὐρύστις τινὶς παρὰ Ἡρόδοτον λέγουσιν τὴν ζῶντα τὸν δῶνα πρὸς σκίδα διαπραχάμενος, ἰαυθάντο πάνταυθα ὅμοιον τὴν νοῆσαι· ὃ ἰσὶ τῷ, "σκίδας δ' ἰαυθάναι ἔσταιν" ἐκ ἰαυθάναι δὲ τῆς ὕψους νοῆσαι ὁ λόγος, ἀλλὰ πρὸς τὴν ἰσὶ νοῆσαι ἀπαιροῦν αὐτὸ ἀντὶ τῷ, τὰς Θύρας κλείσαντες, ἰαυθάναι αὐτὰς μετὰ ταῦτα. Ceterum quidni, servato proprio et simplici verborum ordine, jubere intelligatur *Ulysses*; *Melanthio* in thalamum tracto, fores primum occludi, nequis ipsos ingressus impediret: ipsumque deinceps ex trabe suspendi?

Ver. 175. — περιήναυτες.] *Al.* περιήναυται· Ut ἀποσφίγγαντες, ver. 173. 190. et μίνοντι ver. 181. Sed et περιήναυτες rectè dicitur. Vide ad *Il.* 4. 566.

Ver. 176. Κίον' αὖ ὑψηλὴν ἐρύσαι.]

Et nodum informis lethi trabe nectit ab altâ. *Æn.* XII. 603.

Ver. 177. "Ὡς κεν δὴθὰ ζωὴς ἰὼν, χαλὴν ἄλγεια πάσχη." Τὸ δὲ, "ὡς κεν δὴθὰ ζωὴς ἰὼν, ἄλγεια πάσχη," δηλῶ, τοῖς κακοπραγύουσι ἐφαδὲν ὡς ἐν κακοῖς εἶναι τὸ διαλλάττεσθαι τῷ βίῳ τὰ καλὰ· ὡς γὰρ χαλίστ' ἰσὶ πάλιν κακοῦ καὶ ζωῆς, οὐκ εἰς ἑ. *Eustath.* Haud dissimiliter *Suetonius* de *Tiberio*, notante *Barnesio*· "Mori volentibus, vis adhibita vi-

"vendi. Nam mortem adeò leve supplicium putabat, [*Tiberius*]; ut cùm audisset unum ex rebus, *Carnadius* nomine, antici-passe eam, exclamaverit; *Carnadius me evasit.* Et in recognoscendis custodiis, precanti cuidam pœnæ maturitatem respondit: *Nondum tecum in gratiam redii.*" *Sueton. Tiber. cap. 61.*

Ver. 179. Βῶν δ' ἴμεν ἐς θάλαμον.] Ita ex Exemplaribus nonnullis restituit *Barnesius*. Rectè, ut videtur. Alii hâc habent, Βῶν δ' ἴμεν ἐς θάλαμον· Quod de *Melanthio* accipiendum est. Verùm ut de *Servio Eumæo* et *Philatio* intelligatur hoc, postulant sequentia λαθίστην δὲ μιν ἔειδοι ἰόντα Ὡς. et *Melanthius* thalamum jamjam (ut notavit *Barnesius*) conscendisse dicitur, suprâ ver. 161. 166. Porro etsi in utrâque *Eustathii* Editione malè editum sit, ut in Vulgatis, Βῶν δ' ἴμεν ipse tamen cum *Barnesio* legisse videtur Βῶν δ' ἴμεν· Ita enim in commentario exponit; Καὶ αὐτὰς εὐρύς ἰαυθάντες ἐς θάλαμον, ἔλαθον τὸν Μελάνθιον.

Ibid. — λαθίστην δὲ μιν.] In nonnullis scribitur, teste *Barnesio*, λαθίστην δὲ μιν. Sed, uti et ipse notat, minus rectè. Nondum enim prehensum *Melanthium* liquet ex sequentibus, Ἦτοι ὁ μὲν θαλάμοιο — Τῷ δ' ἴσταν ἐκάτερθε Ὡς.

Ibid. et ver. 198. — λαθίστην — λαθίστην.] Vide suprâ ad λ'. 101.

Ver. 184. — ἔζη.] Εὐρύτις, ἢ ἐκραιφέν· *Schol.*

Λαέρτew ἥρωos, ὃ κουρίζων φορέεσκε· 185
 Δὴ τότε γ' ἦδη κείτο, ραφαὶ δ' ἐλέλυντο ἱμάντων·
 Τῷ δ' ἄρ' ἐπαῖξανθ' ἐλάνην, ἔρυσάν τε μιν εἶσα
 Κουρίζ· ἐν δαπέδῳ δὲ χαμαὶ βάλλον ἀχνύμενον κῆρ.
 Σὺν δὲ πόδας χειράs τε δέον θυμαλγείῃ δεσμῷ,
 Εὖ μάλ' ἀποστρέψαντε διαμπερές, ὡς ἐκέλευsen 190
 Τῖος Λαέρταο πολύτλαs δῖος Ὀδυσσεύs.
 Σειρῇν δὲ πλεκτὴν ἐξ αὐτοῦ πειρήναντες,
 Κίον ἂν ὑψηλὴν ἔρυσαν, πέλασάν τε δοκοῖσι.
 Τὸν δ' ἐπικερτομέων προσέφηs, Εὖμαιε συβῶτα·
 Νῦν μὲν δὴ μάλα πάγχυ, Μελάνθιε, νύκλα φυλάξεις, 195
 Εὐνῇ ἐνὶ μαλακῇ καταλέγμενος, ὡs σε ἔοικεν·
 Οὐδέ σε γ' ἡριγένεια παρ' Ὀκεανοῖο ρόαων
 Λήσει ἐπερχομένη χρυσόβρονος, ἥνικ' ἀγινεῖs
 Αἶγας μνηστήρεσσιν δόμον κατὰ, δαῖτα πένεσθαι.
 "Ὡs ὁ μὲν αὖθι λέλειπτο, ταθεῖs ὀλοῶ ἐνὶ δεσμῷ. 200

Laërtis heroïs, quod juvenis in gestabat ; 185
 Tunc sanè jamdudùm jacuerat ; suturæ autem dissolutæ erant lororum :
 Illi utique deindè adorti prehenderunt, traxeruntque ipsum intrò
 Per-capillos ; in pavimento verò humi dejecerunt dolentem corde.
 Pedes autem manusque colligaverunt acerbò vinculo, .
 Benè admodùm retortos penitùs ; sicut jussit 190
 Filius Laërtis multa-passus nobilis Ulysses.
 Catenam verò plexam ex ipso ubi-nexuerant,
 Columnam in altam traxerunt, admoveruntque trabibus.
 Eum autem asperè-deridens allocutus es, Eumæe subulce ;
 " Nunc quidem demùm prorsùs omninò, Melanthi, noctè vigilabis ; 195
 " Lecto in molli decumbens, uti te decet ;
 " Neque te sanè aurora ab Oceani fluentis
 " Latebit adveniens aureo-solio, quandò adduces
 " Capras procis in domo, ad convivium apparandum."
 Sic is quidem illic relictus est, extensus pernicioso in vinculo, 200

Ver. 187. Τὸ δ' ἄρ' ἐπαῖξανθ'.] Barnesius
 edidit, legendumque contendit, τῷ δ' ἄρ·
 quod " nondum Sensus sit completus."
 Sed vide ad II. 4. 57.

Ibid. — ἔρυσαν τε μιν εἶσα Κουρίζ·] Τὸ δὲ
 " κουρίζ," τῶν ἀπαρξάντων παρ' Ὀμήρου ῥηθί-
 νων ἐστὶ ἡ αὐτὴ ἀπὸ τοῦ δι, κατὰ τοὺς Παλαιούς,
 τὸ παικῆς· ἡ γινώσκω ἐν τῷ ὡς ἱβρίδῃ (ver.
 185.) κουρίζω, ἡ μίλλων Ἀμερικῆs, κουρίζω, καὶ
 ἔξ αὐτοῦ κουρίζω, τὸ ἀνδρείως, ἡ ὡς πρίσται πύ-
 ρου. Καὶ ἔστι μιν φησὶ ὁ Κράτης· Ἀετταρχος
 δι' αὐτὸ τῷ ἐπιλαδομένους τῆs κόμης· ἵνα ἡ κατ'
 αὐτὸν, τὸ Κουρίζ αὐτὸ τῷ ἐν τῆs κεφαλῆs.
 Eustath. Quæ posterior videtur potior in-
 terpretatio.

Ver. 188. — ἀχνύμενον κῆρ.] Editio-
 nes nonnullæ, notante Barnesio, hîc legunt
 ἀχνύμενον κῆρ. Sed minus rectè.

Vol. II.

Ver. 190. — ἐκίλισιν.] Al. ἐκίλιν.
 Ver. 192. — παρήναντες.] Vide suprâ
 ad ver. 175.

Ver. 195. Νῦν μὲν δὴ μάλα πάγχυ, ὦs·]
 'Ἐστὶ δὲ τι εἶδος Εἰρωνείας ἡ ὁ Σαρκασμός, ἵνα-
 δὲν εἰς διὰ τῶν ἱαντίων ἰναδίζων ἐνὶ, μετα-
 ποῖται μακιδάματος. — Τύτοιs παραπλη-
 σίας ἔχει ἡ Ἀλλησβεία, ἥτις ἔτιον δὲ ἰστέν
 παρίσταν· αἰὼν ἐστὶ τῶs, " Νῦν μὲν δὴ μάλα
 " πάγχυ, Μελάνθιε, νύκλα φυλάξεις, Εὐνῇ ἐνὶ
 " μαλακῇ καταλέγμενος, ὡs ἰστέν" τὸν γὰρ
 ἐν δεσμοῖs ὄντα ἡ ἀνηστημένον, ἐν καίτῃ ἀπαλῇ
 ὑπνώσκειν λίγος. Dionys. Halicarn. περὶ τῆs
 Ὀμήρου ποιήσεως, § 8. sub fine.

Ver. 196. — ὡs ἐν ἰστέν.] Apud Dio-
 nyssium, loco jam citato, ὡs ἰστέν.
 Ver. 200. — ἐνὶ δεσμῷ.] Al. ὑπὸ δε-
 μῷ.

Τὰ δ' ἐς τεύχεα δύντε, Δύρην τ' ἐπιθέντε Φαιεινὴν,
 Βήτην εἰς Ὀδυσῆα δαΐφρονα, ποικιλομήτην·
 Ἔνθα μένος πνεύοντες ἐφέστασαν· οἱ μὲν ἐπ' οὐδοῦ,
 Τέσσαρες, οἱ δ' ἔντοσθε δόμων, πολέες τε καὶ ἑσθλοί.
 Τοῖσι δ' ἐπ' ἀγχιμόλον θυγάτηρ Διὸς ἦλθεν Ἀθήνη, 205
 Μέντορι εἰδομένη ἡμὲν δέμας, ἥδ' ἐκ αὐτῆς.
 Τὴν δ' Ὀδυσσεὺς γήθησεν ἰδὼν, καὶ μῦθον ἔειπε·
 Μέντορ, ἄμυνον ἀρετὴν, μνήσαι δ' ἐτάροιο φίλοιο,
 Ὃς σ' ἀγαθὰ ρέζουσιν· ὁμηλικὴ δέ μοι ἐσσί.
 Ὡς ἔφατ', οἷόμενος λαοσσόον ἔμμεν' Ἀθήνην. 210
 Μνηστῆρες δ' ἐτέρωθεν ὁμόκλεον ἐν μεγάροισι·
 Πρῶτος τὴν γ' ἐνέειπε Δαμαστορίδης Ἀγέλαος·

Illi autem arma induti, januâque occlusâ splendidâ,
 Iverunt ad Ulyssem prudentem, versutum:
 Ibi robur spirantes astiterunt: hi quidem super limen,
 Quatuor; illi autem intra ædes multique et eximii.
 His autem præpè filia Jovis advenit Minerva,
 Mentori assimilata tum corpore, tum etiam voce.
 Hanc verò Ulysses gaudebat conspicatus, et verbum dixit;
 "Mentor, propulsa malum, memorque esto socii dilecti,
 "Qui te benè sæpè-faciebam: eâdem-ætate autem necum es."
 Sic dixit, auspicans populorum-concitatricem esse Minervam.
 Proci verò ex alterâ parte increpabant in ædibus:
 Primus hanc quoque objurgabat Damastorides Agelâus;

Ver. 201. — Δύρην τ' ἐπιθέντε.] *Al.* Δύρην ἐπιθίντι.

Ver. 203. — ἰφίστασαν.] *Eustathius* vocem hanc ex ἰφιστήκειαν contractam vult. Καὶ ὅρα (inquit) τὸ "ἰφίστασαν" ἐκ ἀπὸ τῆς ἰστην, ἰσθσαν, (ὃ γὰρ ἂν ἰδασθῆναι): ἀλλὰ ἀπὸ τῆς ἰφιστήκειαν, κατὰ συγκατάνησιν καὶ τροφὴν τὴν εἰς α. Sed vide ad *Il.* μ'. 55.

Ver. 205. — ἦλθεν Ἀθήνη.] Ἀθηνῶν, — πλαττομένη μὲν μυθικῶς, νομῶν δὲ καὶ νῦν ἀλληγορικῶς παρῆναι τῇ Ὀδυσσῇ, ἰμφρόνως πάντα ποιῶντι. *Eustath.* Vide ad *Il.* α'. 194. et ἄ. 29. 34.

Ver. 208. — ἄμυνον ἀρετὴν.] Observat *Eustathius* voces ἀρετῆς, ἀρεθόμεναι, eorumque derivata, primam apud *Homerum* producere. Nempe in commentario ad *Iliad.* ε. 31. τὸ "ἀ-εῶσθαι" (inquit) ἢ ἢ "ἀρετῆς" — φύσει ἐκείνουσι τὸ ἐν αὐτοῖς ἀρεθόμεναι α' ὡς δὴλον ἢ ἐκ τῆς (*Iliad.* α. 94.) "Ἀλλ' ἔνικ' ἀρετῆρος;" ἢ ἐκ τῆς (*Il.* 456.) "Θεοὶ δ' ἐτίλειον ἰατρὰς." Et alibi, citante *Barnesio*: Τὴν ἀρετὴν ἐπὶ ἰκτινάσας ἢ βλάβης λίγισθαι, ἢ ὅτι φύσει μακρὰν ἔχει τὴν ἀρετὴν αὐτῆς. [*Il.* δ. 598.] "Θεοὶ δὲ ἰκτινάσας ἀρετῆς." Atque hinc dubitat *Barnesius* annon hoc loco scribendum sit ἀρετῆν pro ἀρετῇ. Cui quidem lectioni nonnihil favet quod occurrit, *Il.* ζ'. 485. — ἀρετῆς

ἀρετῆρα λίσσασθαι. Observat autem deinde *Barnesius* voces ἀρετῆς, ἀρετῆς, alibi apud *Homerum* occurrere priore correptâ: *Iliad.* ε'. 100. *Odys.* ε'. 538. Immo, (id quod neque ab *Eustathio* neque à *Barnesio* notatum est), quoties βλάβην damnum, ut hoc in loco, significant hæ voces; priorem semper corripunt. Unde verisimile videtur aliâ eas esse ab origine ac vox ἀρετῆς, supplicatio, quæ primam semper producit. Vide *Iliad.* μ'. 334. π'. 512. ὦ. 489. ὦ. 378. ψ'. 199. *Odys.* δ'. 767. Vide etiam *Porphyrum*, *Quæst. Homeric.* 18. Cæterum quod in versione hîc habet *Barnesius*, "Assiste nobis in bello;" ferri, ut opinor, omnino nequit.

Ver. 209. Ὡς ἔφατ' ἀγαθὰ ρέζουσιν.] Ita *Henricus Stephanus*, eumque secutus *Barnesius*. Atque hanc potiorlem lectionem contendit *Ritterhusius*, de interpretatione quorundam locorum *Oppiani*, ad *Cyneg.* l. 36. *Al.* "Ὡς ἔφατ' ἀγαθὰ ρέζουσιν." Quæ nec mala Lectio. Cæterum Versiones *Didymi* et *Stephani* vocem ρέζουσιν hoc in loco reddunt "Sacrificavimus." Sed, uti notavit *Barnesius*, minùs rectè.

Ibid. — ὁμηλικῆν.] Ita *Barnesius*. *Vulgg.* ὁμηλικῆν.

Ver. 210. Ὡς ἔφατ', οἷόμενος.] *Al.* Ὡς φάτ', οἷόμενος.

Μέντορ, μή σ' ἐπέεσσι παραιπεπίθῃσιν Ὀδυσσεύς,
 Μνηστήρεσσι μάχεσθαι, ἀμυνέμεναι δέ οἱ αὐτῶ·
 Ὡδὲ γὰρ ἡμέτερόν γε νόον τελέεσθαι οἶω· 215
 Ὅπότε κεν τούτους κτέομεν, πατέρ' ἤδ' καὶ υἱόν,
 Ἐν δὲ σὺ τοῖσιν ἔπειτα πεφήσῃ, οἷα μενοινᾷς
 Ἐρδεῖν ἐν μεγάροις· σῶ δ' αὐτοῦ κῆρατι τίσεις.
 Αὐτὰρ ἐπὴν ὑμέων γε βίας ἀφελώμεθα χαλκῶ,
 Κτήμαθ', ὅποσσα τοι ἐστὶ, τὰ τ' ἐνδοθὶ, καὶ τὰ θυρήφῃ, 220
 Τοῖσι Ὀδυσσῆος μεταμίζομεν οὐδὲ τοι υἷας
 Ζῶειν ἐν μεγάροισιν ἴασομεν, οὐδὲ θυγάτρεα,
 Οὐδ' ἄλοχον κεδνὴν Ἰθάκης κατὰ ἄστνυ πολεύειν.
 Ὡς φάθ'· Ἀθηναίη δὲ χολώσατο κηρόθι μᾶλλον·
 Νείκεσσαν δ' Ὀδυσῆα χολωτοῖσιν ἐπέεσσιν· 225
 Οὐκέτι σοί γ', Ὀδυσεῦ, μένος ἔμπεδον, οὐδέ τις ἀλκή,
 Οἷη ὅτ' ἀμφ' Ἑλένη λευκωλένω, εὐπατερεῖη,
 Εἰνάετες Τρώεσσιν ἐμάρναο νωλεμέες αἰεῖ·
 Πολλοὺς δ' ἄνδρας ἔπεφνες ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι·
 Σῇ δ' ἦλα βουλῇ Πριάμου πόλις εὐρυάγυια. 230

"Mentor, nē tibi verbis persuadeat Ulysses,
 "Procos ut-oppugnes, auxiliariisque sibi ipsi:
 "Sic enim nostrum consilium perfectum-iri puto:
 "Quandō hos interfecerimus, patrem atque etiam filium, 215
 "Cum iis et tu postea interficeris; qualia cogitas
 "Facere in ædibus: tuo verō ipsius capite lues.
 "At postquam vestras vires abstulerimus ære;
 "Possessiones, quotquot tibi sunt, quæque intus, et quæ foris, 220
 "Cum ipsis Ulyssis commiscebimus; neque tibi filios
 "Vivere in ædibus sinemus, neque filias,
 "Neque uxorem honestam Ithacæ in urbe versari."
 Sic dixit: Minerva verō irata est ex-corde magis;
 Objurgavitque Ulyssem iratis verbis; 225
 "Non amplius tibi utique Ulysses, robur integrum, neque ulla fortitudo,
 "Qualis, quandō pro Helenā candidā-ulis, nobili-patre-natā,
 "Novem-annis cum Trojanis pugnabas assidue semper:
 "Multos autem viros interfecisti in gravi pugna;
 "Tuoque capta est consilio Priami urbs viis-spatiosa. 230

Ver. 216. ——— κτίομαι.] *Al.* κτίομαι.
 Quod pronuntiandum κτίομαι.

Ver. 221. Τοῖσιν.] *Al.* Τοῖσι δ'.

Ver. 222. ——— ἴασομαι.] Vide ad II.
 γ. 42.

Ver. 225. 226. 227. Νείκεσσαν δ' ———
 Οὐκέτι σοί γ', ———, Οἷη ὅτ' ἀμφ' Ἑλένη.]

Hic gravis Entellum dictis castigat A-
 cestēs ———: [strā,

Entelle, herōum quondam fortissime fru-
 ——— ubi fama per omnem

Trinacriam, et spolia illa tuis pendentia
 tectis? *Æn.* V. 387. 389. 392.

Ver. 227. Οἷη ὅτ' ἀμφ' Ἑλένη.] Ἐν δὲ τῇ
 περι' Ἑλένης καὶ Τρώων καὶ ἀλώσεως Ἰλίου, ὅρα ὅτι
 τι πάλιν ἐπιηδύει· ὁ Παιστής Τρωϊκαῖς ἱστορίας
 παραβέβηκε τὴν τῆς Ὀδυσσεύς ἀφίλειαν. *Eustath.*
Ibid. ——— λευκωλένω.] Sic apud Vir-
 giliū;

—— niveis ——— Diva lacertis.

Æn. VIII. 387.

Ver. 230. Σῇ δ' ἦλα βουλῇ Πριάμου πόλις εὐ-
 ρυάγυια.] Προκατασκευάσει δὲ αὐτῇ [Ὀδυσσεῖ]
 ὁ Παιστής τὴν τῆς Ἰλίου πόλεως, ὡς ὅψι ποτε
 τῷ Ὀδυσσεὺς ἐκινῆσαντος τὴν τῷ θυρεῖν ἴσπευ
 κατασκευὴν, καὶ εἰσαχθέντος, ἐπερὶ θύρῃ ἡ Ἰλίου.

Πῶς δὴ νῦν, ὅτε σὸν γε δόμον καὶ κτήμαθ' ἰκάνεις,
 "Αὐτα μνηστήρων ὀλοφύρεαι ἄλκιμος εἶναι;
 "Ἀλλ' ἄγε δεῦρο, πέπον, παρ' ἐμ' ἵστασο, καὶ ἴδε ἔργον,
 "Ὅφρ' εἰδῇς, οἷός τοι ἐν ἀνδράσι δυσμενέεσσι
 Μέντωρ Ἀλκιμίδης εὐεργεσίας ἀποτίνειν.

235

"Ἡ ῥα καὶ οὐκ ἄγχι δίδου ἑτεραλξία νίκην,
 "Ἀλλ' ἔτ' ἄρα σθένης τε καὶ ἀλκῆς πειρήτιζεν,
 "Ἡμὲν Ὀδυσσῆος, ἡδ' υἱοῦ κυδαλίμοιο.

Αὐτὴ δ' αἰθαλόεντος ἀνὰ μέγαροιο μέλαθρον

"Ἐξέτ' ἀναΐξασα, χελιδόνι εἰπέλη ἄντην.

240

Μνηστῆρας δ' ὥτρυνε Δαμαστορίδης Ἀγέλαος,
 Εὐρύνομός τε, καὶ Ἀμφιμέδων, Δημοπτόλεμός τε,
 Πείσανδρός τε Πολυκτορίδης, Πόλυβός τε δαΐφρων

Οἱ γὰρ μνηστήρων ἀρετῇ ἔσαν ἔξοχ' ἀριστοί,

"Ὅσσοι ἔτ' ἔζων, περὶ τε ψυχῶν ἐμάχοντο

245

Τοὺς δ' ἤδη ἐδάμασσε βίος καὶ ταρφέες ἰοί.

Τοῖς δ' Ἀγέλαος ἔειπε, ἔπος πάντεσσι πιφαύσκων

" Quomodo demum nunc, quum tuas aedes et possessiones advenisti,

" Contrà procos mollitèr-cessas fortis esse?

" Sed age huc, amice, juxta me sta, et vide opus,

" Ut videas, qualis tibi inter viros inimicos

" Mentor Alcimides ad beneficia rependenda."

235

Dixit utique; et nondum prorsus dabat variabilem victoriam;

Sed adhuc sanè roburque et fortitudinem experiebatur,

Et Ulyssis, et filii gloriosi.

Ipsa verò splendidæ super domûs tectum

Sedit impetu-sursùm-facto, hirundini similis aspectu.

240

Procos autem concitabat Damastorides Agelæus,

Eurynomusque, et Amphimedon, Demoptolemusque,

Pisanderque Polycitorides, Polybusque prudens:

Hi enim procorum virtute erant longè optimi,

Quotquot adhuc vivebant, et de animabus pugnant:

245

Cæteros autem jam domuerat arcus, et crebræ sagittæ.

Illis verò Agelæus dixit, verbum omnibus promulgans;

Schol. ad Iliad. β'. 278. Ubi hunc versum citat isto modo:

Σῆ δ' ἦλω βυλῇ ἄν Πριάμοιο ἔναυτος.

Porro hinc Ulyssii præcipuè tribuitur Epi-
 theton προλίπερος. Ut Eustathius; Φαί-
 νεται δὲ νῦν ἡ προλίπερος ὁ Ὀδυσσεύς, ὅστις
 βυλῇ, ὅτι κατὰ τὸν νόμον ἵσταται, ἡ Τροία ἦλω.
 Vide ad II. β'. 278. Cæterum Porphyrius,
 Quest. Homeric. I. vocem βυλῇ hoc in loco
 aliter interpretatur: Καὶ ἡ βυλῇ δὲ, (in-
 quit), οἷον βολῇ τοῖς Ἰδίοις ἴσθι, " Σῆ δ' ἦλω
 " βυλῇ ἴσθι." ὥς τὶ ἴσθι, τοῖς σοῖς ὅπλοις, ἡ βί-
 λισ. Eademque ferè verba affert Scholi-
 astes ad β'. 319. supr. Verum neque vox
 βυλῇ ullibi (ut opinor) isto sensu usurpa-
 ur; neque profectò ob vires bellicosas, sed

ob consilia et solertiam præcipuè celebratur
 Ulysses.

Ver. 231. — σὸν γε δόμον.] Ἀλ. σὸν δὲ
 μου.

Ver. 232. — ὀλοφύρεαι ἄλκιμος εἶναι:]
 Νῦν, ἀποδεικνύς. Schol.

Ver. 239. — ἀπὸ μέγαροιο.] Ἀλ. ὑπὲρ
 μέγαροιο.

Ver. 240. — εἰπέλη.] Ita rectè edidit
 Barnesius; atque ita in Vulgatis scriptum
 occurrit suprâ φ'. 411. Alii hîc ἐπέλη
 Quod primam corrigit.

Ver. 245. — σπεῖτε τε ψυχῶν.] Enuntia-
 batur ψυχῶν. Nam ψυχῇ priorem producit.

Ver. 247. Τοῖς δ' Ἀγέλαος ἔειπεν.] Ἀλ.
 Τοῖς δ' Ἀγέλαος μνηστῆρας notante Barnesio.
 Vide suprâ ad ver. 131.

“Ω φίλοι, ἤδη σχήσει ἀνὴρ ὅδε χεῖρας ἀάπτους·
Καὶ δὴ οἱ Μέντωρ μὲν ἔβη κενὰ εὐγμᾶτα εἰπὼν·
Οἱ δ' οἷοι λείπονται ἐπὶ πρῶτῃσι δούρησι.

250

Τῷ νῦν μὴ ἄμα πάντες ἀφίετε δούρατα μακρά·
Ἄλλ' ἄγεθ'· οἱ ἔξ πρῶτον ἀκοντίσας, αἱ κέ ποθι Ζεὺς
Δῶν' Ὀδυσσῆα βλῆσθαι, καὶ κῦδος ἀρεῖσθαι.
Τῶν δ' ἄλλων οὐ κῆδος, ἐπὴν οὗτός γε πίσησιν.

“Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκόντισαν, ὥς ἐπέλευσεν, 255
Ἰέμενοι· τὰ δὲ πάντα ἐτάσσια δῆκεν Ἀθήνη.

Τῶν ἄλλος μὲν σταθμὸν εὐσταθέος μεγάρου
Βεβλήκει, ἄλλος δὲ δύρην πυκινῶς ἀραρυῖαν·

“Ἄλλου δ' ἐν τοίχῳ μελίη πίσε χαλκοδόρεια.

Αὐτὰρ ἐπειδὴ δούρας ἄλεύαντο μνηστήρων,

260

Τοῖς ἄρα μύθων ἤρχε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·

“Ω φίλοι, ἤδη μὲν κεν ἐγὼν εἴποιμι καὶ ἄμμι,
Μνηστήρων ἐς ὅμιλον ἀκοντίσαι, οἱ μεμῆασι·

Ἡμέας ἐξεναρίζαι ἐπὶ προτέροισι κακοῖσιν.

“Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκόντισαν ὀξέα δοῦρα, 265

“O amici, jam cohibebit vir hic manus indomitas:

“Atque jam ei Mentor quidem abiit inanes jactationes locutus;

250

“Hi autem soli relictī sunt in primis foribus.

“Ideo nunc ne simul omnes emittite hastas longas:

“Sed agite, sex primum jaculamini, sicubi Jupiter

“Dederit Ulysem percuti, et gloriam nos reportare.

“Ceterorum autem non sollicitudo, postquam hic utique ceciderit.”

255

Sic dixit: illi verò proinde omnes jaculati sunt, sicut jussit,

Connixi; illa autem omnia irrita reddidit Minerva.

Eorum alius quidem postem bene fundatæ domūs

Percussit, alius autem januam firmiter aptatam;

Alius verò parieti fraxinea-hasta incidit ære-gravis.

260

At postquam hastas evitaverunt procorum,

His utique sermonem exordiebatur multa-passus nobilis Ulysses;

“O amici, jam quidem ego dicerem et nobis,

“Procorum in turbam ut-jaculemur, qui cupiunt

“Nos interficere, præter priora mala.”

Sic dixit: hi autem omnes jaculati sunt acutas hastas

265

Ver. 251. — ἀφίετε.] Al. ἰφίετε. Vide et ad Π. α'. 762.

*Ver. 252. — εἰ ἔξ πρῶτον ἀκοντίσας.] Barnesius, Versiones Didymi et Stephani secutus, reddit, “In cum sex primum jaculamini.” Sed minus rectè. Ad istum enim sensum, non *Dativo* Casui, sed *Genitivo* semper apud Poëtam jungitur vox ἀκοντίσαι. Vide *Iliad.* v. 516. ἔ. 402. ἔ. 608.*

Ver. 256. 258. — ἰσάμεν δῆκον Ἀθήνη. — Βεβλήκει, — δούρην.]

Excepere auræ vulnus: Saturnia Juno
Detorsit veniens; portæque infigitur ha-
sta.

ÆN. IX. 745.

Ver. 261. Τοῖς ἄρα.] Al. Τοῖς δ' ἄρα.

Ver. 264. — ἐπὶ προτέροισι κακοῖσιν.]

Ἦγουν, καὶ τοὶ αὐτοὶ ἀναμάρτητοι σὺ κακῶ.
Eustath. Rectius autem et simplicius inter-
preteris cum *Barnesio* aliisque, “ præter
“ priora mala.”

"Αντα τιτυσκόμενοι· Δημοπτόλεμον μὲν Ὀδυσσεὺς,
Εὐρυάδην δ' ἄρα Τηλέμαχος, Ἐλατον δὲ συβώτης,
Πείσανδρον δ' ἄρ' ἔπεφνε βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνὴρ·
Οἱ μὲν ἐπειθ' ἅμα πάντες ὁδᾶξ ἔλον ἄσπετον οὐδας.

Μνηστῆρες δ' ἀνεχώρησαν μεγάροιο μυχόνδε·
Τοῖς δ' ἄρ' ἐπήϊζαν, νεκύων δ' ἐξ ἔγχε' ἔλοντο.

270

Αὗτις δὲ μνηστῆρες ἀκόντισαν ὀξέα δοῦρα,
Ἰέμενοι· τὰ δὲ πολλὰ ἐτάσια δῆπεν Ἀθήνη.

Τῶν ἄλλος μὲν σταθμὸν εὐσταθὺς μεγάροιο
Βεβλήκει, ἄλλος δὲ δύρην πυκινῶς ἀραρυῖαν·

275

Ἄλλου δ' ἐν τοίχῳ μελίη πέσε χαλκοβάρεια.

Ἀμφιμέδων δ' ἄρα Τηλέμαχον βάλε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ
Λίγδην, ἄκρην δὲ ῥινὸν δηλήσατο χαλκός.

Κτήσιππος δ' Εὐμαίον ὑπὲρ σάκος ἔγχρ' μακρῷ

Ὡμον ἐτέγραψεν· τὸ δ' ὑπέρπτατο, πίπτε δ' ἔραζε.

280

Τοὶ δ' αὖτ' ἄμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα, ποικιλομήτην,

Ex-adverso collimantes: Demoptolemon quidem Ulysses,

Euryadem autem Telemachus, Elatum verò subulcus,

Pisandrum autem interfecit boūm bubulcus vir:

Hi quidem deinde simul omnes mordicū prehenderunt immensum solum.

Proci verò recesserunt domūs in penetrale:

270

In eos autem illi irruerunt, et è cadaveribus hastas extraxerunt.

Rursus porrò proci jaculati sunt acutas hastas

Connixi: illa verò pleraque-irrita reddidit Minerva.

Eorum alius quidem postem benè-fundatæ domūs

Percussit, alius autem januam firmitèr aptatam;

275

Alius verò parieti fraxinea-hasta incidit ære-gravis.

Amphimedon autem Telemacho percussit manum ad carpum

Strictim; extremam verò pellam læsit æs.

Ctesippus porrò Eumæum super scutum hastâ longâ

Humerum perstrinxit; ea autem supervolavit, ceciditque humi.

280

Illi verò ex-alterâ-parte circum Ulyssem prudentem, versutum,

Ver. 266. — Δημοπτόλεμον μὲν Ὀδυσσεὺς· Εὐρυάδην δ', Ὡ. c.] Ὅστις τίσσας ἐν ταύτῃ ἐφίξῃς ὀνόμασιν ἢ ῥῆμα ἰσχύωνται, εἰσὶν πάντων συνήμωτοι, ὅπως Ὀδυσσεὺς μὲν τὸν δοῖτα Τηλέμαχος δι' τοῦδε συβώτης δι' ἐκείνου Φιλαιόν· οἱ δὲ ἄλλοι ἰσχυοῖσι τοῦτοδ' ἀπὸ τοῦ πρῶτου καὶ τῆς φράσεως συνισπαιμῶν. Eustath.

Ver. 269. — ἄσπετον οὐδας.] Vide suprā ad v. 395.

Ver. 270. — ἀνεχώρησαν.] Ἀ. ἄρ' ἰχώρησαν.

Ver. 271. Τοῖς δ' ἄρ' ἰσχύζαν.] MS. à Tho. Bentleio collatus, Τοὶ δ' ἄρ' ἰσχύζαν. Quæ et potior videtur lectio.

Ver. 274. 275. 276. Τῶν ἄλλος μὲν ταῦθ' ἔλεγε, Ὡ. c.] Occurrunt hi tres versus suprā ver. 257. 258. 259. iisdem verbis. Διὸ (inquit Eustathius in commentario ad istum locum) τρεῖς ἀρίστην ἰσχύοντες (hosce tres) ὡς ταυτολογούντες.

Ver. 275. et 286. Βεβλήκει.] Vide ad II. d. 37. et v. 492.

Ver. 277. — βάλε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ Λίγδην.] Ὡς ἰσχυίζαν, ὡς ἰσχυίζαντο ἰσχυομένους μόνον τὸν ἔχοντα ἰσχυομένους τοῦ σώματος. Schol. Similiter ver. 279. 280. — ἔγχρ' μακρῷ Ὡμον ἰσχυομένους.

— deflexit partim stringentia corpus.

Æn. X. 331.

Tandem etiam magno strinxit de corpore Turni.

Ibid. ver. 478.

Ver. 278. — ἄκρην δὲ ῥινὸν.] Ita Barnardus et Henricus Stephanus. Ἀ. ἄκρην δὲ ῥινόν.

Ver. 280. — τὸ δ' ὑπέρπτατο.

— ac tremebunda supervolat hasta.

Æn. X. 522.

Μνηστήρων ἐς ὄμιλον ἀκόντισαν ὀξέα δοῦρα·

Ἐνθ' αὖτ' Εὐρυδάμαντα βάλε πτολίπορθος Ὀδυσσεύς,

Ἀμφιμέδοντα δὲ Τηλέμαχος, Πόλυβον δὲ συβώτης·

Κτήσιππον δ' ἄρ' ἔπειτα βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνὴρ 285

Βεβλήκει πρὸς στήθος· ἐπευχόμενος δὲ προσηύδα·

ᾧ Πολυθερσίδη φιλοκέρτομε, μήποτε πάμπαν

Εἶκων ἀφραδῆς μέγα εἶπειν, ἀλλὰ θεοῖσι

Μῦθον ἐπιτρέψαι· ἐπεὶ πολὺ φέρτεροί εἰσι.

Τοῦτό τοι ἀντὶ ποδὸς ξεινήιον, ὃν ποτ' ἔδωκας 290

Ἀντιθέῳ Ὀδυσῇ, δόμον κατ' ἀλγτεύοντι.

Ἥ ρα βοῶν ἐλίκων ἐπιβουκόλος· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς

Οὔτα Δαμαστορίδην αὐτοσχεδὸν ἔγχεϊ μακρῷ·

Τηλέμαχος δ' Εὐνορίδην Λειώκριτον οὔτα

Δουρὶ μέσον κενεῶνα, διαπρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασεν· 295

Ἥριπε δὲ πρηνῆς, χθόνα δ' ἤλασε παντὶ μετώπῳ.

Δὴ τότε Ἀθηναίη φθισίμβροτον αἰγὶδ' ἀνέσχευεν

Ἵπόθεν ἐξ ὀροφῆς· τῶν δὲ φρένες ἐπτοίηθεν.

Procorum in turbam jaculati sunt acutas hastas :

Tunc demum Eurydamanta percussit urbium-vastator Ulysses,

Amphimedonta autem Telemachus, Polybum verò subulcus ;

Ctesippum autem deinde boùm bubulcus vir 285

Percussit ad pectus ; et super eum glorians allocutus est ;

“ O Polytherside convitiurum-amans, nunquam omnino

“ Obsequens stultitiæ magnificè loquere, sed diis

“ Sermonem committe ; quoniam multo potentiores sunt.

“ Hoc tibi pro pede hospitale-munus, quem quondam dedisti 290

“ Deo-pari Ulyssi, per domum vaganti.”

Dixit utique boùm cornibus-camurorum bubulcus : at Ulysses

Vulneravit Damastoridem cominus hastâ longâ ;

Telemachus autem Euenoridem Leiocritum vulneravit

Hastâ medio ventre, penitusque æs transegit : 295

Cecidit verò in pronus, terramque ferit totâ fronte.

Tunc demum Minerva mortalibus-exitiosam Ægida sustulit

Altè ex fastigio : eorum autem mentes perterritæ sunt.

Ver. 283. — Εὐρυδάμαντα.] MS. à Tho. Bentleio collatus, Εὐρυμέδοντα.

Ver. 287. — Πολυθερσίδη.] Al. Πολυ-
σιγέρην.

Ver. 288. Εἶκων ἀφραδῆς.] Vide ad Il. i. 594.

Ibid. — εἶπέν.] Al. εἶπιν.

Ibid. — ἀλλὰ θεοῖσι Μῦθον ἐπιτρέψαι.]

Ἄλλ' εἰς θεὸς χερὶ ταῦτ' ἀνεβλήσαντ' ἔχεν.

Euripid. Phœniss. ver. 712.

Ver. 290. Τοῦτο τοι ἀντὶ ποδὸς ξεινήιον.]
'Ἰσίου δὲ ὅτι τὸ “ Τὺτο σοι ἀντὶ ποδὸς ξεινήιον”
εἰς παλαιὰν ὕμνον ἵκταιν, ἐπὶ τῶν ἀντὶ παλαιῶν
ἀπολαβόντων κακῶν. Eustath.

Ibid. — ὃν ποτ' ἔδωκας Ἀντιθέῳ Ὀδυσῇ.]
Suprà à. 299.

Ver. 293. Οὔτα Δαμαστορίδην.] “Ὅτι ἡ ἐν-
ταῦθα τὸ “ ὕτα” κῆται προπερισπώμενον διὰ
ἀποκοπὴν τὴν ἐν τῷ οὐτάσιν, ὃ σημαίνει τὴν
ἰσχυρὴν πλῆγην. Eustath. Vide ad Il. δ'. 525.

Ibid. — Δαμαστορίδην.] Agelæum : Vide
ver. 241.

Ver. 297. — φθισίμβροτον αἰγὶδ' ἀνέ-
σχεν.] Nonnulli, norante Barnacio, hîc lege-
runt φθισίμβροτος : scilicet ut ad præceden-
tem Ἀθηναίη referatur. Sed, uti videtur,
minùs rectè. Cæterum de prosodiâ vocis,
φθισίμβροτος, vide ad Il. γ'. 330.

Ver. 298. — ἐξ ὀροφῆς.] Apud Eusta-
thium in commentario, ἐκ κεφαλῆς.

Ibid. — τῶν δὲ φρένες ἐπτοίηθεν.] Al.
τῶν δὲ φρένας ἐπτοίησιν.

Οἱ δ' ἐφίβοντο κατὰ μέγαρον, βόες ὥς ἀγελαῖαι,
 Τὰς μὲν τ' αἰόλος οἴστρος ἐφορμηθεὶς ἐδόνησεν,
 "Ωρῃ ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τ' ἤματα μακρὰ πέλονται.
 Οἱ δ', ὥστ' αἰγυπιοὶ γαμφώνυχες, ἀγκυλοχεῖλαι,
 Ἐξ ὀρέων ἐλθόντες ἐπ' ὀρνίθεσσι δορῶσι,
 Ταὶ μὲν τ' ἐν πεδίῳ νέφια πτώσσουσαι ἴενται,
 Οἱ δέ τε τὰς ὀλέκουσιν ἐπάλμενοι, οὐδὲ τις ἀλκῇ
 Γίγνεται, οὐδὲ φυγῇ· χαίρουσι δέ τ' ἀνέρες ἄγρῃ·

300

305

Ipsi verò trepidabant per domum, boves tanquam armentales,
 Quas quidem pernix aulus adortus agitavit,
 Tempore in verno, quando dies longi eunt.
 Hi autem sicut vultures curvis-unguibus, aduncis-rostris,
 Ex montibus profecti avibus insilunt;
 Hæ quidem in campo nubes timentes volitant:
 Illi autem eas perdunt insilientes; neque ulla resistendi-facultas
 Fit, neque effugium: gaudent autem et viri capturâ:

300

305

Ver. 299. 302. Οἱ δ' ἐφίβοντο κατὰ μέγαρον, βόες ὥς — Οἱ δ', ὥς τ' αἰσώται. Ἰστίον δι' ἐν τῷ ἡμετέρῳ παραβόλῳ ἢ πρῶτον μὲν συμνοήσεις ἔχει τὰς μνηστῆρας, οἱς βόας αὐτὸς παραβάλλουσα, διὰ τὸ ἀγίλαστον τὴν ἀλγύδα· τοὺς μὲντοι πτόντας μικροβῶν ζωφίῃ τῇ οἴστρῃ εἰκαζῇ, διὰ τὴν κατὰ πλῆθος τι ἐλιγύνητα, ἢ ἐν τῇ τῷ βάλλειν καὶ τῷ μῦθῳ. Ἡ μὲντοι διήγησις ἀπειροβόας ἡκαὶ τῇ πρῶτῃ, πάντων μὲν συμνοήσεις τὰς δὲ δύναντας, τῇ πρὸς αἰγυπιοὺς παραβόλῃ· ἀχρυσῶσα δὲ τοὺς διακαρμένους μνηστῆρας, διὰ τὴν μὴ πρὸς ὄνομα μνησθῆναι, οἷσις ἐρηδύσονται ἐν τῇ φύνειν εἰσάσει. Eustath. Importune admodum. Non enim Ulysssem Sociosque Asilo hinc comparat Poëta; sed priori hæc similitudine, Procorum solummodò dissipationem trepidationemque confusam; posteriori, Ulyssis Sociorumque vires superiores victoriamque facilem depingit.

Ver. 300. Τὰς μὲν τ' αἰόλος οἴστρ' ἐφορμηθεὶς ἐδόνησεν. Ὁ οἴστρ' ἀπογοιναῖται ἐν τῶν ἐν τοῖς ποταμοῖς πλεόντων ζωαρίων τῶν ἐκπλεόντων τὰ ὕδατα, διὰ καὶ πλεονα πλεονα γίνονται. Ὁ δὲ μόνον ἐν τῶν ἐξ ὅλων ἀπογοιναῖται ἢ Καλαμάχῳ περὶ τὴν μύσπον, "Εὐσποῖ", ὅτι ἐν μύσπον βῶν καλίστην ἀμφοβῶν. Εἰσι δὲ οὗτοι καλίστην τοῖς βουσί· ὅταν γὰρ κατὰ τὴν λαπῆρην αὐτοὺς δύνωσιν, ἐδύνωσι ἀποκαρμένους τὸν νομὴν ἐδύνωσιν. Ἐστὶ δὲ ἡ μὲν οἴστρ' ἐν τῇ παραβόλῃ, κίνηρον ἔχον ἐν μύσπον ἐν τῇ τῷ μύσπον, καὶ φωνὴν μεγάλην βομβῶν· ἡ δὲ μόνον παρῶμοις τῇ κυνοβόῃ, τὴν ἐν κίνηρον ἔχον ἔχον τῇ οἴστρῳ. Schol. ad ver. 299. Aliter autem Scholia ad hunc versum: Οἴστρ'ος, ἡ λεγόμενος μόνον· ἰστίον δὲ ζῶν ἐπὶ τῷ καλίστην τῇ μύσπον, ὅταν ἂν ἐπὶ τῷ καλίστην τῇ μύσπον, ἔχον τῇ καλίστην τῇ μύσπον.

Est lucus Silari circa, ilicibusque virentem Plurimus Alburnum volitans, cui nomen asilo

Romanum est, æstron Graii vertèrē vocantes, [ta sylvis Asper, acerba sonans; quo tota exterriti Diffugiunt armenta]

Virgil. Georgic. III. 146.

Ibid. — αἰόλος. Vide ad II. β'. 816. et μ'. 167.

Ver. 301. — αἰγυπῶν. Vide ad II. λ. 5.

Ver. 302. Οἱ δ', ὥστ' αἰγυπιοὶ. Quoniam Poëta dicit infra ver. 306. χαίρουσι δὲ τ' ἀνέρες ἄγρῃ, idèd Dua. Dacier vultures hosce sive accipitres ab ipsis hominibus ad aves minores captandas consultò emissos intelligit; Poëtamque hinc aucupium istius temporis depingere existimat. Rationibus tamen, ut opinor, haud satis idoneis. Neque isti interpretationi satis aptè congruit istud Ἐξ ὀρέων ἐλθόντες, ver. 303.

Ver. 303. — ἰσ' ἐρηδύσονται δορῶσι. Τὸ δὲ "ἰσ' ἐρηδύσονται" (inquit Eustathius) ἀντὶ τῷ, κατὰ ἐρηδύσονται. Malè. Videtur enim non advertisse vir eruditus, ἰσ' ἐρηδύσονται δορῶσι, esse ἐρηδύσονται ἐνδορῶσι.

Ver. 304. — νέφια πτώσσουσαι. Νέφια δὲ, ἢ τὸν τῶν νεφῶν τόπον ἢ τὸν λίγυ — ἡ μάστις, κατὰ τὸς Παλαιούς, δικτύων εἶδος, ἢ ὁ Κομμῆς νεφίλας φησὶ ἐν τῷ, "μὰ νεφίλας μὰ δικτύων" ἴσα εἰκαζῇ τὰς μνηστῆρας ὅταν ἢ παραβόλῃ, αἶ, λίγυ, ἀδελφῶν ἰσάμινον, ὁ ἐπὶ δικτύων, εἶνα αἰγυπιοὺς ἐπιδύναν, πτόντας ἐπὶ νέφια ἴενται, ὁ ἐπὶ δικτύων ἐκπλεόντως. Eustath. Posteriorum vocis hujus interpretationem variorem contendit Dua. Dacier. Vide autem ad ver. 302.

"Ως ἄρα τοὶ μνηστῆρας ἐπισσύμενοι κατὰ δῶμα
 Τύπτον ἐπιστροφάδην· τῶν δὲ στόνος ὤρνυτ' αἰεikhς,
 Κράτων τυπτομένων· δάπιδον δ' ἅπαν αἵματι θύνει.
 Λειώδης δ' Ὀδυσῆος ἐπισσύμενος λάβε γούνων,
 Καί μιν λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

310

Γούνοῦμαί σ', Ὀδυσσεῦ· σὺ δὲ μ' αἶδεο, καί μ' ἐλέησον·
 Οὐ γάρ πω τινὰ φημι γυναικῶν ἐν μεγάροισιν
 Εἶπειν, οὐδέ τι ῥέξαι, ἀτάσθαλον· ἀλλὰ καὶ ἄλλους
 Παύεισκον μνηστῆρας, ὅτις τοιαῦτά γε ῥέζοι.
 Ἀλλά μοι οὐ πείθοντο κακῶν ἀπὸ χεῖρας ἔχεσθαι·
 Τῷ καὶ ἀτασθαλίῃσιν αἰεikhά πότμον ἐπέσπον.
 Αὐτὰρ ἐγὼ μετὰ τοῖσι θυοσκόος, οὐδὲν ἑοργῶς,
 Κείσομαι· ὥς οὐκ ἐστὶ χάρις μετόπισθ' εὐεργίων.

315

Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 320
 Εἰ μὲν δὴ μετὰ τοῖσι θυοσκόος εὐχεται εἶναι,

Sic utique hi procos irruentes per domum

Feriebant quaquaversum; illoium autem gemitus oriebatur foedus,
 Capitibus percussis: pavimentum verò totum sanguine undabat.

Leiochos autem Ulyssis advolansprehendit genua,

310

Et ipsum precans verbis alatis allocutus est;

"Supplex-oro te, Ulysses; tu verò me respice, et me miserere:

"Nunquam enim cuiquam dico me mulierum in ædibus

"Dixisse, neque aliquid fecisse, iniquum; sed et alios

"Compecebam procos, quicunque talia scilicet faceret.

315

"Sed mihi non paruerunt, ut à malo manus abstinerent:

"Quare et ob iniquitates sævum fatum consecuti sunt.

"At ego inter hos vates, nihil qui-patravi,

"Jacebo: ita non est gratia in-posterum benefactorum."

Hunc autem torvè intuitus allocutus est solers Ulysses;

320

"Siquidem jam inter hos vates profiteris te esse,

Ver. 307. — τοι.] *Al. τῆς.* Minus rectè.

Ver. 308. — τῶν δὲ στόνος ὤρνυτ'.]

Tum verò et gemitus morientum, et
 sanguine in alto

Armaque corporaque — *Æn. XII. 693.*

Ver. 309. — δάπιδον δ' ἅπαν αἵματι
 θύνει.]

atro tepefacta cruore

Terra torique madent — *Æn. IX. 533.*

Ver. 315. Οὐ γάρ πω τινὰ φημι γυναικῶν
 ἐν μεγάρῳ Εἶπειν, ὅδ' τι ῥέξαι, ἀτάσθαλον.]
Barnerius inter varias lectiones retulit, Εἶ-
 πῶν, μ' ὅδ' τι ῥέξαι· "sed mi enim," inquit,
 "omninò necessarium, videtur excidisse."
 Porro totam sententiam ita reddit Vir e-
 ruditus, Versionem Editionis *Didymi* ferè
 secutus; "Nondum enim aliquam dico mulie-
 re cum in domibus Dicturam, me neque aliq-"

"fecisse injustum." Malè. Nam istà ratione
 vox ὅδ' "neque" planè esset importuna.
 Sententiam rectè (ut opinor) exhibet Ver-
 sio *Westeniana*, quam ferè secutus sum;
 "Nunquam enim cuiquam dica me mulierum
 "in ædibus Dixisse neque aliquid fecisse mali."
 Neque dissimilem phrasin usurpavit Poëta
 suprà γ. 693.

Κῆνος δ' ἔπειτα πάντας ἀτάσθαλους ἄνδρας
 ἐλέγει.

Ver. 315. Παύεισκον.] Vide ad *Il. β'. 221.*

Ver. 317. et 416. — ἀτασθαλίῃσιν
 αἰκία πότμον ἐπέσπον.] Ita suprà ad δ. 7.

Αὐτῶν γὰρ ἐφ' ἵστειν ἀτασθαλίῃσιν ὄντων.

Ver. 318. et 321. — θυοσκόος.] Vide
 suprà ad φ. 145.

Ver. 319. — ἐνέγχεον.] Pronuntiabatur
 ἐνέγχεον. Vide ad *Il. β'. 811.*

"Αντα τιτυσκόμενοι· Δημοπτόλεμον μὲν Ὀδυσσεύς,
Εὐρύαδην δ' ἄρα Τηλέμαχος, Ἐλατον δὲ συβώτης,
Πείσανδρον δ' ἄρ' ἔπεφνε βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνὴρ·
Οἱ μὲν ἔπειθ' ἅμα πάντες ὁδᾶξ' ἔλον ἄσπετον οὐδας.

Μνηστῆρες δ' ἀνεχώρησαν μεγάροιο μυχόνδε·
Τοῖς δ' ἄρ' ἐπήϊξαν, νεκρῶν δ' ἐξ ἔγχε' ἔλοντο.

270

Αὗτις δὲ μνηστῆρες ἀκόντισαν ὀξεία δοῦρα,
Ἰέμενοι· τὰ δὲ πολλὰ ἐτάσια δῆκεν Ἀθήνη.

Τῶν ἄλλος μὲν σταθμὸν εὐσταθὺς μεγάροιο
Βεβλήκει, ἄλλος δὲ δύρην πυκινῶς ἀραρυῖαν·

275

"Αλλου δ' ἐν τοίχῳ μελίη πίσε χαλκοδόρεια.

Ἀμφιμέδων δ' ἄρα Τηλέμαχον βάλε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ
Διγδην, ἄκρην δὲ ρινὸν δηλήσατο χαλκός.

Κτήσιππος δ' Εὐμαῖον ὑπὲρ σάκος ἔγχεϊ μακρῷ

Ὠμον ἐτέγραψεν· τὸ δ' ὑπέρπτατο, πίπτε δ' ἔραζε.

280

Τοὶ δ' αὖτ' ἄμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα, ποικιλομήτην,

Ex adverso collimantes: Demoptoleum quidem Ulysses,
Euryadem autem Telemachus, Elatum vero subulcus,
Pisandrum autem interfecit boūm bubulcus vir:
Hi quidem deinde simul omnes mordicū prehenderunt immensum solum.
Proci vero recesserunt domūs in penetrale:
In eos autem illi irruerunt, et ē cadaveribus hastas extraxerunt.
Rursus porro proci jaculati sunt acutas hastas
Connixi: illa verò pleraque irrita reddidit Minerva.
Eorum alius quidem postem benè fundatæ domūs
Percussit, alius autem januam firmiter aptatam;
Alius verò parieti fraxinea-hasta incidit ære-gravis.
Amphimedon autem Telemacho percussit manum ad carpum
Strictim; extremam verò pellam læsit æs.
Ctesippus porro Eumæum super scutum hastâ longâ
Humerum perstrinxit; ea autem supervolavit, ceciditque humi.
Illi verò ex-alterâ-parte circum Ulyssem prudentem, versutum,

270

275

280

Ver. 266. — Δημοπτόλεμον μὲν Ὀδυσσεύς, Εὐρύαδην δ', ὅς·] Ὅτι τίσσεσιν ἰναυθεῖσι φησὶς ὀνόμασιν ἐν ῥῆμα ἰσχυράν, ἰσχυρὸν σῶν συντόμως, ὅπως Ὀδυσσεύς μὲν τὸν δαίνα Τηλέμαχος δὲ τινὲς συβώτης δὲ ἰσχυρὸν Φιλοίστος δὲ ἄλλοι ἰσχυρὸν σπουδὴν πρᾶξις καὶ τὴν φράσιν συνιστάμεν. Eustath.

Ver. 269. — ἄσπετον οὐδας.] Vide suprā ad v. 395.

Ver. 270. — ἀνεχώρησαν.] Al. ἄρ' ἐχώρησαν.

Ver. 271. Τοῖς δ' ἄρ' ἐπήϊξαν.] MS. à Tho. Benitoio collatus, Τοὶ δ' ἄρ' ἐπήϊξαν. Quæ et potior videtur lectio.

Ver. 274. 275. 276. Τῶν ἄλλος μὲν σταθμὸν, ὅς·] Occurrunt hi tres versus suprā ver. 257. 258. 259. iisdem verbis. Διὸ (inquid Eustathius in commentario ad istum locum) τρεῖς ἀρίστην ἰσχυρὸν (hosce tres) ἐστὶν συντολογούμεναι.

Ver. 275. et 286. Βεβλήκει.] Vide ad II. d. 37. et Y. 492.

Ver. 277. — βάλε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ Διγδην.] Ὡς ἰσχυρῶς, ὅς ἐστιν ἰσχυρῶς ἰσχυρῶς ὡς μόνον ἐπὶ τῷ ἰσχυρῶς τοῦ σώματος. Schol. Similiter ver. 279. 280. — ἔγχεϊ μακρῷ Ὠμον ἐτέγραψεν

— deflexit partim stringentia corpus.

Æn. X. 331.

Tandem etiam magno strinxit de corpore Turni.

Ibid. ver. 478.

Ver. 278. — ἄκρην δὲ ρινὸν.] Ita Barnertus et Henricus Stephanus. Al. ἄκρον δὲ ρινὸν.

Ver. 280. — τὸ δ' ὑπέρπτατο.

— ac tremebunda supervolat hasta.

Æn. X. 522.

Μνηστήρων ἐς ὄμιλον ἀκόντισαν ὀξέα δοῦρα·
 Ἐνθ' αὖτ' Εὐρυδάμαντα βάλε πολίπορθος Ὀδυσσεύς,
 Ἀμφιμέδοντα δὲ Τηλέμαχος, Πόλυβον δὲ συνώτης·
 Κτήσιππον δ' ἄρ' ἔπειτα βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνὴρ 285
 Βεβλήκει πρὸς στήθος· ἐπευχόμενος δὲ προσηύδα·
 ὦ Πολυθερσίδη φιλοκέρτομε, μήποτε πάμπαν
 Εἶκων ἀφραδὴς μέγα εἰπεῖν, ἀλλὰ θεοῖσι
 Μῦθον ἐπιτρέψαι· ἐπεὶ πολὺ φέρτεροί εἰσι.
 Τοῦτό τοι ἀντὶ ποδὸς ξεινήιον, ὃν ποτ' ἔδωκας 290
 Ἀντιθέω Ὀδυσῇ, δόμον κατ' ἀλητεύοντι.
 Ἡ ρὰ βοῶν ἐλίκων ἐπιβουκόλος· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Οὔτα Δαμαστορίδην αὐτοσχεδὸν ἔγχεϊ μακρῷ·
 Τηλέμαχος δ' Εὐηνορίδην Λειώκριτον οὔτα
 Δουρὶ μέσον κενεῶνα, διαπρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσε· 295
 Ἡριπε δὲ πρηνὴς, χθόνα δ' ἤλασε παντὶ μετώπῳ.
 Δὴ τότε Ἀθηναίη φθισίμβροτον αἰγὶδ' ἀνέσχευ
 Ὑπόθεν ἐξ ὄροφῆς· τῶν δὲ φρένες ἐπτοίηθεν.

Procorum in turbam jaculati sunt acutas hastas :

Tunc denuo Eurydamanta percussit urbium-vastator Ulysses,

Amphimedonta autem Telemachus, Polybum verò subulcus ;

Ctesippum autem deinde boiū bubulcus vir 285

Percussit ad pectus ; et super eum glorians allocutus est ;

“ O Polytherside convitiōrum-amans, nunquam omnino

“ Obsequens stultitiæ magnificè loquere, sed diis

“ Sermonem committe ; quoniam multo potentiores sunt.

“ Hoc tibi pro pede hospitale-munus, quem quondam dedisti

“ Deo-pari Ulyssi, per domum vaganti.” 290

Dixit utique boiū cornibus-camurorum bubulcus : at Ulysses

Vulneravit Damastoridem cominūs hastâ longâ :

Telemachus autem Euenoridem Leiocritum vulneravit

Hastâ medio ventre, penitusque æs transegit : 295

Cecidit verò is pronus, terramque feriit totâ fronte.

Tunc demum Minerva mortalibus-exitosam Ægida sustulit

Altè ex fastigio : eorum autem mentes perterritæ sunt.

Ver. 283. Εὐρυδάμαντα.] MS. à Tho. Bentleio collatus, Εὐρυμίδατα.

Ver. 287. — Πολυθερσίδη.] Al. Πολυθερσίδη.

Ver. 288. Εἶκων ἀφραδὴς.] Vide ad Il. i. 594.

Ibid. — εἰπεῖν.] Al. εἰπῆμεν.

Ibid. — ἀλλὰ θεοῖσι Μῦθον ἐπιτρέψαι.]

Ἄλλ' εἰς θεὸς χερὶ ταύτ' ἀναβλήσαντ' ἔχον.

Euripid. Phœniss. ver. 712.

Ver. 290. Τοῦτο τοι ἀντὶ ποδὸς ξεινήιον.] Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ “ Τῦτο σοι ἀντὶ ποδὸς ξεινήιον” εἰς παροιμίαν ὕστερον ἵκτισιν, ἐπὶ τῶν ἀντὶ κακῶ ἀπολαβέντων κακῶν. Eustath.

Ibid. — ὃν ποτ' ἔδωκας Ἀντιθέῳ Ὀδυσῇ.] Suprà ὃ. 299.

Ver. 293. Οὔτα Δαμαστορίδην.] Ὅτι ἔιν- ταῦθα τὸ “ ὕτα” καὶται προπαρασάμνουν διὰ ἀπαισθητὴν τὴν ἐν τῷ οὔτασιν, ὃ ἁμαρτία τὴν ἰσχυρὴν πληγὴν. Eustath. Vide ad Il. δ. 525.

Ibid. — Δαμαστορίδην.] Agelæum : Vide ver. 241.

Ver. 297. — φθισίμβροτον αἰγὶδ' ἀνέσ- χον.] Nonnulli, notante Barnesio, hic legerunt φθισίμβροτος, scilicet ut ad præceden- tem Ἀθηναίη referatur. Sed, uti videtur, minus rectè. Cæterum de prosodiâ vocis, φθισίμβροτος, vide ad Il. v. 339.

Ver. 298. — ἐξ ὄροφῆς.] Apud Eusta- thium in commentario, ἐκ κορυφῆς.

Ibid. — τῶν δὲ φρένες ἐπτοίηθην.] Al. τῶν δὲ φρένες ἐπτοίησιν.

Οἱ δ' ἐφέβοντο κατὰ μέγαρον, βόες ὡς ἀγελαῖαι,
 Τὰς μὲν τ' αἰόλος οἶστρος ἐφορμηθεὶς ἐδόνησεν, 300
 Ὡρῇ ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τ' ἤματα μακρὰ πέλονται.
 Οἱ δ', ὥστ' αἰγυπιοὶ γαμφώνυχες, ἀγκυλοχεῖλαι,
 Ἐξ ὄρεων ἐλθόντες ἐκ' ὀρεῖθεσσι Δωρῶσι,
 Ταῖ μὲν τ' ἐν πεδίῳ νέφια πτόσσουσαι ἔνται,
 Οἱ δέ τε τὰς ὀλέκουσιν ἐπάλμενοι, οὐδέ τις ἀλπή 305
 Γίγνεται, οὐδὲ Φυγὴ· χαίρουσι δέ τ' ἀνέρες ἄγρη·

Ipsi verò trepidabant per domum, boves tanquam armentales,
 Quas quidem pernix aëlis adortus agitavit,
 Tempore in verno, quandò dies longi sunt.
 Hi autem sicut vultures curvis-unguibus, aduncis-rostris,
 Ex montibus profecti avibus insiliunt;
 Hæc quidem in campo nubes timentes volitant:
 Illi autem eas perdunt insilientes; neque ulla resistendi-facultas
 Fit, neque effugium. gaudent autem et viri capturâ:

300

305

Ver. 299. 302. Οἱ δ' ἐφέβοντο κατὰ μέγαρον, βόες ὡς — Οἱ δ', ὡς τ' αἰγυπιοί.] Ἰσίου δὲ οἱ τῶν θηρίων παραβολῶν ἡ πρώτη μὲν σημειώσεως εἶχε τὸς μνηστῆρας, ὡς βόας αὐτὸς παρεβάλλουσα, διὰ τὸ ἀγίλαιον τῷ πλάθῳ τοὺς μόνους πτόντας μικροφῶς ζυμφίῳ τῇ οἴστρῃ ἰθαζέ, διὰ τὴν κατὰ πλῆθος τι ἐλιγίστην, ἢ τὸν ἐκ τῷ βάλλαν κίρην. Ἡ μόνος διψίρα ἀπαισιφίας ἦκει τῇ πρώτῃ, πάντων μὲν σημαντικὰ τὸς δῖοντες, τῇ πρὸς αἰγυπιοὺς παρεβολῇ· ἀχρηστὰ δὲ τοὺς διακαίμενους μνηστῆρας, διὰ τὴν μὴδὲ τοῖς ὄνομα ποιεῖσθαι, οἷσις ἐρηθίσαν ἐν τῇ φύγῃ ἰσικασί. *Eustath.* Importunè admodum. Non enim *Ulysses* Sociosque *Asilo* hic comparat Poëta; sed priorī hāc similitudine, Procorum solummodò dissipationem trepidationemque confusam; posteriori, *Ulyssis* Sociorumque vires superiores victoriamque facilem depingit.

Ver. 300. Τὰς μὲν τ' αἰόλος οἶστρος ἐφορμηθεὶς ἐδόνησεν.] Ὁ οἶστρος ἀπογοιναῖται ἐν τῶν ἐν τοῖς ποταμοῖς ἀπαγίων ζωρίων τῶν ἐκπλίοντων τὰ ὕδατα, διὰ καὶ πάντα περὶ αὐτὰ γίνονται. Ὁ δὲ μόνος ἐν τῶν ὑπὸν ἀπογοιναῖται· ἢ Καλὴμαχος περὶ τῷ μύσῳ, “Βούρ-“ σου, ὅς ἐστι μύσος βοῶν καλίστη ἀπορροή.” Εἰσὶ δὲ οὗτοι πολέμοι τοῖς βουσί· ὅταν γὰρ κατὰ τὴν λατρίαν αὐτοὺς δρύψουσιν, ἐξείας ἀποκαρπύουσιν τὸν νομὸν τοῦδεθίνε. “Ἐστὶ δὲ ἡ μὲν οἶστρος μύσος παραπλήσιος, κέντρον ἔχον ἐμβείγῃς ἐκ τῷ τόματι, καὶ φωνὴν μεγάλην βομβῶν” ἐν δὲ μόνος παραμύσιος τῇ κεντρονίᾳ, τὸ ἐκ κέντρον ἔχον τῷ οἶστρῳ. *Schol.* ad *ver. 299.* Aliter autem *Schol.* ad hunc versum: Οἶστρος, ἡ λεγόμενος μύσος· ἵσσι δὲ ζῶν ὑπὸ χαλκῷ τὴν μορφήν, ὥστε ἂν ἐισέλθῃ εἰς ταῦτα τῶν βοῶν, ἔξαρται ἀναγκάζει τοὺς βόας.

Est lucos Silari circa, ilicibusque virentem
 Plurimus Alburnum volitans, cui nomen
 asilo

Romanum est, æstron Graii vertère vocantes, [ta sylvis
 Asper, acerba sonans; quo tota exterriti
 Diffugiunt armenta —

Virgil. Georgic. III. 146.

Ibid. — αἰόλος.] Vide ad *II. β. 816.* et *μ. 167.*

Ver. 301. — εἰαρινῇ.] Vide ad *II. λ. 5.*

Ver. 302. Οἱ δ', ὥστ' αἰγυπιοί.] Quoniam Poëta dicit infra *ver. 306. χαίρουσι δὲ τ' ἀνέρες ἄγρη, ἰδεὸ Dna. Dacier* vultures hocce sive accipitres ab ipsis hominibus ad aves minores captandas consultò emissos intelligit; Poëtamque hīc aucupium istius temporis depingere existimat. Rationibus tamen, ut opinor, haud satis idoneis. Neque isti interpretationi satis aptè congruit istud Ἐξ ὄρειων ἐλθόντες, *ver. 303.*

Ver. 303. — ἐκ' ἐρηθίσσιν Δωρῶσι.] Τὸ δὲ “ἐκ' ἐρηθίσσιν” (inquit *Eustathius*) ἀντιτῷ, κατὰ ἐρηθίσιν. Malè. Videtur enim non advertisse vir eruditus, ἐκ' ἐρηθίσσιν Δωρῶσι, esse ἐρηθίσιν ἱπποβοῶσι.

Ver. 304. — νέφια πτόσσουσαι.] Νέφια δὲ, ἡ τὸν τῶν πηῶν τόπον· ἢ τὴν λίγην — ἢ μάστιγα, κατὰ τὸς Παλαιὸς, δικτύων αἶδες, ἢ ἢ ὁ Κορινθίος νεφίλας φησὶν ἐν τῇ, “μὰ νεφί-“ λας μὰ δικτύα” ἵνα ἐκάζῃ τὸς μνηστῆρας δονοῖν ἢ παρεβολῇ, αἷ, λίαν, αὐτοῖς ἐκπρίπτει, ὅτι δικτύων, ἵστα αἰγυπιοῶν ἐκπρίπτει, ἀπὸ τοῦ ἐκπρίπτει ἵστα. *Eustath.* Posteriorem vocis hujus interpretationem veriorē contendit *Dna. Dacier.* Vide autem ad *ver. 302.*

"Ως ἄρα τοὶ μνηστῆρας ἐπισσύμενοι κατὰ δῶμα
 Τύπτον ἐπιστροφάδην· τῶν δὲ στόνος ὤρνυτ' αἰεκής,
 Κράτων τυπτομένων· δάπιδον δ' ἄπαν αἵματι θῦεν.
 Λειώδης δ' Ὀδυσῆος ἐπισσύμενος λάβε γούνων,
 Καί μιν λισσόμενος ἔπια πτερόεντα προσηύδα·

310

Γούνοῦμαί σ', Ὀδυσσεῦ· σὺ δέ μ' αἶδσο, καί μ' ἐλέησον·
 Οὐ γάρ πω τινὰ φημί γυναικῶν ἐν μεγάροισιν
 Εἶπειν, οὐδέ τι ῥέξαι, ἀτάσθαλον· ἀλλὰ καὶ ἄλλους
 Παύεσκον μνηστῆρας, ὅτις ταιαῦτά γε ῥέζοι.
 Ἀλλά μοι οὐ πείθοντο κακῶν ἀπὸ χεῖρας ἔχεσθαι·
 Τῷ καὶ ἀτασθαλίῃσιν αἰεκία πότμον ἐπέσκον.
 Αὐτὰρ ἐγὼ μετὰ τοῖσι θυοσκόος, οὐδὲν ἐοργῶς,
 Κεῖσομαι· ὥς οὐκ ἐστὶ χάρις μετόπισθ' εὐεργέων.

315

Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 320
 Εἰ μὲν δὴ μετὰ τοῖσι θυοσκόος εὐχεται εἶναι,

Sic utique hi procos irruentes per domum

Feriebant quaquaversum; illorum autem gemitus oriebatur foedus,

Capitibus percussis: pavimentum verò totum sanguine undabat.

Leiodes autem Ulyssis advolansprehendit genua,

310

Et ipsum precans verbis alatis allocutus est;

"Supplex-oro te, Ulysses; tu verò me respice, et me miserere:

"Nunquam enim cuiquam dico me mulierum in ædibus

"Dixisse, neque aliquid fecisse, iniquum; sed et alios

"Compecebam procos, quicunque talia scilicet faceret.

315

"Sed mihi non paruerunt, ut à malo manus abstinerent:

"Quare et ob iniquitates sævum fatum consecuti sunt.

"At ego inter hos vates, nihil qui-patravi,

"Jacebo: ita non est gratia in-posterum benefactorum."

Nunc autem torvè intuitus allocutus est solers Ulysses;

320

"Siquidem jam inter hos vates profiteris te esse,

Ver. 307. — τοι.] *Al. τὸς.* Minus rectè.

Ver. 308. — τῶν δὲ στόνος ὤρνυτ'.]

Tum verò et gemitus morientum, et sanguine in alto

Armaque corporaque — *Æn. XII. 693.*

Ver. 309. — δάπιδον δ' ἄπαν αἵματι θῦεν.]

atro tepefacta cruore

Terra torique madent — *Æn. IX. 533.*

Ver. 313. Οὐ γάρ πω τινὰ φημί γυναικῶν ἐν μεγάρῳ εἶπαι, ὅδ' τι ῥέξαι, ἀτάσθαλον.] *Barnesius* inter varias lectiones retulit, Εἶπαι, μ' ὅδ' τι ῥέξαι· "et mihi enim," inquit, "omniò necessarium, videtur excidisse." Porro totam sententiam ita reddit Vir e-ruditus, Versionem Editionis *Didymi* ferè secutus; "Nondum enim aliquam dico mulie-
 rum in domibus Dicturam, me neque aliquid

"fecisse injustum." Malè. Nam istà ratione vox ὅδ' "neque" planè esset importuna. Sententiam rectè (ut opinor) exhibet Ver-sio *Wetsteniana*, quam ferè secutus sum; "Nunquam enim cuiquam dico me mulierum in ædibus Dixisse neque aliquid fecisse mali." Neque dissimilem phrasin usurpavit Poëta suprà γ. 693.

Κἄντις δ' ὅποτε πάμπαν ἀτάσθαλον ἔλεγε.

Ver. 315. Παύεσκον.] Vide ad *Il. β'. 221.*

Ver. 317. et 416. — ἀτασθαλίῃσιν αἰκία πότμον ἐπέσκον.] Ita suprà ad *δ. 7.*

Αὐτῶν γὰρ ἐφειρήνην ἀτασθαλίῃσιν ἔλποντο.

Ver. 318. et 321. — θυοσκόος.] Vide suprà ad *φ. 145.*

Ver. 319. — εὐεργέων.] Pronuntiabatur εὐεργῶν. Vide ad *Il. β'. 811.*

Τηλέμαχον δ' ἄρ' ἔπειτα προσαίξας λάβε γούνων, 365

Καί μιν λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

ὦ φίλ', ἐγὼ μὲν ὃδ' εἰμί· σὺ δ' ἴσχειο· εἰπὲ δὲ πατρί,

Μή με περισθενέων δηλήσεται ὅξει χαλκῷ,

Ἀνδρῶν μνηστήρων κεχολωμένους· οἳ οἳ ἔκειρον

Κτήματ' ἐνὶ μεγάροις, σε δὲ νήπιοι οὐδὲν ἔτιον. 370

Τὸν δ' ἐπιμειδήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

Θάρσει, ἐπειδὴ σ' οὔτος ἐρύσσατο καὶ ἐσάωσεν,

Ὅφρα γνῶς κατὰ θυμὸν, ἀτὰρ εἴπησθα καὶ ἄλλω,

Ὡς κακοεργίης εὐεργεσίῃ μὲν ἁμείνων.

Ἀλλ' ἐξελθόντες μεγάρων, ἔζεσθε θύραζε 375

Ἐκ φόνου εἰς αὐλήν, σὺ τε καὶ πολύφημος αἰοῖδος,

Ὅφρ' ἂν ἐγὼ κατὰ δῶμα πονήσομαι, ὅττεό με χρῆ.

Ὡς φάτο· τὰ δ' ἔξω βήτην μεγάροιο κίοντες.

Ἐξέστην δ' ἄρα τῷγε Διὸς μεγάλου ποτὶ βωμόν,

Πάντοσε παπταίνοντες, φόνον ποτιδεγμένω αἰεὶ. 380

Πάπτηνεν δ' Ὀδυσσεὺς καθ' ἐὼν δόμον, εἴτις ἔτ' ἀνδρῶν

Telemachum autem deinde aggressus prehendit genua,

365

Et ipsum precans verbis alatis allocutus est;

"O chare, ego quidem hic sum: tu verò contine-te, et dic patri;

"Nè me ferociens lædat acuto ære,

"Vironum procorum causâ iratus; qui ei attondebant

"Possessiones in ædibus; te autem stulti nihil honorabant."

370

Hunc verò subridens allocutus est solers Ulysses;

"Bono-esto-animo, quandoquidem te hic liberavit et servavit;

"Ut noceas in animo. quin dicas etiam aliis,

"Quodd maleficio beneficium est longè melius.

"Sed egressi ex ædibus, sedete foris

375

"Ex cæde in aulam, tuque et valdè-celebris cantor,

"Dum ego per domum operatus fuero, quodcunque me oportet."

Sic dixit: hi autem exiverunt domo profecti.

Sedebantque proinde ipsi Jovis magni ad aram,

Undique circumspectantes, cædem expectantes semper.

380

Circumspectavit verò Ulysses per suam domum, si quis adhuc virorum

Ver. 370. — ἐνὶ μεγάροις.] *Al.* ἐνὶ
μεγάρων.

Ibid. — ἐνὶ ἴσιον.] *Al.* ἐνὶ ἰσιον.

Ver. 374. Ὡς κακοεργίης εὐεργεσίῃ μὲν
ἁμείνων.]

Τῆς εὐεργεσίας ἐνὶ ἀμείνω.

Theogn. Gnôm. Eleg. ver. 548.

Ἐὺ μὲν γὰρ εἴρεται ἢ τῷτο, τὰς ἀνθρώπους τί-
σι μάλατι μιμήσθαι τὰς θεῶν, ἵνα εὐεργετή-
σιν. *Strabo, Geograph. lib. X. pag. 717. al.*
467.

Ver. 375. — μεγάρων, ἔξω θύραζε.]
*Athenæus, lib. V. cap. 3. citat, μεγάρων ἐξ-
ραταιόντων.*

Ver. 376. Ἐκ φόνου εἰς αὐλήν.] Ὅμηρος δὲ
ἐπὶ αὐλήν ἀπὸ τῶν ἐπὶ τῶν ὑπαίθρων τόπων,
ἵνα ἦν ὁ τῷ Ἑρμῇ Ζητὸς βωμός. Ὁ μὲν τοῖ
γι Πηλεΐδης καταλαμβάνεται, *Iliad. λ'. 773.*
"Αὐλῆς ἢ χόρτου." — Καὶ ὁ Ὀδυσσεὺς προ-
σέειπεν ταῖς περὶ τὸν Φῆμον, "Ἀλλ' ἔξω-
"θίςτις μεγάρων ἐξ ναυπηγόντων, Ἐκ φόνου
"εἰς αὐλήν." *Athenæus, lib. V. cap. 3.*

Ibid. — πολύφημος αἰοῖδος.] Πολύφημος
δὲ αἰοῖδος ὁ Φῆμος, ἢ ὡς τοφίς ἢ πολοίτης, καὶ
ἔτι πολλὰς φήμας αἰοῖς ἢ ὡς πολλὰς φημί-
ζων ἢ ὡς ἐπὶ πολλῶν τύτῃ πάσχειν. *Eustath.*
Vide suprâ §. 150. ubi eadem vox occurrit.

Ver. 379. — ποτὶ.] *Al.* περὶ, et πα-
ρὰ.

Ζαὸς ὑποκλοπέιτο, ἀλύσκων κῆρα μέλαιναν.
 Τοὺς δὲ ἶδεν μάλα πάντας ἐν αἵματι καὶ κόνιῃσι
 Πεπτεῶτας πολλούς· ὥστ' ἰχθύας, οὐσθ' ἀλιῆς
 Κοῖλον ἐς αἰγιαλὸν πολλῆς ἔκτοσθε θαλάσσης
 Δικτὺν ἐξέρυσαν πολυαπῶ· οἱ δέ τε πάντες
 Κρύμαθ' ἄλως ποθέοντες ἐπὶ ψαμάθοισι κέχυνται,
 Τῶν μὲν τ' ἥλιος φαέθων ἐξείλετο θυμόν·
 "Ὡς τότε ἄρα μνηστῆρες ἐπ' ἀλλήλοισι κέχυντο.
 Δὴ τότε Τηλέμαχον προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Τηλέμαχ', εἰδ' ἄγε μοι κάλεσον τροφὸν Εὐρύκλειαν,

385

390

Vivus surriperet-se, vitans fatum atrum.
 Illos autem vidit prorsus omnes in sanguine et pulveribus
 Collapsos multos; sicut pisces, quos scilicet piscatores
 Cavum in littus, canum extra mare,
 Reti extraerunt multiforo: hi etenim omnes
 Undas maris desiderantes in arenis fusi sunt;
 Et horum quidem sol lucens abstulit animam:
 Sic tunc utique proci alii super alios fusi erant.
 Tum demum Telemachum allocutus est solers Ulysses:
 "Telemache, eia age, mihi advoca nutricem Euryclemam;

583

590

Ver. 383. — ἐν αἵματι ἔ κόνιῃσι Πισπι-
 ὤτας.] Vide ad II. 4. 593. et v. 508. 'Εκ δὲ
 τῷ "ἐν αἵματι ἔ κόνιῃσι" σημαίνονται οἱ Πα-
 λαῖοι, ὡς ἐ κατέρωτο λίθοις τὸ τῷ ἀνδρῶν;
 ἔδαφος, ὅγι κοιὰν ἔχῃ. Eustath.

Ver. 384. Πισπιῶτας πολλὰς.] In Vulga-
 tis scriptum est Πισπιῶτας. Quod vix ullā
 licentiā excusari potest. Barnesium edidit
 Πισπιῶτας; atque ita quidem in Vulgatis legi-
 tur, Iliad. φ'. 503. Πισπιῶ' ἄλλωδὲ ἄλλα
 —. Ex analogiā tamen verisimilior vide-
 tur altera viri eruditi conjectura; nempē
 legendum Πισπιῶτας, ut pronuntietur vide-
 licet Πισπιῶτας. Quā enim analogiā ex τει-
 νότις fit τεινιῶτας, ex μιμᾶντις μιμᾶντις,
 ὅς. eādē planē ex Πισπιῶτας fit Πισπιῶτας.
 At τεινιῶτας, μιμᾶντις, et similia, nusquam
 apud Homerum reperiuntur. Vide ad II. 4.
 265. et v. 46. Porro cūm et MS. unus à
 Tho. Bentleio collatus Πισπιῶτας hīc legit,
 Textui hanc lectionem inserui.

Ibid. — πολλὰς· ὥστ' ἰχθύας.] "For-
 tasse," inquit Henricus Stephanus, "meli-
 "us legeretur Πισπιῶτας, πολλὰς ὥστ' ἰχθύ-
 "ας, ὅς." Ut vox nimirum, πολλὰς, ad
 ἰχθύας, non ad Πισπιῶτας referatur. Sed
 praeſtat, ut opinor, vulgata Lectio.

Ibid. — ὥστ' ἰχθύας, ὅς.] "Ὅρα δὲ ἵτι
 μυγαλοῖν πρᾶγματος ἐ καὶ μὴ πολλὸν εὐρὺν ὁ
 Πισπιῶς· ἐπὶ λίθῳ παραβόλαις πρὸ ὀλίγων
 μὲν χρησάμενος τῇ ἀπὸ βοῶν, (ver. 299).
 ἵτι δὲ ἔ ἀγνιστῶν, (ver. 302.) ἐνταῦθα δὲ τῇ
 ἀπὸ ἰχθύων πρᾶξι δὲ, λίσσεται τὸν Ὀδυσσεῖα
 παραβόλαις, (infra ver. 402.) ἵρε δὲ ἐφίξῃς ἔ

ἀπὸ κελῶν ἔ πηλαῶν παραβόλαις ἐν τῷ τῶν
 ἐμφιστόλων θανάτῳ, (ver. 468.) Καὶ νῦν μὲν
 ὅσας ἄλλας μίνοις τὸ τῆς Ὀδυσσεῖας βιβλίον
 καταῖξι παραβόλαις, ὧν ἡ Ἰλιάς εἰς πλῆθος
 μιμᾶσθαι, διὰ τὸ τῶν ἐκὼ πρᾶξιων πολυμύ-
 ρης, ἰσαριθμίας διεμένον ἄλλας τι ἔ τῆς ἐκ πα-
 ραβόλαις. Eustath. Vide suprā ad 4. 1.

Ver. 386. Δικτὺν ἐξέρυσαν.] Σημαίνονται δὲ
 οἱ Παλαῖοι ἀπαξ ἐνταῦθα μνησθῆναι τὸν Πισπι-
 ῶν ἰχθύων θῆρας τῆς διὰ δικτύων· τὸ γὰρ ἐν
 Ἰλιάδι [i. 487.] "Μήπως ὡς ἄψισι λίνα ἔ-
 " λόντι πανόγχευ" ἀπλοῦ φασί, ἵτι ἰχθύων,
 ἵτι πιζῶν ζῶων, ἵτι ἔ σπηνῶν ἄγραι θαλοῖ
 τῇ δὲ γὰρ δι' ἐρμίας ἔ ἀγνίστου θῆρας πολλέ-
 νις ἵσταν. Eustath.

Ibid. — πολυαπῶ.] Πολλὰς τρύπας ἔ-
 χοντι. Schol.

Ver. 387. 389. — κίχυνται, — κίχυν-
 το.] De Tempore Praesenti alterum, alterum
 de Praterito. Quorum utrumque quidem à
 Latino "fusi iunt" recte exprimi potest;
 at Græcè, si voces hinc illinc transposas,
 nequaquam constabit Temporum ratio.
 Vide ad II. 4. 37.

Ver. 388. Τῶν μὲν τ' ἥλιος φαέθων ἐξείλετο
 θυμόν.] "Ulysses verò," inquit Spondanus,
 "Soli [comparat] qui illos Procos intere-
 " mit, ut Sol illos pisces." Minus rectè.
 Parum enim apta ista comparatio. Poëta
 autem hāc similitudine Procos interfectos,
 aliosque super alios humi fustos, solummo-
 dō describit; Ulysses, infra ver. 402. Leo-
 nis similitudine depingit.

"Οφρα ἔπος εἵποιμι, τό μοι καταθύμιόν ἐστιν.

"Ὡς φάτο· Τηλέμαχος δὲ φίλῳ ἐπεπείθετο πατρί·
Κινήσας δὲ Δύρην, προσέφη τροφὸν Εὐρύκλειαν

Δεῦρο δὴ ὄρσο, γρηῦ παλαιγενὲς, ἥτε γυναικῶν 395

Δμῳάων σκοπὸς ἐσσι κατὰ μέγαρ' ἡμετεράων·

"Ερχεο· κικλήσκει σε πατὴρ ἐμὸς, ὅφρα τι εἴπῃ.

"Ὡς ἄρ' ἐφώνησεν· τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.

"Ὡϊξεν δὲ Δύρας μεγάρων εὖ ναιετάοντων·

Βῆ δ' ἵμεν· αὐτὰρ Τηλέμαχος πρόσθ' ἠγεμόνευεν. 400

Εὔρην ἔπειτ' Ὀδυσῆα μετὰ κταμένοις νεκύεσσιν,

Αἵματι καὶ λύθρῳ πεπαλαγμένον· ὥστε λέοντα,

"Ὅς ρά τε βεβρωκὸς βοὸς ἔρχεται ἀγγραύλοιο·

Πᾶν δ' ἄρα οἱ στήθος τε, παρήϊά τ' ἀμφοτέρωθεν

Αἱματόεντα πέλει· δεινὸς δ' εἰς ὧπα ἰδίσθαι· 405

"Ὡς Ὀδυσσεὺς πεπάλαντο πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθεν.

Ἢ δ' ὥς οὖν νέκυάς τε καὶ ἄσπετον εἰσίδεν αἷμα,

"Ἴθυσέν ῥ' ὀλολύξαι, ἐπεὶ μέγα εἰσίδεν ἔργον·

" Ut verbum dicam, quod mihi in-animo est."

Sic dixit: Telemachus verò dilecto obedivit patri;

Motâque januâ allocutus est nutricem Eurycleam;

" Huc jam move-te, anus antiqua, quæ utique mulierum

395

" Famularum inspectrix es in ædibus nostris:

" Veni; vocat te pater meus; ut aliquid dicat."

Sic utique locutus est: ei autem pennarum-expers fuit verbum.

Aperuit verò fores ædium habitantibus-commodarum:

Perrexitque ire: at Telemachus antè præibat.

400

Invenit deindè Ulyssem inter cæca cadavera,

Sanguine et pulvere inquinatum; tanquam leonem,

Qui scilicèt pastus de-bove venit agresti;

Totum autem ei pectusque, genæque utrinque

Cruentæ sunt; terribilis verò in vultum aspectu:

405

Sic Ulysses inquinatus erat pedes et manus supernè.

Illa autem ubi cadaveraque et immensum inspexit sanguinem,

Impetum cepit jubilandi, quoniam magnum vidit opus:

Ver. 394. Κινήσας δὲ Δύρην.] Κίψας, κρήσας. Schol. "Ὅτι κινήσαι Δύραν φησὶ τὸ διασαλίσσαι, ἢ κλίσσει τινὸς τῶν ἱδδον. Eustath.

Ver. 398. — τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.] Vide suprâ ad ε'. 57.

Ver. 401. — μετὰ κταμένοις νεκύεσσιν.] Occurrit idem versus infrâ ψ'. 45. et utrobique in Vulgatis scriptum est μετὰ κταμένοις νεκύεσσιν quod, ut rectè observat Barnesius, ferri non potest, nisi duplici s scribas νεκύεσσιν. Cùm verò vox νεκύει, aut νεκύουσι, nusquam apud Homerum nisi hisce duobus in locis reperiat; νεκύουσι autem sæpius occurrat; edidit Vir ipse eruditus ex conjecturâ, μετὰ κταμένοις νεκύεσσιν.

Ver. 404. — παρήϊα τ' ἀμφοτέρωθεν Αἱματόεντα πέλει.]

— lavit improba teter

Ora cruor —. Æn. X. 727.

Ver. 408. 411. "Ἴθυσεν ῥ' ὀλολύξαι, — μὴδ ὀλόλυξαι.] De vocis, ὀλολύξαι, significatione, ita Eustathius; Νεκρίον οὖν ὅτι τῆς γενοῦς ἐν τῷ χεῖρει ὀλολύξαι προσημύνης, ἥγυν τρανείας φωνὴ ἰδίεσθαι, καὶ διὸς ἰσχυροῦσθαι διὰ τὴν χαρὰν, καλοῦσι Ὀδυσσεὺς, παρανίστας ἐν θυμῷ χαίρειν αὐτῇ, σιωπῶσαν δηλαδὴ τὸ μὲνται ἐπὶ θρήνη τάσσαν τὸ ὀλολύξιν νεκρίων ἐστὶ. Et Hezychius ad vocem Ὀλολυγή· Φωνὴ (inquit) γυναικῶν, ἢ παύσασθαι ἐν ταῖς ἱεραῖς εὐχαρίμαι. Ita suprâ δ'. 767.

'Αλλ' Ὀδυσσεὺς κατέρυκε καὶ ἔσχεθεν, ἱεμένην περ.

Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

410

Ἐν θυμῷ, γρηῷ, χαῖρε, καὶ ἴσχεο, μὴδ' ὀλόλυζε·

Οὐχ ὅσῃ, καταμένοισιν ἐπ' ἀνδράσιν εὐχετάσθαι.

Τούσδε δὲ μοῖρ' ἰδάμασσε θεῶν, καὶ σχέτλια ἔργα·

Οὐτίνα γὰρ τίσκον ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,

Οὐ κακὸν, οὐδὲ μὲν ἑσθλόν, ὅτις σφείας εἰσαφίκοιτο·

415

Τῷ καὶ ἀτασθαλίῃσιν ἀεικέα πότμον ἔπεισον.

'Αλλ' ἄγε μοι σὺ γυναῖκας ἐνὶ μεγάροις κατάλεξον,

Αἷ τέ μ' ἀτιμάζουσι, καὶ αἷ νηλητεῖς εἰσὶ.

Sed Ulysses cohibuit et retinuit, cupientem licet ;

Et ipsam compellans verbis alatis allocutus est ;

410

" In animo, anus, gaude, et te-contine, neque jubila :

" Non est fas, interfectos super viros gloriari.

" Hosce verò fatum domuit deorum, et iniqua opera :

" Neminem enim honorabant terrestrium hominum,

" Non malum, neque quidem bonum, quicunque ad ipsos perveniret :

415

" Quare et ob iniquitates sævum fatum consecuti sunt.

" Sed age, mihi tu mulieres in ædibus recense,

" Et quæ me parùm-honorent, et quæ culpæ-expertes sint."

"Ὡς ἑστὼν ὀλόλυξεν· οἳ δὲ οἱ ἔκλινον ἀρῆς.

Et *Iliad.* ζ. 301.

Αἷ δ' ὀλοφυγῇ πᾶσαι Ἀθήνη χαῖρας ἀπέχον.

Et apud *Æschylum* :

Ἀνωλόλυθα μὲν πάλαι χαρῆς ὑπέ.

Agamemnon. ver. 596.

Et *ibid.* ver. 603.

ἔ γυναῖκά μιν

Ὀλοφυγμένῃ ἄλλος ἄλλῳ κατὰ πτόλιν

"Ελασπον, ὑφ' ἡμῶντος ἐν θεῶν ἰδρῆς.

Vide et *Theocrit.* *Idyll.* XVII. 64. item

Merit. *Casaub.* de *nuperâ Homeri Edit.* *Dis-*

sertat. 1. et *Duportum*, *Gnomolog.* *Homeric.*

ad hunc locum ; ubi de hac voce plura.

Ver. 411, "Ἐν θυμῷ, γρηῷ, χαῖρε, ἔ ἴσχεο."

Sic apud *Propertium* ;

In tacito cohibe gaudia clausa sinu.

Lib. II. *Eleg.* xxv. 30.

Ver. 412. Οὐχ ὅσῃ, καταμένοισιν ἐπ' ἀνδράσιν εὐχετάσθαι.]

Κῆρυξος κίερονται, μὴ φθερίζεσθαι περὶς.

Euripid. *Phaniss.* ver. 1657.

Οὐ γὰρ ἑσθλὰ καθεύδουσιν καλῶν ἐπ' ἀνδράσιν.

Archil. ap. *Clem. Alexand.* *Strom.* VI.

ubi et hic *Homeri* locus adducitur.

Θνητοὶ σιφουκάς μὴ γίλα τινηνότητα.

Grætius, in *Enscrpt.* ex *iscertis Auctoribus.*

Ibid. Οὐχ ὅσῃ, καταμένοισιν.] Ita in *Hymno*

in *Apollineum*, *Homero* vulgò ascript. ver. 237.

"Ὡς γὰρ τὰ πρῶτον δ' ὅσῃ γίσι"

"Εἰ δὲ τῷ, "Οὐχ ὅσῃ," λέσσω τὸ διπλῶν, ἢ τὸ

ὡχρῶν, ληφθὲν ἀπὸ πρῶτῃ ἵνα λίγη, ὅτι ὡχ ὅσῃ

ὡχρῶν, τὸ ὅσῃ εὐχετάσθαι. *Eustath.* "Ὅσῃ

" dicitur *Poëte*, prout et aliis nonnullis,

" quod *ἴσιν Sophocli* in illis ; Οὐ θάμης, ὡς

" *ἴσιν* et *Phocylide*, (*Ποίημα νηπιτικόν*, ver.

125.)

" Οὐχ ὅσῃ πρῶτον τὸν ἀτάσθαλον ἄνδρα

" ἔτιπτον."

Gataker. de *Novi Instrumenti Stylo*, cap. 33.

Ipsæ autem deinde eorum sententiam præ-

fert, qui *ἴσιν* hic *Substantivum* potius esse

censeant. Cæterum *Plinius*, *Epist.* lib. IX.

1. citat, Οὐχ ὅσῃ φθίμνισιν. *Heyschius* au-

tem, notante *Barnesio*, legit, Οὐχ ὅσῃ φθί-

μνισιν. Vide et supra ad π. 423.

Ver. 413. Τούτῃ δὲ μοῖρ' ἰδάμασσε θεῶν.]

Τὸς δὲ ἀναγκασθέντας ἰσπανῶν αὐτὸς, ἐλαφρό-

τερος παρέχει ἔ τὸ μὴ πάντα προσπαθεῖν ἰαν-

τοῖς, ἀλλ' ὥσπερ φορτικῶς τῆς δόξης, τὸ μὴ

εἰς εὐχην, τὸ δὲ εἰς τὸν θεῶν ἀποτίθεσθαι.

Plutarch. de *Sui Laude*. Cæterum *Eustathius*

in commentario citat, Τὸς δὲ διπλῶν ἰδάμασσε.

Ver. 417. 'Αλλ' ἄγε μοι σὺ γυναῖκας.]

"Οἱ εἰς ἔ τὸς πρὸ τούτων (supra π. 500.)

Ὀδυσσεὺς μὴ ἰδίαν ἔστιν ἐν τῇ τρεψῇ μα-

θεῖν τίνος αὐτὴν γυναῖκα φάσθαι, ἔ τίνος ἂν τῶν

αὐτῶν, αὐτὸς ἑστὼν φράσσεται· ἀλλ' ἰσπανῶν μὴ

ἴσιν, ὡς μὴ πολλὰς ἰδίαν ἔδιδται χάριτας

ἀπαλῆς τῇ μαίᾳ· τὴν μὲντοι ἰσπανῶν χάρι-
τας ἀναγκαῖας, ἔ προκαλῆσται αὐτὴν κατα-
λέξει γυναῖκας τὰς ἐν μεγάροισιν. *Eustath.*

Ver. 418. — νηλητεῖς.] Ita *Barnesius* :

Quocum facit et MS. à *Tho. Bentleio* colla-

tus. *Fulg.* νηλητεῖς, *Al.* νηλητεῖς. Vide supra

ad π. 317.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·
 Τοιγὰρ ἐγὼ τοι, τέκνον, ἀληθείην καταλέξω 420
 Πεντήκοντά τοι εἰσὶν ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκες
 Δμῶαί, τὰς μὲν τ' ἔργα διδάξαμεν ἐργάζεσθαι,
 Εἶριά τε ξαίνειν, καὶ δουλοσύνης ἀνέχεσθαι·
 Τῶν δώδεκα πᾶσαι ἀναιδείης ἐπέβησαν,
 Οὐτ' ἐμὲ τίουσσαι, οὐτ' αὐτὴν Πηνελόπειαν. 425
 Τηλέμαχος δὲ νέον μὲν ἀέζετο, οὐδὲ ἑ μήτηρ
 Σημαίνειν εἶσκεν ἐπὶ δμῶῃσι γυναίξιν.
 Ἄλλ' αἶγ' ἐγὼν ἀναβᾶσ' ὑπερώϊα σιγαλόεντα,
 Εἶπω σὴ ἀλόχῳ, τῇ τις θεὸς ὕπνον ἐπᾶρσε.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 430
 Μῆπω τήνδ' ἐπέγειρε· σὺ δ' ἐνθάδε εἰπὲ γυναίξιν,
 Ἐλθέμεν, αἵπτερ πρόσθεν ἀεικέα μηχανόωντο.
 "Ὡς ἄρ' ἔφη γρη῏ς δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,
 Ἀγγελέουσα γυναίξι, καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι.

Illum autem rursus allocuta est dilecta nutrix Euryclea;

"Enimverò ego tibi, fili, veritatem declarabo;

426

"Quinquaginta tibi sunt in ædibus mulieres

"Famulæ; quas quidem opera docuimus operari,

"Lanasque carpere, et servitutem sustinere:

"Harum duodecim omnes ad impudentiam processerunt,

"Neque me honorantes, neque ipsam Penelopen.

425

"Telemachus verò recens quidem adolecebat, neque ipsum mater

"Imperare sinebat famulis mulieribus.

"Sed age, ego, consensco cœnaculo splendido,

"Dicam tuæ uxori; cui aliquis deus somnum immisit."

Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses;

430

"Nondum eam excita; tu verò huc dic mulieribus,

"Ut-veniant; quæ scilicet antea indigna machinabantur."

Sic utique dixit: anus autem per domum exivit

Nunciatura mulieribus, et hortatura ad-veniendum.

Ver. 420. — ἀληθείην.] Vide suprâ ad ἱ. 297.

Ver. 423. — δουλοσύνης ἀνίχεσθαι.] In exemplaribus nonnullis legitur, notante Eustathio, δουλῶν ἀνίχεσθαι.

Ver. 424. — δώδεκα πᾶσαι.] Vide suprâ ad ἱ. 244. item ad II. ε'. 373. 470.

Ibid. — ἀναιδείης ἐπέβησαν.] Ἐπὶ πολὺ τῆς ἀναιδείας ἐπῆλθεν Schol. Ita infrâ ψ'. 13.

Καὶ τε χαλιφρονίῃα σφοδρότης ἐπέβησαν. Et ver. 52.

ἔργα σφᾶν ἐσφοδρότης ἐπέβησαν Ἀμφότερα φίλον ἦτορ —

Et Iliad. β'. 234.

— κακῶν ἐπιβασκίμην οὐκ Ἀχαιῶν Vol. II.

Ver. 426. Τηλέμαχος δὲ νέον μὲν ἀέζετο.] Ἀπολογία δὲ τοῦτο ὅτι τῷ πατρὶ, ἵνα μὴ μίμνηται αὐτὸν ὁ πατήρ, ὡς μὴ καλύοντα τὰς δμῶας τῶαυθα ποιεῖν. Eustath. Verum, ut opinor, non hoc voluit Euryclea; (neque enim quicquam opus): sed servarum nequitiam simpliciter huic causæ tribuit, quod scilicet domino caruerint.

Ver. 427. Σημαίνειν.] Αἱ. Σημανίον.

Ver. 429. — ὕπνον ἐπᾶρσε.] Αἱ. ὕπνον ἵχιν.

Ver. 431. Μῆπω τήνδ' ἐπέγειρε.] Ἐκάλουν γὰρ αὖ καλεσθῆναι τὰς δούλῃς. Schol. Οὕτω γὰρ ἱσθῆαι τὴν Πηνελόπην ἐγγεσθῆναι, πρὶν ἢ τὸ δῶμα τίλιον διακοσμηθῆναι, ἃ τὰς κακὰς δὲ γυναῖκας ἐπιλετῶν. Eustath.

Ver. 434. et 496. — ὀτρυνέουσα.] Vide ad II. κ'. 55.

- Αὐτὰρ ὁ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συζῶτην 435
 Εἰς ἑ καλίσσάμενος, ἔπειτα πτερόεντα προσηύδα
 " Ἀρχεῖτε νῦν νέκυας φορέειν, καὶ ἄνωχθε γυναῖκας·
 Αὐτὰρ ἔπειτα θρόνους περικαλλείας, ἠδὲ τραπέζας,
 " Ὅδατι καὶ σπόγγοισι πολυτρήτοισι καθαίρειν.
 Αὐτὰρ ἐπὴν δὴ πάντα δόμον κατακοσμήσησθε, 440
 Δμωὰς ἐξαγαγόντες εὐσταβίος μεγάροιο,
 Μεσσηγύς τε Δόλου καὶ ἀμύμονος ἔρκιος αὐλῆς
 Θεινέμεναι ξίφεσιν τανυήκεσιν, εἰσὶ κε πασῶν
 Ψυχὰς ἐξαφίλοισθε, καὶ ἐκλεάβοιντ' Ἀφροδίτης,
 Τὴν ἄρ' ὑπὸ μνηστῆρσιν ἔχον, μίσγοντό τε λάβρη. 445
 " Ὡς ἔφαθ'· αἱ δὲ γυναῖκες ἀολλεῖς ἦλθον ἅπασαι,
 Αἶν' ὀλοφυρόμεναι, θαλερόν κατὰ δάκρυ χέουσαι.

At ille Telemachum et bubulcum et subulcum

435

Ad se vocatos, verbis alatis allocutus est ;

" Incipite nunc cadavera portare, et jubete mulieres ;

" At postea solia perpulchra, et mensas,

" Aquâ et spongiis multiforis purgate.

" At postquam jam totam domum ordinaveritis,

440

" Famulas eductas è benè fundatâ domo,

" Medio inter tholumque et egregium septum aulæ,

" Ferite ensibus longis, donec omnium

" Animas abstuleritis, et oblitæ fuerint Veneris,

" Quam scilicèt cum procis habebant, miscebanturque clâm."

445

Sic dixit : mulieres autem confertæ venerunt omnes,

Graviter lamentantes, uberes lachrymas defundentes.

Ver. 440. — πάντα δόμον κατακοσμήσησθε.] Dubitat *Barnesius* annon potius scribendum, " πάντα, δόμον κατὰ, κοσμήσησθε." " Ut sit; non, *omnem Domum*; sed, *omnia per domum*." Sed præstat, ut opinor, vulgata lectio. Quin et (uti fatetur vir ipse eruditus), occurrit similis phrasis infra ver. 457. ubi nullus istiusmodi conjecturæ locus;

— πᾶν μίσγοντο δικοσμήσαντο.

Ver. 442. — Σέλυ.] Κυκλῶν οἰκήματος, ἀπὸ τῶ περιθῶν ἑς ὃ τὰ κατ' ἐκείνην ἤμραν ἑς χεῖρσιν πύσσοντα ἀντίτιντο, εἰς κρητῆρας ἢ ἐκπύματα ἢ τὰ ὅμοια. *Schol.*

Ver. 443. — πασίαν.] Ita edidit *Barnesius*; quocum facit et MS. à *Tho. Bentleio* collatus. Atque ita semper alibi apud *Homero* scribitur hæc vox. Vulgati hoc in loco habent πασῶν. Quo modo scilicèt et πασίαν pronuntiandum.

Ver. 444. — ἐξαφίλοισθε.] *Al.* ἐξαφίλοισθε.

Ver. 445. — μίσγοντο τε λάβρη.] " *Ho-*merum," inquit *Henricus Stephanus*, " hic scripsisse μίσγοντο τε λάβρη, in animum

" inducere nequeo, ut videlicèt dixerit μίσγοντο ἄφροδίτην, aut ἀνακαλύθῃ planè oratione usus sit; sed potius μίσγοντο ἔτι λάβρη scriptum reliquisse; quæ lectio illorum incommodorum est expers." Quem reprehendens *Berglerus*; " Non enim advertit, inquit, " subaudiendum " esse ibi αὐταῖς, aut αὐτοῖς, aut ἀλλήλοις — Elliptica similis illi quam *Sto-*phanus in dubium vocat, in hoc;

" Τὴν δ' αὖτε προσέειπεν ἄνθρωπος, ὅς ἐμίσγοντο τε λάβρη. *Odys.* ἑ. 429."

Præfat. ad Iliados Editionem Wetstenianam pag. 8. Nempè *Stephanus* non rectè Intellexit vir eruditus. Orationem enim ἀνακαλύθῃ appellat is, non quia vox αὐταῖς, sive ἀλλήλοις, subintelligenda sit, (id quod exquæ necessarium est, si cum ipso legas μίσγοντο sed quia particula τε vocem μίσγοντο cum præcedente ἔχον non ita copulet, ut utraque ad eandem voculam ἔν referatur. Cujusmodi tamen constructio (ut opinor) alibi non inusitata. Vide *Iliad.* γ'. 235. ἑ. 33. *Odys.* β'. 202. δ'. 324.

Πρῶτα μὲν οὖν νέκυας φόρεον κατατεθνεῖωτας,
 Καὶ δ' ἄρ' ὑπ' αἰθούσῃ τίθουσιν εὐερέος αὐλῆς,
 Ἀλλήλησιν ἐρείδουσιν· σήμαινε δ' Ὀδυσσεὺς 450
 Αὐτὸς ἐπισπέρχων· ταὶ δ' ἐκφόρεον καὶ ἀνάγκη.
 Αὐτὰρ ἔπειτα θρόνους περικαλλείας, ἠδὲ τραπέζας,
 Ὑδατι καὶ σπόγγοις πολυτρήτοισι κάβαιρον.
 Αὐτὰρ Τηλέμαχος καὶ βουκόλος ἠδὲ συῶτης
 Λίστροισιν δάπεδον πύκα ποιητοῖο δόμοιο 455
 Ξυῶν· ταὶ δ' ἐφόρεον δμῳαί, τίθουσιν δὲ Δύραζε.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ πᾶν μέγαρον διεκοσμήσαντο,
 Δμῳὰς ἐξαγαγόντες εὐσταθέος μεγάροιο,
 Μεσσηγύς τε Δόλου καὶ ἀμύμονος ἔρκεος αὐλῆς,
 Εἴλεον ἐν στείνῃ, ὅθεν οὔπας ἦεν ἀλύξαι. 460
 Τοῖσι δὲ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἦρχ' ἀγορεύει·
 Μὴ μὲν δὴ καθαρῷ θανάτῳ ἀπὸ θυμὸν ἐλοίμην
 Τάων, αἱ δὲ ἐμῇ κεφαλῇ κατ' ὀνειδέα χεῦαν,
 Μητέρι δ' ἡμετέρῃ, παρὰ τε μνηστῆρσιν ἴαυον.

Primum quidem cadavera portabant mortua ;
 Sub porticu verò deposuerunt benè-septæ aulæ,
 Sibi-invicem innitentes : imperabat autem Ulysses 450
 Ipse adsurgens : illæ verò exportabant etiam ex-necessitate.
 Cæterùm deinde solia perpulchra, et mensas,
 Aquâ et spongiis multiforis purgabant.
 At Telemachus et bubulcus et subulcus
 Scopis pavementum affabrè structæ domûs 455
 Verrebant ; exportabant verò famulæ, posueruntque foris.
 At postquam totam domum ordinârانت,
 Famulas eductas è benè-fundatâ domo,
 Medio inter tholumque et egregium septum aulæ,
 Cogebant in angusto, undè nullo-modo erat effugere. 460
 Ad hos autem Telemachus prudens incipiebat loqui ;
 " Non quidem jam purâ morte animum auferrem
 " Harum, quæ dudum meo capiti opprobria offuderunt,
 " Matrique meæ ; cumque procis concumbebant."

Ver. 448. — νέκυας — κατατεθνεῖωτας.] Vide ad Il. 4. 409. et v. 46.

Ver. 450. Ἀλλήλησιν ἐρείδουσιν.] Τὸ δὲ ἐρείδουσιν, ἢ τῷ " Ἀλλήλησιν ἐρείδουσιν," ἀντίκειται δηλοῦν, τὴν δὲ ἀντίκεισιν —. Ἰσίου δὲ ἵν' ἐν δόμοις εἶναι ἔ, ἢ Ἀλλήλησιν ἐρείδουσιν ἵνα δηλοῦν τοῖσιν τῶν νεκρῶν ἢ λείψ. Eustath. Verior, ut opinor, prior accipiendi ratio ; meliusque cum vocis ἐρείδω significatione congruit.

Ver. 451. — ἐπισπέρχων.] Eustathius in commentario citat, ἐπισπέρχων.

Ver. 455. Λίστροισιν.] Τοῖς ξυτῆρσιν, ἀπὸ τῷ λίστρου. Schol.

Ver. 456. — ταὶ δ' ἐφόρεον δμῳαί.] Τὰ

ξυόμενα δηλαδὴ. Eustath. Cæterùm pronuntiabatur ἱφίριον, vel ἱφίριον uti et notavit Barnesius. Eustathius autem in commentario citat, ταὶ δ' ἐφόρεον δμῳαί.

Ver. 458. Δμῳὰς ἐξαγαγόντες.] Al. Δμῳὰς δ' ἐξαγαγόντες.

Ver. 462. Μὴ μὲν δὴ καθαρῷ θανάτῳ.] Al. Μὴ μὲν ἐν καθαρῷ θανάτῳ. Καθαροὶ μὲν ὁ διὰ ξίφους ἰδίου θάνατος, μακροὶ δὲ ὁ ἀγχονομακροὶ. Eustath. Ita Euripides ;

Ἀγχόνῃσι μὲν ἀγχῶναι μετάρσι,
 Καὶ τοῖσι δούλοισι δυσχερῆσι νομίζεσθαι
 Σφαγαὶ δ' ἔχουσιν ἐν γυναι τὶ, ἢ καλόν.
 Helena, ver. 306.

"Ὡς ἄρ' ἔφη καὶ πείσμα νειὸς κυανοπρώροιο 465
 Κίονος ἐξάψας μεγάλης, περίβαλλε δόλοιο,
 Ὑψὸς ἐπεντανύσας, μήτις ποσὶν οὐδας ἵκηται.
 'Ὡς δ' ὅτ' ἂν ἡ κίχλαι ταυσίπτεροι, ἥε πέλειαι,
 Ἐρπει ἐνπλήξωσι, τό δ' ἵσθήκει ἐνὶ δάμνῳ,
 Αὐλὴν ἐσιέμεναι, στυγερὸς δ' ὑπεδέξατο κοῖτος· 470
 "Ὡς αἶγ' ἐξείης κεφαλᾶς ἔχον, ἀμφὶ δὲ πάσαις
 Δειρῆσιν βρόχοι ἦσαν, ὅπως οἰκτιστὰ θάνοιεν.
 Ἦσπαιρον δὲ πόδεσσι μίνυνθά περ, οὔθι μάλα δὴν.
 Ἐκ δὲ Μελάνθιον ἦγον ἀνὰ πρόθυρόν τε καὶ αὐλήν·
 Τοῦ δ' ἀπὸ μὲν ῥινὰς τε καὶ οὐατα νηλεῖ χαλκῷ 475
 Τάμνον· μῆδεά τ' ἐξέρυσαν, κύσιν ὠμὰ δάσασθαι·
 Χεῖράς τ' ἠδὲ πόδας κόπτον, κεκοτηότι θυμῷ.
 Οἱ μὲν ἔπειτ' ἀπονιψάμενοι χεῖράς τε πόδας τε,

Sic utique dixit; et funem navis prorâ-cœruleæ
 465
 Ex-columnâ nexum magnâ, circumjecit tholo,
 Altè extensum, nequa pedibus solum attingeret.
 Sicut autem quandò vel turdæ patulæ-alis, vel columbæ,
 Reti se-impingunt, quod scilicèt scab in fruticeto,
 Septum intrantes; triste autem eas suscepit cubile;
 470
 Sic hæ ordine capita habebant, circum autem omnibus
 Colla laquei erant, ut miserrimè morentur.
 Palpitabant verò pedibus paululùm, nequaquam valde diu.
 Educebant porrò Melanthium per vestibulumque et aulam:
 Ejus autem naresque et aures sævo are.
 475
 Abscidebant; genitaliaque evulserunt, canibus cruda distribuenda;
 Manusque et pedes amputabant, irato animo.
 Hi quidem deindè ubi-se-abluerant manusque pedesque,

Ver. 465. — πείσμα νειὸς κυανοπρώροιο
 Κίονος ἐξάψας.]

Et nodum informis lethi trabe nectit ab
 altâ. Æn. XII. 603.

Ibid. — νειὸς.] *Al.* νειός.

Ver. 466. Κίονος ἐξάψας.] *Al.* Κίονος ἐξ
 ὕψας.

Ver. 467. — ἱππῆαι.] Apud Eustathium
 in commentario, ἵππειοι.

Ver. 469. Ἐρπει ἐνπλήξωσι.] *Nun* τῶ δι-
 τῶφ. *Schol.* Μηχανήματα ἀγρευτικῇ ἰσχυρού-
 σιν. *Eustath.*

Ibid. — ἐνπλήξωσι.] *Barnesius*, versio-
 nem Editionis *Didymi* secutus, reddit, "se-
 se conquassant." Minus rectè. Vide *Iliad.*
 μ'. 72. ὁ. 344.

Ibid. — τὸ δ' ἵσθήκει.] *Al.* τὸ δ' ἵσθήκει·
 et τὸ δ' ἵσθη.

Ver. 470. Αὐλὴν ἐσιέμεναι.] *Κοῖτην. Schol.*
Al. Αὐλὴν ἐσιέμεναι.

Ver. 473. Ἦσπαιρον δὲ πόδεσσι μίνυνθά περ,

ὅτι μάλα δὴν.] Palpitantes et convulsas op-
 timè depingit et quasi ob oculos ponit hic
 versus. Vide ad *Il.* γ'. 363.

Ver. 474. Ἦσπαιρον δὲ πόδεσσι μίνυνθά περ, ὅτι
 Hinc *Comatas* apud *Theocritum*, *Idyll.* V.
 ver. 149.

— ἀλλὰ γινώσκων,
 Αἱ μὴ σὺ φλάσσωμι, Μελάνθιος ἀντὶ Κομάτα.
 Quem ad locum *Scholias*, citantè *Barnesio*,
 Ἄλλ' ἵαν μὴ σε θλάσω, γινώσκων, ἀντὶ
 Κομάτα, Μελάνθιος· ἢ κολασθήην, ὥστε ἐκεί-
 νος ὑπὸ Εὐμαῖου ἢ Φιλοτίμῃ, ἰγὰ, ἐν τοῖς Ὀδυ-
 σείας οἰκίαις.

Ver. 475. 477. — ἀπὸ μὲν ῥινὰς τε καὶ
 οὐατα —· Χεῖρας τ' ἠδὲ πόδας κόπτον.]

— laniatum corpore toto
 Deiphobum vidit, lacerum crudeliter ora;
 Ora, manusque ambas, populataque tem-
 pora raptis
 Auribus, et truncas inhonesto vulnere
 nates. Æn. VI. 494.

- Εἰς Ὀδυσῆα δόμονδε κίον τετέλεστο δὲ ἔργον.
 Αὐτὰρ ὅγε προσέειπε φίλην τροφὸν Εὐρύκλειαν 480
 Οἷσε Δείσιον, γρη῏, κακῶν ἄκος, οἷσε δέ μοι πῦρ,
 "Ὅφρα Δεισιώσω μέγαρον· σὺ δὲ Πηνελόπειαν
 Ἐλθεῖν ἐνθάδ' ἀναχθι, σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν·
 Πάσας δ' ὄτρυνον δμῳὰς κατὰ δῶμα νέεσθαι.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια 485
 Ναὶ δὴ ταῦτά γε, τέκνον ἐμὸν, κατὰ μοῖραν ἔειπες·
 Ἄλλ' ἄγε τοι χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἴματ' ἐνείκω·
 Μηδ' οὕτω ῥά κεισιν πεπυκασμένος εὐρύας ἄμους
 Ἔσταθ' ἐνὶ μεγάροισι· νεμεσσητὸν δέ κεν εἴη.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς 490
 Πῦρ νῦν μοι πρῶτιστον ἐνὶ μεγάροισι γενέσθω.
 Ὡς ἔφαθ'· οὐδ' ἀπίθησε φίλην τροφὸς Εὐρύκλεια,
 Ἥνεγκεν δ' ἄρα πῦρ καὶ Δῆϊον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 Εὖ διεθείωσεν μέγαρον καὶ δῶμα καὶ αὐλήν.
 Γρη῏ς δ' αὖτ' ἀνέβη διὰ δάματα κάλ' Ὀδυσῆος, 495
 Ἀγγεγέλουσα γυναιξί, καὶ ὄτρυνέουσα νέεσθαι·

Ad Ulysses in-domum iverunt; perfectum autem erat opus.

Cæterum ille alloquebatur dilectam nutricem Eurycleam;

480

"Affer thus, anus, malorum medelam, afferque mihi ignem,

"Ut suffiam domum; tu autem Penelopen

"Venire huc jube, cum famulis mulieribus;

"Omnes verò hortare ancillas per domum, ut-veniant."

Eum verò rursus alloquebatur dilecta nutrix Euryclea;

485

"Certè jam hæc sanè, fili mi, appositè dixisti:

"Sed age, tibi lænamque tunicamque, vestimenta afferam:

"Neve hoc-modo pannis tectus latos humeros

"Sta in ædibus; indignum nempè foret."

Eam autem respondens allocutus est solers Ulysses;

490

"Ignis nunc mihi primum in ædibus fiat."

Sic dixit: neque inobsequens-fuit chara nutrix Euryclea;

Attulit verò ignem et thus: at Ulysses

Benè suffivit ædes et domum et aulam.

Anus autem demum ascendit per ædes pulchras Ulyssis,

495

Nunciatura mulieribus, et hortatura ad-veniendum:

Ver. 481. 482. Οἷσε Δείσιον, γρη῏, — "Ὅφρα Δεισιώσω μέγαρον.] Similitèr apud Theocritum;

— καθάρῃ δὲ πυρώσας δῶμα Δείσῃ.

Iddl. XX^{VI}l. ver. 94.

Ἐδόκει γὰρ οἱ Ἕλλησις ἔστω τὰ τοιαῦτα μύθος καθαιρέσθαι διωσπασμένα· — Οἷσιον δὲ Σουλιάματος ἁῖδος καθάισαν δοκῦντος τοῦς μισμοῖς. Eustath. "Sulphur habet et in Religionibus locum, ad expiandas suffitu domos." Plinius à Barnerio citatus.

Ibid. Οἷσι.] Ἀπὸ ἱερώτος τοῦ Οἷσιον. Eustath. Vide suprà ad v. 154.

Ver. 486. — ἱεπας.] Αἱ. ἱεπας. Ut alibi sæpè.

Ver. 488. — ῥά κεισιν σιτυκασμένος.]

— ῥά κεισιν κρυφθῆς, ὥστε πολύμητις Ὀδυσσεύς.

Aristoph. Vespa, ver. 349.

Ver. 489. "Ἔσταθ' ἐνὶ μεγάροισι." Αἱ. "Ἔσταθ' ἐνὶ μεγάροισι" et "Ἔσταθ' ἐνὶ μεγάροισι.

Ver. 495. — ἀνέβη.] Αἱ. ἀνέβη.

Αἰ δ' ἴσαν ἐκ μεγάρου, δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι.
 Αἰ μὲν ἄρ' ἀμφεχέοντο, καὶ ἡσπάζοντ' Ὀδυσῆα,
 Καὶ πύνεον ἀγαπαζόμεναι κεφαλὴν τε καὶ ὤμους,
 Χεῖράς τ' αἰνύμεναι· τὸν δὲ γλυκὺς ἴμερος ἦρει
 Κλαυθμοῦ καὶ στοναχῆς· γίνωσκε δ' ἄρα φρεσὶ πάσας.

500

Illi verò iverunt ex domo, facem in manibus habentes.

Illæ quidem deindè circumfundebantur, et salutabant Ulyssem,

Et osculabantur amplectentes caputque et humeros,

Manusque prensantes; illum autem dulce desiderium cepit

Fletus et suspirii: cognoscebat verò animo cunctas.

500

Ver. 497. — δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι.]

Μαρμαίρων δὲ δηλοῖ τὸ φῶς, δάος καλίστας·

“Δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι” ἀφ’ ἧ, αἱ δικτυ-

καὶ τῷ φωτὸς, δῶδες, ὁ δαΐδης. Porphy. Quæst.

Homeric. 9. ipso fine.

Ver. 499. Καὶ πύνεον ἀγαπαζόμεναι.] In

nonnullis legitur, notante Barnésio, καὶ πύ-

νειον ἢ ἀγαπαζόμεναι. Vide autem ad Il. 4.

51.

Ver. 500. — τὸν δὲ γλυκὺς ἴμερος ἦρει
 Κλαυθμῷ ἔ στοναχῆς.] Vide ad Il. ψ. 108.

Ver. 501. — γίνωσκε δ' ἄρα φρεσὶ πά-
 σας.] Al. γίνωσκιν ἢ φρεσὶ πάσας.

ΤΟΥ 'ΟΜΗΡΟΥ
Ο ΔΥΣΣΕΙΑΣ
ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ, Ψ'.

Ὑπόθεσις τῆς ραψωδίας Ψ'.

ἈΝΑΓΝΩΡΙΣΜΟΣ Ὀδυσσεύς πρὸς τὴν γυναῖκα, καὶ τῶν τῆς πλάνης διηγημάτων ἀνα-
πιφαλαίωσης, δι' Ὀδυσσεύς καὶ Τηλεμάχου μετὰ τῶν οἰκίαν Ἱεροδ.

Ἐπιγραφαί.

Ὀδυσσεύς ὑπὸ Πηνελόπεια ἀναγνωρισμός.

Ἄλλως,

Ψ', ὃ ἀναγνωρίζει πῶς ἐν ποτὶ Πηνελόπεια.

ΓΡῆς δ' εἰς ὑπερᾷ ἀνεβήσατο καγχαλῶσα,
Δεσποίνη ἑρέουσα φίλον πόσιν ἔνδον ἑόντα·
Γούνατα δ' ἐρρώσαντο, πόδες δ' ὑπερικταίνοντο·
Στῇ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ἐγρεο, Πηνελόπεια, φίλον τέκος, ὄφρα ἴδῃαι
Ὀφθαλμοῖσι τεοῖσι, τὰ τ' ἔλδῃαι ἤματα πάντα·
Ἦλθ' Ὀδυσσεύς, καὶ οἶκον ἰκάνεται, ὅψι περ ἑλθῶν

LIB. XXIII.

A Nus verò in coenaculum ascendit exultans,

Hera dictura dilectum maritum intus esse:

Genua autem firmiter se movebant, pedesque subsultabant:

Stetit verò deinde super caput, et ipsam sermone allocuta est;

"Surge, Penelope, chara filia; ut videas

"Oculis tuis, quæ utique desideras dies omnes:

"Venit Ulysses, et domum advenit, serò licet reversus:

Ver. 1. ——— ἀνέβησατο.] *Al.* ἀνέβη-
σε. Vide ad II. B. 35. et I. 109.

Ver. 3. ——— ἑρρώσαντο.] Ἐρρωμένης ἀπο-
κρίνοντο. Schol. à Burnesio ex MS. Aloysii ex-
cerpta.

Ibid. ——— πόδες δ' ὑπερικταίνοντο.] Ἀείσαν-
τες, ἀνιπλάσσοντο καὶ ἐκινῶντο, προθυμωμένοι
αὐτῆς βαδίζειν ταχέως, μὴ δυνάμεναι δὲ, ἀλλὰ

κατὰ βραχὺ, διὰ τὸ γῆρας· οἱ δὲ, ὑπερικταίν-
οντο, ἔκινον ὀρθῶς ἐκινῶντες, παρὰ τὸ ἵστασθαι,
ὃ ἴσθαι, ἰγγύς· καὶ γὰρ προεῖρηται. "Γούνατα δ'
ἑρρώσαντο" ταχέως δὲ ὑπερικταίνοντο, ὃ ἴσθαι
σκιρτῶντες. Schol. ibid.

Ver. 7. Ἦλθ' Ὀδυσσεύς, καὶ οἶκον ἰκάνεται.]
Τὸ δὲ "καὶ οἶκον ἰκάνεται" πρὸς σαφήνειαν
ἰσχυρῶς· ἡ γὰρ πᾶς ὁ ἱλθὼν ἐξ ἑλλοδαπῆς δε

Μηιστῆρας δ' ἔκτεινεν ἀγῆνορας, οἷθ' ἐὼν οἶκον
Κήδεσκον, καὶ κτήματ' ἔδον, βίωοντό τε παῖδα.

Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια

10

Μαῖα φίλη, μάργην σε θεοὶ δέσαν· οἷτε δύνανται

"Αφρονα ποιῆσαι, καὶ ἐπίφρονά περ μάλ' ἐόντα,

Καί τε χαλιφρονέοντα σαοφροσύνης ἐπέβησαν·

Οἱ σέ περ ἔβλαψαν· πρὶν δὲ φρένας αἰσίμη ἦσθα.

Τίπτε με λαθεύεις, πολυπενθέα θυμὸν ἔχουσαν,

15

Ταῦτα παρὲξ ἔρεύουσα; καὶ ἐξ ὕπνου μ' ἀνεγείρεις

Ἥδεός, ὅς μ' ἐπέδησε φίλα βλέφαρ' ἀμφικαλύψας;

Οὐ γάρ πω τοιόνδε κατέδραβον, ἐξ οὗ Ὀδυσσεύς

"Ωχετ' ἐποψόμενος κακοῖλιον οὐκ ὀνομαστήν.

Ἄλλ' ἄγε νῦν κατὰβηθι, καὶ ἄψ' ἔρχευ μέγαρόνδε·

20

Εἰ γάρ τίς μ' ἄλλη γε γυναικῶν, αἴ μοι ἕασι,

"Procos autem interfecit eximios, qui utique suam domum
"Contristabant, et possessiones comedebant, violabantque filium."

Illam verò rursus allocuta est prudens Penelope:

10

"Nutrix chara, insanam te dii reddiderunt, qui scilicet possent

"Insipientem facere eum, qui vel prudentissimus sit,

"Atque etiam mentis-impotentem sapientiae admoverunt:

"Qui te sanè læserunt; antea autem mente integra eras.

"Cur me ludibrio-habes, per-tristem animum habentem,

15

"Hæc præter-veniam dicens? et ex somno me suscitās

"Dulci; qui mihi vinxit charas palpebras complexus?

"Nondum enim talitèr dormivi, ex quo Ulysses

"Ivit visurus malum-illum non nominandum.

"Sed age nunc descende, et retrò vade in-domum:

20

"Siquis enim mihi alia mulierum, quæ mihi sunt,

πατρίδα, ἥθ' ἢ οἶκαδ' αὐτίκα ἐστ' ἢ δηλοῖ τῷ-
το Ἀγερμῖνων, ἐπιδὼς μὲν τῆς πατρίδος γῆς,
τὸν οἶκον δὲ ἐκ ἰδὼν ἱπταί· καὶ παντολογία εἶναι
δοκεῖ τὸ, "Ἥλθιν Ὀδυσσεύς, ἢ οἶκον ἰνάνειαι."
Eustath. Vide infra ad ver. 55.

Ver. 8. Μηιστῆρας δ' ἔκτεινεν ἀγῆνορας.] Τὸ
δὲ "ἀγῆνορας" φανερῶς ἐπὶ ψόγῳ κεῖται, ὡς
δηλοῖ τὸ, "οἷτις οἶκον κήδεσκον," καὶ τὰ ἐξῆς.
Eustath. Miōus rectè. Vide supra ad ἄ 106.

Ibid. — οἷθ' ἐὼν οἶκον.] Apud Eustathium
in commentario, οἷ τε οἱ οἶκον.

Ver. 11. — οἷτε δύνανται Ἀφρονα
ποιῆσαι, Ὡς.]

Ἡ Ζεῦ, τί δὴ τὰ τῆς ταλαιπώρους βορρῆς.

Φρονεῖν λίγυται; σὺ γὰρ ἐξηστῆμίην.

Δράμην τι τοιαύτ', ἢ σὺ τοῦ χαλῆς θύλων,

Euripid. Supplices, ver. 784.

Ver. 13. Καὶ τε χαλιφρονέοντα σαοφροσύνης
ἐπέβησαν.]

τὸ μὴ κακῶς φρονεῖν,

Οἷ μὲν γινώσκων δῶρον.

Æschylus, Agamemnon. ver. 936.

Ibid. — χαλιφρονέοντα.] Κιχαλασμέ-
νας ἔχοντα τὰς φρένας· ἁλίθιον, ματαιόφροντα.
Schol.

Ibid. — σαοφροσύνης ἐπέβησαν.] Vide su-
pra ad χ'. 424.

Ver. 14. — περ ἔβλαψαν.] Αἱ παρὶ-
βλαψαν.

Ver. 15. — λαθεύεις.] Χλιωδέεις, εἰς
λῶσιν ἢ ὕβριν ἄγεις. Schol.

Ver. 16. — παρὲξ ἐρεύουσα.] Παρὰ τὸ δῖον
λίγυσσα. Schol. Vide autem supra ad γ'.
348. Αἱ παρὲξ ἐρεύουσα.

Ver. 19. — κακοῖλιον.] Vide supra ad
δ'. 72. et δ'. 260.

Ver. 20. — ἔρχου.] Ita edidit Bærneis-
ius, quocum facit et MS. à Tbo. Bentleio col-
latus; atque ita in omnibus Exemplaribus
scriptum occurrit hæc vox infra ver. 254.
huius libri, et sæpè alibi apud Poëtam. Vul-
gati hîc habent ἔρχου. In nonnullis autem
scribitur, notante Bærneio, ἔρχου. Quod et
ipsum pronuntiandum ἔρχου, vel ἔρχου. Vide
infra ver. 52. et 78.

Ταῦτ' ἐλθοῦσ' ἤγγειλῃ, καὶ ἐξ ὕπνου μ' ἀνέγρεις,
 Τῷ κε τάχα στυγερῶς μιν ἐγὼν ἀπέπεμψα νέεσθαι
 Αὐτίς ἔσω μεγάρων· σὲ δὲ τοῦτό γε γῆρας ὀήσει.

Τὴν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια· 25
 Οὔτι σε λαβέω, τέκνον φίλον· ἀλλ' ἔτυμόν τοι
 Ἦλθ' Ὀδυσσεύς, καὶ οἶκον ἰκάνεται, ὥς ἀγορεύω,
 Ὅ ξείνος, τὸν πάντες ἀτίμων ἐν μεγάροισι
 Τηλέμαχος δ' ἄρα μιν πάλαι ᾔδειεν ἔνδον ἔοντα,
 Ἀλλὰ σαοφροσύνῃσι νόηματα πατρὸς ἔκλυεν, 30
 Ὅφρ' ἀνδρῶν τίσαιτο βίην ὑπερνηορόντων.

Ὡς ἔφαθ'· ἡ δ' ἐχάρη, καὶ ἀπὸ λίκτροιο δοροῦσα
 Γρηὶ περιπλέχθη, βλεφάρων δ' ἀπὸ δάκρυον ἦκε·
 Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Εἰ δ' ἄγε δῆ μοι, μαῖα φίλη, νημερτὲς ἐπισπε, 35
 Εἰς ἔτεον δὴ οἶκον ἰκάνεται, ὥς ἀγορεύεις,
 Ὅπως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφῆκε,
 Μοῦνος ἔων, οἱ δ' αἰὲν ἀολλέες ἔνδον ἐμῖνον.

Τὴν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·
 Οὐκ ἴδον, οὐ πυθόμην, ἀλλὰ στόνον οἶον ἄκουον 40

“ Hæc veniens nupciasset, et ex somno me suscitasset,
 “ Eo-casu citò gravitèr ipsam ego dimissem ut iret
 “ Rursus intra ædes: te verò hæc quidem in re senectus tua juvabit.”
 Hanc autem rursus allocuta est dilecta nutrix Euryclea;
 “ Nequaquam te ludibrio-habeo, filia chara: sed verè tibi
 “ Venit Ulysses, et domum advenit, sicut dico;
 “ Ille hospes, quem omnes ignominiâ-afficiebant in ædibus:
 “ Telemachus verò illum dudùm noverat intus esse,
 “ Sed prudentiâ consilia patris occultabat;
 “ Ut virorum ulcisceretur violentiam superborum.”
 Sic dixit: illa autem gavisæ est, et à lecto ubi-prosiliuerat
 Anum complexa est; à palpebris verò lachrymam misit;
 Et ipsam compellens verbis alatis allocutæ est;
 “ Eia age jam mihi, nutrix dilecta, verum dic,
 “ Si verè jam domum venit, ut dicis, 35
 “ Quomodo demùm procis impudentibus manus intulerit,
 “ Solus cùm-esset; hi verò semper frequentes intus manebant.”
 Illam autem rursus allocuta est dilecta nutrix Euryclea;
 “ Non vidi, non edocta sum; sed gemitum solum audiebam 40

Ver. 22. — ἐξ ὕπνου μ' ἀνέγρεις.] *Al.* ἐξ ὕπνου ἀνέγρεις.

Ver. 24. — ἔσω μεγάρων.] *Al.* ἔσω μέγαρον.

Ibid. — σὲ δὲ τοῦτό γε γῆρας ὀήσει.] Τὸ μὴ μὲς ὕβριος ἀποσιμῶσθαι· ἡ εἰς, ἐκ καὶ τὰ ἄλλα σοὶ βαρὺ ἐστὶ, τούτο γὰρ ὀήσει. *Schol.*

Ver. 25. Τὴν δ'.] Ita rectè *Barnesianus*. *Henricus Stephanus* aliique malè, Τὸν δ'.

Ver. 27. Ἦλθ' Ὀδυσσεύς, καὶ οἶκον ἰκάνεται.] Vide suprâ ad ver. 7.

Ver. 31. — τίσαιτο.] Similitèrque infrâ ver. 57. ἰτίσαστο. Vide [ad *Il.* l. 508. et *χ.* 19. 20.

Ibid. — βίην ὑπερνηορόντων.] *Eustathius* in commentario citat, βίας ὑπερνηορόντων.

Ver. 35. — ἐπισπε.] MS. nonnulli à *Tho. Bentleio* collati, ἐπισπες.

Ver. 40. — ἄκουον.] *Al.* ἄκουα.

Κτεινομένων· ἡμεῖς δὲ μυχῶ θαλάμων εὐπήκτων
 "Ἡμεῖς" ἀτυζόμεναι, σανίδες δ' ἔχον εὐ ἀραρυῖαι·
 Πρὶν γ' ὅτε δὴ με σὸς υἱὸς ἀπὸ μεγάρου κάλεσσε
 Τηλέμαχος· τὸν γάρ ῥα πατὴρ προέηκε καλέσσαι.
 Εὖρον ἔπειτ' Ὀδυσῆα μετὰ κταμένοις νεκύεσσιν 45
 Ἔσταθ'· οἱ δέ μιν ἀμφὶ κραταίπεδον οὐδας ἔχοντες,
 Κεῖατ' ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰδοῦσά κε θυμὸν ἰάνθης,
 Αἶματι καὶ λύθρῳ πεπαλαγμένον, ὥστε λείοντα.
 Νῦν οἱ μὲν δὴ πάντες ἐπ' αὐλείῃσι θύρῃσιν
 Ἀθρόοι· αὐτὰρ ὁ δῶμα θειοῦται περικαλλῆς, 50
 Πῦρ μέγα κειάμενος· σὲ δέ με προέηκε καλέσσαι.
 Ἀλλ' ἔπευ, ὄφρα σφῶϊν εὐφροσύνης ἐπιβῆτον
 Ἀμφοτέρω φίλον ἦτορ· ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέποσθε.
 Νῦν δ' ἤδη τόδε μακρὸν ἔλδωρ ἐκτετέλεσται·
 Ἦλθε μὲν αὐτὸς ζωὸς ἐφίστιος, εὖρε δὲ καὶ σε, 55

- “Eorum, qui interficiebantur: nos verò in recessu thalamorum benè construc-
 “Sedebamus turbatæ; fores verò *nos* continebant benè-aptatæ: [torum
 “Prius scilicet quàm demùm me tuus filius à domo vocaret
 “Telemachus: hunc enim pater emisit ad-vocandum. 45
 “Inveni deinde Ulyssem inter cæsa cadavera
 “Stantem; illi verò circum ipsum, solidum pavementum tenentes,
 “Jacebant alii super alios: videns *tu* animo exhiàrata fuisses,
 “Sanguine et cruore fœdatum, tanquam leonem.
 “Nunc hi quidem demùm omnes ad atrienses fores
 “Conferti: at ille domum suffit perpulchram, 50
 “Igne magno accenso: te verò me emisit ut-vocarem.
 “Sed sequere, ut vobismet lætitiæ applicetis
 “Ambo charum cor; quoniam mala multa passi estis.
 “Nunc verò jam hoc longum desiderium perfectum est:
 “Venit quidem ipse vivus in-domum-redux; invenit autem et te, 55

Ver. 42. — ἀτυζόμεναι.] Ἐκπλήτομι-
 ναι, κατασφίγγειναι. Ἀτύω, ὁ μῖλλον ἀτύω, ἢ
 πατὴρ παραγωγῆν, ἀτύω, Αἰολιδόν. Schol.

Ibid. — σανίδες δ' ἔχον.] Scholiastes in-
 terpretatur, ἡσφαλισμέναι ἦσαν. Quam ex-
 plicationem secutus Burnsius, vertit, “Fo-
 res verò clauduntur.” Minus rectè. Vide
 Iliad. x'. 264. μ'. 8. Odys. δ'. 360. item χ'.
 128. ubi eadem ipsa phrasis occurrit.

Ver. 45. — μετὰ κταμένους κεύεσιν.]
 Ita hic edidit Burnsius; ut et suprà χ'.
 401. Fulg. μετὰ κταμένοις κεύουσιν. Sive,
 uti legit MS. à Tho. Bentleio collatus, item-
 que Eustathius in commentario, μετὰ κτα-
 μένοις κεύουσιν. Vide suprà ad χ'. 401.

Ver. 46. [Ἔσταθ'.] MS. à Tho. Bentleio
 collatus, Ἔσταθ'.

Ibid. — παραλαβίδος ὕδας.] Τὸ περιὸν πεί-
 νει, ὡς λέγουσιν, ἢ μᾶλλον ὡς περιληφέναι
 ἢ παραγωγῆν, Eustath.

Ver. 47. — ἰάνθης.] Barnesius edidit,
 legendumque pronuntiat, ἰανθῆς. Sed ni-
 hil opus.

Ver. 48. Αἶματι ἢ λύθρῳ πεπαλαγμένον,
 ὥς λέοντα.] Vide suprà χ'. 402. 403.

Ver. 49. Νῦν οἱ.] Al. Νῦν δ' οἱ.

Ver. 51. — κειάμενος.] Al. κηάμενος.

Ver. 52. 78. — ἴκω.] Barnesius inter
 varias lectiones, ἴκω. Vide suprà ad ver.
 20.

Ibid. — εὐφροσύνης ἐπιβῆτον.] Vide su-
 prà ad χ'. 424.

Ver. 53. — κειόσθαι.] Eustathius ex-
 ponit, κειόσθαι. Scholiastes autem, κειόσθα-
 ται: quod et rectius.

Ver. 55. — ἐφίστιος.] Ἦτοι ὡς ἐπὶ ἱστίας.
 ἱστία δὲ ὁ οἶκος· ὃ γὰρ εἶπεν, “Ἦλθε μὲν αὐτοῖς
 “ζωὸς ἐφίστιος” μεταλαβὼν ἴφην, (suprà ver.
 7. et 27.) “Ἦλθ' Ὀδυσσεύς, ὁ οἶκος ἰκάνειται.”
 Porphy. Quest. Homeric. 2.

Καὶ παῖδ' ἐν μεγάροισι· κακῶς δ' οἷπερ μιν ἔρεζον
Μνηστῆρες, τοὺς πάντας ἐτίσατο ᾧ ἐνὶ οἴκῳ.

Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Μαῖα φίλη, μή πω μέγ' ἐπεύχαιο καγχαλώσῃ·
Οἴσθα γάρ, ὥς κ' ἀσπαστὸς ἐνὶ μεγάροισι φανείη
Πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί· τε, καὶ νίει, τὸν τεκόμεσθα·
'Αλλ' οὐκ ἔσθ' ὅδε μῦθος ἐτήτυμος, ὥς ἀγορεύεις.
'Αλλά τις ἀθανάτων κτεῖνε μνηστῆρας ἀγαυοὺς,
'Υβριν ἀγαπσάμενος θυμαλγία, καὶ κακὰ ἔργα·
Οὔτινα γὰρ τίσκον ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
Οὐ κακὸν, οὐδὲ μὲν ἐσθλόν, ὅτις σφέας εἰσαφίκοιτο·
Τῷ δὲ ἀτασθαλίας ἔπαθον κακόν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
'Ωλεσε τηλοῦ νόστον· Ἀχαιῖδος, ἄλετο δ' αὐτός.

Τὴν δ' ἡμεῖς ἐπειτα φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·
Τέκνον ἐμὸν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων;
'Ἢ πόσιν ἔνδον ἰόντα παρ' ἐσχάρῃ, οὐπότ' ἔφησθα
Οἴκαδ' ἐλεύσεσθαι; θυμὸς δέ τοι αἰὲν ἄπιστος.
'Αλλ' ἄγε τοι καὶ σῆμα ἀριφραδὲς ἄλλο τι εἶπω,
Οὐλῆν· τὴν ποτέ μιν σὺς ἤλασε λευκῷ ὀδόντι·
Τὴν ἀπονίζουσα φρασάμην· ἔβελον δέ σοι αὐτὴ

" Et filium in ædibus; malè verò qui ei faciebant

" Proci, hos omnes ultus est suâ in domo."

Hanc autem rursus allocuta est prudens Penelope;

" Nutrix dilecta, nondum magnoperè gloriare exultans;

" Nosti enim, quòd gratus in domo appareret

" Omnibus, maximè verò mihiq; et filio, quem genuimus:

" Sed non est hic sermo verus, sicut dicis:

" Sed aliquis immortalium interfecit procos eximios,

" Injuriam indignatus acerbam, et mala opera:

" Neminem enim honorabant terrestrium hominum,

" Non malum, neque quidem bonum, quicunque ad ipsos pervenisset:

" Ideò ob iniquitates passi sunt malum: at Ulysses

" Perdidit longè reditum ab-Achaiâ, periitque ipse."

Ei autem respondit deinde dilecta nutrix Euryclea;

" Filia mea, quale tibi verbum fugit ex-septo dentium?

" Quæ maritum, intùs cùm-est apud focum, nunquam dicis

" Domum esse venturum? animus nempè tibi semper incredulus.

" Sed age tibi et signum manifestum aliud quoddam dicam,

" Cicatricem; quam quondam ei aper inflexit albo dente:

" Hanc ablucens agnovi; volebam autem tibi ipsa

Ver. 56. — ἔρεζον.] *Al.* ἔρεζαν.

Ver. 63. — κτεῖνε.] *MSS.* nonnulli
à *Tbo.* *Bentleio* collati, κτεῖναι.

Ver. 66. — εἰσαφίκοιτο.] *Al.* εἰσαφίκη-
ται.

Ver. 67, Τῷ δὲ ἀτασθαλίας ἔπαθον κακόν.]
Ita suprâ χ'. 317. 416.

Τῷ δὲ ἀτασθαλίῃσιν αἰνία νόστον ἐτίσαν.
Item d. 7.

Αὐτῶν γὰρ ἐφιδόρην ἀτασθαλ' ἦεν ἔλεγο.

Ver. 71. — παρ' ἐσχάρῃ.] *"Εἰς τὴν τὸ
πῶς καίναται, τόπος· ἰσὶ δὲ βαρὺς ἰσότης, ἐν
ἣν λίσσον ὑφ' ἡμῶν.* *Schol.*

Ver. 75 — σοι αὐτὴ.] *Al.* σοι αὐτῇ.

Εἰπέμεν· ἀλλὰ με κείνος ἔλων ἐπὶ μάστακα χερσίν,
Οὐκ ἔα εἰπέμεναι, πολυῖδρείῃσι νόοιο.

Ἄλλ' ἔπευ· αὐτὰρ ἐγὼν ἑμέθεν περιδώσομαι αὐτῆς,
Αἶ κέν σ' ἐξαπάφω, κτεῖναι μὲ οἰκτίστῳ ὀλέθρῳ.

Τὴν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα περιφρων Πηνελόπεια· 80

Μαῖα φίλη, χαλεπὸν σε θεῶν αἰεγενετῶν
Δήνεα εἶρυσθαι, μάλα περ πολυῖδρην εἴουσιν·
Ἄλλ' ἔμπης ἴομεν μετὰ παῖδ' ἐμὸν, ὄφρα ἴδωμαι·
Ἄνδρας μνηστῆρας τεθνηότας, ἧδ' ὅς ἐπεφην.

Ὡς φασμένη, κατέβαιν' ὑπερώϊα· πολλὰ δέ οἱ κῆρ 85

Ὀρμαιν', ἣ ἀπᾶνευθε φίλον πόσιν ἐξερεῖνοι,
Ἥ παρστώσα κύσειε κάρη καὶ χεῖρε λαβούσα·
Ἥ δ' ἐπεὶ εἰσῆλθεν, καὶ ὑτέρῃ λαῖνον οὐδὸν,
Ἔζετ' ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἐναντίον, ἐν πυρὸς αὐγῇ.

"Dicere; sed me ille prehensum ad os manibus,

"Non sinebat dicere, solertiā mentis.

"Sed sequere; at ego me oppignerabo ipsam,

"Si te decipiam; ut-interficias me miserrimā morte."

Huic autem respondit deinde prudens Penelope;

"Nutrix chara, difficile te deorum sempiternorum

"Consilia scrutari, valdē licet multarum-rerum scientem:

"Sed omnino eamus ad filium meum; ut videam

"Viros procos mortuos, et cum, qui interfecit."

Sic locuta, descendebat ē cœnaculo: multa verò ei cor

Agitabat, an seorsum dilectum maritum interrogaret,

An astans oscularetur caput et manus prehensas.

Illa verò postquam ingressa est, et transivit lapideum limen,

Sedebat deinde Ulyssi ex-adverso, in ignis splendore,

Ver. 76. — ἀλλὰ με κείνος.] *Al.* ἀλλ' ἐμὲ κείνος.

Ver. 77. — πολυῖδρείῃσι.] *Al.* πολυπερδῖνσι. Ut infra v. 166.

Ver. 78. — ἐμείδιν περιδώσομαι αὐτῆς.] Ita *Iliad.* ψ. 485.

Διῦρο νιν ἢ τριτόδοις περιδώματα, ἢ ἐλπίσιν. Et apud *Aristophanem*;

— ἰδίλω περι σὺς κεφαλῆς περιδόνται. *Equites*, ver. 788.

Ibid. — περιδώσομαι.] *Al.* περί δώσομαι.

Ver. 81. — χαλσιῶν ἐν Διῶν αἰεσίφιν-σάν Δήνια εἶνυσθαι.]

Οὐ γὰρ ἴσθ' ὅπως τὰ Διῶν βελεύματα ἐκινῶται βροτῶν φρενί.

Pindar. citatus à *Duport*, *Gnomolog.* *Homeric.* ad hunc locum.

Μάντις δ' ἰδοὺς ἐστὶν ἐπιχθονίῳ ἀνθρώπῳ,

"Ὅπως ἐν ἰδίῃ Ζηνὸς νόον αἰγιόχοιο.

Hesiod. apud *Glen.* *Alexand.* *Ström.* V.

Πάντη δ' ἀθανάτων ἀφανὲς νόος ἀνθρώποισι.

Solon Atheniensis, apud eundem *ibid.*

Ver. 82. — εἶρυσθαι.] *Herzschius* legit *εἰρῶσθαι*, exponitque *εἰδῖναι* nempe ad vocem *εἰρῶσθαι*, ubi hunc *Homeri* locum adducit: Uti et notārent *Barnesius*, et *Duportus* in *Gnomologiā* ad hunc locum. *Al.* *εἰρῶσαι*.

Ver. 84. — τεθνηότας.] Vide ad *Il.* β'. 818.

Ver. 85. "Ὡς φασμένη, κατέβαιν' ὑπερώϊα.] Ὀκνηρίαν δὲ τινα δηλοῖ τὸ "κατέβαιν'" παρατακτικῶς φρασθῆναι. Εὐρύκλεια μὲν γὰρ, πισύσασθαι ἴππων εἶναι τὸ φίλον αὐτῇ τῆκος, ἡβημένους ἀνίστασθαι ἢ δὲ γυνὴ ἰδοῦσά, σχολαίως παύσασθαι. *Eustath.* Vide ad *Il.* β'. 87. et γ'. 84.

Ver. 89. — ἱαντίον.] *Al.* ἱαντήν.

Ibid. — ἐν πυρὸς αὐγῇ.] Ἐν τῇ πυρῶσιν μὲν τῷ καὶ πυρρολογίῳ ἀπὸ τοῦ πυρὸς. *Schol.*

Τοίχου τοῦ ἐτέρου· ὁ δ' ἄρα πρὸς κίονα μακρὴν 90
 Ἦστο κάτω ὄρῳ, ποτιδέγμενος, εἴ τί μιν εἴποι
 Ἰφθίμη παρακοίτις, ἐπεὶ ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν.
 Ἦ δ' ἄννω δὴν ἦτο, τάφος δέ οἱ ἦτορ ἴκανεν
 Ὄψει δ' ἄλλοτε μὲν μιν ἐνωπιδίῳ ἐσίδεσκειν,
 Ἄλλοτε δ' ἀγνώσασκε, κακὰ χροὶ εἴματ' ἔχοντα. 95
 Τηλέμαχος δ' ἐνένιπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε·
 Μῆτερ ἐμὴ, δύσμητερ, ἀπηνέα θυμὸν ἔχουσα,
 Τίφθ' οὕτω πατρὸς νοσφίζεαι, οὐδὲ παρ' αὐτὸν
 Ἐξομένη μύθοισιν ἀνείρεαι, οὐδὲ μεταλλάς;
 Οὐ μὲν κ' ἄλλη γ' ὥδε γυνὴ τετληότι θυμῷ 100

Ad parietem alterum : ille autem ad columnam longam
 Sedebat deorsum tuens, expectans, si quid sibi diceret
 Eximia uxor, postquam vidit oculis.
 Hæc verò tacita diu sedit ; stupor verò ei cor invasit :
 Obutu autem aliquandò quidem eum in oculos aspectabat,
 Aliquandò verò non agnoscebat, mala corpori vestimenta habentem. 95
 Telemachus autem increpabat, verbumque dixit, et compellabat ;
 “ Mater mea, infelix-mater, immitem animum habens,
 “ Cur sic à-patre separaris ? neque apud ipsum
 “ Sedens, verbis percontaris, neque interrogas ?
 “ Haud quidem alia utique sic mulier obfirmato animo 100

Ver. 90. Τοίχῳ τῷ ἑτέρῳ.] Ita Iliad. l. 218.

Αὐτὸς δ' ἄντιον ἔξεν Ὀδυσσεὺς θάμνο,
 Τοίχῳ τῷ ἑτέρῳ

Ver. 93. — ἄννω δὴν ἦτο, τάφος δὲ οἱ.]
 Similiter apud Virgilium ;

At verò Æneas aspectu obmutuit amens.
 Æn. IV. 279.

Ibid. — τάφος δὲ οἱ ἦτορ ἴκανεν.] Ἐστὶ γὰρ αὐτῇ (inquit Eustathius) τὸ ἄπορον ἀληθὺς ἄλυστον. Ὡς γὰρ ὕδιν καυνοῖ, ἐκ καὶ ἄλλῃ δέξει ἐκ τῶ Ὀδυσσεὺς ἐκαστὸς δαίμων, ὥς τις ὕπνῳ τὸ τῆς κλίνης (ver. 225. 226.) ἐξέσῃ μυστήριον ὃ γὰρ ἀδύνατον εἶναι ἄλλα εἶδέναι διὸν εἶδέναι ἔκ αὐτοῦ. Καὶ τοῖσιν ἐκ τῶ ὕπνου ὅτι συμπίπτει, ἔκ ἀναγνῶντα τὰ ἐκ τῷ ἄνδρὶ σήματα (ver. 206. 207.) διακρίνασθαι ἀμφὶ χάρις διερεῖ βάλῃ τῶ Ὀδυσσεὺς· ὅδ' οὕτως ἐν συνπίπτῃ καὶ γὰρ ὁ δαίμων δι' ὅσους τινας, καὶ τὰ σήματα πάντως ἐν ἡδυν. Nimis subtiliter et minutè. Cum enim dicat Penelope suprà ver. 63. “ Ἀλλὰ τίς ἐθανάτωσεν πᾶντι “ μνηστῆρας ἀγανδῶς ” cùmque Euryclea respondet, ver. 81. “ — χαλινῶν σι διῶν “ αἰὲν γυνιστάων Διὶ καὶ ἑσέσθαι ” id solummodo (ut opinor) exprimere vult, nempè prorsus incredibile esse, Ulyssiem reverà rediisse, procosque interfecisse.

Ver. 94. — ἄλλοτε μὲν μιν ἐνωπιδίῳ ἐσίδεσκειν.] Τὸ δὲ “ ἐνωπιδίῳ ” ἀντὶ τῷ, κατ' ὅψιν ἵνα λίγη ὅτι ἄλλοτε μὲν περιεργότερον ἐστρατίζετο ἔκ κατασκοπεύοντα ἐστρατεύοντι, ἄλλοτε δὲ ἡγροῖτο. Τὸ δὲ ἐνωπιδίῳ, γράφεται μάλιστα ἐνωπιδίῳ. Eustath. Et MS. à Tho. Bentleio collatus ἐνωπιδίῳ legit.

Ver. 95. — ἀγνώσασκε.] Al. ἀγνώσισαι.

Ver. 96. Τηλέμαχος δ' ἐνένιπτεν.] Ὅτι μιν Ὀδυσσεὺς ὁ Πεισῆης τὴν κατ' ὅψιν ἐντυχίαν τῷ Ὀδυσσεὺς καὶ τῆς γυναικὸς πανότιον, φυλάττει πρὸς τὸν Ὀδυσσεὺς τὴν τλήμωσιν καὶ λαλῶντα μὲν καὶ εἶλε μὲν ἡ γυνὴ φαῖται τσιαύτη. Ἐπὶ δὲ ἐκ ἧν, ὅτω πεφυλαγμένης ἀμφοῖν τῆς ἡγάσας, ἐμύλησαι αὐτὸς ἄλλοις, πλάττει μισισύνοτα τῇ ἐμύλῃ τὸν παῖδα, καὶ λαλῶντα τῇ μητρὶ ἔκ αὐτῇ αὖτις τῷ πατρὶ· ἔκ τῆς τοῦ αὐτοῦ ἀναγκῆς τὸν Ὀδυσσεὺς. Καὶ ὅτω προβαίνει πιδανῶς καὶ ἐμύλῳ τὰ ἰφθῆς· ὅτι ἄλλως μόντοι προσφθίγγεται τὸν ἄνδρα, ἐκ μὴ προλογίσει ἑκόντος πρὸς αὐτὴν, ἐνλαβείνῃ μὴ καὶ ἄλλῃ θρασυτήτος. Eustath.

Ver. 97. Μῆτερ ἐμὴ, δύσμητερ.] Ἄλλα δὲ εἰσὶ συντιθέναι ἐκ διακόλων τινας, ἐκ δυανῶ. μιν ἐκ τῷ “ Δύσπασαι ” καὶ τῷ, “ Μῆτερ, δύσ- “ μητερ. ” Porphy. Quest. Homeric. 16. sub fine. Vide Conrad. Ritterhus. annotat. ad Orp. Cyneg. lib. I. ver. 260.

Ἄνδρὸς ἀφισταίῃ, ὅς οἱ κακὰ πολλὰ μογήσας
 Ἔλθοι εἰκοστῶ ἔτι εἰς πατρίδα γαῖαν
 Σοὶ δ' αἰεὶ κραδίη στερωτέρη ἐστὶ λίθοιο.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια
 Τίκνον ἔμὸν, θυμός μοι ἐνὶ στήθεσσι τέθηπεν
 Οὐδέ τι προσφάσθαι δύναμαι ἔπος, οὐδ' ἐρίεσθαι,
 Οὐδ' εἰς ὅσα ἰδέσθαι ἑναντίον· εἰ δ' ἔτεόν δῃ
 Ἔστ' Ὀδυσσεύς, καὶ οἶπον ἰκάνεται, ἧ μάλα νῶϊ
 Γνωσόμεθ' ἀλλήλων καὶ λώϊον· ἐστὶ γὰρ ἡμῖν
 Σήμαθ', ἃ δὴ καὶ νῶϊ κεκρυμμένα ἴδμεν ἀπ' ἄλλων.

Ὡς φάτο· μείδῃσεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 Αἴψα δὲ Τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Τηλέμαχ', ἦτοι μητέρ' ἐνὶ μεγάροισιν ἔασον
 Πειράζεις ἑμέθεν· τάχα δὲ φράσσεται καὶ ἄρειον.
 Νῦν δ' ὅττι ρυπόω, κακὰ δὲ χροὶ εἴματα εἶμαι,
 Τοῦνεκ' ἀτιμάζει με, καὶ οὐπω φησὶ τὸν εἶναι.
 Ἡμεῖς δὲ φραζώμεθ', ὅπως ὅχ' ἄριστα γένηται·

“ Viro absteret, qui ei mala multa perpassus

“ Venisset vigesimo anno in patriam terram :

“ Tibi verò semper cor durius est lapide.”

Illum autem rursus allocuta est prudens Penelope ;

“ Fili mi, animus mihi in pectoribus stupet ;

“ Neque aliquod proloqui possum verbum *ad eum*, neque interrogare,

“ Neque in vultum intueri *ex-adverso* : si autem reverà demum

“ Est Ulysses, et domum venit ; certè omninò nos

“ Cognoscemus alter-alterum et meliùs ; sunt enim nobis

“ Signa, quæ scilicèt et nos abscondita scimus ab aliis.”

Sic dixit : risit verò multa-passus nobilis Ulysses ;

Statimque Telemachum verbis alatis allocutus est ;

“ Telemache, sanè matrem in ædibus sine

“ Tentare me ; citò autem cognoscet etiam melius.

“ Nunc verò, quia sordeo, malaque corpori vestimenta indutus sum,

“ Idèò despiciatui-habet me, et nondum putat ipsum esse.

“ Nos verò consultemus, quo-pacto quàm optimè fiat :

Ver. 101. — ἀφισταίῃ.] *Al. ἀποσταίῃ.*
Ilid. — ὅς οἱ. *Barnesius* inter varias
 lectiones retulit ὅς ῥ' οἱ. Sed nihil opus.
 Quà enim ratione vocula ὅς etiam extra
 cæsuram produci possit, vide ad *Il. d. 51.*

Ver. 102. — ἔτι εἰς.] Vide suprà ad
 π'. 206.

Ver. 103. Σοὶ δ' αἰεὶ κραδίη στερωτέρη ἐστὶ
 λίθοιο.] Ita apud *Hesiodum* ;

— ἀδάμαντος ἔχον κρατιέρόφρονα θυμόν.
Erg. d. Ἡμερ. I. 146.

Et apud *Moschum* ;

— πένθος ὅγ' ἔχων νόον ἢ σιδήρεα
 κρατερὸν ἐν στήθεσσι. — *Idyll. IV. 44.*

Et apud *Æschylum* ;

Σιδερόφρον τι κῆν πένθος ἐργασμένος.
Prometh. Vincit. ver. 242.

Et apud *Plutarchum*, de capiend. ex *Inimic.*
Utilitat. “ Κῆνος ἔξ ἀδάμαντος ἢ σιδήρεος κα-
 “ χάλεινται μέλαινα καρδίαν.” Vide et in-
 frà ad ver. 172.

Ver. 106. Οὐδὲ τι.] *Al. Οὐδ' ἔτι.*

Ver. 109. Γνωσόμεθ' ἀλλήλων.] Vide su-
 prà ad φ'. 36. *Al. Γνωσόμεθ' ἀλλήλων.*

Ver. 113. — ἔασον.] *Barnesius* edidit
ἔασσον· et ita semper scribendum statuit.
 Sed vide ad *Il. d. 42.*

Ver. 115. Νῦν δ' ὅττι ρυπόω.] *Al. Νῦν δ'
 ὅτι ἔ λυπόω.* Ex τ'. 72. suprà.

Καὶ γάρ τις δ' ἕνα φῶτα καταπτείνας ἐνὶ δήμῳ,

ὦ, μὴ πολλοὶ ἔρσιν ἀοσσητῆρες ὀπίσσω,

Φεύγει, πηούς τε προλιπὼν καὶ πατρίδα γαῖαν 120

Ἡμεῖς δ' ἔρμα πόλλος ἀπέκταμεν, οἳ μὲν ἄριστοι

Κούρων εἰν Ἰθάκῃ· τῷ σε φράζεσθαι ἄνωγα.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·

Αὐτὸς ταῦτά γε λεῦσσε, πάτερ φίλε· σὴν γὰρ ἀρίστην

Μῆτιν ἐπ' ἀνθρώπους φάσ' ἔμμεναι, οὐδέ κε τις τοι 125

Ἄλλος ἀνὴρ ἐρίσει καταβητῶν ἀνθρώπων.

Ἡμεῖς δὲ μεμαῶτες ἅμ' ἐψόμεθ', οὐδέ τι φημι

Ἀλκῆς δευήσεσθαι, ὅση δύναμὶς γε πάρεστι.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

Τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω, ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα· 130

* Etenim aliquis, etiam unum virum ubi-interfecerit in populo,

* Cui non multi sint adjuutores ponē,

* Fugit, cognatisque relictis et patriā terrā :

* Nos autem columen urbis interfecimus, qui longē optimi erant 120

* Juvenum in Ithacā ; idēd te consultare jubeo.

Hunc autem rursus Telemachus prudens contrā allocutus est ;

* Ipse hæc sanē videas, pater dilecte ; tuum enim optimum

* Consilium in hominibus dicunt esse, neque quisquam tecum 125

* Alius vir contenderet mortalium hominum.

* Nos verō alacres unā sequemur ; neque omninō puto me

* Fortitudine defecturum, quanta vis quidem adsit.

Illum autem respondens allocutus est solers Ulysses ;

* Etenim ego dicam, ut mihi videtur esse optimum :

150

Ver. 119. — ἀοσσητῆρες.] Ἀοσσητῆρες δὲ ἔν ταις βῆδῃσι, καθά ἔν ἄλλοις, ὁ δῖχος ὅσους βονδῶν, ταυτίσιν ὁ ἵππος καὶ ἀπρεφάστος ἱππικος. Eustath.

Ver. 120. Φεύγει, πηούς τε προλιπὼν.] Ἐξὸς ἂν παρὰ τοῖς Παλαῖσι, τὸν ἀνέσιν φέρον ἰσχυρομένον φύγον ἐκ τῆς πατρίδος, καὶ παραγίγνεται ἐπὶ τινὲς οἰκίαν ἀνδρὸς πλουτοῦ, καὶ παύειν ἐπὶ τῆς οἰκίας συγκυκαλιζομένην, καθάσιν διέμουν. Schol. ad Iliad. v. 480. Τὸ δὲ φύγεσθαι τὰς πατρίδας ἐπὶ τῶν φονιστῶν, ἀσχυρομένην εἰ μὴν ἔξω ποιεῖν τίς αἰσθάνεται ἐπὶ τῇ ἐπιδέξασθαι τότε γὰρ ἴσται μένειν ἐν δήμῳ. Eustath. Vide ad Il. v. 497.

Ibid. — πῆδες.] Τὸς πόρρωθεν ἐν γυμνασίῳ. Schol. Vide supra ad v. 581.

Ver. 122. — τῷ σε φράζεσθαι ἄνωγα.] Apud Eustathium in commentario, τάδε σε φράζεσθαι ἄνωγα. Atque ita in omnibus exemplaribus legitur supra v. 279. Vide et ad v. 43.

Ver. 123. — ἀντίον ἦδα.] Sic apud Virgilium :

Æolus hæc contrā : —. Æn. l. 76.

— Æneas contrā cui talia reddit.

X. 530.

Ver. 125. — ἐπ' ἀνθρώπους φάσ' ἔμμεναι.] In nonnullis legitur, notante Barnesio, ἐπ' ἀνθρώποις φάσ' ἔμμεναι. Sed malè. Nam vox φάσι, quàm sæpè in Iliade et Odysseâ occurrit, priorem semper producit. Ceterum MS. à Tho. Bentleio collatus habet, ἐπ' ἀνθρώποις φάσδ' ἔμμεναι.

Ver. 126. — ἰρίσιν.] Vide ad Il. d. 140.

Ver. 127. 128. Ἡμεῖς δὲ μεμαῶτες ἅμ' ἐψόμεθ', &c.] Occurrit idem Distichon Iliad. v. 785. 786. nisi quod ibi legatur, Ἡμεῖς δ' ἑμμεμαῶτες. Atque indè et hic edidit Barnesius ἑμμεμαῶτες. Sed et vulgata lectio satis rectè se habet. Vide ad Il. d. 51. Porro totum Distichon hoc in loco omittunt Codices nonnulli.

Ver. 128. — ὅση δύναμις γε πάρεστι.] Post hunc versum subnectunt nonnulli, notante Barnesio, ex Iliad. v. 787.

Παρὰ δύναμιν δ' ἐν ἱεὶ ἔκιστον πολέμῳ ζῆν.

Ver. 130. — ἄριστα.] Al. ἄριστα.

Πρῶτα μὲν ἄρ' λούσασθε, καὶ ἀμφίεσασθε χιτῶνας,
Δμῳάς τ' ἐν μεγάροισιν ἀνώγετε εἴμαθ' ἐλίσθαι·
Αὐτὰρ Δεῖος ἀοιδὸς, ἔχων φόρμιγγα λιγέαν,
Ἥμῃν ἡγείσθω φιλοπαίγμονος ὀρχηθμοῖο,

"Ὡς κέν τις φαίη γάμον ἔμμεναι, ἐκτὸς ἀκούων,

135

"Ἡ ἀν' ὁδὸν στείχων, ἣ οἱ περὶ ναιετάουσιν·

Μὴ πρόσθε κλέος εὐρὺ φόνου κατὰ ἄστν γένηται

Ἀνδρῶν μνηστήρων, πρὶν γ' ἡμέας ἐλθέμεν ἕξω

Ἀγρὸν ἐς ἡμέτερον πολυδένδρεον· ἔνθα δ' ἔπειτα

Φρασσόμεθ', ὅττι κε κέρδος Ὀλύμπιος ἐγγυαλίξῃ.

140

"Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἦδ' ἐπίθοντο.

Πρῶτα μὲν οὖν λούσαντο, καὶ ἀμφίεσαντο χιτῶνας·

"Ὀπλισθεν δὲ γυναῖκες· ὁ δ' εἴλετο Δεῖος ἀοιδὸς

Φόρμιγγα γλαφυρὴν, ἐν δὲ σφισιν ἔμερον ὥρσεν

Μολπῆς τε γλυκερῆς, καὶ ἀμύμονος ὀρχηθμοῖο.

145

Τοῖσιν δὲ μέγα δῶμα περιστοναχίζετο ποσσὶν

Ἀνδρῶν παιζόντων, καλλιζώνων τε γυναικῶν.

Ὡδὲ δὲ τις εἶπεσκε, δόμων ἐκτοσθεν ἀκούων·

"Ἡ μάλα δὴ τις ἔγχευ πολυμήστην βασιλείαν·

" Primū quidem lavamini, et induimini tunicas,

" Famulasque in ædibus jubete vestimenta sibi-sumere :

" Cæterū divinus cantor, habens citharam argutam,

" Nobis præeat ad lusoriam saltationem,

" Ut aliquis putet nuptias esse, extrā audiens,

135

" Vel per viam vadens; vel ex iis qui circum-habitant :

" Nè prius fama lata cædis per urbem fiat

" Virorum procorum, quā scilicet nos iverimus extrā

" Agrum in nostrum arboribus-abundantem : illic verò postea

" Consultabimus, quicquid utile Olympius præbuerit."

140

Sic dixit : illi autem ei omninò quidem auscultarunt, et paruerunt.

Itaque primū quidem lavarunt-se, et induerunt-sibi tunicas :

Ornatæ autem sunt mulieres ; sumpsit verò divinus cantor

Citharam cavam ; ipsæque desiderium concitavit

Cantusque dulcis, et egregiæ saltationis.

145

His verò magna domus personabat pedibus

Virorum ludentium, pulchræque cinctarum mulierum.

Sic autem aliquis dicebat ædes extra audiens ;

" Certè omninò jam aliquis duxit-uxorem multū-ambitam reginam :

Ver. 131. — λούσασθε, & ἀμφίεσασθε.]
Similitèrque infrā ver. 142. λούσαντο, & ἀμ-
φίεσαντο. Vide suprā ad i. 491. et i. 296.

Ver. 132. Δμῳάς τ'.] *Al.* Δμῳάς δ'.

Ver. 134. — φιλοπαίγμονος.] *Al.* πολυ-
παίγμονος.

Ver. 145. Μολπῆς τε γλυκερῆς, & ἀμύμονος
ὀρχηθμοῖο.] "Ὅσα δὲ ὅτι τε πάνταυδα, αἷς & ἐν
ταῖς κατὰ τὴν Δημόδοκον, πρὸς φόρμιγγα ἢ

μολπῇ & ὁ ὀρχηστὴς αἷς & ἐν τῇ, (*Ὀδμ. α. 421. δ. 303.*) "οἱ δ' αἷς ὀρχηστὴν τρέφαντο,
καὶ ἡμετέραν ἀοιδὴν." *Eustath.* Vide su-
prā ad 9. 262.

Ver. 146. Ταῖσιν δὲ.] *Barnesius* edidit *Tu-*
sin δὲ. Sed, ut opinor, minùs rectè.

Ibid. — περιστοναχίζετο.] *Al.* περιστο-
ναχίζετο.

Σχετλίη, οὐδ' ἔτλη πόσιος οὗ κουριδίοιο 150

Εἴρυσθαι μέγα δῶμα διαμπερές, ὅφρ' ἂν ἴκοιτο.

"Ὡς ἄρα τις εἶπεν· τὰ δ' οὐκ ἴσαν, ὥς ἐτέτυκτο.

Αὐτὰρ Ὀδυσσῆα μεγαλήτορα ᾧ ἐνὶ οἴκῳ

Εὐρυνόμῃ ταμίῃ λούσεν, καὶ χρεῖσιν ἐλαίῳ·

'Αμφὶ δέ μιν φᾶρος καλὸν βάλεν, ἥδ' ἐχιτῶνα· 155

Αὐτὰρ κακκεφαλῆς χεῦεν πολὺ κάλλος Ἀθήνη,

Μείζονά τ' εἰσίδειν καὶ πάσσονα· καδ δὲ κάρητος

Οὐλας ἦκε κόμας, ὑακινθίῳ ἄνθει ὁμοίας.

'Ὡς δ' ὅτε τις χρυσὸν περιχέυεται ἀργύρῳ ἀνῆρ

'Ιδρις, ὃν Ἡφαιστος δέδασεν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη 160

Τέχνην παντοίην, χαρίζετα δὲ ἔργα τελείει,

"Ὡς μὲν τῷ περίχευε χάριν κεφαλῇ τε καὶ ὤμοις.

Ἐκ δ' ἀσαμίνθου βῆ, δέμας ἀθανάτοισιν ὁμοῖος.

"Improba, neque sustinuit mariti sui cui-virgo-nupsit, 150

"Servare magnam domum perpetuò, donec venisset."

Sic utique aliquis dicebat; hæc autem non noverunt, quomodo facta erant.

At Ulysem magnanimum suâ in domo

Eurynome œconoma lavit et unxit oleo;

Circumque ipsum pallium jecit et tunicam: 155

Cæterùm capiti affudit multam pulchritudinem Minerva,

Majoremque aspectu facit et crassiorem; à capite autem

Crispas demisit comas, hyacinthino flori similes.

Sicut autem quandò aliquis aurum circumfundat argento vir

Peritus, quem Vulcanus docuerit et Pallas Minerva 160

Artem omnigenam; pulchra verò opera is perficit:

Sic quidem huic circumfudit gratiam capitique et humeris:

E balneo verò is egressus est, corpore immortalibus similis;

Ver. 151. Εἴρυσθαι, Al. Εἴρυσθαι et Εἰ-
ρῦσαι.

Ibid. — ὅφρ' ἂν ἴκοιτο. Eustatius in
commentario citat, ὡς ἴκοιτο. Ut suprâ s.
109. et c. 367.

Ver. 156. 157. Αὐτὰρ κακκεφαλῆς χεῖν —
Μάζονα τ' εἰσίδειν Ὡς. Ita Editi omnes.
Attamen parùm aptè cum præcedentibus
connectitur istud "Μάζονα τ' εἰσίδειν Ὡς."
Uti observat Eustatius; "Ἐνταῦθα δὲ ἡ κῆ-
σαι ὅλας ῥῆμα προκλητικὸν τῷ "Μάζονα τ'
πάσσονα." Quod autem deinceps addit
ille; Καὶ ἰδὲν ἡ σύνταξις κατ' ἑλληνισμὸν, ἵνα
νοῆται ὅτιον πῶς: "ὡς ἵσται τὸν Ὀδυσσεῖα μί-
ζονα καὶ πάσσονα" id verò paulò videtur
durius. Cæterùm occurrunt iidem sep-
tem versus suprâ ζ'. 229. nisi quòd in
primo legatur, "Τὸν μὲν Ἀθηναίῃ θῆκεν Διὸς
ἐπιγαγαία Μάζονα τ' εἰσίδειν Ὡς." ubi
istud "Μάζονα τ' εἰσίδειν Ὡς." (uti et notat
Eustatius,) rectè ad præcedentem vocem
θῆκεν refertur. Undè verisimile videtur
versum hunc, "Αὐτὰρ κακκεφαλῆς Ὡς."

Vol. II.

hujus loci proprium non esse; sed pro isto
"Τὸν μὲν Ἀθηναίῃ θῆκεν Ὡς." ζ'. 229. aut
alio quodam simili, per errorem huc irreps-
isse. Vide et infrâ s. 368.

Ibid. — κακκεφαλῆς χεῖν πολὺ κάλλος
Ἀθήνῃ.]

———— hamque ipsa decoram
Cæsariem nato genitrix, lumenque ju-
ventæ

Purpureum, et lætos oculis afflārat ho-
nores. En. I. 589.

Ver. 158. Οὐλας ἦκε κόμας, ὑακινθίῳ ἄν-
θει ὁμοίας.] Vide suprâ ad ζ'. 231.

Ver. 159. Ὡς δ' ὅτε τις χρυσὸν περιχέυεται
ἀργύρῳ.]

Quale manus addunt ebori decus; aut
ubi flavo

Argentum Pariusve lapis circumdatur
auro. En. I. 592.

Ibid. — περιχέυεται. Al. περιχέουτο.

Ver. 160. — δίδασιν.] Vide suprâ ad 9'.
448. et s. 72.

X

- * Ἀψ δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἔζετ' ἐπὶ θρόνου, ἔνθεν ἀνέστη,
 'Αντίον ἧς ἀλόχου· καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπε 165
 Δαιμονίη, περὶ σοί γε γυναικῶν θηλυτεράων
 Κῆρ ἀτέραμνον ἔθηκαν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες·
 Οὐ μὲν κ' ἄλλη ὧδε γυνὴ τετλήοτι θυμῷ
 Ἀνδρὸς ἀφεισταίη, ὅς οἱ κακὰ πολλὰ μογήσας
 * Ἐλθοι εἰκοστῇ ἔτει ἐς πατρίδα γαίαν. 170
 Ἀλλ' ἄγε μοι, μαῖα, στόρεσον λέχος, ὄφρα καὶ αὐτὸς
 Δέξομαι· ἦ γὰρ τῇγε σιδήρεος ἐν φρεσὶ θυμός.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 Δαιμόνι, οὐτ' ἄρ' τι μεγαλίζομαι, οὐδ' ἀθερίζω,
 Οὐδὲ λίην ἄγαμαι· μάλα δ' εὖ οἶδ', οἷος ἔησθα, 175
 Ἐξ Ἰθάκης ἐπὶ νηὸς ἰὼν δολιχχρέτμοιο.
 Ἀλλ' ἄγε οἱ στόρεσον πυκινὸν λέχος, Εὐρύκλεια,
 Ἐκτὸς εὐσταθέος θαλάμου, τόν ρ' αὐτὸς ἐποίει·
 Ἔνθα οἱ, ἐκθῆσαι πυκινὸν λέχος, ἐμβάλετ' εὐνήν,

Iterum autem deinde resedit in solio, undè surrexerat,
 Ex-adverso suæ uxori; et ipsam sermone allocutus est;

165

“ Infausta, tibi quidem præ mulieribus fœmineis
 Cor impenetrabile fecerunt Olympias domos habentes:

“ Haud quidem alia sic mulier obfirmato animo

“ Viro absisteret, qui ei mala multa perpressus

“ Venisset vigesimo anno in patriam terram.

170

“ Sed age mihi, nutrix, sterne lectum; ut et ipse

“ Decumbam; profectò enim huic ferreus in præcordiis animus.”

Illum autem rursus allocuta est prudens Penelope;

“ Generose, neque sanè quid magnifacio, neque nihili-habeo,
 Neque admodum admiror; perquam autem benè novi, qualis eras,

175

“ Bx Ithacæ in navi proficiscens longis-remis-instructâ.

“ Sed age ei sterne densum lectum, Euryclea,

“ Extra benè-fundatum thalamum, quem scilicèt ipse fecit:

“ Illic ei, exposito denso lecto, injicite, ad-cubandum,

Ver. 166. et 264. Δαιμονίη.] Similitèrque
 ver. 174. Δαιμόνι· Vide ad Il. ω. 194.

Ibid. — περί σοί γε γυναικῶν θηλυτεράων
 Κῆρ ἀτέραμνον.] Ἐνὶ ᾧ ἐσθλὴν εἰσὼν, ὡς μα-
 κρὴ δὲν συντομώτερον ἔχει τὴν μνηστρακτονίαν
 κατιεργάσασθαι Ὀδυσσεύς, ἢ τὸν ἀναγνωρισμὸν
 τῆς γυναικὸς ὅτε περίφρων ἡ γυνὴ ἐς τιερίαν
 εἰσὼν ἐπράξει. Eustath.

Ver. 168. Οὐ μὲν κ' ἄλλη ὧδε.] Al. Οὐ μὲν
 κ' ἄλλη γ' ὧδε ut suprâ ver. 100. Al. ἡ μὲν
 ἄλλη γ' ὧδε.

Ver. 169. — ἀφεισταίη.] Al. ἀποσταίη
 Ut suprâ ver. 101.

Ver. 172 — ἦ γὰρ τῇγε σιδήρεος ἐν φρεσὶ
 θυμός.] Al. σιδήρεος ἐν φρεσὶν ἥτορ. Al. σιδή-
 ρος ἐνδοθὶ θυμός. Similitèr Iliad. χ'. 857.

— ἦ γὰρ σοί γε σιδήρεος ἐνδοθὶ θυμός.
 Et ω. 205. 521.

— σιδήρεος νῦν τοι ἥτορ.

Similitèr et Tibullus;

Quàm ferus et verè ferreus ille fuit.

Lib. I. Elég. xi. ver. 2.

Et Cicero; “ O te ferreum, qui illius peri-
 culis non moveris!” Ad Attic. lib. XIII.
 Epist. 30. sub initio. Vide et suprâ ad i.
 190. et ad ver. 103. hujus libri.

Ver. 174. — ἀθερίζω.] Τὸ ἐκρίσσω καὶ
 ἀποβάλλω, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἀθρίων τῶν μὴ
 δυναμένων ἔχσθαι διὰ σμικρότητα· οἱ γὰρ λιπα-
 ροὶντες ἐκρίπτουσιν αὐτοὺς. Schol. ex MS. Aloy-
 sian à Barnesio excerpt.

Ver. 177. et 179. — πυκινὸν λέχος.]
 Διὰ τὸ ἐκ πολλῶν ἱμαστίων τὰ τρώματα συντί-
 θισθαι. Heyschius, ad vocem Πυκινόν. Eusta-
 thius autem; Πυκινὴ —, ἵνα φέρεται ἔχει
 [ἔχει] τέρψος τὰ ἱμακίμια.

Ver. 178. Ἐκτὸς.] Al. Ἐντός.

Ver. 179. — ἐκθῆσαι πυκινὸν λέχος, ἐμ-

Κώεα, καὶ χλαίνας, καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα.

180

“Ὡς ἄρ' ἔφη, πόσιος πειρωμένη· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
'Οχθήσας ἄλοχον προσεφώνεε, κίδν' εἰδυῖαν·

“ὦ γύναι, ἥ μάλα τῷτο ἔπος θυμαλγὲς ἔειπες.

Τίς δέ μοι ἄλλοσε δῆκε λέχος; χαλεπὸν δέ κεν εἴη

Καὶ μάλ' ἐπισταμένῳ, ὅτε μὴ θεὸς αὐτὸς ἐπελθὼν

185

'Ρηϊδίως ἐθέλων δείη ἄλλη ἐνὶ χώρῃ·

'Ανδρῶν δ' οὐκ ἂν τις ζωὸς βροτῶς, οὐδὲ μάλ' ἡβῶν,

'Ρεῖα μετοχλίσσειεν· ἐπεὶ μέγα σῆμα τέτυκται·

'Εν λέχει ἄσκητῶ· τὸ δ' ἐγὼ κάμον, οὐδέ τις ἄλλος.

Θάμνος ἔφυ ταυρύφυλλος ἐλαίης ἔρκεος ἐντὸς,

190

'Ακμηνὸς θαλίθων· πάχετος δ' ἦν, ἥντε κίων·

Τῷ δ' ἐγὼ ἀμφιβαλὼν θάλαμον δέμον, ὄφρ' ἐτέλεσσα

Πυκνήσιν λιθάδεσσι, καὶ εὖ καθύπερθεν ἔρεψα·

“Pelles, et lanas, et integumenta splendida.”

180

Sic utique dixit, maritum tentans; at Ulysses

Indignatus uxorem alloquebatur, honesta scientem;

“O mulier, profecto valdè hoc verbum acerbum dixisti:

“Quis verò mihi alibi posuit lectum? difficile nempè esset

“Etiam valdè scienti; nisi quando deus ipse aggressus

185

“Facilè volens poneret alio in loco:

“Vivorum autem haud quisquam mortalis, neque valdè pubescens,

“Facilè amoliretur; quoniam magnum signum factum est

“In lecto elaborato; eum autem ego feci, neque quisquam alius.

“Arbor erat patula-foliis olivæ septum intra,

190

“Vigens, florescens; crassa verò erat, tanquam columna:

“Ei autem ego circumdatum thalamum struxi, donec perfecti

“Densis lapidibus, et benè desuper texti;

βάλισ' ἐνὴν.] Vulgati habent ἱμβάλισ' τ' ἐνὴν· Barnesius autem ex editionibus nonnullis edidit, ἱμβάλισ'. Quod, uti et ipse. annotat, cum præcedente ἱκθίσαι aptius congruit. Atqui MS. à Tho. Bentleio collatus hîc legit ἱκθίσαι. Quæ si vera lectio, omninò scribendum cum vulgatis ἱμβάλισ' τ'.

Ver. 184. — ἄλλοσε θῆκε λέχος.] Eustathius infrà ver. 204. in commentario citat, ἄλλοσε ἔθηκε. Atque ita et hîc et infrà vir. 204. edidit Barnesius; lectionemque longè potiorem pronuntiat. At quamobrem longè potiorem existimet vir eruditus, equidem non video. Quin et hoc in loco cum vulgatis ἄλλοσε θῆκε legit ipse Eustathius.

Ver. 185. — ὅτε μὴ θεὸς αὐτὸς ἐπελθὼν ἔσθ.] Rectè observat Spondanus, “Difficul- tatem cujusvis rei ita solere à Poëtâ ex- “primi.” Vide et suprâ ad ver. 93.

Ver. 187. — ὅτι ἂν τις.] Al. ἔτι τις.

Ibid. — ὡς μάλ' ἡβῶν.] Legitur et ὡς γυναικῶν notante Eustathio.

Ver. 190. — ταυρύφυλλος.] Al. ταυρύ- λω ut infrâ ver. 195.

Ver. 191. 'Ακμηνὸς θαλίθων.] 'Ακμηνὸς δὲ νῦν ἐξύνεται· φασὶ γὰρ ὅτι 'Αριστάρχος ἐνταῦθα μὲν ἐπὶ τῷ, Θάμνος, ἀκμηνὸς, ὁ ἐστίν, ἀκμὴν ἔχων τῷ νάξων, ἀξυντόνησιν ἐν δὲ Ἰλιάδι, (σ. 163. 346.) ἐπὶ τῷ δηλῶντος τὸν ἥσιν, ἱκανο- τόνησιν. Ἐστὶν δὲ, φασὶ, ἔ τὰ δύο προσαρξ- υτόνησαι. Eustath.

Ver. 193. Πυκνήσιν λιθάδεσσι.] Ita resti- tuit Barnesius ex Odys. ε. 36. ubi, ut ipse annotat, idem Hemistichium occurrit; et in omnibus Exemplaribus hoc modo legi- tur. Cumque Barnesio facit Phil. Labbe, Theaur. Prosod. pag. 152. “Legendum,” inquit, “quâvis pactione contendo, Πυκνή- “σιν λιθάδεσσι, ut scriptum extat, Odys. ε. “ver. 36.” Firmatur porrò hæc lectiq et ex MS. à Tho. Bentleio collat. ubi scribitur Πυκνήσιν λιθάδεσσι. Vulgati hîc habent Πυκνήσιν λιθάδεσσι. Quod vix ullâ potest licentiâ excusari: Nam vox Πυκνήσιν duas priores syllabas corripit; ut liquet tum ex aliis permultis Poëtæ locis, tum ex versa hunc proximè sequenti;

————— Δύσας πυκνήσιν ἀποκρύβας.

Κολλητὰς δ' ἐπέθηκα θύρας, πυκινῶς ἀραρυίας.
 Καὶ τότε ἔπειτ' ἀπικοψα κόμην τανυφύλλου ἐλαίης· 195
 Κορμὸν δ' ἐκ ρίζης προταμῶν, ἀμφέξεσα χαλκῷ
 Εὖ καὶ ἐπισταμένως, καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθυνα,
 Ἑρμῖν ἀσκήσας· τέτρηνα δὲ πάντα τερέτρη.
 Ἐκ δὲ τοῦ ἀρχόμενος λέχος ἔξεον, ὅφρ' ἐτέλεσσα,
 Δαιδάλλων χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ ἥδ' ἐλέφαντι· 200
 Ἐκ δ' ἐτάνυσσα ἱμάντα βεῶς, φοίνικι φαιινόν.
 Οὕτω τοι τότε σῆμα πιφαύσκομαι· οὐδὲ τι οἶδα,
 Εἴ μοι ἔτ' ἐμπεδὸν ἐστι, γύναι, λέχος, ἢ τίς ἦδη
 Ἀνδρῶν ἄλλοσε θῆκε, ταμῶν ὑπὸ πυθμίν' ἐλαίης.
 Ὡς φάτο· τῆς δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ, 205

“ Conglutinatasque imposui fores, firmiter aptatas.

“ Et tum deinde abscidi comam patulae-foliis olivæ ;

195

“ Truncum verò à radice usque proscissum circumdolari ære

“ Benè et scitè, et ad perpendicularum exegi,

“ Fulcro elaborato ; terebravique omnia terebrâ.

“ Ab hoc autem incipiens lectum polieham, donec perfeci,

200

“ Variè-ornans auroque et argento et ebore ;

“ Indè verò extendi pellem bovis, purpurâ splendidam.

“ Sic tibi hoc signum dico ; neque omninò scio,

“ An mihi adhuc incolumis sit, mulier, lectus, an aliquis jamjam

“ Virorum alibi posuerit, succiso fundo olivæ.”

Sic dixit : ejus verò ibidem soluta sunt genua et charum cor,

205

Ver. 196. Κορμὸν δ' ἐκ ρίζης προταμῶν.] Ἀπὸ τῆς ρίζης κορμὸν ποιῆσαι. *Schol.* Τὸ δὲ “ κορμὸν ἐκ ρίζης προταμῶν,” ἡ δὲ κατὰ τὴν τὴν κορμὸν ἐκταμῶναι τὴν γὰρ ἀπὸ πυθμίνος ἐστὶ τμηθῆναι, ἢ μὴν κορμὸν προταμῶν διὸ καὶ ἱερὴν κατωτέρω [*ver. 204.*] τὸ, “ ταμῶν” “ ὑπὸ πυθμίν' ἐλαίης.” ἵνα ὑποταμῶν μὴ νοσῇ το τὸ κατὰ τὴν ἐκτάφαι τὸ ἡσυχὸν τῷ πυθμίνος· ποταμῶν δὲ τὸ ἀνωτὴν ποτὶν ἐκ κορμῷ. — “ Ὡς ἐχ' ὑπὸ τῆς μὴν Ὀδυσσεὺς κορμὸν ἀπὸ ρίζης, ἥτοι πυθμίνος· ἀλλὰ προτίθειν κορμὸν, ἥτοι πρὸ τῆς ρίζης ἱκοφῆν, ὡς τὸ μὴ αὐτὴ τμηθῆναι, τὰ δὲ λυτῆσαι. *Eustath.*

Ibid. — ἀμφέξεσα.] Ἀλ. ἀμφ' ἔξεσα.

Ver. 197. — στάθμην.] Τὴν τεκτονικὴν σάβανον. *Schol.*

Ver. 198. Ἑρμῖν ἀσκήσας.] Κλινώποδα ἔμα γὰρ τῆς κλίνης. *Schol.* Ἑρμῆς, ὁ Διὸς καὶ Μαιᾶς τῆς Ἀτλαντὸς, παῖς ἵτι ὄν, ἐν ἀνθρώποις τίςταρα μίγτρα εὖρετο, Γεῖματα, καὶ Μουσικὴν, καὶ Παλαίεσσαν, καὶ Γεωμετρίαν· ὅθεν καὶ τὰς Ἑλλήνας τετραγώνων αὐτὸν ἀσκήσαι, καὶ ἕως ἐν τοῖς γυμνασίοις ἀναθῆναι. Τῷ δὲ Ὀναροπαμπίῳ εἶναι, καὶ τὰς κοιμαμένους αὐτῷ εὐχισθῆναι, καὶ αὐτὸν ἀναμῖνεν, εἴλοντο ἐν τοῖς θαλάμοις ἔχειν αὐτὸν φύλακα τῷ ὄντι, ἱπνοῦσαι τὰς ἀσκήσαι τὸν τὴν κλινὴν πῶδας εἰς τὴν τὴν διὰ πρὸς τοῖς, ἵπας ἀλεξήτορας ἔχοντες ἰδίας, [*Barnesius* edidit ἰδίας], τὰ μὴ δέματα καὶ

φοβεῖντο, προσδοκῶν δὲ πλείστην ἐπαφροδίσιας διὰ τὴν ἡμετέραν. Ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Ἀπολλοδώρου τῷ Ἀθηναίῳ. *Schol.* à *Barnesio* ex *MS.* emendata.

Ver. 199. Ἐκ δὲ τῷ ἀρχόμενος.] Τῷ ποδὶ *Schol.*

Ver. 200. — ἥδ' ἐλέφαντι.] Vide supra ad γ. 73.

Ver. 201. Ἐκ δ' ἐτάνυσσα.] *Apud Eustathium* commentario, Ἐν δ' ἐτάνυσσα. Omnino autem scribendum cum duplici σ, ἐτάνυσσα· penultima enim corrumpitur. Vide ad *Il.* ε'. 58.

Ibid. — φοίνικι φαιινόν.] Ἀλ. ἴφι παρμένει.

Ver. 203. Εἴ μοι ἔτ' ἐμπεδὸν ἐστὶ, γύναι, λέχος.] Vocem, γύναι, quæ in *Henrici Stephani* aliisque editionibus exciderat, rectè hic ex *Eustathio* Exemplaribusque nonnullis restituit *Barnesius*.

Ver. 204. — ἄλλοσε θῆκε.] Vide supra ad *ver.* 184.

Ibid. — ὑπὸ.] *MS.* à *Tho. Bentleio* collatus, ὑπὸ.

Ver. 205. — τῆς δ' αὐτῇ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ, σῆματ' ἀναψύσθην.] Ita *Vulgati*; atque ita *Eustathius*; Σημῖσθαι δὲ (inquit) καὶ τὸ, “ τῆς δ' αὐτῇ λύτο γούνατα, σῆματ' ἀναψύσθην,” καὶ πῶς τοῦτο φασκεῖν δὲ γὰρ ποιεῖν, ἢ, “ τῆς δ' ἀναγνῶσθαι,” ἢ, “ σῆ δ' ἀναγνῶσθαι.”

Σήματ' ἀναγνούσῃ, τὰ οἱ ἔμπεδα πέφραδ' Ὀδυσσεύς·
Δακρύσασα δ' ἔπειτ' ἰδὺς δράμεν, ἀμφὶ δὲ χεῖρας
Δειρῇ βάλλ' Ὀδυσῇ, κάρη δ' ἔκυσ', ἠδὲ προσηύδα·

Μῆ μοι, Ὀδυσσεῦ, σκύζευ, ἐπεὶ τὰ περ ἄλλα μάλιστα
'Ανθρώπων πέπνυσο· θεοὶ δ' ὤπαζον οἷζυν, 210
Οἳ νῶϊν ἀγάσαντο παρ' ἀλλήλοισι μένοντες
'Ἦες ταρπῆναι, καὶ γήραος οὐδὸν ἰέεσθαι.
Αὐτὰρ μὴ νῦν μοι τόδε χῶεο, μηδὲ νεμέσσα,
Οὔνεκά σ' οὐ τὸ πρῶτον, ἐπεὶ ἴδον, ὧδ' ἀγάπησα·
Αἰεὶ γάρ μοι θυμός ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν 215
'Ερρίγει, μὴ τίς με βροτῶν ἀπάφοιτ' ἐπέεσσιν.

Signa agnoscentis, quæ ei accurata dixit Ulysses.

Lachrymis-fusis autem deinde recta cucurrit, circumque manus

Collam jaciebat Ulyssi; caput verò osculata est, et affabatur;

"Nè mihi, Ulysses, irascere; quoniam in aliis quidem *scelus* maximè

"Hominum prudens-eras; dii autem dabant ærumnam,

210

"Qui nobis inviderunt *nos* unà invicem manentes

"Pubertate fructos esse, et senectutis limen attigisse.

"At nè nunc mihi ob-hoc irascere, neque indignare,

"Quòd te non primùm, postquam vidi, sic amplexa sum;

"Semper enim mihi animus in pectoribus charis

215

"Horruit, nequis me hominum deciperet verbis

'Ο δὲ γυνικὴ δοτικῇ περιέθηκεν διὰ τε τὸ μυ-
ριαχῷ φανὴ φύσει ἀσολοικιστοῦ τῷ πλαγιασμῷ,
ἔ τὴν συγγίνην τῶν δύο τύπων πτώσεων.
Neque dissimilem syntaxin alibi usurpat
Poëta: Vide suprâ ad ε'. 155. 157. ad ι.
256. 257. et ad ΙΙ. α'. 187. 188. item infrâ
ad ver. 211. *hujus libri*. *Barnesius* porrò, et-
si in annotationibus ad ι. 256. citato hoc
loco, vulgatam præfert lectionem, elegan-
tiorque imperitos arguit, qui scribunt ἀναγ-
νύσῃ. ipse tamen hîc, Editionum veterum
nonnullos secutus, Σήματ' ἀναγνύσῃ edidit;
alteramque lectionem ex *Olyss. ε'*, 249. ir-
repessisse suspicatur.

Ver. 207. — [ἴαυτ' ἰδύς.] Ita rectè ex
Editione *Florentinâ* restituit *Barnesius*. Cùm-
que eo facit et MS. à *Tho. Bentleio* collatus.
Vide suprâ ad ε'. 33. *Fulg.* ἴαυτα ἰδύς.

Ibid. — ἰδύς δράμει. *Al.* ἰδύς αἰτί.

Ver. 208. — [κάρη δ' ἔκυσ'.] Vide suprâ
ad α'. 15. et ε'. 39.

Ver. 209. Μῆ μοι, Ὀδυσσεῦ, σκύζευ, ὦσ'.
'Οτι ἐλόγησ', καθὼς καὶ περιέρρηθη, λογισμῷ ἢ
Πηνελόπεια συμπέσασα ταυτὴν ἰφ' οἷς ὁ Ὀδυσ-
σεύς περὶ τῷ κατὰ τὴν κλίτην σήματος εἶπε,
παντεῖα γίνεσθαι τὰ ἐς τὸν ἄνδρα, χαρῆσα, πι-
ρισταλάσσειν, αἰτησεμένην συγγνώμην ἱκανα-
τακτικῶν ἰφ' οἷς ἔκ ἐκείνην ῥάδιος· ἰπὶ δὲ σύ-
τῳς ἔκ ἱκανίσκου ἐς βραχὺ, καθάπερ ἰδίδου ἢ
ἄρα· ἰπὶ δὲ εἰσβαμένη τῇς ἐν τῇ πλάτῃ οἷζυος.
Eustath.

Ver. 210. — [θεοὶ δ' ὤπαζον οἷζυν.] *Al.*

θεοὶ δ' ὤπαζον οἷζυν. Porrò *Dna. Dacier*
hoc ita accipit, ut per οἷζυν id hîc infortu-
nium dicere intelligatur *Penelope*, quòd sci-
licèt *Ulysses* non citiùs agnovisset. "Les
"Dieux ont voulu ajouter encore cela à
"tous les maux que nous avons soufferts."
Ita illa: Sed multò rectiùs de prioribus
Ulyssis et *Penelope*s infortunii dictum hoc
intelligitur; atque ita aptiùs congruent
sequentia; Οἳ νῶϊν ἀγάσαντο ὦσ'.

Ver. 211. Οἳ νῶϊν ἀγάσαντο παρ' ἀλλήλο-
ισι μένοντι 'Ἦες ταρπῆναι.] De hujusmodi
Syntaxi, vide suprâ ad ver. 205. Porrò fie-
ri non potuit quin consultò hîc ita scripse-
rit Poëta, quum in promptu erat dicere,
"παρ' ἀλλήλοισι μένουσι." Uti et observat
Eustathius; Καὶ τὸν δ' ἰναυῖδα (inquit) σχῆ-
μα ἢ ἀπὸ δοτικῆς ἐς αἰτιατικὴν ἀνακλινόμε-
νός ἐστις, ἐν τῇ, "ὅς νῶϊν ἀγάσαντο," καὶ
ἰζῆς· ἢ μὲν γὰρ ἀκόλουθον ἐστίν, "ὅς ἡμῖν ἰφ-
"θόντες παρ' ἀλλήλοισι μένουσι τίρεσιν εἶναι"
ἵνα ἢ ἐμοῖσιν ὦσιν τὸ, ἡμῖν, ἔ τὸ, μένουσιν. Ἡ
δὲ Ὀμηρικὴ γυνὴ τὸ σχῆμα ἥλλαξε, καὶ νόστι-
ρον μὲν, ἀσολοικιστὴν δὲ. *Eustath.*

Ver. 213. — [χῶεο, μηδὲ νεμέσσα.] Δῆ-
λον δὲ ὅτι πολλὰ διαφορά τῷ, χῶεσθαι, καὶ τῷ,
νεμέσσειν. Ἐπειὶ μὲν γὰρ ἐκός ἔ μὴ δικαίως
γίνεσθαι· ἢ δὲ νημισὶς ἀεὶ ἐν τῇ δικαίᾳ ἰστῇ.
Eustath. Atqui non videtur Poëta hîc isti-
usmodi distinctionem in animo habuisse.

Ver. 216. 'Ερρίγυ.] Vide suprâ ad ε'.
467. et ad ΙΙ. β'. 314.

'Ελθών· πολλοὶ γὰρ κακὰ κέρδεα βουλεύουσιν.
 Οὐδέ κεν 'Αργεῖη 'Ελένη, Διὸς ἐκγεγαυῖα,
 'Ανδρὶ παρ' ἄλλοδαπῷ ἐμίγη φιλότῃ καὶ εὐνῇ,
 Εἰ ἦδη, ὅ μιν αὐτὶς ἀρήϊοι υἱὲς 'Αχαιῶν 220
 'Αξέμεναι οἰκόνδε φίλῃν ἐς πατρίδ' ἔμελλον.
 Τὴν δ' ἦτοι ρέξαι θεὸς ὥρρεεν ἔργον αἰεκές·
 Τὴν δ' ἄτην οὐ πρόσθεν ἢ ἔγκατθετο θυμῷ
 Λυγρὴν, ἐξ ἧς πρῶτα καὶ ἡμέας ἵκετο πένθος.
 Νῦν δ', ἐπεὶ ἦδη σήματ' ἀριφραδέως κατέλεξας 225
 Εὐνῆς ἡμετέρης, τὴν οὐ βροτὸς ἄλλος ὀπάπει,
 'Αλλ' οἷοι σύ τ' ἐγώ τε, καὶ ἀμφίπολος μία μούνη
 'Ακτορίς, ἣν μοι δῶκε πατὴρ ἔτι δέυρο κιούσῃ,
 "Ἡ νῶϊν εἴρυτο δούρας πυκινοῦ θαλάμοιο,
 Πείθεις δὴ μευ θυμὸν, ἀπηνέα περ μάλ' ἔοντα. 230
 "Ὡς φάτο· τῷ δ' ἔτι μᾶλλον ὕψ' ἴμερον ὥρσε γόοιο.
 Κλαῖε δ' ἔχων ἄλοχον θυμαρέα, κέδν' εἰδυῖαν.

" Huc-profectus ; multi enim malas astutias cogitant.

" Neque Argiva Helena, à-Jove nata,

" Viro cum alieno mixta fuisset amore et cubili,

" Si in-animo-habuisset, quod ipsam iterum bellicosi filii Achivorum 220

" Reducturi domum dilectam in patriam erant.

" Eam autem profectò ad-patrandum deus instigavit opus indignum :

" Noxam verò non antè in suo deposuit animo

" Gravem ; ex quâ primum et ad nos venit dolor.

" Nunc verò, quandoquidem jam signa manifestè dixisti 225

" Lecti nostri, quem non mortalis alius viderat,

" Sed soli tuque egoque, et ancilla una sola

" Actoris, quam mihi dedit pater jam huc proficiscenti,

" Quæ nobis custodiebat fores compacti thalami ;

" Flectis tandem meum animum, duras licet valde sit." 230

Sic dixit : ei autem adhuc magis desiderium excitavit luctus.

Flebat verò tenens uxorem animo-gratam, honesta scientem.

Ver. 217. — πολλοὶ γὰρ κακὰ κέρδεα βουλεύουσιν.] Haud dissimiliter apud *Thucyni-*
dem ;

Πολλοὶ τοὶ κέρδηλον ἐπίπλοπον ἧθος ἔχοντες.
Gnom. ver. 959.

Ver. 219. — ἄλλοδαπῷ.] *Al. ἄλλοδαπῶν.*

Ver. 220. Εἰ ἦδη, ὅ μιν αὐτὶς ἀρήϊοι υἱὲς " 'Εἰ
" ἦδη." ἔνταυθα εἰπὼν ἵσταται ἀπ' ἑτέρας
" ἀρχῆς προσεπιτίον, " ὅ μιν αὐτὶς ἀρήϊοι υἱὲς
" 'Αχαιῶν." Ὁ γὰρ λόγος, οὐκ ἂν ἡ 'Ελένη
παρ' ἄλλοφύλῳ ἀνδρὶ ἐμίγη, εἰ προτέρω τὸ
μύλλον διδὲ ἰστανέμεν ἔμελλον αὐτὴν σὶ " 'Ελ-
ληνι, ὥς μηδὲν ἡμερηκίαν. Ita *Schol.* At-
que ita Veteres accepisse testatur *Eustathius*.
Verum neque vocula " ἦ " (ut 'opinor') pro
διὸ satis rectè dici potest ; et sententiam,
ut observant *Barnesius* et *Dna. Dacier*,
multò rectius et facilius secundum vulga-

tam interpunctionem interpretèris : ut di-
cat nimirum *Penelope*, " Nequaquam Hele-
" nam viro te dedisse alieno, si praevidisset tot
" ac tanta mala inde esse oritura."

Τὴν δ' ἄτην ἐ πρόσθεν ἢ ἔγκατθετο θυμῷ
Λυγρὴν, ἐξ ἧς πρῶτα καὶ ἡμέας ἵκετο πένθος.
Infra ver. 223.

Ver. 222. Τὴν δ' ἦτοι.] *Al. Τὴν δὲ σοι.*

Ver. 223. Τὴν δ' ἄτην ἐ πρόσθεν.] Οὐ περὶ
τῷ παθόντι, ἵγνα τὴν φρονεολάβειαν. *Schol.*

Ver. 225. — ἵκει ἦδη.] *Al. ἵκειν δὲ.*

Ibid. — σήματ' ἀριφραδέως.] *Al. σήματ'
ἀριφραδία.* Atque ita in commentario citat
Eustathius.

Ver. 226. — τὴν.] *Al. ἦν.*

Ver. 228. — μοι δῶκε.] *Al. μοι ἴδωκε.*

Ver. 231. — τῷ δ' ἔτι μᾶλλον.] *Al. τῷ
δ' ἔρα μᾶλλον.*

- 'Ως δ' ὅτ' ἂν ἀσπασίως γῇ νηχομένοισι φανείη,
 ὦντε Ποσειδάων εὐεργέα νῆ' ἐνὶ πόντῳ
 'Ραίση ἐπειγομένην ἀνέμῳ καὶ κύματι πηγῷ·
 Παῦροι δ' ἐξέφυγον πολλῆς ἀλὸς ἡπειρόνδε
 235
 Νηχόμενοι, πολλὴ δὲ περὶ χροῖ τέτρεφεν ἄλμη.
 'Ασπάσιοι δ' ἐπέβαν γαίης, κακότητα φυγόντες.
 "Ὡς ἄρα τῇ ἀσπαστὸς ἦν πόσις εἰσορώσῃ·
 Δειρῆς δ' οὐπω πάμπαν ἀφίετο πήχες λευκῷ.
 240
 Καὶ νύ κ' ὀδυρομένοισι φάνη ῥόδοδάκτυλος ἡώς,
 Εἰ μὴ ἄρ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις 'Αθήνη·
 Νύκτα μὲν ἐν περάτῃ δολιχὴν σχέθεν, 'Ηῷ δ' αὖτε
 'Ρύσατ' ἐπ' 'Ωκεανῷ χρυσόβρονον, οὐδ' ἔα ἵππους
 245
 Ζεύγυσθ' ὠκύποδας, φάος ἀνθρώποισι φέροντας,
 Λάμπρον καὶ Φαίθονθ', οἷτ' 'Ηῷ πῶλοι ἄγουσι.

Sicut autem quandò gratè terra natantibus apparet,
 Quorum scilicèt Neptunus benè fabricatam navem in ponto

235

Perdedit, agitatum vento et fluctu vasto ;

Pauci verò effugerunt è cano mari in terram

Natantes, multa autem circa corpus accrescit salsugo ;

Læti verò conscenderunt terram, malo evitavit :

Sic utique illi gratus erat maritus intuenti :

A collo autem nondum omninò removebat brachia candida.

240

Et sanè lugentibus apparuisset rosea-digitis aurora,

Nisi utique aliud cogitasset dea cæsia-oculis Minerva :

Noctem quidem in termino longam tenuit, Auroram verò contrà

Detinuit in Oceano aureum-solium-habentem, neque sinebat equos

245

Jungere veloces, lumen hominibus ferentes,

Lampum et Phaëthonta, qui scilicèt Auroram equuli vehunt.

Ver. 233. 'Ως δ' ὅτ' ἂν ἀσπασίως γῇ.] Similiter Statius ;

Nec minùs hæc læti trahimus solatia,
 quàm si

Præcipiti convulsa Noto prospectet amica
 cam

Puppis humum

Thebaïd. lib. II. ver. 193.

Et lib. VII. ver. 143.

— dulcis medii de gurgite ponti

Respicitur tellus

Ibid. — ἀσπασίως.] *Al.* ἀσπασίως.

Ver. 235. 'Ραίση.] *Apud Eustathium.* 'Ραίση.

Ver. 236. 237. Παῦροι δ' ἐξέφυγον —
 Μηχόμενοι.]

Apparent rari nantes in gurgite vasto,

Æn. I. 118.

Ver. 237. — πολλὴ δὲ περὶ χροῖ τέτρεφεν ἄλμη.] Ita suprâ ζ. 137.

Σμερδαλίος δ' αὐτῆσι φάνη, κικακονίμινος ἄλμη.

Et sale tabentes artus in littore ponunt.

Æn. I. 173.

Ver. 240. — ἀφίετο.] *Al.* ἀφίετο.

Ver. 241. Καὶ νύ κ' ὀδυρομένοισι.]

Et fors omne datum traherent per talia
 tempus.

Æn. VI. 537.

Ver. 243. Νύκτα μὲν ἐν περάτῃ δολιχὴν σχέθεν.] "Ἢν πρὸς τὴν πύργον ἢ τὴν τίλει ἔσαν. *Schol. Eustathius* aliter ; Πιρῶντι δὲ (inquit) ἔπαξ ἱσταῖσα φησὶ ὁ Ποικτῆς κατὰ γένος Διολυκόν. Καὶ δηλῶ ἡ λέξις τὸ πύργον τῷ 'Ωκεανῷ νῦν, ἢ τὸ ἀνατολικόν, ἀλλὰ μᾶλλον τὸ δυτικόν· δι' ἡμελλιν ἢ Νυξὲ ὄντιν συναμῖνως παρὰ δὲ αὐτῶν ὡς ἂν ἱστῶσιν ἀνάλῃ ἢ ἡὸς. Διὸ δ' ὁ Ποικτῆς ἵσται, "Νύκτα μὲν ἐν περάτῃ σχέθι," τῇ κατὰ δύσιν δηλαδὴ. "Ἢῷ δ' αὖτε ἱσ' 'Ωκεανῷ," τῇ κατὰ ἀνατολὴν· ὅστις μῆτις ταύτης ἀναδύναι, μῆτις ἱσάνῃ καταδύναι.

Ibid. — ἐν περάτῃ.] *Al.* ἱματιῶν.

Ibid. — δολιχὴν.] *Al.* δολιχῇ.

Ibid. et ver. 246. — 'Ἢῷ.] *Al.* 'Ἢῷ.

Ver. 246. Λάμπρον ἢ Φαίθονθ'.] "Ὅμηρος μὲν ὅτι ξυμμετρεῖται ὑπὸ τῷ γένει τῇ 'Ἢῷ· *Al.* Λάμπρον

Καὶ τότε ἄρ' ἦν ἄλοχον προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

“ὦ γυναῖ, οὐ γάρ πω πάντων ἐπὶ πείρατ' αἰθλῶν

ἤλθομεν, ἀλλ' ἐτ' ὅπισθεν ἀμέτρητος πόνος ἔσται.

Πολλὸς καὶ χαλεπὸς, τὸν ἐμὲ χρὴ πάντα τελίσσαι.

250

“Ὡς γάρ μοι ψυχὴ μυθήσατο Τειρεσίαιο,

ἤματι τῷ, ὅτε δὴ κατέβην δόμον Ἀϊδος εἶσα,

Νόστον ἐταίροισιν διζήμενος, ἦδ' ἐμοὶ αὐτῷ.

Ἄλλ' ἔρχεο, λίκτρονδ' ἴομεν, γυναῖ, ὄφρα καὶ ἤδη

Ἵκνω ὑπὸ γλυκερῷ ταρπόμεθα κοιμηθέντε.

255

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·

Εὐνὴ μὲν δὴ σοί γε τότε ἔσσεται, ὅππότε θυμῷ

Σῶ ἐθέλῃς· ἐπεὶ ἄρ' σε θεοὶ ποίησαν ἰκίσθαι

Οἶκον εὐπτόμενον, καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαίαν.

Ἄλλ' ἐπεὶ ἐφράσθης, καὶ τοι θεὸς ἔμβαλε θυμῷ,

260

εἴπ' ἄγε μοι τὸν αἶθλον· ἐπεὶ καὶ ὅπισθεν, οἶα,

Πεύσομαι· αὐτίκα δ' ἐστὶ δαήμεναι οὔτι χέριον.

Et tunc utique suam uxorem allocutus est solers Ulysses;

“O mulier, nondum enim omnium ad fines certaminum

“Venimus, sed adhuc in posterum immensus labor erit,

250

“Multus et difficilis, quem me oportet omnem perficere.

“Sic enim mihi anima dixit Tiresias,

“Die illo, quando scilicet descendi domum Orci intra,

“Reditum sociis quærens, et mihi ipai.

“Quin veni, ad-lectum eamus, uxor, ut et jam

“Somno à dulci delectemur ubi-decubuerimus.”

255

Eum autem rursus allocuta est prudens Penelope;

“Cubile quidem demum tibi sanè tunc erit, quando animo

“Tuo volueris; quia scilicet et dii fecerunt venire

“Ad domum bene-aedificatam, et tuam in patriam terram.

“Sed quoniam cogitasti, et tibi deus iniecit animo,

260

“Dic age mihi hoc certamen; quoniam et postea, (puto),

“Audiam; statim autem est scire nequaquam pejus.

φρον δὲ ἔγνω μενέπωλον τὴν ἠὲ πλάττωις,
Πηνελόπεια αὐτὴν ἱποχῶσι περιέφησάσα.
Soli autem (uti notat *Barncius*) quatuor
apud *Ovidium* tribuuntur equi: *Metamorph.*
lib. II. ver. 153. 154.

Ver. 248. — ἢ γὰρ πω πάντων ὦς.]
ἴσται δὲ ὅς ἐστιν αὐτῇ ἡ Πηνελόπεια ἀρχὴν λόγου
δίδωμι τὸν “γὰρ” σύνδεσμον, ἀποδίδωμι
αὐτὴν συνάδωσι διὰ τὴν “ἀλλὰ” ἀπάν. “ὦ
“γυναῖ, ἢ γὰρ πω πάντων ἐπὶ πείρατα” καὶ
ἔξῃς· εἴτα μετὰ εἰς τοὺς ἔξῃς ἱσαγωγῇ, (*ver.*
254.) “Ἄλλ' ἔρχεο, λίκτρονδ' ἔξῃς.” *Eus-*
tath. Vide *supra* ad *κ.* 174. 190.

Ver. 249. — ὅπως δὲ ἀνέστητος πόνος
ἴσται.] Ὀδυσσεὺς δὲ τὸν λόγον διὰ τὸν ἱστίον
πόνον, διὰ αἰθέριον κατὰ τὴν ἐν αἴθρῃ μαντεύει
τῷ Τειρεσίῳ, χάριν τιμῇ τῷ Πηνελόπεια· ὡς ἔ

τῇ γυναικὶ ἀφηγήσεται. *Eustath.* Vide *infra*
ad *ver. 267. ὦς.*

Ibid. — ἴσται.] *Eustathius* in commen-
tario citat, *ibid.*

Ver. 251. — μυθήσατο.] *Al.* μαθήσασατο.

Ver. 254. — ὄφρα ἔ.] *Al.* ὄφρα κιν.

Ver. 255. — ταρπόμεθα.] Vide *supra*
ad *l.* 491.

Ver. 258. — ἰστίον.] Apud *Eustathium*
in commentario, ἰστίον.

Ver. 260. — καὶ τοι θεὸς ἔμβαλε θυ-
μῷ.] Τὸ ἀπάν, ὅτι ποιῆσαι εἰς τὴν καὶ ἴσταιον [*Al.*
ἴσταιον] δὴ. *Schol.*

Ver. 262. — δαήμεναι ὅτι χέριον.] ἴτα
supra *ε.* 176.

Ὁ μὲν γὰρ τὴν χέριον ἐν ὥρῃ δύνων ἰστίον
ἔσται.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Δαιμονίη, τί τ' ἄρ' αὖ με μάλ' ὀτρύνουσα κελεύεις
 Εἰπέμεν; αὐτὰρ ἐγὼ μυθήσομαι, οὐδ' ἐπικεύσω. 265
 Οὐ μὲν τοι θυμὸς κεχαρήσεται· οὐδὲ γὰρ αὐτὸς
 Χάϊρω· ἐπεὶ μάλα πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄσπε' ἀνωγειν
 Ἑλθεῖν, ἐν χεῖρεσσιν ἔχοντ' εὐῆρες ἔρετμόν·
 Εἰσόκε τοὺς ἀφίκαμαι, οἳ οὐκ ἴσασι θάλασσαν,
 Ἀνέρας, οὐδέ θ' ἄλιστα μεμιγμένον εἶδαρ' ἔδουσιν· 270
 Οὐδ' ἄρα τοί γ' ἴσασι νέας φοινικοπαρήους,
 Οὐδ' εὐῆρ' ἔρετμὰ, τά τε πτερὰ νηυσὶ πέλονται.
 Σῆμα δέ μοι τόδ' εἶπεν ἀριφραδὲς, (οὐδέ σε κεύσω)
 Ὅππότε κεν δῆ μοι ξυμβλήμενος ἄλλος ὁδίτης
 Φῆη ἀθηρηλογὸν ἔχειν ἀνὰ φαιδίμῳ ὤμῳ, 275

Hanc verò respondens allocutus est solers Ulysses;

“Infesta, cur igitur demum me valde hortans jubes

“Dicere? at ego dicam, neque celabo. 265

“Haud quidem tibi animus gaudebit; neque enim ipse

“Gaudeo: quoniam admodum multas hominum ad urbes jussit

“Proficisci, in manibus habentem fabrefactum remum;

“Donec ad illos pervenero, qui haud nōrunt mare,

“Viros, neque salibus mixtum cibum comedunt; 270

“Neque sanè hi nōrunt naves rubras-proris,

“Neque fabrefactos remos, qui utique alæ navibus sunt.

“Signum verò mihi hoc dixit manifestum, (neque te celabo);

“Quandò demum mihi obviam-factus alius viator

“Dixerit me ventilabrum habere super splendido humero; 275

Ver. 264. — τί τ' ἄρ' αὖ.] *Al.* τί τ' ἄρ' ἔν.

Ibid. — ὀτρύνουσα.] Apud *Eustathium* in commentario, ὀτρύνουσα. Utrumque salvâ prosodiâ. Quâ enim ratione ex μαρτύρομαι μαρτυρέωμαι, fit μαρτυρέομαι ex φιλομαί φιλῶμαι, φίλιω· eadem ex ὀτρύνω ὀτρύνω, fit ὀτρύνω. Vide ad *Il.* 6. 338. v. 55. et f. 304.

Ver. 266. Οὐ μὲν τοι θυμὸς κεχαρήσεται· οὐδὲ γὰρ αὐτὸς Χάϊρω.] Ἡ ἀπόφασις τῇ καταφάσει ποτὶ μὲν τὸ ἴσον δύναται, ποτὶ δὲ τὸ πλῖον. — Τὸ γὰρ λανθάνειν, τῇ ἀποφάσει διδύλωκεν. *Hermogenes*, περὶ μεθόδου διαιρέσεως, cap. 37. Eadem loquendi ratione usus est *Virgilius*:

Nec verò Alciden me sum latatus euntem

Accepisse —. *Æn.* VI. 392.

Et *Sophocles*;

Ἄλλ' ὅτι χαίρων, ἢ τὸ ἰερὸν βίλος.

Philactes, ver. 1292.

Vide ad *Il.* v. 344.

Ibid. — θυμὸς κεχαρήσεται.] *Al.* θυμῷ κεχαρήσεται.

Ver. 267. — πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄσπε' ἀνωγειν Ἑλθεῖν.] Suprà λ'. 120. *U.* ubi totus hic locus occurrit.

Ver. 269. 270. — οἳ ἐν ἴσασι θάλασσαν, — ὡς θ' ἄλιστα.] Vide suprà ad λ'. 121.

Ibid. et ver. 271. — ἴσασι.] Ita *Barnesius*: atque ita *Eustathius* in commentario. Rectè. Ita enim, uti ipse notat *Barnesius*, semper alibi apud *Homerum* scribitur hæc vox. Alii hic minùs rectè scribunt ἴσασι, et ἴσασι.

Ver. 270. Ἀνέρας.] MS. à *Tho. Bentleio* collatus habet Ἀνίεας. Atque ita in *Vulgatis* legitur suprà λ'. 122.

Ver. 271. — νέας φοινικοπαρήους.]

— pictusque innare carinas.

Æn. VIII. 93.

Ver. 274. Ὅππότε κεν δῆ.] Vide ad *Il.* ζ. 433. et 504.

Ver. 275. — ἀθηρηλογόν.] Vide suprà ad λ'. 127.

Καὶ τότε μ' ἐν γαίῃ πῆξαντ' ἐκέλευεν ἱερτμόν,
 "Ερξανθ' ἱερὰ καλὰ Ποσειδάωνι ἄνακτι,
 Ἄρειον, ταῦρόν τε, συνὼν τ' ἐπιθήτορα κάπρον,
 Οἴκαδ' ἀποστείχειν, ἔρδειν δ' ἱερὰς ἐκατόμβας
 Ἀθανάτοισι θεοῖσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι,
 Πᾶσι μάλ' ἐξείης· θάνατος δέ μοι ἐξ ἁλὸς αὐτῶ
 Ἀελλυχρὸς μάλα τοῖος ἐλεύσεται, ὅς κέ με πέφνη
 Γῆρα ὑπαὶ λιπαρῶ ἄρημένον· ἀμφὶ δὲ λαοὶ
 "Ολβιοὶ ἔσσονται· τάδε μοι φάτο πάντα τελεῖσθαι.

280

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 Εἰ μὲν δὴ γῆρας γε θεοὶ τελέουσιν ἄρειον,
 Ἐλπωρὴ τοι ἔπειτα κακῶν ὑπάλυξιν ἔσσεσθαι.

285

"Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 Τόφρα δ' ἄρ' Εὐρυνόμῃ τε ἰδὲ τροφὸς ἔντυον εὐνὴν
 Ἐσθήτος μαλακῆς, δαῖθων ὑπολαμπομενάων.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ στόρεσαν πυκινὸν λέχος ἐγκονέουσαι,
 Γρηῖς μὲν κεύρουσα, πάλιν οἰκόνδε βεβήκει·
 Τοῖσιν δ' Εὐρυνόμῃ θαλαμηπόλος ἡγεμόνευεν

290

" Utique tunc me terræ infixo iussit remo,
 " Factisque sacris eximiis Neptuno regi,
 " Ariete, tauroque, sumumque initore verre,
 " Domum abire, facereque sacras hecatombas
 " Immortalibus diis, qui cælum latum habitant,
 " Omnibus prorsus ordine: mors autem mihi ex mari ipsâ
 " Lenis admodum talis adveniet, quæ me occidat
 " Senectute à molli confectum; circum autem populi
 " Felices erunt: hæc mihi dixit omnia perfectum-iri."
 Illum autem rursus allocuta est prudens Penelope;
 " Si quidem demum senectutem dii perficiant meliorem,
 " Spes tibi deinde malorum effugium fore."
 Sic hi quidem talia inter se loquebantur.
 Interea verò Eurynomeque et nutrix instruebant lectum
 Vestitu molli, facibus sublucentibus.
 At postquam straverant densum lectum properantes,
 Anus quidem decubitura retrò in-domum ivit;
 Illis verò Eurynome cubicularia præibat

280

285

290

Ver. 276. Καὶ τότε μ' ἐν γαίῃ.] MS. à Tho. Bentleio collatus, Καὶ τότε δὲ γαίῃ. Ut suprâ x'. 128.

Ibid. — ἐκέλευεν.] Al. ἐκέλευον.

Ver. 277. — Ποσειδάωνι ἄνακτι, Ἄρειον, ταῦρον τι.]

Laocöon, ductus Neptuno forte sacerdos,

Solennes taurum ingentem mactabat ad aras.

Æn. II. 201.

— meritos aris mactavit honores; Taurum Neptuno —. Æn. III. 118.

Ver. 281. — θάνατος δέ μοι ἐξ ἁλὸς αὐτῶ τῇ Ἀελλυχρῷ.] Vide suprâ ad x'. 133. 134.

Ver. 282. — ὅς κέ με.] Al. ὅς κ' ἐμὲ.

Ver. 283. Γῆρα ὑπαὶ.] Al. Γῆρα ὑπαί.

Ver. 289. — ἱενοὶ εὐνὴν.] Vide ad II. i. 720.

Ver. 290. — ὑπολαμπομενάων.] Al. ὑπολαμπομένηων.

Ἐρχομένοισι λέχονδε, δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσα.
 Ἐς θάλαμον δ' ἀγαγοῦσα, πάλιν κίεν· οἱ μὲν ἔπειτα 295
 Ἀσπᾶσιοι λέκτροιο παλαιοῦ θυσμὸν ἵκοντο.
 Αὐτὰρ Τηλέμαχος καὶ βουκόλος ἡδὲ συβῶτης
 Παῦσαν αἶψ' ὀρχηθμοῖο πόδας, παῦσαν δὲ γυναῖκας·
 Αὐταὶ δ' εὐνάζοντο κατὰ μέγαρα σκίοεντα.
 Τῷ δ' ἐπεὶ οὖν φιλότιτος ἐταρπῆτην ἐρατεινῆς, 300
 Τερπύσθην μύθοισι, πρὸς ἀλλήλους ἐπέποντες·
 Ἡ μὲν, ὅς' ἐν μεγάροισιν ἀνέσχετο δῖα γυναικῶν,
 Ἀνδρῶν μνηστῆρων ἰσορῶσ' αἰδῆλον ὄμιλον·
 Οἳ ἔβην εἵνεκα πολλὰ, βόας, καὶ ἴφια μῆλα,
 Ἐσφαζον πολλὸς δὲ πίθων ἠφύσσετο οἶνος. 305
 Αὐτὰρ ὁ διογενὴς Ὀδυσσεύς, ὅσα κῆδ' ἔθηκε
 Ἀνθρώποις, ὅσα τ' αὐτὸς οἰζύσας ἐμόγησε,

Euntibus ad lectum, facem in manibus tenens:

In thalamum autem ubi duxerat, retrò ivit: illi quidem deinde

Lubentes lecti antiqui ritibus accesserunt.

At Telemachus et bubulcus et subulcus

Cessare fecerunt à saltatione pedes, cessareque fecerunt mulieres;

Ipsi verò cubabant per ædes obscuras.

Illi autem postquam amore delectati sunt desiderabili,

Delectabantur sermonibus, secum invicem confabulantes:

Illa quidem, quot in ædibus sustinuerat nobilissima mulierum,

Virorum procorum inspiciens perniciosum cætum;

Qui sui gratiâ multa, boves, et pingua pecora,

Mactabant; multum autem ex-doliis hauriebatur vinum.

At generosus Ulysses, quot dolores intulerat

Hominiibus, et quæcunque ipse ærumnis-conflictatus exantlaverat,

Ver. 294. — δάος.] *Al. φάος.*

Ver. 296. Ἀσπᾶσιοι λέκτροιο παλαιῷ θυσμὸν ἵκοντο.] Σμυνὸς ῥήμασι ποιεῖ τὸν λόγον τὴν γὰρ ἐν δίκῃ ἔνομιμον πρᾶξιν ἐνέφην, ἡ πῶν, ἢ Ἀσπᾶσιοι λέκτροιο, ὅτι. *Aristid. Quintæ de Musici, lib. II. pag. 82. Hinc Aulæ Sabini, in Epistolâ. Penelope Ulyssii,*

Heu, precor ut properet ille venire dies,
 Antiqui renovet qui lætus fœdera lecti.

ver. 130.

Porro *Aristophanes Grammaticus* et *Aristarchus*, notante *Scholias*, versum hunc finem faciunt totius *Odysseæ*: Cumque iis facit et *Codex* unus à *Tho. Bentleio* collatus. Quæ de re *Eustathius*: Ἰσίου δὲ, inquit, ἔτι κατὰ τὴν τῶν Παλαιῶν ἱστορίαν, Ἀριστάρχος καὶ Ἀριστοφάνης, οἱ κεκοιμένοι τῶν τότε γραμματικῶν, ὅς τὸ, ὡς ἱρῆθη, "Ἀσπᾶσιοι λέκτροιο παλαιῷ θυσμὸν ἵκοντο," περὶ τὴν τὴν Ὀδυσσεύς τὰ ἱρῆθη, ὡς εἶλοντο τὰ βιβλία, νοθίζοντες. Οἳ δὲ τοῖς πολλοῖς τῶν καιριωτάτων περιόψεσθαι οἱ φασὶν οἱ αὐτοὶ ἀντιπίπτουσι· οὐκ τὴν

εὐδὲς ἱρῆθη τῶν φθαρμένων ἱστορικῶν ἐναυτο-
 φαλαίωσιν, ἢ τὴν τῆς ἑλπίς, ὡς ἡπῶν, Ὀδυσσεύς
 ἰστορικῶν ἵστα καὶ τὸν ὅτιον ἀναγνωρισμὸν
 Ὀδυσσεύς τὸν πρὸς τὸν Λαέρτην, ἢ τὰ ἐκ τῶν θαν-
 μασιῶν πλατύνοντα· ἢ ἄλλα ἐκ ἐλίγα. Sed
 et connecti videntur sequentia cum eo
 quod præcessit ver. 137. *hujus libri*; ubi
 declaravit ipse *Ulysses*, se in agrum suum
 profecturum, ad evitandum *Ithacensium* i-
 ram, quos *Procorum* mortem ulciscendum
 aggressuros suspicabatur:

Μὴ πρόσθε κλῖος ἐνδὲ φόνος κατὰ ἄστυ γίνεσθαι
 Ἀνδρῶν μνηστῆρων, πρὶν γ' ἡμῖας ἐλθῶμεν ἔξω
 Ἀγρῶν ἐς ἡμέτερον πεδυνόδεον· ἵνα δ' ἔ-
 ποισα
 Φρασεύμεθ', ὅ, ττι κα κέρδος Ὀλέμπιος ἡγ-
 γυαλίη.

Ver. 298. — παῦσαν δὲ γυναῖκας.] *Al. γυναικίς.*

Ver. 303. — αἰδῆλον ὄμιλον.] Vide su-
 præ ad π'. 29.

Πάντ' ἔλεγ' ἡ δ' ἄρ' ἐτέρπετ' ἀκούουσ', οὐδέ οἱ ὕπνος

Πίπτεν ἐπὶ βλεφάροισι, πάρος καταλέξαι ἅπαντα.

"Ἠρξάτο δ', ὡς πρῶτον Κίονας δάμασ'· αὐτὰρ ἔπειτα 310

"Ἦλθ' ὡς Λατοφάγων ἀνδρῶν πίειραν ἄρουραν

"Ἦδ' ὅσα Κύκλωψ ἔρξε, καὶ ὡς ἀπετίσατο ποιήν

"Ἰφθίμων ἱτάρων, οὓς ἤσθιεν, οὐδ' ἑλαιοῖρεν·

"Ἦδ' ὡς Αἴολον ἵκεθ', ὃ μιν πρόφρων ὑπέδεικτο,

Καὶ πέμπ'· οὐδέ πω αἴσα φίλῃν ἐς πατρίδ' ἰκίσθαι 315

"Ἦν, ἀλλὰ μιν αὖτις ἀναρπάξασα Δύελλα

Πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φέρεν μεγάλα στενάχοντα·

"Ἦδ' ὡς Τηλέπυλον Λαιστρυγονίην ἀφίκανεν,

Οἱ νῆας τ' ὄλεσαν καὶ εὐκνήμιδας ἱταίρους

Πάντας· Ὀδυσσεὺς δ' οἷος ὑπέκφυγε νηὶ μελαίνῃ· 320

Καὶ Κίρκης κατέλεξε δόλον πολυμηχανίην τε·

Omnia dicebat; illa verò delectabatur audiens; neque ei somnus

Incidēbat palpebris, antequam is enarrāset omnia.

Incepit autem, quomodo primum Ciconas domuit; at postea 310

Venit in Lotophagorum virorum pinguem terram:

Et quot Cyclops fecit, et quomodo exegit poenam

Ob fortes socios, quos comedebat et neque miserabatur:

Utque ad Æolum venisset, qui ipsum iubens suscepit,

Et dimittebat; nondum verò fatale dilectam in patriam pervenire 315

Erat; sed ipsum rursus abreptum procella

Pontum in piscosum tulit valdè gementem:

Et quomodo Telemachus Laestrygoniam advenit,

Qui navesque perdiderunt et bene-ocreatos socios

Omnes: Ulysses autem solus effugit nave nigra:

Et Circes enarravit dolum et varium-artificium: 320

Ver. 308. Πάντ' ἔλεγ' ἡ δ' ἄρ' ἐτέρπετ' ἀκούουσ'· *ἀκούουσ'·] Vide suprā ad λ'. 223.*

Ver. 310. "Ἠρξάτο δ', ὡς πρῶτον Κίονας

δάμασ'· Ὡς.] "Ῥητορικῇ — πειστικῇ ἀνα-

παυλασίᾳ καὶ ἐπιστομῇ τῆς Ὀδυσσεύς. Schol.

"Ανακαταλάσσει ἐπὶ ὅλῃν πλάνην ἐν ἴσῳ ἐν

πρὸς τοῖς τριάντοισι, κατὰ φύσιν διηγησάμενος,

καὶ ἐν τῶν πρῶτων ἰσχυρίσας ἰλθὼν πρὸς τὰ

ἱεράτα. Eustath. Vide et Dionys. Halicarn.

σχετὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 20. in fine; item

suprā ad λ. 39. 84. 104. Ὡς.

Ver. 312. — καὶ ὡς ἀπετίσατο ποιήν

"Ἰφθίμων ἱτάρων.] Τὸ δὲ "ἀπετίσατο ποιήν

"ἱτάρων," ἡ ἀπὸ τῆς ἀπίστεως ποιήν ἱτάρων ἡ

ἀπὸ τῆς ἀπίστεως ποιήν ἡ φανερὰ αὐτοῖς Κύ-

κλωψ, ταῖς ἀπίστεως ἡ, Ὀδυσσεὺς ἱτάται

ἐκείνους, ἦτοι ἐτιμώρησεν, ὡς ποιήν τὴν ὑπὲρ

τῶν φίλων. Eustath. Verior, ut opinor, pos-

tema interpretandi ratio; quia isto sensu

semper apud Poetam usurpatur verbum ἀ-

ποτίσμαι Mediā Voce. Vide suprā ad λ.

14. γ'. 386. et ε'. 540. item ad Iliad. ε.

116.

Ver. 314. "Ἦδ' ὡς Αἴολον ἵκεθ'·] Ita legi-

tur apud Eustathium, et in contextu et in

commentario. Atque ita infrā ver. 318.

322. 329. 330. Ὡς. Αἰ. σὺς Αἴολον et ἐς

Αἴολον. Vide et suprā λ'. 1. Ὡς.

Ver. 318. — Τηλέπυλον Λαιστρυγονίην.]

Vide suprā ad λ'. 82.

Ibid. — ἀφίκανεν.] Eustathius in com-

mentario videtur legisse ἀφίκαντα.

Ver. 319. Ὁ δ' ἦτας τ' ὄλεσαν.] "Εἴθε δεῦρ τὸ,

"οἱ ἦτας ὄλεσαν," τοῦτ' ἐστὶν οἱ Λαιστρυγόνες. ὡς

ταυτὸν ἐν Λαιστρυγονίην, καὶ Λαιστρυγόνες, εἰπῶν.

Eustath. "Alia," inquit Barnesius, "facile

"legerim οἱ, pro ὅδῳ, quod ferri posset, ut

"Λαιστρυγόνες tamen subaudiatur, vel καί-

ται." Atqui vocula οἱ isto sensu nusquam

apud Homerum (ut opinor) reperitur.

- Ἦδ' ὥς Ἀΐδew δόμον ἤλυθεν εὐράϊντα,
 Ψυχῇ χρησόμενος Θηβαίου Τειρεσίαο,
 Νῆϊ πολυκληῖδι, καὶ εἴσιδε πάντας ἱταῖρους,
 Μητέρα δ', ἣ μιν ἔτικτε, καὶ ἔτρεφε τυτθὸν ἰόντα· 325
 Ἦδ' ὥς Σειρήνων ἀδινάων φθόγγον ἀκουσεν
 "Ὡς δ' ἔκετο πλαγκτὰς πέτρας, δεινὴν τε Χάρυβδι,
 Σκύλλην δ', ἣν οὐ πωποτ' ἀπήραιο ἄνδρες ἄλυξαν·
 Ἦδ' ὥς Ἡελίοιο βόας κατέπεφνον ἱταῖροι·
 Ἦδ' ὥς νῆα Δοῇν ἔβαλε ψολόεντι περαυνῷ 330
 Ζεὺς ὑψιδρεμέτης· ἀπὸ δ' ἔφθιθεν ἐσθλοὶ ἱταῖροι
 Πάντες ὁμῶς, αὐτὸς δὲ κακὰς ὑπὸ κῆρας ἄλυξεν·
 "Ὡς δ' ἔκετ' Ὀλυγίην νῆσον, Νύμφην τε Καλυψῶ,
 "Ἡ δὴ μιν κατέρυκε, λιλαιομένη πόσιν εἶναι,
 Ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι, καὶ ἔτρεφεν, ἧδ' ἔφασκε 335
 Θήσειν ἀθάνατον καὶ ἀγήραον ἥματα πάντα·
 Ἀλλὰ τῷ οὐποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθεν·

Et quomodo Orci domum adiit squalidam,

Animam consulturus Thebani Tiresiaz,

Navi multis-transstris-instructâ; et aspexit omnes socios,

Matremque, quæ ipsum peperit, et nutritiv parvulus cùm-esset: 325

Et quomodo Sirenum frequentium vocem audiit:

Quomodoque venit ad erraticas petras, horrendamque Charybdin,

Scyllamque, quam nondum unquam illasi viri effugerunt:

Utque Solis boves interfecerunt socii:

Utque navem velocem percussit ardenti fulmine 330

Jupiter altitonans; perieruntque eximii socii

Omnes pariter; ipse verò mala fata effugit:

Quomodoque advenit Ogygiam insulam, Nymphamque Calypso,

Quæ demùm ipsum detinebat, cupiens sibi maritum esse,

In specubus cavis, et alebat, atque dicebat 335

Redditurum se cum immortalē et senectutis-expertem dies omnes;

Sed ei nunquam animum in pectoribus flectebat:

Ver. 322. — εὐράϊντα.] "Ἦναι πλατύν, παρὰ τὸ ἔρος· ἢ σκοτεινόν. Schol. Vir autem eruditus Gatakerus, in annotationibus ad Antonium, lib. IV. § 6. citato versu isto Heriodi, "Erg. 3. Hmre. 152.

Ἔσαν ἱς εὐράϊντα δόμον κρυεῦ ἀΐδω.

"Εὐράϊντα," inquit, "malim vertere, sicut oblitum; quàm, cum interpretibus, latum."

Ver. 326. — Σειρήνων ἀδινάων.] "Εἰδα φασι οἱ Παλαῖοι, τὸ ἀδινάων, ἀντὶ τοῦ ἡδυφάνων, ᾠδικῶν, παρὰ τὸ ἔδειν, ἢ μᾶλλον παρὰ τὸ ἡδὺν. Eustath. Atqui eo sensu nusquam (ut opinor) apud Poëtam reperietur hæc vox. Vide Illad. β', 87, 469. π', 481.

Ver. 327. — πλαγκτὰς πέτρας.] Vide suprâ ad μ'. 61.

Ver. 328. — εἰ πώποτ'.] Vide ad Il. ε. 504.

Ver. 330. — ψολόεντι περαυνῷ.] Καυτεῖν. ψέλον γὰρ, τὸ ἀσβολον [ita ex MS. Barnesius, pro vulgato ἔσολον] πᾶν. Schol. Vide infrâ ad ε. 538.

Ver. 334. "Ἡ δὴ μιν κατέρυκε.] Hinc Ovidius;

Creditur et Nymphæ mortalis amore
 Calypso

Capta, reluctanter detinuisse virum.

Amer. lib. II, Eleg. xvii. 15.

Ἦδ' ὡς ἐς Φαίηκας ἀφίκετο, πολλὰ μογήσας,
 Οἳ δὴ μιν περὶ κῆρι, θεὸν ὧς, τιμήσαντο,
 Καὶ πέμψαν σὺν νῆϊ φίλῃν ἐς πατρίδα γαῖαν,
 Χαλκόν τε χρυσόν τε ἄλλισ, ἰσθῆτά τε δόντες·
 Τοῦτ' ἄρα δεύτερον εἶπεν ἔπος, ὅτε οἱ γλυκὺς ὕπνος
 Λυσιμελῆς ἐπόρουσε, λύων μελεδήματα θυμοῦ.

340

Ἦ δ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Ὅππότε δὴ ῥ' Ὀδυσῆα εἴλπετο, ὃν κατὰ θυμόν,
 Εὐνῆς ἥς ἀλόχου ταρπήμεναι, ἥδ' ἐκαὶ ὕπνος,
 Αὐτίκ' ἀπ' Ὀκεανοῦ χρυσόθρονον Ἡριγένειαν
 ὦρσεν, ἵν' ἀνθρώποισι φῶς φέρῃ. ὦρτο δ' Ὀδυσσεὺς
 Εὐνῆς ἐκ μαλακῆς, ἀλόχω δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλεν·

345

ὦ γύναι, ἦδη μὲν πολέων κεκορήμεθ' ἀέθλων
 Ἀμφοτέρω· σὺ μὲν ἐνθάδ' ἐμὸν πολυκηδέα νόστον
 Κλαίουσ'· αὐτὰρ ἐμὲ Ζεὺς ἄλγεσι καὶ θεοὶ ἄλλοι
 ἴεμενον πεδάασκον ἐμῆς ἀπὸ πατρίδος αἴης·

350

Et quomodo ad Phaeacas pervenit, multa perpassus,
 Qui sanè ipsum ex corde, deum veluti, honoraverunt,
 Et dimiserunt cum navi dilectam in patriam terram.

340

Æreque, auroque affatim, vestituque datis :

Hoc sanè ultimum dixit verbum, quandò eum dulcis somnus
 Membrorum-relaxator invasit, solvens curas animi.

Diversâ autem ex parte aliud cogitavit dea cæsia-oculis Minerva :

345

Quandò demùm scilicèt Ulyssem putabat, suo in animo,

Concubitu suæ uxoris oblectatum esse, atque etiam somno ;

Statim ab Oceano aureo-solio Auroram

Excitavit, ut hominibus lucem ferret : surrexit verò Ulysseæ

Cubili ex molli ; uxori autem verbum mandabat ;

“ O uxor, jam quidem multis satiati sumus certaminibus

350

“ Ambo : tu quidem hic meum ærumnosum redditum

“ Deflens ; at me Jupiter doloribus, et dii alii,

“ Properantem detinebant meâ à patriâ terrâ :

Ver. 338. — Φαίηκας ἀφίκετο, πολλὰ μογήσας.]

Finis et erroris miseri Phæacia tellus.

Tibull. lib. IV. Eleg. I. ver. 78.

Ver. 342. — ὅτε οἱ γλυκὺς ὕπνος Λυσι-
 μελῆς ἐπόρουσε, λύων μελεδήματα θυμοῦ.] Ita
 apud Moschum ;

“Ταῖς ὅτε γλυκίαν μίλιτος βλεφάρων
 ἰφίξων

Λυσιμελῆς πιδάφ μαλακῇ κατὰ φάει δια-
 μῇ. Idyll. II. ver. 3.

Et apud Orpheum, in Hymno ἐς “Τανον

Λυσιμέμενι, πόπην ἡδῶσαν ἔχων ἀνάπαιστιν.
 ver. 5.

Et apud Virgilium ;

— placidâ laxarant membra quiete.

Æn. V. 836.

Apud Ovidium denique ;

Somne quies rerum, placidissime Somne
 deorum,

Pax animi, quem cura fugit —.

Metamorph. lib. XI. ver. 623.

Vide et suprâ ad ὕ. 85.

Ver. 347. — Ἡριγένειαν ὦρσεν, ἵν'
 ἀνθρώποισι φῶς φέρῃ.]

Aurora intereâ miseris mortalibus al-
 mam

Extulerat lucem —. Æn. XI. 182.

Vide suprâ ad β' : I. et ad II. ε. 477.

Ver. 348. — ὦρτο δ' Ὀδυσσεὺς Εὐνῆς ἐκ
 μαλακῆς.]

Tum verò Æneas —

Corripit è somno corpus —.

Æn. VI. 571.

Nūn δ' ἐπεὶ ἀμφοτέρω πολυήρατον ἰκόμεθ' εὐνὴν,
 Κτήματα μὲν, τὰ μοι ἐστὶ, κομιζέμεν ἐν μεγάροισι· 355
 Μῆλα δ', ἃ μοι μνηστῆρες ὑπερφίαλοι κατέκειραν,
 Πολλὰ μὲν αὐτὸς ἐγὼ ληΐσσομαι, ἄλλα δ' Ἀχαιοὶ
 Δώσουσ', εἰσόκε πάντας ἐνιπλήσωσιν ἱπαύλους.
 Ἄλλ' ἦτοι μὲν ἐγὼ πολυδένδρον ἀγρὸν ἔπειμι,
 Ὀψόμενος πατέρ' ἐσθλὸν, ὃ μοι πυκινῶς ἀπάχχεται· 360
 Σοὶ δέ, γύναι, τὰδ' ἐπιτέλλω, πινυτῇ περ εἰούσῃ·
 Αὐτίκα γὰρ φάτις εἰσιν ἅμ' ἡελίῳ ἀνιόντι
 Ἀνδρῶν μνηστήρων, οὓς ἔκτανον ἐν μεγάροισιν·
 Εἰς ὑπερῶ' ἀναβᾶσα, σὺν ἀμφικόλοισι γυναιξίν,
 Ἦσθαι, μῆδέ τινα προτιόσσο, μῆδ' ἐρέεινε. 365
 Ἥ ῥα, καὶ ἀμφ' ἅμοισιν ἐδύσατο τεύχεα καλὰ·
 Ὄρσε δὲ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συβώτην,
 Πάντας δ' ἔντε ἄνωγεν ἀρήϊα χερσὶν εἰεσθαι.

"Nunc verò postquam ambo ad desiderabile venimus cubile,
 "Possessiones quidem, quæ mihi sunt, curato in ædibus;
 "Pecora autem, quæ mihi proci superbi consumpserunt,
 "Multa quidem ipse ego prædabor, aliâ autem Achivi
 "Dabunt, donec omnia impleverint stabula.
 "Sed sanè ego quidem ad arboribus-abundantem agrum proficiscor,
 "Visurus patrem eximium, qui mihi multum dolet:
 "Tibi autem, uxor, hæc mando, prudens licèt sis;
 "Statim enim fama ibit simul cum sole orto
 "Virosum procorum, quos interfeci in ædibus;
 "In cœnaculum ubi-ascenderis, cum famulis mulieribus,
 "Sede, neque quenquam respice, neque interroga." 365
 "Dixit utique, et circum humeros induit sibi arma pulchra;
 "Incitavit autem Telemachum et bubulcum et subulcum,
 "Omnesque arma jussit martia manibus sibi-sumere.

Ver. 354. — ἀμφοτέρω.] Apud Eustathium in commentario, ἀμφοτέρω.

Ibid. — πολυήρατον.] Vide suprâ ad λ'. 274. et ad II. ε'. 512.

Ver. 355. Κτήματα μὲν, τὰ μοι ἐστὶ, κομιζέμεν ἐν μεγάροισι.] "Vel," inquit Henricus Stephani, "κομιζέμεν ἐν μεγάροισι" vel, τὰ μοι ἐστὶ ἐν μεγάροισι quod malo." Multo tamen simplicior videtur et facilius prior constructio.

Ver. 357. Πολλὰ μὲν αὐτὸς ἐγὼ ληΐσσομαι.] Vide suprâ ad γ'. 73.

Ibid. — ληΐσσομαι.] Ita rectè Barnesium, pro vulgato ληΐσσομαι. Vide suprâ ad ε'. 398.

Ver. 358. — ἐνιπλήσωσιν ἱπαύλους.] Ἡ τοὶ ταμίης, αὐλαὶ, ἱπαύλεις. Γράφεται δὲ, φασί, ἢ μισαύλεις. Eustath.

Ver. 361. Σοὶ δέ, γύναι, τὰδ' ἐπιτέλλω.] Ita Vulgati. Quæ si vera sit lectio, vox

ἐπιτέλλω (utpote ex duabus composita), secundam producet eâdem ratione ac παραπλὼν, διπτετός, ἐπιλίγδην et similia. Vide ad II. ζ'. 62. ε'. 121. ε'. 174. et ε'. 599. Barnesium autem ex duabus Editionibus edidit, legendumque omnino contendit ἐπιτέλλω quam quidem vocem pro ἱπτιλλω usurpatam reperiri notat Eustathius ad Iliad. λ'. 47. Ipse autem hoc in loco citat, τὰδ' ἐπιτέλλω.

Ver. 362. Αὐτίκα γὰρ φάτις εἰσιν.] "Εἰδὼ δ' ὅτι γὰρ συνδισμός καὶ τῆς συνήθους ἐν ἀρχῇ, ἄσπ' σὺ ἱππιδῶ, ἢ δὴ ἀποδιδέμενος ὡς τὸ [ver. 364.] "Εἰς ὑπερῶ' ἀναβᾶσα." Eustath.

Ver. 365. Ἦσθαι, μῆδέ τινα προτιόσσο, μῆδ' ἐρέεινε.] "Ἦσθαι μῆδὲ τῶν περιγρημίων ἀδύναται δοκῆσαι, μῆδ' ἀδυναθῆναι ὑπὸ τινος. Αὐτὸ μὲν ὅπως ἐκμανομήτως ἀναπράττειται. Eustath.

Ver. 366. — καλὰ.] Vide ad II. β'. 43.

Οἱ δὲ οἱ οὐκ ἀπίθησαν· ἐθωρήσαντο δὲ χαλκῷ·
 ὦϊζαν δὲ θύρας, ἐκ δ' ἦϊον· ἤρχε δ' Ὀδυσσεύς.
 Ἦδη μὲν φάος ἦεν ἐπὶ χθόνα· τοὺς δ' ἄρ' Ἀθήνη
 Νυκτὶ κατακρύψασα θοῶς ἐξῆγε πόλῃος.

370

Hi verò ei non inobsequentes fuerunt ; armabant autem se ære :
 Aperuerunt verò fores, exhibantque ; præibat autem Ulysses.
 Jamjam quidem lux erat super terram : illos autem Minerva
 Caligine coöptos citò eduxit ex urbe.

370

Ver. 370. — ἐκ δ' ἦϊον ἤρχε δ' Ὀδυ-
 σσεύς.] *Al.* ἐξῆγε δὲ διος Ὀδυσσεύς.
 Ver. 371. — εὖς δ' ἄρ' Ἀθήνη Νυκτὶ
 κατακρύψασα.]

At Venus obscuro gradientes ære sep-
 sit,

Et multo nebulæ circum Dea fudit a-
 mictu ;
 Cernere nò quis eos, neu quis contingere
 posset. *Æn.* I. 411.

Ver. 372. — ἐξῆγε πόλῃος.] *Al.* ἐξ ἤγε
 πόλῃος.

ΤΟΥ 'ΟΜΗΡΟΥ Ο ΔΥΣΣΕΙΑΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἡ ΓΡΑΜΜΑ, Ω'.

Ὑπόθεσις τῆς ραψωδίας Ω.

ΤΑ'Σ τῶν μνηστῆρων ψυχὰς Ἑρμῆς οἱ ᾄδου κατὰ γὰρ καὶ ἀναγνωρισμὸς Ὀδυσσεὺς γίνεσθαι πρὸς τὸν ἑαυτοῦ πατέρα Λαίρτην· καὶ παρεχθῆναι τοῖς Ἰθακῆσιος γιγνημῆτιν ἱστὶ τῇ τῶν μνηστῆρων ἀνακρίσει Ἀθηὰ διακωλύει.

Ἐπιγραφαί.

Σπινδα· ἡ, Νικυρία.

Ἄλλως,

Ἦ, δ' Ὀδυσσεὺς τὸν πατέρα καὶ οὐκ ἔμελλεν Ἀχαιοῖς*.

Ἑρμῆς δὲ ψυχὰς Κυλλήνιος ἐξεκαλεῖτο
Ἀνδρῶν μνηστῆρων ἔχει δὲ ράβδον μετὰ χερσὶν

LIB. XXIV.

Mercurius autem animas Cyllenius evocabat
Vironum procorum; habebat verò virgam in manibus

Ver. 1. Ἑρμῆς δὲ ψυχὰς.] Fuerunt qui totum sequentem locum, ubi Poëta Procorum Animas ad inferos deductas narrat, defunctorumque ibidem colloquia refert, suppositum suspicari aint. Ac videntur quidem nonnulla hīc *Homero* minus sapere. *Scholiastes* et *Eustathius* multas Veterum contra hunc locum objectiones afferunt; quarum hæ sunt præcipuæ: Primò, quòd nusquam alibi apud Poëtam Animarum defunctorum deductas dicatur *Mercurius*, neque *Cyllenius* appelletur; deinde, quòd non sponte hīc et sine deductore, (ut in *Iliad.*) ad inferos decedant Animæ; dein quòd Musarum numeri alibi non meminerit *Homerus*; cum pluribus aliis objectionibus minoris momenti. Idem tamen Veteres, notante *Eustathio*, *Περσέϊδῃ* ἢ τῶν οὐρανίων καὶ τῶν ἀπὸ δειχόμενοι αὐτοῖς, καὶ οἱ τὰ κατὰ τὸν δῶκεν τῶν Ἀχαιῶν δειχόμενοι.

τὸν ἐν Ἰλιάδι συνημμένον ἔστι ἰκανοπαράβολοι ὅσοι τῆς ποιήσεως ταύτης ἐκ ἴθης ἡ Πιετῆς ἀνακαταλαμβάνεται, τὰ κατὰ τὸν Πηνελόπειαν δηλαδὴ, ὡς ἰρήνη, ἔστι τὴν τῷ Ὀδυσσεὺς λατρεῖαν ἰσχυροῦς. Ἐπὶ *Scholiastes*; Καὶ ἄλλως δὲ, (inquit,) ἐκ τῆς κατὰ τὴν εἰρηνομένην δειχόμενης, τὸ Πείσμα τὸν Ὀμηρον ἐμολογεῖ. Ceterum totum hunc librum, cum præcedentis parte aliquâ, ab *Aristoteli* ex *Aristophane Grammatico* repudiatum testatur *Scholiastes* ad ψ. 269. suprâ; uti ibi notatum est.

Ibid. — ψυχὰς — ἐξεκαλεῖτο.] Τὸν μὲν γὰρ ψυχαστατήν Ἑρμῆν, κατὰ τὸ παλαιὸν νομίζοντες αἰγυπτιοὶ ἀναγομένην τὴν Ἀπιδὸς τὸ οὐρανόθεν μίχην ἐκείνην, παραδίδουσι τὴν εἰρηνομένην τὴν τῷ Κερβεῖ προσημν. Τῷ δ' Ὀρφέϊ τὴν κατὰ δειχόμενης κατὰ τοὺς Ἕλληνας, τὸν Ὀμηρον ἀπολέωντος τὴν δῶκεν κατὰ τὸν ποιητήν.

* [Ita ex Edit. *Oss.* *Barnesii*, pro vulgato *μέχρη* Ἀχαιοῖς.]

Καλὴν, χρυσείην, τῇ τ' ἀνδρῶν ὄμματα δέλγει,
 *Ὡς ἰβέλει, τοὺς δ' αὖτε καὶ ὑπνῶντας ἐγείρει·
 Τῇ ῥ' ἄγε κινήσας· ταὶ δὲ τρίζουσαι ἔποντο.
 *Ὡς δ' ὅτε νυκτερίδες μυχῶν ἄντρον θροεσσίοιο
 Τρίζουσαι ποτίονται, ἐπεὶ κέ τις ἀποπέσῃσιν

5

Pulchram, autem; quā scilicet hominum oculos mulcet,
 Quorum vult; contrā verō et dormientes suscitāt:
 Hāc utique ducebat commotas; illarū verō stridentes sequebantur.
 Sicut autem quandō vespertilionēs in secessu antri divini
 Stridentes volant, postquam aliquis exciderit

5

"Ἐμῇ δὲ ψυχῇ Κολλήνιος ἐκκαλεῖται"
 "Ἀδελφὸν ἡρώων· ἔχει δὲ μέδον μισθὸν χερσίν."
Diodorus Siculus, Bibliothec. Hist. lib. 1.
haud longe à fine. Vide et Phurnu-
tum, de naturā Decorum, cap. 16.

Tu piās letis animas reponis
 Sedibus, virgāque levem coërces
 Aurēā turbam

Horat. Carm. lib. 1. Od. x. 17.

Ibid. — Κολλήνιος. "Ὁ ἐν Κολλινίῳ ὄρει
 οὔτις Ἀρεαδίας ἀναγραφῆς. Schol. Κολλήνιος
 δὲ Ἐρμῆς μυθικῶς μὲν ἀπὸ Κολλήνης. ἦν τις ὄρεσι
 ἱερὸν Ἀρεαδίας. — περιεβλεῖν δὲ, διαφρονῆσαι
 ἐν τοῖς σιγῇ τὸ τοῦτον ὄρεσι σιμασθῆναι τὸν Ἐρ-
 μῆν, κηλαῖν σὺν τὸν λαχθῖν ἐπιδείξιν. *Eustath.*
Ita in Hymno isto Mercurii, qui Homeri
vulgō ascribitur, ver. 1. 2.

Ἐρμῆν ὕμνοϊ, Μῦσα, —

Κολλήνιος μελίσσεται ἔ' Ἀρεαδίας πολυμήλου.

Et apud *Callimachum*;

Οὐ πάρος Ἐρμῆν Κολλήνιος —

Hymn. in Delum, ver. 272.

Ibid. — ἐκκαλεῖται. *Al. ἐκκαλέσιν.*
Ver. 2. Ἀδελφὸν μνηστῆρων. Diodorus Sicu-
lus, loco suprā citato, legit, Ἀδελφὸν ἡρώων.
Ibid. — ἔχει δὲ μέδον ἔσθ.

Tum virgam capit: hāc animas ille evo-
 cat Orco

Pallentes, alias sub tristia Tartara mittit:
 Dat somnos adimittique, et lumina morte
 resignat. *Æn. IV. 242.*

Vide et suprā ad ver. 1.

Ver. 4. — Ὡς αἰ. MS. à *The. Bentleio*
collatus, 1849. Ceterū post hunc ver-
 sum in eodem MS. sequitur;

Τὴν μιστὰ χερσίν ἔχων, πέντε κρητὺς Ἀρ-
 γυφόντης.

Ex i. 49. suprā.

Ver. 5. — ταὶ δὲ τρίζουσαι ἔποντο. *Ὡς
 δ' ὅτε νυκτερίδες. Similiter ver. 7. "Τρίζου-
 sai ποτίονται," et ver. 9. "Ὡς αἱ νυκτε-
 ρίδες." Ἰστέον δὲ, ὅτι οἱ μυθικῶς ταῖς ψυ-
 χαῖς ἐπιδείχθη τρεῖς, οἷα λόγῳ μὲν ἐκείνῳ
 ἰσχυρίσθαι, ἄλλως δὲ θροεσθῆναι. *Eustath.*
Ita Ovidius, de Vespertilionibus:

Conatque loqui, minimam pro corpore
 vocem

Emittunt; peraguntque leves stidore
 querelas. *Metam. lib. IV. v. 412.*

Porro ex hoc *Homeri* loco, et ex λ'. 43. su-
 prā, *Virgilium* Umbras infernas "Turbam
 "ionantem" [*Æn. VI. 753.*] appellāsse existi-
 mat *Turnebus, Adversar. lib. XXVIII. cap.*
46. sub fine. Uti et notavit *Barnesius.*

*Ver. 6. *Ὡς δ' ὅτε νυκτερίδες.] "Recte,"*
inquit Barnesius, "Manium umbras Vesper-
"tationibus confert; quod non nisi Noctu
"apparent, quod minimē dormiant, quod
"Stridorem edant, quod nec Animalia nec
"Inanimata sint." Earundemque explica-
tionum meminit et Eustathius. Atqui vi-
detur Poëta Animarum Stridorem solum-
modō depingere voluisse.

Ibid. — ἄντρον θροεσσίοιο. Θροεσσίοιο δ'
 ἄντρον, ὅχι ἀπλῶς ἔνα παρρησιῶν, ἀλλ' ὅτι
 θῶνα τὰ ἄντρον ἰσχυρίζομαι, οἷα σύμβολα πόρων,
 κατὰ Παρθένον, ὡς ἔ' ἐν ταῖς σιγῇ τῇ Ἰσχυρί-
 σῃ ἄντρον ἐπιδείξιν, ὅς ἐ' ἐπιδείξιν ἰσχυρίσθαι. su-
 prā i. 103.] *Eustath.* Vide *Porphyrium, περὶ*
Νυμφῶν ἁλίσκου. Poëtam tamen quicquam hu-
 jusmodi in animo habuisse vix crediderim.

Ver. 7. et suprā ver. 5. Τρίζουσαι.] Vide
suprā ad i. 394. et ad δ. 455.

Ibid. — ἐπὶ καὶ τῇ ἀποπέσῃσιν. *Barnesius*
vocem ἀποπέσῃσιν hoc in loco vertit,
"decussit;" et in annotationibus; "Ἀπὸ,"
inquit, "τῷ ἀποπέσῃσιν καὶ" et decussit ver-
"to: Non enim de unā Vespertilionē deci-
"dente res est, sed de Viatore, qui simul
"hærentes plurimas videns decussit, ut
"simul plures decidentes strideant." Et
Stephanus alique vocem ἀποπέσῃσιν hoc in
loco vertunt, "cadere fecit," Sed errant Vi-
ri eruditi. Neque enim unquam (uti obser-
vat Duportus, in Praelect. ad Theophrasti Cha-
ract. cap. 6.) hanc significationem fert vox
πίπτειν, aut ἵκναι neque quicquam obstat,
quominus hoc de uno Vespertilionē dictum
intelligatur, quem fortē delapsam reliqui
omnes stridentes sequantur. Ceterū vox
ἀποπέσῃσιν primam producit eādē ratione
ac ἀποπέσῃσιν, ἀδάντες, et similia. Vide ad
II. d. 398.

'Ορμαθοῦ ἐκ πέτρης, ἀνά τ' ἀλλήλησιν ἔχονται
 "Ὡς αἱ τετριγυῖαι ἄμ' ἦσαν· ἦρχε δ' ἄρα σφιν
 Ἑρμείας ἀπάκητα κατ' εὐρώεντα κίλισθα.
 Πὰρ δ' ἴσαν Ὀκεανοῦ τε ροὰς καὶ λευκάδα πέτρην,
 Ἥδ' ἐπαρ' Ἡελίοιο πύλας, καὶ δῆμον Ὀνείρων,
 Ἥϊσαν αἵψα δ' ἵκοντο κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα,

IO

Serie ex petrá; sibi autem invicem adhærescunt:
 Sic illæ stridentes unâ ibant: præibat verò ipse
 Mercurius alienus à malo, per squalidas vias.
 Præteribant autem Oceanique fluctus et Leucada petram;
 Et Solis portas, et populum Somniorum,
 Præteribant: statimque pervenerunt in herbosum pratam,

10

Ver. 8. 'Ορμαθὺ ἐκ πέτρης.] Τότῃ ἰσαλ-
 λήλε σφραγίδι συνδίδωμι. — ἢ τῷ τῶν τε-
 τριγυῶν ἀδρόμευτος. *Heysch.* ad voces 'Ορ-
 μαθὺ ἐκ πέτρης. 'Ορμαθός, σύνδιδμος, εἶχος.
Suidas, à *Barnesio* citatus. Porro *Vesper-*
titionum hæc modo serie catenatâ penden-
 tium, itemque stridorem maximum eden-
 tium, meminit (notante *Barnesio*) *Gemell.*
Caveri, in *Descriptione Insularum Philippi-*
carum, lib. I. cap. 4.

Ver. 9. "Ὡς αἱ τετριγυῖαι ἄμ' ἦσαν.] Vi-
 tuperat hunc locum *Plato*: Δὴ δὴ (ὡς ἴοι-
 κει) ἡρᾶς ἰσιπαστὴν ἔχει τῶν μύθων τοῖς
 ἰσιπαστοῖς λόγοις, ὅς τις μὴ λυδοῦν ἀπ-
 λῶς ὅταν τὰ ἐν αὐτῷ, ἀλλὰ μάλλον ἰσιπᾶν ὡς
 ὅτ' ἀλλοθὶ λήγοντας, ὅτ' ὀφίλημα τοῖς μύθου-
 σι μαχίμοις ἴσονται. — Ἐξελάλειψεν ἔπει-
 α πάντα τὰ τοιαῦτα. — "Ὡς δ' ἴσι-
 πον. — *De Republ.* lib. III.

Ibid. — τετριγυῖαι.] Vide ad II. β. 314.

Ver. 10. Ἑρμείας ἀπάκητα.] Κοινῇ μὲν γὰρ
 ἀπαντα [Ἱδης] Δωλῆρας ἰσὺν ἐπαμύουν [οἱ
 Πιωταῖ]. Ἰδία δὲ ὅταν μόνον τῶν, ἢ Ἀπάκητα
 γὰρ, ἢ Ἑρμῖον. ἴσι καὶ μὲν ὅδιν ἢ παρ' αὐτῷ
 δαριὰ ἀγαθὰ δ' ἔξῃς ἀπαντα περὶ τοῖς ἐν-
 θεοῖς, ἐν πόλεμοις, ἐν ἀθήνῃ, ἐν γῇ, ἐν θα-
 λασσῇ, ἐν δυσκολίαις, ἐν ἐξουσίαις, παντα-
 χῶ. *Aristid. Orat.* 3. à *Barnesio* citatus.
 Ἐνιοι, ἀπὸ Ἀνακρίτου ἔρως ἐν Ἀρκαδίᾳ δοκεῖ
 γὰρ ἐν τοῖς Ἀρκείοις εἶναι. *Schol.* Vide *Pausan-*
Arcaicæ lib. VIII. cap. 3. 36. item suprâ
 ad 9. 322.

Ibid. — κατ' εὐρώεντα κίλισθα.] Vide
 suprâ ad ψ. 322.

Ver. 11. Πὰρ δ' ἴσαν Ὀκεανῷ τε ροὰς Ὠς.]
Diodorus Siculus hunc locum ita exponit:
 Ὀκεανὸς μὲν ἐν καλῶν [Ὀμηρῶν] τῶν ποταμῶν,
 διὰ τὸ τὰς Αἰγυπτίων κατὰ τὴν Ἰβίαν διὰλεῖν,
 Ὀκεανὸν λέγον τὸν Νῆλον. Ἡλίου δὲ πύλας,
 τὴν πόλιν τῶν Ἡλιωπολιτῶν. Λειμῶνα δὲ νο-
 μίζον ἐν τῇ μυθολογίᾳ ἀκίνητον τῶν μέγλη-
 λαχόντων, τὸν παρὰ τὴν λίμνην τῶσιν τὴν καλυ-
 μένην μὲν Ἀχιμεῖαν, Ἑλσιόιν δὲ ὄντι τῆς
 μέγιστης, ὅταν περὶ αὐτὴν λειμῶνας καλλίστους,

ἰλῶν ἢ λωτὸν ἢ καλῶνα. Ἀπολύτως δ' ἀρεσ-
 θαι ἢ τὸ κατοικεῖν τὰς τιμιωτάτας ἐν τῷ-
 τοῖς τοῖς τόποις, διὰ τὸ τὰς τῶν Αἰγυπτίων
 ταφᾶς τὰς πλείους ἢ μεγάλας ἰσταῖα γίνου-
 ναι, διασπαρμιζομένων μὲν τῶν νεκρῶν διὰ τὴν
 τῷ ποταμῷ ἢ τῆς Ἀχιμεῖας λίμνης, τιμιμῶ-
 νων δὲ τῶν σωμάτων εἰς τὰς ἰσταῖα καίματος
 θήκας. Συμφωνεῖ δὲ ἢ ἢ ἄλλα τὰ παρὰ τοῖς
 Ἑλλήσι κατ' αὐτὸν μυθολογούμενα τοῖς ἴσι τῶν
 γενομένων κατ' Αἰγύπτου. *Bibliothecæ. Hist.*
lib. I. hæud longè à fine.

Ibid. — Ὀκεανῷ τε ροὰς.] *Al.* Ὀκεα-
 νοῖο ροὰς.

Ibid. — καὶ λευκάδα πέτρην.] Περὶ τοῖς
 καταχθονίοις μύθοις. *Schol. Eustathius* duas
 affert accipiendi rationes: Ἰστίον δὲ, inquit,
 ἴσι λευκάδα μὲν πέτρην ἐκ μύθου πρὸς τῇ εἰρη-
 πλάστῃ, ἢ κατὰ ἀντίφασιν, μίλας γὰρ ἰστί-
 σκόντος ἢ καὶ διὰ τοὺς ἰσχυρούς τῆς ἰστί γῆς
 τόπους, θς ἐκὸς τὸν ἥλιον ἴσι διαλυκαίνουσι δύ-
 μινον. Quorum explicationum prior planè
 inepta.

Ver. 12. Ἥδ' ἐπαρ' Ἡελίοιο πύλας.] Τὸν
 κύβητος, δὲ ἐν τὰς σφαιρὰς πᾶσι ἐκ Ἡλίου οἱ
 δὲ, ἀλληγορικῶς τοὺς ὀφθαλμούς. *Heyschius*,
 à *Barnesio* citatus. Ita *Diogenes Laërtius*,
lib. VIII. in *Pythagorâ*; Ἐστίν, (inquit,) ἐν
 οἷς Ἡλίου πύλας καλεῖ τὸς ὀφθαλμούς. *Eusta-*
thius aliter: Πύλας δὲ ἥλιου λέγον τὰς αὖ-
 συγκλυστάς ἐκείνου κρῖντας, γενομένους πρὸς
 δυσμαίαι· ἃς δὲ πύλας διεισδύμενους, ὡς πρὸ νοη-
 μάτων τινῶν, γίνονται ἀφανῆς. Quod et veri-
 similis videtur. Vide autem et suprâ ad
 ver. 11.

Ibid. — ἢ δῆμον Ὀνείρων.] Ita *Orphe-*
us in *Argonauticis*:

Ἀρήκετο σ' Αἶδαν πύλαι, ἢ δῆμον Ὀνείρων.
 ver. 1140.

Porro *Scholasticæ* δῆμον Ὀνείρων exponit: Τὴν
 νύκτα, ἐν ᾗ φαίνονται οἱ οὐνοί. Vide et *Eus-*
cianum, *Ver. Histor. lib. II.*

Ver. 13. — κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα.]
 Ἀσπερὸν φυτὸν, ἐκ ἀσφοδελός. Νῦν τὸν τόπον
 λέγουσι τὸν ἀσφοδελῶνα. *Schol.* Προσπαρεξέχουσιν
 δὲ ἀναγνώστῃ· Οὐδ' ἴσιν ἢ μαλᾶχῃ τι καὶ

Ἔνθα τε ναίουσι ψυχαί, εἶδ' ἄλλα καμόντων.

Εὖρον δὲ ψυχὴν Πηληϊάδην Ἀχιλλῆος,

15

Καὶ Πατρόκλῃος, καὶ ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο,

Αἴαντός τ', ὃς ἄριστος ἦν εἶδος τε δῖμας τε

Τῶν ἄλλων Δαναῶν, μετ' ἀμύμονα Πηλεΐωνα.

Ὡς οἱ μὲν περὶ κῆνον ὁμίλουν ἀγχίμολον δὲ

Ἥλυθ' ἐπὶ ψυχὴ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο

20

Ἀχρυμίνη· περὶ δ' ἄλλαι ἀγγέγραθ', ὅσσαι ἅμ' αὐτῇ

Οἴκῳ ἐν Αἰγίσθοιο Δάνον καὶ πότμον ἐπέσπον.

Τὸν προσέφη ψυχὴ προσεφώνεε Πηλεΐωνος·

Ἀτρεΐδῃ, πέρι μὲν σε φάμεν Διὶ τερπικεραύνῳ

Ἀνδρῶν ἡρώων φίλον ἔμμεναι ἤματα πάντα·

25

Οὐνεκα πολλοῖσιν τε καὶ ἰφθίμοισιν ἄνασσε,

Δήμῳ ἐνὶ Τρώων, ὅθι πάσχομεν ἀλγέ' Ἀχαιοί.

Ubi scilicet habitant animæ, simulachra defunctorum.

Invenerunt autem animam Pelidæ Achillis,

15

Et Patrocli, et eximii Antilochi,

Ajacisque, qui præstantissimus erat specieque corporeque

Cæterorum Danaorum, post eximium Peliden.

Sic hi quidem circa illum versabantur : prope verò

Advenit anima Agamemnonis Atridæ

20

Dolens ; circum autem aliz congregatz erant, quotquot unà-cum ipso

Domo in Ægisthi mortui sunt, et fatum oppetierunt.

Hunc prior anima alloquebatur Pelidæ ;

" Atride, supra quidem te putabamus Jovi gaudenti-fulmine

" Viros heroas charum esse diebus omnibus ;

25

" Quoniam multisque et fortibus imperabas,

" Populo in Trojanorum, ubi patiebamur dolores Achivi.

" ἑσφ' ὅλῳ μίγ' ὄναρ." τὸν δὲ τόσον, ἢ φ' φῦλαι, ὅξυνον ἢ ὡς ἔπαρ' Ὀμήρῳ " κατ' ἑσφ' ὅλῳ λαιμῶν." Suidas, à Barnesio citatus. Vide et suprâ ad λ'. 538.

Ver. 14. " Ἔνθα τε ναίουσι ψυχαί." Barnesius edidit legendumque contendit, " Ἐνθάδε ναίουσι ψυχαί. Sed mutato nihil opus. Præsertim cùm occurrat similis phrasis suprâ λ'. 474. ubi et ipse Barnesius eum vulgatis edidit ἴθα τε·

ἴθα τε νεκρῶ

Ἀφραδῖς ναίσει, βροτῶν εἶδ' ἄλλα καμόντων.

Ibid. — " εἶδ' ἄλλα καμόντων."]

— simulachraque luce carentum.

Virg. Georg. IV. 472. Lucret. lib. II. 39.

Ibid. — καμόντων.] Vide ad II. γ'. 278.

Ver. 15. 18. Εὖρον δὲ ψυχὴν Πηληϊάδην Ὡς.] Ὡς ἀπὸς τὴν πλάσσειν, ἀπὸς τὴν παραδεξοποιῶν, πρὸς τὴν πικρὴν ποίησιν, τιχῶνται τὴν κόντασθαι Ὀμήρῳ ὡς ἔν τῇ πρώτῃ Νικεύῃ ποίησιν. Καὶ πλάσσει, ὡς ἐν ἡσποτέρῃ εἰδωλοποιησῇ, Ἀχιλλῆα τε τὸν αὐτῷ φίλον, ἵτι δὲ ἔν τῇ ἐκτελεσθέντῃ Ἀγαμέμνονι, διμυλῶνται

ἄλλήλοις τὰ πάντα βιασάμενοι. Ἐν οἷς ἄλλα τε κατεργάσθαι ἢ Πηλεΐδῃ, ἢ Τρωϊκαῖς ἱστορίαις ἀπὸς συνήδους τῇ ποίησιν, ἢ μέθοις χρῆται, ὡς τελεμένη ποίησις ὡς ἂν εἴη ἵτι ποίησις. Eustath. Vide et suprâ ad λ'. 466. 469. ubi iudem quatuor versus occurrunt.

Ver. 18. Τῶν ἄλλων Δαναῶν, μετ' ἀμύμονα Πηλεΐωνα.] Vide ad II. β'. 673. et 768.

Ver. 20. " Ἥλυθ' ἐπὶ ψυχῇ." Vide suprâ ad β'. 262. Al. " Ἥλυθ' ἐπὶ ψυχῇ."

Ver. 21. Ἀχρυμίνη.] Fuerunt, notante Eustathio, qui hunc locum vituperârunt : Γελοῖος φασὶ μὴ οὕτω πολλὴν χρόνον ἔχοντα εἶναι τὴν Ἀγαμέμνονος ψυχὴν, ὡς προσφάτως διαφύσαν, ἢ τοῖς ἱταῖοις εὐνολοφύεσθαι. Ἡ λέξις, ὅτι πρὸς αὐτῇ τῇ θανάτῳ ταύτης ὡς ἢ Ἀγαμέμνον, φυλάσσει διὰ τίλει τὸ εἶναι φαίνεσθαι τοῖς γὰρ ψυχαῖς κατὰ τὸν Παντῆν, τὰ τῶν αἰώνων καὶ θεμάτων εἶδ' ἄλλα, ἢ κατὰ διηγεῖσθαι ἱστορίας κατὰ ἢ ἢ πρώτη Νικεύῃ ἰδέσθαι. Cæterum de prosodiâ vocis Ἀχρυμίνη, vide ad II. γ'. 260.

Ver. 27. et 31. Δήμῳ ἐν Τρώων.] Vide suprâ ad δ. 103.

Ἦ τ' ἄρα καὶ σοὶ πρῶτα παραστήσεσθαι ἔμελλε
Μοῖρ' ὅλῃ, τὴν οὔτις ἀλεύεται, ὅς κε γένηται.

Ὡς ὄφελος τιμῆς ἀπονήμενος, ἥσπερ ἄνασσεσ,
Δήμῳ ἐν Τρώων θάνατον καὶ πότμον ἐπισπεῖν.

Τῷ κέν τοι τύμβον μὲν ἐποίησαν παναχαιοί,
Ἦδέ κε καὶ σὴ παῖδι μέγα κλέος ἦρ' ὀπίσσω.
Νῦν δ' ἄρα σ' οἰκτίστω θανάτῳ εἴμαρτο ἀλῶνας.

Τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προσεφώνεεν Ἀτρεΐδαιο.

Ὅλβιε Πηλῆος υἱέ, θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ,

Ὅς θάνες ἐν Τροίῃ, ἐκὰς Ἀργεος· ἀμφὶ δέ σ' ἄλλοι

Κτείνοντο Τρώων καὶ Ἀχαιῶν υἱές ἄριστοι,

Μαρνάμενοι περὶ σῆο· σὺ δὲ στροφάλιγγι κόνις
Κεῖσο μέγας μεγαλωστί, λελασμένος ἱποσυνάων.

“ Profectò utique et tibi primùm affore decernebatur

“ Parca pernicioſa, quam nemo evitat, qui natus sit.

“ Ut debuisti honore fruiſus, quo ſcilicèt imperabas;

“ Populo in Trojanorum mortem et fatum obliſſe:

“ Ita tibi ſepulchrum quidem feciſſent omnes Achivi,

“ Atque etiam tuo filio magnam gloriam comparāſſes in poſterum:

“ Nunc autem ſanè te miſerrimà morte fatale erat corrip̃i.”

Illum autem rursùs anima alloquebatur Atridæ;

“ Felix Pelei filii, diis ſimilis Achilles,

“ Qui mortuus es in Trojà, longè-ab Argo: circum verò te alii

“ Interficiabant Trojanorum et Achivorum filii optimi,

“ Pugnantes de te; tu autem in vortice pulveris

“ Jacebas ingens ingentiſpatio, oblitus equitationis.

Ver. 28. — σοὶ πρῶτα παραστήσεσθαι
ἔμελλε Μοῖρ' ὅλῃ.] *Scholias*, vocem πρῶτα
hoc in loco exponit, πρὸ τῷ δόντος καιρῷ
eodemque modo interpretatur et *Eustathius*.
Rectiùs autem fortassè vocem hanc intelli-
ges eadem ferè hîc vim habere ac vox
ταρῶτα *Iliad* ζ. 489. ubi similis senten-
tia occurrit;

Μοῖραν δ' ἔτινα φημι πεφυγμένον ἔμμεναι
ἀδραν, [γίνεσθαι.]

Οὐ κακόν, ὅθι μιν ἰσθλόν, ἰπὴν ταρῶτα

Ver. 29. Μοῖρ' ὅλῃ, τὴ ὅστις ἀλείνεται.]

Τὴν πεφυγμένην μοῖραν αἰδύναται ἐπὶ ἀποφυγῆναι
ἔ. *Sic*. *Herodot.* lib. I. § 91. Πᾶσι μὲν γὰρ
ἀνθρώποις τίλοι τῷ βίῳ θάνατος, καὶ ἐν οὐκί-
α καὶ εἰς αὐτὸν καθιέρξας τηρεῖ. *Demosthenes*,
apud Clement. Alexandrin. Strom. VI.

Οὐδ' ἐπὶ μοῖρας τῷ χειρὶν σ' ἀπαλλαγῇ.

Euripid. Hippolyt. Coron. ver. 1256.

inexorable fatum.

Virgil. Georgic. II. 491.

— ineluctabile fatum. *Æn.* VIII. 334.

neque ulla est

Aut magno aut parvo lethi fuga —.

Horat. Serm. lib. II. *Eccl.* vi. 94.

Ibid. — ἀλείνεται.] Ita ex *Eustathio* edi-
dit *Barnesius*. Quocum facit et MS. à *Tbo*.
Bentleio collatus. Ita porro scriptum oc-
currit hæc vox in vulgatis suprà ζ. 400.
similiterque legitur ἀλείνμενος. *Iliad.* π'.
711. Alii hoc in loco habent ἀλείναται.

Ver. 30. — ἀπονήμενος.] Ὅρησιν ἔ. ὀφί-
λειαν λαδόν. *Schol.*

Ver. 33. — ἦρα.] *Barnesius* legendum
conjecit ἦρα, ut infra ver. 192. *ἐκτῶσ*.

Ver. 34. Νῦν δ' ἄρα σ' οἰκτίστω θανάτῳ.]

Similis versus suprà ζ. 342.

Ver. 36. 37. Ὅλβιε Πηλῆος υἱέ, — Ὅς
θάνες ἐν Τροίῃ.]

— O terque quaterque beati,
Queis ante ora patrum, Trojæ sub moe-
nibus altis
Contigit oppetere —.

Æn. I. 94.

Ver. 37. — ἐκὰς Ἀργεος.] Τῷ Θεῷ καλῶς
ἀγαθῶ. *Eustath.*

Ver. 39. — σῆο.] *Al.* σοῖο.

Ver. 40. Κάσσε μέγας μεγαλωστί.]

— ingentem, atque ingenti vulnere
victum. *Æn.* X, 842.

Vide ad *Il.* π'. 776.

Ἡμεῖς δὲ πρόπαν ἡμᾶρ ἐμαρνάμεθ' οὐδέ κε πάμπαν
 Πανσάμεθα πτολέμου, εἰ μὴ Ζεὺς λαίλαπι παῦσιν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ σ' ἐπὶ νῆας ἐνείκαμεν ἐκ πολέμοιο,
 Κάτθεμεν ἐν λεχέεσσι, καθήραντες χροῖα καλὸν,
 Ὕδατί τε λιαρῷ καὶ ἀλείφατι· πολλὰ δέ σ' ἄμφι
 Δάκρυα φερμὰ χέον Δαναοὶ, κείροντό τε χαίτας.
 Μήτηρ δ' ἐξ ἁλὸς ἦλθε σὺν ἀθανάτῃσ' ἀλήσιιν,
 Ἀγγελίης αἰόουσα· βοῇ δ' ἐπὶ πόντον ὀρώρει
 Θεσπεσίη· ὑπὸ δὲ τρόμος ἔλλαβε πάντας Ἀχαιοὺς·
 Καὶ νύ κ' ἀναίξαντες ἔβαν κοίλας ἐπὶ νῆας,
 Εἰ μὴ ἀνὴρ κατέρυκε, παλαιὰ τε, πολλὰ τε εἰδώς,
 Νίστωρ, οὗ καὶ πρόσθεν ἀρίστη φαίνετο βουλή·
 Ὅς σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
 Ἴσχεσθ', Ἀργεῖοι, μὴ φεύγετε, κοῦροι Ἀχαιῶν·
 Μήτηρ ἐξ ἁλὸς ἦδε σὺν ἀθανάτῃσ' ἀλήσιιν,
 Ἔρχεται, οὗ παιδὸς τεθνηϊότος ἀντίωσα.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἔσχοντο φόβου μεγάλθυμοι Ἀχαιοί.
 Ἀμφὶ δέ σ' ἔστησαν κοῦραι ἁλίοιο γέροντος,
 Οἵ κτ' ὀλοφυρόμεναι, περὶ δ' ἄμβροτα εἴματα ἔσαν.

45

50

55

" Nos verò toto die pugnabamus, neque omnino
 " Cessavissemus à-bello, nisi Jupiter turbine cessare-fecisset.
 " At postquam te ad naves portaveramus ex bello,
 " Deposuimus in lectis, purgato corpore pulchro,
 " Aquâque calidâ et unguento: multas verò te circum
 " Lachrymas calidas fundebant Danaï, tondebantque sibi crines.
 " Mater autem ex mari venit cum immortalibus *deabus* marinis
 " Nuntium audiens; clamor verò super mare excitatus est
 " Immensus; subitò autem tremor cepit omnes Achivos:
 " Et jam impetu-facto conscendissent cavae naves,
 " Nisi vir detinuisse, antiquaque, multaque doctus,
 " Nestor, cujus et antea optimum ostendebatur consilium:
 " Qui ipsis rectè-sentiens concionatus est, et dixit;
 " Contine-te-vos, Argivi, nè fugite, filii Achivorum:
 " Mater ex mari hæc cum immortalibus *deabus* marinis,
 " Ventura est, suo filio mortuo occursura.
 " Sic dixit: continebant autem se à fugâ magnanimi Achivi.
 " Circum verò te steterunt filix marini senis,
 " Misericabiliter lamentantes: circum autem immortales vestes tibi induerunt.

45

50

55

Ver. 41. — ἔδῃ κε πάμπαν.] *Al.* ἐπὶ
 τι πάμπαν.

Ver. 44. Κάτθεμεν ἐν λεχέεσσι, καθήραντες
 ἑς.]

— corpusque lavant frigentis et unguent.
 — tum membra toro defleta reponunt.
Æn VI. 219. 220.

Ver. 45. — ἄμφι.] *Al.* ἄμφι.

Ver. 46. — κείροντο.] *Al.* κείροντο.

Ver. 48. — αἰόουσα.] Vide ad *Il.* i. 252.

Ver. 49. — ἐπὶ δὲ.] *Al.* ἐπὶ δὲ.

Ver. 54. Ἴσχεσθ', Ἀργεῖοι, ἑς.] Ita *Iliad.*
 γ', 82.

Ἴσχεσθ', Ἀργεῖοι, μὴ βάλλεσθαι, κῦροι Ἀχαιῶν.

Ver. 56. — τεθνηϊότος.] *Al.* τεθνηϊότος.

Ver. 57. — ἔσχοντο.] *Al.* ἔσχοντο.

Ver. 59. — περὶ δ' ἄμβροτα εἴματα ἔσαν.]

Purpureisque super vestes, velamina nota,
 Conjiciunt ———. *Æn.* VI. 221.

Μοῦσαι δ' ἐννέα πᾶσαι, ἀμειβόμεναι ὅτι καλῇ, 60
 Θρήνεον ἔνθα κεν οὔτιν' ἀδάκρυτόν γ' ἐνόησας
 Ἀργείων· τοῖον γὰρ ὑπάρχει Μοῦσα λίγεια.
 Ἑπτὰ δὲ καὶ δέκα μὲν σε ὁμῶς νύκτας τε καὶ ἡμας,
 Κλαίομεν, ἀθάνατοί τε θεοὶ, θνητοὶ τ' ἀνθρώποι·
 Ὀκτωκαιδεκάτῃ δ' ἔδομεν πυρὶ, πολλὰ δέ σ' ἀμφίς. 65
 Μῆλα κατεκτάνομεν μάλα πύονα, καὶ ἔλικας βοῦς.
 Καίειο δ' ἐν τ' ἐσθῆτι θεῶν, καὶ ἀλείφατι πολλῶ,
 Καὶ μέλιτι γλυπερῶ· πολλοὶ δ' ἥρωες Ἀχαιοὶ
 Τεύχεσιν ἐρρώσαντο πυρὴν περὶ καιομένοιο,
 Πεζοὶ δ' ἱππῆές τε· πολὺς δ' ὄρυμαγδὸς ὀρώρει. 70
 Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ σε φλόξ ἤνυσεν Ἡφαιστοιο,

- "Musæ verò novem omnes, alternantes voce pulchrâ,
 "Lugebant: tunc neminem absque-lachrymis utique vidisses
 "Argivorum: usque-adeò enim increbuit Mûsa canora.
 "Septem autem et decem quidem te paritèr noctesque et dies,
 "Flebamus immortalesque dii, mortalesque homines;
 "Octavâ-et-decimâ autem dedimus igni; multas verò circa te
 "Oves jugulavimus valdè pingues, et camuras-cornibus boves.
 "Cremabaris autem in vestitu deorum, et unguento multo,
 "Et melle dulci: multi verò herôes Achivi
 "Cum-armis agitârunt-se circa pyram ardentis,
 "Peditesque equitesque; ingens autem strepitus ortus est.
 "Sed postquam demùm te flamma confecerat Vulcani,

Vcr. 60. Μοῦσαι δ' ἐννέα.] Hinc *Achillis Epitaphium* in Πίπλῳ, citante *Barnesio*;

Θεσσαλὸς ὅτος ἀπὸ Ἀχιλλεύς ἐν τῇδε τί-
 डावताः

Τύμβῳ ἱερίῳ δ' ἐνθάδε Πυρῆος.

Ibid. — ἐννέα πᾶσαι.] Vide suprâ ad i.
 244. et ad *Il.* f. 373. 470.

Vcr. 61. — ἐνόησας.] MS. à *Tho. Bentleio* collatus, ἐνόησα. Quod cum præcedenti, ἔνθα κεν, minùs convenit.

Vcr. 62. — τοῖον γὰρ ὑπάρχει Μοῦσα λίγεια.] Ita suprâ f. 539.

Ἐξ δ' ἀρπαγόμεναι τι, δ' ἄρσας διὰς ἀλίδος,
 Ἐκ τῷδ' ἔσαν παύσας δ' ἰζυρεῖα γόοιο.

Undè vocem ὑπάρχει hoc in loco, non, (ut *Barnesius* aliique, "Animos permoveerat," sed, "Increbuit," verto.

Ibid. — ὑπάρχει.] Postulat Temporum ratio ut vox ὑπάρχει sit non à *Perfecto* ὑπάρχει, sed ab *Aoristo* ὑπάρχει. Vide ad *Il.* α. 97. Cæterùm apud *Eustathium* in commentario, itemque in MS. à *Tho. Bentleio* collat. legitur ὑπάρχει. *Al.* ὑπάρχει, et ὑπάρχει.

Vcr. 63. Ἑπτὰ δὲ καὶ δέκα μὲν σι.] Ità edidit *Barnesius*: Quocum facit et MS. à *Tho. Bentleio* collatus. *Vulg.* Ἑπτακαιδεκά μὲν σι.

Vcr. 65. — πολλὰ δὲ σ' ἀμφίς Μῆλα κατεκτάνομεν.]

——— cædit quinas de more bidentes,

Totque sues, totidem nigrantes terga juvencoas. *Æn.* V. 96.

Multa boùm circa mactantur corpora morti;

Setigerosque sues, raptasque ex omnibus agris

In flammam jugulant pecudes —.

XI. 197.

Ibid. — πολλὰ δὲ σ' ἀμφίς.] *Al.* πολλὰ δ' ἐσ' αὐτῇ. Ut referatur scilicet ad præcedentem αὐτῇ. Ut notavit *Barnesius*.

Vcr. 67. Καίειο δ' ἐν τ' ἐσθῆτι θεῶν.] Ἐσθῆτα δὲ θεῶν λίγεια τὰ μυθικῶς ἀμειβομένη εἰματα τὰ ἀνωτέρω φησίντα. *Eustath.* Vide suprâ ad ver. 59.

Vcr. 68. — πολλοὶ δ' ἥρωες Ἀχαιοὶ Τεύχεσιν ἐρρώσαντο πυρὴν περὶ.]

Ter circum accensos, cincti fulgentibus armis,

Decurrere rogos: ter mœstum funeris ignem

Lustravere in equis: ululatusque ore dedere. *Æn.* XI. 188.

Vcr. 69. — ἱππώσαντο.] Τεύχεσιν ἱππώσαντο, ἵτοι ἱππώσαντο κατὰ *Eustath.* Ita *Iliad.* α. 616.

Νυμφάων, αὖ τ' ἀμφ' Ἀχιλλεύων ἱππώσαντο.

Vide et *Iliad.* α. 529. *Odyss.* ψ. 3.

Vcr. 71. Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ σε φλόξ ἤνυσεν.]

'Ηῶθεν δὴ τοι λέγομεν λεύκ' ὅστί, 'Αχιλλεῦ,
 Οἶνω ἐν ἀκρήτῳ καὶ ἀλείφατι δῶκε δὲ μήτηρ
 Χρῦσεον ἀμφιφορῆα· Διωνύσοιο δὲ δῶρον
 Φάσκει ἔμεναι, ἔργον δὲ περικλυτοῦ 'Ηφαιστόιο·
 'Εν τῷ τοι κεῖται λεύκ' ὅστιά, φαίδιμ' 'Αχιλλεῦ,
 Μίγδα δὲ, Πατρόκλοιο Μεινοιτιάδαο θανόντος·
 Χωρὶς δ', 'Αντιλόχοιο· τὸν ἔξοχα τῆς ἀπάντων
 Τῶν ἄλλων ἱτέρων, μετὰ Πάτροκλόν γε θανόντα.
 'Αμφ' αὐτοῖσι δ' ἔπειτα μέγαν καὶ ἀμύμονα τύμβον
 Χεύαμεν 'Αργείων ἱερὸς στρατὸς αἰχμητῶν,
 'Ακτῇ ἐπὶ προῦχούσῃ, ἐπὶ πλατῇ 'Ελλησπόντῳ·

75

80

"Manē utique tibi colligebamus alba ossa, Achilles,
 "Vino in puro et unguento : dedit autem mater
 "Auream amphoram, Bacchi verò donum
 "Dicebat esse ; opus autem inelyti Vulcani :
 "In hāc tibi jacent alba ossa, illustris Achilles ;
 "Promiscuèque, Patrocli Menœtiadæ mortui :
 "Separatim verò, Antilochi, quem maximè honorabas omnium
 "Aliorum sociorum, post Patroclum utique mortuum.
 "Circum hæc autem postea magnum et insignem tumulum
 "Congessimus Argivorum sacer exercitus bellicosorum,
 "Littore in prominenti, ad latum Hellespontum ;

75

80

Postquam collapsi cineres, et flamma
 quievit, [iam ;

Reliquias vino et bibulam lavere favil-
 Ossaue lecta cado texit Chorinæus ahe-
 no. Æn. VI. 226.

Ver. 72. 'Ηῶθεν δὴ τοι λέγομεν λεύκ' ὅστί.]

Tertia lux gelidam cœlo dimoverat um-
 bram : [bant

Mœrentes altum cinerem et confusa rue-
 Ossa focis ———. Æn. XI. 210.

Ibid. — τοι.] *Al. ου.*

Ver. 73. — δῶκε δὲ μήτηρ Χρῦσεον ἀμ-
 φιφορῆα.] Ita *Iliad.* ψ'. 91.

"Ὡς δὲ ἔ' ὅστιά νῶϊν ἀπὸ σοῦς ἀμφικαλύπτει,
 Χρῦσις ἀμφιφορεῖς, τὸν τοι σῶρι πότνια μή-
 τηρ.

Ver. 76. 77. 'Ε τῇ τοι κείται λεύκ' ὅστιά,
 — Μίγδα δὲ Πατρόκλαιο.] Ita nimirum
 præceperat ipse *Achilles* ;

αὐτὰρ ἴασινα

'Ὅστιά Πατρόκλοιο Μεινοιτιάδαο λέγωμεν, —
 Καὶ τὰ μὲν ἐν χρυσῇ φιάλῃ καὶ δίπλακι δῆμῳ
 ὀύομεν, ἐνέκειν αὐτὸς ἱγὺν αἰὶ δι νύκτωρ.

Iliad. ψ'. 238. 243.

Ver. 78. — τῆς.] Vide ad *Il.* δ. 257.
 et ε'. 103.

Ver. 79. — μετὰ Πάτροκλον γε θανόν-
 τα.] *Al. μετ' ἀμύμονα Πατρόκλῃ.*

Ver. 80. — ἴασινα μέγαν καὶ ἀμύμονα
 τύμβον χεύαμεν.] Ita videlicet (uti notavit
 Dac.) Græcis mandaverat *Achilles*,

quum *Patrocli* exequias celebrabat *Iliad.* ψ'.
 245.

Τύμβον δ' οὐ μάλα πολλὸν ἱγὺ ποτίσθαι
 ἔνωγα,

'Αλλ' ἱασινὰ τοῖτον ἔπειτα δὲ καὶ τὸν 'Αχαιοὶ
 Εὐρὺν δ' ὑψηλὸν τε τιθήμεναι, οἳ κεν ἱμῶ
 Διούτιροι ἐν νήεσσι πολυκλήϊσι λίπησθαι.

Porro *Achillis* tumulum ad *Sigeum* Pro-
 montorium extitisse refert *Strabo* : Τὸ μὲν
 ἔν 'Αχιλλῶος (inquit) καὶ ἱερὸν ἔστι καὶ μνήμα
 πρὸς τῷ Σιγείῳ. Πατρόκλου δὲ καὶ 'Αντιλόχου
 μνήμα] καὶ ἰναγίζουσιν οἱ Ἰλιεῖς πᾶσι καὶ τούτοις,
 καὶ τῇ Λίαντι. *Geograph. lib.* XIII. pag. 891.
al. 596.

Ver. 81. — 'Αργῶν ἱερὸς στρατός.] 'Ιερὸν
 δὲ στρατὸν λέγουσιν τὸν Ἑλληνικόν, ὡς ὑπὲρ ἀρετῆς
 πολυπύσσοντα τὸν διακετὴν ἐκπῶτον πόλεμον.
Eustath. Videtur autem Epitheton hoc,
 sicut *divæ*, et similia, rem quāviscunque de
 causā insignem denotare.

Ver. 82. 'Ακτῇ ἐπὶ προῦχούσῃ.]

— projectaque saxa *Pachyni*.
 Æn. III. 699.

Ibid. — ἐπὶ πλατῇ 'Ελλησπόντῳ.] De
 hāc phrasi, vide ad *Il.* ε. 86. ubi plures vo-
 cis πλατῇ accipiendæ rationes afferuntur.
 Optima autem omnium videtur quæ simpli-
 cissima ; nempe ut *Hellæspontes* idēd πλατὺς
 dictus intelligatur, quod indē Tumuli longē
 se aperiret prospectus. Quæ explicatio om-
 ninō firmatur ex hoc loco, ubi addit *Pœta* ;

"Ὡς κεν ἡλιφάνης ἐκ ποθέων ἀνδράσιν ἔη.

"Ως κεν τηλεφανής ἐκ παντόφιν ἀνδράσιν εἴη
Τοῖς, οἳ νῦν γεγάασι, καὶ οἳ μετόπισθεν ἔσονται.

Μήτηρ δ', αἰτήσασα θεοὺς, περικαλλέ' ἄεθλα
Θῆκε μέσῳ ἐν ἁγῶνι ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν. 85

"Ἢδὴ μὲν πολέων τάφῳ ἀνδρῶν ἀντεβόλησα
Ἡρώων, ὅτε κεν ποτ' ἀποφθιμένου βασιλῆος
Ζώννυνται τε νέοι, καὶ ἐπεντύνονται ἄεθλα·

Ἀλλὰ κε κῆνα μάλιστα ἰδὼν ἐτεθήπεια θυμῷ,
Οἷ' ἐπὶ σοὶ κατέθηκε θεὰ περικαλλέ' ἄεθλα, 90

Ἀργυρόπεζα Θέτις· μάλα γὰρ φίλος ἦσθα θεοῖσιν.

"Ως σὺ μὲν οὐδὲ θανὼν ὄνομ' ὤλεσας, ἀλλὰ τοι αἰεὶ
Πάντας ἐπ' ἀνθρώπους κλέος ἔσσεται ἰσθλόν, Ἀχιλλεῦ·

Αὐτὰρ ἐμοὶ τί τόδ' ἦδος, ἐπεὶ πόλεμον τολύπτυσσα; 95

Ἐν νόστῳ γάρ μοι Ζεὺς μῆσατο λυγρὸν ὄλεθρον,

" Ut longè-conspicius ex p̄nto viris esset

" lis, qui nunc nati sunt, et qui in-futurum erunt.

" Mater autem, diis rogatis, perpulchra certamina

" Posuit medio in circo optimatibus Achivorum.

" Jamjam quidem multorum funeri virorum interfui

" Heroïum, quandocunque fit ut mortuo rege

" Cinganturque juvenes, et parent certamina;

" Sed illa maximè conspicatus mirabar animo,

" Qualia super te deposuit dea perpulchra certamina,

" Argentea-pedibus Thetis: valdè enim charus eras diis.

" Sic tu quidem neque mortuus nomen perdidisti, sed tibi semper

" Omnes apud homines gloria erit eximia, Achilles:

" At mihi quæ ea voluptas, postquam bellum confeceram?

" In reditu enim mihi Jupiter molitus est grave exitium,

85

90

95

Ver. 83. — [παντόφιν.] Vide ad II. v. 568.

Ibid. — [ἦν.] Eustathius in commentario legit ἦν.

Ver. 87. — [ἀντιβόλησα.] Eustathius in commentario citat, ἀντιβόλησας. Quæ lectio (uti notat Barneius) refutatur ex ver. 90. infra; " Ἀλλὰ κε κῆνα μάλιστα ἰδὼν ἐτιθήπεια θυμῷ," nisi ibi pro ἐτιθήπεια legas vel θήσας, uti habet MS. à Tho. Bentleio collatus, Editionesque nonnullæ; vel ἐτιθήπεις, aut ἐτιθήπεις, (pronuntiando scilicet ἐτιθήπεις) quarum lectionum hîc meminit Eustathius. Ac similis quidem loquendi ratio occurrit suprà λ'. 417.

Ἀλλὰ κε κῆνα μάλιστα ἰδὼν ὀλοφύρας θυμῷ.

Ver. 88. — [ἀποφθιμίν.] Vide ad II. β'. 43.

Ver. 89. Ζώννυνται τε νέοι. Ἐν πειζώμασιν ἀγωνίζονται. Schol. Vide ad II. ψ'. 710.

Ver. 90. Ἀλλὰ κε κῆνα μάλιστα ἰδὼν ἐτι-

θήπεια θυμῷ.] Apud Eustathium in commentario legitur Ἀλλὰ γε κῆνα ὦς. " Quæ " particula γε," ut rectè hîc annotat Henricus Stephanus, " cum ἐτιθήπεια videri etiam aptior posset quàm κε. Hanc enim " cum ἐτιθήπεια retinentes, otiosam esse " sive παραπληρωματικὴν dicemus. At si " ἐτιθήπεις legamus, aut θήσας, (ut habet " Flor. Editio;) erit necessaria κε, pro αἰ." Vide suprà ad ver. 87.

Ver. 93. — [ἰδὼν θανὼν ὄνομ' ὤλεσας, ὦς.] Vide ad II. ι. 413. item infra ad ver. 195. hujus libri.

Ἀριστὶ δὲ, κῆν θάνη τις, ἢ ἀπόλλυται

Ζῆ δ', ἐπ' ὄντος σώματος.

Euripid. Fragmentum, quod inscribitur Τημεύς, ἢ Τημεύιδαι, ver. 1.

— nomenque erit indelebile nostrum.

Ovid. Metam. lib. XV. ver. 876.

— famam extendere factis,

Hoc virtutis opus

Æn. X. 468.

Αἰγίσθου ὑπὸ χερσὶ, καὶ οὐλομένης ἀλόχοιο.

Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.

Ἀγχιμόλον δέ σφ' ἦλθε διάκτορος Ἀργεϊφόντης,

Ψυχὰς μνηστήρων κατὰ γων, Ὀδυσῆϊ δαμίντων

100

Τὰ δ' ἄρα θαμβήσαντ' ἰδὺς κίον, ὥς ἰσίδεσθην·

Ἔγνω δὲ ψυχὴ Ἀγαμέμνωνος Ἀτρεΐδαο

Παῖδα Μελανθῆος, τὸν ἀγακλυτὸν Ἀμφιμέδοντα·

Ἔεινος γάρ οἱ ἔην, Ἰθάκῃ ἐνὶ οἰκίᾳ ναίων.

Τὸν προτέρῃ ψυχὴ προσεφώνεεν Ἀτρεΐδαο·

105

Ἀμφιμέδον, τί παθόντες ἐρεμνὴν γαῖαν ἔδυτε,

Πάντες περικριμένοι καὶ ὀμήλιπες; οὐδέ κεν ἄλλος

Κρινάμενος λέξαιτο κατὰ πτόλιν ἄνδρας ἀρίστους.

Ἡ ὕμμι' ἐν νήεσσι Ποσειδάων ἰδάμασσει,

Ὅρσας ἀργαλείους ἀνέμους καὶ κύματα μακρὰ;

110

Ἡ που ἀνάρσιοι ἄνδρες ἰδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου,

Βοῦς περιταμνομένους ἦδ' οἰῶν πάεα καλὰ;

“Ægisthi sub manibus, et perditæ uxoris.”

Sic hi quidem talia inter se loquebantur.

Prope autem ipsos venit internuncius Argicida,

Animas procorum deducens, ab Ulyssæ domitorum:

100

Illi verò proinde attoniti rectâ iverunt, ut intuitu sunt:

Cognovit autem anima Agamemnonis Atridæ

Filium Melanthii, inclytum Amphimedontem;

Hospes enim ei erat, in Ithacæ ædes habitans.

105

Hunc prior anima alloquebatur Atridæ;

“Amphimedon, quid passi obscuram terram subiistis,

“Omnes selecti et coætanei? neque alius sic

“Habito-delectu elegisset per urbem viros optimos.

“Num vos in navibus Neptunus domuit,

110

“Excitatis sævis ventis et fluctibus ingentibus?

“An alicubi hostiles viri multârunt in terrâ,

“Boves prædantes et ovium greges pulchros?

Ver. 97. Αἰγίσθου ὑπὸ χερσὶ.] Vide suprâ ad λ'. 408. Ἐ. c. ubi historiam hanc fusiùs Ὀδυσσεύς narrat Agamemnonem.

Ver. 99. — διάκτορος Ἀργεϊφόντης.] Vide suprâ ad θ'. 338. item *Pburnutum, de Naturâ Decorum, cap. 16.*

Ver. 101. Τὰ δ' ἄρα θαμβήσαντ'.] *Achilles et Agamemnon.* Vide ad II. β'. 566.

Ver. 103. Παῖδα Μελανθῆος, τὸν ἀγάκλυτον.] Ita *Barnesius*; pro vulgato Παῖδα Μελανθῆος ἀγάκλυτον. Cæterum MS. à *Tho. Bentleio* collatus hîc legit Παῖδα φίλον Μελανθῆος, ἀγάκλυτον.

Ver. 104. — γὰρ οἱ.] *Al. γὰρ τοι.*

Ver. 106. — τί παθόντες ἐρεμνὴν γαῖαν ἔδυτε.]

Quinam te, qui casus, ait, dux maxime, fessæ

Eripuit patriz

Silius Ital. lib. XIII. 450.

Ver. 107. — οὐδέ κεν ἄλλος.] MS. à *Tho. Bentleio* collatus, οὐδὲ κεν ἄλλος. Cujus lectionis meminit et *Eustathius*.

Ver. 112. Βῆς περιταμνομένους.] Ita Vulgati; atque ita MS. à *Tho. Bentleio* collatus. *Barnesius* autem ex conjecturâ edidit Βῆς περιταμνομένους. Sed rationibus, ut opinor, haud satis idoneis. Vide suprâ ad λ'. 401. ubi idem locus occurrit. Nec dissimiliter usurpatur vox περιτάμνισι in *Hymno ad Mercurium, Homero* vulgò ascript. ver. 74.

Πινθήων ἀγίλης ἀπείλαμνισι βῆς ἐρεμύας.

Porro *Scholastes* vocem περιταμνομένους hoc in loco exponit, περιμελύνοντας.

Ibid. — καλὰ.] Similiterque infrâ ver. 305. καλόν. Vide ad II. β'. 43.

Ἦε περὶ πτόλιος μαχεσόμενοι ἦδ' ἑ γυναικῶν ;
 Εἰπέ μοι εἰρομένῳ· ξείνος δέ τοι εὖχομαι εἶναι.
 Ἥ οὐ μέμνη, ὅτε κείσε κατήλυθον ὑμέτερον δῶ,
 Ὀτρυνέων Ὀδοσῆα, σὺν ἀντιθέῳ Μενελάῳ,
 Ἴλιον εἰς ἅμ' ἐπέσθαι, εὖσσέλμων ἐπὶ νηῶν ;
 Μηνὶ δ' ἄρ' οὐλῶ πάντα περήσαμεν εὐρία πόντον,
 Σπουδῇ καρπεπιθόντες Ὀδυσσῆα πολίπορθον.
 Τὸν δ' αὖτε ψυχῇ προσεφώνεεν Ἀμφιμέδοντος·
 Ἀτρεΐδη κύδιστε, ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
 Μέμνημαι τάδε πάντα, καὶ ἀτρεκέως καταλέξω
 Ἡμετέρου θανάτοιο κακὸν τέλος, οἷον ἐτύχθη.
 Μνώμεθ' Ὀδυσσῆος δὴν οἰχομένοιο δάμαρτα·
 Ἥ δ' οὐδ' ἡρεῖτο στυγερὸν γάμον, οὐτ' ἐτελεύτα,

115

120

125

"An de urbe pugnantes occubistis, et mulieribus ?
 "Dic mihi interroganti ; hospitem autem tibi profiteor me esse.
 "An non meministi, quandò illuc veni ad vestram domum,
 "Hortaturus Ulyssē, cum deo-pari Menelao,
 "Ad Ilium unā ut-comitaretur, benè-transitro-instructis in navibus ?
 "Mense autem deindè toto omnem transivimus latum pontum,
 "Ubi vix tandem persuasissemus Ulyssi urbium-vastatori."
 Eum autem rursùs animā alloquebatur Amphimedontis ;
 "Atride, gloriosissime, rex virorum Agamemnon,
 "Memini hæc omnia, et accuratè enarrabo
 "Nostræ mortis malum finem, qualis contigerit.
 "Ambiebamus Ulyssis diù absentis uxorem ;
 "Hæc autem neque negabat odiosas nuptias, neque perficiebat,

115

120

125

Ver. 113. Ἦε περὶ πτόλιος μαχεσόμενοι, ἦδ' ἑ γυναικῶν ;] Versum hunc ita interpreta-
 tur Spandanus ; " Aut in bello, tutande civita-
 tis et mulierum causā, occubuerint." Recti-
 us autem (ut opinor) reddit Dna. Dacier ;
 " Ou devant quelque ville que vous ayez atta-
 quée pour la piller, et pour emmener les fem-
 mes captives ?" Quo modo accepisse vi-
 detur et Eustathius in commentario ad λ'.
 402. suprā, ubi idem locus occurrit. Hoc
 nimirum sensu eandem phrasin alibi usur-
 pat Poëta, ubi nec ullus intellectui ambi-
 guo locus :

ὡς ἰδὲ λέγει.

Μίνων ἐν πτόλιν, ὅτε παρ Τρώϊς ἔ' Ἀχαιοὶ
 Ἐν μίῳ ἀμφότεροι μίνον Ἀργεὺς δατίοντες·
 Ἀλλὰ περὶ Τρώϊος τι μαχεσόμεναι ἦδ' ἑ γυναι-
 κῶν. Iliad. ε'. 262.

Ver. 115. Ἥ ἔ' μέμνη.] Vide ad II. ε. 18.
 Ita apud Euripidem ;

Ἥ ἔ' ἀξίως ἡ τοῖς Ὠ. Orest. ver. 596.

Ver. 118. Μηνὶ δ' ἄρ' ὅλῳ πάντα περήσα-
 μιν εὐρία πόντον, Σπουδῇ καρπεπιθόντες.] Eu-
 stathius istud " Μηνὶ δ' ἄρ' ὅλῳ" non ad πτ

ρήσαμεν, sed ad sequentem καρπεπιθόντες,
 refert. Τάινον (inquit) μηνὶ ὅλῳ τοῖς Ὀδυ-
 σῆα πέρησαντες, φησὶν, ἐπέρησαμεν πόντον. Et
 paulò inferius ; Μηνὶ γὰρ ὅλῳ καρπεργάσαν-
 το διὰ πτόλιν ἱκίνοιν. Quod tamen durius
 videtur.

Ibid. — πέρησαμεν.] Vide ad II. ε. 67.

Ver. 119. Σπουδῇ καρπεπιθόντες.] Οἷα κα-
 τὰ σύνεσιν, ἣ ἔ' ἐκ ματαιότητος, ἀδύνατον τὸ τοῦ
 Τρωϊκῆς μάχης διασποτίλισον. Eustath. Si-
 militèr Scholiastes : " Ἡδὲ δὲ πρῶτον ἱαυθὸν
 ὁ Ὀδυσσεύς, μὴ βυλόμενος τραπύνεσθαι, ἔ' διὰ
 δουλίαν, ἀλλ' ὡς συντοῖς ἀνῆλθ', ἱερὸν τὸ μέγεθος
 τῷ πτόλιν. "Οὗτοι αὖτε τοῖς Ἀγαμέμνονα παρὰ
 τῷ Ἀμφιμέδοντι [Barnesius ex Eustathio le-
 gendum vult παρὰ τοῖς τῷ Ἀμφιμέδοντι]
 μίνον, ἔ' ἐκ παρὰ τῷ Ὀδυσσῆ. Scholion, ex
 MS. à Barnesio supplementum.

Ver. 121. 122. Ἀτρεΐδη κύδιστε, ὦ. c.] Fue-
 runt, notante Barnesio, qui versus hosce
 duos hoc modo legerint ;

Μέμνημαι τάδε πάντα, διοριθεῖς, ὡς ἀφορῶντες·
 Σοὶ δ' ἰγὼ εἶ μάλα πάντα ἔ' ἀτρεκέως κα-
 ταλέξω.

'Ημῖν φραζομένη θάνατον καὶ κῆρα μέλαιναν·
 Ἀλλὰ δόλον τόνδ' ἄλλον ἐνὶ φρεσὶ μερμήριζε·
 Στῆσαιμένη μέγαν ἰστὸν ἐνὶ μεγάροισιν ὄφαινε,
 Λεπτὸν καὶ περίμετρον ἄφαρ δ' ἡμῖν μετέειπε·
 Κοῦροι, ἐμοὶ μνηστῆρες, ἐπεὶ θάνε δῖος Ὀδυσσεύς,
 Μίμνετ' ἐπειγόμενοι τὸν ἐμὸν γάμον, εἰσόκε Φᾶρος
 Ἐπτελίσω, (μὴ μοι μεταμῶλια νήματ' ὀληται,) 130
 Λαέρτη ἥρωϊ ταφήϊον, εἰσότε κέν μιν
 Μοῖρ' ὅλοη καθέλῃσι τανηλεγίος θανάτοιο·
 Μὴ τίς μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιῶδων νειμίσῃσσι,
 Αἶξεν ἄτερ σπείρου κεῖται, πολλὰ πτατίσσας. 135
 "Ὡς ἔφαθ' ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπιπέθειτο θυμὸς ἀγῆνωρ.
 "Ἔνθα κεν ἡματίη μὲν ὑφαίνεσκεν μέγαν ἰστὸν,
 Νύκτας δ' ἀλλύεσκεν, ἐπὴν δαΐδας παραβείτο.
 "Ὡς τρίετες μὲν ἔλθε δόλω, καὶ ἔπειθεν Ἀχαιοὺς· 140
 Ἀλλ' ὅτε τέτρατον ἦλθεν ἔτος, καὶ ἐπήλυθον ὄραι,
 Μηνῶν φθινόντων, περὶ δ' ἡματα πόλλ' ἐτελίσθη·
 Καὶ τότε δὴ τις εἶπε γυναικῶν, ἥ σάφα ᾔδη,

" Nobis meditans mortem et fatum atrum :

" Sed dolum hunc alium in mente excogitavit ;

" Exorsa magnam telam in ædibus terebat,

" Subtilem et immensam : statim autem inter nos dixit ;

" Juvenes, mei proci, quandoquidem mortuus est nobilis Ulysses,

130

" Manete urgentes licet meas nuptias, donec vestimentum

" Perfecero, (ne mihi vana fila pereant,)

" Laërti heroi sepulchrale; in-tempus quo ipsum

" Fatum perniciosum corripuerit perennis mortis :

" Nequa mihi in populo Achivarum succenseat,

135

" Si sine vestimento jaceat, multa qui possedit."

" Sic dixit : nobis verò persuasus est animus generosus.

" Tunc interdum quidem terebat magnam telam,

" Noctu autem dissolvebat, postquam faces adhibuerat.

" Sic triennium quidem latebat dolo, et persuadebat Achivis :

140

" Sed quando quartus venit annus, et advenerunt horæ,

" Mensibus exeuntibus, diesque multi circumacti sunt ;

" Utique tunc demum aliqua dixit mulierum, quæ certè nôrat ;

Ver. 128. Ὡς. Στῆσαιμένη Ὡς.] Occurrit idem hic locus suprâ β'. 94. Ὡς. item ε'. 139. Ὡς.

Ver. 132. — μετὰ μῶλια. Al. μετὰ μῶλια.

Ver. 133. — εἰσόκε. Al. εἰσόκε.

Ver. 138. "Ἔνθα κεν ἡματίη.] Vide suprâ ad ε'. 149.

Ver. 139. Νύκτας δ' ἀλλύουσιν.] Vide suprâ ad ε'. 150.

Ibid. et ver. 144. — ἀλλύουσιν, — ἀλλύουσιν. Al. ἀναλύουσιν, — ἀναλύουσιν.

Ibid. — παραβῆτο.] Al. παραβῆτο, et παραβῆτο.

Ver. 140. — ἔλθε. Al. ἔλθε. Vide suprâ ad λ'. 101.

Ibid. — ἔπειθεν. Al. ἔπειθεν.

Ver. 142. Μηνῶν φθινόντων, ἀπὸ δ' ἡματα πόλλ' ἐτελίσθη.] " Hic versus (inquit Hesychus Stephanus) in vulg. Edit. non habetur, et ex aliis locis huc irrepsisse videri potest." Ac in omnibus quidem, suprâ libro β'. post ver. 107. omittitur hic versus. Occurrit autem, ε'. 159.

- Καὶ τήν γ' ἀλλύουσαν ἐφεύρομεν ἀγλαὸν ἰστόν.
 "Ὡς τὸ μὲν ἐξετέλεσσε, καὶ οὐκ ἐβόλυσ', ὑπ' ἀνάγκης. 145
 Εὖθ' ἡ Φᾶρος ἔδειξεν, ὑφῆασσα μέγαν ἰστόν,
 Πλύνασ', ἡελίῳ ἐναλίγκιον, ἥς σελήνῃ.
 Καὶ τότε δὴ ῥ' Ὀδυσῆα πακὸς ποθεν ἤγαγε δαίμων
 Ἀγροῦ ἐπ' ἰσχατιήν, ὅθι δάματα ναῖε συβώτης.
 "Ενθ' ἦλθεν φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος Δείοιο, 150
 Ἐκ Πύλου ἡμαθόεντος ἰὼν σὺν νηὶ μελαίνῃ.
 Τὰ δὲ μνηστῆρσιν δάνατον κακὸν ἀρτύναντε,
 "Ἰκοντο προτὶ ἄστυ περικλυτόν· ἦτοι Ὀδυσσεὺς
 "Υστερος, αὐτὰρ Τηλέμαχος πρόσθ' ἡγεμόνευε·
 Τὸν δὲ συβώτης ἤγε, κακὰ χροῖ εἴματ' ἔχοντα, 155
 Πτωχῷ· λευγαλίῳ ἐναλίγκιον, ἥδ' ἐγέροντι,
 Σκηπτόμενον· τὰ δὲ λυγρὰ περὶ χροῖ εἴματα ἔστο.
 Οὐδέ τις ἡμείων δύνατο γινῶναι τὸν εἶοντα,
 Ἐξαπίνης προφανέντ', οὐδ' οἱ προγενέστεροι ἦσαν·
 Ἀλλ' ἔπασιν τε κακοῖσιν ἐνίπτομεν, ἥδ' ἐβολῆσιν. 160
 Αὐτὰρ ὁ τέως μὲν ἐτόλμα ἐνὶ μεγάροισιν εἰσὶν·
 Βαλλόμενος καὶ ἐνισσόμενος, τετληοτὶ θυμῷ·

- " Et ipsam dissolventem invenimus egregiam telam.
 " Sic id quidem perfecit, etiam nolens, ex necessitate. 145
 " Quando illa vestimentum ostendit, ubi-texuerat magnam telam,
 " Et laverat, Soli similem, vel Lunæ;
 " Tunc demum Ulyssem malus alicundè duxit deus
 " Agri in extremitatem, ubi ædes habitabat subulcus:
 " Illuc venit charus filius Ulyssis divini,
 " Ex Pylo arenosâ reversus cum navi nigrâ : 156
 " Hi verò procis mortem malam moliti.
 " Venerunt ad urbem inclytam; sanè Ulysses
 " Posterior, et Telemachus antè præibat :
 " Illum vorò subulcus duxit, malâ corpore vestimenta habentem, 155
 " Mendico misero similem, et seni,
 " Baculo innitentem; turpia autem circum corpus vestimenta indutus erat.
 " Neque quisquam nostrum potuit cognoscere ipsum esse,
 " Ubi derepentè se-ostendit, neque qui majores-natu erant :
 " Sed verbisque malis incessimus et ictibus. 160
 " At ille ad-tempus quidem tolerabat in ædibus suis
 " Percussus et objurgatus, patienti animo :

Ver. 146. — ὀφθαλμοῖς.] *Barneius* inter varias lectiones retulit ὀφθαλμοῖς· quod et ipse præfert. Sed, ut videtur, minùs rectè. Nusquam enim apud *Homerum* occurrit verbum hoc Voce *Mediâ*. Vide et suprâ ad l. 491.

Ver. 147. Πλύνει.] Similiterque infrâ

ver. 152. ἀρτύναντι· Vide ad *Il. d.* 309. 338. et *χ'* 153. 155.

Ver. 149. — ἐπ' ἰσχατιήν.] *Al.* ἐπ' ἰσχατῆος.

Ver. 160. — ἐνίπτομεν.] *Al.* ἐνισσομεν. Quo modo et in commentario citat *Eustathius*. Ita infrâ ver. 163. Βαλλόμενος καὶ ἐνισσομενος.

'Αλλ' ὅτε δὴ μιν ἔγειρε Διὸς νόος Αἰγίοχοιο,
 Σὺν μὲν Τηλεμάχῳ περικαλλία τεύχε' ἀείρας,
 Ἔς θάλαμον κατέθηκε, καὶ ἐκλήϊσεν ὀχῆας· 165
 Αὐτὰρ ὃ ἦν ἄλοχον πολυκερδεῖσιν ἄνωγε
 Τόξον μνηστήρεσσι δέμεν πολίον τε σίδηρον,
 Ἥμιν αἰνομόροισιν ἀέθλια, καὶ φόνου ἀρχήν.
 Οὐδέ τις ἡμείων δύνατο κρατεροῖο βιοῖο
 Νευρὴν ἐντανύσαι, πολλὸν δ' ἐπιδευέες ἦμεν· 170
 Ἄλλ' ὅτε χεῖρας ἵκανεν Ὀδυσσεὺς μέγα τόξον,
 Ἐνθ' ἡμεῖς μὲν πάντες ὁμοκλίμεν ἐπέεσσι,
 Τόξον μὴ δόμεναι, μῆδ' εἰ μάλα πόλλ' ἀγορεύοι
 Τηλέμαχος δέ μιν οἶος ἐποτρύνων ἐκέλευσεν· 175
 Αὐτὰρ ὃ δεῖξάτο χειρὶ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 Ῥηϊδίως δ' ἐτάνυσσε βίον, διὰ δ' ἦκε σιδήρου.
 Στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, ταχέας δ' ἐκχεύατ' οἴστοις,
 Δεινὸν παπταίνων βάλε δ' Ἀντίνοον βασιλῆα.

"Sed quando demum ipsum suscitavit Jovis mens Ægiochi;

"Cum quidem Telemacho perpulchra arma sublata,

"In thalamum deposuit, et obdidit pessulos:

165

"At ipse suam uxorem multo-astu jussit

"Arcum procis ponere, canumque ferrum,

"Nobis infortunatis certamina, et cædis principium.

"Neque quisquam nostrum poterat validi arcus

"Nervum intendere; valde autem impares eramus:

170

"Sed quando in manus pervenit Ulyssis magnus arcus;

"Tunc nos quidem omnes increpabamus verbis *subulcum*,

"Arcum ne daret, neque si valde multa *ei* diceret;

"Telemachus vero eum solus hortans jussit:

"At ipse accepit manu multa-passus nobilis Ulysses;

175

"Facileque tetendit arcum, misitque *sagittam* per ferrum.

"Stetit autem deinde super limen profectus, velocesque effudit sagittas

"Horrendum circumspectans; percussit vero Antinoum regem.

Ver. 163. — μιν ἔγειρε Διὸς νόος.] Similiter apud Virgilium;

— hominum sator atque Deorum —

— Tarchontem in prælia sæva

Suscitat, et stimulis haud mollibus incitat iras.

Æn. XI. 725. 727.

— animum viresque Latinis.

Addidit, et stimulos acres sub pectore

vertit. Æn. IX. 717.

Ver. 165. — ἐκλήϊσεν ὀχῆας.] Ταῦτα εἰς μοχλὰς· τὰς τε τῆς γυναικωνίδος, καὶ τὰς περὶ τὴν αὐλὴν. Eustath. Vide supra ad φ. 236. 389.

Ibid. — ἐκλήϊσεν.] Ita rectè hîc Vulgati. Vide supra ad ε. 30.

Ver. 166. Αὐτὰρ ὃ ἦν ἄλοχος πολυκερδεῖσιν

σιν ἄνωγε Τόξον μνηστήρεσσι δέμεν.] Eustathius dictum hoc Amphimedontis falsum arguit.

Ἐνθα (inquit) ὃ τ' ἄλλα πρὸς ἀλάθειαν ἀπὸν Ἀμφιμέδων, ὑποφιδεται. Οὐ γὰρ κατὰ τὸ ἰδὼλον τὴν τῷ εἴδει Δίῳ οἶσται πολυκερδεῖας Ὀδυσσεὺς γινώσκει, ὅτε ἔ' ἀλαθὲς εἰς τὸ πάν ἔχον· ἀλλ' ἰβυλεύσαστο μὲν αὐτὸ ἡ Πηνελόπη πρῶτον, ἰσχυρὰ δὲ Ὀδυσσεύς. Vide supra ad ε. 572. 584. Attamen, ut rectè respondet Barnesius, "licet hoc non esset verum, "verisimile tamen visum est, ita Proci

"existimare, quando audirent Ulysses se "palam agnoscentem."

Ver. 167. — πολλὸν τε σίδηρον.] Vide supra ad φ. 3.

Ver. 172. Ἐνθ' ἡμεῖς μὲν πάντες ὁμοκλίμεν.] Vide supra φ. 360.

Ver. 178. Δεινὸν παπταίνων.] Barnesius

- Αὐτὰρ ἔπειτ' ἄλλοις ἐφίει βέλεα στονόεντα,
 "Ἄντα τιτυσκόμενος· τοὶ δ' ἀγχιστῖνοι ἔπιπτον. 180
 Γνατὸν δ' ἦν, ὃ ρά τίς σφι θεῶν ἐπιτάρρῳθος ἦεν.
 Αὐτίκα γὰρ κατὰ δώματ' ἐπισπόμενοι μένει σφῶ,
 Κτεῖνον ἐπιστροφάδην τῶν δὲ στόνος ἄρτυτ' αἰεπῆς,
 Κράτων τυπτόμενων, δάπεδον δ' ἅπαν αἵματι θύνει.
 "Ὡς ἡμεῖς, Ἀγάμεμνον, ἀπωλόμεθ', ὣν ἔτι καὶ νῦν 185
 Σώματ' ἀκηδέα κείται ἐνὶ μεγάροις Ὀδυσῆος·
 Οὐ γάρ πω ἴσασι φίλοι κατὰ δώμαθ' ἐκάστου,
 Οἳ κ' ἀπονύσαντες μέλανα βρότον ἐξ ὠτειλίαν,
 Κατθήμενοι γοῶοιεν· ὃ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων.
 Τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προσεφάνειν Ἀτρεΐδαιο 190
 "Ὀλβιε Δαίεργαο παῖ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 "Ἡ ἄρα σὺν μεγάλῃ ἀρετῇ ἐκθήσω ἄποιτιν.

- " At postea aliis immittebat tela luctuosa,
 " Ex-adverso collinians; illi verò conferti cadebant. 180
 " Manifestum autem erat, quòd aliquis ipsis deorum adjutor esset:
 " Statim enim per ædes sequentes impetum suum,
 " Interficiebant quaquaversum: illorum verò gemitus oriebatur fœdus,
 " Capibus percussis; pavementum autem totum sanguine undabat.
 " Sic nos, Agamemnon, perimus; quorum adhuc etiam nunc 185
 " Corpora neglecta jacent in ædibus Ulyssis.
 " Nondum enim sciunt amici in ædibus cujusque,
 " Qui abluto atro tabo ex vulneribus,
 " Depositos lugerent; hic enim honor est mortuorum."
 Illum autem rursus anima alloquebatur Atridæ;
 190 " Felix Laertæ fili, solers Ulysses;
 " Profectò utique cum magnâ virtute potitus es uxore.

vertit, "*Acrîtèr collimans*:" Alii, "*Rectè*
 "*collimans*." Sed minùs rectè. Vide ad
Iliad. δ. 497. λ'. 545. ν'. 551. 649.

Ver. 179. — [ἐφίει.] Vide ad *Il.* π'. 762.

Ver. 182. — [ἐπισπόμενοι μίνοι σφῶ.]
 Vide ad *Il.* ι. 594.

Ver. 184. — [δάπεδον δ' ἅπαν αἵματι
 θύνει.]

— atro tepefacta cruce
 Terra torique madent —. *Æn.* IX. 333.

Ver. 186. Σώματ' ἀκηδέα κείται.] Τὸ μὴν
 γὰρ τῶν ζώντων ἀπὸ "δύμας" προσαγορεύει
 ["Ὀμηρος"] ὡς ἐν τούτοις, (*Il.* α. 115.) "Ὁ
 "δύμας ὅλ' οὐν," Ὡς. — τὸ δὲ ἀποδιδλωπὴς
 τῆς ψυχῆς, ὡς ἐν ἄλλοις ἢ "σῶμα" καλεῖ· ὡς
 ἐν τούτοις, — "Σώματ' ἀκηδέα κείται ἐν
 "μέγαροις Ὀδυσῆος." *Dionys.* *Hulicarn.* περὶ
 τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 15.

Ver. 188. — μέλανα βρότον.] Τὸ μὴν
 κίρκος ἢ θέρωντος αἵμα. *Schol.*

Ver. 189. — γοῶοιεν.] *Al.* γοῶσιν.

Ibid. et *ver.* 296. — ὃ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων.]

— qui solus honos Acheronte sub
 imo est. *Æn.* XI. 23.

Ver. 190. Τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προσεφάνειν
 Ἀτρεΐδαιο.] Quoniam in sequenti oratione
 nihil *Amphimedonti* respondet *Agamemnon*,
 sed de *Ulyssis* felicitate *Penelope*que fide-
 litate exclamationem solummodo facit; idēd
Barneius hīc legendum potiùs conjicit, Τῷ
 δ' αὖτε ψυχὴ ἐπιφάνειν. Mutato tamen, ut
 opinor, nihil opus.

Ver. 191. "Ὀλβιε Δαίεργαο παῖ, πολυμήχαν'
 Ὀδυσσεῦ." Ἀριστὲς φασί, παρὸν τὸ συμ-
 παθεῖν περὶ τῆς οἰκίας τῷ Ἀμφιμέδοντι τύχῃ,
 λαλοῦσιν τὸν Ὀδυσσεῖα ἐπ' αἰετοῖς δι, διὰ τὸ ἔ-
 τιν αὐτὸν ὑπὸ τῆς εὐνοικίας [ita ex MS. re-
 stituit *Barneius* pro corrupto καὶ τῇ] τὰ
 κακὰ πεισσομένην. *Schol.* Porro *Barneius*
 hīc pro παῖ edidit παῖς, quòd alioqui "im-
 "portunus sit hiatus." Sed vide ad *Il.* α.
 51.

Ver. 192. "Ἡ ἄρα σὺν μεγάλῃ ἀρετῇ ἐκθήσω
 ἄποιτιν." Σὺν μεγάλῃ ἀρετῇ, τοῦτον ἐντυχίᾳ,
 ἰδαίμοσι. *Eustath.*

Λαέρτης κτεάτισσεν, ἐπεὶ μάλα πόλλ' ἐμόγησεν·
 Ἔνθα οἱ οἶκος ἦν, περὶ δὲ κλίσιον θίε πάντη,
 Ἐν τῷ σιτέσκοντο καὶ ἴζανον ἠδὲ ἴαυον
 Δμῶες ἀναγκαῖοι, τοῖ οἱ φίλα ἐργάζοντο.
 Ἐν δὲ γυνὴ Σικελὴ γρη῏ς πέλεν, ἥ ρα γέροντα
 Ἐνδυκίως κομέεσκεν ἐπ' ἀγροῦ, νόσφι πόληος.
 Ἔνθ' Ὀδυσσεὺς δμῶεσσι καὶ υἱεῖ μῦθον ἔειπεν·
 Ὑμεῖς μὲν νῦν ἔλθετ' εὐκτίμενον δόμον εἶσω·
 Δεῖπνον δ' αἰψά συὼν ἱερεύσατε, ὅστις ἄριστος·
 Αὐτὰρ ἐγὼ πατρὸς πειρησόμεαι ἡμετέριοι,
 Αἰὲ' ἐμ' ἐπιγνοίῃ καὶ φράσσεται ὀφθαλμοῖσιν,
 Ἥε κεν ἀγνοίῃσι, πολὺν χρόνον ἀμφὶς ἔοντα.

210

215

Laërtes acquisiverat, postquam valdè multùm laboraverat :
 Illic ei domus erat ; circumque exedra currebat circumquaque,
 In quâ comedebat et sedebant et dormiebant
 Famuli necessarii, qui ei amica laborabant.
 Inerat verò mulier Sicula anus, quæ utique senem
 Diligentèr curabat in agro, procul ab urbe.
 Ibi Ulysses famulis et filio sermonem dixit ;
 " Vos quidem nunc ite in benè-ædificatam domum intrò ;
 " In cœnam autem statim porcorum mactate, quicumque optimus.
 " At ego patrem tentabo nostrum,
 " An me agnoscat et discernat oculis,
 " An ignoret, multo tempore seorsum cùm-abfuerim."

210

215

τίσσειν ἐπὶ μάλα πόλλ' ἐμόγησεν.] Dna. Dacier sententiam hanc ita vertit ; " Qu'il avoit augmentées par ses toins, et par son travail." Sed potior, ut opinor, altera ejusdem interpretatio : " Qu'il avoit acquise par ses travaux." Hoc nimirum et cum voce κτεάτισσιν, et cum voculâ ποδ' aptius videtur congruere. Cæterum Scholiastes vocem κτεάτισσιν exponit ἱκτίσιν quod, ut opinor, ferri nullo modo potest.

Ver. 207. — κλίσιον.] Ἀπαξ εἴρηται σημαίνει δι' ἑξῆς τινὰ συγμῶσιδι, ἢ ἡ ἱκτίστο οἱ κλισμοὶ ἢ κρηστῶμα, ἢ οὐ ἱκαδίζοντο, ἢ ἱκαμῶντο. Schol. Κλίσιον σημαίνει τὸν τέπον ἐνθα ἔσται τὰ ζεύγη. — Τῷτο παρὰ μὲν Ὀμήρῳ συτίλλει τὸ ἰ, καὶ παραξύνεται οἶον, " — περὶ δὲ κλίσιον θίε πάντη." παρὰ δὲ τοῖς Ἀττικοῖς ἐκτίενται τὸ ἰ, καὶ παραξύνεται, ὡς τὸ θηρίον. Etymolog. Magn. ad vocem. Κλίσιον δὲ, εἰς τοῦδε οἴκου ἐστὶν ἐντίλη, καὶ οἶον τὸς κλισία, περὶ ἢν δμῶες ἴαυον. Παρὰ μὲν τοῖς Ἀττικοῖς τὸ κλισιον ἀμαζών καὶ ζεύγη ἐστὶ δικτικόν. Eustath. Ubi et plures hujus vocis explicationes affert.

Ver. 213. Ὑμεῖς μὲν νῦν ἔλθετ' εὐκτίμενον δόμον εἶσω.] In Vulgatis editum est εὐκτίμενον πτολίθιον Barnesius autem ex utraque Eustathii editione restituit εὐκτίμενον δόμον εἶσω. Atque ita habet Editio Wetzsteiniana.

Vol. II.

Rectè : Etenim (uti ipse annotat Barnesius,) non ad urbem, sed ad Laërtes domum missos liquet ex ver. 219. infra ;

Οἱ μὲν ἔσται δέμοσδε Δωὸς κῖον ———.

Et ex ver. 357.

Ἄλλ' ἴσμεν προτὶ οἶκον, δε θεράτῃ ἐργάδε καίτῃ

Ἔνθα δὲ Τηλέμαχον καὶ βυκόλον ἠδὲ συλῶτην Περσέσιψ', ὡς ἂν δέσποιν ἐφοπλίσεσι τάχιστα.

Porro artificiosè hîc Telemachum et Servos dimissos memorat Poëta, ut locum habeat Ulysses patris sui tentandi, (infra ver. 239.) sequentisque narrationis inducendæ, ver. 303. 357. Ὁ Ὀδυσσεὺς — ἐπὶ τῷ πάλῃ αὐτῶν ἐν ἰλίῳ ἀπεριεβήσετο γινωσκθῆναι μεθοδιώσας δὲ διάστειραν στήναι καὶ αὐτῶν, τὸς μὲν ἀμφ' αὐτῶν εἴλλει, δέσποιν ταχὺ συὼν ἱερεύσαι. Eustath.

Ver. 216. Αἰὲ' ἐμ' ἐπιγνοίῃ.] Eustathius in commentario citat, Εἰ με ἴτι γνοίῃ. Malè autem deinceps addit ; Εἰ δὲ τῷ, " Εἰ με ἴτι γνοίῃ," ἀργὸν ἐκ περισσὴ καίτῃ τὸ ἴτι καίτῃ. Etenim si vera sit ista lectio, nequaquam supervacanea erit vocula ἴτι, sed eam habebit vim, ut exploraturus dicatur Ulysses, " an à patre jam, post tam diuturnam absentiam, agnoscatur."

Z

- "Ως εἰπὼν, δμῶεσσιν ἀρήϊα τεύχε' ἔδωκεν.
Οἱ μὲν ἔπειτα δόμονδε θοῶς κίον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἄσπον ἱέν πολυκάρκου ἀλωῆς, πειρητίζων· 220
Οὐδ' εὔρεν Δολίον, μέγαν ὄρχατον ἐσκαταβαίνων,
Οὐδέ τινα δμῶων, οὐδ' υἱῶν· ἀλλ' ἄρα τοίγε
Αἵμασιὰς λέζοντες, ἀλαῆς ἔμμεναι ἔρκος,
Ἦλχοντ'· αὐτὰρ ὁ τοῖσι γέρας ὁδὸν ἡγεμόνευεν.
Τὸν δ' οἶον πατέρ' εὔρεν εὐκτιμένην ἐν ἀλαῇ, 225
Αἰστρεύοντα φυτόν· ῥυπόωντα δὲ ἔστο χιτῶνα,
Ῥαπτὸν, ἀεικέλιον· περὶ δὲ κνήμησι βοεΐας
Κνημῖδας ῥαπτὰς δέδετο, γραπτῷς ἀλεεινῶν·
Χειρίδας τ' ἐπὶ χερσὶ, βάτων ἕνεκ'· αὐτὰρ ὑπερβεν

Sic locutus, famulis martia arma dedit.

Illi quidem deinde ad domum celeriter iverunt : at Ulysses
Propius ivit ad abundans-fructibus arboretum, tentare-cogitans ;
Neque invenit Dolium, in magnum hortum descendens,
Neque quenquam servorum, neque filiorum ; sed sanè illi
Sepes collecturi, arboreti ut-essent septum,

Abiverant ; at iis senex viam præbat.

Solum autem patrem invenit benè-culto in arboreto,
Circumfodientem plantam : squalentem autem indutus erat tunicam,
Sutilem, turpem ; circum verò crura bubulas
Ocreas sutiles ligaverat-sibi, sentium-stricturas vitans ;
Chirothecasque super manus, ruborum causâ : at supernè

Ver. 222. — ἰδ' οἶον.] Dolii nempè filiorum ; ut rectè Spondanus. Cæterùm Barnicius hic inter varias lectiones retulit υἱῶν. Quod pronuntiatu idem.

Ver. 223. Αἵμασιὰς λέζοντες.] Τὰ ἐν τῶν λεπτῶν λῶων τυχία οἰκοδομήσουσιν. Schol. Αἵμασιὰ δὲ, κατὰ τὴν τῷ Πτολεμῷ ἑρμηνείαν, ἀλαῆς ἔρκος· ἴσως μὲν, ὡς στρογγυλότης, ἢ ἀκανθῶν ὅσα. Eustath.

Ver. 226. Αἰστρεύοντα φυτόν· ῥυπόωντα δὲ ἔστο χιτῶνα.] Observat Cicero, Hesiodum, cùm de culturâ agri scriberet, de Stercoratione nè verbum quidem fecisse, "At Homertus," (addit), "qui multis, ut mihi videtur, ante sæculis fuit, Laërtem lenientem desiderium, quod capiebat è filio, colentem "agrum, et eum stercorantem facit." Lib. de Senectute. Ubi cùm hunc Homeri locum respicere videatur, nihil autem hic de Stercoratione memorat Poëta ; conjicit Petrus Victorius, Var. Lect. lib. XXVIII. cap. 4. Ciceronem versum hunc ita legisse ; "Αἰστρεύοντα φυτόν ῥυπόωντα τὴν ἔστο χιτῶνα." vocemque ῥυπόωντα, Stercorantem, reddidisse. Quod tamen (uti observat Victorius) cum vocis ῥυπόωντα sensu minimè congruit, (vide suprâ ζ. 87. v. 435. ε. 72. ψ. 115.) Præterquam quòd et Asyndeton stud, "ἔστο χιτῶνα," admodum sit inusita-

tum. Cæterùm rectè deinde notat Victorius, Stercorationem Homero cognitam potè ex ζ. 297. Ὡς. suprâ ;

Ἐν πολλῇ κόπῃ, ἢ οἱ προσάραδι θορόων
Ἑμίονον τὴν βοῶν τὴν ἄλλαν κίχον· ὅφ' ἂν
ἀγοίον
Δρῶς Ὀδυσσεύς, τίμειος μέγα κτηρῆσις.

Porrò vocem Αἰστρεύοντα exponit Scholiastes. Πιεζύοντα ἢ πιεμακτόντα. Et Eustathius ; Αἰστρεύον δὲ, (inquit,) τὸ πιεζύναι, παρὰ τὸ Αἰστρον, ὃ ἐστὶ ζύτρον —. Αὐτὸ δὲ τὸ, Αἰστρεύον φυτόν, ἴσως ἐστὶ τὸ, φυτόν ἀμφιλαχαιῖον [infra ver. 241.] Vide suprâ ad χ. 455.

Ver. 227. Ῥαπτὸν, ἀεικέλιον.] Τὸ δὲ, "ῥαπτὸν ἀεικέλιον," inquit Eustathius, ὅφ' ἐν ἀναγωγῇ, ἵνα δηλοῖ τὸν ἀεικέλιον ῥαπτὸν. Sed, ut opinor, minus rectè.

Ver. 228. — γραπτῷ.] Τὰς τῶν ἀκανθῶν φύσιν κατὰπικρῆσιν ἢ ἀμυχῆς. Schol.

Ver. 229. Χειρίδας τ' ἐπὶ χερσὶ.] Ἦσαν τὰ τῶν χειρῶν καλύμματα, ἐν διεμάτων δαλαδῇ ἢ ἀντὶ ἑνῶ. Eustath. Casaubonus quidem hujusmodi chirothecarum usum veteribus Græcis et Romanis incognitum fuisse contendit. "Neque Græci," inquit, "neque "Romani habuere in usu manuum tegumenta, quibus etiam rustici hodiè utuntur." Annotat. in Athenæum, lib. XII. cap.

Αἰγείην κυνέην κεφαλῇ ἔχει, πένθος ἀέζων.

230

Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησε πολυτλας δῖος Ὀδυσσεύς

Γῆραι τειρόμενον, μέγα δὲ φρεσὶ πένθος ἔχοντα,

Στάς ἄρ' ὑπὸ βλωθρὴν ὄγχην κατὰ δάκρυον εἶβε.

Μεμῆριξε δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,

Κύσσαι καὶ περιφῦναι ἐὼν πατέρ', ἥδ' ἑκαστα

235

Εἰπεῖν, ὡς ἔλθοι καὶ ἴκοιτ' ἐς πατρίδα γαῖαν·

Ἡ πρῶτ' ἐξερέοιτο, ἑκαστά τε πειρήσαιο.

Ἦδε δὲ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,

Πρῶτον κερτομίῳ ἐπίεσσιν πειρηθῆναι.

Τὰ φρονέων ἰθὺς κίεν αὐτοῦ δῖος Ὀδυσσεύς·

240

Ἦτοι ὁ μὲν κἀτ' ἔχων κεφαλὴν, φυτὸν ἀμφελάχαινε·

Τὸν δὲ καριστάμενος προσεφώνεε φαίδιμος υἱός·

Ἦ γέρον, οὐκ ἀδαημονίη σ' ἔχει ἀμφοπολεύειν

Ὁρχατον, ἀλλ' εὖ τοι κομιδὴ ἔχει, οὐδὲ τι πάμπαν,

Caprinam galeam capite habebat, dolorem auctans.

230

Hunc autem ut animadvertit multa-passus nobilis Ulysses

Senectute afflictum, magnumque mente dolorem habentem,

Stans utique sub excelsâ pyro lachrymam effundebat.

Cogitavit verò deîdê in mente et in animo,

Osculari et amplecti suum patrem, et singula

235

Dicere, quomodo venisset et accessisset ad patriam terram;

An prius interrogaret, singulaque tentaret.

Sic autem ei cogitanti visum est satius esse,

Primum mordacibus verbis tentare.

Hæc cogitans rectâ ivit ad eum nobilis Ulysses:

240

Sanè ille quidem deorsum tenens caput, plantam circumfodiebat;

Eum autem astans alloquebatur illustris filius;

“O senex, non imperitia te tenet curandi

“Hortum, sed benè tibi cultura habet, neque omninò,

3. Et paulò inferiùs; “Græci veteres, ut “diximus, et horum, et tibialium usum ig- “norârunt.” Ita vir eruditus: Atqui utrisque *Laërtem* usum hâc memorat Poëta.

Ver. 233. — ὄγχην.] *Barnesius* edidit ὄγχην. Vide infra ad *ver. 246.*

Ver. 234. — κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν.] Ita apud *Virgilium*;

— mentem animumque. *Æn. VI. 11.*

Ver. 236. Κύσσαι ἔ περιφῦναι.] In *Vulgate* editum est *Κύσαι* ut et infra *ver. 319* *Κῦς* ἢ *μιν* περιφῦναι — Sed scribendum videtur cum duplici *σ*, *Κύσσαι* — *Κῦσαι* uti et in nonnullis locis apud Poëtam edidit *Barnesius*: nam vox *κῦς* alibi *priorem* corripit. Vide supra ad *σ'. 15.* et *ε'. 39.*

Ver. 236. et 261, Εἰσῆν.] *Al. Εἰσῆμιν.*

Ver. 238. — δάδαμον ἀδαημονίη ὄναι, Πρῶτον κερτομίον.] *Περικλήτατα γὰρ* (inquit) *Εὐ-*

stathius) Ὀδυσσεὺς ἐκ ἐὶδὸς λαυρὸν ἀναγνορίζει τῇ πατρὶ, μὴ ποτὶ τῇ αἰφνιδίᾳ τῆς χαρᾶς ἀποσβῆ ὁ γέρον. Verùm hoc in animo habuisse *Ulysses*, minimè ex ipso Poëtâ constat. Vide et supra ad *ver. 213.*

Ver. 239. — κερτομίῳ ἐπίεσσιν.] Vide ad *Π. σ. 649.*

Ver. 241. Ἦτοι ὁ μὲν κἀτ' ἔχων κεφαλὴν.] *Κἀτῳ ἔχων, νινυκῶς δύναισι δὲ καὶ ὄφ' ἔν, τὸ κατῆχων.* *Schol.* Et *Henricus Stephanus* inter varias lectiones retulit *κατῆχων*. In annotationibus autem planè mendosam esse lectionem contendit; voculamque *κατ'* non pro *κατὰ*, sed pro *πάνω* positam intelligit. Quod tamen durius videtur, et sententiæ nihil addit.

Ibid. — φυτὸν ἀμφελάχαινε.] Vide supra ad *ver. 226.*

Ver. 243. — ἐκ ἀδαημονίη σ' ἔχου.] Vide supra ad *ψ'. 266.*

Οὐ φυτὸν, οὐ συκῇ, οὐκ ἄμπελος, οὐ μὲν ἐλαίη, 245
 Οὐκ ὄγχη, οὐ πρᾶσίη τοι ἄνευ κομιδῆς κατὰ κῆπον.
 Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δὲ μὴ χόλον ἐνθεο θυμῷ.
 Αὐτόν σ' οὐκ ἀγαθὴ κομιδὴ ἔχει, ἀλλ' αἶμα γῆρας
 Λυγρὸν ἔχεις, αὐχμῆς τε κακῶς, καὶ αἰεκέα ἔσσαι.
 Οὐ μὲν ἀεργίης γε ἀναξ' ἐνεκ' οὐ σε κομίζεις, 250
 Οὐδέ τί τοι δούλειον ἐπιπρέπει εἰσοράσθαι
 Εἶδος καὶ μέγεθος· βασιλῇ γὰρ ἀνδρὶ ἔοικας.
 Τοιοῦτ' αὖ ἔοικας, ἐπεὶ λούσαιτο φάγοι τε.
 Εὐδέμεναι μαλακῶς· ἥ γὰρ δίκη ἐστὶ γερόντων.
 Ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατὰλεξον, 255
 Τεῦ δμῶς εἰς ἀνδρῶν; τεῦ δ' ὄρχατον ἀμφιπολεύεις;
 Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὅφρ' εὖ εἰδῶ,
 Εἰ ἐτεόν γ' Ἰθάκην τήνδ' ἰκόμεθ', ὥς μοι ἔειπεν

- " Non planta, non ficus, non vitis, non quidem oliva, 245
 " Non pyrus, non area tibi sine culturâ in horto.
 " Aliud autem tibi dicam; tu verò nē iram induc animo;
 " Ipsum te non bona cura habet, sed simul senectutem
 " Gravem habes, squalisque malè, et turpiter indutus es.
 " Non quidem inertix sanè dominus causâ non te curat, 250
 " Neque quid tibi servile conspicuum est intuentibus
 " In formâ et staturâ: regi enim viro similis es.
 " Tali autem similis es, qui postquam laverit comederitque,
 " Debeat dormire moliter; hic enim mos est senum.
 " Sed age mihi hoc dic, et accuratè narra, 255
 " Cujusnam servus es virorum? cujusnam verò hortum curas?
 " Et mihi hoc dic verè, ut benè sciam,
 " Si reverâ utique Ithacam hanc advenimus, sicut mihi dixit

Ver. 254. — ἢ συκῇ.] Edidit *Barneius* συκῇ. Quod eodem modo pronuntiandum.

Ver. 246. Οὐκ ὄχνη, ἢ πρᾶσίη.] Ita *Vulgate*. Quæ si vera sit lectio, pronuntiandum erit Οὐκ ὄγχη, ἢ πρᾶσίη ut *Iliad* l. 533.

" Ἡ λέλειπ', ἢ ἐκ λούσαιτο ———.

Et π'. 31.

Αἰναρίτη· τίς σου ἄλλος ———.

Vide et ad ver. 115. *huius libri*. *Barneius* autem ex *Etymolog. Magn.* et Editionibus nonnullis edidit Οὐκ ὄχνη, ἢ πρᾶσίη ——— ut aded Οὐκ ὄχνη pes sit *dactylus*.

Ver. 250. Οὐ μὲν ἀεργίης γε ἀναξ' ἔνικ' ἐσε κομίζεις.] *Dupontius* in *Gnomologiâ Homericâ* legit ἔνικαι σε κομίζεις. Ad sententiâ multo minus rectè.

Ver. 253. Τοιοῦτ' δὲ ἔοικας, ἰσὰ λούσαιτο φάγοι τε, Εὐδέμηναι μαλακῶς.] Τὸ δὲ, " Τοιοῦτ' αὖ ἔοικας, ὅς." διατῆν ἔχει ἰσοιαν. " Ἡ γὰρ, ὅτι τοιοῦτος εἰ οἷος λούσθαι, καὶ μετὰ τὸ ἰμωγαῶν καμᾶσθαι, ἢ μὴν ἢ ἔργοις ἰσικρίσεις ἁλοικοῖς" ἢ ὅτι τοιοῦτ', ἦγον βασιλεῖ, ἔοικας, ἢ

νῦν οὕτως ὡς ἔχεις, ἀλλ' ὅτι ὁ τοιοῦτος λούσαιτο ἢ φάγοι, ὡς ἢ ἀναπασσῶν ἢ ὕπνου. *Eustath.* Verior, ut opinor, prior explicatio; quam et amplectitur *Dna. Dacier*. Constructio tamen hic subdificilis videtur, *Homericamque* perspicuitatem minus sapere: Nisi fortè legendum sit, " Τοιοῦτ' δὲ ἔοικας, ἰσὰ λούσαιτο, ὅς." Quâ ratione perspicua admodum et luculenta erit sententia.

Ibid. — ἰσὰ λούσαιτο φάγοι τε.] Apud *Julianum*, *Orat.* II. (notante *Barneio*), λούγει φάγοι τε.

Ver. 254. — ἢ γὰρ δίκη ἐστὶ γιρόντων.] Τὸ δὲ διῆταις [μείρες τῷ γῆρας,] ἐφ' ᾧ τὸ σύμφορον ὁρᾶται φησιν, αὐτὸ τῶτο εἶναι, καὶ οὐδ' οὐδ' ἀλγιστὸν, " — ἰσὴν λούσαιτο φάγοι τε, Εὐδέμηναι μαλακῶς ———." *Galen. de Sanitate tuend.* lib. V. cap. 12. sub fine.

Ver. 257. et 296. Καὶ μοι τῶτ' ἀγόρευσον ἰσότημέν.]

— minique hæc edisserere vera roganti.

Æn. II. 149.

- Οὗτος ἀνὴρ νῦν δὴ ξυμβλήμενος ἐνθάδ' ἰόντι,
 Οὔτι μάλ' ἀρτίφρων' ἐπεὶ οὐ τέλμησεν ἕκαστα 260
 Εἰπεῖν, ἧδ' ἐπακούσαι ἐμὸν ἔπος, ὥς ἐρέεινον
 Ἀμφὶ ξείνῳ ἐμῷ, εἴπου ζῶει τε καὶ ἐστί,
 Ἥ ἤδη τέθηκε, καὶ εἰν αἶδαο δόμοισιν.
 Ἐκ γάρ τοι ἔρεω, σὺ δὲ σύνθεο, καὶ μεν ἄκουσον,
 Ἄνδρα πότ' ἐξείνισσα φίλῃ ἐνὶ πατρίδι γαίῃ, 265
 Ἥμετερονδ' ἐλθόντα· καὶ οὔτω τις βροτὸς ἄλλος
 Ξείνων τηλεδαπῶν φιλίων ἐμὸν ἵκετο δῶμα.
 Εὐχετο δ' ἐξ Ἰθάκης γένος ἔμμεναι, αὐτὰρ ἔφασκε
 Λαέρτην Ἀρκεσιιάδην πατέρ' ἔμμεναι αὐτοῦ.
 Τὸν μὲν ἐγὼ πρὸς δάματ' ἄγων εὖ ἐξείνισσα, 270
 Ἐνδυκέως φιλέων, πολλῶν κατὰ οἶκον ἑόντων·
 Καὶ οἱ δῶρα πόρον ξεινήϊα, οἷα ἔωκει·
 Χρυσοῦ μὲν οἱ δῶκ' εὐεργέος ἑπτὰ τάλαντα,
 Δῶκα δὲ οἱ κρητῆρα πανάργυρον ἀνθεμόεντα,
 Δώδεκα δ' ἀπλοῖδας χλαίνας, τόσσους δὲ τάπητας, 275

- " Ille vir, jam nunc obviàm-factus huc venienti,
 " Nequaquam valdè sapiens; quoniam non sustinuit singula 260
 " Dicere, et audire meum verbum, ut interrogabam
 " De hospite meo, an alicubi vivatque et existat,
 " An jam mortuus sit, et in orci ædibus.
 " Edicam enim tibi, tu verò attende, et me audi;
 " Virum quondam hospitio-excepi charà in patriâ terrâ, 265
 " Ad nostram domum ubi-venerat; et nondum quisquam mortalis alius
 " Hospitum longinquorum charior meam advenit domum.
 " Profitebatur autem se ex Ithacâ genere esse; et dicebat
 " Laërtem Arcesiadem patrem esse ipsius.
 " Hunc quidem ego ad domum ducens benè hospitio-excepi, 270
 " Peramantèr tractans, multa in domo mihi cùm-essent;
 " Et ei dona præbui hospitalia, qualia decebat:
 " Auri quidem ei dedi benè-elaborati septem talenta,
 " Dedi verò ei craterem totum-argenteum floribus-cælatum,
 " Duodecimque simplices lænas, totque tapetes, 275

Ver. 266. — ἔπω τις βροτὸς.] *Al.* ἔ
 σόιος βροτὸς.

Ver. 267. Ξείνων τηλεδαπῶν φιλίων ἐμὸν
 ἵκετο δῶμα.] Φιλίων, τοῖς φίλοις, ἐμὸν
 ἵκετο δῶμα. Ἐκ τῷ " φίλος" δὲ, ὁ φίλιος γί-
 νεται ἐκ αὐτοῦ δὲ, ὡς ἔ' προειρηλώθη, ὁ φίλιος
 σοῦ, ἔ' χρεῖς ἔ' παρὰ Σοφοκλῆ. *Eustath.* Vide
 suprâ ad ε'. 351. Quod cùm non intellex-
 erit *Spondanus*, sententiam hoc in loco pla-
 nè pesusdat, istud φιλίων vertendo "ami-
 corum;" ac si esset videlicet ex φίλος. Et
 in annotationibus; "Docet," inquit, "his
 " verbis, se remotam quandam regionem

" incoluisse, utpote ad quam peregrini ho-
 " mines minimè accederent." Rاندemque
 interpretationem sequuntur Versiones ple-
 ræque. Sed et *Barnesius*, qui ad *Odys.* ε'.
 351. ubi idem versus occurrit, sententiam
 et in Versione et in Annotationibus rectè
 exposuit; ipse tamen hoc in loco vocem
 φιλίων "amicorum" mirè vertit.

Ver. 269. — αὐτῷ.] *Al.* αὐτῇ.

Ver. 271. — φιλίων.] Vide ad *Iliad.* ε.
 304.

Ver. 273. Χρυσῷ μὲν εἰ.] *Barnesius* inter
 varias lectiones, Χρυσῷ μὲν εἰ.

Τόσσα δὲ φάρια καλὰ, τόσους δ' ἐπὶ ταῖσι χιτῶνας·
 Χαρὶς δ' αὖτε γυναῖκας ἀμύμονας, ἔργ' εἰδυίας,
 Τέσσαρας εἰδαλίμας, ὥς ἤβλεν αὐτὸς εἰσεῖναι.

Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα πατὴρ κατὰ δάκρυον εἶπον·
 Ἐεῖν, ἦτοι μὲν γαῖαν ἰάνεις, ἣν ἐρεῖνεις·

280

Ἵδρισταὶ δ' αὐτὴν καὶ ἀτάσθαλοι ἄνδρες ἔχουσι·
 Ἀἶψα δ' ἐτώσια ταῦτα χαρίζο, μυρὶ ὀπάζων·

Εἰ γάρ μιν ζῶν γ' ἐκίχεις Ἰθάκης ἐνὶ δήρῳ,
 Τῷ κέν σ' εὖ δώροισιν ἀμειψάμενος ἀπέπεμψε,

Καὶ ξενὴ ἀγαθῇ· ἥ γὰρ δόμις, ὅστις ὑπάρξει.

285

Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκίως καταλέξον,

Πόστων δὴ ἔτος ἐστίν, ὅτε ξείνισσας ἐκείνων,

Σὸν ξείνον δύστηνον, ἐμὸν παῖδ', εἴ ποτ' ἦν γε,

Δύσμορον; ὃν που, τῇλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης,

Ἦέ που ἐν πόντῳ φάγον ἰχθύες, ἥ ἐπὶ χέρσου

290

Θηρσὶ καὶ οἰανοῖσιν ἔλαρ γένετ'· οὐδὲ ἔμπτῃ

" Totidemque pallia pulchra, totidemque ad hæc tunicas:

" Separatim verò insuper mulieres eximias, operum scientes,

" Quatuor speciosas, quas voluit ipse eligere."

Illi autem respondit deinde pater lachrymas stillans;

" Hospes, profectò quidem ad terram pervenisti, de-quâ interrogas:

280.

" Injuri autem ipsam et improbi viri habent.

" Dona verò irrita hæc largiebaris, multa præbens:

" Si enim ipsum vivum utique invenisses Ithacæ in populo,

" Eò te benè donis remuneratus dimisisset,

" Et hospitio bono; hoc enim jus est, quicunque cœperit.

285.

" Sed age mihi hoc dic, et accuratè narra,

" Quotus jam annus est, quandò hospitio-excepisti illum,

" Tuum hospitem infelicem, meum filium, (si quidem unquam fuit),

" Infortunatum? quem alicubi, procul ab amicis et patriâ terrâ,

" Vel in ponto comederunt pisces, vel in terrâ

290.

" Feris et avibus captura factus est; neque ipsum mater

Ver. 278. — εἰδαλίμας.] Εὐδαίης, ἰν-
 μέρους. Etymolog. Magn. ad vocem Εἰδαλί-
 μας. Ubi et hic Homeri locus adducitur.

Ver. 283. Εἰ γὰρ μιν.] Refertur istud
 γὰρ non ad aliquid jam antè dictum, sed ad
 id quod de egregiâ Ulyssis benevolentia et
 hospitalitate elegantius reticetur. Vide ad
 Ib. l. 22.

Ver. 285. — ἥ γὰρ δόμις, ὅστις ὑπάρξει.]
 Vocem ὑπάρξει (quæ apud Homerum hoc
 tantùm in loco occurrit.) Scholiastes expo-
 nit, προκαταρξήσθαι. Similiterque Eustathius;
 Δόμιον, inquit, ἀντιζενίζον τὸν ὑπάρξαντα.

Ἐκέρσι τοῖσιν πρόσι:

Νῆφ' ἐνὶ ὑπεργίτων

Ἵσαντιόσας. — Pindar. Pyth. Od. V. 57.

Χαίρις χάρις γὰρ ἐστὶν ὁ τίσις αὐτῶν.

Sophocl. Ajax, vers. 522.

Cæterùm Eustathius legit ὑπάρξει.

Ver. 288. — εἰ ποτ' ἦν γε.] Vide ad
 Il. γ'. 180.

Ver. 289. Δύσμορον ἰ. ὃν πε, τῇλε φίλων
 ὄν.]

Hæu! terrâ ignotâ, canibus data præda
 Latinis,

Alitibusque jaces: nec te tua funera ma-
 ter

Produxit, pressive oculos, —

Æn. IX. 485,

Ver. 290. Ἦέ πε ἰν πόντῳ φάγον ἰχθύ-
 ες.]

— aut gurgite mersum

Unda feret; piscesque impasti vulnera
 lambent.

Æn. X. 552.

Ibid. — ἐπὶ χέρσιν.] Alii ἐπὶ χέρσιν.

Κλαῦσε περιστείλασα, πατήρ Δ', οἳ μιν τεκόμεσθαι
 Οὐδ' ἄλοχος πολύδαρος ἐχέφρων Πηνελόπεια
 Κώκυς' ἐν λεχέεσσι φίλον πόσιν; ὡς ἐπέοικεν,
 'Οφθαλμοὺς καθελοῦσα· τὸ γὰρ, χέρας ἐστὶ δακνόντων. 295
 Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὅφρ' εὖ εἰδῶ,
 Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλεις, ἡδὲ ταχῆες;
 Ποῦ δὲ νηὺς ἕστηκε Δοῇ, ἥ σ' ἤγαγε δέυρο,
 'Αντιθέους Δ' ἐτάρους; ἥ ἔμπορος εἰλήλουθας
 Νηὸς ἐπ' ἀλλοτρίης, οἱ δ' ἐκθήσαντες ἔβησαν; 300
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις 'Οδυσσεύς·
 Τοιγὰρ ἐγὼ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω.
 Εἰμὶ γὰρ ἐξ 'Αλύβαντος, ὅθι κλυτὰ δάματα ναίω,
 Υἱὸς 'Αφείδαντος, Πολυπημονίδαο ἀνακτος·
 Αὐτὰρ ἐμοί γ' ὄνομ' ἐστὶν 'Επήριτος· ἀλλὰ με δαίμων 305
 Πλάγξ' ἀπὸ Σικανίης δεῦρ' ἐλθέμεν, οὐκ ἐθέλοντα·

" Flevit coöpertum, paterque, qui ipsum genuimus;
 " Neque uxor multum-dotata prudens Penelope
 " Ploravit in lectis charum maritum, sicut dicit,
 " Oculos illius ubi-presserat: hic enim honos est mortuorum. 295
 " Et mihi hoc dic verè, ut benè sciam,
 " Quis? undè es hominum? ubinam tibi urbs et parentes?
 " Ubinam autem navis stat velox, quæ te vexit huc,
 " Deo-paresque socios? an vector venisti
 " Navi in alienâ; illi autem te-exposito discesserunt?" 300
 Illum autem respondens allocutus est solers Ulysses;
 " Enimverò ego tibi hæc valdè accuratè narrabo:
 " Sum enim ex Alybante, ubi inclytas ædes habito,
 " Filius Aphidantis Polypemonidæ regis:
 " At mihi sanè nomen est Eperitus; sed me deus 305
 " Errare-fecit à Sicaniâ, huc ut-venirem nolens:

Ver. 292. — [περιστείλασα.] Περικαλύψασα. Schol.

Ver. 293. — [ἄλοχος πολύδαρος.] Ἡ πολλοῖς δόροις γαμυνθεῖσα. Schol. Vide suprâ ad f. 378.

Ver. 294. — [ἐπέοικεν.] Eustathius in commentario citat ἱππικόν. Quæ fortè potior lectio. Vide ad II. d. 37.

Ver. 298. Πῶ δὲ νηὺς ἔστηκε. Ita Vulgati. In utrâque autem Eustathii editione scriptum est, Πῶ δὲ νηὺς ἔστηκε. Quam lectionem et præfert Stephanus Berglerus, in Præfatione ad *Iliados* Editionem Wettsteinianam, pag. 8. pluraque ex Aristophane loca adducit, ubi vocula δὲ occurrit. Apud *Homero* tamen, (uti fatetur vir ipse eruditus,) in vulgatis exemplaribus, nusquam reperitur hæc vocula. *Barnesius* ex conjecturâ edidit, Πῶ δὲ νηὺς ἔστηκε. At verisimilior altera ejusdem conjectura; Πῶ δ' ἡ νηὺς ἔστηκε. Quam lectio firmari videtur ver. 307. infra; ubi ex α.

185. restituit ipse *Barnesius*, Νηὺς δὲ μοι ἔστηκεν ἰσ' ἀγγῶ. — Sed et vulgatâ lectio hæc in loco quâ ratione ferri possit, vide ad II. d. 51.

Ver. 299. — [ἥ ἔμπορος εἰλήλουθας.] 'Εσταυρῶ. Ἐμπορος κῆρυς ὁ ἀλλοτρίης νηὺς ἐπιβάτης. Eustath. Vide suprâ ad β'. 319.

Ver. 303. Εἰμὶ γὰρ ἐξ 'Αλύβαντος. [Iliad. β'. 857.] 'Αλύβαντος ἴφκ. Schol. Ἐπὶ τῷ δὲ, πόλιν Θερακίαν ταύτην ἵκων. Eustath. Quæ autem hic affert *Barnesius*; " Ἀλύβας ab ἑλν *Perigrinationem*; Ἀφείδας, *Munificentiam* *Laoria* notare; *Πολυπημονίδης*, ejusdem *Asfictiones*:" hæc verò merz sunt ineptiæ. Quanquam eadem ferè annotat et *Eustathius*.

Ver. 306. — [Σικανίης.] Σικελίας φησάν γὰρ αὐτὴν Ἴσκιος, ἰλδοῦντις ἀπὸ Σικανῶν. Schol.

Νῆϋς δέ μοι ἦδ' ἔστηκεν ἐπ' ἀγροῦ, νόσφι πόλης.

Αὐτὰρ Ὀδυσσῆϊ τόδε δὴ πέμπτον ἔτος ἐστίν,

Ἐξ οὗ κῆθεν ἔβη, καὶ ἐμῆς ἀπελήλυθε πάτρης,

Δύσμορος· ἥ τε οἱ ἐσθλοὶ ἔσαν ὄρνιθες ἰόντι

310

Δεξιοί, οἷς χαίρων μὲν ἐγὼν ἀπέπεμπον ἐκείνων,

Χαῖρε δὲ κῆνος ἰάν· θυμὸς δ' ἔτι νῶϊν ἐάλπει

Μίξεσθαι ξεινή, ἦδ' ἀγλαὰ δῶρα διδάσειν.

Ὡς φάτο· τὸν δ' ἄχεος νεφέλη ἐκάλυψε μέλαινα·

Ἀμφοτέρησι δὲ χερσὶν ἑλὼν κόνιν αἰθαλόεσσαν

315

Χεύατο κακκεφαλῆς πολιῆς, ἀδινὸν στεναχίζων.

Τοῦ δ' ὠρίνετο θυμὸς, ἀνὰ ῥίνας δὲ οἱ ἦδη

Δριμὺ μένος προὔτυψε, φίλον πατέρ' εἰσορόωντι.

Κύσσε δὲ μιν περιφύς, ἐπιάλμενος, ἦδ' ἐπροσηύδα·

Κεῖνος μέντοι ὃδ' αὐτὸς ἐγὼ, πάτερ, ὃν σὺ μεταλλάς, 320

“ Navis verò mihi hæc stat ad agrum, seorsum ab urbe.

“ At Ulyssi hic jam quintus annus est,

“ Ex quo illinc ivit, et à meâ digressit patriâ,

“ Infelix : profectò utique ei bonæ erant aves eunti

310

“ Dextræ ; quibus gaudens quidem ego dimittebam illum,

“ Gaudebat autem ille abiens : animusque adhuc nobis sperabat,

“ Mixtum-iri nos hospitio, et splendida dona daturus.”

Sic dixit : illum autem doloris nebula coöperuit atra :

Ambabus verò manibus sumptum pulverem fulvum.

315

Fudit-sibi in caput canum, crebrò gemens.

Hujus autem commovebatur animus ; ad nares verò ei jam

Acer spiritus pulsavit, charum patrem intuenti.

Osculatus verò est ipsum amplectens, insiliens, et alloquebatur ;

“ Ille quidem hic ipse ego pater, quem tu inquiris,

320

Ver. 307. Νῆϋς δὲ μοι ἦδ' ἔστηκεν.] Ita ex Editionibus nonnullis restituit *Barnesius*. Rectè, ut videtur. Ita enim (uti ipse annotat) in omnibus legitur suprâ 4. 185. ubi idem versus occurrit. Alii hîc, omisâ voculâ ἦδ', legunt “ Νῆϋς δὲ μοι ἔστηκεν ἔσ.”

Ver. 311. Δεξιὸν.] Ἀπὸ τοῦ ἥ ἐκ τῶν δεξιῶν μισθῶν. *Schol.*

Ver. 312. — θυμὸς δ' ἔτι.] *Al.* θυμὸς δὲ τι.

Ibid. — νῶϊν.] *Eustathius* in commentario citat ἡμιν.

Ver. 314. — τὸν δ' ἄχεος νεφέλη ἐκάλυψε μέλαινα.] Vide ad *Il.* c. 22.

Ver. 315. — χερσὶν ἑλὼν κόνιν αἰθαλόεσσαν, χεύατο κακκεφαλῆς πολιῆς.]

Canitiem immundo deformat pulvere, et ambas

Ad cælum tendit palmas —

Æn. X. 844.

Canitiem terrâ atque infuso pulvere fœdant.

Catull. de Nuptiis *Pelei* et *Thetidis*, *Carm.* LXIV. ver. 224.

Ver. 317. — ἀνὰ ῥίνας δὲ οἱ ἦδη Δριμὺ μένος προὔτυψε.] Δριμὺ μένος προὔτυψεν, ἤτοι προετίσκει τοῖς ῥίσι· δὲ δὴ προετίσκει, ὡς τὰ πολλὰ, ἡ μίλλων διακρίνει. *Eustath.* *Aristoteles* autem hujusmodi narium affectionem ab irâ proficisci putat ; Οἱ ἀνδρῆς, inquit, θυμολογῶντες ἰσχυρὰς τῶν γὰρ ὁ θυμὸς πρὸς τὰς κινδύνους ἔσθ' Ὀμηρος, “ — Δριμὺ δ' ἀνὰ ῥίνας μένος —.” Πάντα γὰρ τὰ τοιαῦτα ἴσως σημαίνει τὴν τῷ θυμῷ ὑγερσιν καὶ ἰσχύϊ. *Ethic.* *Nicomach.* lib. III. cap. 11. Similiterque *Theocritus*, *Idyll.* I. ver. 18.

Καὶ οἱ δὲ δριμύτη χολὰ πρὸς ῥίνας κἀσθται

Ver. 319. Κύσσει.] Vide suprâ ad ver. 235. et ad c. 89.

Ver. 320. Κεῖνος μέντοι ὃδ' αὐτὸς ἐγὼ, πάτερ, ὃν σὺ μεταλλάς.] Similiter apud *Virgilium* ;

— coram, quem quaeritis, adsum

Troius *Æneas*, Libycis ereptus ab undis.

Æn. I. 595.

Et apud *Martialem* ;

Hic est, quem legia, ille, quem requiris.

Lib. I. *Epigramm.* I. ver. 1.

Ἥλυθον εἰκοστῷ ἔτει ἐς πατρίδα γαῖαν.

Ἄλλ' ἴσχεο κλαυθμοῖο, γόοιό τε δακρυόεντος.

Ἐκ γάρ τοι ἔρῳ· (μάλα δὲ χρὴ σπυδόμεν ἔμψης.)

Μνηστῆρας κατέπεφνον ἐν ἡμετέροισι δόμοισι,

Δῶξεν τινύμενος θυμαλγέα, καὶ κακὰ ἔργα.

325

Τὸν δ' αὖ Λαέρτης ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·

Εἰ μὲν δὴ Ὀδυσσεύς γε, ἐμὸς παῖς, ἐνθάδ' ἰκάνεις,

Σῆμά τί μοι νῦν εἰπὲ ἀριφραδὲς, ὅφρα πεποίθω.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

Οὐλὴν μὲν πρῶτον τήνδε φράσαι ὀφθαλμοῖσι,

330

Τὴν ἐν Παρνησῷ μ' ἔλασεν σὺς λευκῷ ὀδόντι

Οἰχόμενον· σὺ δέ με προΐεις καὶ πότνια μήτηρ

Ἐς πατέρ' Αὐτόλυκον μητρὸς φίλον, ὅφρ' ἂν ἐλοίμην

Δῶρα, τὰ δεῦρο μολάν μοι ὑπέσχετο, καὶ κατένευσεν.

Εἰ δ' ἄγε, τοι καὶ δένδρε', εὐκτιμένην κατ' ἁλῶν,

335

Εἴπω, ἃ μοι πότ' ἔδωκας, ἐγὼ δ' ἤτεόν σε ἔκαστα,

Παιδὸν δ' ἐὼν, κατὰ κῆπον ἐπιστόμενος· διὰ δ' αὐτῶν

Ἰκνέμεσθα, σὺ δ' ὠνόμασας καὶ ἔειπες ἔκαστα.

"Veni vigesimo anno in patriam terram.

"Sed contine-te à fletu, luctuque lachrymoso.

"Edicam enim tibi; (valdè autem oportet festinare omnino :)

"Procos interfeci in nostris ædibus,

"Contumeliam ulciscens animo-gravem, et mala opera."

325

Ei autem rursus Laërtes respondebat, dixitque;

"Siquidem reverà Ulysses utique, meus filius, huc venisti,

"Signum aliquod mihi nunc dic manifestum, ut persuadear."

Illum verò respondens allocutus est solers Ulysses;

"Cicatricem quidem primùm hanc animadvertite oculis,

330

"Quam in Parnasso mihi infixit sus albo dente

"Peregrè-profecto : tu verò me emiseras et veneranda mater

"Ad patrem Autolycum matris charum, ut acciperem

"Dona, quæ huc profectus mihi promiserat, et annuerat.

"Quin age, tibi et arbores, benè-culto in arboreto,

335

"Dicam, quas mihi olim dedisti; ego autem poscebam à te singulas,

"Puer cùm-essem, per hortum comitans; per ipsas verò

"Ibamus, tu autem nominâsti et dixisti singulas.

Ver. 321. — εἰκοστῷ ἔτει ἱς.] Vide suprâ ad π'. 206.

Ver. 322. Ἄλλ' ἴσχεο κλαυθμοῖο.] Pronuntiatur ἴσχεο, vel ἴσχω ut rectè notavit Barnesius. Similiter ἦσαν, infrâ ver. 336. pronuntiatur ἦτον, vel ἦτιν. Vide ad II. β. 116.

Ver. 323. — μάλα δὲ χρὴ σπυδόμεν.] Διὰ τὸ παραδοξοῦναι πόλεμον ἐν τῶν Ἰθακησίων αὐτίκα νῦν. Eustath.

Ver. 325. — τινύμενος.] Vide ad II. β'. 43. γ'. 260. et 279.

Ver. 331. Τὴν ἐν Παρνησῷ.] Vide suprâ ad π'. 393. Ὡς.

Ver. 335. Εἰ δ' ἄγε.] Particulæ Εἰ, hoc in loco, vis hujusmodi est: "Sin hoc tibi non satis visum fuerit; Vel, "Sin alia adhuc indicia postules; Age, Ὡς."

Ibid. — εἰ δένδρε' — Εἴπω, ἃ μοι πότ' ἔδωκας.] Καὶ τῷ αὐτοῖ ἰδιαιτέον τὴ γνώρισμα παραδεδωκένος οἰκίον τῷ τόπῳ περὶ δὲ ἑστὶ ὕληται, ἀπαριθμῶνται εἰ δένδρεα τῷ Λαέρτῃ. "ἃ μοι ποτὶ" φησιν "ἔδωκας, Ὡς." Eustath.

"Ογχνας μοι δῶκας τρεῖςκαίδεκα, καὶ δέκα μηλίας,
Συκίας τεσσαράκοντ'· ὄρχους δὲ μοι ᾧδ' ὀνόμηνας 340
Δάσειν πεντήκοντα, διατρυγίος δὲ ἕκαστος

"Ἠν· ἔνθα δ' ἀνὰ σταφυλαὶ παντοῖαι ἔασιν,
'Οπότε δὴ Διὸς ἄραι ἐπιβρίσειαν ὑπερβειν.

"Ὡς φάτο· τοῦ δ' αὐτοῦ λυτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
Σήματ' ἀναγνόντες, τὰ οἱ ἔμπεδα πέφραδ' Ὀδυσσεύς. 345

'Αμφὶ δὲ παιδὶ φίλῳ βάλε πήχες· τὸν δὲ προσὶ οἱ
Εἶλεν ἀποφύχοντα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἄμπνυτο, καὶ ἐς φρένα θυμὸς ἀγέρεθαι,
'Εξαῦτις μύθοισιν ἀμειβόμενος προσέειπε·

Ζεῦ πάτερ, ἥ ρα ἔτ' ἐστὶ θεῶν κατὰ μακρὸν Ὀλυμπον,
Εἰ ἐτεὸν μνηστῆρες ἀτάσθαλοι ὕβριν ἔτισαν. 350

"Pyros mihi dedisti tredecim, et decem malos,

"Ficos quadraginta, vitium-ordines verò mihi híc disertè-dixisti 340

"Daturum te quinquaginta; penitus-vindemialis autem unusquisque-

"Erat; illic nempe uvæ omnigenæ insunt,

"Quandò demùm Jovis tempestates incubuerint desuper."

Sic dixit: ejus autem ibidem soluta sunt genna et charum cor,

Signa agnoscentis, quæ ei accurata dixerat Ulysses.

Circum verò filium charum jecit brachia; eum autem ad se

Cepit animâ-deficientem multa-passus nobilis Ulysses.

At postquam is spiritum-recepit, et in mentem animus collectus est,

Iterum verbis respondens allocutus est;

"Jupiter pater, profectò utique adhuc esis dii in magno Olympo, 350

"Si reverà proci improbi injuriam luerunt.

Ver. 339. "Ογχνας.] ΑΙ. "Οχνας. Vide supra ad ver. 246. et ἄ. 115.

Ver. 340. — ἔρχου δὲ.] Ὁρχοὶ γὰρ ἐστὶν ὁ βότρυς, ἐς δὲ ἐντίθεται τὰ φρούτα πρὸς μέσους. — Ὁ δὲ Ἡσιόδῳ ἔρχον λίγυ τὰ ἐπισίχον φύλλων τῶν ἁμπελῶν [Ἀσπίς Ἡερικλ. ver. 293. 294.] "Οἱ δ' αὖτ' ἐς τὰ λείρους "ἔφρον — βότρυς μεγάλων ἀπὸ ἔρχον." — καὶ πάλιν, [ver. 296. 297.] "παρὰ "δὲ σφισιν ἔρχις Χερσίδης ἦν." Εἰς δὲ ἐστὶ δαλὶ καὶ κῆτον. Etymolog. Magn. ad vocem Ὁρχαντος.

Ver. 341. — διατρυγίος δὲ ἕκαστος ἦεν.] Τὸ δὲ "διατρυγίος" ἀπαξ μὲν ἐκ αὐτῶν ἔλκεται τῇ Παιήῃ, σημαίνει δὲ ἁμπελιν ἢ οἱ καρποὶ ἐν διαφύσει καρπῶν περιείκοντα· διὸ καὶ ἔφη, "ἔνθα "σταφυλαὶ παντοῖαι." "Ἐπειρὶ δὲ διατρυγίους φασὶν ἔρχους, ὁ μόνος οἰκιστὴς, ἀλλὰ καὶ διδρυκοῦς, τοῦτ' ἐστὶν πάνυ πυκνοῦς, ἀλλὰ συντόνους ὡς ματαῖον τῶν κατὰ τὰ φρούτα τείχων περιεσπάρθαι· τὸ τῶν περιεσπάρθαι καὶ οἶον τετυγῆσθαι. Eustath. Rectius autem, ut opinor, vocem διατρυγίος interpretéris, "Penitus-vindemialis:"

— θεῖν τετυγῶσιν ἀλλοιῶν. Ilia. c. 566.

— ἰτίους δ' ἄρα τι τετυγῶσιν.

Odys. ἄ. 124.

Οἱ δ' ἐτρυγῶν οἶνος —

Hesiod. Ἀσπ. Ἡερικλ. 292.

Ver. 343. — ἐπιβρίσειαν.] Vide ad Il. 4. 343.

Ver. 345. — πέφραδ'.] Vide ad Il. β. 314. et ἄ. 500.

Ver. 347. Εἶλεν.] ΑΙ. Εἶλασιν.

Ver. 350. — ἥ ρα ἔτ' ἐστὶ θεῶν.] Ita apud Euripidem;

Νῦν σὺνδ' ἑλλαντοὶ ἡμίραν ἰδοῦ· βῆναι,
Θεὸς κοίμῳ, καὶ δοκῶ τὰς συμφορὰς
ἔχων ἱλαστον, τῶνδ' ἐτινάντων δίκην.

Supplices, ver. 731.

Et apud Livium; "Pro te quiaque, Domine tandem esse, et non negligere humana, fruemur." Lib. III. § 56. Et Terentius, apud eundem; "Est caeleste numen! Es, magne Jupiter!" Lib. VII. § 6. Nec dissimiliter apud Lucanum;

— sunt nobis nulla profecto
Numina; cum caeco rapiantur oscula casu.
Mentimur regnare Jovem —

Pharsal. lib. VII. 445.

Ver. 351. — ἀνέσθαι.] ΑΙ. ἀνέσθαι.

Ibid. — ἴτισαν.] Vide ad Il. ι. 508. et Il. 19. 20.

Νῦν δ' αἰνῶς δαΐδονται κατὰ φρένα, μὴ τάχα πάντες
 Ἐνθάδ' ἐπέλθωσιν Ἰθακήσιοι, ἀρχαλίας δὲ
 Πάντη ἐποτρύνωσι Κεφαλλήνων παλίσσι.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 355
 Θάρσει, μὴ τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόων·
 Ἄλλ' ἴομεν προτὶ οἶκον, ὃς ὀρχάτου ἐγγυθὶ κῆται·
 Ἐνθα δὲ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἦδ' ἐσδάτην
 Προὔπεμψ', ὥς ἂν δαΐπνον ἐφοπλίσσωσι τάχιστα.

Ὡς ἄρα φωνήσαντε, βάστην πρὸς δώματα καλὰ. 360
 Οἱ δ' ὅτε δὴ ῥ' ἴκοντε δόμους εὖ ναιετάοντας,
 Εὖρον Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἦδ' ἐσδάτην,
 Ταμνομένους κρέα πολλὰ, κερῶντάς τ' αἶθροπα οἶνον.
 Τόφρα δὲ Λαέρτην μεγαλήτορα ᾧ ἐνὶ οἴκῳ
 Ἀμφίπολος Σικελὴ λοῦσεν, καὶ φρεῖσιν ἐλαίῳ· 365
 Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαῖναν καλὴν βάλεν· αὐτὰρ Ἀθήνη
 Ἀγχι παρισταμένη μέλε' ἤλδανε ποιμένι λαῶν,
 Μείζονα δ' ἥς πάρος, καὶ πάσσονα δῆκεν ἰδεῖσθαι.

"Nunc autem graviter timeo in mente, ne citò omnes

"Huc adveniant Ithacenses, nuncios verò

"Circumquaque expediant Cephallenorum ad urbes."

Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses;

"Confide, ne tibi hæc in mente tuâ curæ-sint;

"Sed eamus ad domum, quæ hortum prope jacet;

"Illuc verò Telemachum et bubulcum et subulcum

"Præmisi; ut cœnam appararent citissimè."

Sic utique locuti, iverunt ad ædes pulchras,

Hi autem quandò jam pervenerunt ad ædes habitantibus-commodas,

Invenerunt Telemachum et bubulcum et subulcum,

Incidentes carnes multas, miscentesque generosum vinum.

Interim verò Laërtem magnanimum suâ in domo

Famula Sicula lavit, et unxit oleo;

Circumque deindè lanam pulchram jecit: at Minerva

Prope astans membra auctavit pastori populorum,

Majoremque, quàm antea, et crassiorem fecit ad-intueqndum.

355

360

365

Ver. 352. ——— δάδουκα.] Vide ad II. 3. 736.

Ver. 353. ——— ἐπὶ λῶσιν Ἰθακήσιοι.] *Barncsius* ex conjecturâ edidit ἐπὶ λῶσιν ῥ' Ἰθακήσιοι. Sed nihil opus. Vide ad II. 4. 51.

Ver. 354. ——— Κεφαλλήνων παλίσσι.] Ita rectè ex *Eustathii* commentario et ex *Odys.* φ'. 262. restituit *Barncsius*. In vulgatis hæc corruptè editum est: παλίσσι· ac si esset videlicet ex παλίσ.

Ver. 363. Ταμνομένους.] Vide ad II. 3. 180.

Ibid. ——— κερῶντας τ' αἶθροπα οἶνον.] Τοσίτην ἐκβάλλοντας ὡς νεατῆρας. *Eustath.*

"Τὸ κερῶν, sive κερῶσις, licet miscere pro-prie significet, usurpatur tamen simplici-ter ἀντὶ τοῦ ἰσχυρίου, ὃ δίδουσι πλεον pro-infundere in calicem scil. sive cyathum, "et bibendum porrigere." *Gataker. Advan-tar. Miscellan. Posthum. cap. 5.* ubi hunc *Homeri* locum adducit.

Ver. 366. ——— αὐτὰρ Ἀθήνη ——— μέλα' ἤλδανε ποιμένι λαῶν.] Ἦτοι εὐτραφῆ ὃ λουαρεῖ ἡποιοι, ἐντυπνα τὰ μέλα. *Porphyr. Quæst. Homeric. 10.* Vide et suprâ ad φ'. 175. et ψ'. 156.

Ver. 368. Μείζονα δ'.] Apud *Eustathium* in commentario, Μείζονα τ'.

Ἐκ δ' ἀσαμίνθου βῆ· δαύμαζε δέ μιν φίλος υἱός,

Ὦς ἴδεν ἀθανάτοισι θεοῖς ἐναλίγκιον ἄντην·

370

Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

ὦ πάτερ, ἥ μάλα τίς σε θεῶν αἰειγενετάων

Εἶδός τε μέγεθός τε, ἀμύμονα θῆκεν ἰδέσθαι.

Τὸν δ' αὖ Παίετης πεπνυμένος ἀντίον ἦδ' αὖ·

Αἶ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἀπολλον,

375

Οἷος Νήρικον εἶλον, εὐκτίμενον πολίεθρον,

Ἀκτὴν Ἠπείροιο, Κεφαλλήνεσσιν ἀνάσσαν,

Τοῖος ἐάν τοι χθιζὼς ἐν ἡμετέροισι δόμοισι,

Τεύχε' ἔχων ὥμοισιν, ἐφιστάμεναι, καὶ ἀμύνειν

Ἄνδρας μνηστῆρας· τῷ κε σφέων γούνατ' ἔλυσα

380

Πολλῶν ἐν μεγάροισι, σὺ δὲ φρένας ἔνδον ἰάνθης.

Ὦς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.

Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν παύσαντο πόνου, τετύκοντό τε δαῖτα,

Ἐξεῖς ἔζοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε·

Ἐνθ' οἱ μὲν δείπνῳ ἐπεχείρουν· ἀγχίμολον δὲ

385

Ἦλθ' ὁ γέρον Δολίος, σὺν δ' υἱεῖς τοῖο γέροντος

Ἐξ ἔργων μογιόντες· ἐπεὶ προμολοῦσα κάλεσσεν

Μήτηρ, γρηῦς Σικελῇ, ἥ σφέας τρέφε· καὶ ῥα γέροντα

E balneo verò *i* egressus est; admirabatur autem ipsum charus filius,

Ut vidit immortalibus diis similem coram;

370

Et ipsum compellans verbis alatis allocutus est;

"O pater, certè omninò aliquis te deorum sempiternorum

"Formâque staturâque, egregium fecit ad-intuendum."

Eum autem rarsus Laërtes prudens contra allocutus est;

"Utinam, Jupiterque pater, et Minerva, et Apollo,

375

"Qualis Nericum cepi, benè-ædificatam urbem,

"Littus Continentis, Cephallenibus imperans,

"Talis existens tibi hesternus in nostris ædibus,

"Arma habens humeris, astitissim, et propulsâssem

"Viros procos; eò ipsorum genua solvissem

380

"Multorum in ædibus; tu verò mente intus lætatus fuisses."

Sic hi quidem talia inter se loquebantur.

Illi autem postquam cessârunt à labore, apparaverantque convivium,

Ordine sedebant in sedilibusque solisque;

Ibi illi quidem prandio manus-admovebant; propè autem

385

Venit senex Dolius, unâque filii hujus senis

Ex operibus fatigati; quippe egressa vocaverat

Mater, anus Sicula, quæ ipsos nutrebat; et sanè senem

Ver. 375. 376. Αἶ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ, —
Οἷος Νήρικον εἶλον.]

O mihi præteritos referat si Jupiter annos!
Qualis eram, cum primam aciem Præ-
nestes sub ipsâ

Stravi ————— *Æn.* VIII. 560.

Ver. 376. Οἷος Νήρικον εἶλον ————— Ἀκτὴν Ἠ-

πείρου.] Ἡ Λιωνὰς, Κορινθίων ἐν ἰσθμῷ δια-
πορεύσας, τῆς γίγνται, ἀπὸ πρῶτου ἀνα-
στρέφεται γὰρ φασὶ λόγον τοῦ Παίετος.
"Οἷος Νήρικον εἶλον, εὐκτίμενον πολίεθρον,"
"Ἀκτὴν Ἠπείρου." *Strabo, Geograph. lib. I.*
pag. 102. al. 59. Vide et eundem, lib. X.
pag. 693. al. 451. 452.

Ver. 388. — γίγνεται Ἐπιδόμιον πορεύσας.]

Ἐνδυκίως κομίεςκεν, ἐπεὶ κατὰ γῆρας ἔμαρπτεν.
Οἱ δ' ὥς οὖν Ὀδυσῆα ἴδον, φράσσαντό τε θυμῷ,
Ἔσταν ἐνὶ μεγάροισι τεθηπότες· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Μειλιχίοις ἐπέσσι καθαπτόμενος προσέειπεν·

ᾧ γέρον, ἴζ' ἐπὶ δειπνον· ἀπεκλεάθεσθε δὲ θάμβευς.
Δηρὸν γὰρ σίτω ἐπιχειρήσειν μεμαῶτες
Μίμνομεν ἐν μεγάροις, ὑμῖας ποτιδέγμενοι αἰεὶ.

Ὡς ἄρ' ἔφη· Δολίος δ' ἰθὺς κίε, χεῖρε πετάσσας
Ἀμφοτέρας· Ὀδυσσεὺς δὲ λαβὼν κύσε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

ᾧ φίλ', ἐπεὶ νόστησας ἐλδομένοισι μάλ' ἡμῖν,
Οὐδέ τ' οἰομένοισι, θεοὶ δέ σε ἤγαγον αὐτοί,
Οὐλέ τε, καὶ μέγα χαῖρε, θεοὶ δέ τοι ὄλβια δοῖεν·

Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὅφρ' εὖ εἰδῶ,
Ἥ ἤδη σάφα οἶδε περίφρων Πηνελόπεια

Studiosè curabat, postquam senectus corripuerat.

Illi verò ut Ulysses viderunt, agnoveruntque animo,

Steterunt in ædibus attoniti; at Ulysses

Blandis verbis compellans allocutus est;

“O senex, sede ad prandium; obliviscimini verò stuporis;

“Dudum enim cibo manus-admovere cupientes

“Manebamus in ædibus, vos expectantes semper.”

Sic utique dixit: Dolius autem rectà ivit, manibus passis

Ambabus; Ulyssisque prehensam osculatus est manum ad carpum;

Et ipsum compellans verbis alatis allocutus est;

“O chare, quandoquidem rediisti cupientibus valdè nobis,

“Non verò et expectantibus, dii autem te duxerunt ipsi;

“Salveque, et magnopere gaude; dii verò tibi prospera dent:

“Et mihi hoc dic verum, ut benè sciam,

“An jam certò nòrit prudens Penelope

τὸν Δολίον, ἢ τὸν Δαίτην. Eustath. Sed de Dolio omnino intelligendum hoc, liquet ex præcedenti ver. 386.

Ἥ δ' ὁ γέρον Δολίος, οὐδ' οὐκ οἶσιν τοῖς γέροντος.

Ver. 394. — μεμαῶτες.] Vide ad Il. v. 46.

Ver. 397. — Ὀδυσσεὺς δὲ λαβὼν κύσε χεῖρ'. In vulgatis scriptum est Ὀδυσσεὺς δὲ λαβὼν ὤκ. Eustathius autem; Ἐν γυνικῇ Δολιῇ, (inquit), ἢ Δωρικῇ, ἐλεῖται κατὰ κράνιν μετὰ περισπωμένῳ τόνῳ τὸ Ὀδυσσεὺς; ἢ δηλοῖται ὅτι ὁ Δολίος τῆς τοῦ Ὀδυσσεὺς λαβὼν ἰφίλησε χεῖρα· ὥς γὰρ πρὸ ὀλίγων, [supra ver. 393.] τὸ “ἐπιλάθεσθαι θάμβους” θάμβους ἔστιν, ὅταν ἢ ἰσχυρὰ τὸ Ὀδυσσεὺς ἰωνικὸν ἐπιλείπει ὥς τὸ Ὀδυσσεὺς. Rectè omnino. Alioqui enim sequens oratio, quæ manifestè Dolii est, Ulyssi tribuatur. Et Barneius ex Etymologico Magno Editionibusque nonnullis, Ὀδυσσεὺς edidit. Porro Editio Wettsteniana habet Ὀδυσσεὺς.

Ibid. — κύσε.] Vide suprâ ad v. 39.

Ver. 400. — Σιὸ δὲ σε ἤγαγον.] Al. Σιὸ δὲ σ' ἀνήγαγον.

Ver. 401. Οὐλέ τε, ἢ μέγα χαῖρε.] Τὸ δὲ “Οὐλέ,” ἢ νῦν ἀπὸ τοῦ ὕμνου τωσίν, ὕλος ἢ ὕμνος ἴσο. Eustath. Οὐλίον δ' Ἀπείλωνα καλεῖται τινὰ ἢ Μιλήσιον, καὶ Δῆλιον, [Al. Δωδίοι], ὡς ὕμνου καὶ παιονικόν· τὸ γὰρ ὕμνον, ὕμναιον· ἀφ' οὗ ἢ τὸ ὕλη, ἢ “Οὐλέ τε, ἢ μέγα χαῖρε.” Strabo, Geograph. lib. XIV. pag. 942. al. 635. Similiter et Macrobius; “Eundem deum [Apollinem] præstantem salutis causis, Οὐλίον appellat, id est sanitatis auctorem; ut ait Homerus: “Οὐλέ τε, ἢ μέγα χαῖρε.” Saturnal. lib. I. cap. 17. Apud Homerum in Iliade et Odysseâ non alibi occurrit hæc vox.

Ibid. — μέγα χαῖρε.] Al. μέγα χαῖρε. Atque ita citat Macrobius loco jam suprâ adducto.

Νοστήσαντά γε διῶρ', ἣ ἄγγελον ὀτρύναμεν.

Τὸν δ' ἀπαραισώμενος προτίθη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 405

ᾧ γέρον, ἦδη οἶδε· τί σε χρὴ ταῦτα πίνεισθαι;

ᾧ φάβ'· ὁ δ' αὖτις ἄρ' ἔζυε' ἐϋξίστου ἐπὶ δίφρου.

ᾧ δ' αὖτας παῖδες Δολίου κλυτὸν ἄμφ' Ὀδυσῆα

Δεικανώντ' ἐπίεσσι, καὶ ἐν χεῖρεσσι φύοντο·

Ἐξείης δ' ἔζοντο πατρὶ Δολίον πατέρα σφῶν. 410

ᾧ οἱ μὲν περὶ δεῖπνον ἐν μεγάροισι πίνοντο.

Ὅσσα δ' ἄρ' ἄγγελος ἄκα κατὰ πτόλιν ἄχετο πάντη,

Μηστήρων στυγερὸν θάνατον καὶ κῆρ' ἐπέπουσα·

Οἱ δ' ἄρ' ὁμῶς αἰόντες ἰφοίτων ἄλλοθεν ἄλλος,

Μυχμῶ τε στοναχῇ τε, δόμῳ πρόπάρῳδ' Ὀδυσῆος· 415

Ἐκ δὲ νέκυς οἶκον φέρον, καὶ θάπτοντο ἕκαστοι·

Τοὺς δ' ἐξ ἀλλῶν πολίων οἰκονδὲ ἕκαστον

Πέμπον ἄγειν αἰλιεῦσι, θοῆς ἐπὶ νηυσὶ τιθέντες·

Αὐτοὶ δ' εἰς ἀγορὴν πόν ἀβρόοι, ἀχνύμενοι κῆρ.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἦγερθεν, ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο, 420

“ Reversum te huc, an nuncium expediamus.”

Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses;

405

“ O senex, jamjam novit; quid te oportet hæc curare?”

Sic dixit: ille verò rursus deinde sedit bene-politâ in sede.

Sic autem pariter filii Dolii inclutum circa Ulyssæ,

Blandè-compellabant verbis, et manibus inhærebant;

Ordine verò sedebant juxta Dolium patrem ipsorum.

410

Sic illi quidem circa prandium in ædibus se-occupabant.

Fama verò nuncia citò per urbem ibat undique,

Procorum gravem mortem et fatum indicans:

Illi autem simul audientes ibant aliundè alius,

Cum strepituque gemituque, ædes ante Ulyssis:

415

Exportabant verò cadavera ædibus, et sepeliebant singuli:

Eos autem qui erant ex aliis urbibus, domum unumquemque

Mittebant vehendos piscatoribus, velocibus navibus imponentes:

Ipsi verò in concionem iverunt conferti, dolentes corde.

At postquam congregati erant, et frequentes convenerant,

420

Ver. 410. — σφῶν.] *Al.* σφίον et σφίν.

Ver. 412. Ὅσσα δ' ἄρ' ἄγγελος ἄκα κατὰ πτόλιν ἄχετο. Apud *Eustathium* in commentario, Ὅσσα δὲ ἄγγελος.

Exemplò Libyæ magnas it fama per urbes;

Fama, malum quo non aliud velocius ulum. *Æn.* IV. 173.

Fama ————, Spargitur in turmas, solito pernicher index,

Cùm lugenda refert ————. *Statius, Thebaid. lib. IX. 38. 34.*

Ver. 415. — προπάροιθ' Ὀδυσῆος.] *Barthelemy* inter varias lectiones, προπαρόθεν Ὀδυσσεύς. Vide suprâ ad ver. 397.

Ver. 416. Ἐκ δὲ νέκυς οἶκον φέρον, καὶ θάπτοντο ἕκαστοι.]

Constituere pyras, huc corpora quiesque suorum

More tulêre patrum ——. *Æn.* XI. 165.

Ibid. — ἕκαστοι.] Apud *Eustathium* in commentario, ἕκαστοι.

Ver. 417. — αἰκονδὲ ἕκαστον.] *Al.* αἰκονδὲ ἕκαστοι.

Ver. 418. Πέμπον ἄγειν αἰλιεῦσι.] Ἀλιεῖς δὲ τὰς περὶ τὰς θαλάσσιους ἀλγας, ὡς μέγιστα χρεῖα ἢ ἐκ τῶν παραγωγῶν, ὥστε ἐκ τῶν αἰλιεῶν ἄγειν ἑκαστὸν ἀνδρῶν. *Eustath.*

Ver. 419. Αὐτοὶ δ' εἰς ἀγορὴν πόν ἀβρόοι.]

Olli convenère, fluuntque ad regia plenis Tecta viis ————. *Æn.* XI. 236:

Τοῖσιν δ' Εὐπείθης ἀνά δ' ἴστατο, καὶ μετέειπεν·
 Πανδὸς γάρ οἱ ἄλαστον ἐνὶ φρεσὶ πένθος ἔκειτο,
 Ἀντινόου, τὸν πρῶτον ἐνήρατο Δίος Ὀδυσσεύς·
 Τοῦ ὅγε δακρυχίαν, ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
 ὦ φίλοι, ἡ μέγα ἔργον ἀνὴρ ὅδε μήσατ' Ἀχαιοῖς 425
 Τοὺς μὲν σὺν νήεσσιν ἄγων πολέας τε καὶ ἰσθλους,
 ὦλεσε μὲν νῆας γλαφυράς, ἀπὸ δ' ὤλεσε λαούς·
 Τοὺς δ' ἐλθὼν ἔκτεινε Κεφαλλήνων ὄχ' ἀρίστους.
 Ἀλλ' ἄγετε, πρὶν τοῦτον ἢ εἰς Πύλον ἄκα ἰκίσθαι,
 Ἥ καὶ εἰς Ἥλιδα διαν, ὅθι κρατεύουσιν Ἐπειοί, 430
 Ἴομεν ἢ καὶ ἔπειτα κατηφείς ἐσσόμεθ' αἰεὶ·
 Λάβῃ γὰρ τάδε γ' ἐστὶ καὶ ἐσσομένοισι πυθίσθαι.
 Εἰ δὲ μὴ παῖδαν τε κασιγνήτων τε φονῆας
 Τισόμεθ', οὐκ ἂν ἔμοιγε μετὰ φρεσὶν ἡδὺ γένοιτο
 Ζῶμεν ἄλλὰ τάχιστα θανὼν φθιμένοισι μετείην. 435
 Ἀλλ' ἴομεν, μὴ φθέωσι περαιοθέντες ἐπείνοι.
 Ὡς φάτο δακρυχίαν οἶκτος δ' ἔλε πάντας Ἀχαιοὺς.
 Ἀγχιμόλον δέ σφ' ἦλθε Μίδων καὶ Δείος ἀοιδός,

Inter eos utique Eupithes surrexitque, et locutus est;
 Ob-filium enim ei indelebilis in mente dolor manebat;
 Antinoûm, quem primum interfecerat nobilis Ulysses:
 Ob hunc ille lachrymas-fundens concionatus est, et inter-eos-dixit;
 "O amici, certè magnum opus vir hic molitus est Achivis;
 "Alios quidem cum navibus ducens multosque et eximios,
 "Perdidit quidem naves cavas, perdidit autem populos:
 "Alios autem reversus interfecit Cephalenorū longè optimos,
 "Sed agite, antequam hic vel in Pylum citò iverit,
 "Vel et in Elidem divinam, ubi dominantur Epèi, 430
 "Eamus; aut et postea ignominiosi erimus semper:
 "Contumelia enim hæc sunt et futuris auditu.
 "Si jam non filiorumque fratrumque interfectores
 "Ulciscamur; non mihi quidem in mente dulce fuerit
 "Vivere, sed citissime mortuus defunctis interfuero. 435
 "Sed eamus, nè præveniant transgressi illi."
 Sic dixit, lachrymas-fundens: commiseratio autem cepit omnes Achivos.
 Propè verò ad ipsos venit Medon et divinus cantor,

Ver. 425. — Ἀχαιοῖς.] *Al.* Ἀχαιῖς.

Ver. 426. — σὺν νήεσσιν ἄγων.] *Eustathius* in commentario legit, ἰν νήεσσιν ἄγων.

Ver. 430. — εἰς Ἥλιδα διαν, ἔθι κρατεύουσιν Ἐπειοί.] Vide suprâ ad v. 275.

Ver. 431. "Ἴομεν, ἢ ἔ ἐπειτα." Ἐν δὲ σφ., "Ἴομεν," καὶ, "Ἀλλ' Ἴομεν," [infra ver. 436.] καὶ, "Μὴ Ἴομεν," [ver. 461.] ἀδικήρια διχρήτων συνήθης φαίνεται· τὸ μὲν γὰρ

"Ἴομεν" ἐνάντιον τῷ ἀρχαῖον, καὶ δὲ λαοὶ ἐνέλλαι αὐτῶν. *Eustath.* Vide autem ad *Il.* v. 103. et s. 24.

Ver. 432. — τάδε.] *Al.* τὰς.

Ver. 436. — φθίωσι.] *Al.* φθίσω. Quo modo scilicet et φθίωσι pronuntiabatur. Similiter φθίωσι infra ver. 439. pronuntiabatur φθῶσι nam ultimam producit.

Ibid. — σιραιωνίους ἰκάνει.] Εἰς Πύλον ἐν Πάλλῃ, ἢ εἰς Ἥλιδα. *Eustath.*

- 'Εκ μεγάρων 'Οδυσῆος, ἐπεὶ σφείας ὕπνος ἀνῆκεν·
 Ἔσταν δ' ἐν μέσσοισι τάφος δ' ἔλεν ἄνδρα ἕκαστον. 440
 Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Μῆδων, πεπνυμένα εἰδώς·
 Κέκλυτε δὴ νῦν μευ, Ἰθακήσιοι· οὐ γὰρ 'Οδυσσεύς
 Ἀθανάτων αἰέκητι θεῶν τάδε μῆσατο ἔργα·
 Αὐτὸς ἐγὼν εἶδον θεὸν ἄμβροτον, ὃς ῥ' 'Οδυσῆϊ
 Ἐγγύθεν εἰστήκει, καὶ Μέντορι πάντα εἶπαι. 445
 Ἀθάνατος δὲ θεὸς τοτὲ μὲν προπάροιθ' 'Οδυσῆος
 Φαίνετο θαρσύνων, τοτὲ δὲ μνηστῆρας ὀρίων
 Θῦνε κατὰ μέγαρον τοὶ δ' ἀγχιστῖνοι ἐπιπτον.
 Ὡς φάτο· τοὺς δ' ἄρα πάντας ὑπὸ χλαῶν δέος ἤρει.
 Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε γέρον ἥρως Ἀλκίβερσης 450
 Μαστοριδῆς· ὁ γὰρ οἷος ὄρα πρόσσω καὶ ὀπίσσω·
 Ὅς σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
 Κέκλυτε δὴ νῦν μευ, Ἰθακήσιοι, ὅ,τι κεν εἴπω·
 Ὑμετέρη κακότητι, φίλοι, τάδε ἔργα γέγοντο·

- Ex pedibus Ulyssis; postquam ipso somnus reliquerat;
 Steteruntque in mediis: stupor autem cepit virum unumquemque. 440
 Inter eos verò locutus est Medon, prudentia doctus;
 "Audite jam nunc me, Ithacenses; non enim Ulysses
 "Immortalibus invitis diis hæc molitus est opera:
 "Ipse ego vidi deum immortalem, qui scilicet Ulyssem
 "Prope stetit, et Mentori omnia similis erat. 445
 "Immortalis verò deus aliquandò quidem ante Ulyssem
 "Apparebat animans, aliquandò autem procos turbans
 "Ruebat per domum; illi verò conferti cadebant."
 Sic dixit: eos verò omnes pallidus timor subiit.
 Inter eos autem et locutus est senex heros Halitherses
 Mastorides; is enim solus videbat antè et ponè: 450
 Qui inter ipsos rectè-sentiens concionatus est et dixit;
 "Audite jam nunc me, Ithacenses, quodcunque dicam;
 "Vestro vitio, ò amici, hæc opera facta sunt:

Ver. 442. — ὁ γὰρ 'Οδυσσεύς Ἀθανά-
 των αἰέκητι θεῶν τάδε μῆσατο.] Ita Iliad. i.
 185.

Οὐχ ὅγ' ἀνιθε θεῶ τάδε μαινται, ἀλλὰ
 τις ἀγχί-
 "Ἐση" ἀθανάτων ———.

— non hæc sine numine Divûm
 Eveniunt ———. Æn. II. 777.

Cæterùm refertur hîc vocula γὰρ, non ad id
 quod proximè præcessit, sed ad id quod e-
 legantiùs reticetur; "Cavete quid faciatis,"
 "non ENIM-Ůc." Vide ad Il. i. 22.

Ver. 444. — ὃς ῥ' 'Οδυσῆϊ.] Eustathius
 in commentario citat, ὃς 'Οδυσῆϊ. Quod et
 ferri posset. Vide ad Il. i. 51.

Ver. 446. 447. — ποτὶ μὲν — ποτὶ
 δι.] Al. ποτὶ μὲν — ποτὶ δι. Atque ita e-
 didit Barnesius.

Ibid. — προπάροιθ' 'Οδυσῆος.] Al. προ-
 πάροιθεν 'Οδυσσεύς. Ut suprâ ver. 415.

Ver. 448. — ἀγχιστῖνοι.] Al. ἀχιστῖνοι,
 et ἀγχιστῖνοι.

Ver. 449. — τοὺς δ' ἄρα πάντας ὑπὸ
 χλαῶν δέος ἤρει.]

Tum verò tremefacta novus per pectora
 cunctis

Insinuat pavor ———. Æn. II. 228.

Ver. 451. — ὄρα πρόσσω καὶ ὀπίσσω.]

— novit namque omnia vates,
 Quæ sint, quæ fuerint, quæ mox ventu-
 ra trahantur.

Virgil, Georgic. IV. 392.

Ver. 454. 456. Ὑμετέρη — Ὑμετέρης.]
 Henricus Stephanus inter varias lectiones,
 Ὑμετέρη — Ὑμετέρης. Sed minùs rectè
 utrobique. Uti observavit Barnesius.

Οὐ γὰρ ἰμοὶ πείθισθ', οὐ Μέντορι ποιμῆνι λαῶν,
 Ὑμετέρους παῖδας καταπαυμένον ἀφροσυνῶν
 Οἱ μέγα ἔργον ἔρεζον ἀτασθαλίῃσι κακῆσι,
 Κτήματα κείροντες, καὶ ἀτιμάζοντες ἄκοιτιν
 Ἄνδρὸς ἀριστῆος· τὸν δ' οὐκ ἔτι φάντο νείεσθαι.
 Καὶ νῦν ἄδε γένοιτο· πείθεσθέ μοι, ὡς ἀγορεύω·
 Μὴ ἴομεν, μὴ πού τις ἐπίσπαστον κακὸν εὖρη.

455

460

465

470

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρ' ἀνήϊξαν μεγάλην ἀλαλητῶν
 Ἡμίσεων πλείους· τοὶ δ' ἀθροοὶ αὐτόθι μείναν.
 Οὐ γὰρ σφιν ἄδε μῦθος ἐν φρεσίν, ἀλλ' Εὐπείθει
 Πείθοντ'· αἰψά δ' ἔπειτ' ἐπὶ τεύχεα ἑσσύοντο.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἔσσαντο περὶ χροὶ νόρσπα χαλκῶν,
 Ἀθροοὶ ἠγερθέντο πρὸ ἄστυος εὐρυχόραιο.
 Τοῖσιν δ' Εὐπείθεος ἠγήσατο νηπιέσιν·
 Φῆ δ' ὄγε τίσεσθαι παῖδὸς φόνον· οὐδ' ἄρ' ἔμελλεν.
 Ἄψ ἀπονοστήσειν, ἀλλ' αὐτοῦ πότμον ἐφέψειν.
 Αὐτὰρ Ἀθηναίη Ζῆνα Κρονίωνα προσηύδα·
 ὦ πάτερ ἡμέτερε, Κρονίδη, ὕπατε κρείοντων,

“ Non enim mihi parebatis, non Mentori pastori populorum,

455

“ Ut vestros filios desinere-faceretis à stultitiis;

“ Qui magnum opus faciebant improbitate malà,

“ Possessiones attondentes, et dedecorantes uxorem

“ Viri optimi; ipsum verò non ampliùs putabant reditum:

“ Et nunc sic fiat; parete mihi, sicut dico:

460

“ Nè eamus, nequà aliquis accersitum malum inveniat.”

Sic dixit: hi autem deinde surrexerunt magno cum clamore

Dimidiis plures; illi verò conferti illic manserunt.

Non enim ipsis placuit sermo in mente; sed Eupitheo

Parebant: statim autem postea ad arma ruebant.

465

At postquam induerant-se circum corpus splendido ære,

Conferti congregabantur ante urbem spatiosam.

Ipsis autem Eupithes præfuit stultitiis:

Putabat verò ille ulturum se filii cædem; neque sanè erat

Retrò reversurus, sed illic fatum obiturus.

470

At Minerva Jovem Saturnium allocuta est;

“ O pater noster, Saturnie, summe regum,

Ver. 456. — καταπαυμένον.] Vide
 suprâ ad β'. 168. et 244.

Ver. 457. — ἔρεζον.] *Al.* ἔρεζαν.

Ver. 461. — ἐπίσπαστον.] Καταχρη-
 στικῶς σημαίνει τὸ ἐκείσιν, ὃ ἴσιν, ὃ ἑαυτῶν εἰς
 ἐπισπᾶται. Schol. à Barnerio ex MS. *Alloyii*
Allemani excerpt.

Ver. 463. — αὐτόθι μείναν.] *Eustathius*
 in commentario citat, αὐτόθι μένον.

Ver. 466. — νόρσπα χαλκῶν.] Ἐπαφρό-
 διτες, ἢ τοὶ Ὀμηρεῖσι φασί, ὅτι γίγνεται ἰν

Παιονία εἰδηρος, ὃς ἀπαινῆδος λαμπρότατος ἴσιν
 ἀφ' ὃ ἔ τὸ, “ νόρσπα χαλκῶν.” *Barnesius* ex
Stephano περὶ πόλεων. Vide suprâ ad v. 19.

Ver. 469. — τίσεσθαι.] *Al.* τίσεσθαι.
 Vide ad II. γ'. 28.

Ver. 470. — αὐτῶν.] *Al.* αὐτόθι.

Ibid. — ἰσφίμην.] *Al.* ἰσφίμην.

Ver. 472. ὦ πάτερ ἡμέτερε, Κρονίδη, ὕπατ
 ρι κρείοντων.]

O pater, ò hominum Divùmque æterna
 potestas. *Æn. X. 18.*

- Εἰπέ μοι εἰρομένη, τί νῦν τοι νόος ἔνδοθι κεύθει;
 "Ἡ προτέρω πόλεμόν τε κακὸν καὶ φύλοπιν αἰνὴν
 Τεύξεις; ἢ φιλόσητα μετ' ἀμφοτέροισι τίθησθα; 475
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
 Τέκνον ἔμὸν, τί με ταῦτα διεΐσαι, ἦδ' ἐ μεταλλάξ;
 Οὐ γὰρ δὴ τοῦτον μὲν ἐβούλευσας νόον αὐτῇ;
 "Ὡς ἦτοι κείνους Ὀδυσσεὺς ἀποτίσεται ἰλθάν.
 "Ἐρξον, ὅπως ἐθέλεις· ἐρέω δέ τοι, ὥς ἐπίοικεν. 480
 "Ἐπειδὴ μνηστῆρας ἐτίσατο δῖος Ὀδυσσεύς,
 "Ὀρχια πιστὰ ταμόντες, ὁ μὲν βασιλευίτω αἰεὶ·
 "Ἡμεῖς δ' αὖ καίδων τε κασιγνήτων τε φόνιοι
 "Ἐκλῆσιν δέωμεν· τοὶ δ' ἀλλήλους φιλέοντων
 "Ὡς τοκάρους· πλοῦτος δὲ καὶ εἰρήνη ἄλις ἔστω. 485
 "Ὡς εἰπὼν, ὤτρυνε πάρος μεμαυῖαν Ἀθήνη·
 Βῆ δὲ κατ' Οὐλύμπιοιο καρῆνων αἵξασα.

* Dic mihi interroganti, quid jam tibi mens intus occukat?
 * Nunquid ulterius bellumque malum et pugnam gravem
 * Facies? an amicitiam inter utrosque statuam?
 475
 Illam autem respondens allocutus est nubium-coactor Jupiter;
 * Filia mea, cur me hæc percontas, et interrogas?
 * Nonne enim dudum hoc quidem excogitasti consilium ipsa?
 * Ut sanè illos Ulysses ulcisceretur reversus.
 * Fac quomodo vis? dicam verò tibi, sicut deceat.
 480
 * Postquam jam procos ultus est nobilis Ulysses;
 * Fœderibus fidis ictis, hic quidem regnet semper;
 * Nos autem ex-alterâ-parte filiorumque fratrumque cædis
 * Oblivionem faciamus; illi verò se-invicem diligant
 * Sicut antea: divitiæ autem et pax abundè sit.
 485
 Sic fatus, incitavit antea promptam Minervam:
 Descendit verò ea ab Olympi verticibus impetu-facto.

Ver. 473. — τί νῦν τοι νόος ἐνδοθι κεύθει.]

Nate Ueá, quæ nunc animo sententia surgit? Æn. I. 582.

Ver. 478. 479. Οὐ γὰρ δὴ ἔγωγε.] Occur- runt iidem duo versus suprâ i. 23. 24.

Ver. 481. "Ἐπειδὴ μνηστῆρας.] Vide suprâ ad μ'. 423. et ad II. ψ'. 2. Al. "Ἐπὶ δὴ μνηστῆρας.

Ver. 482. "Ὀρχια πιστὰ ταμόντες.] Ταρίσι, διὰ θυσιῶν ποιούμεντοι, ὡς πολλὰ καὶ τῆς ἡλικίας φράζονται. Eustath.

———— fœdusque ferit ———. Æn. X. 154.

Ibid. ——— ταμόντες, ὁ μὲν βασιλευίτω. De hujusmodi Syntaxi ἀνακελεύθω, vide suprâ ad μ'. 73. et ad II. γ'. 211. Καὶ οὖν δὲ εἰ οὐχ ἡμεῖς τὸ, "Ὀρχια πιστὰ ταμόντες, ὁ μὲν βασιλευίτω ἐὰν, ἡμεῖς δὲ ποιούμεν τοῦδε." ἔφη. Καὶ ἐπεὶ πᾶσι ἡμεῖς καὶ αὐτοὶ, τῶν, "Οἱ δὲ οὐκ ἐπὶ πᾶσι, ὁ μὲν" ἔφ. Eustath.

Ver. 483. ——— φόνιοι "Ἐκλῆσιν δέωμεν.] Similiter Cicero, apud Dian. Cass. lib. 44. Τὰ μὲν γεγονημένα ταῦτα, χαλάζει τοὶ τοῖς ἐ κατακλονῶν τρέπον συμβιβάζοντες νομίζοντες, λέγει περὶ δότου. Et Valerius Maximus, de Thraisybulo: "Plebis enim scitum interpo-
 "suit, nequa præteritarum rerum mentio
 "fieret. Hæc oblitio, quam Athenienses
 "ἀμνησίαν vocant, concussum et labentem
 "civitatis statum, in pristinum habitum
 "revocavit." Lib. IV. cap. 380. "Omne
 "memoriam discordiarum oblivione sem-
 "piternâ delendam censui." Cic. Orat.
 Philippic. I. sub initio.

Ver. 484. ——— δέωμεν.] Al. δέωμεν.

Ver. 485. ——— πλοῦτος δὲ καὶ εἰρήνη ἄλις ἔστω.] Ita apud Theognidem;

Εἰρήνη δὲ πλοῦτος ἔχει πόλιν ———

Gnom. ver. 881.

Ver. 487. Βῆ δὲ κατ' Οὐλύμπιοιο καρῆνων αἵξασα

Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν σίτοιο μελίφρονος ἐξ ἔρον ἔντο,
 Τοῖς ἄρα μύθων ἤρχε πολύτλας διὸς Ὀδυσσεύς·
 Ἐξελθὼν τις ἴδοι, μὴ δὴ σχεδὸν ᾧσι κίοντες.
 "Ὡς ἔφατ'· ἐκ δ' υἱὸς Δολίου κίεν, ὥς ἐκέλευεν·
 Στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, τοὺς δὲ σχεδὸν εἶσιδε πάντας·
 Αἶψα δ' Ὀδυσσῆα ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Οἷδε δὴ ἐγγὺς ἔασ'· ἀλλ' ὀπλιζόμεθα θᾶσσον.
 "Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρ' ἐννυντο, καὶ ἐν τεύχεσσι θύοντο,
 Τίσσαρες ἄμφ' Ὀδυσῆ', ἐξ δ' υἱεῖς οἱ Δολίου·
 Ἐν δ' ἄρα Λαέρτης Δολίος τ' ἐς τεύχε' ἔδυνον,
 Καὶ πολλοὶ περ ἰόντες, ἀναγκαῖοι πολεμισταί.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἔσσαντο περὶ χροῖ νόροπα χαλκὸν,

490

495

Illi autem postquam cibi dulcis desiderium exemerant,
 Ipais deinde sermonem exordiebatur multa-passus nobilis Ulysses;
 "Egressus aliquis videat, nē jam propē sint venientes."
 Sic dixit: egressus est autem filius Dolii, sicut jubebat:
 Stetitque proindē ad limen profectus; illos verō propē vidit omnes;
 Statimque Ulyssem verbis alatis allocutus est;
 "Hi jam propē sunt: sed armemur ocyūa."
 Sic dixit: illi verō exurgebant, et arma sibi-induebant,
 Quatuor circum Ulyssem; sex autem filii Dolii:
 Inter eos verō dindē Laërtes Doliusque arma induebant,
 Etiam cani licēt essent, necessarij bellatores.
 At postquam induerant-se circum corpus splendido ære,

490

495

Ille viam celerans —
 cito decurrit tramite virgo.

ÆN. V. 609.

— at illa leves cœli demissa per auras.
 XL. 595.

Ver. 488. Οἱ δ' ἐπεὶ ἔ, εἰς τοιοῦτο. Nequaquam hic supervacanea est vœcula ista ἔ. Sententiam enim connectit cum eo quod præcessit ver. 361. — 411. ubi Poëta Ulyssem, Laërtem, cæterosque cernantes deprimebat: ad quos jam redit.

Ver. 493. — Ὀδυσσῆα ἔπεια. Nullā analogiā produci hic potest ultima vocis Ὀδυσσῆα. Sequi enim debet, Accusativus iste Genitivus Ὀδυσσῆος analogiam, ac proindē ultimam corripere. Vide ad Il. 4. 265. Undē haud absimile videtur, mendosi hic aliquid latere. Occurrunt quidem nonnunquam apud Poëtam Vocales brevès hoc modo, extra omnem analogiam, productæ; (vide suprā ad v. 246. 520. π'. 206. et ε'. 37.) Verūm istiusmodi exempla admodū sunt rara.

Ver. 496. Τίσσαρες ἄμφ' Ὀδυσῆ', ἔξ δ' υἱεῖς οἱ Δολίου. Henricus Stephanius alique hic legunt, Τίσσαρες ἄμφ' Ὀδυσῆ', ἔξ δ' υἱεῖς

Δολίου· ubi liquet syllabam aliquam intercidisse. Ad quam quidem supplendam plures ab aliis conjecturæ afferuntur, uti videre est apud Barnesium. Verūm cū hæ omnes nullā auctoritate firmantur, vœculam εἰ ex MS. Collegii Corporis Christi Cantabr. hic inserui.

Ibid. — υἱεῖς. Apud Eustathium in commentario, υἱεῖς.

Ver. 497. — Λαέρτης Δολίος τ' ἐς τεύχε' ἔδυνον, καὶ πολλοὶ περ ἰόντες.]

— Nec tarda senectus
 Debilitat vires animi, mutataque vigorem:
 Canitiem galeâ premimus —

ÆN. IX. 610.

Nunc senior gladioque latus scutoque sinistram,
 Canitiem galeæ subjicioque meam.

Ovid. Trist. lib. IV. Eleg. i. 73.

Ver. 498. — ἀναγκαῖοι πολεμισταί.]

— fortis virtute cōactâ.

Lucan. Pharsal. lib. IV. vers. 798.

Ver. 499. — εἰ. Ut jam dictum est —

Ibid. — νόροπα χαλκὸν.] Vide suprā ad ver. 466. et v. 19.

- "Ωῖξαν δὲ Δύρας, ἐκ δ' ἦιον, ἤρχε δ' Ὀδυσσεύς. 500
 Τοῖσι δ' ἐπ' ἀγχίμολον θυγάτηρ Διὸς ἦλθεν Ἀθήνη,
 Μέντορι εἰδομένη ἡμῖν δέμας, ἥδε καὶ αὐδὴν.
 Τὴν μὲν ἰδὼν γῆθησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 Αἶψα δὲ Τηλέμαχον προσεφάνεον ὃν φίλον υἱόν·
 Τηλέμαχ', ἦδη μὲν τόδε γ' εἶσαι αὐτὸς ἐπελθὼν, 505
 Ἀνδρῶν μαρναμένων, ἵνα τε κρίνονται ἄριστοι,
 Μῆτι καταισχύνειν πατέρων γένος, οἳ τοπάρους περ
 Ἀλκῇ τ' ἠγορεῖ τε κεκάσμεθα πᾶσιν ἐπ' αἶαν.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤδα·
 "Ὀφειαι, αἶψ' ἐβέλυσθα, πάτερ φίλε, τῷδ' ἐνὶ θυμῷ, 510
 Οὔτι καταισχύνοντα τῶν γένος, ὡς ἀγορεύεις.
 "Ὡς φάτο· Λαέρτης δ' ἐχάρη, καὶ μῦθον εἶπε·
 Τίς νύ μοι ἡμέρη ἦδε, θεοὶ φίλοι; ἥ μάλα χαίρω·

Aperuerunt utique fores; exieruntque; præibat autem Ulysses. 500

Ad eos verò propè filia Jovis accessit Minerva,

Mentori assimilata, tum corpore, tum etiam voce.

Hanc quidem conspicatus gaudebat multa-passus nobilis Ulysses;

Statimque Telemachum alloquebatur suum charum filium;

"Telemache, jam quidem hoc sanè in-animo-habebis ipse præsens-factus, 506

"Viris pugnantis, ubi discernuntur optimi,

"Nè quid dedecores majorum genus, qui antea acilicèt

"Roboreque et fortitudine excellimus totam super terram."

Illum autem rursus Telemachus prudens contrà allocutus est;

"Videbis, si volueris, pater chare, hoc in animo, 510

"Nequaquam dedecorantem me tuum genus, sicut dicis."

Sic dixit: Laërtes verò gavisus est, et sermonem dixit;

"Quznam mihi dies hæc, dii chari? profectò valdè gaudeo:

Ver. 500. "Ωῖξαν δὲ Δύρας.] In utrâque Eustathii Editione legitur, notante Barnesio, "Ωῖξαν ἢ Δύρας. Quod perindè est. Neque, si vulgata lectionem retineas, "τὸ δὲ (uti hic commentus est Barnesius,) est loco "τῶ καὶ" et Commia ponendum ad "Ὀδυσσεύς," ut aded scilicèt sequens Τοῖσι δὲ ὥς sententiæ intelligatur ἀποδοσις nam et "Ὀῖξαν δὲ" sententiæ intelligi potest Αποδοσις, ac proindè reddi, "Aperuerunt utique;" vel, "Aperuerunt deindè." Vide ad H. 4. 57 et 4. 148. 149.

Ver. 502. et 547. Μέντορι εἰδομένη, ἡμῖν δέμας, ἥδε καὶ αὐδὴν.] Similiter apud Virgilium;

Omnia Mercurio similis, vocemque coloremque Æn. IV. 558.

Omnia longævo similis, vocemque coloremque IX. 650.

Ver. 508. ——— πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.]

patientis Ulysei.

Horat. Epist. lib. I. vii. 40.

Ver. 507. Μῆτι καταισχύνομαι πατέρων γένος.] Ita Iliad. ζ, 209.

Μὴδὲ γένος πατέρων αἰσχυνίμην ———.

Et apud Virgilium:

—— in antiquam virtutem animosque viriles

Et pater Æneas, et avunculus excitat Hector. Æn. III. 342.

Et iterum, Æn. XII. 439.

Sis memor; et te animo repetentem exempla tuorum

Et pater Æneas, et avunculus excitet Hector.

Τὰς τε πατέρων, πατέρων τῶν τότε ἀγαθῶν γυναικῶν παῖδας, παραστὰς [χρῆ] μὴ αἰσχύναι τὰς προσήκους ἀρετάς. Thucydides, lib. IV. pag. 314. al. 151. Ubi Scholiastes locum istum Homericum, II. ζ. 209. adducit.

Ver. 511. ——— ὡς ἀγορεύεις.] Eustathius in commentario citat, ὡς ἀγορεύεις.

Ver. 513. Τίς νύ μοι ἡμέρη ἦδε, θεοὶ φίλοι.] Similiter Cicero, Orat. in Pisonem, citatus à Quintiliano. lib. IX. cap. 4. "Proh "Dii immortales, quis hic illuxit dies!" Porro gaudium et admirationem Laërtes,

Υἱός δ' υἱάνος τ' ἀρετῆς περὶ δῆριν ἔχουσι.

Τὸν δὲ παρισταμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·

515

ᾧ Ἀρκεισιάδῃ, πάντων πολὺ φίλταθ' ἱταίρων,
Εὐξάμενος κούρῃ γλαυκῶπιδι, καὶ Διὶ πατρὶ,
Αἰΐφα μάλ' ἀμπεπαλὼν προῖε δολιχόσκιον ἔγχος.

Ὡς φάτο, καὶ ῥ' ἐμπνευσε μένος μέγα Παλλὰς Ἀθήνη.

Εὐξάμενος δ' ἄρ' ἔπειτα Διὸς κούρῃ μέγαλοιο,

520

Αἰΐφα μάλ' ἀμπεπαλὼν προῖε δολιχόσκιον ἔγχος,

Καὶ βάλεν Εὐπείθεα, κόρυθος διὰ χαλκοπαρήν·

Ἥ δ' οὐκ ἔγχος ἔρυτο, διαπρὸ δὲ εἴσατο χαλκός·

Δούπησεν δὲ πεισὼν, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.

Ἐν δ' ἔπεσον προμάχοις Ὀδυσσεὺς καὶ Φαίιδιμος υἱός·

525

Τύπτον δὲ ξίφεσιν τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισι.

Καὶ νῦ κε δὴ πάντας τ' ὄλεσαν καὶ ἔθηκαν ἀνόστους,

Εἰ μὴ Ἀθηναίῃ, κούρῃ Διὸς αἰγιόχοιο,

“ Filiusque neposque de virtute litem habent.”

Eum autem astans allocuta est cæcis-oculis Minerva;

515

“ O Arcesiade, omnium multò charissime sociorum,

“ Precatus filiam cæsiar-oculis, et Jovem patrem,

“ Statim valdè vibratam emitte longam hastam.”

Sic dixit; et inspiravit robur magnum Pallas Minerva.

Precatus autem ἡ deinde Jovis filiam magni,

520

Statim valdè vibratam emisit longam hastam,

Et percussit Eupithem, galeam per æreis-munitam-malis;

Ea verò non hastam inhibuit; penitus autem transiit æs:

Fragorem verò edidit ἡ lapsus, resonueruntque arma super ipso.

Irruerunt autem primis-pugnatoribus Ulysses et illustris filius;

525

Feriebantque ensibusque et hastis ancipitibus.

Et sanè jam omnes perdidissent et fecissent relictis-expertes,

Nisi Minerva, filia Jovis Ægiochi,

Asyndetis istis, Τίς γὰρ μοι — ἡ μάλ᾽ —
Τῆς δ' υἱάνος τ' — optime de-
pingi notat Eustathius.

Ibid. — ἡ μάλ᾽ χαιρῶ. Al. ἡ μίγα
χαιρῶ ut suprâ ver. 401.

Ver. 514. Τῆς δ' υἱάνος τ'.

Ὅτις ἐπὶ μίγῃν ἵδονα ταύτης πατρὶ,
Ἥ εὐφροσύνη εὐφροσύνη ἵδονα
Τῶν ἐξ αὐτῶν.

Menander, apud Stobæum, Serm. 73.

Ibid. — ἀρετῆς περὶ δῆριν ἔχουσι. “ Et
“ certamen honestum, et disputatio splendi-
“ da; omnis est enim de virtutis dignitate
“ contentio.” Cicero, de Finibus, lib. II. § 21.

Ver. 519. — ἱκανοὶς μένος μίγῃ. Vide
ad II. v. 110. et i. 185.

Ibid. — Παλλὰς Ἀθήνη. Al. ποίμην
λαῶν.

Ver. 520. — μέγαλοιο. Al. Διὶ τ' αὐ-
τῇ ut suprâ ver. 517. ἡ Διὶ πατρὶ.

Ver. 521. — ἀμπεπαλὼν προῖε δολιχό-
σκιον ἔγχος.]

— ferro præfixum robur acuto

— diù librans jacit —

Æn. X. 479.

Ver. 522. — Εὐπείθεα. Al. Εὐπεί-
θεα. Quo modo et Εὐπείθεα pronuntiabatur.
Al. Εὐπείθεα.

Ver. 523. — ἔρυτο. Barnocius inter
varias lectiones, ἔρυτο. Vide ad II. v. 555.
et α. 1.

Ver. 528. — Ἀθηναίῃ. Ἥ ἡρωικὴ
δολιχὴ φρούρεσι. Eustath. Et in commen-
tario ad ver. 544. infrâ; Πύθωνα Ἀθήνη,
τῇ παρ' αὐτῷ φρούρεσι. Vide ad II. d. 194.
et β. 167. A a 3

"Ηῡσεν φωνῇ, κατὰ δ' ἴσχυε λαὸν ἅπαντα·

"Ισχυσθε πτολέμου, Ἰθακήσιοι, ἀργαλίοιο,

530

"Ως κεν ἀναιματεῖ γε διακρινθεῖτε τάχιστα.

"Ως φάτ' Ἀθηναίη· τοὺς δὲ χλωρὸν δῖος εἶλε·

Τῶν δ' ἄρα δεισάντων ἐκ χειρῶν ἔπατο τεύχεα·

Πάντα δ' ἐπὶ χθονὶ πίπτει, θεᾶς ὅπα φωνησάσης·

Πρὸς δὲ πόλιν τραπῶντο λιλαϊόμενοι βιότοιο.

535

Σμερδαλίον δ' ἐβόησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,

Οἴμησιν δὲ αἰεὶς, ἄστ' αἰετὸς ὑψικετῆεις.

Καὶ τότε δὴ Κρονίδης ἀφίει ψολόεντα κεραυνὸν,

Κάδδ' ἔπεσεν πρόσθεν Γλαυκῶπιδος ὄβριμοπάτρης.

Καὶ τότε Ὀδυσσῆα προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·

540

Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,

"Ισχεο, παῦε δὲ νῆκος ὁμοίου πολέμοιο,

Μήπως τοι Κρονίδης κεχολάσεται εὐρύοπα Ζεὺς.

"Ως φάτ' Ἀθηναίη· ὃ δ' ἐπέειπετο, χαῖρε δὲ θυμῷ.

Clamasset voce, cohibuissetque populum omnem :

"Abstinetes à bello, Ithacenses, gravi ;

530

"Ut sine-cruore utique dirimamini citissimè."

Sic dixit Minerva : illos autem pallidus timor cepit :

Eorumque proinde territorum ex manibus volabant arma ;

Omniaque in terram cadebant, deâ vociferatâ :

Ad urbem verò convertebant-se cupidi vitæ-conservande.

535

Terribiliter autem clamavit multa-passus nobilis Ulysses ;

Impetumque dedit concitus, sicut aquila altivolana.

Tum verò demùm Saturnius misit ardens fulmen ;

Decidit autem id ante Cæsiæ-oculis forti-patre-natum.

Et tunc Ulyssæi allocuta est cæsiæ-oculis Minerva ;

540

"Generose Laërtiade, solers Ulysses,

"Contine-te, compesceque contentionem æquè gravis belli ;

"Nequâ tibi Saturnius irascatur latè-sonans Jupiter."

Sic dixit Minerva : ille verò parebat, gaudebatque animo.

Ver. 529. 530. "Ἡῡσεν φωνῇ, — "Ισχυ-
σθε πτολέμου, Ἰθακήσιοι.]

Significatque manu, et magno simul in-
cipit ore ;

Parcite jam Rutuli, et vos tela inhibete,
Latini.

Æn. XII. 692.

Ver. 531. — ἀναιματεῖ γε.] Apud Eu-
statthium in commentario, ἀναιματεῖ γε.

Ibid. — διακρινθεῖτε.] Τὸ δὲ "διακριν-
θεῖτε" συγκρίνωσθαι ἀπὸ τοῦ διακρινθῆναι
δὲ διακρινθῆναι τὸ κρίνειν κρίνωσθαι. Eustath.
Vide suprâ ad φ'. 195. Al. διακρινθῆναι.
Quod autem inter varias lectiones habet
Henricus Stephanus διακρινθῆναι, id verò ferri
non potest. Vide ad II. v. 141.

Ver. 532. — ἔπατο.] Al. πίπτει.

Ibid. — εὐρύοπα.] Pronuntiabatur εὐ-
ρυ- uti et scribi postea cæptum est.

Ver. 537. Οἴμησιν δὲ αἰεὶς, ἄστ' αἰετῆς.]
Vide ad II. γ'. 308. Al. Οἴμησιν δὲ.

Ver. 538. Καὶ τότε δὴ Κρονίδης ἀφίει.] Al.
ἀφίει δὲ Κρονίδης ἔπει. Vide suprâ ad v. 113.

Ibid. — ψολόεντα κεραυνόν.] Κανονικὸν,
ἀσβεστόν ποῦντα. ψόλον γὰρ τὴν ἀσβεστον λί-
γην τοῖσιν δὲ ἀφίεισιν ὁ Ζεὺς πῦρ ἐκ τοῦ ἑρῆος.
Schol. Τῶν δὲ κεραυνῶν, οἱ μὲν, κατακτείνουσι
οἱ δὲ, ψολοῦντες, οἱ δὲ, ἀργῆσι καλῶνται ὡς
Ὀμήρου ἀνίμασιν. Scholiaster ad Aristophan-
is Equites, à Barnesio citatus.

Ver. 540. Καὶ τότε.] Al. Δὲ τότε.

Ver. 542. — ὁμοίου πτολέμου.] Vide su-
prâ ad γ'. 236.

Ver. 544. — ὃ δ' ἐπέειπετο.] Vide
suprâ ad ver. 528.

Ὅρκια δ' αὖ κατόπισθε μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκε
 Παλλὰς Ἀθηναίη, πούρη Διὸς αἰγίοχοιο,
 Μέντορι εἰδομένη, ἥμιν δέμας, ἥδ' αὖ καὶ αὐδὴν.

545

*Fœdera autem demùm in-futurum inter utrosque fecit
 Pallas Minerva, filia Jovis Ægiochi,
 Mentori assimilata, tum corpore, tum etiam voce.*

545

*Ver. 546. 547. Παλλὰς Ἀθηναίη, — | τῆς παρὰ μισολαζῆσαι τοῖς ἔργοις, & σπιν-
 Μέντορι εἰδομένη.] Εἰς γὰρ ὁ Ἰθακήσιος Μίν- | σαι τὰ ἑρηνικὰ. Eustath.*

FINIS.

INDEX VERBORUM,

DE QUIBUS PRÆCIPUE

IN ANNOTATIONIBUS AGITUR;

ITEMQUE

AUCTORUM CITATORUM.

A.

Α ΑΤΟΝ, φ'. 91. χ'. 5.
"Αασαν, κ'. 68. φ'. 296. 297.
"Αάστα, δ'. 503. 509.
"Αβάνσας, δ'. 249.
"Αβλαχρὸς, λ'. 134. ψ'. 281.
"Αβαιμίνω, δ'. 16.
"Αβαλλίμιναι, ι. 176.
"Αβέλματ', γ'. 274. δ'. 602. μ'. 347.
"Αβανφροσύνη, λ'. 202.
"Αγαπῆς, φ'. 289.
"Αγαπήνορα, ι. 170.
"Αγάσασθαι, ι. 173. ψ'. 211.
"Αγασθί, ι. 129.
"Αγασσάμιναι, β'. 67. κ'. 249.
"Αγάσσεισθαι, δ'. 181.
"Αγαυά, β'. 209. φ'. 232.
"Αγιερίμιναι, ι. 14.
"Αγίλαι, ξ'. 100.
"Αγιερίσθαι, β'. 385.
"Αγιευντο, λ'. 36. δ'. 277.
"Αγιεωχον, λ'. 285.
"Αγιωρας, δ'. 106. 144. β'. 235. 299. δ'. 160.
284. ψ'. 8.
"Αγκας, ι. 252.
"Αγκια, δ'. 337.
"Αγκλίνας, χ'. 156.
"Αγλαίη, δ'. 78. ε'. 82.
"Αγνή, φ'. 259.
"Αγνώσασθαι, φ'. 95.
"Αγνώστον, ι. 191. 395.
"Αγνώτης, ι. 79.
"Αγον, ξ'. 264.
"Αγρι, φ'. 176.

"Αγριος, δ'. 149.
"Αγρη, χ'. 306.
"Αγρωτον, ζ'. 90.
"Αγυαί, β'. 388. δ'. 185.
"Αγχιίδιαι, ι. 35.
"Αχίνωος, ι. 232.
"Αγχιτινίαι, χ'. 118. δ'. 448.
"Αγώνη, δ'. 260.
"Αδαήμοσις, μ'. 208. ζ'. 283.
"Αδαημοτιν, δ'. 243.
"Αδακρόται, δ'. 186.
"Αδηνόσις, μ'. 281.
"Αδευαί, δ'. 489. ζ'. 273.
"Αδίψηστον, δ'. 2.
"Αδην ιλάαν καπόνητο, ι. 290.
"Αδίσαι, δ'. 134.
"Αδιδά, δ'. 92. δ'. 320.
"Αδιδάων, ψ'. 326.
"Αδινώταρον, ε'. 216.
"Αδμήτης, δ'. 637.
"Αίδλος, δ'. 22. λ'. 632. ε'. 576. 584. χ'. 27.
"Αικίλιον, δ'. 259. δ'. 227.
"Αικηδής, δ'. 366.
"Αικιστήμιναι, ε'. 221.
"Αικαζέμιναι, ε'. 134.
"Αίκητι, δ'. 28. δ'. 504. ζ'. 240. δ'. 442.
"Ελιανος citatus, δ'. 261. δ'. 1. 448. ι. 66. ζ'.
104. λ'. 134. ι'. 409. ξ'. 15. 161. ι. 74. 525.
ε'. 327. ε'. 29. ε'. 521.
"Ελιος Spartianus, citatus, β'. 276.
"Αινάοντα, ι. 109.
"Αίνων, ι. 478.
"Αίξις, β'. 315.
"Αιγίσις, δ'. 250.
"Αισας, δ'. 188.

INDEX VERBORUM.

*Αζ, χ'. 184.

*Αη, μ'. 325.

*Απδν, σ'. 518.

*Αδρ, ι. 144.

*Αδμίστω, ι. 106.

Admisi citatus, δ. 130. 141. 145. 226. 338.

β'. 315. γ'. 9. 267. 332. 435. 464. δ. 15.

43. 48. 60. 65. 74. 78. 97. 178. 294. ι. 66.

238. κ. 114. 120. 127. 138. 174. 183. 215.

336. ς'. 69. 75. 170. 249. 263. 379. 449.

480. λ. 5. 212. 231. 298. μ'. 36. μ'. 62.

191. 331. 423. ν'. 57. ξ. 81. 112. 199. 464.

465. ξ. 141. ο'. 2. 143. ρ'. 271. 322. 599.

σ'. 330. τ'. 113. υ. 149. 299. φ'. 293. 294.

298. χ'. 18. 376.

*Αδμίστω, ψ'. 174.

*Αδμίστω, λ'. 372. ι. 391.

*Αδμίστω, λ'. 127. ψ'. 275.

Αδμίστω, ι. 32. κ'. 135. μ'. 3.

Αδμίστω, δ. 626.

Αδμίστω, ι. 381.

Αδμίστω, ι. 239. κ. 106. κ'. 510. ρ'. 208.

Αδμίστω, δ. 606.

Αδμίστω, χ'. 302.

Αδμίστω, δ. 127. 229. ξ. 263.

Αδμίστω, γ'. 300. δ. 351. 477. 581. ξ. 246.

257. 258. ρ'. 426. 427.

Αδμίστω, ξ. 388.

*Αδμίστω, λ'. 47.

*Αδμίστω, σ'. 29. χ'. 165. ψ'. 308.

Αδμίστω, λ'. 172.

Αδμίστω, ι. 372.

Αδμίστω, λ'. 359.

*Αδμίστω, μ'. 41.

*Αδμίστω, δ. 298.

Αδμίστω, κ'. 137. μ'. 70.

Αδμίστω, δ. 315.

Αδμίστω, δ. 23. δ. 84.

Αδμίστω, ζ. 44. μ'. 75.

Αδμίστω, ι. 296.

Αδμίστω, γ'. 399. δ. 336. δ. 57. ι. 146.

Αδμίστω, ι. 337. 353.

Αδμίστω, ι. 184.

Αδμίστω, σ'. 358. υ. 223.

Αδμίστω, σ'. 403.

Αδμίστω, δ. 487.

Αδμίστω, ξ. 508.

Αδμίστω, κ'. 1.

Αδμίστω, υ. 27.

Αδμίστω, ι. 2.

Αδμίστω, κ'. 36. 60.

Αδμίστω, ι. 401. ξ. 266. υ. 48.

Αδμίστω, δ. 11. ι. 305.

*Αδμίστω, σ'. 72.

Αδμίστω, ι. 197. λ'. 61.

Αδμίστω, πάντα κείμενα, δ. 310. δ. 71.

*Αδμίστω, δ. 235. 242.

Αδμίστω, δ. 258.

Admisi citatus, δ. 393.

Admisi citatus, δ. 32. 53. 356. γ'. 96. 147.

231. ι. 104. κ. 224. δ. 546. μ'. 350. ξ.

327. 387. σ'. 19. 131. τ'. 73. φ'. 85. χ'. 408.

ψ'. 13. 103.

Αδμίστω, β'. 257.

Αδμίστω, δ. 103.

Αδμίστω, ι. 152. σ'. 203.

Αδμίστω, υ. 10.

*Αδμίστω, πύρ, δ. 123.

*Αδμίστω, ξ. 336.

*Αδμίστω, κ'. 133.

*Αδμίστω, ξ. 383.

*Επίστ', ξ. 195.

*Αχίον, φ'. 89.

*Αχίον, υ. 186.

*Αχίον, λ'. 332. υ. 320.

*Αχίον, ι. 205.

*Αχίον, μ'. 98.

*Αχίον, ι. 217. δ. 169. σ'. 129.

*Αχίον, ι. 515. φ'. 131.

*Αχίον, δ. 728.

*Αχίον, ψ'. 191.

*Αχίον, ρ'. 222.

*Αχίον, φ'. 284.

*Αχίον, χ'. 252.

*Αχίον, ι. 7.

*Αχίον, δ. 64.

*Αχίον, β'. 421.

*Αχίον, σ'. 365.

*Αχίον, δ. 505.

*Αχίον, ι. 377.

*Αχίον, αλφίον, β. 355.

*Αχίον, κ'. 242.

*Αχίον, ρ'. 455.

*Αχίον, κ'. 288.

*Αχίον, δ. 285.

*Αχίον, κ'. 493. μ'. 267.

*Αχίον, πολλά μορφή, σ'. 19.

*Αχίον, ι. 411.

*Αχίον, ρ'. 23.

*Αχίον, δ. 108.

*Αχίον, υ. 537.

*Αχίον, δ. 10.

*Αχίον, citatus, δ. 160. φ'. 294.

*Αχίον, λ'. 122. ψ'. 270.

*Αχίον, ι. 104.

*Αχίον, δ. 29.

*Αχίον, δ. 344. φ'. 284.

*Αχίον, δ. 297. λ'. 506. σ'. 226. ρ'. 108.

122. φ'. 212. χ'. 420.

*Αχίον, αιδίον, ρ'. 578.

*Αχίον, δ. 361.

*Αχίον, υ. 418.

*Αχίον, β'. 273.

*Αχίον, ζ. 53. 308.

*Αχίον, ι. 108.

*Αχίον, ι. 182.

*Αχίον, μ'. 120.

*Αχίον, μ'. 325.

*Αχίον, ι. 194.

*Αχίον, κ'. 374.

*Αχίον, δ. 404.

*Αχίον, χ'. 2.

*Αχίον, δ. 303.

*Αχίον, χ'. 390.

*Αχίον, ι. 398. σ'. 332. 392.

*Αχίον, γ'. 489.

*Αχίον, δ. 349. ζ. 8. ν'. 291.

*Αχίον, ρ'. 250. δ. 383.

*Αχίον, δ. 193.

*Αχίον, ι. 273.

*Αχίον, ι. 459.

*Αχίον, δ. 824. 835.

*Αχίον, λ'. 315.

*Αχίον, δ. 445.

Ἀμύγαντι, ε'. 219.
 Ἀμυζόμενοι, α'. 375. β'. 140. γ'. 379.
 Ἀμνηστῶν, τ'. 562.
 Ἀμνηστία, ι'. 295.
 Ἀμύχανος, ε'. 363. 560.
 Ἀμμι, ι'. 404. κ'. 209. χ'. 73.
 Ἀμμιάνου *Marcellinus* citatus, μ'. 342. 452.
 Ἀμμορίαν, ι'. 76.
 Ἀμμορος, ι'. 275.
 Ἀμρίον, γ'. 444.
 Ἀμρίω, τ'. 188.
 Ἀμριόας, ζ'. 521.
 Ἀμρόνι, α'. 10.
 Ἀμυλγῶ, δ'. 841.
 Ἀμοτον, ε'. 520.
 Ἀμόμονες, α'. 29. 232. α'. 303. λ'. 235.
 Ἀμφασίη, δ'. 704.
 Ἀμφαφίοντο, ι'. 461. τ'. 475.
 Ἀμφιδάχαισι, α'. 241.
 Ἀμφισπίοντο, τ'. 455.
 Ἀμφήλου, ζ'. 122.
 Ἀμφικαλιῦμαι, χ'. 103.
 Ἀμφιδυμοί, δ'. 847.
 Ἀμφιδίη, τ'. 416.
 Ἀμφικύπυλλον, γ'. 63. δ'. 57. ε'. 102. 120.
 υ'. 153.
 Ἀμφιμάσθοι, ι'. 152.
 Ἀμφισπριτίφινται, γ'. 175.
 Ἀμφιστολῦς, α'. 127.
 Ἀμφιότης, λ'. 324.
 Ἀμφίς apud *Stobaeum* citatus, ζ'. 392.
 Ἀμφίς ἄγοντις, χ'. 57.
 Ἀμφιστριπῆς, γ'. 91. μ'. 97.
 Ἀμφισφριῦς, β'. 290. ι'. 204. α'. 74.
 Ἀνά νῦν, ι'. 468. φ'. 129.
 Ἀναθεσάμενοι, ι'. 474.
 Ἀναδρέζι, μ'. 240.
 Ἀναδρεχίη, λ'. 585.
 Ἀναγον, ε'. 88.
 Ἀναθήματα θανόντες, φ'. 430.
 Ἀναδής λῆας, λ'. 597.
 Ἀναμωτά, ε'. 148. α'. 531.
 Ἀναίξας, φ'. 119.
 Ἀνακλῖται, λ'. 524.
 Ἀνακτοον citatus, ζ'. 265. 318. γ'. 185. π'.
 292. φ'. 71.
 Ἀνακτερίων, ι'. 396.
 Ἀναλτον, ε'. 238.
 Ἀναμάξις, τ'. 92.
 Ἀναμερῦνται, μ'. 238.
 Ἀναπρήσις, β'. 81.
 Ἀνάπυρα, λ'. 273.
 Ἀναροῦδαι, μ'. 105.
 Ἀνάρεσι, λ'. 407.
 Ἀναπῆσις, ζ'. 7. α'. 170.
 Ἀναρχοίμω, ε'. 94.
 Ἀνάψαι, β'. 86.
 Ἀνδρακάς, τ'. 14.
 Ἀνδραχίδης, α'. 121.
 Ἀνιδάλλισα, α'. 155. γ'. 266. ε'. 262.
 Ἀνδραχίη, φ'. 48.
 Ἀνέμονες, γ'. 348.
 Ἀνέπονται, φ'. 47.
 Ἀνέπαγον, ζ'. 467.
 Ἀνιφρίδωνι, μ'. 236. 431.
 Ἀντω, ψ'. 93.
 Ἀνήμεθαι, δ'. 651. ε'. 286.

Ἀνθοδιν, ε'. 270.
 Ἀνόμεα, κ'. 301. 341.
 Ἀνδιμίοντι, γ'. 440.
 Ἀnthologia citata, ζ'. 154. γ'. 70. α'. 302.
 λ'. 455. ζ'. 199. ε'. 402. ε'. 541.
 Ἀνδρὸς ἀφίπται, α'. 126.
 Ἀνδρῆς, β'. 185.
 Ἀναμίτης, β'. 300.
 Ἀνίη, ι'. 393. ε'. 52.
 Ἀνίησι, β'. 115. ε'. 66. ε'. 178.
 Ἀνίηται, κ'. 192.
 Ἀνίσταται, α'. 320.
 Ἀντιόσαντο, ζ'. 193. ζ'. 511.
 Ἀντιόσαντι, φ'. 402. χ'. 23.
 Ἀντιβόλῃσις, φ'. 307. α'. 87.
 Ἀντιδιν, α'. 70. ε'. 18. φ'. 254.
 Ἀντιδουον, κ'. 159.
 Ἀντιόχιος, χ'. 74.
 Ἀντισα, ε'. 51. 60.
 Ἀντιφατῆα, κ'. 114.
 Ἀντολ, μ'. 411.
 Ἀντολαὶ ἡλίαι, μ'. 4.
 Ἀνωγα, α'. 265. ε'. 398. ε'. 43. ψ'. 122.
 Ἀνωβιν, δ'. 482. ι'. 276. λ'. 205. π'. 458. δ'.
 408. α'. 166.
 Ἀνώμους, γ'. 552.
 Ἀραας, ε'. 222.
 Ἀρετῆς, λ'. 608. γ'. 438.
 Ἀρεστηρις, δ'. 165. ψ'. 119.
 Ἀράγνυ, ε'. 277.
 Ἀπαμύντο, λ'. 578.
 Ἀπαξ ὀπίσκει' ἐνθροῦται, μ'. 22.
 Ἀπαρχόμενος, ζ'. 422.
 Ἀπαλησας, γ'. 383.
 Ἀπαρταί, α'. 8.
 Ἀπαρταί, ε'. 174.
 Ἀπαρῆθαι, α'. 9.
 Ἀπίκας, γ'. 449.
 Ἀπίλιδρον, ι'. 538.
 Ἀπικλάγχοι, γ'. 573.
 Ἀπινέσας, ψ'. 312.
 Ἀπιδῆς, γ'. 184.
 Ἀπιδῆθαι, ι'. 110.
 Ἀπιδῆθαι, γ'. 105.
 Ἀπιδῆθαι, π'. 114.
 Ἀπίης, α'. 25. π'. 18.
 Ἀπινέσας, ι'. 342. ζ'. 258.
 Ἀποβρίξαντες, ι'. 151.
 Ἀποδῶνι, χ'. 161.
 Ἀποδοχόμενος, ι'. 372.
 Ἀποκλῖναι, τ'. 556.
 Ἀποκλῖναι, α'. 107.
 Ἀpollonius Rhodius citatus, α'. 356. γ'. 239.
 704. ζ'. 207. ι'. 169. α'. 3. 246. λ'. 221.
 μ'. 61. α'. 339. φ'. 55.
 Ἀπολυμασθῆα, ε'. 320.
 Ἀπόλωλι, δ'. 62. 511.
 Ἀπομνησίσι, π'. 378.
 Ἀπίντο, π'. 190. ε'. 233. α'. 30.
 Ἀποπῆσις, α'. 7.
 Ἀποπῆσις, ζ'. 95.
 Ἀποπῆσις, ζ'. 26.
 Ἀποπῆς, κ'. 514.
 Ἀποπῆσις, β'. 115. γ'. 103. γ'. 204.
 Ἀποπῆσις ἀλλήλων, γ'. 498.
 Ἀποπῆσις, γ'. 320.
 Ἀποπῆσις, β'. 132.

INDEX VERBORUM.

Ἀστυνόμοι, β'. 73.
 Ἀστυσίαι, ν'. 193. χ'. 64. 168.
 Ἀστυσίοναι, ι. 24.
 Ἀσφάσαι, β'. 249. γ'. 93. 186. 199. δ'. 214.
 ι. 131. μ'. 87. ξ'. 190. π'. 59. 224. ς'. 283.
 415. ψ'. 266.
 Ἀσφάλας, ι. 182.
 Ἀσφάτου, β'. 79. μ'. 223.
 Ἀσφιδέν, ξ'. 317.
 Ἀσπιδος, ς'. 57. ε'. 29. φ'. 386. χ'. 396.
 Ἀρκεύσις citatus, δ. 31. 58.
 Ἀσπρος, δ. 142.
 Ἀσπύριον, β'. 377. κ'. 345. ι. 436. ς'. 58.
 Ἀρα, β'. 299. γ'. 155. 297. γ'. 743. ι. 151.
 δ'. 291. ι. 64. 92. ι. 417. ι. 380. 457.
 π'. 13. 46. ς'. 61. 199. 490. ε'. 117. φ'. 1.
 244. 360. 386.
 Ἀραύσις citatus, β'. 276. κ'. 86. 4
 Ἀργαλίαι, β'. 199. λ'. 290.
 Ἀργαί, δ'. 174. 816. ι. 80. ε'. 245. ι. 37.
 Ἀργαφόντης διάκτορες, ι. 94. ι. 99.
 Ἀργμαστα, ξ'. 446.
 Ἀργον, ς'. 326.
 Ἀργώ, μ'. 70.
 Ἀριος, δ'. 267.
 Ἀριό, δ'. 329.
 Ἀριόνη, ν'. 45. ς'. 323. ε'. 132. ι. 192. 196.
 Ἀριόνη, ε'. 114.
 Ἀριό, ι. 50.
 Ἀριόνη, χ'. 322.
 Ἀριόνη, ζ'. 2.
 Ἀριό, β'. 59. ς'. 538. χ'. 208.
 Ἀριό, ι. 248.
 Ἀριό, β'. 135.
 Ἀριό, ς'. 496.
 Ἀριό, ι. 54.
 Ἀριό, π'. 427.
 Ἀριό, ι. 320.
 Ἀριό citatus, ς'. 322. ι. 10.
 Ἀριό Quintilianus citatus, κ'. 304. ι. 259.
 ψ'. 296.
 Ἀριό, π'. 2.
 Ἀριστοφάνης citatus, δ. 155. γ'. 332. γ'. 442.
 κ'. 72. λ'. 90. μ'. 883. ς'. 218. ε'. 227. π'.
 204. φ'. 298. χ'. 488. ψ'. 78.
 Ἀριστοτέλης citatus, δ. 1. 397. γ'. 85. 183. 204.
 611. ι. 176. ζ'. 42. 182. ι. 7. 112. 114.
 246. 504. 515. κ'. 19. λ'. 488. 595. μ'. 67.
 219. ν'. 119. ξ'. 214. ι. 399. ς'. 218. 284.
 327. 385. ε'. 247. ε'. 122. 203. 420. ι.
 204. 259. ι. 317.
 Ἀριό, ς'. 196.
 Ἀριό, ι. 273.
 Ἀριό, ι. 248. 361.
 Ἀριό, μ'. 413.
 Ἀριό, ι. 5.
 Ἀριό, ι. 241.
 Ἀριό, κ'. 108.
 Ἀριό, ε'. 248.
 Ἀριό, ς'. 343.
 Ἀριό, γ'. 771.
 Ἀριό, δ. 277. β'. 196.
 Ἀριό, λ'. 365.
 Ἀριό, λ'. 61.
 Ἀριό, λ'. 109. μ'. 137.
 Ἀριό, ι. 68.
 Ἀριό, κ'. 19.

Ἀριό, ι. 424.
 Ἀριό, γ'. 846.
 Ἀριό, δ'. 186. ι. 513.
 Ἀριό, β'. 171.
 Ἀριό, λ'. 538. 572. ι. 13.
 Ἀριό, λ'. 259.
 Ἀριό, ξ'. 1.
 Ἀριό, β'. 243.
 Ἀριό, β'. 90. ι. 294.
 Ἀριό, δ'. 195.
 Ἀριό, ι. 179.
 Ἀριό, β'. 370.
 Ἀριό, δ'. 762. ζ'. 324.
 Ἀριό, π'. 31. 57. 130. ς'. 6. 599. φ'. 369.
 Ἀριό, ψ'. 42.
 Ἀριό, ζ'. 305.
 Ἀριό, ι. 89.
 Ἀριό, ζ'. 125.
 Ἀριό, ι. 334. κ'. 136. λ'. 8.
 Ἀριό, γ'. 74. χ'. 376.
 Ἀριό, χ'. 470.
 Ἀριό, ι. 227.
 Ἀριό, χ'. 18.
 Ἀριό Sabini citatus, λ'. 84. ψ'. 296.
 Ἀριό, ς'. 327.
 Ἀριό, ε'. 369.
 Ἀριό, χ'. 347.
 Ἀριό, δ'. 449.
 Ἀριό, λ'. 85.
 Ἀριό, ζ'. 143. π'. 313. ι. 379. φ'. 203. 225.
 Ἀριό, π'. 387.
 Ἀριό, δ'. 359. ι. 85. κ'. 56. π'. 110.
 Ἀριό, β'. 349.
 Ἀριό, γ'. 251.
 Ἀριό, ι. 10.
 Ἀριό, κ'. 513.
 Ἀριό, ι. 379.
 Ἀριό, ι. 403.
 Ἀριό, δ'. 162.
 Ἀριό, δ'. 794. ε'. 188.
 Ἀριό, ι. 282.
 Ἀριό, ι. 65.
 Ἀριό, μ'. 89.
 Ἀριό, κ'. 548.
 Ἀριό, ι. 443. ι. 434.

II.

ΒΑΛΛΑΝΟΝ, κ', 242. ι. 409.
 Barnesius reprehensus, δ. 11. β'. 41. 168.
 244. 289. 337. 346. γ'. 230. 464. γ'. 90.
 118. 120. ζ'. 8. δ. 47. 126. 215. 293. 297.
 ε'. 25. 215. 488. ι. 262. 283. κ'. 291. 525.
 λ'. 186. 424. 549. 564. 606. 622. μ'. 281.
 411. 427. 445. ν'. 51. 204. 315. 355. ξ'.
 62. 85. 171. 370. ι. 5. 97. 109. 127. 186.
 ς'. 100. 134. 540. ε'. 145. 297. ε'. 557.
 ι. 80. 328. φ'. 35. 232. χ'. 73. 208. 313.
 362. ψ'. 42. ι. 7. 267. 308. 500.
 Βιό, δ'. 408.
 Βιό, γ'. 410.
 Βιό, λ'. 193.
 Βιό, λ'. 534.
 Βιό, λ'. 41.
 Βιό, ι. 14.
 Βιό, ι. 18.

INDEX VERBORUM.

Benedictus in *Pindarum* citatus, α. 155. ι. 283. μ. 59.

Βήσας, α'. 275. ε'. 435.

Βητάμονος, β'. 250. 388.

Bio citatus, ε'. 328.

Βοῖσι, β'. 426.

Βόμκησι, β'. 190. μ. 204. ε'. 396.

Βυγῆσι, ε'. 78.

Βέλιον, α'. 387.

Βυλγ, χ'. 230.

Βυλονόσι, ι. 58.

Βωῶσι, ιβ' δύοντα, ι. 272.

Βεῖσι, ζ'. 159.

Βρόσι, α. 188.

Βόζλον, φ'. 391.

Budeus citatus, α. 1. 5. μ'. 306.

Βουτάν, α'. 20.

Βουτοδύμιον, β'. 676. β'. 273. ε'. 66.

Βωῶν ἐν δόμῳ, α. 100.

Βωῶν, ζ'. 86.

Γ.

ΓΑΙΗΓΟΝ ὠδ', α. 324.

Γαίον, β'. 322.

Γαλαθῆν, β'. 336. ε'. 127.

Γάλαπτος λυσις, ι. 246.

Galenus citatus, α. 254.

Γαρίον, β'. 208.

Γάρ, α. 392. β'. 132. 276. γ'. 262. β. 81. 199.

206. 341. 595. 697. β'. 159. 339. 355. ι.

523. α'. 174. 190. 226. 337. 383. 501. λ'.

196. μ'. 154. 208. 220. ξ'. 115. 355. 402.

508. 544. ε'. 78. ε'. 258. 361. ε'. 591. φ'.

200. χ'. 70. ψ'. 248. α. 283. 442.

Gatakerus citatus, β. 145. α. 23. χ'. 412. ψ'.

322. 362. α. 363.

Γαυλῶ, ι. 123.

Γίγνῃ, ι. 400. β'. 305.

Γενόμῳ, β'. 208.

Gellius citatus, α. 32. γ'. 295. β. 392. ζ'. 102.

λ'. 247. 611. α. 241.

Γίλον, α. 346.

Γίλα, ε'. 99.

Γίλῳ, α. 347.

Γινούσαντα, ε'. 268.

Γίρα, β. 66.

Γεραῖον, γ'. 177.

Γεῖνῃ, γ'. 68. 102.

Γεῖσι, ε. 8.

Γήμασι, β'. 128. λ'. 272. α. 17. ε'. 392. ε'.

269. ε'. 159. 531. α. 335. 342. φ'. 162.

Γῆμον, λ'. 272. α. 241. α'. 34. φ'. 72. 158.

Γόναντα, ἄγχι φύλα, α. 206.

Γίνωμαι, β'. 320. β. 634. ε'. 245.

Γλώσσας, τάννῃ, γ'. 332.

Γραβῶσι, ἄλλοτεῖον, α. 347.

Γράφωσι, ι. 248.

Γεργῶν, κεφαλῇ, λ'. 633.

Γέρων, γ'. 294.

Γόνασι πάντα, α'. 129.

Γονῇ, α. 193.

Γραπῶν, α. 228.

Grotius citatus, β. 503. β'. 210. 585. χ'.

412.

Γυναιὶ δάρον, λ'. 520. α. 247.

Γυῖον, γ'. 500.

Γυεῖν, φ'. 54.

Δ.

DACIER Dna. reprehensa, γ'. 132. 441.

β'. 176. ι. 190. 395. ξ'. 112. α. 50. 115.

328. α'. 297. ε'. 248. ε'. 174. ε'. 161. 211.

α. 204. φ'. 186. ψ'. 200.

Δαΐδας, α. 101.

Δαῖντα, ζ'. 132.

Δαῖν, γ'. 309.

Δαῖντα, ε'. 247.

Δαῖν, β'. 243.

Δαῖν, α. 141. ι. 57.

Δαῖν, α. 253.

Δαῖν, β'. 621.

Δαῖν, α. 122.

Δαῖν, γ'. 269.

Δαῖν, α. 321.

Δαῖν, χ'. 497. ψ'. 294.

Δαῖν, α. 627.

Δαῖν, α. 234.

Δαῖν, μ'. 256. α. 500.

Δαῖν, β'. 448. α. 72. ψ'. 160.

Δαῖν, β'. 61. β'. 134.

Δαῖν, α. 23.

Δαῖν, α. 599.

Δαῖν, ε'. 606.

Δαῖν, β'. 59.

Δαῖν, α. 686. ι. 412. α. 79. 396. ι.

119.

Δαῖν, α. 170.

Δαῖν, β'. 535. λ'. 410.

Δαῖν, β'. 248.

Δαῖν, α. 336. ε'. 599.

Δαῖν, α. 311.

Δαῖν, α. 316. ε'. 62. α. 153.

Δαῖν, λ'. 578.

Δαῖν, α. 286.

Δαῖν, α. 48.

Δαῖν, α. 207. ι. 204. β'. 510. ε'. 238.

Δαῖν, β'. 276. β'. 517.

Demetrius Phalereus citatus, ι. 204. ι. 191.

370. λ'. 595. μ'. 73. α'. 294. ε'. 518.

Δαῖν, β'. 314.

Δαῖν, α. 12.

Demetrius citatus, β'. 132. β'. 554. ε'. 166.

Δαῖν, α. 103. β'. 317. β. 243. ξ'. 329. α. 533.

α. 27. 31.

Δαῖν, ψ'. 81.

Δαῖν, β'. 76.

Δαῖν, α. 531.

Δαῖν, α. 84. β'. 338. α. 318. α. 99.

Δαῖν, α. 291. ε'. 338.

Δαῖν, α. 153.

Δαῖν, α. 341.

Δαῖν, α. 110.

Δαῖν, α. 434.

Δαῖν, α. 47. ε'. 590.

Δαῖν, ζ'. 201.

Δαῖν, α. 43.

Δαῖν, ε'. 398.

Δαῖν, γ'. 456.

Δαῖν, λ'. 324.

Δαῖν, ξ'. 437.

Δάκρυα, μ'. 444.
 Δαυινίος, γ'. 477. 581. δ. 284.
 Δαση, σ'. 274. ε'. 43. δ. 254.
 Δαυίδης, β'. 345.
 Δαυιδά, χ'. 386.
 Dio Chrysostomus citatus, δ. 58. γ'. 45. 392.
 λ'. 440. ε'. 266. 455. 475. ε'. 79. φ'. 27.
 Diodorus Siculus citatus, β'. 68. γ'. 221. δ.
 120. α'. 492. λ'. 638. ε'. 485. δ. 1. 11.
 Diogenes Laërtius citatus, δ. 32. γ'. 231.
 611. 695. ι. 361. α'. 383. ξ'. 443. δ. 12.
 Διογένης, φ'. 71.
 Dion Cassius citatus, μ'. 236. δ. 483.
 Dionysius Halicarnassensis citatus, β'. 47.
 325. γ'. 206. 208. 794. ι. 272. 282. 291.
 296. 402. 478. 490. ζ'. 86. 137. 162. γ'.
 169. 267. ι. 289. 327. 415. 481. α'. 195.
 251. 362. λ'. 53. 90. 109. 280. 488. 522.
 595. 597. μ'. 73. 75. 383. ξ'. 1. 83. 422.
 δ. 70. α'. 1. ε'. 397. 541. ε'. 1. 65. 84. 99.
 211. ε'. 53. 467. δ. 17. 71. 259. φ'. 98. χ'.
 195. 341. δ. 186.
 Dionysius Periegetes citatus, γ'. 74. α'. 306. λ'.
 14. δ. 376. φ'. 391.
 Δίος, δ. 196. ξ'. 3.
 Διωλῆν, α'. 226.
 Διοδωρίδης, μ'. 22.
 Δίσκουον, γ'. 626.
 Diphilus citatus, δ. 343.
 Διοσκρίδης, ξ'. 512.
 Διοφραντῆς, ι. 269. δ. 50.
 Δίατ, ζ'. 242.
 Δέξης, λ'. 343.
 Δερκισσῶν, β'. 354. 380.
 Δέρπον, β'. 20. γ'. 429. 574.
 Δέρπον κῆλον, γ'. 507.
 Δίσκον, ε'. 76.
 Δαυλιχίαν, σ'. 126.
 Δαυλιχίαν, δ. 246. ξ'. 385.
 Δερκίς Ἰσταν, γ'. 492. 512.
 Δερκίαντον, ε'. 116. 147.
 Δερκίαντος, δ. 128.
 Δερκισσῶν, δ. 320.
 Δερμὸν μίτος, δ. 318.
 Δερκίς, ξ'. 353.
 Δερκίς (δὲν) παλαιφάνης, ε'. 163.
 Δερκίς, ε'. 574.
 Δερκίαντον, β'. 153.
 Dualis Numerus, γ'. 33. 61. 282. γ'. 35. 292.
 ι. 404. α'. 209. λ'. 210. ι. 296. α'. 2. φ'.
 86. 216. χ'. 174. δ. 101.
 Δύη, ξ'. 215.
 Δύη ἐστὶ πῆμα γυναικῶν, ξ'. 338.
 Δύναι, ι. 30.
 Δύναντες, λ'. 578.
 Δύνανσι, δ. 195.
 Duxoratus citatus, α. 1. 216. β'. 319. γ'. 72.
 γ'. 162. 332. λ'. 578. δ. 294.
 Δωσῆς, ι. 295.
 Δύσαι, δ. 53.
 Δύσαι, ε'. 276.
 Δύσαντο, γ'. 497. ζ'. 321. ι. 185.
 Δύσαντες, δ. 307.
 Δύσαντες, ψ'. 97.
 Δύσαντες καμάντες, ι. 493.
 Δύσαντες, ξ'. 327. ε'. 296.
 Δύσαντες, ε'. 177.

κ.

ΕΑ, ξ'. 232.
 Εάσαι, γ'. 118. α'. 291.
 Εάσαντες, φ'. 233.
 Εάσαντες, μ'. 242.
 Εάσαντες, φ'. 49.
 Εγγύαι, ἑγγύαται, γ'. 351.
 Εγγύαι, ι. 8. δ. 163.
 Εγγύαται, λ'. 618. ψ'. 223.
 Εγγύαται, γ'. 188.
 Εγγύαται, ι. 249.
 Εγγύαται, λ'. 281. ε'. 378.
 Εγγύαται, γ'. 7.
 Εγγύαται, δ. 277. β'. 196. γ'. 318. δ. 18. α'. 391.
 Εγγύαται, β'. 53.
 Εγγύαται, χ'. 89.
 Εγγύαται, γ'. 467.
 Εγγύαται, δ. 459.
 Εγγύαται, ι. 327.
 Εγγύαται, ξ'. 10.
 Εγγύαται, ι. 231.
 Ει δ' ἄρα, α. 271. β'. 178. γ'. 832. ι. 37. φ'.
 217. δ. 335.
 Εἶας, α'. 166.
 Εἶας, β'. 398. 403. ζ'. 307.
 Εἶας, δ. 278.
 Εἶας, γ'. 366.
 Εἶας, γ'. 571.
 Εἶας, ι. 143. ξ'. 262. χ'. 288.
 Εἶας, β'. 57.
 Εἶας, δ. 226.
 Εἶας, ε'. 200.
 Εἶας, δ. 188.
 Εἶας, ι. 257. α'. 337.
 Εἶας, ι. 403.
 Εἶας, γ'. 529.
 Εἶας, ε'. 315. χ'. 423.
 Εἶας, α'. 459.
 Εἶας, ψ'. 82. 151.
 Εἶας, χ'. 90.
 Εἶας, ζ'. 212. α'. 233.
 Εἶας, γ'. 383.
 Εἶας, ι. 281.
 Εἶας, γ'. 10.
 Εἶας, ζ'. 264.
 Εἶας, γ'. 157.
 Εἶας, φ'. 195.
 Εἶας, λ'. 190.
 Εἶας, ι. 453.
 Εἶας, δ. 321.
 Εἶας, γ'. 123.
 Εἶας, χ'. 174.
 Εἶας, δ. 484.
 Εἶας, χ'. 121.
 Εἶας, ζ'. 185.
 Εἶας, α'. 284.
 Εἶας, ι. 308.
 Εἶας, γ'. 515.
 Εἶας, ι. 116. λ'. 589.
 Εἶας, χ'. 97.
 Εἶας, δ. 202.
 Εἶας, φ'. 329. 333.
 Εἶας, α'. 219.
 Εἶας, ξ'. 432.

INDEX VERBORUM.

ἑλαιοφύονται, σ'. 565.
 ἑλαιοφύοντες, γ'. 73. δ'. 195. ε'. 363. ς'. 7. ψ' 200.
 ἑληλάδα, δ. 86
 ἑλιμας, δ. 92. μ'. 136.
 ἑλλάδα, δ. 344. γ'. 726. 816. λ'. 495. ζ. 80.
 ἑλλανίς, α'. 255. 381. ς'. 464. δ'. 333. ε'. 81. ς'. 260.
 ἑλλησποντος, πλατῶ, δ. 82.
 ἑλλησπόντος, λ'. 35. γ'. 273.
 ἑλλίσσιν, α'. 264.
 ἑλλισπίνος, δ. 145. α'. 481.
 ἑλλν, ε'. 228.
 ἑλντο, ζ'. 297.
 ἑλσας, ι. 132. δ. 250.
 ἑμβρον, ι. 245.
 ἑμν, γ'. 161.
 ἑμπίσαντες, μ'. 373.
 ἑμπαβί, ς'. 226. γ'. 361.
 ἑμμοροι, γ'. 479.
 ἑμπαζίαι, α'. 422. ς'. 488.
 ἑρσων, δ. 379.
 ἑρσων, ς'. 400.
 ἑρσων, ι. 305. δ. 353.
 ἑρσωνίδης, β'. 132.
 ἑρσωνίς, ι. 296.
 ἑρσωνίς, β'. 319. δ. 299.
 ἑρσωνίς, β'. 182.
 ἑρσωνίς, ς'. 365.
 ἑρσων, γ'. 450.
 ἑρσωνίς, μ'. 443. ι. 478.
 ἑρσωνίς, α'. 35.
 ἑρσωνίς, γ'. 272.
 ἑρσωνίς, λ'. 237.
 ἑρσωνίς, λ'. 469.
 ἑρσωνίς, β'. 137.
 ἑρσωνίς, λ'. 310.
 ἑρσωνίς, λ'. 311.
 ἑρσωνίς, α' 19. 390.
 ἑρσωνίς, ε'. 179.
 ἑρσωνίς, α'. 333.
 ἑρσωνίς, ζ'. 326.
 ἑρσωνίς, γ'. 177.
 ἑρσωνίς, ι. 282. 339. 366. 375. δ. 35.
 ἑρσωνίς, δ. 232.
 ἑρσωνίς, ς'. 408.
 ἑρσωνίς, μ'. 18.
 ἑρσωνίς, ζ'. 33. δ. 499. α'. 2.
 ἑρσωνίς, λ'. 121.
 ἑρσωνίς, ψ'. 94.
 ἑρσωνίς, δ. 690. ς'. 577.
 ἑρσωνίς, γ'. 176.
 ἑρσωνίς, δ. 357.
 ἑρσωνίς, γ'. 19.
 ἑρσωνίς, ς'. 20.
 ἑρσωνίς, ι. 438.
 ἑρσωνίς, γ'. 245.
 ἑρσωνίς, ι. 477.
 ἑρσωνίς, λ'. 607.
 ἑρσωνίς, β'. 275. ι. 379. ς'. 315. ς'. 317.
 ἑρσωνίς, δ. 156. ς'. 258.
 ἑρσωνίς, ε'. 445.
 ἑρσωνίς, δ. 252.
 ἑρσωνίς, ε'. 457.
 ἑρσωνίς, ε'. 417. ς'. 263.
 ἑρσωνίς, λ'. 488.
 ἑρσωνίς, γ'. 9. 461.

ἑρσωνίς, ψ'. 358
 ἑρσωνίς, ι. 296.
 ἑρσωνίς, λ'. 424. ψ'. 15.
 ἑρσωνίς, γ'. 275. δ. 430.
 ἑρσωνίς, γ'. 493.
 ἑρσωνίς, ς'. 186.
 ἑρσωνίς, γ'. 379.
 ἑρσωνίς, ι. 85.
 ἑρσωνίς, γ'. 429. α'. 172.
 ἑρσωνίς, γ'. 363.
 ἑρσωνίς, β'. 108. α'. 466.
 ἑρσωνίς, ς'. 545.
 ἑρσωνίς, ι. 386.
 ἑρσωνίς, ι. 538.
 ἑρσωνίς, δ. 441.
 ἑρσωνίς, γ'. 159.
 ἑρσωνίς, δ. 118.
 ἑρσωνίς, ι. 12.
 ἑρσωνίς, ζ'. 323.
 ἑρσωνίς, γ'. 68. α', 111. 549.
 ἑρσωνίς, β'. 50.
 ἑρσωνίς, β'. 319.
 ἑρσωνίς, ι. 253.
 ἑρσωνίς, ζ'. 36. γ'. 283.
 ἑρσωνίς, β'. 403. γ'. 559.
 ἑρσωνίς, α'. 131. μ'. 59.
 ἑρσωνίς, γ'. 332.
 ἑρσωνίς, ς'. 306.
 ἑρσωνίς, μ'. 209.
 ἑρσωνίς, ι. 458.
 ἑρσωνίς, ψ'. 52.
 ἑρσωνίς, δ. 235.
 ἑρσωνίς, γ'. 222.
 ἑρσωνίς, ς'. 225. ε'. 72.
 ἑρσωνίς, ς'. 141.
 ἑρσωνίς, ι. 370.
 ἑρσωνίς, α'. 28.
 ἑρσωνίς, ι. 218.
 ἑρσωνίς, δ. 51.
 ἑρσωνίς, λ'. 49.
 ἑρσωνίς, α'. 343.
 ἑρσωνίς, λ'. 62.
 ἑρσωνίς, α'. 297.
 ἑρσωνίς, ς'. 26.
 ἑρσωνίς, ι. 70.
 ἑρσωνίς, λ'. 270.
 ἑρσωνίς, ς'. 297.
 ἑρσωνίς, δ. 164.
 ἑρσωνίς, ι. 254. 318.
 ἑρσωνίς, ς'. 11.
 ἑρσωνίς, ι. 446. ε'. 468.
 ἑρσωνίς, γ'. 377.
 ἑρσωνίς, α'. 97. 115.
 ἑρσωνίς, δ. 261.
 ἑρσωνίς, ς'. 211.
 ἑρσωνίς, γ'. 672.
 ἑρσωνίς, α. 461.
 ἑρσωνίς, ε'. 54. α'. 459.
 ἑρσωνίς, ς'. 455.
 ἑρσωνίς, β'. 431.
 ἑρσωνίς, ζ'. 265.
 ἑρσωνίς, δ. 177.
 ἑρσωνίς, ς'. 71.
 ἑρσωνίς, λ'. 15.
 ἑρσωνίς, ψ'. 361.
 ἑρσωνίς, μ'. 423.
 ἑρσωνίς, ς'. 279. λ'. 289.

Ἐσπεροσύνης ἀνάλει, τ'. 22.
Ἐσπερίωντος, φ'. 179.
Ἐσπερίωντος, β'. 547.
Ἐσπερίωντος, ἰ. 404.
Ἐσπερίωντος, ἰ. 146.
Ἐσπερίωντος, β'. 427.
Ἐσπερίωντος, ε'. 541.
Ἐσπερίωντος, β'. 190.
Ἐσπερίωντος, τ'. 409.
Ἐσπερίωντος, α. 226. λ'. 414.
Ἐσπερίωντος citatus, β'. 276. ἰ. 370. ζ'. 214. π'. 294. ε'. 455.
Ἐσπερίωντος, ζ'. 222. σ'. 365.
Ἐσπερίωντος, ν'. 350.
Ἐσπερίωντος, λ'. 37.
Ἐσπερίωντος, χ'. 450.
Ἐσπερίωντος, δ'. 84.
Ἐσπερίωντος, ἰ. 81.
Ἐσπερίωντος, γ'. 399. ἰ. 146. 191.
Ἐσπερίωντος, μ'. 103.
Ἐσπερίωντος, β'. 135. ζ'. 475.
Ἐσπερίωντος, β'. 322.
Ἐσπερίωντος, ἰ. 320. σ'. 286.
Ἐσπερίωντος, ἰ. 111.
Ἐσπερίωντος, λ'. 325.
Ἐσπερίωντος, χ'. 469.
Ἐσπερίωντος, Διός, χ'. 334. 335,
Ἐσπερίωντος λόφος, π'. 471.
Ἐσπερίωντος, σ'. 296.
Ἐσπερίωντος, ψ'. 198.
Ἐσπερίωντος, δ'. 14.
Ἐσπερίωντος, β'. 278.
Hermogenes citatus, δ'. 186. ἰ. 481. π'. 190.
τ'. 204. ψ'. 266.
Ἐσπερίωντος, ζ'. 163.
Ἐσπερίωντος, δ'. 418.
Ἐσπερίωντος, α. 193.
Ἐσπερίωντος, π'. 72. 75.
Ἐσπερίωντος, ἰ. 354.
Ἐσπερίωντος, δ'. 367.
Ἐσπερίωντος, ψ'. 3. ὦ. 69.
Ἐσπερίωντος, ἰ. 222.
Ἐσπερίωντος, π'. 429.
Ἐσπερίωντος, ζ'. 283.
Ἐσπερίωντος, ζ'. 103.
Ἐσπερίωντος, ὦ. 523.
Ἐσπερίωντος, σ'. 211.
Ἐσπερίωντος, ἰ. 67.
Ἐσπερίωντος, δ'. 270. ἰ. 508.
Ἐσπερίωντος, ζ'. 226.
Ἐσπερίωντος, π'. 195.
Ἐσπερίωντος, γ'. 158.
Ἐσπερίωντος, ψ'. 71.
Ἐσπερίωντος, λ'. 323.
Ἐσπερίωντος, ὦ. 90.
Ἐσπερίωντος, σ'. 176.
Ἐσπερίωντος, λ'. 302.
Ἐσπερίωντος, γ'. 379.
Ἐσπερίωντος, δ. 236.
Ἐσπερίωντος, β'. 384.
Ἐσπερίωντος, σ'. 184.
Euphrosyne Magna citatum, α. 11. ἰ. 25.
ἰ. 116. λ'. 578. ζ'. 446. 512. 533. ἰ. 321.
π'. 18. 471. σ'. 163. 177. 457. 574. ὦ.
319. 377. φ'. 145. χ'. 143. ὦ. 207. 278.
340.
Εὐαγγέλιον, ζ'. 152. 166.

Εὐαγγέλιον, γ'. 174.
Εὐαγγέλιον, β'. 167. ἰ. 21. σ'. 212.
Εὐαγγέλιον ἀνέχον, τ'. 111.
Εὐαγγέλιον, χ'. 24. 126.
Εὐαγγέλιον, χ'. 374.
Εὐαγγέλιον, τ'. 114.
Εὐαγγέλιον, δ'. 622.
Εὐαγγέλιον, χαλκόν, σ'. 19.
Εὐαγγέλιον, ζ'. 48.
Εὐαγγέλιον, γ'. 263.
Εὐαγγέλιον, ζ'. 58. 70.
Εὐαγγέλιον, ὦ. 1.
Εὐαγγέλιον, ε'. 487.
Εὐαγγέλιον, β'. 300.
Εὐαγγέλιον, λ'. 234.
Εὐαγγέλιον, β'. 259.
Εὐαγγέλιον, ἰ. 163. 251.
Euripides citatus, α. 32. 53. 170. 267. β'. 276. γ'. 132. 135. 258. γ. 212. 503.
535. 561. ζ'. 163. 182. 274. 329. β'. 167. 208. 492. ἰ. 34. 115. 174. 197. 236.
251. 252. 259. 275. 285. 288. 319. 332.
345. 348. 355. 360. 368. 873. 375. 384.
453. 455. 507. π'. 806. 873. λ'. 101. 277.
429. 432. 455. 481. 488. μ'. 117. 995. ν'. 172. 307. 390. ζ'. 83. 228. ἰ. 22. 70. 342.
π'. 88. 129. ε'. 189. 218. 286. 398. σ'. 135.
137. 167. 211. 413. σ'. 40. 73. 75. 178.
560. ὦ. 69. 76. 294. 347. χ'. 288. 334.
412. 462. ψ'. 11. ὦ. 29. 93. 115. 195.
350.
Εὐρύκλειον, ζ'. 257.
Εὐρύκλειον, φ'. 295.
Εὐρύκλειον Οἰχαλκίον, β'. 224. φ'. 32.
Εὐρύκλειον, λ'. 255. ὦ. 1.
Εὐρύκλειον, π'. 512. ψ'. 322. ὦ. 10.
Eusebius citatus, α. 7. ἰ. 197.
Εὐσεβίου, β'. 390.
Eustathius citatus, passim.
reprehensus, α. 105. β'. 273.
305. 321. 325. 334. γ'. 25. 78. 206. δ'. 127. 159. ἰ. 187. ἰ. 177. 282. 283. 515.
530. π'. 284. 501. λ'. 413. μ'. 281. 328.
ν'. 192. 391. 396. 405. ζ'. 28. 112. 364.
405. 416. σ'. 53. 237. 268. 272. 326. ὦ.
207. 286. φ'. 119. 177. χ'. 299. 303. ψ'.
93. ὦ. 216.
Εὐφροσύνη, π'. 294. σ'. 13.
Εὐφροσύνη, ν'. 274.
Εὐφροσύνη, χ'. 203.
Εὐφροσύνη, ἰ. 248. φ'. 55.
Εὐφροσύνη, π'. 331. 370.
Εὐφροσύνη φρονιότης, φ'. 85.
Εὐφροσύνη, δ'. 223.
Εὐφροσύνη, λ'. 307.
Εὐφροσύνη, ν'. 7.
Εὐφροσύνη, ζ'. 350.
Εὐφροσύνη, φ'. 399.
Εὐφροσύνη, χ'. 190.
Εὐφροσύνη, α. 259. β'. 328.
Εὐφροσύνη, π'. 393.
Εὐφροσύνη ἔργον τι ἴσως τι, λ'. 345.
Εὐφροσύνη βασιλῆα, σ'. 84. 115. φ'. 308.
Εὐφροσύνη, ψ'. 42.
Εὐφροσύνη, ἰ. 396. ἰ. 64.
Εὐφροσύνη, ε'. 530.
Εὐφροσύνη, β'. 148. δ'. 90.

Z.

ΖΑΗΝ, μ'. 313.

Ζαυόνθω, α. 246. ι. 24.

Ζαῖς, δ'. 41. 604.

Ζεῖδαρον, γ'. 3. ι. 463. σ'. 593.

Ζεφυρίη, η. 119.

Ζηλήμονις, ι. 118.

Ζήφος, κ'. 190.

Ζυγά, ν'. 21.

Ζωάγρι, ς'. 462.

Ζώνη, ξ. 208.

Ζώνη παρθένην λῦσι, λ'. 244.

Ζώνυνται, ω. 89.

Ζώσατο, σ'. 66.

Ζώτρα, ζ'. 38.

H.

ἩΒΗΝ καλλίσφυρον, λ'. 602.

Ἡγαγίμην, δ'. 82.

Ἡδίστα, φ'. 28.

Ἡδυσίοις, β'. 340.

Ἡίριαι, ι. 52.

Ἡεροσδῖ, ν'. 366.

Ἡερίοντα κίλισθα, α. 64.

Ἡδία, ξ. 411.

Ἡία, β'. 289. 410. ι. 212. μ'. 329.

Ἡίδιος, γ'. 410. ζ'. 63. λ'. 38.

Ἡῖον, ι. 368.

Ἡλδαν, σ'. 69. ω. 367.

Ἡλι, β'. 243.

Ἡλίοις, ξ. 464.

Ἡλδα διαν, ν'. 275. ι. 297. ω. 430.

Ἡλδος, φ'. 347.

Ἡλιος, vox Homero inusitatus, ς'. 271.

Ἡληησι, λ'. 579.

Ἡλεξω, μ'. 335.

Ἡλύσιον πιδίον, δ'. 563.

Ἡλω, χ'. 230.

Ἡμαθίντες, β'. 326.

Ἡμαρ, σ'. 136.

Ἡμας, σ'. 372.

Ἡματα μακρά, κ'. 470.

Ἡμερίς ἡρώσσα, ι. 69.

Ἡμέτιρον, η. 301.

Ἡμιν, ς'. 569. ν'. 177. ς'. 376. ι. 272.

Ἡνασαι, γ'. 305. λ'. 275.

Ἡνον, γ'. 496.

Ἡνοσι χαλκῷ, κ'. 360.

Ἡντοσας ἰσασῆς, ξ. 44.

Ἡοῖν, δ. 447.

Ἡοῖον, δ. 656.

Ἡομιν, κ'. 251.

Ἡοίσιον μιλαίνης, ξ. 97.

Ἡπυρον, σ'. 83.

Ἡσια οἶδιν, ν'. 405. ι. 39. 556.

Ἡσα φεροντες, γ'. 164. σ'. 365. σ'. 56.

Heracles Ponticus citatus, α. 8. 88. δ. 343.

455. ι. 87. 125. 296. ι. 94. κ'. 5. 19. 291.

λ'. 578. μ'. 133. 284. ς'. 134.

Heracitus citatus, μ'. 45.

Ἡεατο, δ. 107. ξ. 370. ω. 33.

Ἡενύσιον, β'. 1. μ'. 3. ψ'. 347.

Herodianus citatus, δ'. 695.

Herodotus citatus, δ'. 85. 227. 603. ι. 84. 94.

Vol. II.

λ'. 638. μ'. 127. ν'. 213. ξ. 327. δ. 1. σ'.

92. α. 29.

Ἡεωσ, σ'. 422.

Ἡεον, ν'. 320.

Hesiodus citatus, α. 53. 160. β'. 66. 319. γ'.

333. δ. 12. 232. 237. ι. 104. 125. 146. η.

119. 197. 307. ς'. 171. 488. ι. 109. κ'.

86. 136. λ'. 359. 426. 611. μ'. 192. ξ.

327. ι. 406. π'. 35. 211. ς'. 176. 347.

485. σ'. 211. 324. τ'. 109. 203. 242. ς'.

28. 246. 258. 259. 323. ψ'. 81. 103. 322.

341.

Homero videtur recentior, β'. 319.

σ'. 360.

Herychius citatus, β'. 75. γ'. 81. ν'. 222. ξ.

15. ι. 396. 474. π'. 18. 31. ς'. 487. 537.

σ'. 73. 191. 245. φ'. 363. χ'. 408. ψ'. 177.

ω. 8. 12.

Ἡφίσαιο ἱερον, α. 117.

Ἡχέισα, ξ. 366.

Ἡω, η. 228. σ'. 571.

Θ.

ΘΑ'ΑΕΙΑΝ, γ'. 420. ς'. 99.

Θαλής, λ'. 602.

Θαλλόν, ς'. 224.

Θάλλοντες, φ'. 179. 246.

Θαλπωρή, α. 166.

Θαυμανόντες, ς'. 108.

Θαυμάσσωσι, ν'. 157.

Θείον, χ'. 481.

Θειώσα, χ'. 482.

Θειλόσιον, η. 123.

Θειλκήρια, α. 337. ς'. 509.

Θέλω, Verbum Homero inusitatus, γ'. 92.

ς'. 336. ι. 316. ς'. 19.

Θίμισις, σ'. 403.

Θιμισίον, ι. 114.

Themistius citatus, σ'. 114.

Θίμιστος, β'. 68.

Θίμωσι, ι. 486. 542.

Θίοναν, σ'. 599.

Θισυδία, φ'. 277.

Theocritus citatus, α. 155. β'. 178. γ'. 316.

δ. 404. ς'. 208. η. 197. κ'. 279. ξ'. 30.

35. ι. 74. σ'. 35. ς'. 455. σ'. 132. 162. τ'.

163. 333. 360. 520. ι. 69. φ'. 85. χ'. 474.

481. σ'. 197. 317.

Theognis citatus, ζ'. 163. ς'. 329. 571. λ'.

359. μ'. 117. ν'. 59. ξ. 466. ς'. 322. σ'.

167. 229. τ'. 80. 502. φ'. 294. χ'. 374.

ψ'. 217. ω. 195. 485.

Θιυδης, σ'. 109.

Thiobhrastus citatus, δ'. 229. κ'. 510.

Θιράκωντι Διός, λ'. 254.

Θισμὸν, ψ'. 296.

Θισπισίον, α. 6.

Θισπιδων, ξ'. 315. 316.

Θίβης, δ. 126. λ'. 262. 274.

Θηητῆρ, φ'. 397.

Θησία, λ. 630.

Θῆσθαι, δ. 89.

Θῆτις, δ. 644.

Θητιύμιν, λ'. 488.

Θῆν ῥύκτα, μ'. 284.

B b

Θήκη νόσησι, δ. 298.
Θύλα, χ'. 442.
Θρασύ, δ. 146.
Θρίψας, δ. 246.
Θρήνη, β'. 361.
Θρηγυίς, δ. 87.
Θρηναίη, λ'. 106. μ'. 127. σ'. 275.
Θρόνος, δ. 145.
Thucydides citatus, γ'. 73. μ'. 75. 342. δ. 507.
Θυμαργείων, δ. 282.
Θυμάκης, β'. 185.
Θυμὸν ἴδαν, π'. 379.
Θυσικός, φ'. 145. χ'. 318. 321.
Θύς, δ. 60.
Θύσι, ξ'. 446.
Θυάδα, δ. 264.
Θυήν, β'. 192.

I.

ἸΑΙ'ΝΕΤΑΙ, ζ'. 156.
Iamblicus citatus, ξ'. 145.
Ἰαλαγῆ, λ'. 255.
Ἰαρίων, δ. 125.
Ἰάσω, Ἀργος, σ'. 245.
Ἰδών, δ'. 314. δ. 204.
Ἰέρων, ε'. 181. δ. 250. 251.
Ἰερών, ξ'. 94. 250. ε'. 600.
Hierocles citatus, δ. 33.
Ἰερὸς στρατὸς Ἀργείων, δ. 81.
Ἰζισκιν, γ'. 409.
Ἰήσων, δ. 520.
Ἰθαγινίσων, ξ'. 203.
Ἰθακος, ε'. 207.
Ἰδών, δ. 434.
Ἰδύς, ε'. 33. ψ'. 207.
Ἰκάνων, δ. 101.
Ἰκίτας, σ'. 422.
Ἰκιστίος, δ. 213.
Ἰκμινὸν ὄρον, β'. 420.
Ἰκρια, δ. 163. 252. μ'. 229.
Ἰκρίφον, γ'. 353. δ. 74.
Ἰλῆησι, φ'. 365.
Ἰμάσσα, δ. 802. φ'. 46.
Ἰμαρὸν γένος, δ. 113. 183. σ'. 215. σ'. 249.
Ἰνδάλλαται, σ'. 224.
Ἰνὼ, δ. 333.
Ἰομιν, δ. 431. 461.
Ἰουδάδας, ξ'. 50.
Ἰω, δ. 72.
Ἰόλως, λ'. 318.
Ἰπίσι, φ'. 395.
Ἰπύς, δ. 198.
Ἰρηνίς, δ. 66. δ. 86.
Ἰρσι, σ'. 72.
Hirtius citatus, λ'. 312.
Ἰσα, β'. 203.
Ἰσασι, ξ'. 84. ψ'. 269. 271.
Ἰσης, δ. 42.
Ἰσθμιν, σ'. 299.
Ἰσπιν, σ'. 203. χ'. 31.
Ἰσμάρι, δ. 40.
Ἰσίδιος, δ. 124.
Ἰσαρίων, ξ'. 162. σ'. 307. 319.
Ἰσῆ, ξ'. 159. ε'. 156. σ'. 304. δ. 231.

Ἰσὶ λίθω, δ. 107.
Ἰσχυμέναι, δ. 330.
Ἰσία, π'. 510.
Ἰσολο, σ'. 522.
Ἰδζόντις, δ. 162.
Julianus citatus, γ. 379. ζ'. 162. δ. 116. β'. 185. δ. 332. σ'. 395.
Juvencalis citatus, δ. 272. β'. 185.
Ἰσθμῆ, δ. 797.
Ἰφριδίων, λ'. 304.
Ἰφρις, φ'. 14. 22.
Ἰωγῆ, ξ'. 533.

K.

ΚΑΔΑΡΑΘΕ'ΤΗΝ, δ. 493.
Cesar citatus, γ'. 73.
Καδάπαξ, φ'. 349.
Καθαπτόμενος, β'. 39. γ'. 345. δ. 22.
Καθαρῶ θανάτῳ, χ'. 462.
Καθίμιν, δ. 72.
Καδίσσα, ε'. 572.
Καιροσίον, δ. 107.
Κακοίμενος, σ'. 41.
Κακοίργιν, χ'. 374.
Κακοίργις, σ'. 54.
Κακοίλιον, σ'. 26. 597. ψ'. 90.
Κακοζηνώτατος, δ. 376.
Κακόστητι, σ'. 360.
Καλάμην, ξ'. 214.
Κάλλι, σ'. 191.
Callimachus citatus, γ. 404. 495. ε'. 222. 592. σ'. 111. δ. 154. χ'. 300. δ. 1.
Κάλως, δ. 260.
Καλύψατο, δ. 491.
Καμινῶ, γρητ', σ'. 27.
Καμνὶν, δ. 2.
Καμίνων, εἰδωλῶ, λ'. 475. δ. 14.
Καναχῆ, ζ'. 82.
Καρνηομόντις, δ. 277.
Carcinus Tragicus apud Athenenses, citatus, λ'. 426.
Caisaubonus, Isaacus, citatus, δ. 141. γ'. 367. 420. γ. 15. 74. δ. 66. δ. 106. β'. 379. δ. 5. 222. λ'. 101. δ. 1. σ'. 73. σ'. 179. δ. 229.
Mercurius, citatus, γ'. 316. γ. 404. π'. 190. λ'. 583. 599. δ. 30. ξ'. 85. σ'. 72. 134. 136. χ'. 348.
Κατ' ἀκρῆς, δ. 313.
Καταβλάσκοντα, σ'. 466.
Καταζήσας, λ'. 586.
Καταίκατα, δ. 110.
Κατακλῶδες βαρεῖαι, δ. 197.
Καταλοφάδια, π'. 169.
Κατάνται, β'. 58. ε'. 537.
Κατανύων, δ. 490.
Κατάντην, δ. 387.
Καταπαύμενος, β'. 244. δ. 456.
Καταπαύομενος, β'. 168.
Κατατιθνήσκον νεκρῶν, π'. 530. λ'. 37. χ'. 448.
Καταφθίσθαι, β'. 183.
Κατιβαίνον, λ'. 522.
Κατιζέσθαι, δ. 152.
Καυκρεφίς, δ. 367.

Catullus citatus, γ. 695. β. 609. κ. 244. ζ.
83. α. 16. 35. δ. 315.
Κατωρχίονι, ζ. 267. ι. 185.
Καύκωσι, γ. 366.
Κι, ε. 262.
Κομήλιαι, β. 75. δ. 600.
Κόρασθαι πάμπαν, δ. 198.
Κάριον, α. 378.
Κιπλίανται, δ. 608.
Κιεράαντα, δ. 132. 616.
Κιλάδοντα, β. 421.
Κιλάριον, ι. 323.
Κίλιουσι, ιουκτὸς τε καὶ ἥματος, κ. 86.
Κίλινθ, ι. 371.
Κιλάσθησι, ι. 149.
Κίτταυρον, φ. 295.
Κίρα, τ. 211. φ. 395.
Κίρας βοδὸς, μ. 253.
Κίρασιον, γ. 390. ι. 93.
Κιρῶντας, α. 363.
Κίρικον, φ. 41.
Κιφαλλήαντα, α. 354. 377.
Κηληθμῶ, λ. 333. ι. 2.
Κηξ, ἀναλίη, δ. 478.
Κίττοι, λ. 519.
Κητώσιον, δ. 1.
Cicero citatus, γ. 22. ζ. 162. 273. α. 36. β.
73. 171. ι. 27. 34. 447. κ. 82. 86. 495.
λ. 333. μ. 184. 188. 236. ν. 80. ζ. 392.
α. 399. π. 276. ρ. 451. σ. 135. τ. 163.
467. α. 301. φ. 27. ψ. 172. ω. 226. 483.
513. 514.
Κιόνησι, ι. 39.
Κιμυριών, λ. 14.
Κιόνης, χ. 394.
Κίρκης, δ. 525.
Κίρην, ζ. 78.
Κισσύδιον, ι. 346. ζ. 78.
Κιχήσιαι, α. 53.
Claudianus citatus, ι. 272. α. 36. β. 167.
κ. 246. λ. 13. μ. 39.
Clementis Alexandrinus citatus, α. 170. δ. 617.
ι. 372. λ. 426. ζ. 228. α. 447. ε. 286.
384. ε. 129. τ. 163. χ. 412. ψ. 81. α.
29.
Κλῆς, α. 95. γ. 78. ι. 415. 422. ψ. 137.
Κλειπτοσύνη, τ. 396.
Κληρόνια, δ. 317.
Κληρίδ, α. 442. δ. 802. φ. 47.
Κληρίον, ε. 293.
Κληρίσιον, τ. 30. φ. 236. 241. 382. 387.
389. α. 165.
Κλίμακον, φ. 5.
Κλισίην, δ. 123.
Κλίσσιον, α. 207.
Κλισμὸν, α. 132. 145.
Κλισίον, ι. 470.
Κλυμένην, λ. 325.
Κλυτότοκος, ε. 494.
Κρίβας, ε. 369. ε. 426.
Κρήμας, δ. 337.
Κρυζηθμῶ, π. 163.
Κρυζάσσω, ι. 401. 433.
Κρυδάλον, ε. 317.
Κοιμήσασθαι, μ. 372.
Κόλλοσι, φ. 407.
Κομιδὴ, β. 232. α. 246.

Κομίση, κ. 298. α. 82.
Κορίν, λ. 599.
Construsiones inusitiores, α. 276. β. 29.
375. γ. 184. δ. 11. 646. 685. ι. 477. ζ.
155. β. 361. ι. 256. 462. κ. 484. 513.
λ. 76. 90. 157. μ. 73. 82. ζ. 85. π.
476. ρ. 15. 231. 554. σ. 94. τ. 230. υ.
21. 342. χ. 17. 445. ψ. 205. 211. 319.
ω. 253. 482.
Κορῶν, ι. 487.
Κορηήσονται, ε. 299.
Κόρακος, ν. 408.
Κορηαία, ζ. 28.
Κορήσας, ι. 149.
Κορμῶν, ψ. 196.
Κορῶναι ἐνάλλαι, ι. 66.
Κορῶν, α. 441. α. 90. φ. 46. 138.
Κόρμον, δ. 498. ζ. 363.
Κοτύλην, ι. 311.
Κοτυληδοφίον, ι. 433.
Κυριδίας, ν. 45.
Κυρίξ, χ. 188.
Κυροστέφος, ι. 27.
Κρανίης, κ. 242.
Κραταίην, μ. 124.
Κραταίης, λ. 596.
Κραταίσιον ὕδα, ψ. 46.
Κρατιρῶνυχας, φ. 30.
Κρία, ι. 140.
Κρήδιμον, α. 334. γ. 392. ν. 388.
Κρητῶν, ἰουκτῶν, ζ. 199. α. 62.
Κρήτη, τ. 172.
Κρή, ι. 447.
Κρομύσιον, τ. 283.
Κρύταλλος, ζ. 479.
Κρυάσιον, α. 206.
Κτιμῆν, δ. 362.
Κύδωνις, γ. 292. τ. 176.
Κυθρήσιον, δ. 288.
Κυθήρων, ι. 81.
Κυκία, κ. 290. 316.
Κύκλον, δόλιον, δ. 792.
Κυκλώσαν, ι. 106.
Κυλλήσιον, α. 1.
Κυροσπῆται, ε. 309.
Κυνάσιον, δ. 145.
Κύπρον, δ. 83.
Kyriac. Stroka citatus, α. 5. 356. β. 234. γ.
26. μ. 116. ζ. 406.
Κῶσι, π. 15. ε. 39. τ. 417. α. 235.
Κῶς, τ. 58.
Κῶντος, κ. 514.

Λ.

LABBE Phil. citatus, ζ. 467. ψ. 193.
Λάγχαλον, ι. 160.
Λαιουγενίον, κ. 82.
Λαιουδαίμονα, γ. 326. δ. 1. ι. 20. φ. 13.
Λαμπισίην, μ. 132.
Λάμπιον, ψ. 246.
Λαμπισίης, ε. 306.
Λάμπι, κ. 81.
Λάμπι, ι. 51.
Λαμπισίης, β. 350.
Λαμπισίην, χ. 128. 137.

Ἀέχμα, ἰ. 116. κ'. 509.
 Ἀέων, σ'. 229. 230.
 Ἀέων, σ'. 358.
 Αἰλίοντο, κ'. 447.
 Αἰλιόγχαρ, λ'. 303.
 Αἰλντο, σ'. 237.
 Αἰξιο, σ'. 598.
 Αἰξο κ'. 320. σ'. 598.
 Αἰσέμ γ'. 169.
 Αἰσχυν, σ'. 328.
 Αἰνυαλίον, β'. 61.
 Αἰνυάδα πύργον, ὡ. 11.
 Αἰνυόσθης, σὺς, σ'. 29.
 Αἰνυόσθης, α. 398 ψ'. 357.
 Αἰνυόσθης, γ'. 73.
 Αἰνυόσθης, ζ'. 79. 215.
 Αἰνυόσθης, θ'. 283.
 Αἰνυόσθης, λ'. 101.
 Αἰνυόσθης, δ. 85.
 Αἰνυόσθης, χ'. 278.
 Αἰνυόσθης, σ'. 451.
 Αἰνυόσθης βίοντο, μ'. 328.
 Αἰνυόσθης θανόν, μ'. 342.
 Αἰνυόσθης apud Stobaeum, citatus, κ'. 306.
 Αἰνυόσθης ἰλαίον, γ' 466. κ'. 450. σ'. 505.
 Αἰνυόσθης κρήνη, γ'. 388.
 Αἰνυόσθης, δ. 210.
 Αἰνυόσθης, μ'. 64.
 Αἰνυόσθης, γ'. 293. κ'. 4.
 Αἰνυόσθης, ὡ. 226.
 Αἰνυόσθης, χ'. 455.
 Αἰνυόσθης, α. 130.
 Αἰνυόσθης citatus, α. 392. θ'. 167. κ'. 46. π'. 402. ρ'. 347. σ'. 73. ὡ. 350.
 Αἰνυόσθης, ὡ. 297.
 Αἰνυόσθης citatus, α. 1. γ'. 109. θ'. 685. ἡ. 253. κ'. 19. λ'. 316. 562. μ'. 62.
 Αἰνυόσθης, σ'. 233.
 Αἰνυόσθης, σ'. 439.
 Αἰνυόσθης, δ. 531. θ'. 515. λ'. 524. ζ'. 217. ὡ. 49.
 Αἰνυόσθης, ἰ. 427.
 Αἰνυόσθης, ζ'. 161. σ'. 306.
 Αἰνυόσθης citatus, β'. 47. θ'. 356. ζ'. 42. ὡ. 113. 366. ὡ. 350. 498.
 Αἰνυόσθης citatus, ἡ. 197. θ'. 169. ἰ. 5. 370. λ'. 133. 601. μ'. 129. ζ'. 214. ρ'. 454.
 Αἰνυόσθης citatus, θ'. 442. κ'. 20. 305.
 Αἰνυόσθης citatus, θ'. 805. ζ'. 42. ἡ. 100. θ'. 492. ἰ. 43. κ'. 573. λ'. 475. 581. 597. 601. ζ'. 267. ὡ. 14.
 Αἰνυόσθης, ψ'. 343.
 Αἰνυόσθης, ἰ. 421.
 Αἰνυόσθης, κ'. 284. 385. 387.
 Αἰνυόσθης, δ. 703. σ'. 211.
 Αἰνυόσθης, σ'. 34.
 Αἰνυόσθης, ψ'. 15.
 Αἰνυόσθης, ὡ. 224.
 Αἰνυόσθης, δ. 603. ἰ. 94.
 Αἰνυόσθης, ἰ. 84.

M.

ΜΑΙΝΟΜΕΝΟΣ, φ'. 298.
 Μαίον, λ'. 325.
 Μακρότατος, λ'. 481.

Μακρό, ἰ. 238. ἡ. 114.
 Macrobius citatus, γ'. 247. 437. θ'. 221. ἰ. 57. 60. 270. 490. ζ'. 107. ἡ. 288. 372. 532. κ'. 279. λ'. 6. 302. 307. μ'. 208. ὡ. 19. 81. ζ'. 161. 162. ἡ. 399. ὡ. 401.
 Μακρόν, γ'. 287. θ'. 514. ἡ. 80.
 Μάντιον, ἡ. 242. 249.
 Maximus Tyrius citatus, α. 1. 3. 33. 193. 196. γ'. 26. ἡ. 219. θ'. 63. 487. ὡ. 351.
 Μακρόν, ἡ. 80.
 Μάργη, σ'. 2.
 Μακρόν, θ'. 265.
 Μάριος citatus, μ'. 39. ὡ. 320.
 Μακρόν, λ'. 324.
 Μάριον, ἡ. 197.
 Μάριον, θ'. 287.
 Μάριον, ὡ. 182.
 Μακρόν, ὡ. 113.
 Μάριον, σ'. 175.
 Μακρόν, ψιδισθαί, ζ'. 364.
 Μάριον, γ'. 158.
 Μάριον, ὡ. 40.
 Μάριον, δ. 11.
 Μάριον, θ'. 652.
 Μάριον reprehensus, ἡ. 421.
 Μάριον, ὡ. 373.
 Μάριον, θ'. 279.
 Μάριον, ζ'. 12.
 Μάριον, θ'. 650. ἡ. 8. ψ'. 343.
 Μάριον, σ'. 420.
 Μάριον, κ'. 519.
 Μάριον, ὡ. 339.
 Μάριον, α. 232. θ'. 181. 377. σ'. 137. ὡ. 28.
 Μάριον, ρ'. 190.
 Μάριον in Laertium, citatus, α. 155. ἡ. 403. σ'. 135.
 Μάριον citatus, ὡ. 216. γ'. 20. θ'. 211. ἡ. 51. λ'. 426. 455. ζ'. 171. ὡ. 514.
 Μάριον, ὡ. 10.
 Μάριον, κ'. 23.
 Μάριον, β'. 424. σ'. 37.
 Μάριον, φ'. 15.
 Μάριον, φ'. 93.
 Μάριον, ὡ. 46.
 Μάριον, θ'. 194.
 Μάριον, δ. 612.
 Μάριον, β'. 355.
 Μάριον, ἡ. 216.
 Μάριον, ἡ. 299. 465.
 Μάριον ἀγλαότατος, ἡ. 115. λ'. 588.
 Μάριον καρπύον, ἡ. 104.
 Μάριον, ρ'. 14.
 Μάριον, γ'. 179.
 Μάριον, μ'. 170.
 Μάριον, ἡ. 262.
 Μάριον, σ'. 27.
 Μάριον, μ'. 392.
 Μάριον, ἡ. 125.
 Μάριον, γ'. 172.
 Μάριον, λ'. 283.
 Μάριον, σ'. 328.
 Μάριον, λ'. 567. σ'. 178.
 Μάριον, ὡ. 203.
 Michael. Apostol. citatus, μ'. 47.
 Μάριον, γ'. 269. σ'. 592. ὡ. 75. 171. χ'. 54.
 Μάριον, παρὰ, ζ'. 509.
 Μάριον, θ'. 332.

INDEX VERBORUM.

Morellus, Fredericus, in Dionem, citatus, ε'.

269.

Μορίωνα, σ'. 297.

Μόρον, α. 34. 35. ι. 436. υ. 241.

Μορφή ισίων, λ'. 366.

Μοσχus citatus, γ'. 237. ε'. 66. ψ'. 103. 342.

Μύωνσι, π'. 117.

Μύθu, φ'. 71.

Μύλης, η. 104. υ. 106.

Μύνησι, φ'. 111.

Μυrtus citatus, λ'. 223.

Μυσαις citatus, ζ'. 154.

Μυχοίτατος, φ'. 146.

Μυχῶ, γ'. 263. δ. 304. ι. 363.

Μῶλυ, κ'. 305.

N.

NAZIANZEN citatus, ι. 222.

Νάκη, ξ'. 530.

Νάσσα, δ. 174.

Ναύλοχος, δ. 846.

Naumachius citatus, ξ'. 223.

Νυμίσκορον, λ'. 511.

Νεῖν, σ'. 124.

Νεμίσσα, ψ'. 213.

Νεογίλῃς, μ'. 86.

Νεογρίu, σ'. 404.

Νεσπείς, δ. 404.

Νέφια, χ'. 304.

Νήγρετος, ι. 80.

Νηῆσαι, υ. 321.

Νηίδης, ι. 104.

Νηῖς, σ'. 179.

Νηῖν, α. 186.

Νημερδῆς, ξ'. 509.

Νηληπείς, π'. 317. σ'. 498. χ'. 418.

Νημερτίως ἰνισσῶς, ι. 98.

Νηνημία, ι. 391.

Νηπινδῆς, δ. 221.

Νηπιάκας ἰχθύς, α. 297.

Νήριον, α. 376.

Νήριον, ι. 22. ι. 351.

Νήριον, ε'. 207.

Niscander citatus, λ'. 133. υ. 379. φ'. 294.

Nonnus Dionysius citatus, π'. 35. σ'. 564.

Νοστήσαντα, δ. 619. α. 119.

Νοσφισσαμίνη, δ. 263. λ'. 424. σ'. 579. φ'. 77. 104.

Νουκτερίς, μ'. 433. α. 6.

Νυμφίον, η. 65.

Νύξ ἰσον, λ'. 19.

Νύνυμον, α. 222. ι. 239. ξ'. 182.

Νύρετα χαλαρά, α. 466. 499.

Ξ.

ΞΕΙΝΗΤΟΝ, ι. 370. χ'. 290.

Ξεῖνι τελέειζα, ξ'. 158.

Ξεῖνιον, ι. 513. 545.

Xenophon citatus, β'. 47. γ'. 258. μ'. 184. ε'. 246.

Ξεῖν, ἰσπγ, δ. 272.

Xylander in Strabon. citatus, ι. 21.]

Ξυλίχu, δ. 335.

O.

O, λ'. 101. ψ'. 220.

Ὀαρίτης, τ'. 179.

Ὀγι, β'. 327. γ'. 217.

Ὀγκιον, φ'. 61.

Ὀρχυαί, η. 115. 120. λ'. 588. α. 233. 246. 339.

Ὀδαίων, σ'. 163. α. 444.

Ὀδαξ ἰς χάλασι φόντις, α. 381. σ'. 409.

Ὀδυσσάριον, ι. 505.

Ὀδυσσεύς, τ'. 409.

Ὀδυσσάμιος, σ'. 407.

Odyssea, Homericis ingenii defectum indicari arbitratur Longinus, α. 1. η. 253.

Ὀδονίων, η. 107.

Ὀῖος, ι. 425.

Ὀῖσαι, ε'. 586.

Ὀῖζον, ψ'. 210.

Ὀῖζυροῖσι, δ. 197.

Ὀῖσιον, ι. 483. 540.

Ὀικωφιλίη, ξ'. 223.

Ὀῖμνησι, α. 537.

Ὀῖμνην, β'. 351. υ. 21.

Ὀῖος, υ. 89.

Ὀῖος τε, σ'. 160. φ'. 117. 173.

Ὀῖος, χ'. 106. 481.

Ὀῖόντα, σ'. 255. υ. 154.

Ὀῖον, de Secunda Personâ usurpatum, α. 402.

Ὀῖσσαντο, α. 323. ι. 213. π'. 390.

Ὀῖττος αἰῶλος, χ'. 300.

Ὀῖσύνησι, ι. 256.

Ὀῖωνον, α. 531.

Ὀλίγη τε φίλη τε, ζ'. 208. ξ'. 58.

Ὀλιγηπαλίσσα, σ'. 356.

Ὀλίγος, ι. 515. υ. 259.

Ὀλέλυζαν, γ'. 450. δ. 767. χ'. 408. 411.

Ὀλοφρονος, α. 52. α. 137. λ'. 321.

Ὀλοφύρεται ἄλκιμος εἶναι, χ'. 232.

Ὀλοφύα, δ. 410. ε'. 248.

Ὀμαρετῆ, χ'. 81.

Ὀμβρος Διός, ι. 111. 358.

Homerus, Hesiodo videtur antiquior, β'. 319.

Ὀμιλήσαντι, α. 265. δ. 345.

Ὀμοῖον, γ'. 236. α. 542.

Ὀμοῖον ἔχει Διὸς ὡς τὸν ἰμοῖον, ε'. 218.

Ὀμοκλήσαντ', σ'. 155.

Ὀμφῆ, π'. 96.

Ὀμοῖς, ι. 405.

Ὀνείαδ', α. 148.

Ὀνήμιος, β'. 33.

Ὀνήσι, ψ'. 24.

Ὀνήσιος, φ'. 402.

Ὀνησίμυδ', ξ'. 415.

Ὀνισαί, ε'. 378.

Ὀνόστιοι κακότητος, ι. 379.

Ὀν. α. 70.

Ὀπῖδα, ξ'. 82. α. 215.

Ὀπίθιν, σ'. 66.

Ὀππ, φ'. 28.

Ὀπλα, ζ'. 268.

Ὀπλισσόν, β'. 289.

Ὀπλον, φ'. 390.

Orpianus citatus, α. 378. γ'. 231. ι. 224. η. 216. λ'. 133. π'. 121.

Ὀσυνόντις, ζ'. 63.

Ὀσπῶνς, γ'. 97. δ. 327. ε'. 44.

INDEX VERBORUM.

Horatius citatus, α. 1. β. 276. γ. 236. δ. 395. 417. 601. ι. 47. 123. 222. κ. 96. λ. 248. 409. 503. ι. 27. κ. 301. 393. λ. 25. 72. 73. 113. 561. μ. 22. 39. 236. 271. ν. 307. 379. ξ. 91. 158. 228. 464. π. 292. ρ. 79. 451. 502. 564. υ. 18. 113. 199. 347. φ. 27. 295. χ. 47. ω. 1. 29. 503.

**Οργυια*, ι. 325. κ. 167.

**Ορδοκρατέας*, μ. 348.

**Ορμαδύ*, α. 8.

**Ορμος*, ι. 459. ρ. 294.

**Ορμου μέτρον*, ν. 101.

**Ορσιλέχαι*, γ. 489. δ. 186. φ. 16.

**Ορσάδην*, χ. 126. 393.

**Ορτυγίη*, ι. 123. δ. 403.

Ορθοι citatus, κ. 573. ψ. 342. ω. 12.

**Ορχαμοι*, ξ. 22. δ. 185. 350.

**Ορχαστοι*, α. 112.

**Ορχομνή*, λ. 283.

**Ορχον*, α. 127. ρ. 340.

**Ορεή*, ι. 222. ρ. 225.

**Ορειν*, κ. 423. χ. 412.

**Ορσαν*, α. 282. β. 216. α. 412.

**Ορσι*, ζ. 131.

**Ορση*, λ. 314.

**Ορσόμενος*, α. 115. α. 81.

**Ορσαντο*, β. 152.

**Ορσα*, π. 204.

**Ορσενία*, β. 253. δ. 3. χ. 434. 496. ψ. 264.

Ούδας άσπιτον, ν. 395. χ. 269.

Ούδην, ρ. 196.

Ούδην, γήρας, δ. 246.

Ouidius citatus, α. 58. 155. 246. 351. γ. 130. 135. 263. 437. δ. 419. 455. 570. 685. ι. 272. 273. 275. 309. 336. κ. 197. 238. 259. λ. 169. 270. 278. 283. 296. 299. 338. 339. 359. 361. 362. ι. 34. 94. 109. 275. 288. 373. 458. 481. 509. 537. κ. 19. 47. 81. 115. 116. 118. 133. 199. 212. 234. 237. 246. 291. 305. 306. 308. 318. 392. 393. 467. 563. λ. 15. 25. 29. 51. 72. 307. 312. 325. 359. 575. μ. 22. 39. 93. 105. 193. 235. 236. 308. ν. 80. ξ. 465. α. 16. 74. π. 122. 129. 175. 481. ρ. 42. 109. 485. ρ. 75. 150. 208. 260. 518. 591. υ. 18. 85. 87. 124. 199. φ. 295. 298. 303. 334. 342. α. 5. 93. 196. 497.

Ούλας, γ. 441.

Ούλας κόμης, ζ. 231. ψ. 158.

— *Χλαίνας*, ρ. 89.

Ούλι, α. 401.

Ούλοκάριος, ρ. 246.

Ούλομίνης, α. 272.

Ούλυμπον, ζ. 42.

Ούλύμπος, α. 314.

Ούν, α. 414. γ. 34. δ. 272. ξ. 254. α. 488.

Ούρανόν άστρόντα, ι. 527. α. 113.

Ούρον, δ. 124.

Ούτα, χ. 293.

Ούτασμίνας, λ. 535.

Ούτανδης, ι. 515.

Ούτης, ι. 366. 408.

**Οχίασκα*, λ. 618.

**Οχίαν*, φ. 302.

**Οχίας*, φ. 47. α. 165.

Οχου, ι. 404.

π.

ΠΑΓΟΙ, ι. 405.

Παμύσιος, γ. 232.

Παλαιφάτου, ρ. 163.

Palephatus citatus, μ. 95.

Πάλλιν, ν. 254.

Παλλίντα, α. 379. β. 144.

Παναπάλη, ν. 223.

Πανδαρι, ρ. 518. υ. 66.

Παντοπης, α. 580.

Πάνορμος, ν. 195.

Πάντα, ι. 244. δ. 258. ι. 204. ρ. 232.

Panyasis citatus, ξ. 464. φ. 294.

Παπταίναν, α. 178.

Παραάδαν, γ. 348.

Παραάκονται, χ. 65.

Παρακλίδιν, δ. 348. ρ. 139.

Παρακλντι, γ. 381.

Παραπλήγας, ι. 418. 440.

Παραστήσεται, α. 28.

Παρίλιντο, ρ. 281. φ. 111.

Παρινήτιος, α. 147. π. 51.

Παριξ, δ. 348. ρ. 139. ψ. 16.

Παριξίλδυν, κ. 573.

Παριόνταν, α. 140. δ. 56. λ. 66.

Παριχίσιον, ξ. 521.

Παρόδμιοι, β. 237. γ. 74.

Παρητησόν, ρ. 394. α. 331.

Πασμιλῦσα, μ. 70.

Πάσσαδαι, κ. 384.

Πάσσατα, δ. 20. ψ. 157. α. 368.

Πατήρ άδελφόν τε θιόν τε, μ. 443.

Πάτος, ι. 119.

Πατριδός άδην γλύνειν, ι. 34.

Πατριή, ν. 188.

Pausanias citatus, α. 52. γ. 73. 581. ι. 185. 306. ζ. 78. 135. α. 59. δ. 492. ι. 269. κ. 513. λ. 72. 121. 262. 273. 376. μ. 184. ξ. 258. α. 301.

Πάφον, δ. 363.

Πάχιντο, δ. 187.

Πιδίδιν, ν. 295.

Πιδόμμαι, α. 414.

Παρίθων, λ. 630.

Πάρονδα, α. 131.

Πάρον, ν. 91.

Πάσις, ζ. 124.

Πάση, υ. 23.

Πίσματα, ζ. 269. ι. 136. ν. 77.

Πιλασγοι, ρ. 177.

Πιλίκις, ρ. 579. φ. 71.

Πίλιθρα, λ. 576.

Πιμπάσσινται, δ. 412.

Πινταίτηον, ρ. 420.

Πιστήρημαι, γ. 23.

Πίσσας, κ. 465. ψ. 53.

Πιστιώτας, χ. 384.

Πιστηνώτις, ξ. 474. χ. 362.

Πιράσην, ξ. 297. α. 427. 432.

Πιράτην, ψ. 243.

Πιρ, β. 245. γ. 112. δ. 201. ξ. 146. ρ. 285.

Πιρίδρημος, ξ. 7.

Πιρίδρημοι, ψ. 78.

Περικλόμενος, λ'. 285.
 Περικύπτει, β'. 95. α'. 129.
 Περικυλίσσει, λ'. 247.
 Περικυλίσσει, κ'. 211. 253. ζ'. 6.
 Περικύπτει, α'. 4. 10.
 Περικύπτει, α'. 292.
 Περικύπτει, κ'. 10. ψ'. 146.
 Περικύπτει, κ'. 356.
 Περικύπτει, ι'. 199.
 Περικύπτει, λ'. 401. α'. 112.
 Περικύπτει, ζ'. 294.
 Περικύπτει, ζ'. 477.
 Περικύπτει, ι'. 476.
 Περικύπτει, α'. 203.
 Perrault. citatus, α. 403.
 Πέρων, κ'. 139.
 Perrus citatus, ι. 190.
 Περωνί, α. 107.
 Περωνί, α'. 159.
 Πέρων, α. 163.
 Patronius citatus, ζ'. 154. 9'. 320.
 Περωνί, α. 18. ι. 455.
 Περωνί, ζ'. 476.
 Περωνί, ι. 388.
 Περωνί, α. 328.
 Πέρων, λ'. 315.
 Πέρων, 9'. 581. ψ'. 199.
 Πέρων, φ'. 419.
 Πέρων, λ'. 231.
 Πέρων, δ'. 287. μ'. 174. 196.
 Πέρων, α'. 143. α'. 3.
 Πέρων, ι. 50.
 Περωνί, α. 266.
 Pindarus citatus, α. 351. β'. 340. 8'. 237.
 565. ζ'. 42. 9'. 147. 929. ι. 488. κ'. 136.
 μ'. 59. ζ'. 228. 444. α'. 457. ψ'. 81. α.
 285.
 Πίνδαρος, ε'. 241.
 Πινδαρός, μ'. 61.
 Πινδαρός, φ'. 363.
 Plato citatus, α. 33. 9'. 267. 326. ι. 5. κ'.
 279. ι. 246. 393. ε'. 347. 485. α'. 163. 179.
 395. 563. α. 17. 379. χ'. 2. 347. α. 9.
 Plautus citatus, α. 32. 160. 8'. 695. ζ'. 180.
 ε'. 66. α'. 87. 203. α. 87.
 Πλάτων, λ'. 7.
 Plinius citatus, 8'. 229. ζ'. 162. ι. 208. κ'.
 82. 305. ζ'. 30. α'. 457. 593. χ'. 481.
 Πλάτων, ζ'. 318.
 Πλάτων, ζ'. 31. 59.
 Πλάτων, ζ'. 40. 86.
 Plutarchus citatus, α. 47. 152. γ'. 52. 247.
 266. 8'. 74. 178. 197. 221. 230. 392. ι.
 306. 427. ζ'. 156. 182. 224. 244. α. 107.
 115. 138. 170. 307. 9'. 206. 267. 322.
 492. ι. 12. 144. 228. 299. 380. 494. κ'.
 495. λ'. 7. 72. 221. 223. 333. 600. 630. μ'.
 192. 211. 452. ν. 19. 80. 119. 215. 332.
 ζ'. 30. 162. 223. 466. α. 246. α'. 19. 117.
 181. 187. 274. ε'. 222. 304. 416. α'. 129.
 280. 286. 332. α'. 109. 163. 179. 203.
 211. 360. 494. 592. α. 14. 23. χ'. 154.
 413. ψ'. 103.
 Πλάτων, κ'. 3.
 Πλάτων, α'. 349.
 Πλάτων, ι. 260. κ'. 32.

Πλάτων, λ'. 276. α'. 10.
 Πόλη, α'. 363.
 Πολύαρος, α'. 404.
 Πολύαρος, α'. 282.
 Πολύαρος, ν. 11.
 Πολύαρος, δ'. 228.
 Πολύαρος, α. 293.
 Πολύαρος, λ'. 274. δ. 126.
 Πολύαρος, φωνή, α'. 521.
 Πολύαρος, δ'. 718. ζ'. 324. φ'. 10.
 Πολύαρος, ε'. 207.
 Πολύαρος, ι. 445.
 Πολύαρος, α'. 255.
 Πολύαρος, ζ'. 335.
 Πολύαρος, α. 503.
 Πολύαρος, α. 1.
 Πολύαρος, β'. 150. χ'. 376.
 Πολύαρος, γ'. 2. δ. 424.
 Πολύαρος, χ'. 386.
 Πορφυρί, α. 187.
 Πορφυρί, δ. 671. δ. 29.
 Πορφυρί, α. 259.
 Πορφυρί, δ. 427. 572. κ'. 309.
 Πορφυρί, ζ'. 428.
 Porphyrius citatus, α. 115. 282. β'. 152. 319.
 320. 8'. 317. 402. 477. 824. ι. 98. 182. ζ'.
 265. α. 101. 288. 9'. 260. 265. κ'. 360.
 513. μ'. 258. ζ'. 509. 539. ι. 296. 450. α'.
 29. α. 2. 11. 69. α'. 177. 260. 571. α. 27.
 χ'. 250. 497. ψ'. 55. 97. α. 356.
 Ποσειδών, ζ'. 266.
 Ποτή, ι. 337.
 Ποτικί, ζ'. 308.
 Ποτικί, α. 98.
 Ποτικί, α. 342.
 Ποτικί, ι. 432.
 Ποτικί, α. 235.
 Ποτικί, α. 127.
 Ποτικί, α. 142.
 Ποτικί, 9'. 162.
 Ποτικί, γ'. 72. 82.
 Ποτικί, α. 47.
 Ποτικί, α. 113.
 Ποτικί, α. 195. α'. 564.
 Ποτικί, β'. 75.
 Ποτικί, α. 89. ι. 97.
 Ποτικί, α. 25. φ'. 239.
 Ποτικί, δ. 302.
 Ποτικί, α. 496.
 Ποτικί, α. 15. ε'. 413.
 Ποτικί, ε'. 347. 352.
 Proclus in Platon. citatus, 9'. 325.
 Πρόκλος, λ'. 320.
 Propertius citatus, λ'. 290. μ'. 132. 395. α'.
 35. α'. 150. χ'. 411.
 Προπερτί, χ'. 98.
 Προπερτί, ε'. 525.
 Προπερτί, φ'. 35.
 Προπερτί, α'. 58.
 Προπερτί, α. 374.
 Προπερτί, ψ'. 196.
 Προπερτί, ι. 389. ζ'. 219.
 Προπερτί, β'. 425. μ'. 409.
 Προπερτί, α. 318.
 Προπερτί, ζ'. 138. α. 82.
 Προπερτί, α. 391.

Πρόχρη, ζ'. 69.
 Προχρη, ι. 453. δ. 65.
 Προχρη, δ. 136.
 Προχρη, μ'. 411. ς'. 84.
 Πρωτοπλου, ς'. 35.
 Πρώτον, ζ'. 128.
 Πυγύσιον, κ'. 517. λ'. 25.
 Ρυθμισταί, Aur. Carm. citatus, δ. 33.
 Ρυθμίστην, ς'. 80.
 Ρυθμίστην, λ'. 580.
 Ρυθμίστην, ψ'. 177. 179.
 Ρυθμίστην, Ηελλισιο, δ. 12.
 Ρυθμίστην, γ'. 4.
 Ρυθμίστην, κ'. 513.
 Ρυθμίστην, δ. 311. ς'. 362.
 Ρυθμίστην, κ'. 30.
 Ρυθμίστην, λ'. 239.

Q.

QUINTILIANUS citatus, δ. 1. ς'. 272.
 Q. 59. 73. 171. ι. 372. 394. λ'. 309.
 316. 595.
 Quintus Calaber citatus, γ'. 135. ς'. 504. 505.
 510. ι. 293. μ'. 383.
 Quintus Curtius citatus, ι. 422.

P.

ΠΑΛΛΑΜΑΝΘΗΝ Ζητὸν, δ. 323.
 Rapin reprehensus, δ. 88.
 Πάσσει, δ. 150.
 Πάσσει, κ'. 209.
 Πάσσει, δ. 186.
 Πάσσει, γ'. 349. κ'. 352.
 Πάσσει, δ. 5.
 Πάσσει, ζ'. 393.
 Πάσσει, ι. 281.
 Πάσσει, ι. 256.
 Ritterhusius ad Oppian. citatus, κ'. 334.
 Ραδοδάκτυλος, β'. 1.
 Ράσιον, ι. 412.
 Ραχρῶν, ι. 402. μ'. 60.
 Rhythmus Versuum nonnullorum, ζ'. 199.
 Ρυθμίστην, δ. 226.
 Ρυθμίστην, κ'. 109. δ. 309.
 Ρυθμίστην, ζ'. 267. ζ'. 10.
 Ρυθμίστην, κ'. 143.

S.

SALLUSTIUS citatus, μ'. 342. ς'. 416.
 451.
 Σαλμάνης, λ'. 235.
 Σάμην, δ. 246.
 Σάμην, δ. 671. ι. 29.
 Σαράνιον, δ. 302.
 Σαράνιος, μ'. 31. 52. 198.
 Σάμην, φ'. 246.

Seneca citatus, β'. 47. γ'. 237. ζ'. 42. λ'.
 488. ς'. 236. δ'. 173.
 Seneca Tragœd. citatus, γ'. 504. 505. ι. 306.
 κ'. 202. 246. λ'. 432. δ. 399. ς'. 189. δ.
 85. 87. κ'. 334. δ. 195.
 Sextus Empiricus citatus, δ. 351. γ'. 73. δ.
 455. μ'. 188.
 Σηκεί, ι. 219.
 Σιάλιν, ζ'. 81.
 Σιγαλόνισσι, ι. 86. ζ'. 81.
 Σιδήρης θυμὸς, ι. 190. ψ'. 172.
 Σιδήρη, γ'. 285.
 Σιδήρης, δ. 84.
 Σιδήρης, ι. 424.
 Σιζ', ι. 394.
 Σικανίης, δ. 306.
 Σικάνιν, δ. 383.
 Silius Italicus citatus, γ'. 499. κ'. 527. 535.
 λ'. 25. 36. 80. 149. 170. 205. 631. δ. 106.
 Simonides citatus, δ'. 131.
 Σίντιας, ς'. 294.
 Σίντιον, λ'. 592.
 Σίντιον, κ'. 83.
 Σίντιον Ἰδόντες, γ'. 222.
 Scaliger, Julius, citatus, γ'. 149. κ'. 212. λ'.
 307. 575. μ'. 235.
 ——— reprehensus, β'. 427.
 Σκαφίδης, ι. 223.
 Σκίοντες, β'. 388.
 Σκοπομήνης, ζ'. 457.
 Σκύλλη, μ'. 85. 235. 285.
 Σκύρην, λ'. 508.
 Σκύρην, ζ'. 112.
 Σκώπης, ι. 66.
 Σολύμαν ὀρίων, ι. 283.
 Sophocles citatus, γ'. 695. 754. ι. 59. ι. 12.
 389. 411. λ'. 277. 407. 543. 550. 562. μ'.
 21. ζ'. 83. κ'. 88. 241. ς'. 548. δ'. 403. κ'.
 92. 333. 409. 471. 562. δ. 132. 313. κ'.
 412. ψ'. 266. δ. 285.
 Σόνιον, γ'. 278.
 Σπασσάμινος, κ'. 439.
 Σπείρα, δ. 245. ζ'. 269.
 Σπείρα πυρὸς, ι. 490.
 Σπιλᾶδισσιν, γ'. 298. ι. 405.
 Spondanus reprehensus, γ'. 263. ι. 318. 433.
 γ'. 189. 383. ζ'. 145. 257. κ'. 73. 396. ς'.
 186. 223. κ'. 43. 480. κ'. 388. δ. 267.
 Σταθμὸν, ι. 245. ψ'. 197.
 Σταθμοῖν, ζ'. 19. δ. 89.
 Σταθμῶν, ζ'. 358.
 Σταμίνισσιν, ι. 252.
 Statius citatus, ι. 43. 47. 49, κ'. 16. ψ'. 233.
 δ. 412.
 Σταυρὸς, ζ'. 11.
 Στάτος, φ'. 178. 183.
 Στειλᾶς, φ'. 422.
 Στειλᾶς, β'. 428.
 Στειλᾶς, β'. 287.
 Stephanus, πρὶ πόλιων, citatus, δ. 466.
 Στίπτα, λ'. 583.
 Στίπτα, κ'. 4.
 Στίπτα, ι. 467. ς'. 25.
 Strabo citatus, δ. 3. 23. 182. γ'. 4. 81. 141,
 172. 267. 271. 301. 366. 488. γ'. 1. 83.
 84. 563. 581. 671. 844. ι. 306. 393. ζ'.

INDEX VERBORUM.

305. 9'. 80. 229. 250. i. 3. 84. κ'. 19. 21.
 494. 509. λ'. 13. 14. 25. 314. 495. 519.
 μ'. 70. 431. 439. ν'. 103. 275. ξ'. 1. 257.
 327. i. 29. 80. 117. 298. 402. π'. 403. ρ'.
 73. 245. σ'. 176. 188. 203. φ. 13. 15. 26.
 391. χ'. 374. ω. 80. 376. 401.
Sperion citatus, μ'. 351.
Σπυγίς ὄδω, i. 185. κ'. 514.
Σπύλαι, λ'. 501.
Συζήσια, ξ'. 101.
Suctonius citatus, χ'. 177.
Suidas citatus, i. 347. σ'. 99. 162. 328. φ'.
 89. 258. ω. 8. 13.
Συκαὶ γλυκίραι, ή 116.
Συμφεράστα, δ. 462.
Συνίριδος, ζ'. 32.
Synesius citatus, υ. 23.
Συναχίς, i. 74.
Συνήρος, 9'. 99.
Συντακτὶς ἀνακλόωδης, ω. 275. β'. 29. 375. μ'.
 73. ξ'. 85. ψ'. 205. 211. ω. 482.
Συρίη, i. 402.
Σφίαις, σ'. 228.
Σφίλα, ρ'. 231.
Σφῆν, δ. 62.
Σχιδὸς πολυδύσμα, i. 33. 163. 338.
Σχίδι νόον, ξ'. 490.
Σχιρίνη, i. 34. ζ'. 8. ή. 79.
Σχρίνη, i. 463.
Scholias citatus, *passim*.
 reprehensus, β'. 154. 273. 325.
 γ'. 158. 251. δ'. 103. ζ'. 2. ή. 311. μ'.
 236. 252. ν'. 366. ξ'. 18. i. 29. 272. 416.
 σ'. 268. 272. σ'. 536. 563. φ'. 1. ψ'. 42.
 ω. 205;
Scholias in *Apollonium Rhodium* citatus, κ'.
 3. σ'. 203. i. 339.
Scholias in *Aristophanem* citatus, ω. 538.
Scholias in *Euripidem* citatus, δ. 535. 9'.
 258. λ'. 438. χ'. 126.
Scholias in *Lycophron*. citatus, κ'. 82.
Scholias in *Sophoclem* citatus, σ'. 84.
Scholias in *Theocritum* citatus, χ'. 474.
Scholias in *Thucydidem* citatus, λ'. 283. μ'.
 75.
Σῶμα, λ'. 53. ω. 186,

T.

TACITUS citatus, σ'. 294.
Ταλαπείριον, ζ'. 193. ή. 24.
Ταλαπινία, i. 222.
Ταμόντις, ὅρτια πινά, ω. 482.
Ταναῖνοδα, i. 464.
Τάνταλον, λ'. 581.
Τανυσάμινος, i. 298.
Τανύσιον, σ'. 91.
Ταροῖ, i. 219.
Ταφίον, ω. 105.
Τάχα, ω. 251.
Ταρισίνο Θεόων, κ'. 492.
Τιλλίδου, σ'. 347. σ'. 557.
Τιλλῶνται, β'. 176.
Τίλος, i. 5.
Τίμιος, ζ'. 293. 9'. 363.

Τιμόων, ω. 184.
Temporum Ratio, ω. 151. 182. 264. β'. 262.
 398. γ'. 410. δ'. 139. 482. 634. 820. i. 248.
 276. ζ'. 122. 307. 9'. 299. 365. 448. κ'.
 447. 541. λ'. 205. ξ'. 26. 112. π'. 11. σ'.
 201. υ. 72. χ'. 387. ω. 62. 294.
Tempus Imperfectum, ejus vis, ω. 264. γ'. 379.
 δ'. 15. 191. 760. i. 84. 158. λ'. 239. 510.
 618. μ'. 380. ν'. 173. 350. π'. 241. σ'. 574.
 575. χ'. 315. ψ'. 85.
Τένοντας, γ'. 449.
Terentius citatus, γ'. 209. ν'. 46. ρ'. 320. σ'.
 135. φ'. 85.
Τερμίσιντα, σ'. 242.
Tertullianus citatus, δ. 563.
Τεταλισμένον, i. 90.
Τετλησῆτι, σ'. 37. σ'. 134.
Τετράγυος, ή. 113. σ'. 373.
Τετράφυλλοι, i. 242.
Τετράφοροι, ν'. 81.
Τιούχι, i. 218.
Τίσις, i. 231. σ'. 370.
Τήμισα, σ'. 204. 208.
Τηλίπυλον, κ'. 82.
Τηλίπος, ρ'. 20. σ'. 174.
Τηλόγιστος, δ. 11. π'. 19.
Τηύγιον, ζ'. 103.
Τηύσιον, γ'. 116. i. 13.
Tibullus citatus, κ'. 108. 291. λ'. 15. μ'. 197.
 235. ψ'. 172. 338.
Τιδαιόωσιν, ν'. 106.
Τιδανῖο, i. 1.
Τίνυνται, ν'. 214.
Τίπτι, δ. 312.
Τις, γ'. 224.
Τισάμις, ν'. 15.
Τισυόν, ή. 324. λ'. 575.
Τισυοκαμίνη, φ'. 48. χ'. 118.
Τοκάδης, ξ'. 16.
Τολύσιον, ω. 238.
Τόκα, φ'. 90.
Τοξάσσινται, χ'. 72. 78. 134.
Τραπίσι, ή. 125.
Τρητόιο λίδω, ν'. 77.
Τρίγληνα, σ'. 297.
Τριζυσιαι, ω. 5. 7.
Τριπέλο, i. 127.
Τρις, i. 306. ζ'. 154.
Τριχὰ νυκτὶς, μ'. 812,
Τριχάκις, σ'. 177.
Τροπαὶ ἡλιόιο, ω. 403.
Τρόπιν, ή. 252. μ'. 421.
Τροπὶς διηματίνιος, δ. 782.
Τρώγιον, ζ'. 20.
Τρώπτης, ξ'. 289.
Τυνδαρίω, λ'. 297. ω. 198.
Τύρηνος, vox *Homero* inusitata, σ'. 84.
Turnebus citatus, i. 409. ω. 5.
Tzetzes in *Hesiod*. citatus, δ. 563.

T.

ΥΑΚΙΝΘΙΝΟ ἄνθη, ζ'. 231.
Valerius Flaccus citatus, i. 409. φ'.
 257.

Valerius Maximus citatus, S'. 308. & 483.

Varrō citatus, i. 223.

Υγρόν, λίανον, i. 478.

Ώρε, μέλαν, v. 409.

Varrus Numeri rem ipsam depingentes, Y.
114. λ'. 585. 595. 597. ε'. 27. ε'. 96. ε'.
231. χ'. 473.

Victorius citatus, &. 226.

Virgilius citatus, *passim*.

Τλαπόμαροι, ξ. 29. α'. 4.

Τλαν, α'. 4. 9.

Vocalium brevium productio inuolutionis, Y.
13. κ'. 36. 60. μ'. 423. ε'. 149. α'. 206. ε'.
37. ε'. 54. 484. φ'. 25. 208. ψ'. 102. 170.
&. 321. 481. 493.

Vocales coalescentes, Y. 165. 352. 634. 682.
757. i. 266. &. 270. S'. 253. 483. 524. 550.
560. i. 212. 240. 283. 347. κ'. 204. 410.
544. λ'. 91. 109. 248. 477. ν'. 194. 391. ξ.
251. 287. 459. α'. 105. 228. 236. ε'. 376.
504. 526. ε'. 246. 256. ε'. 34. 573. &. 227.
251. 261. 348. 351. φ'. 76. 118. 253. 277.
χ'. 245. 319. 384. 443. 456. &. 115. 246.
436. 439. 484. 522. 533.

Vocis Media Præteritorum Formandarum
Ratio, ξ. 467.

Vocis Media significatio primaria, i. 491. i.
296. κ'. 284. λ'. 272. 423. μ'. 18. ξ. 28.
α'. 25. ε'. 107. ε'. 289. φ'. 282. χ'. 103. ψ'.
131. 255.

Vossius citatus, Y. 392. μ'. 105.

Τασα, ε'. 547. &. 90.

Τάξην, &. 285.

Τακιστοίλυσαν, ζ. 88.

Ταμινάσθι, χ'. 37.

Τάτρας, i. 260.

Τατρηνάριον, ζ. 5.

Τατρησινδ, &. 254.

Τατρύριον, &. 90.

Τατρικαταίνοντο, ψ'. 3.

Τατρίον, &. 8. μ'. 133.

Τατρισπλάσματο, ε'. 268.

Τατρίτρα, κρία, γ'. 65.

Τατρίτρη, ζ. 70.

Τατρίφάλοισι, φ'. 289.

Τατρίφ, &. 362.

Ταπνήτη, κ'. 279.

Ταπνή, ε'. 25.

Ταπν δώρον Ιλόντο, α'. 481. ε'. 427.

Ταπνήν, γ'. 81.

Ταποστειμάζουσιν, &. 126.

Ταύρορι, &. 62.

ΦΑΕ'ΘΩΝ, χ'. 388. ψ'. 246.

Φαίδριος, &. 617. &. 117.

Φαίδριον, λ'. 320.

Φαίδριον, γ'. 296.

Φάρι, S'. 186.

Φάρον, δ. 355.

Φάσ', ψ'. 125.

Φάσθαι, i. 504. &. 376.

Phavorinus citatus, &. 119.

Φάδων, Θεσπεριών βασιλεύς, ξ. 316.

Φαίδας, &. 296.

Φάμαν, &. 100. 105.

Φάμις, ξ. 273. &. 467.

Φάση, γ'. 372.

Φηράς, γ'. 488. &. 186.

Φθισ', λ'. 329.

Φθισίον, λ'. 495.

Φθισίντες μινός, ξ. 162. ε'. 307.

Φθισίνθις, S'. 530.

Φθισίαι, δ. 741. α'. 428.

Φθισίον, μ'. 198.

Φθισίον, ε'. 348.

Φάλ', ε'. 15.

Philemon citatus, ζ. 208. λ'. 481.

Φιλίον, ε'. 351. &. 267.

Philo citatus, &. 32.

Φιλομηλόδη, δ. 343. ε'. 134.

Φιλομυθός, S'. 362.

Philostatus citatus, &. 392.

Φλίσσι, ε'. 221.

Φλίσσις, ε'. 221.

Phocylides citatus, β'. 86. ζ. 182. 288. i. 42.
λ'. 561. χ'. 412.

Φοινίκισσας, ξ. 500. φ'. 518.

Φοινισσάριος, λ'. 123. ψ'. 271.

Φοινίς, ζ. 163.

Φοίνιξ, ξ. 288.

Φορίον, &. 127.

Φορυνος, λυμν, v. 96. 345.

Φορυνός, i. 250.

Φορυν, μήμας, S'. 163.

Φορυνίς, χ'. 21.

Φορυνίς, β'. 367.

Φορυν, δ. 402.

Φορυν, γ'. 244. δ. 258.

Φορυν, S'. 299. ξ. 489.

Φυλάκας, λ'. 289.

Φυλάκας, i. 477.

Φωδ' Ησακλίας, φ'. 26.

Φώκαι, δ. 404. 448.

Φωκαίσιον, &. 104.

X.

ΧΑΛΙΦΟΝΕ'ΟΝΤΑ, ψ'. 13.

Χαλκήσιον, δόμος, ε'. 327.

Χαλκοβασίς, v. 4.

Χαμαιωνάδης, ξ. 15.

Χανδόν, φ'. 294.

Χαροσσί, λ'. 616.

Χάρις, μ'. 104. 235. 430.

Χαρίδας, &. 229.

Χαρίσται, ε'. 17.

Χίριον, ε'. 176. ψ'. 262.

Χίριον, &. 136. δ. 52.

Χήτι, α'. 35.

Χθαμλλή, i. 25.

Χίσι, γ'. 170.

Χλαίνας, ξ. 513.

Χλωρηίς, ε'. 518.

Χρόνος, ξ. 226.

Χρόν, κ'. 518. λ'. 26.

Χρόνος, ε'. 27.

INDEX VERBORUM.

Χοίρει, ζ'. 81.
 Χρεῖα, β'. 28. δ'. 312.
 Χρεῖαν, σ'. 79.
 Χρεῖος, σ'. 353. λ'. 478.
 Χρεῖαν, δ'. 201.
 Χρη, γ'. 14. δ'. 463.
 Χρησόμενος, σ'. 81.
 Χυτλώσαστα, ζ'. 80.
 Χάις, ι. 215. ψ'. 213.

Ψ.

ΨΗΛΑΦΟ'ΩΝ, ι. 416.
 Ψελοίεντι, ψ'. 330. ω. 638.
 Ψυρίης, γ'. 171.
 Ψύχως ἰμῖραν, κ'. 555.

Ω.

Ω' ΓΤΓΓ'Η, ι. 244.
 Ωδι, ι. 182. φ'. 196.
 Ωδι, ι. 455.
 Ωδιων, ι. 415.
 Ωκισαν ποταμόν, λ'. 638. ω. 11.
 Ωλισίκαρτοι, κ'. 510.
 Ωλκα διηκία, δ'. 374.
 Ωμήρησι, π'. 468.
 Ωμοδίτησαν, γ'. 458. ζ'. 427.
 Ωμῶ γήραι, δ'. 356.
 Ωνητή, ζ'. 202.
 Ωνοι, ζ'. 297. ι. 444.
 Ωπλίσσαστα, β'. 20.
 Ωρίων, λ'. 309. 571.
 Ωρμισαν, δ'. 785.
 Ωρορον, σ'. 539. ε'. 201.
 Ως οὐ, ε'. 358.

INDEX RERUM

IN ODYSSEA MAXIME MEMORABILIMUM.

A.

- A CASTUS** rex, §. 335.
Acheron, fluvius infernalis, n°. 513.
Achillis anima Ulysssem alloquitur, λ. 472. exequiæ, α. 57.
Achivi convocati à Telemacho, β. 7.
Achivorum dissidium, et infelix à Trojâ reditus, γ. 130.
Ææa insula, n°. 135. μ. 3.
Ægis Minervæ, χ. 297.
Ægisthus Agamemnonis uxorem ambit, γ. 263. Agamemnonem interficit, δ. 534.
Ægyptia terra, δ. 229.
Ægyptius heros, β. 15.
Æolia insula, n°. 1.
Æolus filias suas conjunxit filiis in uxores, n°. 5. Ulyssi dat utrem ventorum, 19. reversum Ulysssem indignabundus expellit, 72.
Agamemnon septemniis imperavit Mycenis, γ. 305.
Agamemnonis exitum narrat Nestor, γ. 264. ejus interitus, γ. 303. δ. 533. ejus umbra suum exitum Ulyssi refert, λ. 403. ejus anima Amphimedonti loquitur, α. 105.
Agelaus Telemacho matris nuptias maturandas monet, α. 322. Procos hortatur, χ. 132. jubet nē Mentor Ulysssem juvet, 213. ab Ulysse interficitur, 293.
Ajaci anima Ulyssi irata, λ. 542.
Ajaci, Oilei exitus, δ. 509.
Alcinōus, Phæacum rex, §. 12. ejus domus describitur, α. 85. ejus hortus, 112. Ulysssem clementer excipit, 168. Phæaces de hospite Ulysse alloquitur, 186. optat Ulysssem filiz maritum, 311. promittit Ulyssi auxilium, 317. Phæaces hortatur ut Ulysssem juvent, §. 25. parat convivium, 38. hortatur Phæaces ad certamen, 97. ejus filii, 119. Ulysssem ab Euryalo lacessitum alloquitur, 235. Phæaces monet ut Ulyssi dent xenia, 386. sciscitatur omnes Ulyssis conditiones et fortunas, 410. Ulysssem abiturum et Phæaces alloquitur, §. 4.
Alcmena, λ. 365.
Ambrosia, ι. 93.
Amnisus, ε. 188.
Amphiarāus, ι. 244.
Amphimedontis anima Atridæ interitum procorum narrat, α. 120.
Amphinomus procos à Telemachi nece dehortatur, ε. 400. à Telemacho interficitur, χ. 92.
Amphion, λ. 261.
Amphitrite, μ. 97.
Anchialus, Taphiorum rex, α. 105. 418.
Anopæa avis, α. 320.
Anticleæ, matris Ulyssis, umbra, λ. 84. eum alloquitur, 153. 215.
Antilochus à Memnone occisus, δ. 187.
Antinōus Telemacho respondet, α. 383. §. 84. Telemachum alloquitur, β. 303. procos alloquitur, δ. 773. ε. 364. Telemachum interficiendum monet ε. 371. succenset Eumæo propter mendicum Ulysssem, ε. 374. mendico respondet, 445. eumque scabello petit, 467. Ulysssem arcum experiri petentem increpat, φ. 287. ab Ulysse interficitur, χ. 15.
Antiope, λ. 259.
Antiphates, rex Lastrigonum, α. 114. unum è sociis Ulyssis devorat, 116.
Antiphus, Ulyssis socius, à Cyclope occisus, β. 19.
Antrum Polyphemi, ι. 182.
Arcisius, Ulyssis avus, ε. 118.
Arcus Ulyssis, φ. 12. 90.
Arete, uxor Alcinoi, α. 54. Phæaces alloquitur, λ. 335. Ulyssi abeunti dona præbet, ι. 66.
Arethusa, fons, ε. 408.
Argo, navis, μ. 70. per Symplegadas à Junone transmissa, 72.
Argus, canis, Ulysssem reversum agnoscit, ε. 301. moritur, 326.
Ariadne, λ. 320.
Arnaeus, ε. 5.

INDEX RERUM.

Artacia, fons, *κ.* 107.

Asteris, insula, *γ.* 846.

Athenæ, urbs, *δ.* 80. *λ.* 322.

Atlas, *δ.* 52.

Angurium aquilæ, *δ.* 160. 524.

Autolycus, Ulyssis avus, *ε.* 394. Ulyssi infanti nomen imponit, 400. Ulysses amicè excipit, 414. Ulysses valnesotum canat, 459.

B.

BOÖTES, *ι.* 272.

Boreas, ventus, *ι.* 296.

Bovis mactatio, *γ.* 439.

Byblinus funis, *φ.* 391.

C.

CALYPSO Ulysses detinet, *δ.* 55. *δ.* 557. ejus specus, *ι.* 63. ea alloquitur Mercurium, 87. cenamque ei apponit, 92. indignatur in deos, 116. cum Ulyse loquitur, 160. eique jurat nullum se illataram datum, 180. cibum ei apponit, 196. spondet ei immortalitatem, 208. eum dimittit, 263.

Cantilenam recentissimam maximè celebrant homines, *δ.* 351.

Cantus ornamentum cotivivii, *δ.* 132.

Cassandræ cædes, *λ.* 420.

Castor, *λ.* 299.

Castor Hylacides, *ξ.* 204.

Caucones, Populi, *γ.* 366.

Centaurs, *φ.* 303.

Cephalæus, Populi, *δ.* 210. *δ.* 377.

Ceres Jasioni commixta, *ι.* 125.

Cetæi, Populi, *λ.* 520.

Charybdæ, *μ.* 101. 235. Ulyssis malum absorbet, 431. revomit, 436.

Cibius, insula, *γ.* 172.

Cleoris, uxor Nelaï, *λ.* 280.

Cleones, *ι.* 39. Achivos pugna superant, 59.

Cimmerii, Populi, *λ.* 14.

Circe, *κ.* 136. ejus ades, 210. in porcos vertit Ulyssis socios, 285. Ulyssi potionem dat, 316. eum lavat, 361. cibum ei apponit, 373. eum alloquitur, 378. ejus socios restituit pristinae formæ, 390. Ulysses ad navem mittit, cæteros socios accersiturum, 402. amicè eos excipit, 453. prædicit Ulyssi iter ad inferos, 438. itineris rationem docet, 504. Ulyssi vestitum dat, 542. oves mactandas navi imponit, 571. Ulyssi et sociis cibum præbet, *μ.* 18. Ulyssi futura pericula prædicit, et monita dat, 37.

Circus, accipitris genus, *ν.* 87.

Cithara, convivii socia, *ξ.* 99. *ε.* 271.

Clitus ab Aurorâ raptus, *δ.* 250.

Clytemnestra Agisthum sequitur, *γ.* 272. Cassandra interficit, *λ.* 421. Agamemnoni necem molita est, 429. *δ.* 199.

Cnossus, urbs, *ε.* 178.

Cocytus, fluvius, *κ.* 514.

Columbæ, Jovi ambrosiam ferentes, *μ.* 63.

Cratais, mater Scyllæ, *μ.* 124.

Creta, insula, *ε.* 173.

Ctesippus procos alloquitur, *δ.* 292. bovis pedem in Ulysses conjicit, 299. à Bulco interficitur, *χ.* 285.

Ctesius Omenides, *δ.* 418.

Cyanea saxa, *μ.* 59.

Cyclopes absque lege vivunt, *ι.* 112. in speluncis habitant, 114. navigio carent, 125. deos non curant, 275.

Cyclops, Polydorus, *ι.* 187. pecora mulget, 244. 308. 341. Ulysses et socios in antro invenit, 251. focios devorat, 289. 311. 344. ejus donum, 370. vino obrutus, in antro recumbit, 372. ab Ulyse excæcatur, 380. alios Cyclopes vocat, 399. Arietem alloquitur, 447. Ulyssis navem saxo petit, 481. 537. Neptuno supplicat, 528.

Cyclopus insula, sine culturâ fertilis, *ι.* 108.

Cydones, incolæ Cretæ, *γ.* 292. *ε.* 176.

Cyllenius, Mercurius, *δ.* 1.

Cypsus, insula, *γ.* 88. *ξ.* 362.

D.

DANAORUM animæ, *δ.* 16.

Delus, insula, *ξ.* 162.

Demodocus, cantor cæcus, *γ.* 62. *ν.* 26.

Ulyssi fletum movet, *ξ.* 36. canit fabulam de Veneris et Martis amplexu, 267. equum Trojanum cantat, 499.

Deucalion, *ε.* 180. 181.

Diana, *ξ.* 102. Orionem interficit, *ι.* 128. item mulierem Phœnissem, *ι.* 477.

Dii, malorum auctores falsè arguuntur, *δ.* 39. omnia sciunt, *γ.* 379. datores bonorum, *ξ.* 325. omnia possunt, *κ.* 306.

Dii indigent omnibus, *γ.* 48.

Diocles, *γ.* 488. *δ.* 186.

Diomedes, *γ.* 167.

Disci certamen, *ξ.* 129. 186.

Drinetor lasides, *ε.* 443.

Dodona, *ξ.* 327. *ε.* 296.

Dolius, Penelopes servus, *γ.* 736. *δ.* 386.

Ulysses amplectitur, 896. arma induit, 497.

Dorienses, Cretæ incolæ, *ε.* 177.

E.

EBENEUS senex, *δ.* 155. *λ.* 341.

Echetus, rex, *ε.* 84.

Eidothea, Protei filia, Menelao erranti occurrit, *γ.* 367. consilium dat, 383. ejus dolus in Patrem, 435.

Elpenor, vino obrutus, tecto decedit, *κ.* 559. ejus umbra Ulyssi apparet, *λ.* 51. ejus corpus sepelitur, *μ.* 12. tumulus ei erigitur, 14.

Elysium campus, *γ.* 563.

Empæus fluvius, *λ.* 237.

Epēi, v. 275. s. 297.
 Epēus, s. 498. x. 522.
 Ephialtes, x. 307.
 Ephyre, urbs, s. 259. β. 328.
 Epicaste, x. 270.
 Equus Trojannus, s. 272. s. 493. x. 522.
 Erebus, x. 37. 563.
 Erembi, Populi, s. 84.
 Erinny, s. 234.
 Eriphyle, x. 325.
 Erymanthus, mons, ζ. 103.
 Euboea insula, γ. 174.
 Enmaeus, nobilis subulcus, ζ. 3. ejus domus, θ. Ulysem hospitio excipit, 48. eum non agnoscit, 56. sues mactat, 74. 419. ejus cum Ulyse colloquia, 80. 115. 121. s. 306. 324. parat stratum Ulysi, ζ. 518. fatum suum narrat, 402. Telemachum reducem excipit, π. 15. à Telemacho in urbem mittitur, 130. Penelopi narrat Telemachi reditum, 898. in agrum revertitur, 452. Ulysem in urbem ducit, ϕ. 201. Melanthium increpat, 238. Ulyssia domum intrat, 324. in agrum revertitur, 603. Proci adducit porcos, s. 162. Ulysem agnoscens amplectitur et osculatur, ϕ. 224. arcum ei tradit, 379. Melanthium vinculis constringit, x. 190. eum deridet, 194. Arma induit, 201. Procorum nonnullos interficit, 267. 284. cœnam in Laërte domo parat, s. 363.
 Eumelus, s. 798.
 Eupithes cum Achivis conspirat in Ulyssis mortem, s. 425. à Laërte occisus, 520.
 Euryalus Phœax, luctu præstantissimus, s. 127. Ulysi indignatur, 158. illum ense donat, 408.
 Eurybates, præco, ρ. 247.
 Euryclea, s. 429. à Laërte emptâ, 490. Telemacho lucem fert, 484. vinum, &c. præbet, β. 379. Ulysi pedes lavat, ρ. 387. ex cicatrice eum agnoscit, 392. 467. Ulyssis domum thure suffit, x. 493. ejus reditum Penelopi nuntiat, ψ. 5.
 Eurydice, Nestoris uxor, γ. 482.
 Eurylochus, dux sociorum Ulyssis, ad sedes Circes properat, x. 207. ad Ulysem revertitur, 244. Ulysem comitari recusat, 264. sociis suadet ne Circes domum adeant, 429. Ulysi indignatur, μ. 278. consilium proponit boiū Solis mactandarum, 339.
 Eurymachus Telemachum de Hospite interrogat, s. 400. Halithersæm reprehendit, β. 177. Penelopen subdole alloquitur, ρ. 495. eam laudat, s. 243. Ulysem lacescit, 349. et scabello petit, 393. pocillatorem ferit, 395. arcui impar dolet, ϕ. 249. supplex Ulyssi, imputat Antinoo omnia, x. 45. procos hortatur ad defensionem, 70. ab Ulyse occiditur, 82.
 Eurymedon, s. 58.
 Eurymedusa, nutrix Nausicaæ, s. 8.
 Eurynome, Penelopæ ministra, ρ. 168. Ulysi sedem fert, ρ. 100. eum lavat, ψ. 154.

Eurytion, Centaurus, ebrius farit, ϕ. 298. punitur, 299.
 Eurytus, s. 224. 226. ϕ. 32.

F.

FAME mori, miserrimum, μ. 342.
 Farina, medulla virorum, β. 290.
 Filii pauci Patribus similes; plerique peiores; β. 277.
 Fortis vir in omnibus petior rebus, s. 51.

G.

GERÆSTUS, γ. 177.
 Gerenius, Nestor, γ. 68.
 Gorgonium caput, x. 638.
 Gortynæ fines, γ. 294.
 Gratia Venerem lavant, s. 364.
 Græcorum infestus à Trojâ reditus, γ. 190.
 Gyræ, petræ, s. 500.

H.

HALITHÆRSES, vates peritissimus, procis periculum inanimere indicat, β. 157. dissuadet Ulyssis cædem, s. 453.
 Halius, Phœax, Alcinoi filius, cum Laodamante saltat, s. 372.
 Hebe, x. 602.
 Helena thalamo egreditur, s. 121. Menelaum de Advenis interrogat, 138. Ulyssis infortunium laget, 184. medicamen vino immiscet, 221. de Ulyse, et Ilii excidio narrat, 240. equo Trojano inclusos nominatim vocat, 279. Hospitibus lectos parat, 296. Telemachum muneribus donat, s. 125. Aquilæ augurium interpretatur, 172.
 Hercules, arcu peritissimus, s. 224. ejus Simulachrum Ulysem alloquitur, x. 616.
 Iphitum hospitem interficit, ϕ. 27.
 Hermione, unica Helenæ filia, s. 14.
 Homine nihil imbecillius, ρ. 129.
 Hospes, dum adest, amice tractandus; cum velit, dimittendus, s. 74.
 Hospites à Jove sunt, ζ. 207. ζ. 57.
 Hyperea, ζ. 4.

I.

IAOLCUS, insula, x. 255.
 Iardanus, fluvius, γ. 292.
 Iasion à Cerere amatus, s. 125. à Jove fulmine percussus, 128.
 Jason, μ. 72.
 Iemalius, faber, ρ. 57.
 Idomeneus, γ. 191.
 Ilii excidium canit Demodocus, s. 514.
 Incantatio vulneris, ρ. 457.
 Inferorum locus, x. 22.

Ino, Cadmi filia, Ulysses miseratur, *l.* 336. vittam ei dat, 351. vittam recipit, 461.
 Iphiclus, *l.* 289. 295.
 Iphimedeia, *l.* 304.
 Iphitus Eurytides, Ulysses dat arcum, *l.* 13. 31. equas amissas quærit, 22. ab Hercule interficitur, 27. 34.
 Iphthima, filia Icar, *l.* 797.
 Irus mendicis, Ulyssis domum advenit, *l.* 1. Ulysses iurgiiu inaccessit, 10. et in certamen provocat, 25. à famulis accingitur, 75. certamen initurus tremit, 76. ab Antinoo objurgatur, 77. cum Ulyse congre- ditur, 88. cervice ictus, humi decedit, 97. ab Ulyse foras trahitur, 100.
 Ismarus, urbs, ab Ulyse depopulata, *l.* 40.
 Ithaca, insula, *l.* 81. capris pascendis apta, *l.* 606. aspera, *l.* 27. v. 242.
 Ithacenses, post interfectos Procos in con- cionem congregantur, *l.* 419. armati ur- be egrediuntur, 467. cum Ulyse, Tele- macho, &c. configunt, 525. Minervæ monitu desistunt, 533. et in urbem re- vertuntur, 535.
 Itylus, *l.* 522. à matre interficitur, 523.
 Juniores semper desipiunt, *l.* 294.
 Jupiter, pater hominumque Deorumque, *l.* 28. *l.* 445. in deorum consilio verba facit, *l.* 32. Ulyssi reditum parat, 76. et boni et mali dator, *l.* 237. Mercurium ad Calypso mittit, *l.* 29. felicitatem hominibus distribuit, prout vult, *l.* 188. Ulyssis navem fulmine ferit, *l.* 250. *l.* 415. Supplicum et Hospitum vindex, *l.* 270. iniquos punit, *l.* 214. Deorum sum- mus, *l.* 303. Ulyssi signum dat tonitru, *l.* 103. *l.* 413. *l.* 538. inter Ulysem et Ithacenses pacem et fœdera statuenda Mi- nervæ mandat, *l.* 483.

L.

LACEDÆMON, *l.* 1. *l.* 20. *l.* 1.
 Laërceus, aurarius faber, *l.* 425.
 Laërtes in agro degit, *l.* 190. propter Ulysem absentem magnoperè dolet, *l.* 354. Eumæum emit à Phœnicibus, 482. Telemachi discessu maximè affligitur, *l.* 142. ejus domus, *l.* 207. ab Ulyse solus invenitur, 225. eum non agnoscit, 280. filium defter, 315. Ulysses agnoscens, animo deficit, 344. armat se, 497. Eupi- them interficit, 522.
 Læstrygones Gigantibus similes, *l.* 120. Ulyssis naves et socios perdunt, 122.
 Læstrygonia urbs, *l.* 82. *l.* 318.
 Lampetie, Solis boiū custos, *l.* 132. boves occisæ Soli nuntiat, 374.
 Lampus, equus Auroræ, *l.* 245.
 Lamus, *l.* 81.
 Laodamas, Alcinoi filius, provocat Uly- sem ad certamen, *l.* 145.
 Larus, avis, *l.* 51.
 Leda, *l.* 297.
 Leiocritus Mentorem increpat, *l.* 242.

Ithacensium concilium solvit, 257. à Te- lemacho interficitur, *l.* 294.
 Leiodes vates, *l.* 144. arcum tendere ne- quit, 149. Procis prædicit interitum ex arcu, 163. ab Antinoo objurgatur, 167. supplex orat Ulysem, *l.* 310. occiditur, 328.
 Lemnus, insula, *l.* 283. 294.
 Lesbos, insula, *l.* 169.
 Leucothea Ulyssi opem fert, *l.* 333.
 Libya, *l.* 85.
 Linguarum sectio, *l.* 332.
 Lotophagi, Populi, *l.* 84. Ulyssis socii lo- tum dant, 93.
 Lotus, herba, ejus vis, *l.* 94.
 Lucina specus, *l.* 188.
 Luctæ certamen, *l.* 126.
 Luscinia, Pandari filia, *l.* 518.

M.

MÆRA, *l.* 325.
 Mala opera non rectè succedunt, 9 329.
 Malea, promontorium, *l.* 287. *l.* 514/ 80.
 Malis alienis ridere, *l.* 347.
 Malo senescunt citò homines, *l.* 360.
 Malorum sibi homo causa, *l.* 7.
 Mantius, *l.* 249.
 Marathon, *l.* 80.
 Maron, Sacerdos Apollinis, *l.* 197.
 Mars Vulcani lectum dedecorat, *l.* 269.
 Vulcani vinculis capitur, 269. à Vulcano deridetur, 306. dimittitur, 359. in Thra- ciam abit, 361. in bello promiscuè furit, *l.* 536.
 Medon, præco, Procorum consilium, de Telemacho interficiendo, audit, *l.* 677.
 Penelopi nuntiat, 698. *l.* 412. Procos hortatur ad cœnam, *l.* 172. à Telemacho servatur, *l.* 357. in Ithacensium Conci- lio cædem Procorum describit, *l.* 442.
 Megapenthes, Menelai filius, *l.* 11. Cra- terem Telemacho fert, *l.* 121.
 Megara, *l.* 268.
 Melampus, *l.* 225.
 Melanthius, caprarius, Procis capras agens, Ulyssi occurrit, *l.* 212. eum increpat, 217. calce ferit, 233. à Subulco reprehen- ditur, 239. eum convitiis proscindit, 248. Procis capras adducit, *l.* 172. Ulysem probris inaccessit, 177. Procis ignem ac- cendit, *l.* 181. eos armis instruit, *l.* 142. in vincula conjicitur, 189. è trabe suspenditur, 192. à Subulco deridetur, 194. occiditur, 474.
 Melantho, Penelopes ancilla, Ulysem in- crepat, *l.* 325. *l.* 65. ab Ulyse repre- henditur, *l.* 336. *l.* 70. et à Penelope, *l.* 90.
 Memnon, *l.* 521.
 Mendico pudor inutilis, *l.* 352.
 Menelaus Græcos ad redeundum hortatur, *l.* 141. Filii et filiz epulas nuptiales ce-

lebrat, *ſ.* 3. Telemachum et Pisistratum hospitio excipit, 30. ejus domus splendidissima, 45. 72. labores suos narrat, 78. dolet de Ulyſſe, 104. 169. Cenam parat, 213. Græcos in equo Trojano describit, 270. querit ex Telemacho causam itineris, 311. suum aliorumque Græcorum à Trojâ reditum narrat, 347. 495. Protèi- que fabulam refert, 364. Telemacho dona promittit, 614. muneribus donatum dimittit, 1. 120. 147.

Mentes, dux Taphiorum, 1. 105.

Mentor, Ulyſſis socius, *ſ.* 225. *ſ.* 68. Itha- censes ad Procos cohibendos hortatur, 229. à Leiocrito reprehenditur, 242.

Mercurius à Jove mittitur ad Calypso, 1. 29. ad iter se accingit, 44. Calypſus ſpe- cius adit, 57. 77. Jovis mandatum nuntiat, 97. abit, 148. ei ultimo ante som- num libant Phæaces, 1. 137. in Vulcani domo cum Apolline colloquitur, *ſ.* 334. 338. Ulyſſi ad Circe proficiſcenti occur- rit, 1. 277. et dat herbam Moly, 302. Procorum animas ad inferos deducit, 1. 10. 99.

Mercurialis Collis, 1. 471.

Mesaulius, servus Eumæi, 1. 449. 455.

Messena, *ſ.* 15.

Mimas, mons, *ſ.* 172.

Minerva, pro Ulyſſe Jovem orat, 1. 45. ad iter se accingit, et in Ithacam defertur, 96. 102. Ulyſſis domum adit, Mentæ as- similata, 103. hospitio excipitur à Tele- macho, 119. cum eo colloquitur, 158. eum Procos expellere, patremque inves- tigare jubet, 271. avi similis avolat, 319. Mentori assimilata, Telemacho animos addit, *ſ.* 268. navem ei sociosque ex I- thacensibus petit, 382. Prociſ somnum inducit, 395. Telemachum ad iter pro- perandum hortatur, 399. cum eo navem conſcendit, 416. Nestorem adeundum monet, *ſ.* 14. apud Nestorem benignè excepta gaudet, 52. Græcis irata conten- tionem injicit, 135. Telemachum repre- hendit, 230. Nestorem cæterosque mo- net, ut dormitum eant, 331. Aquilæ ſi- milis diſparet, 371. à Nestore agnoſcitur, 377. Nestoris Sacris advenit, 435. Iph- thimæ assimilata, Penelopen ſolatur, *ſ.* 795. 825. in Concilio Deorum pro Ulyſſe intercedit, 1. 5. Dymantis filiz assimilata, Nausicaam de vestibus lavandis monet, 1. 2. Ulyſſem caligine coöperit, 1. 14. 41. Virgini assimilata, Alcinoi ædes ei ostendit, 48. et Areten adeundam monet, 58. Præconi assimilata, Phæaces congregat, *ſ.* 7. Ulyſſem eis gratum reddit, 21. Joveni similis Ulyſſi apparet, *ſ.* 221. notam se facit, 298. Ithacam ei ostendit, 345. cumque eo, de Prociſ interficien- de liberat, 372. Ulyſſem deturpat. cum que reddat, 429. Telemachum de- turpi non ſinit, 1. 10. Ulyſſem filio se no- tam jubet, 1. 67. corpusque ei reddit, 174. Ulyſſi et Tele- macho lucernâ præſtat, 1. 34. Ulyſſi

sem ſolatur, 1. 33. et in Procos animas, 45. Procos dementat, 345. Mentori ſi- milis, Ulyſſi aſtat, animumque addit, *ſ.* 205. 224. Hirundini ſimilis ſedet in tecti trabe, 289. Procorum tela irrita facit, 256. 273. Ulyſſi pulchritudinem affun- dit, *ſ.* 156. Noctis et Auroræ cursum detinet, 243. Ulyſſem caligine tectura urbe educit, 371. à Jove eventum ſedi- tionis Ithacensium ſciſcitatur, 1. 472. Ulyſſi aſtat, 501. Laërti animos inſpirat, 519. bellum dirimit, pacemque et fœdera inter utroſque ſtatuit, 528. 545.

Minos, 1. 567. Jovis conſabulator, 1. 179.

Moly herba, 1. 302.

Mors omnibus communis, *ſ.* 236.

Mulieribus non fidendum, 1. 455.

Mulius, 1. 422.

Musæ Achillem cantu deflent, 1. 60.

Mycenæ, *ſ.* 304.

Mycene, 1. 120.

Myrmidones, *ſ.* 188. *ſ.* 9.

N.

NAÏADES, Nymphæ, 1. 104.

Naubolides, præſtantissimus Phæacum, 1. 116.

Nausicaa, Alcinoi filia, à patre currum pe- tit, 1. 57. cum ancillis vestes ad fluvium lavat, 90. pilâ ludit, 100. Ulyſſi cibum et vestimenta dat, 209. 214. 247. eum ad Alcinoi domum ire jubet, 255. ad ur- beam revertitur, 1. 2. Ulyſſem miratur, 1. 459.

Nausithous, 1. 7. 1. 62.

Nezra, Solis uxor, 1. 183.

Neleus, *ſ.* 409. 1. 280.

Neoptolemus, 1. 505.

Neptunus, Ulyſſi inſenſus, 1. 20. 68. 1. 284. procellam in eum concitat, 1. 291. in eum sævit, 376. Vulcano ſuadet, ut Martem à vinculis liberet, 1. 344. Peliam et Ne- leum gignit, 1. 253. Phæacibus indigna- tur, 1. 129. eorum navem lapidem facit, 162.

Nericum, oppidum, 1. 376.

Neritum, mons, 1. 22. 1. 351.

Neritus, 1. 207.

Nestor cum filiis epulatur, *ſ.* 32. cum Te- lemacho colloquitur, 68. 102. Græcorum à Trojâ reditum narrat, 130. Agamem- nonis interitum refert, 253. Sacrificium Minervæ parat, 417. currum Telemacho parari jubet, 474.

Nisus, 1. 126.

Noëmon, 1. 386. 1. 630.

Notus et Zephyrus, navibus maximè perni- ciosi, 1. 289.

O.

OCEANUS, 1. 638. 1. 11.

Oechalia, 1. 224.

Ogygia insula, 1. 244.

C c

Olympus, mons, *l'* 314.
 Orchomenus, urbs, *l'* 283.
 Orestes patrem ulciscitur, *l.* 30. 298. *γ'* 306.
 Orion ab Aurorā amatus, *l.* 121. à Dianā peremptus, 123. ab Ulyssē conspicitur apud infaros, *l'* 571.
 Orion, stella, *l.* 274.
 Orilochus, Alphēi filius, *γ'* 489. *l.* 187.
 Orilochus, Idomenei filius, *γ'* 260.
 Ortygia insula, *l.* 123. *l.* 403.
 Ortus, *l'* 307.

P.

PANDARI filia, *l.* 66. à Venere enutritā, 68. ab Harpyis abrepta, 77.
 Paphos, insula, *γ'* 863.
 Parca, *l.* 197.
 Parcā nemo evitat, *l.* 29.
 Parnassus, mons, *γ'* 394.
 Patriā et parentibus nihil dulcius, *l.* 34.
 Patroclī animam videt Ulysses, *l'* 467.
 Pauperes à Jove suna, *γ'* 208. *ξ.* 58.
 Pelagi, *γ'* 177.
 Pelias, Neptuni filius, *l'* 913.
 Penelope, audito Phemii cantu, è thalamo descendit, *l.* 928. à Telemacho reprehensa, revertitur; et Ulyssē deflet, 360. 363. Procos dolo ludit, *l'* 93. propter Telemachi discessum, luget, *γ.* 703. 719. Minervæ supplicat, 761. et ab eā solatio afficitur, 795. 840. Procis se ostendit, *γ'* 869. Antinōum increpat, 417. Telemachum reversum amplectitur, *γ'* 38. cum eo et Theoclymeno colloquitur, 100. mendicū Ulyssē accersi jubet, 508. è thalamo descendit ad Procos, *l'* 205. Telemachum reprehendit, 214. ab Eurymacho laudatur, 244. à Procis dona accipit, 301. Melantho ancillam objurgat, *γ'* 90. cum Ulyssē ignoto colloquitur, 103. Eurycleam eum lavare jubet, 357. Ulyssi somnium suum refert, 535. Dianæ supplicatur, *l.* 60. Arcūs certamen Procis proponit, *γ'* 1. 73. Antinōum reprehendit, 312. Eurycleā, reditum Ulyssē nuntianti, non credit, *γ'* 11. 81. Ulyssē non agnoscens, à Telemacho reprehenditur, 96. Ulyssē tandem agnoscit, et amplectitur, 205. cumque eo colloquitur, 209. 256. 301.
 Peribœa, *l.* 57.
 Periclymenus, *l'* 865.
 Phaeaces, populi, *γ'* 4. navigatione peritissimi, *l.* 108. *γ'* 247. 263. cursu, saltu, &c. præstant, *γ'* 247. 263. eorum principes duodecim, 390. Ulyssi dona dant, 399. eorum naves præstantissimæ, 536. eorum navis in Saxum convertitur, *γ'* 163.
 Phæstus, promontorium, *γ'* 296.
 Phæthōn, equus Auroræ, *γ'* 246.
 Phæthusa, Solis boiū custos, *μ'* 132.
 Pharmacus Helenæ, discutiens tristitiam, *γ'* 220.

Pharus, insula, *γ'* 355.
 Pheidon, Theoprotorum rex, *ξ.* 316. *π.* 287.
 Phemius canit reditum Achiworum, *l.* 325. reprehensus à Penelope, 367. canit procos, *γ'* 263. Ulyssi supplicat, *γ'* 349. ab Ulyssē et Telemacho servatur, 355. 371.
 Phœræ, *γ'* 488.
 Philoctetes, *γ'* 190. arca peritus, *γ'* 219.
 Philæctius, bubulcus, *l.* 195. cum Ulyssē ignoto colloquitur, 199. Ulyssē agnoscens amplectitur, 224. fores aulae claudit, 389. Procorum nonnullos interficit, *γ'* 268. 285.
 Philomelides, *γ'* 343. *γ'* 134.
 Phocæ, *γ'* 404.
 Phœnices, Populi, re nauticā celebres, *l.* 414.
 Phœrcynis portus, *γ'* 96.
 Phrontis naucheri obitus, *γ'* 278.
 Phthia, *l'* 495.
 Pieria, mons, *l.* 66.
 Pilæ lus, *γ'* 372.
 Piræus, Telemachi socius, *l.* 539. Telemachi jussu Theoclymenum hospitio excipit, 545. *l.* 372. Telemachum alloquitur, *γ'* 74.
 Pirihiōus, *l'* 630. *γ'* 296.
 Pisenor, præco, *γ'* 38.
 Pisistratus, *γ'* 36. 400. Telemachum hospitio excipit, 37. cum eo ad Lacedæmonem curru vehitur, *γ.* 1. Menelaum alloquitur, 153. 190. Pylum revertitur, *l.* 193. 216.
 Pleiades, *l.* 272.
 Polites, Ulyssis socius, *l'* 224.
 Pollux, *l'* 299.
 Polycasta, Nestoris filia, Telemachum lavat, *γ'* 464.
 Polyctor, *γ'* 207.
 Polydamna, *γ'* 226.
 Polyphemus, Cyclops, Neptuni filius, *l.* 70. *l.* 187.
 Polyphides, vates, *l.* 252.
 Pontonōus, præco, vinum distribuit, *l.* 182. *γ'* 53. Sedem ponit Cantori, *γ'* 65.
 Pramnium vinum, *l'* 235.
 Priami urbs, consilio Ulyssis capta, *l'* 230.
 Proci, domum Ulyssis ingressi, epulantur, *l.* 144. Phemii cantu delectantur, 151. 325. strepitum per domum faciunt, 365. *γ.* 768. *γ'* 360. *γ'* 398. Telemachum admirantur, *l.* 381. *γ'* 409. *l.* 268. domum abeunt, *l.* 424. Telemachum derident, *γ'* 324. 331. ante Ulyssis ædes ludunt, *γ.* 625. *γ'* 167. Telemacho eadem molitur, *γ.* 659. 669. 771. 842. parant navem ad insidias ei struendas, 778. in insidiis locant se, 847. re infectā redeunt, *γ'* 351. nova ineunt consilia, 361. Ulyssis et Iri certamine delectantur, *γ'* 40. 70. 99. mirantur Penelopæ pulchritudinem, 211. ei dona afferunt, 290. Telemacho eadem struentes, sinistro omine deterrentur, *l.* 241. convivium parant, 250. malis rident alienis,

347. portentis diris circumdantur, 348. &c. Telemachus, ob hospites, derisui habent, 373. Ulyssis arcum frustrâ tentant, 144. 184. 245. eorum cædes incepta, 8. armant se, 146. omnes imperfecti, 383. eorum animæ ad inferos deducuntur, 1. corpora sepeliuntur, 416.
 Procorum numerus, 245.
 Procris, 390.
 Proserpina, 491. 494. ejus lucus, 509.
 Proteus, 385. à mari egreditur, 450.
 Menelæi insidiis captus, in varias species sese transformat, 455. cum Menelao colloquitur, 461, &c. Mare subit, 570.
 Psyllia insula, 171.
 Pudor Mendico non bonus, 347.
 Pylus urbs, 4. 485.
 Pyriphlegethon, fluvius infernalis, 513.

R

REGIS probi felicitas, 109.
 Rhadamanthus, 564. 324.
 Rhetrum, portus, 186.
 Ridere malis alienis, 347.

S.

SACRORUM faciendorum ritus, 430.
 23. 356. 422.
 Salmoenus, 235.
 Same, insula, 246.
 Samus, 29.
 Scheria, insula, 34. 7. 8.
 Scylla, 73. ex Ulyssis socios devorat, 245.
 Scyrus, 208.
 Senum mos est mollitè dormire, 254.
 Siculi, Populi, 383.
 Sidonia, 285.
 Sidonii, 84.
 Similem ad similem ducit Deus, 218.
 Sintia, Populi, 294.
 Sirenes, omnes homines mulcent, 39.
 Ulyssi canunt, 183.
 Sisyphus, 592.
 Sol Diis hominibusque lucet, 2. videt et audit omnia, 108. 323.
 Sol Vulcani nuntium fert de Marte et Venere, 269. apud Deos, de bobus occisis conqueritur, 376.
 Solis boves et oves, 128. 262. ab Ulyssis sociis mactantur, 353.
 Solis defectio, 356.
 Solis portæ, 12.
 Somni portæ, 562.
 Somnia, alia irrita, alia veri præsaga, 564.
 Somnus, laborum et solitudinum omnium requies, 85. 342.
 Somnus nimius, molestus, 393.
 Sparta, 459. 412.
 Stercorationem Homero notam observat Victorius, 236.

Sternutatio, boni omnia, 541.
 Stygia aqua, 514. jurandum gravissimum, 186.
 Sunium, promontorium, 278.
 Syria, insula, 402.

T.

TALIS ludunt Proci, 107.
 Tantalus, 531.
 Taphii, Populi, 181. 426.
 Taygetes, mons, 103.
 Telemachus Minervam Mentæ assimilatam hospitio excipit, 119. et cum eâ colloquitur, 156, &c. matrem reprehendit, 345. cum Proci colloquitur, 367, &c. cubitum it, 425. Achivos convocat, 6. infortuniam suam in concilio exponit, 40. 130. navem petit, 212. Minervam precatur, 260. Proci minatur, 315. ab Euryclæ viatica petit, 349. navem parat, sociosque congregat, 389. 391. navem conscendit, 416. Pylum advenit, 4. à Minervâ animatur, 13. 25. apud Nestorem amicè excipitur, 34. cum Nestore colloquitur, 75. 247, &c. à Minerva reprehenditur, 229. cum Pisistrato currum conscendit, 481. Lacedæmonem advenit, 1. Menelæi ædes admiratur, 44. 71. à Menelao benignè excipitur, 47. ab Helenâ agnoscitur, 143. cum Menelao colloquitur, 315, &c. Pisistratum de re ditu monet, 46. à Menelao petit, ut se dimittat, 65. 87. muneribus donatur, 113. 125. currum conscendit, 145. accepto Aquilæ augurio, abit, 182. Pisistratum alloquitur, 195. socios hortatur, Minervæ sacra facit, 222. 258. cum Theoclymeno colloquitur, 265. eumque in navem suscipit, 282. à Pylo solvit, 287. Ithacam redit, 494. Theoclymenum abscutit, Accipitris omen conspiciit, 524. Theoclymenum Piræo commendat, 538. ad Eumæum divertit, 554. cum eo et Ulyssæ ignoto colloquitur, 30. &c. Eumæum ad Penelopen mittit, 130. Ulyssæ agnoscens amplectitur, 213. Procorum numerum recenset, 245. et de eorum cæde cum Ulyssæ deliberat, 256. Eumæum reversum interrogat, 460. ad urbem proficiscitur, 26. à Penelope de itinere interrogatur, 41. Piræum dona Menelæi servare jubet, 78. Penelopæ itineris successum refert, 107. Ulyssæ mendico cibum dat, 342. Eumæum reprehendit, 392. et Antinœum, 396. ad Penelopes sermonem sternuit, 541. Eumæum dimittit, 599. Ulyssæ cum Iro certaturum animat, 60. Penelopæ de hoc certamine respondet, 225. Procos reprehendit, 404. cum Ulyssæ arma in Thalamum deponit, 31. Parietes demis lucentes observat, 36. Euryclæam de hospite interrogat, 128. ad concionem it, 146. Ulyssæ dat cibum et potum, 257. Cteippum increpat, 303. Agelao,

INDEX RERUM.

de matris nuptiis, respondet, 338. securus statuit, et Ulysses arcum tentat, 6'. 120. 124. arcum deponit, 136. matrem alloquitur, 344. arcum Ulyssi dari jubet, 369. Ulysses nutu monitus, se accingit, 431. Amphinomum interficit, 91. Patri arma affert, 112. thalami januam claudi jubet, 157. Procorum nonnullos interficit, 267. 284. 294. Phemium et Medonta servandos monet, 356. Euryclæam vocat, 395. cum famulis domum verrit, 454. ancillas impudicas suspendit, 465. matrem reprehendit, 96. cum Ulyssæ de Ithacensium irâ evitandâ consult, 123. cum Ulyssæ et famulis urbe egreditur, 371. apud Laërtem convivium parat, 362. fortem se præstiturum patri pollicetur, 509. cum Ulyssæ Ithacenses aggreditur, 525.

Telemus Cycloperum vates, i. 508.

Temese, urbs, 184.

Tenedos, 159.

Thebæ conditæ, 262.

Theoclymenus, vates, ad Telemachi navem confugit, 223. 256. ejus genus, 225. rogat, ut in navem suscipiatur, 277. augurium interpretatur, 531. hospitio excipitur à Piræo, 545. 84. 372. Penelopæ de Ulyssæ reditu vaticinatur, 151. Prociis malum imminens prædicit, 350. exit adibus Ulyssæ, 371.

Theseus, 321. 630.

Thesproti, Populi, 315. 316.

Thetis, auditâ Achillis morte, mari egreditur, 47. certamina funebria ei instituit, 85.

Thoas, 499.

Thooëa, Polyphemi mater, 4. 71.

Thracia, 361.

Thrasymedes, Nestoris filius, bovem occidit, 448.

Thyestes, 517.

Tiresias, vates cæcus, 492. solus ex umbris sapiens, 494. Ulyssæ apparet, 90. 90. de reditu ei monita dat, et futura prædicit, 99. docet eum quâ ratione ab umbris agnoscatur, 245. Orci domum subit, 249.

Tikhonus, i. 1.

Tityus, Terræ filius, 324. à Vulturibus laniatur, 577.

Trinacria, Solis insula, 106. 127.

Trojæ excidium à Demodoco cantatum, 514.

Tydidēs in equo Trojano, 280.

Tyro, 120. 234.

U. V.

VENTER multorum malorum causa, 474.

Ventos quatuor in Ulyssem excitat Neptunus, 295. 296. ventos utre inclusos Ulyssæ dat Æolus, 19.

Venus cum Marteprehenditur à Vulca-

no, 296. à Vulcano liberata, Paphum abit, 362. Pandari filias enutrit, 68. nuptias iis petit à Jove, 73.

Vinum suavisissimum et generosissimum, 1. 196. Vinum variè homines afficit, 464. 122. Centaurum labefecit, 295.

Ulysses, maximis erroribus jactatus, plurimos dolores passus, 1. sui sociorumque reditus cupidissimus, 13. à Calypso detentus, 14. 55. 558. summo patriæ revisendæ desiderio affectus, 57. ejus reditus à Neptuno impeditus, 74. ad Trojam consiliis præstantissimus, 120. verberibus cæsus, urbem Trojam dolose ingreditur, 244. ubi ab Helenâ solâ agnoscitur, 250. in equo Trojano Antichum cohibet, nè Græcos prodat, 271. 287. in Lesbos, cum Philomelide certat, 342. 133. invitus à Calypso detentus, in littore sedet perpetuò lugens, mareque intuens, 82. 151. cum Calypso de reditu colloquitur, 172. et cibum sumit, 200. Calypsus monitu ratem sibi compingit, 243. ab eâ dimittitur, 263. navigat, sidera observans, 270. à Neptuno conspicitur, 282. procellâ ingruente, sortem suam luget, 298. rate excussus, mari submergitur, 315. 319. ratem repetit, fluctibusque et ventis jactatur, 324. à Leucotheâ vittam accipit, 351. rate penitus confractâ, ligno uno insidens vehitur, 370. dies et noctes duo, fluctibus jactatur, 388. terram tandem vidit, 392. fluctuumque et scopulorum pericula difficillimè elapsus, litus attingit, 452. Leucothea vittam in flumen remittit, 459. terram osculatur, 463. arbutum ingressus, foliis tegit se, 476. somno experrectus, arbusto egreditur, 47. 127. Nausicæ et ancillisse ostendit, 137. Nausicæ supplicat, 148. ab eâ vestitu donatur, 214. flumine lotus vestibusque indutus, Nausicæ admirationem movet, 237. cibo reficitur, 248. Minervæ supplicat, 323. nebulâ septus à Minervâ, ad Alcinoi aedes perducitur, 4. 14. 37. 82. earum splendorem miratur, 83. 134. ingressus, Areten supplex orat, 142. ab Alcinoò benignè excipitur, 167. et ab ipso dimissionem petit, 222. interrogatus, Aretæ suos labores narrat, 241. septennium in insulâ Ogygiâ detentus, 259. cum Alcinoò colloquitur, 302. dormitum it, 343. Phæacibus admirationem movet, 3. 17. Demodoci cantu dolet, 83. ad certamen provocatus, Euryalum reprehendit, 165. disco omnes superat, 186. Phæacibus vires suas ostentat, 202. Phæacum tripadium miratur, 264. 383. Demodoci cantu delectatur, 368. ab Euryalo, ense donatur, 403. muneribus donatur et à Phæacibus, 417. 16. item ab Aretâ, 3. 441. Nausicæ gratias agit, 463. Cantori cibum mittit, 474. Demodoco Trojanum excidium canente, lachrymas fundit, 521. ab Alcinoò interroga-

tas, erroris sui historiam refert, f. 1. Ithacam describit, 25. Ciconum urbem depopulatus, ab ipsis deinde prælio superatur, 40. 47. procellâ affligitur, 67. Terram Lotophagorum appellitur, 84. indeque ad Cycloas, 106. cum sociis duodecim, Polyphemi antrum ingreditur, 195. 216. cum eo colloquitur, 258. vinum ei dat, 353. 360. nomen sibi fingit Outin, 366. Cyclopi oculum eruit, 380. seipsum et socios sub ovibus celat, 425. Cyclopi insultat, 475. 502. ad ceteros socios revertitur, 543. Æoliam advenit, s. 1. ab Æolo amicè excipitur, 14. ventisque utre inclusis donatur, 19. ad eum iterum delatus, insulâ expellitur, 72. 76. Læstrygoniam advenit, 81. ubi naves sociosque plurimos amittit, 118. 132. ad Æeam, Circes insulam, venit, 135. cervum configit, 161. socios animat, 172. sociorum partem ad Circes aedes mittit, 208. Circei aditurus, à Mercurio accipit Moly, 302. Circes aedes ingressus, cum eâ colloquitur, 336. 383. lavatur, ciboque reficitur, 360. 371. ad navem redit, 407. reliquosque socios inde ad Circei ducit, 446. Circei de reditu consulit, 483. 501. socios ad iter instituendum hortatur, 547. ad Cimmerios appellitur, s. 13. mortuis sacra facit, 24. Elpenoris umbram videt et alloquitur, 51. 56. matris animam videt, 84. Tiresias umbram consulit, 90. matrem alloquitur, 162. et amplecti frustra conatur, 208. umbras alias complures videt, 234. &c. ab Alcino diacendi copiam petit, 353. cum Agamemnonis animâ colloquitur, 395. cum Achillis, 476. Ajacem videt, 542. et alloquitur, 552. videt Minoem, 567. Orionem, 571. Tityum, 575. Tantalum, 581. Sisyphum, 592. cum Hercule colloquitur, 614. ad navem redit, 635. ad Circes insulam reversus, Elpenori equias facit, s. 8. cum Circe de futuro itinere colloquitur, 36. navem conscendit, 145. Sociis Circes et Tiresias vaticinia exponit, 154. 271. ad Sirenum insulam appulsus, sociorum auribus ceram indit, 166. 173. Sirenum cantum audire cupit, 192. socios animat, 207. armat se, 226. Scyllam et Charybdin effugit, 260. ad Solis insulam appulsus, Socios monet, ne Solis pecora violent, 271. 297. 320. Solis hokus occisis, luget 370. nave contractâ, malo et carinâ insidens vehitur, 425. 444. ad Charybdin iterum defertur, 430. caprifico suspensus servat se, 432. ad Calypso insulam appellitur, 447. Ithacam redire vehementer cupit, s. 30. abiturus, Alcinoûm alloquitur, 37. et Æetam, 58. Phæacum nave dormiens Ithacam defertur, 79. 95. terrâ exponitur, 119. patriam non agnoscens, luget, 199. 219. Phæacum dona recenset, 217. cum Minervâ, Pastori assimilatâ, colloquitur, 227. eam agnoscens alloquitur, 311. pa-

triâ agnitâ, terram osculatur, 354. Nymphis supplicat, 355. cum Minervâ de procorum cæde deliberat, 372. in senem mendicum ab eâ transformatur, 429. Eumæum adit, s. 1. canum ingruentum favorem evitans, humi sedet, 30. ab Eumæo benignè exceptus, gaudet, 48. 51. cibo et potu donatur, 79. 109. cum Eumæo colloquitur, 114. &c. ex Cretâ ortum fingit, historiamque commentitiam refert, 199. lœnam petit, 460. in pellibus decumbit, 520. cum Eumæo cœnat, s. 300. eum alloquitur, 306. de patre et matre quærit, 346. Eumæi genus et fortunas exquirat, 382. jentaculum parat, s. 1. Telemachum advenientem audit, 5. ei assurgit, 42. de procis eum interrogat, 90. à Minervâ monitus, Telemacho notum se facit, 186. 202. eum osculatur, 190. cumque eo de procis interficiendis consulat, 236. &c. ad urbem ire cupit, s. 17. 194. cum Eumæo, baculo innitens, proficiscitur, 200. à Melanthio insultatur, 215. cum Eumæo ad aedes suas pervenit, 260. ab Argo cane agnoscitur, 291. de eo Eumæum interrogat, 305. domum ingreditur, 336. Telemacho gratias agit, 354. apud Procos mendicat, 365. ab Antinoo petit, 414. ab eo scabello fertur, 462. procos alloquitur, 467. ab Eumæo ad Penelopen accersitur, 551. Penelopæ responsum mittit, 560. ab Iro lacessitur, s. 8. 25. procos alloquitur, 51. se accingit, 65. cum Iro certat, 88. eum humi sternit, 97. et per vestibulum pede extrahit, 99. cibo et vino donatus Amphinomum alloquitur, 123. in Trojam abiens, uxori monita dat, 256. procos à Penelope delusos videns, gaudet, 280. ancillas alloquitur, 311. à Melanto objurgatur, 325. eam increpat, 336. lampadibus lucem præbet, 342. ab Eurymacho lacessitur, 349. et scabello petitur, 393. cum Telemacho arma in thalamum deponit, s. 31. à Melantho iterum objurgatur, 65. eum reprehendit, 70. à Penelope interrogatus, fictam historiam refert, 172. eam miseratus, dolo lachrymas occultat, 210. Ulyssis ad Trojam euntis vestitum depingit, 225. ejusque præconem, 244. Ulysses reversum esse asserit, 270. 306. ab Eurycleâ, eum lavante, ex cicatrice agnoscitur, 392. ab avo Autolyco nominatur, 409. ad Parnassum proficiscitur, 413. cum Autolyco filius it venatum, 429. ab apro vulneratur, 449. eum occidit, 452. incantatione sanatur, 457. Eurycleam cohibet, ne se prodat, 479. lavatur, 506. Penelopes omnium interpretatur, 555. ad archis certamen procis proponendum eam hortatur, 583. cubile sibi ipse sternit, s. 1. cor suum alloquitur, 17. anxie secum de procorum cæde deliberat, 24. 28. à Minervâ solatio afficitur, et in somnum vertitur, 30. 54. uxoris flantis vocem audit,

92. à Jove signa pœcit, 97. de procorum insolentia conqueritur, 169. à Melanthio convitiis proscinditur, 177. Bulcum alloquitur, 226. à Telemacho ad limen collocatur, 157. à Ctesippo, bovis pede, petitur, 299. Sardonium risum edidit, 302. ab Euryto arcum accipit, 30. ei dat onem, 34. Telemachum nutu prohibet nè arcum tendat, 199. domo egressus, Eumæo et Philetio se notum facit, 190. à Sædo eos cohibet, 227. iæque mandata dat, 230. à procis arcum pœcit, 281. ab Antinoo reprehenditur, 287. arcum accipit, 379. eum etiam ex parte explorat, 393. et facile tendit, 409. sagittam mittit per omnia foramina, 421. Telemacho innuit, 431. pannis nudatus alloquitur procos, 4. Antinœum interficit, 15. procis se manifestat, 34. Eurymachum interficit, 81. procorumque alios, 114. armat se, 122. Eumæum et Philætiæum mittit Melanthium capturos, 171. opem à Mantore petit, 208. à Minervâ oburgatur, 225. procorum alios interimit, 266. 283. 292. 307. Leiodem alloquitur, 320. eum interficit, 328. Medonta animat, 372. procos omnes occisos videt, 383. Euryclæam ab exultando cohibet, 409. mortuos efferri jubet, 437. ancillasque impudicas suspendi, 441. thure domum sufficit, 493. à famulis amplexu et oculis fovetur, 498. Telemachum de Ithacensium irâ vitandâ consulit, 5. 117. pulchritudine et gratiâ perfunditur à Minervâ, 156. uxorem reprehendit, quod se non agnoscat, 166. lectum suum conjugalem describit, 184. à Penelope agnoscitur, 205. eam amplectens, lachrymas fundit, 233. ei futuros suos labores memorat, 248. 265. cubitum it, 296. historiam erroris sui uxori refert, 306. in agrum abiturus, mandata ei dat, 349. cum filio et servis urbe egreditur, 370. ad Lærtæ domum eos mittit, 4. 212. ipse patrem solum invenit, 225. eum alloquitur, 243. fictam de se historiam nar-

rat, 302. patrem oculatur, et ei notum se facit, 319. eum animat, 356. cum eodum proficiscitur, 360. lotum eum et ornatum miratur, 369. à Dolio et filiis amicè excipitur, 396. 408. et cum iis prandet, 411. Ithacensibus advenientibus, armat se, 495. Telemachum animat, 504. Ithacenses aggreditur, 525. cum ipse fœdus init, 545.

Ulysis certamen cum Achille, à Demodoco cantatum, 9. 75.

Ulysis divitiæ, 8. 100.

Ulysis mors à Tiresiâ prædicitur, 1. 133.

Ulysis socii, suâ stultitiâ perierant, 4. 7. loto pasti, redire nolunt, 4. 94. à Cyclope devorantur, 286. 311. 344. Ulysses cohibent, nè Cyclopem irriteret, 493. utrem ventorum solvunt, 1. 47. à Læstrygionibus perduntur, 132. cervum ab Ulyssæ occisum mirantur, 179. à Circe in porcos vertuntur, 235. formæ pristinae restituantur, 391. Ulyssæm ab Eurylocho interficiendo arcent, 441. eum de reditu moment, 471. Ulyssæm malo alligant, 1. 179. à Scyllâ devorantur, 245. fame vexantur, 332. Solis boves mactant, 352. mare merguntur, 417.

Umbræ mortuorum Ulysi apparent, 1. 36.

Ursæ, stella, 4. 273.

Vulcanus Marti dolos struit, 9. 272. eum cum Venere deprehendit, 300. Deos convocat, 305. et de injuriâ conqueritur, 306. à Mercurio rogatus, Martem dimittit, 359.

Vulcanis incantatio, 1. 457.

Z.

ZACYNTHUS, insula, 4. 246.

Zephyri auræ, homines refrigerant, 9. 567.

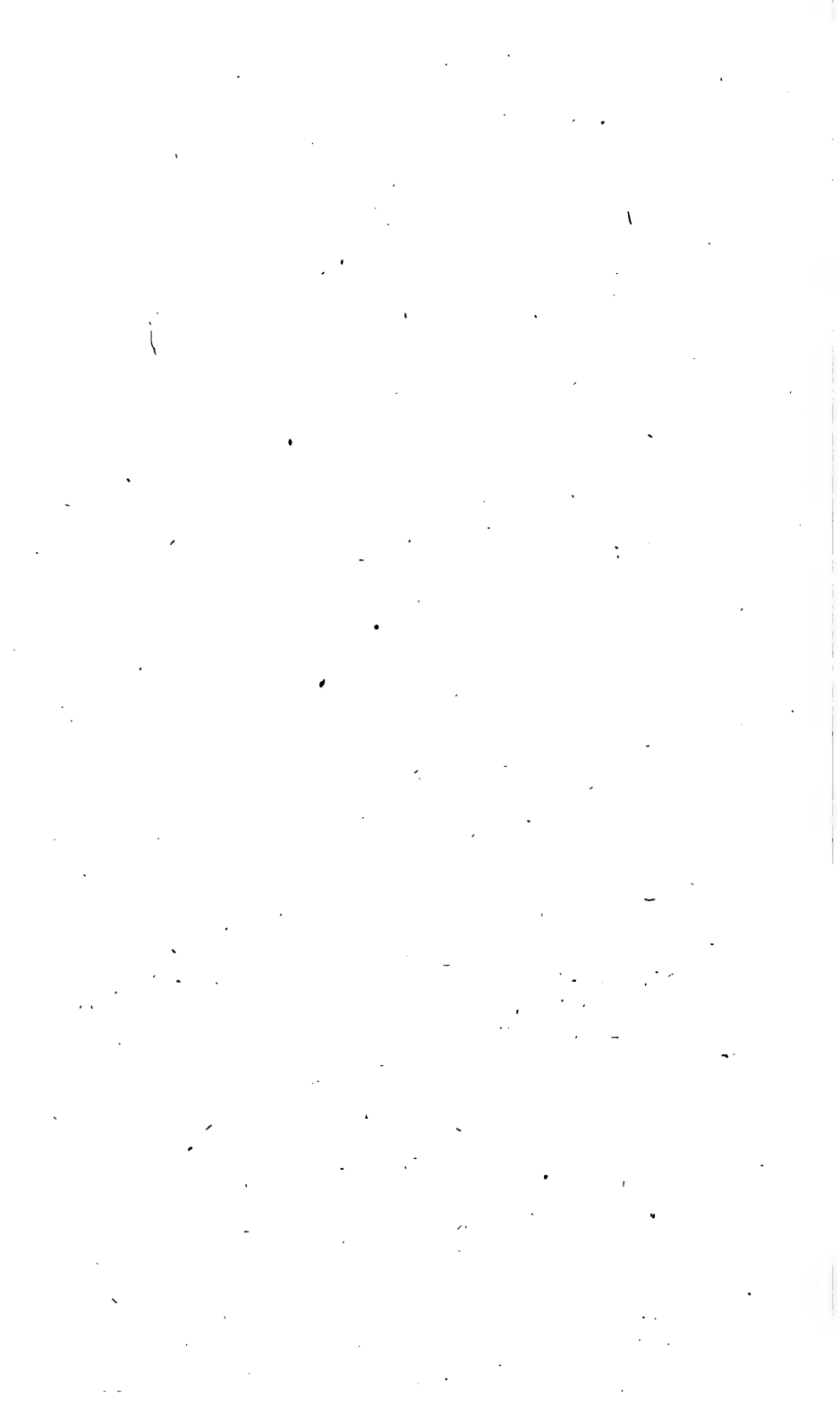
Zephyrus, ventus vehemens, 4. 295. aquosus, 8. 458.

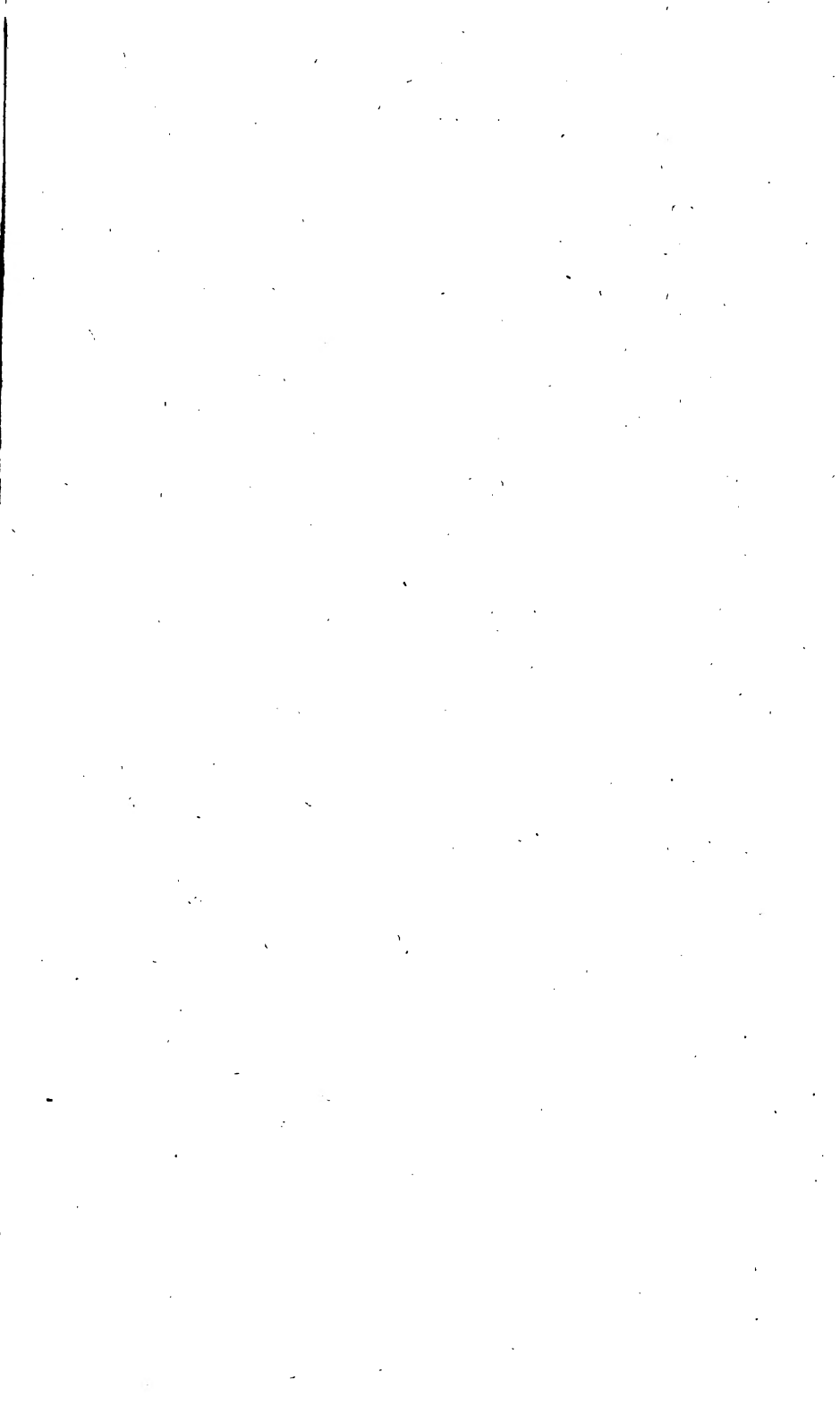
Zethus, 1. 261. 1. 523.

14 DAY USE
RETURN TO DESK FROM WHICH BORROWED
LOAN DEPT.

This book is due on the last date stamped below, or
on the date to which renewed.
Renewed books are subject to immediate recall.

NOV 14 1966 7 6	
REC'D LD	NOV 16 '66 - 9 AM
NOV 30 1966 2 6	
RECEIVED	
DEC 1 '66 - 1 PM	
LOAN DEPT.	

LD 21A-60m-7,'66
(G4427s10)476B

General Library
University of California
Berkeley

YB 38165

M156034

PA4021
A2
1810 2
V. 255

THE UNIVERSITY OF CALIFORNIA LIBRARY

